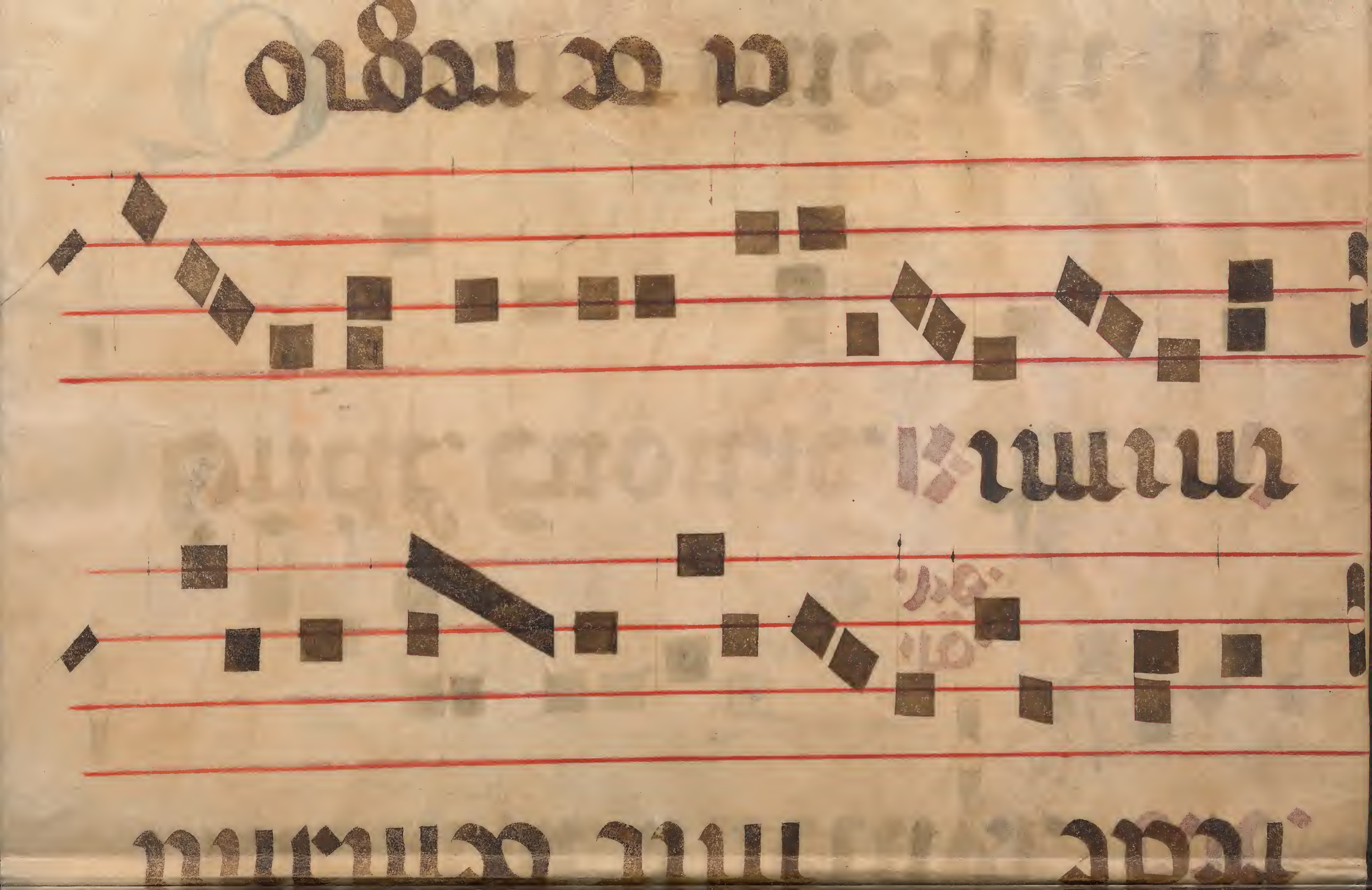

Ex libris
Leonis S. Olschki
Bibliopolae Florentini
L S O
N. inv. 35391
Scrin.

BURNDY
LIBRARY
Chartered in 1941
GIFT OF
MARVIN LEE

Incipit comentum Averroys super libros physicorum Aristotilis.

Comentum primum.

Nemo dubitat quin
[illegible]
[illegible]
[illegible]

nos. aut a g' unu' naturé d' scito apd nos ad
ignotu. Si ergo ingerit ut notum apud nos
sit notu' apd nam. Tunc d' unitates in ipsa scia date
erunt d' unitates cē. a cē. Et si ergo ingerit. ut notu apd
nos nō sint notu apud nam. q' nō sunt pora in
cē. sz postiora. tunc de unitates date in ista scia
erunt signor. nō d' unitates simplic. Et cū notu
ficant. Q' una hac scia ē magis aliq' notio.
apd nam. nos. a iterum ē res notas apud nam
a ignotas apud nos. Et q' impo' est. ulterius
in hac scia. incipit declarare. q' per hanc unam
oportet ire in hoc libō. s. q' oportet ipsum ordinare
re d' hoc ex rebus cognitis apd nos. procedendo
ad res cognitas apud nam. que sunt causes
quesite. Et dicit. et ideo oportet nos ac. demi
demostrant que sunt illa. que sunt cognitora
apud nos. a latentora apd nam. Et que sunt
illa. que sunt cognitora apud nam. a ignotia
apud nos. Aristotelicus tex sui. anno.

Et illa que p se sunt apd nos entendendo et
manifesta. sunt mixta. s. opposita ex
d' inde postremo efficuntur nobis ex istis
elementis. et principia manifesta. Ar. com. 3.

Dicit a illa que sunt cognita apud nos.
primo d' rebus naturalibus sunt opposita cita.
ab elementis. Et illa que sunt nota
apud nos naturaliter. sunt ē opposita. Sz pole ē
q' rebus oppositis. i. ex oppositis. cor cognos
cere eis. ideo q' ex hoc erunt note ille cē. ex qui
bus opponuntur. Causes aut sunt notores apud
nam. Quia nā facit opposita ex eis. Vnde d' tu
q' causes sunt notores apd illa. Sic ē dispō i
reb' artificialib' ei artifice. s. qui ē sunt cogni
tores apd illum. Si g' nos agerentur res natu
rales. tunc ē essent notores apud nos. Sz q' no
nō hēmus agere eas. sed dispositō i eis ap nos
est sicut dispōm i reb' artificialib'. Ar. tex sui.

Et ideo oportet nos intendere a pcedere de
reb' notis unusquisq' ad particulares. Vi
Vnusquisq' enim noti est i sensu. a unusqui
que est aliq' unusquisq'. Vniuersale enim continet
plures tam quam partes. Ar. com. 4.

Cum declarant. q' ex pp quia debemus in
hac scia d' posterioribus ad prora. est. Qia
semp debemus ire d' illo quod ē notum
apud nos. ad illud. qd est ignotum apd nos.
Illa autem q' pp hoc causa. s. ire d' notioribus ap
nos. ad latentius oportet iterare i ordine ex
quibus cognitis cum unusquisq'. Et dicit.
sed oportet pcedere a ex. i. et cū pp quia sui in cē.
Vt d' mostratōs binus sāe fuerit signa. Et ē
ire d' notior apud nos ad latentius. Oportet
a nos pcedere i doctrina d' reb' universali
bus ad particulares. Et intendit p universalia
universalissima. q' possunt inuenni i istis re
bus rerum naturalium. s. d' causis a accidentibus. Cum
quanto magis fuerit universale ens. tanto magis
continebitur. Et ex hoc sēm ē declarat. Q' iterum
sm' libri ē loqui d' reb' universalibus coibus
omib'. que ostenditur p naturam. Et cū
dicit particularia. nō intendit particularia indi
uidua. sed ultima species. sicut illa que sunt ultima
species. Et cū declarant modū ordinationis doctrine i hac scia. Et q' ex pcedē
d' illo. qd ē magis cōe. ad illum qd ē magis
proprium. Et illd qd est magis cōe. ē necessa
que ex modū ma d' mostratōis i hac scia. per
hac cum sint d' posterioribus ad prora. sicut pt
dicit cum. pp quia sint necē. hoc universale in
telligibile universale sit notius particulari. qd
est sub illo. Et dicit universalia ex a. i. et
res universales sunt notores apud intellectum. q'
particulares. s. species. Et universale. illimitatum i
dividuo opposito. a opposito est noci ap sensui.
i. q' idem ē g' illud universale ē nocius apd
sensum. qi est pmus fich. q' simplicia. que
sunt cē illi universali. s. d' mostrata cū similibus sunt
notiora apud intellectum. q' pprora. Vniuersale ex ē
aliqd universalis. cū contineat multa. Et g' ita se dle
lēt ad intellectum sicut opposita particulare ad sen
sum. sed dispō universalis apd intellectum ē dispō
particularis apud sensum. Et g' i hoc q' nie
d' mostratorum i hac scia sunt d' oppositis ad
simplicia. a i hoc q' principium dicūne ē d' rebus
universalibus. est. Cum universalis d' mostratum ē
noci apud sensum. q' pres ei. Et universale ē no
cius apd intellectū. q' ipsum. Et cū declarant
q' universale affirmatur universaliter opposito de
mostrato. dicit modū similitudinis. et dicit.
Vniuersum ex continet multa. s. pres. i. universa
le ens continet multas species. que sunt sub eo. et sic
pres rerum oppositarum sibi invicem. Ar. tex sui.

Et cum accidit hoc ita quoquo mō i nōib'
apd dissimilitudines. Significant ex aliqd
universalium nō determinatum. Vt g' hoc n
circulus. dissimilitudō ei distinguit per particularia.
Et puer existimat i p' omne ē unum. quia in
det ē pienens. et omē mulier quia nos ē
mulier ens. d' inde i postremo distinguit et
determinat utrumq'. Ar. com. 5.

Cum declarant cum. pp quia universale ē
nocius particulari. qd est sub eo. Incipit do
cere. q' pp hoc cum illud. qd significat
nomen ē nocius apd nos. q' illud. qd sig
dissimilitudō. s. apd intellectum. Et ad dicit
et accidit similiter hoc ita q' ei. et h pp hoc ex
accidit similiter eis. que significat nōia apd illa
que significat dissimilitudines. s. cum illa q' signi
ficat nomina sunt nocioria eis. quia que sig
ficat dissimilitudines. Deinde dicit signi n ali
qd universalis q' ei. et cū in hoc q' nōia sunt
notora dissimilitudinibus est. Cum nomē significat
aliq' universum. a ē species notior. Et d' uni
versum nō est distinctum. ut hoc nomē circu
lus. qd significat universalis nō distinctum. Dissi
nō ens. que ē figura circularis. — mq' ē pun
ctus. a quo omes lineē exeunte. ad circumfe
rentiam sunt equales. est universalis distinctum
d' triangulum p elementa. ex quibus ostitum ē circu
lus. s. genus. a differentiam. Et hoc intendebat. cū dixit. determinatum per particularia. Vocat ē
elementa species. et eis particularia i respectu u
niuersi. Et dicit. quoquo mō. Cum illa
que significant nōia. s. nōia specierum assimi
lantur universali. i quantum habet eis. ex qb'
ostituitur species. Et differunt ab eo i eo q' uni
versale continet species. Vniuersale est g' aliqd
universalis species. Et illd qd significat. ē aliq'

MSS 288B
RB NMAH

mutuum dimensum in cas. ex quibus obstinatum
species. Cum mutuum enim in rerum natura est non
dum propositum demonstratum. Et sub partes in re
ipsa quae sunt partes totum. Et sub ipsa
de quibus dixerunt quae sunt notiores in sensu. quam cae.
Et hoc quod istud immediatum enatum apud se
sensum aliquam in hoc. quamvis mutata intellecta
sunt notiora apud intellectum. quae sunt partes intellecte. Sunt ille partes sunt species. aut ce. Et similiter
hoc est ca in hoc. quod res posteriores in ce. s. accidentia
sunt notiora apud nos. quam cae. Et quia
aliquis. quod hoc dixit. Et illa quae primo sunt
apud nos entencia ce. Et hoc quod dixit post.
et accidit hoc rei in nobis apud diffinitae sunt
res. Cum pole est apud intelligere partes mixtas compositas indivisibilia demonstrata. cum ex istis non
procedatur ad elementa. a primis intellecta. Non enim sunt partes sillabae. si praeditur ex speciebus propositis. non ex indivisibilibus. quae ista dispositio speciei apud suas cas.
Et dispositio eius quod significat nomen apud illud. quod significat diffinitoes. Quod quae possunt hic alium modum.
Ad hoc autem dicam. Cum primo simplice fecit compositionem inter species a suas cas sed fidem. Et dixit.
quae species propositae sunt notiores apud nos sunt cas
a quae ex istis speciebus praedimus praedimus ad cognitionem
causae medianae mediatibus existibus in eis. Sed
autem simplice fecit compositionem inter species a cas suas.
sed ymaginationem. Et dixit quae illud quod significat
notiora sunt notiora apud nos. quam illud quod significat diffinitoes. Sunt quae tres modi propositionis. s. propositionis ex suis cas propositis. Et propositionis ex suis speciebus. Et utraque istarum propositionum est
notior apud intellectum. quam partes. Tertia autem
propositio est propositio indivisibilis ex suis partibus. s. quae sunt
sed simplicitatis. Et ista propositio est notior apud
sensum. quam partes. a eo quod ista propositio est notior apud
sensum. Et tertia illa duae modi propositionis sunt notiores apud intellectum. Et non est remotum ipsum intelligere per hoc quod dicit. Et illa quae sunt apud nos
manifesta. sunt mixta propositia sed duos modos propositionis. s. quae indivisibilia. a quae species sunt
maximae cum propositio. et non sit principium in decem
a demonstratione. tu es principium aequivocum sit indivisibile. quod est principium demonstratum de
tunc demonstratione. Et cum declaratum. quod
ce est nomen apud nos primo. quod indivisibile propositio est nomen simplicibus suis dedit testimonium super hoc. a dixit. Et puer existit ce. i. et significans. quod ce est nomen apud nos nihil quam prius est. Et indicamus propositionem predicatione in infantibus primam propositionem. sufficiens
cum in principio propositionis existimat deinde mirum
ce primum. a omnem feminam esse mirum. Et cum maioratur sibi. maioratur ite. Cognoscit praeter
octos uxores. a mirum ite octo mulieres.
Istud quod est pleonus libri. a ordinem eius. et modum dare
demonstrationis. Aristotelis textus.
Et oportet necessario. Ut principium sit unum.
aut plura uno. Si unum. aut mobile
ut dicit philosophus. a melius. Sed
mobile. ut dicit nales. quia enim dicit. quod
unum principium est aer. quia aut aqua. Si
non principia fuerint plura uno. aut erit fini

ta. aut infinita. Si quod fuerint plura uno. si finita.
aut erit duo. aut tria. aut quatuor. aut al
tius unum. Ne quaeque sit. Si autem infinita. ut
erit sicut dixit democritus democritus earum in gene
si in figura a forma diversa. Aut erit ei hoc ordinatum.
Hinc pleno incepit. Aristotelis textus.
Principia scientiae de principiis omnibus rerum. Et
necessario si non dicimus. ut principium existens
unum sit unum. aut plura. uno. Et si aliquis po
suerit principium esse unum. Aut est non transmutabile
ut dicit philosophus. a melius. dicit non na
li. Et negant transmutatione. a motu. Aut transmutabile. ut dicit naules. s. qui nihil loquuntur
Et si non dicimus dicent dicere. Et si unum. aut
finitum. aut infinitum. ut dicit philosophus. a melius
Si tu sumis hac dicione plura principia
finita. a infinita. Et dixit. ut dicit philosophus
a melius. i. a si ymaginatur finum. quod philosophus
a melius utitur hoc nomine ens. per principia
si enim non dixerunt principium esse unum immobile. a
si ens esse unum immobile. Et sic potest quis in
telligere per hoc nomen ens principium. a potest intelligere ipsum ens non principium entis. Et ecce ei et
ut dicit post. Cum si utitur hoc nomine ens per prin
tuae non possunt dicere ens esse unum. Cum principium
habet in se duo. s. principium principium. a illud ens est principium.
Et cum indicat modos. quos potest dicere. quod
principium esse unum. rursus ad enumerandum
omnes modos. quos potest dicere dicens principia
esse plura uno. s. principia quae sunt in re. Et dixit.
a si principia fuerint plura uno a. i. quia si fuerint fini
ta necessario habent numerum determinatum. deinde dixit. et
si infinita. aut erit esse gene. Equivocum in arabico. quod a s. diversa in forma a figura. sed in
diversitate ordinis. aut non ordinata. s. infinita. Aut erit
esse in se diversa in quantitate. Ut dicebat de
motus. Sed inuit hoc cum dubitatione per primum.
ut esset sinus modus in abbreviatione. et glossa in isto mundo esse multitudo rerum. Multitudo enim aut est re
rum sed formae. aut sed quantitate. Et has duas
multitudines dixerunt antiqui principia. a ante
dicunt divisiones principiorum plurium in motum. a
quietem. Sullius. n. dicit plura principia quiescen
esse. Aut quod contentus est ab hac dictione et pro principio.
Et eodem modo quaerunt illi. Aristotelis textus.
qui quaerunt de entibus quot sunt. Prius
quam perscrutentur de illis principia. ex quibus
sunt entia. perscrutantur de eo principia. utrum sit
plura. aut unum. Et si plura. utrum finita. aut in
finita. Et sic est perscrutatio eorum de principio. quod
elementis. Utrum sint unum. aut plura. Aristotelis textus.
Propica in hunc modum inquisitionis dicuntur per
scrutatio eorum qui perscrutantur de entibus
quot sunt. Et sunt illi. qui utuntur in no
mine entis per hoc nomen principium. Existimant enim principium
esse unum. a una solo modo praeter male principium
a non fecit. quia non fecerunt duas uniones principium. a entis.
Isti enim perscrutantur de entibus utrum sint unum. aut
plura. Et intendunt per hoc nomen entis principium. Et
perscrutatio eorum in nihilo differt a perscrutatione
de elementis. Utrum sint unum. aut plura. cum non
differant nisi nomine tantum. Dicunt dixit. Cum ex
hoc quod perscrutantur de illis. ex quibus a. i. cum de
perscrutatione sua de rebus quae sunt principium

non ar. qd melius no aed.

quae sit pars qualitas declarat 92 tri li 36 78 li 9 to 20 / 92 s. ile m q fol.

ratio

al' mulier

Quare dicit campus

psentatur pro ō entib. vtrū sint unū. aut
plura. Et si plura. utrū finita. aut infinita. Et
sic psentatio eōr ō entē. utrū sit unū. aut plā
eadem ē ei psentatio ō pn. aut ō eis. vtr
sit unum. aut plura. Anstotilis textus.

Et dico nūc. Q. ostōdo ō entē. vtrū sit
unum immobile. nō ē ostōdo nālis. quē
ad modū geometra nō hēt disputatō
cū ō. qm negat pnā geometrie. Sz loquitur
hoc ad alū scām a geometria. aut ad scām co
munē omib. scīs. Similī nālis nō hēt loqui
de pnāpio. an sint. Nō enī est h pnū. si fu
ent unum. sed. a sint h unū pnāpium. est h pnū
mum ei est alie psē. aut aliquōr. Av com. 8.

Cum dicit. Q. illi. q utuntur hoc nomine
ens pro pnāpio. nō differt psentatio eōr. vtrū
ens sit unū. aut plā. a psentatio eōr.
qui psentantur. vtrū pnāpium sit unū. aut
plā. Inter sit ōtio. q. illi. qui utuntur hoc nomine
ens pro pnāpio. Considerato cū illōr est fīl. illōr
nō non nālis. Et dicit. et dico nūc. et ē
q. ostōdo nōs ō ente. vtrū sit unū. aut plā. et
mobile. aut immobile. a. hoc nomē ens nō sig
ficat ipm pnāpium. est psentatio nālis. De
inde tedit cām. Quē ad modū geometra c. 1. q.
cū dicit. ens ē unū. a immobile negat pnā.
que ponit nālis. s. nālia ē plura. a mobilia.
a hēnda pnāpia. 1. opinata. Nam posito ente ē
unum. nō erit illic pnāpium omno. Et fili
tu ablato. nō erit illic pnāpium monēdi. s. nā.
c. Qm hoc pōnit negat pnāpia. posita. a nālia.
Rectum ē. ut ai eo. si fiat disputatio. Q. ad modū
geometra nō disputat cū negantib. pa pnā
geometrie. Sz loqui cū his. qbus. ponit. a. ad s
scām. aut pm. aut ōem. cūbus scīs. s. pa
pbyam. aut ante disputōem. Et dicit si
milī nālis nō hēt loqui ō pnāpio. s. 1. Similī
aut ō pnāpiis notis p se nō hz loqui. q. loqui
ī se scā. aut si fuit. erit altius a nālib. ō.
nō ei est hic. c. 1. sz ei s. mōez dicētis. ens
ē unū. De inde dix. nō ei est h. c. 1. sz
ei s. mōez dicētis. ens ē unū. a. immobile.
nō enī est h pnāpium omio. neq cū rex nālis
est pnāpium. ē illud. cui est pnāpium.
cū ens nō sit unum. s. plāum. Quia dicit.
ens ē unū. a. immobile negat pnāpia omnī
bus. et pnā. q. est ē. a. omnibus. Ens ei
ē plūr. a. mobile ē ō pnāpiis omnibus
i hac scā. Et nal. aut nālia hē pnāpia. q. sunt
cause not. a. quōrūs ī eis. ē pnāpium omnibus
a ē. sed hoc nomē pnāpium usitatur hic pro
ambob. mōis. Et ex posito modō. i quo
sequitur. q. dicēs. ē unū. negat pnāpia ēns
a omnibus. Et tuant modū. ex quo omni
bus dicēs. ens ē unū negat pnāpia omnī
bus. a. plāuēs motus. Nāz. qui negat pn
apium. negat plāitatē. a. motum. Pnāpium
enī ē ei utrīq. Et dix. nō ei est hic
a. c. 1. sz ei dicēs. q. ens ē unū. ita non
de simplex. nō ei est h pnāpium ei. Q.
pt. cogit. omnē. plā plūrē. a. dicē
ens ē unū cogit pnāpium. nō q. est h pnāpi.

omio. Q. pnāpium cogit opīem. a. plūtatem.
a. dicē ens ē unū cogit q. unū. Nonq. est h
pnāpium. si ens fuit unum hoc mō. s. simplex
Et hoc ibi ōbat. qui dix. a. fuit unū h. 1. a. fu
ut simplex. Anstotilis textus.

Et psentatio ō uno. si fuit hmōi. ē simile
ad loqui i qua ad tōe altius positōis. q.
aiq. sit positōnis. q. solum nō sunt ex eis
que sunt plūr. sicut ne ex nālibus. vt sermo ex diū
sunt sīmo dictis. ens ē unum. Av com. 9.

Et psentatio ō ente. utrū sit unū. aut nō
unum. aut loqm ō hoc. sicē ē. qui loqui aut
psentatio ō illq. posito fīl. que nullam
hēt rem. si solum nō dictum. nālib. vt sīmo ex
dicit. q. omia sunt mobilia. sicut sīmo dictis.
omia ens ē unū. hoc ē. sīmo statim. Non
enī est nālia ita sīmo dictis. omia ē unū.
et ōgēta. omia ē unū. aut nō hoc ē.

Et transeamus ad Anstotilis textus.
sez. qui sophisticō. a. hoc incipit intōtio
sōr. mōstrā. a. pmendis. sicut
dicū. fīl. ē. a. nō est. ex syllogismo. Sz ser
mo nālis ē magis uanus. a. nō est hic du
bium. Concessit i eo. i probāle. a. dux sup ipm
resōnos sermōes. Anenoys comentum dcāmi.

Cum dicit. q. sīmo dicēdum. ens ē unū.
est ō quē sīmōnī fictōrū incipit declare
dam sīmōis. a. quo accepunt signum
dicentes ens ē unum. s. pmendes a melius
sue. Et dix. et assimulat. a. c. 1. et sermo
eōr. per quē tōdēt. tur sup hoc. q. ens ē unum.
simul ē quib. dam sīmōnib. sophīcis. Et hoc
incipit. s. sophysma intōtōis sīmōē. p quē nō
ānātur ambo. De mō dixit. accepunt enim
fīl. a. c. 1. ponūt enī i suis fillis falsas ppōes.
a. facit fillm nō ēclūdētem. aut simplicē.
Aut illo. qō utuntur ēclūdere. Et tlis ē sīmo
uanus. vt dcūt ē in sophīca. s. qm ē ex flis p
pōnib. a. ex mala forma. Deinde dixit. Set
sīmo melius. a. c. 1. Sz sermo melius ē magis
uanus. quia sīmo pmendis. Et nō fuit alū
quē dubitatōēz. Qma accessit i eo pōnēz ipōba
lem flām. Et ē. q. si ens nō gnātur. nō hz pn
apium. Sillis ei ens est. q. ens gnātur. hz
pnāpium. Quōdē sīmōnē tēdit ad ēcēs. a. eclu
sit. q. nō hz pnāpium. Et pcēdit i ēclusiō
ne. ai hoc. q. pōnēs. q. ens nō gnātur ē fla.
Sillis. a. pmendis. et. q. quōdō ē ēter
ens. nō ē ens. Et q. nō est ens. nō est ē. q. ens
est unū. Sīte ānō ēclusit illō. q. ita ōbat
ēclūdēt. a. hoc. q. profitēs ē ens nō sūt ūē
Q. sunt duplices. ex equivocatōē quēmq.
ai sillō pmendis. i hoc. q. ē ūūs i nālā
fōr. Sz differt i eo. q. est mālis uanus. Q.
propō mōz i eo nō est negatum. sz ē ī sīmi
tū. Et ai pō mōz est ī sīmitū. p. a. figura
ēnt bnēs. Sz nō ē ita bnegatum. q. illī ei
tūc nō ēclūdēt. Et i illī. q. pōnēs. q. hoc. q. ō
dixit. quōdō est. tūc ens nō ē ens. Intēde
hēt ens. p. hoc. q. ō dixit. quōdō est pt ēn.
sīmōitātē nō est ens. Et quōdō ē i ens. ē
Et q. illūs. p. illō. q. nō fīl. hic fo
phē. et. dicēbat. cū. patrem eorum. q.
Stoe. ōmnes. Anstotilis Textus.

Nos autem ponimus. Q omia nalia. aliqua
dam sunt mobilia. Et hoc manifestum est q
ex iunctis. a qui hoc nō oportet dicere oib.
Sz solummodo q dicit ex eis. quorum declaratum fun
data est sup principia. Sz sunt sta. Eis a quibus
nō sunt talia. nō. V. gr. quantitates accidentales. n. sit
f. abstractione geometra. Et ea dicta. quae a sit
fz. mutabilia. nō. Et geometra. Anicenus com. 11.
Cum declarant q f mo dicens q ens cum
et immobile nō est f mo nātue. a q nātu
nō delet dicere ea. Dicit. Nos autem ponam
et c. 1. Nos autem tui ai intendimus loqui nātu
ralium. p. Q omia nātu. aut quedam sunt mo
bilia. Et hoc manifestum ex iunctis tertii nātum.
Et dicit. aut quedam p sentitur ab aliis. sōmi
Est ei dubium. Vtrum sint mobiles. aut nō. Sz
nō mouentur. ti sint nātes. sz q sunt i mobili. A
ut dicit hoc. q dubitatum d prib. quae sunt aput
centum ur. Vtrum possit mouere. aut nō. Et sic e
dubium. Vtrum tota ita possit mouere. aut nō.
Et ai dicit cum p quia possunt sta. Et e. Q ostende
ratio eius e naturali. aq intentio ei p. 1 nō est
ostendere oppinionibus stis. i hac scia. sz declara
re stis rem nātum. Dedit a sam cum
ao hoc. a dicit. Et cū hoc nō oportet ostendere q
omib. i. et cum hoc si posuimus q' oz artificem
ostendere oppinātib falsis sue artis. Tū si oī
bus si solummodo d dicere eis. quae excludunt
a primis p omib illi artis. Sz exclusione sta sue
i quib est peccatum i ipsis principis nō oz ostendere
V. gr. qin f mo eius qui existimant ut se
q dare circulum. ei quadrant lunates figura
que fuit circulum portōe. O portz geometrem
ostendere ei. Q peccant i eis. quae sunt p pnci.
portōes ei circuli. i circulo. et sit. p fac quadrata
equalia eis. Tū nō sequitur ex hoc facere
q dratum esse circulo. Nec ille portōes nō o sumunt
circulum p ostensione. Sic no q peccatum e cōcla
dere. a geometra debz destruere ipsum. Aut forta
sit non debz ostendere. Cum ai ut te fecit i circu
lo figuram equalem latere a angulorum. Et fecit
sup q libz latere angulum y secuerit duo centro
arc. inspicere latera i uno medium. et duocen
do in medio. id est unum latere. Et sic fecit i circulo
figuram cum latere a angulorum maiorem p. 1.
Cum nūs latere e duplum ad nūm laterum p
figure. Et ai fecit in hac illo. q d fecit i p. 1 inue
nit a i circulo figuram alium maiorem sa. Et
existimant q ay fecit sic. Q. autem nō pos
mi finitum. si pucierit ad figuram equalem circulo.
Et ai fecit quadratum esse hunc figure ex
stimant. Q illo q dratum est equale circulo. q
sz illud pcm nō e cōcludere. Q geometra p
principium. q. s. dio. pcedere in infinitum. Et ideo
nō debet ei ostendere. Anstotelis textus.
Sed et quadrant q sermo eorum e de ma.
et si dubitationes eorum nō sint nātales. Nec
tum e unaque prium loqui cum eis. q sit
ratio eius d hoc est philosophye. Anicenus com. 12.
Cum declarant q nō oportet nātalem
loqui de dubitationibus nō nātubus. Et no
lunt loqui cum eis. sz disputationes. pp utilitatem
pucientes ex hoc ei. qui incipit i hac ar
te. Incipit declare cum agentem ipsi ad loqui

dum d hoc. Et dix. si q. dicit q e. 1. Sz quia de
aunt istis duobus modis loqui d naturis. Vt
d uacuo. et infinito. a alius. Nectum e loqui ai
cis i istis q omib disputationibus. nō sit naturalem
qui a si loqui ai eis nō oz nātalem. nō oz physicum.
Et ultimo q d e principium Aristotelis textus
omnium istorum est istum. Q ens dicit multipli
cato g dicit illi. qui dicit omia esse mui
tum f q omia sunt sic. aut q' tuates. aut qua
litates. Et ē utrum omia sunt una sba. V. gr. i
unus ho. aut unus equus. aut calidum. aut a
liud simliter. Omia. n. ista multum differunt. a di
ce ea esse est impossi. Anicenus comentum. 13.
Dicit illud q d oportz poni principium i loqui
do d istis omib oppinionib nō nātub e. q.
cum ai sit notum q' ens dicit multipliciter. x.
pr predicamentis. Q d g' predicamentis significat illi p
hoc nomen ens dicentes omia entia esse mui. Vtrum
sit hoc. Q omia sunt sic. aut q' tuates. aut quali
tates. Et sic erit mui f. gemus. a pli f. sic.
sunt intendunt p hoc q d dicunt. Q omia entia sunt
unum idumodum. V. gr. um ho. a um equus. sunt
intendunt p hoc q d dicit. Q entia sunt unum. i. q'
omes qualitates sunt una qualitatis f. idumodum
V. gr. hoc calidum. a hoc album. Et q' omes
quatites sunt unum idumodum q' tuates. sunt a
lio oz idumodo oz predicamentorum. Isti enim q sig
nificant hoc nomen ens. aut significant genus. aut
unum idumodum mō. a quicuq sit ens. et unum
multa. Et ai dicē. Isti enim distant multum. q enim
intendunt intentiones. n. d quib d hoc nomen ens
ex istis. que nūmamus. f. unum et sic. a idumodum
dum multum differunt. a unaque eorum e impossi.
Q nā si sunt hi sba. Anstotelis textus.
Et quale. a quatum. sui isti sunt distincta
ab invicem. aut nō sunt entia. erunt pli.
Et si omia sunt quale. aut q' tum. sui sba fi
ent. aut nō sunt. hoc erit i probabile. et i pos
sit dicta impossibile. Nullum enim ceterum separatur
a sba. f. existens p se singularis a distincta. Omia
enim dicuntur illo. quod est sba. Anicenus com. 14.
Dicit. Si enim accesserit hi esse sbam. aut q' tu
aut quale. oportet eis entia esse pli. aut
f. idumodum. si nō accesserit unum esse
esse. aut p. genus. a idumodum. si accesserit ipsum
esse. Et hinc ponit ista predicamenta separata ab in
invicem. aut n. Set quedam existere i quibus est
necessum. Et hoc ita probatur ai dicit. Sui sunt di
stincta ab invicem. aut nō. Et cum declarant
quod accidit hi esse sbam. aut q' tum. aut quale
Et manifestum alibi q' unum predicamentum con
tingit eis a entia esse plura. Incipit a dicere im
possibile contingere eis. si hoc nō accidunt. Et
possunt entia esse aliq' ceterum predicamentorum. p
sbam. Nam si posuerit eis esse i unum predicamentum
aut ponet eam esse sbam. aut i alio a sba.
Q dicit. Si omia sunt quale ac. 1. et si posuerit
q' p hoc nomen ens intendunt aliq predicamen
torum p ter sbam. aut quale. aut quatum. Sui
accessit ut sbam esse. hoc erit i possibile. et i impossi
bile dicta impossibile contingit eis omia mo
entia esse plura. 1. Nam si posuerit q' omia sunt q'
tuates tm. aut q' tuates. aut unum ceterorum predica
mentorum. Tunc aut accidit sbam esse. aut nō esse

tent. Si accidit. tunc ens a ente plu. Et si nō ac
cedit illud esse. tunc illud existe p se a se p an
p se. Sz omnia dicit in sbo. ut dicit. nati e i catego.
Et cum p̄dicamentum quod intendit plxe n̄ ens
fit i sbo. ḡ ens a fmit plu. Aristotelis textus.

Oxellissus nō dicit. ens esse infinitum. a f
hoc ens est aliq̄ quātum. Infinitum enim e
aliq̄ collocatum in q̄to. Sba aut infinita
aut qualitas. aut ubi ipl̄e est. ut sit in pa
acens. Si aliq̄ ex eis q̄ ens fiunt hmnt q̄
titate. Diffinitō enim infinita exigit q̄titatem. et
nō sbam. nec q̄litatem. Si ḡ ens fuerit sba et q̄
tum. erit duo nō unum. Et si fuerit sba tū. tunc
ens nō erit infinitum. nec habebit mensuram sicut sba
si hmnt mensuram. erit aliq̄ q̄tum. Aristoteles tex. 14.

Qui declarant. q hoc nomen ens dicit d intentō
nū a particulari. s. id unum. a q si in
tendit p illō intentōem unem. tunc nō
erit unum. sz plura. Et si intendit intentōem particu
larem. Tunc aut erit d predicamento sbe. aut de
cetis predicamentis. Et manifestum est. quia im
pl̄e est. ut ens sit unum. si intendit aliq̄ id unum
um cetorum predicamentorum preter sbam. aut q̄tis aut
qualie. Iam id unum a cetorum erit i dicto
sbe. Et sic ens sultez erit duo. id unum in acci
tis. a id unum sbe. incepit destruere reliquum
id unum ens. a e ipsum esse id unum in sbe. Et dicit
oxellissus nō dicit a c. 1. et si dixit. q intendit
plxe. q ens e unum id unum sbe. Tunc sino
erit eorum destructum. ex hoc q ponit. quia alter eorum
dicit ens esse infinitum. s. oxellissus. et aliter dicit fi
nitum. s. pmenides. Et sz utriq̄ sequitur. si ens
fuerit ut sit q̄tum tantum. Infinitum enim a finitum
sunt de differentia q̄titatis. Et hoc intendebat ei
dicit dicē. Infinitum enim e collocatum i quanto. v
Dnde dicit. Sba nō infinita a c. 1. sba aut de
infinita. aut qualitate. aut ubi. aut alio predi
camentorum impossibile e p se. s. sz q̄ est sba. aut ui.
Sz est possibile p accis. ei fuit positum hi aliqua
predicamentorum. que ei sno e. sz sunt q̄tates
ita. s. q q̄tates accidit ens. Sin ḡ hunc dicit. q
sba est infinita. aut finita. i. sz q accidit a. q
sunt quanta. Et fuit d aliis predicamentis. Et
ei potest. q infinitum e. sz non quan. de ente
sus hoc. a unum. Diffinitō enim infinitum a c. 1. qui
diffinitio infinitum est quantum. nō finitum. Q̄tus
ḡ est genus infinitum. Q nō dicit in diffinitione ens.
q̄ est sba. aut ubi. Et hoc q dicit d infinito.
intelligendum e de finito. Dnde dicit. Si
ḡ ens a c. 1. dicit. Et si declaratum fuit. q infinitum p
dicatur d quanto et aliis a d aliis predicamentis
p accis. Si intendit ei dicit. q ens est unum
sba. a quantum. Sba enim nō dicit infinita. nisi sz q e
quanta. tunc ens erit duo. nō unum. s. sba. a quan
tum. sz q dicit ipsa e finita. aut infinita. in hoc nō sum
ram omio. Si ens habet mensuram. erit q̄tum necessa
Et ista oratio e sz sermonem. nō sz rem. Aristo
Et a ei unum dicat multiplic. telis textus.
sic ens dicit. q sicut unum est. quia dicunt
totum e unum. aut d genere. aut de in
diuisibile. aut d eis quorum nō significat quantitatem
est ratio. vt unum. a ratio. Aristoteles comentum. 16.

Cum otherwise ponit dicta. q ens est
unum. omnia omnes intentōes. d quibus

dicitur ens. sz sunt sicut. q d e sbm ipsius. in
cipit destruere eam. omittendo intentōes. d quib
dicitur unum. q d e predicamentum i ipse. Et dicit.
et a eis unum dicat a c. 1. Et q. iam modo nobis
apparet ex dicto intentōnum. d quibus dicit hoc no
men ens. q ista ppō nō e nota. sz aliqua eis
fili apparebit. nisi. si dicit intentōes. d quibus
dicit hoc nomen unum. Et ei dicit hoc incipit di
cere sz quot modis dicitur unum in mō. Et dicit. q
dicit tribus modis. Quorum unum e totum. v. gr. vna
linea a unum. vel. a una sup facies. Sin nō e m
dum sile. v. gr. puctus. Tertium nō nota. que
significat rem sz diffōnem. v. gr. vnum a mem.
Et intendit p rem. que significat quantitatem
diffinitōes. Aristoteles textus xxxvo.

Et si semp e totum. tunc unum est multa.
Continuum. n. dicitur infinitum. Set h
est q̄ de pte a toto. Et si nō est hi sz mo
dus. utrum existere p se. Et est. vnum ps a to
tum sunt unum. aut plura. uno. Et sz quae no
dum sunt unum. aut plura uno. Et ptes a nō
totum. si quelibet est tot. a una quaeq e rem.
ea nō separatum ab eo. ḡ necesse est. vt quedam
quei aut ei quibus dicit. Aristoteles comentum. 17.

Cum dicit intentōes d quibus dicit hoc nomen
unum. incepit declare a ordine de una ex
q earum. vt predicetur d ente. Et dicit.
Et si semp e totum a c. 1. et si intendit p hoc
q est ens unum. q d e totum. Oportet eos ac
dere q̄tum esse unum quodammodo. a pla alio modo.
Cōtinuum enim potest dici. a sic ens nō est unum
simpli. Est n. unum actu. a plura po. s. sz dicu
sibilitate. Et q̄a accidit i continuo. a omnia pre
hendit ptes. vt multitudo ei nō sit sz diuisitatem.
pem a se inuicem. Sz era sz diuisitate ptes a toto.
Incepit a quest hac diuisitate a tenet q̄em
stringente. utrum ms illa. a dicit. Sz e q̄ a c.
et est hi q̄ d pte a toto pertes d hoc sz mode. Et m
sum e. q si non pertet d hoc sz mode. necesse ti e
q̄ p̄sentiendo p se. Deinde ponit q̄em a dicē. Et
est. vtrum ps a totum a c. 1. et ista q̄ est. vtrum
ps a totum sint rem. aut diuisa. Et si dicē. quo
pesset dici rem e ente. Tota. ei aut ei d
a pte. Et a si ptes differat a toto. quo dicitur
esse alie totum ei nl alius e. q̄ cognito prius.
Et ei mouet hac q̄em. i omnio vel. Et ptes
a nō totum a c. 1. et i pb. tam ou gu. de nō
totum. v. gr. manus. a pes. a alia pars. q̄ po
positorum. accidit hec q̄. quia si manus q̄ q̄
prius ex toto. q e tota. 1. nō separata a toto. Tunc
manus. quia prius est rem. s. totum. Et sic omes p
tes erit ante se. q̄ a capo. a manus. a col
lum. erit rem. ḡ ps nō e totum. Et ibi in
pl̄e. q̄ sequitur. si totum a ps fuerit rem. sequitur
negatio. Et sz mo oppositum ibi nō exprimit
sp sum sumo positum. a c. Q si omes ps est
alia a toto. tunc omes ptes erit alius a toto.
Et totum nl alius e. q̄ cognito prius. ḡ totum
e alius a se. Et ibi sophista e opōs. a diui
sionis. quia unaquaeq prius dicē e alius a toto.
Sz omes simul nō possunt dici e alius a toto.
Et si totum fuerit unum ita. Textus xxi.
sit indiuisibile. nec nō q̄tum. aut q̄le.
Et a ens nō est infinitum. vt d̄ melis

sinus. Nz finitui. ut dicat pmenides. Indiuisibile
cui est finis nō finitus. Aliqys comentum. 19.
Cum ī dixit illō qd ostingit eis si iten
dunt p unum ostinuum. Indiuē ā impo
ostingens eis. si itendunt p hoc nomi
unum idiuisibile a dixit. Et si totus fuit unū
et c. 1. si aliqs dixit. q' cū dicunt totū ec ens
ē unum. itendōbat ē diuisibile. Tunc ñ est
hic q' tus. Nz quale i sba. Nz alid aliqd pdica
metox. Qm omia ista sunt diuisibilia. aut p
se. a est quātus. aut p accns. Et cū declara
unt q' dicēs. h nō pt ēe h ē sbm. aut qle.
aut quātus. qd ē valde ipbabile. Qd ostingit
his duobus uiis s hoc quod ponunt nō s ie
in se. a dixit. Et ens ā nō erit ifinitum et c.
1. a ostingit pmenidi. a melisso s hoc quod
dicunt. Vt ens nō sit ifinitum. ut melissus d
Nz finitum. ut pmenides. Nz finitum a ifini
tum nō di n de quāto. nō d' sine q' tu. Aristotelis
Et si oia ena sunt unum sz sic tex tus
monez. ut uestis a tunica. ostingz eis
dicē. quod eraclitus dicē ē cū. erit bo
nū a mali unū. a bon a nō bon. Ex quo seq'
ut bonū a nō bō mī erit idē. et hō a equus. Et
tūc sīmo eorū nō erit in hoc. q' ena sunt unū.
set i hoc qd nullū eor est a erit. Et itentō q
ditatis talis disposis. 1. qualitatis a itētō ei
ē talis mēsura. 1. q'titatis a ex itentō. Av.
Cum destruxit duos mōs com entū. 19.
illorū tuum. sz quos dī hoc nomē unum.
icepit ostruē tem a dixē. Et si ena
et c. 1. Et si itendunt p hoc q' dnt. Q ena
diuisorum nomina oia sunt idē s diffinitōes
Ideo. Q si g'ficato hoc nōum uestis a tu
ca ostingz eis dicē. qd dixē eraclit sophista.
s. ostrāa ē idem. demō dixit. ē enim erit
bon a c. 1. Et cū significatōes nōm sit eedem
rerum ōnium a oppōitū. Sic unū a mez sig
ficant idē. et uestis a tunica tūc ē ppe bono. q
sunt ōia. Sz in bono a nō bono. q sunt ostradicto
ria. ideo q' ē erit nō ē. Dnde dixit. ex quo
seq'tur ut bonū a nō bonū sint idē. a hō a equus.
1. Et cuz ē ppe oppōitus sit idē. ē ostingz. q'
oppōita. v. gr. bonū a bonū sunt idē. Et nō so
lum oppōita. sz a res diuise. v gr hō a equus. m
Dnde idixit impbabile ostingēs hunc sē
monem. a dixē. Et tunc sequno eor a c. 1. Et cuz po
suerūt. q' oppōita. q' sig'ficat ē. a nō ē sunt idem.
Tūc ponūt. q' illud qd est nō est. Et sz hoc p
nāt enca. cū dicit. ea ē unū. Et s hoc. q' no
luerunt dare entib aliqua dispōem. destruxerūt
ea ē. hoc g' ē unū i probabilū ostingēcū hunc
pōm. demō monstrat aliud ipbabile a dixē.
Et erit intentō quditatis a c. 1. Et ostingit q
hunc positōi. ut aliq' ē i aliq dispōe. 1. i aliq
qualitate. v gr. longum aut breue sunt idem.
Et sz hoc omia pdicamēta erit pdicamētum.
Et posiores antiquor Aristotelis tex tus
timuerūt timuerūt. ne ostingēt ei idem
ē unū a plā in simil. Qr quod dimse
runt hoc nomē ē. ut oecofonus. et quda. q.
retificant dictōem. et dixit. Nō oz dicē hoiem
ē album. sz hoiem albefiei. Et nō ē hoiem albū
lantē. sz hoiem ambulare. Neq' cū iponūt i s'mo

ne hoc ūbum ē facient d aliquo uno plā. Ar. co. 20.
Q dicat. et q' antiqui osensent eis. s. pme
nidi. a melisso. in ens ē unum. a multa
Q nō intelligebant p nomē ens. h unum
intentōes. s. lib' qn sba. Qnap quoda dimis
unt dictōes. quē sig'cant ē m ppōib. quorū
pdicā sunt accidēcia. Vt fec octo fonus. dicebat
enim. qm nō oportet dicē hoiem ē ambulantē. sz
hoiem ambulare. Q ens tūc ēt plus q' unū. Et
totum hoc fuit. q' timebat. si in ppone cui sbm
est sba. a pdicamētum aliud pdicatum. s. accns
iterponeret hoc ūbum ē. Q tunc ens ēt pl' q'
unum. Et hoc itendōbat. cū dixē. ponunt i s'mē qc.
Qm hoc nomē unum. Aristotelis tex tus
et nomē ens dicēdum singlariter. Sz
enca sz sunt plā. aut sz idem. Qm ē al
bi est aliud ab ē musica. a unum sbm est idem
q'. Tūc unū est mltum. s nō dionem. ut totum
et ptes. Sz nō potuerūt excusare i hoc modo.
a concesserūt unū ē plā. qm ēt ipole aliqd ē
unū a plā. sine ōditōe unū est pp. et ē actu. Ar.
Dicat. Et iste sīmo eorū rep s comentū. 21.
fundatur sup hoc. q' hoc nomē unū a hoc
nomē ens semp sig'cant idem. qd nō est
verum. Qm hoc nomen ens dī d plib sz diffi
nitōes. a uno sz sbm. v gr. qm unus hō ē albus
a musicus. et ē ens sz albedinē ē aliud ab esse
ens sz musicum. Et ē sbz utrusq s hūamtate.
Et sic aliqd est unū a plā dimersis mōis duo
by mōis dmisis. Vnū sz sbm. plūa nō p accns.
Et sīl pōt ē aliq' unum sz diuisum et plā. v.
gr. totum a ptes. Demō dixē. Sz nō potuīt
excusare se a c. 1. illi qm nō dicerūt plālitatē
ex plālitate accidens i sbo. poterūt. n. i multi
tudinē accidens dicē aliquid. s. q' nō hēnt uerū
ē. a nō poterūt hoc dicere i ptib a toto. Totū
enim est sba. a simil ptes sunt sbe. Et ideo nō po
terūt excusare se in hac qōe. Demde dixē. qm
ēt ipole a c. 1. Et dicēs nō tm oppm. ñ idem ē
unum. a plā duob mōis diuisis ē impole. De
inde icepit dicē istos duos mōs i toto a pte.
Et dixē unū ē pp a actu. q' totū ex ē unum ac
tu. et plā pp. Qnē ad modū est pole i plib actu.
ut sint unū i posse. Qm hoc nō est impole. Ar
Cuz g' pessimt p hoc se tuz. Aristotelis tex tus
appebit eis ipole. enca ē unum. Et nō ē
a difficile ostendē eis ex illo. ex q' ma
tutum declarāt h. Omes. pcedūt i argumenta
tē sua ma sophistica. ocellissus. s. a pmenides
accipuit ex plā. a q' nō sequitur ex illo.
Sz sermo melissi ē magis uanus. et i eo ñ
est dubium. Concessit enim unū ipole. a si' ipz
simo. aut sini s'mōes. Et i h nō est difficultas.
Dicat. Cū g' osiderantes. p Aucerys co. 22.
cessimt phac maz osideratōis p quam
nos processimus appebit eis. Qm ipole
est enca ē unū. Vt isti dixerūt. Et cū ostadixē
exclusionē eor p se. icepit ostadicē argumētis.
hoc enim duo exigit disputatō. Et nō dixē.
Et nō ē difficile a c. 1. Et nō est difficile ostendi
ē sillo. quo utuntur i ofirmado sua oppionē.
Et cū notant q' facile ōdicē sillos eor dedit
cim i hoc a dixit. Vtrū q' eis utuntur sillo sophi
stico. 1. Et cū in hoc qd facile ōdicatur eis ē. Q

argumentationes eorum sunt sophistice. Quia Simonides sophistas generaliter appellat omnes. qui disputationum

Deinde dominus ostendit modum. Quid sint sophistici. Et dicit. Accipiunt eis ac. i. ponunt eis propositiones falsas. Quia opponunt eis opinione non excludente. Et Simonides quia sunt hi dicunt nam. s. quia peccant in ma. a forma. Et non dicit. Sed Simo melissi est magis nanus. i. Et si utique Simo sit nanus. tu sermo melissi est magis nanus. Quod dico non excludit. Quia sermo accipit pro mendacio excludit. Si non quesitum.

Deinde dicit. Et in eo non est dubium. Quia ei eo quod magis nanus. nullus facit dubitationem. Quia ipse. n. posite in eo sunt fere probabiles. Vt cum dicit. Quia ens non generatur.

Aristotelis textus

Dicit. Quoniam autem melissus peccat in illo manifestum est. Existimant enim quod accepit. Et si omne quod generatur habet principium. Quia omne quod non generatur non habet principium. Deinde hoc ei est magis probabile. s. existimare. Quia omne quod habet principium est intentum fere. Quia non omne tempus habet principium. Et principium est necessarium alteratione. Et si est necessarium quod generatur simpliciter. Ac si tunc mutatio non fiet subito.

Averroys comentum. 23.

Dicit. Quoniam autem melissus peccat in illo manifestum est. Quod oppinatur. Quia si finitum est accessum. Quia omne quod generatur habet principium. Sed quia omne quod non generatur non habet principium. Et hoc quod non sequitur. Quoniam si predicatum affirmatur in eo. in quo affirmatur subiectum. Non sed ut predicatum negetur ab eo. a quo negatur subiectum. Si. n. oppinatur hoc habet. Quia destructo antecedente in omni materia sequitur oppositum consequentis. Et cum melissus huiusmodi hoc pro nero. Quia accidit quia omne quod generatur habet principium. Existimant quia omne quod non generatur non habet principium. Deinde concludit quia ens non generatur. Et concluditur quia ens non habet principium. Et hoc propter dicere quia ens non generatur declarabatur ex eis. Vt dicetur autem post sic. Et est. Quia si ens generatur. Aut generatur ex ente. Aut ex non ente. Quoniam si ex non ente tunc non ens mutatur in nam entis. Et si ex ente. Quia ens fuit ante quam generaretur. Et post dicetur in dissolutione istius argumenti. Quia ens non habet principium. Concludit ipse ceteris. a immobile. principium cum quod est magnitudinis cum fuit non ens. i. cum non fuit ultimum principium ultimum magnitudinis illius. Et illa magnitudines. cum non sit ipsa est infinita. Quia est magnitudo est infinita. a est una. Quia cum ea non est aliud. cum contineat omne sicut dicas. Et est immobile. Quia non habet locum. in quo moveatur. Et ista dubitatio invenit antiquos. ante autem maximum enim. Vt dicet post autem. Et declaramus corruptionem Simonis melissi secundum figuram eius. incepit declarare corruptionem eius secundum suam. a dixit. Deinde hoc est magis improbabile. i. hoc quod existimant. quia hoc nomen principium dicitur uno modo. s. quod principio sicut tempus. principium est extremum. et est alteratione. Significatur hoc nomine principium quod primo tempus. Et hoc quod dixit. Quia quod non generatur non habet principium. i. tempus. Et non est utile in hoc quod intendebat concludere. s. quia ens est unum. a immobile. et infinitum. Si autem utitur eo principio alterationis. non est necessarium. Quia non omnis alteratio habet principium. Vt alteratio subita. Si vero utitur eo principio magnitudinis. non est necesse.

Nota hic quia alteratio fit in quo quia illud est tempus

ut omne quod non generatur non habet principium. quod est falsum. Corpus. n. celeste habet principium. quod est falsum. Et non generatur. ut prius declarabatur. Sed ut contentus est in quantitate. sicut ponit dicens. Quia ens quod generatur habet principium ab alteratione. que fit subito. quia generatur. Sed non habet ens. a quo incipiat generatio. Et hoc intendebat cum dixit. Et non stingat. a. cum generatur simpliciter. i. et non stingit ab aliquo unum. Vt principium generationis sit illud. quod est unum. s. quod prevalebat. Sed quia aliquo cum simpliciter dixit hoc nomen generationis. non intelligitur. Et hoc est. quia oppinatur. quia alteratio non sit subito.

Aristotelis Textus.

Deinde quaerit ens necesse. ut cum sit unum. non sit immobile. quia. ut modus ponit Ar. gr. ubi. ait quia ens manet in suo loco. Et propter hoc non est ubi. Et postea quia non est alterabile. Et ab impossibile non sit unum in forma. non sit ipsum illud. a quo est hoc quod dixerunt quidam nales. aliquo modo impossibile. hoc. n. aliquid est ab equo in equo. Et similiter dum dicunt sint infinitum.

Averroys comentum. 28.

Cum declaravit corruptionem illius melissi. et quia ex eo non sequitur exclusio. quia intendebat concludere diceus. Et si accessimus exclusione eorum. a est. Quia ens est unum. a infinitum. Tunc non sequitur ex hoc. quia sit immobile. Quoniam quamvis non omnis. quia pars loci quod est infinitum. ut dicit. V. gr. Aer manet. s. sua pars toto permanente in suo loco. Sed impossibile est. ut hoc accidat in infinito. s. ut omnis pars non sit toti. Deinde si accessimus quia non habet locum motus in loco. quia non habet motum. quia est alteratio. Et hoc intendebat cum dixit. Deinde cum non est alteratio. i. Deinde propter hoc simile si accessimus. quia non habet motum translationis. quia non habet motum alterationis. Deinde dixit. Et impossibile est. ut sit unum in forma. a. i. et impossibile est. quia aliquis existimet. quia ens est unum in illud. non sed illud ex quo generatur. sicut plures antiqui oppinabantur. quia ens quod sunt ignis. aut terra. aut aer. quia quod eos opportebant ex uno istorum. Quia aut ens quod sunt unum in forma. impossibile est oppinari. Hoc enim manifestum est quia est aliquid ab equo. in forma. Et manifestum est hoc. quia oportet differentiam esse inter sed forma.

Aristotelis textus.

Et hoc non simonis dicetur Simonis primus. quia aliis modis. quia forte ei fuit primum. Quoniam manifestum est quia Simonis est illius. a non concludens. Quia natura entis. a est concedatur simpliciter. et dimittit modis. Est autem non concludens. Et si posuerunt solam albedinem. et oppinantur. quia album in eis significat unum. hoc non est sufficiens in hoc. quia albedines non sunt plures. sed unum. Album enim non est unum. nisi Simonis. Et non idem. Non enim albedo alia est ab eaque est recipiens. Et non intendimus. quia potest ut album sit separatum. Quoniam nos dicimus hoc quod dicimus. Non quia album separatum. sed quia est aliud ab eo cum est. s. a recipiente. Sed hoc non est in tempore primum non est unum. Averroys comentum. 29.

Cum dixit illud melissi. reuersus est ad otiandum primum. a hoc modo a. i. et sed unum modum. quod otiandum melissi. Et otiandum primum. a alius modis propius. Est enim hoc eis. quia utitur propinquis sed equecatem. Et quia utique non concludit illud. quod intendebat concludere. Sed illud melissi est concludens. Et illud

dicit. q' é magis unum. ¶ Et iterum p hoc
qd dicit. a aliis modis ac. ut in modum ex hoc
ex quo oriuntur ordinem/ ex ipsis pondib/ ex
quib pmemoratis/ quæ possunt fieri. pro forma i
terum p hoc qd dicit. et hoc mo f nomina. a fer
mones/ ex quib nisi ē in dictione ordinem
sicq; semoib/ ex quib ordinem quæ. videmus
ex. qm f nomina/ quib nisi ē in dictione ordi
nem. Cum quæram. fit fundamentum sup. ipsis
dubiis. a omnem. non ē eis eq. Et quia sit
f nomina. ex quib ordinem ipsis dubiis a ipsis
a pmemoro. a est. p. pmemoro. In omne ad
medium nulla potest esse mutu. qd potest i suo
sillo. qm omnia sunt equa. ¶ Et cum nar
rant. q' illi ordinem hoc. q' compto sillo. cum
est f nomen/ q' fo. Et ea notificant hoc i sillo
melli. ni. incipit notificare hoc i sillo pmemo
rato. Quia sicut ē/ q' est sillo in ordinem. l. a mu
mistrum ē. q' ipsis sillo sillo sit sic. a q' sillus
ē nō ordinis illo. qd intendebat ordinare. cum
propositum eius sit sic. Q' natum hoc nomen
ens ita/ q' dicit d' unum intentum. Sz dicit ē plib
s. i hoc q' dicit. q' quodq ē p se ens. est unum
ens. Et quodq est unum ens ē n'. Cum hoc n'
ens a nō ens dicit de. x. predicamentis. Cui g' inte
dimus p hoc nomen ens intentum unum. x. pre
dicamentorum. v. gr. sb'm. amicus tunc nō est
unum dictum. Et quodq ē nō ens. est n'. Cum non
sequitur. ut illud q' est nō qd. ipsum/ nō sit sbā sic
nihil. g' ipsis ei nō sit nec. si ei intendimus
p hoc nomen ens omnia decem predicamenta. Sz
nō excludit illo. qd intendebat excludere. s. q' en
est unum. Sz cum ante ponens ponetur illo nō. q'
sit nec sequitur. ut ens sit multum. ¶ Et cum nar
rant comptum existentem i sillo cor ex ponib'.
rursus est ad declarandum comptum ens ex si
gnum. a dicit. Est aut nō excludens ac. 1. Est a'
nō excludens illo. qd intendebat excludere. s. q' ens ē
unum i nō. Cum manifestum est ex hoc. q' si on
sponsemus hoc hoc nomen ens/ hoc nomen alb,
a dicemus. q' alb sig'ficet rem d' albo. g' ipse
dicit. q' nomen ens sig'ficet rem de entibus.
Et posuerunt. q' n' est pret' alb. Et cum posuerimus
sillum sic. Quodquod ē preter album. ē nō
album. a quodq ē nō album/ est n'. aut solum
album est ens. si quidem hunc excusionem alium
proponit. Et est. q' quodq ē pter qd n' est. so
lum ē ens. Et manifestum est. q' ex hoc ē. al
bum solum ē. nō se album ē unum nō. Cum nō con
tingat. ut album sit mum sz ornamentum. aut sz
diffinitum. a hoc p accis. Et q' manifestum est. q'
album nō ē unum sz ornamentum/ nec sz ornamentum
ne diffinitum. declatum ē ex hoc exemplo. Q' iste
f mo nō est excludens illud. qd intendebat exclu
dere. Album ei nō est unum p ornamentum. nec p
rem. i. sz diffinitum. sed cum ei excludere p se
deb excludere in omni materia. Et ē manifestum.
q' f mo/ qm excludit aliquid ē solum. nō sequitur
ex eo. Vt illo sit mum nō. notandum. ut
sit mum nō. sicq excludere q' sit unum p or
finitum. i. simpl. Omne ei simpl debet hab
duas diffinitiones. s. q' sit unum nō. a nec
diffinitum. ¶ Et cum narrant. q' ex hoc nō i
mediatus est hoc illud. q' dicit/ qd ac

quam i ea/ q' est album. nō ē unum nō m sz p cō
tinuatum. in sz diffinitum. Debet modum/ sz
nō ē unum sz diffinitum. a dicit. Nō ei est album et
ē. 1. Et illud/ qd sig'ficat hoc nomen album. sigt
albedinem/ a recipiens albedinem. Diffo a' album
est alia a diffinitum recipiens albedinem. ¶ a
cum narrant. q' diffinitum albedinis differat a
diffinitum recipiens albedinem. narrant. q' nō
sequitur. Vt illud/ qd differt i diffinitum. dif
ferat i ea. ne aliquis existimet hoc sequi. Et du
ac. Et nō intendimus ac. 1. Et nō sequitur ex
hoc. qd oppon. Q' diffinitum album ē alia a diffini
tum recipiens. Vt albedo sit separata a recipien
te. manifestum. n. p hoc/ albedinem ē aliam i sua
nō album/ a separatum. Et q' ista intentiones iun
te i hoc exemplo. quo d' monstrant. Q' iste sillo ni
ordinavit. qd intendebat ordinare. nec est/ ni sit
probabiles. aut sit ocasse ab ab adiutorio. si
quadrato fuit disputatum. Et iste intentiones nō
erant semose tpe pmemoris. s. ut aliquid sit a
unum/ a dimensum sz diffinitum. exclusimus ipsz a
dicit. Sz hoc i tpe pmemoris/ nō erat terminatum
i. Sz ista quæ diximus i hoc exemplo. p qd intē
dimus quadrare sillo pmemoris. a declarare ipsum
nō ē ordinantem p se illo. qd intendebat ordinare
nisi ei erat terminatum i tpe pmemoris.
Et sic intelligitur recte iste sermo. nō sz q' ex
ponit te multi. a alij. ¶ Multorum textus
Q' contingit g' dicentibus. q' ens ē unum oppi
nantur. q' ens nō sig'ficat unum tm. d' quantum
sz dicatur. s. et sig'ficat illud q. qd ē ens
et illud qd ē unum. Accidens ei dicitur de illo ali
quo. g' erit illo. cum accidit ens. nō ens est ei
aliquo ab ente. Est g'/ q' nō ē ens aliquo. g'
necesse est. ut illo qd est ens. nō sit aliq' accis.
alti. Impossibile ei ē aliquid ē. si ens nō sig'ficat
multas intentiones ad/ q' illa accidens ut sit p
sit aliq' intentio. sz positum ē. q' ens sig'ficat
unam intentionem. ¶ Lucemys comentum. 26.
Cum dixit sillo pmemoris. incepit dicere d' m ei ex positionib. q's posuit i sillo.
Et d' structo ordinatus est ordinatus
to. Et dixit. ostendit g' ac. 1. Et qui dicit ens
ē unum nō dicunt oppinantur ipsum ē qdcq unum
sit. Sz ens qd ē unum unum ut ente ē illa. ¶ De
inde tedit cum in hoc/ a dixit. Accis ei dicitur d' illo. 1. Qm si fuit oppinatus/ ipsz dicit d' ii illo.
nec dicit d' accidente. a accis dicitur d' illo indicet de
illo. Sit g' duo/ accis. a illo/ accidentis. Accidens
ei dicitur de illo aliquo. ¶ Dinde dixit. Est g' id
cum accidit ac. 1. Illud g'/ qd est illum entis.
qd est ens. accis enim nō ens. Iste ei posuit
q' quodq ē pter ens/ ē nō ens. s. absolute
sit aliq' ens. ¶ Dinde dixit. g' necesse ē et ē.
1. Et cum illud impossibile sequitur ex hoc. q' posu
imus/ q' ens sig'ficat accis. necesse ē ut ens si
g'ficet accis. ¶ Deinde dixit. Impossibile ei ē.
ut aliquid sit ac. 1. Et cum i hoc est. qm posu
imus/ q' ens sig'ficat accis. impossibile est ut ac
cidens sit aliq ens. Nisi posuimus/ q' hoc n'
ens sig'ficat illa duo. accis/ a sb'm accidentis.
Sz qa pmemoris posuit q' ens sig'ficat unum
nō accidit a impossibile. hoc g' nomen ens a
put ipsum sz hanc ponit nō pot sig'ficare accis

sicut hoc significat unum. Aristotelis Textus.

Et si illud quod est ens non accidit alicui oio
si ei dignius accidit id. quod accidit. g° ens
significat id. quod est ens. Nu significat non ens. ⁊
cum si illud quod est ens sit album. Et intentio al
bi non est illud quod est ens. Nam impossibile est ut ens
accidat ei. Et quia non est ens nisi id. quod est ens. g°
accidit g° album non est ens. Non ita quod sit illud.
quod est ens. Sed ita quod est non ens oio. g° necesse est
ut illud quod est ens sit non ens. Dicere enim ipsum esse
album est. si dicere hoc significabat non ens. g° q
necesse est ex hoc. ut album a significat ens. g°
ens significat plures intentiones. Ad comen. 27.

Cum redarguit primendum in hoc. quia posuit
quia ens significat unum. quod est accidens. Incep
pit a redarguere ipsum. si posuit ipsum ens si
gnificare unum. quod est ib. Et dixe. Et si id. quod est
ens accidit. Et si intendit cui dicit. quia ens est unum.
quod est illud. cum accidit oio. Sed omnia quæ acci
dunt ei accidunt. Tunc ens apud ipsum significat
illud. quod est ens in rei veritate. et ens significat
non ens. Dunc incepit declarare quomodo sequitur
hoc. a dicit. Quia si illud quod est ens accidit. quia id
quod ens est ens dicere esse album. Quia intentio albi est
alia ab intentione entis. Nam impossibile est ut ens ac
cidat s. Et intentio albi est alia intentione. Nam impossibile sic est ut
accidat ei ut sit ens. i. quia dicere aliquid esse non
est predicatio per accidens. Sic predicatio albedinis.
Deinde dicit. Et quia non est ens accidit. Quia potest esse
ens. quia non est ens. nisi album albi. g° album non est ens.
Non ita quia sit non ens. quod ponit primentes esse
ens. a est ens aliquid. Sed ita quia sit non ens oio.
Deinde dicit. g° necesse est. ut illud quod est ens
sit non ens. i. contingit g°. Vt sit ens id. quod non
est ens. Dunc declarant hoc a sequitur
a dicit. dicere enim ipsum esse album accidit. dicere enim
quia ens est album. est ponere album esse ens. Quia ista
propositio est ita. a nam declarati est. Quia hoc nomen
album significat non ens sed propositio adiscretum. Ex
quo sequitur. ut significet illud quod ipse posuit ni
ens. Dunc dixe. g° ens accidit. i. g° ens si
gnificat illud. quod ipse posuit ens. Et est illud quod
ipse pro recapit albedinem. Et id. quod posuit non
ens. s. albedinem. g° ens significat plura. Aris
Et a ens non est magnitudo. si ens est id. quod est ens. Inter
to enim utrique pte est alia ab altera.
Et manifestum est. quia illud quod est ens dicitur
a non aliquis ptes. quæ sunt a illud. quod est ens
v. gr. Quia si sit illud quod est ens et bipes. Na
si non fuit illud quod est ens. g° sit accidens. Si
ut g° hoc accidit. aut alicui sub. Accidens enim di
aut de illo quod potest esse album. aut non esse. Sed de
illo. i. cui non accipit illud cum accidit. v. gr. ses
sio aut. quia separatur. Similiter non non nasci ideo
de quo diximus. quia similitudo accidit ei. Ad co. 28.

Cui redarguit primendum. ppe. Incepit
contradicere eis ambobus contra a dicit.
Et a ens non est magnitudo a est. i. Et
a ens sed hac oppione impossibile est. ut dicam
esse corpus. Cum ens apud eos sit principalior
a corpus dicit de sua a quantitate. Sunt g° esse
ille aliquo ab esse quantitatis. Et forte intendit
quia si ens fuit unum. impossibile est. ut sit corpus.
Nam cor est divisibile. Et hoc est manifestum. ut
in ur. Deinde incepit contradicere ei ens aliquo modo. et
dicit. Et maxime est esse a. Quia illa quæ accipiuntur i
litera. si non accidunt ipsum esse corpus. necesse est. ut
habeat diversitatem. ex qua intelligatur eius esse sua
s. habet. s. ut habet aliquid qui gen. a aliquid qui dra.
Deinde ponit exemplum. a dixe. v. gr. homo a est
i. v. gr. Quia si posuerunt. quia ens quod est unum
apud eos sit homo. necesse est ut aliquid est genus ho
minis a bipes quod est ei dra sint ena i re ne
cessitate. Nam ptes rei quæ sunt s diversitatem pre
cedunt rem in esse. Deinde dicit rem super hoc
a dicit. Nam si non fuerint a est. i. animal et bipes
si non fuerint de natura illi quod est ens. g° erunt
accidentia i eo. Et tunc erunt accidentia homo. aut al
ter sub. Sed impossibile est ut animal a bipes sit accidentia
homo. Quia enim incitur duobus modis. Aut se
paratum. quod qui est i re a qui non. Vt sessio. Aut
non separatum. Et ex illud i quæ diversitate accipit
illud. cum est accidens. v. gr. Similitudo quia accidit
naso. Nasus enim accipitur i ea diversitate. Dum
dicit impossibile. quod sequitur. Si animal a bipes fuerint al
tius duobus modis accidens. Aristotelis textus.

Et dicamus a. Quia illa quæ accipiuntur i re
diversimente rei. aut illa ex quibus inuenit
res. impossibile est. ut non illi rei immutabilis acci
piatur i re illarum rerum. v. gr. Vt non homo accipi
tur i bipede. Aut non homo. Albi accipitur i albo.
Et si illa sunt tlia. a bipes accidit homo. necesse est u
aut. ut illud sit separatum ita quia sit se pos. Vt homo
non sit bipes. Aut non homo accipitur i re bipe
dis. Sed hoc est impossibile. sed hoc accipitur i diversi
tate illi. et si bipes a animal accidit alti. a utrique
non est illud. quod est ens. necesse est. Vt homo a sit re
rebus accidentibus alti. Averroys comentum. 29.

Dicit. Et manifestum est a. Quia illa quæ
accipiuntur i re diversimete re. impossibile est. Vt in
diversitatis illorum accipiuntur illa res. Quia
ptes diversitatis sed diversitatis. non diversi
tatis diversitatis. v. gr. Vt homo quia est
postius a biped a animali accipiatur i diversi
tate bipedis a animalis. Aut homo albi quia potior
albedine a hoc accipiatur i diversitate homo a
albedinis. cum sunt esse. tunc contingit sed esse
cum. Et ei possunt hæc ponere dicentes. quia animal
a bipes. et alii illa. quæ accipiuntur i diversitatis
rerum dicit non diversimente per illas res. Incepit ha
ce mentiones a propositionibus predicatis. s. quia ac
cidentia sunt duobus modis. Est enim accidens separa
bile. et inseparabile. Et quia i diversitatis homo inse
parabilem accipit id. quod predicatur. a congregat
eas cum hoc ppe. Et declarat i dicere ad non
ueiens illud. quod intendebat declare. s. quia animal
a bipes non predicatur de homo sed est accidens. Et di
cit. Si illa sunt tlia a est. i. et cum iste ptes sunt
posite. s. quia homo non accipit i diversitate bipedis.
Et quia accidentia sunt duobus modis. s. modis. quia non
separantur a sub. Sed diversitate accipit sub
Et modis quia separatur a sub. Ex manifestum est
quia cum posuimus. quia animal a bipes sunt accidentia
homo. cum quæximus eis has propositiones. s. quia
accidens aliud est separabile. a aliud inseparabile.
Et quia i diversitate inseparabile accipitur sub in
quo est. sed aliud duorum impossibilium. Si autem bi

pes q aiāl sunt accidentia separabilia. sed hoc
cē quiq; nō aiāl. a nō bipes. sed cō inseparabi-
lia. sequitur ut hō accipiatur i diffinitione aiāl. a
bipedis. a utriusq; ē impōle. Impōle ei ē. ut
hō sit. a carent ista. Et impossibile est a. ii hō
accipiatur i diffinitione bipedis. sz ē cōio. Et
cū istud ipōle sequatur si possibile. q bipes et
aiāl sunt accidentia in hoc. q manifestum
est. q nō sunt accidentia i eo. ¶ Dūnde dicit. a
si bipes hō aiāl que sunt accidentia respondeant ei
by. Que accipiuntur i diffinitione ei. Accidit a
liquid esse aliq ab hoc ex eis. q ē predicatum d hoc
que possunt esse entia p se. Et ista accipiū
tur in diffinitione hōis. ex manifesto ē. qm ex hoc
sequitur. Vt hō. qm est filius entis i pte sit accidēs.
Et sic unum ens apud eos est accidēs. nō sicut
quod est ō positum. ¶ Et abscondito istud sunt
est. qm illa q accipiuntur i diffinitione entis. aut
sunt accidentia. Si aut accidentia. aut sb; con-
cit ens. aut aliud predicabile d illo. Si q sb
cor est ens. nō erit accidentia i eo. cum accidēs
aut sunt separabilia. aut inseparabilia. Sed pabi-
lia aut possunt esse et illud. in quo sunt. Sz ab
illis. que accipiuntur in diffinitionib; ipōle ē. ut
diffinita sed ent. Insepabilia diffinuntur p
sb; si nō sūm pte i. Vnde impōle est. ut illa
q accipiuntur i diffinitione entis sint accidentia i
eo. Et impōle ē. ut sint accidentia i alio. Nam si
fi. int accidentia i alio. a sint accepta i diffinitione
entis. sequitur ut ens sit d illa cor. Et sic in
ens apud eos est accidēs. Et hoc ō illo. quod
dicit. Et si dicunt ipsum esse accidens. sequitur i
pōle predictum. Et ita destruetur omnes
moi. sq quos pōle ē dicē. Q illa. que accipiū
tur i diffinitione entis. nō sunt d illa entis. nam
net. ut sint d illa entis. quo ē multum. nō unū.
Et hoc est absurdum illius sq moi. Aristotelis
Ponamus gr. q illud. quod est ens. text.
nihil accidat. a nihil dicatur d illo. Et d illo. quod est ex eis. Sed gr ex h. q.
ut totum sit ex reb; indivisibilib. Et videmus
quosdam. q obscurant utriq; sq moi. Obscurant
utriq; sq moi dicentes. Q ea sunt unum. sicut ens
significat unum. Q dicunt. q nō ens hoc cēm
Obscurant aut alii sq moi. Q accidit magnum
dicēs esse indivisibiles sq dione; i duas medi
etates. Avenoys comentum tricesimum.
Ponatur gr. q ideo nō p medio sed sup
hoc. q ens est unum sit cal ens. quod est
unum cor p differe accidēs nō est ac
cidens. a cor ē unum a totum pōle. Cum si fuit divi
sibile. procedit dio sq i duas medietates ad hoc
q cor p sit ex positum ex punctis. Et sic cor est cō
positum ex duobus nō magnitudine. a ex ii cor.
quod est ipōle. quo cor p est indivisibile. Et hoc in
tendebat. cum dixe. Et unum sed hoc. ponamus
q cor p dividit in duas medietates. q ens d
d utraq; medietate. a quod quod ē cor p. Ex q
sequitur. ut cor p sit ex positum ex nō cor. Nā ille
due medietates dividunt in duas medietates. a ex
une i duas alias. Et predicto hoc addo. q i cor
nō remanebit magnitudo. sz diditur sq to
tum. a deficiet aut dissolvetur i puncto. a ulti i
nō cor p. quod ē impōle. ¶ Dūnde dicē. Et in
omnibus quosdam a ē. Et iste moi
istum sq moi i pauce i quibus dicunt Q quando est
pter ens. est nō ens a ē. ¶ Dūnde dicit. ole
dunt aut ac. 1. obedunt aut hunc. quod dicē. Q
quando ē pter ens nō d ens. Q existimant
q ens solum nō d uno nō d uno nō. Et videt
nisi sint o tradicē hunc sq moi dicētes. Q quando
quod ē pter ens. hoc aliq ē. Et si nō dicatur
ens. innuit p hoc plōnes. ¶ Deinde dicē. nō ac.
obedunt nō ac. 1. alij nō obedunt istum vi. Q
tradicit ei ponēdo cor indivisibile. 1. qm pmedi
des. an dicē. Q si cor p dividi i duas medietates
ostendit. Vt dio pueniat ad nō cor. Sed dicunt hu
ic sq moi alij hōies dicendo. Q dio cadit i to
tum. et ē finis. Et dicunt. q dio ueniat ad nō cor.
si pueniat ad cor indivisibile. Et sic fugiendum
unum finis. a cecidit in aliud finis. Aristotelis text.
Q ex manifesto ē. q dicē. q ens sigē unum. sms.
et d d d nō possunt esse i simul. impōle
est. ut nō ens hat cēm nōis. Et nō ē ne
que. a licet ei phibet. ut nō sit simpl. si nō ens
est nō aliq ens. Ex quo sequitur. ut dicere. Q si
nō fuit aliq hēns cēm pter ipm ens. ita ext
unum sit ipōle. Illud. intellit p hoc nomē ens
illo. quod est ens. Et sic ni phib; ut reputo. ut
enca sint pl. ut pocin est. cum a impōle est. ut
ens sit unum. hoc nō manifestum ē. Av com. 31.
Dicat. a manifestum ē a ē. 1. ex manifestum ē. q
si aliquis possunt. Q ens significat unum. a
q ipōle est. ut o tradicēnia oppōnēt simul
s. ē. a nō ē. a existimant. q ex illis ppōnib;
sē. Q illo. quod nō est id ens. si hēt cēm. manifestum
ē. Q existimatio ei nō ē vera. ¶ Deinde
dicat. cum i hoc. a dicat. licet ei phibet q. 1. ni
ei phib. Vt illo. quod est nō ens. quod dicim ē.
mo nō. nō sit ni ens simpli. sz nō illo. quod si
significat p hoc nomē ens. 1. nō sit ē. ¶ Deinde
dicat. g necē est. ut dicē a ē. 1. g necē est. ut
sermo dicentis. q si nō fuit sm. hoc. aliquod
ens hēns cēm i rei veritate. s. sicut cēm entis.
ita erit unum. sit sm. ipossibile. pōle est enim.
ut aliq sint. que nō hēnt cēm similia cēnae
entis. ¶ Dūnde dicē. nullus ei intellit a ē. 1. ni
ei intuit p nomē ens. ni ens. quod ē ens pm. q
uē. s. sb. Et ci istud ens ita sit unum. impōle
est. vt enca. q sunt sb co in ē. sit pl. Dūnde
dicē. ami aut impōle est a ē. Aristotelis text.
Q Quod aut dicit ita. es duo by moi.
Quida ei. ci possunt ens unum gēm
sbm. aut unum tum. aut aliud densi
ligne. a sb alius aere. aut unum alia densi
tate. a rantati. Et posuerunt ea multa. Et si duo
sint sua. a unum sit addito. a diminuto sq cēm
plōnis i magno. a puo. Sz plō posit si duo le
co mē. a poit unum forma. sed aut ponunt
illud unum. sbm mē. et ponit duo o trania
differentias. a spē. Et quida dicunt. q q
trania sunt existencia i uno. a ex eo resolum
q exerunt ut dicē anaxamandras. Sed illi iqm
dixerunt. q enca sunt unum. a pla. Vt empe
cles. a anaxag. Isti ei attribuunt extra alia
ay rem dissolutoi. que fit ex mixto. Set
differunt. Q ille dicē hoc rea pce. Iste aut d
hoc ē se mi. Impli ille dicit. q pter cōsi

[illegible] Ib. come. 32.

[illegible]

[illegible] Et [illegible] Et [illegible] Et [

gnātur ex eis. Et q' hæc appet sensui ē pōdi
entis ex putrite panis. ex quib' est gnā. du
bitat. Q. omne ē mixtum ai oi. hæc nō appet se
sui. a q' necē ē omne gnātum ex omni. sicut ut a
liqua tinata gentur. ex aliquib' gnātis ter
minatis. Dicimō dicē. Et illa/que mōstrat
diuersa ē. et ad ipsa gnā qm ē obiectus ad
aeandum/omne gnātum ex omni. exaudit se q
ex hi. q' appet sensui. s. q' res mōstrat omēse
separate. dicentio. et hi/q' res mōstrat diuise. est
p illud. qd omnium i illa re mixta. ex pti' in
finitis. s. gr. qm tale exhibetur hæc esse. aq.
qm pres similes appet se fieri i ea pte. q'
alie ptes infinite/mixte i eo. Et hic exhibetur
q' hæc est ratio. cur pres carnis se fecerit i eo pl'
ico alys ē pti' infinitas mixte i eo. Nō q' ica
ne/nō fuit ibi ptes carnis. sed q' fuit ibi
flegi i aqua. mixtis ptes aqueis. sed i aqua. a. de.
ai omni. qd' obligant. Q. illo/qd hēt omnia i eo
ex pti' similib' infinitis i mixto/nō i fōr. sed
distinguitur. il p illo. qd hēt omnia i eo. Dic
g'. q' nō hēt q' totum sit album purum. aut nigr
purum. aut viride purum. aut ceruo purum. aut os
purum. sed magnetes res continent ē ō illis
ins. qd magis ē in ea. Et q' illo ē nā ei' pū.
Et q' nō est mixtum illa nā. Et hæc ē flin. Instoall'
Dicamus g'. q' si infinitum sit q' est Textus.
infinitum. non satur. g' illo/qd ē infinitum
i mō. aut i magnitudine. est q'tum nō sa
bile. Et illo/qd ē infinitum i fōr. ē equale nō
sabile. Et cū pnā sint infinita i mō. a i fōr.
g' nulla ē ma ad sacrum illa. q' fuit ex eis.
nos cū nō existimamus sacē opitum. nī cū sa
nim' illa. ex quib' a ex quot est opitum. Ver.
Qui nunc aut opiones salum comen 24.
i mō pnapiorum. a i mō gnōms. pnapt
pb tetiuē sm hōes viciū ea ē infinita.
vt cū hæc ostituit. iapiet p sanctū. vtū
sit unum. aut plā. Et si sint plura. quot sint.
Et p sunt sunt sm hōes i hæ ōnū aut rag' a dicit
Et si sit a ota ō mōtum. a qui dic pti' ē un
diuisibiles/nō cōi. nō pb. Cū ilhæ lib' ai a'
dicē ie nō pb. Incipit ōdiē hæc opiom
rō logica. Et dicō hæ logica. a ānes. cū pp
stātē sit tocta ē tocta logica. a sunt ac
cepte dicep tocta ē sēlogica ē ūsitata i
tocta p ōrdib' mōis. aut sm q' est istum uli
gnice nam a sē. a bis ē modus pōne. aut sm
illa que tocta ē ita. a capiatur p nam
mis i ōrdinē. aut a sunt ē ordinē
gistrato/cū mitat in ātib' pticlib' est nō p
pria. Inante nī nūl. s. sū phra ē ppa. Et q
ibe sm ē filis i fōra figura. ad alia. pō ē op
sita sine medio. a alta ai medio. cō opitum i
pa figura. a alta pō ē est manifesta p se. sed
aut declaratur cū medio i pa figura. Alia nō
duā pōnus/q' pōnitur i pa figura. ē ē op
situ ex pnapiis infinitis ex q'tate i forma
ē opitum. ab nō latum ex quib' opi. a ex q'
sed nō est. Et omne opitum nātum/est opitum.
a satum/ex quot opitum. a ex quib'. g' in pa fi
gura/omne opitum ex pnapiis infinitis ē o
pitum ignotum. i. q' nō pōt scī. pō aut ē
q' omne opitum notum est opitum ex pnapi

quor infinitis/a qualitatis ē nota. ē poitu sine
medio. Et est illa. qm ex p sit. ai dicit. Nos ci
existimam' nos scire a ē. pō nō poita sm medio
i hæ fili ē ignotus. Q. omne opositum ex pnapi
infinitis. a q'tate/a fōr ē opositum ex pnapi
is ignotis. Et ratio ē/q' ē qd est infinitum i im
medio a q'tate aut i magnitudine ē q'tum nō sa
bile. Et omne qd est infinitum i fōr/ē equale/nō sa
bile. Et sic ille p'mus opositum pa figura. Omne
opositum ex pnapiis infinitis i q'tate/aut q'li
tate ē opositum ex magnitudib' aut nūis. aū qu
tatib' non sabilib'. g' i pa figura/ē opositum
ex p'mis infinitis pnapiis infinitis i q'tatate a
i forma ē opositum ex pnapiis nō sabilib'. Et pō minor.
illi fili declaratur a p medium. s. pō dicēs. Q. ē
opositum ex pnapiis infinitis i q'tate a qualitate
est opositum ex magnitudib' aut qualitatib' nō sa
bile. Et medium/p qd declarat hæc pō. est pō dicē
infinitum p qd est infinitum. ē nō sabile. Et filius
opositum sic. Omne/qd ē infinitum i magnitudine aut
nūo aut qualitate ē infinitum. Et omne qd est in
finitum. est nō sabile. g' omne qd infinitum in mō
aut magnitudine aut qualitate ē nō sabile. Sed
g' tres filii. a sex pōnes. Et duo filii sunt i pa figura.
a unus i fōra. pō mu. aut one sunt manifeste decla
rate ai medio. a q'tuor sunt medio. Et ar ex
p sit ex illis/duas pōnes p'mus filii. que sunt manifes
te sine medio. ai dicit. Q. infinitum s. q' ē infinitum
a ē. Omne p'mum ultimum hæc pueientem ex
illis duabus filiis. a dicit. Et ai pnapia sit infinita
i mō a ē. Omne ex p sit altum duarum pōnum
ultimi filii. qm ē in fōra figura. que declārata sine me
dio. Nos existimamus nos scire a ē. Ar g' ex p sit
ex illis sex pōnibus tres manifestas sine me
dio. a tacuit duas manifestas ai medio. ai sit i pa
i sua sm hōes. s. q' sunt hōnes. a ma manifestam
sine medio. Et nō/quia est sm hōnes. hōnes ē
bōnus. a forte ita ē ō quia hab' ūbo ei. Ar Textus.
Et a illud/qm ps pōt ē cū lib' mēsure
poite i magnitudine. aut i pnitate. nātē
est. ut id a possit hæc. Et intelligo aliqm
ptem ex illis. i quas omnis ōnitum mūnersin. a ē
mui. Q. g' i pole est. ut. aut plā sit cū libet
q'tatis i magnitudine/aut pnitate. manifes
tum ē. q' i pole est hæc ā in aliqua pte ei. Q. ni
n necē est. ut mūnersim sit tale. a caro. a os.
a filia sit ptes al. a finitas sunt ptes plānta
rum. g' nam ifestū est. q' i pole ē ut caro/aut
os/aut alia quecūq ps sit cū lib' mēsure a
poite i magnitudine. aut pnitate. Ar. com 36.
Illa dicit sm/p que dicunt cōi ē opo
sita ex ptib' infinitis sed q'tatē. Et ab
mas sm sm mois ē. qm totum seqtur pte
que sunt s q'tate i pnitate/a magnitudine.
a finitate/a infinitate. a uli tinate/a itinato
ne. g' si opitum finitum/a tiate q'tatis m
necē est. ut ptes ex quib' opitum/sunt fini
te in mēsura. a i mō. s. opita sunt finite q'ti
tatis a tinata. g' a ptes eius sunt tinate/infi
nite. Et ille p'mo opitum i sua fōr sillor vpōt
Cū g' mag. qm illud cū ps ac. i. qm ptes. a
finitum q' opitum/cū ps/aut ptes sunt nō ti
nate i q'tate. si pole est/ut sint i q'cūque
mēsura. ponitur i magnitudine. aut pnitate.

Deinde dicit. necesse est ut aliquo possit hoc. a fine
consequens. a iterum. necesse est ut aliquo operatio
ex illis partibus quae possunt esse simul aliqua mensura in
magnitudine. a punctate non sit aliquid finitum. si sit
possibile. ipsum est simul aliquam mensuram posse in magnitu-
dine. a punctate. Deinde dicit. Et intelligo per
hoc etc. 1. Et distinguit per illo. quod intendit
per hoc nomen pars. Quia partes dicuntur quinque. scilicet
a quinque quantitate. Et hoc duobus modis.
Aut partes quae sunt in toto. aut partes. quae
sunt in actu in toto. et quae non sed. ut totum sequitur
partes. in mensura. nisi partes. quae sunt sicut quantitates.
a quae sunt in toto actu. declaramus. quia ibi item
debat hanc partem. Et dicit. intelligo partes a c. 1. et
intelligo hic per partem partes. quae sunt de ratione. in
quantum totum dividitur sicut quantitates. non sicut quantitates.
sicut corpus in membra. a formam. sicut partes
quae sunt in toto possibile. sicut partes aquae unitum omnes.
et sunt illae. quae sunt in toto in actu. et inquantum pre-
dens a consequens ita. quia consequens fere est manifesta
per se destruxit consequens. a dicit. Si quae est
possibile est. ut aliquid. a c. 1. a hoc iterum dicit. et inde.
Deinde ostendit explicit. a positum. a dicit. Si caro
est ex. ut minutissimum sit tale. a caro. a os. a c. 1.
necesse est ex. ut totum sit in superficie primum. a cuio
a silia. sunt partes aliquis. a sunt et silia sunt p
tes plantae. Deinde dicit. Et manifestum
est quia impossibile est a c. et ei totum sequitur partes ibi.
quae sunt finitae. aut in finitae. a totum. quod est aliquid.
aut planta est finita. necesse est ut partes eius. s. ca
ro. a os. a sunt et sunt finita. Et manifestum est
quia dicit. a in carne sunt partes infinitae. a quae sunt
caro est infinitus. a oppositum. a partes. ex quibus
aliquid a positum. aut planta. sunt non finita. et
ex quo sed. ut totum a sit non finitum. Aristoteles
Et ei. si ista gena. a silia sunt omnia
consistunt. aut quae dant in quibus dant. a non ge
nerantur. nisi finitum. a exeunt. Et si non
manetur. nisi finitum. quod finitum in caro. a ex gena
ex. 1. gi. ex carne. aliquid quae resolutum. a
ex aliquid caro. Et hoc corpus finitum. a exeunt
finito. manifestum est. quia impossibile est ut unaquae
res existat. quia quia ex aqua exit caro. dum
ex aqua resolutum generatur alia caro. sic resolutio
nem. Et tunc si. quod exit ex carne sit sicut humi
di caro non pertinet in quantitate magnitudinis fini
tum. Ex quo sed. ut cessat resolutio. Et sic non
est omnis exitus in omnem. quia si aliquid resolutum fi
ent caro. aut non cessat. Si ita est. quod simul re
solutum. Et sic in magnitudine finita exit magnitudines
equales finitae. si infinitae in numero. quod est im
possibile. Averroys commentum trigesimum septimum.
Iste sermo potest esse contra istum. quia dicunt
quod genus sit ex extra simul. a ut quibus
sit in quibus sicut. ut dicit. Et potest fundari
super illo. quod patet est. quia si sint partes finitae in
numero. Et est alia rationatio. Et ab illo istum
sermonis est. quia si species corporis sicut finitum sint oes
in seminibus. a nihil generatur ab aliquo. si exeunt ex
illis ex seminibus. ut dicit. Et quibus est in quibus
si omnia quod non materia. et non generatur in quibus ex quibus. v. gi.
quia ex carne generatur aliquid. quae resolutum. a exit
simul. v. gi. quia ex carne generatur aqua. quae re

solutum. a exit simul. et aqua a caro. Et ex aqua
quod omne corpus finitum. quia ex eo exit corpus finitum.
in tota res nec est numerus. quia ipse est ut
quibus sit in quibus. Et non. n. sunt huiusmodum
non existabit. quia quia ex aqua exit caro. dum non ag
ea. exit alia caro. a sic in infinitum. nec est aliquid
ut exit est. aut in corpore finito. sit corpus equalia in fi
nita. quia non potest aliquis dicere. quia ex aqua e
xibit pars carnis. dum ex eximit alia caro. et illa
caro pars est minor parte. et minorato aliquid per exitum
sic carnis. Et similiter tertia caro est minor parte. et
minorato aliquid per exitum sic carnis. Et quia hoc procedit
in infinitum. s. partis aliquid. a partes aliquid exeunt
ro. Caro ergo in partibus finitis magnitudine
nec. quia non pertransit. s. non incitum caro habens
magnitudinem minorem illa. Ista est magnitudo
finita. quae est carnis. quia exit ex aqua. sed necesse
est. aliquid unum. sunt ut dicit. quia non in magnitudine
finita. s. in qua exit magnitudines equales
infinite. a est minor magnitudo carnis. quod est impossi
bile ponere. quia quibus est in quibus. a quia quibus
gnatur ex quibus sed exitus sed. non sed alteratur.
est impossibile. Deinde dicit. Et a si ista gena. a si
milia a c. 1. sed corpora a silia. quae ponit ana
tag. p chis x. gi. Caro. a os. a nisi omnia corpora.
quorum dissimilium partes a partes est caro. Deinde
dicit. Et non generantur a c. 1. Et iste partes non
generantur ex inuicem sed ex infinitatem. Sed sed. quia ex
mutatione sed inuicem. Sed unumquodque nascitur diuersum
ab alio sed illo. quod generatur in illo. Deinde di
cit. quia si illud. quod exit a c. 1. quia ex eis possunt
quod illo. quod exit ex carne sed. est minor pars. a actus
minus sed. a quantum minus caro. Et est manifes
tum per se. a declaratum a. quia caro non nisi finita
tum in punctate. quia non pertinet sit. necesse est aliquid
dicere. sunt ut generatur. sunt in corpore finito. sic
corpora equalia infinita. Et iste sermo est in fol
lui vpot. cui predicis est a. Sed ista generatio a c. 1.
consequens dicit est. quod impossibile est. ut quibus
sit in quibus a c. Et sermo resolutus declarat
consecrationem. Aristotelis textus 9.
Et ei hoc. si omnia corpora quae diminuuntur
aliquid per se. necesse est manere. a quantitas
carnis est finita in magnitudine et pu
tate. quia manifestum est. quia impossibile est ut minimum
carne exeat corpus os. quia si ex qua diminu
tum. quod est minor minima. Et a necesse est. ut
in corporibus infinitis sit caro infinita. a sanguis
infinitus. a ex nulla infinita. Et multiplicatur. cor
non est minus illo in hoc quod est infinitum. Et hoc est
extra rationem. Averroys commentum 38.
Et hoc est a qui quia rationatio. quae dicit
ut genus sit ex extra corpore infinitum.
Et vic. Et ei sit manifestum per se. quod
corpus. qui ex eo diminuitur aliquid. sit minus.
Et a est manifestum per se. quia quantitas carnis est ter
minata in magnitudine. a punctate. et ei est manifestum
quia est impossibile. ut ex eo exeat aliquid.
et tunc fiet minus. quod debet esse. quod est possibile.
quod necesse est ut cesset esse. Et tunc ei opo

situs

Hoc autem quod dicit. quia res nisi distinguantur. et sermo sui distortae. si est unus. passiones eius fuit inseparabiles. et quia corpora et formae sunt mixta. si distinguantur. nec alterum eius exists per se sui integra aliae aliae existentes. quasi corpora sunt in illo. et corpora sunt in illo. et tamen intelligentia est nisi quae quaeat impossibile aliquid distinguere. quod non potest. nisi in substantia. In quantitate non. quia impossibile est. ut sit magnitudo. quae nulla est minor. In qualitate non. quia passiones sunt inseparabiles. Averroys comentum 39.

Omnia quae plenius dictae sunt. quia magis quae non unificantur. quia notificantur. quando collocatur in eo de flo. incipit notificare. quando quod est in dictum. quia dicit. Hoc autem quod dicit quia est. sermo unus et pars. non totum. scilicet hoc. quod dicit. quia res non distinguuntur. nisi separantur. Et dicit. quia est sermo sui cognitus. et non distinguebat accidentia a rebus. quia corporibus. Hoc est quod dicit. quod ubi est mixtum ex quibus exigitur mixtio corporum. quia sunt accidentia. quia sunt quae. Et non sermo est in quo dicit. quia res non distinguuntur. et accidit. et pars. scilicet quia accidentia non possunt separari ab invicem. et hoc quod existimat. quia in hoc est. quia qualitates multae fortasse sunt mixtae ex illis. non quia sunt. si quae qualitates sunt accidentia non separabilia. Et intendit. quia passiones omnia accidentia ex non unificantur. quia sermo est unus in accidentibus et corporibus. quia declarant hoc. quia non sed hoc est. Et dicit. Et quia sunt. et quia sunt a qualitate in opinione illi. nisi. quia sequitur ex suo sermone sunt mixta. sicut corporum similium partes ex quibus. non distinguebat mixtum. Cum existimabat. quia mixtura corporum ex sectione est sicut mixtura accidentium ex corporibus. Et manifestum est. quia non est ita. Et quia quantitates accidentium ex corporibus. si dicat mixtio. ex ipsis est. ut mixta sepent in eo. quia si separantur. erunt accidentia existentia per se. Et sic. alterum est exists per se. Et similiter sanitas sine in generatione hoc quia sunt in corpore. quia accidentia non erunt in illo. quod est impossibile. Et ex declarant manifeste istis sermonibus. in quo dicit. quia res nisi distinguuntur. Declarant a impossibile et magis ex accidentibus. si non. et totum. Et dicit. Et non inter est illud et quia sunt mixta. ex illis. quod dicit. quia non sunt mixta. ex illis. quod est. quia non est. et non. et separatur ab illis. quia non. sed ita dico. quia separatio nisi quae plenius. Et illa aegre est valde. scilicet. quia nutritur aegre. quod e

nisi quae plenius. Et dicit. quia non potest distinguere nisi in quantitate. nec in qualitate. In quantitate non. quia partes similium similes. quas intelligentia dividit ab invicem. sicut aqua. quae mixta mixtae. Sicut enim ex parte quae dividit. sicut parte in infinite. Et sic utitur distinguere quantitatem. quae nisi distinguit. Distinguere a quantitates a corporibus est impossibile. Et passiones sunt inseparabiles. Aristotelis

Dicit quia ex hoc videtur. quae attribuit ex Texstus

quibus quae in forma. Est enim genus per modum. per quae unum fundum luti dividitur in multa luta. Et est alio modo. et ille alius non est unus modo. v. gr. Genus lucis ex luto. a genus domus ex latibus. Et filius aqua. a ex nubibus mare genus ex rebus. Averroys comentum . 40.

Dicit. Et Anaxagoras non bene dicit a in hoc quod posuit genera ex elementis quae in forma aut genus. scilicet ut caro sine fit ex multis ex multis carnibus. et os ex plurimis ossibus. Nec id quod demonstravit sup hoc. Est enim genus ex partibus quae in fol. Et similiter aqua est a dimisio. a resolutio in partes quae in fol. ut genus fundi luti ex fundibus pulmuti. a corrupt est illa pars. Est autem genus alia ex rebus non quae in forma. Et illi corrumpuntur ut genus luti ex aqua. a ita. et est resolutio in aqua. a tiam. Et hoc intendebat. cui dixit. et est alio modo. i. de hoc dixit. et iste alius a est. i. Et iste modo genus non est unus. Est enim modus. qui est. ut generatio lutum ex luto. a vel ex cupro. Est alius ut genus domus ex latibus. a lapidibus. et hoc ex membris et filius domus. Est a alius. ut genus aqua ex aere. a aer ex aqua. Et est pp. hunc non genus. Et unusquisque genitum ex reliquo. Et iste non in hoc sermone declarare. quia est quod omnes. nisi quia dixit in hoc est sui demonstratione.

Et melius est accipere primo Arist texstus 6.

finita. sicut fecit empedocles. a omnes posuit primum quae. qui dicit quia totum est unum et immobile. Quia primum dicit ponit aliud. quia figuram primum. Et nocuit hoc dicere. a tiam. Et quidam dicit rationem. a desitatem. Et de a mentis cui dicit plenum. a vacuum. primum non ente. Sin autem primum non ente. Et cui hoc dicit. quia in pleno est primum alicuius. quia enim unitatem sit positum. a figuram. a ordinem. Et iste sunt genera quantitatis. quia non est genus superius. a inferius. et positionis. a ante et post. figura non est genus lineam angulos. a carentem angulis. et recti et rotundi. Averroys comentum . 41.

Cum dixerit. ut primum sunt infinita incipit ponere ea esse finita. a declarare. quia ista non solum non est necessaria. sed et melius. Deinde quaerit quot sunt. a dixit. Et melius est a est. i. Et melius est in hoc sermone ponere primum finita. quia cui possunt ex hoc. qui potest opinari nam omnia enim. quae sunt ex primis. Et non. ut sint infinita. Et dare. cum enim sit finitum est melius. ut fecit empedocles. Cum possunt sex primum. scilicet quatuor elementa. et amicitiam. a litem. Et cum declarant. quia non solum non est necessarium ponere primum finita. sed a melius. Et incipit quaerere. quot sunt. a possunt primum ex illorum in hoc. ex hoc. quia est

Tractat. 3. a Cap. 1.

naturales fuerunt et ita non entis ad ponere
duum principia esse dicunt solum modo quia ex eis videntur
ens esse plura tamen si et quia non videntur hoc. s. esse
dicere totum esse unum. primentes autem videbatur
quod opinabatur. quia ens fuit duobus modis sicut
sensibilia extimabilia. aut quia fuit intelligibilis sicut unum
et extimabilia fuit sensibilia. a sunt plura
et putabat principia istorum. s. sensibilium plura vno dicta
significare. a terra. Deinde dicit. Et quoniam di
cit densitate et raritate. i. scilicet quia dicit principia
esse unum. ut igni et aere. s. sunt medium inter
duo ea. Dicit. Et de motus ad. i. et
a posuit principia esse dicta ibi. quia dixit quia unum
et multum ei pleno in omnibus rebus adeo quia principia
ipsum ipsi sunt multum et unum ei dicit est
pleno sicut dictum. quia est inter ea. a non est ple
num ei est ens. a multum non ens. Et hoc iterum
dicit ei dicit primum non per ente. i. plenum non quod est
primum per ente in esse et dicitur multum pleno sicut quia est
ens. a multum quod est in esse et dicitur pleno sicut quia non
ens. Deinde dicit. a ei hoc quod dicit quia in pleno
ad. i. Et ei hoc quod dicit multum a plenum esse quia
sunt dicta. s. esse et non esse posuit ei in pleno aliquid esse
a duitesitate. cui est. sicut res dicitur. Et illa
lietas est pro a figura. a forma. Et ita ei quod dicit
simul unum esse. s. plus in numerabile. in quibus ponere a
lam rem. Quia ens posita ex partibus diuersentur.
Et dicit. quin diuisantur his tribus differentiis. Ut
quia dicit. quia Democritus dicit principia esse duo modis
dicis. s. sicut posuit dicam ens sicut ponere a figu
ram. a ordine. Deinde incipit declarare. quia
sunt genera rerum entium a dicit. quod autem est genera
ad. i. quia pro dimidium per dicas entes. quae sunt
simplus a infinitus. antecedens a postilis. Et sicut
figura dimidi per dicta sicut esse a non esse. s. in his an
gulos. a caues angulis. Et sicut dimidi in dicas
differentias sicut temporitatem. s. in rem a totum.
Rectum ei non est dicta totum in unitate. Sed in primo
aspectu. Et sicut ordo dimidi a per dicas dicas. s.
prius. a posterius. Et tacuit ipse. quia intelligit ex
illis. Et notandum. Quia hoc nomen dicitur usitat
sicut longe pro dicto. a propinque. a hinc. sicut sit in re mu
sicis formam.

Quamsettui est g. quia omnes posuit principia dicta
quaque modo necesse est ei. Vt principia non
generentur ex incerto. nec ex aliis. a ut omnia
generentur ex eis. Et hoc existere sunt in principia
dicta. Sin autem quia sunt principia non generantur ex aliis.
Sin non quia sunt principia non sunt ex incerto.

Quamvis per ex primo libro omnium quia posuit
principia contraria. et non generant mutatione dicte.
Et ita nihil generant in hoc quia sunt dicta. Et in
tendit notificare quantum generant in hoc quod
sunt dicta principia. ut ei contrietate per dicta. s.
ut demonstret. Quia omnes accedunt principia esse plu
ra. Et a persentetur de hoc quod dicit. a posuit
principium per contrietatem de illo. Deinde persentabit
per de hac contrietate quod sit. Et non est
necessitas ponere aliud nam a dictate. Ut
non dicat. Quamsettui est g. ac. i. Quamsettui
est g. ex hoc quia nascimur. Quia omnes posuit
principia aliquo modo dicta. Ita non generat
at in hoc quis. s. sit ille modo. Deinde incipit
notificare. quia bene fecerunt a dicere non. quae

moverunt eos ad dicendum hoc. Et dicit hoc. necesse
est ei ut principia ad. i. qui significantur ex nihil
ex. tunc est res principium. a non principium in nihil
sunt principia dicta. Sed si non principia. Sed non.
Dicit non ex alio. et hoc manifestum est per se a. s.
per principia non dicit generari ex aliis. quia sic erunt
prima a non prima. Deinde dicit primum principium
a dicit. Et dicit. et ut omnia generantur ex eis. et
hoc manifestum est a si quia principia dicta
entia. quae sunt ex principiis quia ad. i. necesse est
ei. ut non generentur ex aliis. quia sunt principia. Et ut non
generentur ex nihil. i. non mutatum illud. Et ad de
mutant ista principia in principiis incipit a demonstrare
illa et in tertiis. a dicit. Et hoc sunt contraria in
principiis ad. i. necesse est ei. ut non generentur
ex ordine.

Textus.

Sed et considerare hoc si iterum quo sequi
dicamus quia omnia non quibus agit
aut patitur a quibus. nec generantur a quibus
nisi aliquis accipiat hoc pacto. Non
enim fit album ex musico nisi accidat musico
aut ut albo fit musicum. Sed album ex non albo a non
ex omni non albo. sed ex nigro. aut ex non musico. Et mu
sicum ex non musico. a non ex omni non musico
sed ex albo. quia habet virtutem in musica
ex eo quia est albus dispositio. Si fit aliquid dispo
sitio hus omnis dispositio. Aymoys comen. 83.

Quilibet tres principia in principiis sit ma
nifestum. In contrariis non dicit tamen sed manifestum
Ratio. s. quia omnia generantur ex ente
et manifesta per se. Et non incipit declarare hic per
inductionem. a dicit. Sed si considerare ad. i. Sed si
dicere in medio per. per inductionem. s. quia omnia quod genera
tur generantur ex contrario. Deinde dicit. dicamus
quia et ad. i. quia ei modum. non incer
nimus quibus agere in quibus. in primis quibus
sed aliquo modo in quibus agit in aliquid in quibus. a pa
titur ab aliquo in quibus. Et sicut in generatione a mu
sicum in generatione in omnibus transmutationibus quoque accidit et
passio est qui generamus. Deinde dicit. in aliquis de
accipiat. i. in aliquis accipiat illud. quod est per se
accidens. Qui tunc possit peccare. In hoc apparet
quia impossibile est album fieri ex musico. aut ex grama
tico musica accidat nigro. ex quo fit album per se.
Vt sit musicum. aut grammaticum. Et hoc intendit ei
dicit. in accidit et ad. i. Deinde dicit. Sed albus
ad. i. Sed album a omne quod fit ex aliquo albo generatur
ex illo. quod est aliud. Et non ex omni albo simpli
citer. Qui tunc quilibet est ex quibus. in ex al
quo alio. aut quia. aut medio inter quia. et hoc
unt medium. ei album fit ex nigro. aut ex
medio inter album. a nigrum. Et intendit hic per
hunc ut dicamus illud. quod est ante quia. a pri
mum. a hinc. Et non ei intendit per quia. s. quod album. a nigrum. Et dicit. et musicum non ex musi
co. i. et musicum non ex musico generatur ex ali
quo quod non musicum. Sed ex illo. quod est non
musicum. a est in illo semper musicum. quod est
in ignorans musicum. a nullus habet musicam
tamen. Sed hoc potest accidere illi. Deinde
dicit. aut ex eo quod est album ad. i. aut ex
medio. quod est inter musicum. a prius non musicum

Sit sit.

si fit possibile ut fit meorum inter multitudinem pluribus hominum. Et dicit hic modo. Et iste pluribus hominum fiat meum. Et ego non fiat meum. Et ego non fiat meum. Et ego non

sit sq diuisitatē eoꝝ i ꝑmoꝝ. a positione. Et hic
ei/ quoꝝ accipit illud. qd est pri' in scia. a
i cognitē ꝑ collatēq. Quoꝝ accipit prius a
puro itellectu i cognitē. Et ē id. quod est ma
gis uniuersale. Et quoꝝ accipit ꝑ ns ap sen
sum. a ē illd/ qd est magis ꝑticulare. Et hoc est
secundu. qd appetit unicuq; eoꝝ. a dicit. hoc gis
tmi ac. Et itendit ꝑ plēs restoꝝ/ illos. quos
nō minuant. Deinde dicit. hic sit finis ñ ꝑ
sci. Nam iducto iuxta eos ad dicendu hoc. Sz
iducto/ i qua nō iuenitur omia ꝑticulaia. Deinde
dicit. qsi ꝓcellantur ac. i. qsi uentaū/ que
est iductio. que ꝓcellit eos ad hoc. D. Deinde
dicit. Sz dissentiunt ac. Et itendit ꝑ prius i
scia/ ut in modu/ illd. qd ē notiꝝ ꝑ aliqd. aut
illd/ cui cogitō iungit aliqd magis. Psti ei/ ut
in modu. uolūt/ q illud/ qd est hi. est ꝑius
i ē. Deinde dicit. Et quoꝝ accipit illud. q
ē naturalis i mte. Et ē illd. qd magis uniuersale ē
q ꝓpter ipsi ꝓcedit ꝓcedit sensibilia. a ab intellectu/ a a sen
su nō distinguit. ñ qn accipitur i respectu eis
ꝓcedentiois. Deinde dicit. Et ista ē differē
ac. Et ista ē differunt/ que diximus. differunt
sz tres modi ꝓpositi. quos diximus. Cum enim
ponebant calidū/ a frigidū. a humidū. a siccū ꝑ
ordinē. oppinabatur. qd pri' ē illd. qd est notius
in sensu. Qui aut ponebant ꝑ par a ipar. credē
bat. Q pri' in ē est illd. qd est notius apd ite.
Et ē illud. qd ē magis uniuersale. Illi aut/ qui
ponebat ꝑ naturā. amicitiā/ a litē. oppinabant
q pri' in ē est notum ꝑ aliqd. aut notius.

Et sic isti/ uies quei unt quo
dam modo. a differunt ei/ ꝑ q modu i eis.
plēs uies quei unt. aut ꝑ q sequuntur e
antem rem. accipit ei ex eadem ouictione.
q tanoꝝ ei/ quedam sunt determinata. a quedā de
terminata. Sūt gis hi modi ouicientes i ꝑmoe. et a
modi differunt. Qui quedam sunt uiliora. a quedā
nobiliora. a quedā notiora apud itellectu. ut
prius diximus. a quedā notiora apd sensum.
Et uniuersale est noti apd itellectu. a ꝑticulare
ē noti apd sensu. Intelligē ei est uniuersale.
Sentire nō ꝑticulare. V. gis. Qui magnū a pū
mu sunt i intellectu. a rarum a ōnsu in sensu.

Cum dicit. q antiq ouiunt i hoc.
q antiqui ouiunt. a ꝑnapia sunt ōia q
dam modo. a differunt duo modi. Incipit
inuare modos. s. i quibus ouiunt. a i quibus differū
t. Et dicit. Differunt ei sz qd a ac. i. differunt
diuersitate q uies sunt. s. famosa diuersitate.
Et ouiunt. q pre uit i ordinatē ꝑ amicitiā
a litē. Omnes ei utuntur inductione. a
Et ei cū in omibus ōibus hoc. Qui quoꝝ sunt determi
nata. et quedam indeterminata. Et q ouiunt
i hoc. q reducunt indeterminata ad determinata ꝑ inductio
nē. Verbi gis. qui qui dicē. q ꝑna sunt calidū.
a frigidū. et humidū/ a sic. Cum utitur ꝑtinē
tēq/ reducē oia ōia ad ista. Et similiter q dicit. q
ꝑna sunt par. a ipar. Aut adductio. a diminutio.
a in gis hunc modū ouiunt i hoc. Q utitur
eadem argumētatē i forma. Sz differunt sed
i quo argumentatē. a Et alio modo. Deinde dicit.
Et alio modo ac. Et ouiunt ē alio modo. Illa a
ei/ que dicit ē ꝑna. ouiunt i hoc. Q altius oti
noꝝ est mti. a reliqui nobiliores. Et i hoc. q

sunt ꝑportionalia. Q quedā sunt notiora apud
itellectu. a que quedā notiora apud sensū.
Et si ōia/ sint notiora ap intellectu. tēnt ite
se ꝑportiōē ꝑ itellectu. a unt ꝑportiō ōiū. quey
sunt notiora ap sensu/ sit se ap sensu. Et di
cit. Vniuersale. n. ac. Et ꝑ hoc/ ꝑportiō calidū ant
frigidū apud sensu ē. s. ꝑportiō pars. a ipars.
apud intellectu. Et sui ꝑportiō additōis/ a di
minutōis ap itellectu. Et ei declarant. q
uniuersale est notius ap intellectu. a ꝑticulare a
puro sensu. Deinde cum i hoc. a dicit. Intelligē
ei ac. i. et cū i hoc est. qm ꝓprensibile ab intel
lectu est uniuersale. a ꝓprensibile a sensu ē ꝑti
culare. Deinde dicit. V. gis. ac. V. gis. qm ma
gnū/ a pnu sunt magis ulia. q rarum/ a tenuis.
sed attribuitur magis intellectu. a rarū a tenuis
magis sensui. Et hoc est ita. Q tenuis/ a rarū
ꝓprehenditur i corpoib sensibliū ñaliū. ou
gni a pnu i corpoib ñaliū/ a mathematicis.
Apparet gis. q necē est.

Aut ꝑnapia sunt ōia. Et sē hoc hoc dicen.
Vtrū sunt duo. aut plia. Impossē ei ē. ut
sint uni. ōtia ei nō sunt uni. neq; a infinita.
a qm tuc ens nō scirē. Q gis i omi gnē ē unū
genus. a ibi ē unū genus. Et q possibile ē. ut
gnō sit ex ꝑnapis finitis. et est mei si sint
finita. ut dicē empedocles. q infinita. pōt ei cō
plē omia. q affirmant. ma xis. Cū possint
gnōem ē ex infinitis. et ā q sicoꝝ sunt quedā
puora alis ōibus. Et quedam ōia. que gnānt
ex alis ōibus. ut mulce/ a amari. albū/ a nigrū
ꝑnapia nō necē ē. ut sit ꝑmanēcia et eterna.

Quoniam si ei gis ulti. Ad ꝓmentum. 40.
q necē ē. ut sint ꝑna ōia. Sz ꝑsentiū
est post utrū sint duo. aut plia duob.
Impossē ei est. ut sit unū ꝑn. Q ꝑnapia sunt
ōia. a ōia saltē duo. Et impossē est ā. ut sint i
finita. Qm tuc ens est non scibile. ut ꝑns di
ximus. Et ā i unoquoq; gēē. ꝑ ꝓcametoꝝ
ē una ōietas. a ibi ē unū genus eoꝝ. ē ꝑna
sunt quesita. cū ita sit. s. in alioꝝ genere. Vnō
necē ē. ut ōietas ens i ibi. non sit ut sit
infinita. Et hoc intendebat/ ei dicē. Et ibi ē uni
genus. Sz tacuit existiōem. a est. Q ōietas
existēs i eoꝝ est una. a ꝑnapiū alioꝝ ens ei.
Deinde dicit. et q pole ac. dicit ā si ocē sim
dicētib ꝑnapia esse infinita. hoc ē ꝓpter et
q gnō potest fieri ex ē/ tuc dicēs. hoc possibile
ē. q gnō pōt fi ā ex ꝑnapis finitis. Et ei
si duo sint possibilia. melius est. ut sit ex finitis.
ut dicat empedocles. Q ex infinitis. ut dicit ana
xagoras. Qm dicēs ꝑnapia infinita ē pt cōplē
cās omia apparent. s. pt cōplēdēs/ et ē infi
nita. sta dicunt empedocles ei. a anaxagoras. Et ar
gumentatur. q natura pōt fieri ex ꝑnapiis fi
nitis illd. qd fit ex infinitis melius. a nō. Ve
fiat hoc ex finitis. a nō tuc agēt actōsē. Qm
ei pōt fieri mouēs actē. alie agēt actē ar
tificiū. si a' latoꝝ aut in maioꝝ actē. actōsē a
facit/ a ꝓpter fluc. Et ita ē ñ. sic dicit. Deinde
dicit. et ā ōioꝝ ac. i. Et ā nō pōt aliqm
dicē. q omia ōia sint ꝑna. nedū ut sit infinita.
ōioꝝ ei/ quedā sunt ꝑna quibusdā. a quedā ge
nerātur ex quibusdā. Vt sapēs ex amaro. et
dulci. a colores ex albo/ a nigro. ꝑna aut sunt

I

illa quæ. quæ nō gnantur ex aliis. nt tnsmu
tatur unuisali. pnapia eiz obent cē pma
nentia. nō tnsmutabilia. nt generabilia ex
aliis. Lectio

Declatur est gt ex istis smoibz. q pnd
nō sunt unuz. nt isimita. Et qz sunt fi
nita. est tuc i hx smoē dicēte. Qz sola q
duo nō agnt. est loc diādi. hō eiz ambigt. et
nesat quomō onsitas agit tantatē. aut tan
tas densitatē. Et silr i aliis gnis. Impole eiz
est. ut amēcia ducat secuz litez. et fiat ex
ea aliquid. nt lis fiat ex amēcia. Si oem
fiant unū tanz ad tanz. Vidm eiz quo sdz.
qm accipunt aliq plma uno. et posuerunt
ex eis naturaz eniam. Ad comentum. 41.

Cum declarant. q pnapia nō sunt isimi
ta. Inqp psuntan. utrū sint plā duo
bus. Et dixit. Et qz sunt finita ac. 1. Et
qz appet. q pnapia sunt finita. eqz nō sunt
pauciora duob. sed i smoē dicēte. q duo nō
sufficiunt i hx. q altiz paciatur a reliquo. ē
locus rōis. Cōtinuum eiz nō recipit sui gnuz.
s. nō altatur i ei forma. qm calidū nō recipit
ex frigido/ calidū s simule. frig eiz sz q est
frigus. nō recipit caliditatez. nt altatur i ei.
Et cū sit impossibile. ut calidū faciat ex fri
gore/ calidum q sile. Impole est. ut ex eo fiat
aliud unū sale. Et silr cū densitas nl fac
ex rarītate. nt amicicia ex lite sz empe ex lez.
Si unūqq gnuz agit i tanū. q ex tuo. Et ante
declarant. q qtuia nō sufficiūt nō sufficiū
unt i hx. q sunt pnt. & altiz nl fac ex reliq.
Dixit. si. vidimus ei quo sdā ac. 1. Et dixe
rūt m quo sdā ponē aliqua plā mo. ex ab
opitur nā unus cuiqz entis eniam tnsmu
tabilium. Et q cor dmostatur ē opitum. nō
simplex/ Et dixit hx. qm si pnapia ē ent
qua tm. tuc gnatur ēet simplex. nō opitū.
Et dixit hx. qz est ex mā. a forma. Altatō g
qz iuez cogit omes aedē. q oia corpa
sunt opita. non simplicia. Et q i eis sunt
aliqua plā mo. a maxie pa cōi. s. q. elā.
ista. ii. pnapia/ d quib pscutat. sunt cōia q
simplicib/ a opitis corpōib. Lectio

Et ei hx ā ambigit hō i hx. qd n. ana
lo. Si nō ponit qtuaōz aliaz nāz ma
tiam. Non eiz uidmus qtuaz ē sbz a
licuius rei. a pnapiū nō oportet. ut dicatur
i sbo aliquo. debz eiz pnapium pnapiū. sbo
rectum eiz ē aliqd pnapiū. a estimatur. q ē
pū predicato. de illo et ā nō dicam. q sba ē
qtuia sle. Qnio g/ pōt ē sba ex nō sba. Et q
mō pōt ē sba ex nō sba/ por sba. Ad co. 42.

Qz nō cogit/ pnapia ē qta. idmx sz
smoēs qtuadrātem illi. Vt dicao q
istoz duoz smonū/ cogat nos ad po
nendum aliqd tanz aliud a quo. ut ē ppū ser
moib disputatuus dicētib. s. an illud/ q
accipitur simpli. iutōqz tinatur sz pte nāz.
Et iste smo ē disputatuus ē. Qz qta nō sunt
sba alicui. Contraria ei dicitur i sbo. Sba
nō dr i sbo. g qta nō sunt sle. sz pnapia nō de
bet ē sle. Qz pnapium sle ē sba. g qtuia n
sunt pnapia. Set ista q secuto n est recta. ei
appnēit. q pa qta sunt pnatō/ a fōr. Dmo

idmat sam uez utr gnus. a est. Qz qta nō sunt
sle. qm pnapia sle sunt sle. Et mod queien
ter has duas uēs est. Qm ei posum sbiz q
pnapioz/ qd ē sba. a q altiz qtaōz ē pnatō
et q est hic sbz ulu/ a forme. dissoluētur aes
qōnes. a unificabitur. q pnapia sunt sunt qt
na. Et silr i nl phiz. ut sle sint qtie sz forma
nō qtie sz sbiz. Et sic dicere. q sba nō ē qtna.
est uiz sz sbz. Et q sba est qta sz formaz ē nc
uiz. Et hx adminat alex. ei dicat. Qz i sbis
simplicib/ por cē qtātetas. nō i opitis. Et
alex intlight hx. qd aiz dicat i predicamēto.
Qz spiz est sle nō hē gnuz d sbis opitis/ nō de
simplicib. Sz cū dicat i libo de gnōne. qd
corpora simplicia sunt qta. Lectio

Et ideo qm arguit. q primus smo sit uerus.
et iste smo qtinget ei necēo. Si uolunt
q isti duo sermones accedātur ponē tra
nz. Sic dixerunt ponētes totū unū natuē ag
uz ignis. aut medu. Ad comentum. 43.

Dicat. a pp hx necāē ē. vt qm oppinat. q
primus sermo dicēs. q pnapia sunt qta
na. est uerus sz ptem. Et q iste sermo
dicens. q pnapia nō sunt qta. ē est unus sz par
tē. Et q isti duo smoēs nō sunt fli simpli. vt
ponat hic tanz nāz. Et ē altātō gnoz inuem.
qm ponētes istū nām potūt solue dubitatō
accidentē ex istis duob smoib opositis.
Deinde dixit. Sic dixerunt ac. 1. Sicut dixe
runt quida. Qz omia entia sunt fta ex nē natā.
a q illē rerū oūsaz sunt i rei uitate ista natā
una. ex quib sunt fte. Qmdāg oppinat. q
ista nā communis oib entib. a est unū elōrum
stuoz. Qmdaz aut/ ipaz uece medium inter
contraria corpa. Lectio

Et estimat. q medū est dignū. Igū
eiz. a ita. et aqua. et aer sunt mixta pe
fectatez. Et ideo/ qm posit sbia alio a
otrius. nō fiat nō rectuz. Et post illū i recti
tudine. q posit ipiz aeriez. Sed eiz est minus
alioz i diuersitate sensibili. a se aqm. Co. 44.

Dicat. Et appet. q qm ponit istud sbia
aliq medium iter aerē a ignē. a monisa
iter uno medium dicunt rectum. q
istud sbia qua ut nō hēant i sua sba. ei gnu
nō recipit sui gnuz. et aqua. a ignis. et aer
a ita utriq hēt gnuz i sua sba. ex qui. s. mal
lum hēt otrietatez i sua sba. qz medū ē p
piqm nē uti sbi. q quattuor elementa. Et
intēdit. quz dicat. Et ideo/ qm ponit et ē.
Deinde dixit. post illū ac. Et qm posit ipz
aerem/ rectus fiat. qua qm posit ipiz un
alioz. Et post illū i rectitudine ē. qm ponit
ipiz aquaz. Et dixit hx. Nam qm ponit ip
me unuz medioz. s. aqz. a aeis rectus fiat
qua qm posit ex moz. Contrietas ei min
est i medius. q in extremis. Et qm posit aeiz
rectus fiat. qua qm posit aquaz. Qm dre
sensibiles qtuane pantōres sunt i eo. Et ideo
dixit. Et sequitur. qm posit ipz aqua. Qma
aqua a est medium. sicut aer. Sz aer exce
dit aquaz i hx. Qz differēcae aqz sunt mai
feste magis sensui. a differēcae aeris sunt
latentōres. Et intendit p diuisitates sensibi
les/ differēcias qta sensibiles. Et dix. qd

hunc opi: alex re
tor. qd. q. hq q den
u disprediuq en
ter dcir iar intuen
in hm mōs inde

Si pn essent qtuatum
tunc quidum esset
simplex

qm ponit ibm lens differencia lucis zes-
ponit ventus. Q ibm in ipsa est materia.
anima ee est i potencia. textus

Sed omnes figure ipso uno p otia
ur densitate et raritate. et magis et min
et manifestius est. q nam ista alii fere m
avoitate et diminutione ut dicamus pauc.
et fortuite et oppio antiqua. s. ut prapia en
cum sint encia unum. et addito et diminuto
sz no eo de no. Parmen enim dicit. q illa
duo agunt. et unum patiunt. Alii vero p ue
nerunt. dicunt ecio. s. Q nam agit. et duo
patitur tantum. Averroys comentum. q

Cum nuiunt. q bri fecerunt antiq i lx.
Q ai res po fuerunt sbz. prop q nuia
ie. qualiter pebant dnsion. Q oz ex
lx sbs. et dx. Sz omes signat et c. i. Sz ex
gnerunt i lx. q faciunt sbz figuraii y duo
otraia. i. q ponunt sbz materiaz. et duo otraia
formaz. p q unus quisq oppiabatur i ons.
qui ei oppiabatur. q densitas et rarita sint
pnapia otraia. pebat illa differencias sbi.
et simli quo oppiabatur. q ixe qua sint ma
gie. et minus. pebat lxe duo dez ibi sbi.
Dnde dixit. Et manifesti ee et. Q rarita
tem sitas et magis et minus. oia sint sbi avoitate
et diminutione. Deinde dixit. et forte e
oppio antiq. Et iterebat. q no est inventa a
plate. Omes enim et a plo oppiabatur. q pna
sint unum sbm. et addito et diminuto. Sz oppi
no eoz i ordinatione ibi uni et a gioz no e eaez.
Antiqui ei dicebat. q qua sint forma agens.
et ibz e ma pacies. posiores no a plato di
cebat. Q qua sint magnum. et parvum. Q oia sint
ma passiua. s. magnum et parvum. Et q unum e
forma agens. textus

Dicere q ela ee tua. est sz intentio q
quo no osideratur sint lxe d ishs rebus
prope et similibus. ut dicam. pla aut i
tribus. i in passione aut sufficiat unum. si fuerint
gnioz. ita q gietates sint dne. Et idigit ut
q gietas p se alia na existe iter illa. Si g
pole e. ut unum gioz sufficiat. tuc reliqua
et superflua. Et ai hoc pole est. ut pa otraia
sint plura. q bia ei e unum genus. Et pna
differunt ab invicem s pus et postius tui. in s ge
in uno ei gne una e otraietas. et omes contra
rietates uidetur reduci ad unum. Averroys comentum.

Dicit. quoq mo. Q ppes quibus utit in
lx fuit famose. Et ai hoc declarat. q
pna no sunt unum. et appunt ex dsnita
tie et ee tua. et incipit declare. q no sunt pla
tibus. dnde pseuta bi de nostratie. utrum
sint duo aut tria. Deinde dixit. pla a tui
no. i. q i passione que est s gnes. sufficiat
una otraietas. pacies enim dez e duz et. a
quo patitur. q duo dez ai sbo sufficiat i tam
mutatione tamen pacies quodlibet ut tangi
mo et duz. et quodlibet simile. Et e mo
dus. quo incipit dicere agentes. Et hoc no e
a. i. exists. Deinde dixit. Si g fuerint. et
et. i. Si g otraia fuerint duplicia. tuc utili
q pu uniuz sbo. et tua ita commutaiz. Et hoc
intendebat. ai dxe. Satiete iter illa. Qm i
ibz est medium iter qua. Et ipse dicit. q sbe

est ita similitudinis medium. Et ei fit q
no. Q et i ipsa natura et omnia. Sz dicit. q
et omnia pot p pna. et omnia et natura et
unum. No pua potencia. sed aliqua p in medio et
et unum et omnia. i. ut ei unum. et fit
et q i ipsa natura et omnia. Dicit q dicit. Sed
alter otraior sufficat. reliqua et superflua. i.
si ponimus. q pna et. et. q. et otraia et
duo sufficiant. tunc sibi pet otraior et sup
no sufficiant ipsa. q et ei fiet. et. tunc
reliquum pari et superflua. et non agit superflua.
Alter. ut pa. oz sufficat i gione et
et. Q ait e. q pna pria deinceps
mutat oib. et. Et sic. et ei hoc. q

post d' ppis existentib' in ptic'lib'. Ad com. 48.

Intendit hic pr elemetis ynapia. q' sint in re. a dixit q' hec maxime gonerabilia appunt ex disputatis p' napia et contra. Q' necesse est ponere id. quod recipit omne generatum ipsi esse in ub'. aut ex nihilo. Si g' fiat ex nihilo. omnis ex altiori ex nihilo. sicq' nec esset aliquam m esse. a mutatur i illud. qd est valde impossibile. Et si ponatur q' ib' esse recipiens. q' ex nihilo recepit. et sic fit. vt in ib' a nd fit gnio oio. Sibi ei esse aliqd' determinatum. a ib'. Et manifestum est omnis. ut aliquid fiat. aut. q' fit. aut si nd fit. n' ex ib'. qd est ib'm. a ista ib' sit cois omib' entib'. a ens non gnatur. n' ex ente. g' ens est aut. q' gnetur. Et ista qd' aegre plés antiquos ad negandum generatio. Deinde dixit. hic ei pr dimus ad. i. in ista doctrina. q. di. Et intendimus q' sed' hic pus d' rb' unum ex illis coib'. Q' ista doctrina est nalis. Est ei doctrina. cui' ppes accepte in ea sint manifesta a sine medio. a ei hec manifestaes. a nd addit ei ratio. Et intendit p' mnes gnes. gnes. q' fit i ib'. a i oib' predicamentis. Et re ib'. gn. ultas aes. q. corpoib'. f. igni. a aque. a aeris. a tre. a coib' opositis. et ali' gnones. que est unus ex uno. Ista ei generatio est. q. elorum a opositor. Gnio aut. que est minus ex ptib' p scantundi est i lib' d' gnae. Et hec intendebat. ei dixit. d' inde opinio' mu' post de ppis. i. d' ppis existib' a i gnione minuendi generes generabilium. Et hec est i oib' ptib' istius scae. De gnione autem corpor simplicium a opitor i libro pigeneos. a i quinto methaphor. Et d' ppis nicmq' opito. loquimur i lib' d' mineris. a i lib' de plantis. a i lib' d' animalib'. Set librum d' mineris nd habemus. neq' librum d' plantis. n' duos tetat.

Dicamus g'. q' ai dicam' aliqd' generari ex aliquo alio. Et q' minus fiat gnabile gnatur ex alio forte intendimus simplicia. a forte opita. Et intelligo hec. quod naturaliter. hoc fit musicum. a nd musicus fit musicus. a hoc nd musicus fit hoc musicum. Et intelligo h' ai dico gnatur simpl' hoc. a nd musicum. Et intelligo cum dico gnatur simpl' musicum p gnatur. a opitur hoc nd musicum fi' hoc musicum. Sz alter duor illor dr fi' ex hoc. et fi' hoc. dicamus ei. q' ex nd musico fit musicus. aut nd musicus fit musicum. Neq' ud n' i omi dr utriq'. Nd ei dicamus. q' ex hoc fit musicus. si hoc fit musicum. Ad com. 49.

Dic. Et e manifestum. q. aliqd' gnat ex aliquo. aut ab aliquo. a intendimus. ute ram duas intentiones. q. n' aut intendimus per hanc ppos ex. rem simplice. aut opositas. V. g. qn ei dicam' qd hoc fit musicum intendimus. q' musicum fit ex simplici. qd est hoc. qui est ib'ectus musice. Et similiter cum dicam. q' nd musicum fit musicum intendimus. Intendimus. q' musicum fit ex duob'. f. ex hoc. a nd musico. Et hec intendebat. ei dic. Et forte a intendimus sim glare ac. Et ei dicit. hoc fit musicus. intendit gnem. que attribuitur ib'. i quo est gnatum.

Et ei dic. nd musicum fit musicum. intendit gnem. que attribuitur opposito. Si musicum. sui pruus. Et ei dic. a hoc non musicum fit musicum. intendit gnem. que attribuitur utriq'. f. ib'ecto a opposito. Dinde expsunt h' tll. a dix. Et intelligo cum dico. qd gnatur simpe ac. i. Et intelligo cum dico. gnato gnam attribuitur res simplicis ib'm. qd est hoc. ut hoc exemplo. Et oppositum qd est nd musicum. Et intelligo p illud cum generato attribuitur res opposite. Aliqn a' attribuitur utriq'. f. opposito. a ib'. qd est hoc. nd musicum. Et ali' dicit. q. generato attribuitur oppositum. a ib'ecto. et ambob'. Et p oppositum intelligo omnia. a p' utriq'. Et hoc est cae. Sunt gnio fit i ib'a aut in aliis p' dicamentis. Et nd ei notificauit. q' gnio attribuitur his duob' simplicib'. tenit quam inter illa f' nocet. q. p' rem. a dixit. Sz altius duor a c. i. Sz oppositum potest p' fieri duob' modis. Dicitur ei ipsi fi' ex hoc. a ex ipso fi' hoc. Et hoc est f' idiomata eor. Et nd dicit. dicamus ei. q' ex nd musico a c. Reliquum nd. f. ib'm nd p' fertur. n' uno modo. f. ipsum fi' hoc nd ex ipso fi' hoc. Nd ei dicam' q' ex hoc fit musicum. Sz dicamus hoc fieri musicum. Et notandum est. q' hoc est f' idiomata eor. a quod dat accidit in hoc tpe. hoc ei ppe i. mabica ex est cois. Qn q' notat oppositum. a qnz ib'. h' aut p' positum. ab notat causam a gen. q. ib' a oppositum. Oppositum nd i nie yoniomate nd dr fi' h'. sz tm dr in ib'. hoc nd ppositum post i nd yoniomate dr ppe de oppito. a nd de ib'. dicamus ei post non musicum fit musicum. Et nd dicam' q' post hoc fit musicum. Et ei dedit dam f' uccem. dedit dam f' rem.

Et illa que dicimus f' q' sunt simplicia gnam. quedam gnantur p' manendo. a quedam nd p' manendo. hoc no ei p' manens hoc fit musicum. nd musicum nd p' manet. simpl'. neq' qn opitur. Ad com. 49.

Dicit. et illa que d' n' gnam a fi' aliqd' aliud. f' q' sunt simplicia. Et sunt i' duo que p' dicam' differunt i hoc. q' m altius p' manet. quam gnatur illo ex eo. Altium nero nd p' manet. sz destruitur. a nd est p' gnati. Altius nd p' manet. a est p' gnati. V. g. musicum qn gnatum ex hoc et ex nd musico. hoc ei p' manet qn fit musicum. Nd musicum a' nd p' manet. cum sit oppositus musico. Et sic oppositum accipitur singula'. Aliud oppositum ei hoc. Et ei dicimus' ista ex omi qd gnatur. p' hoc accipe. si posuerit sua opinionem ex hoc qd dico. f. qn indigetur sp aliquo qd ib'm illor omn. Et est illud. qd est gnabile et ithuo hic sit unum nd. ti f' formam nd est unum. Et iterum p' formam rei. Nd ei hoc nd est ib' nd musicum. Sz illo p' manet. a hoc nd. Illud aut qd nd hoc opposito p' manet. hoc ei permanet. musicum nd nd. in opposito ex eis. ut hoc nd musicum. Ad com. 50.

Dicit. Et ei d' tinata sint h' duo simplicia quib' attribuitur gnio. p' hoc accipe hec duo esse necessaria i omi gnato. Si considerent i hoc ex hoc. qd dico. Appet. n. bi. q' omne gnatum sp indigeat aliqd' ib'. Et est illud. qd i re mutate dr gnam. f. i tpe. i qo gnatur i. actu. Ge

omne gnatum sp indigeat aliqd' ib'm esse

necatio enim opposita fuit generatio a non esse
actu, consequitur quod est motus / necatio hoc
subiectum. Et est illud / quod dicit generari in actu. Et
hoc / quod dicit. manifestum est in subiecto. Et aliquis
generatur ex generatione motus. quae est apud
generationem. Deinde dicit. Et illud hoc fit un/
ae. i. Et illud / quod est generatum in actu. fit fit mu/
tatio. i. subiectum. Dicit non est unum sed secundum
diffinitionem. / Apparet. n. in eo / duo. quorum unum est oppo
situm rei. quae est principium generationis. a alio recipiens
illam rem. Et oppositum quantum in alia
est. quod est finis generationis. Non enim homo / qui fit
musicus. non est homo musicus. quia fit musicus.
homo enim primum in musica generatur in homo. Non musi
ca non non primum. Sed determinat qui musica ge
neratur in homo. Et illi illo / quod carent oppositio
ex his duobus primum. Vt homo / qui fit mu
sicus. musica enim non est opposita homini. Non musi
ca non existens in homine est oppositum musicae. Vt a
non ad esse. Et non dicitur quod fit nunquam
Et hoc / quod dicit. intelligendum est contra in omni
bus praedicamentis. a non praedicamento substantiae
primae / quod fit homo. necesse est ut fit aliquid.
Et est illud. per quod dicitur primum. Non enim homo
qui fit. est oppositum hominis primatis. Et a ut
fit aliquid recipiens formam hominis. Et est mu
tatio illud. quod dicitur generatio. in quo est ille
mot. omnis. n. dicitur esse in homo. sicut dicimus. Et
impossibile est ut fit in illo. cui partes sunt aliae quae
finitur per generationem illius. Et est illud. quod est
oppositum generationi. Si ubi motus est in illo. Et si
non est subiectum. non est homo aliquid differens ubi
motus. sicut aliquid / quod dicitur moveri. sicut
aliquid / quod est in homo aliquid. a manifestat in possibilitatis.
Et hoc ignorat modum propter
abstractionem.

Dicit non aliquid generari ex aliquo. non ipse ge
nerari / hoc dicit prae in rebus. quae non permanent.
Vt cum dicimus. quod musicus fit ex non mu
sico. Ex hoc autem non. Et similiter dicit de corde mo
in rebus. quae permanent. dicimus enim. quod ex aere fit
ydolum. et non dicimus. quod aeris fit ydolum.
In oppositum non / quod non permanet / unum secundum
quod non. dicimus. n. ex hoc fieri hoc. a hoc fi hoc.
Vt ex musico fit non musicum. a non musicum
fit musicum. Et similiter dicimus in opposito. Vt ex
hoc non musico / fit musicum. et hoc non musicum
fit musicum.

Cum addit etiam iterum illa duo. ex quibus
est generatio secundum a fit. vult hic distin
guere. quia usitate sunt utrae species apud
eos. a dixit. Dicit non a. et. Et iterum per illud quod
non permanet / oppositum. a apparet ex generatione et. a
oppositum non dicitur fi hoc. si ex ipso fi hoc. Sed
ipse dicit post. a ut dicit quod dicitur fi nunquam
non. s. Ex ipso fi hoc. a ipsum fi hoc. Videtur quod ex
ipso et / quod dicit. non ipsum fi hoc. fit in utrique. Sed
haec. a. Illud / quod in ista utrique dicit apud eos fi hoc
est subin. Dicit dicit. Et hoc non non. i. ex homo
non non vel fieri hoc. Vt ex hoc fi musicum.
Deinde manifestat. Sed manifestius et a. et. et manifestius
dicimus has species. ex. a ab. sicut permanentes
subiectis. Dicimus enim ex aere fi ydolum. quod di
cimus / quod aeris fit ydolum. Et hoc est primum ge
neratio eorum. Deinde dicit. In oppositione non et. i.

in oppositione non utitur hac propositione. Dicimus enim. quod
non ex musico fit musicum. a non musicum fit mu
sicum. Et similiter facitur in oppositione. sicut dicitur. Et ser
mo ei est manifestus per se.

Quia generatio dicitur multis modis. Et sunt quae
dam. quae dicuntur non dicuntur fi. aut generari. Sed ali
a fieri hoc. aut generari. Dicit autem simpliciter
fieri aut generari in substantia. Dicit ut aliis non manifes
tum est. quod necessitatem intelligere aliquo substantia. quod est generatio
tum. Dicere aut generari aut fieri in quanto. aut in
quale. quia relinquitur a in quantum. aut ubi. non dicimus. nisi quod per
magnitudinem. aliquid substantia. Et solum substantia non
dicitur de aliquo substantia. Alia non dicuntur de substantia. Et
apparet per considerationem. quod substantia omnia cuncta simpli
citer indigent in generatione substantia. Et hoc est quod simpliciter ex quo
fit generatio generantur. V. gr. animal aut vegetabile
generantur ex semine. cap. 52.

Et per generatio dicitur multiplicitur. Sicut enim quod
que non dicitur generari simpliciter sed generari hoc.
aut fi hoc. a simpliciter accipiatur. Generatur quod
simpliciter est substantia. Et manifestum est quod necessitatem in
dicitur aliquo. quod non dicitur generari.

Deinde determinat in hoc / quod dicit. Dicit enim generari. a. et. i.
et in hoc quod substantia. Et manifestius
est. quia enim dicimus quantum / aut quale. aut ad
aliquid. aut ubi. aut quando. non dicimus / nisi per
magnitudinem aliquid substantia. Et hoc
ista dicuntur de substantia. Et alia enim solum non dicuntur de substantia.

Et cum posuit quod substantia transmutatio in alius species
dicitur per se. ostendit quod apparet in substantia / a dixit. Et apparet
per considerationem a. et. ex hac ratione apparet illi. qui
considerant. quod substantia omnia cuncta indigent in
generatione in eo / quod est generatio aliquo substantia. Omnia enim
aliquo substantia. ex quo generantur. V. gr. a semine animalium. a semine vegetabilium. Et dixit hoc.
quod per se apparet. quod in semine est aliquid. cum apparet
ad actualem generationem ex ipso est sicut demon
strare ad album. a nigrum. a minime sali ad ydoneitatis
actionis. Quia ad motum generationis albi. quod est motum
indigit primo oppositio a. quod generatur. ex quo fit
motus. a tertio subiecto motum. simul est in
aliis generationibus. Et similiter species oppositionis successive
recedunt a substantia. a fit in ipso species generationis. Et
similiter est in substantia. In semine. n. apud generationem homo
nis non existunt species seminis recedere. a per
fi hominis. tunc forma humana perficitur. Et hoc
fi forma recipit perfectionem. Sed tunc istum
necessitatem accidit in actibus ipsis formae generationis.
non necessitatem generationis secundum altitudinem. Et quia substantia est
necessitatem in substantia. apparet a principio. incepit notificare
hoc. a dixit.

Et illa quae generantur ut generationem. Quae
dam per transmutationem figurae. ut ydolum
ex aere. Et quaedam per additionem. in illa
quae augmentantur. Et quaedam per diminutionem.
ut ex lapide hynnis. Et quaedam per operationem. in domus.
Et quaedam per altitudinem. ut illa / quae mutantur
secundum. a manifestum est quod generatio fit secundum
modos ex substantia. cap. 53.

Dicit. Et apparet per inductionem. quod generatio in
digit necessario substantia. non solum modo in na
turis / sed in artificialibus. Omnia enim sunt in substantia
ut ydolum ex aere. Aut in quantitate ut
augmentum. a diminutio. Aut secundum ponere. ut do

mus ex latitudine a longitudine. Sunt ergo tres transmutationes quæ est in musica. Et hæc ita probabat ei dicens. Et quoniam per alteratione. nec illa quæ mutantur sed materiam. i. quæ non mutantur transmutantur. Et ea quæ mutantur ex se. necesse est. ut ex genitis fiat ex se. a se. Et ut sicetur hæc dicunt transmutationes. s. quæ in accentibus. et quæ in sonis. quæ sunt alterationes eidem rei de una qualitate in aliam. a de una dispositione in aliam. Si quæritur. quæ ergo transmutantur in quibus dantur tres dispositionibus status nomen a diffinitione transmutabuntur in quibus dantur nomen. vocantur per modum transmutationis in suam. a altitudinem sonorum. Et vocantur tonus dispositiones dispositiones sonales. Secundam vero transmutationem in qua neque nomen neque diffinitio transmutatur. vocantur altitudinem accentales. Et ea sic vocantur id. quod differat utrumque transmutationem. sunt enim ipsæ non mutantur. a de corpore demonstratum. Vidimus. n. ita corpus in corde locum transire. a de carnositate in ossositatem. a de tabulatione in tabulationem nomen a diffinitione. Et nos mus a ipsa transeat de alterione in gradum. Si non amittit nomen a diffinitione. Et ex hoc patet. quod corpus quod est sonum sicut transmutatur. permanet in nomine a diffinitione. Et quod est ex se dispositio sonalis. quia fit musica. Corpus a cum nomine a diffinitione mutatur per transmutationem dispositionis. non unum per dispositionem existentem in ipso. Dantur ergo nomen a diffinitione per hanc. Et hoc necesse est ut illud sonum sit unum. Et non det datem nomen et diffinitionem unam. Et e necesse a. ut tres dimensiones. et ut tres dimensiones. quæ videntur esse publicæ ab ipso a certa mutatione. quæ dicunt esse sint accidentia a unum. Et sonum ergo non det nomen. nec diffinitionem unam nisi per sonum in forma sonalem. Quin si essent de dispositionibus sic. non mutantur nomen ipsi sono. nec ei diffinitio per mutationem. nec dispositionem eius. et quod transmutatio in accentibus. Et cum ita sit. est unum sonum nisi non habens dispositionem sonalem. si habens non recipiet diversas dispositiones sonales. et ergo in omnes sonales a accentales. et hæc dicit primam viam. Et manifestum est. quod istum sonum non mutatur quantitate. quia tunc habet dispositionem sonalem. et habet nomen a diffinitione. Et ex hoc patet. quod potest hoc nisi ex corpore. Et similiter quia potest illis. quod dicitur per musicos. sonum habens formam in accentibus. ut est mutatus musicus. Et hæc quidem sufficiat. dicam. quod genus a multiplicatio ut est altitudo in sonis. aut segregatio a segregatio. Et quæcumque fuerit non est in ex aliquo. Et non antiquorum in hac ratione. Et quod non intelligebant naturam istorum sonorum quidam genitores a compositores. Et quia per sunt omnes transmutationem de genere ad titulos. Et quidam appellant genionem a compositores a segregatores a segregatores. Et quia videntur duo sic. s. oppositum ex una a fore sit transmutatio. et non est in aliquo de fecerit transmutationem. sed est dio. si non est in duorum oppositum mutatur in eo in duobus sonis compositum a motum in hoc est sonum. Et quia corpus celeste est potentia aliquid dispositum. si potest generata sono sonoro sonoro caret hoc sono. Et quia caret hoc sono non caret forma. quæ sit sic tatum per hoc sonum. Et sic ut nomen. ut fore eius est subiata ab hoc sono. Et

ut hoc non fiet commutatio per corpus celeste. Si corpus celeste commutatur per ulam. ut scies alibi.

Declaratum est quod ex dicis. Quod omne generatum est oppositum sunt oppositum ex aliquo. quod est generatum. a hoc duobus modis. sunt sonum aut oppositum. Et oppositum intelligo non musicum a per sonum loquor. Et simili non figura a non videtur. a non ordo est oppositum. Cuprum non a lapis a aur est sonum. Hæc ergo commentum

Intendit per ultimo quod generatum fore. Et ante dixit hoc duobus modis. inuit ulterius. quod generatur. Dicam enim sonum si hoc. a sili oppositum. sed quod prius. Si generatum in ratione est oppositum ex forma a subiecto. Oppositum non quod est non est necessitate generationis. a non necesse est ut non est perdat generatum. a si non est generatum. Si non est recedit a fore. a non manet sonum. Et sic generatum est oppositum in ratione est oppositum ex non a fore. Quia quod dicit. quod omne generatum est sunt oppositum. a est. Deinde dicit dimisit illud quod dicit generatum non est in sonum. a non est recedit a generatione. quod est forma sorte intendit quod per generatum. non illud quod est completum. sed illud quod est in generationis. Hæc enim ex generatur: sonum. s. prius quod non est. a postea forma. Et sic generatum sunt hæc erit oppositum ex duobus. generatum non completum est oppositum ex duobus non. s. sono. a forma. Et illud sonum nisi est ex non est. si non est quod sunt est commutatio ei forma est primo forma oppositum illi forma. sed sunt duo ei ex aliquo quod generatur est de diversis generationis non quod est oppositum ex aliquo. quod generatur. et ex aliquo quod est generatum. Et est contra. Deinde dicit. Et intelligo per sonum. i. sonum musicum. Dicit dicit. Cuprum non a lapis a aur sunt sonum. i. hæc enim figura. a videtur. et ordine. quia sunt oppositum sunt figura. et non videtur. a non ordo. quia sunt in eis ante figura. a videtur. et ordine.

Manifestum est quod si ei principia existant nulli sunt illa. ex quibus possunt. ut generantur. aut accentales. si intentum quia intendit per unumquodque eorum in sua sonum. Hæc generationes enim sunt ex sono. et ex arte. dicit enim musici esse oppositum ex hoc musico. quod non oppositum. potest enim resolvere utrique sunt accentales diffinitiones.

Cum dicamus. quod prius tria fore a prius a sonum et quod hæc tria excogitum in generatione. Incipit notificare. quæ eorum sunt per se. a per accidens. Et dicit. ostendit manifestum est quod si causæ a principia existant illa. ex quibus possunt illa. quæ sunt prius. aut generantur. si sunt in ratione generationis. Et hæc non per accidens. si per se. Et est ut unumquodque eorum habet in sono. oppositum. Et hæc intendebat cum dicit. Si per intentionem a est. Si sunt principia. si intentionem. quia intendimus intelligimus ex principiis. quæ non sunt per se sed. et ei intendit sunt quæ est prius. id est illi. quæ est ordinis. et est. quod est ex sono a fore tunc non ex principio. Et tacuit de secundo secundum illud per quod apparet ordinem ordinis. Et est. quod ex sono a forma sit generatum per se. Et sunt oppositum sic. Si principia illa sunt illa. ex quibus generatur generabile per se a principaliter. Et talis est dispositio formæ a sonum necesse est ut est generabile generatum ex fore a sono.

Deinde dicit exemplum. a dicit. dicit enim hoc

[illegible]

Declarantur igitur quid gratia dicitur et quid gratia est ex illis. s. substantia non est ex illis non uno. bo enim et animam. anima non est multiplex et potest multum. quia est dignior ut sit homo. et quod gratiam ex ea non gratiam facit. gratia vero est accidens et accidens non citatur homo et musica. sed alia cor. que pertinent ad modum.

Cum declarant. quod omne gratiabile gratia per se ex illo a forma. Incipit a declarare quod habet gratia illo. et tale dicam inter illa. quia significant plo. quare non dicit habet. et quia gratia. Et dicit. est ex illis duobus. quia sit unum. quia sit unum. sub.

Deinde dicit. bo enim animam. a. 1. et gratia est aliquid a gratia. Quia se habet ad res. sicut bo ad musicam. animam ad animal. alio animam uli mala. quod est. quia natura mutatur in entibus. quod non est in gratia. hic mala non sit aliquid factum. quod est mala. Tri dignior est. ut sit mala aliquid demonstratum. quia prima. 1. tri principior est dia est natura. quia gratia. Et dicit hic. quia gratia miscetur cum gratia. Deinde idem dicit. a dicit. et quod gratiam ex ea a. 1. et gratia a differt. a materia. omne gratiam est ex materia per se. cui sit per ei. Ex gratia est aliquid per accidens. cui non remanet. quia sit per gratiam. Et intelligendum est hic per accidens illud. quod est per accidens et non. Illud enim quod est per accidens. aliud est negatum. aliud remanet. Quia est gratia non facit gratiam. quia gratia facit gratiam. Quia non facit gratiam. Sed cum attribuitur sic gratia. muscetur per primum per accidens. Sed unum li non separatur a mala. Sed quia cum mala amiscetur cum aliquo fore tantum amiscebitur cum gratia forma oppositum illi. Et quia non habet in se formam principalem. neque gratiam principalem. nec habet formam principalem. nec recipit eam formam. a simili gratia ad principalem.

Et ideo potest quis dicere primum esse duo. quia potest dicere esse tria. et potest dicere ea esse tria. V. gr. omnis aqua non musica. aut album et figuram. aut opposita a non opposita. Et potest dicere. quia non est tria. Nam ipsum est. dicit pata altius ad aliquo. Sed ista questio dissolvitur. quia subim est aliud. Ipse enim non est finis. quia non sunt plura modo dicit quod duo. si. q. in modo sunt duo. Sed tri non sunt duo omibus modis. Accidit enim esse cor aliud. Sed tria dicere eis in hoc ipsum esse non musica est aliud ab ipso esse hoiez. Et dicere in capro ipsum esse sine figura tri est aliud ab ipso esse capri.

Cum declarant. quod primum per se sunt duo. m. s. et forma. et quod si gratia dicatur principium est per accidens. dicit. quia ex hoc non consequitur quod dicere. Et dicit. a non potest quod dicere primum esse duo. 1. ei intentum ut illa. que sunt principia per se. a potest dicere illa esse tria. aut non esse dissimilitudines inter illa. que sunt per se a per accidens. Et potest dicere illa esse tria. 1. ei solum

[illegible]

Deinde dicit. quod principia quia principia illa tria. Quia plura. sed non sunt ex materia. aliquid. quia omnia sunt ex eo. Deinde dicit. et potest dicere. quod non est ita. quia potest esse quod principia non solum non sunt. sed. n. sunt principia absolute. quia non sunt tria. Deinde dicit. si ita quod a. 1. si hoc probatur non probat. ut principia sint sed. et manifestat. quia principium non est principium. si per accidens. si addit tertiam. quod non est tertium. quod est finis.

Deinde dicit. quod principia a. quod dicunt plura principia. sed sunt plura non dicunt. quia sunt duo. cum principia accipiuntur per se. sed dicit. quodam modo a.

Deinde dicit. quod si in modo sunt duo a. 1. sunt duo per se. cum duo ei accipiuntur per se. quia sunt principia simpliciter. Et non distinguuntur illa. quia sunt per se ab illis. quia sunt per accidens. Accidit. n. principia. quia sunt per se alium. a est principium. Et sic enim tria. cum principium sit nec accidit genus.

Deinde dicit. si tria. sed hoc modo sunt tria. dicere enim hoc ipsum esse non musica. quod est principium musice. Et aliud a illo. quod est illo. a illo et non musice. sunt alia a musico. sunt quia tria forma. et subim. a principium.

Iam declarant. quot sunt principia rerum generabilium. a unde sunt. Et est declaratum quod sunt tres se subim. a quod sunt duo. Alio modo non modo non est necesse. sufficit enim alterum quia hic. quia agit tria immutatorem. quia pinte et absente.

Cum demonstrant unum principium. incipit ea esse simili ad illis. que declarant. a dicit. Iam declarant dicunt. 1. declarati est quod sunt principia rerum naturalium. ei manifestum per se. a accidens. a ei per quia sunt tri modo. Et cum hoc declarati est. quod necesse est ut in generatione in illa sit aliquid subim. a est per mutationem. sic est distinctio in generationibus aliorum principiorum. Deinde dicit. a quod sunt duo. 1. ei non distinguitur illo. quod est per se ab illo. quod est per accidens. Ei autem accidit tum quod sunt per se sufficiunt in hoc. subim a forma. Et intendebat ei dicere. Alio modo non modo est necesse ut dicere hoc. Quia sufficiat in generatione esse forma. a in corpore non esse eius. Et hoc iterum ei dicit. Sufficiat altius. 1. forma.

Nam aut [illegible] per quam [illegible] aut lignum ad formam. Et sic quantum ad [illegible] quia [illegible] aut [illegible] aut forma quod [illegible] Sed [illegible] est unum principium. quod est unum. ut [illegible] Et est alium principium. quod est [illegible] quod est principium. [illegible]

Et ita materia que est [illegible] non potest [illegible] per se [illegible] aliquo [illegible] quod [illegible] Sed [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible]

subiecta sit. q nec pienis illam. Denique
dicit. Amplius quam ex utraq. hinc erit manifestum. cum quidam ista nā. Subiecta enim vel
materia est hē natura. a forma. et vel ex forma a
priore. q ista nō dicit in respectu sic. aut sic. aut
ex utroq. idcirco ut demostrat. alii forte
Et est illud. p quod subiecta ē demostrata i ac
tu. Deinde dicit. sicut g nā ē unū principium et
a. a ista nā. quae est prima mā. ē unū
principium omnibus entib. transmutabilibus
quae alterantur i unū. q nō ē una i se sicut.
q sit subiecta simpliciter quia i dat. neq. sicut q sit
aliquo [illegible] Nam si sit
[illegible] aliquo [illegible] primo
[illegible] omnibus. q' ab alia forma ge
neratur. Sed quia quod nequit aliquo modo
esse ipsum p q est ipsum. sicut p q ē ipsum. et q
ipsum in actu est materia omnis formae. neque
[illegible] omnis forma. Et ut ita habeat
[illegible] forma p quam [illegible] Et a si
[illegible] aliquo esse in actu. hoc forma. tunc quo
[illegible] aliud. a forma ē materia. Deinde
dicit. Et aliud principium. i. a causa habet alio
principium aliud. a est forma. Sed primum principium i
hoc genere non potest esse i hoc sicut secundum principium
sicut. Quinto dicit. et a quinto ibi. a forma.
Et iam dicamus prius.
quo ista sint duo. a quo prius dicamus cum.
q prius iam. Et dicimus p. q materia
est. ut sit. sed aliquo alio subiecto. Et iam apparet
ex his nec dicam iterum. Et quia sicut principia
dicuntur. a quo est subiecto. Vtrum non sint sicut
et subiecta nihil est declaratum. si declaratum est q
principia sunt tria. Et quia sint tria. Et declaratum
est modus. sup quem fundatur. quis modus sit.
Et iam dicamus primo. i. [illegible]
cui ostenditur p se. i. nā a fōr. Deinde
dicit. et quia plura. q ostenditur p natu
ratam genitorum tui. Et non distinguitur illo. quod
est p se. ab illo. quod est p accidens. Apparet enim q hoc q
sint tria. forma. et subiecta. a priuatio. Deinde
dicit. Dicimus enim ac. et in uno sermone. in
quo phamus. q principia sunt tria. Et rationem. dicimus
enim. q principia sunt tria. Deinde dicit. et dicimus
prius. a hoc sermone. i. quia declaramus p.
q nec [illegible] alia [illegible] subiecta. u in
[illegible] Deinde dicit. a apparet
q [illegible] a forma. i. [illegible] principia
[illegible] q privatio est principium p accidens. Deinde dicit.
Et quia se habent ac. i. quia subiecta habent
forma. p q non potest esse i hoc genere sicut
sicut. sed non potest esse sicut forma
sed habent subiecta. p q est opposita. et
q subiecta non potest esse sicut forma.
Deinde dicit. Et quia est subiecta. a motus est nec ac. Et q
non est manifestum i actu. sed est. q. medium inter non est
simpliciter et est actu. Et [illegible] sicut sint quia
[illegible] omnis forma. non [illegible] sicut ps [illegible]
si [illegible] est i subiecto ac. tunc est causa destruendi ab aliquo
priuatio. a priuatio [illegible] i actu. i. forma. ad quam
habet [illegible] ut [illegible] Et nihil si [illegible] est i subiecto
ac. tunc subiecta est corrumpi ab generatione. Et a
[illegible] p accidens. Et [illegible] q [illegible]
sub [illegible] non [illegible] a priuatio. [illegible] enim subiecta est
[illegible] Deinde dicit. Quia est
subiecta. Et [illegible] est nec ac. Et sicut

Adhuc tale [illegible] q [illegible] ad [illegible] plures [illegible] [illegible] [illegible]

Et ai videtur. quod
sequitur hanc primam. quod putat eam illa
dicunt. quia res non fuit plus. si solum
ens. Illi enim opponunt fuit hanc opinionem ex
hoc. quod dicimus. Rerum omnium 12.
dicit. et ai videtur quod se ex hoc quod
dicit. quia gnio a corruptio res fuit. quantum
agit eos. ut ola fuit mai. cum ei non
fuerit illic gnatio. neque corruptio. non est ma i
forma. Et ai nie fuit tor. in mi. quibus res
transmutetur omnia esse unum simpliciter. Ille
so. quia eos opinari quia illud. quod apparet
non dicit principiorum. Si ens gnatum. hi pria
pium. sed non gnatum. quia non hic principium. sed
ille finis esse unum. ut dicit. t existus
Illos autem utemur in fine alio modo a pri.
mae eis. quia gnio est ex ente. aut ex non
ente. aut quia non ens. aut ens agit ab.
aut patitur. aut quia hoc fit aliquid ex quolibet
non hi differunt. non enim est dicta in hoc quia
nos. Q. medicus agit aliquid. aut patitur. si
dicamus. Q. a medico est aliquid. aut fit ab
quicquid fit simpliciter. Aristoteles commentum 13.
Cum igitur quidam antiquorum incepit dis
solvere eum. quod dicit. Illos autem ac. a lo
cus decepti sunt horum hominum. Et ut ma
tur eo. quod dicimus multiplicitur. uno modo. a sic mutati
est eis non esse. Illos autem volentes di
stinguere ponere ex. a demonstrare modum. si
quae unificatur. a si quae non. Deinde incepit
declarare hoc quod dixit. Et incepit ab hoc notificando
quia non est dicta in hoc quod aliquis. Q. gnatum est ex
ente. aut non ente. Et sicut hoc quod dicit. Q. non ens
aut ens agit aliquid. aut patitur. Et dicit hoc
ai ei dicimus. quia gnio est ex ente. aut non en
te intentionis. Q. gnatum fit ex passione.
non entis. aut entis. aut actus eorum. Et hoc
manifestum est. Deinde dixit ex quibus quod
declarat hoc in gnione a dicit. Illo enim est difficile
et quia modum non est dicta in hoc quia aliquis
dicat. Q. medicus aliquid agit. aut patitur.
Et si dicat. quia a medico incitum. aut gnatum
aliquid. Sed non est dicta in hoc quia aliquis dicat.
quia non ex ente gnatum aliquid. aut ens fit ab.
aut dicit. quia ex non ente gnatum aliquid. aut
non ens fit aliquid. Et ai declarant difficul
tem ista. sunt principia declarare si quod non di
catur aliquid agere. aut pati. aut gnari et hoc.
Et ai hoc dicatur multiplicitur. t existus
aut multiplicitur. a manifestum est. quia ita est
in hoc quod dicimus ex ente. aut ex non ente
aut patitur. Q. ceria quod conficit. non si quia
medicus. si si quia est conficatus. Et medicus fit
alby. non si quia medicus. si si quia nig. a. ceria nae
et non medicinae est si quia est medicus. Et quia non
dicimus sine a principali medici agere. aut pa
ti. aut aliquid generari a medico. Sed si aliquid
aliquid. quod agit. an recipit. fuit si quia est medicus
ordinis. quia est. quia cum dicimus. Q. gnio est ex non
ente. iterum omnis hoc. quia est non ens. Et qui
illi non distinxerunt hoc. erraverunt. Et qui
gnaverunt hi. principium. quia existimaverunt. quia si
gnatum. a quia non sit gnio. Et neque fuit gnio quia
Dicit. et ai hoc dicitur et. a. quia dicit. co. Ag.
Q. a medico fit aliquid. aut quia medicus
agit. aut patitur aliquid. cum ei non quia est ex
medico fit aliquid. aut medicus agit aliquid. aut
patitur. fuit sicut non quia ex non ente fit aliquid.
aut quia non ens patitur. Et sic dicta a. quia ex non
ente gnatum aliquid. aut quia non ens patitur. cum
fecit. quia si non non est. quia si quod dicit. quia medicus
agit hoc. aut patitur. aut fit ex eo
hoc. Deinde incepit dicere nunc modo. si quod
dicit. quia medicus agit hoc aut patitur. Et notifi
cat. quia fuit duo modi. Vnus per se. a alius per
accidens. Et dicit medicus quia conficit quia. a. cum
attribuit plus actioni. aut passioni. quae tu
per se. a quae tum per accidens. Vel. gi. cum medico aut
buntur actio conficiendi. Et non. quia medicus conficit
cit. aut quia ex medico fit conficatio. a hoc est per
accidens. Non enim conficit quia medicus. si si quia ac
cidit ei. quia fuit conficatus. Et fuit attribuitur
ei pati alterum. si non si quia est medicus. si si acci
dit medico. quia fuit ingens. Deinde dixit. ore
dicunde aut a non medicina ac. a. medicina
re aut a non medicinae est a per se. et si quia est
a per se. a si quia est medicus dicere si medicinae cu
rare. aut a medico fieri tamen est aliud a medi
medici conficere. vel alter fieri. aut medico fieri con
ficientem. aut alterum. Dimo dixit. quia
festum est a. a. et ai passio. aut actio non attribu
unt rei per se. nisi si quia est illo. cum attribuitur
non si quia accidit ei aliud. Et intentio est posito
que est per se. o. am festum est. quia dicit quia non est ens
sit ens. a quia ex non ente sit ens. Intelligitur tum est.
quia non ens sit ens si quia est non ens sit ens. quod est
impossibile. Q. aut non ens sit ens. non si quia est non
ens. si si quia est non ens aliquid ens. non est impossi
bile. Illi si antiqui non distinxerunt inter illo quod est per se.
a illud quod est per accidens possibile. imo si. Et illud quod
est per se. est impossibile. Et sic distinxerunt gnationem
oio. Vero dixerunt. quia totum ens sensibile est unum.
Et declaratum est. quia quia est principium gnationis per
accidens. Et enim in gnatione. si si quod accidit illo. ex
quo est gnatio. Ergo necesse est. ut gnio sit ex
non ente per accidens. a est impossibile per se. t existus si ex non ente per se
Et nos adhuc dicimus. quia nihil fit omnino ex non
ente simpliciter. Sed dicimus. quia aliquid gnatum
ex non ente. Vel. gi. per accidens cum gnatum ali
quid ex privatione. a est aliquid quae per se absque eo. quia fi
n eo. Et hoc manifestum. per impossibile. a ex simpliciter
ipsum est impossibile ad generationem ex non ente. ab co Ag.
Dicit. Et nos omnes dicimus ei ens hoc. quia si
fit oio ex simpliciter privatione. cum si ita est.
tuc ens inventum per se ex privatione. Et sic
privatio posset esse. Sed dicimus aliquid gnatum
ex non ente per accidens. a. ex illo cum accidit. quia in eo
quia eo quia fuit privatio ita. ex qua gnatum. Et si vero
non est. si si privatio forme non precedit illo. non
gnatum ex eo. Deinde dixit. gnatum est ali
quid ex privatione ac. a. necesse est. ut aliquid ex
privatione. Cum ipsum est. ut gnatum inventum per
se absque eo quia privatio est in illo. ex quo gnatum
per se. Deinde dixit. Et est non ens per se. a. et pri
vatio est non ens per se. a. quia est non ens per accidens.
Deinde dixit absque eo quod sit ens. a. privatio
gnatum. Et cum declaratum. quia privatio necessa est in
gnatione dixit. et hoc tenetur per impossibile. a. ge
nerationem si ex privatione. Et hoc non est possibile

tñ. sz nẗ est tñ p accis. Dñm cepit ā declarare. q̃ sit accidit i hx. q̃ gñō attribuit ens. s. qñ ē necē p accis. a ipsō p se.

Et s hūc modū nō gñatur ens ex ā ens ex ente. ñ p accis. hx ēn ā ēt s ullū ēndē modū. V. gr. qñ gñatur. a ñal ex ñali. a ex aliq̃ ñali ñal. Si g. ens gñatur ex eq̃uo. tūc gñō ens ē ab aliq̃ ñali. a ab ñali simpl. sz gñō ei ex eo nō est s q̃ est ñal. q̃d hz nēz ñalis. Qd g. inātus est fi ñal nō p accis. necē est. ut generatō sit ex nō animali. Hic ponit tomentum.

Dic. hx ēn ā fit illō eodē mō. i. quo gñatum fit ex nō ente. sz p accis. Impossile ēn est. ut gñātus sit ens. aut nō ens. ñ q̃ gñetur ñ p accis. Dñmō dic. V. gr. ac. i. V. gr. ut aliquis dicat. q̃ nos nūdum ñal gñam ex ñali s. simli. a aliq̃d ñal ex ñali diuiso i sp̄ē. V. gr. ens ex eq̃uo. Et pp hj pole est. ut al' gñetur ex ñali. Ad hx al' dicendum. Q si ens gñetur ex eq̃uo p se. ostendet ut. ñal gñetur ex ñali simpl. Sz gñō ñalis ex ñali. a ens ex ente ñ pōt ēē simpl. Gñabile ēn trāsmutatur ad id. q̃d nō hēt. a ñalitas ē in gñato. Si g. ñal gñetur s q̃ ē al. a ñal ex ñali s q̃ est ñal. ostendet aliq̃d tñ mutatū in sp̄ē ens. q̃d hēt i actu. q̃d est impole Et nō necē est. ut omē q̃d ē inatu fi ñal p se trāsferatur ex nō ñali. g. si gñō ēēt possibile ñal simpl. tūc ēēt necē. ut ex ñali simpl gñaretur. Sz q̃ gñō ē ñal' demostrato. ostendet. ut sit ex nō ñali dēmōstrato p accis. a ex ñali dēmōstrato p accis. Et ēi ens. q̃d est p accis. s. est. Qm̄ prima mā nō pōt dñmdari a fōr. Qnēdēmodū cā ei. q̃d est p accis in gñātōe a p̄uatōe est. Q illō. q̃d gen. modū ē. debz ēē p̄uatū.

Si g. aliquid fuit ens. nō est ex nō ente. nz ex ente. Jam ēn diximus. q̃d itendimus. cū dicimus ex nō ente. Et non intellexerim. p hx totū ens. totū. nz nō ens. Dicat. Si g. aliq̃d gñatur. nō ēē. ñ. nō gñatur ex ente simpl. nz ex nō ente simpl. Vt existimauerunt antiq. Jam ēn declaraum. q̃d itendimus. cū dicimus ad gñan ex nō ente. a ex ente. Et q̃ quodā mō gñatur ex nō ente. a alio mō ex ente. Et ēn dicam. ad gñan ex nō ente. nō itendimus negare ēm totius entis. Et cū dicam. ad gñam ex ente. nō itendimus affirmatōē totī entis. Et hx itendō hēt. cū dic. Et nō negamus p hj. i. q̃ cū dicam. ad gñan ex ente. Nō intendimus negare oīnō mōr ēēndi. Qm̄ hx ipsō est. nz ēn dicam. ad gñam ex ente. affirmamus omēs mōs ēēndi. Et existis

Iste g. ē unus mōd. q̃d. quib. utimur. Et ē alius. Qm̄ pole ē dicē. ista ēē in pō. a potest dicē in actu. Et ita ōtinuum. hx perfecē i alio loco. Jam g. hēmus illō. q̃d primum de dissolutōe q̃stionum. quas antiq. coacti sūt ad negandum quēdā dēā. Qm̄ hē cā deliuauerūt antiqui. hac dēlimatōe a mā ducente ad gñātōem. a corūptōem. a uli trāsmutatōem. Si ēn obiecissent hāc ipsam naturam. tūc necessitati omē. q̃d ignorauerūt i hac mutatōne.

Iste g. ē unus mōd. quib. dissoluitur ista q̃o. De ente ēnim sz modū. a dixit. Et est alius ac. Et ista q̃o p̄dā dissoluitur. Qm̄ dicē ens ēē ab aliud. aut eo sicut ab duobus mōis. Quor. m̄ d ente i actu. et alius d ente i potētia. Ens g. gñan ex ente i actu ē fīm. a impole. Sē. n. ex eo. ut gñātur sit. nit. q̃ gñetur. Ens a gñan ex ente i pot ē necē. Ens ēn i pot non ē p̄uatō pura. Ex quo sequitur. ut ens fit ex nō ente. nz actō pura. Ex quo sē. ut gñātur sit. nit. q̃ gñetur. Et hx sunt exma. ostendit. ex quib. sequitur q̃o. Antiqui ēn ignorauerūt. q̃ ita nō ēē pūtū. q̃ ēē pūr. est medū. vt alia nā. Dñmō dix. Jam g. hēmus id. q̃d primum. ac. i. Q̃d g. quē cogit plēs nāles non ēē quēdā illorum q̃ sequuntur gñōēs. ita dissoluta ē. Omēs ēn cēdunt fīm. a nō cēdunt nō ēē. Q. apō eos ēn gñātur ex nō ente. Et a expulsi sunt a natī gñātōis pp hx ad eo. Q. posuerūt gñōēs esse ingñatōēs. aut segñatōēs. aut exitus a mixto. Dñmō dixit. hac cā ac. i. antiqui nō pp hanc q̃ēm negauerunt gñōnē oīo. posticē nō nāles pp hanc cā negauerūt quēdā seqñ. gñātōēs. Sz ā negauerunt ita gñōnē. Et sic quodā mō cēdunt illa. Dēnōdix. Et si inspicānt hāc nām. cōdicit. Et si nāles q̃ hx nōlēt hui nē. s. mē. tūc auferet omē. q̃d ignorauerunt i gñōne. Et hx sigē ipsī ūnēcē hanc cāni. et scīē eam pri.

Et inuenimus. qm aliq̃ tulū ispexerunt eam. Sz nō q̃ntū sufficit. p uero. q̃ dicit simpl. aliq̃d gñan ex nō ente. Q. s mo p mentis ap eos ē ius. Deinde q̃ dicit. q̃ ei sit ita mā nō. est ā i pō. a ma mō. a nē ma. Et i hx ē magna differēcia. Nos. autē dicim. q̃ nā a p̄uatō differūt. q̃ alta s. mā ē p accis. p̄uatō autē nō ē p se. Et q̃d mā est aliq̃d pp inquit. a sba. quod i mō. p̄uatō a nō omino. Hic ponit tomentum.

i. Et uid m quos d. ā alios accēdē q̃ hx sion nē utus nē. s. nō. q̃ p tingant sufficētēr. a i unt plōnēs. Dēnō i cepit notificare i q. d ficāt. a dix. primo ac. i. dēfiniūt ēn i q̃ntē ens i hx nē ē in hx. Q. nō distinguūt iter illa. a p̄uatōē. q̃d ēn cēdunt ipsa nō ēē. Q. cēdunt ā gōēs p mentis. s. Q. quod ēn est ipsē ens. est nō ens. q̃ ens ē unum. Dēnō dix. Dñmō q̃ dicit. q̃ ē. i. se nō. q̃ dicit ipsā ēē una mō. Et pp hj ē una distinctōē a nē. Et ex hoc sē. ut sit aliq̃d ens unum. s. Q. si ē una sz subm. ē una s iōr. Si in g. p̄mum s mōēs cessūt p̄uatōēs ēē in sub a ens. Et s hūc s hūc s mōēs s m negauerunt p̄uatōēs ēē i sba ei. Et hx dēmostrāt. q̃ nō distinxerunt nā ei a nā p̄uatōis. Et ita notificant. q̃ plō solus fuit pīqnus unde unum i hx nā. s tamē nō distinxit eam bene. Incepit dicē diffias ūas iter nāz a p̄uatōem. Et dixit. Nos autē dicamus ac. Et itendō p pīquus. i. pp inquit ei. q̃d ē in actu. Et dix. Et quodam mō sba. Q. nō est sba i actu. Et oppōitis ūis differēciis. fuit differēcie p̄uatōis. Deinde dix. p̄uatō autē nō q̃d. i.

nō

priuatio autem non est per inq. in quantum est accidens. Nec dicit ut sit subiecta. Et dicit. q. materia non est per accidens. a. q. priuatio non est per se omnino priuatio ab eo. quod est per se. Ens enim in quo est aliquid. cum accidit priuatio. non in sua subiecta. priuatio autem sit. quod est priuatio est non ens per se. Et ex hoc apparet. q. omne ens non est generabile. a. et corruptibile. Nam in materia est priuatio forme. Et si sua natura esset forma. non recipere formas. non ens generatur ex ente. Quia nouum esset sua natura esset priuatio simpliciter. tunc dicimus non generatur ex ea. Est ergo si aliquid ex ente non ente. Et ex hoc patet. q. dicunt celestia corpora non esse. quia dicunt celestia non sunt generabilia. q. corruptibilia. per mixtionem priuationis. Cum nihil aliud est causa generationis a corruptionis. q. pal. nisi per non esse. quod mixtum est in subiecto eius.

texstus

Illud autem ponit non ens magnum a parvum. Sui prohemio demonstrat illud. aut sive per utrumque per se. Et sic est ista sententia alia ab illa usque ad hunc locum dixerunt. Quia necesse est. ut sit hic aliquid subiecta generabilium. Sed possunt ut non nisi una. Quia ergo si aliquid dixit in ea dubitatione. dicendum per esse magnum a parvum. non dicet duo sunt. Abdo. Negat enim aliam naturam. Quia si illa sua parvum. a. et amplexa cum creatore. quia cantur generabilia. ut mat. Ista autem sua que est alta parvum generatis. multoties facit existimare esse videntes per sua natura malicia deteriores eis per non esse dicit.

Reuerendus commentum 80.

Inducit aliam modum in distinctione priuationis. a. dicit. Illud autem ponit sup ens magis et parvum a. 1. pl. 2. ponit non distinguit inter priuationem a non. cui per non ens demonstrat. quod demonstrat per magnum a parvum. a differet. sunt demonstrat illud per hemiplo in simili. aut per utrumque per se. Deinde dixit. Et sic est ista sententia a. 1. a sic iste modus trinitatis in principiis. si accidatur per esse tunc. cui magnum a parvum reducat ad unum. erit alia a modo trinitatis. quia diximus. s. q. tunc tas eorum de principiis. quia est unum. a magnum. a parvum. est aliud a una trinitate. quia priuatio. a non. et forma. Et accidit iste modus eorum. Quia dimisit videtur de priuatione. Deinde dixit. usque autem ad huiusmodi et c. 1. In hoc autem. Ad quod pertinet videtur a. eorum in istis rebus. s. in hoc. quod dicit. Quia necesse est. ut sit hic aliquid non subiecta generabilium. bene dixit. Inuitus autem quia sit per hoc. non recte dixit. Deinde dixit. Quia quia si aliquis a. c. 1. sed eum precat post istis locum. Quia non manifestat priuationem per principium cum non per se. non per accidens. Nec possunt dualitatem in principiis. ex quibus est generatio. s. materia. Si quia aliquis dixit eos dicere dualitatem. cum dicit quia materia est magnum et parvum. Nuchil dicendum dicunt ab eo. quod dixit primo. Magnum a parvum reducitur in unum. ut dicit est in predicamentis in prima quae. Nec in duas naturas diuersas. Et a per hoc quod ponit dualitatem in magno a parvo. Et si excellimus illa significatione dualitatem negat aliam materiam. s. priuationem esse dicunt non principium. a. se introduxit in generatione. non per se. non per accidens. Deinde incepit dare causam. quia latitat a plonem priuationem hoc principium in generatione. a non latuit ipsum hoc in materia. a dicit. Illa enim materia et c. 1. a fuit eis manifesta dispositionis nec. s. m. Et latuit eos fama. s. priuatio mixta cum materia. per

quia non est parata ad recipiendum formas. Cum illa natura. s. materia permanet in generato. quia forma non potest esse sine ea. Et ita se habet ad generatum. sicut mater ad filium. Et per ita non latuit eos. hoc non esse necessarium in generatione. Illa autem natura. s. priuatio per malicia sive accidens. in generabilibus latuit eos. Nam ei accidit generabilibus priuatio illa. Et multoties quia insperat illi hoc modo. accidit ipsum magis destruere generationem quam esse necessarium in generatione. Et hoc iterum bat. cui dicit. quia multoties a. c. 1. Cum non fiat generatio. s. destruit generationem.

texstus

Quia est hic aliquid dicunt. quod est bonum appetit diuinum. quia hoc est diuinum esse. Et est illud. quod immatum. i. malum appetit assimilari ipsi illi. ut tangit eis. ut diuinum appetat corruptionem sui ipsius. Et impossibile est. ut forma appetat se. Quia non est diuinum quia materia appetit suum diuinum. Quia quia corrumpitur sed materia appetit formam. sicut femina materia quia est femina. s. per accidens.

Reuerendus com. 81.

Cum declarauit. quod appetit desiderant per modum aspectum. quia priuatio non habet dignitatem in generatione. a quod. Et quia mixtio est cum materia non est causa hoc. quia desiderium malum est in materia ad formam. Et hoc est causa in hi. quia res malles sunt generabiles. a corruptibiles. Et dixit. Quia est hic aliquid diuinum a. c. 1. Et quia priuatio accidit me de necessitate. a est hic perfectio diuina. oratione cui omnia entia appetunt assimilari. a ex quo appetit ad quod s. quia in materia cor potest recipi. diuinos. Quia materia s. quia accidit ei priuatio. est in materia appetit se assimilari per pri. s. quia potest. Et hoc est appetere receptione formae. Et intelligit hic per appetitum illud. quod materia habet de motu ad recipiendum formam. Appetitus enim alius est naturalis sine sensu. Vt appetitus in plantis ad nutrimentum. Et alius est sensu. Vt appetitus animalis ad nutrimentum. In materia generatur appetit naturalis ad recipiendum omnes formas. Recipit ergo eas alternatim. quia forma agens est passus.

Deinde dixit. Ille autem a. c. 1. quia autem non credit priuationem quia enim materia non potest dicere. quia iste appetitus naturalis est in entibus ad recipiendum formam post formam. Quia enim non credit formam priuationem esse mixtam cum materia. quapp non est in actu. tangit eis dicere. Quia illud desiderium naturale est in entibus naturalibus. s. quia sunt composita in actu. ex quo tangit eis ad appetere sui diuinum corruptibilem. Et sic aliquid appetit se corrupi. Et hoc est quod dicit. quia fictum est. quia si non esset hic aliquid formam non esset hic aliquid appetens formam per forma. Et si esset. tunc natura agere non esset. Quia ponit in entibus potentiam ad corruptionem. s. quia sunt in actu. Et totum hoc est impossibile. Omne enim ens. ut dicunt est. diligit se permanere. Sed materia diligit se in esse formae per aliam per diminutionem generationis.

Dimo dicit. Sed materia appetit formam. sicut femina materia. Et hic non usitetur in materia demonstratio. tunc usitatum in rebus non sensibilibus. quae non intelligitur. nisi per operationem.

Deinde dixit. Non quest in se. sed per accidens. Quia tempitudo accidit ei ex priuatione materia. cum ipsa. a in se non est priuatio. Est ergo tempis per accidens. Et similiter est femina per accidens. Feminitas accidit ei ex priuatione.

texstus

Et corrumpitur a generatione quodam modo. et alio modo non. Sed enim quod est in ea corrumpitur per se corrumpitur. Illud enim quod corrumpitur per se in ea est priuatio. Sed autem potentia

Weirdys annex. g2.

Qui notificant nam per ea, aliquo differentia quadam, a quibus differunt singulares antiquus philosophi. Preterea quia ipsa per se, et gradibus, et corruptibilis, et generabilis, et corruptibilis, et generabilis, et corruptibilis, et generabilis

cas/ uolutate/ a casum. Et dicit. quin etiam/ quedam sunt p nam. a quedam sunt ex alijs cas. ¶ Deinde narrant illa. que sunt ex natu. Et dicit modum. quo cor ipa nalia differunt a corb/ inalib/ a ſ que dicit nalia. et dicit. Et uno modo a ci. et unuquodq/ enim nalium differunt ab artificialib/ i hoc. Quia uunuquodq/ enim istum habet i se principium. quod quantum transmutatur. a quia/ quiescit. quod non uno modo i reb/ artificialib/. Vni nalia dicit nalia ſ hoc principium. ¶ Deinde manifestat modos transmutationis a dicit. Quedam i loco. Et i hoc collocatur. x. clementa. a hinc a aias. a cor celestia. Et si principium istius dicit fere equoce. ſ. tri id sep tem/ non potest quis facere plus isto. ¶ Dein dicit. Et quedam i augmento. Et iuuit principium transmutationis. pre i uegetabilib/. a augmentum. Et ci dicit. Et quedam i alteratione. intendit transmutationem i lba. que dicit gustato/ a corruptio. Et transmutationem i qualitate. quae dicit alteratio. Et quia utitur hoc noie. alteratio hic large. ¶ Et in istud principium/ quod est i alterato simplici. a transmutabili simplici est aliud a prio. quod est i mobili locali. Et i augmento ſ genus. a in gnabilib/. a alterabilib/ opposito/ Quia illud prio quod est i opposito. est ſ forma. ut simplicib/ est figura. Sed hoc nomen principium usitatius est equiuoce p nia. a forma. Et hoc est ita. quia quia non incitur cor p simplex. quod alteratur ex se. aut quod gnetur ex se. Sicut incitur aliquid simplex. quod transmutatur i loco/ ex se. principium a alterationis/ que est i opposito. potest uenire in opposito/ alterato. ſ. primum motum. omnes i alteratione/ que est in aliquo/ ab eis. que adueniunt cor sino. a similes plantis. Et iam expressit hoc i libro de gnatione. a corruptione. Aristoteles.

Scandum a questes/ a alia huiusmodi gnis. ſ. aut quod unuquodq/ eor habet nomen. i quod utitur est ex artificio. non habet i se principium transmutationis oio. Sed ſ quod accidit eis. ut sint ex lapide. aut ligno. aut alio ſ mixto ex istis. Et i hoc tm dicitur in na. Moys co scandum

Dicit. Et non dicit aliquis dicere. quod scandum a ydolum/ a unuquodq/ artificialium. hi i se principium/ quo mouetur. a quiescit. quia unuquodq/ artificialium. ſ quod habet nomen. quod significatur. ſ quod est artificiale. nullum hi oio principium. quod mouetur/ quod accidit cor artificialib/ quod sunt subm sunt nalia. habet principium i se. Vt lapis. ex quo fit ydolum. habet potentiam. qua mouetur. et hoc est ſ quod est nale. non ſ quod est artificiale. ydolum. at ſ quod est ydolum. non hi potentiam. qua moueatur. dicit hi hoc. ſ quod est ydolum. Et uniuersaliter omnia nalia. ſ quod sunt nalia. nalia quod differunt ab artificialib/ i hoc. Quia i nalib/ est principium p se. ¶ Et cum declarant. quod nalium sunt illa. in quib/ est principium p se/ quo transmutatur. a cessant. a transmutatione. demonstrant ex hoc nam. quod sit.

Et sic natura est Aristotelis Textus

principium aliquod ci. ut moueat. a quiescat id. i quo est po/ a p se. a non p accis. Et dico/ non p accis. Quia hoc potest esse ci principium. ut infirmitas. ut incitent medicum. Sed non ſ re quod incipit sanitatem. habet autem medicam. ſ accidit ei esse. quod sunt medicum/ a incipiens sanitatem. Et tertio forte/ hoc uno differunt unum ab alterum. Et sicut enim omnib/ alijs reb/ que facta sunt. Quia nulla eor est cui principium factum est in se. et i quib/ dicitur in alijs. a ex tinseco. Vt i uno. a i imoq/ eor. quod sunt manu. Inquib/ dicitur est i eis. ſ non p se. Et sunt ce. quod hi p accis.

Quia manifestum est p se. Vt quidem ci

Quia nalia sunt illa. que habent principium. quo transmutatur. a cessant a transmutatione per se. a hi quod sunt nalia. a quod p nam mouetur. a cessant. et gnantur. a corrumpuntur. sunt manifesta ex hoc. quod nalia est principium a ci. quod transmutat illud. i quo est. a quiescit po/ a p se. non p accis. Et ista diffinitio nec est manifesta hic. a nam est manifestum p se. Vt p dicta ant. Et est unum principium istius scie. Et non est declaranda a po phio. nam est ex eis. que non sunt nota per se. Vt appet ex uerb/ ammenc. Nisi intendat. quod primus phus debet dicere eis. qui negat istud principium esse. Vt dicat filis oppiomb/. Et in dictis negat esse d principius. Et ille hoc dicit signum. quod ista diffinitio non est nota h. Quia declarant i septimo/ a octauo. quod omne motum habet motorem. Et dicit illic. quod non est dubium in hoc. nam d corb/ simplicib/. Et potest romanum si hoc. ex hoc quod dixit ant i tcio celi/ a mundi. quia ela habent gramitatem/ a leuitatem. Et hoc non est sic existimandum. Quia non dubitamus. quod ista moueatur ex se. non ex motore extinseco. ſ. q. ela. a omnia cor mota ex se. Vtrum autem motor sit alius a moto/ p se tantum est i illo loco. Et ci i hoc est hoc. a plato oppinabatur. Quia hic est ad. quod mouet se. Quia illud est dignius/ habet hoc nomen natum ſ hac d septem. ſ. ſ quod dicit hic. quia nalia sunt ſ illa. que non mouentur ex extinseco. Et manifestum est. quod quod non mouetur ex extinseco/ non ex se. Sed utrum iste motor non eius sit motum. aut non motum. quia mouens. aut est ipsum motum. indiget declarare. ¶ Et ci notificant. quod sunt nalia/ dicit. Et sic nalia est principium. et c. qui. di. Si nalia sunt illa. que habent principium. quo mouentur. a quiescunt ex se p se. a non p accis. Et nalia est illa. quia mouentur. a quiescunt. Necesse est. ut nalia sint principium. quod mouet. a quiescat illud. i quo est p se a po. a non p accis. Et autem certus esse in hoc illud/ est manifestum p se. a sibi sequens. ¶ Et non dicit aliquis. quod ista diffinitio. ut hoc est. declinatio d nostra. tua d mutationis/ quia dictum est i po. a multum est quod p hi illos ypotesim multum ignotum declarantur oio. Sed utrum ad ofirmandum illud. quod est manifestum p se. Tri igit modicla intentione. sic usitatur inductio dumsio. a inductio. ¶ Et dicit po/ a p se. a non illud/ quod est p se. est magis unum esse. quod illud. quod est primum. Omne enim primum est p se. et non omne/ quod est p se. est primum. Vt dictum est in posterioribus. V. gr. quia nunus non ex primo in ipsa. ſ non po. sine medio hoc. ¶ Et addit. a non p accis/ ut illud. quod dicit. Et accidit i quib/ artificialib/. ut principium sit i ipso fo. ſ hoc/ quod accidit quib/dam. Vt subm artificiali. i quo agit. est subm artificiali. i quo incitum scia artificiali. Vt ars medicine/ a non subm est i quo agit. est corp humanum. ſ quod est ho. Et ipse est subm. in quo incitum. Et hoc non est p accis. Quia non omnis

Disgressio con Ari: De diffinitione:

Hic disgredi ad Aviceniam.

Quia motum

Ista mouet se

i eis

bo est aptus. ut fit medicé. ita q̃ medicans
agit in se. q̃ ans mediante. alie artes fiunt
vte po. et p se. ut agit i alia a sbo. i q̃ fiunt
artes. q̃ sicut dixi. sunt duoby móis. sunt ar-
tes p̃ncipiuz é extinsecū nectiō. vt ars edi-
ficatiōis. a alie artes. quoz subm. i q̃ agūt.
est aliud a sbo. i quo inceiunt. sus a medi-
cine agit i se p accis. Et dixi. Que sunt
mam. q̃ ans mediante. an agit agē i summ.
subm. é pas theorica. nō practica. Qm mult fiebo
vmat in suo corē. Sz é dubiū d arte saltā
di. Sz iste smo nō est smo n d artib. ex qui-
by pceiunt acta. nō solum d actōes. Et sil d
de arte musice. que é sciā i sbo. vtiā a multis
p̃ncipijs existib i reb nātib. é aliqd nō sb
stētiatuz p nām. p sanitatem dicū est d eo. Sz in
hac sciā nō considerat. n i imoquap ynēzum
ulloz p̃ncipioz. a i eis. que accidūt ill. Et ia
dixim. q̃ ista distinctio nō dī unū acc. neq
ā eq̃ acc. Sz p̃ prius. a posterius. Et i tlib ma-
pie dicuz é a coiorib. a ueiendū ad sp̃a. Sic
fec i distinctōe mot. a loci. Et sciendū é.
q̃ ib m ist lib est nā. a p̃ncipia nātia. cum
sint coia oib reb nātib. Et ideo. Et ideo i hi
libo nō distinctus cor. m alia. d quib q sicō
rat nātis. Sic fec i pr̃o celi. a mundi. An
Quod aut hēt nām. stotellis textus
est illud. qd hēt tle p̃ncipiuz. a hoc ce
est sba. Natura eiz sp é subm aliquod i
sp substancia semper. Averroys comentum
Cum d sepsit nām. incepit de scndo hēns
nām. Et dixit. Qd aut hēt nām. incepit
est illd. qd hēt p̃ncipiuz i se. quo tanq
mutatur ex se. a cessat a tali mutatōe. De
inde dixi. Et utriq é sba ac. i. a nā hēns nām.
s. nā. a forma utrumq é sba. Natura eiz. que
dī d mā. é subi. q̃ é subiecta. Natura aut que
est fōr. é sba. que é m sbo. qd sustētatur p il-
lam. Et intendebat. cū dixit. semp. nō q̃ est
i sbo. p qd sustētatur. sd accida. Et ex hoc de-
clarabitur. q̃ utraq nā é sba. Sz mir. q̃ hoc
accēdum est a nātis. a accipia plo. s. q̃ nā q
dī fōr. é sba. Et uli considerare de sba. nō é ppm
huic scie. Sba eiz a accis sunt differēcie enti-
tis. s q̃ est ens. Et appet illic. q̃ matia é sba
i pō. Et q̃ forma é illa. propter quā ens é sba
in actu. opitum q̃ é digniuz hēt hoc nomē
sba. q̃ mā. q̃ é in actu. a mā é in pō. Et fōr é
dignior. et dignior hēt hoc nomē sba. q̃ opsi-
tuz. Qm p illaz est opitum i actu. Et cā rei dig-
or est cā. Et omes iste ppitēs sunt cāes. et
cēncales enti. Et ideo ponendū é hoc i hi scia.
Qz aut s cursuz natu Aristotelis Textus
ralem. est ubiq. a illa. que inceiuntur i
ipsis p se. v. gr. qm ignis hēt a sde me
sup̃ius. hoc eiz nō est nā. neq hēns nām. sz ep
nām. a s cursuz naturalem. Averroys comentum. q.
Dixit. Illa aut. que sunt s cursum nātle.
sunt actōes. a passiōes. que sunt i reb
nātib p se. vt motus ignis supius. a
tene i terrā. Actōes eiz rez nātiuz nō sunt nā.
neq nātia. sz s cursuz nātlem. Aristotelis textus.
Iam g dixim nām. quid sit. et qd é nātl.
et s cursuz nātlez. Qm aut declarauit nātz
é. deb dicēdū. Est eiz manifestū. q̃ pla-
cita sunt tlia. Et declarē manifestū p occultū
est modo et. cum nō pōt distinguī inter illd. qd
é notuz p se. a notuz p illd. Et nō latet. qm
pole é hoc accidē. pole. n. est. vt alicuis declaret
nē dispōem coloz ei. qm é tectus nā. Et sic se-
mo eius. qm tlez hēt dispōez. é d nōib. et n
est d nōib intelligit oio. Averroys comentum. c.
Congregat illa. que dicūt. a dicē. q̃ de
se p̃cio. que d sensit nām. é d scaptō rei.
manifeste p se. nō esse i hi scia. Sicut
quidaz existimauerūt. Et dixit. Est eiz manifestū ac. i. et nām é é manifestū p se. qm pla-
cita uidētur hēre p̃ncipiuz i se. q̃ mouētur. ad
esse. ex se. Et dixit pla. ut in tim. Qd dua-
buz est d aliquib. utruz mouēdum ex se. a
ut ex ea extrinseca. Et forte inuit p hoc. q̃ ens
sbātiuz. q̃ motor i quib dazz reb est ipz motū.
Sz ista sic diximus. nō é dubiū. q̃ mouēt ex
se. Et uli nō é dubiuz. q̃ pla nātia sunt hi. a si
nō oia. Idē dixit. et declarare manifest
est ac. i. et quere declarē illd. qd é manifestuz
p se. qd accidit eis. qui intuitu declarē illd. qd
est manifestū p illd. qd est latēs. Cū nl é mani-
festus illo. quod é manifestū p se. est mos et
qui nō pōt p sua nām distinguī inter id. qd
est manifestuz p se. a illd. qd est manifestū
per aliud. Et iste mod hoiuz nūq pōt phy
losophari. Idē dixit. Et nō latet ac. i. q
nō latet. quoiaz pole est inesse i hoib aliq
quoz nā sit tlis. Et sic ro usitata ei iste
declaratōis rez manifestaz. silis é ri. que usi-
tatur ei qui ceco i declaratōe coloz ce. Idem
de dixit. Et sic smo ei. qui tlem hēt intentō
nez ac. i. et audies tles rēs. qui cec é de colo-
ul. corō. nl q̃ prehendit n̄ uerba. Cū utriq ca-
ret intuitu. qua pōt q̃ prehendē illd. qd intē-
dit declarari rōe. Cecus eiz caret uisu. qm im
pole est ipm q̃ prehendē colores. Et ille q̃ di-
minutus i natura. caret intuitu ite nātis.
qm impole est ipm p̃as ppres q̃ prehendere.
Quidaz existimauerunt. Aristotelis textus.
q̃ nā a sba eorū. que sunt p nātz. est
illud p̃mū. s. qd est i quolibz. qd est
non fortuz p se. v. gr. qm nā scām é lignū.
a natura ydoli é cupruz. Et utriq eruz é.
subm in materia.
Et signū eius é. qm si i tia plantat scam
muz. a fiet i eo motus ex putrefactōe. a cor
sect ex eo tam. Tuc illd. qd g nātum. nō est
scammuz. sz lignū. qm id. s. dispō. qua est q
scammuz. a ars est ei p accis. é sba aut eius
est illd. qd pmanet. Averroys comentum. A.
Qm declarauit. quid sit nā. a nātle a
naturalitez. incepit querere s quot
mōs dī natura. qua prius distinxit
et dixit. Et quidā existimauerunt ac. i. et q̃
dam oppinati sunt. q̃ nā q̃ é sba eor. que
sunt p natuz. est illud p̃mū existēs i unaq
q̃ rez nātlum. qd é non formatuz p se. s. mā.
v. gr. qm natura scamm é lignuz. nō figura.
q̃ nā ydoli est cupruz. nō fōr. Qm ib duo sunt
mā. Idē dixit. antiqui. ac. i. et nā deb
pmanere. sz lignū nō pmanet. Et p̃ istum
s mois é p̃ duoz sillog. a uoz unus é i sa
figura. a concludit. q̃ scammuz. qd est sile q

Aristotelis Textus.

Et sicut ex aere fit aer et ex aere ortus est. Et sicut ex aere aqua et ex aere ortus est. Et sicut ex aqua aqua et ex aere ortus est. Et similiter de aliis. Nec est ut illud fit ex. a. et ex. b. Nec est ut ultima materia ipsorum fit ex. a. et ex. b. Dicunt quidam. a. et fit ex. b. et alius ab. c. i. et fit ex. b. et alius ab aliis rebus. Sic ignis est ex aere et illud quod prius manet. a. non transmutatur. Dicunt nec ut illud ab. c. i. fuerunt omnibus aliis rebus. Et est illud ex quo manemus ipsum esse non fortuitum per se non fortuitum per accidens. a. sunt materie proprie. Aristotelis textus.

Et non dicit aut quod. a. materia est ignis. Et quidam terra. Et quidam aer. Et quidam aqua. Et quidam plura corpora. Et quidam omnia. Illud est quod existimant unusquisque corporum esse hoc. sive unum. sive plura. Illud vero ex illa posuerunt totam rem. a. alia. Et quia sunt passiones. a. contrarietates ipsius. a. differentie. a. forme. Averroys comentum.

Dicit. Et quantum antiquorum opinabatur. quod substantia. a. materia est ultimum subiectum. sicut corporum materia est ignis. Et fit quod dicit aqua. aut aer. aut aliud elementum. aut plura. aut omnia. quia unusquisque corporum ex quibus possunt materiam existimant esse hoc. Et opinati sunt quod forma. a. alia contraria ipsi materiae sunt passiones. a. accidentia. Et nulla sunt esse ipsa materia. Dicunt. Illud est quod existimant. a. c. i. illud est quod unusquisque antiquorum existimant esse principium. a. per materiam. Sunt unum sunt duo sunt. sive plura. Illud vero ex illa substantia dicit esse ipsum omnem rem. Et omnia alia preter illa sunt accidentia. Et dicit hoc quod modo facitur cum forma. et est differentia ab aliis accidentibus. Dicit Alexand. Et ut dixit quidam tiaz. utebatur ei alius elementis. ut dixit principiis. aer. et ignis. et illud est principium. Aristotelis textus.

Et possunt istorum esse et etiam non esse. a. alia quantum. a. omnium. Et ipsum esse materia. a. subiectum. Et quia est materia. f. prima materia. subiectum

unicuique corporum. ignis. et principium motus et mutationis. Et dicit quod non. a. contrarietates. Et forma. Averroys comentum.

Dicit. Et quantum illorum opinatur esse. omnes quantum illorum. a. materie. Et non. Ille dicit. Et est materia. a. subiectum. Et quia est principium. et principium. et principium. et

·II·

(6)

a forma. si minus ō mutatur a forma. Imo
cū sepium a forma. ī mutatur. Qui ī ōmu
tantur ab omib⁹ formis. s. ꝓ ma. Tuc qō
nō est ī actu. est ī actu. Et ī notificant. q. ī
dī ō forma. quapt dicunt fōm cē ordinem
lux. q. mēn. Et dix. Illa ait ac. i. fōr. Quōmō
ī mutat mēn sup lux. q. dicit. Omē ci ac. i. Omē
ci nō dī cē simpli. Nisi ai sint ī sua ultā pfec
tō. qō est hē forma. Et tuc cē ē ordinata. q. ai
sint in potentia. Aristotelis Text⁹ 6.

Et ī ex hoc gnātur lō. si nō ex scīno
scamnum. Et nō dicit. q. figura nō ē nā
si lignum. sed illō. qō gnātur ex eo. apd
artificē. nō ē scamnum. si lignum. Si g. ē forma
q. est nā. Ex hoc ei gnātur homo. Ad omtm. 12.

Quam ī dix utēr. ana fontus sup lx. qō
nā ē natura. quapt dicunt. q. illud ex
quo existunt. q. nā ē nā. incipiēs a
forma nātu. nō ī artificiali. Et q. ca ex quō con
stat. q. ā nātu. fōr artificialē. forme nātu.
Et illud ex quo existunt nātu cē. q. nā ē
illud. qō gnāt s. filē. q. p nātā. et dix. Et ca. i. et
ca nātū. forma. gnāt ex fōr. Vt hoc ex hōine.
Sed hx hq inciamur fōr nātu. ni nō incitur ī fōr
mis artificialib⁹. Nō ei gnātur scamnū ex scā
no. Dūnc dix. q. ois dicit ac. i. et cū nōtat
q. forme artificiales nō gnāntur ex scīnocem.
et ac dicūdūt p hx ea nō ē nātis. q. existunt.
q. fōr ē nātes nō gnāntur ex scīnocē. O p nātu
sūt ulī multa forma ē nātū. Et q. nā se hēt ad
res. sic lignum ad scamnū. qm ipsū solū p ma
net. ad. n. gnātur ex ipo. apd artificiatōr. nō
est scamnum. si lignum. Dūnc dix. Si g. hx
est ac. i. si g. hx est ūnū. s. q. nā est illō illa. q.
gnāt filē. fōr ē est nā. Nō ei gnātur ex hōine.
si nō scamnū ex scamno. Et ī hx qō dixit
est. qm fōr artificiales sūt accēta. in subis
nātib⁹. a forme nātes sūt sic. si forme artifi
ales. sūt accēta ī cōrib⁹ nātib⁹. Tri ostēdūt
res artificiales. s. q. sūt artificiales. quē
ad modū forme nātes ostēdūt res nātes. Si
g. nātū sūt sic. nec cē ut fōr sīles sūt sic. q.
ad modū artificia. s. q. sūt artificia. sūt acci
dēcia. sic fōr artificiales sūt accēta. An sto
Et ī nā. que dī de gnātē nātis texts 6.
est nā. ad nātū. qm nō est nō est ī hx.
sic ē ī dicamus. q. nā. p quā unus ī
medicinātur. nō ī ducat ad medicinā. sed
ad sānitātē. nec cē ut nā ī medicinā
fit ex medicina. q. nō ī ducat ad medicinā.
Et nō ē sic dispō nē apd nātū. si nātū
ab aliq⁹ ad aliquid nēcit. q. nātū. ab ipsi g.
nātū aliqd nō est illud. ex quo ī capit. Sed ī
ad. qō ucnt. Comentator 2 Ad comtum. 13.

Ista q. est alia ī cōnatō. ex qua dēclarā
q. nā dī ō forma. qm hx nomē nā
dī de gnōne. que ē nā. ad hx. q. fōr ī
at. sed fōr est ōrigō hx. hx ei nomē trans
mutā ī nātū. ab eo. ad qō ē trans
mutātō. Illō ei qō transmutat ō nigredinē ī
albedinē. dī albēfēc. nō nigrefēc. Et similiter
dicamus. q. alto q. altātur ō frigē ī calorē
dī calefēc. q. nō frigefēc. Dūnc notificā
mus. q. nātū ī hx differūt ab artificialib⁹
q. dixit. Illō ei est ī hx ac. i. nō ei ē artifi

in gnātib⁹ p natū. sic in gnātib⁹ p arte.
qm in quib⁹dā gnātib⁹ p arte. dūnātur hō
ab eo. ex quo fit transmutātō. a si transmu
tātō nō ī ducat ad illud. Et ei ī hx ē. q. trās
mutātō ī eis est dī nā cūs. ex quo fit trāsmu
tātō mag. q. ō gnē ei. ad qō ē trāsmutātō. Ali
quam ē de gnē ei. ex quo fit trāsmutātō. ē
famosi. q. ipsū ē ō gnē ei. ad qō ē trāsmutā
vt nā. que nunc ē p curatōē ad sānitātē. que
dī curan. a medicinā. qō dūnātur ab hō no
cabulo medicinē. a curatōr nō dī sanā. lic
ista nā nō ī ducat ad medicinā. si ad sānita
tem. Et q. dix. Dispō ei ī hx nō est sic dis
positō ī hx. qō dicimus. q. nā p trāsēundi ī ca
tatē nē. nō ī ducit ad medicinā. si ad sām
tatē. Si nō nē ei dūnat ab eo. qō nō fit. s.
medicina. nō ab eo. ad qō est. Et hx dī mtē
ex finis uerb. Deinde dicit. a nō ē tlis dis
positō nē q. ē. i. et dispō nē actōis medicinē.
ad sānitatē nō ē dispō nē ad sānitātē. que ē
nā ī ducens ad forma. apud illō. ad quod
ī ducit. i. qm nā ī rebus gnābilib⁹ p nātū est
tēā ō spē cūs. ad qō ucnt. Sed dissēnt s. ma
gis. a minus. hx g. nomē nā dūnatur a no
mē ei. qō adueit. s. ei dicamus ipsū cē sānti
hx. Et hx ī tendō. ei dicit. Sed sānitū ac.
i. Sed sānitū ab illo. ad qd qō gnātū. ad aliqd
ueit. Et dī q. m nātū aliquid. Et illō nō est ī
ex quo ē p nātū gnōnis. Sed illud ad qō ue
nit gnō. Aristotelis Text⁹ 6.

Dnātū g. ē ac ātō. a ac ātō nē dī duob⁹
mōis. p nātō ei quodāmō ē forma. V
tū nō in gnōne simplia ē p nātō. a ali
qō gnātū. aut nō ē p scētidū est p. Ad ōm. 14.

Et ī dēclarant q. nā dī ō fōr. s. incipit di
cē. s. quot modō dicit forma. Et dix.
cam dīa duob⁹ mōis. dī ei ō pfēs ī ē
ī quib⁹ nō ōngitur p nātō. Et dī de dimīnū
tis. ei quib⁹ ōngitur aliq p nātō. vt ō ingre
dīne a albedīne. Albū ei est fōr. ei qua nō con
ngitur p nātō oio. Ingredō nō ē forma. ei q.
ōngitur p nātō albedīnis. Et sūt ūri ī oib⁹
oīnis. Contrārū ei g. ei quo ōngitur p
nātō. est unī eōr. ō quib⁹ dicit fōr. Forma g.
dī ō ōio. cui nō ōngitur p nātō. a dī ō albo
trāsō. cui ōngitur p nātō. Et forte intēdit
q. forma ī tendit. q. forma dī duob⁹ modis
de bitu. a p nātē. exīnte ī pa mā. sīta ei p
nātō. quodāmō nō est p nātō simpli. Imo
ē sicut fōr matē. Et q. hx ma sīta est ī
ōnis. quē sūt ī ōmnātē. Et nō ē manifē
stū quō ē de gnōne ī sīta. s. Vtūm ei p nā
tē forme sīlātis ōngitur ōmū. Aut nō dicit.
Vtūm aut ī gnōne et c. i. Vtū aut ī gnōne
simplia ī uenātur ōnūctū ei p nātē aliqō
ōmū. Ista q. dicitur hx nomē. forma q. de
sīlo ōio. cui ōngitur sīta p nātō. Aut ō p nā
tē ōnīta ei hx ōio. s. q. ē ōnūctū. Aut nō p
sānitātū est post. i. i illō ō gnātē a cēnp
nē. Hinc ei dēclarabit. q. p nātō que est ī pa
mā. nō ō nātū a p mus ōnis. q. sūt qua
tor ōnitates. Et q. ista ōnia sūt pa ōnia oīn
que gnātū. a cōrūmpūtū. Aristotelis text⁹

Et ei determinandum nōs. s. quos
dī nā. Oportet nos ōsīdrē differen

Ista ē ē ista lū q. unū ōnū
ū dīa p nātē. qd potē
q. q. hx ē ūlr ī oīb⁹ ōnis.

Ista q. ē ī ōnū ei nātū
sī dē ōio p nātō de
qua ī. x. stat. ā.

Tractatus 2 de ca. p.m

inter mathematicum. a naturalem. que sit. Cor cū
naturalibus sint superficies. a soliditates. a longitudines. a puncta. Et sunt illa. de quibus considerat mathematicus. Ad commentum secundum tertiam.

Dicit. Et cū dicimus naturalem quod sit. Et secundum quot modos dicitur. Oportet nos loqui de alio primo a naturali. Et est hoc differencia inter considerationem naturalem. a mathematicam. Conveniunt cū in consideratione de corpore. Quia corporalia habent soliditates. a superficies. a lineas. a puncta. Oportet ut consideratio de eis sit pars scie naturalis. Et quia ista sunt subiecta geometrie necesse est. si geometria sit alia a scia a scia naturali. ut ambe considerentur in eis duobus modis diuersis. aut geometria sit pars scie naturalis. Et ista pars sciencie hoc vult ponere ad locum. tri modorum. Quorum primus est communis omnibus artibus. dicitur in loyca. Et illud quod est proprium unicuique arti dicitur in illa arte. Et cū quesiuit dicam inter considerationem naturalem. a geometriam in comparibus a superficiebus. a punctis. Incepit querere diffiniam inter considerationem naturalem. a astrologiam. Conveniunt enim in hoc. quod considerant de figura lune. a sol. a tre. a corpore celestium.

Et cū utrum astrologia sit alia a scia naturali. aut est pars eius. Quia considerat naturalem scire solem. a lunam. que sunt. Et non oportet primum scire sequencia corporalia. hoc est impossibile omnino. Et maxime quidam nos ulos. qui loquuntur de nati. loqui de figura sol. a lune. Et presentant de motu. a tria. Vtrum sit spica. an non. Dicit. et quendam est cū. Ad commentum .14.

Vtrum astrologia sit alia a scia naturali. aut sit pars eius. Considerat enim de eisdem. s. de figuris corporum celestium. a stellarum. Considerato autem mathematica in hoc manifesta est. Considerato nec naturali quia considerat quod nata sol. a lune. et nati de corporibus celestibus. quinque considerat de accidentibus eorum. figure autem sunt accidentia eis. quod dixit. Quia si oportet naturalem scire ea. Et hoc est impossibile. Quia probabile est. quia quia presentatur de natiuitate presentat de accidentibus ei. Et cum hoc quod est probabile est. Et dixit. a maxime quia maxime quod probabile est oppositum improbabili. Et cū naturalium. ipsi ex impossibile. idcirco oppinione hac famosam oppositam illi. Et est hoc. quod omnes naturales queruntur in considerationem de illis rebus. Et dicit est. quia unus modus probabilium est ille. in quo queruntur artifices. Et sic famositas oggiatur hi duobus modis. Quorum unus est in parte a fus in parte. quia ut ipsa est. quod omnis artifex dicit considerare de accidentibus suis. Et cū idoneum tesmonium. dixit. quia. Et quia se ex hoc. aut astrologia sit pars scie naturalis. aut non considerato diuersum in eis. si ipsa est pars ei. ei pole. quod necesse est. ut diuersum in considerationem. Et hoc incepit notificare modum considerationis eorum. dicit quod. Aristotelis Textus 9.

Et mathematice considerat de illis. Si considerato eius de eis non est sicut quia quod quod corporum est ultimum corporum naturalium. sic considerato ei de accidentibus corporum. quia sunt huiusmodi. Et non abstrahit. a separat ea ab eis. separantur cū in intellectu. Et in hoc non est differencia. neque accidit cum separantur falsum. Aristotelis commentum .15.

Intendit per mathematicam hic geometriam. a astrologiam. Et intendit per ista in quibus nominant geometriam. a naturalis. Cor. a superficies. a lineas. a puncta. a dicit. Quia geometria non considerat de eis. sed quia sunt ultimum corporis naturalis. Quia ultimum exigit subiectum. Cum est. ultimum. Et ista considerat est sicut in materia. a est propria naturalis. cū sit de latitudine primo considerare de illis. sed quia sunt in materiis. a mobilibus. Geometria considerat de corpore. sed quia est tres dimensiones tum. naturalis considerat de corpore. sed quia ille dimensiones sunt ultima existencia in corpore transmutabili. Et similiter considerat geometria sed quia superficies tum. naturalis non sed quia est finis tum corporis. Et similiter considerat de lineis a punctis. Deinde dicit. considerat cū de accidentibus eorum. i. astrologus. quia considerat de plibus accidentibus corporum celestium. de quibus naturalis considerat. Et dicit. quia astrologus non considerat de illis accidentibus. sed quia accidunt nec illi corporis. sicut naturalis considerat de eis. s. quia non considerat de figuratione lune a solis sed quia naturalis exigit illam figuram. Sed sed quia mens abstrahit eas a motu. a transmutatione. s. quia considerat de figuris corporum sed quia sunt figure tum. non sed quia sunt celestia mobilia. Et quia est istarum rerum est alio modo ab eo. astrologus considerat de eis. considerat eis de eis. s. quia sunt abstracte a materiis. Sed est aliam sunt in materiis. Dicit. non accidit fluxum. i. quia non cogit illa separari nec illo fluxum accidit. a non est ita de formis illis. Sunt quidem aliqua de quibus potest considerari sed quia habentur a materiis. Et sunt illa. in quibus queruntur naturalis a mathematicis. Et sunt alia de quibus impossibile est considerare nisi cum materia. Et ista sunt propria naturalis. Deinde dicit. Et non debes intelligere quod considerato in eis utroque non iuncta ad hoc in omnibus locis. sed quia considerat ad diuisa. disputationes diuisas. Sed intelligendum est quia non est difficultas in hoc quod considerato de eis iuncta ad inuicem. Deinde dicit. Et cū abstrahuntur non accidit fluxum. i. hoc considerato de eis sit ab eo. quod sunt extra metes. s. quia sunt in materia. Et quod considerato de eis est sed quia non sunt in materia. a hoc est ea geometria. a astrologo. Sed considerato geometrie est magis abstracta. a magis remota a materia considerat enim de figura simplicia astrologus non de figura tinata. s. corporis celestis.

Dicentes formas facit Aristotelis textus

hoc absque eo. quod ponit. Semper separant eas formas naturales. a in respectu mathematicorum minus separantur. Et hoc potest fieri. si incepit diffinire utrumque modum. s. naturalem. a mathematicum. Quia mens eius diffinitione a ipsis. a ita. a carnem. et a materia. a linea. a figure ex motu. quod non ingreditur in diffinitione carnis. a ossis. aut oculis. aut hominis. Sed ista dicit. sicut dicit symus. non sicut dicit camus. Ad commentum .16.

Intendit per dicentes formas plures. Et contingit istis separare formas naturales hoc est sunt separate in esse apud eos. Et manifestum est. quod quod separatur ab esse. separatur hoc. et non quantum. Vt existimant dicentes res mathematicas separari. Et dicit. a dicentes forma. ac. i. et contingit dicentibus formas esse diffinite formas naturales abstractas a materia. Vt fiat geometria in superficie. a linea. Et non patitur hoc. quod contingit eis. Deinde dicit. i. separant enim formas naturales. i. et contingit eis hoc. quod separant formas naturales in esse a materia quod contingit eis facere hoc. Similiter in diffinitione mathematicorum. a non patitur. Deinde dicit. cum respectu ma

Ista non est abstractio quia non explicatur in statione alia

ℭ Et

ℭ Vtrum materia sit per se

ℭ Et hoc manifestum est p se. Quia aut materia nulli qua hoc nō ē manifesti p se. Illa scia p sentiam. Et hoc nō est dubium. nisi d materia tm. ℭ Et cū declarauerit. q. oz materiam cōsiderare d forma. q. est in ma. incepit declarare. q. hoc ncatur ē in omnib rebz naturalib. Sm fm finē. fm actus. Et dicit. q. nō ponam ōsiderationem d rebz naturalib sine ma. ℭ Dnō dicit. ncqz d matia. l. tm. sicut secunt naturales. qui ostēdunt d illa. q. ē mni entia. Sz volumus ostēdere d illa. sz q. ē ma forme. Considerato ergo d ma in respectu forme ē ostēdere. Et ostēdere d illa matia. q. ē mni entia. est ostēdere p mi phy. Et cū narrauerit. q. oz nūc ostēdere. ℭ Et cū narrauerit. q. oz nūc ostēdere d forma. sz q. est in ma. nō sz q. est tm. sicut dixerunt quidam antiqui. Et ostēdere d ma. q. est sbm forme. nō in illa p se. Incepit ionē gones. accntes i hoc. q. dicit. Ipse enim dubitat q. Et hoc. qd diximus d ostēdere nātis de forma. q. ma. qz nā dicitur d utroqz. quia est d co. ab aliquo. Quia si nā dicatur duob modis. d qua gz oz nātem p sentai. Vtrum d forma. aut d matia. Si oz ipm perscutai d alta eax tm. aut nō. oportz ipm p sentai d alta illax. sz d composito ex eis. Set si fuerit ex ipso. q. necē est ea p sentai d utroqz. si nō d alto. accidz qd. s. Vtrum scia utrumq sic erit. aut dubia. q. dicit hoc. qm existimat. q. d rebz diuersis. ostēdit scie diuerse. Vnde incipit demōstrare illa. qe facit dubitai in eis. q. p sentai. quo mō est unū scien ostēdere d ma. q. forma. Et q. ta ē ostēdere istu scientie d utroqz. Aristotelis Textus.

Quia si tu possis tuum ostēdere sz q. antiqui posuerunt fecimus. vobis. q. p scutatio ē d ma. empedocles eiz q. de mentum incipit d forma. q. quidam tale modo. Et si ars sequitur nātam. q. scie forma. q. ma usqz ad aliquē locum. ē unū scie. Q. gr. Quia medicus habet scire sanitatem. q. colerem. q. flemma. Et sili cōstructor habet scie quidditatem domus. q. ma eius. Quia est lignum. Et sili d aliq artificiis. Necē est. ut scientia nātalis notificet has duas naturas. Aristotelis Commentum. 22.

Dicit. et cū ipse ostēdit hoc ex testimonio antiquorum. q. fuit sufficientia intentionis ostēdere ex eis. Necē est. ut materia ostēdere istā scie sit d ma. quia eorum de quib antiqui reddiderunt causas d rebz naturalibus sz ma. Empedocles nō. q. d motus inter eos reddiderunt causas. quarum rerum sz forma in quantum rebus. nō eis pertinuit forma multum. Et cū dicit. incepit d forma. q. dederunt causas rerum sz forma. Cum aut ipse ostēdit in hoc. Cum q. ipse ostēdit in hoc. sz q. unus ex ostēdit d forma. q. ostēdit de rebus usqz aliquē tinum. q. ars assimilatur nātē in hoc. Et ostēdere nātalis dz ducere actionem naturē ad eo. q. illud qd est notum apud ipsum. sit illud qd ē notum ap nātm. quē ē artifex rex nātalium. q. manifestum est. q. unus scie ē scie has duas naturas. ℭ Vnde dicit. et scie formam. q. naturam. q. ē. l. et scia d forma. q. d ma est in eadem arte. sz cadez ars pertinet ad ultimam naturam. sz ad aliquē locum terminatum. qē ipsa forma. s. propinqz ei. Q. gr. qm scia me scit sam

Vtrum materia sit per se

naturales sint in ma. Et hoc manifestum est p se. d forma aut nātali qua hoc nō ē manifesti p se. illa scia p sentiam. Et hoc nō est dubium. nisi d materia tm. ℭ Et cū declarauerit. q. oz nātalem cōsiderare d forma. sz q. est in ma. incepit declarare. q. hoc ncatur ē in omnib rebz naturalib. Sm fm finē. fm actus. Et dicit. q. nō ponam ōsiderationem d rebz nātalib sine ma. ℭ Dnō dicit. ncqz d matia. l. tm. sicut secunt naturales. qui ostēdunt d illa. sz q. ē mni entia. Sz volumus ostēdere d illa. sz q. ē ma forme. Considerato ergo d ma in respectu forme ē ostēdere nātis. Et ostēdere d illa matia. sz q. ē mni entia. est ostēdere p mi phy. Et cū narrauerit. q. oz nātem ostēdere. ℭ Et cū narrauerit. q. oz nātem ostēdere d forma. sz q. est in ma. nō sz q. est tm. sicut dixerunt quidam antiqui. Et ostēdere d ma. sz q. est sbm forme. nō in illa p se. Incepit ionē gones. accntes i hoc. q. dicit. Ipse enim dubitat q. Et hoc. qd diximus d ostēdere nātis de forma. q. ma. qz nā dicitur d utroqz. quia est d co. ab aliquo. Quia si nā dicatur duob modis. d qua gz oz nātem p sentai. Vtrum d forma. aut d matia. Si oz ipm perscutai d alta eax tm. aut nō. oportz ipm p sentai d alta illax. sz d composito ex eis. Set si fuerit ex ipso. q. necē est ea p sentai d utroqz. si nō d alto. accidz qd. s. Vtrum scia utrumq sic erit. aut dubia. q. dicit hoc. qm existimat. q. d rebz diuersis. ostēdit scie diuerse. Vnde incipit demōstrare illa. qe facit dubitai in eis. q. p sentai. quo mō est unū scien ostēdere d ma. q. forma. Et q. ta ē ostēdere istu scientie d utroqz. Aristotelis Textus.

Quia si tu possis tuum ostēdere sz q. antiqui posuerunt fecimus. vobis. q. p scutatio ē d ma. empedocles eiz q. de mentum incipit d forma. q. quidam tale modo. Et si ars sequitur nātam. q. scie forma. q. ma usqz ad aliquē locum. ē unū scie. Q. gr. Quia medicus habet scire sanitatem. q. colerem. q. flemma. Et sili cōstructor habet scie quidditatem domus. q. ma eius. Quia est lignum. Et sili d aliq artificiis. Necē est. ut scientia nātalis notificet has duas naturas. Aristotelis Commentum. 22.

Dicit. et cū ipse ostēdit hoc ex testimonio antiquorum. q. fuit sufficientia intentionis ostēdere ex eis. Necē est. ut materia ostēdere istā scie sit d ma. quia eorum de quib antiqui reddiderunt causas d rebz naturalibus sz ma. Empedocles nō. q. d motus inter eos reddiderunt causas. quarum rerum sz forma in quantum rebus. nō eis pertinuit forma multum. Et cū dicit. incepit d forma. q. dederunt causas rerum sz forma. Cum aut ipse ostēdit in hoc. Cum q. ipse ostēdit in hoc. sz q. unus ex ostēdit d forma. q. ostēdit de rebus usqz aliquē tinum. q. ars assimilatur nātē in hoc. Et ostēdere nātalis dz ducere actionem naturē ad eo. q. illud qd est notum apud ipsum. sit illud qd ē notum ap nātm. quē ē artifex rex nātalium. q. manifestum est. q. unus scie ē scie has duas naturas. ℭ Vnde dicit. et scie formam. q. naturam. q. ē. l. et scia d forma. q. d ma est in eadem arte. sz cadez ars pertinet ad ultimam naturam. sz ad aliquē locum terminatum. qē ipsa forma. s. propinqz ei. Q. gr. qm scia me scit sam

Dialectici materiam intellectualem in mathematicam resolvunt. Et hoc est quod dicit Aristoteles. Et dicit hoc. Quia quedam forme sunt magis separabiles a materia. quia quedam. ℭ Vnde certificamur hoc ex diffinitionibus. q. dicit. Et hoc potest fieri ac. q. intentionem p accidens illa. d quib geometer ostendit. Et hoc quod dicit. manifestum est p se. Quia cum diffinimus punctum. q. punctum sic dicit. q. linea sali nullum. q. accidens nullum. et simili magnitudinem. q. accidens cor. Nō appetit ma in diffinitione cor. quod est cā tui finitatis. Cum aut diffinimus camem. q. os. et illa nulla. Statim appet ma in diffinitione cor. Et nō dicit in istis. q. diffinimus sic diffinitissimus. q. uli accidens nulla. nō mathematica. Sic cumitas. q. alia. ℭ Et iungit exemplum d simitate. Q. nasus est. q. i diffinitione ei. q. accipitur nasus. cū dicit. Q. simitas ē nasus camus. In camitate aut nō appet ma. Camitas eiz est diffinitio superficiei.

Et d monstrat hoc ē. Aristotelis commentum. 19.

Quod d mathematicis est. p unquq scie nātalis. vt scia d aspectib. et musica. q. astrologia astronomia. Tenet eiz diffinitionem quodam modo quasi diffinitionem geometrice. Geometer enim considerat d linea nātali. sz nō sz q. est nātalis. Aspectanus eiz considerat d linea mathematica. sz nō sz q. ē mathematica. sz sz q. ē nātalis. Ad commentum 20.

Dicit. q. declarabitur. q. i diffinitionib apparet ma ex hoc. Cum q. d mathematicis est. p unquq scie nātali. magis p tinet ad matematicam. q. magis appet ma i diffinitionib. cum. lineam minus appet. q. in scia nātali. vt i scia de aspectib. q. musica. et astrologia. ℭ Et dicit quoniam nō. Cum illa que sunt in hoc modo diffinitione geometrice simpliciter sunt diffinitiones scienti nātalis. Geometria. n. considerat d magnitudinibus abstractis a matia. Naturalis aut considerat d eis. sz q. sunt i ma. Aspectanus aut considerat d linea i diffinitione medium inter illas duas considerationes. Non eiz considerat d linea sz q. est linea simpliciter vt geometer. Neqz sz q. ē linea ignea. aut aerea. ut nātalis. Sz sz q. est linea visualis. Istud eiz ē est qd medium inter nātalem. q. mathematicum. Et simili musicus considerat d proportionibus nātalibus. nō sz q. sunt proportiones nātales. Sz sz q. sunt sonorum sensibilium. Et nō cū dicit. Aspectanus aut considerat d linea mathematica. nō sz q. ē mathematica. sz sz q. est nātalis. Nō debet intelligi. Q. considerans est considerato nātalis. Set iterum hic. q. considerato ei est p unquq considerati nātal. Aristoteles

Et cum ma dicatur d duobus modis. s. Ha textus d forma. q. d ma. q. oz q. nos ponimus considerationem d illa. sic d sylloismo. quod sit. sed p scutamur d eo. Et nō ponamus considerationem de rebz nātalibus sine ma. nz de ma sz matiam tm. hoc eiz dubitat i hoc. q. dicit. Cum nē sunt duo. d q. oz nātem p scutai. ei necē est ipm p scutam de composito ex eis. Sz si necē est ea ipm p scutam d composito. q. necē est ipm p scutam d utroqz. Vtrum gz scien utriusqz eadem est. an scientiarum ē seyata ab alia. Ad commentum 21.

Et cum nā dicatur d forma. q. ma. q. forma. nō incertum si i ma. oz nātem considerare sic de simo. sz q. est i ma. Et hoc ē. qm ex simo amētis. quē potest nātus. ē. q. plēs for

Vtrum materia sit per se

naturales sint in ma. Et hoc manifestum est p se. d forma aut nātali qua hoc nō ē manifesti p se. illa scia p sentiam. Et hoc nō est dubium. nisi d materia tm. ℭ Et cū declarauerit. q. oz nātem cōsiderare d forma. sz q. est in ma. incepit declarare. q. hoc ncatur ē in omnib rebz naturalib. Sm fm finē. fm actus. Et dicit. q. nō ponam ōsiderationem d rebz nātalib sine ma. ℭ Dnō dicit. ncqz d matia. l. tm. sicut secunt naturales. qui ostēdunt d illa. sz q. ē mni entia. Sz volumus ostēdere d illa. sz q. ē ma forme. Considerato ergo d ma in respectu forme ē ostēdere nātis. Et ostēdere d illa matia. sz q. ē mni entia. est ostēdere p mi phy. Et cū narrauerit. q. oz nātem ostēdere. ℭ Et cū narrauerit. q. oz nātem ostēdere d forma. sz q. est in ma. nō sz q. est tm. sicut dixerunt quidam antiqui. Et ostēdere d ma. sz q. est sbm forme. nō in illa p se. Incepit ionē gones. accntes i hoc. q. dicit. Ipse enim dubitat q. Et hoc. qd diximus d ostēdere nātis de forma. q. ma. qz nā dicitur d utroqz. quia est d co. ab aliquo. Quia si nā dicatur duob modis. d qua gz oz nātem p scutai. Vtrum d forma. aut d matia. Si oz ipm perscutai d alta eax tm. aut nō. oportz ipm p scutai d alta illax. sz d composito ex eis. Set si fuerit ex ipso. q. necē est ea p scutam d utroqz. si nō d alto. accidz qd. s. Vtrum scia utrumq sic erit. aut dubia. q. dicit hoc. qm existimat. q. d rebz diuersis. ostēdit scie diuerse. Vnde incipit demōstrare illa. qe facit dubitai in eis. q. p scutai. quo mō est unū scien ostēdere d ma. q. forma. Et q. ta ē ostēdere istu scientie d utroqz. Aristotelis Textus.

Quia si tu possis tuum ostēdere sz q. antiqui posuerunt fecimus. vobis. q. p scutatio ē d ma. empedocles eiz q. de mentum incipit d forma. q. quidam tale modo. Et si ars sequitur nātam. q. scie forma. q. ma usqz ad aliquē locum. ē unū scie. Q. gr. Quia medicus habet scire sanitatem. q. colerem. q. flemma. Et sili cōstructor habet scie quidditatem domus. q. ma eius. Quia est lignum. Et sili d aliq artificiis. Necē est. ut scientia nātalis notificet has duas naturas. Aristotelis Commentum. 22.

Dicit. et cū ipse ostēdit hoc ex testimonio antiquorum. q. fuit sufficientia intentionis ostēdere ex eis. Necē est. ut materia ostēdere istā scie sit d ma. quia eorum de quib antiqui reddiderunt causas d rebz naturalibus sz ma. Empedocles nō. q. d motus inter eos reddiderunt causas. quarum rerum sz forma in quantum rebus. nō eis pertinuit forma multum. Et cū dicit. incepit d forma. q. dederunt causas rerum sz forma. Cum aut ipse ostēdit in hoc. Cum q. ipse ostēdit in hoc. sz q. unus ex ostēdit d forma. q. ostēdit de rebus usqz aliquē tinum. q. ars assimilatur nātē in hoc. Et ostēdere nātalis dz ducere actionem naturē ad eo. q. illud qd est notum apud ipsum. sit illud qd ē notum ap nātm. quē ē artifex rex nātalium. q. manifestum est. q. unus scie ē scie has duas naturas. ℭ Vnde dicit. et scie formam. q. naturam. q. ē. l. et scia d forma. q. d ma est in eadem arte. sz cadez ars pertinet ad ultimam naturam. sz ad aliquē locum terminatum. qē ipsa forma. s. propinqz ei. Q. gr. qm scia me scit sam

Dialectici materiam intellectualem in mathematicam resolvunt. Et hoc est quod dicit Aristoteles. Et dicit hoc. Quia quedam forme sunt magis separabiles a materia. quia quedam. ℭ Vnde certificamur hoc ex diffinitionibus. q. dicit. Et hoc potest fieri ac. q. intentionem p accidens illa. d quib geometer ostendit. Et hoc quod dicit. manifestum est p se. Quia cum diffinimus punctum. q. punctum sic dicit. q. linea sali nullum. q. accidens nullum. et simili magnitudinem. q. accidens cor. Nō appetit ma in diffinitione cor. quod est cā tui finitatis. Cum aut diffinimus camem. q. os. et illa nulla. Statim appet ma in diffinitione cor. Et nō dicit in istis. q. diffinimus sic diffinitissimus. q. uli accidens nulla. nō mathematica. Sic cumitas. q. alia. ℭ Et iungit exemplum d simitate. Q. nasus est. q. i diffinitione ei. q. accipitur nasus. cū dicit. Q. simitas ē nasus camus. In camitate aut nō appet ma. Camitas eiz est diffinitio superficiei.

Et d monstrat hoc ē. Aristotelis commentum. 19.

Quod d mathematicis est. p unquq scie nātali. vt scia d aspectib. et musica. q. astrologia astronomia. Tenet eiz diffinitionem quodam modo quasi diffinitionem geometrice. Geometer enim considerat d linea nātali. sz nō sz q. est nātalis. Aspectanus eiz considerat d linea mathematica. sz nō sz q. ē mathematica. sz sz q. ē nātalis. Ad commentum 20.

Dicit. q. declarabitur. q. i diffinitionib apparet ma ex hoc. Cum q. d mathematicis est. p unquq scie nātali. magis p tinet ad matematicam. q. magis appet ma i diffinitionib. cum. lineam minus appet. q. in scia nātali. vt i scia de aspectib. q. musica. et astrologia. ℭ Et dicit quoniam nō. Cum illa que sunt in hoc modo diffinitione geometrice simpliciter sunt diffinitiones scienti nātalis. Geometria. n. considerat d magnitudinibus abstractis a matia. Naturalis aut considerat d eis. sz q. sunt i ma. Aspectanus aut considerat d linea i diffinitione medium inter illas duas considerationes. Non eiz considerat d linea sz q. est linea simpliciter vt geometer. Neqz sz q. ē linea ignea. aut aerea. ut nātalis. Sz sz q. est linea visualis. Istud eiz ē est qd medium inter nātalem. q. mathematicum. Et simili musicus considerat d proportionibus nātalibus. nō sz q. sunt proportiones nātales. Sz sz q. sunt sonorum sensibilium. Et nō cū dicit. Aspectanus aut considerat d linea mathematica. nō sz q. ē mathematica. sz sz q. est nātalis. Nō debet intelligi. Q. considerans est considerato nātalis. Set iterum hic. q. considerato ei est p unquq considerati nātal. Aristoteles

Et cum ma dicatur d duobus modis. s. Ha textus d forma. q. d ma. q. oz q. nos ponimus considerationem d illa. sic d sylloismo. quod sit. sed p scutamur d eo. Et nō ponamus considerationem de rebz nātalibus sine ma. nz de ma sz matiam tm. hoc eiz dubitat i hoc. q. dicit. Cum nē sunt duo. d q. oz nātem p scutai. ei necē est ipm p scutam de composito ex eis. Sz si necē est ea ipm p scutam d composito. q. necē est ipm p scutam d utroqz. Vtrum gz scien utriusqz eadem est. an scientiarum ē seyata ab alia. Ad commentum 21.

Et cum nā dicatur d forma. q. ma. q. forma. nō incertum si i ma. oz nātem considerare sic de simo. sz q. est i ma. Et hoc ē. qm ex simo amētis. quē potest nātus. ē. q. plēs for

Disgredi ḡ anic.

de trip̃ genere dem̃onij.

Disgressio con̄ Aui. de p̄ mā.

Aristotelis Textus.

Aristoteles Textus.

Aristotelis Textus.

Aristotelis Textus.

Aristotelis

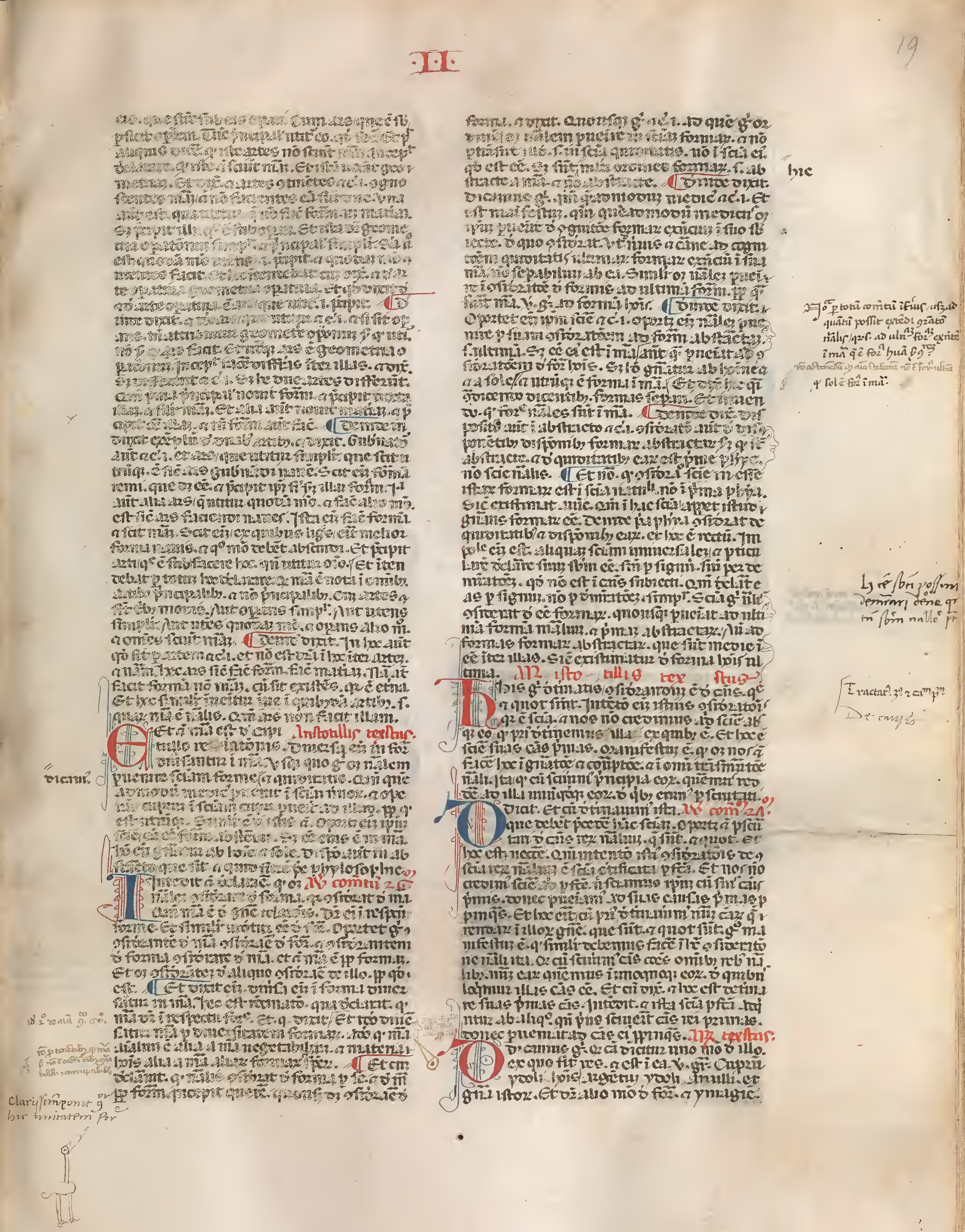

Clarissimi ponunt hic imitatem por

Et hec est signas quidtatez rei. a gnia ritol
V gr. q genus ei qd e dyapason est ppto bi
narij ad unuz. a unuz salut mus a ptc exclusę
conclusę in toto. Incipit comentum .28.
Dicat. a ci dr multis mois. Dr eiz ci mal
ont cupri vdoli. a argentiz amulli. Et di
cit. a est in ea. ut faciat dr am ite mu
et pruatez. Et dr alio mo s form. vt figuri
a ymago i cupro. Et hec e ci. qm dat ro figi
quidtate rei. s. diffinito. Et dix hec. qa
diffinitoes ypo nitur ex fo uniuersali. qe
e genus. a ppa. que e dra. Deinde dix. Et
genera istius. i. et fo cois. que est qi genus
ppinqui ad dyapason. e ppto duo ad unu.
a ge exclodes. a ppiz. a ei nocae i. arab. a unuz
est mus. a ppus. et ultimu est i forma. Ars
Et dicitur a illud. ex quo sto tallis texst.
e pnapiz primu tisimutois. a quietis.
V gr. qm consules alicui e ca. s ili pat
filij. Et uli ages actu. a tisimutas tisimutati.
Et dr a s finez itenta. Et hec e illud. ppt qd
V gr sanitas ap ambulatoez. Cu eiz dicitur. qi
ambulat lo. dicem. qz pp hec q finu corp sanet.
Et hec dicto reddimus cam. Et sili illa. qe
sunt ap motuz altius ite illo a fine itentuz.
V gr. Sanita ex diminutoe a purgatoe a po
tatoe medicine. a istis. qm oia ista ite dunt
pp finez. s diffeunt. qm quedam sunt actoes. a
quedam istrumeta. Incipit comentum .29.
Cuz idoxit cam male a formale i due z eam
agentem. a finale. a dxe. Et dr a d fine
itenta. i. et dr a ca d ca finali. vt sani
tas. que e ca exica. Et signuz ei e. qm ei ab
itrogat nos. qz ambulat sed dicimus respo
dendo. pp hec q sit sanus. Deinde dxe. et
sili illa ac. i. Et sili oia. quoz unuz qdez est
ultimu motus ei. qd e ante ipm ex ill multi
que sunt ite pnuz agens. a ultimu finem.
s. qm unuqdez eoz est finis ei. qd e ant. Et
oia sunt pp ultimu finez. V gr. ambulato qe e
pp extremitez. a extenuato pp sanitatem.
Et sili pcio medicine a flebotomia est pp
extenuatez humoris nocentis i corpe. a hec e pp
sanitatez. Dicendum. qm ista itendunt pp
finem. i. qm ome qd e ante fine. e pp finem.
V gr. qm ista que dixim. itendunt pp sanita
tez. Sz differunt. qm quedam sunt actoes.
vt ambulato. Et qdam ista. vt flebotomia.
Ista g sunt modi. Aristotelis texstus
s quos fere dicitur ee. a arist. si cause
sunt multis mois. vt plures e sit unu rei. a
non p accns. V gr. qm ca vdoli hois e ar sta
tua vdoli. a ca ei est cupruz. Et hec no est alio
mo. hz s q est statua. Sz no eodem mo sunt ee.
Sz hec est s maz. hec a hz q est pnus motus. a
Et sunt alia. que sunt cae sui ad invicem. V gr.
qm calor est ca lone o sistrae cois. a lona o
sistencia e ca calois. hz no eodem mo. bona ei
existencia a oporis e ca s fine. Calor autem hz
q e pnapiz motus. et a rez e ca duoruz
o trariorum. Absencia eiz ei cui pncia est ca
aliquis rei. e ca sui oij. V gr. qm absencia
gubernatois e ca submersois. nauis cui
presencia eat ca salutis. qm absencia gu
bernatois est ca. Incipit comentum .30.

Cuz mutantur mois quoz ciz. Incepit di
ce dispoes eaz. a quo se hent ad cati
et ad scimuez. Et dixit. q acuit. q plu
ritez ciuz q mua sunt ci mutui. V gr. qm ca
statue e cupruz a argt. s duob modis dmer
sis. Cupruz autem hz maz. artifex uo nl aro se
cundum agens. Et sili figura statue e ca s fo
ma. et illo pp qd fiunt facta e ca s fine. et un
git a. q eadem ca e ca duoz hioz. hz duabus
dispo mly dmersis. V. gr. qm gubnator est
causa salutois nauis submersois. Sa
lutois autem ipo pnte. submersois autem ipo ab
sente. Cause a brent se ad invicem ita q utrq
duaz ciuz i spe dmsaz e ca reliqu. Sz duobz
mois dmisis. V. gr. qm labor e ca sanitatis
hz agens. Sanitas autem e ca laboris s forma.
Et simili ma e ca forme s hec q forma no pt
incuri. n p illaz. fo aut e ca mutie s hec. qd
ma no pot ee i actu. a d mata n p illam. a pre
a pue prima maz. Deinde dixit. q fuit moi
a e. Et dixe fere. qz possibile e incire aliq. que
collocatur i mo ibor quatuor moz. vt illa qe
assimilatur istis. a incipiunt ci eis. a qd dixit
fere. que notat dubitatoez. quousqz declaretur
hec p inductoez. Cu fuit declatuz s quot modis
no dicatur uniqqp. Et dixe alex. q dixit hec
ad exaplicandum eas. que sunt p accns. Aristotel
Et iste cae. quas diximus. oes lis texstus
collocitur i quatuor mois. q sunt naturae
manifesti. utte eiz dictoruz a ma artifi
cum. a ignis. et simlia corpora a ptes tci. a p
positoes o clusois sunt cae s illo. ex quo est
gnatio. Sz quedam sunt qi ibz. ut ptes. Et qdam
qi quidtas. s. uniuersiuz cato. a o pp. a forma.
et sperma aut. a semen. et medicus. a sol. et o
uli ages omia sunt illo. ex quo e pnapiu tra
mutatois. a quietis. Et quedam sunt. q. finis
itenta p alias res. Et illud eiz pp quod debez ee
nobilius ceterum. a ca eoz. Et no est dra ite
hec qd dicam ipm ee bonu. aut dicamus ipm
existimam bonuz. Incipit comentum .31.
Cuz mutant gna caruz s ex. incepit notifi
care. quo uniaqq caruz collocatur s istis
q tuor gnibz. a dixe. Et iste ee ac. i. omnis
causa. aut e s maz. aut s form. i. aut s agen.
aut s hz fine. Deinde dixe. utte eiz ac. i. omnia
ei ista sunt cause illud. ex quo fit gnatuz. Sile s hz
eiz gnatu ex utteis. Et simli corpora pcui co
simiuz o pita gnantur ex igne. a ex alis
elemetis. Et hec itendebat. cum dixe. et ignis. a
filia corporum. i. a ignis. et alia elemeta. sunt
ma corpor o filium. que gnantur ex eis. Deinde
dixit. Et ptes tci. i. qsi ma. Deinde dixit.
et ppones o clusois. Et qm o gnatu ex ppoib
assimll ant me. Et oia ista o ceiunt i hz.
q sunt ma. a differunt. qm quedam sunt ma s co
pones. vt utte fillabaz. a lapides dom. Et que
daz sunt s altatez. vt panis. a singnis. Et q
dam s altatez a o pez. vt accetuz. a mel. a o
xymell. a quoz elemeta o iuz o pitoz. Et hec
duo sunt fundamenta me. s. o pp. a altato. et
tam o pituz ex eis. Ptes aut a totum po
sunt aliuz modu a o pe. ut reputo. s q. itende
bat ptes. q sunt i po. no q sunt i actu. Aut s q
itendebat uniuersiu o gnatu tm. Compo eim

hic uid m q defficaat totu comitu q correspondet cae efficienti. s. ab l ptc Et dr q l ex q. uiz ad illa ptc Et dr q s finc.

Explicit mo gnonis q sic hes p gnone ca de mis one

est o gratio ppa primum. fit eiz ex qualitate. et
ordine. a positione. ppes aut assimilant materie.
et sunt i potecia actu fis. a actus fis et ers qi for.
Deinde dicit. Sz quedam sunt qi quantitas. i.
si ultra eiz a quedam e qi de nostris quantitate
ri. Et iste incipit si qm diffinie. quibz diffinit
id. qd accipitur i quanto. a sunt ta. vt for rm a
uersi panz. Et forma o pome panz. Et for ormi
lis. mel. a accu. Et no dicit multum. a op. a for.
Et intendit p form que e figuratio. sicut tm o pie
aut ci o pie. Et intendit p multum o gratio p
panz tm. Et intendit p o pacm o gratio illam
tmz diffinit i pte figure a ordis. a o pons.
Et eiz multum cas. que collocatur sub ei m
li. a formali. a dicit. Sp ma aut a semi ac. i. a
sp ma aut aliquiz. et semi negetabilia a me
dicus simitatis. a uli a ges actu. omia collocan
tur sub ea. qe e ipsa pu tia multis. a sic ces
sitois. Deinde ipsi gens. qd e sp finez. a di
cit. Et quedam sp finez. i. et sunt quedam cae. que
sunt. q. fines intenta p opes. a. q. bonu intentuz.
Deinde ipsi res sup hoc. a dicit. Et illud eiz
pp qd a ac. i. Qm illd pp quod. Qz e nobile illis.
que q ritur. pp illd res o bonuz intentu p illa
res. a id e ea o iuz illaz. ages eiz a ma no sunt
n pp fine. Et sim li forme no sunt. n pp ultim
finez. Deinde dicit. a no e dia ac. i. Et no e
dia iter hoc. qd o sciliz ista cam. qd e bonuz
intentu p illa. q sunt aut illaz i rei uitate. aut u
lud. qd existimat e bonu. lz no sit bonu i rei ue
ritate. Et dicit hoc. ut o septo sit cois rebz no
litatis a nalub. Qm ultimuz intentu i rebz uoli
tatis. multociens nr bonu. a no est i rei uitate.
tetum no i rebz nalub e bonu iuz. Aristotelis tex.
Iste gz sunt ce. a tot sunt spes eaz. o ui. a cau
sunt multu. sz eiz bonum ante. sunt p autores.
cae eiz a dicit multiplic. de eiz m cais. que
sunt eidez spei. q ma ca est por. aut posterior. a
alia. v. gr. Qm ca simitatis est medie. a ca eui
est ars. Et ca eius qd e dia pason. e duplu. et
ca ei est mis. a sili semp p o pato o tuncitu do
pticlaria. Avicenna comentator comentum 32.
Intendit p mos cas. que diuidit p actis.
Et ci notificant. q mo eiz o cindutur
p gia coz. Incepit mi aut eos a dic. di e
m cais a c. i. cae n. que sunt eidez spei. q tuor spe
ruz uir e p prius a postius. v. gr. m cais a ge
tibz medie a ars. Et medie eiz e posterior. ars a
est por. Et sili i cais form. ulib. v. gr. qm forma
dia pason e duplu. a for duplu est mis. a for
mi est q titas. Et sili incitu sp ista po inter
uuie sale. a pticlare. Et hoc intendebat. ci dic.
a sili simp ac. i. a sili semp incitu o po cor. do
pro pm. s. qm cae est prius p form. aii p ge. ipo.
Et hoc acit por a posterior i mu. aqi spe eiz. s.
q pri est qi cae ro postius. a prius a postius in
matis manifesta sunt. Et sili m finib. Extenu
ato eiz est finis extrinsecus. a finis extrinsecus extenu
atois e simitas. Aristotelis tex.
Et a sco actis. a gia istor. v. gr. qm
ca statue e pollicitus quod a no. a d
mo facies statuas. Acit eiz artifici sta
tuaz. q sunt pollicitus. Et o tunc ca sunt p id.
qd e actis. v. gr. qm hd e ca statue. a uli aii.
Et actica a quedam sunt remotora. a quedam ppin

quora. v. gr. qm alby. a music sunt ca statue.
Cum dicimus. q i omib sp. Anonymus co. 32.
caz incipiunt duo modi. s. prius a posterius.
Incipit declare alios duos modos causaz. s. p se. a p accis. Et dicit. et ca p accis.
i. et iste et uidentur p accis. a gia istorum
collocatur sic no. v. gr. ci dz. q pollicitus fecit statuam. a artifex statuaz fecit statuam.
sic eiz est p se. illud a p accis. Acit eiz artifi
ca statuaz. q sunt pollicitus. qm no fec sta
tuaz p q est pollicit. sz p q het d arte statu
arum. Deinde dicit. a o tunecia ac. i. a illa q
o tunet casuz. a gia caz sunt cae p accis. v. gr.
qm hd e ca statue p accis. a musicalis aii. hd
aut e ca statue p accis. Qz acit artifica. qm e
ca p se. q sunt homo. aut aii. Et ca nama
nt. q i illo qd e p accis. incitu pp iqui. a re
motu. dedit exemplum. a dicit. v. gr. dicit q
albus a musicus sunt ca statue. Albus eiz re
motus e. q musicus. lz utriz sit ca p accis. Qa
albus eiz cotus e hoc. qd e remotus. q musicus.
Et omes cae que Aristotelis tex.
dum ouenientes. a que dur p accis. q dam
dicitur cae. q possunt. a quedam cae. q a
gunt. v. gr. qm ca domus est edificator. dum
edificat. Anonymus comentator comentum 33.
Est omes cae que dur p se. a que dur pr
accis. pp inq aut remote dicunt cause
aut actu. aut po. v. gr. qm edificator e
causa domus. Sz ci edificat est ca in actu. a
ci no edificat. e ca in po. Et hoc intendebat ci
dicit. qm ca domus e edificator ac. i. qm ca do
mus e edificator. Sz dum edificat. e edifica
tor i actu. a dum no edificat. est edificator in po.
Sz tacuit hoc. qd intelligitur p oppositum. Aristoteles.
Et p q narramus dicitur ca in rebz. qui ce
sunt cae. v. gr. ca statue isti lois. aii causa
statue lois. aut ca statue musicali. Et ca
causa ubi cupri. aut ca cupri. aut ca me musica
lis. Et sili est o actibz. Anonymus comentator comentum 34.
Dicit. et si hoc dicitur i cais. s. sili dicitur
i cais. s. q quedam sunt pp inq. a qda remo
ta. a quedam p se. a quedam p accis. Et
hoc intendebat. ci dicit. a p q narramus. Dz
a et c. i. et sicut ista incipiunt i cais. incipiunt
a in cis. quoz sunt ille cae. s. i cais. Deinde
dicit exemplu i pp inquo a remoto i causatis.
a dic. v. gr. Ca statue a c. i. qm faciens statua
di facies statuam isti lois. a di facies statuam
ulis. Statua q lois hui est catum pp inquum.
Statua uero simpl et catum remotum. Et sili ci
dz. q hd e ca cupri. aut ca me. Cupru eiz est
catum pp inquum. o atia aut e catum remotum.
Deinde dicit. a sili d actibz. i. qm i cais ac
actibz incitu pp inquum a remotum. Sz sic in
citu i cais. que p se. Et hoc capitulu incitur
clarius i libro alexandri manifesti. q hd. sic
a codez no di i rebz. quaz ce sunt cae a sic ita
na. v. gr. hui statua de i plibz rebz plibz. q dic
cat statue ulis. alij cupri magis q cup. a unuie
sali materie. Et i actibz codez no. Aristotelis
Et dum a opite ute cuz illis. v. gr. tex. ne
no dicit pollicitus artifice statuaz. set
pollicitus artificem statuaz. Sz omis tex
mus est. s. mo no. p quos dur fuit duo. s. t

cum aut qi ps. aut qi genus. aut qi accis.
aut qi genus accitis. aut qi spiritus. aut si
gillatim. Et ola dicetur. aut ais. aut spi. Aristoteles 39.

Innovat hic. V. modum cor. cum quia ubi
nius nior dicitur sigillatim. a quia spiritus
te. Et hic iterum obiit. ci dicat. Et dicunt
cetera. Innovat exemplum spiritus ex eo/ quod est p
se. a ex eo/ quod est p accis. a dicat. Vgr. Nec dicta
c. 1. X. gr. spiritus/ quod est p se. a ex eo. quod est p ac
dens. Nec ita q dicatur. q sic. est factor statu
arum. sed sollicitus ata sex statuas fecit statu
am. Et ci nuantur ex exemplum/ mos cum.
fiat similia d' mo cor. a dicat. sed oim ubi
i. sed uta/ que nuanum ex oris/ quod dum
sint sex. s. ex spiritus, a remotior. a p se. a pri
accis. et spiritor. a omnificor. et ex diffas in q
by meinunt. sint duo. s. po. a actu. Cum unusq
cor est po. a actu. Et erit g omes modi cay. 12.

Deinde dicit. aut sunt qi ps. aut qi genus.
Et iterum per ptes cum pinquas. ap genus
tum. propiqum eis est. q. ps. 1. pa. Remotum a
est qi genus. Et maxime cac. que sint ex fom. et
ex mat. Deinde dicit. aut qi accis. aut qi g.
accitis. 1. aut qi ca. que est p accis. pinquus.
aut qi ca. que est p accis remotus. Et hic u
cat genus accitis. Aristoteles Textus.

Et diffia inter hi duo est. Cum cac/ que
agit. pticlana sint. a no sint i eis/ illa. q
quorum sint cac. Vgr. Cum iste medic cau
hic curato. a iste edificator ci hic edificato. cum
po no sint simp. uta. Corrupto eis totum. no
est ci corruptio edificatois. Aristoteles 38.

Multum dne diffiam inter eis. que sint in po.
et que sint in actu. a dicit. Et diffia inter
hec duo est a ca. diffia inter eis. que sint
in actu. a que sint i po/ est. Cum que sint actu. in
neium ci illis. quor sunt cac. a dicant ci illis
Vgr. Cum iste medicus no est cator i actu. si ci
hic curato i actu. Cac aut i po sint. hi cata si sint.
No eis corrumpit omi i simul ci edificatoe. Et
hic capitulum incitum i illo alexandro manifestum.
Sic a differit i hic. qm cac/ que agit pticula
ria/ sint. aut no sint unsimi ci illis. quor sunt
cac. Vgr. iste curator ci hic curato. a iste edifica
tor eis hic edificato. In po aut no simp. no eis co
rruptum simi omi. a edificator i simul. Aristoteles

Et dicunt que i unaquaq re/ cum ci. his tex.
que est extrum ultimum. sed quum i alio/ re
by. Vgr. qm hi edificat. qi est edificator.
Et est edificator. qi hic aut edificandi. hic
g ca est po. a sili de eis omib. Et ea quia sunt
cac gnerum. a pticlaria cac pmutabilia. Vgr.
qm aut sex est ca statue. et iste aut sex est cau
sti artificiata. Et po sint ci potencia. a que a
gunt. sint i re actor. Aneyrous comen tuny. 38.

Cum notificant nus nior cay. sicut
tur. qm ultor niorum sint qienor prime p.
et dicit. Et dicunt a c. 1. a dicunt que sint
ere principali de cac/ cum ultimum in que si ul
timum i ce. a illa est ca principia. Vltima. n. i ce est
ca remota. Vgr. qm aliquis interrogat. qi edifi
cat aliqs. hic. a dicat. qi edificator. Et qi dicit.
a qi edificator. dicatur. qi hic aut edificandi
Et hi assistat qo. Deinde dicit. a sili de aliis. id
sicby cau. s. qm dicunt que sint simp ui poem. Et

dicit ultimo sicutum. notificant a alia diffo
ro cas ac. qm. ahe fit multiplice. ahe pticu
lare. aliquomodum cdor/ alia unum sillu. ah
a pticula. Et q opinatur eis pticlare sint
ca pticulis. a uinersale ca uniuersali. Et
dicit hic sicutum sic a plomia opice. s. q um
uersalia sint ce pticulariorum gr. qm aliquis q
simplex ce ci statue simp. et iste aliquis ce mu
latus ce ci statue multiplice. Cum
tamen aliq diffoniez i cas. a opi. et potest
fit ce potea ay. 1. a ce/ que sint i pticula. sint ce
cor. que sint i po. Et que sint actu. sint ce cau
q sunt actu. Et hic manifestat omnia. q quia
sint i po actor. Et ea/ que sint i actu. omia in po
actor. que sint i actu. Aristoteles Textus.

Tractatus quartus capitis

Iam g determinamus cas/ quor sint. a sum
quot modi/ sint sufficienti. a i mo cau ce
casus. a forma. vi ea i plibus. a ce cau
a ex se. opiat g sufficiat sum quot modi/ collocati
tur cau. s. q ex se i illis cas. Et ratio cas q
ex se sint rec. aut uniuersalia. et uniuersali quo
sint ex se. a quo sit cas. Aneyrous comen tui. 39.

Inter p quot sint mo sicut. Dicit tangit
a i mo cay. 2. 1. et q. apparet d cau. a de
illo/ qd vi sint ex se. q collocantur i mo cau.
operatur nos p sanctum d cas. a sicut dicit p qt mos
possit collocari i cas. Et utrum sint mos simpli
cior. aut uniuersalia. Et hic facim. si sanctimus q
sba uti usq. pesantuto eis d sba uti usq. et tum
pesantatoes in se. utrum sint uniuersalia. aut rem.
Et ito dicit. a uli quo sit ex se. a quo sit ca
sus. Et q ista pesantato no pot fi. si q ere
do casus. a ex se. que plee antiqui negabant m
cepit prius dicere opiones eor. q dicerent eis. a
ne. ad modum multi a antiqui attribuebant
omia casui. a ei/ qd est ex se. Et hic capitulum
sic debet legi. Et q i mo cay ce cans usque ad
fine capitulum. Aristoteles Textus

Quoda eis dubitauunt i cas. Vtrum sint
aut no. Et dicunt. q nl fit cum. sed esse
qd di fi ex se. aut casu. hit aliquam eis.
remuntatem. Vgr. qm ca cantor aliquis ad fori
ita q incitat aliquem hoiem. que diligebat incen
re. sed no cognitibat ipm. ipm incitat illic. et ipm
nelle ire ad fori. Dicit a sili/ omia que dicit
fieri cau. hint aliq cum existem. q no e casus.
Et pesantato d cau. ad eo/ Av. comen. 40.
qd est ex se/ est necte. Quoda eis negabat
bat/ cum ce. a dicabat. q no fit si nomina
tim. hit eis unusq qd eor. que dim fi cum. aut
ce se cau. q notat. cui potest attribui. Vgr. q
iuit ad fori. a incitat illic hoiem. que diligebat
incire. sed no uult. ut incitat ipm. Ca inc
mentum eis no est. si est ad fori. aut p oblicat
eum alias. Et sili ed omib alis. q dicunt
fieri cau. s. q hint cum tinati. Et hmo est fi
ex se. Vgr. qm ca eum alq ad fori ita q i
nitat aliquem hoiem. que diligebat. sed no co
gnitibat ipm incire illic. q no cognitibat ipm
incitat illic. est ipm nelle ire ad fori. Et q
ibi fiat operatur sic. sed casus est. q alt. sed no
est tamen. q no e tinuatus. a cac fit cum. ut
q casus no est. Aristoteles textus

Et dicit. Et casus hit tenuitet in opia
bile. a loca ambiguus. aut phy antiq

loquitur de eis qui corruptibilis / a corruptibilis non dicunt de eis. Verum tamen quia quidam non tacuerunt nisi quia non opponitur aliquid fieri eis. Ad. com. 91.

Improbat testimonium sup hoc quia causa non est eis si est. Aliquis antequam locat fuisse vel non alii. Et nullus ante locat fuit vel co. quia non est. Et ei iterum hic duas rationes dicit ipse causa ex se. a ex se incepit fieri a primo / hoc. Sed hoc est mutabile. s. Anstotellis textus.

Et plus fuit eis. a ex se. Et ha non ignoramus. quia non reducitur. Vnde quidam negant aliqui eis gentilibus. ut antiquis dicunt, negantes eis. Tu omnis dicimus. Et hoc quia non sunt eis. a quam non fuit eis. Auerroys co. 92.

Dicit. a mutabile est. quia omnes voces quem unt. Et si fuit aliquid / quia fuit aliquid eis. an hoc. quia nullus / ignorat / eas rerum de eis generationis. Nos eis / a illi quicumque in hac dione enim. s. quia quedam fuit eis. a quedam non fuit. eis.

Sumi philosophi Anstotell' textus.

Oportet quidem dicere. quia illi dixerunt ab eo. Et non intendit a. quia causa sit aliquid illa rei. s. amicitia. aut lites. aut intelligentia. aut ignis. aut aliquid similium. Et malum est. finis opponitur / ipsum esse aliquid existens. Et si malum est si opponitur ipsum esse. a non dicunt de eo. Licet fortasse utatur illi in verbis. ut fecit empedocles / cui dixit. Et ac non simpliciter utitur ad simpliciter. si quidem sit. Dicit eis / ei loquitur de fabula mundi. hoc verbum / Sic accidit eis. ut circumit in illo tempore. a formare est alio modo. Et dicit in membris / aliquis / plura accidunt eis.

Comentatorus Auerroys comentum. 93.

Quia dicunt. quia illud / quia antiqui dixerunt negantes eis / ipsum esse. immo se hoc. quia sit. incepit dicere a. quia re / quia dixerunt de hoc quia antiqui non locuti fuerunt de eis. non est rationatum. neque de natura. nec probabile. si solum modo accusatio antiquorum. Et debent loqui de illo / a dicere. / ut quia non est aliud est a eis notis. / ut quia est aliud ab eis. Et hoc iterabat cum dixit. Oportet quidem dicere a. h / quia antiquis dixerunt loqui de illo. non est rationatum simpliciter hoc. quia non sit. si est accusatio cor. Et debebat dicere aliquid de eo. Deinde dixit. a non intendit a. s. eis hoc / quia appet. quia ab eos non est illum eis. quia dicunt. ut amicitia et lites. ab eis. et intelligentia / ab anaxagora. / ut ignis. aliquid aliquid. ab eos / qui non accedit nisi eis intelligentia. Et hoc intendit. cum dixit. s. amicitia et lites. dimo. a malum est a. s. et malum est. eos non opponitur finis. ipsum est ad exis. si imaginatur. a non notificat hoc / Sic est malum opponitur ipsum esse aliquid aliud ab eis. a non dicit de eo quia. Deinde dixit. quia appet ex empedocle / a illis. quia ab eo aliquid ipsum illis eis. a rationatur simpliciter hoc. a ex hoc. quia empedocles attribuit aliqua eis. dixit eis. quia g'gnatio a ci segregatio fuit ex amicitia. a lites. si hoc / quia g'gnatio sic fuit aliquo tempore. a segregatio in alio / dicit eis. Et attribuit motum eis simpliciter in quibusdam temporibus. a non in quibus eis. Et dicit. quia g'gnatio ex qua fit eis. quia a g'gnatio. ex qua fit non est eis. a dicitur de hoc. Non est possibile esse eis / amicitia simpliciter. Et non potest dicere eis. quia aliquid alius g'gnatio. a non alia. quia attribuit hoc eis. simpliciter quia ex empedocle / quia quia dicit eis. quia

nuoi.

a sua principia. quia oportet ipsum dicere. quo fit eis. Anstotellis Textus.

Et quidam alii posuerunt eis mutationem. et eis motum ex se. Dicunt eis. quia ex se fuit determinatio motus. qui dicunt. et dicunt totum simpliciter. Auerroys co. 94.

Dicit. determinatio simpliciter. Et eis est eis ultima eis. dicit ipsum mutabile non est mutabile omnes res. Et hoc quod ponit eis. quia eis / causa ex se. a dicit. Et quidam alii ac. Dicit eis. dicit illo. ex quo omnis hoc. a dicit. Dicit eis ac. quia eis posuerunt. quia ex se / a eis fuit motus ab celestibus / a motus. qui longitur aliquid eis. et omnis. quia eis. Vt ac eis incipiunt eis eis / et eis incitur ex illis. quod incitum ex fuit ex incipitur ex casu. Anstotellis textus.

Et hoc ipsum est mutabile. s. dicit in animalibus a vegetabilibus / et non fit. nisi mouet casu. set fiunt eis. aut nam. aut intelligentia. aut aliquid simile. Non eis generatur quilibet ex quolibet semine. aut ex sperma. Sed ex hoc semine generatur olima. a non generatur ex hoc sperma. Et dicit. est de celo. a de corpore. que sunt de generatione aliorum corporum / et fiet ex se. a non habent eis omnia. aut animalia. a vegetabilia. Auerroys comentum. 95.

Cum iuxta primum inopinabile omnes eis. immutat aliud. a dicit. Et hoc / quod dicunt. vnum est mutabile. s. opinantur. quia animalia et vegetabilia. a alia / que sunt multorum corporum celestibus. non generantur. nisi corrumpuntur eis. set ex eis finitis / aut nihil. aut intelligentia. aut alius eis. Tuz appet. quia non quilibet generatur ex quilibet / opinantur eis hoc de corporibus celestibus. quia sunt principium istorum. a que eis longitudinem ordinem et si ex se. a non hoc eis omnia. quia animalia / a vegetabilia habent. Anstotellis textus.

Si hoc est ita. exigit per se ostendere eis. et rectum est loqui de illo aliquid tuum. Iste enim sermo habet sit habitudinem omnium. tui magnum inopinabile omnes eis ex hoc loco. s. ex hoc. quia minuunt in celo / aliquid. quod fit ex se. Et inuenimus in eis. quorum generatio non est casu plura. quia accidunt eis. et necesse est esse eis. Auerroys co. 96.

Quia iste sermo destruit primum principium. ideo ipsum in forma significante. quia necesse est perscrutari de hoc a dicit. Et si hoc est ita. Et notificat. quia perscrutari de hoc magis est necessarium. quia perscrutari de nihil casus. a dixit. Et ita est loquitur aliquantulum. quia iste persuasio non est per hoc. Sic dicit fingens. quia ens est mutabile. a quia iste finis est inopinabilis. a dicit. Iste eis sermo habet sit ac. et ita est loquitur de istis eis istis. quia iste sermo est indubitabilis. magis eis inopinabilis. a dicit. s. quia attribuit omnia. que apparent in celo / casu. Et eis hoc / quia nunquam senauit fuit. nec senauit aliquid in eis fit casu. Et attribuunt / que apparent in omnibus. que sunt sub celo omnia et non casu. Eis hoc / quia plura corpora / que fiunt casu. Et quia preter casum est principium. propter finem. Anstotelles.

Et illi existimauerunt. quia causa est aliqua causa est subtilior. quia appropinquat a mente hominis. quia est magis nobilis. Oportet quidem perscrutari de illis. quomodo sunt. a quare causa. quia ex se fit non omnia. a non reducitur ad casum. quia dicunt.

Concordat secundum quod non est illud humano naturale.

Concordat cum 3. 9. 10. p. h.

Distinguit aliquid 9. de iuc.

Ecundo notificauit. q' quoda negat. Ad 10. 9. 7. ipsum esse. a quoda nimium extollit ipsum. ita q' attribuunt celos et. Inquit idcirco tota amicitia. Et sunt illi. qui accedunt ipsum esse. a dicit. Et nullus scit quidditatem eius. si enim res diuina. a tacuit istos. Et iste sermo est inconuenibile. s. ut sit hic causa ignorata naturalis. Et a destruitur eorum esse dicens quod sit causus. a sermo eius resonus manifestus est per se. Aristoteles Textus.

Dicimus quod per. q' nos intendimus res quas dicimus esse simpliciter et non. a quasdam in maiori parte. Oriuntur manifestum est quod. q' causus non dicitur esse causa alicuius istorum nisi duorum. quod est. Et causus non est unum. quod est necessarium. a simpliciter. Neque illud. quod in maiori parte. Sed quod sunt aliquid. quae fuit ex istis istis duobus modis. Et hoc dicit. ista si causus. Oriuntur est. quod causus est aliquid. a sit ex se. semper. cum. quod quod est tale sit causa. a quando sit causa est tale. Ad 10. 9. 9.

Primo pscantur dubitationes. quae incitantur ex causis. Quam autem fuit declaratum. hic esse nam prima. declarabitur ipsum esse. a declarabit ipsum. quae causa est causata cum eis necessaria sunt notiora. aput nos causis. a incepit diuidere res in aliquid. quae sunt in maiori parte. Et ponit. q' licet istorum duorum modorum sit causa. Et hoc. quod posuit. manifestum est per se. Quam causa posuimus. q' non omnia sunt necessaria. sequitur quedam sint possibilia. Et potest dici illud. quod est potest in maiori parte. Et in 1d. quod non est potest in maiori parte. Et sicut a manifestum est. q' 1a quae non sunt in maiori parte. non dicuntur si causa. Si quod causa. a ex se sit aliquid. necessarium est. ut sit in rebus. quae non sunt possibiles. Potest sicut potest. a oportet sic. Casus autem est in rebus necessaris. aut possibilibus. in maiori parte. aut in illis. quae sunt in minori parte. Sed non incitatur in necessariis. nec in possibilibus in maiori parte. quod incitatur in eis. quae sunt in minori parte. Dimisit istorum duorum. Et hoc dicit. et non dimittatur sup hoc a. exquisitione existere ita. ista. Et manifestum est per se. Et illud. quod non est necessarium nec potest in maiori parte sit causa. Quod sit causa. non est necessarium. nec potest in maiori parte. Sed ista quae non sunt necessaria. nec possibilia in maiori parte. Quedam sunt possibilia equaliter. quedam in minori parte. Quicquid est. Vtrum casus incitatur in utrisque. Sed si existimauerimus. q' posteriores sermones sunt possibiles sicut potest dici. Necesse est sicut ait. ut casus sit in utrisque. Sed posteriores pp patheticum ut manifestant. nunc. dicit. Et casus incitatur in eis. quae sunt possibilia in minori parte. Non in eis. quae sunt equalia. Et hoc est sine termino. Incepta autem dicit. Et casus est in utrisque. Et manifestum est. q' illa dicuntur sup hoc dicentes. Et illa quae sunt. a non sunt equaliter. cui attribuitur potentia actiue. ut ambulatio. a quies. Cum enim aliquis ambulat. non dicimus. q' ambulatio eius sunt casus. Nec si quiescit. q' quies eius sunt casus. Incertum autem dicat hunc sic. Non est impossibile inuenire unum. quod dicatur esse necessarium in respectu alicuius. a casuale in respectu alterius. Et sicut est possibile in maiori parte in respectu alicuius. a in minori parte in respectu alterius. Et si intelligit. q' ambulatio si a attribuitur potentie motiue in loco. est casualis. Et non est in ista istius potentie motiue pl. q' quiescere. Et si attribuitur ad appetitum. q' facit motum. non est casualis. Sed si hoc sunt. non erunt hoc distinguentes. ut in pantonibus naturaliter. nec ut in plibus. Neque necessarium.

quod est impossibile. Oriuntur manifestum est. Et magis manifestum est. Et quando dicimus. q' distinguit ipsum. q' comedit sacerdote. a hoc est casus. Et dicit sicut casus. ut me comedere p appetitum. Et distinguens equale ipsum. et ab. ut iniciatur ex eo. alterum duarum actionum. si ex alterum eius distincta cum eo. Quando neutra actio est diuersa. ut sit reliqua. Et cum ita sit. actio non incitum ex eo. Nisi ex aliqua. causa extrinseca distincta cum eo. Ista quidem cum sit finit in plibus. tunc illa actio non dicitur fi' casus. si puentur illius actionis ab eo finit in maiori parte. Et si finit in minori parte. erit in pantonibus. Cum quidem actio pueniat ab aliquo distinguente p se. a potentia. aut est in minori parte. aut in maiori. Et distinguentes. sunt equaliter nulla actio puenit. Et quod distinguens existit. quia non est eius est non nata. non nata forme. Actiones quidem quae non sunt necessarie. nec distinguentes. necessario puenit in minori parte. Et si hoc casus non erit in contingente existere. nam aut dimisit unum modum actionum. in quibus non incitum casus. Et debes scire. Et differentia inter distinguens. ut in plibus. et necessarium. non est q' distinguens. ut in plibus. Et hoc impedimentum. ut in pantonibus. Et necessarium licet impedimentum. Vt dicat auicenna. Si enim hoc sic. Vt omnia sint naturalia necessarie. imo distinguens. ut in plibus est illud. in cui non est possibilitas. ut actio eius deficiat in minori parte. Et ideo incitum illic impedimentum extiscet. Necessarium non quia non hoc in sin natura. non incitum impedimentum illi extiscetur. Si quidem non incitum impedimentum extiscetur contingenti. Tunc possibilitas in illo erit otiosa. Et si incitetur a quidem est necessarium impedimentum. tunc impedimentum erit otiosum. a non illud agit otiose. et

Et cum distinguens dicit dicit agere a recipiere. p secundum est de istis p se. Dicamus quidem. q' prima quidem est parata ad recipiendum duo distinguentia equalia. Et ideo recepto utrique horum est ex natura. Et similiter appetit dicit acquisibile. s. ipsum esse parata ad actiones duas equales. Istud distinguens non hoc cum agentes duas equaliter in oi tpe. s. id quod est natale. Et si non. tunc non agit otiose. Vnde necesse est. ut illae actiones attribuantur agenti. s. quem facit alterum horum. Ista si q' in plibus. non casus. Et si erit hoc aliquid quod agit. a non agit equaliter. tunc non agit otiose potentia eius ad esse. a non esse. erunt equales in eo. p se. Et cum dicimus. q' ad esse in prima materia est equalis potentia ad non esse. intendimus. q' duo horum incitantur in ea. in tpibus equalibus oppositis. Vt pluuia esse. a non esse equaliter. Sed hoc in yeme. et hoc in estate. et cum alternato agentum. hoc duo distinguentia est equalia in tpibus equalibus esse necessarie. Et actio eorum in casuatis. a in maiori parte. a in minori parte. a sit cum celestia. Et non sunt sic eorum. quia sunt. cum sint equalia. Appet dicit ex hoc. q' distinguens equalia non incitum in potentiis agentibus p se. Sed in potentiis passiuis eorum. a in eis. quae sunt parata ad receptionem duorum horum esse equalia. Sunt sicut aqua. sunt non aqua. In potentiis autem passiuis. quae dignius recipit altius horum. q' reliquum. non est distinguens equale. Et distinguens equaliter incitum in passione. non in actione. non incitantur actiones. quae sunt equaliter. passiuum enim non exit ad actum. nisi a potentia actiua. Et hoc est ita. quia quando dimisit distinguens equalia. Secundo autem dicens. q' omnia sunt necessaria nullus est. a in metaphysica dicitur. Aristotelis textus.

Et postea illa quae sunt. quedam sunt ipsa ad. et quedam non. Quedam enim sunt per accidens.

Ex hac lit. his p potentiam equalem recipit tm in potentia passiuis nisi ac cum.

a nolũtate. a electõe. a quedam nõ. sz hẃ duo
collocãtur ieis. que sũt pp aliqd. declarãtur
g. q' i eis/ que sunt ex necessitate. a ex illo/ qd e
in maiori pte sũt aliqua. i quib' pole e ueme
aliqd. qd est pp aliquid. Et illa/ que sũt pp ali
quid. sunt oia/ que fiũt sũt p cogitatõem. a oia/
que sũt a nõa. Auctoritas comentum. q.

Cum dicãmt. q' caus/ ex se sunt i rebus. qe
sũt i maiori pte. a illa/ que sũt i maiori p
te. quedam sũt a rebus/ que nõ sũt pp ad
ut actões. que sunt i cogitatõe. vt causus ca
pitis a fincatõe barbe. hec eiz fit i maiori pte.
Et quedam sunt i maiori pte. sz a rebus/ qe sunt
pp aliquẽ finẽ. sz se ex eis/ aliq ab illo fine.
vt inuentio debitõis i foro. hec eiz est i maiori pa
te. si fit ex itinẽe ad forum. qd fit pp aliquẽ fiez.
Et hec fecit/ incepit i hac sermõe declãre. a cau
ex se sunt i rebus. que sũt i maiori pte. qe sunt
a rebus. que sũt pp aliqd cãm. sz erraũt i illa
ca. a inuenta sunt ab eis alia ca. a dix. Et pea q
e. i. a postea illa/ ex quib' sũt res. qe i minori
pte sunt. a quedã sunt pp aliqd. et sũt actõ
nes. Et quedã sũt a cogitatõe. a nolũtate.
Et quedam sũt/ nõ pp aliqd. a sũt actões omo
se. Dimte dicit. sz hec duo ac. i. si a caus
a ex se sunt ex rebus. que sunt pp aliquid. ex
quib' incipit aliud in maiori pte. Dicto di
cit. declãtur e g ac. i. a cui sit declãtus de rebus
que sunt i minori pte. a quedã sunt ex rebus. q
sunt pp aliqd. Et quedam sunt a rebus. que non
sunt aliquid fiẽm. a manifestũ e. q' i illi/ qe nõ
sunt necessaria/ in omnigenera i maiori pte. incipiunt
aliq. qe sunt i maiori pte. qe sunt a rebus. q sunt
pp aliquã cãm. i. pp aliquẽ finẽ. Et cum de
clarauit. q' illa/ que sunt i maiori pte/ sunt duo
modis. ex. s. q' fit ex aliquo. qd est pp aliquẽ
finẽ. Et mo/ qui fit nõ pp aliquẽ finẽ. Et q' i
que sunt pp aliqd. sunt res p fine a nõa. a cogi
tatõe. incepit declarãre. q' in po mo est casus.
Quod g est tale. Auctoritas textus.
Qui sunt p accis. dicendũ/ pz si cãm. Et q'
admodum/ ens/ qd dat e p se. a q' dat p
accens. Sed pot esse ca. vt gr. qm ca cencall'
domus e edificatoris. a cital' nõ musice. Et ca
cẽtus e tinata. a cital' nõ nõ tinata. a ente
eiz/ possũt accidẽre i finita. Et e sic oratus.
cum qm i rebus/ que sunt pp aliquid. fiũt hec. qd
naturalium. iaz tunc ex se/ dicit ex se/ a casu.
Dicit. a illa/ que sunt tlia ex rebus. Auctoritas
Que sũt pp aliqd. qui ex eis/ fit aliquid p
accis. dicetur/ q' illud fit casu. Et quia ad
modum ens q' tam e p se ac. i. Et quia modum
ens/ q' tam est p se. a est tlia. Et q' dam est p
accis a. a e accidens. Sunt e d ca p se. ut edi
ficator domus. Et quedam p accis. vt edifi
cator. cum accidit/ p fiat musicus. dicit. q' mu
sice fiat ca tom p accis. i. q' incipit i ca. que e
p se. Et est difficilis int id/ qd agit casu. a inter
cãm. que est p accis. vt dicunt expositores.
cum ca/ que est p accis/ a e musica. aut media.
nõ operatur i tomu oio. m agit i illo. sz dicit p
accis. a dicit ca cal gẽtu. Et dicit illud agẽs p
accis. a ex eo/ fit aliqd p accis. nõ illud/ pp
qd est. Et est illud/ qd fit ex eo. qd est p se.
Dd/ ca aut p accis a ac. i. ca aut/ que e p acci

est nõ tinata. cui possibile e. ut accidat eiz.
que e p se plã infinita p accis. Et pot hoc
ut instituat post. q. ca agens p accidẽs illud.
qd fit ex ipsa. est d ca nõ tinata. a illa acta q
facta p accidens possunt fi' a plib' caus diuer
sis. Inuenit eiz debitorie/ pot esse abute ad forum
aut ad scolas. a a plib' dd. Et e sic oratum a c.
Et cũ declarata sũt ista/ a pota. a manifestũ est.
q' cũ a rebus agentibus. que sũt pp aliq actem
factam. sic motus actõis/ qm fit ex eis per
actis. a sũt ee ei agentes. dicitur s hũc modũ
fi' casu. a ex anima. Auctoritas textus q.

Difficilia aut ite hec duo i se d tinanda est
post. sz in hac loco/ manifestũ e. q. am
bo collocãtur i eo. qd e pp aliquid. Vt gra. i
qui iste hõ uet ad tlem locũ. ut accipet a de
bitore/ sua pecunia. si sciret hoc. Set nõ pp hoc
uut ad illum locũ. qd ei ad illũ locũ pp hoc q'
accipiet sua pecunia/ fiunt actis ei. Et hoc eit
qm iciõ ei ad illum locũ nõ fiunt q fincta ei. neq
necessaria. Et finis. i. accipe pecuniam nõ e ex cãis
que sũt i põ nã rei. sz ex cãis. que sũt sine no
lũtate. et sine cogitatõe. Et tũc dicit. q' q tigit
casu. si g fiunt p nolũtate. a iciõ illic fuerit. q
pp hi sunp/ aut i maiori pte. tũc accipe pecunia
nõ erit casu. Auctoritas comentum. qi.

Dicit. difficile aut ite hec duo. i. ut cam
et ex se. dicte. in hac aut loco. i. a aut de
clarat. est ex eis. cum collocãtur i cãis. q
sunt pp aliquid. i. s. agentib'. hoc eiz ita se hẽt
ad illa. sicut gẽ. Et illud/ qd hẽt se ad illa. sicut
difficile est. vt sũt ee agentes p accis. Dni
dicit exemplum. a dicit. vt gr et c. i. cãs agente.
que sũt pp aliqd/ ee cãs alicui p accis. Et illa/
q dicitur casu sũt. sic si aliqs hõ hẽt debitore
a est i aliquo loco. que nesciat ee i. Et si sciret. q
tũc iret ad illum. a eit g illi hõi intendẽ ad il
lum locum. ad faciendum alid. cui q suctuo fiunt
ut fiẽt i illo loco. Iste g hõ/ qui intendit ad il
lum locum. a incipit suum debitorẽ i illo. a accipe
ut pecuniam ab eo/ dicetur. a inuentio ei fiunt
casu. Et manifestũ e. q ei exiunt ad illũ locum.
nõ ite intendebat accipe pecuniam. Exit g eum/ ad
illum locũ fiunt ca a accptõis pecunie. p accidẽs.
Cũ nolũtas ei nõ ite intendebat accipe illam pecunia
am. Et hoc ite intendebat/ cũ dicit. si nõ est ex cãis.
que sũt i ipa nã rei. i. i nã extra ad illũ locum.
Cũ nõ sit q suctuo ad inuenendũ debitorem il
lic. sz ecã p accis. ei nõ cogitabat/ m intendebat
illuc. Et tũc dicit. q' accepto pecunie e p acci
dẽs. Si aut iciõ eius ad illum locum fiunt ad hoc
ut inueniret suum debitorem i illo loco. q debitor e
assuetus inueniri illic. aut sunp. aut i maiori p
te. a inuenit illũ. Tunc iciõ erit ca accptõis pe
cunie p se. Et nullus dicat. q' accepto pecunie fiunt
p accidẽs. Et hoc intendebat. cum dicit. si g fiunt
per nolũtatem a c. i. si g iciõ eius fiunt ad il
lum locũ p nolũtate ad accipiendum illic pecunia
a debitore. q q suctuo est. ut illic accipiatur
pecunia ab eo sunp. aut i maiori pte. a inuenit et
accipit pecuniam ab eo. Tũc ii dicetur. q' accep
to pecunie fit per accidens. Et causa utriusq
est una. et est iciõ. Cause g agentes collo
cantur in casu. et ex anima. cum fuerit cause
alicuius per accis. Auctoritas textus

Nota q̃ p̃ vni istud cap̃ de casu q̃ fortuna sp̃ ist̃ omnī accipi p̃ fortuna casus. Et p casu accipi dicit se l̃ exaiā. Et p sino fieret nō inuenies omnī in textu omnī gordate cū tex ist̃ aliq̃ ? trāslatione greca. ymo alii quasi gratiantur.

Declaratum est g̃. q̃ casus est cāp̃ accidens i rebus. que fiunt uoluntarie. a ex ex eis. que fiunt p̃ aliquid. Et ideo cogitatio a causis fiunt i eodem. Voluntas et nō fini cogitatione.

Anenoys comentum .42.

Hec est diffinitio causis f̃ q̃ apparet ex f̃mone precedenti. Et dicit. a quod est cāp̃ accidens. Vt distinguat hec id a ceteris. Et cum dicit. i rebus. que fiunt uoluntarie. intendit in rebus naturalibus. que fiunt uoluntarie. Et est diffinitio. qua distinguitur sub causis ab eis. que non sunt causis. Et cū dicit. ex eis. que fiunt p̃ aliquid. distinguit inter ipsum. a accidens casus. Et per hoc q̃ tres diffinitiones pficitur diffinitio casus. a intentio est ad addendum illa. que fiunt uoluntarie. Vt distinguat eis ab eis. quod fit casu. Et forte tamen hoc. quia notum est illud. quod fit ex nō. sed hoc est sicut illud. quod fit ex uoluntate. Dicit dicit. quod cogitatio a causis fuit i eodem. Ita q̃ causis est cāp̃ accidens i rebus. que fiunt a uoluntate. q̃ p̃ aliquid. quod fuit casu. a cogitationis est ne. cum fuerint causa uoluntatis est ne. Et uoluntas nō est ex cogitatione. Et similiter intelligendum est. f. q̃ ibi causis. a nomen intentionis est ne.

Aristotelis.

Et ea ex quibus est illud. quod est causa. necesse est ut sint nō finita. Et nō existimatur. q̃ causis a nō est finitus in infinitum. Et quodammodo intentum est existimari. q̃ nō fit casu. cum omnes uti finis sint intentum. q̃ fit nō intentum. nullo est eis. si modo latet ea. quod fit causa. Et ea quia nō fit nō p̃ accidens.

Anenoys comentum .43.

Et ea. que sunt causa. nō fuit finita. Quia sunt causa p̃ accidens. aut i pluribus. Et intendebat p̃ hoc notificare. a cogito nō continet causis. a q̃ multa scilicet speculatione p̃ sentiuntur illo. Ei nullus intentum nō ens intentio nāli pronuntiat ex eo. Et ea. que fit ab eo. nō possunt esse causis finitas. Dicit dicit. Necesse est ut sit finita. ut se. i ex mente. ei nō sint causa. ut i pluribus. sicut i pluribus eorum. que sunt ex casu. Dicit dicit. a nō existimatur a c. i. q̃ scilicet causa est nō finita apud nos. causa ex eo. q̃ i se. est nō finita. sed scilicet est nō finita. Dicit dicit. Et recte est quod a nō existimatur a c. i. p̃ litteram sue nō existimatur. p̃ nō est. Et ea intentione est. q̃ est p̃ accidens. Et quod est p̃ accidens est i minori parte. Et quod est i minori parte existimatur nō est. Et hoc intendit. cum dicit. Est ei hic modus a c.

Casus g̃ est ea. f. q̃ est accidens.

Aristoteles.

Si ipse aut nō est ea aliquid. Vt gr. quia domus est causa p̃ se. p accidens nō musicus. Et hoc nō ad aliquid locum. Vt appellentur precium. aliis eo. q̃ p̃ illum pro cumulum unit ad illum locum. hic causis infinitis. Vt. velle mulcere illic aliquem amicum. aut quere fugientem. aut fugere quaerentem.

Anenoys comentum .44.

Q̃ causis est ea agens a p accidens. a ei simpliciter. Causa ei cuius est una causa. aut est ea. Causa autem p accidens sunt i finite. Vt gr. quia domus p se est causa. p accidens nō sunt infinite. Vt gr. musicus. et ne medicus. Et sicut ea. que causis sunt i finite. sic ea ad aliquid locum. i. ut angere. aut bibere. a quo opinantur pecunia. hic causis infinita. Vt ut illuc p̃ causas diuersas. Vt gr. ad quem

remoti. aliquid amici. aut fugiendum amici. aliquid inimici. Et iste sermo est q̃ in sua figura. a una. p̃ eius est. q̃ illud. quod est causa. hic est infinitus. Sed aut. q̃ ea infinite collocatur i causis. que fiunt p accidens. Et concludit. q̃ causis est cāp̃ accidens. Et exemplum g̃. q̃ domus ex ea. a edificatione domus. ad aedificantem multos. Et exemplum. quod domus ex obliuione. ad aedificatorem multos.

Cum g̃ ea. que sunt Aristotelis textus.

Cum g̃ ea. que sunt p̃ accidens. sunt nō finita. causa a nō finitus. Si p̃ dubitat in aliquibus ea. Vt gr. causa fit. quantum que ex eis. Et quibus fit aliquid cum. Vt gr. quia domus est adductus ad. nō est non causa. Et ea. q̃ fiunt p accidens. quia sunt p̃ quibus. in. hoc. quod dicit. manifestum est. p̃ se.

Anenoys comentum .44.

Dicit dicit. Manifestum est. q̃ causis nō finitus. Si p̃ dubitat. Et hoc est nō finitum. Si p̃ dubitat. q̃ ea causa fuit nō finita. dubitat i causis multis. Et hoc. que fiunt. q̃ ea. Et dubitatur causa. a q̃ nō. cum q̃ ea causa. sunt p accidens. Et ea. que fiunt p accidens. que cum sint p̃ quid. a quibus remote. Et remote. a magis sunt ad ea. accidens. q̃ p̃ quid. Et p̃ quid. sunt magis ad ea. quia p̃ se. sicut ostendit. Et ipse in hac causis. Cum a ea sunt multa causa. ea. nō remotum. f. sicut cum ea. a. a. Vt ad dicam. q̃ ea sunt causa. a ea. ad ea. nō euacuatur. ostendit est ei. q̃ remotus uetus est ei causa p accidens. Et euacuatur ait p se.

Et plus g̃. quia sunt de causis nō est. q̃ fiant infinitae ad causa. f. ad ea. que nō facit dubitare. Et ipse exemplum hoc. si modo. q. q. d. et ea i quibus dubitatur. Et nō possunt distinguere. que sunt causa ab illis. que sunt p se. a quibus nō. Vt ea. dicit. q̃ ea sunt causa. ad remotus uetus. a sol. nō euacuatur.

Ipse. nō. dicit causis dubitatis. a. i. illis causis. a dixit. Causae ei. que sunt p accidens. ad. Et hoc est ita. cum ei i quibus genere sunt aliq̃ nota. a aliq̃ ignoti. a causis est multum genere eius. ac. dicit i eo. a. illis causis. f. cum i eo est. q̃ est manifesti p se. i p̃ m. et cum. a. q̃ illis est manifesti p se. Temistius nō exposit hoc capitulum. q̃ intendebat notificare. q̃ causis causis quoda sunt nōte p̃ m. a quoda remote. Et q̃ hoc dicebat p exemplum. cum dicit. Vt ea dictum. q̃ causantur sunt remotus uetus. et. Et dicit. q̃ aliq̃ uetus est p̃ aliquid. et quibus. cum libris inuenimus. nō habent apud. et sic hoc intendit. q̃ ea. i. notae. q̃ sunt p accidens. nō manent i causis causis. Abiect. n. a p̃ est ea causa. i. remoti. Sol a. uetus est ea. remoti p̃ m.

Aristoteles textus.

Et dictum. q̃ causis est bonus. ei finis ei sunt bona. Et dicit. q̃ est malus. q̃ finis ei sunt malum. Et dicit bonitas causis. a malitia causis. q̃ ubi rebus sunt magis. Et nō. quia si ita est. ad nugamus malli. aut ad nugamus bonum. Vt fornicatio causis. aut i fornicatio. Inducitur ea p̃ exemplum. q̃ sunt aut fere. sunt. ei. q̃ diminuitur. q̃ ni est. et fornicatio causis est res nō certa. ad ei. fit casu. nō est sup. in maiori p̃te.

Anenoys com. 46.

Dicit. Et dicit. q̃ causis bonus. ei finis ei sunt bona. Et ei. bonitas causis est.

II

[illegible]

Q[illegible] bo nō debet aliquare ēiuta sui a de bonitate causę.

[illegible] Anenoys comentum. 4 A.

[illegible] Anstotellis texstus.

[illegible] Av co. 4g.

fortunitate. fortunitas autē nō est ñ i actoib. Nichil ergo. Illuo ē. nisi actoē finiūt laudabilium. Et hoc intendebat. cū dixit. incertum ejus operis. Et cū dicunt. q' bonitas causa est fortunitas. q fortunitas ñ incertum ñ i boie. q causis nō incertum ñ in actoib' bois nō libertate. Et nō dicit post. ex quo se ad. i. cū dicunt. q causis incertum i ne nō libertatis. sed ut omia quę nō ēnt nō libertate. ut ñ habeant causam. Anstotellis tex [illegible].

Et ex hoc agit cū aliquo. ut. q nō habēt animū. ut bruti. neq ifantes. cū nō habent electōem. ut ēnt fortuitates casus. ut infortunitates. f felicitates. f q' ut bestiarū. Qui lapides. ex quibus fuit p'dicta. sunt fortuita. q' ibi. alibi lapides iacuit sup ipos. p' p' ratio ē. cū est fortuitus ē q' nō. ñ. alicuius. sed est aliqd cū. Alio modo. Av comē. 4g.

Qui dicunt. q' causa ē in ab. quę fit. f cogitatione. sicut dicunt. q' sicut ex hoc. Vt causa nō incēdatur i aliq opere nō aditay. a ne ēnay cogitatione. Et dicit. et ipse ac. i. et ipse. q' declarat ē. q' causa in actoib' intentis. q' manifestū est. q' causa nō incertū. cū ab. in aliis. bruis. in infantib' q' nō ēnt cogitatione. Dicunt tonē exē plū. a dicit. et ibi nō incertum causę. Q fortuitus aut fortunitus nō attribuūt alicui istorum. h tñ sūt ne f passiones ostingēte ei ex habētib' voluntate. Vt accidit q' dam Lapidibus. ut fiant p'dicta glōificata. aut alta. i. Et hoc intendebat. cū dicit. passio aut cū est istorum. i. q' nō ēnt casum. in actū. si i passiones f actoes eorum. quorum actoib' accidit causa. et fuit ēnte voluntatem. Anstotellis Tex suus.

Ex se autē est i aliis. aliis. cū plibus causis. aia. V gr. q' dicimus. q' equus ueit ex se. a stallatu ex suo adventu. si adūctus ei. ad nos fuit p' suam salutem. Et dicimus. q' sa scānum habens pedes accidit ex se. suos pedes. ita. q' sit aptū. ut sedeat qui sup ipsum. si ipsum cadere nō fuit. ut qs sedeat super ipsum. Anenoys comentum. 6 A.

Vult ne. aiare. q' ex se incertum i o' p' nibus causis. ut nolitate. Vt accidit equo. quē capit inimicus. qui ei a fit ad nos. a fugit ad nos. p' p' sucurrēdū. a accidit ei salutem ex se. Dicimus ei. q' ipse equus saluatus ex se. Q nō intendebat p' sui ēnentiam salutē. Et sili' qui accidit ut cadat sedēs sup suos pedes ita. q' sit aptus. ut sedeat super ipsum. Dicimus ei. q' ipsum cadere super pedes fuit ex se. Anstotellis texstus.

Q manifestū est. q' ipse. q' illa. q' fuit simplicia. a p' alia. illa. q' dicitur ex causis ex q' causis. di ē ex se. Et q' ex ibus q' fiunt ex ēntib' nolitate. a p' nolitate. di ex casu. Av

Q dicit ac. Ex se est cū p' accidis. comēti. 6 A.

et ex causis. quę fit p' aliquid. Q manifestū est. q' illa. quę fuit p' aliqd simplicia. qui ex eis nō fuit illo p' q' fuerunt. si ex eis fuerit ab. q' nātū ē p' ipsum. [illegible] ex ēntis. ēntur. manifestū est. illa. q' ex se. Et si ista fuerint actiones ēntium. q' p' ipsum. a p' ipsum ex ēntium. ut p' ipsum. Et si fuerit actio ñ ēntium. q' p' ipsum. a p' ēntib' cogitationes.

sz nõ ex cõgitatõe dñi cõitet ex se. Et cũ
dicat. q' fiunt simpli' pp aliquid. item dicat
q̃ i sua nã. a sua sub'a fit pp aliquid. nõ sz
quid. qñ intendat hic p simpli' cõmutatez.
a unuersalitatez. Deinde dic. Cũ nõ fue
rint pp aliq'd. i. cum nõ seqtur aliud. pp qd
fiunt. Deinde dicat. qd aut acdit et c. i.
qd a' sit ex tlib' exclis quor' cõcõcles fiunt ex
trisece. illud dr fieri ex se. cũ nõ inceitur a cais.
a quib' inatur est incin. sz a reb' a quibus
nõ est inuenir inatur. Et s hec dicam' d istis
cais. que sunt ex se. Aristotellis Tertius.
Et signum ei qd dicam' est. a dr ad ec
otõsum. qñ aliqd qd c pp aliud. nõ c pp
aliud. V gr. qñ si lapis ambulat ad lata
dum mitre et nõ laxatur. dr q' ambulauerit
otõse. q' ei ambulato fiunt otõsa. Hec ei c otõ
sum. s. Vt illd qd inatur c pucire ad aliud. nõ
pucirat ad illd. pp qd fiunt. qm si aliq's dixit. q'
introitus i balneum fuit otõsus. et sol nõ eclip
satur. sermo ei erit risibil. qm hec nõ fiunt
pp illd. Aueroys comentum sexagesimi secdi.
Dicat. et signum q' illd qd est ex se. inci
a reb'. que nõ sunt inate. ut ab eis inue
natur illd. qd attribuitur casui. qñ q
ab eis inceitur aliqd casu i loco finis. i tente c
qñ ista dñi fl'otõse. Otõsum ei dr i reb'. q' sunt
pp aliq'd. sz ab eis nõ inceitur illd. V gr. qñ lapis a
bulat ad laxandum uentrem. a nõ laxat. Tunc dr q' ãbu
latio eius fuit otõsa. Illa aut q' nõ sunt pp aliq'd. ei
nõ seqtur se ad iuicem. nõ dñ fl'otõse. Si cũ ali
q's dixit q' introitus balnei fuit otõsus. qua
sol nõ eclipsatur. cet d'risibile. Eclipsis ei nõ
sequtur i troitu balnei. Et cũ declarauit.
q' otõsa est illa cã. a q' nõ inuenitur ei finis. q
Et unlt eclipse ex hec. Q ex se inceitur a talib'
causis. i quõ maior cõpõez. Et c. q' ex se c fin
stra. Aristotellis Tertius.
Et sit est d tomat. i. ex se. Qm s suum
nomen nõ est n qñ future et tomat. i. qñ
ers fuit finsta. V gr. qñ si lapis ceado
it a ite fecerit. tunc ipz cadere nõ fuit ad ite fi
cendum ex se. q' accidit ad eo q' ite fecerit. qm
pole cet. ut aliq's p icet ipz. a ite nouissz p ipz
intficere. Aueroys comentum sexagesimi tertii.
Dicat. a sili a d tomat. i. ex se. et intc
dit. qñ est finsta. hec nomen ei d'ma
tur ap eos ab hec ad ubio finsta. Et q
dicit. qñ ex se c sia finsta. Et illd qd est ex
se finsta. Et illud qd c finsta. c illd a'us
fiunt nõ c ab eo. q' ex se sit ex reb'. ex qui
b' nõ inceitur eas finis. Deinde i dñe exep
quo declarauit. q' illud q' fit ex se. inatur c inc
nua p se ab alys. a dixit. V gr. est. qm si lapis
cecidit a ite fecerit hoiez. hec ei cã lapis pe
sum descendit ad iferius nõ est inatur inter fi
cere hoiem. q' hec fiunt ab alio. a quo nõ c ina
tur fieri. Est ei inatur fieri a lapide. si aliqus
ho piecit lapidem ad iter faciendum hoiez aliud.
Et de res scie. q' res que sunt finsta. qñque
ex eis nõ inceitur aliquid. Et tunc dr finsta i
re ut ate. i. qñ inceitur ex eis aliqd. sz nõ p
illud. Et hec est illud qd denuatur ab hec ad ub
bio finsta. a m dicate generum. Et hec ma
gis differt. Aristotellis Tertius.

Et hec magis differt ab eo. qd est casu i
rebus. que sunt p nam. Cum ei sunt
casu extra nam. tunc nõ dicetur ec a
casu. sz dignus dicetur ex se. sz h est alia i
tentio nec ab illa. Illud ei ci ci extrisece. hec
aut ci eius intrinseca. Aueroys comentum. 62.
i. et diuersitas ei. qd est ex se. ab eo. q
qd est casu. magis appet i reb' naturalib'.
s. q' h mag' appet i naturalib'. q' i lẽn
tib' alias uiuentalles. naturalia ei qñ currunt
ex nam. ut gnetur ho hens sex digitos. non
dicamus. q' hec accidat casu. si ex se. Deinde
dicat. sz h est alius modus nec. Ca ei illi est
extrisecus. a hoiez gnam. cũ sextus digitus
est ex nam. ul' maz. Aristotellis Tertius.
Iam g' natum' ex se quid sit. a cam
in quo differunt. a utrũq; collocatur ex
nõ. s que di ca. in mo otinete illud.
ex quo c p nap motus. Illud cui qd c ca
p natuz. aut p cogitatõez. sin p c ca. sz mis
istoz nõ c mutabilis. iz d'minatus. Av. comm. 62.
Inducit h illa. que ia declarauit d cau. et
ex se. a dixit. Iam g' mutauim. i. coitet i
quo differunt. i. s uace. a sz rem. Et est
declaratiz. q' utrũq; collocatur sub d spe
cay sb spe. q illd sub quo c p nap motus.
a c ca mouet. a agens. Dnd dicat. q ei
fit p nam ac. a hec c ita. qm omne qd fit cau.
fit aut ca nãli. aut ca uolũtali. i. Cum nõ fit h
tia ca agẽs. illa ab istis. Deinde dixit. si
ista sunt immutabilia. a nõ tinata. i. sz cae ne
que sunt cau. nec sunt ex eius agẽtib'. tu sunt
nõ tinate. a immutabiles. Q' fit ex eis p accns.
a nõ sunt inate. Vt seqtur ab eis. in illud. qd
i preditur a cau. a est actõ pueniens a nã pe
se. aut cogitatõe. Aristotellis tertius.
Et q. ex se a cais sunt due cae rez. q
cae sunt intlectus a nã. a c ca illay rem
cay rem p accns. Et m ch' q' est p accns.
est prius illo. qd c p se. sta q' sit hec necessiz a.
o' manifestu est. q' causa p accns nõ precedit cau
sam p se. Aueroys comentum sexagesimi tertii.
Quia casus a ex se sunt due cae. s. nã a
intlectus. a natura a intlectus sunt cae
hec nõ. s. sz q' dicitur cae casus p ac
cidens. Et n' qd est p accns. est prius illo. qd c
p se. o' manifestiz est. q' ca que est p accns. nõ
est pior ca. que c p se. Aristotellis Tertius.
Ex se g' et casus sunt postices. ab intlectu
et nã. Et quo seqtur. si ca celi a pce est ex
se. ut nec intlectus a nã sunt due cae pri
celi. a aliarum rerum. Aueroys comentum. 63.
Cũ declarauit q' ex se a caus sunt postices
i hec. q' sunt ce ab intlectu a nã. dixit. ex q
seqtur. Si inte a nã sunt due ce. s quia
causas a ex se ut pri sint cae celi p se. a aliq
prius q' celi. Et totum hec est ipole. Av. tertius.
Et manifestum c. q' hec sunt ce existes.
a q' sunt tot. quot dicamus. Quo ei p
questio ei p quare quiuit istum num
quare. n. aut reducitur ad quod c res. et c
ultimum eor. ad qd reducitur i reb' immobilib'.
V gr. i mathematic. sic nõ ei reducuntur. ni
ad diffinitõnem recti. aut si mecum. aut ad
aliud ab istis. Aueroys comentum. 63.

Cum posuit ꝑ⁹ quas q' gnã eiꝰ sint quatuor. a notificauit q' causa a fortuna nõ sunt alie cãe ab istis. a q' collocant in gnẽ. qd est mouẽs. s. i eo. qd est p accꝰ. nõ p se. Reuersus ẽ ad ẽtificidꝰ cãs cẽ. ℔. a dixit. Oꝰ aut festi ẽ a c. 1. declarauit. q' hꝯ sunt causẽ existẽtes. a sunt tot. quot diximus. Quere eiꝰ p hãc q̃nictõem qr. nõ ꝓsitatur. in istis quatuor mõis. nõ i ꝑ libꝰ. a q' mmi sal' oꝰ in interrogatõ istuꝰ mũꝰ. Et eaꝰ mã aut h. dixit. qr eiꝰ. aut reducitur a c. 1. ithogãẽ eiꝰ p qr. aut respondẽ ei. est aut p quid. quid est. s. p causã formalẽ. Ista eiꝰ causa est ultima eoꝰ. ad q' pueit ithogatõ p qr. i rebꝰ. i mobilibꝰ. a a pnt illa cessat qõ. a responsio. Et iteꝝ pꝯ immobiles. ca. q nõ sunt i mã. aut ꝑ cẽ. aut ꝑ diffinitõẽ. sic est dissõ i mathematicis. Ista eiꝰ oꝰ sidꝰ aut d' formis. Et rõ cãe i eis ꝑ formam.

Dnde idꝰ dixit exẽplũ d' mathematicis. a dixit. Ꝑ qr a c. Questionẽ accites i mathematicis. Qm omes reducũtur ad diffinitõẽ. ut ad diffinitõẽ simetri. a ad simet. aut rũ. aut circulaꝰ. aut aliud ab istis. Aristotelis textus.

Aut reducitur ad ꝑmũ motõẽ. Ꝑ qr. qr pugnat. dicetur. ꝓ d' ꝓbatur. Aut reducitur ad illud. ꝑ quid. Ꝑ qr. ũ regẽt. Aut reducitur i rebꝰ gnãlibꝰ ad matiaꝰ. Appa ret g⁹. q' cãe sunt q̃tuor. a q' tot sunt. Ad com. 69.

Hæc qd dixit. manifesti ẽ p se. Et ẽ declõ ad affirmãdũ p sillm. dialecticũ. dialecticus eiꝰ poit. q' mtrogatõ p qr di ad istas quatuor cãs. Ista q' hæc ẽ manifestus p se. Et ꝯ sermo oꝰ poitur sic. Cause sunt ille. que reducũt ad qr. Et illa que reducũtur i responsiõẽ ad qr. sunt q̃tuor. g⁹ cãe sunt. g⁹. Et exẽplũ responsionis ad qr ꝑ mã est. cui di. Quia compositus est ex contrariis. Aristotelicus textus.

Et q cause sunt q̃tuor. oꝰ ñãlẽ scire cẽs. et reducẽ quoẽm p qr ad illas omes. et oꝰplẽ responsiõẽ de eis ꝑ cursiꝰ ñãlẽ. s. ꝑ materiam. a formaꝰ. a motoꝰ. a ꝑ qd. Et multociẽs reducitur tria ad unũ. a quod ẽ ẽ ad. est a illo. ꝑ qd ẽ. a illo. ex quo ꝓ ẽ mot. est i fõr. a hoc ẽ unũ. Ꝓ eiꝰ gnãt hoiẽ. Ad. c. 70.

Dixit. q oꝰ ñãlem dare i responsiõẽ ad qr omes causas. ℔. qm i scia ñãli appaꝰ ñãl. a i quo ẽ materia. sunt omes cãe.

Deinde dixit. o multociẽs reducitur tria ad unũ. i. a acit i scia ñãli. ut tres cãe. s. agẽs. et forma. a finis. fiũt unũ ꝑ sub'm. a plẽs ꝑ diffinitõẽ. Et hoc accit. qm ñãlis nolut reddẽ cãs gnãtoꝝ. nõ cãs gnãbilũ. a gnõ est ab equali i ispẽ. Ꝑ qr. qm hõ gnãtur ex hoiẽ. sed oꝰ generans. a generatus sunt unũ ꝑ form. a fõr gnãta ẽ finis motus matẽ ab agente. Et sic ista fõr est agẽs. a finis. a forma. Et q hoc nõ est ũm i rebꝰ. quẽ nõ gnãntur ab equali s' i ispẽ. neq i finib rez generabilũ. sed fin gnõnis ẽ alia alia a fine gnãtu. Ꝑ qr. qm finis hois i gnõne ẽ incipiũ suã pam pfectõẽ. Et finis cuiꝰ ꝑ q' est ens. ẽ ꝓꝯ cẽ i sua ultima pfectõẽ. Et rõ dixit multẽ. Et iteꝝ dixit p ꝓ tria agẽs. a form. a finis. Et fiũt sic dicam. Et uli' onic. qd ai Aristotelis textus.

Quod mouet. mõ. a d aut nõ est ita. nõ est d scia naturali. Omne eiꝰ. qd ẽ hi'. nõ mouet. q ꝓ eo. nõ ẽ mot. aut ꝑnapiũ motus. Sꝰ mouet. q est immobile. Et tõ mõ. scie sunt tres. Vnus eiꝰ oꝰ sidꝰat d' eo. qd mouetur. sꝰ ẽ corũptibile. S'm aut oꝰ sidꝰat. aut d' eo. qd mõ. sꝰ nõ est corũptibile. Tertius aut oꝰ sideat de eo. qd nõ corũmpit. nꝰ mouetur. Aliẽ oꝰ com. 71.

I. 1. cẽ. qd ai mouꝰ. mõ. querũtur i eo. q̃tuor cause. ai sit de scia naturali. Qd aut mouet. sꝰ nõ mouetur. neq ex se. nꝰ ex alio. ẽ mouẽs. a nõ motũ. Et ista est fõr abstracta a materia. Deinde dixit. nõ mouet. q in eo ẽ motus a c. 1. nõ mouꝰ. q ẽ motũ ab alio. a nõ ẽ motũ ex se. Hæc aut qd dixẽ. q' mõ. scie sunt tres. hẽt qõnez. Vnus eiꝰ mõꝰ trium scie ẽ scia. que oꝰ sidꝰat d' rebꝰ mobilibꝰ. a est scia ñãlis. Secundꝰ est. qui oꝰ sidꝰat d' rebꝰ immobilibꝰ. sꝰ sunt i mobilibꝰ. a ẽ scia mathematica. diuina. Ovbilia aut corũptibilia. et mobilia i corũptibilia sunt uni scie. Et rõ eo fõte sꝰ nõ itendit mõs aciꝰ speculatiuaꝰ. sꝰ dicere mõs eniꝰ omes fõꝰ. d' quoꝰ uno quoq oꝰ prꝰ dicẽ p se. Ista eiꝰ gnã que dixit. sunt gnã diuisa. Et scientia diuina nõ oꝰ sideat de rebꝰ abstractis tũ. sꝰ a d' rebꝰ existẽtib'. ꝑ q' existit. Et rõ cũ ens dicitur ꝑ oꝰ sidꝰatõẽ d' mãtia. ita habet ma nã in duas artes. Vt oꝰ sidꝰatõ mathematica. a diuina d' mõ. Et simili oꝰ sidꝰatõ mathematica. a ñãlis in corẽ. a linea. a sup fie. hic g⁹ nõ itendebat dicere artes. sꝰ dicere gnã eniꝰ. q' sunt diuersaꝰ ñãꝰ. Et ai oꝰ sidꝰantur. incipiũt. sic dixẽ. Sicce ẽ b g⁹. Aristotelicus textus.

Vt responsio ad qr reducatur ad maꝰ. et ad quid est. a ad ꝑmũ motoꝰẽm. p scrũ. i scan. p scutan eiꝰ d' gnẽ ẽ hoc mõ. Sta q' oꝰ sidẽtur. quid ẽ prius. a quid ẽ ꝑmũ qd ẽ gnt. a quid recipit actõẽ. Et sili cõsideratur in sequtib' imũ p' aliud semp. Aliẽ v' com. 72.

Cũ dixit. q' ñãl' pscutatur d' quatuor cais. Incepit perscutari hoc. a pri d' mãsicãẽ ẽ g⁹ a c. 1. et oꝰ g⁹ ñãlem ap' ithoꝰ gatõẽ p quare. respondẽ p mãꝰ. a per primũ motõẽ. Cognitõ. n. gnõnis nõ ꝑficitur nisi ad hoc duas cãs. Ꝑ qr. qm ai querimus scire gnõnez hois. ꝓ querimus. ex quo gnãtur. a a quo gnãtur. Deinde dixit ita q' oꝰ sideẽmur et c. 1. cũ pscutati fuimus ia aliq gnẽ d' istis duab' causis. oꝰ prꝰ ꝓ pscutari de ꝑmis cãs illi' cãtꝰ actiuis et passiuis. d' inde ꝓsecutꝰ alias cãs ꝑ ordinẽ. donec pueiat ad cãs ita propinquas. s. ia pieto a primo motõẽ. a per ueiendo ad ultimũ motoꝰẽ. Et sili ia pieto a ꝑma mã. pueiendo ad ultima ñãꝰ ꝑ illi ẽntꝰ. d' quo pscutatur. nõ oꝰ tꝰ i hoc lib pscutari de ꝑa mã. a ꝓ motõẽ. Deinde dixẽ a quidẽ ꝑmũ. qd egit a c. 1. a iapiem' ap oꝰ sideratõẽ d' istis causis. a ordine eaꝰ a ꝓ agente. a ꝓ paciente. d' inde d' scẽ d' ꝑmis ꝑ cõsecutõẽ. a ꝓtinuatõẽ. donec peruenimus ad causas ꝑmas. Aristotelis textus.

Ꝑma prima ꝑia sunt duo. Vnũ nõ ñãle. Qm i eo. nõ est ꝑnapiũ motus. Et qd est tlẽ. mouet. a nõ mouetur. Vt illd quod nõ mouetur aliq mõ oio. Et ẽ ꝑmũ

omiuz ierum. Anciovs comentum . 43?

Cum dicunt q oportet ñlez q sido ñ de causis motuis. ꝓnopt hoc ꝓcedere mow ear. a dicit. q sunt naturales. a nõ ñlis. Et hoc iterõ b. t. ai dicit. nõ ñal. Et iterum ostendit p hoc. q' ostendit ñ quoitate ista motoꝝ nõ est ñalis. Sz solumo ostendit d hoc motore ipsum mouere ipsum esse tm. Et cũ natum. q' ista motor nõ est ñalis. dedit cam. a dicit. nõ ei est i corpore ꝓnapium motus. Et iste ꝓmo opi sic i sua figura. primus motor nõ hz ꝓnapium motũ. a quo moueꝝ. Sz motor ñal' hẽt ꝓnapiũ motuꝝ. p quod mouet. q' primus motor ñ est natural'. Deinde dicit. Et quod ẽ tle. a c. 1. et hi motor necẽ est. si fuit ipsum mouere absq eo q' moueatur. a nõ est ita de motore ñali. Dnd expit. qd iterõ b. t p hoc qd dixẽ. et nõ mouz. a dicit. Illud qd nõ mouetur aliq' mõ oio. 1. sillogo per hoc qd dico qd nõ mõ. 1. qd nõ recipit modum oio ñaliter. Deinde ido dicit. sm ꝓpium isti motoꝝ. a dicit. Qd ẽ ꝓmum omiz rerum. Et hi necẽ est. si omes motores qm ib eo nõ moueãt. nisi moueãtur ab eo. Et ipse mouz absq eo q' moueatur.

Ansto tallis textus

Et ostendit d quoitate rei. a citer ens. q ẽ finis. et ꝓ quid. Qz g' ñ agit a ꝓ aliqd. oz scire hoc. a oz oplẽ respõsicẽ ad quare. sz omes mos. Ñ gr. am ex hoc necẽ. est. ut sit hoc hi. et hoc ẽ ab hoc. Aut ẽ simpliciter. aut in mon pte. Si ei hoc fuit. necẽ ẽ. si fuerit futur. Ñ gr. qm ex ꝓbr ẽ oclusio. Et hoc ẽ quoitas rei. a hoc ẽ modus nobilior. sl simpl. set sz ẽ in unusquisq. Anciovs comentum . 44.

Dicit. a oz ñalez ostendere d quoitate a fõe rei. forma. ei est in gione qm fim et si ꝓ qd ẽ aliquid. Et q. accidit hoc fundatur super hoc. qd natura agit. omẽ qd agit ꝓ aliquid. sic est dispositum. a hoc ẽ manifestum fundamentum istius scie. dicit. q' g' ñ agit ꝓ aliqd. oportet ñalez scire hoc. Dnd dicit. Et oportet oplẽ respõsicẽ a c. 1. et oportet ñalem oplẽ respõsicẽ ad interrogatõ p quare p cam agentem. a ñalez exoibus mos. ex quibus accidit ut ea sint causa agentes. cum d quibus encatur ẽ. q ex agente sequitur actum necẽ. Et hoc est in rebus eternis. Et q ex agente sequitur actum in mon pte. a hoc est in rebus generabilibus. q corruptibilibus. Deinde dicit. a hoc ẽ. aut ẽ simpl. 1. ostendit. Et qd. di. a oz naturalez attribuẽ eis causatis mow attributis illis eis causatis suis. Ñ gr. qm si aliqui dixerit. q ex tali ei pueit tale causatum. oz dicẽ q hoc aut ẽ necẽ. aut in mon pte. Et ista diuisio incitur d quor eis in agente. a ñal. s. q causata ex sequuntur eis in mon pte. a i hoc i agente ñali. Et cum hoc notificauit hoc. incipit dicere mow necẽtatis exitus ite ista encia. et suas cis. a dicit. hoc ei necẽ est. ut sit. si fuerit futur. 1. Sz ista que sequuntur suas cis in mon pte. ei fuerit posita ẽ. sequitur necẽ. ut ei ẽ eoz sint. s. qm ꝓnapia i eis sequuntur ultia. a nõ oneritur. Ñ gr. qm si fuit exclusio. necẽ ẽ. ut sit ꝓnes. a nõ oneritur. a dix. Si g' hoc fuit necẽ. iterõ dat cis. Et ei dicit. si hoc fuit futurũ. iterõ dat cam. Et qd. di. Cũ ei necẽ ẽ. ut sit si cam fuit. necẽ est ut sit. Q g' qm ponens necẽ est ut sit. si exclusio est. Deinde dicit. hoc ei est quoitas rei. 1. sibi qm ei. a. que cum ponatur ẽ. sequitur necẽ. ut pou ignione sint. est quoitas in fõe rei. Cum. 1. fuit forma. necẽ est. ut prius sit mũ. a. Ignis. Dnd dicit. a hoc est mor nobilior. a. a fõe est ita in mũ ñali. Vt ens sit idispẽ nobilior. si q est ultõ ens. nõ nobilius simpl. Nobilius ẽ. 1. i dno cõ nõ est nobilius simpl. Et dicit hoc ut notificet. qd fõe nõ sequitur nam nẽ necẽ. Vt opinatur fuit antiqui ñalium. Sz ñal incit ei p hoc. q' en sit i sua natura nobilius. Et ita fõe que sequitur nam ens. nõ est ei nobilior. Vt fõe materiali. a. Nõ ei dicamus. q' hoc eqmites a cetro cum h ad centrum terram sint equales. Vt aiu' sit nobilior. Sz hoc ostendit nẽ cau. Et i nobili nõ incitur i formis materialibus. hoc ei. 1. nobilius nõ addit formis. nisi est finis. Anstoteles textus.

Oportet g' nũc loqm d d hoc. q' ñ est d cis. que accidit ꝓ aliquid. Dnd post loqmur d necẽ. a quo sequitur in rebus ñalib. que agit ꝓ aliqd. Omes ei ad hoc cam reducitur. a dicit. Q ex illo. ẽ tale. a fingidi ẽ tle. Et sili. mũ qd q' similiu ẽ tale necẽ ẽ. ut ei gnientur ista. qm a si ponit ad et quod dicit amicicia. a lite. et quod ex mtli geneam tria ꝓspicuit. sicut fulgur tri. d m de dimitit ipsum. a nadit. Anciovs comentum 45.

Quanta ꝓ ẽ maxima. a fundamẽtum i hac scia. a i scia d mma. qm si ñal' nõ accidit eam. negat ꝓnapium finale. a negat ñiz nõ ẽ ꝓ forma. Ex quo se ipm negat agẽs. Generas ei nõ generat. si ꝓ aliquid. Et sili mouẽs mouz ꝓ aliquid. a ei sequitur fõm. sequitur necẽ nẽ nam. Ita fatur casu. et sic nõ erit agẽs. Aut sicut. est flusta. Et sili si dnmus nõ gerit ei. nõ potit p bare. Q dns hẽt solicitudiẽ ẽ ista. q sunt hic. sed incipit ire dicẽ. q' ñ agit ꝓ aliquid. a q ab hoc debet incipere hic. postea loqtur d necẽtate ad quã antiqui reducebãt. ad gionez unuz sit in rebus ñalib. Et quo hz ad eis que agit. ꝓ aliqd. Et hoc iterõ dat ei dicẽ. Et q mow se set i rebus ñalib. a c. Deinde dicit. Omes ei a c. 1. omes ei antiqui reducebãt. 1. attribuebãt omia gnabilia ad istũ cam. ex qua incitur necẽtas i rebus. a ẽ ñal. Dicebant ei qm ex necẽtate ñe calidi. a frigidi. humidi. q sicci necẽ ẽ incite omia ista generabilia. s. q ꝓ hoc calidus inati ẽt ad ñ sicci ei frigidi et humidus ei sicco. necẽ ẽ. Vt ab istis qualitatibus incitantur oia gnabilia sine alia ei ex ipsis. ad ñ sicce. a dante unicuq entia con cisam ꝓpam. Et sili debebãt. qm calidus inatum ẽt ad ascendẽ sup nus. a frigidi ad descẽdẽ in firmis. Ita calidus ei ascendit ad sup ꝓ plantas. sicut flores. a folia. Cũ frigidus descendit ad ifer. fiunt radices. Et simili sicebãt d omib. d quib. intebãtur ꝓ causis actomi. Q ad modum intebãtur i hoc i gnatione eoz. Ealez ei diuisio d cis gnatis. ad causis actomiz. Cum ei attribuit gnatiz necẽtati. attribuit actões necẽtati. Et qu attribuit ea finiuento. attribuit gionez finiuento.

Et quia quorum ipsorum dicit agrestes esse i p
magnone minori. nō omnibus gnōmis. sicut empe
docles. anaxa. alii. anaxagoras. dicit. Qui ita si ponit. i. a dicamus. q ipse pri
mus posuit nouiunt omia ad cam malis. Qui ita si ponit cum aliis. s. agentis. ut empe
docles. anaxa. sic modicum pertinet ea in pri
gnōmis. Dicunt omnia fuisse ea i alio mundo.

Et est hic qo. Aristo illus textus.

Dicet enim hic aliquis. Quo plures p
ut nā nō videtur aliquid agat. neque aliquid
quod sit nobilius. Et tē pluma ne cadat de
celo. nō ut auferant messes. sed ex necessitate. Q
enim ascendit. necesse est ut refrigeretur. Et si
refrigeratur. fit aqua. et descendit. Et cum
hoc fuerit. accidit ut messes auferat. Et eodem
modo. si semel contingat plumam cadere. nō fuit
pluma. ex hoc per semel contingetur.
Sed hoc per accidens. Sed nō videtur. ut nō
potest esse quin in illa. ex qua necessitate
antecedente necessitate fuerit accidens ab descendere
aqua. a nube fuit facta ad descendendum
aqua. et nō potest esse. ut nō descendat ad
terram. et ita nō fuit. Sed hoc accidit eis. Et eodem
modo est de aliis rebus. in quibus existimant esse
per quod fuerit. Dicit. quod gri. ouicenna. Ille est iuta
amic. illic est salus. a primaria illi spiritali
bus. Et illo. aut nō accidit hoc contingere. ad
finem. ut accidit in aliis empedocles. Quod
dicit. accidit eis. et accidit medicis.
illa quia fuerunt ouicenna accidit eis ex se. a cau
sis quia membra fuerunt generata per illas utilitates.

Hoc est. a sile fiat ordinatum. Aristo textus

Et impossibile est. ut sit hoc modo. Sicut enim me
bra omnia quae sunt per natam. sunt in eo.
quod fuerunt. aut semper. aut in maiori parte. et modo
omne esse eo. quae generantur casu. a ex se. Et
impossibile est existimare. quod casu multiplicatum pluma
in veme. imo in aestatis casu. sed quod casu in
gelatur calor. aprilis. aestatis causa. imo in
veme si fiat calor. Si generata mutantur ant
casu. aut per aliquid. impossibile est ut fiant casu. a
ex se. quod necesse est. ut fiant per aliquid. Sed omia
ista concedunt dicentes. per casum alii fieri ex se.
necesse est. ut illud quod est per aliquid sit in rebus ex
ab per natura.

Aristo textus . A.

Cum igitur quidam dubitauerint casu fieri.
incepit declarare. quomodo impossibile est dicere. Quia
utilitates. a causae finales. quae apparent in
generabilibus. fuit ex necessitate non a casu. Et dicit.
Et impossibile est a casu. et impossibile est a casu. ut quidam
utilitatem in omnibus rebus in modum generati
fit casu. Omnia enim omnia quae generantur aut
generantur salubriter. aut semper. aut in maiori
parte. Omnia autem hoc accidit uno. Et si potest
esse. ita in rebus generantur casu. aliquid quod
generatur a casu. generatur in eadem ordine. aut semper
aut in maiori parte. Sed ita in rebus generatur
in illa. quae sit. aut
semper. aut in maiori parte. Et omne quod fit casu. ex
se non fit semper. nec in maiori parte. sed uno. in
quo. Sulis generatis operantur. Conueniens est quod est
inter rebus. aut semper. aut in maiori parte. Et
quod est semper. aut in maiori parte non est casu. quod
ita accidentaliter non est casu.

Dicit dixit. si
generata a casu. si generata accidentalia aut est casu.
aut a causa per salutem. Et ut ait dixit ex se
natura. quod non est casu. Remanet. ut fit per ad
ex se. aliquid.

Dicit quod omnia
a casu. quae generantur fuerunt hoc modo. quia omne
uitatis. quae ex se fuerunt a natura. hoc. s. quod re

uti escat

ma a casu. sed quodammodo potest aliquis dicere.
quod pluma ceciderit a celo. nō ut messes auferat.
sed ex necessitate mente.

Dicit dixit. quod ea. ascendit. et ex hoc potest quis opinari. quod pluma
cecidit ex necessitate.

Dicit dixit. a hoc fuerit a casu.
et ex ventus pluma cecidit ex necessitate mente. quod
accidit ventus messium et pacis.

Dicit dicit. a
corpore nō a casu. et apparet. quod quodammodo plu
ma corrupit diuitias in anno. Sed facit eum
esse. et quia pluma omnino est pacis. nec
est ut pluma facta creata sit pacatus. sed uacua
mus. in corpore. quod pluma corrumpit pacis. ne

Dicit dixit. quod gri. a casu. quod gri. ut anticipare
tempus fecundum. nō ad abscedendum abui. sed
ex necessitate mente. ex qua generantur mole. Et
mole fiunt late ad molendum abui. et hoc
accidit ex necessitate mente. a nō fuit iterum
ap nam. ex quo.

Dicit dixit quod gri. ouicenna
a casu. quod gri. ouicenna utilitates medicorum omni
bus. gratia. ut ouicenna. sed est iuta
amic. illic est salus. a primaria illi spiritali
bus. Et illo. aut nō accidit hoc contingere. ad
finem. ut accidit in aliis empedocles. Quod
dicit. accidit eis ex se a casu. et accidit medicis.
illa quia fuerunt ouicenna accidit eis ex se a casu.
illo quia membra fuerunt generata per illas utilitates.

Hoc est. a sile fiat ordinatum. Aristo textus

Et impossibile est. ut sit hoc modo. Sicut enim me
bra omnia quae sunt per natam. sunt in eo.
quod fuerunt. aut semper. aut in maiori parte. et modo
omne esse eo. quae generantur casu. a ex se. Et
impossibile est existimare. quod casu multiplicatum pluma
in veme. imo in aestatis casu. sed quod casu in
gelatur calor. aprilis. aestatis causa. imo in
veme si fiat calor. Si generata mutantur ant
casu. aut per aliquid. impossibile est ut fiant casu. a
ex se. quod necesse est. ut fiant per aliquid. Sed omia
ista concedunt dicentes. per casum alii fieri ex se.
necesse est. ut illud quod est per aliquid sit in rebus ex
ab per natura.

Aristo textus . A.

Cum igitur quidam dubitauerint casu fieri.
incepit declarare. quomodo impossibile est dicere. Quia
utilitates. a causae finales. quae apparent in
generabilibus. fuit ex necessitate mente. a casu. Et dicit.
Et impossibile est a casu. et impossibile est a casu. ut quidam
utilitatem in omnibus rebus in modum generati
fit casu. Omnia enim omnia quae generantur aut
generantur salubriter. aut semper. aut in maiori
parte. Omnia autem hoc accidit uno. Et si potest
esse. ita in rebus generantur casu. aliquid quod
generatur a casu. generatur in eadem ordine. aut semper
aut in maiori parte. Sed ita in rebus generatur
in illa. quae sit. aut
semper. aut in maiori parte. Et omne quod fit casu. ex
se non fit semper. nec in maiori parte. sed uno. in
quo. Sulis generatis operantur. Conueniens est quod est
inter rebus. aut semper. aut in maiori parte. Et
quod est semper. aut in maiori parte non est casu. quod
ita accidentaliter non est casu.

Dicit dixit. si
generata a casu. si generata accidentalia aut est casu.
aut a causa per salutem. Et ut ait dixit ex se
natura. quod non est casu. Remanet. ut fit per ad
ex se. aliquid.

Dicit quod omnia
a casu. quae generantur fuerunt hoc modo. quia omne
uitatis. quae ex se fuerunt a natura. hoc. s. quod re

Et

existentes sunt pp aliquid. exuo et in tota figura. Q. quedam eorum/que sunt a na. sunt pp aliquid. Et tacite solutione quam dicere. q. plumea. Et iam notificant. q. o sic sus plume i hyme est in maiori parte aput ascensum calores et in minori parte. et calor estuosus. Ex quo sequitur necessario. ut plumea sit pp aliquid. Et a appetex hoc simone. q. messes non est sicut plumea cum. ai hoc sit in maiori parte. Corruptio autem a i. acho est in minori parte. Et hoc q. plu[ma] est d necessitate me. non fiat. ut no sit pp aliquid. Et si accidit minus. q. no est pp messes. d clabitur. q. e pp aliud. Et est equalitas gutto ms i elementis. a si no corrumpetur mundo. Et alex dicat. q. plumea no e pp messes. Q. in messes sunt ab arte. a no a natura. Sz natura sepiet mita. que sunt p arte. a ars mita. que sunt p naturam. Aristotilis — textus.

Et a illa/ i quib e finis intenta pp illi fine/ agit p mu. qd agit. a r[a]/ q[a] sunt post. Et necessu e. ut unusquisque/ qd eorum/ que agit. sic agit. Et sili e natura tu ut agat. Et sicut natus/ ut agat. ita agit. ut nisi impediatur. Qd aut agit pp aliqd. est natus. ut agat pp aliqd. Y gr. Quoniam si domus generetur p naturam. tunc genus eius eet. sic generato ei ab arte. Et omne/ quod e p naturam. est p arte eodem mo/ s q e naturatu. Necesse est g[a] in hoc suo compari. Aueroys com tum. A g.

Institutum i hi sermone declare. q. illa/ q hnt fine/ qn agunt. sunt pp fine. a dixe. Et a et c. i. oia i quib est finis intenta pp aliquas actones. pa/ que agit ex ill actonibus. agit pp illu fine. Et actones/ que sunt post sz ordinem sunt pp illu fine. d mu. Demu ad dit alias. a mult declarate suas questas. a dixit. Et necesse e. ut aliquid agat a c. i. qn aliquid aliqua actonem. Sicut agit illas actones. ita est natus/ ut agat illas. ita q na ei exigit illam actonem. Et ai posunt hoc/ qd intendebat. in capit declarare a ex hoc. q. acto naturali deb ee in maiori pte. a dixe. Et sic est natus a c. i. q qm agit aliq actonem e natus. agat illas ita qd est natus ad agendum illas actones. agit ei illas actones. aut semp. aut i maiori pte. Et hoc est. qn impedietur ab aliquo. Et sequitur ex hoc. Vt qd est natus/ agat. n impediatur ab aliq[o]. Et possunt has ppones. s. q. omne/ qd agit aliquas actones. e natum/ a catus pp illam. Et q. oe/ qd natus e. acto ea est i maiori pte. aut semp. Et nugat hyme. q. o io nalia indetur agere pp aliqd. se/ ut sint nata. ita ut agat pp aliquid. Et hoc fit i maiori parte. Et sillis sic opitur. Nalia agit pp aliquid. Et omne/ qd agit pp aliquid. e creatus in natum. ad illas atones. g[a] naturalia sunt nata ad h[oc]. ut agant pp aliquid. Et oe/ qd est natus. a git in maiori pp pte. g[a] qd est nale. no agit pp aliquid cum. Sz dum sit maiores ponez. s. s. q. nalia agunt pp aliquid. Dende i cepit d mo stare. q. hoc appet i arte. a na eo dem mo. s. ex istis propositonib. Cum/ q. m. manifestum e in arte. q. illa/ que sunt ante fine. sunt pp fine. Et ut possumus cu hoc alio. pponez. q est. Sic est in natura. d dispo/ a est. q. illa qd agit pp finem/ sic e dispo i natura. est natum. ut agat pp fine. appet/ q. no e differen[a] i hoc. iter artem. a nam. Et q. si omnis gnatio a na. tunc omnia/ que sunt ante omni. ut gnatur a na pp omni. Sd e dispo i arte. Cum oe/ qd agit pp aliqd. e natum. Vt agat pp aliquid hz finez. Et hoc intendebat. cu dixit. Y gr. et c. Dende dixit. Et omne/ qd e p nam a c. i. q cum hoc. q. ea de est dispo i arte. a na. Et hoc e. q omne/ qd e gnatum. p nam/ aut p arte est. sz q. e natus. vt sit illud ab eo/ i cum. Et cu declarant. q. eadem e dispo i arte. a na. sunt que e clusione sequnte ex hoc. a dixit. Necesse est g[a] in hoc a c. i. o patz g[a] ineum i na d. qd ineitur i arte d canta fin alu. Aristotilis textus.

Et uli mdmus. q. ars i quib dam reb pficat diminutonem nei eis. i quib na deficitur ad pficendum actonem in quibus dam reb/ sed tu illa. Si g[a]/ qd agitur p arte/ agitur pp aliquid. ora festum e. q. sili est de eo. qd est s cursum naturalem. Nlo enim pozz ad ultima eadem in eo. quod e per artem. et in eo. q quod est s cursum naturalem. Aueroys com. A g.

Cum declarant. q. eadem est dispo in arte a na. s. i hoc. q. utrumq agit pp aliqd. sepe s fiunt e similitudinem inter artem. a nam. in hoc. Qui si na agent aliqd/ pp aliqd cum. tunc ars no pficet diminutonem natue. nz ars assilarentur i plib sins actoib ne. Qd enim natus e existere cum. no est natus existe p intentonem. Y gr. qm si sanitas pueniret a na casu. tunc ars non sple diminutonem nei i hoc. ita q sanitas fiat ab ea i maiori pte. Sili si sanitas proueniens ab extra sanguis i cartos. eet per actis. Tunc sanitas puenens i flema. qua p capit ars medicine. Q. mult se assimulat natue. proueniret p actis. Q. g[a] ars quiq e loco natue a ars agit pp aliquid. necesse est. ut na agat pp aliquid. Et q. ars a sequtur nam. a agit pp aliquid. necesse est. ut na agat pp aliquid. a intendat p prima illa. q. sunt ante finem. a p postrema ipsi fine. Et intendit. q. si prima sunt in arte p se pp ultima. necesse est. ut ita sit in na. imo dignius. ars eu in hoc assimilatur natue.

Et hoc appet multum Aristotilis textus. i alys animalib. q. agunt no p arte. nz p rones. a cogitatones. Et rno quod dubitat. vtrum hoc agunt. agunt p intellectum. aut p aliud. vt aranee. a apes. a sillia. Et si tu considerasti mobis i negetabilib/ nedum i animalib/ aliqua que sunt pp aliqua utilitate i fine intenta. Y gr. qm folia sunt ad colo pientum fructu. Si g[a] natura/ a pp aliqd facit rumo modu suu. a tegit aranea sua domu. Et folia sunt pp fructu i negetabilib. a ramli radicalib. Et nene omnes ad iscius/ no ad superius gientes cabu. ora manifestum e. q. ista ca ineitur i eis. que sunt p nam. et que gnantur p illa. Aueroys com tum. A g.

Cum idupit rones sup hoc. q. na agit pp aliquid. a tles rones usitatur pp cum adunesano. s. cu negatib pa naturalia. Incepit induce modum certificatonis istay pponum. ex quib q ponuntur ille rones. Et incepit a reb. i quib/ hoc est manifestum natue. a sunt hinca animas. Acto enim istay/ q. pueit ab ymagina

principia

tone. a ꝯplexione ei. qd agit. fac ne. q' ista
agit pp finem. Sic e diſp in prudentib. a pi
bus. Et rd dicit. a hoc appet multum ac. i. que
facunt actes artificales. nd p arte. naz per
cogitacem. a ni si agent hoc pp cogitacem. a tuc
tunc ſeretur d aliquo i aliquid. Et q' hoc latu
ut quoſdam. ex ſum animi ea agent p cogita
cem. a ꝛcliectum. Et ai dmiant hoc i reb.
reb. quib appet. incepit dmare hoc a in eis.
que ſunt magis lacrcia. cm ſic aquirit cognu
cd melius. i. quod iam ſi hoc ꝯſideranerit pd de ac
cib. hencum alias. a post d utilitatib melior
vrdbit. qm nam gnat hec mebra pp utilitate. e
xistentes i illis natum. Et hoc incertum i plantis
nedum i aialib. folia enim uirentum i uegetabilib
ad cooperiendum. a ad custodiendum fructus. cm
enim aliqd dmatur a foliis. corrumpit i ma
iori pte fructus. aut rd erit i diſpone melio
ri. Et ai unificant ista p iductem. posint
ea antecedentes. a posint unuersalitatem cõſe
quens. a dne. Si g' nam a pp aliquid ac. Et dicit
hoc pseuando se. Ne aliq' existimet. q' iste
actes ſint p intellectum. cm enim poit. q' iste
actes ſint p intellectum. nd ſequitur ap ipm iste
ꝯſequens. Et iste ſillus e i forma ypot. a po
eme e po inductionis. Et iste modus iductio
nis e ordinatissimus. Qa p ꝯſideratem ad qam
certificatem. a nuncualitatem anim. q' ꝯpleant
oia p ticularia. Et ſ hoc iducto lebit introitum
i demonstacem. Introitum enim ei nle no adquirit i
plib reb. ni post maxima ꝯſideratem d plib
indiuiduis. Et hoc dicit ſatis ſ magis. a mm.
ſ naz p incipit. a nam ꝯſideratis. AM textus.

Et ait nam e duob modis. ſ. fz naz. a ſ
createm. a finis e cato. et alia rectiona
ſint pp finem. Ergo creacio est causa
propter aliquid. Averroys comentum . gi . . .

Et q' nam dicit d nam. a fori. et declaratum e. q'
forma e finis i gnatem. a oia q' ſunt
ant finem. ſunt pp finem. Necem e. ni oia
que ſunt ant formam. ſunt pp formam. Et ite
ſmo ꝯpositum ſic. forma est finis. a finis e
illo. pp qd ſunt oia. que ſunt ant finem. ergo for
ma e. pp qd ſunt omia. que ſunt ant illam. Et
necem est. ut for ſit finis i gnione. Qa ſequit
ab agente. aut ſmp. aut i maiori pte. Et
ſequitur ex hoc. ut nam ſit pp form. AM textus.

Set accidit peccatum i eo. q' fit pp ar
tem. Gramatice enim barbarizat. quia a
medice non idanto medicinam. oram
festum est g'. q' pole est ſilit accidit i eo. qd e
ſ causa nam ex. a i his. q' ſunt p arte. Illud. q'
qd accidit. nec est pp aliquid. a illd in quo
accidit peccatum. q' accidit pp aliquid. Set
q' rens no iuenit ſuam intentem. Et ſilit e d na
tura. a monstruosa. Et ſit res extranee
ab illo. pp qd ſunt. Illa enim uacca. cui ſupi
ora fuerunt hoc a pri. fiunt ex corrup tem alicui
principii ſuor principior. ſta q' no ſunt pole p
uenire ad finem. q' ad finem intentum. Sicut mi
nemum nunc. q' ſperma corrumpit. AV cm. gi.

Quia illi dicebant. q' ca ordis i gne
est casus. quia ad modum ca monstru
ositatis e casus. Incepit dare diffi
nitem attributem illi cause ad nam. a istum ad
illam. Causa enim illi est ipsum metum ne. et
peccatum ei a no uiendo ad illam intentem. a
Deinde incepit a illa arte ne. i hoc. q' cum
accidit i uitam. a dicit. Et accidit peccatum ac.
i. quem modum pole est. ut accidat peccatum i ar
te. vt peccatum gramatici barbarizare. a medicum
erare in potione. Sic pole est. ut hoc accidat in
nam. a dicit hoc. q' aliquis pot dicere. Si nam agit
pp aliquid. impole e. ut accidat h' cause omio.
Et sic aut no erit h' monstruositates oio. Sed
ut monstruositates erunt intente a nam. Et id no
tificant. q' iste monstruositates accidunt ex er
rore ne. Sicut i accidit i arte ac. posint. q' i ac
tone ne est rectitudo. a peccatum. sd est i actione
artis. Incepit declarare. q' rectitudo i actione
ne e pp aliquid. Et peccatum e. qm nam errat. q
ab illo. pp quod agit. Et posint hoc i arte. q' si
ante cetens. a i natura. q. ꝯſequens. a dicit. Il
lud qd fit ne ac. i. ci actio na i arte est actio in
ducens ad finem intentum sim aliq' impedimento. a
peccatum ant ici e. qm no idnat ad illum fine
quem intendum. ſz ad aliud no intentum. Sili est d
peccato ne. a eius rectitudine. Et ai declarant. q'
in nam pot accidere peccatum sicut i arte. Incepit
declarare. q' monstruositates ſunt d peccato
ne. Et si ocessum in uacas empedocles ce. tuc
ponemus hoc. ex peccato ne. Non q' illa egit ca
ſu. ut illi dicebant. Et dicit. monstruositates
ac. i. et monstruositates. pacientes a nam. ſunt
ex peccato ne. a exitus illi actois. ab illo. pp qd fi
erunt p aliq' impedimenti. qd fecit eam errare a
fine. cum a q' illi uace. ſm empedocles dicit. ſi
ſunt. iniuz est. Qa ſi pa gnatem corrupti ſunt ali
qd principior in eo. adeo. q' nam no potuit iducere
illud principium ad ſuum intentum. Sic omnes inci
nuus monstruositates accidere in aialib ex cor
ruptione ſpmatis. Non q' ſint hoc actio ne ſine ali
q' impedimento actionis. Vt dicit illi. qui atti
buit actem ne casum. Aristotilis textus . . .

Et a oportet i gnione aialis. ut pu pceda
ſpma. deinde gnatur. a no gnatur ſubito.
a toti gnatur pte ſpma. Et a integra
bilib uidemus pp quod. a ſi mus appat. ur g'.
sic i uacis. generatur uacca. cui ſupiora ſunt
hois. Sili i uite gnatur uitis. cuius ſunt oli
ue. aut no. hoc. n. est io pnuabile. Sz oz a hoc
ect. Sed uta est i aialib. Averroys comentum. 8

Et a et c. Et hoc e ut in uidetur. nam a
ſup hoc. Sed aial non e cam. cm enim pu
ſuimus. q' omne aial gnatur ex ſem
ſpmate. no gnatur ex ſpmate. Sed necesse
ut gno ei ex ſpmate ſit p ſe. a necesse. g' ge
neratio ei ex ſpmate no est ca. g' ſpma e pp
al. aut uta. q' ſit agens. aut nam. aut utrum.

Demo dicit. d' mde gnatur a c. i. et necem
est. ut ſpma precedat gnem aial tpe. a q' ge
natur ex eo tpe uiuato. Et pus ꝯto eius m
gnione e ſpma. a ultimus al. Et innuebat
p hoc. q' animal p ſe ſit a nam. Cum enim po ſuimus
nus. q' al habes ſpma. necem est ut ſpma
precedat ipsum. Spma g' est pus ſimiliter aiali.
Sit g' causa eius per ſe. Simili enim ex ſpm
q' ex ſpmate no fit ſubito. ſz i tpe uiuato. q
appebit ca. q' gno ei e medium alitatis bu
nectis i generatione aialis. Et q' in cum uti

motus est a re finita. s. a sp̃ma. ad re
finitam. s. al. Et p̃ hoc patet sp̃ma non esse finita.
Et tertii hoc ostendit. q. hoc inesse solum in
animalibus. s. illo. quod est p̃ cam finale. vel sp̃ma
in animalibus. Sed hoc non inest in vegetabilibus. lig
nis. s. quia in eis inest p̃ quod. non est nisi
a causa agens. Et cum velamur si fin
dantur. ad est. q. non gratia alicuius ab aliquo
casu. Et q. ita est de vegetabilibus. sic ostendit. Ne
cessitas est ad ostendendum emptionem. cor
vtui g. ac. 1. si g. hoc. quod vitat emptionem. est
ne. q. quedam in ea sint. aut superiora sint
lotis. aut inferiora vitae. non p̃ter. aliquid nec
est. ut mitis gratia. cum sit superiora sit obliqua
or. cum cum in animalibus. magis est. quam in vegetabi
libus. Demo dicit. hoc enim est inopinabile.
ut sit mitis. aut superiora sint obliqua. Sed hoc in
opinabile sequitur. si ponatur hoc. quod vitat em
ptionem ordinare animalium. Et tertium est. quod non est
casu. a causa finita. pl̃e est. Vt ma
spes gratia et a quolibet semine et a quilibet
mixtione dominetur. Et hoc est sensus. Et quia
illud principium est ex primis principiis sic nihil.
Et non oportet loqui de eo cum negante ipsum. s.
q. est nihil. Sed s. q. est primus p̃hus. aut s. q. est in
sputare. Et dicit. aut ac. 1. et ille s. modo
stulit sibi in illius sic. quod est aut. aut ad mone
ota unus cuique eius. incipit enim a principio tua
to. a pueri ad finem finitum. Quare dicit.
a non ex emi p̃ ac. 1. et non omne principium est
unum finem. neque quilibet finis est ab uno prin
cipio aut gratia cum non principium. Cum non
gratia a principio finito. neque sic finem finitum.
Sed gratia gratia. hoc quod non est nisi a natura. Et ait sp̃ sint. q. natura agit ex prin
cipio. a ad finem finitum. hoc quod non est semper di
cit. nisi impediatur. Aristotelicus textus.
Et p̃ quod quidem est causa. vel gratia quod es
venit. a itaque balnei. a recessit. Et
dicamus hoc. ita ac. et si advectus est fine
et p̃ illud. si advectus eius non sint p̃ illa. hoc
enim est paucis. aut causa sit de causis. que sunt
paucis. Vt dicimus supra. Sed g. hoc est ex eo
semper. aut in maiori parte. non est p̃ accidens. nec a
casu. Et res nulles semper sunt in eodem esse in aliquibus
Cum delinunt. Aliquis commentum. 84. Et
q. finis inceptum in rebus naturalibus p̃ se. non a

sed. praecipit facere remedium autem de hoc. quod prohi
bet. Cum quidem ad incantum finis. et pal
cedo. cum sint in mea parte. sunt autem
vitanda. quia est ut quidem fit cum. et sint sp.
aut in maiori parte. Et dicit. vel gratia. vel. qui
dem non. quia est bonum. et accidit. quod itaque
balnei. a hoc est. propter balnei ca
usa fuit hoc. quia accidit quidem ad non
p̃ vitandum finem. Dicit. Et hoc est ac.
et dicimus. quod aliquid est p̃ cam. Cum finem et
finitum. quia aliquid est p̃ cam. Cum finem et
finitum. quia aliquid est p̃ cam. Cum finem et
balnei fuit p̃ advectum et ad non. Sed in
vitando non fuit p̃ finem advectum ad non. cum non
intendebat hoc. Quare dicit. hoc est p̃ accidens.
ac. 1. sed est actio. quia fuit ad finem advectus.
fuit p̃ accidens cum cum adiuvit et sic advectus.
Et verius est quod non est causa. Quia est causa
que fuit p̃ accidens. Quare dicit. Sunt hoc
ac. 1. si aliquis venit balnei et sic advectus
fuit sp̃. aut in maiori parte. quia non est ordinatum p̃ fi
nem advectum ipsum balnei. non dicimus. quod
venit balnei. a sic advectus fuit p̃ accidens. aut
casu. Quod p̃sunt. quod pueri a nata est. aut
sp̃. aut in maiori parte. Et dicit. a nata ac. Et
illius sic opinatur. p̃ quod pueri non ab aliquo p̃ se.
proveniat ab eo. aut semp. aut in plurib. g. sed
in sua figura. Et illud p̃ quod pueri non a na
tura. pueri a casu. Et numerant. quia ista homines
habent. Et illud. quod pueri a nata. ex istis fimbriis.
proveniat a casu. Et non habent s. illud. quod pueri
a casu. pueri in minori parte. cum habent. Et isti fi
nes non pueri a natura. in maiori parte.
Et hoc ostendit eis. quod declaratur est quod dicimus.
nata causis. sed necessitas est causa eis ad utilitatem istam
propositum. Et est p̃p. in qua est disputatio. In pal
ad p̃sunt hoc. quod notum p̃ se. sicut multis. quia sunt
manifesta p̃ se. Quia potest ea p̃ manifestis ap
pos. qui in an fuit verum. quod est notum p̃ se.
Et quia utitur in declaratione cum p̃ponit famosis
rebus eis ad quas manifestum a tro necessitatem in
hoc. ut intuetur. Aristotelicus Textus.
Et malum est. quod non oportuit et fieri
p̃ aliquid. si non incipit agere cogitare in
sua actione. a sp̃ inventa arte. sui cogi
tatione. Et si res conficiendi nata est in ipsis li
gnis. tunc ipse cum est ad modum omnis natu
ra. Et quod sequitur. Si igitur est p̃ aliquid. ut a
sit hoc in natura. a si magis declaratum. quod est in
quod erat se in medicina. a non assimilatur hunc.
manifestum est. quod natura est causa. a quod est
causa propter aliquid. Aliquis commentum. 86.
Demonstrat hoc in opinabile omnem gen
e. qui negavit causam finalem esse in natura p̃
hoc. quia in ea non est cogitatio. Et finis non in
venitur a quo eos. si cogitatione. Et c. qui est
tingit eis. si ita causa non inventa in rebus artifi
cialibus caecis cogitatione. cum. Et malum est
si eos non opinari. quia actiones non sunt p̃ aliquid.
si agens agat a cogitatione. Et ipsi invenit an
tem agere p̃ aliquid ei si. quia agens non cogitat
cum in artibus. que non habent cognitionem. vt
texit. a fine non sicut artes medicine. a nam
gaudet. Deinde necessitas est ad declaran
dum. quod natura in hoc est ante declarando. quod
illud. p̃ quod potest quis esse habitum eis vitiosum.

II

q' nō diuersentur ioe. Et p hoc pficitur f'mo
in cognitione noi filiorois inter illos. a dicit.
Et si hos coniciunt intra ac. i. q' in festicē
dulcia bibit nūm. autē. Sz ars agit extra.
a sed intra. Si q' cōmus ymaginari. q' ars e
in re. tic neq' cōtingit agēt. ac si ēt extra.
Et si hoc ēt. nō ēt ulle dulcia intra nūl. ad
tem. Et ita ambar p hoc. q' sl acto artis p alio
quo ēt. q' ē extra. hoc ēt. si ymaginari ē
mus autem intra. ne nō agēt aliquo. Sz q'ma
notū ē p se p'tam agē p aliquo. sibi sit ext.
sui intra. oam festi ēt. q' hoc ē f. q' semp agē.
aut i mdo pre. sus g' oneat i hoc cōmutata.
Tertio monet 1°. qd sequtur ex hoc. a dicit.
ex hoc sequtur ac. Et ista ōlentio est maiste
sta ex hoc. q' ōdauant. q' ubi siquo ars offert
a nā. nō optimū i hoc. quod agit p aliquo. q
et alia quē tēlhōm sup hoc. ex ñ hoc. q' ars
ēt i parte. Tūc agēt. ac si ēt extra. dicat.
et hoc magis ōcludatur ac. Et est. qm ars in
nolam i meio. qm amat sciēt in illur. i q°
ē ars. sicut ex. i. p aliquo. et si hoc nō ēt. tē
ars agēt aliqd. qd est ex. a dstūctiū ē. qd ar
tō extra idea opatur. Ro i hoc. Nō ē dra in hoc
ibi autem. a naturā. Anstotelicus Textus.
Et ostoramoni ē d necēitate. utini sit p
posite. aut simp'. O ppriatim ēt. q' necē
tas i gnōne f modum. si aliqs existās
set. q' necēo grama ī nata sit d ōtenē inferi
alema ascendere supi'. Et nō la pnes. a sunta
mātum est i fenus. a terra. a lutum supi'. q' sit le
nora. a sup oi. a ligni. q' sit lentissima. Ar. cō. 84.
Et ei dclaramus. q' nā agit p aliqd. et
q' existēta finis in rebus nātūlibus. a quem
ēntia mēbrorū i salute entis nāl' nō ē
casū. a omes antiqui dctores cōmūlē tia ē
natūtū ex illa ratōē cās formaē. a actōnū.
O ppriabātur ei. q' hoc sequūtur d necēitate q
natura mē. Et d necēitas eorū ē ex dūsitate
mē. Hoc g' multi d sunē hoc. qm ipe oppriabatur.
ex. f. q' nā sequtur forma. a dicit. Et o sideran
dum ē a c. i. et o sideranda ē d necēitate existē i
rebus nātūlibus. vtū sit exponē forme. f. q' ei ponē
rum. q' nā fōr sic sequtur. ut nā sit. aut necē
tas incētum simp'. i. ex nā. Qm ista necēitas si
ē p aliqd. Sz simp' est. i. ex se. nō ex alio. no
Dnde dicit. O ppriabātur ei ac. i. illi ei. q' op
priabātur. q' necēitas ē in gnōne gnātū ex m
similiq' sūt in hoc. qd oppriatur de rebus nātūlibus
eis. qm oppriatur i rebus artificialibus. Q' dom
gnātū ita. q' finit artificiōes a calē. a fingere
ex necēitate. Q' ptes grānes. que sūt i ea. de
scendūt ex necēitate nāe gnis i terrā. Et pte
leues. que sūt i ea. ascendūt d necēitate. a ex
nā lem. Et ptes medie existūt mediocrē. Vt li
gna supīns. a lapides infera. et tia. a lutū in
medio. Et ex eo appet. q' nā est sūtāri. Qm em
dicē. q' lō gnātū ex hac cātē. Q' necē sūt
q' ptes grānes. que sūt i eo. d scendūt. et le
ues ascendūt. Et sic. qm dix. h' in dmo. Et
isti nō erabūt p hunc f mōdū ab ē cāū ge
neritē entium. Qm si ptes grānes d scenderū
ut i plantis. a animalibus ex necēitate sue nāe.
a ascendūt. tūc oēs ēntia. a actōnū. pam gra
mum. a actōes pam leuium i salute nūl' sperari
ēt cum. Nec hoc mirū. p illē. rem nātūlem mēa
tur esse. Nata ēn terrea sua nō ita mouēt
cūbo. a. dūtā ascendūt sicūs ps terra.
Et ne cum est ēntia. Anstotelis Textus.
q' pnes nō ēt sine usu. Sz ē ēntia nō
sūt p usu. sūt intelligam. p p'm hoc p
matēiam. s. p anstotem. a salutem. Et ita fi
ent. Et p usu sūt ita. Et ōcōē nō ē ei alio
que sūt p aliquo. Ro ēn sūt sūt. q' hīt
aliqua natura necēiam. Sz ē eor nō p hoc
constituat nā. s. p aliquo. vbi. q' sūt sēna ē ta
lis. a vivetur. ut agat aliqd. aut p aliq. Et
qd agit hoc ē p id. nō ē aptū. n sit ex fēno.
Ex quo sequtur necē. vt sit ex fēno. sicut
f'm. a sua actō sūt ei expie. g' est nātūta nō
ex fine intenta. Nātūtas ēn est i nā. a illō p
quo est i dūsinitōē. Aucīoys Commentum. 88.
I. a iuxta est. q' pes nō p ē sū usu gra
nū. a leuū. que ita ēnt se. ad usum.
qi nā. Sz ē pnes nō sūt p hāc cāu
que est grāue. a leue. nisi quis intelligat p
hoc p'ōs cāū finalem intentā per ātēs. a ē ca
stodia. a salus. Tūc ēn iuxta ent d ōtē respon
dendo. ad quam sūt pnes. q' pnes sūt p sū
am cāu. Deinde dicit. a ōcōē nō ac. i. ac
dē nō est de omibus. que gnāntur p aliquē
finē intentū. qm i p'le est. ut sit aliqd sine
illis. que ēnt nām necēiam i ē ens. Sz ē
ē ita nā. s. necēia. In gnōne sua. nō sūt
existūmāē. q' p nā sūt tlē. Sz o ppriādū
est. q' ipm ē tale. ē p aliquo. Et hoc intendē
bat. cū dicit. s. ē ens et ē. i. si ipm ē hī. s. q
illa sūt necēia i suo ē. Nō p hoc dcbē quod ē
tūmāē. q' nā est ē ē ens. Sz o ppriādū ē. q'
ē ens est p aliquo. Et i hīb ālēxandū dicā
tur. si nō p ita. si p matēiā. Et illa que sūt
ante finē ūtē nō dicūtur ē fines. h f modū
f que nā est ei finis. imo finis ē ei ens p'na
pūt. Et ei posūt signū. q' pnes. a alia
cōi generātū nō gnāntur ex necēitate mē.
hic nā sit necēia in ē ei hoc. s. sigē. q' ei ali
quis intōgūt. q' ē aliqd. Nō respondebātur
p mālem cām. si finalē. Notificūt hoc per
exemplū. a dicit. V gr. qm ei aliquis que si
nent. q' sēna hēt multos dentes. a dicetur.
vt senet lignū. aut p senatōem. et nō dicet
q' hēt multos dentes. q' ē ex fēno. Hic nō po
sit ē nō ex fēno. Et hoc intendebat. ei dicit. a
hoc p quod ē. nō ē p ipm a. i. hic hoc p qd sit
sēna. nō aptūm. n sēna sit ex fēno. Dm
id dicit 1°. qd est. q. o clusio ālī sermonis. et
dicit. sequt g' necē. ut sit ex fēno. a. i. sē
g'. ex hoc. qd dicūt. a f'm ē p suam actō. n.
a q' actō ens nō p ē. n sit ex fēno. Vt nec
cessitas i f'm sit f positōem. s. f positē f'm.
nō f positē mē. Et hoc intendebat. ei dicē. Et
positē g' est necēitas f finē intentū. i. ex
g' finis quēdā est necēitas mē. o ūcēntū
illa actō. a necēitas ē mēi sequtur. mēi
nō q' ē ubi ē p finē. nī q' finis ē ex necē
mē. Illa q' intēuntur i rebus nātūlibus d necēitate
nō p aliquo. ut mōs. nātūlis sūt p mā. Et
illa que intēuntur in eis p aliquo finē p
form a dūsinitōē. a ideo nō sūt necēitate
plicata. Et hoc intendebat. ei dicit. Necēitas ē

est in mā. a pp quod ē in diffinitōe. Et in me bat
pp hoc vnecessitate ēcēnae rerum sequnt ea
ex necēitate mē. que nō intendūtur pp aliquid.
ex quib' antiqui existimant. a existimant ēcēnt
q' omia que accidūt rebus. sint d' necēitate
mē. Et hoc ponūt ī sua signa. si res necēse nō
cat i mēte sint ex mā. a res nō intente necēse fūt
in mente ex mā. g° res intente fūt necēse. nō
intente ex mā. q'a' res intente nō fūt ex mā.
manifestū ē. q' nō res intente fūt ex fōr. Et
ideō nō fūt necēse gnōnes. a forma nō est pp
mātēr. g° res intente nō fūt pp mātēr. Et potest
ca trans s' mons predicti est i tercia figā.
sic. qui in reb' gnālib' ītīrogatur. q' gnāntur.
nō respondētur p cām mālēr. Et qui in rebus
gnālib' ītīrogatur. q'. respondētur p cām final
em. g° causa final' est alia a cā mālē. Ro
nes sunt q' illos. qui nō accedūt illō. qd ē
notū p se. Si aut cā final' sequētur necēs
cām mātēr. Tūc ap' qdēm p quāē respon
dētur cā mālis. hoc. n. est dispositō entis nec
essarī simpliciter nō fūt pp suam actōēm. Sī
actō ei pp ipsū. Et ille mod' necēitatis in
ceitur in reb' eternis. Et ista ē necēitas
simpli. quia antiqui existimabāt ēē in
reb' mālib' gnālibus. a corūptibilib'. Si
g° forme sequēntur mātēr d' necēitate. tūc
omia ēent necēia. Aristotelis Tex sūs

Et hoc lect' videt' pollehēi q' diffinitōes in fōr nō sequūt diffinitōē mē' sī alī' ītēt g° ut ne.

Et nec est i doctrina. que sī cā sui mā
lem fūt quodāmō filia. qm rectum
est tlē. tūc ē ut anglī a triangulī
sint equales duob' rectis. Et nō q' fūt tlē
fūt illō. Sī hoc si nō ēēt tlē. illud nō ēēt
rectum. Et illa que fūt pp aliquid. si finis in
tenta p illa fuerit p̄sens. aut fūt futurus.
Illa ā que sunt ante. erūt p̄nca. aut fūtā.
a si nō fūt q'admodū g°. illic si exclusio nō
fūt. nō erit p̄napium. Sīl' hic ē dispō finis.
a illō pp quod. hoc ēīt ā p̄napiū ē. sī nō ē p̄n
cipium operātōis. sī cogitātōis. Sī p̄napium il
lic ē cogitātōis. q' illic nō ē op̄. Anēcoys cō. 89.

Ij. et necēitatem ēē i doctrina a i reb' mā
lib' ē sīlē quod dā mō. s. qm i utrq; ē
necēitas ī ceitur necēitas. exp̄c. q dīc
quod dā mō ex p̄ōnib' i doctrina sequtur posterio
ra. Cū exclusio que ē posterior i scia s' tp̄s sequ
ex pp̄ōib' q' sūt p̄nōes i esse aut illa. q' sunt
p̄ora i tp̄e. sequūtur posteriora. Et sīl' iterū ī ter
illa ē. qm si p̄ōes fūerit. ēīt exclusio necēsō.
a nō sequtur ēē. Et si finis fūt. erūt illa. que
sūt ante fines. a m hoc dūcersātur hoc duc p̄ōes.
g° s' hūc modū assīlātur fīnis. Conclusio a
assīlātur eis. que sūt ante fines. Et ci
dīxit. q' necēitas ē i eis ēē sīlis. Incēpit declā
re sīlītudīēm a dīxit. Qm quēdēm rectū ē tlē.
et c'. et i doctrina ī ceitur aliquod sīlē necē
qd est i gnōne. Qm ex ēēt pp̄ōn sequtur ēē cō
clusionem. V. gr. qm angul' extrinsēc' i tan
gulo valet duos intrinsecos s' oppōitos. a ci
anglō sequēn duos rectos. hoc ē cā in hoc.
q' anglī sunt equales duob' rectis. pp̄ōne g°
fūt illa. pp que est res. exclusio nō est 1°. qd
ē ante illud pp qd est. Et intendēbat p rectum
triangūm rector latūm. Et intendēbat p tale
hoc qd extrinsecus valet ad duos intrinsecos

declarat 2. 32. 1 euclidis.

et ci sequtur valet duos rectos. Dēinde di
xit. a non q' hoc est tlē. fūt illō tālē. 1. Et nō
q' anglī q' triangūlī valet duos rectos. Et est
necēē. ut angul' extrinsec' sit tlis. 1. qm hoc nō ē
cā illius. Dēinde dīxit. Sī si hoc nō fūt a c.
1. sī si anguli nō fūnt equales duob' rectis triā
angūlī nō ēīt rector latūs. Dēinde dīxit.
Et illa que fūt pp aliquid etc. 1. a dispō cō
clusiōis ant pp̄ōib' est dispō eor. que sunt pp
aliquid. ē dispō eor ant illo. pp qd fūt. Cum
fūnt fines. pp que sunt i actu. erunt illa i ac
tu. Et si fuerit finis i pō. illa erit i pō. hīc nū
dum sunt i actu. Et hoc intendēbat. ant dīx. Et
si nō sunt. a sūt exclusiōes fūnt. pp̄ōes erūt in
actu. Et si exclusio fūt in pō. pp̄ositōes erūt in
pō. Et ci declarant. q' ita se hūt pp̄ōes ci cō
clusiōē. sīc fīnis ci ill' que fūt ante finē. a dīxit.
Quē admodū illis ac. 1. Quē admodū si nō
fūt exclusio. nō erit pp̄ōes. Sīl' si nō fūnt.
illa. que sunt ante fines. nō erit finis. Illa ei
q' sūt i doctrina qī finis. sūt pp̄ōes. Et 1° qd
est qī illa que sunt ante fines. est exclusio. a
Deinde dīxit. hoc ēīt ē pp̄ōn ac. Et iūnt p
positōes. que sunt p̄napium doctrine. Dē
inde dīx. Sī nō ē p̄napium operātōis. et p̄ p̄ua
se. ne quis dicat. q' nos intendēm. q' ad que
dā p̄napia sequūtur alia. a fūt p̄n° doc
trine. Et hoc ē ita pōnūtur i mā. Et responsio ad
hoc ē. qm hoc nō ē p̄napium operātōis. sī p̄n° co
gitātōis. Sicut ait d' p̄napiis operātōnū.
Et accidit. ut ex p̄napio cogitātōis sequtur
illud pp quod. Q' p̄napiū i cogitātōe ē finis
i opōe. Et finis i cogitātōe est p̄n° i opōne.
Deinde dīxit. a p̄napiū illic ac. 1. i doctrina
speculātiua. a dīxit hoc. Q' doctrine operātiue ac
cidit i eis. ut illic sint duo p̄napia p̄napio
rum. s. cogitātōis. a p̄napium operātōis. Et sīl'
finis cogitātōis. a finis operātōis. Anēcoys cō. 90.

Dnecēē est g'. ut si domus est. ut ista sit
necēsō. aut ut sint. aut q' erūt p̄nca. a
Et illi mā que ē pp aliquid. V. g. qm
lapides erūt. sicut domus. Sī nō pp ista est
finis intenta. sī s' q' est mā. Sī illa si nō fūnt.
ista nō erūt. ista. domus g° nō erit. si lapidēs
nō fūnt. Neq; terra ēīt. si terra nō ēīt. Illic
ei p̄n° nō erunt. Et si anglī triangūlī non
fūnt equales duob' rectis. q' manifestū ē g°. q'
ī i reb' mālib' est illō. q' dī d' mā a ei mont.
Ij. necēē est g°. Anēcoys cōmentū. 90.

Si domus fūerit i actu. illa ex quib' do
mus fit. sunt q' ant domū. Et hoc ite
debat ei dīxit. Vt ista sint necēsō. 1. Vt 1ta ex
quib' fit domus. sint necēsō i ēē. Vt gnātura
ant gnōnes dom'. Et hoc duob' mōis. sūt sīc
p̄nca a cnca. sūt q' erant p̄nca. Dēinde
dīxit. Et illi mā. 1. a illi ista dispō mē cū 1°.
pp qd fūt mā. Dēinde dīx. V. g. 1. V. g. qm
lateres a lapides necēē ē. ut sint. si domus fū
erit. Sī nō ex lateribus a lapidibus sequtur a
necēsō. ut sit finis intentus. V. g. domus neq;
lēt intentum. nī s' mātēr. s. sī q' mā ē ma cāmī
rei. cū ē mā. Dēinde dīxit. nō ēīt pp ista.
1. et fōr nō ēīt p mātēr. sī agres. Dūnd' dīxit.
sī illa. 1. mā. Dēinde dīxit. si ista nō fūerit. 1.
forma. a finis. Dūnde dīxit. Illic ēīt ac. 1.

et q' accidit ei hoc i gnio nec ille ei. qd accid
i ductima. In ductima eiā nō erit ppēr. si
oclusio ñ fuit, vgī. cum ppēr ex qibus dcla
ratur. q' angli/ triangli ñ ālent duos rectos
nō erit. si non fuerit equalē duobus rectis/ et
iam pnotat hic si itelligitur illud ad memoriam
tēm i libro alexandri. Ideo ille ē erit pn
si triangulo fuerit angulos equales duobus rectis.
i. qui non sequitur. q' si oclusio sit. q' ipsa fuerit
fuit. Dūde dicit. q' ad fetlī ē gī. q' necessa
ria rebus naturalibus notae nātā. Et ipse qd sequitur
d' motibus/ a nō potest forām. s. qm materia nō ine
nitur ipsi form. nō fōr. cū nō sequatur mā. Aristo
Et oportet naturale iterū tellus texstus
duas vias cās. Sz magis dī iterū cum
que ē ipsi quod. cum ista cā mē. ipse at nō
est finis. ipsi quē a pnapium d' diffinitē/ a que
sie i rebus. que sunt partes. vgī. qm q' tom est
tle. necē est ut sit hoc/ a hoc. Q' sanitas ē tlis.
necē ē. ut sit hoc. Et sic/ q' nō ē tlis talis/ nec
cesse est ut sit hoc. Aliū exp comentum. qm.
Dicit. a oportet nātlez reddē utriusq;
cām. Q' o substitū rei nātlis ē ex ambo
bus. s. ex mā. a ex illo. ipsi qd est mā. i
Deinde dicit. Sz ni mag' delet et ē. i. a oz nā
lem solliciti mag' ē cām finalē cū ipsi cāi fi
nalez/ ē cā nātlis. a nō ipsi cām ē cā finalis. Dē
mō dicit. a pnapium est ex diffinitē. a nō. i.
pnapii/ ex quo sequitur. s. i fuit necessitas mē.
est illo. qd o tinet diffio. a fōr i rebus o positus.
Et intendebat p hoc. q' cā diffinitē ñ fuerit po
sita. sequitur materia necessō i ē ei. Diffinitē o
tinet form cāi/ a ipsam. Deinde dicit. Sd ē
i rebus artificialibus. ipsi gī. q' diffinitē domī o
nens/ colos pictus/ d' fenestra/ a calce/ a fīgē
necē ē. ut sit opitū ex recto. a pallete. Et o
q' diffinitē lōis et al' rōale. necē ē. ut sit cō
positū ex carne a osse/ Et q' diffinitē sanita
tis ē dispō i membra. qua agit sua actēm in
membro necē ē. ut ista dispō sit o plō. Et o
hoc intendebat. cū dic. q' dom' ē tle a c. Aliū texst.
Et rectū ē. ut ñ aut iteret i diffitē. et
hoc est. qm diffinimus actē fratōi.
cum ē fantōze tli mō. qd nō aptatur. ñ
sensibilit tli mō. Et hoc ipsi est. ut sit hoc mō
ñ sit ex ferro. In diffinitē ei ā que dā pate
sunt quasi materia. Aliū comētū q' q' inventus.
Quia diffinitē o tinet gnā. a duas. et
gnā sunt forme ulēs. et dē forme p
prie. Et ē dclātū. q' mā se ex necessio
ex form. Rectū ē. ut diffōes i hac scia sit
pnapii appen necessitatis mē. Ex qmb' dā
diffinitōibus nō solūmō appet o secutō mē. i
Sz et a in eis intrat mā. dicit rectū ē a c. i. et
rectū est. ut i qnibus dam diffinitōibus/ nō seq
necessū exprē diffē displōis diffinitōis. Si
intrat diffinitē. quasi pars. nō s o secutē.
Deinde dicit. Si enim diffinimus a c.
hoc est exēplū diffinitōis. i qua appet mā.
Secundo. n. qm nō completur/ nisi per for
mam. et materiam. sicut/ nō intrat materiam.
i diffinitē. Secundum enim si dicimus ipsam
ē instrumentum habens dentes. non est
diffinitō. donec dicamus ipsam ē ex ferro.
Explicit liber phisicorum aristotilis cum suis tēnis eius de.

Quia natura ē pnapium mot. a quie
tis transmutatōis. a ihi hic scia in
tentum nātam. Operet nos nātam
ir po motum/ quid sit/ tempus an
d' terminatum hic. d' tinabimus
numero sp o tēpus hic mō. Et ex hac ma
tia. q' motus ē de rebus gnātis. et primi eox
q' sequitur. tēp d' ordinō. est d' infinito. Et a
nō a causis multis/ ex d' diffinitē quinque
ut i ei diffinitē infinitū. Illud ei/ qd tinet
i infinitū. est ordinatū. Comētū ad comē. p.
Incipit notificē cām. ipsi qui o tingit
et hic ut d' motu. a d' rebus/ que sequū
tur motum. q' cū d' sīōrato et lit d' natū
dinis/ diffinito est pnapium motus/ a quietis.
tunc fuit necē ei declarare/ p quot modos
dī pnapium. a qd dī d' mā. et fōr. Sz pmū
pnapium mālē potest declarē ant/ q' p scī
tantia d' motu. a accidēs motus. pnapium
ant/ qd ē p mus motor. nō potest p scīntia
d' eo. nisi post p scīntiam d' motu. Et ice p
hoc ē lāte. q' ex diffinitē ñ appet. q' p scīn
tia d' motu ē nātā. Et q' oportet ñ lem p scīn
tiā d' mutatione illa pnā accepta i diffōne
dicit. q' natura. a c. i. Et ita apparet ex p cās.
q' diffinitē ñ ē pnapium motus/ a quietis
transmutatōis. a nō transmutātōis. Et intendi
mus i hoc libro p scīntiā d' nātā/ cū intentō hui li
bri fuit loqui d' rebus sensibilibus omnibus rebus nā
tis. Et ita loquitur sum d' ipsi p n. qd ē qī mā a
dinis rei nātis. Operet nos q' loqui d' mo
tu. quid sit. Et cū determinauerimus. i. diffinien
mus motum. d' inabimus post unusquisq; cor
que accipitur i diffinitē motus. a sequitur
motum. Et cū dicit hoc incipit dicere illa. q'
ita se habent ad motum. a dicit. Et consideranda
re i. Vtrū omnis i omnibus illa semp. aut
alia d' multibus. Deinde incipit nātare ē. q'
o sīōrato d' o tinuo exigit a o sīōratē de fi
nito. a dicit. Et pnum cox ac. i. a pnum cox/
que appent ex o sīōratē d' o tinuo est o sīōra
re d' infinito. Deinde tenit cām i hoc. q'
dicit. Et nō accidit multoties a c. i. Q infinitū
o tingit o tinuo. aut ē dā ei. accidit multoties.
Q' cū diffinierim' o tinuū/ accipe i ista diffinitē
infinitū. Cō tinuum ei est illud. qd dīuīdī i infinitū.
Deinde i dicit testimōnū sup hoc. a dicē
Illud ei/ qd dīuīditur i infinitum. ē o tinuum.
i. a diximus. q' diffinitē o tinui est illud. qd
dīuīdī i infinitum. Q' illud/ qd dīuīdī i infini
tum. ē infinitum. Q' cū p dicatur s. quid. qm q'
uentum/ ē infinitū. Et dicit/ ut in ut. a dicit
multē. q' ista diffinitē o tinui ap dicētes ipsi
nō o pī ex ptibus indīuisibilibus ē. sicut. dicen
tes aut/ o tinuum o tinuum o pī ex ptibus indīui
sibilibus/ nō accedūt hāc diffinitē. a si dicat.
Et nō accidit plibus cox. qui utūtur diffini
tē o tinui/ a accipe i diffinitē ei infinitum. Et
forte dicit hoc. q' o tinuū pōt ē alia diffini
tē. ut i qua dī est illud. i cui medio/ pōt pī ter
minū cōi duabus ptibus. Aristotilis texstus.
Et cum impossibile est/ ut sit motus. si loc
et tpus ñ fuerit. o ait festū ē gī. q' ipsi hoc
a ista cōsa omnibus/ oportet gī per scīntia
n d' unoq; cox. Consideratio ei de ipsis est

d' i pnto ca d' q' tinuo

o tinuum

Verroys comentum .2.

Cum dicunt q ex diffo nō appet. Q. omnes pscientia d motu. q. sciatur omnis motus a sciē. Q. illorum q sequitur motum que sunt ppiqua illi cū. est omnium. a q. sciatur secundum omnium. Inc pte ostendit a. q. pla. q. ips sequitur motui i rei natura a nacus. ut dicat quod omnes. Oportet a ostendere d ut ēt ei ostendatur d illimb prius. a dicit. Ostendere g a c. 1. Ostendit ēt g. q. ex hoc q dixim. q. appent i diffōne esse. Et q. a sint cōl omnibus rebus naturb. Oportet nos ilxe ulō loqui d illis rebus naturb. Cum ille liber sit p mag liber i q tō d rebus naturb. a d cōi et loqui pt. q. de pō. Et fuit necē loqui d illis rebus i hoc libro. Et hic expressit suam intentōē i hoc libro. a q illa. q. sunt subta illi o sidūtōis. Et sunt ei accidentalia cōia. que appent ex diffōne naturē.

Et incipiens sic dicit. Textus.

d motu. a dicam. Q. rerum quedam sunt i pscētē. a quedam i pō. Et scio q. quēdam demōstrat ēē hic. a q. dam demōstrat ēē hic quidditatis. a q. dam demōstratur ēē hic dispositōis. Aut attribuitur hic nō aliquid alio nisi pdicamētorum entis. Aliquorum quedam dicitur s magis. a minus. a quedam s agēs a patiens. a illi s moues. a motum. a quōm est moues motum. Et motum ē motum a moueute.

Verroys comentum tertium

Cum noluit diffinire motum. incepit d illis que ita se habent. d illis que multi diffinierunt si pōssent. incepit p dicere ens i actu. a pōm. Et fuit duo gnā. et que nō potest motus ēē. aut nō ēē motum i ea illa. d nō possunt sam ppēs. a est. Q. enim diuidunt in .10. pdicamēta. ad hoc. q. multi d dicunt. Q. mot' inuenit i qtuor cor tm. d nō possunt tertiam ppēs. a est. Q. pdicamentum nōnis. q. q. relatio i eo s magis. a minus. Vt duplum a dimidium. a multum. a pmum. Et q. q. est nō i eo s agēs. a patiens. Q. ad modum ei duplum i respectu dē minus dimidium. a dimidium respectu dupli. Sili agēs dī i respectu patientis. a patiēs i respectu agentis. a monstrat hoc ad declarandum. q. ag motus ē actō motus i moto. q. d nō hoc ēē. q. d nō ie sunt moto. Et nō dicit nec motum. i. d motu motum. Tertio dicit. a q. dam diuisam ēē. i. unum unum sic. a q. dam p alia q. tuatis. i. unum unum q. tuatis. Et q. dia. hui diuisionis. i. sonuidum q. tuatis. Et nō dicit s magis. a minus. i. relatum. q. est i q. tuatē. et Deinde dicit s agēs. a patiens. Et ibi dicit relatum. q. inuenitur pdicamētum a agēs. a patiens. et dicit. Et unusquisque s agēs. a moueus. a motum. Q. moues. a motum sunt p fectōis. q. agēs. a patiēs. Cum omne agens sit moues. a nō q. ne ratum. Textus.

Et nō est motus ex ipsis res. transmutatur ei transmutatur. aut in ba. aut i q. to. aut i qualitate. aut in loco. a Et nihil mouetur ineitur commune illis omnino. Quasi dicas. q. nō ista. sunt unum pdicamētorum. Vnde necē est. q. nō ē motus. a transmutatio ei o alie. Nisi illorum. q. dicamus.

Hoc a quatuor est diuisum motum. ad hoc. q. omnes re diffinitōē mot. Et est. q. a motus inuenitur i plib uno pdicamento. Et dicit. a nō ē motus a c. 1. et nō inuenitur motus ēē. p. pdicta. quia diffinitum semp diffinitum. Aut ipsa diffinitio ēē. Aut q. actus. Aut q. potentia. Aut ratio. Aut aliquid pdicamētorum. et ita q. nullo nō inuenitur. i transmutatio. Et q. nō sequitur. ut motus sit i plib uno pdicamento. et ille sermo q. primus sic. oportet ei motum. a motus est i quo plurib uno pdicamento. q. mot est i plurib uno pdicamento. a ill' inuenitur q. c. 1. a ipse ē inuenit. Aliquis motus est alius pdicamētis. i quib inuenitur motus. q. q. Aliq' est ubi q. tuor. q. nō sit unicus. n. alios pdicamētorum. Et q. nō sequitur. ut mot sit i alia natura a pdicamētis. q. nō dicam unum. Et i ambiguitate. q. nō q. motus nō dicitur unum. i. nō hic diffinitio dicitur unum. q. q. prima pstat. s. tres diffinitōes sunt i ambiguitate d motu. Et quēdam d hoc. q. dicit hic. Q. mot nō inuenitur i uno pdicamento. Et tamen est i libro d pdicamētis. ipsum ē i pdicamento passionis. Et s hoc aut non d tenemus. q. putare pdicamentum passionis. Aut nō debemus dicere ipsum inuenitur i plib uno pdicamento. Ad hoc ait dicam. q. unum motus s. q. nō diffinitur a perfectō. ad quam ueniunt motus. non s magis. a minus. nec est diffinitio d gnē ulla actōis perfectōis. et motus ei nullus alio ē. q. gnō ptis post ptem alia. nulli g perfectōi. ad quam ueniunt motus. non perficiatur. q. sit i actu. Vnde necē est. ut motus. q. est in subiaciente i gnē sunt. a motus. q. est i q. tuatē. in gnē q. tuatis. Et sili. qui est in ubi. a i qualitate. s m aut. q. est ma. ad perfectōē alia. ab ipsa perfectōe. nec est ut sit genus p se. Vna ē ad rem ē aliud ab ipsa. re. Et s hoc sunt positi pdicamētum p se. Et ita mod' est fumosior. sile aut ē mor. Et nō aliq' i omnat aliq' motum fumosum i pdicamētis. a ubi modum nem in hoc libro. Textus.

Et unusquisque ubi oim ē duob modis. Vnus. qui d. q. d nō dicitur ēē hoc. d nō dicitur p formā. a d nō dicitur p priuationem. Et sili i quantitate. sicut ei est album. a album nigrum. Et quantitate aliq' est perfecta. et diminuta. a diminuta. Et sili in translatione aliq' est supine. a aliq' iacet. et aliq' leue. a aliq' grane. Vnde necē ē. q. sint tres motus. a transmutationis. quod sit species motus. Verroys Comentum quintum.

Cum posuit. q. diffinito motus ē ambiguum. q. inuenitur i plib pdicamētis. incepit declarare. i. q. nō hoc solum est motus dicere. Sed q. motus inuenitur i uno. q. q. motus i uno. Non nolumus. q. dicere. q. q. ei ē cōdē gnē d uno. et oppositum. Et nolumus ē nobilius. et quod ē nobilius. ē uilius. Vt motus d nō ē m ē. et ē nō ē. a dicit. Et unusquisque ubi ē. i. et unusquisque motum q. ē inuenitur i eo pdicamento d duob modis. Quia transmutatio in ba. cui transmutatio est completa. q. d nō dicitur i ē. i. i forma. Et quisque d nō dicitur i ē. i. i forma. Et quisque d nō dicitur

in pu. ut. Omnis ergo finem omnis status
q' notat sit formal. d' gno. Et ipse p natu
forma. d' corp. Et simili finem tantum
tatis / qualitatis. Aliq' ergo notatur p q' est
albus. aliq' p q' est nigr. Et sili quantu
tate. Aliq' p q' d' minutur. aliq' p q' est
pfect. Et simili in ceteris. aliq' finis tan
mutatis est d' sapiens. aliq' d' infinis.
Ideo ipse dixit. et alia leue. alia grauis. Forte est
exemplum d' motu. i. abu. i. q' motus i leue / quinque
monetur ad hoc. ut sit leue. a m actu. i. ab
des sup alia corp. Et aliq' ut sit i actu. grauis
i. ut sit sub alis corp. Et forte d' aliq'
d' glie. a corp pac. Et ele mota ex tantum
te gumate i mutate. a d' lemate i gram
tate. Dehinc dicit. Et tamen est q' ex iorsed.
Verum est q' ex hoc quod dicimus. Vt sic ultimo
motus finit. quot sit sex rex motum.
Et sit ordo. ut incipiunt. duo. s. i unoquoq;
predicamento. Vnum a' inciatur i alio predi
camento ab ultis. q. p scanta b' i quito. Textus
Et unicuiq' ulor genere dicitur in id
quod est actu. a id q' est pt. Cum mot' est
perfecto eius. quod est m pt. s. quod est tle.
Vbi. Quoniam perfecto altati / quasi altatu. e
altato / a perfecto augmetu. a fin oppositu est
diminuto. Et sent unii nomi cor ambobus.
e augmetu. a diminuto / perfecto gnati / a cor
mpti est gnato / a corupto. Et perfecto translati
ti est translato. Nemoys comentum ·5·
Cum nam ut ait. que ait pcedi lxx.
quod dicit de diffinitone motus. Incep
diffinire eii. a dixi. Et ai unicuiq' a
e. i. cui unicuiq' gnetur motus / dicitur in po
tentia. a actu. Quoniam unicuiq' cor quod e
i potentia. quod est i actu. Et manifestum est.
Et manifestum e. q' motus e perfectio rei mote.
q' manifesti e. si non fuit perfecto ei / s. quod e
in actu. Ideo est perfecto eius s. quod est in pt.
Et addit i diffinitone. s. q' e in pt. Quoniam
motus s. q' e in actu / a / et potentia. Et duas
perfectiones. perfectiones. s. in actu. Ido s. q' est mo
tus. Et perfectiones / s. q' est i pt. que dicitur mot'.
Dehinc incipit de monstrare sciencia istius
diffinitois unicuiq' genere motus. ei dixit.
Vt gt. perfecto altati et e. i. Vt gt. quia perfecto al
tati / s. q' est i potentia. est illo / quod dicitur al
tato. a perfecto augmetati / a diminuti. s.
q' fuit in pt / est illud. quod di augmetu. a di
minuto / a perfecto gnati / a corupti s. q' fuit in
pt est generato / a corupto. Et perfecto trans
lati s. q' est i pt. e illo / q' di translato. Et
manifestum e. q' iste diffinito motus e cor
motu no ne / a eterno. Et sili a apet ex hac
diffinitu / o summato mot'. omnis. n. qui qui
est. est perfecto ei. quod est i actu. Vno uidem
q' motus augmeti / a altato fuit pter motu.
Ido ei possumus dice. q' augmetatus est mo
tus uno motu. d' uno augmeti usq; ad fine.
Apet ergo motus i qt sensibu. Et sili est in
plurib; dispositib; altatibus. Et ipse est. ut
in toto tempore augmeti fit motus. a no ce
perdatur a motu. sensu. omnis g' aug
a d' uno motus ad fine / opinum ex plurib;
motib;. a plib; quietib;. In uno d' motu fit

lio / qui e d' p ad fine no interpi quiet. Et id
diminuto e maiori eo. Et ad m' lxx in q
augmeto / a diminuto / altato. Et uno motus
aliqui augen p aliqui uno dicitur. a remo
tus est ut ille dicitur e uno atu. s. omes p
tes tpis ubi' amu. qui minus tpis sensibile
uno hz ex eo pcin sibile. Textus.
Et dicit ibi. q' motus e longe ex
qo p. i. aliqo confiatur. et non e confiatu
in actu. i. dicit non e continuum. Et hoc e
confiatu. Et simili in one. a mocuiu. a li
in. a tempu. Nemoys comentum ·7·
Dicit et d' ibi. q' motus e possibile
ei potentia. s. q' pot ex infinite tranmu
tabili. confiatu. et non e confiatu
qui constat ab confiatu. hz qui uno. confiat.
hom confiatu. Et illo est pfecto confiatu
et confiatu. no est confiatu. i. po sit pter. q'
Et sili e d' ipso sente memorante. ad lxx.
Dicimus ei / i unoquoq; istor e tle. d' hz uni
stem transmutois / s. q' est i potentia. Cum q' est
ficato est pfecto confiatu. s. q' e confiatu. Et
sili i aliis transmutatib; manifestum est. q'
motus e pfecto moti. s. q' est moti. Et no e
motum. nisi s. q' est i potentia. Et manifestum e. q'
motus e pfecto moti / s. q' est i potentia.
Et q' uno motus aliqua Textus
cadit e i pt. a i actu. et no i simul. s. ter
lxx. Vbi. aliquid. actu. a fugiti potentia.
Sunt ei plura que agit i me. a patiuntur
ab i me. omia ei isti sunt ex eis. que agit i
simul. a patiuntur. Vno necesse e. ut quod mo
uet aliter. moueatur. Et quod existimauerit. q' omne quod mouet / mouet. s. lxx. de libro
alio mo ab lxx eum aliquo quod mouet. a no mo
Dicit. q' uno m' res sensibiles Nemoys ·8·
de duobus motis. aut pt. aut actu. Sz
no s. idem. a eodem mo. Quia ipse est a
liquid e calidum i actu. a calidum i pt / s. ei
dem modum. Sz idem i respectu. quia in pt.
quia i actu. Vt gt. quia aqua est calida in ac
tu. a quia calida i potentia. In respectu a' duo
est i pt. a i actu. s. in pt respectu altius. a in
actu respectu reliqui. Et sili in respectu eiusdem
duobus motis. Vt gt. quia ab e agens i corpus
s. q' e primus i actu. a patiens ab ipso / s. q' est
corpus i potentia. Neque e g' ut sint hic ali
qui. que movent se ad minus. a movent
ab minus. Et q' hic duo sint neq. s. agen
a patiens i simul. Sz i respectu duorum. no i respectu eorum
tem. Dehinc dicit. Neque e g' ac. i. aliquid
aliquid. i quibus i quibus inest pt / a actus i
simul. Neque e. ut illo / quod movet. s. hic mo
dum. ut moueatur. Et intendit / ad dicit q'
nullter illo / quod agit modum. s. q' est i potentia
moues. Dehinc dicit. Et quod questio
nunt ad. et sine hac determinatione. s. in fit
oportuit pt a actu. Ez no est res. Sz i sic
nihil libri de nullitate. q' h' e motus. quia
no movetur. quia. ei in eo / no sit alia potentia
et hanc plato. Textus.
Omnis dicit e / p' est. est ipso. e
quod illud / quod e in p fuit. aliquid p
te. aut p illud. s. q' e motus. Et quia
go p hoc / quod dicit. s. q' e motus. hic. quod non

ratio. Cuprum. s. in po volum. Sz perfecto
cupri p qd est cuprum. no e mot. Quia ita
eis cupri a ipsis esse motum p aliqua pōm
no hēt eandē intentōes simplicit. tuc a i dif
finitōe cuiūs cēt motus. Sz intentio eōr no est

Averroys co. 9

Cum declarauit. q. circa nātura
tinet i po a actu i simil. aut duob tpib
i respectu eiusdē. aut secōdē tpe respec
tu diuōr. aut eiusdē. si duob mōis. a q motus
est i hoc gne. hoc pt declarare. q motus est
perfecto entis in p q est i potentia. no p q e i
actu. a dicit. ovtius aut eius a c. 1. ovotius
aut eius. qd e in po. s. eius. qd exit o po in ac
tum. incepit i illo. qd e actu. q no illud. qd
est i actu agit. Et hoc est p q est motus. no
p q est i actu. Vgr. qm cuprum e i actu cupri
a in po volut. et perfecto cupri i actu. p q e
cuprum no e motus. Qm quiditas tuc cēt i
motu. Sz actio cupri quae e motus est actio
eius p q est i po. volut. Et intendit. qm a
cū po in aliquo finit ab actu. a mot no e p
fecto rei p q est i actu. Necē e. ut sit perfec
to ei. p qd est i potentia. Et si motus cēt
perfecto actois. tuc quiditates rerum cēt
mot. Sz mot no e perfecto actois. Q quidi
tas cupri quae e perfecto ei i actu. no e q hē
at potentia ad i actu. ad motum. Qm si hoc cēt.
tuc potentia a actis cēt res.

textus

Sz intentio eōr no est eadē. ut dixim.
Et hoc manifestum e i ovtavo. Sanum in
potentia aliud e ab infirmo i po p illum
semenie debet hē eandē intentionē. s bm eis
eōr a illud qd sanat a infirmatur. sive sit
humor. aut sanguis. est idē a. c. hoc no sit idē
sicē color a visibile no sunt idē. ovanifestum
est. q perfecto eius qd pōt aliquid p q pōt
illud est motus.

Averroys comentum . 10.

Et intentio actus a potentie i re d mosta
ta no est eadē. a si sbm sit idem. Et hoc
e manifestum i ovtavo. Sbz eis est
idem. a sit i maxima diuersitate. Vgr. q
hoc d mostratum e sanum e aliud a dicē ipm ce
i po infirmum. Et si duo diuersa cēnt res. pp
qd hoc q sbm eōr e res. attingēt ut po ad i
nfirmitatem cēt eadem eū potentia ad sanitatem.
Et si hoc cēt. tuc sanitas a infirmitas cēnt ea
dem. Qm potentia rem oia sunt hic. Deinde
dixit. et s illum p modum a c. 1. et cēt necē. ut
aliq duo cēnt idem. Q sbm e idē. s. q aliq
quid cēt sanum i potentia. a infirmum i potentia
cēnt idē. Q sbm sanitatis a infirmitatis est
idē. Vgr. humor a sanguis a c. aliqd ce i ac
tu a i potentia no e idem. Q sbm illius e idē.
sicut color a visibile ñ sunt. Et si sbm e idē
manifestum e. q perfecto ei qd pōt aliqd p q
pōt aliquid id. est mot. non perfecto ei. qd
est i actu. Qm si perfecto actois cēt i motu.
tuc quesites cēt motui. a tuc quiditates a
oia res cēnt motus. Vt dixi.

textus

Et declaratum e. q intentio motus e h.
et q e eius debz ce in perfectione. nū u
luis. Vtrum eis e possibile. s. ut actus ca
dat in aliq hō. a no cadat Vgr. edificatio.
perfecto eis edificatio p q est edificatio e edi
ficatio. Edificatio eis e actio edificati. aut

domus. Sz aliquem est. nec no est edificati.
g necē e. ut edificatio sit actio. Edificatio qi
aliquis mot. q ille sermo e ouemens rerum
motuum.

Averroys comentum xi. quodam.

Et declaratum e. q diffinitio motus e ista.
s. q dz esse actus. quae e in po. qui est ac
tio. m ante. neq post.

Quod dixit
utriusq ei cui e po. s. et hoc necē est. q u
triusq rei dicit. est po in motu. s. ut actio sit in
co. aliq hora existens. a ut illa cadat i alia. q
et impossibile est. ñ ico sit mot. ant. q actio ca
dat ex eo. Vgr. qm dicimus. qd perfecto e
dificatio p q est edificatio. est edificatio. q
est motus edificatio. no ant. neq post. An
te aut impossibile est. q no hēt actio. quae e edi
ficatio. remanet g. ut edificatio sit. aut ac
tio a edificati. aut actio eius. qd res edificati
est. Vgr. domus. Sz domus no est edificatum.
neq transmutatur. g necē est. ut edificatio
sit actio edificati. s. q edificatur. i. p q est
edificatum i po edificatum.

textus

Declarabitur a hoc ce rectum ex hoc. aliq q
dixerunt. Et q difficile est ipsum diffinire
alio. Impossibile eis e ponere motum a transmutatione i alio gne. Et iste p mo e rectus.
Et hoc manifestum e ex. qm q sic dixerunt ipsum p q
aliq posuerunt ipsum. dixerunt eis. q motus e
alietas a equitas ab equalitate. a q no est. a
nullus illorum necē e mouei in aliud. qd est
alid. neq illud qd est no equale. neq illud.
quod no est.

Averroys comentum . 12.

Dicit. et declarabitur a c. Et apparet a. q
hoc dicit diximus d diffinitione motus
est rectum. Qm aliquis sciuerit. quod aliq
dixerunt d illo. Et q p mo aduersarius no est
contradictorius. uerius dicit. Et q difficile
est a c. 1. q ipsum est diffinire motum alio m
ab eo. quo nos diffinimus ipsum. Q nullum
pōt ponere motui sb alio gne ab eo. sub quo
nos posuimus ipsum. Et ei narrauit hoc.
ice pt declarare errorem alior a dicat. Et iste
p mo e rect a c. 1. Qm q sic dixerunt diffinitionem
qua aliq diffinierunt ipsum ce alietate. a qd
exitus ab equalitate. Et quod ipsum ce no en.
Sz nullum istorum e motus. Qm si cēt. tuc qd
dicē tur aliq istorum ce. cēt motum. Si g mot
cēt alietas. tuc omne aliud cēt motum. Et si
cēt exitus ab equalitate. tuc omnis exitus
cēt motus. Et est magis remotum. ut sit q
no ens. Qm no ens no transmutatur.

Deinde dixit. a nullum istorum mouetur. Et si aliq
qd istorum cēt diffinitio motus. necē cēt. qd
quod dicē tur ce aliq istorum. a ipsum hē motum.

Et debes scire. q ista diffinitio e manifesta p se. Sz tu debet inuenire p aliqua ma eorum
qb inuenitur hi quis diffinitores. aut per
maiores dicions. aut p maiores oppositis. diffinitio i q
ignote nāli necē e. ut i eis utatur q s sillo.
aut i declaratione diffinitorum. a diffinitum
ce. qui utriusq fuit ignotum. aut i declaratione.
q diffinitio est diffinitum. qui diffinitum fuit
manifestum e sim p se. a diffinitio ignorata.
Ny g i declaratione diffinitionem motus utitur tri
bus. s. dimissione. a inductione. a ma acceptia
a. qio. i qua declarat. q si est impossibile ut pe

fectō que ē motus ita mote. sit ꝑ q̄ est i actu
ē pfectō eius ꝑ q̄ est i pō. Et est ꝑ q̄ ē
in pō. Et est dissolutō qōmō i alio loco.

Et ā transmutationes ut textus.
ad ista a fi ab istis nō est dignius. q̄ fi
cien ab ab oppositis. Et cā ꝑ quā posu
erunt motū i istis ītentōnib; est. Qui motu
motu nō hē finiū. apud quē cessē. a q̄ p̄ma
altius ptis. cū sint in capitulo ꝑiuatōnis. nō
hēnt diffinitōes. similiū ei cōr est ō mutatio
ē hoc. nī ē i hac diffōne nī i alius ꝑtica
mētis. Averroys comentū tertī decimū.

Odiat. Et ā et ē. Et ā dicē. q̄ transmutatio
est ō nō ente ad nō ens. nō ē dignius
q̄ ut dicē ipsū nēire ō ente ad ens. a
vrcennus ēit ā. q̄ transmutatio neit ō sōi in
forma. sed neit ē alteratē i alteratē. Illa ḡ
omia sunt actūa motū. nō q̄ p ista sub
motus ostituatur. Et cū dēfinit. q̄ diffi
nitōes quib; utebantur motu. incepit re
narrāē causam. ꝑ quā diffinebāt motū.
istis diffinitōib; a dixit. et cā ac. l. Et cau
sa. ꝑ quā diffinebāt motū istis diffini
tōnib; est. Qm motus cū sit ō neb; q̄ē nō
p manet. nī nō hē diffinitōes. Diffinitōes
cū sint rei p manentis. a q̄ si hēt diffini
tōes. cessarent a ōstruētur. Et q̄ dī. q̄ mot
nō nī hē finiū. apud quē cessē. ut inate sūt
rē p manē apud suas diffinitōes. Cū ḡ
existimauerunt. q̄ motus nō hēt diffinitōes.
a q̄ ista quē sunt ꝑ ncipia ptes pu q̄ ptes
q̄ trāē cētōi. nō habēt diffinitōes. s. ꝑ
ꝑuatōis. Existimauerunt. q̄ sēqtur ex hoc ut
motus sit sub hac pte. quē ē ps ꝑuatōis. a
ꝑ ista ꝑ mois ē ex duab; affirmatiuis i fa
figura. a nūq; ꝑ ē ffa. ex tuis cū hēt diffini
tōes. a ꝑuatōes ā quodāmō hēnt diffinitōes.

Et intēdit ꝑ ptem hoc. q̄ ꝑiti gorici op
piniabātur. q̄ ꝑncipia rē dīuidūtur i duas
ptes ēias. a q̄ una ps ōtinet mag̃ illa op
posita. quē sunt mag̃ i capitulo ꝑuatōis. a
alia ps ōtinet illa. quē sunt mag̃ i capitulo
hitus. a ponebāt in una pte. x. s. Bonū a
equē. et pūm a ōxtrū. a lūm a masculū.
a motū. et rectū a quadratū. Et oppōita
istōr i capitulo ꝑuatōis. Q̄ omia ap istōr
sūt i altera istar duar pūm. a motus nō ē
i capitulo entis. q̄ē in capitulo ꝑuatōis.
quē ē nō equale. a alū. textus.

Et cā in hoc q̄ existimauerunt. q̄ mo
tus nō hēt diffinitōes. est. Q̄ impōle
ipsū pōi i potēcia entis. aut i actē
cōr simplicē. Qd ēit ē in pō aliq̄ q̄ tū.
nō ē nēcē ipsū mouēi. nī illō. qd ē aliq̄ quā
tū i actu. Averroys comentū q̄ ātī decimum.

Cū dēclārāt. q̄ cā in hoc q̄ posuerunt mo
tū i pnō capitulō ꝑuatōis. ē. Q̄ exi
stimabāt. ipsū ꝑuatōes. incepit dare
cām ista existimatōis. a dixit. Et causa in
hoc q̄ existimauerunt ac. l. Et q̄ impōle ē pōnē
q̄ genus ei ē pō simpl. aut actus simpli
similius ei pōt dicē nēcē. qd ab hoc mouetur
i pō. ipsū mouēi i actu. vel. Qm illud. qd ē i
potēcia aliq̄ q̄ tū. nūq; mō i q̄to. sed id
qd ē i actu. a q̄ tū. mouetur. Q̄ ita q̄ nē

sōt. Et cū motus nō ē sub pō simpli. nī sub
actu simpli. Et hoc dīuo sunt due ptes en
tis. q̄ nō est i capitulo entis. sed i ꝑnūatōe.
Et latuit eos actus medi inter potēciam q̄
actū. qm ē pfectō pōs. ꝑ q̄ē pō. textus.

Et existimauerunt. q̄ motus sic actō ā. v
sed actō imp̄fēta. Et cā in hoc ē. qm illud
qd ē i pō motū. a ē illō. cui actō ē mo
tus. est nō pfectū. Et nō scē quid sit. est
difficile. Necē est ēn ipsū pōi. aut in ꝑuatōne
aut i pō. aut i actu simpl. Et manifestū ē
q̄m impōle ē. ipsū pōi in aliq̄ istōr. Nēc actū
ḡ modus. quē ꝑsumūt. a ipsū ē ē aliq̄ō actū.
Sed ipsū intelligē ipsum ē actū ꝑ modū. q̄
nūnūmū. a ē difficile. sed tū pōlē. Aver. cō. 14.

Cū dēclārāt cām. ꝑ quā ꝑsunt mo
tū. posuīt motū sub gēre ꝑuatōnis.
dīxerunt. q̄ motus ē positus i actu. si
in ꝑnūatōe. sed ē actus nō pfectus. Vnde anti
qui existimauerunt. ipsū ē sub ꝑuatōe. cui actū
nō pfectus sit ꝑpiquus ꝑuatōi. Deinde di
xit. Qd ē in potēcia ac. l. Et cā in hoc. q̄ q̄
motus ē actō non pfectā. est. Qm id. cui actō ē
motus. ē nō pfectū. q̄ ē in pō. Et q̄ ē actō
nō pfectus. id difficile scitu. quid sit. Dīuō
id dixit tūc sup hoc. qd ē actus nō pfectus. a
dixit. Nēcē est. n. et c. l. Sed apparet ipsū. nēcē
ipsū ē actū nō pfectū. nēcē ē. n. poni sub pa
tē. aut sub potēcia. aut sub actu pfecto.
sed nō pōt poni sub aliq̄ istōr. q̄ ē manifestū
pōi in actu nō pfectō. a actus potēcie.
tūc ē difficile. sed ipsū intelligē ac. l. sed ipsū intelligē actū est difficile. Q̄
est impfectus i se. Difficile ēit intelligēre. quia
est ꝑ rē latentē. a hoc est ꝑ impfectōem
sue natūre. sicut ḡ motū impfectū. ꝑ ē
cōtēm motus eius ē ipsū. Et nō ē illud latuit antiquos. Sed hoc sit difficile. ta
men est possibilis. textus.

Et omē qd mouet. nūl mouet. ut di
cimus. Cū sūt i pō moues. a cessatō
a motu sūt quies. Cessatō ēit. cui est
quies motus. est quies a. sicut ēit eius est
nēcessus sic ē ītentōi. a ꝑ q̄ est tale ē. mouē
a facit hoc p otactū. q̄ nēcē est. ut pacat
cū sua actōē. Et nō ā motus est pfectio
motū. ꝑ q̄ est motū. Averroys comēt. 15.

Odiat. Q̄ omē qd mouet. a mō ac. Et q̄
q̄ motus rē est. ꝑ ē in pō. qd ē q̄ mo
uet. a mouetur. cū in pō sūt mo
uens. s. moues. q̄ q̄. a q̄ nō. Transmutatio
ēit hui motūis ē pō in actu ē transmutatio.
Et q̄ ē ipsū hūc motūi. q̄ ei cessatō a mo
tu. est quies. Q̄ quies incitū ico. qd mo
uit motū. a nō exigit ꝑ vispēcī ico. potē
cia ei. a hitus sūt mouētes in pō. Cū ali
q̄ mouēt. a aliq̄ nō. Sed nō dicūtur quie
tē cū nō sūt corpōra. a dixit. Et cessatō ei
et c. Et q̄ dī. a omē qd mouet ex eis. quē
mouēt i pō. qui cessant a motu. a cessatio
ei sūt ītra quies. nō mouet. nī mouetur.
Sed actō motus ē mouēi. Illud ēit. q̄ agit
motū. Sed q̄ cessatō ē ab hac actōe ē ques.
actō ei ꝑ ipsū. ꝑ q̄ ē moues. i. i actū mo
uēi. nō mouēi. Sed q̄ nō agit hoc. nī p otactū.
cū sit cōi. qd ē otingit ei nēcē mouēi.

hic ulte. ḡ. q̄ mot ē mō ic pō
actū pūm. Et exp̄it sic q̄ act mēlyd
q̄ q̄ mot nō ē act totālē pfect. nēq; i potē
ipsū sic ādēt. (qd ēt) q̄ nō ē pf ē

amtq

omē moues qd ē pō mou
et ēmus in mobilitās quē
cum mouet mouetur.

ab eo. quod motus. sz hoc nõ ē. ꝗ q' ē mouēs.
s. 1. ꝗ q' est i actu. sz ꝗ q' ē i pō mouēs. Et dē
mouens/a motus sunt illi. qui nũ ē eadem.
ut declaratus ē i libo physico. Et ro ad ꝛ. cle
sua nõ mouetur ab illo. que mouet. Et ai
notificant hoc dicē. Et ro mot' ac. 1. et ph li
qo dicimus. q' motor mouet' p actis. ro mot'
p fectõ ē motu p se. 1. ꝗ q' ē motus. nõ p fec' mo
tois. Et ion ut hic diffio ad hoc. q' diffinitur
motus p ista alia diffinitõ. que notor p ma
sz p ma de nõ stat mag' sub' mot' ista ei
diffinitõ ē mal' p a at est ꝗ fozz. Ad textus

Et hoc sim p dicit p otiectus motois. et
forma sp mouē illo. qo motus alio ad hi.
aut ad sua dispsitio. aut ad hic q'tu'.
Et est illud. qo ē p'ncipium/a ci motus. quod
motus. ꝗ gr. a mi homo/qui ē i p fectio. fac ho
mi. et hoc. qui est i pō. Ad qu in

Dicit. a mot' fit i moto. p otiectus moto
ns. a motor motus p suam form. a forma
sp ionat illo. qo motus. s. motus/ad id.
ad qo natural' ionat. Si g' fozz fuit d'mo stra
tum simp'. 1. ui sba mouebit. a i sba am demo
stratus. Et si fuit qlis/a mouebit ad qualis
d'mo stratus. Et si fuit quanta. mouebit ad qn
tatez d'mo stratus. Et si fuit ñ mouebit ad a
liquē locus. mouebit ad illi. Deinde dicit.
Et est illo. qo ē p'ncipium. 1. et illo/qo est i
motoē actu/i motoē. p qo motus. ē illud/qo i
q' motor ionē id. qo est i pō i actu. vg. a mi
homo/q' est i actu/fac. vg. o sanguinē mestru
oso. qui ē ho i pō. hoiem in actu. Et ionē hoc
ad declandum. q' motor nõ motus. ni ꝗ q' est in
actu. Et q' motus mouet ꝗ q' ē i pō. Et ro si
motor mouetur/ē p actis. nõ ꝗ q' ē motor
g' motus ē p fectio motu ꝗ q' est motum.

Apparet g' ex hoc. illud. Ad textus
in quo a quit qo. Et ē. a mi motus ē in
moto. a ē p fectio ei. qo ē a motoē. a actio
moti id' est. aliud est/q' hoc. de bet esse ē p fec
tum. ꝗ q. motor est ē motor eius. qo pot ad q
motus. a motus ꝗ q' agit. Et ita se habet ad mo
tus/sic agēs. actio g' utrusq ē eadem/q eodem
mo. a sic ad modum loci spacium i respectu duo
rum/utriq ē unum. a i respectu unius/est duo.
Et sili' ascensus/a d'scensus. hoc cū duo sunt
idem. sz diffinitio eorum nõ est eadem. et
eodem modo ē de motoē. a moto. Ad hu 28

Dicit. a ci sit manifestum. q' motus a
git p suam formam. ꝗ q' ē in actu. a mo
tus mouetur. ꝗ q' est in pō. a ordinatur
omnē i quo dicitur. Vnum motor sit in
motoē. aut i moto. Et adiunxit ex hoc. quod
i moto. a ipse ē actus/a p fectus i moto. Et
impossibile est. ut hoc sit aliter. sicut est ei. ut
motus sit eadem p fectio utriq. s. motois. et
moti. Et ꝗ q' mouetur sit aliud a mouēti
by mois. s. aliq' existēs i ēntia a motois. quia
ad modum motus ē in ē moti/actio ei mo
tois/que ē mouēs/est ei. nõ ico. Et hoc inte
dbat. ci dicit. motor ei. ac. 1. actio ei mo
tois ē facē moti i aliud. Deinde dicit.
et ita sed se ad motum. sic agēs ad patiens. s.
ami sic actio agētis/q patiens est mu in
sbo. a duo i diffinitoē. Sili est d motoē a mo

nõ

to. Et ulti ionib' relatiuis oppositis. ei
ad modum ei rō spacium ad sursum ad de
sum. ci accipitur ꝗ q' ē ppto ita duo ent
tez. Et qn accipitur ꝗ q' est ppto ita duo
est tez. Et qn accipitur ꝗ q' illa duo sunt op
posita. que sunt duo. Vnum ei dicitur sup ius. a
alterum infrius. Et hoc duo sunt opposita. Et
sili' rez mot' p illo spacium ei i respectu superioris
ascensus. a i respectu inferioris d'scensus. ppter
ei est eadem. Et ꝗ duo que sunt subiecta
propositoi sunt duo sili ꝗ diffinitõ. Et d'
ami quia idem rez spacium ac. 1. ordinatum
spacium ita duo loca. ꝗ q' sup' qn accipitur
ꝗ q' ē ppter ita duo. est unum. Et qn accipitur
ꝗ q' illa duo sunt diuisa. sunt duo. Dicit
dicit. a i ꝗ unum duo. 1. qn accipitur ꝗ respectu
unius ad unum/sunt duo. ppter ei ꝗ ꝗ ē
alia ppter ꝗ ad ꝗ unum. ppter. 11. ita unum. et duo ē
eadem ꝗ q' est ita duo. a est duo. ꝗ ē ppter
unum ad duo. qo ē omnino. Et ē illa ppter
duos ad unum. que ē dupla. Et similiter ascē
sus/a d'scensus sunt ꝗ sunt q' sunt mot' unius
duo. a sunt duo. Ami i respectu superioris/dicit
ascensus. a i ꝗ i respectu inferioris/dicit d'scensus
diffinitio nõ ē eadem ascensus/a d'scensus. ꝗ
ambo sunt rez ꝗ sbz. Et ꝗ hoc d motore a
moto. ami actio facta inter illa ē eadem. Sz i
ꝗ altius dicit mouē. a i ꝗ reliqui dicit mouēi.
et sunt ita opposita. Ad textus

Et ilac est ia' qonis logice. ami forte
necessitate agēs/a actus licet aliqua
actionem. que dicit agē. a b dicit agi. a cui
actio ipa o pō/a p fectio. illi aut ē actio. illi nõ
est passio. Si g' ambo sunt motus/a sunt duo
si. m q' g' sunt. ami ambo sunt. aut i eo/qo q
patitur. aut i eo/qo agit. a ti sunt. agē ē
in eo. qo agit. a agi i eo/qo patitur. Et si est
necē/ut pa' ā dicatur actio. sunt equoca. Si g'
sit ꝗ hoc motus est i eo. qo mouet. Et ē. n.
nõ dicit in eo. qo mouet. a in eo/qo mouetur.
Et sic aut o mē/qo mouet/mo. aut by motus/
a nõ mouetur. Si g' ambo sunt i eo. qo mo/a
patitur. s. agē a agi. Et i ad ois sēte erit am
by. s. actē/a ad'sēte. ꝗ aut actio altius est in u
tõq. Deinde ioppnabile ē. ut moueatur duo
by motib' i simul. Impossibile ē. ut due altitudines
minus ita ducat ad unam fozz. Si g' aliqu' di
cat. ino ē possibile. Dicem. Necē est. ut actio sit
una. Et impossibile ē. ut actio duoz diuersorum
ꝗ form sit eadē. Et necē est. ut sit actio una a
duobus. sunt rez. Sicut actio/a pa' sunt rez. Vt
actē/a ad'sēte sunt rez. a agē a pati. Similiter
sic motus est necē ad'sēte ci. et agē necē
est ut patiatur. Ad contra 29

Et ai nõ distinguitur dispo d motu/di
cendo/q' ē unum i istis ꝗ sbz. a duo ꝗ rez
et sunt hic accepti simpl'. s. unum agē
quod est i motoē sit agi. qo ē in moto. aut
aliud. actor qo disputatur. pot ei aliquis
dicē. ami necē est aut ut actio motois/que
est agē sit alia ab actione moti/que ē agi. s.
ut sint rez. a eo. q. hoc verba agē a agi di
citur d' eodem. Si g' actio illi sit alia ab ac
tione illi. a unum est motus. necē est. ut
illi duo mot' sint aut i patiēte. aut i agēte

/ut agere in motum. a agere in motu. cum esse a
non potest. nisi quis neq; actorem passionem
equoq; Si igitur agere est in motum. a agere in motu
motum est in motum. sic est in motu. Dicitur ei, et
qui movetur. a movens. est eadem. sed non. et
Ex quo sequitur alius modus. s. Vt omne motum
moveatur. /ut quod aliquid sit motum. a non moveat
atur. Et si amplius fiunt in motu. ad quod quoti
na. a disciplina similiter sit in actione. per quam
gere. quod actio alicuius sit in aliquo. a in se. /ad eius
aliquius. necesse est. ut sit in se. sic enim actio
est in nobis. Dicunt quidam agere ad opportunabile
a est. Vt nos non moveamur duobus motibus
diversis. a duarum ad eundem finem. Si igitur ad di
vitis. forte hoc est possibile. dicemus. Nec est. ut a
duo motus sint rem. Et sic duo diversa sed
forma habebit eundem actum. Et si hoc fuerit ad
eo. quod tractatio a disciplina fuerit eadem. sequ
ut necesse adversari ad quod adversari. a hoc est im
possibile diversari. a hoc est impossibile. Dicunt
dicit. forte ei necesse est. Et cum dicit. a quod loi
ca est ista. potest ei aliquis dicere. quia necesse est.
ut actionem habeat aliquam actionem prima. a agens
habet aliquam actionem prima. a actio agentis di
agere a actio patientis dicitur agere. Et hoc dicere actiones
sunt duae. Et similiter finis patiens ab op
atione utrumque est diversa. Et si iterum debuit
ei dicit. est actio ac. Et. quod innuit hoc. cum quod
modum fines sint duae. necesse est. ut actio
diversetur. Et innuit hoc. quod diversitas in similibus
est manifestior. quam in actionibus. Dicunt dicit.
Si igitur amplius ac. i. Si igitur agere a agere fuerit duo mo
tus diversi omnibus modis. s. diverse entia ac. quia
ret ab. in quo fuerit. in illo. Contingit ei necessario
ant ut amplius sint in patiente. aut in agente. /aut
agere sit in eo /quod agit. a pati in eo /quod patitur.
et non alterum dicere nolle reliquum esse equoca. Dicunt
dicit. Si igitur hoc fuerit sed hoc ac. i. Si igitur agere
est motus existens per se in agente. a agere est
motus existens per se in patiente. Tunc motus
incitum in eo /quod movet. Sed in eo /quod movetur.
dicitur ei motus totum utrique actionem. Tei
de dicit /sic. /Aut omne quod movet /a movetur.
i. ex hoc /quod primum. Quia agere est motus existens
in agente per se. Non ex agente in patiens /sequ
alterum duorum. s. aut omne quod movet /movetur
/aut omne potest esse aliquid non hoc motum. a non
movere. s. movere. quod est a alio impossibile. Et
ei dicitur hoc ptem. s. hoc. Quia agere sit in a
gente per se. a agere similiter. Incipit de tunere se
cida pter. a ac. Quia utrique motus sit in eo. quod
patitur. Et dicit. Si igitur amplius ac. i. primum ei
impossibilium est in una actione esse in duobus.
s. quia actio motionis est in motum. a in motu. quod
est impossibile. quod est impossibile. s. hoc. Quia de
tunia sit in addiscente a doctrine similiter. Dicunt
dicit. Omne est impossibile ac. i. Et contingit
aliquid impossibile. Quia sequitur. ut duo motus di
versi ducant ad eundem finem. Res enim diverse
ducuntur ad fines diversos. Dicunt dicit
dicit. Si igitur aliquis dicit. post quod hoc est possibile. s.
quod movere a motu sit in ipso moto. dicemus.
quod actio eorum debet esse eadem. Dicunt dicit. a
impossibile est. ut actio duorum et ac. i. Sic diversio

motionis /a motu. Et illud sit quod primum
motum fuit diversa, sed forma. Et quae sunt diver
sa per formam. non habent eandem actionem. quod motum
a motum non habent eandem actionem. Tertia in
duxit impossibilium magnitudinem positionis. i
quod agat. Et necesse est. si doctrina a disciplina quod
est. et necesse est. si doctrina a disciplina sint eadem
quod actio /a passio permutari eadem. necesse est /ut ho
diversetur a necessitate. quod est valde impossibile. Ex
quo sequitur. ut dare adversari necessitatem. quod
dicit. innuit. Et ubi agere est per patiens.
Et si hoc fuerit. possibile est /oppositum esse rem.
Dicamus quod. Ad textum
Quod non est impossibile. ut actio unius fiat i
alio. Doctrina ei est actio docentis. si est i
uno. aliquo. a non abscinditur. Sed ex hoc in
et nullo plurium. Vt una actio fit duorum. Sed non ita.
ut equitates eorum sint eadem. Sed sic quemus.
quod potest ad illud. quod agit. Ad corpus 20
Incipit dissolvere quem a dicit. Vtrum
motus sit in motum. aut in moto. Et quod
possunt. quod si ponatur. quod actio motus
est in moto. accidit impossibile a. Quia actio a
liquid sit in alio. Incepit declarare. quod hoc non est
impossibile. neque falsum. Et dixit. Dicemus quod ac.
i. et non est impossibile. Vt actio agentis sit i
alio. Est enim manifestum per se. quod doctrina est actio
docentis. a est in addiscente. Et hoc intendebat.
ei dixit. Sed in aliquo uno. i. addiscente. Et non
dicamus. quod actio agentis est in patiente. sed quod
abscinditur ab agente. Quia si hoc esset. non esset a
gentis. Sed sed quod est otium ex hoc. i. ab agente
in patiente. Dicunt incepit declarare. quod ex hoc
positione non accidit quod impossibile a dixit. Nullum phi
let ac. i. in chil plurium. ut eadem actio sit duo
rum. Quia illa actio non fiat ea hoc esset eadem qui
ditatem. Et hoc est. sic qui eadem actio est duarum
specierum. hoc quidem est impossibile. Dicunt dicit. Si
sicut respectus a est. i. et actio /ex qua /si fuerit
duorum. non sequitur. Vt quantitas illorum duorum
sit una. Est de genere relationis. sicut ratio ei. quod
potest ad illud. ad quod potest. Ista ei est dispositio ei.
omnis. quae referitur ad aliud. s. quia ratio mutet
illa est una dispositio eius inter duo. Et hoc est
actionis. quia fuerit una per unum modum.
et duo per aliud. Ad textum
Est non necesse est /ut doctrina sit addiscere
omnem. Et non est impossibile ut actio /et
passio sit idem. Non ita. quantitas eadem
sit eadem. Vt tunica. a vestis. Sed sic ma de
asia ad athenas. a de athenis ad asiam. n.
non ei omnia quae sunt eorum /quae dicuntur esse unum. sunt
unum. Sed sunt ieiunia quorum quantitas
est eadem. Ita necesse est. ut doctrina a disciplina
una sit eadem. Neque ut disciplina sit doctrina.
secundum modum spatium inter duo. Sunt accipiatur
tum de hoc ad hoc. vel de hoc ad hoc est idem. Ad 21
Et. a non sequitur ex hoc quod posuimus. quod actio
motus /a motu est eadem. Vt doctrina /ad
discere omnem. quod docere. qui docere. Non enim est
probabile. ut doctrina /a disciplina /ut doctrina
vel actio /a passio significat idem. Sed tunica
a vestis significat idem per quantitatem. Si in
aliquibus /a dicimus hoc. quod actio /a passio
sint idem per rem. a duo per diffinitionem. Sed est

illa d' asia ad athenas. a ab athenis ad asiam.
vnde ei c̄ eadem. sed in respectu unius regionis
dicit ascensus. a in respectu alterius descensus.
vt diximus. Deinde dicit. sed ex omni
a c. et illud modificatur. q̄ nō omne
d' quo dicit hoc nomen unum dictum d' eo s̄ h̄.
q' quidditas sit eadem. vt unum dicit d' tinnitu a
nestic. Et. q. d. et ec̄ omne ens s̄ q' ens dicit ec̄
unum. sed est q' habeat unam quidditatem. De
inde dicit. sed hoc est ac. 1. sed ista intentio de n
mo non incidit. n̄ in rebus. quarum quidditas ē ea
dem. sequitur ex hoc. q' posuerunt. q. actio
motoris a moti est eadem s̄m illos. hoc q' doctri
na a disciplina sunt res s̄ diffinitores. s. sun
sum a deorsum. hoc. n. ioppinatus nō attingit
ea. quæ potest. q' actio cor ē eadem s̄ quidditate.
ad q̄ attingit ex hoc. q' accipimus illo. quod
dicit de plibus dicta d' uno. Et cum distinguit dis
solutum quod. sicut ḡ unum s̄ unum modum. a di
versa s̄ alium. Et hoc ostendit ei. quod ē manifes
tum p se. apparet ei q' sunt res s̄ subs. a diffe
ra s̄ diffinitores. Ratio testus
Et dicamus ult. q' intentio doctrinæ ap
disciplinam. a intentio actionis ap passio
nem non ē eadem in rei veritate. sed s̄ q' i
pse quod ista incidunt ē motus. dicit ei q' hoc
est actio huius i hoc. ē aliud dicit. q' hoc est actio
huius ab hoc. Ab consecutis 22
Quia dicit. sed s̄ ac. 1. et movet a moto sunt
res s̄ subs. p quod incidit movet a mo
ven. a illud est motus. Quod di
cit. dicit ei ac. 1. et movet a movet non sunt
res s̄ quidditates. q' dissimile cor ē divisa. quod
ei est actio motoris in res motas. quod ante ē
passio moti a motore. Et hoc intendebat. cum di
cit. dicit. n. 1. dicit enim. q' movet ē actio moto
ris in res motas est aliud a dicit. q' moveri ē
actio moti a motore. Ratio testus
Iam ei diximus q'. quo modo motus sit gra
ter a distincte. Non ei latet. quomodo
oz diffinitio unaquæque sua species. dicen
dum. q' alterato ē profecto alteratio. s̄ ē alteratio. Et
necesse est. q' hoc dicit. q' profecto agentis a ac
tu s̄ q' sunt talia simpliciter et a in particularibus. vt
in edificatione a medicatione. Et oportet ponere
unum s̄ monet s̄ hunc modum in unoquoque
aliorum motuum. Ab consecutis 23
Quia dicit. Et declaratum ē g' ex hoc s̄ mo. que
est diffinitio motus ut. a similiter diffi
nitio suæ speciei p suam speciem. sed ei la
tet. quomodo oz diffinire unaquæque species p suam ex
sua diffinitione simpliciter. Et manifestum et quod sustine
tatur sup aliam diffinitionem. in qua dicit. q' est
profecto motus s̄z q' est motus. Est ei notum. a
Et sic alteratio est profecto alteratio. a translatio p
fecto translatio. et augmentatio profecto augmen
tatio. Et dixit. necesse q' hoc est dicere. q' pro
fecto agentis a c. p quoniam dicit d' motu. q
y tum sit in motore. aut in moto. aut in utroque.
Et intendebat declarare. q' dicere ipsum esse p fec
tem motoris a moti. ē necesse q' dicere. ipsum esse
profectum moti. Quemadmodum dicere. ipsum esse p
fectum moti ē necesse. q' dicere ipsum esse profectum eius
quod est in potentia. non s̄ q' est in actu. Et sic ista diffi
nitio magis demonstrat subiectum ei. Et s̄ hoc dicit. q.

aliquid est profecto qualitatis. quod ē in potentia.
Et dicit. q' translatio ē profecto translatio. s̄ q'
est in potentia. Deinde incipit declarare a. q. ex hoc
diffinitione potest quis scire omnes diffinitiones ultimarum specierum. vt edificationis a medicationis.
Edificatio enim ē profecto edificatio s̄ q' est edifi
catum. Et similiter medicatio ē profecto medica
tio. s̄ q' est medicatum. Et similiter de aliis. q
Et q. scia nat' Ratio testus
considerat de quantitatibus. et de motu. quod
tpe. et ē necesse. vt utrumque istorum sit aut
finitum. aut infinitum. Cum non sit necesse omnia
ut sit finitum. aut infinitum. sicut de puncto.
quod enim ē tle. rectum est. vt non sit in alto istorum.
necesse est ei qui considerat de na. considerare de in
finito. vtrum sit. aut non. et si sit. ut quo est.
Ab consecutis 24
Complent s̄ modum
de motu. cepit loqui de infinito. a dixit.
et q. scia naturalis considerat de quantitatibus. s̄ q' sint fines omnis nat'. Et est nec
ut unumquodque istorum sit finitum. aut infinitum p
se non accidentalis. s. q' ista sunt innata sibi alterum
istorum duorum oppositorum. Deinde intendit cum
ipsum quia attingit nat' considerare de finito. aut in
finito. ex consideratione de mensuris. a motu. et tpe.
a dix. Et cum non sit necesse a c. 1. Et oportet
natem considerare de finito a infinito ipsum hoc. q' consi
derat de istis rebus tribus. q' non ē q' attinetur i
ante hac arte. de finitum. aut infinitum per se.
vt dicit de puncto. q' non est innatus dicere finitum
aut infinitum. Opposita enim quorum potest
esse simul non dubitatur s̄ verum a falsum. n'.
de eo quod ē in ratione recipere illa. Et non dicit. q' ne
cessitas est ei a c. 1. pt a simulata. de rebus quæ non
habent mensuras. non debet esse s̄ alter a istarum
duarum partium. sed eo q' altera sit nata a reliqua
sta. Et potentia istius s̄ modis ē ypot. quod
si scia nat' considerat de mensuris. a motu. a tpe.
Et unumquodque ipsorum attingit ei. ut sit fini
tum. aut infinitum. Necesse est. ut nat' considerat
de hoc. Sed q' natalis considerat de istis. q' sunt ta
lia. oz ponere considerationem suam de infinito.
Et signum ei q' considerato Ratio test
de illo ē. istius scie est. Q' omnes qui ex
stimatum incipiunt in hoc physice modo physice ali
quantulum locuti sunt de infinito. Et omnes po
suerunt ipsum qui principium entis. Vt pitag'. a plo.
a ipsum esse existens p se. a subam per se. non s̄ q'
accidit alii. sed s̄ q' est suba p se. Sed pitag'. po
sunt ipsum in sensibilibus. dicit. n. q' numerus non est a
aliquid abstractum. a dicit. Q' finitum est ex
celum. plo autem dicit. Q' ex celum non est corpus
oio. neque forma. q' apud ipsum non sunt in loco
oio. Sed tu dicit. q' infinitum est in sensibilibus. et
mullis. Ab co 24
Cum declarant. q' oportet natem loqui de
infinito. induxit testimonium de hoc ex an
tiquis. a dixit. Q' omnes posuerunt ipsum
qui principium entium. Vt pitag'. a plo. Deinde declarant. q' a istis posuerunt infinitum
subam existens p se. Et non posuerunt ipsum esse
quantum p se. sed posuerunt infinitum esse dif
ferentiam substantiæ q'ti. Et hoc ut in ni ē. Q'
posuerunt ipsum principium a dixit. Et quod ē existens
p se. Et non posuerunt ipsum esse in alio. sicut d'

s' infinito. c. 28.

tebant fac̃. Sz posunt ipm̃ ex̃ ib̃am ex
stens p se. i. nõ exns ĩ alio. Et nõ possunt
ipm̃ de gnẽ eor. que accidũt sl̃ẽ. s. d' alijs
predicamẽtis. ¶ Et cũ notificant hoc. i
quo antiqm̃ omnem̃ut. notificant a illo. in
q° differunt. a dicẽ. Sz pitago°. i. Sz pita
gorica oppinabãtur. q' ꝓncipia rez/ qmb
sunt. que sunt. s. Mibiles sunt nũ. Et q' nũ
sunt infinti. oppinabãtur eas sl̃ãs/ a infin
tas, Sunt quidez infinti. q' infinitez ogigit
ne nũ. Sũt aut sl̃ẽ. q' sunt ꝓn̄ sl̃ãr. ¶ D
inde dicit. a dnt. Q' ẽ infinitez ex̃ celum. i.
et dicũt hoc. Q' ex celiz ẽ aliq' infinitez. Set
nõ dicũt. quid est. ¶ Deinde dicit. plõ at
dicat ac. i. plõ dicit a pitag'. Q' plõ ponit infi
nitũ ꝓncipez sensibilez. Sz nõ dicit pp hj. q'
ex celez est aliq' infinitez. nez corp'. neq; fo
quas dicit. dicit enim. q' nõ sunt ext̃ in mundez.
neq; i tẽra. Q' ap ipz nõ sũt i loco. ¶ Et plõ po
nit infinitez i cã mãli. que est apud ipez pe
magnez. a pez. o magnez ei ap celeste ẽ sicut
infinitez. a pez diminut̃ in infinitum.
Et i illis dnt. Nz testus
q' infinitez ẽ par. dnt enez. istud enez/ a ẽ
nez. qm̃ ptitez/ a finitez ab ipar. Ar
gitez entib̃z infinitatez. dnt. a signez ei/ hoc
est Q' accit i nũ. sũm enez/ qm̃ o tinent unũ
et quando separantez ab eo. forte for. a fiet
alia forma. que eãt. a forte eit una. Nz. co. 25.
Q dicit, i ill dnt a ẽ. Et inuit pitagoicos
qui dnt. q' infinitũ nõ accidit entib̃z.
n' ex nã pans. Solũ enez par/ qm̃ diui
ditez i duo. a finitez ab ipar. Largit cõrb
p nãz dionis i duo media. ut sint infini
ta. Omne enez cor' diuidit in duo media. et u
trq; i duo media. a sic i infinitez. diuisio g'
i duo media/ cui cã est nã pans. ẽ cã i centro
i infinitez. g° cã ẽ cã finitatis. Q' finitũ ẽ
nez i divisibile. Et i hoc innebat/ cez dicit.
a finitez ab ipar. Et quidez dnt. q' innebant
p parez/ mãz. a p imparez/ form. ¶ Dem
de dicit alez idez. a dicit. et dnt. a signez
ei est ac. i. Et cã dnt. qm̃ signũ ei est. q' pã
est cã multitudis spez i entib̃z. Nõ ipar ẽ
hoc. qd accit nũs apud o ponẽ ex̃ cor cez
uno. ꝓnez enez ipar. s. tria cũ uno fac̃ qua
dratez. Et cũ secundũ o ponitez cũ hoc qdrato.
fac̃ aliq' qdratez. Et simili ẽ dispo i omib̃z
ipib̃z. s. qm̃ sp o servant eandez forez. s. for
mez qdrati/ primũ enez cũ uno fac̃ tãgulez. Et qm̃ o ponit cũ hoc/ sm̃ ipar. s. qtuor. fa
cit eptagonez. i. a qm̃ cũ hoc eptagõ/ o ponit
enez e par. a facit tetragonez. Et sic fac̃
formas diuersas infinitas. q' ẽ cã multitu
dinis. Et hoc intendebat/ cũ dicit. nũ tm̃
et ac. i. nũ enez/ qm̃ addũtez nez. aut qm̃ di
minuitez ex eis. forte for nũ p' addito
eit alia for. q' eãt. Et hoc eit. qn̄ nũ' addi
tus/ aut diminut' fuit par. Et forte for q
nũ remanebit eadez. qm̃ nũs addit/ aut di
minut' fuit ipar. Et id nocabãt ipara. o
g° modes. Q' observabãt nez nũ quadrati.
qm̃ addũtez nũs q'dratus. sic g° mõ o serv
nat naturam quadrati.
quando addit quadrato. Nz test

Plato aut dicebat. q' infinitũ fuit duo.
o magnez. a pez. Naturales aut ex
ponit infinitez alez nãz ab ea. q dicit
elm. V gr. aqua. aut aer. aut aliq' medi.
Eor a/ qui ponit ela finita. nullus potest re
infinitas. Illi aut/ q' ponit ela infinita. ut a
naxag'. a democritus/ dnt. Q' infinitez ẽ o tu
p o tactez. Anaxag' aut ex ptib̃z o silib̃z. De
mocritus nõ ex illo. qd nocat radicez omis fi
gure. et semen omnis figure. Nz co. 26.
hic incepit naturae sniez plõmus o na i
finiti. a dicit. Q' plõ nõ possunt ex̃ infi
nitez rez unã. s. par. Sicut fecerunt
pitagoras. Sz duo. s. o magnũ. a pez. o magꝰ
aut est ex additois i infinitez. a pez ex di
minutois. ¶ Et ex naturis sniis eor. qm̃
possunt infinitez dez sl̃ãlez. Incepit naturae
snias eor. q' possunt ipz accidens nẽ clemẽ
ti. a dicit. Naturales a' ac. i. nãles aut phi
omẽ/ ponit infinitez accis ꝓncipis/ a clemẽ
tis rez mobilez. Qui ez dnt calidez ẽ aq'
aut aer. aut aliq' medez. Int' h' ponit infinitez
existẽ in magnitudine illius rei. cui ẽ elm. q
dicit. Ab eis. que dnt elm. i. Q' ponit infinitꝰ
ẽ i hoc medio. nõ alis elis. ¶ Deinde dicit
eor aut/ qui ponit a c. i. eor. qui ponit ela
finita i nũo. a magnitudine. nullus accidit
infinitez ẽ. Illi aut/ qui ponit ela infinita nu
mero. o tigit eis. corp' infinitez o tinuez ẽ
p o tactez elõr infinitor sin ad inuicez. Qm̃ cũ
fuit positez/ l' ẽ ptes infinitas existes insi
mul. necẽ eit. Vt ex eis fiat unez corp' o ti
nuez p o tactez. ¶ Deinde dicit. anaxag' a'
ac. i. o tingit anax. corp' ẽ o tinuez infini
tez ex corb infinitis o simulez primez. De mo
crito nõ ex ptib infinitis i nũo/ a figura. q.
nocat radices. a seia figuras. Nz test
Dicit. Qm̃ quacũq; ptez accipis. inue
nies cã mixtez ad modũ tecus. Qd
libez enez gnãtez ex quolibez. Vtõtez g'
ex hoc. q' nec est ex hoc dicẽ i aliq' lo. o ia ẽ
insimul. V. gr. qm̃ si ista caro est. a istud o
est. Et similiter qd libez membrũ/ omia g' me
bra sunt. g° sunt insimul. ꝓncipiũ enez in ui
quaq; rez nõ ẽ ꝓncipez destructois tm̃
cũ libez. Qm̃ q' id/ qd gnãtez. gnãtez accipe
qd ẽ tle. a omne hens gnãtez. hec nõ sunt i
simul. g° necẽ est. ut gnõ hat aliqd ꝓncipi
um. Et hoc ẽ unũ. a est illd. qd nocat intel
ligẽciez. Et intelligẽciez ab aliq° ꝓncipio in
telligit. a ẽ qm̃ intelligit. g° necẽ ẽ ut oia
i aliqua hora sint insimul. et ut incipiant
in aliqua lo moueri. Nz comestus. 28.
Et. et o tingit anax. corp' infinitũ ẽ
in actu ex ptib o tigins. Qm̃. Q' dicit.
qm̃ quacũq; ptez accipis ex minu
tis ees eam mixtez cũ quolibez. Sic ẽ dis
posito i toto mũdo. Et dicit hoc. Q' oppina
batez. q' quodlibez gnãretez ex quolib. et
totez gnãretez ex toto. Et qd gnãtez ex o
sili. non ex ꝓnatẽ. nez ex dissimili. ¶ Dei
de dicit. Videtez g' a c. i. utõtez g'/ qd cõti
git dicẽtibez hucꝰ monez. Vt oia sint insil.
in aliq' lo. s. aut/ q' a toto distinguatez aliq'
eor. que sunt o simulez primez. Et hoc ẽ i hora.

in qua a toto n' distingueb at. vt dicamus
i istis pticul'nib' ea cē mit q' ab ea distingua
tur aliquid. Et hæ itendebat. cuz dixit. Vgi
et c. 1. X gr. qm ista cuz cē mit. q' ab ea distin
guatur aliqd. Et sili istud oz. Et sic dicit i 1a
hora cuit i toto. a tuc totuz eit q pōtuz ex p
tib' o similib' infinitis. ¶ Et ci narrant. q'
ex hæ seqtur. ut dicit si aliqua hō sint infinita
dicit pnapiū. cū ac. 1. et hæ tangit. Q nec
est. ut sit hæ pnapiū. qd distinguit res ex i
nicē ab istis pticul'nib' tm. Sz a toto. a ma
alia tranlatē dr. pnapiuz cū figuratōr' nō
ē i mequaq tm. sz tamē. Et est necē. ut sit
q pnapiū distinguē q hæc oppicuz. Qm illō
qd gnatur ab ipō. gnatum a causa exiit in
a qua gnatur. a omne hz gnatōz. Sz dicit nō
gnantur infinit. g' necē est. ut omne gnatū
totale qd ē pnapiuz distinctois ad inicē. hat
pnapium a gres. qd ma. necat intelligēcam.
1. ad pnapium qd ē intelligēcia. ab inuto tpali
intligit. Et ē illa hō. i qua intlexit. omnibus
eiz a pnio ipiuz ē nomis. Ex quo sē ut ci intlē
xit. Et incepit distinguē. ut dicit si aliq hō sint
infinit. s. ant q' intligēcia incepit distinguē.
Et sic i toto i illa hora cuit res infinite infinit.
Dōmectus nō dicat. Qz i pnapiis nō eit aliquid ex aliq a.
si ipiuz corp' cē omib' mōtuz ipz dimen
sum s suas ptes i quantitate a figa. Dicit. Dōmecitus nō. Qz ap ipz nullū e
lemētoz gnatum ex eis ad inicē. si ex
ptib' indiuisibilib'. Sz oppiatur. q' i cor
omnū omib'. qd ē qpō i insibilib'. dimensi
tur q s diuisa tatez pcuz i q'tate a figura. q
Ex quo seqtur. ut totuz a pnio ipm sit infinitum. s. cor cē. Oppuatur q cū. q' gnō est p cō
gregatōez pcuz. a corūptō p segregatōez eiz. Et
q' cuca diuisantur s dimensitatez pcui i pūc. a
figa. et ozdine. Dēclatur ē g' ex hæ. q' ista osideratō ē nē
nāliū. Et necē pōsunt cēs. ipiuz pna
piū. Nō g' frustra dicunt ipiuz cē. a ipz
nō hē alū gradum. i gradum pnapium. Omne
eiz aut ē pnapiuz. aut a pnio. Sz infinitum
nō hēt pnapiuz. qm si hēt. cēt finitum. Et si
est pnapiuz q nō gnabile. gnatum eiz hēt ul
timum. a ultimum cū hz gnatōr. ē corūptō.
Et ideō existimat q hic s mag. q' nō hz pna
piuz. Sz ē pnapiuz alias ire. a otum qd lib.
et regit quodlib. Vt dicē. qm nō accidit alias
cās preter infinitum. Vt intelligēcia. a anima
a lutez. Et q' hæ ē vnus. est enim inmōtus. a incor
ruptibile. Sicut dicit anaxamandro s. a plu
res ignētes de natura. 30.
Et dēlatum ē g' ex hæ. Q nāles dicunt
d' infinito. Q osideratō d' illo ē nē nā
li. Gnatō eiz q' nū cē infinita. Qz nāles
redire cām illū. ad infinitatis i gnabilibus.
In pō eiz aspectu nū. q' hæ nō sit. nisi infinitum
pōnitur pnapium i pnapis gnabilis. Et dicunt
dēclarant. q' hæ i quo oneiunt. s. i ponē
pnapium cē necē nē. Nō eiz frustra. si cō
cedatur ipz cē. a dicit. Nō eiz frustra ac. 1. et
rē pōsunt ipz pnapium omes. qui accep' ut
ipiuz cē necē ē. ut nō sit frustra. s ip. aliq
actē. Et unpō q' ponē aliq. aut ipm
hēdinē aliqm ordinē pnapij. ¶ Dei
te incipit dēlāre hæ. a qrē. Omne. aut ē pn
apium. aut ex pnio ac. 1. et oz ponē infinitum
cē. ponē ipiuz pnapii. Q infinitum eiz sit
inuz ens. a omne ens. aut est cā. aut cātum
est. vt infinitum sit. aut cā. aut cātum. ¶ Dei
te dēstruit alterum ptem. a dicit. Sz si hēt q
pnapium. est infinitum. Ita incetum i hēro. et si
sit uez. intēdit. q' si infinitum hēt pnapium.
necē ē. vt illud pnapium a sit infinitum. Q i
pōc ē. ut alq infinitum inciatum ab aliq fi
nito. Et sic erunt duo infinita. a hæ nō ē cō
cessiz. Alterū eiz exigit finitum. q exigit
distinctez. Et distincta p. q' sūt distincta. sūt
finita. Et nō ui q' infinito. Q dignū est pno
q' illō qd sit ex pno. Et cā omne habēs pnap
eiz id pnapium pōtuz extinsecuz. a tingit.
ut id. qui ē pnapium. sit finitum i pte extra
q' est aliud. a sic i infinitum eit finitum. Et
ido q' posit. q' infinitum ē aliqd a pno extinseco.
a tingit ex necēo. ut illō qd ponit infinitum. sit
sit finitum. Et si posūt a ipz cē pnapium inte
a tingz forē cē infinitaz. a maz infinita. qd ē
impōle. Et ido melius ē ponē ei pnapium. ut p
nō gnabile. neq corūptle. Et dicē. et si finēt
pnapium ac. 1. et necēiuz ē. vt gnatuz a hēat
finē. a magtudinez. quia ci hēnt oplebitur
gnio. cuē. dimodum necē ē ipm habē pna
piuz i magnitudine. ex qua incepit gnari. Et
ci hēnt pnapium. a finē i magtudine ē finitum.
Et sili si hēt corūptōez. Vltimū ei gnō
nis ē pnapium corūptōis. Et i alia tranlatō
ne dr. Gnatō eiz hēt oplemētum necēo. a oi
corūptō hēt oplemētum. Et iterum dicit. q' ultimo
tus sūt finiti. ¶ Et ci dēclarant. q' qm accep
ipz cē. Oportet ipz ponē ipz cē pnapium. a nō
gnabile. neq corūptibile. declarant. q' ne
te opinati sūt illi. q' nō accedit cām agētē
i hæ. q' posūt pnapium pmū pnapium. Et q
illi sūt cēs antiqui. pter anaxag. a empe
docles. Anaxag. posit cām agētem. s. intel
ligēciam. Empedocles nō lutez. a amicā.
Et hæ itendebat. cū itendebat dixit. vt dicē
qui nō accedit ac. 1. vt intelligēcia. quia accep
anaxag ci infinito. Et ut. inmica. a lis. qua
accedit empedocles. Sz ut m ui. nō point in
finitum. Et s mo ci in hæ manifestus ē p se.
Et o tigit osideratib' d' infinito. accedē cē aliquid infinitum
ex. v. rōib' pre. s. ex tē. tpis ei ē infinitum.
Et ex diuisiē mēsuz. a athematica ei
a alq utuntur ies infinito. Et a ex hæ. q' hō
nō ē pōle. q' nūq' defiat gnō. a corūp. Et
a. quia finitum s p finē. in aliq. Ex quo seq.
vt nō sit finis gnō. si ē necē aliquid finem
ad aliud. 31
Iste. v. rōes sūt probabiles. a quedam
sūt nē. a quedam fle. Et ea. q' sūt
nec. quedam sūt note p se. a quedam
nō. Illa g' que ē nota p se. a accidit ei. q' sit
probabile est d' tpē. Nullus eiz pōt intelligere
tpis cē finitum. nz i infinito. neq i fine. Quia
nuz poit tpis gnatum. aut corūpi. a tingz ei
ponē qn' tpis. Tpis eiz gnatum n' alium

q̃ illud. qd̃ est in multitu. a simpli corrupti.
Et istis presens ratio exigit tpus p̃tum
et finitum. Et uti ḡnitum a corruptum est illd.
cui extrema accedunt. ut p̃s. si g̃ tpus p
natur ḡnitum a corrumpi. ostendit. ut sit
ostensum in tpe exordii tpis i ordine ostendit
b. Et ideo ut tenet aut. omes. antiqui ponebant
nectit q̃ tpis sic ceptum. prout plonet.
Sic autem mentis p̃ infinitu finis i omo ma
est. principium maximi ibi multiplicatur
nisi tu esset mundi p̃ts. Sed quia potest q̃ magis
ut nos quae ponunt et multiplicabitur in
multitudine p̃ts esse hanc. Sed cui aut
est. quia ... et principium.
a ... quae ... et ... quae
... quae ... ad ... et ... quae
... quae ... ad ... et ... quae
... quae ... ad

fiesim est. q' est alius a so. s. qm ler q'u tez
i actu. si no ler finem. Z2 textus

Nunc aut dicamus / qd ipossibile e. ut
ifinitum sit separatum a sensibilib. a sit
sit extis p se infinitum. Si eiz ifinitum
non e mesa. nz mus. si e suba / no a accns. necte
est. ut sit idiuisibile. ex ensura eiz est id / qd
e diuisibile / a mus. Et si e indiuisile. no e i
finitum. hi co mo. quo dr. q' son est insibi
lis. Sz hc mo / no utitur ifinito dicentes ipz.
Nec a nos pscutamur d hc mo. si dr illo. e
itento est ipiu ee no e p trasibile. Z.co. 34

Q Eiz naturam. q' oportet nalq pscutari
d ifinito. utru sit aliq' sibile infinitu
aut cor sibilia infinita i actu. Incep
primo pscutari s exercitiz disputaciz d in
finito. qd poitum lba separata a sibilib. vt
plures antiqui opiniabantur. Et dr. Nunc
aut dicamus a c. i. qm ipole est. ut ifinitu
sit aliq' separatiz a sibilib. d natis / s q' est
lba. cui quantitas est ifinita. Dnd idui
rez d structez ifinitu poitiz hc mo. et dr.
Qm si ifinitum a c. i. qm si illa sua / qe dr ifini
ta. no sit d gne mesure. nz d gne mui. si fuit
lba p se. necte e. ut sit idiuisibil. diuisibili
tas eiz s q' est mesura. aut mus. / Et ite ser
mo e in sa figura sic. Infiniti separati no e
mus. ne nz q'tiz. a oe diuisibile e mus. aut
q'tiz. go ifinitum e idiuisibile. Dnd dr.
a ifinitum no e mus. a hc sic exclud. Infinite
est lba. a q'tiz / a mus no est lba. go ifinitum
no est q'tiz. nz mus. Et ci declarant. q'
s hc infinitum e idiuisibile. Incepit declara
re. q' ex hc sequitur. vt no dicatur ifiniti
ni p accns. g. d dr d puncto. go ifinitum et c. i.
et ci fuit idiuisile. tuc no dr ifinitum. nisi sic
dr d illo. qd no inatum recipe finitatez. ani in
finitate. vt punctus / a color. Et iste e in sa
figura sic. Infinitum hc mo e idiuisile. a ifi
nitum ii est diuisile. go ifinitum hc mo / no e in
nz ifinitum. qd aut ifinitum ii / e diuisile. sic
declarabitur. Nnz ifinitum. s. Illd / qd inatum e
dicit ifinitum. e q'tiz / aut mus. Et o me quantu
qd e mus. e diuisile. go nlliz diuisibile ifiniti
est diuisile. Et eiz declarant. q' o tingit ei
s hc. q' ifinitum e punctus. aut color. aut alia
natura. Incepit declare. q' iste mod' infiniti
no sig'ficat naturaz finitaz. Neq antiq' dicen
tes / infinitum e lba existentez p se / intendebat
hc. Iste eiz mod' no sigt in. qd est lba / mag'
q' qd e punctus. Neq qd e punctum / magis / q'
q' color. Si g' fuit hc lba extis p se. tunc illa
no dicetur o tuma ifinita. si sic dicatur punctum.
Et manifestum est. q' antiq' no intendebat hi.
a tod dixit. et no hc mo a c. i. si dicentes ifi
nitum no intendebant isti modum. Nz a pscin
tatio nra e d di infinito. qd e p accdes. Sz de
illo. qd e ifinitum p se. q' e q'tiz. no ptrasile.
Et a si ifinitum est Z2 textus
p accns. no e elementum eniam in eo. q
qd e infinitum. Qnd ad modum iuisibile
non est elementum yomatis. a si sonus e in
sibilis. Et a quo est pole. ut ifinitum sit extis
p se / a mus. a mesura. que fuit i illa. quib ac
cdit ifinitum. no fuit existens p se. Z.co. 35.

Hic incepit declarare. q' si quantum ipiz ee
sbam. erit p accns. Et sic si pnatum pm
apium elementum. p accns erit elemen
tum. Et dr. a si ifinitum a c. i. et si ifinitum
ut declaratum e ex hc s mod s q' e ifinitum p ac
cdes / no est elementum eniam i eo / qd e ifini
tum. vt antiqui ponunt. Sz si fuit elementum.
erit s q' est lba. vt sonus no e clm dictonum.
s q' e inuisibil. si s q' e audibil. ad g' exsbia
nemit. q' ex hc est. quod e pnapium. a clm seq
ut sit finitum. Est finitum. si ex pnnus / ad e ta
le. s. suba ifinitum existez p se. Qd aut e ifini
tum sic p accns / manifestum est. Qm lba existen
p se ifinita / e clm accns s q' e infinitum. Et nl
lum eloq e clm s q' accit ei. aliquid. qo i sa figa
suba ifinitum no clm s q' est ifinita. p aliqo ma
nifestum e ex pcis. Sz no manifesta est per se.
Et ci declarant. q' s q' e infinitum / no est pn
apium. Incepit d hnc aliqd ee extis p se ifinite
q dicit. et a et c. i. Et ifinitum e extis p se. qm o
mag' / a illd. cm accit ifinitum. fit extis p se. s. p
lbm. Vgr. nus / a mesura. Sz lba no est nus p
se. q'to magis ifinitum no erit existes p se. Et ita
declarato est logica. a d nostratum. quod dr mo.
Q aut subm infinitum e dig nu. ut sit separatum
mag' / q' infinitum. declarant p duas ppones sic.
finitum dr i illd. et o me qd dicatur m illd / sbz e
mag' extis p se. q' illd. go subm ifinitum / mag'
est extis per se. qui ifinitum. Sz q'tiz / a mus
fuit suba infinita. go q'tiz / a mus fuit magis
separabilia. q' ifinitum. / d mte o poitum i illo
ypotetico. Sz ifinitum e separatum. q'tiz a mus
est mag'. / d mte d structuro sequens. a i cimo
tur a mte dens. Et i hc s mod fuit duo silli cath
gorica. a mus ypothticus. Z2 textus.

Et manifestum est. q' ipossile est. q' infi
nitum sit / sic illa. que fuit i actu. a si q
lba / a pnapium. Qm necte e. ut qdciq
accepis ex eo sit infinitum. sic d diuisibile. Qm
si ifinitum est suba. a no dr i illd. tuc quantitas
ifiniti / a ifinitum erit rez. go necte est. aut
ut sit idiuisibile. aut diuisibile diuisionib.
quar nulla e / no ifinita. Et sic erit ifinita. a pla
infinitum rte. qd est ipole. a ut ad modu eniz
ps acse e acz. Sili ps ifiniti e ifinita / s q' est
lba. a pnapium. Et sic erit idiuisile. Sz ipole
est. ut illd / qd e in actu ifinitum / sit idiuisibile
Necte eiz est. ut sit aliq' q'tiz. Z.co. 36.

Et manifestum est. ex hc. qd ego dico.
q ipole est. ut ifinitum s q' est infiniti.
sit de na lba. a pnapior existentem i ac
tu. q' no sit i illd. Dcta dixit. Necte est eiz
ut qdciq accepis a c. i. qd aliqd ptez. / d mte
idixit causa sup hc. a dixit. Qm si ifinitum a
c. i. Qm si ifinitum fuit lba. a no dr i illd. Tuc
diffio ei / qd dicatur ifinitum / a diffio ifinitati
erit eadez. Ex quo se. necio. si fuit diuisibile
ut ponit / ut diffio toti / a ptis sit eadez. pens ei
ifiniti / si diffio disponis / a dispoiti e eadez. nec
est. ut sit ifinita. diffio ei pnti lba. a silin par
tiz / a diffio sic e eadez. X. gr. qm ps aeis / aer.
a ps aque / aqua. Dnd dixit. et sic erit pl
ra a c. i. et ci ps infiniti e ifinita. erit pla in
finita. Sz impole e. ut ifinitum sit mag' / q' mm.
d mte o sum aut hc a dixe. a ut ad modu

cum pus acens ē acer. ac. 1. simul necē ē. vt p
ifinitu sit a mfinita ſ q. acuit ſle a pn°. Deinde dicit. Eſt g. ionuſile ac. 1. cum hoc impo
tingit ſi fuit diuſile. g° ē indiuſibile. Sz impoſſile est. ut aliq° qd est i actu ifinitu.
sit indiuſibile. qd eū est ifinitu. necē est
ut sit aliqua his quātitate. Et sic ponunt
ipm antiqm. Et cū posuit. q. illd qd dr infi
nitu. necē est ut sit q'tu. Incepit declāre
quod sequitur ex hoc. R testus

Pter acidēs g. est ifinitu. Si g. est sz
hūc modu. 1az dicam. Q. impossibile est
ipm dia pnapu. Sz pnapū est illd
cui accidit. a ē acer. aut par. Appet g. q. i te sē
mo est io ppabilis. cū oneciat ei. qd dicit pi
tagorica dicentes ei ipm ifinitu sb am. cui
hoc dixerunt ipz. R. co. 38.

Et cū ifinitu ē q'tu. ut ponit. et ſ
q. ē in se. tūc ē ē infinitu est p acidēs.
Qm sum ē ēcēcale ē ſ q. ē quātū. Et
accidit q'to. q. fuit ifinitu. Deinde dicit. Si
g. ē hoc mō et c. 1. Q. nl dr pnapu. sz q. accidit
ei aliqd. p accis. Et dicit. ut nm mōtu. Iam dixi
mus mundo illd. qd sdixit. Qm si ifinitu
dr d illo. qd nō est ilatu neque finitate. nz i
finitate. a fuit elim. necē ē. vt elim sit elim p
accis. potēcia ei illi sermois. q. pō ibi. quē p
bauit hic. a si posuit ē q'tu. ē cēcē pō. qm si
posuit ipm ē q'tu. a nō fuit ē q'tu ifinitu.
Tūc infinitu est accis q'to. et nō est in
eo sz q. ē quātu. Et sic sit q'tu p ātu elim ſ q.
est ifinitu. tūc elim est elementu ſ accis. Et
fini illd accis fuit ppiqui. aut remoti. Si a
illd ifinitu ē p acidēs cēcale quibdam sēb
quātu. nō ontingetz eos ista redarguto. Est ei
aliq elim sz accis. qm illd accis fuit ēcēcale
ut dicamus. a ignis a aqua fuit elu. Deinde
dicit. Appet g. ac. 1. appet g. q. iste sermo ē
ipbabilis. cū sit oneciens ei. qd dicit pitago
rica. posuit ei ifinitu ē sb am lib atz a q'tu
tate. Deinde dixerunt ei. R testus

Sz pscutato utrū sit possile. ut ifinitu
sit i mathematicis. a itellectus. q.
nō hent mesam oio. sit pscutato ui
nersalis. a pscutato sit d illo. qd ē i sibili
b. a d illo. qd oinetur i hē arte. Et ē ordo ne.
Vtrū i rebus sit cor ifinitu i angmento. aū nō
R. co. 39.

Cū destruxit. ut ifinitu
sit sba existēs p se. d mdata a q'tu
te. Et ista pscutato nō ē ppa hujus scie
sz est de metaphysica. dixit. pscutato ac. 1.
hoc pscutato. utrū inueitur infinitu i intellē
tus. aut i q'tate. ſ est nō in mā ē scie d mē
q pscutatur d ifinito i intellectus ſ a ordo ad re
intellectus ſ q. sūt itellecta. s. ſ sūt abstracta a mē
sura. Et est pncipū. i qd potest mathematice.
s. ifinitu ē in tribus mēsuris. possile ei est enim
ap ipz linea extē i infinitū. Et sili supficies
et cor. nullus nō pscutatur d infinito. qd ac
cidit mēsuris. sz q. sūt in mā. Et hoc iterō bat
cū dixit. Et pscutato nā est d ifinito ac. 1.
Vtrū sit mensura sibilis ifinita. Et sp ver
cor sensibile ifinitu. Qm si hoc fuit. erit hēa
sibilis ifinita. a superfices sibil infinita. q
Et quia scā ordo ad ifinito. qd ē in actu.

Et q. est i po. Dixit. Et si ista scā ordo et c. a
iendit p angmētu addōtez. R testus

Qm aūt ordo ad hoc ordo atte logica
ex rebus. Vtrū q. nō est i ētis. cū nō cor
sit ipm ē tūc ātu p supficiez. Impo
est g. ut aliq corp sit ifinitu. neque intel
ligibile. nz sensibile. R. co. 40.

Cum declāuit. q. pa pscutato hm sāe
est. Vtrū sit h corpus sibile ifinitu i
actu. Incepit destruē hoc a dixit. hēz
corpus qnq utitur ipo sz modu p monū di
alectice. et qnq p mōes disputatiōes. Et
iste ſ mo ordinatur sic. Omē corp ordinat sic.
netur sic. ab ma superfi. aut a plurib. Et oē
qd ordinetur ab ma superfi. aut a plurib ē fini
tu. g° omē corp ē finitu. Et hoc i pa figura. Et
propositō dicēs. Q. omē corp ordinetur ab ma
superficie. aut a superficieb. declātu sic. Omē
corp est figuratu. a omē figuratu ē rotundu
. aut non. g° omē corp aut ē rotūdu. aut
nō. Sz omē rotundū ordinetur ab ma superfi.
et nō rotūdu ordinetur a superficieb finitis plu
rib ma. g° omē corpus ordinetur ab ma su
perficie. aut a superficieb. Sz omē qd est tle ē
finitu. g° omne corp ē finitu. Sz qu accesit
corp infinitu ē. nō accessit ipz hē figura.
Et hoc ni ē manifestu p se. Omē ei corpus
aut hēt figura spicam. aut nō. Et rō si po
sucini hic corp infinitu. nō erit ncē corpus
dicē ipz ē spicatu. aut. Sic nō ē my dicē puc
tu ē spicatu. aut nō spicatu. Deinde dixit fi
natu p superficiez. i. terminatu p una aqualz
superficiez. aut rotūdam. aut rectez.

Neqz a nūs pōt ē separatus. R testus
et infinitus. Nūs. n. a illud qui ē nūc
ē nūatu. Si g. nūatu pōt nūare. po
est pueire ad ifinitu. R. co. 41.

Cū declāuit ulit. q. ifinitu nō est q'tu
ordinatu. Incepit a declāre ulit. q. infi
nitu nō est q'tu discretu. Ad qd. nūs.
Et dixit. neqz nūs ac. 1. ny q est possibile inte
nire nūz i actu separatu a mā. aut nō separatu
ē ifinitu. Nūs. n. a nūatu i actu est nūa
tu i actu. Aut ē pole. ut nūetur i actu. s. ut
pficatur nūare. Et cū posuimus. q. omnis
nūs sit nūatus. a q. omē nūatu in pō cum
fuit i actu. pole ē. Et cū posuimus. q. oīs nūs
est nūabilis. a omē nūabile possibile ē ut
nūetur tūc. cū posuimus. q. inueitur aliq nūs
ifinitus. necē ē. ut ifinitu nūetur. qd est
impole. g° nō ē hic nūs ifinitus. Et fortē ita
est de gnē ppōnu notatz p se. s. q. oīs nūs
ē nūatus. a q. omē nūatu in pō cū fuit i ac
tu. pole est. ut sit nūatu i actu. Sz ista ppō ē
cōis. nō ē ētis. Q. aut ifinitu i pole ū sit nūa
tu i actu manifestu ē p se. R testus

Qm aūt possint sua ordinatez magis nū
lem ex rebus declarabit. Qm impole ē. co
pus infinitu ē. nz ordinatu. nz sim
plex. ordinatu nō. si ela fuit finita in nūo.
necē est. ei. ut ordinaliter s. sp. Impole ē
g. Vt unu cor sit ifinitu. Si potēcia. qne
est i aliquo illoz cōpoz. fuit diminuta. a po
qe ē i alio cor ē aliqua qualitatez. q. g. ſ. v
gi fuit finitē. a ac fuit ifinitē. a mēsa a ig

fiat multiplex nec sine aeris ipso quantitatis multiplicatione. Manifestum ergo est quod infinitum excedit corrumpere ipsum. N. 42

Cum dixisset primo dubitatione, secundo destruxit, primo ostendit quod non potest fieri ratione quam posuerunt, secundo probat. Dicit ergo quod ponere corpus infinitum simplex ergo, et signum est quod impossibile est corpus finitum. Omne enim finitum aut est oppositum aut simplex, si non est oppositum, ergo est simplex, et corpus infinitum non est. Omne igitur dubitatione ipsum est non oppositum, et dicit. Si quidem fuerit in mundo finito duo, i. et oppositum infinitum, neque est ut sit infinitum, sed magnitudinum elementorum ex quibus opposita sunt infinita in magnitudine, aut quantitatem ex quibus opposita sunt infinita in magnitudine, sed in numero. Omne igitur dubitatione destruxit quod non est infinitum. Et non est infinitum. Et si unum elementum fuerit infinitum, et alia non. Et si omnia elementum infinitum esset. Et hoc quod dixit manifestum est ex hoc quod posuit. Quod infinitum dicitur esse finitum in omnibus partibus. Et hoc intelligitur per omnes partes. Et si possumus dicere quod infinitum est finitum in quantum partes, et finitum est maius infinito. Possibile enim est ponere in parte infinitum, aliud corpus et signum. Et hoc quod fit ex duobus corporibus maius uno corpore, et unum quod est finitum, i. quod fit. Et ipsum infinitum, et est impossibile. N. testus

Quod autem impossibile est. Quod infinitum sit unum corpus simplex, sic dubitatur. Hoc enim non est possibile, neque secundum dictum ipsum est aliquid est ex elementis. Et quod res generantur, neque simplicia erunt. Omnia enim ponunt infinitum, ut dicunt, et non ponunt ipsum aliquid aliud aere. Neque illud quod ponunt infinitum corrumpat, illa finit eis omnia. Nam gratia quia aer frigidum, et aqua humidum, et ignis calidum. Et si aliquid istorum est infinitum, tunc alia omnia perirent. Non quod dicit hic est ad ex quo generantur ista. N. 44

Cum dixisset quod corpora infinita sunt opposita, quia ex quibus opposita sunt finita in magnitudine, hic incipit destruere antiquorum destructam primo oppositum infinito. Et est ratio quod est infinitum, quia partes eius sunt finitae secundum opposita. Et dicit quod non est possibile quod infinitum corrumpat finita. Et hoc intelligitur per omnes partes. Et si possumus dicere quod infinitum est finitum in quantum partes, et quod infinitum est maius finito. Possibile enim est ponere in parte infinitum aliud corpus et signum. Et hoc quod fit ex duobus corporibus maius uno corpore, et unum quod est finitum, i. quod fit. Et ipsum infinitum, et est impossibile. Quod autem impossibile est. N. testus

Quod infinitum sit unum corpus simplex, sic dubitatur. Hoc enim non est possibile, neque secundum dictum ipsum est aliquid est ex elementis. Et quod res generantur, neque simplicia erunt. Omnia enim ponunt infinitum, ut dicunt, et non ponunt ipsum aliquid aliud aere. Neque illud quod ponunt infinitum corrumpat, illa finit eis omnia. Nam gratia quia aer frigidum, et aqua humidum, et ignis calidum. Et si aliquid istorum est infinitum, tunc alia omnia perirent. Non quod dicit hic est ad ex quo generantur ista. N. 44

Cum dixisset quod corpora infinita sunt opposita, quia ex quibus opposita sunt finita in magnitudine, hic incipit destruere antiquorum destructam primo oppositum infinito. Et est ratio quod est infinitum, quia partes eius sunt finitae secundum opposita. Et dicit quod non est possibile quod infinitum corrumpat finita. Et hoc intelligitur per omnes partes. Et si possumus dicere quod infinitum est finitum in quantum partes, et quod infinitum est maius finito. Possibile enim est ponere in parte infinitum aliud corpus et signum. Et hoc quod fit ex duobus corporibus maius uno corpore, et unum quod est finitum, i. quod fit. Et ipsum infinitum, et est impossibile. Quod autem impossibile est. N. testus

Quod infinitum sit unum corpus simplex, sic dubitatur. Hoc enim non est possibile, neque secundum dictum ipsum est aliquid est ex elementis. Et quod res generantur, neque simplicia erunt. Omnia enim ponunt infinitum, ut dicunt, et non ponunt ipsum aliquid aliud aere. Neque illud quod ponunt infinitum corrumpat, illa finit eis omnia. Nam gratia quia aer frigidum, et aqua humidum, et ignis calidum. Et si aliquid istorum est infinitum, tunc alia omnia perirent. Non quod dicit hic est ad ex quo generantur ista. N. testus

[illegible] elementis. [illegible] nullum corpus esse. Omne enim corpus ubi, ex quo fit, [illegible] [illegible] [illegible]

any. tetar hic quem locio. a mido. Illic n. est
sermo ovis simplicis. ut illic declarant mundi spem
corpor simplicium. Et p. nec potest unitis p corpus
sensibile. nec quoliber sentit. si tactu. Corpus ei
celeste est visibile unius. s. ptes eius manifeste. a tactu
tangibile oio. declaratum est g. ex lux. s. modo unis
q. ipossibile est corpus simplex tangibile. Et
ex hac patet hic declaratio. a duabus propositionibus
centibus. q. si simplicia fuerint ordinata. infinitum
est. Sunt fit ehin. sui nō. Nz testus

Et si totum infinitum fuerit non est ordo. sicut loco ei
a. erit non ordo. sicut. Et sic corpus totum non erit
unum. nisi sit tactum. Et per ista coniuncta. aut
erunt finita. aut infinita. i fore. sz ipse est.
ut sint finita. quod ex eis erit finitum. a quod a ni
ex totum fuerit infinitum. Et ipse est. ut unum
elox sit infinitum. ut ignis. aut aqua. Et quod
est tale corruptum potrafa. Et ideo nullus posu
ut infinitum unum infinitum ignis. nz tra. sz
aqua. aut aere. aut medium. cum loc utriq
est finitum. Et hec duo declinat ad utraq
ptem. i sup ior. et i fior. Si g. simplicia fu
erint a infinita. loca eorum erunt infinita. Et sic e
lementa erunt infinita. Si g. hoc sit ipse. qr lo
ca sint infinita. totum erit finitum. Impossibile est
ex. ut locus non sit nisi corps. Impossibile est ei
ut locus totalis sit maior q. titate corps. Et
ex quo sequitur. ut corpus a sit finitum. Et ipse est a. ut
corpus sit maius loco. ordinget ei ex hoc. aut
maius erit. aut aliq corpus sui loco. Nb. 49

Ex distruxit corpus ordinatum infinitum esse.
Ita q. unum corpus ex quibus ordinatur. aut ordi
plia uno sit infinita. a tem amp. s. dionē
ut sit infinitum. Ita q. sit ordinatum ex corporibus
infinitis i spe. h sint finita i magnitudine. Re
uersus est ad distruendum hanc partem. a dicit. Si g.
totum a est. i. Si g. totum ordinatum. s. ordinatum
pois ex corporibus simplicibus. fuerit infinitum. qr si
corpora ex quibus ordinatum. sunt dissimilia. s.
sunt diuisa dissimilitudinem. vt ignis. a aqua.
Tunc loca diuersa tota erunt dissimilia. Et ista p
positio apparet ex hoc. qr omne corpus simplex habet lo
cum naturalem. Ideo dicit. et sic corpus totum
est. i. et sic ordinatum dicentibus hoc. vt totus mun
dus sit unus. qr ordinatum ab uno corpe. Set ei
tinus s. ordinatum tm. Et ai idem hoc ipsum ale
idem dicit impossibile. quod sequitur ex hac propo. a i cep
dionē a pn°. a dixe. Dimo h corpus est. et e. dicit hoc
ad rememoratio illo. quod poterat declaratum
est. q. ipse est. corpus infinitum esse ordinatum ex
corporibus finitis a i forma. Nisi unum corpus. aut plia
sunt infinita i magnitudine. Et si non. totum
erit finitum. Et hoc intendebat. ci dicit. a quodam
ei erit finitum. a quod dat non. i. ordinatum ei dicen
tibus. corpus infinitum ordinatum ex corporibus infinitis i
forma esse. vt quodam sint finita i magnitudine
et quedam non. Cum totum sit ordinatum. Dimo
dicit. vt ignis. a aqua. Et illud infinitum in
sua magnitudine. necesse est ut sit finitum. vt ignis a
aqua. Ex quo sequitur. ut ipsum corrumpatur. q
Et ipse poit i hoc s. modo. q. simplicia delent esse
sui. Et hoc non est ueri. i de corporibus. q. monet
motu non. Et hoc signat. q. pscutatio ei h. e de
hac na. oni non apparet hic. ei aliud nam esse.
Et cum dixe. q. si corpus infinitum i magnitu

dine fuerit. necesse est. ut corrumpat reliquum. et omnia
quod nutrant. Ipse hoc fugiens antiqui. h corpus
poi altius omnem exterior elox. i ter quae apparet
extrinsecus magis. h unum medium. ex omni. n. ut
detur qi ma exterior. a ro nullus erit. Et iterum
phs quod dicit. q. locus non est q. e. i. q. ignis non
habet in leuitate tm. q est ei motus ad supum.
Et locus ei est finitus. Et similiter non habet nisi
grauitate tm. que est ei motus ad infimum. Et lo
cus ei est finitus. Sicut g. nullo dia. Sed q. aut
et aer habent utrumq. s. grauitatem. a leuitatem.
Aer ei est grauis i loco ignis. a leuis i loco a
que. Et i grauitate assimilatur aqua. a i leuitate at
assimilatur igni. Et similiter est dispo d aqua. Est
ei grauis in loco ignis. a leuis i loco tre. Et h
intendebat ci dicit. declinat ad utraq ptem.
i. aqua. a aer. Et hoc intendebat. ci dicit. decli
nat ad utraq ptem. i. aqua. a aer. Et ite
dicit p utraq. sup. simplex. et i fenus simplex.
Et introduxit hoc ad declarationem. a ista propositio
q. omne corrumpit omnia cui fuerit forcius illo. ex p
positio aristotelis antiquus. Imo declaratum est in pm
cipio libri lib. a. gnie est ex ignis. et q. inter aqm
a aerem non est corpus i actu medium omnia
a differencia ignis. s. aeris. a aque. s. calo
re. a frigore. Et forte dixit. q. antiq dicebat
aqua. a aerem esse infinita. q. loca eorum non sunt
finita. Illo ei. cui locus est terminatus. manifes
tum est. q. non est infinitum. Et q. loca illorum duorum
corporum non sunt finita. dicunt. ea esse infinita.
Et adinuat hac expiez. hoc. quod dicit poit. q.
locus utriq est finitus. Cum g. ex ma sint ter
minati. quanto magis media. Demo reuer
sus est ad ro. quod intendebat declarare hic. s. q.
impossibile est. corpus infinitum esse ordinatum ex cor
ibus infinitis i spe. Et q. incepit hanc declara
tem a duabus propositionibus. a si simplicia
fuerint diuisa in spe. loca erunt diuersa in spe.
Et q. spes loci debet esse s. mundi spei corporum
simplicium. dicit. Si g. simplicia a. e. i. et h. e.
q. rationatio p se. Elementa. n. si fuerint infinita
necesse est. ut ordinata ex eis. sint infinita. sicut
intendit. q. ex hoc sequitur. Vt motus ordinati
sit ordinatus in spe. Dimo reuersus est ad ro
quod intendebat declarare. Et e. a. si simplicia
fuerit infinita i spe. loca erunt infinita in spe.
Et ideo distruxit o seqns. a exinsit oppositio
antecedentis. a dicit. Si hoc im. Si g. hoc
ipse. a. e. i. Si loca fuerit infinita i spe. g. simpli
cia fuerit finita. Et hoc. quod distruxit manifestum
est. Vt post dicet. Omnis ei locus. aut est sup.
aut infenus. aut dextrum. aut sinistrum. aut an
terius. aut posterius. Et apparet i celo. a mun
do. a. loca illa sunt supius. a infenus. Et id
que sunt iter ista. Et apparet a illic. q. loca sunt
finita i magnitudine. Et ideo sermo de infinito
est perfectior illic. Demo dixit idem modum
ex quo certificatur. q. non sunt p. mundi loco
equalia eis. Et q. ex hoc sequitur. q. omne corpus
simplex sit finitum. a dicit. Impossibile est ei est
e. Vt aliquis locus careat corpore s. ipso. i. ipse
est. Vt aliquis locus careat corpore s. ipso.
Et ipse est a. ut aliquis excedat suum corpus
ile. sicut q. corpus excedat suum locum. Vii nec
locus est equalis corpori. g. omne corpus est finitum

nectio. Et hoc declarat. q' omis locus ē finit
i sua magnitudine. Et declarat ex eo a. q' oē
corp' simplex ē finitū. Et rō dicit. Ex q' sē
vt nō sit corp' infinitū. Et q̄ ita sint hāc
alia declarat. i sue p̄ma. q' sua ipsorū natu
p' ad declarandū. q' ipo'le ē cōē oē finita in
magnitudine infinita in spē. Et ai declarat
hoc ex loco. a declarant ex eis a. q' impo'le ē
corp' simplex oē infinitū i magnitudine idem
hoc. Et sic' sic apositū. Omē corp' simplex est
in loco s' equali. Et omē quod ē equale alicui ē
finitū. g' omē corp' simplex est finitū. Infi
nitū eis nō dī equale. ne mai. neq; min. Et hoc
quod dicit. Q impo'le ē. ut locus sit ex' corp'. declara
tur. cū declarabitur. ita nō ē. Et sicut
declarabitur ex hoc. Q ipo'le est ū. ñ excedat locū.
Et ai sit declaratū. q' loca sunt finita. i spē a in
magnitudine. g' cōr sūt finita necessario. Ñ testus

Anaxagoras dicit s' mōē ioppinabilē.
in quiete infinitū. Dicit ei. q' sustētatur
et retinet se. Qm hoc ico dicit. nō ei q
tinetur ab alio. a q̄ sit in natu. ut sit aliquod ū.
et est hic. Sz se mo ei nō ē eius. Est ei alicui
ubi mobile. nō s' q' ē in natu. ut sit ei finit i
remotōn loco. quia ut moneatur ad illud q
s' in totū. Ñ comentarius 40

Cum dōstruxerit i aliquo ū sit corp' infi
nitū. a q' impo'le ē. ut ico sit quesītē
aut motū. Rediens ē ad id. quod dixit a
naxagoras. Q ai quietis tocī quod ē mixtū. est
ipsū cē infinitū. Et anaxag. dicit. Q si ei quieti
alicui corīs ē. q' retinetur ab aliquo quesītē. ai
aliud retinetur ab aliquo. a q̄ ē. et cē necessario tūc ei
quietis tocī. n' aliud ē. q' ipsū cē infinitū. Et nō
dicit. Q sustētantur sup se. a retinet se. Et ai
volunt dōstrūē s' mōem ei in hoc. dicē. Anaxagoras
nō ac. 1. Anaxag. nō i quiete infinitū. quod est
mixtū. ap ipsū cum ioppinabile. dicit ei. Q
ai quietis eius ē. Q' sustentat sup se. a retinet
nō ab alio. Qm q̄ ē quesītē. quod retinetur ab alio.
sustētatur sustē sup illud aliud. a retinetur ab illo.
Neq; ē. q' infinitū s' q' nō retinetur ab alio. retine
at se. a sustētet sup se. Et dicit. a q̄ natu est
et c. 1. et infinitū. quod ē quesītē p se. a retinē
totū. sed ē q̄ aliq' ñ. eorū. que sūt. h' p se. Anti
cedit p hoc. quod dicit. Et ē hic. 1. et ē in entibus
le. s. locus p se. Et alia loca sūt quesītē a p
illō. Ñ dimōe dicit. Et nō est nenū. 1. et se
mo eius nō ē nenus. Q' q̄ quesītē aliquo i ali
quo mobile. s. Qm quietū i loco. q' ē remotū
sim' locū ab illo. ad quē nō res naturalis s' toti
a s' ptes. Et ē locus nātus. Et q̄ intendebat. q'
non sed tū. si ponitur quesītē. ut sit q̄ escen
nātū. pm mo. nec ē. ut quesītē mobile pō
nit. q' ai quietis eius ē infinitū. Q' q' nō h' st
locū. ad quē moueat. q̄ g' caret motu mobilē
ne. nō naturaliter. Ñ testus

Si g' est retētū i hoc nō retentōis i ipō
necessō ē immobile. Sz ordinē. q̄ nō ē in
natu moueri. Vrōmus ei. q' ita ñ fīt
fieri. q̄ si cēt infinita. Q' est ipēdita. a mo
tu ex meio. Et nō q' nō hēt locū alū. ad q' q
natat ei quesītē. Sz q' nata ē h. Et pōt
quis dicē. Si g' i quiete tūc si cēt infinita. nō
est nata ei. Sz q' ē finitus. a grane figitur in

meio sz hoc modū. q' infinitū est sicut p
se. ppter aliam causam. Ñ. 41

Ad. si g' infinitū ē in motū nātū. Et hoc ē
in motū ei. q̄ dicit. Q' retinet se. neq; ē
est. ut sic immobile naturaliter. Sz me sit fi
nitū. sūt infinitū. Deinde dicit. Sz ordinē ac.
1. Sz cui ponitur. q' infinitū ē quiescēs nā
turaliter. Vel gr̄ tūc. Q' potest dari alia cām p hoc
q' ē infinita i hoc quiete. quia hoc nātū. nō est q
dicta i tūc. ut hoc q' sit finita. aut infinita. i
dem modo. q' in motū. ē cōm quiete ei. finitas ei
q infinitas. aut quiescēte naturaliter. Q ipt
ipo'le est. ut q̄ aliqd cōr motum ei quietis
eius. q̄ quiescēte nātū. Infinitū ei dignius
est. ut sit ei quietis quam motus. nō nātus. Q
dicit. et nō q' nō hēt ac. 1. et si tūc ēt
infinita. ado q' non hēt locū. ad quē trans
ferrī. hoc nō ēt ei quietis sīt i meio nātū. Sz
ei eius ēt hi. q̄ nā eius exigit hoc. Et po'le ē
dicē in ea p hoc naturaliter. p' retinē se. Q
dicit. si g' ei ē. 1. si g' nullus pōt dicē
ē. q' ei quietis sīt nātus si ēt infinita. ē ipō
ē infinitū. Sz oportet dicē aliam cām. Vel gr̄. q
ipō ē grue. a q' grane natū est figi i meio
manifestū est. q' nullus pōt dicē. Q ei nātū i quie
te infinita nātū. ē ipō ē infinitū. Sz oportet
dari aliam cām. Qm si hoc ēt. tūc ōē q̄ ponē
tur quiescēs nātū. necē est dicē. Q ei eius nā
tus est ipō ē infinitū. Ñ testus

Et nō q' est infinitū a sustētat se. ē necē
ut figatur p sua sustētatōē. Et sicut si
aliqua ps eius figatur. quecūq; ps sit.
quēadmodū g' infinitū figitur. q' sustētat
se. Sicut quelibet ps ei figitur. p se. loc' ei tocī
a ptis ē. q̄ similis in spē. Vel gr̄. qm loc' tocī a g' ē
in fīnis. et locus tocī g' a sentulie ē su
pius. Si g' infinitū hēt locū. g' ps ipēbit illi
eundē. g' figitur p se. Ñ. 42

Ad. Et hoc q' dicit. q' sustētat se a q' ipsū ē
suus locus. Q ē nullum. nō p' hoc mē
ē dicē ipō figi nātū. a s' totū. Et sicut ei
ponit. q' aliqua ps eius figitur naturaliter.
nō potest dari cām. quia dō sunt i toto. Et dicit
hoc. Q notū ē p se. q' loc' ei ē aliud a re. et q'
res nō pōt sustentari sup se. Et ei narrant.
q' hoc. quod dicit d' infinito. q' ipō ē suus locus.
nō ē ūm. neq; d' toto. neq; de pte nātū. Hoc p
declarat. q' illud. quod dicitur d' toto. illō tūc q̄
gitur ei i pte. a dicit. Et q' ad modū infinitū a
c. 1. Et si sūt duo d' infinito. ipō figi. q' ē suus
locus. neq; ē dicē in pte. ipō figi. q' est suus
locus. Locus enim tocī a ptis ē tocī. Et iterū
debat. q' si duo sūt d' toto. ipō figi. q' ē suus
loc'. q' est infinitū. Oportet dicē hoc. de parte.
Et si locus totī erit ptes. quod ē impo'le. locus
ei tocī a ptis ē. q̄ similis i spē. Et i tendebat
q' loc' ptis tenet. q̄ ē separata p se. ē tocī in spē.
a loco tocī. Et sicut ē dispō i aliis elementis.
Locus ei. quē queret gleba. est nē i spē. a loco.
quē queret tota tīa. si ēt cētrū. et omni
ei mundi nō dū sitū. q' ē medū. i re spē
tocī a ptis. Sz dū situm in magnitudine. a par
titate. s. Q loc' i quo ē totū. ē maior loco. in
quo ē ps. Et similī loc' quē quit totus ig'
et ē. ut magis distet a meio. est tūc ei co. quie

ipō

quest sentalia. Et sic q intelligendum est ubi ppo dicens. q locus totius est par. et sepe utitur illa. a maxime in celo empiro. Et de dicit. Si g infinitum est. Et probat. q locus infinitum esse. Et uz positum esse. q ita esse dato. sic o pte se. q ps sit locus suus pl. et hoc non est dum. g locus tota non est ipsum. Et iste primo ex ppmtionis. a ethnicis ex sapiens. et amicorum q oppositum antecedentis.

Et manifestum est ulti. q ipossibile est quod infinitum esse. Et dicendum hic. q est hoc alio quod locum. Omne corpus sensibile habet gravitatem. aut levitatem. Si g sunt graves. gravitas eius natura est ad medium. Et si leve sursum. Ex quo sequitur necessario. ut infinitum sit sensibile. Et impossibile est. ut totum sit sensibile. neque ut utraque mediatas sit sensibilis. Impossibile est. ut ipsum duo in duo equalia. neque potest dici. quomodo quod est supra. a quod infra. aut quod in altitudine. et quod in medio.

Ista est alia rationatio. ex qua declarat. q ipossibile est. q corpus tangibile simpliciter esse infinitum. et dicit. Et manifestum est ulti. a c. 1. Et o oppinantur hoc id quod hoc ad oduitum. s. q omne corpus est in loco. a quod tangibile infinitum esse. Dein de dicit. Cum omne corpus a c. 1. cum omne corpus tangibile est aut grave. aut leve. Si g grave. locus ei est medium. Si leve sursum. Deinde dicit. Et q sequitur. ut infinitum sit sensibile hoc a sequitur si quod tangibile fuerit infinitum. ut habet alteri ultimo dispositionum. Dicit dicit. Et ipossibile est a c. 1. Et impossibile est ut infinitum sit in alta ultimo duo dispositionum. Sicut sicut grave. non esset tunc aliquod quod leve. cum infinitum nullum sit extra ipsum. Et similiter si esset leve. non esset hoc quod grave. Et impossibile est a dicere. q mediatas ei est gravis in loco infero. et alia mediatas leve. a in loco superiori. hoc enim est impossibile. cum impossibile est duobus infinitum in uno medio. Sicut utraque pars esset infinita. a sic pars esset equalis toti. Et a corpus infinitum esset corpus infinitum. a quod infinitum do esse infinitum in omnibus omnibus suis. Deinde dicit. sequitur potest dici a c. 1. et supinus. a infernus. quasi finita. Impossibile est. ut pilla duodecim. ita quod infinitum adeo. a quod dicatur. a quando est supinus. a quando infernus. Et quia potest hoc notari per se. Quia supinus a infernus sunt loca naturalia a finita. Quia finite finita. finis motus naturalis. Et hoc delabitur in celo a mundo. ad oium ad. si sit manifestum per se. Et ad patendum. si sit ignotum. a quidquid sit hoc. fere manifestum est per se. Quia hoc nomen medium magis notat finitatem. quam hoc nomen infernum. dicit. Et quod in altitudine. a quod in medio.

Et a esse corpus sensibile est in loco. et differunt ei sunt supinus. a infernus. et dextrum. a sinistrum. et ante. a retro. Et iste differentiae non sunt in respectu ad nos tantum. a positione. Sed sunt distinctae a in ipso loco. Et impossibile est. ut iste differentiae sint in corpore infinito.

Et omne sensibile tangibile est in loco a c. Et intendit differentias loci. non differentias corporis. Sed si intelligemus differentias specificas loci. tunc loca naturalia erunt ista sex. Sed ut dicit est in celo. a mundo. loca naturalia

duo. s. supinus. a infernus. Et hoc expliciter. quia dicere differentiae sunt nulli non positae. quod contingit. si intelligamus per supinum locum superius. a a celo. Et per infernum locum inferius. a a centro. Et per sinistrum locum medium. a a centro. Et per dextrum locum ultimum sunt loca naturalia mundo. Et illi duo. a centro. Et si intelligemus per supinum. a infernum partes loci sequentes illas sex partes corporis naturalis. Tunc ibi non est dum. et obiectum. nisi sunt. Verum est in celo. a mundo.

Hic autem notandum. quia quidquid vides in mundo per totum omnia corpora. non est supinum. Quia supinum. a infernum. et dextrum. a sinistrum. et hoc non inveniuntur in omnibus. Et hoc omne corpus habet. vi. partes. a sex loca. Et sunt sex partes loci. quae supponuntur per mundum. Et si opponitur ex istis partibus loci. in sunt similiter. Et cum ita sit. a infinitum non habet illas differentias partium in loco. quia nullum infinitum est corpus. Et si hoc expositum. ei dicit. et iste differentiae a c. intendit quod sex partes a sex a suppositi partibus corporis inclusum in toto mundo. quia est corpus per se. non in respectu ad aliud. Sed non ita. quia opposita cum sint distincta similiter. ei non inclusum. nisi in natis. Sed quaerit aliquis. sic distincta dicit in ipso toto. intendebat in toto mundo. Tunc mundus apud ipsum est in loco. Sed in quanto isti duo dicebant mundum non esse in loco. in parcionis. Ad hoc dicimus. quod ei dicit distinctum in toto. intendebat in partibus totius. Et est modus. s. quia est dum dicit mundum esse in loco. s. sed loca quae partes ei sunt in loco. Et ei ita sit. manifestum est. quod mundum non est in loco. quia sed partes. nisi sed totum. quod non est.

Et dicimus simpliciter. quia ipossibile est. Ut sit infinitum. Et ex corpus est in loco. et a omne quod est in loco. est ubi. quia si quod impossibile est. ut infinitum sit quantum. Et ita erit quantum. in finitum. Vel est. habitum. aut habitum. Quia in sed a silva non est quantum. Similiter est ei dispositio loci. Et ei est supinum. a infernum. et alia pars. vi. partium. a unaquaque pars est aliquam finis.

Iste sermo opponitur sic figura. Omne corpus est in loco. a nulli locus est infinitus. quod nullum corpus est in loco infinito. quod ipsa figura nullum corpus est infinitum. Et oppositio dicit. quia impossibile est. ut aliquis locus sit infinitus. Et ubi ex hoc quod dicit. Et quia partes loci sint supinum. a infernum. ante. a retro. dextrum. a sinistrum. et nulla ista sint finita. Deinde incipit. Quam delectat. a dicit. et a etc. Et intendit per hoc. a plenum genus. Et. q. dicit. a omne hoc aliquid specie. Vel est supinum est in loco simpliciter et co. a. Deinde dicit. Si g impossibile est a c. Si g impossibile est. ut infinitum dicat. quia tunc simpliciter. quia aliquid spes quidem. Vel est. quia est bicubitum. aut tricubitum. Quia tunc eis non inventum. in finis sensibilis. Nec est g. ut quod non est in loco simpliciter non dicatur. nisi quia est in aliquo loco. aut supinum. aut infernum. aut talem spes loci. a omnis spes loci est finita. quod omnis locus est finitus. Et omne quod est in finito. est finitum. Et debes intelligere hoc ubique. Veritatem quam dicit quod dicit. Et quidquid est supinum. a quod

dum iferius. et quodam ante. a quodam re
cto. Nō habitabo mais corpus. In illo enim
nō incertum ḋ malc. qd dicatur ḋtum. a finis.
Et sic sillis ꝓpri. Omne corpus nō est ī loco.
i. qm corp̄ ptes ei' sex sūt in sex ptib loca fini
ta. Et ōe qd ē tle. est ī loco finito. g. omne cor
pus ē in loco finito. Et sīgē hoc. qd mte ḋbat.
p supi. a iferius. ptē hoc qd vnā ante alia pis
sex partz. Deinde dicit. a unaqneq ec. Et
intendebat. q' sūt finite. q' sūt superficies exta
nec. a sūt ptes corpis continens locum. a li
dictum ilcd. Nō testus

Manifestum ē g. q' corpus ī finitum nō est ī
actu. Et manifestum ē a. q' si ī finitum
dio nō fuit. dio cōtingēt plia ipossibilia.
Contingit ei vnus tē unus p̄ncipium. a oxi
stum alius nō dimidi mensas. et mō nō
ē ī finitos. Et ei ḋtinatum sit tē ḋtinata ne
cē. Q nō ē ꝓle fallitz dnoz mōz. nī mdi q
gē ē sīdrātē. declarabitur g. q' quodam mō est.
a quodam mō nō. Ens ei dictum pō. a dī mar
tu. Et ī finitum ē ī addictē. a ē ī divisicē. a mē
sura ī actu nō nō ē ī finita. Nō ei est difficile
dē tīgē lineis ī divisibiles. Nō contra 45

Ei dēlātū est ī finitum ī sibile nō ē. q
nō simpliciter. actu. fē ī memoratō
d' hoc. a dicit. o. manifestum ē g. ac. 1. ex
predicis. Deinde dicit. Et manifestum ē a.
et c. 1. Et manifestum est. q' si ī finitum nō fu
ēit dio simpliciter multa accidūt ī possibilia.
Accidit ei tempus ē ī finitum. p̄mus nō tū est
tpus ē ī finitum. Nullū ei geniat tpe. cum
sit gnātum illuo. postq nō fuit. Et hoc ꝓpo si
tō post notat tpis p̄dictum. Et accidit ei ma
gnitudinē ē ī divisibiles. Sic oppio dicēdum
ptes ī divisibiles. Et s hoc nō omis linea divi
dum ī duo equalia. Et hoc ē unum fūdamen
toz. qd pōit geometer. Et similiter tangit. ut
mis nō accesat ī infinitum. Et hoc ē mū fun
damētoz. qd assumetus pō. Et ī dicit ī pos
sibilia contingēta. si ī finitum nō fuēit simpli
citer. a dicit. Et ei ut ḋtinatum ac. 1. et cū
ḋtinatum s mōcī ḋ ī finito s disputatōem.
s ūtis duob. s. cū ī pole ē. ut sit simpliciter. et
ī pole ē. ut nō sit simpliciter. O pōtz nos q sīdrāē
a ḋmōstrāē ptes ī am ī utrq istoz s nomiz
oppositoz. Tales ei s mōcī sūt fli. s ptes. nō s
totiz. Deinde dicit. declārātū est g. ac. 1. de
clātū est g. ex predictis. a ex eis quē dicam.
ipū ē pō. a nō est actu. Q ait nō est actu. de
mostrātū ē sīpius. Qd ait ē pō. declarabitur s
q cētissimus adductōz nūoz ī infinitū. a dimi
sicēm mēsē ī infinitū. Et ī dicit. et ī infi
nitū ē ī addictē ac. 1. et ī finitū pō ineitur
ī addictē nūoz. a ī dicē mēsē. Deinde
dicit. et mēsura ī actu nō. nō ē infinita. l. q
ut declārāmus. In dione nō ē ī finita in pō.
Et hoc manifestum est ei. ei declārātū. Q nulla
mēsura ē ī divisibil. Et hoc ē notū ē p se in
addictē nūoz. Sz ī divisicē mēsē nō ē
declārātē. Tpis ait ē ī finitum. latz ꝓ hoc. q
s sūa tpis latitz. nō q ī finitū nō est manifes
tum p se ī tē. Et forte ī stacit hoc. q ē mani
festum. Et post declarabitur in motu. si decla

rabit' motum ē ī finitum. Nō testus

Habemus g. q' infinitum ē ī pō. Et nō de
bet aliqs intelligē hoc p pōm. illō qd in
telligit. cū dicamus aliquid ē in pō p
dolum. Tunc ei intendim'. q' fiet p dolū addō.
q' intelligē qd ī finitum exibit. Sz q' ens dicat
multis mōis. quēadmodum g. dī. q' dicēs ē. a
agon. Et hoc f. q' gnātū sucēsline. Sili ī
finitum a alio nō declarabitur hoc ī tē. ei ī pōs
i dione mēsē. Vlī ei. ḋ ē dispō ī finitū. pote
ei. accipe ex eo sīp aliqd post aliud. Et omne
qd accipis ex eo est finitum. Sz sīp ē ab eo. qd
iam accepistū ad. Nō. 46

Quia ḋtinant. q' ī finitum ineitur i
pō. nō ī actu. Et pō dī hic alio mō. ab eo
qd dī in respectu ad actum. Dicit. hēm' g. a
c. dētinatum ē g. q' infinitum ē in pō. nō in ac
tu. Sz ista potencia nō dī ī respectu ad actum.
Vt dicamus. q' aliqd ī pō ē al' dolum. Q ista
pō inata ē exire ī actum. Sz o potz intelligēē
ḋ ei dictum. q' ī finitū ē in actu. hoc ī finitum
ē ī re. nō est nī s pōm existētez ī ea. Quemad
modū dicit ḋ ale. plus rez. que s fuit si
num ē ī quētē potēcie ei ens. Vt ī reb. quas
ē est ī motu. Sed ei quedam sūt ī pmo ac
tu. ut hō ḋ mātus. Et quedā sūt s q' pō ad q
misce tur ei actu. Et si potēcia nō fuēit. non
ēit actus. Vt dicis. hoc nomē dī ḋ pte tpis.
et tpe ē cū motu. Et nī ome q' ē cū motu.
Deinde dicit. Sz q ens ac. 1. Sz q ens dī
de illo. qd est ī actu puro. et de illo. qd est ī
actu mixto ei pō. Vt de illis. quoz ē est ī mo
tu. Simili ī finitum ē de hoc gnē. aut s q' est
spēs eius. aut accis. Infinitum ei est. ī cō
tinuatē hm' ḋtinuatēis omētōis. nō m
cōtinuatē eius. Infinitū ei ē. q. actis hi ēn
tis. a p fectō eius ē in pō. quēta cū actu. v
a nō est accis entis. cui ē est ī actu pō.
Deinde dicit. et alio mō ac. pōt ite'. Q ī fi
nitum ē ī tē. a ī ḋbiby ē alio mō. ab eo. qd
est ī mesuris. Ex tē ei. a hōib. recedit par
a fit pars. In dione ait mēsē. illō. qd fit a
ex divisicē nō recedit. Sz remanet mesura
divisa. a fit ex divisicē alia mēsura. a sic in
finitū. Et nō ē ita de motu. Et forte ī tendit.
q' ī finitum ē hoc nō declarabitur ex tē. et
hōib. ī mēsuris. Alio mō ab eo. qd declarātur
hoc ex nō. ī quo admisceātur pō. Q nē ex hoc a
nō appet ī finitū ē pole. Deinde dicit. V
niversali ei ac. 1. appāet enim. Q illō. qd ē cōe
sīb. omnib. ī finitū est. Q nī pōt quis accipe
ex aliquo eo aliquo post aliud ī intellectu. v
a ī diffīē. s ut illō. qd ymaginat ex hoc fuēit
ad mētis. ut ē dispō ī divisicē mēsurā.
Aut fūt ex aliq. sicut ē dispō ī motu. Et illō
qd mēs accipit sīp ex ī finito ē finitum. Set
est aliud ab eo. qd accipit ī pōtito. Qui g. ī fi
ad mētis fūt in aliquo entium tē dicētū
ipū ē ī finitum. Nō testus

Et cū dī multis mōis. O potz g. q
intelligam' ī finitū nō sic intelligim' hoc m
demōstrātū. Q si hō. a domus. s sz si
cut dī dies. a lis. cui ē nō est s q' est a nulla
qualitas. Sz ita. q' sīp gnātur. a semp ge
nerātur. Sz a s sūt finitū. Sz ī sīp gnātē

Nō p totū istud cōtinētū quō ē possibilitē ī fīta / quod ē.

mnuz ꝑ aliud. Sz i mēsꝰ est hoc remanente illo. qd accipitur. Inscēdit a pbis cōuertitur unū ꝑ aliud. et nō hēnt remanēcia.

Cuz declārāt modum. 98

ꝑ quē ifinitum ē. a nolunt ēt declarare quō incēitur addito. a diminuto ifinitum. Reuersus ē a principio. a ut nōc ac ēcuacuz ifinitū. a distinguit actū. qm ē ico ab alijs accidētis ēnatuz. Sic distinct potētia ēm ab alijs potētiis. Et dicit, ens a dr unum mōis. s. actu. a pō. Et ꝑ o pōnez ex pō. a actu nō oportet intelligē de cē ifinita actu demōstrātuz. vt hoiez a tōmū. Sz actuz opiti ā pō. Quēdo medū nō dr intelligē ex ca pu tam pōm. a dicit excēptuz d dicta lite. Ista ē sic dicit. nō hēnt ēē s fūt sīū aliqua pēstā. Sz ꝑ q' sūp gnātur a cōnūpūtur. Dnō dicit. et si finitum ac c. 1. Et finitum sp mucitur ite. que sūp gnātur. Et ista acdō est i se infinita. ḡ fit i finito. Sz nō ē finitū. n ꝑ q' fit successiue. Et cū dtin. nūt modū cēndi ꝑ q' dr ifinitum. Incēpit dicē dicam a ite hoc. qd est i mēsūrīs. a incēpit et ite hoc qd ē i gnātē. Et tam innit hoc supius ꝑ altaz ōsicem. a dicit. Sz i mēsis ac c. 1. Sz diffīa ite infinitū qd ē in ōmū sicē mēsūre ē. qm ꝑ a mēsura in dione quantitū dicē sit ꝑ ma. In tpē nō pa conumpitur ꝑ gnēz si. 98 testus

Qd aut est ꝑ addītēz est quodaz mō sic q' ē ꝑ dionez. Infinitum. n. ē ḡ addītōz. Ego io ex modo eiz ex quo qm ti natuz dūtōi. nūc pcēdē i infinitum appēt. Addito a est ifinitum. cū mēdrus aliqua mē sura finita. a ex ea accepis aliq' tinatum. Vnde accepis ex ca a ḡ illam ppositōez ad to tuz. nō ꝑ illaz mēsam nō pūcēdēs ad fi nitum. Si aut addētis i dione ita. q' accipis ex eo sūp fit i eadē mēsura pūcēdēs. Omē cū finitum ōsuitur p mēsuraz tinatam. Ē eiz est ifinitū i pō i dione. Et i pfectōē ē. sic vī i cē dicē. a esse bellū. Et ē m potēcia qm mā. nō sic ipz finitum. 99 comētuz

Cū declārāt illō i quo differūt ifinitum i mēsura. a i gnōne. et tpē. Incēpit de clarare i quo ōueniūt infinitum in di uisione mēsūre. et ifinitum i diminutōē. et i q° differūt. Et declarāt modū. quo ifinitum i dione ē pōlē. a q° impōlē. Et finitū i addītōē a dicit. Qd aut est ꝑ addītōez ac c. 1. et ifinitū qd est i addītōē mēsūrē ē quodā mō sic infinitum. qd ē i dione. Et q' dicit quodā mō dicit modū. quo addītō est. sic diminutō. a dicit. Infinito eiz ac c. 1. et cā i hoc ē. Q' ifinitum i addītōē mēsūre nō incēitur. n qm addītō ūsitatū. Eg° d ifinito. qd est i diuisiōē. i. qm addītō i mensura ꝑ ex pte diminuta. Q' ad modū eiz diuisio tūc n finit. sīlī addītō p dionez. Et nōdū pōt quis itelligē ex hoc. qd dicit. Infinito ei est ḡ addītōez utriq'. s. modū quo assimilantur. a modū quo differunt. Et cū declārāt hoc. Incēpit declarāē modū possibilē i dione ifinitū. a impōlez. Et qm ite lexcēit aliquis hūc modū. potest itelligere modū possibilē i addītōē. et nō addītōē i ifinitū. a dicit. In mō eiz ac c. 1. cū fit dtinatus modū ꝑ quē pōlē est. ut dtinātō mēsūre fit infinitum. appēbit ex hoc appēbit ex hoc modū. ꝑ quē addītō est pōlē infinitum. qm addītō fuit ex pte diminuta. Dnō dicit. sicēz iterōdūs ac c. 1. et modū quo possibile ē ifinitū ē i dione mensūre. qm cū aliquo iterōnt aliqua mē sura finita. a dum fit illaz i aliqua pōtēz. Denuo dum fit illaz. iterū ꝑ illa pōtē ne. nō dit dionez pōtē infinitum. a nūquā ueniūt ad finē. et nō accidit ita. si dum ꝑ ḡ maz mēsam. a nō dicit. nō ꝑ illaz mēsuram. i. qm dum ꝑ ḡ mēsuraz i ēmez pōtē nō ꝑ eam dez pōtēz mēsuraz. pūcēdēs ad finē mēsura nuz. Incēpit numerāē. quō diuisio ōsū mit mēsuraz. a dicit. Si aut addētis ac c. 1. Si aut diuisis mēsuraz ita. q' accipias ex ca aliqua pōtez. a remanēte aliqua pōtē equalē pme. Et similē ex remanēte iterū equalez pme. tūc ōsumes mēsuraz. Et cū dicit. si addētis idem sicez. i tenōbat. si posuēs dionē ex sē p eandē pōtez. tūc ōsumes mēsuraz. a nō pcedet diuisio. Denuo ītōuxit mōez sūp hoc. q' dicit. Omē eiz finitum a c. 1. omis cū mensura est finita. a ē finitum ōsuitur p eandē mēsu ram. g° omis mēsura ōsuitur p eandē mēsu ram. g° omis mēsura ōsuitur p ēdez mēsuz. Et maior ē maifesta. p se. a minor ex pdicis. qm i pōlē ē mēsuraz infinitū ē i actu. Et cū declārāt q' diminutō mēsure ē simul ad ditōis declārāt. q' modū cēndi i eis ē unū a dicit. Esse g° ifinitū i pō ifinitū g° i addītōē a diminutōē ē ōsimile i hoc. qd est i eis i pō. Sic ē unū i dicē a plto. qm nō fuit tellū. aut ꝑ ūnez. n ꝑ ad a musētū cū pō. Et cū declārāt ōueniēntiaz eoz i ec. dicit eiz infinito. a dicit. Et ē i pō ac c. 1. a ē ei qd est i potēcia ad ēē mēsūre simule. a forme. Essēcia. n. mēsūre a ifinitū ē i pō. ꝑ aut a tūnes sūnt i actu. finitas g° est simul' for et ifinitas mēsūre. Vnde post declārāt. q' ifinitū est i re ꝑ mā. a finitas ꝑ formā. 98 testus

Et ꝑ addītōez a est a aliqē ifinitū ꝑ illō quodaz mō eoz quib' dicam' ifinitū ē. in dimisicē. possūm' eiz sūp ī mēsū. aliquo exceptō. Sz nō ptrāsit p dioez tinata. Quē domogēi i dione ptrāsit i diminutōē oez mēsuraz tinatez. a semp sit mōr. ipōlē ē. ut aliquo p addītōez ēēm mēsam. n eorp fit i finitum i actu. vt dicit dicētes. Q' est mōdū ē corp' ifinitum i actu. Sz q' hoc ē impōlē i actu. ostēdit ē. q' i pōlē est a. ut fit i potēcia ꝑ m addītōez. n ꝑ modū. quē dicim. s. cū diuisio. Dicit. cū declārāt modū 99

possibilē i dione ifinitū. a possūt oppositōez. qm hoc declārabitur. tūc declarētur. q' oīs mēsura sp diuidū i mēsuram diuisibilez. Incēpit declārāē modū. q° addītō est pōlē in mensura a dicit. ꝑ addītōez ac c. 1. ifinita iueitur a i pō. In addītōē mēsūre q' dez mō. s. q' ē iamus. q' dio ē i infinitū. nō oīb' modis. pōt eiz quis ymaginārī. q' pōlē est accipe mensūre mēsūrez multōē illa. s° est pōlē accipe omī mēsūre mēsūrā mōrem ipā. a hoc est impōlē ap ipaz. Sz addītō nō ē p ap m ipaz mēsūrā. n qm addītū fūt diminūtū ex mensura. Et hoc intenōbat. cū dicit. s. ut sic

Nō q' addita seu apposita mēsura nō ꝑ pōlē infinitas n qm illud q' appositū fuit diminutū ex alia mēsura ut addito fiat uni mēsūre de pte diuisis a alia q' isto mō fiet addito mēsuraz infinitū qm ma mēsura nō esset ulterius gradatē mēsūre diuisē sz tm appōnō pōtēsset ita q' oī magnitudē data possit ad eā addi q' maior fiat.

3

eō ꝺminuūtur. Ista ẽt addūtio/q̃ ẽ ex ꝺimi
nutione/infinita ab sq; eo/q; mesura ꝺsituatur
quūq; Vtrumq; tū sp absq; eo. q; magnitudo
mesure crescat. Ꝗ; ut ꝺmonstramus mensu
ab. ic. ma c. i. tua equalia. id. tertie. ꝺmi
ad. ad. c b. ꝺuxerimus. a ꝺ. i. tue e
qualia. q; ꝺimus ipsi illi. Qm̃ sic semp ꝺmi
demus a ꝺ. a addimus ipsi. c b. Et sicut. a ꝺ.
mesuratur p ꝺimuūtionē. sui. c b. nō pueni
et p addicionē ad totū. ad totū. a b. ne mi
ut excedat illū. Et sic ite nō ꝺbet/cū ꝺicit pos
sumus eīs a c. i. possum eīs i addūtione/que
ẽ p mesuram ꝺminuta/sp incēte mensu q̃
excedētem. Nō q; transeat p addūtionē omē
mesuram tinata. Ita q; ad omē mesuram
pueniamus. mesuram maiorē illa. Sic i ꝺiec
possum ꝑtransire omē mesuram tinata. a ac
cipe maiorē illa. Et cū iꝺuxit modū
possibilē i addūtione a ipossibile. Incepit ꝺcla
rare. qm̃ declarare/qm̃ impossibile. a ꝺixit. Impossibile ẽ
a c. Et iste finis est ypot. Sic magnitudo in p̃
pot ẽ maior omī mesura. possibile est magnitudi
nē i actu ẽ infinita. Deinde ꝺstruxit ex se
quens. a exclusit oppositū antecedētis. ꝺ structū
tū aut i hoc sile/ manifestū ẽ ex ꝺcis. q; secū
dō est manifesta. Qm̃ si aliq; magnitudo ha
bet pōm. ut ẽt maior omī mesura. Tūc iue
nietur i actu/maior omī mesura. Et si hoc a
ẽt. tūc ẽt magnitudo hic infinita i actu. Qm̃
si magnitudo hēt nām crescēdi i infinitū. tūc
ẽt possibile. ut inueniretur i actu infinita. qd nō
ẽ ita i ꝺminutione. Qm̃ possibile ẽ ꝺminuī i infini
tū. a nō accidit i possibile. si impossibile accidit. si ꝺ
minutio cessat. Qm̃ tūc aut pueniet ad magni
tudinē indiuisibile. aut ad nihil. a utriq; ẽ ipossibile
Deinde ꝺmonstrauit ẽ g. a c. i. Et cū hoc ẽ
impossibile ẽ. Qm̃ si possumus. q; magnitudo pr
crescēte in infinitū. tūc infinitū exibit i actum.
Et pō intelligetur. sic intelligitur/cū ꝺicamus. Q;
hoc ẽ ho in pō. Et cū possumus. q; ꝺminutio ẽ
i infinitū. nō accidit impossibile. Et causa i hoc est.
Qm̃ ꝺminutio ẽ ut ad nihil. Cui ei ẽ mā. Et
addito est ut ad aliqd. cui ei ẽ form. Et infinitū
inceitur p mū. sic finitas p form. Deinde. a ẽ illo
qd ẽ p quē sicēm ꝺionis. Et hoc pōt intelli
duob; modis sibi ipsi q̃s. Quor unus. ẽ ut id
qd ꝺminuitur ab alta ꝺuar mesuar/addamus
reliquē. Aut illo/qd ꝺminuitur ex mo ꝺuarū
mesuram/addamus ex fo ex mo. Sic g. oportet
intelligē uerba aut i hoc loco. Sz ẽt hō qd nō mo
dica. Qm̃ ꝺ modū eīs p̃ncipior. q. poit geo
metra est. Qm̃ possibile est accipe ad omē lineā li
neam maiorem illa. Sed a poit. qm̃ possibile est
accipe ad omē lineā/lineā maiorē illa. ad
ditio g. mesure. procedit i infinitū. sic ꝺminu
tio. Et hoc ẽ possibile apet ex ibis alterabilē.
Sz siquis ꝺsidorauit uerba aut. uidebit ipsi
dicē. ꝺsidorato eīs nātis ꝺ mesura ẽ q; est
finis/a extēs i mā. ꝺsidorato nō geometrice
q; est abstracta a mā. Et cū mensa ꝺsiderā
tur his duob; modis inueniūtur ꝺsiones op
positas/a ꝺcientes. ꝺciencia eīs ẽ in h. Qm̃
sup ꝺminuit. sū ꝺsideratur q; ẽ in mā. sue
q; est i ymaginatione. ꝑ g. geometrica est.
qm̃ possibile est ymaginari ad omē lineā/line

am maiorē illa. Et ꝑ nātis ꝺsideratur ẽ illū
q; linea pōt ꝺminuī in infinitū. Et ꝑ geo
metra ꝺicit. q; possibile ẽ ymaginari ad oēm hēn
lineā maiorē illa. ẽ ita. Naturalis nō ꝺicit. q;
omis linea pōt crescēre in infinitū ẽ falsū. Q; ti
gur ex ea magnitudo ẽ infinita i actu. Q; cēt
tū possibile inueni magnitudinē maiorē omī mag
nitudinē. g. est infinita necessō. Infinitū ẽ maior
omī magnitudinē. Et ei ꝺicimus. q; possibile est
inuenī magnitudinem maiorē ei magnitudine
infinitū ꝺuīs inueniri magnitudinē maiorē magni
tudinib; infinitis. Et nisi addito mēsure. qua
uniuersa geometria ẽ ꝺcapiē ꝑ omī oppiabilium
q; fiūt. q. fiūt a mēta geometrie absq; eo/q; q
fiūt ex aiam sic. ut cum ymaginatur. q; signē
lēnt puctos. a q; cū puctus mō. facē lineam.
Et q; cū pictus i mea mō. facit superficiē. et
superficies corpus. Et sūt nī ponē ꝺminutio
nē ẽ sp. nō q; ex aiam ẽ sic. Et sic geometrie
pōt accipe magnitudinē cuiuslibē q̃titatis. qd
nō pōt naturalis. Ita geometrie/cū posuīt magni
tudinē cuiuslibē q̃titatis. pōt accipe maiorē illa.
Et mōm plōnēz Nota
Ep hic ponere infinitū duo. Q; existimabat
q; res pōt ꝺtransire sup mētum. a pcedē
in infinitum. a pcedē sp ꝺminutōz. Sz ponit 1a
duo. a nō utitur eis. In nūs ei nō ẽ infinitum.
nūs sp ꝺminutōz. cū unitis fit minima. Ny nūs sp
sicq; sp augmētum/nūs eīs pueniet ad oēm. Ab. to. 51
Ꝺicit. cū ꝺclarauit. q; infinitū inueniri i ꝺ
uisione simplī. Sz i illa/que ẽ cōs ꝺminuta
tōi. Incepit accusare platonē. Et q; equa
lia infinitū i utraq. s. i addūtione a ꝺminutione.
a ꝺixit. Et uōmus plōnē a c. i. Et plō/ꝑ hī/q;
existiant. p qd infinitū procedit i augmento i in
finito. a ꝺminutione i infinitū. possunt i finita
cū ꝺuas spēs i addūtione a ꝺminutione. Et
ꝺuxit hoc nomē augmētum/loco huī nōis. ad
ditio ad ꝺistinguēdū inter ꝑnōem. a geo
metricam. Deinde incepit ꝺclarare. q; cū hoc/q;
existunt i hoc. nō sentiunt sua fidamēta. a ꝺix.
Sz possunt a c. i. Sz nō q; ꝺsuant sua fidamēta.
i. hoc. s. q; possunt illa duo. Et nō ꝺixit illa ẽ
i nūs. cū ꝺminuitur pueniet ad unitatem. que ẽ
ꝺuisibile. a nō procedit i infinitum. In addito
ne nō accidit infinitum. ꝺicat eī. q; spēs nū
rum pueniunt ad. x. 7 post. x. ita ꝺtum. a oī ipsum
cum oppiētur. q; addito i mensura pōt ẽ in
finitum. Et addito nūrō ẽ in spē oppiatur
q; nūs crescit i spē i infinitum. Ny testus
Et infinitum ꝺ ẽ ea. qui ꝺicit. Infi
nitum ei/est illud. ex qd nihil ẽ. Sz illud/ nō
ex quod/ p ẽ aliqd. Et signū ei est. q;
oēm affectū fit ꝺcere i aliquo. nō hēt locū
generi ipsum ẽ infinitum. Q; sp est ex illo ex id
qd accipis ex eo i hoc. q; ꝺicit. Est quedā fili
tum. sz nō uera. In infinito eīs necē est ut hī
fit i eo. a q; illud/qd accipitur ex eo. nō est ꝺio.
Et hoc nō est i ꝺcipio. sz aliud in eo semper est
successiue. Ab commētum 62.
Cum ꝺclarauit nātā infinitū ꝑ exēplū. In
cepit declarare ꝺffinitōēs ei. Et ꝑmo
narare ꝺffinitōēs ei eōrū antiquor.
in hoc. a ꝺixit. et infinitum a c. i. et ꝑ q; ꝺicam
ꝺ nā infinitū. a q; ẽ ꝑ pōr. sē q; ꝺffinitio eius

tuc

Q; addito nō 2 pōt infinitū q; ꝺuxerad fo. que ẽ finis. sz ꝺminuitō sicq; ꝺuxerad nūs q; ẽ finis

nūs

nō

sit ꝺu ea. qꝰ dicit, Diffinitꝰ est infinitꝰ nõ est
ut antiqui ꝺ scꝯ sit. s. illꝰ / ex. qꝰ antiq' diffi
nierunt nl est. sz illꝰ / ex. qꝰ / sp est aliqꝰ. Et
signum est hoc. Q omnes leges sunt affirmatiue no
cte amplos. quos gr̃ me fuit totum / infinitos. Q si accipis exces aliqui gr̃ma. potest
accipe illa ex illa. Et sic exceptis necessariis
usto tpe. Q nõ est notum / nedum sit ꝺmonstr.

Deinde ionitur ostendam hoc infinitum esse. s. ij.
exceptum. aliquid infinitum. Et dicit. Et hoc
qꝰ dicit ac. 1. Et hoc / qꝰ dicit ꝰ in' amli. s. cor
ce infinitos hoc aliqꝰ filitudines ad infinitꝰ. si
nõ est unum infinitum. In infinito enim omnia
guntur. s. ut hoc / qꝰ sp incertum ex eo / aliqꝰ ex
illꝰ / sit nali. nõ pos. Et q' illꝰ / qꝰ incertum ex
illꝰ. sit aliqꝰ. quod magnum fuit pa / Et si nõ
est i actu. sic est ꝺ sp i gr̃ma amli. Sz si
finitum i actꝰ ꝺ s. ita tam / a multitudine. nõ sz
nominatur. Et hoc iterꝰ bat. ci dicit. et hoc nõ
est i actꝰ ac. 1. et i actꝰ nõ incertum aliqꝰ ex
illꝰ. qꝰ accepti est ex eo. qꝰ sit aliꝰ ab eo. q'
accipitur sp. Sz incertum i eo / aliqꝰ ex illꝰ. qꝰ
accipitur s. ita tam / a oscuritate. i. s. ita tamen ei
dem rem infinitus.

Infinitum est illꝰ / ex quo / cui aliqꝰ accipi.
potest s. sp accipe aliqꝰ ex ꝺ i quantitate.
Et ꝺ extra qꝰ nl illꝰ est p fectum totale
sicut cui diffinimus totum. s. qꝰ est illud. ex qꝰ
nl est separatum ab eo / ut totum / totus ho. a to ar
cha. Et sic est ꝺ particularib. ita est in quantitate. s.
q' totum est illꝰ / ex qꝰ nl est. Et illꝰ / ex qꝰ
aliq' est separatum. nõ est totum. qꝰ cum sit illꝰ
separatum / sui ex nem. sui nõ ex nem.

J. diffinitꝰ gꝰ infinitꝰ est illꝰ. ex qꝰ / cum
aliquo / cui accipitur i actu. possibile est
incertum ex illꝰ aliqꝰ i quantitate. a si sp.
Et dicit i quantitate. qa impossibile est incertum ali
qꝰ ex ꝺ / aliqꝰ i quantitate i qualitate sp. Et ista
diffꝰ infinitꝰ est manifesta ex eo. qꝰ declaratꝰ est.
Q infinitum est sp finitum. nõ sz actꝰ. Et cui declara
runt. q' alia est diffꝰ infinitꝰ. incepit declara
re. q' diffꝰ / quam antiqui diffinierant. est
magis diffꝰ finitꝰ pfectꝰ. q' infinitꝰ. Et dicit. et
illꝰ ex qꝰ est aliud ac. Et iterum dicit p hoc / qꝰ ꝺ
dicit. illꝰ ex quo nl est separatꝰ ab eo / hoc. s. illꝰ
a q' nl est separatum ex eis. quibꝰ est illꝰ / qꝰ est.
qui ex eo nl ꝺminutum ex eis. quibꝰ est ꝺ.
qꝰ est. ut cui ꝺminutꝰ tot' ho. qui ex eo / nõ ꝺmin
nutum melius. Et ita ar cha. qui ex eo nõ ꝺmi
nutum aliqꝰ p s. Et ostendunt. Et cui
declarant / q' illꝰ diffꝰ tam / a pfectꝰ i reb
particularib. declarat. q' illꝰ ꝺ est i diffi
nitione totius. s. mundꝰ. a ꝺ dicit. Et sic est ꝺ par
ticularib. ac. 1. Et sic est i diffinitione tam i particu
larib. / que nõ sunt totum i quantitate. cui exterꝰ
incertum aliqꝰ / si nõ sit pes corꝰ. Sz tu est i diffi
nitione tam. i quantitate. Et est illꝰ. ex qꝰ nch
est oio. / Qui si ex omni totum incertum aliqꝰ. i
se / tum necessario / cor incertum i actu / infinitum. Sz hoc
est impossibile ex pris. qꝰ totum i quantitate / est illꝰ.
ex quod nl est. in re sua ba. in ꝺ alia ba. Et
hoc intendebat / ci dicit sui ex nem ac. / Et dicit.
hoc. qui si separatum sunt ex nem. tunc totum erit
particulare. et nõ est totum i quantitate. Et si fin
cit / nõ ex nem. nõ est totum. nz particulare. neq
tõle.

Et totum et pfectum / aut
sunt idem esse. aut nali sunt pximum. Et
pfectum nõ est illꝰ. qꝰ sit oplentum.
a oplementum est finis. Vnꝰ oppinatorum est. q. ra
mo pmenuis est ductꝰ. q' mellium. Sibe ci di
cit. q' infinitum est totum. Sibe ait. q' totum est fini
tum equaliter ex medio. Nõ est ꝺ. sz nigre infi
nitum totum. si applicatur finis cum finis.

Et totum / oplementum. Ro. 54
qꝰ est oppositum finito. aut non finito
nominatur aut finitum. Et ostendunt
qꝰ totum sequitur oplementum. Verbum qꝰ ao
oplementum sequitur finis. a dicit. Et oplementum
ac. 1. Et oplementum nõ est idem. q' sit com
plementum. q' oplementum est finis. q' ople
tum. Ecce. qꝰ hoc finis. et quantum est oplentum.
et oplentum est illꝰ. qꝰ sit oplementum. a qꝰ com
plentum est finis. et ratio. hoc totum potest dicere.
Et nõ oppinantur. et nõ oppinantur ꝺ esse. et qui
ex pon totum. oppinantur. et ex ratione
modus verus est. q' ratio melius / ut dicit / totum est infinitum. principium
totum est finitum. et ac. 1. nõ est ꝺ
ter pone infinitum / ostendit / totum / et
sic ꝺ i principio. applicat finis cum filio. ꝺ
cent / a sui similes. Et nõ dicit. Non est oportet
t. 1. q. applicat aliqꝰ ad illꝰ. ex quo optimum
atur. a dicit equaliter ex medio. 1. hoc me
dium equale inter q' ma. 1. q. equale distat a
ab extremis. a q' iterum dicit i hoc est finitum.

Et nõmus cos / Ro
diffinguit / ma q' sicut infinitum ex hoc lo
co. s. qui totum omnis. q' iter illꝰ / a totum
est filitudo aliqua. Infinitum est ꝺ ma a oplem
mentum. In põ ma est totum. i actu. aut nõ.
est ꝺ mutabile sp diuer / a. ꝺ dicit. a quia est ex
illꝰ. Et nõ est totum / a infinitum p se. si p aliquid a
nõ ꝺmet. si ꝺuetur sp q' est infinitum. In mate
ria enim nõ est forma.

Ro. 55
Dicit. a nõmus cos magnificat infi
nitum. q. oppinatur / ipsum esse totum. a cõtu
nes omis. Et cui i hoc est. Q' mere illꝰ a to
tum / est filitudo. Vnꝰ existimat aliqꝰ quia est to
tum. Et filitudo iter illa est. Q' illꝰ / qꝰ ꝺ i infini
tum. est p ma. que est oplem subiecta oplementum
mensure. que totum existimat ꝺ. qꝰ est in põ to
tum. a oplectum est i actu. totum a oplectum. De
inde incepit declarare motum. quod q' est causꝰ.
est i põ. a dicit. q. est ꝺminutum ac. 1. et est i
põ. q' infinitas nõ incertum in ma. a ꝺ
minutum exitum i ea. a ꝺ dicit / quia est ꝺ
minutum. Vt declarant est in sua ma.
Ꝺ inde sunt. et nõ est totum a ac. Et subin
tropies finitate qꝰ est ma. nõ est totum / neq fi
nitum p se. si p aliud. s. p form. Et est totum
i oppito ex mat. a forma. a fori etiam illꝰ.
et q infinitum accit ma / p q' est ma / ꝺ. Sz ob
netur p q' est infinitum. 1. sub infinito est totum
p q' est infinitum. 1. p est ma. et nõ est declaratum.
et ac. 1. a q. subin tropies infinitum est exclusum
i tot. 1. existit i alio. 1. i oppito. Et nõ est equa
lis p se. s. p q' tropies infinitum. Et hoc est p q'
est ma. Et cui hoc est. q. ma nõ habet formam
sui hoc form. est p se / nõ dicta i alio. Et nõ
habet forma. nõ dicta est i alio. Et ideo in

[illegible] Nz testus

[illegible] Nz omentaz 66

Et [illegible] Nz omentaz 67

Et [illegible] Nz test

[illegible] Nz test

[illegible] Nz omentaz 68

Et [illegible]

Nr testus

In mēsuris autē ēsio/ o tamen ei dum
dictum i finitum. Sz i magnitudine nō
ē ifinitum. Qm̄ i quacūqz mēsura pt
ēe in pō. in nulla mēsura pōt ēe in actu. Et ci
nulla mēsura ssibil' est infinita. ipōle est ut
exceda t omēz mēsuraz finitaz. Qm̄ si ēet pōle
tuē aliquid ēet maius celo. Nr co. 59

Dicit. sz i magnitudine ac. i. i mensura
ipōle ē. ut crescat. i magnitudine i in fi
nitum. Qm̄ mēsura d'monstrata i q̄cūqz
quantitate finit i pō. i illa q̄titate pōt poni in
actu. Et itēdit qd si mēsura d'monstrata possit
augeri ac crescē in ifinitum. a ssibile ēt inuenire
mensurā ifinitam i actu. Deinde d'struit
aliter dēs. a excludit oppositum q sequitur. a dic.
Et ci nulla mēsura ac. i. Et ci posuimus. q' i
quacūqz quantitate finit pōle. ut mēsurat sit
in pō. In illa quantitate ēt pōle. ut sit i actu.
Et posuimus. q' aliqua mensura sit i pō ifini
ta. Sequitur. q' illa mē nulla mēsura ēt ifi
nita i actu. Sz nulla mēsura ē ifinita i actu. v
ut declaratum est. g° nulla mēsura pōt crescere
in infinitum. Deinde d'firmant illd d'structi
p aliud. preter illd. qd sup ius declarauit. ad
dit. Qm̄ si hoc ēet possibile et c. i. Qm̄ si ēet possibile
mēsuraz crescē in infinitum. tūc mēsura nō ēt sz
finita naturaliter. Et sic ēet pōle. ut aliq ēet ma
ior mēsura q tūnēte totū. a ē celū. Sz quēet
aliquis i hē ppō dicente. Q i quacumqz quā
titate potest magnitudo i pō. in illa quātite
pōt poni i actu. i quo differt ab hē positōe. s. Q
in quacūqz q'titate potest aliqs nūs d'monstra
tus i pō. i illa q'titate pōt poni in actu. Vni ex
timatur. q' nō est dāa in hoc q' sit pōle i infinitū
ēe i pō. in mō. a i magnitudine. ut dictū ē.
Sz ait aliquis d'sīorant hoc. uōb'. q' additō
in qua nō cessat ifinitum ēe. a nō sequitur. si
potest ipsū exire i actum. qd ē impōle. ē additō
cuiusbz ptis gnāte. possibilitas ē alia a
possibilitate alterius ptis. a si sint ōes pte
rum possibilitates d'monstrate. Et hoc ē. sicē
dispositō i motu. a tpe. In additōe aut cuilibet
ptis possibilitas ē ps minus possibilitatis
d'monstrate. Ista possibilitas quōcūqz ponit
i pō. sē ex ea. ut inceatur i actu i illa dispōne.
Et si nō d'mingēt. ut pō ēet finita. Et additō
que ē i magnitudine d'mōstrata. ē d' gnē ista
additōis. Et additō q' est i mō. est de gnē ipsē
additōis. a cā in hoc. q' pōle ē. que fit i addi
tōe minōris ptis pti. nz mēsure omēs sunt
ptes unī potentiae. Et nō est ita in mō. Qm̄ si
cut mēsura ē una. a d'tinua. a nūs nō. s' li g'
itligēd' ē iste locus. Nr testus

Et i tentō ifinitū nō ē cadē i mēsura. a
i motu. a i tpe. q. una nā. Sz dī i postre
mo. q ē i prior. V gr. qm̄ dī i motu. a i
tpe. q ē i mensura. i qua fit motus. aut alte
ratō. aut augmētuz. Et dī i tpe. pp motū. Qm̄
i istis locis accipim' ista accepta. a postea di
cem' d' unoquoq; cor. a d' cā in hoc. q' oīs mē
sura diuidit i mēsuras. Nr co. 60

Et i tentō i mēsura. a i motu. a i tpe nō
ē dā unitas ita q' sig'ficet unū. nūm.
Sz illd. qd dī de position. dī pp pri. s. qm̄
est dictum i eis s' pri. a posteri. s' hoc. q' mēsura
ē por motu. a motus tpe. V gr. qm̄ ifinitum nō
dicatur d' motu. si q dī d' mensura. a mensura
eiz q ē sub'm motus. a mēsura ē cā ifinitatis
existis i ipa. Sz mēsura ē sub'm. a motus ac ē
cā ifinitatis existis i ipō. s' q' motus ē subz. nec
est. ut ifinitum eius i mensura. ita se hāt ad i
finitum eius i motu. sicē mēsura ad motum.
Si g' quātitas dī d' mēsura. a motu. s' pms. a
posteri. nec ē. ut ifinitum dicatur d' eis s' pri.
a posterius. Et sili d' motu ci tpe. q' ad modum
eiz motus ē por tpe. Sili ifinitum eius ē pri
ifinito existe in tpe. Dinde. qm̄ mēsura. in
qua fit motus. i. translatio. Et iterum ait p mēsu
sub'm mot' translationis. aut alterationis. aut augmenti
ac ē cor. Demō d'ipt. et dī mtpe. ac. i. et dī i
tpe. q' dictum i translatione deinde. a p' dicemus. a
c. i. et hoc dximus. Q q ē cā istor pcedit. q' 4
dam positum ē h'. Et post declarabit. cui dicemus
utrum q eor. qmo sit. s. motus. a tpus. i. qmo
se hēnt ad invicem. qm̄ motus ita declarat. Deinde
dic. a cā in hoc. q' omis mēsura ac. i. et q
dabimus cām. pp quā. sīp mēsura d'uidit in
diuisibile. Et hoc figūrat. q' diuisio mēsure sp
ē nota p se. a q' ci ei' indiget d' mōstratōe. Nō
sicē quidam existimat. q' gometer accipit hoc
ēe a naturali. nō Nr testus

Et iste s'mo d'struit scām mathematicos
s. hoc. qd dicim'. Q ifinitum nō sz q' q
mq' finitum i augmēto i actu. Qm̄ nō i
digent i sua scia hoc ifinito. Sīp eiz indigēt i
ea. ut ifinitum sit quō uolunt. Et pōle d'mōstrē
s' diez maē mēsure quacūqz alia mēsura. ex
quo d'clārum ē. Q i ill' accit nocumentum i d'mon
stratōe. Neqz ē ssibile aliqd cogens. ut sit hic i men
sura existentib'. Nr co. 61

Dicit. Et hoc qd dicimus. Q magnitudo nō
pōt crescē in infinitum. nullum fundamen
tum d'struit mathematicos. Sicē quid dicit.
Q impōle ē magnitudiez diuidi i infinitū. d'stru
it fundamentum mathematicorum. Nō ei indigēt i
sua scia ponē mēsuraz. q' crescat i infinitū. Sz
indigēt in sua scia ponē mēsuraz i quacūqz q'
titate uolunt. possunt ei ponē mēsuraz maiorem
celo. Et ci dicit: extrahamus lineam infinitam.
i tendit. ut accipiat ex ea. quātum uolunt. a
Et hoc accit eis. q' nō q'sīorant d' mēsura s' q'
ē finis corporis naturalis. si s' q' ē i corpe oio. Deinde
dic. Et ipōle ē diuidere ac. i. ut in uidum
eqz. q' gometer nō indiget ponē lineam infinitam
i additōe. est. Qm̄ id. qd pōt declarari i linea ma
iori. a si ēet maxima. pōt declarari in uno lineam q
cūqz sit. Vt diuidere lineam i aliq proportōne
et alia multa. q accidunt lineis. Et eiz nō ē diffe
rencia ita magni. a parui i hoc. q' indigent. q°
indiget. quod g' eqz eos. ad ponēdum lineam infi
nitam in actu. Nr test

Et ci cē sint quatuor. manifestum ē. q' infi
nitum est ci. q. ma. et q' quantitas eius
est p'uata. Q sub'm p se ē stimū sen
sibile. Et uidim' omes. loquentes d' infinito ut p
qm̄ ma. a tō nō ē tractū. ut sit omes non q
contentum. Nr cometur A2

Et gnia eiz sint quatuor. manifestum ē. q'
ci infinitū ē ma. a q' si infinitum potest
ci ēt ci s' maximum. Qm̄ quantitas infi

mum ē p̄uatō finis. a cā p̄uatōis ē mā. Sz ibi
ubi p̄uatōis. a cā p̄uatōis ē mā. Sz sub ista
p̄uatōis nō ē mā abstracta a fōr. Sz ilm pe
se ubi p̄uatōis ē corp̄ q̄ tamen sub tale q̄ p̄ōitū
ex mā a fōr. s. q̄ est mātum. nō s. q̄ ē fōrmatū.
Denūc dicit. Et uto omnis omis loqntes d'in
finito a c. 1. Vt plones qui poūt ip̄ magnū a
pmum. a illos qui ponūt ip̄ numos. Et cū
ponūt ip̄ qī mātiam. nō necē ē. ut sit oīe tū
no cōmunemus. N. tcst

Et oz tūc ūtrāē sermones. ex quib' ex
istatur. q̄ nō solum ifi ē in pō. sz est ex
istēs p se. Quoā eiz cōx sermonū nō
est necāius. a iquibdā fūt obiectōes uere
oñ ut nō gnātō d'ficat. ē in actu. cōp' i finī
tum ifibile. a m̄ pōle ē. ut cōmūptō altius fit
gnātō reliqm. a utrūq; finitum totū. N. cō. N3

Cum m̄ autē v. rōes ifinitū ē. Incep
te mōstrāē deceptōes i eis. a dicit. Opō
tet nūc. 1. a post q̄ dixi oēs d' mō ifini
ti possibili. a ipōli. Oportet nos narrāē s. mōē ex
qb' existiatur. q̄ ifinitū nō ē solūmō in pō. sz i
actu. Quoā eiz illoz s. mōni fūt uera. Sz nō
seqtur ex eis illō. qō reputāt seqm. Et qoāz
sunt sli. a hēnt ōtrōes uerās. Deinde incē
pit a rōnātōe. quē ē ex reb' uerās. Sz nō con
clusit illō. qō existiant. a dicit. Qm ut nō
gnō d'ficat. a ē. 1. qm nō gnātō d'ficat. est
necē corp' in actu ē infinitum ifibile. Enū
tum. n. q̄ occupat locū corūptū. nō ē necē ex
hc. q̄ gnātō est in finitum locū ē ifinitum.
Qm si locus precedit gnātum. a gnātum ē finī
tum. sūc nō infinitum. a gnō gnātū nō fit cō
ruptō altius. Tūc necē est locū ē ifinitum.
a ut totum addat i pō i infinitū. Et sic potest
esse i actu. Sz quia hc nō est. imo gnātō a
locū est corūptō ei ex quo gnātum. sēd nō se
ex hc. 1°. existimabāt seqm. N. tcstus

Et a mtētō o tactus ē alia ab itētōe
finiti. o tactus eiz ē in respū alicui.
Si eiz aliqs o tāgit aliqd. q̄ hc accid
in quib' dā finitis. finita aut nō i rb' dicūt
nec quilibz tangit quelibet. N. cō. N4

Hc ē intentō. in qua dūz est. Oz corpus
finitum finitū p sua o tinuatōem cū
alio corpōe. Et d' illō alūo cū 1°. Si g'
corpora necē est ut fīnantur i aliqd. necē
est. ut totū sit ifinitum. Et incepit declare
deceptōes i hē nōnātōe. Accipitur eiz i ea loco
o tactus finitas a dicit. et ā. et c. 1. Et 1° q̄d
seqtur i o tactu. nō seqtur i finitate. o tactus
eiz est alūo a finitate. o tactus eiz dī in re
altius. finitas aut rei dī i rb' finiti. Vñ dī.
q̄ corpus finitum ē illō. qō o tinetur ab uno
tūno. a tūnus. q̄ fūt sue superficies. nō sup fīcies
corpoz ēt cōz. Et cūz declarauit. q̄ fini
tus nō est o tactus. declarauit ā. q̄ non est
necē. ut omē finitum tāgat. Et si altius illo
rum ē uerū. nōnātō cēt uera. a dicit. Et hc
accidit quib' dā finitis. 1. Et hc. s. o tactus
accidit quib' dā reb' finitis. Omē eiz tan
gēs ē finitum. Sz nō ōē finitum ē tangens.
Deinde dicit. finita aut ac. 1. Sz omē corp'
dictum i rb' alicui. Qm eiz dī i rb' altius ē
ps tūcus. Et si omē corpus dī i rb' ei. a quo

omnē. a qō tangit. tūc nō cēt ultīmū totum
oīo. Et cū totū nō finitū. nō cūt ps. Et ista
rōnātō. ut m̄ ui ē communis. cū nō sit mani
festa p se. Sz declarabit ppē. cū fūt declārātum.
q̄ ēt numerus nō ē uacuū. uz plenum. 1. a ū
omē tangēs hēt nāz tangēdi qōlibz. Res
eiz nō tangit n̄ ultō. qō est finis totū nāli.
nō ei qōlibz tangēs tangit qōlibz. nec tum
ut q̄ qōlibz sit tangēs. Et appēt. q̄ corp' ca
culare nō est in natū tangē. cū sit o plectū
p se. Et q̄ corpus rectū est in natū tangere.
cū sit in natū finitum. o plectū p alūo. Et hc
incertum. i corpē circulari. a in eis. Vt post
declarabitur. N. testus

Et nō est mūs crescē illō. qō y magnāt
y magnātōe. Addito. n. a diminuto
nō cūt tūc ire. sz i ymagnātōe. pte
mus quis ymaginari. qō m̄ quisq; nostrū
crescit multiplicens i infinitum. a sup q̄ ti tēs
i qua sum. Sz nō seqtur. si aliqs ymagina
tur hc i nb. Vt nos simus ex cūtate. Sz
cūz ēt sic. accidet hc nb. Tpus aut a motus
fūt infinita. a sil' ymaginātō. absq; eo q̄ id
qō incertū ex eis sit fixum. ex ensura aut m̄ s.
diminutōēz. m̄ s. additōēz p ymaginātōem
ēt infinita. Jam g' dixīmus d' infinito. quō
est. a quō nō ē. a quid est. N. cō. N5

Imaginātō facit crescē infinitū i actu
ē. a i pō. uō i nō. s. a i flō. In mūo aut
q̄ pōle ē ymagi infinitum m̄ additōē
mūoz. a m̄ diminutōe mēsure i flō mūo. q̄
pōle ē ymaginari mēsuraz crescē. sicut di
minuī. In eo aut q̄d ē i actu. facit crescē. vt
dictū est sup ius. Illō eiz possūm ymaginari
ex mūdū. ubi n̄ corp'. aut uacuū. Et illō
uacuū aut corp' ex quo existiatur seqm. q̄
ex mūdū ē corp' infinitū. aut uacuū. aut
corp' infinita. Et ubi ymaginatur uacuū. pō
sibile ē. ut i eo sit corpus. g° si uacuū fūcit
infinitum. corpus ēt infinitum. imo necēo
hc ē pōle. n. ut dicat aut. i ē tranis est necē.
Et cūz ymaginātō fāc hc. incepit declarare.
q̄ multa sunt. quē possūt ymaginari. a mul
ta ēt ymaginātur. q̄ē nō sūt. Et oīe. a nō
ē necē. a. 1. Et nō est necē crescē. q̄ ē seq
ymaginātōēz. Addito eiz. a diminuto. quē
possūt ymaginari i reb' existētib'. i quib'
impōle est additōem ē. aut diminutōem.
nō sēd ymaginātōēz. imo i°. q̄d est i ymagi
nātōe. nō est n̄ i alia. X. gr. qm pōle ē. ut ali
quis ymaginetur. q̄ unūquisq; nūz ē stat
plus sua quātitate nāli. Sz nō sēd ex illa
ymaginātōe. Vt simus i hē dispōe magni
tudīs. a dicit. Sz nō sēd ac. 1. forte i ten dit.
Sz si aliqms ymaginā hc i nb. s. ut simus
magni ac. q̄. simus ex cūtate. nō seqtur
ex hc. ut simus ex cūtate. Et forte est de
fāis i libro. a sic dz legi. Et sili' pōt quis y
maginari nos ē ex cūtate. Sed nō seqtur
ex sua ymaginātōe nos ē ex cūtatem.
Sz cūz fūimus ex cūtate. tūc ymaginātō
ultius est nā. a cūt accīs cūtū. Et hc intē
dat cū dicit. Sz cū fūimus. sic accidit i nb.
1. Sz cū fūimus ex cūtate. accidit. Vt ymagi
nātō fit talis. ymaginātō sēd ens. Sz nō

p dicto ē sup

ens ymaginatur. Unde dicit. tpus a
ac. 1. tempori ait a motu dicit. q' fuit in se in
finitu. Et fuit ymaginatio cor. Sed illud quod i
ueitur d' infinito i ens. no ē finitum. i. ens in de
tu. hoc eis ipse. si est successiuum. Unde di
cit. mensura no a ac. 1. mensura no est infinita
i. non ad a diminuitur. p hoc q' ymaginatur
diminuy. a accrescere i infinitum. Sed i hoc q' ē in
finita i diminuitur. ueiunt ē. a ymaginatio
p accis. Et i hoc q' ē infinitu i. potest no ē
ueiunt. vt declatum ē supius. Et ymagina
tur g' no potest quis uocare nō uipitō ratio
ali. tpis diminuy i infinitum. accrescere. Sed si
si uocemur. tpis diminuy est unus modus p
accis. Et sim dicant tpis accrescere. est falsum
simpliciter. Et ad q' dicent tpis d' infinito. q
dicit. Jam g' dictum ac. 1. Jam g' dictum
quod ē infinitum. i. i tō. a quo no est. i. ita
ē q' est. a nam dicitur infinitum tpis sic. s. qm
ē. ex quo tp ē aliquo. Tpus

Et oportet nālem q' sideratio d' loco. si
cut d' infinito. dicens. Dicit. Vtrum sit
aut nō. Et quo. a quo sit. hoies. n.
oppinantur ita esse i ubi. quod cū ni
ē. no ē ip eos i loco. Inde accidit g' a
qmera no lēnt ubi. Et q' communior motum
et manifestior ē uie. quē ē i loco. q' di translatio
Intendit i hoc tractatu. Ob comentai
pscrutari. quo sit illa utriq. Illum eis
maiferitur ē p se. Sed apud pscrutatio
de nā eor. accidit in hoc q' eos. Et post pscrutationem d' loco. pscrutabitur d' uacuo. Vtrum sit
aut nō. Qd assimilat loco. a q' existimatur ē
locus. i quo nō existit corp. Et p incepit pr
scrutari d' loco. Et incepit i hoc notificatio. que
fuit q' sideratio d' loco. a dicit. Oportet nālē cō
sideranda ac. 1. Et intendit. q' filis dicit o sideratio
d' uacuo. Vtrum ei est o sequens corp naturalis.
Unde dicit. Vtrum sit. aut nō. Et q
nō intendit pscrutari d' uno ē sed d' omostra
tio. sed f dialetica. locum eis ē notum ē p se. Sed
ei pscrutatur f dialetica d' quidditate eius
accidunt hoc q' eos. que facunt dubitare in suo
ē. d' d. a quo. utrum. i. Vtrum sit d' gne ē entium
p se. aut de gne ē entium p aliud. a quo sit. i
tendit diffinitoes. a ideam. Et ei n. ma
nt. q' oportet nālem pscrutari d' loco. Incepit de
re cum famosa aggrediendo ad pscrutandum d'
hoc q' dicit. cum ivicis ac. 1. a oportet pscrutari d' loco. Cum antiqui oppinabantur ipsum ē
necessum i ē cum sibi entis. Et ei illius oppinionis est. Qd aut intendit. q' illud q' no ē
ens. ut cymera. a hyrcocerus no ē i loco. ex q
stamanint. q' se f questioes. Qd omne q' est
ens. ē i loco. Sed declatum ē in logica. q' no ter
net ista questio. Sicut ei ens. que no fuit
i loco. Et ei dicit cum famosa aggredi
ad pscrutandum de loco. dicit i hoc. cum sa
nālem. a dicit. Et q' ciorem motum ipse ac. 1.
et cum aggreditur ad pscrutandum de loco est.
Qd i ē motus localis. qui ē ciorem ceteris mo
tum. s. ex quo. nullus ens nālis. a pr cor. s. f
tps. a cum. ut p declarabi. necessus ē loc et q
naturali. sed pscrutari d' motu. oportet ē q
ipsum pscrutari de loco. Tpus

Et intendit loci. quid sit. sint multe q
stiones. nō eis i quaciq pte ipsum
ipsum. inspicimus. inclem ipsum unum. et
i non ulem ab alio processibus nis alio
quid dubitatum d' ipso. n. aliquo iuenti d' ipso.
Cum nascimur. Ob 2
q' oportet nōles pscrutari de loco. a dicit
cum i hoc incepit nascimur difficulta
tes a quibus loci. a declarare omnia hoc
dicit. Et intendit quid sit locus. sint multe
questiones. i. stoe dubitatio. a quantitate loci. si
milis q' ipsa materia difficultas. Unde
dicit cum hoc. a dicit. nō eis i quaciq pte
ac. 1. et ē difficultas quantitatis ē. est. q
ei obstabimus d' illo. non inclem ipsum
unum i illis oibus illis. Sed q. dicam
modo disputatio. a stoe dubitatio quod
hi enim est difficile. Et ipsum ē. q' no
ter eam. Et nō latet difficio oio. q' de
clarat hic nālem eis. a hi diffiones difficile
inciuntur p regulas. dantes difficiles. q' sint
dio. a opp. a d motuato. Et d motuato in
tendit. q' o sideratio d' loco intendit o sideratio
ad ipsum omnes de disp ē. sit eis. aliquo
que facunt existere in ipso ipsum. Vt pt
declarabi. Et ei dicit cum ipsum. dicit
alius cum existere facientem a scire q' dicit
loco difficile. a dicit. Et a nō habemus ab a
lis pscrutibus. i. et a o sideratio d' loco. est difficile. Qd n' inciimus i ipso dicit a pscrutibus. n
aliquo. q' facit dubitare i ipsum ē. n aliquo
inuentum d' cognitione ille ē. Tpus

Et existimatur. q' manifesti ē. locum ē
aliquod ex mutatione. a translatione. Vbi
eis nic ē aqua. illic qui est aqua. est
aer. Vbi qui aqua exit a nasce. est a ibi aer.
Et forte si hic modo. est ibi. aliq' ex aliud
q existimatur hic ē aliud ab oib ubi. q' fuit a
transeuntium i ipsum. Illud eis i quo nio ē aer. p
ns est i ipso aqua. declaratum ē q' ex hoc locum
ē aliquod a duob. s. illo. ab qo. a aqua fue
cendum. Ob 3
Et nō declarant cum ipsum quia oportet nālem o
sideratio d' loco. a declarant ē nō difficul
tatis. q' est i cognitione ille ē. Incept in
mente res famosas facientes loci ē. d' mo
post hoc nō ant res famosas a. que facunt
dubitare i ē ē. Vt ē ē mos. s. i procedum. m
do s m ē lagica. s m oib d' motuatus. q'
lent ei cognitione res d' isto intoe illoz sermo
nū gioz. a dicē. Et existimatur. q' manifesti ē ac. 1. a appet loci ē ex mutatione f translatione. p mut. s. p mutatione corpoz sucedentium i ipso. Appet. n. q' illud ū ē aqua. qui uid
ab eo. sucedit illi i illo. aut aer. aut aliud
corp. Vt accidit i nase. q' ei ab eo exit aq
sucedit ei aer. aut aliud corp. Et hic sic dicit
ei dicit. Vbi eis ē nō aqua. a ac. 1. appet ē. q
ē inuenit aqua. illic qui est aqua. ab eo. fiant
qui a nase. inuenitur aer. Unde dicit. Et
forte hic nō. est illic. aliq' corpus aliud. i. fo
rte p sucessione. inuenit in hoc loci. i quo fuit
aqua. aliq' corp aliud ab aere. Unde dicit.
Existimatur g' ac. 1. latum a ex successione. cum
ei ē ria. q' aere ē aliud a ab. sucedentibus

ipsum. Quantitatem est eis. q. ubi in quo mo è
dex. Amico cui pnes aqua. a ipse è. fixa. a ma
pens successione ipsor duoq corporum. Et
unus cor non fuit fixa. si successiua. g. è alio
nec a corporib. a corpib. a ipsis. a hoc qd dicit. ei
hoc qd famosus è notum p se. Et dicit. Dcl
ratum è g. ex hoc ac. 1. declaratum è g. ex hac
q. fixa. ac loci. è aliquid ab illi duob. quor
successit s. in illo. Et è ulto. ad qd transit
tum a quo fuit ad. s. Notatus

Et a mori translatio corporum naturalium sim
plicium. Vt g. ut aliquis ignis. a terra. a si
milius significat ei hoc. q. significat lo
cum de aliquo. quia hic a pom. q. Ubi eis corum
transferuntur ad suum locum. quae licet. ut ipsedutur ab
aliquo. Ire g. transferuntur superius. a hoc iferem.
Et ubi sunt ptes loci a spes illi. s. supi. a iferi.

Notata 4

Et apparet ex eo. a hoc potentiam ipsum naturalem
ipsum mouetur. et. qd mouetur ad ipsum. Et si non/te
cor non mouentur ad ipsum. Quidmodum i spes
ibus. Et hoc apparet sic dicit ex eo. quia mouen
tur ipsa corpora simplicium translatione naturali.
Vt ignis supi. a terra iferius. a aer supi. aqua. et
sub ignis. Apparet ei ipsi ubi hoc. Quia illud qd è
in quiete per suum motum ad iferius è locus u
bi moueri. Et sili illud qd ignis quiescit. p suum
motum ad supi. Et apparet ex hoc. q. hoc è perfecto
motu ad ipsum. Et hoc iterum bat. cu dicit. ipsi hoc
pom. 1. qm apparet ex motu tir. ad iferius. a ignis
supi. ad ipsum p istum motum in quiescens sibi
a se quiescunt non est in p potentiam naturalem ex
istentem i illo in. Dunte dicit. a hoc transfert
ad supius ac. 1. et apparet ex hoc. q. omni corpus
simpliter transfert ad supi. a aliud ad iferius. a
ad supius. a iferi sunt ptes loci. i quas dimoit
s. q. Grecus dimidit in suas distias specifi
cas. a. q. dicit. sunt ptes loci. que sunt spes il
lius. Et addit hoc. ne aliquis intelligat per p
tes. ptes s. constituentes. a non s. formam. Et iterum
p sex ptes. sic sunt. a illa. Notatus

non

Et illa. a ei sunt in re ad nos. s. supi
et iferius. a dextrum. a sinistrum. Non eis n
nu cor è unum simpl in re ad nos. pars eius
non est ap nos simpl una. sed è secundum motum
mundi. Et non forte ra nobis. ub est dextrum et
sinistrum. a supius. a iferius. et ant. a retro. sed
unum qd qd ubor distinguit p nam. s. supi eis non
est quibus locus. sed locus. ad quem transfertur
ignis. a leng. Et sili a infiue. non quibus loci
si ille. ad que transfertur grue. a cor terrestri. q
a manifestum è g. ex hoc. q. dimensitas cor non è se
lum in ipsum i loco. si a ipso. Et hoc sig. at dispo
mathematicor. Vt g. tangli. Quia ei non sunt
i loco. tui si sit sinu. qui spantur ad nos. inue
nitur i eis dextrum. a sinistrum. sed sit cor è opi
tum. nec q. sunt i sua nu. quodlibet ibor. Notatus

Quia declarat. q. ex hoc. q. supi. a iferi ap
parit. apparebit nu spes loci. et supius a
niferi sunt duob. modis. Alia. n. sunt
que sunt i respectu ad nos. ab iq co. q. sunt
ee ex aliam i se. Et alia. que sunt sensata esse
naliter. Incipit dicere. q. supi. a iferius. que
sit spes loci natural. non sunt illa. q. sunt in re
spectu ad nos a dicit. Et illa. a eis sili. et c.
1. Et iste ptes non sunt ptes. que dicit i re ad

nos. Dunte dicit. pars eis ac. 1. pars eis. q.
est in respectu. non è unum ex existens naliter. Set
est p. nostrum situm. 1. f. 1. d. qd è in ub in re ad
nos. est p. locum rei. ad nos. Quia si fuit ut sus
capuro. aut sup ms. Et si iusus pdes. dicet è
ne iferi. Dunte dicit. Et non forte ac. 1. et
qd iste ptes non sunt i se res existens. si sunt dis
positione lo collate ad nos. forte accidit eis. q.
ut sit dextrum. Dunte est sinistri p mutationem
mundi situs i respectu ad ipsum. sunt p mutationem situ
in re ad nos. Sili accidit ei. q. quiq fit supi
i respectu ad nos. et quiq fit inferi. et qui
q. ante. a quiq retro. Iste. n. ptes non sunt ex
istentes i se. set sunt collatos dicte in re ad nos.
Et collatio distinguitur p transmutationem mundi
collatos. Do. et quodlibet istor è distincti
p nam. Et iste ptes non sunt collate ad nos.
si quodlibet eis est distinctum naliter. s. supius eis
naturale non è quodlibet ps. si ps ad quam transfertur
ignis. a nili corpus leue. Et sili i iferi
non è quodlibet ps. Sed ps ad quam transfert tia. q
Et unum sili cor granum. Dunte dicit. De
clatum è g. ex hoc ac. 1. declaratum ex hoc. q.
cor gia si nam mouetur ad ista loca gia mi
loca. Quia q. ibi loci situs non sunt gia i loco q
tin. s. quia sunt i duob. extremis mundi. unde re
te longitudine. Sed a ei hoc sunt gia s. pom. Nec n.
quarum sic sunt siles gns. sicut ignis. a aliquo mobili. Do. a significat hoc dispo mathe
mathicor. 1. et dra que motum. s. inter ptes. s.
sunt i reb naturalib. a i reb mathematicis. Quia
mathematica non sunt pom ad ptes a naturalia ha
bet. sicut. q. ptes rei naturalium non sunt p positi
nem. sed ecloca cor sunt p existentiam. sic est di
spo i reb mathematicis. Et sic non est distinctio
inter cor naturalia a mathematica. Do. Sed situs
cor ac. 1. Sed a ptes existentes i corib mathematicis
non sunt ptes existentes ex se. s. q. sunt
mathematica. quia è dispo i corib naturalib. s. quia
i eis incipiunt ptes sex distinctae s. nam. a hoc i
aitotio. In iniuto non non incitur hoc. si sunt res.
que existimantur i eis existimatione tm. ita q. p
ex aliam non sunt. sic sunt i alia. Et è intel
ligendum d hoc. qd dicit i eis. que sunt ptes sup
ius iferius. Quia sunt distincta naturaliter. qd in
tendebat p hoc s. q. sunt ptes. non s. q. sunt ii. qd
non è ita de supiori. a infiori. Inuenitur eis tri
eis aliq distinctum s. q. è ubi. a s. q. est pr. Et
iam exposuimus i ca de infinito. ii nunquam di q
stinctiones loci ipsi. a q. intendit. q. iste ptes
sex non sunt distinctae i mundo hoc i celo s. q. est q
animatum. Notatus

Et a dicentes illa. a ee dicit loci. Va
cuum eis è locus sine cor. Et his eis ex
istentibus locus è aliquid a corib. a q. ee
corpus sensibile è i loco. a existimatur a Pyme
nus bn dicit i suis insib. Quod i ame sunt po. a
s. mo ei est talis. In po sunt i ame. a pta terra
ampla. a spacosa. Et dicit hoc. q. intendebat. q. po non est è locus è entib. Quia existima
bat illud. qd multi existimat. s. q. omnia en
cia sunt in aliquo ubi. a loco. Notatus

Ista è tertia famosa ro. a adiit ei. q. fit
non vera. Sic addit duabus sperentibus. q.
finit ei hoc. q. finit famose nec a di

cere uacuum cē. a q' est locus sine cōi ē famo
sus pp existimatōēz. Et ē necessū i existūtōne
eius. qui gnant mundū s' totū. s. existūre ua
cuum pceděre necēse ē. ut locus pceděat corpus.
Et cuz totū ē gnātuz. sē. ut uacui pceděat q
gnōnez totus. Et nō loqntes mre legis dnt
cē. q' gnāt mūdum. Et q' hec existimatō est
cōis omib' gnantib' mūdum s' totum. sed dr
homerus. q' i me. 1. uacuum fiunt pō et c. Ad
q dr hoc. q' ite mebat ac. 1. et iste ūsificatō
dnt. Q' existimabat s' illud. qd mlg' existi
mat. s. q' ena omia idiget loco. q' existi q
mat. Quomuz cū illud qd nō ē ens. nō ē in lo
co. sē q' illd qd ē ens. ē in loco. Et ista ē. q.
quātā nō famosa. q' acciit ei. q' fiunt sla. q' s
est. Et si ē unū cor qd monuerit homez ad
dicēdum. hoc tū maxime i duc ipsum ad hoc. q
existimatō cōis omib'. s. q' uacuum debet p
ceděre quātēm mūdi. Et hoc ē unū cor. qm
b' aut dstruit cor' gnāti simpli. qm sequet
uacuum pceděre ipsum. q' uacuum cē apud ipsum
est falsum. Nō testus

Si g' ista ē dispō loci. mirabile hz po
tēcam. qm pcedět omia enca. Illud
eiz ex qd ipse ut alia sint. q' pōt cē q
sine illo. necēse est ut sit p mū. locus eiz nō
cōrūpitur cū corūptōe ei. qd est i eo. Nō co. 7
Q dicat. si g' dispō loci est talis. s. q' est
necēsus m cē omnū encam. ut antiq' dix
ebāt. mirabile hēt pōm. Est eiz prior
naturali omib' entib'. Alia eiz enca p hoc q
nō possūt cē sine ipo. Ille nō pōt cē sui ill'. Et
qd est tle. ē p'ncipium nāli. Et sic dz legi. q
pōt cē sine ill'. qm locus nō cōrūpitur p cor
uptōez ei. qd est i eo. g' necēse ē. ut sit p mū.
1. prior nāliter. nō s' naturā tū. sz s' tēpus.
Sz ipsum cē simt Nō testus
loca dubitabilia. ōntu eiz. utrum sit
corpus. aut alia nā. p scutadū ē eiz d
gnē p mo. qd sit. dicamus g'. q' locus hēt q
tres dimēsiōes. lōgitudīs. s. q' p fluitatis.
latitudīs. q' p fluitatis. Et ista terminūt qd
uby corp'. q' est possibile loci cē cor'. Sequitur
eim. duo corpora cē i eodez loco. Nō co. 8
Q cū monuit nōes famosas i cē loci. Incē
pit mūare q' res famosas negantes ip'
fuit loca dubitatōis. Dmde icepit nu
merare illa. q' dixit. Qneitur eiz q' c. 1. Qneitur
eiz Vtrū corp' sit ideo. q' corp' sit loc' cōis. s. ado
q' sit aliq corp'. qd dī m rū altius cōis. Locus eiz
est locus locati. aut ē alia nā a cor. Qm p o p
scutadū d gnē. sl' quo. collocatur loc' quo sit.
Nec eiz. que sūt ignorate diffinitōis. p scuta
tantum ē p d gnē cor. q' p' dra. Qm utraque
pās fuit ignorata cē. s. gen'. q' dra. Sed ē dispō
n loco. Dmde icepit p scutadū d hoc. q' dixit.
Et dicamus g'. 1. dicamus g'. Qm existimati
locus cē corpus. nō alid. quoiez existūtur. q'
loc' hēt tres dimēsiōes. lōgitudinem. s. q' latitu
dinem. q' p fluitatem. Et cē. qd hēt tres dimēsi
ōes ē corpus. g' locus ē corp'. Dmde ionuit
ionuit ipse. qd sequitur ex hac pce. q' dixe. Sz est
ipse. ut sit corpus q' c. 1. Sz est ipse locū cē cor
pus. q' tingēt. n. duo cōr cē i eodez loco s' penetra
tez. Qm q' tingit. ut dimēsiōes cōis locati pene
trent dimēsiōes loci. qd ē impōle. Nō testus
Et ā si corp' hēt locū mā sestū ē. q' pla
nuz hēt locuz. q' alia ultima. Et q' illa ea
dē nō sequtur i istis. q' ubi eiz pōnūt sup
ficies aque. nūc q' est sup'ficies aeris. Sed q
nūa dīa est apud nos ītra pōtū. q' locū pō
tū. Si g' locus pōti nō ē aliud. q' pōtuz. g' nz
locus alicui alioz ē aliud. q' locus nl' aliud est
q' qd libz ūtoz. Nō co. 9
Ista ē qī rōcinatō p se ōstruēs locum cē corp
q' icepit s' mōez a sillo ypothetico q' tu
ducēte. Si corp' sit locus q' c. Et itendit
per planū sup'ficiez. q' p alia ultima q' lineā
q' pūtū. s. superficies. n. ē ultimū corp'. Dmde
icepit declarāe q' tuma tōez ūsti' silli. et
dixit. Vbi eiz posuimus q' c. 1. illd qd sequū
ex tūs latōez ut hoc q' corp' hēt locū. s. dē sequū
i hoc. q' sup'ficies hāt locuz q' lineā q' pon
tuz. Et sillogism' sic opōitur. Sup'ficies et
uli' ultima ps corporis ita succedūt sibi rōm.
sic corpus. Et cē quod ē tle. ē in loco. g' su
p'ficies q' ultima sūt i loco. Dmde uou
ut oclusiōez q' dixit. Sz nō est dīa q' c. Et q'
ista oclusio sequtur ex duob' ypōt. q' ex du
obus categ'. p' mū ei ypōt ē. qm si ultima
sūt i loco. pūctus ē i loco. Sed cōtrarius nō ē. si
pūctus ē in loco. locus pūcti ē rōē cuz pūcto.
Et ista q' tuma tō declarātur p duos sillos
cat'ic'. s. locus pūcti ē p pūctus. q' locus pūc
ti superpōitur pūcto. q' pūctus suppōitur
loco. Dmde cōcludit huic oclusioni. q' su
perpōsita sūt unū. Et sequtur. ut pūctus q'
locus ei est idē. Dmde monuit alū sillz
ypōt. q' est. Si locus pūcti nō fuit aliud a pū
to. nō ē aliud alioz sup'ficiei. s. q' lineē aliū
ab eo. Dmde tacuit ignoriens. qd ē. Q
cū locus rei sit res. erit res i se. qd ē impōle.
Et deceptō est i hoc s' mōe famoso. Q' accipit
illd. qd ē p se. i loco ei. qd ē p accis. Transla
tō. n. superficiez. q' nūez saltez successio
cor super ū ē p accis. qd nō ē ita i corporib'.
Et ideo nō sequtur. si cōpus debz lē p sua tras
latōem. et ā sup'ficies hāt ū i primo aspec
tu. et s' famaz. Nō testus
Qm g' pōtur locus cē impōle. eiz est ut
locus sit elm. aut aliq' ex elis. Et ista
nā nō ē d corporeis corib'. nz d incorpōeis.
De corpōeis aut predicuz est. d incorpōeis nō ñ.
Q' hūt mēsuraz. corp' nō nō. et elementa cor
porū sensibilia sūt cōr. q' ex intelligibilibus nō
est mēsura omio. Nō co. 10
Hec ē tuma rōcinatō appens. que fuit
dubitare i cē loci. hēt. n. aliqs dicē. q'
si locus sit. aut ē elm. aut opōitur ex
elemēto. q' utrūq ē corp'. Et locus uū nō ē.
d nā corpōea. nz de incorporea. De cōporea nō ē. uū
qm aut est corp'. aut elm cōis. Sz nō est cor
Q' tuē ēent duo cōr i eodē loco. nz elm cōis.
n. nz elementuz cōis ē corpus. nz ē q' d nā m
cōporea. Vgr. intelligibilium. Locus eiz ūr hē q'
tratez. q' mensuraz. Et nl' qd ē d nā hēt q' tu
tatez. g' si loc' est aliqd. nō est d nā corporea
aut incorpōea. qd ē impōle. Et hoc per h' qd
dixe. q' hēt mēsurā declarat. q' nō ē de icōpo
reis. Et i hoc s' mōe ē corpus ipōsitus. q' dimi.

intelligibilium

a sic dz legi. Nz ó incorpōris. locus eiz hēt mē suraz. Et incorpōrea que sūt intelligibilia. nō hēnt mēsuraz. Cōpreens nō nō est ā. a mā ut ē corpus. aut ē in cōpōris. Et nō ē corpus. Nz ē in cōpōris sē corpus. Nz testus

a

Et pp quod oz ponē locuz entiz. Nō eiz est ci aliquo mō. nūc. a mi nō ē. q. mi entiz. nichil eiz uidem ostitu p illo. Neq; ā est. q. foz a iō rez. Nz ē ꝓplemētū. Nz ā motor. q' mouz encia.

Pb co. 11

Hoc ē quāta iō. q' facit dubitāē ó loco a ó. Et ā si locus sit. existimat ē ad cāz encauz. Igit cā pōt d' ó. q. cāz oratia iō nō. Qm ex nīa ē ostitutō encaū. Ex loco iō nl' ostituē. Et hoc itendō bat. cū dixē. Nl' eiz mōdi ostitu p ipūz. s. p locum. Nz ā est i entiz. q. foz. Qm si ita ē. tē qn corp' mutatē ó loco in locū. corpetur. Et ipē p' pfectē pscentabitur. ó hoc. s. de ipo ē nīa. aū foz. Nz eiz existiātur ē. a maxīe nīa. Qz a' locus nō ē agēs. manifestū ē p se. Et p' delābitē q' ē finis extrinseca. i corb' simplicib'. nō i compōtis. Et itendit p hoc. qd dixit. neq; ē ā cōplemētū finis. q' ē forma. s. i re. foz eiz i reb' grīalib' quodamō sūt foz. a quodamō sē fines. Vt predicū ē. Et hoc apparet i hē rē est. Qm locus nō ē ó gnē cāz. Si ó gnē ostequēciuz.

Nz testus

Et ā sic est ó entiz ū est. Qō. n. ce nonus dat aliqū a rōez. s. qz si ce ens est i loco. manifestū. q' hoc hēbit locuz. q sic in īfinitū. Pb co. 12

Ista ē qō una. a ē qō cenois. a ārepto est i ea. i duob' locis. i manōi. s. pp e dicētē. Qz omne ens i aliq ē in loco. Sut q' ce ens ē i loco. Sa aūt ē in loco dicēs. q' locus est i aliq. Ista eiz prepositio in ē equm. a dz m'. Vt p' delarab' az. hoc eiz ē in aliq. s' q' actūs in ab'. Et ē res i loco. sic aqua i uase. Et ro aūt. q' pscuteret ó loco. prescutādum ē. s' quot modis dz ad ē i aliq. Et sic facit az post. Nz testus

Et ā quēadmodū ce corp' est i loco. Ita et i omī loco ē corp'. Qd g' dicēmī in reb'. que crescūt. Sē. n. ut hoc aug q mētetur per suū ag aug. Si hoc alie nō est mī ipo. nz mai. Ex istis g' oz dubitāē i suo ē. nedum i sua quīdtate. Pb cōmētuz. 13

Ista ē ā alia du. Qm sic existimat q' ce corp' ē i loco. a q' nullū corp' ē ē locuz. Ita ā existiātur. q' hoc nō ē ē corpus. a maxīe uacuo negato. Et cū i oī loco ē corp. oia loca sūt plena corb' s' ēq lib' cū sit not' ó loco. Qm nō ē mī aū maius locato. Et qm mlta corp' q' sūt i loco ē scūt necē ē. ut corp' crescat cū crēmēto corp. Et q' seqtur. locū ē corp'. Et sē ā. ut totū aug mentetur p augmētuz uni' corpōis. Et sic g'. ut corp' penetrētur. Et cū nīa aut illa. ex quib' accidit qō de loco. dixē existi. g' a ē.

Et qz queda dūr p se. Nz testus

Et queda alio mō. a hoc ā alius ē cōis. a ē ille i quo sūt omīa corp. et est alius p̄ius. Et ē ille i quo p̄mū

4

est res. V. g. q' tē ē in celo est. qz ē i ac. a ē i acie. qz ē i tīa. Et s' hac mōez ē i tīa. qz ē i loco ei. qui ostinet tē. a cōtīnēt tē solū. a nō mai. Si g' locus ē p̄mū ostinēs tē. Et ē corp' s' q' ultimuz existiatur pp hoc q' loc' ē foz a existēs i qualib' re. pp quā ó terminatur sua mēsa. a mā sue mēsuē sta iest finis utriusq;. Pb co. 14

Intēdit adimitē oppinōez dicētez. locuz ē forma. a ē situā. a affirmāē ipz. Et simili oppionez dicētez ipūz ē mā. Et fecit hoc. qz intēdit ōdicē his duab' oppionib' pfēc. Et maxīe dicēti. Qz mā ē locus. Existimat' eiz plōnez itendē hoc. a d. Et qz queda dūr p se a c. i. et qz queda dicūt' so. a queda so. i. Et qz queda attibuūt' i' p̄mut. a qda so. s. pp p̄muz. Et hī itendō bat. cū dixat p se. a a' modo a c. Et ita ē dispō loci. Qm alī ē cōis. a alius ē pp̄us. Et corp' ū at tributur loco cōi. ū pp hoc q' attibuūtur loco cō prosp. V gīa. qm dicē sortēz ē i mūdo. ē qz ē in acie. qm ē ps mūdi. Et dz ipz ē i ac. Qz est i suo scauo ostinētē ipz. absq; eo q' sit q maius. aut minus ipo. Et cū hoc fīdāmītū fūt positū. q' locū ē ultimuz i' sibi ēqle. existimatur. q' locus ē foz. Qm forma ē ultimū i'. q ostinz a tinat mīaz ei ā. Et decep' i hoc sez mōē ē duplex. Qm fīnis dz ó loco a forma ēquoce. Et ā a' ē ex duab' affirmatiuis. m sa figura. Nz testus

Cū g' i speremus hoc mō. cū locū foz q' cūlib' rei. sz nō q' existiatur q' loc' est dimēsio q' est mēsuē ē mā. dimēsio ēni ē aliud a magtudie. Et dimēsio est id q' ostinet form. a tetinat id. V gīa. Illo q' ostinz plānuz a ultimū. Et ista est dispōsio mē. a ei q' nō ē tinatū. Cū eiz auferē am ultimū a dispōes. nl' remanebit i mā. Et ro dixē plo i thimeo. Qz mā a loc sūt idē. Illud eiz q' recipit mutatōez et locus sūt idē. Sz illic dispōsūt id. q' recipit mutatōez. Alio mō ab eo q' dispōsūt ipz i suis oppionib'. q' dūr sūt titulo. Sz idicūt q' locus a tb' sūt idez. Pb co. 15

Vult delāre. q' locus ē nalē sili mē. Et q' hoc idūcit plōnez ad existiādū. locuz ē mīaz. q. d. sz nō q' existiatur et c. i. Et a' existimat. q' locus est pē tē dimēsiōes. q' po existit i mā. nl' hz p loco. i q mīaz. que ó fīert dimēsiōes. d. ó. dimēsio eiz et c. i. et cū i hoc. Qm qm existūt dimēsiōes nō ē corp' ó tinatuz. a fōr ē ó tinās dimēsiōes. a matiaz. s. q' dat eis tinū a ultimū. V gīa. sup ficies ostinētes corp'. Et sic existiatur. q' dimēsiōes sūt mā. Et oneūnt i hoc. q' ó tinātur a foz. a i se nō sūt ó tinate. d. d. Qm cū tu auferes a mā. a c. i. et est q necē. Vt mā sit dimēsio i po. Qm eiz tu abstuleis a mā ultimū. a figuraz. nl' remanebit i eo. i dimēsio nō tinātu. s. q' ē corp' i po. Et cū saltez tinātur p ultā. s. sup ficie fit corpus i actu. Et de hes sāē. q' mot aiz. q' dimēsio nō dimēsio nō separatur a mā in ymagīe nē i ē. Qm qn a mā auferūtur sup ficies. nl' i ea remanz i dimēsio.

Ista sententia habetur similiter post 9. 9. 3. Et in p tractatu de ordine orbis.

Sed illa dimensio in ea est in po. Et ei dominat p superficies fit dimensio actu. s. col. Et cum afferuntur superficies. fit dimensio in po. g. pp e me. ut hat dimensiones in po. Et locus ante q' existat locatum in eo. sed cum in rerum natura e dimen in po. Et pp hanc similitudinem existimant plo loc e mag. ut inceptum in eo. Dicit enim. Illo quod recipit mutationem. i. mutatione a successione formam quod e mag. sed e ei locum. Et ei i hoc non differt a i suis libris a se. Sed smo ei diversat i diffinitione recipientis. Narrant hi. ne aliqs existiet. q' diversitas smonis ei i diffinitione recipientis e oppio diversa i hoc. s. q recipiens e locus apud ipm. Et dicit. sed dispat ac. i. et smo ei n diversat i hoc. q' illo quod recipit mutationem a successione formam est locus. Sed diversat i hoc. q' i thymeo diffinit recipiens. a. mo. ab eo. quo diffinit ipm in suo libro. qui dr sin titulo. Et similitudo it locum q mag e. Cum mag e sbz successionis formam. et locus sbz successionis corpor. Et ro existimatur q' locus e materia.

Omnes enim dnt locum e aliquod. Quod at sit iste loc solus mr nolunt narare. Et rectum e. ut qui quat istne existimatur. Vt scilicet loc quod sit. si fuerit alterum istorum aut for. cum ma. Cum quod ro ipso inducat ad quasdam ultiora. Et q cognitio istorum duorum aliorum absolutorum a reliquo non est facilis.

Cum declarant similitudinem inter locum a for a mag. a hi sunt ea i hoc. q' plo posuerunt mag a locum ee rem. Incepit declarare quantum antiq' habebat d hoc. q diffinitem accidentia ap quatuor d sba loci existentibus loci e mag aut form. Et dix. ces. n. dicit loci e ad ac. i. et omnes antiq' n' dixerunt d loco. n ipm e. q plo autem p illos solus quesiuit narare quod sit loc. q diffinire ipm. Et cum notant illa. q' non cait ad oppinionem. q' quinque loci est m. aut for. narant diffinitiones accidentium i hoc quietibus scire. q quinque e hoc mo. Et qui i hoc excusat plone q d. Et ratio e ac. i. et quin oppinatur locum e alterum istorum. s. mag a aut form. Rectum e. ut sit. q diffile ei fac. quod sit locus. d. dedit eum i hi. q d. Cum quare ac. i. quin quare d quinque loci hi mo induxit ad secundum. q fuit cae [illegible] ultimum enim. ora eum q for fuit pp a pri enim simp. Et scire quinque entitates pnci prior ultiora est diffile. Et q scire for m absq mag q mag fni for i pole e. Et iterum. q' scire alterum non pot e fini sua altius. q iuvat non scire ea. Et cum narant diffinitiones accidentium quinque d quinque loci hoc q mo. incepit narare. q' leuter possit scire. q' locus non est alterum istorum. Vt declaret. q' ista difficultas q accidit istis i loco. est accidens.

Sed non q' [illegible] locus ipole est [illegible] ut sit alterum istorum non e difficile. for. n. a mag non separant ab invicem. Loc non pot separari. Locus enim i quo fuit aq sic dicimus. est in eo ac p successionem. Et similiter de aliis corporibus. Necesse e g. ut locus non sit ps. nq for. Sed e separatum a quolibet corpore. que fuit in eo. Existimatur enim. q' loc est qi ung. Vas enim e locus translat. a vas non est aliquod ex re.

Forma. n. a mag ac. i. mag enim a for non manent i actu. sed rem. Vnum enim corpus que

ponit mag est. q for non separatur p se. s. non mutat d mag i mag. Sed q' cor mutat d loco ad locum. Sed [illegible] separatum et a mag e corruptum. a quod forma non separatur a mag i actu. neq mag separat a forma. et loc separatur. g. i sua figura. non est for. et q qui for non separatur a mag. g. utraq e pars corporis. a locus non est ps corporis. cum sit separ. g. locus non est alterum istorum. Et dix. Existimant enim. q loc e qi unus q e. ad notificandum. q' magis festa e dra p se dra r. ad locum. a collocatorem for e ad mag. Lic nunq collocatio dicet p hanc propinquitatem. n. dicet. n. aliquid et i loco est sicut dicet aqua e i vase. Et i nullo differunt. n. sed dix. vas. n. e locus translat. a locus e figura. Dicet non q' figura e [illegible]. a rotunditas i hoc est sic for accidens in sbo. Et cum induxit pres ex quibus sed. q' locus non e mag. nec for generali. incepit determinare modum. ex quo sed. q' locus non for. nec mag.

Secundum g. q' e separatus a re. Nec est hoc non est for. Et p q' locus detinet id. quod e i eo. mag autem non p hoc. Et simp existimatur i illo. quod existitur existat i loco. quod e ad. a q' aliud est ex ipm. Sed ordinem plone. si est rectum pterisse modicum i smone. quia for a mag non sunt i loco. Sed locus e cois. sive cae sint magnum. aut parvum. sin mag. vt vocaut ipe i thymeo.

Secundum g. q' loc e separat a re. Nec co. 18 que e i eo. a for non est separata. locus non e for. Et sed q' locus detinet illo quod est i eo non est mag. mag autem non detinet. Et pt ad quesitum. quin loc non pot dici separari n p oppiones dicentium vacuum e. Sm a' oppiones aer n separatur a locato. sed compl p cor q ei. Vltimum enim aer i quo e aqua. qn aq sin sferetur ab eo. a istat ipm aliud corp cor illo ultimum. a fit aliud. Et cum ita sit. isti e pp famosa. non mag. Et forte e dra iter separatorem loci. a separatorem for. a si utrique corrumpatur. Quin corrupto for e corrupto locum. Et n se. si locatum separat a loco absq eo. q' cor. Vt locus separatur a locato absq eo q' corrumpat. Et cum declarant modum. ex quo apparet. q' loc non e mag. Dicit. Et existimatur simp ac. i. Et notum e. q' illo quod existit i loco e ad a loco. a q' loc est ad ex illo. Sed for a mag non sunt ex re. que e i loco. sed sunt ptes ei. Et cum forsitan hunc oppionem p re. incepit dicere ei sed nec dicetur. Et q tal' determinatio non e necessaria. s. que e sed simon dicetur. Sed ordinem ac. i. Sed ordinem plone dicere. si e rem pterisse i quorum re ne. q for a mag non sunt in loco. g. n. plone ponere q for et mag sunt i loco. for. n. a mag a ora que ap ipm hent re cor. loci. Sed cae ap ipm sunt magnum a parvum. Vt existimatur q' ipe d i qbdam libris. s. q' hec duo sunt qi m. a q' sb cor e qi for. Sunt cae ap ipm sunt mag. i. sbz. Vt existat i thymeo plone intelligere p cae. Et hoc iterum dat. cum dix. Sed cae ac. i. et sui re cois ap ipm oibus entibus sunt magnum a parvum sed sbz fuerit magnum. aut parvum. g. n. nec dicere. q' for sunt i loco. cum ea diffinierunt loci. q' est cae. Et necessitat. quod cae e omnibus entibus. Et hoc g. plonem. ut vocaut loci caem sed transitum. q. assimilatur mere. Et sic est diffio rethorica non data. Quocumque mo g. fuit. non pot p Plato unare in unum.

Consio ad dum

Consio ad dum q pos pien Ro.

Et ꝗ ꝗo transferr' no ad fini loci.
si locus sit mā. aut fōr. impossibile n. ē
ut illud/ aut no attribuatur m̄ finiu'
aut ifinito/ sit locus. locus g' no ꝗ quezu'
ihis. i quib attribuat' loc. Pb. co. 19

Pp̄ ꝗ ꝗ dicūtur. q' loc/ m̄ ē m. m̄
fōr. Notū ē d loco q' est ultō ad qd ē
natus mou' nāl' q̄ fuit mot' ex ip̄o.
vt mot' lapidis ad medū. rigē ad finem.
Et sil' ē motus d loco. q' diffinen' ē' fuit finit'
q' ifinito. Et p̄ manifestū est ā. q' mot' a fōr'
no attribuitur motus. ei ꝗ mouet' res ad
illud. qd ē p ipsum. m̄ ā attribuē' ei m̄ fi
nitum. m̄ infinitum. g' m̄ fōr/ m̄ mā ē locus ꝗ
fac fol. 6. v. loc' g' deb' quēl ad. i. loc' g' no ꝗ
quēl ī gne encaus. an attribuē' mol q ps. f.
supi q ifinito. Pb tert

Et si locus ē in re. Et hoc necē ē si loc'
est fōr. aut mā. necē ē. ut loc' sit in
loco. Trāsmutū ei trāsmutāt' rei. q
mouet' p suū motū fōr q ita ata. Et no fuit
sp i eod loco. ꝗ ū ē res. g' necē ē. ut locū
hat locum. Pb. co. 20

Ista ē tota ro. q dixit. Et si loc' est in re.
i. si est ps locati. aut cōs. d. v. Et hoc
necē est q ē. i. Et hoc necē ē ꝗ pōnē
tes locū ē fōr. aut mā. Vtq ei ista ē
pe rei locate. q hoc ꝗ ꝗtate. no ꝗ q' tate.
d. d. necē ē ex hoc. ut loc' sit i loco. Et sē ex
i. sē ex hē pōe ip'le. s. q' locus indigeat loco.
Qm̄ q' i illo loco 1o/ qd q' i po. Et ita pōdet'
in infinitū. qd ē ip'le. Aut dicam' ā. q' mani
festū ē p se. Q locus no hat locū. Et cū na
tuat ip'le qd sē ex hē pōe. incipit declāre
modū. ex quo q' impossibile. d. d. trāsmutē'
ei q ē. i. q sequ' ex hē pōe. Vt locus trāsferat
p illa trāsllatōē locati. Qm̄ ꝗ q' locus est
ps rei/ sui mā. sui fōr. necē est. ut mouea
tur p motū r. Qm̄ mā q fōr mouet' per
motū r. d. d. Et i tmati. i. mā. d. d. Et no
fuit i eod loco. s. mā. q fōr. Sz ubi ē res. s. i
corp' q positū ex mā. q fōr. Sz pōt aliqus
querere q dicē. q' iste finis q positus ex pposi
tōib. quay pa est. Q mā et fōr mouentur
p motū cōs q positi ex ambob. Sed ait ē. Q'
f q' mouetur mutāt loco. Ter' no ē. q' si al
tera ista ē locus. necē ē/ ut loc' hat locū.
Sed ait q. 3a fuit necē. pa no no. Sē ei ex
ea. q' mā q fōr sit i loco. Qd no dicē ant. dela
nabit i. g'. Q ome trāsmutāl ē corp'. Et cū f
fit. mā g' q fōr no mouet' n p accis. g' si i
digēt loco. ē p accis. Et no est ip'le. ut loc'
hat locū p accēs. Ex hoc g' appet. q' ista ꝗo
no ē ita. m̄ ē ēlus. Sz q ro/ qd est p accis. est
duob mōis. s. sp/ q ro/ nr q' i/ qd ē sm̄ p. m
tert q qio i mio dēacōm ncar. no ēlum.
q' dnr viātes dpa'. Et ita ꝗdictō hi' gnis.
f mouū. ēsa ei q fōr iz moueātur p accis.
s. f q' fuit ps moti. tn mot' acci' ineitur m
neitur i ens/ sp cū motū cōs. Ex q' sē. ut in
neiatur i ens sp locus. iz p accis. Sē g'. si hi
fuit loc'. q' locus hat locū. sp/ q necē. s. fōr
q mā. iz p accis. Sz ē manifestū. q' loc' no hat.
locū sp. m̄ p se. neq p accis. ñ fit d gnē acci
dētis. qd acci' ro. Qd qm̄ acciēit ubiō oti

nētu mouē' p motū cōs. cui ē nitimū. Tuc
no ei pōt attribui loco motūs p accis. Sz
illd accis ē ro. Ex hoc g' no p iste finis pōt
ē d mio finōm ꝗdicātur dīatōm. Et alle'
pt. q cū fuit pitū. q' fōr/ aut mā ē loc'. a loc'
ē d qūtate. q ē equale ei. qd ē i loco. sē q'
cū trāsfertur/ ut sit equale loco. i quē trāsfer
tur cōs. Et sic est i loco p se. Locus. n. q' ē fōr. r
aut mā. est eqlis cōs trāslato. s. hēnti fōm̄ a
mā. Et cōs est eqle loco. i quē trāsfertur. Et
sic fōr aut mā. si utq illay sit loc'. est eqlis
loco. i quē trāsfertur. q ē eqle ei. Et oē q' ē
eqle loco. est i loco ēlus. Et hoc/ qd alle' d'
no ē fini dubitatē. an loc' f q' est qūtata
no mō. Sz locus f q' est locus p se. est imo
liter. a ēlitez. Pb tert

Et ꝗ cū ab aere fit aqua. d'ituet' locū
Nō. n. est pole. ut corp' fieē fit i eod
loco. qd g' ip̄m corrumpit. Pb. co. 21

Iste finis nūt ē ꝗducō ppa dicētib
locū ē fōrm. q pōn' aqua fl ab aere
g' vt loc/ fōrli/ q' ē fōr a rāē. nō. n. pole
est. ut aqua fēa sit i loco aēis. Qm̄ fōr ei' est
alia a forma aēis. Et ita ꝗm̄. q' fōr est
loc' g' g' dicētib hoc cū alio ipōlib dāē cām.
p qua dr locus corrupi i motu locali. Sic fōr
corlit i gnōne. s. qn aqua fuit corrupt aēi. q n
gnetur ex eo. Et maxīē si loc' fuit equall. q
accidit hoc. ut trāslato sit corrupto ppa. Et p'
ē ꝗdito dicētib/ locū ē mā. Et sic iten to
est tal'. Et ꝗ notū ē. qm̄ qn ab aē dr ato fit a
qua. q' loc' aēis pri' corlitez p sua trāslatōē
ad locū aqz pmū. s. p sua diuisitatē i quati
frin. Impole. n. est ut corp' fēū sit i illo lo
co corez. in q' fiunt cōs. ex quo fit. n alicus
dicat. Q locus ē ei f spez. q no f mā. Et ē
ita fit. q loc' est mā. q' dicētib hoc. Vt mā
corrupta ap corrupē aēis. q gnōnez aēis.
fōr' aque. Quo g' corrupit ipz. Et mā decla
rati ē. q' neq ē gnabilis. m̄ corrūptibil'. Pb tert

Iam g' declaratum' hanc mā illa. ex q
by oz locū ē aliqd. q illa/ ex quib' du
bitat' i ista. Et ē aliqd ei. qm̄ dubi
tare i ē ei. Et oz pri' ngare ad ē i aliqd a'.
f quot mōis dr. Pb tomentu. 22

Qm̄ opleunt f mōes famosos. ex qb
oz locū ē aliqd. q f mōes/ q' facūt i
suo ē dubitare. fēat d hoc mōes. Et q
nauāunt id a q' oz iāpe d loco. Et ē f quot
mōs/ dr aliqd ē i aliqd. Qm̄ istis mōis d
tinatis appeb' modus. f quē dr ad ē in
loco. q disolunt plēs q' accidētes i hoc. q di
cit i ista. q ē ens. Qm̄ dubitatē i ē ei acci
dit ap ꝗ q d ista. q ei quid dicē. Illa ei que
existimātur po aspectu/ ē ista loci. Q qn p se
tat d eis. nr n ē ista ens. existimatur locū
no ē aliquid. Aristotelis testis

Illud g' illoz mōz ē sic digit' i manu.
et uniuersali/ sic ps i toto. Et alio mō/
sic dr totū i partib. Nō ei ē totum
nisi ptes ei. Et alio mō/ sic ho i aliq. q uli'
sicut spēs i gnē. Et alio mō sic genus in
spē. q uli' ps spēi i sua diffitē. Et ꝗ sic sai
tas i rebz calidis/ q frigoris. q uli' fōr i mā.
Et ꝗ sic dicimus. q' ofitutō dispōnuz ē i

grecor est i rege. a uli i po mone. Et a s
q' est i bono. a uli i fine uitio. Et hec i
est. p qd q dignior omni ustor a magis pn
a pali e aliqd ee i uase. a uli i loco. Nota 23

Iste modi quos enu. aut sunt uli: g. s.
s totu. a pte. a ule a ptcular. et. s.
s. s. cas. Sz omnis sit mag. q e ppiq
parti. a i toto. a spei i gne. Quatuor g' pm
sunt ps i toto. a eq. Et ule i ptcl'. a eq.
Quatuor a' sunt fori i ma. a m uno pito ex m
a fori. et res i agete. a i fine. Et omia istar
dnr tia sipture. Sz illud qd dr nere a pn
e res i uase a i loco. Et alia dnr s sil'tudi
ulis. Et ppiquior ulor e fori i m. d. ps i toto.
omne ptcular e i uli. Ista. n. assil'mur ad
aliquid ee i uase. totu no i suis ptib; as
sil'atur fore i ma. Est g' sile sili. Et silit
ule i ptcular ib;. Et remocius e res i suo a
gete. vt dicamus bonu i rege. a bonu i for
tuna. Et ma aut istas itentos ad distin
gnedu ma. d' qua p scautie. Et e ad ee i lo
co. a aliqd ee i uase. Et nu. n. q' dice ad ee i
loco. a aliqd ee i uase sit i eodem ordine. Sic
pe pn; pdit. Et ido ma aut hec qi unu. a
accep altu. s. ad ee i uase. Et i expe altu.
s. aliqd ee i loco. vt nomus accipiat ex ex
positie latentor. s. s. fimositatem. Nota tertius

Et dubr q unu e pole q aliqd ee i se. q
aut nl' ee i se. Sz res aliqua no e n q
oio. sut i alio. a hec e duob; mois.
aut p se. aut p aliud. Cu g' illd i qo e ab.
a id qd e i eo fuerint ptes tres. dicetur q' to
tu e in se. dr enim i eo illud. qd dr i suis pti
b;. v. gr. Qm dr albus. qa superfices eius
e alba. Et dr sees pp ionabilitate. Et ma
no e in se. n unum. Saph' aut unu e in se
qi sd utitur noib; ciusumptue. sse. n. a id
qd est i se. eo i sil' sunt ptes eius. Nota 24

Qui nu aut mos fimoso. s quo dr
aliqd ee i aliquo s q' a n' drate q
distinguit nota equoca. iapt pse
tum a d quodam mo significatois. q' usitabi
ap eos. Dicebat. n. aliqd ee i se. v. gr. hoi
ee i se. a bonu i se. Et q' iste modus est
fimosus ap eos. a al est alius a ma. a
faciat existere ad ee in se. Et sic loquen nos
cet aliud ab ipa re. dic. Et dubitat a c. i. q.
si aliqd n fuerit i se. a ugit alter duor nec.
Qm aut nl' sit i loco oio. sut sit i alio. d.
d. Et hec duob; mois. sut p se. sut p aliud.
Et hi est pnapiu pscutatois d ad ee in se.
Aliquid ee i se multi duob; moie. Quor
unu e. vt ad sit i seipo. Alii a e. vt dicat ipsi
ee pp suu pte. Et ai ma aut. q' [illegible] id qd
intelligit ex hoc e dupl'. Incepit declarare mo
dum prior ex istis duob;. a ee ad i se no pn.
si s. ano. a pp sua pte. Et dic. Cu g' illd aliquo
est a c. i. cui g' fuerit duo. quor unu existit
i altero. q duo sunt ptes alicui unu. qd e fori
eor. a totu sunt denomiatu a noie ptis. nic
id dr ee i se. Et ai ma aut hec declarat mo
dum fimosum s usu. q' e pl' i tlib; rebus i di
uersis ad ee i se. Et dicit. Dr. n. i eos aliquid
id. qd dr i suis ptib; ac. Et e pole i tlib; dicere
ad ee i se ciusumptue. Qm. n. totu dispo

nitur. p qd dispo ptes. v. gr. qm cor dr alb
q' superfices alba. a si ipsu totu no e albu.
Et simili dr ho sees. si no sz totu e sees. si
s pte vale tm. Et dr ee ifirmu gia alicui
me b'. a cu ita sit. a due ptes quar altera
e i relig. fiunt ptes alicui unus qd e to
tu. pole est ut illd totu disponat p qd dispo
nunt ptes ie. Et q' ille due ptes disponun
tur per hi q' altera e i alta. pole e ut totum
disponatur p illa dispos. qm totu no iac a q
noie ptis. v. gr. a m eius valitas iacitur
i corpore hois. a valitas q corp' sunt ptes
hois. a ho disponitur p valitates. pole est
dice valitates ee in se. Et itemoit. qm au
po dr ee i toto. a totu dr ee illud. qd dr ee
po. pole est ut totu dicat ee i se. i. suo toto.
vt dicat sortes ee i firmu. i. i fine ptis. v.
gr. oculus. d. d. Saph' g' a e. i. dice ueo ad ee
in se. p nl' no. sz per ptes. v. gr. qm uas i qo
e unum no dr ee in se. nz unum qd e i uase.
dr ee i se. Q' no accit ei. ut i eo sint de ptes.
quar altera e i alta. gg' gutti a' ex eis. v.
gr. volum aut saph' dr ee i se. qm ps ex
eis e i toto. Et e i toto. q' e i sua pte. Et hi
no accit. n ut totu nomatur a noie ptis.
Et iste modus ciusumptu usitatur i omibus
prioib;. s. ut aliqd dicatur gr sue ptis. Sz
ista ciusumpto no e usitata ap arabes. Sz
dr idale ee i se. Et si sz prior ma sumi debet
ee. qm totu ap eos dispoit p distos ptes.

Secundu g' hunc modum Nota tertius
pot aliqd ee i se p nl' uno no. Supfi
cies e in corpore. a scia i aia. a sz ista q
sunt ptes. v. gr. erunt noia. Saph' a' a u
nu eu fiunt separata. no erunt ptes. si au
fiunt i sil'. Et ido cu fiunt ptes. erunt ipse i
se. vt albu i lvie. q' i corpore ei. a e i cor
ei. q' i sup. Ipsum a' ee i hc no e pp aliud.
Et hec duo diuersitur i fori. Et utuq hz
man a p' alia a natura reliqm. a a po
ei. s. supficies. a alius. Nota 25

Secundu g' hunc modu ac. i. pp hc qd
aliqd dicitur p illd. p qd dispoitur
aliud s m. pp hc dispoitur ad p illd
qd iuenitur i ie po. d. d. pn no ac. i. qm q
albedo i corpe no e pn'. a scia i lvie. Sz al
bedo e pn' in superfie. a sup' i corpe. g scia
i aia. d. d. Et sz istu ac. i. erit noib; iuei
unt due significates. pia. s. a sa. sic i reb.
d. d. Saphus no a unum. i. uas aut i qo e
unu. a unu ei fiunt separata. s. qi unu
no fiunt i uase. no erunt ptes alicui una. s
erunt ptes alicui uni. e fi erunt i sil'. Et ido ei
fiunt ptes alicui uni. erit pole. ut id unu
qd e q poitur. dicatur ee in se. no pn'. Sz
qz aliqua ps eius no est i alia pte. ut dr.
q' ho e alb. a ho no e alb. n pp sua p tem.
Albedo. n. est i lvie. q' e i corpe. q' e in sup
fice. d. d. pp ee aut i hc ac. i. sup' a' ee in
corpe no e pp aliud. si e ei pn'. Sz i pole est
ut supficies a corp' i quo e sit ita q'
res iuenitur p se in se. Sz res iuenitur p
se i alio. v. gr. supficies a corp' i quo est a
supficies. sunt duo i fori. a utuq hnt man
aliu a ma reliqm. a po aliu a po reliq.

Et sic est dispositio medium cui superficie. Ille
do enim existit in superficie per se. Et ea non manent
q' in pole e aliquid ee in se. q ad ee i alio
est multis modis. Preter hunc modum. ut pri
mum manet. Incepit naturae. q' in pole est ad
ee i se aliqo mo eorum. quibus dicitur ad ee i ao
Et no inueimus aliquid ee i aliqo Vtest
mo eorum. quos naturalium. ad nos pe
ressimus ma introitus. Et declara
bitur q ex diffie. qd e in pole. s'm. n. istum
f modum. et ut ambo utrumq. V. gr. qm dolium
est uas. q uinum. et uinum est uinum. q do
lium. Si sit pole per se aliqd ee i se. Si g' e pole
aliqo mo. ut alterum eorum sit i reliquo. do
lium est recipiens uinum. No fit q' dolium e
uinum. sed q' uinum e uinum. Et uinum est i
dolio. non fit uinum. sed fit q' dolium e dolium.
Declaratum e g'. q' hi duae intentiones fuerunt
se i ee diffi. n. ei i quo e res. e alia ad dif
finitionem illi' q' hoc est. Vt. co. 28.
Et declarant. q' in pole e dicere. aliqd ee i
se. s' hoc q' significat aqua ee in ma
se. Incept declare. q' in pole e aliqd ee i se
aliqo mo eorum. s' quos aliquid dicit aliqd ee
i aliqo q d. Et no inueimus ad ee i se q d
i. ai nos induxerimus oes mos. sed quos
dicit aliqd ee i aliqo. eimus certi. q' nichil e.
qd dicit ee i se. d. Manifestum q' hoc q appet
aliqo mo ab introitu ma g' corre. s. fit diffi
nitorum. q dicit. Et declarabitur q fit diffi
q d. i. Et declarabit q fit diffi rei. q incitur i
aliqo. q diffi rei. que incitur. qd est in pole
vt aliqd sit i se. s'm. n. hoc ad. s. ee i se. illd
qd e i aliqo. q id i quo e aliqd. utrumq e re. q
ad eo. q' diffi utrusq e diffi reliq. Et e ma
nifestum ex hoc. q' diffinitones eorum sunt duae se
d. d. V. gr. vt dolium sit uas. q uinum. q d. i. X.
gr. qm q ex dicit. q' aliqd sit i se. vt uas i qo
est uinum. sit uas. q uinum i sil'. qd e in pole. d.
d. Si g' e pole aliqo mo q d. i. qm si aliqd re
capit aliqd p se. ergo ut no recipiat id. n. fit q'
diffinitones eorum sunt duae se. X. gr. qm dolium
no recipit uinum. n. fit q' uinum e uinum. q no
f q' e dolium. Et uinum e i dolio. no fit q' dolium
e uinum. sed fit q' dolium e dolium. Vt. testus
Deq est q pole. ut sit p accns. q n. ex
hoc. ut duo i se i sil' sit i eodem. dolium. n. et i
se. si illd qui na e recipie. fiunt i se. pole
est g'. ut aliqd sit i se. et q illd qd recipit.
V. g. qm id qd recipit uinum e uinum. Vt. co. 27.
Et est i pole. ut aliqd recipiat se p ali
qd accidens sibi. si potatur ipm recipere se es
sencialit. ut declaratum e prius. q n. ex hoc
ut recipiat duo i se i sil'. q si fiunt qd hz nam
ut recipiat se p accns i se. pole e. ut recipiat
p accns illud. qd e i eo. Quia ad medium si recipit
se essentialit. recipiat ad i se. q sic dolium recipiat
uinum. q se i sil' in aliq hoc. g' dolium est dolium
q uinum i sil'. et ad unam. Quoniam no ad recipit
i se ee aliqd. ad unam. ut dicitur dne ee nae
necessitas. Et sic res recipiet se. qd est in pole. e in
hoc fiunt positum celi. sui accidentalium. i alia di
spone. Hoc e intentio illi q. q d. sic legi. q dolium
q illd qd recipit. q est uinum. Quoniam si
inciatur aliqd. cum na recip accns p se. pole

est. ut aliqd sit i se. et q illd qd recipit. Et
sic ex p uinum in pole. qd est. aliqd recipe p se. V.
gr. qm recipiens est uinum. qd e in pole. Vt test
Manifestum g. q' in pole est. ut aliqd sit i
re pn. Ceno a' ponebat qdam q dix. Si
locus e aliqd. necesse e. ut sit i alio. g
no est. Et dissolutio isti no e difficilis. Cum ut p
hiby. ut locus qui di pe. sit i alio. Sed no f lo
cus. sed f q' sanitas e in reby calidis f form.
q calidum i corpe f passiones. Et cor i loco f. u. l.
Et no se ex hoc processus in infinitum. Vt co. 28.
Quom declarant f quot modis di ee i ad i
aliqo e. utrum potuit dissolue ex hoc et
oppione ei in loco qdam cenois. Et si
multi f modi dicere qui. locum e ma. aut form.
Et dixit. Ceno no negabat locum e hoc mo.
dicebat. n. q m si locus e. necesse e ut sit in
aliqo. Et ee qd e i aliqo. e i loco. g' locus e
i loco. d. reuertetur iterum gato d hoc loco f o.
Et se. ut sit i loco. 2. q sic in infinitum. Et sic i
nemetur locus i actu infinita. Et cum hoc e in pole
se. q' locus no sit. d. Incepit dissolue quam
hic. q dixit. Et dissolo isti no e difficile.
i. qm pp dicens q' locus e aliqd i alio e ma.
d pp loco. s. pp cor. gtento. Et hoc iterum dixit e
dix pn. Sed dicere locum ee i aliqo no e rte. ai di
ee. Cor ee i loco. q aqua i ma se. Vt p declara
bitur d loco. d. d. Sed sic sanitas e in reby ca
lidis q d. i. Sed locus ee i aliqo. ee e. sic for i ilo
f. gr. sanitas iterpanda calidi cum fingitur.
q sic calidum q fingitur i cor. Cor p no est i
loco. sic aqua i ma se. Terminus g' medium
q ceno utebatur i illo. no e unum. g' n se
ex eo id qd existunt sequn. s. loca ee infi.
Et hoc intendebat cum dixit. Et no se ex eo p
ceri i infinitum. Et ita solo e pol fit ant dicere
tes. q loc e superficies continentis. superficies. n. e
for i cor. Quam no potest locum ee dimensiones ex
tentes. i quibus dispositum locatum. no pt ema
de a qdam cenois. Et no hoc e unum cor. qb' uti
i distinctione isti oppionis. s. dicentis. locum ee i
ane q nacum. q' e iter superficies ma sis. no
ipse superficies ma sis. Sed qui potest locum ee i cor
q cor est i loco. g' ea necessitate cor ee infinita i ac
tu. Aut potest. q' corpus q tenet totum no est i
loco ee ncialit. Et hec e oppio ant. Vt testus
Et manifestum e. qm ant uas no e illd. qd
est i eo. cum illud qd dicit pn. e aliud ab q
eo qd e in eo. locus no est ma. nec for. sed
aliud. hoc. n. uno fuit ex re exente i ae. Vt co. 29
Quom declarant. q' in pole e. ut aliqd sit i se
pn. q po. q ncialit. Et q' aliqd ee in
loco dicit. sic aqua dicit ee i ma se. Incept d
clarare qm g' ex hoc. vt no sit forma. aut
ma. Et dixe. et e manifestum q d. i. et e p se ma
nifestum. q cum dicit aliqd ee i loco est sic di
ce. aqua ee i ma se. Et ma no e aliqd ex eo.
qd e in eo. sed q id. cum sit declaratum. q' illd qd di
ee i loco ee est q po est aliud ab i. qd dicit ee
i eo. g' locus no est ma. nec for. oia. n. q for
utrq e pe res. que dicit ee i eis. s. corp p positi
ex ma q for. Et q po isti sunt mois est in sa
figura sic. locus no e pe locati. Et forma
et materia sunt pars locati. g' locus no est
forma. neque ma Vt testus

Tantum g. accidit in hac d. quæ. locus non ab
sit. hæc mo appellabit. Et a capitulum de
ab cæ. quæ existimatur se una esse et
cœnaculi. Quam g. q. ab eis qui eunt in hac. q.
locus non possunt id qui est locus. a no est aliquid
ali. Et p. q. p. m. locus no est manus. nec mun
dus. et a no est ex aliquo singularum. a separa
tur ab eo. Et ant hæc est omne. q. de supius. et
ite. i. Et unicuique corporum differtur natura
alium. a significatur in suo loco propio. Et fa
cit hæc ante supius. ante iferius. Pe. cc. 30.

Quia cœpit fm cœlestium nos ex quib
oz loci esse. a fm nos. q. facit ducere i
suo esse. a dissolunt quæstiones dubita
tiones. nec hæc de nua esse ex rebus celestibus et quæ
sint manifeste p se. Et ut lib. n. rebus potest alia
quo facere sua causa. a solue omnes quæstiones
accidentes i eo. Illa no. quæ inesunt in loco
esse a p. sit esse dix. q. p. mu esse. q. loc. totum
locatum. m. q. no est aliquid de locato. Et ri. h.
differt a forma. forma. n. a totum. tui ni est
alid a locato. Et i hac differt a uacuo. Vacuum
est q. totum. Sin. uit esse. qui loc esse. aqualis lo
cato. Tertium no est. q. locus separat a locato.
Et i hac a differt a mu. a forma. Et hac ite
debat. cui dixit. Et a esse aliquid singularum.
a separatum ab eis. Et i libro alleg. loco. ri. et
est explicit sing. a esse separatum. Et hæc est magis
num. sed no est notum p se de loco. Illa. n. qui di
cit loci esse uacuum separati a locato. a tenua
net locus i actu. Et alleg exposuit huic loc.
cum aut ite debat. q. locus no excedit locati.
Ex expoit a fr. ipz fr. sui modum. Et de. q. si
accit ei hæc. q. dixim. s. q. no est notum p se de
loco. g. no est. qui dic loci sunt supius. a ife
rius. a i hac dit a uacuo. In uacuo. n. no est
supius. nec iferius nisi. Quintum est. qui locus
est illud. ad quod differtur illa. a q. ia tusla
est quoniam aut ipsum supius. a quoniam ife
rius. Et hæc cui dixit. q. no est uacui. Et si ite
debat. cui dixit. a fiat hæc. i. a sic tusla tem
ita. q. est cui final. a. Ut dicit

Oportet g. nunc pone quæ de celestibus. ita
q. ita sit pro nobis. Et oz nos quæsit. ut
psentatio nia sit tibi. ut p illam explea
tur locus. quod sit sta q. est quæ dissoluit.
Et ea illa quæ existimatur ei esse sit. q. appat
cui hæc cui dixit esse. a i quomodo accidit in eo.
hæc g. no declarabitur sua mei. Pe. cc. 31.

Quum declarauit. q. oportet ponere principium
psentationis de loco a principio notis ita
tualis. de mo nunquam illa. Incipit de
clarare cui mo de all. et esse dixit esse distinc.
quia uitatur dare loco ex rebus rebus. Cui hæc. n. q.
dixit dat quodcumque loco. de hæc. et ipsa. Et
unum est. Vt p eam dissoluatur esse accidentes i
eo. Sin no est. ut p illam appat cui esse rem e
ssecum i eo p sensum. s. cui omnia accidunt ipsi
bilium i eo. distinctione. n. explete in ate sunt
rebus cis omnia accidunt existentia i re. et no
quia. s. quia no esse ex q. redditur cui accidit
esse dia dixit. Et id existimatur. q. h. est. s. de sua
cui distinctione no utilia. Et hæc iteradebat.
cui dixit. et illa q. existimatur esse i eo. si. s.
h. cui accidit appenam. s. esse no ipsum est. q. ex distin

mine data. appet distinctiones accidis i hac.
Et hæc. ipsum distinctio. ipsum distinctum alii distin
mu. Et ista una sit nec aliquid i distin
mine i hac loco. cum sumi eo diminuit. aut
eio no est dist. aut si est. no est p se. Et
id. d. hæc g. mo accit. quia psentatio de tali
distinctione. a sacro illa. a sunt habitat. quo
sit locus. bin. a per se. Pe. cc.

Quam g. quia facta est hæc. a loc no
est psentatio de ipsis mo no est i
m loco. p hæc. n. existam. illi esse
proprie i loco. ap. p est i motu. Et ubi mo
ali est diffluto. a alius ang. a diminu.
Ne. n. dic augmentum. a diminutio. Illud
g. q. p. erat tusla attribuit ad i minu.
aut manus. et ad alid monetur p se. alid
p accis. Et id quod monetur p accites. aut
pte moui p se. V. g. oculus cor. a clausus
manus. Et ad no pte. fr. ipsum monet p accis.
V. g. alleo. a omnis. Illa. n. no mutat sua
loca. i. q. illa. in quib. sunt. tusla. Pe. cc. 32.

Quam incipit psentatio de distinctione loci.
incipit dicere de illo. q. mouet loci
ad extremum loci esse. a est mot. localis.
Et dicit ipse motum. a no quietem. et utrum
fugiat locum est. Oz mot est motum quiete. Et
es. n. est quatio. a mot hiems. a d. dicam g.
a est. s. accidum est g. a cui i hac. q. loci es ac
duit. q. est unum enim. de quib. p sentationi
est. est mot rei i loco. Et si hæc no est. no pa
pet ipz esse. v. d. p hæc. n. a est. Cui p hæc. q. e
lium mo. existimatum. q. se ex hoc. ut sit i loco.
Et dixit hæc. q. celum est loci latet. Existimatum. n.
q. illo. q. mo i loco. oz mutare loci fr totum.
oz celum no mutat loci fr totum. Et ro oppia
tus est ante. q. no det motum i loci. Et pnt. q.
no fr pte. a no fr totum est i oppiabile. Et ro
cno negant spa moueri. ut p. dicemus.
Et cui declarant. q. tusla to fere pte locum esse.
declarant mos translatione facientes h. et
dixit. Et iste mot alius est tusla to a est. d. d.
Et id. q. est hic tusla to a est. et attribuit
ad u magnum. a p. m. Et i quibusdam libris
i loco attribuit transferat. Et dixit hæc. q. hæc cui
oz ipsum cognoti de loco. s. qui loc. alius est
maior. a aliquid. Et q. ipz existere i maio
ri est pp sua extenaz s. minori. s. i equali. ut
dicit est. Et fr hæc. nocant esse le minorem. lo
cus. n. i pole est. ut sit minor locus. aut ite
debat aug. a diminutio. sug. le no ad ma
iorem locum. a diminuti ad minorem locum. Et
cui declarant. q. motum a no fecit i loco p
que loci esse. Declarauit mos mobilium. ut
distinguet ex illis illum motum. q. fecit hæc p
pase loci esse. Et. d. a motum alid mo
uetur p se a. Et iacebat p hæc inuere. q.
motum. q. de necessitate hz motum esse. Et q.
cui fecit hæc pape locum esse. d. d. a illo. q.
monet p accis a est. a. Cui membrum. q. dum
diuea cor. pte moui p se. quæ sæpe cor.
cui a monetur p motum tua cor. monetur.
p accis. Et sic qui clausus est manus. a no
p motum manus. no p accis. Et qui no
distinguit manum. monetur p se. Et ille mo
tus motum p accis est ps. cui attribuitur

nō

motus. p qd attribuit toti. Qui illd p mo
p accidens. est duob mōis. sic dr. Vnus si
est. ut motus attribuatur pti p hoc q at
tribuitur toti. Et illud motus p accidens pos
mouri ēt. qn ps diuidi a toto. a sit in p
se. a toti p se. S cum hoc nō ē. vt motus attri
buatur alicui mori. vt ei attribuit albe
dini. aut ingrediri. Et sic motus p accidens i
potest ē ut moueatur i aliq hora p se. Et ac
cidēs/ab ōiā/q sit in sb. nō possit se
parari. Et illa ē a dispō oiū formarū. que ex
in sb. [illegible] hoc mō. a motu p ac
cidens sic dr. cum illa nō dr mutare locū.
a motu. sed q illd/i quo fit. mutat loci p se.
a diffinitur. sic p se diffinitur/p tia q transmu.
et alterū p translationē aqs. NC tcst

Et dicimus ad ēt i celo. intelligendum ipm
ēe i loco. Q i aere. aer ē in celo. Et di
cimus ipm ēe i aere. nō q ē i toto aere.
S q ultimum illius. Et illd/qd ultimum ipm/ē
i aere. Et si totus aer ēet loc eius. tūc locus
cuiusq/a q' lz nō ēet equal'. et hoc exhibitum.
Et h' est diffō primi loci. iq' est res. NC co 33

Quid declarat/quod sit locus ex ill' p na
tis manifestis p se. Et ē. qm locus
alius ē primus. a ali' secundus. Et res ē i fo.
q ēt i primo. Et. d. q qm dicam ac. 1. Et est
manifestum p se' loco. Cum aliq dicam' aliqd
ēe i alio. q' est i mino. q ē in ac minori. Et
est i ac. q est i aere fine ultimo ipm. Et ei
possunt. q' fines aeris alia ē ppa rei. que dr ē
in aere. Et alia cōis. q ultimo ipm/a aliud. V. g.
fines tui aeris. Incipit declarare. q ex q b dra
ill' ppōnib. sc/ut nō sit fines cōis. s. ex ppōe
dicunt. s. q loc dr ēe equal'. Et. d. a si totus
aer ac. 1. a si totus aer ēet locus primi rei. q
res/que ē i eo. nō ēent equales. S cū exhibi
tur hoc ēe necesse. s. locū a locati ēe equalia. q
Et hoc intendebat cū dixit. a exhibitum. et
sentur necesse. Et forte nocauit exhibitū h.
qd est d grec ppōnis. q declarat p modū
persuasionis. Et forte fecit hoc. q ithis ppōnibus
accit. q' fuerunt famose. ei hoc/q fuerunt nota
Et multoties facit hoc aut. Et qd ipsi fines
accit. q' fuerunt famose. ei hoc/q fuerunt nota
Et multoties facit hoc aut. Et qd ipsi fines
est i sua fi' sic. primi loc ē equal'. a tot aer nō ē
equal'. g' aer nō ē equal primus loc. d. d. g' a
h' diffō primi loci. iq' ē res. 1. a equalitas ē
diffō primi loci. qm ē finis aeris ultimi lo
cati. Ex q' sic. ut illa ultima sit locus. nō ul
tima oia. Et qd ipsi fines ē ex duab' af
firmatiuis i sua figura. Et forte sic hoc. q locus
ē equalis locato est ppō in loco. Et qm diuisio
i illis ppōnib ē manifesta p se. potest ē ut in
drationib. qm tūc pōt oneri ad primā figurā.
Cum ā tres ppōes ponuntur i prima figura.
oratio ppō ēnt p'bil'. nō f ifiniti. a ideo ponitur
i sua figura. Et forte ouersio i hoc nō ē ma
nifesta. p se. Exhibitum ēn/q' iam. qd est i
tra ultima fines aeris ē ē equale. Et ideo in
dicat p alia prima. ex qnib declarat. q nō est
locus. Et p hoc ei dixit. a illa ē diffō primi lo
ci. Nō intendit declarare. q primi locus. s. ultimi
finis aeris ē loc i ra ueritate. S intendebat
declarare. Q q' potest locus ēe ultimus finis ē
cedat ei h' ppō. s. dicēs. loci ēe equalē. Et nō

huiusmodi potest ēe. 23. 2. h.

negat ei. sic accidit dicētib. loci ēe totius ae
ris. Et intendebat p hoc notificare. q' illa omia
p ē nō accidunt omni. i ponētib/loci ēe ul
timum finē aeris ultimētē locum. NC tcst

Quam g' ultimus nō fuit diuisus/si ultimū nō
dicam/p illd nō ē in eo. sic aliqd ē i lo
co. S si sic ps esse i toto. Et ei fuerit diui
sus/si ultimus. tūc ē in ultimo ultimētis. sicut
aliquid ē in p'lato. Et si nō est ps illi i quo
est. in q' ē in eo maius. si equale. Cum ultimū
aer g' fuit i aere dicere/Et ei fuit ultimus
tūc motus ei nō fuit i eo/si aut eo. ei fuerit
diuisus/nō i eo. a nō manetur ei ipm. nisi ō
tūcs moueatur. qd nō dicit a si non mouē
Et a ei nō fuit diuisus. dicetur ipm ēe qi ps i
toto. V. g. qm nisus i est i celo. a manus i
aere. Cū fuerit diuisus. erit sic aqs i aqua. et
sic unus i uno. a manus. n. nō aer aer. et a
qua in aqua. NC comentum 34

Quam declarat/q locus ē ipo' est/ut sit
fines eius locato a alio. Cum locus ē equal
a fines eius nō ē equal. Incepit declarare
ia. q' ille fines qm exhibitum est locus. s. a
tunes/a equal' nō ē for. in aliq' statum. Cū
i illo/qd ē in eo. sic ē diffō i pte cū toto. Et in
tendebat distinguere p hoc iter locatū ēe i eo
quod ē ū eius. a iter pte ēe i toto/ex h. q' p
ns possunt/qm aliquid ēe i loco ē sic aqua in
uase. Et dixit. aut g' ultimus ac. 1. ei possimus
q' locus ē ultimus. a ultimus ē duob modis. A
ut ultimum ei locato. Aut diuisus ab eo. S et
ultimus ei possumus. q' loc ē ultimus/ultimus.
V g. superficies eius. Tūc d' eo nō est i illo cō
tinēti. sic aqua i uase. a si fit ita. tūc ipm ēe
equale. Sz est qi ps i toto. Et ia diximus. q'
locus nō ē illo. Et ei ultimus fuit diuisus/et
ultimus. tūc dicetur. q' locatum ē/sic aqua i
uase. a q' est equale. Cōtinēs g' di d' tribus.
d' fine ultimēte. a d' nō ultimenti. a d' for. Et e
qualitas fallit i fine nō ultimēte. a ē uera
de ultimēte. Et dicē aliqd ēe in loco/sic aqua i
uase. est ita d' fini ultimenti. a nō ultimenti.
Et fallitur i for. Et facit dram iter locatū ēe
i eo. qd ē finis V. a iter ēe i toto. q' illud
d' que uere dr. i. principia. ē fines ultimētis.
Et ultimētis fallit de iam. q' iter super uasis
ultimētes aqm. qd ymaginatur ēe locus.
ap dicentes/uacuum ēe. q' hec. i. ppa ñ nē
dicitur/fine ultimēte. Et forte illud/qd cō
dimitur ex eis est ppm fini ultimēti. q.
Et ouerunt d' ita q' declarat fit tal'. loci
est ultimus/a equal'. a ipse ē in eo/sic aqua in
aqua. Et qd hi illis tres dispōes ē fines ultim
tenus. Et nō dixit/post. NC textus

Dixit g' ex hoc. quo sit locus. Sunt. n. q'
modi locus dicti ē. ut sit alicuius eoru.
est. n. aut forma. aut ma. Et alia dui
mensio i ter tres/aut fines. Sz nulla ē diuisio.
p ter ultimes. q' est i re. et ma/ē. q' i
p' est. ut locus sit ad aliq tm. Sz p ultimētia
ni' ēt for. fines. n. ultimetes a ultenti sunt fil'
dicam' g' qm sunt ambe fines. Sz nō fines
oiū. Sz for ē finis ei. qd ultimetur. locus
uero est finis corporis ultimentis. Et q'
hic alias tres dispositiones. NC comentum 24.

Hyperiet g. ex p̄ecedēs. q̄ ex hac ꝓo sit ꝯ
locus. locus. n. si est. necēe ē ut sit
unum. l. aut mā. aut fōr. aut iane.
aut dimēsio. q̄ est ītēr superficies nasi. Et
hoc intendebat. cū dixit. aut dimēsio ītēr fines.
i. ītēr superficies ornātes locatū. Aut ut locus
sit ipse superficies ornātes. d. d. sin illa fuerit
dimēsio q̄ c. i. si nō fuerīt he dimēsiones. ꝛc. ꝯ
separate. i. existēs p se. ptēr dimēsiones corīs lo
cati. dicētes. n. locū ēe nacū. Aut tres dimē
siones ēe nō i illo. i quib⁹ subiecūtur dimēsiones
corīs. d. d. Et mā ē q̄ c. Et intendit p. ꝛ. for
mā. q̄ mā. q̄ dimēsiones. q̄ dicit nacū. Et
ipse intendit declarāre cū destructōe illōrū qui
istorū trium silitudinē ītēr unūq̄q; ꝯ corīa loc⁹
Vnde existimatur unūq̄q; ēe locus. Et incepit
dare cā. ex qua existimat. q̄ locus ē forma.
Et dixit. sed ōtī q̄ c. i. sed ꝓ hoc q̄ locus existi
matur ornāre. q̄ fōr existimat ornāre q̄. i. sup
ficies corīs locati. Et dī i diffinitōe corīs. q̄ ē
ī. q̄ ꝓ ornet ab una superficie. aut a superficie
eby. Vnde incepit dicere dicā ītēr hanc finē. q̄ fi
nem. quē locus. Et dixit. dicam q̄ c. i. q̄m
superficies corīs ornātis. q̄ superes corīs ornātis
aut h̄ hāt. q̄ sūt fines q̄ superes. q̄ ornātes. tū
nō sūt fines eius. Q̄m forma est finis q̄
corporis. q̄ ē finis. locus autē est finis cor
poris ornātis. corp⁹ ornātes forma. Et dixit
Et hoc q̄ intendit dicere sit mīl tocien
mutatus ornātis pmā. V. gr. aq̄ in na
se. existēs. q̄ ē aliq̄ dimēsio ītēr fi
nes. et q̄ ē aliq̄ ītēr corp⁹ ꝓ quo distīguūtur. an
ē hoc tle. sed cum ī ipsō q̄ dicit corp⁹. quēcūq; corīs
sit corīs. que distīguūtur. et nō est hoc tle. et
ita sūt tēnēdi. Et ꝯ 26
Quam declarant q̄ locus nō est fōr. neq;
mā. q̄ dicit silitudinē. ex qua ap
paret. q̄ locus sit fōr. q̄ dicēs. sunt q̄
incepit dare silitudinē. ex qua ar. q̄ locus ē
dimēsio. q̄ est ītēr superficies corīs ornātes
ex nacū. V. gr. dimēsio. que ē ītēr superficies nasi
sita. n. oppīnō ē magis apte. q̄m primū mo
tum est. q̄ aliq̄d ēe in loco. ē sic aqua ēe
i aplo. sed utrum locus sit superficies aplī. a
ut i. me. q̄ dicit ītēr superficies aplī. hēt p
sentētiā. Vī. n. q̄ significātō multorum ꝯ
oppositōis. m. q̄m dicūt aliq̄d ēe i loco. ē ē na
cum. q̄d multi intellīt i nase. Et si fuerit dīcti.
q̄ nō est nacum. Tūc locus erit nectio or
nēs. extremū. sed q̄ multi nō prepit hoc. nō
possūt hāc significātōē hūmī ꝓpōni m. Et ideo
ista oppio ē valde appens. Incepit g. sic dicēs
m. declarāre silitudinē. que fuit inter
locū ē nacum. s. tres dimēsiones. q̄ intelligūt
in nase ex flēm. Et dicit. et q̄ ornātum. c. i. q̄
q̄ corpus ornātum. c. i. q̄ corīs. q̄d ornet fi
nes. ornātes. qui ē locus ī rei uēritate. distīgūt
q̄m fini manēte nō distīnū i quib⁹ dicit rebus
p translatōē corīs. vt aqua. q̄m distīguūtur
a aplo. s. q̄m superficies aplī ornātus. pmā
net. sic ēst. q̄m aqua erit ī eo. Et existimā
q̄ locus tle est. s. q̄ nō distīguūtur p distīnctōē
locati. sed existimatur. q̄ locus ē nacū. q̄ di
mēsio. q̄ est ītēr superficies ornātus locati.
Et adūnat hāc existimatōē h̄. q̄ q̄m aer. q̄

exit a nase. nullum corīs remanēt ītēr superficie
nasis. Sic dicit ar. p. Vnde incepit ostēdere
hanc oppīonē. q̄ dixit. Et nullē ē hoc tle q̄ c. i.
q̄ nō sūnt h̄ dimēsiones separate i nase. q̄
remanēt nacū. postq̄m corp⁹ separatū fuerit
ab eis. sed cū aliq̄ corp⁹ separatū a nase. i
statim cadit i ipm aliq̄ corpus. quēcūq; sit.
aut aer. aut aqua. Et nō est h̄ corīs. q̄d sep
ratū a corē. nullū ītēr illa sit nō corp⁹. sed
oia cōi tangūt se. q̄ nō dimīdūtur ab ūnē.
q̄ hoc ar. d cātat p loca. q̄ d alīs. q̄ dicē. Et dicit
q̄ si ēent dimēsiones. hoc. i quas cadēt corp⁹
locatum. ōtigēt. ut quilib⁹ locus ēet locus.
cū cūq; corīs. Et sic ī g. nō ēet. ꝯ ipsum superfi
cies. q̄ tia i fi'or. Et cū i hoc est. q̄m i dimē
sionib⁹ ab ēis. q̄ nua cuo nō fuit dicē. quib⁹ di
mensificātur. sed dimensitatē. ita ar corporū.
Vnde i eis iuenitur superius. q̄ i fi'ns. Et oia
cōi monētur ad sua ultīa p'a. ut pficiāt
per illa. q̄ ut tāgūt illa. Et textus
Et si ēet aliqua dimēsio nāta p ma
nēs i eadē dispōē. tūc loca ēent i fi'ta
Aqua. n. q̄ aer q̄m distīgūtur p tes
fiūnt in toto. q̄d fiūt tota aqua in na
se. q̄ cū hoc est locus distīnctus. Et sic locus
sēbitalīū locū. q̄ erit mīta loca i simul.
Et locus p tes. i q̄ monē. q̄m distīgūtur ē
nas. si ē alius loc. sed ter. locus. n. i quo est
aer. aut aqua. q̄ p tes aq. ē. c. q̄ distīgūtur
nō q̄ neūnt i illum locū. q̄ ē p se i loco. q̄
est locus i toto cēlo. Et commentum. 28.
Iste sūt alie rōnes. ex quib⁹ declārat. q̄ i
pōle est. dimēsiones ēe separatas p se
ex nā. q̄ fōrm. q̄ oia acci. sic existi
mat omnes dicētes. nātūrā ēe. q̄. d. Et si
ēet hoc dimēsio nāta. i. ex nā p se ex flēm.
i. si tres dimēsiones. quib⁹ corpus distīnctū
existēnt p se sīn flēm. d. d. p manēs i eadē
dispōē. i. nō distīnū. n. transil. q̄ existūnt
oppīnātes hoc. d. d. tūc loca ēent i fīnita q̄
ē. i. q̄m si locus ēet dimēsiones ab ēis. a nā. i
quib⁹ dimēsiones corīs flēcūtur. ōtingēt
loca ēe i fīnita. ōtingēt. n. ut corp⁹ locatum
q̄ p tes eius sūnt in loco ēe ītēr. q̄m si locus
sit tres dimēsiones. i quib⁹ flēcūtur dimēsio totū
nes corīs. q̄ corp⁹ q̄ quēlib⁹ p tes eius hī tres
dimēsiones. necēe ē ut sūb ēcō tēr i loco sit
ad modū sūbiectōis p tes. Ado q̄ q̄m aq̄
aut aer intrat i nas. p tes dimēsiones i tūb no
dimēsionib⁹ nasis. s. que sūt i me. Et sīl g.
ut medietās. q̄ne p tes dimēsiones flēcūtur
i tūb⁹ dimēsionib⁹. que sūt medietās dimē
sionū p'mū loci. Et sic d medietē i medietē.
q̄ sic pred̄ tūr i infinitū. ex q̄ q̄ loca infīnita
ēe. q̄ hoc q̄d ōtingit. q̄ dimēsiones p'mū flēcūtur
q̄ i dimēsionib⁹. i quib⁹ totū flēcūtur. Et
sic erit dimēsiones i dimēsionib⁹ i infinitum.
ps. n. idiget dimēsionib⁹ i infinitum. i q̄b⁹
p se. i q̄b⁹ existūt. sic totū existit. Et dicūt ar
toto dimēsiones p tes. q̄ sūt sīnī ū. Et idiget
existēre i dimēsionib⁹ tēr. Et hoc intendēbat. q̄
dixit. p tes. n. q̄ c. Q̄m q̄ admodū aq̄ ꝯ totū
que ē in nase. idiget dimēsionib⁹. in q̄mb⁹
flēcūtur. Ita p tes aque idiget dimēsionib⁹
i q̄mb⁹ flēcūtur. que dicūt a dimēsionib⁹

locus. Qm si dimesiones sint penes in quibus sibi iacent
cent partes dimensionum in quibus totum sibi iacentium
tunc pars non erit in loco per se. nec totum. Totum. n.
a est pars loci corporis continentis. a illo corpore altius
corporis continetur. ita quod sit loci mundi. Et con
tingit in dimensionibus. in quibus sibi iacent totum
ut indigeat dimensionibus. in quibus sibi iacentur
alie dimensiones alius dimensionibus. a sic in
finitum. d. Indone a aliquo oppinabile. a dicit
Et cum hec ent translatus ac. 1. Et cum possimus
dimensiones esse separatas. in quibus sibi iacent dimen
siones corporis. contiget. ut locus moueat esse
alibi. a indigeat loco. Qm cum uas transferet
de loco in locum. a eo finit aqua. aut aer. contin
get necessio. sic uas mutat locum sed totum. ut
dimensiones in quibus est aqua in uase. mutet lo
cum. Et sic locus indiget loco. Et cum transferetur
ad aliud locum. fiet in eo alie dimensiones pma
nentes in uase. que mouentur per motum eius. a
totum remanum. Qa aqua remanum. Et similiter con
tingit cum in partibus aqr. Et hec intendebat cum dix
a locus partes in quo mo. qm transferetur totum
uas. si est alius locus. a sile partes loci. Et con
tingr. ut cum eo transferantur dimensiones. in quibus
sibi iacent aqua. a partes aque in uase. Et cum transfe
tur. contingr ut dimensiones que sunt in uase. su
biacantur in dimensionibus. ad qs transferetur uas.
Et sic locus moueb per se. a cum multa loca i
simul. d. d. locus. n. in quo est aer. aut aqua. aut
partes aque. est illud quod transferet per se. a aqua
existit in uno loco. qm est uas. non qa aqua. aut
partes aqr eius transferantur per se per translationem
uasis. sta quod sic in loco quia est pars loci. ad quem transfe
retur totum uas. quia est pars loci corporis mundi. Et q
sunt plurima manifesta ishe. quod secundum
expositionem non separatam. que per dicta aut. quia
loquitur ordinacio. secundum possibilia que hic dix.
iouix. sequitur expositio separate. sed non
sed quod est dimensio separata. sed sed quod mouet locus.
Et alie exdie ibi ca. quod est valde difficile. Et ex
posit ipsi duabus expositionibus. dixit. n. quod ai dicit aqua
est aer qm transferunt ac. forte intendit. qm
si loc est dimensio. contiget. Vt partes aqe qm
aqe transferent. a agent illo. quod agit aqe. quia est
in uase. qm uas transferet. 1. Qm dimensiones in quibus
partes sibi iacentur debent transferri cum istis partibus. sed
contiget sic aqe esse in uase in dimensione. ut dimen
sio qua est transferatur cum uase. Et dicit. quod si
multum iterum hi duo quod fere hac secundum est.
qm pars est utique loci. Et pars non modo per se. s. qm
aqua quia est in uase. est pars aggregati. sic pars
aque translate est pars totius aqr. a tunc id quod
in utraqr parte est idem. Et uas qm transferet aqa
existit in eo. transferet in eo dimensionem. in qua est aqa.
Et contingit. ut sibi iacatur in alia dimensione. Ita
est de omnibus partibus cuilibet motu. Et est ita
sit quod est corpus transferens necesse est ut per translationem
eius transferatur dimensio eius pars eius.
a sibi iacent in dimensionibus loci. ad quem transferentur. Et sic in eodem loco aggregantur due di
mensiones una pars. Et sed sibi alius partibus. a de
mui qm sua transferet transferentur cum una aqr
parte sue dimensiones. a sibi iacetur in. 3. dimensione.
Et sic una pars in sua translatione. s. in suo loco hi
bit tres dimensiones. Et sic quanto magis corpus

mouebit in loco. tanto magis habebit dimensio
nes. Et sic una pars habebit dimensiones infinita.
infinita. Secunda expo est. a est manifestior ut quod
dixit. est. Vt sed ideo sit id partibus corporis. quod est mu
se tm. hic. n. manifestum est. quod si locus sit dim
quod necesse est. ut cum aqua que est in uase per tras
latione uasis. transferatur dimensio. que in ipso est.
Ex quo sequitur. ut aqua que est in uase. habet loca infi
nita. Et hec sic dicimus est manifesta. Qm a
qua quia quiescere est in uase. a mouetur per accidens ex
parte. qm partes esse in toto hic mo. Et a pa ro non
se. in postqua poi partes mouetur per accidens. Et for
te hic accidit. in post accessione eius. quod est locum
esse contiguus. Qui non potest dimensionem. quia est iter
sup et totum est locum. oppinatur partes esse in lo
co celi. Et ideo nos. quod nostra expo est remoti
or. quia est fundata sup hic. quia partes sunt in loco
celi. Et hic ex se ex fine more cor. Et ipse ad
quod indicatur est a nia. s. a unum translatum
transferetur in locus infinitus. Et per hac expo in
dicit aqua in uase. ut apparet quod quia eis. quod pars
est in loco celi. sic aqua in uase est in loco es
sengaliter. Vt textus

Et existitur quod nia est locus. qm quia
fuit posita per hic quod in quiescere aliquo
transire abscq eo quod se. sed remanum quia
Vt in uase fuit aqua. a non mo uase. a transf
aqua. a est non separata a uase. sed quia est eius eo. et
fiet aer absq eo quod separatur. sed remanet quia
Et quia admodum in alteratione est aliquo. quod non est
album. a parus fuit magnum. et nunc est aurum.
a pra fuit molle. Ex quo dicemus nia esse ad
sili existimantium locum esse hic mo pgrs. sed
illa existimantium per hic quod illo quod fuit aer. est
nunc aqua. locum non existimantium esse. Qa si fuit
aer. illic est nunc aqua. a nia sic dicemus fuit nu
non est separata ab aere. nec aqua. Ju loco
non est utrumque. Vt commentum 38.

Quam posuit. quod locus non est aliquid. s. quod
non est aliquid tuum. foris. aut tm. aut di
mensio. iter ultimum corporis continentis. et
dedit silitudines. que facunt existimare ut quod
cor. Et per dedit silitudines. que fac existimare
loci esse form. Et fac existimare loci esse uacui.
Incepit a dare silitudines. quod fac existimare loci
esse nia. a dicit. Et existimatur nia esse locum
a e. 1. Et silitudo que est iter motum translationis. et
motum transmutationis quod est generatio quod corruptio est. Qm ut
qui indigent aliquo. in quo fit transmutatio. Et ideo existimant
quod id in quo est translatio sed generatio quod corruptio quod
est nia. sit ibi translationis. s. locus. Et si existi
mantur maxime. qm aliquid corpus transferet in aliud.
a. tunc quiescere abscq eo quod separetur ab eo.
Sed motum cum illo. Vt aqua que est in aqua
que transferetur in aer abscq eo. quia uas moueat.
a abscq eo quod aqua diuidat a uase. Qa ibi
translationis ista non est in silibus uase. fac ipsi existi
mare ipsum esse locum. d. d. Et quia admodum in
alteratione a e. 1. Et id quod mouit nos ad credere
dum nia esse locum esse est silis. Illud est quod
mouit nos ad credere dum nia esse est. ibi esse
in alteratione. Qm quia admodum in alteratione aliquid est
sup quod sunt sed dno quia. V. g. albedo
a nigrum. a mollicies a durities. Ita quod in
aliqua ipse est album. a in alia nigrum. Et sili

i tñslatõe. que est i tbi. a. ad ꝓ tbm. vtin
tñslatõe aque i aẽm. a aẽs i aqq ꝓ ignem.
Et sili existimam ꝑ motũ translationis lo
cus cẽ locus. n. ita se hẽt i motu tñslationis
sicut ma i motu ꝗ tb. am. a tb. i alteratõe. Et
hoc intendebat. cũ dixit ita existimant loci
cẽ ac. Et cũ dicit filitudinem ite. cũ tota
oppinan locum cẽ. a mãu cẽ. dicit diam. et
dixit. ꝗ illa ac. 1. Et ẽ dna iter hae duas
tñslationes. Qm tñslatio q̃ unum nos ad
dendum mãu cẽ. ẽ tñslio. q̃ ẽ i tbi. Translio
autem que i unum nos ad accendum locum cẽ
est translio i loco. Et hoc intendebat. cũ dixit
a illo qd fit fit aer. est mo aqua. 1. q̃ tñs
latum a tñsitum d tot aẽs i formam aque
d. dicit signũ declarans. q̃ mãu ẽ aliud a lo
co. Et est. q̃ mi mãu nõ separatur a re. nõ ꝓtinq
ipsam. loc nõ separatur a ꝓtinq. q̃ ꝗ figura
locus nõ est materia. Ne testus

Et tai locus nõ sit for. ñ mãu. nõ dimẽs.
quũ si fiunt dimẽsio ꝓtinq. ut sit hꝗ
alia dimẽsio a dimẽsione rei tñsla
te. sẽ ut locus sit residuum. q. qd ẽ ultimũ.
corpis ꝓtinẽtis. s. q̃ ꝓtinq corp ꝓtentũ. q̃
inatũ ẽ monẽ motu tñslationis. Ne. co. 39.

Qm posunt hꝗ. q. q. dicũtur nãli. q dicit
hugit. i. corp. a dixit. cũ q̃ loc ac. 1. q̃
si loc fuit dimens. q̃ ẽ ita sup ficies
nasis. necẽ est. ut sit ꝗ dimẽsiones sepa
te. alie a dimẽsionib corp tñslati. qd sibi
i loco. qd ẽ impossibile. q̃ ingenit. n. et hoc. ñ fit
dimensiones separate. et alia i polu. que dicit
ap fmẽ. i distinctõ quacũ. Et ubi sermo
est ꝑ ꝓpꝗ dicit fluxus. ꝗ illa q̃ ponit in co
nõ sunt dicũtur sibi nãli. Et ꝓ existimat
ẽ probabile. q̃ ꝑ nõ utitur ipso. ñ ad ꝓfirmãdũ
dictũ. sup qm ꝗ stetit est. q̃ ꝓgrato u
lor existimant in loco ꝓtinẽte. Ne testus

Et existimatur. q̃ ꝓsplendẽ loci ẽ maxi.
et dificile. ex eo. q̃ appet i corpe. ñ. q
for. Et q̃ tñslato tñslati ẽ i ꝓtinẽte.
et ipsum ẽ ꝗesens. vti appet hꝗ ẽ aliq dimẽ
sio. aliaꝗ a dimẽsione q̃ tatati mobilis.
Et ad dicit hoc aliq tulit aer. q̃ appet ẽ ñ
corp. Et nõ fac appere. q̃ loc ñ tm est ultimũ
nasis. sz cũ hoc ꝓ. qd ẽ i medio. ita q̃ sit nasq
cum: - Ne. co. 40

Qm p̃mus sit dat diffinitõem d loco. ex q̃
appet ñ loci. a p quã dissolutũ q̃ es
actites i eo. a appet cũ diffinit i corpore
lle ens. a sz qm ꝓuenet oib existib in lo
co. Et iaꝗ appmt. q̃ p̃mi ꝓtinẽs ẽ illo p q̃
ꝓuenit oib existib in loco p se. Et declarat
filitudinem. que ẽ ita ꝓtinẽs. a mãu. a for
mam. Et filitudinem. ex qua existimatur locũ
ẽ mãu. hic incipit declarare. q̃ illa filitudo q̃ ẽ
ita ꝓtinẽs. a ita ẽ cũ diffinit locũ corporis lo
ci. Et dicit. q existimatur a d. 1. ꝗ filitudo nem
quã dicam ẽ iter ipsum. a mãu. et formam. Et
ꝗ hoc q̃. q̃ quedam corpora tñslata differũt
in ꝓtinẽte quiescẽte. vt aqua i capho ꝗesce
te. Et nõ existimatur hoc ẽ dimẽsiones separati
iter sup ficies caphy. Et q̃ ꝗ dimẽsiones sunt
latus. s. longitudo. latitudo. q̃ p fidui. q̃
ꝗ magnitudinem illi. Qm si sup ficies nasis
comp̃ent ap exni. aqua nõ fuerit appẽ.
q̃ it sup ficies cẽt iame. Et nõ nõ existima
hoc i colup na. que differt i aqua. d loco i
loci. d. dicit aliq cõm. quia illud vide. Et
est. quaq qm est in nase. est i fensil. Et ẽ cõ
fõtus. Qm ꝗ hoc q̃ aqua extra nase existi
tur. q̃ nase est nacum. Et d. admirat ꝗ ac.
hic est sermo manifestus. Ne testus

Et q̃ ic. omnium nas ẽ locus tñslatus.
fit nas loc. a est nas i mobile. Et ꝗ aut
fiunt aliq ꝓtinẽs ita q̃ ꝓmouetur. et q̃
differtur i aliq mote. Vt q̃ fi. 1. nus q̃ monet
i fluvio. nõ ꝓtinẽs ap ꝗ est. q̃ nas. nõ q̃ loc.
vnde necẽ ẽ. ut loc sit imobil. Et nõ si omno
fiunt fluvio ꝗ totũ. ẽ ꝓtinens. ut sit loc. qm
totum ẽ mobile. vlumi q̃ ꝓtinẽs imobile ꝓmũ
est locus. Ne. co. 41.

Et diffinẽ loci possunt aliq dicũtur ꝗ
nas. Et ẽ q̃ nas ẽ ꝓtinẽs. a mole ẽlis.
Locus nõ est ꝓtinẽs i mobile ꝗ p accis.
d. d. Et nõ aliq fiunt aliq ꝓtinẽs i tñsecũ. q̃ a
nõ i aliq mobili. ut nasus. Tũc ꝓtinẽs illi
hẽbit se ap ipsum. sic nas. nõ sic locus. 1. a q̃ loci
est imobilis ẽlis. Ꝓ q̃ locũ fiunt iter aliq
a illo. ita qd est. s. i quo ẽ. nõ a ut nasus. q̃
nõ ita flumi ꝑ motũ flumis. Tũc nõ dicẽ
mus. q̃ illo ꝓtinẽs hꝗ se d ꝓtento. sic locus i nõ
si sic nas. d. d. q̃ necẽ ẽ. ut locus sit imobil.
1. Et si hoc sit manifestum d loco. necẽ ẽ. ut locus
sit imobil ẽlis. Et nõ melius ẽ. si dicamus.
q̃ flumi ẽ locus nasus. dicẽ q̃ totum flumi
dig̃us est hoc. q̃ ꝓtinẽs nasi. qm hoc flumi
s totum ẽ imobile. nõ ei ẽ mobile. ñ s ptes. Et
sigt. q̃ locus nõ nõ ẽlis. hoc q̃ locus est illud.
ad qd nõ res. a quiescit i eo. Et si ad monet
ad motũ rei. tũc motus ei ẽt axiosus. Et hꝗ
appebit i alius locus. Et cũ dicit hũc dicam d
dit diffinitõem. i qua pficiũt aẽs dicẽ ꝓtinen
tes nam loci. a dicẽ. Vltimũ q̃ ꝓtinẽs ac. Et i
tendit p ultimũ supficies ꝓtinẽtes. a p p̃mũ sup
positam corpori. p mum q̃ est dna. p quam dicit ꝓti
nẽs ẽlis ꝓtinẽti iequali. Et per hoc qd dicit
imobil ẽ ẽnalis. distinguitur finis ex ne al
a fine ñlli. s. que ẽ filis loco. Ne testus

Et ꝗ hoc oppinantur ẽs loies. q̃ medium
ocli. a ultimum motũ celestis ẽ locus.
hoc a supius. hoc a iferi ꝓnl. a ñe. Qm
hoc est sp permanẽs i eadẽ distãtia. Cum q̃ leue
est tñsibile ñali ad supius. a grave ad iferius
Tũc iferius ẽ ultimum ꝓtinẽtis. qd ẽ ner fine
medium. Et ipsum medium a supius ẽ ultimum ꝓti
nẽs. qd ẽ yersius extremum. a ipsum extremum. Et ꝓ
existimat. q̃ loc ẽ aliqd planum. a q̃ ẽ nas
ꝓtinẽs. Et q̃ loc. a ipsa sint sil. finis. n. a finis
tum apud ipsas sint ismul. Ne. co. 42

Qm posuit. q̃ locus nõ nõ ẽlis. dicit sup
hoc nõ famosum. a dicẽ. Et ꝗ hoc ac. Et
intendit ꝑ medium celum medium mũdi. Et ꝑ
ultimum motus circularis. ocanum orbis lune. d.
d. hoc aliq supius. 1. ultimum motũ ẽ lanis in motu
orbium. qm ẽ orbis lune. d. d. et ẽ iferius. Et m
tendit medium mũdi. qd ẽ locus hic. Et dicẽ ꝓnl
a ñe. Qm hoc duo loca sint sup. a iferius simp.
Et nõ ẽ ita d loco aqq a aẽs. loc. n. aqq ẽ iferius
sz nõ simpl. Et similiter loc aẽs ẽ supius. sz ñ simp.

d.d. Et ultimu ĉaelu. q2 illo ē p̄manēs. Et ite
dit mēiuz iuz mūdi. d.d. Et ultimu ĉaelu est
p̄manēs i eadē distēcia. s. q' nō pōt transire. nz
ad ifeū. nz ad supūs. a si nō ĉaelant. Et ulte
sill's ē ex dnab affirmatiuis i ſa figura. Et
o ponit sic. Supūs dz cē fixuz. a ultimū caelaris dz cē ē fixuz. g' supūs ē ultimū ĉaelatōis. Et pōt d'ad hc. qm q2 nō est famosa. nō
assat uta i hc dnab affirmatis i ſa fig. Et pōt
d'ad hc ci. Q2 pō maior o ñetur. qm additur
ei hc. s. ut fixuz. qd ē i ultō supior. Q ñ tuc
sill's o pōitur sic. Supi' simpli' ē fixuz. qd ē i
ultō supior. a fixuz qd ē in ultio supior. est
ultimū caelatōis. g' supi' simpl' est ultimuz i
caelatōis. Et sili dicitur d' iferior. s. q' cuz ad
dit' ei. q' ē in ultio iferior. tuc o ūsa erit ūa. Et
ñe distinctōes d'let q uenē omnib' sp̄ebus rei q
distinite. Incepit d'clarare q uo 1a distio loci
q uest dnab' speciebus loci. s. supior. a iferior. q.
d. Cū g' lene q' c. 1. cū g' lene transferit' nali
supi' a transfert' nali ad fine o tra. g' supi' est
finis o tinēs. Et existimatur. q' ista d' est nlis.
a i ſa figura. qd nō oz. s. ista d' nlis. Q2 mo
quertitur ulis affirmatiua. Vnd sill's o ponit
sic i ſa fig. Supi' est ultō ad qd transfertur le
ne nali. ē finis ultie ĉaelatōis. g' supi' ē fis
o tinēs. q' incipit' cōz ultō. Et sili o ēludit
q iferi est finis aqr. s. ocanuz aqr. Et. d. et
medii. Q ñ grane nō quest hūc fine. ñ p' q
ē meiuz terr. nō p' q ē finis aqr. Et si nō. tunc
tia mō ad aqua. ut eet finis ei. Sic fenū mō
ad magnetem. ūci q' fuit. Et hc mō sentit
d' aqua. Et p̄mo de hc est p̄ce i libō de celo
a mūdo. h. n. lō d' loco cō uli oīb' cōzb' ñlib'.
d.d. Et ī d' existimatur. q' locus ē a c. 1. Et q2 cōz
transferuntur nali ad ultia. s. ad sup fies o tinēs
ipa. Et q' esset i eis fz o ēnaz et sili tuc ñe.
necte ē ut sit ultō. ut loc' sit ultō. a si ē uas
o tinēs nō iame. qd ē iter ultima. nō eū con
nem' iter iame a cōz. nz fuit i eo dre. qm b' di
uid' iferi a iferius. d.d. Et q' loc' a c. forte i
tend' q' locus a locati fuit rla. a rla fuit m sil'
Et ei altiz antferuz. antferuz a reliquuz.
Et hc nō incitur. ñ qn incitur illō. cum ē fi
ms. a d' fie p fini d' fectuz. Et si locus eet iame
nō eet necessariz i sino ē locati ē. a tē incitetur
locus sini locato. Et fōte idue p hc rōnatōez.
q' d'clarat. q' locus dz cē p̄manēs cuz p̄mane
a cōz i eo. Q7 tertius

Dicem' nūc g'. q' qd libz cōz' ex. qd ē alu
qd cōzp' qd o tinz ipz. Illō cōzp' est i loco.
et o ñe cōzp' ex. qd nō ē alu q' cōz. nō est
in loco. Et rō si p̄ponimus aquam cē hi'. tuc
ptes ei cent mobiles. quedaz. n. cent o tinē
tes. qualdā. Ipa nō f' totū quodāmo ē mobis.
a quodāmo ī mobil'. Q ñ fz q' ē totuz. nō tūc
mutat i sil' locuz. a alio mō mō circulanter.
Sibe. n. locus ē loc' pauz. Et quedaz mouet' su
pius. a quedaz infius. nō circul. ant. Et q2 az
supi'. et ē o ñe. qd hēt densitatē. a raritatem.
Q ñ d'clarauit. q' locus ē p̄m. 78. d. 82.
o tinēs. a d'clarauit p̄ns. q' nō cōzp'
est o tentū. qm si ita eet. tunc i finitum
eet i actu. s'ē ex ishs duob. ut nō sit o ñe a
cōz' f' totuz celi. Sz illud ex. qd ē cōzp'. Illō at

ex qd nō ē cōzp'. nō ē fz totū i loco celi. Et q
ista d' ispō ē tactus. s. q' nō est i loco celi. cū nl'
sit ex ipuz. Et rō. d. dicem' nūc q' q ē. d. Incē
cepit declarare. quro se ex hc p̄ce. s. q' o ñe ex
qd nl' est. nō ē in loco fz totuz. Et dix. a rō si
p̄ñemus a c. 1. Et p̄ hc si p̄ñemus totū cē
aqua. tuc aqua nō eet i loco fz totuz. a eet i
mobil' fz totuz. Et tuc ptes necessario mouēbuntur
i loco cū cent o tente. Et rō ptes mūdi possūt
trib' mōis motui. s. qm quedā ptes mouet
circul'. a quedā supius. Et ē oē. m q' ē raita. s.
ut aer. a ig'. Et q2 az iferius. a ē oē. i q' ē den
sitas. vt aqua. a tia. g' ds ispō i toto manifesta
est. a nō accidit in eo qd. Et sili nō accid' qd
i spers o tētus d' mōe sperar celestū. Sperā a'
actua nō ē o tenta. si nō accidit ei motus ppū
a totus orb' q' mō motu diurno. accid' i eo ma
gna qd. Q ñ manifestū ē ipz mouēi. a cū o ñe
motuz sit i loco. necē est. ut totus orb' sit i lo
co. g' simus iterū dno. Aut pōñe. q' aliquod
motuz nō ē in loco. Aut pōñe. q' hc est u
ane. Aut dmēsio. Sol ex nō p̄ hc o ledt hu
ic. s. locū cē dmēsiōez a nacuz. nō fine o ti
nētez. vt d' aiz. Sz ap ipz nō pōt iame sepa
a cōz. Q ñ dicētes uacuuz cē fuit b' ipt
Alu. n. dnt ipuz sepā a cōzb'. a alu ñ. i quo
est ro hc finatic. Et aiz dic ei hc post. q' ce
lū. a aima fuit i loco p accis. a i hc dnb' ita
uit cēs expositōes. Temist' nō dic respondo
q' cōzp' celeste nō ē i loco. fz totuz. fz fz ptes.
1. fz orbes. quos o tinz maxim' orbis. s. sic est
ispō i toto mūdo. fingit. n. q' cā i hc ē. q ñ
cōzpus celeste nō ē mole fz totuz. fz fz ptes.
Et ap ipz. ptes celi fuit i loco. q2 o tinet sua
ptes. Sz q2 cōz altissimū X. gī. cōzp' stellaz
nō o tiētur aliq'. o cessit. q' hc cōzp' ē i loco.
p̄ fīas ptes itum sectas tm. s. q' sunt i actuo
cūs. Sic. n. ptes mouet' cē o nexi. a o ne
xuz. s. o nexuz cōzp' ē. qd reuoluitur. 1.
q' circūdat ipas. h' sit rectuz. Et hc rō cōti
get totū orbi. qi mouetur motu diurno. s.
qd est i loco fz pter. que fuit i actuo ei. Si q
dicim' q' motus stellaz sit alius a motu
orb'. Ergo meli' est dicē. q' totuz cōzp' celeste
ē i loco. sic dicam' i cōz' ultimo. s. fz ptes. q'
fuit i actuo. Aut dicem' ipz cē i loco utroq mō.
s. q2 ptes ei fuit i loco. p̄ter ultimuz. Et q2 pte
actuz fuit i loco. si p̄ñeimus. q' motus di
urnus ē totus orb' nō stellati cē actuali. Et h
necessē est secud' sētiaz ñalez. Et i h. qd dix
themist. fuit q ēs nō modice. Q ñ quo mō
dz spa mouēi fz oēs ptes. q nō mō fz totū
totuz. nl' aliud est. q' partes. Et ā mirem' aiz i
ultō. G. qn lō d' q ē actuons d' motu spiro
pōñ spam mouez fz totū. a fz ptes. Et q
fz totuz mutat loca diuisa. fz fōz tm. Sim a
ptes. q' fōzm. a ib. vt i illo loco d'lābi. Illi ē
g' hc. qd dic the. q' cā i hc. q' spera nō est i loco
simpl' est. Q2 mouetur fz ptes. a nō fz totuz.
Si g' aliqs dixit. q' hi est intentō aiz. cuz d'
fz. n. q' ē totuz a c. Dicem' ad hc. q' ei dic. fz
cū. qd ē totuz. nō tūsmutat' locū. nō i tend'
cōz'. qd mouetur circul'. sz i tend' totuz mū
duz. Et ei dicat. a alio mō mouet' circul'
i tendit. q' toti attribuitur mot' circulatōis.

magna q de ulti

Oppio Johis Grmatic

q' 10 rtes grmatic

Oppio tem. sty.

1a ratio q' temistii

2a ratio q' temistii

3a ratio q' temistii

de hc hōs i septi z' comto
q sexto h' cōto 28 q 98 q. 1. c.

Ista expōz illi dci aiz
q totū et loco p̄ptes.

pp qua sed ay ptes. s. cor celestia sic attribuit eis motu rectus pp motu ellor. qe ai fuit quedam ptes ei. v. d. sic. n. locus e locus pnz. i. loc eius qd mouet eculaiter. ci id qd mouet circulaiter e ps tci. loc. n. simpl cors qd mo eculaiter e locus pnz ei. qie mdnus tenuitur intelligere ex ueb arz. Et a s epo expoez tell ci arz die. q celu e i loco p accdes. intendt. qr alter ellor est i loco. s. orbium. Et illd qd ap arz attribuitur pp alie pp fuiz ptez. e aliud ab eo. qd attribuitur alcui p accns. Et id omib exponib ut die te. dis plucet. ut celuz sit i loco. p accns large. d eo qd e rez ad accns. a ad ptez. Et hoc celenti intelligere die. si no inciteremus aliquie motuz iezuz. s que dicemus celu ee i locu p accns omes. n. hoies ut az d eis no potuerunt iterneza arz rei. Quepeace no ipsi nit ihoc loco sic. Qui spa sz spera no est i loco. qr aliqd extinseci ottinet illa. a q hoc pptuz e corpori recto no cor iotido. a locus speie figitur ab illo. s q est spera ouexuz ceti ee qd reuolutur. q. locus ei est superficies ouexa. quia ottinz spa. a e qd a mdo ottines spaz. Et ut die. q diffio quia iouxit arz i loco. qm e ottines diuisiz. dz inte i corpoib rus extinseco. a i iotidis ex intinseco. Et die. q ci i hoc e. qr corp iotidum finit p se. a corp iteiz dimesionu finitur p alid. Et id cor ita ella idiget i hoc. q finiuntur iotido. Notidu uid no indigz cor extinseco. Et ci i hoc e. qm linea iotinua e pfci. a ni pt reape addi aut diminuiez. Linea uero ita est diuinta. a sz hoc spa est i loco simpl. et celi. sic cor ita. Et omis spa spaz ottinz i se celestiu. quia ottinet alia spera. habit hoc pz accns. Et sz hoc omne corpus simpl est in loco celi. Et ut m. q hi qd nauant auep. est oppio alfaraby. Alfaraby ei est. q pnt se cotradiez qombz iolis. Et ima ulla qomni e illa. q ineitur i tiis mis. sic ineitur i uelis auep. a id accit i manus mas. Et cu ita sit hoc qd die arz. q ee corp ex qd nl e. no est i loco. a q omne corp extra. qd e alia quo est i loco. est flm. Appet. n. ex s monee eius i hoc loco. q cor naturaliter aput ipi sut tribz mois. Est. n. modus q e in loco celi. s. a cor ita. Et locus. Et modus qm e i loco per accns. a est cor iotida. Et e mod q e in loco p sicie ptes. Et hi totus mundus. s. corp qpositu ex corb simplicib. v. q totuz hoc manifestum e ex sius uerb. Nos a ueritatem a dicam. Qm ei sit notuz p se. q hoc s q est locus est equal locato. Qm manifestu est. q superficies ouexa ceti spere no e locus simpli. No. n. est equal. n superficie concauc. no omib superficieb spe. Et locus e equal locato. qr ee superficies sut equalles oib superficieb locati. Equalitas. n. dz dnob modis. dz ei s ottinen. a sz hoc dz q circulus est equalis sic cor latez. Et dicit a. qm duo equalia habent cor mensuraz q mensentur. et s hi dz pro spa ee equalitas loci sz ottinenciaz cor ee equale corpori. a superficies superficie. Et isti equalitas no uera d loco. n si iane eet equalitas. Et hoc g az manifeste. q spa sz q e spera no est i loco simpl. n accidat ei hoc. sic accidit spere celestib. qs ottinz alia spa extinseca. Et hoc az e ex hoc. qm p nl not est de loco. q collo rei ad ipm e sic collo ottis a ottenti. Sic dicimus. q aqua e i cipho. No sic tci ad pte. Sz die spam ee i centro e. sic die totuz ee i pte. no sicut die aqua ee in ase. Et id si conuexi cent dicat ee ottines spam. a illo extinseci dicat ee ottines. Est sz equiuocatoez. Qm i alto sit sic pptates loci. Est. n. ottines a equale. a res e in eo sic aq i cipho. hoc g totu dicit uitate oppionis arz. a illitate ei qd intendit. a uiep. Et q ipse est exponere ubi arz. sta q diffinito quia i omni de loco sit cois corpori simpl a iotido. Nos aut dicam. qm cuiz sit finiz sz totu. e necee ut hoc mo sit quiescens. Et qr est ei p quiete cent. qd e tia. a quies est. qr e i loco celi. sed d dz celuz ee i eodez loco. Et hec est intentio s moise arz dicens. q celu e i loco e i loco p accns. ci nl sit ex ipi sz partes. aut s totu. declarabz. ci arz declarauit ipm moueri s totu. a mutate loci. i quo e p accns. i for ei. no i ma. Est g motu a quiescere i suo a loco p accns. s. p centruz. qd e in loco celuz. Omne. n. q ineuntur i aliqd p accns. ineit mueitur in id pp aliqd hns illd p se. Et hi e intentio ei cui dixi de aqua. a de quo hz cor qtis. Ipm sz totu quodam mo e mobile. et e. Et sz hoc e oppio arz. q e cor est i loco. a q omne motuz est i loco. Sz ulterius quodda est i loco p accns. a qdaz e i loco p se. Et sz hi diuidit motuz. qm alid mo in loco ee uteri. a alid mo i loco p accns. Appet g ex hoc. q omne corp attribuitur loco i motu. aut qete. aut p se. aut p accns. Et q nlluz corp mus e. qd no est i loco. sic alet intendebat i oppiae hui loci. ut p mobi. Et appet ex hoc. qm cor attribuit loco tib mois. p accns. p se. p accdes. a sz ptez. Vt intendebat arz. Et q cor expositee no potuit attigere hac expiez. et q auep. disit s moiz arz. a eqnit multuz. Sz qr s up hoc. si corp celeste e i loco p accns. q mo p accns declarabitur i hoc libro. qd e pmii mobilium simpl. Et sic illd qd e p accdes. est pri illo. q e p se. Ad hoc a dicedu. qz illa. q monetur per se. indiget aliq qui eseete. ee qd moueatur. Vt declarat arz i de motib aialiu localib. Et hoc quiescens forte est locus p se. qui fuit ottines rez motaz. Et forte et locus p accns. qui no fuit ottines re mota i oib ptib. Sic e dispo in corb celestib. q locuz ee p se. no e d necte ee rez mota p se. Sz dicimus e. ut d necte ee rei dicetez naturali. Quiescens. n. quiescit. pp silitudinem ottis. a mo pp silitudinem pnatez iter rez. a ottines. Et hoc est. qui mo i ottis. est ex n. Et e. re mota ee ex suu ubi naturali. Et hoc e dispo corporu simplicium. qe moueatur. q. motu. q. ellor. Qd a mo mouetur i ottis. si et aliq quiescens tm e id. cum motus no e p altius extinseco. a n. Et hi dispo corp iotidi. Et hoc e. qd accidit quibdam corporib celestib. s. qr sut i loco. qr ottinet ab alius e accns. Sm hoc g intelligendus est iste locus. ut m. ne Alle. ne oppoitur

4° q ratio

hoc hoc i ipso

Oppio alfaraby notu bn ipsz qz pulc e et rolerabilis

ex

int

2° ratio q auicepace p cui solui post fore dicit q dicum aris. s. solu corpus qd hoc corpus exte ottinet et q rectu de corporibus rectis

Impugto oppionis Auicee. p 3 rationes ad q post dici negando q locus sit aq lis oib sup bus locati vo solui sup et loci innata loco

nit qui loc e eqlis locato

4° ratio q auicepace ad qua. post dici negando q i se hoc loc ad locatuz sic ba ad illud qd qd net sz hoc em t. verum. d loco oppos recti

Oppio qm tatis

Alia dio. s. vtru pl mouat p se

Nota

oppiat eo. Alle.

q' spera stell. uz fixe. uz nõ est i loco. Et dixe, hæc ee oppione ant. dicat. n. q' nõ est i loco sed mõ. quo movet. Et nõ mõ p se. nz p accis. neq; sz ptes. aut totũ. g' nõ i l est in loco. a ũficat ipz nõ mouz p se. Qz ipo le, ut q est moueat s' totũ. aũ ptes. S'm ũõ totũ. q nõ mutat locũ. S'm a' ptes. q nõ sũt dim se a toto. Et q totũ a est qescens. Et sili d'. q' nõ movetur p accis. Illõ. n. qõ mõ p accidẽs. nõ mõ sz ptes p accis. ñ q motus totũ est p se. Et sili nõ ẽ in actu. q nõ sũt disetẽ nz in põ. q nũq' distinguntur. Et p hæc dicat p case. q' mot' ẽtulãis non ẽ i loco. a q' nõ ẽ trãslato. Et dicat. q' nõ est ipo le ee nõ in loco. locus. nõ ẽ corporis nõ ẽtu alt. Qm nõ accipit i diffinitõe corõ. nz corõ i diffinitõe loci. Et ai locus qm ẽ finis. est i oti' nõ i otento. Et nos dicimus. põatur q' nõ sit de necitate moti corõ ũ sit i loco. est d' necitate moti. ut sit i loco. aut p se. aut p accis. Qm ẽ spa nõ fuit i loco. per se. nz p accis. nõ est i loco. Et ai nõ fuit in loco. quõ g' movebi. ñ dicat. q' locus nõ ẽ de necitate motus. a tot' hæc ẽ inoppinabile. Nu testus

Et res sic dicimus. Alie sũt i loco põ. Alie sũt i loco actu. ai q' illõ qõ est oti' paru fuit oti' ptes ei ẽtũt i põ i loco. donec ai separẽtur. sz ẽtũt otigentes. ut actus est i loco i actu. Nu co. xx

Qm delãnt. q' quedã corõ sũt i loco p se. a sũt illa ex q ne ẽ aliq' corp' otinẽs. a qõdã sũt in loco. Qz ptes corõ sũt i loco. a ẽ dispõ corõ tocũ mũdi. Et quedã sũt i loco p accidẽs. ut illõ qõ mõ arclãnt. Inc p' declãre ai q' quedã attribuitur loco in põ. a quedã actu. Et dixit re. Et res sic dicam a c. 1. qm corpora alia sũt i põ i loco. q põt ee i ipo i actu loco. q pt ee i ipo i actu. a aliq' est i loco i actu d. d. Cũ g' corõ a c. 1. et corõ que sũt i loco po sũt ptes corporis oti' o simulũ paru. dum fuit oti'. V gr. aqua ac. a ai ptes illi se pantur a dum dimee. a dimee. ẽtũt i loco i actu. Et i isto simee est ordo ipse ter. a dz sic legi. dem sepent ẽtũt i loco in actu. set ẽtũt otigẽtes. sic actus a intend. sz accit eis. ut otinguntur. a loc. et eit loc' corõ unus ut actus. a intend. sz accit eis ut otigãt. a est locus corõ unus. ut actus tritica. Corõ eiz silim paru dũ nõ viditur. ptes ei sũt i loco i actu. Si g' separatur ptes. ẽtũt i locus i finitis dnisis actu. a si nõ separatur a ẽtũt otigẽtes. ẽtũt i uno loco i actu. Et tũc est qm medium iter illõ qõ ẽ i põ prim. a actu primus. Et tẽ ẽtũt. q. nõ. Et intendebat declarare p hæc. q' totũ nõ ẽ i loco actu. aut põ. a sit celum. Nu testus

Et a quedã p se. V. gr. qm ee corõ qõ mõ sz trãslatõe. aut sz augmẽti. ẽ p se i aliq' ubi. Et celũ sic dixit nõ est i aliq' ubi sz totũ. nz ẽ i aliq' loco. ai nõ otineatur a corõ oio. sz sz q' mõ. s' hæc ptes ei hẽnt locũ a. ptes eiz eius sũt i separabiles a invicem. a quedã p accis. V. gr. aũ. aũ. a celũ. ptes. n. alio mõ omes sũt in loco. Quedã. n. otinẽt quasdam ẽtulãiter. a rõ ps mõ arctulãiter. Totũ uõ nõ ẽ i aliq' ubi. hæc. n. est ubi. qõ est i se aliquid. a i dicet aliq' alio. qõ est illud. a otinz illõ. a nõ ẽ aliqd ptes totũ. a nũquez sinz ẽ totum.

Qm dnm sit illõ. Nu co. xx

qõ est i loco i actu a pm. incepit a dimee illõ i p se. a p accis. a dicat. Et a quedã p se et c. 1. et a quedã corõ mobilia sũt i loco p se. a sũt illa que movẽtur sz trãz trãslatõez. aut sz augmẽtuz. Illa. n. q' movẽtur his motib' otinẽtur ab aliquo exterisecus. ai sũt ñ ulterez tinuti. nõ tinancur. Et ai declarant hæc ppez dicẽtez. q' oia corõ est que ẽ aliqd. sunt i loco p se. p sunt alia et ẽ. Qz celum nõ otinẽtur ab aliq' corõe oio. Et ista pp declarabi. ppe i celo. a mũdo. Et cõclusit in sua figura. q' celũ nõ est i loco p se. a est. s. sz totuz. 1. orbis. qm mõ. motu diõ sz totuz. Et hæc intendebat ai dixe. Et celũ sic, dicam a c. Iste eiz s'mo otinz ẽnẽ. a mũ ppõnez. Et forte intendit p hæc qõ dixe. hæc ẽ i ubi. sz est i loco. id ẽ. a ezunt nõia synoia. a tali, dicẽtia usitatur ad expões. Qz quedã ptes eius otinẽtur ab aliq' extrisecus. excepit hæc q d. sz sz q' movet a c. 1. Sz sz ptes eius movẽtur. a ptes ei otinẽt se ad invicẽ. dz q' ptes ei sũt in loco simpl'. Sz ẽ intelligẽdũ. q' qm hz sit i loco simpl'. tũ hæc ẽ eis p accis. Spera. n. nõ est innata moveri in spa. a ad unuersal' i otinẽte. Et nõ ẽ ita de illo. q' movetur vrõ. oblinz g' quedã sũt i loco u'. a quedã sunt i loco p accis. ut colores. a accida. q sũt i loco p accis. Qz ibi corõ est i loco. Et ppe istũ modũ dicamus. q' celuz ẽ i loco p accis. s. qz aliq' ps ei ẽ in loco. s. cẽtuz. Et illorõ q sunt i loco. nũ. quedã sũt p se. a sũt illa. q movẽt motu rõ. a quedã sũt p accis. a sũt spe celestes otente. sz oio spera celestis pretpriuz hẽt motũ ppriuz. a est otenta. Et uoluz motuz. Et ai iuxit modũ corporũ. q sũt i loco p se. dixit. a quedã p accis. V. gr. aũ a celuz. 1. qm aũ ẽ i loco. Qz ibi, ai qõ ẽ corp'. ẽ i loco. Et qz isti sũt duo modi eius. qõ est p accis. s. attribuẽ accitu, rei illõ. qõ attribuit rei. aut attribuit toti illõ. qõ attribuitur pti. d. d. ptes. n. a c. Et innuit p hæc. q' celuz ẽ i loco p accis. sz totuz. ptes a' eius sũt i loco uno. quedã. n. cõtinẽt quasdam arctulãiter. Et dixe hæc. qz ultimus orb' q' hẽt ppe motũ diurnuz. qm fuit stellatus. sine ali. nõ dz hẽ motũ ppriuz. pter diurnuz. Et dixe quodam mõ. qm hæc ẽ accis ei. cũ corõ celeste nõ ẽ innatuz. ut sit otẽtuz sz otinẽs. dnde. d. Et idõ ps movẽ arctulãit. Et intendit per ptes. ptez mundi. q ẽ totũ celuz. Et innuit. q' illa ps est i loco p accis. Qd. n. nõ est in loco. nz p se. nz p accis. nõ hẽt motuz p se. Et ideo dixit. totuz uõ nõ ẽ i aliq' ubi. Et intendit p totũ totuz mũduz. Et d'. i aliq'. Vt excludat ẽtũ. a accis. Et. q. dicat. totũ uõ nõ est i ubi oio. nz p se. nz p accis. dnde d'. qm hæc ubi ac. 1. Illõ. n. qõ est i loco. est in se

Inpugtõ. alex.

motu

hic ui' qi' gaudate q' ai oppia Nẽpe pius reprobati.

aliquid. q idcirco aliq aliquo contineri ipsi. Sed
ex toto nl'ē continēs ipsi. Qm hoc nomine totū
significē. q ex ipsi nō ē corpus aliq' oio. Et li ma
nifestū est. Et ocelos scē. q' amic oppōit. q'
corp' celeste nō ē i loco. nec p se. nec p accns. dr
ch. q' motus rotundi nō ē translo. si mot' in si
tu. Et nō ē necē i motu si situ. ut sit i lo
co. Et li est ē ant. a ē intrate. ꝑ nō qm i situ
nō ē motus. ut dcl. natū ē i qnto. Et ā qz loci
est ꝑ situ. Et hoc primo i diffinitē ci. Quo
q' habebit ad situ. a nō habebit locū. Et ē ma
nifestū p se. q' motus sic ē translo. a transl' est i
loco. Et est hoc manifestū in suis ptibus. qm mu
tat loci. Tota uō spa nō mutat locū. ut ex o
stratur. Et ant dcl. at i ultio. g. q' sphera mu
tat locū si form. nō si ibi. Vt tetū habitū i
isto loco. Et existimant antic. q' mot' q' mu
tat loci i fōr nō est i ilo ē motus i situ. Et
li ē eōr manifestus. Et intelligo p si form hoc
qd transferatur ē ornatū ex ornato p sē
rotūditatis. cū ornatū diminuat' i multa orna
ta. quoz unū qd q est p sē ornatū a rotun
ditatis. E' g' mi' si ibi. nō si forma. Et rō
translo rotūdi corō si totū ē tōlitate cene
ē mutat' loci si fōr. nō si ibi. Et qz isti transla
tori accit diuersitas situs. s. situs tōi sperat
ad totū ē totū. nocamur ipsū antic situalem.
qz mūtur d situ i situ. est aliud. q' dicē mot'
ē situalē. qz est i ipo situ. Et hoc ignorant
antic. ant ultō se ptulit. Et monet ipsū ad
dicēdū hoc. qz dicit alle x. q' orb stellat' nō
est i loco p se. nec p accidēs. et q' iste nō est i
loco. q q' nō ē translato. a totū hoc nl' ē. Et test

Et pp hoīa cuncta i celo. Vnde tū cū. q'
celū ē totū. a celū nō est i loco. sed
ad ex celo. Et ē ultimū ci' ōtigēs corō
qd hēt mouēi. Et rō tū ē i aqua. a aqua i
aere. et aer i ethere. a ē ether i celo. Celū nō
nō est i aliquo alio. Et ad. 26

Dicat. q' oia sūt i toto. a totū est celū.
g' oia cuncta i celo. Et ipse idipsum dicit
tū. cū dixit. Et pp hoīa cuncta i ce.
Et ordinem sicut manifestū pp hoīa. cū dixit. Vt ē
q' celū ē totū. Et scēdū hoc. q' ordinem ē ma
nifestū. a mōr pp ē manifestū. Et dicē. Vt q
qm hoc delābitur. qm delābit. q' ex celo nō ē
aliq' corp' oio. dcm. d. et celū nō ē locus ac.
Et intēdit p ultimū ōtingēs ocaum orb lu
ne. qd ōtingit ignē. Et intendit p ultimū corō
quod hz monēi i ignē. Et intendit. ut mo
nēt. q' hēt motū ad illd. s. ad ocaum orbis.
Et dixit hoc. ne existimetur. q' locus sit corpus
a q' celū nō ē locus. nō si q' ōtingit. Et intende
bat p hoc declārē. q' illd qd ē dātur i diffinitē
loci. incipitur ē ouciens i. g. ellis. Tertia. n.
sic dicē. incipitur i ultio aq. et aqua i ultimo
aeis. a aer ā ut dicit i celo. a mundo ē i ultio
ignis. et ig's i ultio orbis. Sed potest si' p
s. q' ē ex eis mai p se. non declarētur p. Et si
hoc qd dixit. Celum nō est i a. declarabitur
in celo. et mundo. Et test

Et declarātū est ex hoc. q' ea loci dicat.
hoc mo. omnes qdes dissoluūtur nō est ā
necē. q' aliqd nō augeatur p agnēt
ens. i quo ē sicut ut puctus sit locus. sed

ut uno corō sit in corē loco. Nz ut loc' sit di
mēsio aliqua corōis. sic ē finis i finito. ē
ultō qd ē iter locū ē corp'. qdcūq corō sit. nō di
mēsio corpōis. locus nō est i ubi. ilō ita q' s
i loco. Sed si q' ē finis i finito. qm nō ē ens
est i loco. si corō qd hēt mouēi. Et co. 27

Qm premisit dē diffinitē loci dentes
oīb' pnapis inuentis i eo. a p qm dis
soluentur oēs qdes acidēs in eo. Incep
pit declarē quo dissoluē qdes dissoluūtur.
qdes pdē ex hē diffinitē. a d. Et declarati
est ex hoc ac. 1. Et declarati ē ex pdē. q' oēs
qdes ōtingētes d loco. dissoluūtur ex hac
diffinitē. d. Incepit dissoluē una illaz il
lārū qdm. a dicit. Qm nō ē necē ac. Qm
qd dicens. q' si omē corp' ē i loco. a i omi loco
est corp' necē ē. qi corp' augēt. ut locus au
geatur. ex qo sē. locū cē coē. Ista eiz qd dissol
uūt hoc mō p hāc diffinitē. Qm loc' si q' ē
finis accit ei augmētū p accns si locus ē
finis corpōr. q' sūt final' passiōis. s. aque a
aeis. Et qd ōtingit qui pōt augēi cēli. s. ut
ex sno augto sē. ut sit corp'. Qm hoc nō sequit
si augmētū cēt p se. d. dicit aliū qdē
a. d. m ut puctus hen hāt locū. Et est qd
dicēs. Qm si corō hāt locū. necē ē ut sup fic
hāt locū. Et si sup fic hēt locū. necē est ut
li hāt locū. Et si li hēt locū. a puctus. Ista
eiz sūt ꝓpter ill. hoc. n. nō ōtingit ā ponē
tib' locū corō cē ultimū ōtingēs. nō ōt hi qd.
dentē idē tam qdē a dicit. Neq duo corō pō
ra cūt i eodē loco. Et ista qd nō ōtingit ā. ponē
tib' locū cē tres dimēsiōes. a si moi di
cēti. Qz quēadmodū locus puncti ē locus. a
locus sup ē sup. s. ōt. ū locū corō sit corō
ponētib' nō ipsi ultimū ōtingēs. nō ōt hi qd.
dem ē idē. ꝑ qdē a dicit. Neq ut sit nob'
aliq dimēsio in finito. Illd. n. qd ē iter loci
a. 1. et nō ōt nob'. ut locus sit dimēsio. q ē
ultū. Illd. eiz qd est iter ultū ap nos. sp in
ee ē aliq' corō nō dimēsio ab ista corē. Et sic
ōt nob si hāc ꝑtē. ut loc' i dicat loco. a
locus apd nos si q' ē finis ē in aliq. nō si
q' aliqd ē i loco. si si q' superfic est i corē. Id
nō accidit. q' omē ens est in loco. Et hoc i ten
debat. cū dicit. Et locus est i ubi. nō si q' ē
i loco. si si q' finis ē i finito. 1. a cū dicō mūdū
loci ē i ubi. nō est si q' est i loco. si si q' di
i fine. qē ē una superfices. aut superē ē in fi
nito. cū sūt superfic. d. d. Illd. n. omē ens
est i loco. 1. Sed quēadmodū entia sūt i illd.
s. acci. Et qdam sūt i loco. s. idīuidua sic. a.
d. Sed corō quod hz monēi ad extrēd corō ma cū
qd nō ē in loco. nō i ymaginē. Et test

Et nē unūqd q corpōr tūsferēt ad eū
dem locū. Omē. n. q' est ōtingēs aliqd a
ōtingēs ipsi nō moletur ē unūqēm
cū eo. Cum g' ita fuūt ex eo q' ē ōtinuū.
nō agēt ad se in ac. Et cū fuūt ōtingēntia
agūt i se ad in ac. aut patiētur ad se i se
ad in ac. Sed quia hez nāli quiesēt i lo
co s' pp. Et hoc ita est. cū pās ē quiesēt.
a illud qd ē i loco disp ē. sed diff disp pā
tis dimise ad uūēsū. V. gr. cū aliqs motor
moueit pter aque. a aeris. Et co. 28

Quam dicit. q. ex hĕ diffinitōe disolutus omnes qdes accidentes i loco. In capit declarare ā. q. ex ista pōt hō dare cām. ex qua unusq.q. corpus in quo locū primū ex locis mūdi. Et q. qm dicit locū esse iane. nō pōt dare cām eius. qd accidit ex diuersitate spēi loci p diuisiōes spēi corporū a. d. et ite a c. 1. Et cū locus sit ultimus cōpōs omnētis locatus. tūc ē ut unusq.q corpus tēdat ad locū p̄prium. cū tēdat ad ultimū corpōis s̄ p̄prius. Omne. n. corp̄ mouetur mali ad ultimū alterū. donec tāgat p̄prius. Et id corp̄ ad qd mō. ē unigeneū cū eo. Cū g. i hoc q. corp̄ mouetur ad locū p̄pū est. q. ultimū corp̄s omnētis quiēt cū ultiō ita mote. Et hoc nō ineitur i uacuo. In uacuo enim nō ē nā. nz unigenea. nz diuersa. Et hoc intendebat cū dixit. Omne. n. qd ē g. a c. 1. cū qd mouetur ad aliqd nāl. nō mouetur donec attingat illū. ē unigeneū cū eo. Et q. mobilia unūr mouēt ad ultimū cū omnētis. Et cū qd mō ad aliqd nāl. ē unigeneū cum eo. Vltimū g. nectiō ē unigeneū. Et sili i quoq ultiō ellōr. s. q. aq mouet ā ad ultimū aēs. qui aq fiūt in suo loco p̄p̄o mūdi. q. aū i aliq loco uni. d. d. Cūz g. ista a c. 1. Cū g. res unigenee fiūt omnūe. nō agit ipse ad iuicē. a cū fiūt omnūe. agit ipse ad iuicē. denū. d. Et quelz res a c. 1. Et iste sīmo intitulat dare cām quietis corporū i suis vel nāliū ex diffinitōe loci. Sd dicit ex ista cām motōis corporis ad sua vel nālia. Et sīmo sic opī. Corp̄ i corpe omnētis p̄p̄ē sic ps diuisa a toto omnētis. Et omis ps diuisa a toto omnētis fig. qui omnēt cū toto. a quiescit ap̄ ipz. vel. gr. ps aq diuisa q. qui nō ad uniuersum aq a. Et cū omnētur cum eo. sequitur ex hoc. ut corp̄ locatus fig. i loco fz ē ps illi. Et intēdit ā p hūc sīmonem dare cām quietis nālis. Et uli cū i quiete est dare cām motū. Et ē silitudo. q. est i omnētis. Et dicit. q. diuisio ei est sic diuisio ptis diuise a c. Et locatū qui tāgit corp̄ omnētis ipz. ñ coplātur cū eo. Et simlitudo inter illa est in unigeneitate. 54 test

Et uīa. q. collō aēs ap aqm ē. q. nā. a aliud qui fōr. aqua a ē tā qui nā aēs. aer uō ē tam qui i pō aque aliquo mō. Et hoc declarādū ē in posterio sz necēitas cogit addere h i hoc loco. Si g. sīmo nō sit manifestus i hoc loco. ulterius manifestū. Cū g. fiūt ni. a omplemētum. sic cū ambo aq. sz illō ē i pō. a hoc hz pficiem ita se hēt sicut ps aliq mō ap totum. Et iō hī duo sūt omnēs. a fiūt omnēs. qui fiūt ambo uni i actu. hoc g. sit dcūz d loco. si ē. q. latū i hoc sīmo dare cām i hoc 56 co 29 q. omnētum sile ē omnēs. Dicē. n. q. omnētum ita se hēt ad omnēs sic nā. a fōr. i. quēadmodum nā pficitur p omnēs. Et q. hoc ē qui nō nā i hoc loco. d. Et uī a c. 1. qm aqua ē filius mē. a aer est filius fōr. Et p hāc silitudinem altīn pficitur p altīn. sicut nā p fōrm. Et differūt. Q omnēs a omnētum sūt i actu. a fōr. a nā nō sūt i actu. s. uīa q. p se. omnēs g. a omnētum assimilāt p. a omni quodāz mō. a nō a forme quodāz mō. Et unum q. ui qui nā reliqui. Vtrūq. n. elementōr manōr ē i pō reliquū. a fiūt p̄ituī qd altīn ē qui nā. s. omnētum. a altīn est. q. fōr. s. omnēs. Incepit declārē. q. pō nō dī i eis corporū mō. Et. d. aqua cū ē i pō. aer a c. 1. Et dicimus. q. aqua est qui nā aēs. Q aqua ē cū i pō p̄mitus. a pa intenē. ut sit aer. Q aer est. q. p̄ficiēdo aq. a igno aēs. s. q. omnēs ē nobilius omnētō. sz hoc et ā altīn est. q. p̄uatō. a altēr qui fōr. et altēr. q. gnō. a altēr qui cor. Et q. omia ista nō sunt manifesta. in hoc loco. d. Et ō tūc adū ē hoc i postremo a c. 1. Et hoc qd dicam. q. omnēs est qui fōr. et omnētum qui nā. nō ē manifesti i hoc loco. Set accipiēdum ē p ostēsiū. quousq dēclābitur i alijs. s. i. g. de. a mū. d. d. Cūz g. res sūt nā. a c. Vult declārē p istum. q. alter ē qui nā. et alter qui fōrm. Facit ciēcē ā. Vt alterū sit. q. sic ps. a alterū. q. totum. alio mō. ut dicūz est supius. Et. d. Cūz g. a c. 1. cū g. res. v. g. aq. fiūt omnēs p̄ituī ex nā. a fōr. Vtrumq. n. dicit aqua i pō. a fōr. dī aqua i actu. Oēm manifestum est. q. nā ē qui ps. et fōr. q. totum. Cūm hoc n res de pte i potēt. a d toto i actu. Et cū ista sit dispō omnētis d omnēto. manifesti ē. q. omnēs ita se hz d omnēto. sic ps d toto. Et est qui ad ei i simlitudīe. q. ē mt ista. d. mde. d. Et iō hoc duo sūt omnēs. a c. 1. Et q. ista se hēt ad iuicē sic ps a totum. sed sūt omnēs. a fiūt omnēs. s. omnēs a omnētum. Cūm alterū tās mutūr in altēr. hoc g. sit dcūz d ē loco. a cum quodpiāte. 54 test

Et sēdum ē. q. ā phy oportet nālē ā oēm d uacuo hoc mō. quo d loco. Et p̄sentēt d ipo. qd sit. a utrū sit. aut nō. et quo. Et ite ista ē ppiquitas i negando. a excēdēdo. 1. ex hoc. q. p̄tās sit mētē ex ei. dicētes. n. uacuū ē. ponūt ipz qui aliq locum. a uas. qd existātiū ē plenum. qui in eo ē corpus. unūz recepti. qui cum 1. est uacuum. ista q. pleniū a uacuum a loc sūt idē. sz ē q. corpus nō est idem. 56 co 40

Qum omnēt sīmōēs d loco. incepit laq d uacuo. a dicē. Et sēdū est a c. 1. p nē interrogatōēs i pō d tribus interrogatōib de quibus p̄sentat ē i loco. s. utrū sit. a quid. a quale. Et nāl tēbz omnē d uacuo. Q omnēs sz p̄ gnē loco. a motum. a alijs nālibus. Et hoc omnēt dicētes ipz ad hī accēdū. Et q. loc ē filius uacuo. Vacuum est. ap dīntes ipz ē. ē loc sīn cor. Et. d. ut ita est ppiquitas. et ita inueimus i libro alexādri. In libō a nō inueimus. a iter 1. ē distincta. Et forte est eniō sēptōis. Et forte distincta ē. Q altīn ē uacuum. a altīn est plenum. denū. d. Et p̄sentāt quid sit. a utrū sit. 1. a p̄sentāt p. d. qd sigē hoc nomē vacuum. qm quid ē. interrogatur ad q sēdum sigēcatōēs nōis. Et ita interrogatō p̄ dit interrogat d vacuum sit interrogōib simplicib. Interrogatō a p quid sit aqua. interrogatur d diffē. est post interrogāt p utrum. Et incepit ab interrogāt p quid sit. a post iūgit interrogāt p vacuum. a d. Et p̄sentat a c. 1. Vtrum sit. aut

co

nō. Et si sit. q quio est. Et forte i sm̄ce ē ortho
ppositus ita q' legatur sic. Et or pri' pscā'n
de uacuo vtrū sit. aut nō. Et si sit. qd sit. et
quale. deinde. d. dūtes. n. uacuū ac' hic
dat cāz. pp quā or nālez ōnare d' uacuo. ē. qm̄
dūtes uacuū ē. ac dout' ap̄ū ē sic loc' ac nu'.
Et cā aliq' corp' est i eo. ē plenū. a cā cāet r'
corē. ē uacuū. sta q' g' istis. ut locus. ma q
cnū. q plenū sint idē sz sbm. a dmēsa s' dif
finitēz. s. a cāz nl' finit i eo. dicetur vacuū.
Et ēgio. hx. n. diffinitōes sūt oppōite. Et si
finit statuz i r' ei. qd sbiat' i eo. dī locū. Cū
g' dixit idē. intendit sz sbz. dmde. d'. sz esse
corē nō ē idez. i. s diffēz. vacuū. n. q loc' sūt
idē sz sbm. a duo diffē.

Et oportz nos ponē p̄ pscutatois. a
narēmus. qd dūt in hx. oppnātes ip̄
ē. Et qd ā dicit. oppnātes ip̄uz nō
ē. et ā res cognitas i eo. dicam g'. q' illi. q'
nititur pbare ip̄uz nō ē. nō ōdicit ei. qd q
plures intendūt p hx nomē vacuū. sz ei. qd
intendūt p h' nomē plēū. vt ana'. q q ult
sua nā i ōtradōe. probāt. n. aēm ē aliquid.
p ōplexionē ut' inflati. Et intēt p hx. q' ac
sic hz intuitez. a i q' ei' in istis. que dicit
cata plure. plures. n. intendūt. cā dūt uacuū.
dmēsiōez i qua nō ē corpus sb' omio.

Qua p̄cipuz nālis pscutatōis ē p̄
ponē sm̄ōes dyaleticos sm̄ōb' dīa
tinis. Et sm̄ōes cor. qui ponūt uacuū
et qui destruit ip̄z. sūt tres. Et maxīe sm̄ōes
cor. q' ponūt ip̄z. dmde. d. Et or nos ponē a
c'. 1. Et pōam' post pscutatōez d' suo ē p' ma
cognita. q nālī sēmus d' ip̄o. d. incep̄ dicere
rōes cor. qui negāt ip̄z. Et accusat eos. qui
nō ōdixēnt eis. s. qd sigē hx nomē uacui.
sta q' ōdictō cor ēēt ōdictō ulis. sz ōdixūt.
ōdictō ptic'. s. ēdam cor. qui est uacuū
ē. a ē aer insibil'. Et hx intendebat. cā dixit.
nō ōdixūt ei c'. 1. qm̄ nō ōdixūt ei. qd sigē h'
nomē vacuū. vt az i ōdictōib' dātur. sz
ōdixūt intentōi pti'. qm̄ intēdēbant p nomē
vacuū. sunt oppōnābātur ip̄z ē uacuū. s. ae
rez. Et hx sic dixit. Or exprimebāt utrē si
flatus. dnē sentebāt p tactū exitus aēis
ab eis. Et dēclarabāt per hx. q' aer nō est ua
cuū. sz cor'. Et sili' faciebāt m̄ in uitu aēis
i cantaplora. hx. n. istm̄ qm̄ supus claudi
nō fluit aq ab ifernōi. a az supus apitur. r
fluit. Et hx accit necēo ex i uitu aēis i ip̄z
istm̄. g' qm̄ aq exit ab eo. nō remanet ua
cuū. sz succedit aer. Et hx ut dūt. nō dītū
ut ñaz uacuū. i. sz dstruit solūmō. ut aer sit
uacuū. Et dicēs uacuū ē. pōt dicē. q' ē di
spsuz i corb' nō sēpatis ab eis. a q' est ā sep
atuz extra mūduz. Et idō i' ōdictō fu' pticu
lāis. dūde idūxit dsēptōez uacui. i. aput r
dūtes. ip̄z ē. an dī resistū. Et. d. plures nō in
tendūt. a c'. Et iterū' plures dūtes vacuū ē.
Et dixit. cor' ip̄le ad exapiēdum corp' ma
nō. n. ē dā int' corp' uacui. a cor' ma. cū
utriq sit tres dmēsiōes sēpate a nā.

Et q oppnābātur. q' ē ens ē corpu.
dixerūt. q' illud. i quo n' est. oio ē ua
cuū. Et ideo ipsi — dicebāt. q' illō

qd ē plenū aere ē uacuū. Nō g' or dēclarare.
aere ē aliquid. sz or dēclāre. q' n ē h' dmēsio
ptez dimēsiōez corpoz. nz sēpata. nz extis in
actu. ita q' mūsē tū ei toto corē. Et est n cō
tinuuz. sicut d' dē tūs. a leuqpp'. a multi alij. i.
q' loquūt' d' nā. Nz ē aliqd ex corpus unum
sale. Et illud corpus ē continuuz.

Qum dix. q' sigēcuz hm̄ nōis vacuū sz
q' ip̄i intendūt. ē dimēsio. i q nō ē cor'
ip̄ibile. Et ē expō nōis. licet sit data
ab eis. Tū sē ex uerbis eor. incepit notifi
cē hx. a dixit. Et q oppīabant. q' omē ens
est cor a c'. 1. Et q ista oppinabātur. q' ē ens
ē cor' ip̄ibile. intendēbāt p uacuū id'. i q' n'
est omio. i. illō ei q' n est corp' ip̄ibile. Et i
pēbāt ip̄z ē aliqd. a nō p̄ uatoz simp'. sz m
ane uacuū. g' ut sic dmēsio. g' sigēcuz
hm̄ nōis uacuū. sz q' ip̄i intelligūt. ē dmē.
i qua nō ē corp' ip̄ibile. Et intendit p dmēsi
onē tres dimensiōes. demō d'. Et uidēbant
a c'. 1. Et q oppinabātur. q' uacuū ē id'. in
quo nō est aliq' ip̄le. a aer est ip̄ibil'. ac
dīdūt. q' ista que sūt plena aere. sūt uacua
dīi. d. Nō g' et c'. 1. Et cā sit dēclātuz sz oppi
nōez cor. q' sigēcuz hm̄ nōis vacuū. apō
eos ē dmēsio. i qua nō ē corp' ip̄le. Nō oportet
uolētes ōdicē hm̄ oppionē. nā ōdictē
dēclarē. q' aer ē aliqd corpus. sz dēclāre. qd
nō sūt hē dmēsiōes. ptez dmēsiōes cōpor
exīcum i eis. Nz sēpatis sz oppiōez dicēcuz.
q' uacuū inceitū ēxt oia cor. a p se. sz exīte
in actu i corb'. a si nō sēpetuz a corb'. sz ibiez.
a corb'. sta q' nullū corpus sic q'tinuū in ei
uitate. n' sz ip̄uz. sz in oib' corb' sūt fora'na
plena uacuo. vt dmetus a leuqppus intē
dūt. a multi alij dicēcum d' nā. dmde d'. Nec
est aliquid ēx corp' tōle a c'. 1. Et sz hx destru
et' oppīno dicēcuz. q' ex mūdo ē uacuū
ifinitum. a q' i corē tocuz nō ē uacuū. Et in
tendēbat declarē. q' cā destruē sigēcuz h'
nōis vacuū. dstruēnt' ōes oppiōes dē d' ua
cuo. Et ant mult destruē uacuū p hx. q' a
er ē corpus. nō dstruūt n' unā oppiōem par
ticularem de uacuo.

Isti nō nō ōdixerūt sigēficato. sz q' or
dūtes nō uacuū uacuū ē. Semo
cor ē dentōr. dicit. n. pō. q' mot' lo
calis. ip̄le est. ut sit sin uacuo. Et ite' mot'
ē tūs lo. a ang'. a dmūmutō. Extrātur. n.
q' ip̄le. ut sit mot' n' sit uacuū. plenuz. n.
impōle ē. recipe aliqd. a nī si recipit. ēst p le
duo cor ē i eodez loco. a plā ōtez insil'. Non
eiz pōt aliqs dicē. q' iterez hx. a id est dūa. pp
quaz nō oportz ē. sic ē deūz. Et ei ita sit p le
est. ut nūma rez reapiat maximuz. oia g'
eiz dīditur i m'ta ptia pua. g' si ē p le. ut
multa equali' sint in eodez loco. nēcē est ū
multa equali' ā sint i eodez loco.

Qum dixit. q' ōtradictō cor. qui ōdixe
rūt. uacuū ē. incepit idūcē rōes eo.
q' ponūt uacuū ē. Et dēclarē. q' rōes
eor sunt ualdē appētes. a dixē. Isti nō et c'.
1. qui dstruūt uacuū. demō. d. dicētes ā
uacuū. s'mo cor est ōentōr. Rōes eor ma
gis appentez ptinēt ad sutīa'. a appen'

dente dr. p̃ nõ/ qz motus localis nõ ee sine
uacuo. i. Et pa rõ eoz est. Qz dnt. q si uacui
nõ fuit. nõ erit loca lis mot. si motus localis
gs uacuz e. Vl si mot est. uacui e. Et qa
gtis nõ est i aliq. incipit idutes nes eoz i gtis
Et dr. Existimatur. n. q ipole e ac. i. Existimat
ez. q uacuz se ex motu. Et ai uacui nõ e.
motus nõ est. Ondnte dr. plenũ. n. nõ pt re
ape aliqd. i. Existimatur. q si mot e. uacui
e. Qm motui nõ i aliq reapitur pti. q illd/ aui
est uacuz. aut e corp. Si cri. tnc cor ira
piet corpus. q duo corpora eunt i eodez loco.
qd est ipole. Et ai ipole e ut reapies sit cõ
pus. gs e uacuz. deni addidit hnc ipoli
ipbabilitez statuz. a dnt. Et multa cõsi et c. i.
Et si sit pole duo cõr ee i eodez loco. pole e
pla cõr ee i eode loco. Nõ. n. pt aliqs dice.
qz e dra iter hec/ q unũ cor reapiat duo cõr
aui pla cõr. Et q pp illaz dra/ nõ est. sic fiunt
fiunt dnz. s. q illud/ qd gtingit i duob cõrb.
gtingat i plib. Ondnte dr. Et ai ita sit. pole
est q c. i. Et ai sit pole e. ut multa cõr sibia
unte in eode loco. pole est. ut maximi cor
sibia ate i loco minimi cors. Vt q totus mũdi
sibiatur i loco sinapis. pole est. n. cor ma
ximi dmdi i minima corpõ equalia cor
minimo. qe oia penetrantur i loco cors mi
nimi. Ondnte idunat alid ipbale ei. qd sequit
ex hoc. a dnt. gs si pole est a c. i. qñ iqlia
fiet aqlia. s. maximũ subia i minimo. q
Et sic deficiet exercitus. Ad

Ellissus declarant ex hoc/ q totũ d
nõ moueri. dnt. qñ moue si mõ.
necesse est. ut sit uacuum. Set ua
cuum nõ est. Ad. co. 64

Dicat. Et mellissus cuz obed ad ua
cuuz ad uacuuz ee. si motus est. q
uacuuz ap ipm nõ est. dnt/ to cuz
nõ moueri. Et accidit i pmis uacuo. Qñ
negat motum esse. Ad

Iste gs e unus modi. ex q declarant
uacuum ee aliqd. Et ali modi est. qz
nos uidimus res. q significatur oggit
ad iuicez. a densatur. dicit. V. gr. Vnum
dolia. n. ocupat ipz ai utrib. a sili. Et h
sigt hic ee loca uacua. ad q corp gtinatur
qñ extensatur/ et cõ augmitat. Qez loci exi
stimat/ ipz ee medi uacuo. Dicit. q mit
metiz e corpus. et ipole e. ut duo corpora
sint simul. Ad. co. 65

Qui declarant/ q unũ cor/ ex quib
declarant uacuuz ee. e mo tiall oi
dicta. q ex densitate pbat q uacuu
dicit. n. q unuz cor in gstingi. a fi minui
q eit. Et si uacuuz eet. gtingeret/ ut ptes
penetrarent ad iuicez. qd est ipole. Deide in
dunt tria rez. a dnt. Et cõ augi. a c. i. Qm
mit metiz qz e cor adueniens cor penetrãs
ipz. necesse e. vt i corpe mutmlt fit foramina
uacua. i quib itrat ab. Qm si nõ eent ille
foramina. gtingeret cor penetrari. Ieg fuit
tres rez. quaz una est ex motu sillois.
q fa ex densitate. a raritate. a 3a ex mutmto.
Et ipole q sequtur existãtez ex eis sez existi
matoz est unuz. s. corp penetrari. Et nõ ex

unibus est particula. et reducitur ad uez
ex desitute. a rarite. Ad

Et testatur hoc ap eos hoc qd dicit. qui
reci ex q q tui. quãtu uas. i quo cãt
ams. Et pitagoza dicebat uacui ee.
et q p hanelitu iitat celuz. Celuz. n. ipuz at
tuhit ai hoc. qd attuhit. qñ anellit ex spũ u
finito. Et uacuuz a e illd. qd distinguit iter
ñas. Qm uacuuz e distictõ a tina mt a ñau.
dicit. a hoc p̃ inuenitur i mũs. Vacuuz. n. ap
eos distinguit eoz nãm. Ad. co. 66

Et hoc e alia nõ ptcular. a idue ut ipa
protestatõ dicẽtes uacui ee. dicit ez.
q uez uas capit d aqua. qñ e plenũ a
ere. q tuz capit d aqua. qñ e uacuuz. a h nõ
fin exptus. Et si e. sicut dnt. nõ het alia cãz.
i qz aqua cõr a ere. aut sz to tu. si dnam. q
iter aereis ptes nõ e aer dnusus ita/ q ex eo
nõ remaneat i eo. i qualitas tm. Aut omnipa
tur ex eo/ ptes aliqe. a aer/ qm e mixt cũ a
ñe. succedet ex eo ptes aliqe. a dissoluti
tur a aere alie ptes. a hoc e uer. Et signuz
ei est. Qñ qñ ams expmitur. exit qdaz ps
aqe ab eo. a nõ tota. Et qñ ams extracatur.
reuertit mior/ q eit. Et pitagoi a iducebat
quãtaz rez ul ez. Dicebant. n. q cã dio mis
encaz gncaz. i. nõ gtingẽcaz est uacui.
Et dicebat. qñ si distinctõ e/ uacui e. sz
dio est. gs uacuuz e. Deni. d. Et pitagoza
oppnabãtur/ uacuuz ee penetrãs totũ mũ
duz p hanelitu/ a nõ separatuz. ai mũdus/ ha
nellat a spũ i finito. s. in fin uacuo. Deni d
idunat aliaz rez/ ex distictõe. qe e mueb gse
quetib. a dr. Et e illd/ qd distingut iter ñas
a c. i. Et uacuuz e id. qd distingut iter ñas di
stictas ap eos. Est. n. ap eos/ ea distictõns
a relatõis gncaz. a h p̃ inuenitur i mũs a c. i.
Et q gns/ p̃ inuenitur i mũs a medi nõ i
uenitur i ill alis entib. dixit. Q uacui est
id. quod distinguit ñas rez. q p distinxit
ñas rez p distictez ne rez. Ad

Iste gs a filia fere fuit. p que idemanũ
dnites uacuuz ee a negantes ipz. Et
necte e declare. q ubi e unu/ sere si
gficatur hui nõis Vacuuz. Et existimat. q
uacuuz e loc. i qo nl est. Et ai hoc est. qz ex
stimat. q ens est corp. a q omne cor e i loco. a
q uacuuz e loc. i quo nõ est cor. sed gs q. q
aliqd V fuit. i qo nõ e cor. q nl sit ullo oio.
Et existimat i. q omne corpus e tangibile. Et
illd qd e tle. e illud qd het grantez. a le
uitatez. gs se ex hoc q uacuuz sit illd. vi q
nõ e grantas. aut lentas. Iste gs sic dix
mus. supme. sequit sz rez/ sz oppile e. ut
pnctuz sit uacuuz. qñ se ut sit loc. Et ei
id q e omnetio cors tangibile. Ad. co. 67

Dicit gs/ qd uacuum e fere totus sm
probanti uacuuz ee. a ipbacuuz. Et
necte est ulti. qui intendit declare. q
illez est uez sce/ quod sigt hoc nomẽ uacui.
et dix hoc. q pnapui presentatois p utiuz
simpx. s. Vtiuz aliquid sit. aut ne exponere
nomẽ p sm ei opitu ex aliq. qd e tanqm
genus. a aliq qd e tanqm dra. deide q nec
si illd gen est illi dra. Si fuit/ inficabit qne

Not quo soluit illa ratiõa ancere.

situ. a si nō, nō. Vt declarati est i positionib'.
Denīq; d'. Et existimatur ē. q' uacuū ē locus.
i q° nl' ē. 1. Et existimatur sī oppinionē eor. qd
hoc nūl sigē ap eos locum. i quo nl' ē. Dīm d'.
Et ēt i hoc ē a c'. Qm oppinabāt. q' cū ens
est cor'. a q' omē corp' est i loco. a uacuū ē loc'.
i q° nō est corp'. Ex quo sē. Q uacuum ē illō.
in q° nl' est. Denī d'. Et ēt i hoc est a c'. Et ex
stimāt. q' cū corp' est tangīle a c'. 1. Et q' ponit
q' uacuum ē illud. i q̄ nō est corp'. Et ponit
a. q' cū corp' est tāgibile. a omē tangīle hēt
grauitatē. aut lenitatē. Sē q' uacuum sit i
in q° nō ē grauitas. aut lenitas. Dīnde dic.
Sta q' ioppīabilia sequūtur eos. q exponit
hoc nomē uacuū tli expē. s. q' q' eis. q' ua
cuum sit aliqd. i quo nī sit grauitas. aut len
tas. Denīq; indicat unum ioppīabilū o tigē
cum hunc oppīom. a dīx. Sz est i pōle. ut punc
tus sit uacuum a c'. 1. Qm ēt q' eis. q' uacuum
sit illō. i quo ē graue. aut leue. Et hec ē desp
tō uacuū. a d scriptō queritur sup d scptū. ent
uer. Q illō i q° nō ē graue aut leue ē uacuum.
Sz i punto nō est graue. aut leue. g° punctus
est uacuum. Si g' punctus ē uacuum. a uacuū
ē locus. g° punctus ē locus. Sz locus ē dimēsio
ai i eo ē dimēsio cōs tāgīl'. a punctus ē indi
uisīl'. qd est ignoiens. Et hoc intēdebat. cum
dixit. Qm necēse ē. ut sit locus. a c'. 1. Qm sē
ex hoc. q' punctus ē uacuū. a uacuum ē locus
apud eos. Vt punct' sit loc'. a locus apd eos ē
id. i quo ē dimēsio cōs tangīl'. ex q̄ sē. ut
dimēsiōes ibiant ī punto. s. diuisīle i indiu
Et hoc q' eis. q' negato p quā disponit uac
ē negato ulis. p quā ī intellī nūā tinata. sd
dicit. q' ē locus. in quo nō ē corp'. hoc. n. necū
ē d' colōē. a pūcto. Et ideo illi qm dicit ipm ē
dicēs i q° nō corp'. nō q' eis hoc impōle. Qm q
dicē ipm ē locum. i quo nō cor. nō sigīcat nūā
tinatum. Sic sigī apud dicētes ipm ē d'onem
i quo nō ē cor'.

Et ā indōmus. q' uacuū dī uno mō id.
qd nō ē plenum corē sīl sz tactum. et
sīl sz tactum ē illō. qd hz grauitatē.
aut lenitatem. Qd g' dicit. si aliqs interrogauit
eos. a dixit. Si dimen° reap colorem. aut sonū
qn ponitur. uter sit uacuum. aut nō. Set est
manifestum. q' si reap' corp' tāgīle. est uacuū.
a si nō reapit non.

Qm dēstrūxit d scptōes dicētes. uacuū ē
locum. i quo nō ē corpus. Reuertūs ē
ad alias d scptōes. a dixit. Et indōm.
q' uacuū dī uno mō a c'. 1. Et indōmus. qd q
uacuum dēsīnī mīs mōis. quor unus est.
q ē dimēsio nō plēs corē sīl sz tactū. dei
de d'. Et sīle sz tactum a c'. 1. Et q' istis ex his.
q' uacuū sit dimēsio. i qua nō grauitas. aut
lenitas tm. Et id. d. Qd g' dicit a c'. 1. Et
dicit dicēdum ē dicētib hoc. Qm illa dimēsio
reapit colōēs. a sonū. Vtrū sit uacuū. aut nī
Si uacuum. tūc uacuum est nnū enciū sīl bi
lium nō intellibilū. qd nō dicit. Si aut nō. uac
est illō. i quo nō est corp' tāgīle. Qm celū nō ē
tangīle a reapit illō. nō. n. sē ut id i quo
nō corp' tāgibile. sit uacuū. ci celū sit hī. s.
q ē illō. m q° nō est qualitas tāgibilis. q

Dixē alle i alio libō loco eius i quo dicē. q' nī
est plenū corē tangīl'. a sz hoc intendūt p id
dicēm. sicē. n. ap illos ē tangīl' p tactum tm.
Et ē apud eos uacuum. a nō credūt ipm ē
tāgibile p tactū tm. Et nō ōdicat eis pōt. cū
dicat. Qm cū reapit alias qualitates tāgīles.
utrū remn uacuum. aut nō. Si q̄ remanet. d'stī
etur d scptō. Si nō remanet. tūc uacuū reapit
qualitates in loco corpis.

Et alio modo dicē illō. i quo nō ē aliqd
drātum. nī sba corīs. Et nō dixit qd
q' uacuū ē mā corpis. Et ith fuit. qui
dixerūt a. q' locū ē sba. 7. et nō bn dixit. qm
ei ē separata a reb. uacuū. n. nō pscutātur d
illo. nī sz q' est separatū.

Et alij d scribūt ipm. q' ē id. i quo nl' ē
drātum. nī acīs. nī sba corīs. Et q' ita
d scptō quem mē. putauit qd hz. q'
mā a uacuum fuit ī. Sic existimauit. q' locū
a mā fuit ī. Et inuit ut in ūr plōz. Denī d'
et nō bn dixerunt a c'. 1. Et nī bn existimauit.
Qm cū diximus. q' i mā nl' ē drātum i actu. si
intelligim. q' possit denuo ā reb drātis i ac
Sz intēdimus. q' i sua ēntia nō ē aliqd drā
tum. in est i se aliqd drātum. Qm si ita est. nō
recipet res drātis. Vacuū nō est illō. i q° nō
est aliqd drātum. sta q' uacuum incēitum sepa
tum a reb drātis. qm dī uacuū.

Et q' ita determinauim d' loco. a ē necē
i uacuo. a si est pōle ut sit locus. q' a
rt corē. Et iam manifestum' locū quō ē.
et quō nō. et manifestum ē. q' uacuum qd dī si
mō nō ē separatum. in nō separatum. Vacuum. n.
nō ē ap eos corpus. sz dimēsio sīne corpore.

Et dum dēstruxit d scptōes
drās d' uacuo. incepit declarāe a. q'
illō qd dixit in pscutatōe d' loco. de
strūxit d scptōem uacuum ueram. quē ē ipm esse
dimēsiōem. i qua nō ē corp'. Et d'. Q ita d'cla
rauim' a c'. 1. Et q' ita declarauim' locū qd sit.
a quō nī est. s. q' declarauim' q' est p mū qti
nens exīneum. a q' nō est hoc dimēsio extis
p se separata a corpōib nec q' nō separata. sz mi
xta cum eis. Et uacuū si sit. nl' aliud ē q' di
mēsio separata. et manifestū ē. q' uacuum nō ē.
a c'. d. separata. in nō separata. intendit sz op
pinōem dicētum. q' uacuum ē separatum a corb'.
Et sz oppionē dicentum. q' uacuum ē mixtum
cū corb'. a nō separatum ab eis. Et cū d'. uacuū
eis ap eos a c'. sunt a modū ex q° q' ut in
uenīatur dimēsio. Illud. n. qd inueitur p se.
est corp'. dimēsiōes nō inueiuntur i corb'. Et
q' uacuum ē extis dimēsio p se. sē ut nō sit.
Qm si ēet. tūc pramētum quātū ēet separat.
et quātitas ēet ibi.

Et ideo dicit. q' uacuū ē aliqd. q' locū a
est aliqd. a ei sdem cūis dicit hoc. oy
tus. n. in loco coegit dicētes locum ē
aliquid aliud a corb'. que ibi uidetur i eo. ad
dicendū hoc. Et coegit dicētes uacuū ē ad
dicēdum hoc. Q'. n. existimant uacuū ē cāz mō
existimant ipm ē id. i quo mō res mota. Et ideo
dixit qdam. q' hoc ē tamq̄ locus.

Et q' existimat. q' locus a uacuū fuit
idem. a locus ap eos ē aliquid. Existi

mat a hoc mo. uacuu ee aliq' ens. dni dr.
p ealdar cas. 1. ap ealdar cis credidnit/lo
cus ee/a uacuus ee. Et existimauerunt ei ee
aliq' ens unu f. sbz. a duo sz medii. dni. d.
Ex qua existimauit hoc. Et. d. qd n. ilico
coegit a ee. 1. Qm motus e illo. qd idem hoc
ad accedendum loci ee. a uacui ee. Sz oppina
n loci ee p motum. e uera oppio. Oppinatur
uacui ee p motu. e falsum. Et sili hoc/quod op
pinatur ex hoc/q uacui e locus. est falsum. de
dr. d. Qm. n. existimat/uacui ee cum motus.
existimant hoc. Qa existimant ipsum ee illo. i qd
res mota mo. sic reputatur d loco. Et id di
dnit. q uacuum a locus fuit idem. Et cu dixit.
q motus tollit eos ad dicendum/uacui ee. i
cepit dicere.

Et no est hi necessitas cogens/si fuit mot
ut uacuum sit. Qm uli no e hoc necessu
i omi motu. Et hoc ignorant me. Ipleni
ens est. ut si plenum altetur. a postea/qm n
e necessu i motu locali. pole. n. est. ut ambo
stringent. Et cu fit cor mobilia. cedit s' i lo
cu ad unde ab sq eo/q hic fit dimeo se pata
ptes dimesioes cor. Et hoc manifestu i cursu
corpor qtoq a. Et sili i cursu corpor huidor.

Et no est hi necessitas cogens/si mot
fuit. ut sit uacuum. p no. qm si utam
motu uli a coi. a hoc manifestu est. Et
hoc est necessu. q uacuum no est necessu in
motu. oot. n. altatimus aut idiget pleno
d necessitate. /ut nullus existat/ipsi idigere
uacuo. Et hoc e manifestu p se. Et hoc igra
ut me. cu. d. Qa toti est imobile oio quod
gne motus. qa no e uacui. Et cu declarauit.
q manifestu e p se. Qa no omis mot fac ex
stian uacui ee. a dr. Et pea a e. 1. et pea si co
cessezmi. q ipi no pbat uacuum ex omi mo
tu. Sz ex motu locali. /ppebit a. q hoc se a in
motu locali. Qm pole est/motu locale ee sui
uacuo. Et hoc itendit. cu dicit. pole. n. e. ut
duo ggregetur. s. loci ee. a motus no ee. d. q
quo. Et. d. s. cor mobilia cedat s' a e. 1. Et hi
est ita. q omia cor mobilia/qui aliq' corp' cor
moueturur. cedit ei aliq' corp' i loco. ad que
transferetur. a illu ad ab sq eo/q ibi dimeo se
pata. i qua motus mot moueat pt dimesi
one corpor mobilium. Deinde narrant. q ita
mot qualit stillatois mobilium/manifestior e
d cus sibilibus. Et dixit. a hoc manifestu est
i cursu a e. Et itendit p cor stingere a. illa. n.
qm moueturur. cedit sibi adinucem. a si no/fie
duet motus. Et itend p cor huida motu p
cum aqm a aeis. ptes ei illor moueturur. qm
cedit s' ad iucem in loco. Et sili ista cor cedit
i loco uali reb. que moueturur i eis. s. mobili
bus i aqua. a aere. Et forte itendit p hoc/qd
dixit. i cursu corpor stinuor/cor mobilia. s
ptes. sic aq. a aer. Et p hoc/qd dixit. Et sili
in cursu corpor huior/itendit. q hoc ma
nifestu e a i cursu corpor huior. s. qm q
mot cor e p motu rer. iqb moueturur.

Et pole est a corp' odensum. no ad ua
cuum. Sz qd id/qd est i eo/dissolutum/
et exit ab eo. Vgra/qm aq dissolu
tum. exit ab ea aer. qm e i ea/Et pole e a i

angeri qm aliqo intrat ipsum tum. Sz angetur per
alteratem tum a. V. gra. qm aer gnatur ex aq.
/Et uli fmo d angmeto. a fmo de aqua. que
fundit i aerem. destinuit se ad unde. Qm aut
nl angetur. aut ang ei no fit p corp'. aut ut d
coi ggregatum i eo loco. Ipi no g p hoc/qd
dicit. no declarat uacuum ee. Sz quemit dis
solue qem nob a ill'. Et oz a ut corp' sit uac
cu totum angetur. a ang fit mediante uacuo.
Et hoc nde dicam' d aere.

Qm declarat q no sequit. si mot' sit
ut uacuum sit. ut plates uacui ee/ex q
stiauit. Incepit declare. q m se ex
densitate/a raritate. m ex ang. Et dr. Et pole
e/corp' odensari a ad uacuum. 1. Et pole e/ex
stiam. q' cor odensetur sine eo/q uacuum sit i
pitum in eo. Et hoc itelli. ut a cor e odensato di
solutum quedam ptes. a exeat ab eo. Et sic a
distigue ptes residue ad loca illam pum. a
sic fiet corp' minoris quantitatis absq eo/q y
magnetum. q' iter ptes ei sit foramina uacua
ad q distinguitur ptes a p densitatem. V. gra. q
qm aqua exp mutum. reuertte i minorem. a ptes
accere mixte cu ea dissolutum ab ea. Et sili
i lana. a filtro. Et pole e. ut densitas accidat
no p exitu pum. sz ex alteatione tum. Qm cor ma
ioris quantitatis transfertur i minorem quantitatem. Et
sili pole est a. ut magnitudo ei accedit absq
eo/q admisceatur aliqo extinseci. Vt aq que
transfertur i aerem. Et hoc itendebat/cu dixit.
Et pole est/corp' angei. et q hoc di ang tum
suptue/augmetum eiz i iri unitate no est ni i
aliato. a p aliq' extinseci. et declarare quo fit.
augmetum maium iptnes hi est. Incepit de
clare. q qo d augmeto dissolutum exire a
uacuu. si remanz sup ipos. sd remanz in hoc
loco sup nos. Et dr. et uli a e. 1. Et uli qo d
ang a d aqua. que fundit i emere rema
net/hz rema patum uacui. Ostendz eiz/si corp'
angetur p itroitu altius corp' in ipz. a ang
e in oibus ptib ang p itroitu alie extrinseci
no possumus dicere. q omes ptes cors sunt
uacuum. Qm si ita est. no erit illic corporeitas
oio. g qd remanz sup illos. sic sup nos. a
Sumus g iter tria. Qm ang aut negabim
ipz ee. /aut negabim ipz fi p adunetum corporis
extrinseci. /aut si accessimus/hebim p poli/corpu
penetrare corpus. Deinde dr. Ipi g p hoc/qd
dicit a e. 1. Et maximum/qd facit. e qere
a nb/dare cum ang, no alid. Qm ei decla
rauim'. q uacuum no sufficat i dare cu ang.
oz nos dare cum illi. Dem notificamus. quo
remanet sup eos. Et. d. et oz/ut totum corpus
et e. 1. Et necessu est. ut totum cor sit uacuum.
si posuerimus ipz angen p cor ptes. a angmen
tum sit p itroitum pum corporis. qd ex extinseco
i loci uacui angmeto. Qm corp' tue no au
gmetatur i oib ptib. sz i qbdam. Qm addi
tum i eo ptes. que anit no erit. Et hoc e addo/
no augmetum. Unde dr. Et hoc nde dicimus
d aere. 1. q' p pa uacui q no dissolvit qd de
aere. i totum uas erit uacuum. Qm ei fuerit
pitum. q tantum capit d aqua ei aere. sicut
fim aqua. Et uacuum/qd e i aere. est minus
necessu. qm iam totus uasis/remanebit qe.

Manifestum est g. q. smo cor d uacuo
facile e ex illis ipis reb. quib. pba
tur e ipm ee. et nos narabimus p.
q. no est hoc uacuum separatim. ut quidam dicunt.
Dicam g. q. ci unumquodq. p corpor simplicium
hat aliqua dilatatem. V. gr. ignis simplicius
aer. ratia ifenius. ad medium. Manifestum e.
q. no e ratio ut uacuum sit ca tuislonis. Quis g.
mot. pot aliquis dice. q. uacuum e ei ci. cui
no existitur. q. sit ca ens aliqd. n motus i
loco. q. no est ca. n ulti motus. Ro. co. 62

Manifestum est g. q. sermo cor i pbaro
uacuum p motum destruitur ex ipo mo.
Nam. n. q. ex motu no se uacuum esse.
ymo ex illo dstruit dnp uacuum. Et dr. dica
mus g. q. c. 1. appet ex isto smoe. q. no intendit
i eo destruere uacuum. ut pmisit in pmo qonis
smois. Sz dstruere ntem cor d uacuo. destructo
eis aduciens sup ntem cor fuit dstructo oscu
tois. quia existimabat ee iter motum. q. uac. 1.
Et iste smo e dstructo ei. qd uacuum sit ca q
mot. sz fuit. q. g. i pmus smoib. delanut. q. 1
uacuum no e ca formal. mot. Et i hoc smone
delauant. q. no e ca final. Et smo sillo ais
opitur sic. Si uacuum fuit ca mot. sz q. locus
est nb est ca eius. q. tuislo a est ad supnus. e
aliq ad ifenius. Et si fuit ca dionis tralionis
est dmensione ne. no osilis. Sz e osilis ne. g. n
est ca tuislonis. Et ci no fuit ca tuislonis. no
est ca mot. sz fuit. Sz qua. ca. quia ipi dicunt
d uacuo. no e ista. Qm ca. quia ipi fingebant
d uacuo. qm est ca nalis. s. ca. p quia aptati
mot. Et ito incepit p declarare. q. imple e. mo
tum fi i uacuo. Et a fingur ipi ee cam lenitatis.
a plenum ca grauitatis. Et n. ex hoc sequitur
bn. q. uacuum no est locus. Qm si uacuum
est loc i quo no e corp. a tuisferent ad ipum
cor. i eo est supnus. a ifinus. Sz i eo no fuit su
pnus. a ifenius. g. i eo no est loc. Et ci fuerit
locus. no est ens. Qm i diffio ei. dr. q. e lo
cus. Et hoc iterum lat p hunc smoem. Et smo
ei est tlis. Manifestum e. q. ait uacuum. cui
no fuit locus. ad quem tuisferunt cor nalis.
no est ens. Et forte. q. smo ostmet duas g.
isil. a hoc sz fuit mozem i alium. Dm dt
Quia g. motus a. c. 1. Et ci sit delatum. q. no
est ca mot. q. exitia ntur. qd e dignius. ut
uacuum sit ca ei. s. motus tralionis. Sed ut
no sit ca aliqui mot. oio. Et ci no fuit ca alii
ne se expe mot. uacui ee. si d gio. s. uac. 1
no ee. Sz alle exposit hunc locum ita. Q. si nd
sit ca tralionis corpor nalium. uacui no e
ca tralionis. Et cui no fuit ca tuislonis. no
est ca altius. Et ci no fuit ca alie. no est
oio. Et ita ondto e ppa ponentib uacui. Q. e
ca agres tuislonis ad supnus no ponentibus
ipum cui tuislonis nales

Et a n uacuum sit sic loc cor. cui fuit
positum i uacuo aliq corp. q. g. atti
hitur. iple. n. e. ut ipi attrahat ad
ipum totum. Et p hunc eundem smoem ondicet
illi. qui existimat locum ee aliq separatim. ad
qd fiet tuislo. Quaeritur g. ab eis. quo sit at
tractio cors positi i eo. aut qmes ei. Et qnt ca
d supnoi. a ifeni. sic fuit qsitum i uacuo. Nec
est. n. ut smo d illo sit sic smo d uacuo. q
dicentes. n. uacui e ponit ipum ee locum. Et
qretur ca. quo est aliquid i loco. aut i uacuo.
hoc. n. no adaptatur qui totum illi rei fuit posi
tum i loco spato. a illo cor to le fuit pmanens.
ps. n. si no poitur p se. no est i loco. sz in suo
toto. Et a si locus no fuit. no est uacuum. Ro. co. 64

Hec e sa declaratio. q. uacuum separatim no
est. Et ut a pa. qm i pa posuit uacuum
ee na osilium pauz. a q. in eo no e po
silis moto. sta q. motum ad ipum attrahitur
ex ipo. sic attrahitur ad oinces s. ipum. In
hac no qde erroit. q. i uacuo e po si nul mo
to. a q. motum attrahitur ad illum. Sz cui hoc
fuit positum. a fuit manifestum. q. si i uacuo fuit
po osilis ne. est ut ide cor fuit positum i uacuo.
Aut no moueatur oio pp equitate attractionis ex
qualibus pte equal. Aut moueat sz totum ad
loca sua. Aut diuidat. Sz ipum sz toti mouet
ad loca sua. est iple. a dio a eius no sentit.
Et ipe exposit i hoc smoe pam istam dionii. et
tacuit duas. qm intelligitur ex dis. Et forte
est oetus i hac dione. Et est argum p se. s.
qui mot nalis nat fuit i eo tm. Et. q. d. ea
argumentum sz e. Qm ei posimus. q. hoc nomen
uacui signe loci cors. Et posuimus ipum sz
q. e locus se pm. p quia attrahitur ad ip
cor. que quescit i eo nali. ei fuit in eo
a mouetur ad id ei fuit ee ad modum eius
qd sentit d loco. Et posumus i hoc uacuo a
liq corp. no potimus dice ipi mouetur nali p
attractionem ei. a o tinete. Sd dicam hoc d loco. q
se. n. ex hoc vt nec corp sz totum moueatur
ad loca sua. Et alle e expositum hunc locum
ita. Q. id qd se i eo. no sequitur n q. uacuum
positum i finitum. Sic se intendo. ut mot no
fit i cor i finito. Et occurrit ipi ad hoc. q. q
exto nta existentum. q. aiz dicat ea pt. p
nde aliq ab illa. dm dice. Et p hunc eundem
smoem a c. 1. Et illud qd argumentum dicentib
uacuum ee ex hoc. qm in eo n est supi et
ifeni nali. nz aliqd pp qd cade res qesta
i aliq loco. a mouetur i alio. qtigit nde
ponentes locum ee dmensiones separatas a ma.
dem dt. quaeritur ab eis a c. 1. qm ei intrgat
d ca. qua queda cor mouetur i alio loco
a qescit i alio loco. no possunt dare eiz. Di q
mensiones. n. qm abstrahuntur a ma. no hebt
pm. necum ut hant poz no qtilez. nl q. fa
cant quiete i aliq loco. a motum i eo. Et si
mili a qm intrgatur d dis. Q. locus dmnoi
i supnus a ifenius. no possunt dare aliqd ex
dmensionib. Et toti hoc e qmy ei. qd accidit
dicentib locum ee dmensiones. Et dicentib uac
ee. dem dedit eiz i hoc. a d. Nec est. n. a c.
1. et hoc iple qtigit utrisq. Qm amb po
nunt uacuum a locum ee dmensiones. Qm si dif
fenit ap eos. sz nam. s. q. ei accipitur sz
q. i eo existit corp. di locus. Et ei accipitur
sz q. i eo no e corpus di uacuum. d mge mon
stat aliud iple qta eos. a d. Et qnq quo a
c. 1. dicentes. q. dmensiones sunt locus a uacuum
no possunt dare eiz. ex qua corpus est i
loco sz totum p se. a sz pres i loco p accidens
o manifestum e. n. q. ei pes no fuit separata a to

to. qd nõ ẽt i loco p se. sz i toto. Et hæc iterum
lat cũ dicit. hæc. n. nõ adaptatur ac. 1. Et i
tiogatur ẽ quo aliquid sz totũ ẽ i loco p se. q
sz ptes ẽ i loco p accns. Cũ posuerit dimẽsi
ones separatas ẽ loci q uacuum. hæc. n. nõ ad
aptat. aut ne sz toti fuit posita i loco. q ẽt di
mẽsiões separate. Illud enim totale fuit primũ
i sua dispositõe. nõ cõuenit dimidio se m
sua ptes. ps. n. nõ potest separari a toto. q
nõ ẽ in loco p se. sz i toto. Et sz hoc sẽ. ut di
positio d toto q ptes sit eadẽ. s. q utriq; sit i
loco p se. Et hoc pretereo ẽ i ca de loco. dem d
illo q silocus nõ fuit. ẽt uacuum. 1. nq q silo
cus nõ fuit qm ẽ dimẽsio separata. ẽt dimẽ
sio separata. dicit aut i qbdã libris incertum. n
incertum ex hoc libro ca. s. postremo. n hæc. qd
dr. Intiogatum. quo aliquid ẽt i uacuo. Et
sz hæc iste sermo nõ ẽ iõ p se. si communetur
sermoni predicto.

Et ogitur dicẽtib; uacuum ẽ necẽ. si
fuit motus ẽ ens ci. qd dnt. si aliqs
fuit psẽ psecutat de hæc. s. qm ipse
est aliqd motum. si uacuũ fuit. Quẽadmodũ g
dixerunt illi. qui fecerunt tiam quesẽ ipsi si
militudiem. sta necẽ ẽ. ut quesẽt in uacuo. Qm nõ ẽt 1. ad qd mot sit dig dor et
remotior. qm sz q. ẽ nãc. nõ est 1 ce differẽt.

Qm nutant. q ex ipa rõe ipsa
sua rõ. icepit nãare cõ. q ex 1o cõdẽ
ipsatur 9o cor. s. illud ex qo nõ pos
sunt pbare ipm. s. mot. Et d. q dr dnitabus
ac. 1. et eis. qui existimãt uacuũ ẽ ex q
motu necẽ ogitur ẽ nu. 1. pmũ g cor. que
ogungit istis ẽ. Qz qz uacuum ẽ silẽ necẽ
est. ut ico sit quies. nõ mot. Qm si posuerum
ipm hẽ pm a tẽtuam. sẽ ut sit sz cõ
lutatem. Ex quo sẽ. ut mot quesat in aliq
potatur. Sic dixerunt fi gẽtes. q cõ i quiete
tie ẽ. Qz ẽ diffẽtia orbis a tra. ut eam ex oi
bus ptibus eqli. Et nõ intendebat mirificare f mo
nibus d tia. Sz intendebat q cũ fuit i ogtẽ pa
tẽtum. ogungit ut ies pd q esset i me.
Et forte intendebat. q ogitur istis d iouia
silẽ ci. qd ogungit istis quo q admodũ cõ
tigit istis. q ẽ corp positum i meio di q esset
ico. adeo ignus. sta ogitur istis. ut cõ ubi
cũq ponatur. d uacuo quescat. dmde dr qm
nõ est ũ. ac. 1. Qm est o filis nõ est ubi. m
q est motus. digni attẽtõe. a remoti simpl
quã id ex quo ẽ mot. Cũ i uacuo nõ sit dẽ.
quib; dmõstratur i sup ius. a iferi. Et duo
exma distan simplices nõ incipiunt ogigi
i sup ioi. a iferior. Ex quo sẽ. ut dicẽ motũ
positum i eo. quiescat. ubicũq ponat.

Et pa omis motus aut ẽ uolẽ aut
nãlis. Et sequitur necẽ si mot uolẽ
sit. ut a nãlis sit. ovt. n. uolũtas est
nãlis. Et motus qm ẽ ex nãlis ẽ potest nãlis
motus. Sẽ g si mirũq d corpor nãlium nõ
hnt nãlẽ motum. ut nõ hnt aliquem illum
motum. Qm nõ g ẽ pol. ut motus sit nãlis.
q i uacuo nõ est dã. a ẽ ifinitũ. Sm. n. q
est ifinitum. nõ est i eo sup ius. m iferius.
m medium oio. Et sz q ẽ uacuum. nõ differat i
eo sup ius ab iferiori. Quẽadmodũ g nõ ẽ

dnitus i medio oio. Et sili a mt qd nõ ẽ
ens. q uacuũ ẽ aliq nõ ens q puato. hæc. n
exhibetur d illo. si transl nãlis est omes. 1.
g hoc ẽ dnitas nãlis. Est g altũ duo
aut nulla transl nãli ẽ aliquis ut ad alia
pte. aut si ẽ ibi transl nãlis. nõ ẽ uacuũ.

Hec q est alia declinatio. q pa Fb.co.67
sua ipsum ẽ. Qz oio mot aut ẽ nãlis
aut molẽs. 1. ex nãm. Et ẽ manifesta
p se. Qd ei est ex nãm. nõ illi n ir ens. q
nõ est ex nãm. Et exhibet. q aut declarament
hanc ppm p hæc. qd dicit. omnis. n. molens
ac. 1. qm dispo in hoc ẽ sic dispo i hitu. q pua
tõe qm hitus ẽ por i re puatõe. i re que aut
hitu. Et si pdo ut in mi. nõ accidẽt ab anic. et
est fatuitas i illo. Et cũ posuit has duas ppões
oclusit. q illd qd movet i uacuo. necẽ mõ
motu nãli. a si n. nõ movetur. Qm q cũ ung
propri dnit. q ẽ cor mõ. aut nãlis. aut uolẽs.
et q motũ in uacuo ẽ corp. oclusit i pa fi. q
motus i uacuo. aut movetur nãlis. aut uolẽs
lente. Et cũ ongit h. q illd qd mõ uolẽs
mõ nãlis. oclusit ci. q corp id qd mõ i uacuo
mõ nãlis. Et q cũ fuit ium. q id qd uolo mo
veatur nãli. sẽ. Vt id qd nõ movet nãlis
nõ moveatur oio. Et hæc a ẽ. q illis induce
ad suez ingeniens. q i for illi mouẽ smone
sui. cũ dix. g cũ unũq qd corpor ac. Et cũ
inficant. q corp qd movet in uacuo. debet
moriq motu nãli. a i uacuo nõ est sup ius oio.
g id qd movet motu nãli. nõ movet i uacuo
d ind icepit declarare. q i uacuo nõ ẽ sup ius
i ferius. Et dix. et ẽ infinitũ. ac. 1. qm uacuum
est infinitum. a infinitum nõ hz sup ius a iferius.
g uacuum nõ hẽt sup ius. m iferius. qd ẽ
meium tri. Et cũ declarant. q i uacuo nõ est
sup ius a iferius. qz ẽ infinitũ. Incepit declarare hæc
a alio mõ. Et d. Et sz q est uacuum ac. 1. g
i uacuo nõ ẽ dnitas nãlis. Sz sup ius a ifer
ius differunt nãli. g i sua figura. i uacuo
nõ ẽ sup ius a iferius. dm inficant ppter
dnitem. Qz i uacuo nõ ẽ dnitas. a dixit. Qz
ad modum g ac. 1. Et iste sm ogitur sic.
Vacuum est nõ ens. Et qd est nõ ens ẽ pua. nõ
g uacuum ẽ puato. a i puatõe ẽ dnitas.
g i uacuo ñ est dnitas. Et cũ dix ita. sz
qd nõ est ens. intendit s. qd nõ ẽ ens. cum
po ẽ po nl. qd ẽ puato. nõ nego simpl. Va
cuum. n. nõ est nego simpl. 1. puato perfẽ.
sz puato corporum nãlium. Et illa quor po
dnitatum. sunt cõ nãlia. dmde. q uacuum
ẽ aliq nõ ens. 1. nõ simpl. 1. nõ puato cor
nãlis. Et cũ inficant. q i uacuo ẽ nõ ẽ dni
tas. Et cũ i eo nõ fuit dnitas. nõ ẽ i eo
mot nãl. delata ẽ ogitmato inter pedis. a q
sequitur. s. q si uacuũ ẽ. mot nãlis nõ ẽ. de
inde dstruxit ons. a oclusit uacuũ nõ esse
Et q oppositum ostitur manifestum est p se. In
duxit hæc i forma rediargõis. ad. Est g al
tũ duo. 1. ad insanus g nõ pot fugere
altera istor. Aut oportet uacuum ẽ. ex q
se motus nãlis nõ ẽ. ex q se necẽ uacuum
nõ ẽ. dem dr. Sz transl nãlis a ẽ. p hi infi
cat ppter dnitem. Qz sup ius a iferius fuit nã
dnitas. Qz. d. Et sigm ci q hi fuit dnitas.

nisi

nõ

aut oportet motũ nãlẽ ẽt.

ubi nāli. Qm̄ h̄ fuit mot' ouisi nāli. Cū
ei i ouisitate motui ē diffinitas nāz locoz
a nāz rez motaz.

Et ā mō mus. q' illō qd mō p expul
siōz. monetur expellente separato. Et
hoc ā aliī fr̄ fuerit a motōz. ut q̄dam
dicit. Aut qz mot' acis expulsi ē uelocitōz
trāslāe rei expulse. i motu et' ad finē loci.
quē ixit. Et nl' est ex hoc i uacuo. q trāslō ni
pōt ēe i eo. Alio mō. v. gr fr̄ motōz motus
cōtinuus aut natatus.

Et declarant pus. q' si mot' nāl' ē uacū
nō est. Incipit ā declārē hoc ex motu
uōlētō. q dicit. Et uōm' q c. 1. Et ui
dē mus. q' illō qd mō p expulsiōz uōlētē
moueri postq' motor separatus. vt uōm' i la
pid' p iecto. q' mō p'tq' man' separatur ab eo.
Et sili sagitta directa p'q' separatur a corda. Et
hoc nō pōt ēe i uacuo. nisi ēet pōlē aliqd mo n
sui motū. Et id' ēēr i hoc hunt. q' ā isti mot'
ē aer. Aut fr̄ fuerē. ut plō dicat. s. qz qm̄ re
expulsa uacuat loci. i quo ē expellēs. fuerē
eim loco ali' aer. qm̄ motuz illō expulsiuz p'
separatōz expellentis. Et re aer fr̄ q' uacuat
suuz locum. et fuerē' ei i eo. Alius aer. nō ā
ab aere fuerē. Et sic dē mot' quescit.
Aut fr̄ q' aer qm̄ deffert rē expulsam nō ab
expellente. postq' expellēs separatur ab eo.
Ꝑ hoc q' i nā aeris est rea re moueri ab a
q retinere ipm̄ dm̄. postq' separatur a motōe.
Et hoc p suaz fōm. s. qm̄ postq' separatur ab
expellente. monetur a sua forma nāli. et
ait separatōz. monetur ab utraq. s. expel
lēte. q a sua fōz. Quap' mot' eius ē uelo
tōz. q' motus expulsi. Expulsiuz. n. nō ixit
i se p̄ncipium mot'. cuz motus ei' sit nō
lētus. pui' Aer nō hz i se p̄ncipium motu.
ut alibi declaratur. Et h' iterōbat. qm̄ dicat.
Aut qz motus aeis expulsi. q c. 1. per pōm
lentatis. q est i ae. p quaz i natur ē mo
cuz aliqd motu adueniente motū ad superiu
s. q' cā m motu p' separatōz papietis. nō est
fuerē aeis. Sz transl ipius aeis. Et est
fuerē aeis. Sz trāslō. Et hoc ē sm̄ a uz. vt
declārātur i lib 20 ce. q mūdi. q altō rō' lib.
dente dr. Et nl' est ex hoc i uacuo. 1. et nō
est i uacuo aliqd. d' qd dicatur fuerē. Ā
ut id qd d'fert rez expulsam ē uelocitōz mo
tus. q' qa res. Ista q' mot' uōlēt' p' separatōz
expellētis fit. Aut fuerē ne aeis. aut ex uelo
citate mot' ei. Sz i uacuo nō ē aliqd ex qd
fit pōlē aliqd istoz. qd i ista figura motus
nō pōt ēe i uacuo. dem̄ dr. Et trāslō nō p'
ēe a mō a c. 1. Et pōlē ē. ut trāslō sit i uac
a c. sz q' equitās transferet' sup aliq. 1. dela
tuz sup differens. Aut fr̄ q' a mal natat.
Volatile. n. transferun i aere fr̄ alterz istoz
duoz mōz. aut fr̄ utrūq.

Et nō possū aliqs dare cam. ex qm̄ ē
aliqd mouetur i eo. q' quescit ex eo m
aliqd v. Quare dicitur quescat h. q'
hoc. Ex quo seqtur aut quescē. aū moueri
i infinitum. dū ū ipedi ab aliqd i pedire fortōz.

Qm̄ destruxit uacuuz ē
ex motu. Incipit ā destruere ex q etc

nāli. Cū. n. i motu nāli ē cā in quiete nāli.
Et h' est filitatio et' ad quietuz. Et dr. q nō
possū aliqs dare cam q c. 1. nō possū aliquis
eoz. q' dicit uacuuz ēē. dare cāz. Ꝑ qm̄ a
h' nō fāliquo uacuo quiescēti ad loco q
magr' q' i alio. quia modū nō pōt dare cāz
Ꝑ qua corp' nō motu nāli d' v. ut vbi. dem̄
dicit. Qr g' q c. 1. qm̄ nō possūt i hoc dare cāz
ex uacuo. quia quiescit huic. q' sentit' a eoz
possū. s. qd quiescēti i aliq' loco. q nō i alio.
Et intuoit hoc p quiete quiete nāli. D. d.
Ex quo seqtur q c. 1. si ad Ꝑm. q' ita nāliter
ita uacuuz. nē motuz ē aliq filitatio. q p̄ōtē
ca. neq ē. ut ulla q̄ fit una. q simplex. Ꝑ h.
q' uacuū ē unū. et simplex. ex q' fē. q' natura
in uacuo sit alterz duoz mū. s. aut quies. aū
motus. Ex quo sē. ut cōi nāli. q aut fr̄ quie
scat i ea. ubicuq ponatur. aut fr̄ moueant.
Qm̄ si ita 1d q corpus nāle fuit q p̄ō. quē ē ita filis
col. q sinū ubi p̄ius. tūc cōi quiesset. ubi
cuq ponatur. Et ēt ita illō q corpōa nāli q
fuit q p̄ō. quē est ita corpus q ū nō nāle. et
nēcē. ut cōi fr̄ moueatur i eo.

Et ā motus existūtur nūc fi' i loc' ua
cuus ex aptatōe. Ipso nō uacuo hoc ē.
eōdē mō ū omnib' sūs ptib'. q' seqt.
vt illō qd monetur i eo. expellat' ad omes
ptes.

Ista ā est alia ō. quē uult' ōstruē uacū
ēē p motū uōlētuz. plēs. n. mot' ap'
expulsiōz exp'ēnit i aliq pte. q nō
i alia Ꝑ diuisitate ptuz i aptitūe. s. qz nō
ad ptem. quē ē magr' apta. adeo q' motū ñ
ie monetur Ꝑ aptatōz q' sūi motuz nāle.
vt accāt ad sub. ut moueat' ad i sēsus. qm̄
nō ineit exituz ad sup'. Et dr. q' ponētes
uacuuz ponūt ipm̄. q existimat ipm̄ ad apt
tāī motū. Et si ita ēet. nō ēēt h' aliq pars
magr' adaptata. q' alia. Et totuz h' totum p̄it
dictib' uacui ēē separatū. q' h' ītendoit in h'
s mōe q' dicē. dictib' uō ipuz ēē nō separatuz
nō ostingit hoc. si ipsū corpōib' sūt. n. posse
ponē supius q infer. q ulī medium. p qd fi
ant motus corpōz simplicium. d' nī dr. g'
necē ē. ut illō qd monetur i eo. expellatur
ad oēs ptes equali. Et sic nullū corpōz mone
bit Ꝑ aptatōz ad aliam pte alia ab ea.
ad quā expellēs expellit. qd nō sentit' i p̄ti
b' motib'. Et i ultō allegē hoc totū ineit sic.
Et ā existūtur. q' trāslō ē nūc i uacuo Ꝑ ap
tatōz. Et hoc ēāt est i uacuo eōdē mō ex oīb'
ptib'. g' illō qd mō i eo. expellit ad oēs pte
s. q' si uacuū est ā trāslōnis Ꝑ aptatōz. sic
fingūt dūtes ipm̄ ēē. necē ē. ut id qd moueat
i eo. moueatur ad oēs ptes. Qm̄ adaptatō ē
i oīb' ptib' equali. Et hoc i infinitum. q uua
cuū ē infinitum ap' eos. Et mag' ē dra iter po
nē q' adaptatō est necēa i oīb' ptib' equal'
i ēē mot'. q ponē ipsam ēē cam agentē mouēs
si g' posuerim. q' adaptatō ē de necēte mo
tus. expositō enī ista. quā diximus. Et si
posuerimus. q' adaptatō est ā agens mo
tus. expositō enī alex. Set est destructio. nō
sim rem i se. Sz fr̄ sūmōz eoz. Adaptatō eiz
est de necēte mot'. nō ā agens.

Et apparet ex hoc quod dicimus hoc modo vide
mus. n. istud corpus uellocitatem in motu
per aliquem diem. sicut per illud hoc quod
medietas quo movetur diuidatur. v. gratia ut mot
et sit in aqua. aut in aere. aut in igne.
aut quamcumque motum diuidatur. Si gratia aliquid fuerit et
ex dua granitate. et leuitate. id est medietas quod est
metus. est et ipsum. n. motus. aut multum. qui
motus illi fuerit et illi motum et. ipsum movetur
in eo. sicut minus et qui fuerit descens. Et ma
gis. qui non fuerit facilior diuisus. Et quod est illud.
in quo est spissitudo expellentur gratia cor. a. m
medietas. b. mutatur. c. et medietas. d. quod est subtilis in spe
b. in longitudine ex. a. et in longitudine ex. c. sicut
cor in parte. Et intentio illi est. quam. b. sit aqua
et. d. sit aer. Et quanto aer est subtilior aqua.
et leuior corporeitatis. tanto. a. expellentur et
medietas. d. uelocius. quam medietas. b. Et sit proportio
uelocitatis ad uelocitatem. Sicut proportio excessus
aeris super aqua. sicut et quod fuerit duplum in sub
tilitate. tanto fiebit spacium. b. in duplo tempus. in quo
transit spacium. d. Et erit tempus. c. duplum temporis. b. et
Et quanto magis fuerit id medietas quo est motus
lentitatis corporeitatis. et minoris resistentiae
si facilioris diuisus. Tanto magis expulsio
est uelocior. Vacuum non nullum est esse ad cor
p quia corpus exceditur per. Quemadmodum nullum
hic quem id. quod non dicitur minus esse ad id.
quod dicitur in minus. Quatuor. n. si excedunt. iii. p
minus. excedunt duo per magis. et excedet tanto
per magis. sed non minus non nullum est esse. proportio
nes. quae excedat per. Exceditur. n. diuinitate
nectio in eo quod exceditur et angulus. g. x. diui
dit in excessum in duo. et si tanto in non minus.
Et ideo linea tanto non excedit punctum. tanto non quantum
ex puncto. Et similiter tanto uacuum non est esse plenum
proportione. quod non est tanto motum in eo est. Ad. co. Ad

Hoc est aliud dictum. ex quo declarat. quod ipse
est motus si medietas uacuo separato.
Et dicit. et aer. et. c. i. Et hoc quod dicimus.
s. quod ipse est. ut motus fiat in uacuo. ap
pet ex hoc. Quia minus corporum grauium diuersitas
in motu sit uelocitate. et tardietas per duo. Quam
si corpora fuerint idem. aut fuerint duo equalia in
declinatione. diuersitas erit sit illud in quo mo
uentur. v. gratia. quia idem corpus uelocius mouetur
in aere. quam in aqua. Et similiter duo corpora equalia in
grauitate. et similia. et magnitudine. si autem corpora
fuerint diuisa. et mouentur in uno meo. Tunc
diuisitas in motu est sit per diuersitatem in grauitate
et lentitate sit quod grauius illorum est uelocius. Et
declarant hae partes. s. quod in uelocitatis et tardi
in corporibus mobilibus est. aut diuisitas medium in
spissitudine et tenuitate. sicut diuersitas cor
in grauitate. aut lentitate. dicit. si quod fuerint ea
dem. i. quia si in corporibus facienda ue
locitate et tarditate. ut diuersitas corporum
in grauitate. sicut et magnitudine fuerit eadem in
duobus corporibus non diuisis. Et intentio. quod illud quod
mouetur in aere est uelocius. quod in aqua. Quia
festum est. quod in diuersitatis motus est id. medietas
quo est motus. Et similiter est in corpore corporis. s. quia in
modum. quod motus est in corpore subtilioris. est uelocius quod
motus est in corpore spissioris. deinde dicit. quod quam
accidit hoc medietas. et dicit. Et ipsum aut multum

et est. i. et in tanditatis est illud. medietas quod est motus resistet in motu. Et hoc resistere di
uersitatem sit magis in. Resistet. n. multum.
quia meius motus quo est. quod mouetur in eo.
Et resistet minus. quia fuerit descens. dum dicit. et
magis. i. Et meius quod resistit per suum motum ad
diam. propter. resistit magis. quia fuerit difficilis
diuisus. et pars. diuisitas gratia melior in illud di
aly cum. s. in difficultate. et facilitate resistentiae
aut motus. aut quemcumque est in diuisitate eidem
motum. aut mobilium similium. dum non manent
quod est difficilis diuisus. et dicit. Et est illud. in quo est
multa spissitudo. Et in ipsum potest hac pars hoc
pit in hac dictione. ut per lineas. et dicit. Expellat
gratia et est. i. potatur gratia corpus quod moueatur in medio. a.
et meius. i. quo monetur. ponatur. b. Et tempus
in quo modo. sit. c. potatur et motum. a. in quo medio
subtilium pro. et sit. d. et tempus in quo modo. a. in
hoc modo sit. b. Et potatur. a. moneri ex du
obus medius per duo spacia equalia. s. ex. b. et
grossioris. et ex. d. subtilioris. sed gratia. ut tempus in quo
transit per duo spacia diuisetur. Notum est
ei. quod uelocius transit idem spacium in minori tempore. Et
et in uelocitatis et tardius in his duobus motibus est diuisitas meior in tenuitate. et grossitudine
sequitur. ut proportio temporis ad tempus sit sicut proportio spissi
tudinis. quae est in altio meo ad illam. quae est in alio
Et similiter proportio motus ad motum. Et in dicit ex
duobus. dicit et ex duobus magis. Vt duo sit ma
gnificentior. et quod nihil diminutum in uno ex. appetet
in alio. et dixit. Et in uno illi est et. i. Vacuum. gratia pon
natur in loco. b. quod est meius grossi aqua. Et in lo
co. c. quod est medium subtili aer. Quanto gratia aer est
subtilior aqua. et minus resistit quam res mota
Tanto magis est uelocitas motus. a. in eo. quam in
aqua. proportio gratia uelocitatis ad uelocitatem est sicut p
portio excessus subtilitatis aeris super subtili
tatem aqua. deinde dicit. sicut et quod si fuerit duplum et.
i. s. quod sequitur. si possimus. quia aer est duplum
ad aquam in subtilitate. Vt res in aqua mota per
transeat spacium equale spatio. quod pertransit et
in aere tempore duplo ad tempus in quo pertranseat per
in aqua. tempus quod est. c. et est id. in quo pertransit et
spacium res mota in corpore spissioris. est duplum
ad tempus. b. in quo modo per spacium equale illi in
corpore subtilioris. quod est. c. Tardius. n. super pertran
sit idem spacium in longitudine tempus. Et hic non expressit
sit propter hoc. hac. intellecta tunc est ex ipso primae
dinde dicit. Et quanto magis fuerit id. medietas quo
et. Et hoc est manifestum est per se. Et est point
alias partes has partes. quia est et alias partes
et dicit. Vacuum uero et. i. Vacuum non nullum
est esse in subtilitate ad subtilitatem corporis me
dietas quod fuerit motus. Et est dicit. nullum hic quod
atur ad corpus. intelligendum. et vacuum nullum
est esse. quia corpus meius excedit vacuum.
v. gratia. in subtilitate. in vacuo. n. non est subtilitas
quae dicatur esse subtilis ignis. v. gratia. aut aeris. et
inde dicit. Quemadmodum non est esse et. i. et
et vacuum et corpus medium non est. propter et
vacuum non est subtilitas. Et est id. sed quod quod per
atur media adimitur in subtilitate. et spissitudine.
Quemadmodum non quod non est esse ad id. quod
non est unum ad id. quod est unum. nunquam. n. quantum
adimitur. quia quod mutatur in uno. Et uli ora duo

que nō ꝓmuicāt i ma cāte nō hēnt ꝓpēz
ad iuicē. Et hēc iteꝝ nō bat cū dicat. Si g̃. x.
excedēnt tā. ꝛc. 1. Et nūl excedēt se ad in
p uitates. i quib⁹ cōicant. Illō a' i q⁰ nō est
unus. nullū hz ꝓpēz ad nūz. Et sili' id. i quo
nō est sb̄tilitas. nullū hēt ꝓpēz ad nūz cōz
hēnca sb̄tilitēz. Dnisa. n. ſz mag⁹ a minus
nectio cōicāt i aliq⁹ ma cāte. Deinde d⁹. Non
unus nō ꝛc. 1. Qd a' finit ex entib⁹. i q⁰ nō m
uēit nūl. nō hēt ꝓpōtēz ad id. i q⁰ est unūl.
qua cadat it' ra excessus. Dnisa d⁹. Excedē
n. ꝛc. 1. Illō. n. qd dz excedē aliqd. nectio q
dīditur i id. p qd excedit. a i id qd excedit.
x. gr. qz. x. excedēt duo. nectē est. ut dui
datur in duo. quib⁹ excedit. a duo q̃ exce
dit. Cuz g̃ finit aliqd qd nō diuidz i aliqd
a finit aliq' qd diuidz i ip̄z. nō dicitur. a
illō diuidit i id. excedat illō. qd nō di
uidit. x. g̃. Qm. x. nō dīr excedē ad i quo
nō est unus. Qm si excedēt. tūc. x. diuidē
tur i excessiuz. Et illō i quo nō ē unūl. qd est
ipse. Et hēc iteꝝ nectē cū d⁹. g⁰ nectē ē ut
x. diuidatur a ꝛc. 1. Qm nectē est. ut. x. diui
datur i illō. p qd excedit illō. i quo nō est
unūl. a id. i quo nō est unūl. Et qz ꝓpōtō qm
iteꝝ dō declarāt ē cōis nūs. a alys. a ad d⁹
exēplū d nūs. Vt ut ad dāt exemplūm de
mag⁹. a d⁹. Lineā. n. nō excedit punctū. a.
a ꝓ hēc nō iuicitur ꝓpōtō iter lineas. a punct⁹
qua pueniat excessiū. Qm si ita ēēt. tūc res
excedēs. a res excessa ēēnt ptes lineē. Et
sic linea a ponētur ex punctis. a p declarabitur
hēc ē ipse. Et declarant hēc ꝓpositēz dicēs
q ē excedēs aliqd dz diuidi in excessiuz. a
i rez excessum. a uacuuz nō diuidi i illō. pz
qd excedit cōz p. cū i eo nō sit sb̄tilitas. Deinde
ponit ōnez. q̃ sequitur ex hēc. Et ē. q uacuuz nō
hz ꝓpōtēz ad plenuz. qua dicitur excedē ple
nuz i sb̄tilitē. Et d⁹. Et sili' a uacuuz. Et d⁹.
Et iste sillō ē i sua figura. et qd sb̄tilitat ē
mōz ꝓpōtō. Et cū declarāt hēc ꝓpēz ōnē. de
dit in ipse. qd sē ex ea. si aliquid mō i ua
cuo. Et d⁹. g⁰ nec mot' est i eo. 1. Et cū ua
cuuz nō hēt ꝓpōtēz ad plenuz i sb̄tilitate.
q pōt aliqd mouēri. sē ex hēc. Vt mot' i uac
nō hēat ꝓpōtēz ad motuz i pleno. Et sic ēēt
mot' diuisib' ite iuisibilis. s. i instanti. qd
est ipse. a p declarabi. Et q̃ h' ꝛaꝛ pit p q̃sta
ti. q declaratur i. ē. s. q oīs mot' est in tpe. a
mot' diuisib' Inep bīn mouēt hic q̃ez. d⁹ enī.
q nō sequitur. ut ꝓpōtō mot' eidez lapidis i aq̃
ad motuz ei' in aere sit sic ꝓpōtō spissitudi
nis aq ad spissitudiēz aeris. ñ mot' lapi
dis ēēt i tpe ꝓ hēc q mō i me⁰. Et si hēc ēēt.
ōtingēt. ut nūl' motus ēēt i tpe. ñ ꝓ ipe
diēs medius. oxdnuz. n. nī ipediē rez moti
Et si ita ēēt. tē cōz celestia mouēntur i instā
ti. cū nl' ēēt medius ipediēs hic. sic illic. Et d⁹
q ꝓpōtō sb̄tilitatis aq ad sub tilitatēz aeris
est sic ꝓpōtō tarditatis aeris motus i aqua
ad tarditatē aeris ei i aere. Et hēc sūt nē
ba ei i. A⁰. sin lib'. q d⁹. Et illa resistētia q
ē iter plenū q cōz qd mō i eo ē s mt qia et
pōz uacuū fīat aliq ꝓpōtēz i. x. Et nō est sic
existimatuz d ei oppinōē. ꝓpōtō. n. aq ad aq

i spissitudīē est sic ꝓpōtō mot' lapidis i
aqua ad ei motuz in aere. Sz ꝓpōtō ꝓtenē
ōtis aq ad pōm ōtis aeris est sic ꝓpōtō tar
ditatis aeris in mote ex illo. i quo monet.
x. gr. aqua ad tarditatē aeris q. qm mō in
aere. Qm si ita ēēt sic existimauit aliq. tē
mot' nūlis ēēt molētus. si illic nō ēēt resistē
tia. quo ēēt mot'. Nectē ē. n. ut ēēt i. o. Quo
g⁹ dicēt de motu celaz. a illic nō est resistē
tia. Qm illic nō dio oio. Naz locus celi rez ē
sp. Nō itaq ceuacuatur un' locus. a ali' iplet.
nectē ē g⁹. ut mot' celestis sit i. o. Sz nos
uōmus i eo maxima tarditatē. ut i motu
stellaz fixaz. Et maxima uelocitez. ut i mo
tu diurno. Et hēc nō ē. i ꝓ distāciaz moto
nis i nobis a moto. Cū g⁹ finit nobilior. tūc
illō qd mō ab eo. ēēt uelocius. Et cū motoz
finit minōris nobilitatis. ēēt ꝓpīnquoz motu. a
tūc mot' ēēt tardior. h. n. sunt uerba ei. Et
si hēc qd dicit. ꝛc. datur. tūc dz ꝛaꝛ. aliz ē fla.
Qm si ꝓpōtō sb̄tilitatis medij ad sb̄tilitez
alterius medij ē sic ꝓpōtō ꝛaꝛ tarditatis a
motoz i illō eoz ad tarditatē ꝛaꝛ ei m a⁰
nō sic ꝓpōtō ipi motus. nō sē ut id qd mouē
tur i uacuo. moueatur i nullāti. Qm tūc nō
auferetur ab eo. ñ tarditas. q ꝛaꝛ ei ꝓpē
medius. a remanz ei motus ñalis. a omis
mot' est i tpe. g⁰ illō qd mouetur i uacuo.
mō i tpe nectē. a motus diuisib'. a nullus seq̃
ipse. Hēc g⁹ ē qd ante. Nos aut dicam. q
manifestum ē p se. q sicut ēqlitatis motuum
rez motaz sunt ēcien' i declinatōē. a fi⁰. et a
magnitudīē qm mouētur i uno me⁰. aut in
duob⁹ medijs ēqlib⁹ i tempo. a grossitudīē ē
equalitas medij. a manifestū ē. q diuersitas
eius i tempitate sq̃ mag⁹ a minus ē cū diuē
sitatis motus i uelocitate a tardi⁹. Et q. si
diuisitas ei cū est diuisitas medij seqt ēqlē
sb̄tilitatez. s. a aug⁰ illi diuisitatis seqt aug⁰
sb̄tilitas. Et diminuto illi diminutez illius. g⁰
manifestū est. q ꝓpōtō motuū ē sz ꝓpōtō m
medij ex i spissitudīē a tenuitate. Et iste p
positēs sūt manifeste p se. s. a cū fiunt duo
mota ēqlia i gradu. a tenuitate. a fi⁰. a mag⁹
tudīē. a moueātur i uno me⁰. q mot' eoz et
equal' i uelocitē. Et q utriuq ꝓpōsit equale
spacū i ꝛ equali. Et ei duo media diuersa i
tenuitē q mot' eoz diuisabatur diuisitē ꝓpōl.
Et uli' manifestum ē. q cū diuisitas a ēqlitatis
motuum ē diuisitas a ēqlitas ꝓpōnis motuū
ad ꝛē motaz. Cū g⁹ fiunt duo motēs a duo
mota. a ꝓpōtō alterius motuis ad alterez mot'
fiunt. sicut ꝓpōtō reliq motuis ad reliq mot'
Tūc duo mot' erūt ēqles i uelocitate. Et cū
ꝓpōtō diuersabitē. diuersabit a motus ꝓ
illaz ꝓpōtēz. Et hēc idē ē i motib⁹ uī tis a ñ
lib⁹. Sz i uolētis cū duo motēs fiunt equa
les i pō. diuersitas ēēt ꝓ ipediēs. In ñalis
uō diuersitas aut ēqlitas ē ꝓ diuersitez aut
equalitez ꝓpōnis motuis ad rez motam.
Et nō sequitur. ut i eis sit equalitas aut ēq
litatez monēdum i pō. qm ꝓpōtō diuisatur. q d
nō sequitur hēc uolentis. qm ipediēs diuer
satur. Qm p diuersitatem ipediēs diuersa
batur ꝓpōl. Ille g⁹ ꝓpōs sūt manifeste p se.

Ubi ut ꝓpōtō motus ad motum i uelocitate et tarditate sic sicut ꝓpōtō medij ad medium in spissitudine et sb̄tilitate.

Et si cet sic dicat. ante. s. q' in libi motib' no
cit proprio motus ad motum. sic proprio spissi
tudinis ad spissitudinem. Sz sicut pro tardi
ad tarditatem. ostendet hoc in oib' motib' u
oletis ita q' illud deum in ultio. vij. Q. ca. a
liq' corp' mouit aliud corp' p aliq' spacium in a
te. q' mouebit medietas illius corporis p illud
spacium in medietate illi' t'. cet. ostendet. n. s' m
ante. ut proprio t' ad tpis. si cet si sic proprio
tarditatis ad tarditatem. Et ca. isti enoris fuit
existimate. q' tarditas. a velocitas fuit motui
additi motui. a diminuta ab eo. Sic in mea q'
additur in mece. aut diminuit ab ea. Cum g'
existimatur. q' velocitas e additio sup motum
nalem. a tarditis diminutio. a ca isti additio
nis. a diminutionis fuit resistentia. se ex hoc u
propter resistentia ad resistens sit sic proprio tar
ditatis ad tarditate. no sic propr' mot' ad mo
tum. Cum qn quib' libi proprio' additur ei q
dem q'titas. aut diminuitur. no remabit pro
prio nalem. Et ante existimant. q' mot' ssi
bil' est illo. q' remanet ex motu nali. Et ex
istimant. q' mot' nal' e qn una mensura. ex qua
diminuitur due mensure sz proprie diuar me
sur q'titatis. Et uid'. q' cum hoc accit in qua
titatib'. no se ut proprio diminuta ad diminutum
sit sic proprio remanentis ad remanens. Et e
xistimant. q' accit motui nali pp impedimentum ali
qua diminutio sz proprie impedientis ad impedien'.
Et existimant sicut dicit. q' mot' ssibil' est illo.
qd remanet ex motu nali p' diminutione. Sd re
manet ex magnitudine p' diminutione. Et ideo
iudicant. q' no se ut propr' motus ssibil' ad q
motui ssibilis sit sic proprio impedientis ad impe
dien'. Sz sic proprio tarditatis ad tardi'. Sd
no se in q'titatib'. q' diminuitur sz aliq' q'tate
proportione. Sz dicit. q' qn ex quanti' mani'
diminuit aliq' q'titas in actu. remanet residui
q'tas in actu. Et qn motui nali accit diminu
tio mot' nalis no det esse n in po. q' te motui
ssibilis no est nisi mot' no nalis. q' e diminu
ex motu nali. no mot' nalis. cui accit diminu
Et sili ratione aliq' motui moueatur velocia mo
nali. Tunc no est illic mot' nalis. a additio. si
additio tm. Vsq tm dicam. q' proprio tardi' ad
tarditate e sic proprio impedit' ad impedi'. ad impe
diens. ut dicit ante. Sz no e h' aliqd. n tar
ditas. Et ista qd est sophyca. Sz e difficile
q' e sz coniecture. Cum q' mot' assimilatur linee
existimat. q' id qd ostendit in linea. ostendit in mo
tu. declaratum e g' ex hoc sm mece. q' propr' impe
ad impedien' e sicut propr' mot'. Et hoc e in mo
tib' moletis. qn motor fuit tce. a sim impedi
fuit ex mec. aut ex ipo motu. Et q' hoc diuersatur
in motib' nalib' sz diuersitatem propr' mu
q' fuit inter motorem. a res motam. Cum in illis
sit hoc impedien'. s. sz diuersitate proprio exce
ssus pe motoris sup re motam ad excessum po
sz motoris sup re motam. Sz quaerit aliqs
qn ei posuim. q' iste motus e in mec impedi
tus a meio. n sequitur. Et si accessim. q' proprio
motum. q' fuit a mec ad in mece. e sicut propr
impedit ad impediens. Vt qn tce motum moue
tur in vacuo. moueatur motu idum. a in
istanti. Sz sequitur necio. ut moueat in tpe

cui proprio ad tpis. in quo mo in mece. sic proprio
excessus pe motoris sup re motam sz q' e
mota tm. s. ab sq eo. q' illic sit impediens ex
tinsecus ad excessum potentiae motoris sup re
motam sz q' e impedita. Vnde existimatur a. q'
liq' excedatur iste proprio. quib' usus e tm u m
ducit ad ipsc. qd mtur in ouce. Et ad h' di
cendum. Q. isti mot' q' fuit opor simplic' nec
di' aqua. a aere. no fuit mot' impedit a meio
ut appet in po aspectu. Cum si ita cet. tunc cent h'
motus nales. q' mi dum fuit in meio. nz in mei
retur. si cet po' hoc cor mouei sui meio. qd
e ipsc. n vacuum cet. Et ca in hoc q' in mouet.
in vacuo mec est. Cum res mota necio deber
hoc cum mouere aliqua resistentia. qua po mo
toris excedat pm illi. Et hoc est in motibus
nalib'. Et si no. tunc qnlib' motor mouet
qolib' corp'. Et pp diuersitate illi' proprio
nis q' e ex resistentia inter motorem. a re motam.
simpl' diuersantur motus corporis celestium.
Vnde qdam fuit velocior qb' da. Et pp hanc re
sistentiam motor no mouet re motam. n qn po
ei excedit pm rei mote. Nes. n. mota uli
e silis mo quoda motori. a o. alio mo. Et
hoc e intelligendum d' nobilitate. qua d' ante. in
corib' celestib'. ovtor. n. cum po' e excedens
magis e nobilior motore. cum po e mior in ex
cessu. Et mai sestii e. q' ista resistentia inei
inter motorem. a re motam. qn res mota fuit
distincta p se. Sic e dispo in corib' celestibus.
In ellis no res mota est in po. a motor in ac
tu. cum sit q'pita ex pa ma. a forma simpli
cib'. a motor e for. a res mota e ma. Et q' h'
corpora no distinguuntur in re mota. a motore in
actu. ipsc e mo ea mouei sine meo. Et ante
declarant. q' pp hoc fuit necte ista no moui ex
sui meo ex se i. g. istius libri. Si g' h' cor sim
plicia mouentur sui meo. no cet hoc resistentia
inter motorem. a re motam. vmo no cet h'
resistentia inter motorem. a re mota oio celiter.
Et hoc ostendet. ut mouentur in vacuo. seq
retur. ut mouentur motu idum. a tpe idi
nisi. pnedo. q' h' cor moui in meo est nale
eis. Et ca est in hoc q' mouentur. no sic ex
istimatur. q' sunt mota ex se no nali. sic existi
mat ante. Sunep. g' fecit dubitare in hoc sez
mece in duob' locis. Vnus cor e in quo dicit. q'
proprio motus ad motum ne est sic proprio
spissitudinis medii ad spissitudinem medii. Se
cundum aut e. q' isti motus sunt impediti ex mec.
a no nales. Et nullus pucit ante ipm ad illas
qones. a id pfundus cit iste sup alios. Et in exe
plan a quo sepsimi. incipimus qdam solum p se.
a iscriptum cit hoc. Illos aut dicam. q' nece
est. q' inter motorem. a re mota sit resistentia. ov
tor. n. mouet re motam sz q' est gnis. Et res mo
ta mo ab illo sz q' est similis. Et eis motus
sz excessus motus pe motoris sup re mota
a diuersitas motum in velocitate. a tarditate
est sz hac proprio. que e inter duas potentias
Et ista resistentia cit aut cit ex ipso moto. qn
illd. qd mo ex se dicit in motum in actu. a re
motam in actu. Sic e dispo in celestib'. a in corib'
celestib'. sunt cit ex ipso meio. in qo mo. Et h'
est. qn res mota no diuidit in motorem. a rem

Ho quo cantat mot' nalis corporis cum pp quam cam alte e uellocior alterio.

hic laudat adepe

Velocitas et tarditas motu intendunt penes portionem excessus pot mot sup rem motam

motū i actu. qd est dispō i corpb simplicib. sū
resistēcia ex uacuo. s. ex re mota. a ex medio. qd
ē dispō i aliis. que monetur i aliis. ista aut i
quib res mota ex se diuidit i motore i actu.
a re mota i actu. nō necessio iungēt medio. Sz
si fiūt. est p accis. Ista aut q̄ mouētur ex se
q̄ nō diuidūtur i motores. a rez mota i actu. a
necessio iungēt medio. Et hi sūt cōtrarii a le-
ma. Et si nō mouentur nō i tpe. aut nl sit illic
qd resistat pe motuē. a est i pole. ut hānt
motus naturales. a sūt sp imperta. Et ideo oriūt
q̄ cū possimus ista mouēri i uacuo. ut mouē
antē in tpe. a ut motus grauis. a grauis sit e
qualē i uelocitē. qd ē i pole. Qd ḡ existimauerūt
est. q̄ ista simplicia habent motus naturales sine medio.

Et si res mota mō mei te tbtilissimo cor-
pore i tanto tpe p tantū spacium. Tunc
mei te uacuo erit. ab oi operatore. Sit g. z.
uacuum. a sit eqlē. b. Si g. a. pertransit. a mo
uetur i aliq tpe. s. i tpe. r. sz est bmus. h. tuc
ista pore erit pore uacuū ad plenū. pertran
seat g. a. i tpe equali. r. p spacium. b. a pertrāse
at a sz pore ter. q̄ ē iter tpe. h. a tpus. r. ad
addens in flo. subtilite superacēn. qui ē. b. Qd
si. g. fiūt corp tbtili q̄. b. sz excessum. h. sup
r. tuc pertransitur. z. i uelocitate est i tpe eqli. f.
si. a. mouet. Si g. i. z. nō fiūt cor. tuc moti.
a. i eo est uelocior. sz est i. r. g. sē. Vt pertransi
tus ei p ipsum sit i tpe equali. Sui fiūt plenū.
sui uacuum. qd est impole. Ro. co. 12

Ista a est alia declāto ad ostendendū.
Cum si adūsaūm nō existit i pole. qd sē
ex sumē pto. qd ē motū ē indiuisibile.
a i tpe indiuisibili. a dicit. y mo mot. q. ē i uacuo
est in tpe. Dicabim a. q̄ ex hoc sē impole. q̄
nō pōt accidere. Et hoc est ponendo. q̄ idē motū
mō p spacium equale i uacuo. q̄ pleno. X. gr. i
aere. Cū g. possimus ipm mouēri p hoc duo
spacia equalia. quorū altū ē i uacuo. a ali
q̄ i aere. i duo b. tpi b. ostendit ē. q̄ tpe
i quo pertransit spacium. qd est i uacuo. est bmus.
Cum i uacuo. nō ē resistēcia. Ergo g. tpus mi
hēbit aliū proportionem ad hoc tpe. maior.
Et manifestum ē. q̄ si nos ymaginati fuerimus
corp tbtilius aere. sz addentem tpis maiorem
sup tpis minus. manifestum ē. Q̄ illo motus
pertransibit i hoc corpe tbtilioris spacium equale
ipi. i q̄ pertransiūt ipm i uacuo. cū possimus
q̄ pore tpis. ad tpus est sicut pore subtilitas
alterius medii. ad tbtilitatem reliqui medii.
Et sic rē motus pertransibit spacium eqle i tpe
equali. mei te uacuo. a medio te pleno. hoc g.
ē dicēdum ante i hoc loco. a dicē. Sz si omis re. mō
a c. 1. Cum si possimus. q̄ res mota i aliq
corpe tbtilissimo. a mō a in uacuo. necessē mo
uebitur i uacuo uelocius. Et cū possimus hāc
propōem. incepit indūcere prius indūcētes. ad i hēn.
a dicit. Sit g. z. uacuum. a c. 1. a. g. qd ē res
mota. si pertransit hoc spacium. qd ē i uacuo.
s. z. et a est minus ipm motum i eo. aliq tpe.
Sit g. illo tpe. h. et ē manifestum. q̄ hoc tpis
ē bmus tpe. h. in quo. a. mō spacio i. b. qd
est i aere. Ordo. n. i uacuo ē uelocior moto i
aere. Et cū ita sit. tuc pore tpis. h. ad tpus

h. est sicut pore motus. a. i uacuo ad motū i
aere. Et hoc iterū obiicit. dicit. Tuc ita p
pore est sicut pore uacui ad plenū. Dni dicē
p ratificat g. a. a c. 1. Et cū pore tpis. h. ad
tpus. h. est pore motus. q̄ est i uacuo ad
motū. quē ē in aere. patet g. q. a. qd ē motū
moueatur i tpe equali. h. a est id in q̄ mō
i uacuo p spacium equale spatio uacui a aeris
i corpe tbtiori aere. a sit id spacium. z. Et ē ma
nifestum. q̄ pertransibit illud spacium sz pore tpis
h. ad tpus. h. cū possimus. q̄ corp in q̄ ē spa
cium. z. ē tbtius aere sz pore tpis. h. ad
h. i. quū pertransiūt spacium. z. ad tpus. h. qd pe
transiūt in eo i uacuo. Et hoc iterū debet cum
dicit. Et pertransibit a sz pore a c. 1. Et ē impole
ipm pertransire hoc spacium. s. z. sz pore tpis a
motus i uacuo. ad tpus mot in aere. Cū possimus
ipm hoc corp i quo est spacium. z. mai i tbtili
tate. a aere. sz q̄ tpus. h. ē mai tpe. h. s. sic p
pore tpis motus in uacuo ad tpus motus
in aere. Et hi iterū obiicit cū dicit. Quū si. z. a c.
1. Si g. cor ymaginatum. s. z. fiūt tbtius. b.
s. aere. sz excessum tpis. h. Et ē illud. i q̄. a.
mō i uacuo p illud spacium. Tuc. a. pertransibit
spacium. z. i uelocitate in tpe equale ei. in q̄ p
transibit id spacium i uacuo. qd est tpus. h.
Si possimus. s. a. mouēri i uacuo. Deinde ic
pit declarare i pole. qd sequitur ex hoc a dixe. Si
g. i. z. nō fiūt cor. a. Sz si possimus. q̄ i ua
cuo nō ē corp oio. ostenditur est. q̄ mot. a.
est i eo uelocior. q̄ motus ei i corpe. qd possu
mus tbtilius aere sz pore tpis motus. a. i
aere ad tpus motus ei i uacuo. Sz ita declara
mus q̄ mot ei medio te uacuo a corpe tbti
lioris ē equal. q̄ ē in corpe tpe. ostendit. n. in
uacuo dicē uelocior. Et ante indūxit hanc
dicta sam pp hoc. q̄ sciūt d q̄ dicta te pme
demostratoi. Cum i pporib hui dictatoris nō ē
dubitandū. ñ i pposito dicēte. Q̄ pole est
ymaginari corpus. cui pore i tbtilite ad
aerem sit. sic pore tpis. in quo ē mot. V. g.
i aere. aut i igne. ad tpus mot i uacuo. Dicē
dum. q̄ ista po est fta i pole. nō fta pole. Impole
ē. n. ducere ex aliis corp subtilius igne. a
g. i pole est. qd sequitur ex ista abitur. Non sē.
Cum tuc pōt d. q̄ id i pole sē ex pōe fta. nō i
expōio. Et ui. q̄ ita est de tbtilitate a spis
situdine. sicē ē de dione lineē. a superficiē. Cum
q̄ ad modū linea sz q̄ ē linea. pōt diuidi
in infinitum. qd ē impole. sz q̄ est lata tiesse
aut igneā. Ita d tbtilitē pōt inte processus
i infinitum ex sua na. s. sz q̄ ē tbtilitas sim
plex. nō sz. q̄ ē tbtilitas corpis mobil. Et sz
hoc ppo posita ē fta pole sz q̄ sūt pō. Et ex fto
possibili nō sequitur fta impole. Et hoc nō d
clarationis. ml tractē utitur arg. et a plo. Et
est na declē. quū nō positum fuit i eo. sz q̄ ē
fta i pole. nō sz q̄ est fta i pole.

Apet g. q̄ si fiūt hic aliq tpus. in q̄
aliqd impole i uacuo expllatum. est
possible. Cum i uacuo aliqd. qd pertra
sit i tpe equali. sui plenū. sui uacuum erit
aliud i opatione corpis. sic tpis pertransit ad
tpus. Et dico hoc. q̄ ca eius. qd sequitur ex hoc
est manifesta. Et q̄ quilib motus pertransit ad

quibus motu aliquid proportet. oportet. n. e in
tpe. q omne tpe habet proportem ad omne tpus. an
finit finitu. Sz vacuum cum plenum no habet
proportionem. Ab. co. A3

Hic inducit inducit summum ei. qd pdix
in hc dmatoe. a dr. ovaifestum e g.
ex hoc. q si finit pitum aliq tps. i q
aliqd movetur i vacuo. otingit ipsi. qd e.
ad ptransire i equali spacio equale i vacuo.
q pleno. Et ca ei. q sequitur ex hoc est. Qm ipsi
est ygnoran cor cum proto ad cor. medie qd
q medie vacuo. q ponum ad movei p tem
spacium. i. sic proto tpis. i q aliqd movet
p ultd spacium meie cor. p to p ad tpis. i q
mod p id. meie vacuo. ex quo sequitur aliqnd
movei p tem spacium i aliquo tpe. medie
vacuo q pleno. qd est impsi. dm dr. Et
uli ca eius ac. i. Et uli pbes. ex qu by sequt
hoc ipsi. sint due. Qua ma altera e. Qm
quibus mot by proportem ad quibus motum.
Qm quibus est in tpe. q qd ibus tpis habet proportem
ad q ibus tpus. ci fuerit finita. Altera est.
q vacuum no habet pportem ad plenum. Ci g. qm
gratum his duab ppoib. motum ee i vacuo.
sed altem duos. Aut q mot i vacuo est. si i
tpe. Cm posumus. q ca ei. qd mot e i tpe.
est plenum. medie qd fit mot. Aut q tde
motum moveatur p tde spacium i eodem tpe.
mediante vacuo. a pleno. A4

Hoc g. otingit cor by ex diuersitate ex
illo. mediante qd fit motus. Ex sic
assice aut cor por mobilium hoc. qd
naturale. Dicamus g. q uidem. quae st
mag pondera sa. sint grana. sui lenia. cum fu
erint in aliis dispoib in ca fie eodem modo mo
vei i equali loco velocie sz pportes eor ad mu
de. Sequt g. ut tlis sit eor dispo i vacuo.
a. Sz hoc e impsi. qm no pot aliqs dice. qua
d ca explicitur i eo vellocie. Qm hoc i pleno est
necum. Quod. n. e vellocius forcius. vello
cius diuidit illud. Illud. n. qd mod. aut illud
qd ced. aut p suam figuram diuidit. aut p su
m pond. Ex qd sequitur. ut mot omm cor por
sit equalis i velocitate. qd est ipsi. Ab. co. A2

Qm inducit duas deniatoes accepta
ex diuersite medii. i quo cor simpli
movetur. Vult inducere dmatoem. acep
tam ex diuersitate por motiam. q sint i cor by
simplicib. a dr. hoc g. otingit a c. i. hoc g. i
psi. qd ac. hinc poi ex ppoib accepts ex
diuersitate cor por mobilium i velocite a tardi
te p id. medie quo fit motus. Dm dr. s m no
successium cor por mobilium a c. i. Qd a otingit
hinc poi ex ppositoib accepts ex successione
cor por mobilium i velocite a tarditate sz por
cor motus. e hoc. qd naturale. Dm dr. Dici
g. a c. i. Oranifestum est. n. p se. q cor. que sint
maioris declinatois. sint fuerit grana. sint le
nia. ci tunc equalia i figura. a magnitudine
a mia. sint velocioris motus. q illa. que se mi
noris declinatois. Et q illud. qd e maioris de
clinatois pfinsit idem spacium i minori tpe id. i
quo p transit ipsum id. qd e minoris declinatois.
Et q pproto tpis ad tep est sic pproto pe mo
tuum ad pom motuum. Sta q si posumus duas

equalia i figura. a magnitudine. a granitate
finit dupla ad gram alius. Tunc id qd e
minoris granitatis movebit p spacium i dupo
tpe ad tps. i q me i illo gram. dm dr. g se
a c. i. Et ci manifestum sit p se. q corp gram
e velocioris mot. a hoc accidit pp medium. qd
resistit mo. Qm si ill no esset me ium. no esset
resistentia. g ca ipsum minus gravi movei m
vacuo. si est necce. ut sit velocio id. qd e mi
noris gravitatis. Qm no est illic ca. ex q gra
mus expliceretur velocio. Ex qd sequitur. ut
mot eor no solum no sit eqlis. si in no tpe.
ut declaramim. Et ci declaramus. q ipsi est
dace cm diuisitatis duor motor diuersorum i
declinatoe. i velocite. a tardite ex vacuo. Hoc
pit declarice. q ci illi manifesti e ex pleno. a
dr. hoc. n. i pleno a c. i. Et gravi ee velocio
re motus. medium e. ci motus ei finit i ple
no. Et ca i hoc e. Qm id qd e maioris declina
tois q a e forcius. ci diuidit plenum. Et sili
illud qd e acutioris fie. ferrum dividit aerem.
Demo dr. Illud. n. qd mod. a c. i. cor. n. qd
mod i medio. aut cedit ab eo p medium. aut p
gravitate tm. aut p declinatoem. s. qm id q
est acutioris fie. ci diuidit. dm dr. Et silit
gravi. aut p utriqd. dmte dr. Ex qd sequitur et q.
Et intendit in vacuo. Et ex hoc impsi intellig
duo. s. Vt oia sint equalia i velocite. s. mot
gravioris a minoris gravitatis. a ci hoc est. s. tpe.
aut sit ut sit ci hoc. no i tpe. tunc ipsi. qd i
tendit q elucie. Acit i eo. qd quiep. qua a ea dis
solumus. Et si dicim. qd intendit hic aer. e.
Vt id qd e maioris gravitatis. no e velocius
cadere ab ista qde. Sz pot aliq dice forte. ex
hoc no accidat impsi. Qm hoc no accidit gra
vi a leni. si qr fuit impedita a motu naturali.
Sz respsio ad hi est respsio predta. s. Qm
gve et leve no impeditur a medio. i quo mo
tum mot ei in medio e violentus. si fuit. Apet
g. q si vacuum fuit. sed qm ei. pp qd pmit
vacuum dicite. ee. Existimat. n. ee vacuum. si
motus i loco sit distinctum p se. Et hoc e di
cere. loci ee aliquod separatum. Et q ca po
sumus hoc ee impsi. Ab. co. A4

Dicit. Oranifestum e g. ex his dmatoib.
q si vacuum fuit. otingeret qm illi. qd
coegit dicentes vacuum ee. dice ipsum
ee. s. motum no ee. Et sic habat. n. q si motus
eet. vacuum foret. Et ci dicit. distinctum p se.
intendit. q isti no oppinatur ipsum admisce
n cor by. Sic oppiatur alia secta dicentium. va
cuum ee. dmte dr. Et hoc e dice a c. i. Et di
ee. vacuum ee separatum. nl ad e. si dice. locum
ee dmte sice separatos. qd ita distinxamus.
Et cum aliq fuit pscuta. A4
de vacuo. inuenet ipsum ee i ea natura
ee vacuum. Sic di. Qm q ad modum.
si quis posuit corp obrit i aqua. evacuabit
de aqua. q tum corpus cubit. sta e de aere.
Et si latet ssum i quocumq cor. hem tranf
latum. potatur. necce est g. a si no q hoc tm
a desetum. ut tm ferratum. quo manifestum est tm
ferri. s. adferrius. si transito ei fuit ad ferri
us. ut tra. ad. Aut ad superius. ut sigs. Aut
ad utrumq pte. Et quo fuerit cor. i quo pon.

Hic dicit ex dicta qde tal istis latis greca.

Quod d g. vacui si sit accidat
qui d ipsi p pbat ee vacuum ma ex
dis e. Hy d g oppinat vacuum ee
sig cum si loci motus distctum p se. h
autem id est q e loci dice ee aliquid
separatum. Sz hoc d ipsi si sit dmo e
prius;

in uacuo. uel hoc est impossibile. quia non est corpus. Sed si penetrabit ex eo, i cubito dimensio equalis dimensioni ei. Et ita dimensio erit pri in uacuo. Et sili est dispo. si aqua non cederet cubito. quod est ligneum. Nec aer. si iterat ipsum. Si cubitus hi quantitate. sic est quantitas uacui. quod occupat. Et hoc sive fiunt calidum. aut frigidum. Sive graue. aut leue. Sed ita est alia ab omibus uacuitatibus sing. quia si non sit separata. s. corporis cubiti. quod est ex ligno. si ymaginetur esse separatum ab omnib alijs rebus. Et si non fiunt leue neq; graue. tm occupabit uacuum equale sibi. quia est in pte loci uacui equali sibi. Quoniam est dua ite corporis cubiti. aut uacuum. aut locum esse lex. ei. Et si fuit possibile. ut due sint i hoc dispositione. Quod quidem phibet. ut i eodem loco fiunt. quot possumus i mente. hoc quidem est impossibile. iopinabile

Quam opleant de destruc[tione] uacui ex motu. renexus est ad destruendum ipsum ex sua natura. s. quia recipit corpus. quod dicit. Et cui aliquis fiunt pscutat. ac. 1. Et cui aliquis fiunt pscutat de uacuo. utrum sit. aut non. ipsum esse uacuum ab esse. s. ipsum esse priuatorum priuatum. Et quia nulla est utilitas ponendo ipsum i rebus naturalibus. d. Incipit iouenes pponere. ex quibus sequitur impossibile. si uacuum fuerit. Et dicit. quia quod motum si aliquis ac. 1. quia ab ssimu. Quia si aliquis possint corpora cubiti i aqua. cedetur ex aqua. a firmatur i alium locum. quantum est corpus cubiti. sta necesse est. ut i aere accedat. qui i eo fiunt positum corpora cubiti. Sed hoc latet ssimus. quia hoc manifestum est per se. dicendo dicit. Et quecumque corpora sunt a ac. 1. Et uel manifestum est per se. Quecumque corpora in natura est transferri. quia in eo fuerit positum alio corpori necesse est. si id corpus non occupet. a oggere ad se. necesse est ut transferatur. accedit i locum. quantum est illud corpus ad ubi inatum est transferri naturale. Sicut ira transferetur ad infernum. a si ignis ad supinum. a si aer. aut aqua ad utranque partem. quia cum aqua fiunt i loco de transferetur ad supinum. a cum i loco aeris ad infernum. Et aer qui est i loco ad supinum est. a qui i loco ignis ad infernum. Et hi iterabat. cum dicit. ad utranque partem. 1. Si corpus in quo subiacitur cubiti. fiunt aer. aut aqua. Et in uno solum corpus i quo sunt duo. s. grauitas. a lentitas. Et cum declarant. quia de corpore i quo est motus. pole esse. ut i eo subiacatur alicui corpori. Vel gr. cubitus. aut ita. quia id corpus occupetur. quantum est corpus cubiti. aut ut transferatur. Incipit declarare. quia sicut quidam habeti tres locos. s. unum corpus i quo subiacet moneatur. sta se necessario i corpore quod subiacatur. cum aliquo modo sit. Et dicit. Et quo fuit corpus. quod positum in eo. Et cum declarant hanc propositionem dicentes. Quia de corpore quod subiacet i alio quo loco. fac transferri de corpore equalem i illo loco. quantum est corpus eius. sicut sunt quadratum. aut sunt circulatum. Incipit declarare hoc de ipso i uacuo. s. quia in ipso est. ut transferatur. quia est ut dimensiones separate. Et dicit. i uacuo non ac. 1. nec non ipso est ut oceset. aut ut moueatur. Quia non est corpus naturale. Et non si cubitus vel gr. subiacatur i eo. necesse est ut transferat dimensiones uacui. s. longitudo. latitudo. a profunditas equales dimensionibus

tribus cubiti. d. Sed penetrabit ex eo i cubiti. 1. Sed penetrabit ex uacuo cubito i cubito posito i illo dimensio equalis dimensioni ei. s. quia dimensiones cubiti penetrabit i dimensiones uacui. dicit. Et ista dimensio quia penetrat i cubitum non est in uacuum. Cum uacuum nihil aliud sit. quia dimensiones separate. dicit dicit. a sic est dispo ac. 1. Et sili quantum est i aqua. et i aere. quia i eis subiectum corpus cubiti. s. quia si non accederet i loco. quantum dicit non penetrare. s. corpus cubiti. a corpus aqua. aut aeris. Et hoc iterabat cum dicit. Et penetrabit i ipsum. s. quantum est i aere. nisi aqua. quia penetrabit i cubitum. Et ipse pole est existimare quia corpus subiacet i loco cum est impole i corpore habente lentitatem grauitatem a lentitatem. Nec sic quia lentitudo dimensiones tres. d. Si cubitus habet ac. 1. Et hoc quia cubitus habet in uacuo dimensiones equales. quia compat. sta quia dimensiones penetrant est se. uinicem. uinicem. s. dimensiones cubiti i dimensiones uacui. Nec est sic quia est cubitus calidum. aut frigidum. aut graue. aut leue. Sed hoc habet ex sua a est. s. ex sua natura. Sed uacuum est non alia. a sine accidentibus. a si ipole est ut separatum ab eo i esse. si i ymaginatione tm. Et dicit hoc ad declarandum. quia impossibilitas penetrationis corporum accidit ex sine tinis non manifestis. si ex sinis accidentibus manifestis sensibilibus. Et cum declarant. quia hoc est necesse i cubito ex natura dimensionum. Incipit declarare. quia non est dua iter uacuum a cubitum. qui ab eo extrahitur accidit ei i ymaginatione. Vacuum. n. nihil aliud est. quia abstractum a dimensionibus ab accidentibus i ymaginatione. Et dicit. et si ymaginetur separatum ab ac. 1. Et si cubitum ymaginetur separatum ab accidentibus alijs. necesse est ut accidat de uacuo. dimensiones equales. quia est uacuum non fiunt separati ab accidentibus. dimensiones quia est dua ac. 1. Et cum cubitum lignum fiunt abstractum ymaginatione ab accidentibus. nulla est dua i accidentibus nisi ipsum a uacuum. cum utrumque sit tunc dimensione separate ab accidentibus. d'nec dicit. Et si fiunt pole ut duo corpora ac. 1. Et si fiunt pole. ut duo corpora penetretur sed dimensiones. ita quia subiacatur i uno loco. Quia phibet. ut i eodem loco subiacantur multa corpora infinita. quia est iopinabile.

Et manifestum est. a. quia cubitum habet. quia transferatur a id. quia habent quia corpora. Si quia nulla est dua iter hoc a locum. ad quod quia hoc corpus habet locum. dimensiones cubiti habent eorum. Cum dimensiones non recipiant dimensiones passiones. Nec. n. est utilitas. ut i aquitum ei sit aliqua dimensio habet equalem ei.

Et dicit. a manifestum est. a. quia cubitum habet. quia habet i loco id quia habent quia corpora. s. tres dimensiones. Et est illud tertia. quia ipsum ponit in uacuo. Si quia non est dua iter dimensiones cubiti. a dimensiones cubiti uacui. quia est locus aput illos. Cum quia cogit ad dicendum. quia corpora habent dimensiones multiplicantur preter dimensiones suas a ab alijs. a passiones. s. ab accidentibus. Et hoc iterabat cum dicit. cum corpora non recipiant passiones. Et iterabat per hoc. quia corpora uoigent dimensionibus. Sed non duobus modis dimensionum. s. dimensionibus. quibus subiacentium. a dimensionibus i quibus subiacatur. Nec est necessitas. ut corpora habeat dimensiones preter dimensiones suas ipsius.

Et si ita est. tunc inuenietur dimensiones infinite. Quam dimensiones indigent dimensionibus in quibus subsistentur. Dicendum dicit. Sed. n. est accusato a c. 1. Quod est necessitas ad ponendum hec dimensiones extrinsecas et metentes corpus equale illi. qui est locus. Et iterum obiat p hoc inuenit. quod corpus equalitas loci non est equalitas dimensionum. sed equalitas ipsius. Quam ex hoc quod locus est equalis. et esse dimensiones. existimauerunt loci esse dimensiones. Et modo dicptis in hoc est equiuocationem in hoc nomine equalitas. NT

Et oportet. ut manifestetur nobis residui uacui in motibus. sed hoc non uidemus in aliquo esse mundum. sed. n. est aliquid extra. hic reputetur nullum esse. Et similiter reputatur de aliquo. a si spissitudo esset finitum fieri. Indicatur. n. de tali est p ipsum tactus. NB. co. 4 A8

Dicit. a si esset sic fingentes uacuum. finiri quod. s. uacuum esse separatum ex mundum. in quo mundo existit. ordinat ut nobis apparet aliquod residuum ex eo. sed nullum ex eo sentimus intra mundum. sed. n. sentitur per tactum esse corpus. a si per ipsum existet nullum esse. aut non habet colorem. et ipsum apparent colorata. dem dicit. Et si spissitudo a c. Et similiter reputaret si spissitudo in uacuo fieri. Indicatur. n. de tangibili non est p ipsum sed per sensum tactus. NT

Ex his igitur declarabitur uacuum non esse separatum. Et quidam existimant. quod ex ratione a densitate uacuum esse. Quam si rarum non esset et densum. nullum generaret a defaretur. Et si hoc non esset. aut non esset motus oio. aut unum esset mouetur sic dixit cum ne dicit. aut aliquid a aer transmutaret equalis. s. si una unata aqua fiet aer. ipsum est a ex illo aere fit aut tunc de aqua. aut uacuum esset ipsum. n. est constringi. et expandi a alio modo ab istis. NB. co. A9

Quam destruxit uacuum esse ex motu. a declarauit. quod si motus est. uacuum non est. Et fuit p secundum p hoc de uacuum. a declarauit. quod ipsum est ipsum reapse corpus. ex quo est existimauit ipsum esse. s. ex receptione corporis. Et isti fuit illi. qui dixerunt. uacuum esse separatum. Reuersus est ad dicentes a. subiuncta corporibus a penetrans ita. a incepit dicere res corporis a dicit. Et quidam existimauerunt a c. 1. Et quicumque modum dicites uacuum esse separatum. mouebitur ad hoc ex motu. Si illi dicentes uacuum esse penetrabile in corpore dixerunt hoc ex hoc. quod sensuit de raritate a densitate in corporibus. dicit. n. quod si in corporibus non esset rarum a densum. ipsum esset. ut corpora congrueret in se. a fient minus quantum. aut ut rare fient. a fient maiores quantum. Et hoc propter est uera. s. dicit. hoc esse ipsum a densum. quia sunt ea in hoc. quod res corporis quique minorantur. a quique fit maius. dicit dicit. aut non est motus et c. 1. Et cum non fuit hoc congruo a constricto ad minorem quantitatem. sed minus tunc. s. sunt quod non est motus. s. quid. aut motus insolubilis recte. sunt ut totum mouetur. sunt si fuit grio. necesse est. ut grio sit equalis. s. et si ex aqua transfertur aliquid quantitatis aeris. ut in illa eadem quantitate. Quam sic non mouebitur totum. Et hoc quod dixit manifestum est p se. Nos. n. ita posuimus. quod corpus in

ipsum esset in corpore. in quo corpus constingi. s. corpus in quo est. aut transferetur a suo loco. Cum igitur corpus grietur a core. a grietur fiet maioris quantitatis quia id. ex quo grietur. Vel gri. ex una uncia aqua est magnitudo est pedalis. aer. cui quantitas est bipedalis. Sed. n. ex hoc. aut ut corpus ostendere se in se. sunt ut ostendere expellat cum magnitudine. a ostendere ipsum. hoc a expellat alia ostendere. dum totus mundus expellatur. Cum in ista hora grietur aqua ex aere in alio loco equali illi aeri. quam hora grietur ex aqua. dicit dicit. sunt uacuum esse. sed hoc non sequitur ab ablatione istorum oppositorum. sed ex intentione istorum sed. ut sit densitas. a ex densitate ut fingit. sed uacuum esse. quod ista opposita quae manuerunt hic sunt superflua. a sed intendebat declarare uacuum esse ex densitate a raritate. Et si intendebat declarare raritate a densitatem esse. de sillis cor est manifestum. Quam tunc opponitur sic. Si uacuum non est. non dentur rarities est. Et si densitas a raritas non est. non est motus. nisi cor penetretur. aut corruptum expellatur. aut mouetur. Neque id generatio est nisi equalis. sed raritas a densitas sunt. Et decepto in hoc sillo est in hoc. quod existimat. quod densitas a raritas non possunt esse in p uacuum. dem dicit. Impossibile. n. est constingi a c. 1. Quam fuit ipsum ut sit constitutio. necesse est. ut aliquis istorum modorum sit possibilis. s. aut ut non sit grio. aut ut totum mouetur. aut ut grietur a id. ex quo grietur fit in quantitate equalia. NT

Et si intendit p rarum id. in quo sunt foramina multa uacua existia p se. oramfesti est. quod si fuit ipsum. ut uacuum sit existis p se. sed est id impossibile. ut loca sint dimensiones p se. ipsum est id. ut sit rarum hoc modo. NB. co. 80

Quam opponit res cor. incepit dicere as. a d. Et si intelligitur a c. 1. Et cum rarum apparet esse illud in quo sunt multa foramina p se. iter corporis rarum. oramfestum est. quod non est dicta iter hoc pores. a uacuum existere p se. Si igitur ipsum est uacuum existere p se. cum sit ipsum dimensiones esse separatum p se. oramfestum est. quod est ipsum foramina esse in corpore uacua. dum dicat. oramfestum est. quod est ipsum. oramfestum est igitur a c. 1. ad ex hoc. quod multum destruere uacuum esse alio modo a predicto. In p dicto. n. destruxit uacuum esse ex penetratione dimensionum in inuicem. Et hoc contingit id in raro. quod est tale. Cum a dixit hoc. quicumque modum est ipsum aliquid dimensiones existere p se. vult destruere ipsum alio modo. dimensiones. n. sunt ultima a uli accidentia. quae non possunt existere p se. Et ui quod illa destructio est destructio uacuum sed est uacuum. destructio autem p dicta est hoc quod potuit ipsum reapse cor. Necesse est. ut quando dicit foramina esse uacua. dicat esse uacuum esse separatum. Et foramina sunt tres dimensiones. s. longitudinem. latitudinem. a p fundum. NB

Si igitur non fuit existis p se. si in eo fuit aliquid illud. tunc dicere hoc est in ipsum. sed contingit a p. ut uacuum non sit cum aliquid motus. si motus ad superius. Nam. n. est leue. a id dicit. quod ignis est corporis rarum. d. contingit ei. ut rarum in sit cum motus. non ita quod sit in eo. sed sic utres p

suū motū/ad sup̄i mouet illō. qō penetrat uacuū. q uacuū est cā
ab eis ad sup̄ius. ita uacuū mouet ad sup̄ius. Sz quō est pōle. ut uacuū/aū locū
hāt trāslatōz. Tunc n. uacuū/aut locus
lēbit lōca. ad que trāslatūr. Ro. co. 81
Dicat. sz dicē uacuū nō existē p se. si
est ipositū i cōrb. ē mī ōtrārīs a possi
bilitate. q dicē uacuū ē sepatū. Ap
paret n. q nō ōtingit istis dicē dimēsionē
ē sepatas. cū ponūt eis nō sepatas ab ma
a cōporib. Set si ponūt ipōs ē i cōrb. ita
nis. ita q sit mixtū cū eis. s. nō exīs i ac
tu. ōtingēt dimēsiōes penetrāt. s. uacuū a
corpōis. Et si ponūt ipōs sic forāmīa uacū
ōtingēt eis dimēsiōes ē exītes p se. ac. q
itēdebat. Si q nō ponūt ipōs exīs p se. set
mixtū oio. tunc s mo cōr cāt magis sufficiēs.
q tūc nō ōtingēt eis dimēsiōes ē sepatā. Et
forte ite uoīt ā dicē. uacuū ē forāmīa uacū
i corē uacuo. a q ōt est nō sepatū. ē mī ipōle
q dicē uacuū ē sepatū. Q illi s mōi ōtin
gūt multa ipossibilia ex motu i loco. Sth aūt
s mōi nō ōtingūt ipōlia. Vnō nō mīmī ipōle
Et nō potest ī dūxīt ipōsibile ppū hūc
a dicit. Sz tū ōtingit ea ac. a dicētes uacū
ē nō sepatū a corib. nō dāt ex eo cā cāulet
motus. s mōt lenis tū. Sth. n. dicit. q le
ne ē illud. i quo ē multū uacuū. a q cā lenī
tatis ei ē uacuū ac. d. Q ista dūt. q uacuū
est cā motus lenis tū. a q p ōtingit eis. q h
q dūt d uacuo nō ē cōe ē motū. d. d uīce
ōtingit ac. i. Et ōtingit istis. ut uacuū ñ sit
cā mōt. sta q ē motor/sic uīce mouēt ūg li
gatū cū eis ad sup̄i. a sil uacuū mixtū cū
corē lenī mouū ipōs ad sup̄i. d uīce dūt. propī
quale/a ipōle etc. q sequūt hōt s mōs. a dūt
Sz quō est pōle a ē. i. Et ōtingit hūc s mo
nū. ut uacuū moueatur p se ad sup̄i. qū v
mouū corp. Omē. n. q mouū alīd p attēdēs.
necēse est. ut moueatur ad locū. ad que at
tūdit ipōs. q est ipōsibile. Et maxīe/si dīmī
mus. q uacuū ē locus. i quo nō ē corē. Qm tē
ōtingēt. ut loē trāsferatur. a i digat locū. q
Et hoc ītendebat. cū dūt. Sz li/quo nō/uacuū
aut locē lēbit trāslōnē. i. Sz quō ē pōle. ūua
cuū hāt trāslōnēz. aut locus. Si ponūmus
q uacuū ē locus. vt ponūt dūtes/uacuū.
Et i p q ō ōnātur. Ro
in defensū grauīs ad ūfēnus. Et q
maīfestū est ē. si q/co ūg magis
fūt rara a uacua. tanto magis attrahūtur
ad sup̄i. q q fūt uacuū pfectū. tūc mot
ei est uellocitīm' multō. d ūgīus ē g. ut fit
ipōle. ut moueatur. Et ādēz ē ī ūn hoc. q
omia nō hūt motū i uacuo. a i hoc/q uacuū
nō moūtur. Qm ītēr qūātātēs/uelocita
tis nō est ōpatio. Ro. co. 82
Et ōtingit istis hoc. Qm cū dūxīt. v
q cā lenitatis est ōtus uacuū. nō
potest dicē. quō sit cā grauitatis.
Q ai ñ dūxīt/ipōs ē plenū. ōtingit. ut nō
īcēlatur grauē simplīr. nīz lēne simplīr. Set
grauē a lenīus. ut dūz est i. q. oc. Illicū
ōtāz ē illū/pfectē. d uīce ī dūxīt ā. d nō ipō
sibile. a d. Et maīfestū ē a ac. i. Qm si ūg
est illō. q penetrat uacuū. a uacuū est cā
motus ad sup̄ius. ouū fēstū ē. q q ūtato fūt
corp magis tāt. tūto magis mouēbūt uelocius
ad sup̄i. q est manifēstū uacuitatis. ōtingit g
nōtīo. cū aliqua duo mota ex istis fuerīt
diuersa i uelocitate/a tarditate. vt ppōr mot
alterius ad motū reliq' sit sic ppōr tarditatis
ad rāpidēz. Cū g p ūgīuati fuerīt uacuū mo
ueri. nō est illic ppōtio. Vnō necē ē. ut mot
ei sit ī diuīsīl. a in tpe ī diuīsīl. Et nō dūt. dīgī
ns ē g ūs ipōle. ut moueatur. s. uacuū. Q sē
ut motus ei sit i tpe. Et si nō fūt necēsū nob
q mot uacuus est nō i tpe/pbabimus. q pōle
est ī ceīr/aliquīē motus ōpōtīs ex uacuo. a
pleno. q ōt ptīāsit ei solo uacuo/ī spacū a
in tpe. q est uāldē īoppōle. a ulī ipōle. q ōtin
gūt istis/ē sīlē ipōla q dicētib/uacuū ē cā
mot simpl. Et nō dicē. Et ōcā ē cādē a c. i. et
ipōle ōtingēs dicētib/uacuū ē cā motū ī
loco. illō. n. est ōpō ītēr illō. q mouēt ī uacuo
solo. a illō/q mouēt ī pleno/apō dicentes
uacuū ē cā trāslōis ad sup̄i. ita q ē motor
plenī. Et cā ōtingit his duob s mōib. ut ūt
uelocitates nō sit ppōr. a q uacuū nō mouē
nō i tpe. ōtingēt hīc due dūmīatōes sīles illīs
que ōtingūt ill. s. dūmīatōi īducētī ad hoc.
q mot sit i nō tpe. Et dūmīatōi ad hī īducētī
q ītē motus moueat ī uacuo. a i pleno eo
dēz spacio i eodēz tpe. ōtingit. n. istis. q uacū
a plenū moueatur i eodēz tpe. a eodēz spatio.
Ex g ītēs/sic dicit. sūt eadē sz silitūdō. et tūc
ūneī i eis ē idēz sz g tenuē.
Et nos a si nō dicam' uacuū ē. tū dicēz
q ulla i quib dubitatur d ī. sūt dubi
tāda. Sectū. n. fūt tēn. q si nō fūt
densitas/a rārītas. nō ēīt motus. aut ē tū
explētū. aut sp ēīt equal' grāo ad q ex aere.
a aeris ex aqua. Sz maīfestū ē. q sit aer v
manōis/q tātātis. Vnō necē ē. si nō fūt hīc
alia ōstructō. ut ōtinua expellant. Et sic
accidit postēo cōr. ad q pūēīt hoc. q ī mo
sufficāt. aut i aliq alio loco/trāsferāt aq ex
aere. sta corp' mūtē si sit eq̄le. aut ut nō
moueatur. hoc. n. sē. si sūp trāslātūr. ī trās
ferātur ūcūalāter. Sz motus nō ē sp ēqlis.
si quīq rectus. p ista g declarāt uīū uacū ē.
Quam ōstruūt uacuū ē. Ro co. 82
Incipit ōtrō hūc q/ac ārātēs i hoc
q. d. Et nos. a si nō dicā q c. i. Et nos
et si nō dicāmus uacuū ē. tū accēdūt. q i
q/que ī dūxīt illos ad cōcēsū/uacuū
ē. sūt q/ī quib dūbitātē. dem dūt.
Rem. n. est q c. i. Vnū ex hoc/q dī. Q si den
sitas/a rārītas nō fūnt. sē/aut mot ñ mo
tus trāslōnē mīs nō sit. aut si fūt. expel
lētur mīnēz sīz. Et sīl ā sē. aut ut grāo sit
i ellis equal' i eodē tpe. aut. s. q i aliq loco
ut ista hō grāētur ex aere/uacua aqne/aer. a i aliq loco
ut ista hō grāētur ex aere/uacua aqne ī
alio loco. dem ō īcēpit dēlāare. q ūo sēpī
g nō fūt. a grāo non fūt equal'. ut uacū
sīt explētū. aut ut nō sit ī motus trās
latōis/ūz grāo ūs mīs oio. Et dicē. Sz maī
festū est a c. i. et hoc ē necē. s. si nō fūt dē
sitas. ut nō sit hīc grāo. ī equali. aut ut

2

nunc ẗm expellatur. Qm̃ manifestum
est. q. aer ai generatur ex aliqua q̃tate aque
q. ẗt maiorẗ quantatẗ aqua. a sic i dig
nectõ maiorẗ loco. q̃ fit locus aqr. ex qua
generatur. Et ait ita fit. a corpus oriunt̃ aq̃
cõtra nõ pot oriri ita q. locus ipleatur o
aeris gẽrati. Necẗ est. ut illo cor. qd oriunt̃
aqm. a oriẗur ait ea. expliatur. dm̃ enu
merat locus capudes aeris. Et ai hoc cor expel
latur. oriunt̃ a. ut expliat alius. et vd. ad
Et sic predictum. si nõ fuerit densitas. donec
motus pficiat ad totum cor oriunt̃. a sic ac
cidit eruptionẗ. a fluctuat̃. Et si hoc nõ ac
cidẗ. qdq. qi exacte gẽratur aqua i aliq
loco. ut i ista hora gẽrẗur aqua ex aere. est
illa aer i aliquo loco. sta q. quantum corp cõti
nes aqm expliturus ap generatõ aeris ex
aq. ut eruaciet locu. titius oriretur locus
oriunt̃ aerem ab aqua. ex q gẽratur. Et sic q.
to corp oriunt̃ illuc eruacuat ex illo. titii ac
cipiat h. ex hoc loco. Et sic nõ oriunt̃ immo
mutusi. si mot pueier ad huc locum naturam.
s. que aer eruacuant. qm̃ ex eo gẽrabatur a
qua. Deinde dr. sta q. totum cor immusi. ut sit
equale. i. Qm̃ nõ acciit immo. m addito i
cor immusi. Qm̃ q̃tm addi i aliq loco. tm
diminuit i alio. Et sic unum est rem. aer
i eadem dispe. Demo dr. aut ut nl moueat.
i. ai fiunt in pl̃e universum immoti. a nõ ces
sum a. q. gẽrio e illum equal i eade lo. se ex
hoc. u nõ sit gẽrio oio. Demo incepit declarare
qmo se hoc in tẗlato. Et dr. hoc. n. sequẗur ac.
i. Qm̃ motum tẗlonis anterem ab exabla
densitatis se. si psumimus. q. tẗlati ex
pellit. qd mouatur ea. Et id expulsum mova
q̃ expellit alid. a sic sp. Qm̃ ex hoc sequẗur
ut totum immotum. si aliqs ponat. q. oiis tẗ
latio est circulẗs. Sz manifestum e. q. nõ oiis
tẗlo est circularis. cuz sit hoc tẗlo ita.

Nos aut dicamus
Ssz fundamẽta posita a ab. a oma
omia sint eadem inter. s. calidum a
frigidum. a alia qualitatum. Et q. gẽrio est ex
illo. qd est i po ad id. qd e i actu. Et q. ma
nõ est separata. Sz quidditas ei e alid. a e ea
dem item in mixto. colore. v. gr. et calidum a
frigidum. Et corp magnum. a parvum sint eadem
Et signum ei est hoc. qd natalo. q.
cum ex aq fit aer. tuc eade ẗm nõ recipit addi
tum altius. Sz illo. qd est i po fit i actu. et
fit gẽratum aqua ex aere. Et sic ẗsistit qm
q. de puntate in magnitudine. a d magnitudi
ne i puntate. Et cum nõ. pte aer. qm̃ fit i
minori aere. qm̃ i maiori. qua. n. que e in lo.
fit mutatio. quea modo ipa eade manẗ
d calido in frigidum. a d frigido i calidum. q
est i po. Sic a ne ẗsmu d calido i magni
tudinem ad q. co. q. i eo fuit addito calori. qd
i eo. nõ fuerat. aut nõ est. Aqua. n. nõ erat
minoris caloris. quemadmodum si eruaue
rẽ aeri calidum. quousq. ipe fiat nõ ad
d calidum. nõ est illic aliqd. i quo fuerit
annulus. q. ante nõ fuit annulus. si mutatur
m. a maio. ex maiori. nõ e eadem. m. p
ut ex fluvio aliq q̃tate. i qua ni e calidum.

diuq. aut albedo. Et fili est d caliditate
que e ex cal. oiis. que e i postremo. d. agitu
to. n. a pnitas corporis ẗsibilis nõ e. q. mutu
recipit additum. a expandi. si q. nõ e utq
i po. q. necẗ e. ut densitas a rarum fit ne. Et
ita materia cor fit eade. a densum est q̃ne
et rarum est leve.

Qm̃ i duxe qoes. qs fecimus dicẗes ita
cum ce. qoes de hoc. a ita destruxit nam
natum. Si incep d. dissoluere qoes dicẗes.
simple ce rarum. a densum ce sim nacio. de la
rarum. q. h e alia ea densi a rari a nacio. Et
incepit preponere ad h. qd nlt dicẗ ppes decla
ratas in pmo illi libri. a d. Nos aut dicam
a c. i. nos aut ppnam ad hoc. qd nolumus
dicẗ d sua rari. a densi fuida. q. ita declarans.
quor pmi e. Q. oia q. i. v. gr. calidum a fri
gidum. a alia qualitatum. sint ita recipiẗes ita
alterantes. Sin aut e. q. gẽratum est aliq inẗ
tum i actu ex 1o ex eo. q. est i po. nõ i actu. q.
Et hoc intendebat. cui dicit. Et q. gẽro ac. i. q.
gẽro e tẗasio ex illo. qd e aliquid i po i h. q.
fit illud i actu. 2m̃ unum e. q. nõ sepatum
ab alto q̃ior. cui hoc. q. quidditas eius e alid
a quidditate q̃ior. q. aut e. q. est ide i numero
album. a nigrum. et calidum a frigidum. s. cum quid re
cipit calidum. a qm̃ frigidum. Et cui posunt ha
ppositões. Et est manifestum. q. ea a densum
fuit q̃ia i qualitate. Et cum tẗasio cor d ra
ritate i d unitate e tẗsio d maiore quantẗ i
minori. a ex. Sequitur ex hoc. ut sit densum et
rarum sit eade. Et q. ide corp tẗasferatur d mi
nori cor i manus. nõ ab aliq quantẗ adnei
ente i actu. ex qua fit manus. Sz fit manus
ex eo. q. e i po. aliquid. nõ ex 1o. qd e i actu.
Et si. qm̃ fit mus nõ exeunt ab eo partes i actu
Sz nõ tuc d mutatur. a tuc maiorẗ q̃ta
a recipit tunc minori cordẗ mo. qd recipit
calidum. a frigidum. a alia q̃ia. Et hoc manifestum
e. cum illis ppoibus ponetur. q. densum
a rarum sint q̃ia. Et maxime ppoi dicit. q.
nõ recipit q̃tatem ex eo q. e in po q̃ia. nõ i
actu. a q. est eadem cum hoc q̃tatem. Et hoc
intendebat. cum dr. post. a corp a magnum. et
parvum sint eadem in. dicit dr. Et signum
ei est. ac. hoc nõ e principium demonstrationis. si e
q̃ficum ppons dicẗs. q. nõ q̃ior est ea
dem. Est. n. fmo exemplans. a q. d. Et ma
nifestum e ex hoc. Q. corp magnum. a parvum
sint q̃ia. Et dicit e. q. q̃ia sint eadem. Et
signum ei est hoc. qd natalo natalo. dicit
pit loquere signum sup hoc. qd q̃ilibet ex
ppoibus pitus. s. q. nõ eadem cor. qd tẗsio
de magnitudine i puntate quiqi. et quiqi eq
e eadem. Et q. eadem tẗasio ad magnitudinem si
fit tẗsio partibus existens aduenientibus ad
foramina. Sz tẗsio d magnitudine ad pun
tatem e partibus existentibus ab illis foraminibus. ex q
q̃ingitur illa foramina. a fit cor. minoris
puntatis. Et dr. qm̃ qd ex aqua fit aer. a e.
i. qm̃ autem fit manifestum i gre. q. ei aliq cor
maioris quantitatis. v. gr. aer ex aq. Tuc m
recipiens fozz aqm recipit maiorem q̃tatem
p minorem. illo extrinseco adueniente. quo aer
fit maioris ppons. Sz illo. qd e i po maioris

quantitate. sic fit in actu maioris quantitatis
nullo extrinseco adueniente, dicit dr. Et
sili fit aqua ex aere. i. Et sili quin aq fit ex
aere. sic g. quinq; transeunt d magnitudine
in puritate nullo exeunte, q quinq eq. nullo ad
dito. Et cum declarant hoc o gr, in q a e mā.
incepit notificare. q hoc est pole d in ea le
ma densi ab sq eo q fit necesse posse naturā
ee. q dr. Et eodem modo ipse aer q e. i. Et sic hunc
modum quem diximus. qd accidit in gene, accidit
q in ipa altitudine in eodem aere. sicut. n. v. gr. quinq
minoratur sine aliquo exeunte. q quin fit maior
Et hoc ita accidit de calore d calore. non adue
niente extrinseco. Sed q mā ei nāli recip utrā
q quantitatem. maiorem. s. q minorem. hanc quā
qi. hac quinq sini alia q'titate in actu adueniente
ut diminuta. eadem modum nāli recip quinq
calidi. q quinq frigidi. Et hoc qd dicit ma
nifesti e in oliis fissis ex musto. qn musta
fit maioris quantitatis nullo extrinseco. sicut uli
manifestum e in aere. qm rarefit ex calore. q oden
satur ex frigiditate. Et cum assimilamur q'titate fi
ex maiori. q eq li q calefit ex frigido. aut
eq. Et existimatur. q iterum h dno est dra. p dr
cum aliqs dicit. q calditate fi ex frigiditate. et
eq non est sed quantitate maiore fi ex minori
q eq. Cum ipse e ymaginari. q calditas augmē
tetur ex frigiditate. cum sit qua. Et e pole y
maginari magni augmētā ex ptib puis
additis. o magni g q pmiz hiz sint opposita
pole e ymaginari alter augmētā ex alio.
Et non est ita d ōnis. q sūt in quali. Et cum
precipit hic obiectēz. dicē. Et neiet d calidi
in calditate q e. i. Sed sic dicem. q mā neia
d hac calditate d'ātā ad maiorem calditatem, nul
lus ptib calidi aduenientib in actu. s. corb
calidis. Sed tūfert in maiorem calditatem ex ipi in
tensione qualitatis. Et sili tūfert d minori
q'titate in maiorem. nulla q'titate in actu adueni
ente. Et pot aliqs quere. q calditas cre
scat ex calditate aliqua e adueniente adueniente
extrinseca. Supet g. ut ita sit d quantitate. Di
cam g. q augmo caloris agēt in calorem cor's.
non est sed additur in toto. Et uli pte me in ma
si sed additur agētis in panem patientis. non sed
additur pan calidum extrinsecum. Cū ad pa
cientem non transferat aliq pars ab agente. Et dū
est iter ista. Cum calditas fit ab aliq aliq
calditate in actu. qd non incitum in q'titate. Q
non fit p aliqua quantitate sed unu gnonis sicut
non fit quantitas d potentiis actuis. sed sed tum
pos actuis. q opes eam. s. calori. q frigori. q
intendebat g. q calditas non crescat ex aliq
calditate sed transloc. Et hoc in altitudine de a
bli in ignore. Et sili e dnsp intuitive cors d
qua q'titate in magnia. aii eq. Et q hoc gne
est ygnai. s. aliqe crescē sini quantitate extrin
adueniente. aut diminui sine q'titate ne
cessitate. Vsus e in hoc exemplo retho q tli natu
in istis locis pp difficultate ygnitori. Et d
aqua est minoris calidi et c. i. Et hoc q aliq
e minoris calidi. q postea fit maioris in qua
libz pte suae panis. non in ptib aliquib pprius
quae e ac aqua acti. qm cū in actu. fit mi
noris in actu in qualibz pte. Sed ita q aliq

ptes ite erit in eo q fuerit maioris in actu
nio. sed in qualibz panis ei accepit in actu. Et
hoc intendebat. cū dr. non fiunt h aliqd. in q fit
in actu a e. i. Cum in actu non e psta in eo.
in aliquib ptib. q non in alijs. X. g. ut alij di
cit. q ptes ite q in actu sed erit in actu. d
inde dr. omni. n. ex maiori non e caueda q e. i.
qm tās mutato cors d nos magnitudine in pu
tate. non fit p caueda panis excessum aliq
mib. ut fingit dicētes. nacum ee. Cum si ita
eet. sequeret ut corp non eet calidum sed eet sua
ptes. q simili alb. sed solum ee calidum sed in
foramia. Sed aut qd mt latet foramia in dis
positio p aliquid ex sed. qd est ipole. Et hoc inten
debat. cū dicit. Et si pot incin aliqd ex flāma.
a e. i. Sed quel ps flammae ig q exhiberet ee in
fic nātis. hēt calidi eq li. Et sili e d alijs
calidis. Sed deest exemplum d flāma sua ta
ntate. Et hoc intendebat. cū dr. Et simili e de
calore a e. i. Et quicersit ex pio. s. qm e in oib
ptib. Et intendebat p hoc. q nātae accessitas
sūt in omnib ptib. i. Et h significat. q non fiunt
ex foraminib. Deide dr. o magnitudo g q puncta
a e. i. declātur e g ex hoc. q magnitudo q puncta
q e inclusum in corpore sibi. non fiunt ita. q
mā qm transferitur in magnitudinem. recipit addi
tōem corporis. qm foramina expāduntur. sed g sed
gnitum foramina. qm transferitur ad punctate.
Sed cū in hoc e. qm in est in po magnum q pun. Et
cum declarant. q transito cors d puncta in mag
nitudinem q eq non fit ex foraminib nacum in cor
que quinq gstrigitur. q fit cor minus. Et qm ap
ampliatur. et fit maius. Sed fuerint sicut i. apt
extinx q amplius ap introitum corporis. vt oppi
natur dicētes nacum non ee separatum. Aut o
sicut q amplia o in eis fuit sine introitu. et
extinx cor. vt oppiatur in ecclie d'ites nacum
ee separatum. Et declārant hoc d puncta q mag
nitudine. q d'nsu q rarū nl ad est. q non corp
transferri in plus d magno dicit. necesse e g. ut
rarum q densum a e. i. Et cū hoc declātur sit. nec
necesse e. ut cor qd quinq qd rarefactum q quinq in
refit sit ite ab sq eo qd accidit additio ex
introitu corporis ex. q diminutio ex exitu p
cum. Sed q cadē mā quinq recipit q'titatem
maiorem. q quinq minorem. d inde dr. Et tēsum
e grane. q cum leue. pot item ee d'ntōem tōz
se. n. sed sinōem cor. ut leue sit grave. Q
eo fiunt ptes ples. Et dēsum sit leue. q cum eo
fiunt ptes pauiores. Et pot sili. qm quem
modum mā recipit grane q leue. q e in po
utriq m grave aut leue adueniente in ac. n.
sta e d raro q de d'nso. cū utriq sequatur
suum oppositum.

Et cū quemadmodum aer dicit. quinq ggra
tur q fit maior. n fit in eo. qd non acci
dit ei. s. in actu. Sed hoc qd sēbat
ggratur. q qd cuiq accidit calori. sta est de
toto. q ggrat. n. q seggrato fuit eis nec est
cū hoc dno. que fiunt ex utroq ex d'nso. et
raro. Grave n. q dicitur esse densum. q
leue q molle rarum. Gravitas. n. q officie se
ggratur in plulo. q ferro. Acc. 84.

Quemadmodum idē aeris recipit in
actu maiorem. q quinq maiorem.

absq; eo, q; i eo, a fiat aliquid. qd apt nõ
fiunt. Sz illd, qd erat i eo. s. icarnatõ alii i
ueritur maior. a alii minor. et addito icar-
natõis i eo, nõ est i alia pte. a nõ est i alia.
Sz quiacq; pte accepis. ineies icarnatõ
addita i ea. quia ad motu, quelibz ps ignis
e calida. Deinde dr. a sili e de toto. i. m lxx. q;
alii est densitas densitas, a e oggratus. Et alii
qui rar. a est segratus, s. q; densitas, a rarita-
tas est i qualibz pte illi. Et innuit p li pecz
qd accidit virtuib, q; raritas, a delitas fuit ex
gilicetõe, a ampliatõe foraminum. Cum s hz,
nõ quelibz ps corporis recipit densitatem, a ra-
ritatem. Et est manifestum p se. q; densus est
d infus e densus sz cees ptes. Et sili rarum.
Deinde dr. segratõ. i. et segratõ. i. gnio. n. a
corruptio apud Ioes, qe antiq; nocubat sege-
gratõz, a segregõz. sunt eidem me. Et non sz
segregez panz. a segregez panz aliqz. a addito
a diminutõ. Deinde dr. Sit. n. duo a e. i. q;
duo sequuntur densum. q; rar. Densum, sequunt
graue a durum. rarum nõ sequuntur leue, et
molle. Et iterõ bat p li innuit. q; densitas a
rarita nõ fuit die q; titatis. Cum sit ita cent.
te nõ sequentur ex eis iste qualitates. deinde
dicit. Sz granitas, a duracies a e. i. Sz i qui-
bz da corporibz, separantur granitas, a duracies,
a nõ sequuntur densum. Sz aliq; graui inci-
mag rar. Vt e i plumbo. a ferro. plumbum. n.
graui ferro. a e mag rarum.

Apparet g ex hoc. qd dixim. q; nõ e
aliquid distinctum p se simpl. nz i ra-
tio. nz i ps. n aliquis uolueit d mo
uere cai transmutõis, uacui. cui g eit nõ
graui, a leuis uacuum. Cum densitas, a rari-
tas li nõ fietatis, se spiciuit transmutõe. dum
acies, a a mollicies sunt cae facilitatis. a
difficultatis. receptõis, nõ transmutõis. si a-
lie ts pte. Iam g detinuimus. quo e uacui.
a quie nõ est hoc nõ determinatõis.

Quam opinetur iaqui d uacuo. idueat
delata ata ex illo. a d. nz g a e. Et i
tendit p distinctu p se. ex eis p se. Et
cum dicat simpliciter rarum. intendit, q; uacui
nõ inceitur ex eis p se. nz ex eis i alio. s. i ra-
tio. Et cui dicat. nz in ps. innuit oppiõez dice
cum. Q uacuum nõ e ex cor. Cum sz oppiõez
illoz, uacuum sp est i ps. cui nuq; inuenitur
i actu. s. ex corp. Et q; nõ est ei passiõis.
que e ca transmutõis. et nõ a est in ps. ut dz
est d nõ. Et hoc nomen ps dz eqnoc d uacuo
ee i ps apud ponentes ipm nõ sp actu. Et d nõ
sp minuunt se a decepne i hoc. q d. Nisi aliq;
noluit a e. i. n. a uacuum cai transmutõis. que est
pa cors. i qo fuit transmutõ. Et tnc illd, qd iten
dit p uacuum, est ipa nõ. d inde dr. Cum de
sitas, a rarita a e. i. Et nõ est ca transmutõis.
qm nõ e ca rarita, a densitas. Vt delatum e.
q cor nõ recipit transmutõe ei eis. nisi li me
fietatis. s. sz raritatem, a d nsitate. Desita
ei, a rarita recipit motu transmutõis. s. q
motu corpor translatoz i alios. Et cum ita
fit. nõ est ca eius. q; cor recipit transmutõe
p hoc, q; recipit ex desitate. a rarita. de
inde dicit. duracies nõ, a mollicies nõ fit.

cae transmutõis. sic densum, a rarum. Sz fiunt cae fa
cilitatis, a difficultatis transmutõis. Cum ai corp
i quo e tranmutõ fuit molle. transmutõ est facil i eo
fiant i acie. Et ai fuit durum. est difficilis. aut i
po. s. sic i tra. dum dr. nõ transmutõis. sz alie ts. i.
q nõ fuit cae transmutõis i loco. sic fuit grauc a
leue. Sz sunt cae transmutõis pte. Et intendit
ut in ur. qm molle e ca pãnis. a durum actõ 19.
molle. n. est passiuum. a durum actiuum. Et de
les scae. q ex hoc, q; nõ e passiuum eade oioz
q est i po. apparet p demiatõem tcaz. q e ca den
sitatis, a rarita. Et hoc apparet a ex sig. q
i duxit alia. s. ex li, q; rarita, a densita, inueni
mutum i qualz pte cors rar, a densi. Et sili a
hoc a. q; desitas, a rarita, sequuntur qualiter q
trae. Deinde dr. Iam g d tinuimus. quo e uacu.
i. Si aliqs uocauit nõ uacuum. a quo nõ e.
si aliis uocauit uacuum dumtaxat separata
hoc modo.

Et coplatum cui hoc, qd dixim nauare
d tpe. Et nõ est idoneum pius dubita
tõem accidentes i eo. ex eo, q; dicunt ex
tranei. Et qrem. utrum sit d res entib. qui nõ
entib. a que sit natura eius. Ro. 81

Quam opinetur iaqd loco. a uacuo. In
cipit presentare d tpe. a dr. Et sequitur
q; sno d tpe. quemit d sno i loco
Cum presentato d uacuo e presentatõis d loco.
d inde dr. Et rectum e. a e. i. Et rectum e ponere presen
tatõem d illo ex sno ibz loyeis. q facit dubi
tare d illo. Et iterum it p exinceos, loycos. Ser
mones. n. loycos, uocat sermones exincos. Et
physicos, que opi ex rebus. uocat physicos exinceos.
Deinde dicit. Quemnus g. utrum sit a e. i. sz loyca.
Cum tps ee e m. i ferum p se. Cum sz hac presen
tatõez, fuerit tres pres sermones. q d struunt simi
ee. Dni dr. Et que sit nõ eius. i. et cui presol
uenim illas dubitas tões. tnc presentabimur
d nõ eius presentatõe d mutuo. Dnd iacpt
idonee sermones oppos. a dicit.

Iam g quod cadit i metez i eo. qm a
nõ est oio. aut si e. est valde difficile
et latens ex hoc. qd dicã. Cum quodda
eius iaz sint. a nõ est. Et qdda ei e futurum.
a nõ e. Et ex his duobz opinitur tpe infinitum.
qd incertum sp. q opi ex ii ente. impossibile e ipm
p magnam hne cõcatõz i ee. Ro. 88

Iste sno sic opinatur. Tpus opinatur ex p
tito, a futuro. qm istas distinguens
e tpe. sed pritum iaz d effecit. et futurum
mundum e. Et hec duo nõ sunt. g tpus opinatur
ex nõ ente. a dr. Aut si sunt. est difficile, a accul
tum. Cum ex sno ibz loycis, nõ prese iudicatur
d ee. aut nõ ee. si sz existimatõz i tentum. De
inde dr. Ex hoc opinatur tpus infinitum. qd sp e
a disposuit ipz hoc nõ, ad affirmandum ipz ee.
pres. n. antiquoz accedebat, tps e infinitum.
a ipm ee sp, pret plone. q; gnabat ipz. Et d
ceptõ i hoc sno est. qm ita e d motu. omnium
eiz sm opinedum. a nla ps ei est i actu. s.
quelibz ps dnata recessit. g e opinius ex si
qd iaz deficit. a ex hoc. qd mundum e. Sz tlia
nõ hnt ee opinum. si ee cor opinum ex
actõe aie i eo, qd est i eis ex animaz. Et en
cia opinata sunt illa. i quoz ee nl facit aia

ut post declarabi de tpe. Sed qm de mto enim
quorum actus expletus p aliq. Et forte hoc imm
ebat a d. Sunt est difficile et occultu. Sed de
entibus latentib. que si ana no essent. no essent
in potencia.

Et aliq hoc omne hns ptes necesse e. ci
fuit. ut oes es ptes sit. aut queda sz
pter tpis. queda uz fuit. a no fuit
et queda sunt future. a nondum sunt. g nulla
eaz est. si tpus bet ptes. Instans iste no e pars.
qm ps mensurat. Et necesse e. ut totu exhauat
ex suis ptibus. Sz tpus exhauitur no con
ex instantibus.

Iste sermo a est lovens. a fac dubitare
de tpe. a sic opinatur. Omne hns ptes ne
necesse est. ut ptes eius sit omis. Sed
aut queda si fuit ens. Et tpe hz ptes. quar
nulla inci i actu. g tpus no est. Et ipse unficat
propez dicente. Quia ps tpis incitur i actu.
p duas ppes. quaz una e. Qz ex tpe nl incit
in actu. nisi istans. Et ista e manifesta per se
Sed aut e. q istans no e pas tpis. g ex tpe nl
incitur i actu. Et ipse unficat ppos dicetez. q
istans no e ps tpis. sic. Omnis ps mensurat hn
parte. a istans no mensurat. g istans no e ps tpis. Et ista ppos
ptee declarabitur i sexto.

Et a est difficile ad sacendu. s. vel istans
qd nu distinguitur iter ptitus a fuitus
sit rem pmanens. sp aut e unu postad.
Qm si sp unus fuit p ad. a ex tpe. no e aliq
ps. q sit indivisibilis. et alta sit oterta. et alta oti
vt mensurans tpus i manoi cee istans. qd no e mic. a
a fuit ps. e necesse ipz corr. Et impossibile est u
corpo ipi sit. qm fuit. Qm tuc erit ens. Et
impossibile est. ut pri istans corrupat i posterior i
stan. Impossibile. n. est. ut duo instantia copulen
tur. Qm ad modu no ordinetur duo puncta. Et
si no corr. i illo. qd e post. si i alio. tuc incit
in instantib. q sunt i instantib iter ista. q sunt i
finita. a i finit. qd e impossibile.

Quam idueat sermo dubitabile de tpe. in
dueat a sermones dubitabiles de istanti. a
dicat. Et e difficile a c. 1. Et e difficile ve
istanti. qd e distinguens iter ptitus tpis. a fu
tuz. scilicet. vtz sp sit rem. s. presens. et pter
tuz. Sed ut plura succincta. s. unuz p ad. Et ci
posuit. q instantia necesse e. ut sit unuz mno.
aut pla. Incepit ps iouem iopriabilia qd
gerat. si finit plura mno. Et dicat. Qm si sp
fuit unu p aliud a c. 1. Et si istanta finit q
pla succencia. Et est ipossibile. ut ex tpe incipia
tur duo indivisibilia. s. duo ptes. aut duo istantia.
Qm istantia no mn antiu. q p mutatoz tpis. a
cuz sint ultima ps. se necesse. vt istans. qd no
est nic. a uaz fuit. i ptito corrupatur. dicunt
dr. Et ex tpe no est aliqua ps a c. Et iterum
pz pter. id. qd oti istans. et tpe. Qm pri tpis
i rei uitate no e istans. sz tpus. Et ci posuit.
hic ppos. s. q ex tpe no incipiunt duo istantia
indivisibilia. nisi una eaz acte oti nis fuz. V. gr. sed
dicunt. q this mensis e i this anno. a this dies
est i this mense. Et hoc no noz i ulitate illi ppo
nis. excepit hoc. ne aliqs existiaret ipz igno
rare illud. Qm in istantibus no ygnuat oti nec
a otentum. Et ci posuit. q i tpe no incipiunt
duo istantia insimul. Sequitur necessario. ut pri
istans corrupatur. Et dr. Instans. n. qd no e
nic a c. 1. Instans. n. qd no est nic. a fuit i
ptito. necesse e nic corrupi. Dem incepit in
duce qdam otingentes ee hoc. a d. Impossibile e.
ut corr. a c. 1. Et si e corruptu. necesse e. u corr
upto est fit i tpe. ci e corruptum sit. Et i
possibile e. ut corrupto ci sit in istanti p seti
qm tuc no fuerit. n ipz. Et sic est. si sic corr
uptu. qd e ipossibile. Et hoc intendebat cum dr.
In lo. que est nic. Et ci declaramus. q ipossibile
est. ut instans corrupatur i instanti pnti. aut
i seipso. Qm ens pns e nec ci corrupto. Inde
pit declare q. q ipossibile est q. ut pns istans
corrupatur i istanti futuro. Et dr. Et ipossibile
e q. ut pri. c. corrupatur i posterior a c. 1. Et
ci posuimus. q istans corrupitur i. o. futuro.
q. ut id istans ordinet ci eo. ita q sui ee
ordinet ci sua corrupto. Et est istans i qo
est alid ab. o. i qo corrupitur. a p declarabi
mus. q. o. no ordinatur ci istanti. g nec
pnict cuz puncto. dni dr. Et si no corrupit
in qo. qd e post a c. 1. Et si no corrupitur i qo
ita. q sit ordinatus ci illo. corrupitur i istanti
ti. qd e post. qd no e ordinatus ci eo. Qm i
ter quelibz duo e tpus. Ex quo sequitur. ut illo
istans incipiatur i illo tpe. a omne tpus dum
di i instantia finita. Ex qo sequitur ut instans
corruptus incipiatur i instantibz finitis. s.
cuz ens i istl. qd e ipossibile. Et sili est ipossibile ipz
pri corruptus i. o. qd e ant. Qm tuc est corr
uptus ant q sit. Et ita dissolucetur post.

Et ipossibile e. ut sit rem sup
pmanens. qz nullus finitus dmusible.
hz mu fiez. Nz si fuit ordinatus i ma
pte. nz si fuit ordinatus. ut i plibz una pte.
Sz istans e finis. Et ipossibile est incipere tpus
finitus.

Quam dubitauit. q istantia sint pla. Inde
pit dstruere. q istans sit rem. Qm si
fuit. aut est unuz. aut pla. a hoc d
dstruetur. Destruetur istans ee. Et dr. Et im
possibile e ci. ut sit rem a c. 1. Et ipossibile est ci. ut
sit rem a c. 1. Et ipossibile est. ut sit ens ita. q
sit rem pmanens. Et signum hui e. qz no inc
nisi finitum aliq ordinatum hns unum finem.
si saltem duos. quibz est finitus. Nz si fuit
ordinatus i plibz una pte. vt supplicet cor.
Corpus. n. hz sex fines. a superficies. x. dni
dr. Sz istans est finis. a ipossibile e incipere
tpus finitus. Et ita e ppo multos ubi figure
Et ubi sermo opi tic. Instans e finis alicui
finiti. qm qd e finis alicui finiti e unuz.
g-o instans no e unuz.

Et a si intendo ee noi a in tpe no ant
uz post. est. ut sint i eodez instanti
d. illo a qd est ant. a illo qd est p
sint i eodez instanti dato. tuc id qd fuit tra
lato illo. a id qd e hoc fuit i istl. a nemu p
cedat rem. aut e post illo.

Ista e sa ro. a opi sz iouctoz ad i
ordinens a est. Et ita a pda sunt
nera. 1. Et sz signum est. Qm e in

tentio est quo dicat mundum aliquo modo. quod fuit ante aliquo tempus quod non est ante aut post. et ita duo sunt loco istantis. et ad idem ita propter hanc obiectionem videtur ad illa quaestionem propter dubitationem. et idem est loquendum. et dicendum illo. quod est ante. et illo quod est post ac. i. et ad quaestionem dicimus omnes quaestiones quietis ita. quae fuit ante fuit ante. fuit in eodem instanti fuit ante. hoc patet. Omnes res inceptae in eodem istanti. et omnia quae fuit in eodem istanti fuit ante. quod omnia fuit ante. quod est ipse.

Ista quae fuit dubitabilia de re.

Quae dicuntur in tempore. et ad quod tempus sit. et ad hoc non habent latere lux nisi. ex lux. quod ... primus a praecessoribus. Quando dicit motum esse tota. Quando dicit tempus esse spera tempus. Et si pars temporis sit tota. et pars renolutionis si sit renolutio. quia est sic appellatur pars renolutionis si renolutio. Et ad si celi essent plures mundi. tunc tempus esset eodem modo motus cuiuscumque mundi esset. et essent plana tempora similia.

Ista quae diximus fuit quaestio. quae facit dubitare in esse temporis. accepte ex rebus existentibus in tempore. ut dicam de esse temporis. et de esse praeteriti. et futuri. Quia ex diversitate istarum rerum provenit dubitatio in suo esse. Dicunt de. Et ipsum quod sit ac. i. et scire ad tempus quod sit. et ad quod sit ita esse. si excessum tempus esse. Sed latet. et hic manifestum esse. Quia nullus praecessor dixit de eo ad rectum. Dicunt de. Quia. n. dicit ac. Et item de motu tota renolutionis tota completa. Dicunt in dixit in opinione stingues dicentibus renolutionem totam. s. motum diurnum. et de. lia pars temporis sit tempus ac. i. Et iste sermo destruit lentum. s. dicentem tempus esse renolutionem completam. Quia pars temporis renolutionis dicunt esse tempus. ut dicens. et nox. Et pars renolutionis non est renolutio. Et si tempus esset renolutio. tunc pars renolutionis esset renolutio. Dicunt in accepit ad incepit in dixit in opinione stingues. et esset istis opinionibus. et opinionem dicentem. quod est motus tota celi. et partes eius sunt partes temporis. i. Et esset opinio plotini. et sufficiunt omnibus aliis. et de. Et ad si celi essent ac. i. Et si tempus esset motus celi. tunc quia essent multa sed non velox. Si essent plures celi. ut dicit antiqui dicentes plures mundos esse. tunc necesse est. ut motus similis eorum sit tempus. ex quo sed plana tempora esse similia. quod est ipse. Et ista non opinatur ex parte dubitationis. aa quae non ipsi. non sed sigmatum. Et est ista. i. quia ponunt plures celos esse. et ita sit. potest aliquis dicere. et illo modo. quod sed ex hac sermone. et est plura tempora esse similia. non sed ex hac. quod tempus est motus celi. Sed ex hac sermone. quod est plures mundos esse celos. quod est falsum. et ipse. Sed ista declaratio est aliquo modo. Quia cum dicunt sequuntur sed completo. et posset non ad esse prius partem. aut disponi per praedicamentum. nec sequitur quod sit impossibile esse disponi per partes. Ad. gi. Quia quod dicens sequitur ... lus. manifestum est. quia ... solet omnis sequitur tunc dies esse. et solet ... hoc sit ipse ... nolare. et ... celum ... tempus ...

Et quaeritur hic ponere m'alin nollare se ipsi bi allas. et impossibile

et secundum ea se. ut ponit ad illam. dicam tempus esse motum celi. nec esse est ut si ponitur plures celos esse. et sit plana tempora. et plana tempora esse est ipse. quod illo ex quo hoc sequitur. est ipse. et tempus esse motum celi.

Et quod dixit tempus esse spam totum. et existimant hoc. quod ita fuit in tempore. et fuit in spera mundi. Et iste sermo est magis manifestus. quia indigeat platone.

Quantum destruit primo dicentem tempus esse revolutionem celi. Incepit induce aliam opinionem tebliorum. et esse opinio dicentium. quod tempus est spera tota. et induxit ... eorum. dicebat. n. quod omnia fuit in spera tota. et omnia fuit in tempore. quod tempus est spera tota. Et accipiebatur ex hoc. quod nec affirmare nec excludit in sua figura. Et ad dicendum omnia in tempore et in spera mundi non significat tempus. Et sic sermo eorum est in filis proprio. et figere in existens. Et quod eorum est in probabile per se. et quia fuit filius sed fortasse et mundus. d. Et iste sermo ac. Et quia magis sufficiunt illa tria opinionum de tempore esse sermo dicentium ipsum esse motum renersus ad ordinandum hunc opinionem.

Et quod existimatur. quod dignum est.

Ut sit motus et translatio. ordinos nos intendere hoc in presentatione. et ordinem dicam quod tunc translatio in oi. quod transmittit et motus ei est in transmutatione tui. et fuit illo motum. tempus esse eodem modo in omni loco. et ab quolibet in ubi cumlibet.

Hoc quod motus est dignior. ut existimat quod sit tempus. Quia tempus impossibile est. ut sit nisi ex motu. Et quia multae existimationes. quae illo quod sequitur non sit impossibile. Et in hoc sermone fuit propter. quae una est. Quia omnis tempus et motus est in motu. et esse motum est in aliquo ubi. sed ut plures motus sit in plurimis. d. quia hoc propter dicentes. Quia tempus est unum in omni loco. et apud quolibet. et in ubi cumlibet. Et excluse in sua figura. quod motus non est tempus. sic motus non est unus in omni loco. et ab quolibet. quia motus non est tempus.

Et omnis tardius est velocior et tardior. et non est velox. n. et tardius diffinitur per tempus. velox. n. est id. quod est multum in tempore brevi. Et tardius est illo. quod est modicum in tempore longo. Et tempus non diffinitur per tempus. non sed quod est quantum. neque sed quod est quale.

Et ista est sua intentio. et ordinem. &. propositiones. quae tres fuit manifeste per se. et quantum declarabitur per duas illas. Cum quia per positio excusa ex duabus quibus ad tertia manifestatur per se sed &. Et propositio earum est sic. velox et tardius in motibus diffinitur per tempus. quia in sua figura in tempore non est velocitas et tarditas. Sed in omni nono est velocitas et tarditas. quia in sua figura tempus non est motus. Et id. velox. n. est illo. quod pertinet sit longum spatium in tempore brevi. Et tardum est id. quod pertinet spatium brevi in tempore longo. Et ad dicendum. Et et non diffinitur per tempus ac non intendit quod in tempore sit quodammodo quantum. et quodammodo quale. Quia tempus est quantum. et non quale. Sed intendit. quod ipse est. quod ab diffinitur tempus per tempus. Nam sed quale si haberet quale. Nam sed quantum si haberet. Ut invenimus in motu diffinitum. s. quia velocitas quae sunt in ipso sunt quale. et diffinitur per tempus. Et sunt liquidum quod est in eo diffinitur per tempus quia dicitur quod magis motus est in tempore magis. et pro in spano.

Manifestum est g. q. nō ē mot. a nō ē
dā iter transire a motu. Sz nō est
nā ēt motus. qm si nō fuerit tūc in
nra mente. qui fuerunt tūc / si nō percipimus,
nō reputabimus tps esse. ut dī applicat d sōp
no. qm accidit dīme i istula nocte. s. q. nō p
cepūt / cū surrexerūt a sōpno / se dormisse. q
fuerunt istās scēnas sompnō ad fm istam
a fecerunt ipsi unus. Et abstinuit id / q. fuit
i tpe. qd nō parit ipsi. Quēadmodū g. si. d.
nō est diuersus. si ita nō est tps. si hīc. Et
si est diuersus. a percipiēm. nos nō reputa
bimus tps iter id duo istantia. Si g. nos
nō apprehendimus d'tinate tūc minutōz dīe. sed
existimabimus / nos esse ī eadē diēm
tūc accidit nīl esse tps nō esse. Et cū sentimus
tūc aliqd d'tinatū. tunc dicimus tpus fuisse.

Quam dēclārat. q. tps nō ē motus.
Incepit inuenire ipsi seq' motum. a ac
cēdē a. a d. Quia fectum ē g. q. c. 1. q
Et hoc nōie mot. utrū i hoc p sentatōē lāgue
s. tamq' sine dīe. cū hoc nōie / tūc s. / sta q' ex
hoc dēclārātur. q. tps nō ē aliq' gnū. g. motus.
d'inde d. Sz nō est ex motu q. c. 1. Sz ap
pet p se. q. est ipse. ut tps sit sine motu. q
Et hoc manifestum ē. qm cū nos intelleximus
motum. a p' tradītum oblīuīsi / nō sacimus
tps. nz q. prehēdimus ipsi die. Et hoc intend
bat / cū dicit. Nō transmutabimus nos i mente
nra. i. nō apprehēdimus transmutātē. nō tūc ex
stēdunt. Gal. Galienus. n. accidit. q. aliq' iten
debat. q. nos nō apprehendimus tps. n cū mo
netur. i. cum p ygnatōēz apprehēdimus mot.
Et q. ē hoc signum. q. tps nō est ex motu. a
cū Galienus existimauit hoc / ēdicat. q
dicit. q. nīl tocies apprehēdimus nos quietē
tes. Et mō. cū dīs ymaginatō sit mot. Vt q
nos apprehendimus plos mūdi / a ētrū. Sz
aliq' nō intendebat. n' q. nos nō sentimus tpus.
qm nō sentimus motum. Et q. tps nō ygna
tur sīne motu. a mot. pōt ygnari ex tpe
sīgē hoc. q. mot. precedit tps nāli. a q. tps ac
cidit motui. q. sīnt ordīnata sese ordīnate.
Et cū d. q. qui nō sentit tps / dicit testimoni
o hoc. qd ● dī d'ill. q. dormierūt mīlēs am
amus. a nō percipit / sti. n. cū exultāmūs.
q. istās pre dēs sunt sompnus ē istās s. m. cū
prope ipsi. Q nō percipit motum iter illa. ex
stimauerunt / q. nō dormierūt. aut q. dormie
rūt modicū. d'inde d. Quēadmodū g. a ē
i. hoc qd d. sīgē tps hēt ēē ex aliq. Et si mo
cus est intellectus p se. s. Quēadmodū si istā
fuīt tempus. nō fuīt tps dīe. Sed si reputauimus
ipsi ēē tūc. nō reputabimus tps fī. sicē accidit
illi homīb. quos dicit. Et forte erāt illi. quo
machi mecus nūc aut i altōzano. d'inde d.
Si g. nos nō apprehendimus a c. 1. Cum cū nō p
cepimus / nz ygnauerunt motum d'tinatū.
s. finitum i duo extrema. Sz existimauerūt. q. n
mot. ē finis i nīl. nz i alīs. a q. nō fuīmus i
ēē i duo sīl. Tūc accidit nīl / tūc nō sentīē tps.
Et hoc / qd dicat mīl tacens / accidit dormien
tib nīl tūc. Et tā q. facīt qd dēlectabile. fit
ac tps breue. Q. delectatō eos / qui ibi apprē
dīt motum. Et cōtrāriō / eis. qui laborant.

Et ideo dicit. vii.

Manifestum ē g. q. tps nō est
a trāsmutatōz. ordīnatū est g. q.
tps nō ē motus. nz ex motu. Et cū
nra intentio ē distinguere tpus. pōnamus p
mo nō ex hoc loco. cōsiderēmus g. / quo fit de
motu. qm i sīl' sentimus motum / a tps. cum
si finīmus i obscuro. a nī' accidit nīs cōtrā.
Sz i alia nra accidit aliquis mot. mot. sta
nz reputabimus fī. Et sicā / cū scimus aliqd
tpus fī. stata reputabimus aliquem motum
fuisse. Ex q. sequitur. q. tps nō ē mot. aut a
liqd motus. Et cū nō sit mot. sequitur necessō
ut sit aliquis mot.

Quam dēclārat / q. tps nō ē mot. n. ac
ex motu. Nōtificauit hoc a d. q. nō
est ex hoc. ut sit accīdēs motum. Et cū
intentio nra ē hoc / scīē. qd ē tps. Oportet p' p
sentāsse. q. accidens mot. est tps. Accīdēs a. n.
sit nīl' ta. Et q. tps nō sentitur. cū sentīē ali
quē motū dīcimus / sī q. sentitur cū motu nīl' ta
accīdēs a ei sīb. Cum si ita esset / o tingēret. ū tps
nīl' sī nīl' tantū dicēz mot. Et si pōnēm' ipsi seq
aliquē motū ppnum. V gr. motum corīs celestis.
Tūc q. nō sensit i alia lp / ipsum. nō sentiet
tps. aut nō sentiet ipsi oīo. Vt d d' ieiūnātē
a puēcā sīb tia. s. q. si nō apprehēdēmus. nī p
apprehēsiōēz alicē mot. sībilis. V gr. motus
celi. Tūc ut ieiūnātū nō sentiet tps. q. nūq
sīmul motum corīs celestis. Et ī dicē. Cum i sīl
sentimus motū / a tpus a c. 1. / cum sentīē tps nō
ē p sentīē aliq' motum apprehēsum p aliquē sīm.
Nos. n. sentimus tpe extra i obscuro absq
eo / q. accidat sīb / nūs aliq' mot. Et hoc nī
est. nī q. sentimus motum i nra alia qualēcūq
aquēcūq. Cum cū finīmus i alia nra ygnātū ali
quē motū. sūtū apprehēdimus tps. Et in hoc / qd
dicē. est qd nō pua. a cū sit tps nō sequitur aliq
motum d'tinatum extra ex alia. quo g. d. alia.
p ipsi seq motum corīs celestis. a dat sīp o tus
mot. ex o tinātē mot. tpis. Et ā si sequitur mo
tum corīs celestis. o tingēt / ut cor nō percipiet.
q. nūq percipit motū celi. Et ā si sequitur cēi mo
tum. o tingēt ā / ut tps multiplicē p multitudīēz
motuum. qd est ipse. Appet g. q. tps aut nō
hēt ēē ex alia. aut si hēt / sequitur omēs motū.
Et sic multē p multitudīēz motuū. / Aut sequi
tur motum. Et sic / q. nō sentit illū mot.
nō sentit tps. qd est ipse. Nos autē dicimus.
q. nī nos sentiat aliquem motū tpis. ē ap sen
tim quēlibz motū. Et ap ygnātū / q. libz tra
mutatōz. ordīnatū ē q. n. nos nō sentimus
tps. ap sentīē quēlibz motū p / a ēēlī / ipse ē
cū si ita esset. o tingēt. ut tps multē p mul
titudīēz motuū sīb illū. ymo ygnabilius. Et
aut sentīēm tps p sentīē quēlibz motum
nō fuīt p / a ēēlitē. sz p hoc. Q. cū sentimus
quētū motū. sentimus illū. Vnū mo cū
accīdit tps. nō accidit qd pīedīcī. s. Q. qui nō
sentiet illum unum motum. nō sentiet tpus.
cum ē mot. nī sentim. qui sentit quēcūq mo
tus. Sī nī fuīt ygnātus. sīnī exīs. Et appet
qm quis intelexit hoc. q. tps sentit ēēnā alī.
Et p. qm nos sentimus / nos ē i ēē moto. Et si
sentīē. s. nos ē i ēē moto / ēēt. qm ygnātū

fuimus quiescamus motui. Cum ergo fuimus in celo
transmutabilitate. quod est istabile. non fuit
tempus. nec prius nec post fuit. Cum autem fuimus in celo
dum est fuimus tempus. et non propterea nos celum
fuisse celum transmutabile. non propterea dico tempus. Si ergo
propterea nos celum celum transmutabile. sentiat per se. non
ei sentiamus. quia istabile. si quo propterea sciebere hunc
finem esse. et alterum ab alio. in quo finit opletur finis
motus. et motus quietis. sentiatur tempus post. et celum est
mot. ex quo sentimus nos esse in celo transmutabili. et nos
transmutamur. et fuimus in hoc esse. Nos quietem esse in celo transmutabili
sentiat. Si ita dixerimus. aut sensimus quiescamus
motum. Sentiat quietem nos esse in celo transmutabili et illud quod
sequitur nos sentiat tempus post. Et manifestum est
quia nos non sentiamus nos esse in celo transmutabili. nec ex
tempore celi. Et tempus post. quiescere. est post
nos esse in celo transmutabili. Si hoc est impossibile. quod necesse est
ut sentiat hunc motum. quod non sentiat motum cor
poris celestis. vel per aliud. Si termineter sen
sus spiritus. quia sensus aut oculus. ex eo. quod remo
ueat motum primagis in oculo. Cum autem oculus
fuerit quietus. et non fuerit remotus aliquis quietis oculus. in aliquo transmutatur. tempus in
parent tempus. in quo debuerunt. Quod quidem illi in sen
sum esse. in quo dicit. Quia cum fuimus transmuti ac
non sentiamus motum non fuit factus. aut finit. Si ergo
nos non percipimus tempus fit. reputabimur tempus fieri.
Si cum nos non fuimus transmuti in hac mutatione
quia fuimus in celo transmutabili. et transmutatio. quod est istan.
aut fuimus in celo transmutabili. et transmutatio. si non
percipimus hoc. reputabimur tempus non fit. Si una
reputatio est vera. et alia non vera. patet. n. hac
finitio est. et est res. quia sequitur patet tempus
celi. cum tempus accidit huic transmutationi. Et
non accidit fuit ante ad hoc verba. s. cum dicit.
Cum nos non fuimus transmuti in hac mutatione.
Et non dicit. Ad et cum non fuit transmutatio. cum fu
cit. si non cognoscimus tempus. Vt ait ex positio
ne. Et in hoc est precium. C. et illud. quod ante
debuit per hoc quod dicit. Cum nos non fuimus transmu
tati in hac mutatione. quia nos non sentiamus tempus
tempus. cum non fuimus motu per quietem. Sed nec
intentione. Quia una est. quia nos non percipimus
tempus. in quo fuimus motui in una una. Et hoc exclu
dunt. C. Et est contrarius per se. Sed aut est quia
nos non percipimus tempus. nisi quod percipimus mo
tum aliquis. quia aliquo sit. Et hoc est propter
aliquid accidens. Tertia non est. quia nos non percipimus
tempus. quia cum percipimus nos transmutari. quia fuimus
in celo transmutabili. Et ita percipio est percipio. quia se
tempus celi. et non accidit ei aliquid. Et videtur
magis esse fuisse. et hoc est propter
illa verba. quia sequitur. Et si dicit. Et
quia nos non percipimus tempus. quia nos non sentiamus
tempus. cum non fuimus motu per quietem. Sed nec in
intentione. Quia una est. quia nos non percipimus
tempus. in quo fuimus motui in una una. Et hoc exclu
dunt. C. Et est contrarius per se. Sed aut est quia
nos non percipimus tempus. nisi quod percipimus mo
tum aliquis. quia aliquo sit. Et hoc est propter
aliquid accidens. Tertia non est. quia nos non percipimus
tempus. quia cum percipimus nos transmutari. quia fuimus
in celo transmutabili. quia ita percipio est percipio. quia se
tempus celi. et non accidit ei aliquid. Et videtur
magis esse fuisse. et hoc est propter illa verba. quia sequitur. Et si dicit.
Et

Ex prius a posterius in uno.

Et tps a uno sumitur, ut motus uniformis prius et posterius. et sic dicimus tps esse ei cui superest prius et posterius in motu. Et non dicimus in tempore illa di[illegible]

Quam ita notat declare tps esse numerum motus prius et posterius. Et hoc est non dicimus tempus motus, quia numerus tps prius et posterius. Et hoc est quod sentiunt duo illa. prius et posterius. Et hoc est quod sentiunt duo illa. prius et posterius. Et tempus numerat numerum alterius per alterum. Et tempus dicitur numerus quibus numerantur. Et quia numerus numerat numerum alterius. Et sic dicit. Et quia numerus numerat numerum alterius. Et quia numerus numerat numerum alterius. Et quia numerus numerat numerum alterius

et mi' simpli. ē mūs simpli. ⁊ mūs illo/ q̄ ē calidum simpl. ē ignis simpli. illo/ q̄ ē calidum. ē alius ignis/ Et q̄ ē p q̄ mūtatur oīa. aut ē mūs simpl'/ a hoc ē mūs mutat' no mutatur ēt. aut aliquis mūs alie ⁊ ⁊ ⁊ Et hoc accidit. ut sit mutans/ aliq' no/ a mutatus alio no. Et ista sunt. q̄ mutantur p unitē existes i illo genere/ no p unitatē simplicē. Et tps est i hoc genere. sicut ē mutans. ⁊ mutatum. Incepit declarare hoc. ⁊ dicit. Et qui mūs. ⁊ c. i. Et qui mūs ē duob modis. s. mutans mū. no. mutatus/ ⁊ mutans/ ⁊ mutatus. Et dr. Ios. 11. ⁊ dicam' mūs ⁊ c. i. Et mūs ē duob modis. Q̄ nos dicimus. illo/ p q̄ mutatur aliq' ge. ⁊ mūs ē mutatus no mutans. ⁊ p q̄ mutat tpus i actu. ⁊ ē mutatus i po. ⁊ ita/ q̄ mutat tpus. vt exposita est. Et hoc nomen mūs ē illo. p q̄ mutant oīa. Et hoc ē mutans no mutatus. Cōcludit oīo. Vnde incepit declarare. q̄ mūs accipit i diffinitione tpis/ no ē mūs simpli' ē genere mūs. q̄ dicit. q̄ sunt mutat. Et dicit. tpis. n. est ē. i. Et qui dicam. q̄ tpus ē mūs. Intendum' mūs. q̄ mutat. no ut/ p q̄ mutatur simpl'. q̄ ē mūs i mutatus. Et pt alius dicit. q̄ si intendat p mūs accepta i diffinitione tpis mutatus. s. pus ⁊ posterius i motu/ qui no dixit. q̄ tpis ē mutat mot' i loco. sic dix. q̄ ē mūs mot'/ Dicamus g'. q̄ hoc/ q̄ tpus mutat motus. ⁊ mensurat illu est ei ēqlis. Et si ex hoc no assimilat' mo simpli/ sp/ ⁊ ē mutatus p aliq̄ ē p accidens. s. ē accidit t ⁊ mensurat. Et mutatum. aut p mūs accidit simpl'. aut p motum. ⁊ c. n. accidit ei mensurare tpus. ut p dicam'. Et terminus exposit h' mūs p mutatum. Et ita quit h/ q̄ dicit. Cum no mūs mot' ⁊ tamq̄ ge tpis/ manifestum est/ mūs. n. motus/ aliq̄ ē pars mot' sz q̄ sit illi. Et ali est sz. p incitu ieus pri/ ⁊ posterius. i. mūs pus/ ⁊ posterius existens i mo. Et ē manifestum. q̄ tpus fit/ qui mot' mutat p pri. ⁊ posterius/ g' necessario tpus ē mūs prius/ ⁊ posterius existens i motu. Et intelligendum est ex hoc/ q̄ dicimus/ tpis ē mūs motus. i. mūs cuiusdam motus. Cum sit i pole ygnorantia tpis. n' sz q̄ mutat motus. Et ideo dr. q̄ ē numerus motus/ Et intelligendum ē p pus/ ⁊ posterius. pus ⁊ posterius existentia in motu. p quod incitu tpis po/ Et ē sile. p quē nos intelligimus mensurat. i. nos ē ē transl. Et. q. d. tpis ē mūs cuiusdam mot' p pus/ ⁊ posterius. q̄ fuit i motu. i quo sentimus nos ē i ē transmut. Cum si ē tpis ē p ē pris ⁊ posterius i quolibz motu. hic tpis multi p multitudinem motuum/ aut no tpis ē solum modo i mente. sz ex hoc/ q̄ ē mūs oīz motuum hoc mo. no sed tpis multiplicat p multitudinem motuum. vt p declarabit. Et ex hoc dr. q̄ dic mūs mot' p pus/ ⁊ posterius no ē intelligendum/ tpis ē numerus p mūs pum mot' pri/ ⁊ posterior. sz mūs eius. s. mūs ⁊ pris/ ⁊ posterioris i motu. i. mūs eius. Et p hoc ē distinguitur numerus mot' a mūs tpis. s. sz diminutē.

Et quia modum mot' ⁊ tp ⁊ p ⁊ i. ita ē tpis [illegible] rem. Cum [illegible] est. [illegible] ē mūs diuersitate.

Et ha accipe q̄ tpis no ē mūs mutans simp' sz ē mūs mutans ignē mot/ cui accidit q̄ q̄ sit mutat?

Et quia modum mot' no incipit pres eius istil. sz quel ps aut antē ē dicat. aut mediū nesciū. sta est tpis. Et iam dat p hoc dissolue q̄dam pōnā i de tpis dicēte. q̄ si tpis ē. necē est. ut ōēs pres eius/ aut quedam sint istil. sz no ē ita. patet q̄ hoc/ q̄ mūs ē dictū. q̄ pres ē incipiunt quedam p ut alias. no impl'. sic ē dispo i ptib. s. cum quedam incipiunt p alias. dei. de dedit dam inter tpis/ ⁊ motum. Ne existimē q̄ tpis ē motus. Et dicit. tpis no ē istimi' est ipsi. i. sz mot' dicit a tpe. qm motus mot' no est ipsi ap illa. que moneta istil. Et tpis est ipse illi. que fuit i tpe istil. Et ē in hoc/ q̄ tpis ē ipse/ est. Cum istis/ q̄ ē agēs tpis/ ē ipsi i ō motui fuit dictum. sz ē eius diuersitat sz p pōnē. s. per positionē. ⁊ positionem.

Et insta mesurat tpis. sz sz q̄ tinat illo p pius. ⁊ posterius. Et pt dicē. q̄ istam quodam no ē ipse. ⁊ quodam no ipse. Cum sz q̄ est unum post aliud. ē diuisiū. Et hoc ē ipse. instans. sz no/ q̄ istis ē i aliq̄ ipsi/ ē ipse/ Quantum. n. sic dicimus/ se mot. ⁊ motui sequitur tpis. sic dicam. Et s hunc modum translatione se translatum. Et ē illo p q̄ cognoscatur mo eius. ⁊ pius/ ⁊ posterius i eo/ Et translatio sz q̄ ē aliqua ipsi/ ē ipse. est. n. aut pict. aut sile. ē in oriz. nit diuersitatem. sicut sophyta. dicit. q̄ sortes diuersat. ē sit i domo. ⁊ ē sit in foro. Cum ipsum ē ibi diuersis fac diuisionē/ ⁊ i hoc sortes translatū. sed tpis se motum. Cum p translationem cognoscam' pius/ et posterius i motu. Et p. q̄ pius/ ⁊ posterius sit mutatum/ ē istis. Et sit ⁊ sz q̄ istis ē i aliq̄ ipsi/ ē ipse. Cum pius/ ⁊ posterius sit i motu. i ē no diuersum. Cum sz q̄ pius/ ⁊ posterius est mutatum ē istis. Et hoc p pius ē magis cognitum. ⁊ notius. n. cognoscam p ē motū. ⁊ translatio p translatum. Cum translatum ē aliquid dictum. et mot' no est ita istis. g' ē quodam no q̄ ipsi. ⁊ quodam no no ē. q. ipse. Cum translatum est ipsum.

Vult sz dissolue q̄dam dicē tem/ quo mo istans dr ē mū. ⁊ quo plū. Et dr. et istis mesurat tpis ⁊ c. i. Et istans ē ē i mesurate tpis. quē dicunt motum p pius/ ⁊ posterius. Et sz ē dio ipsi tpis. s. cum ait diuisimus tpis p istantia. ⁊ ait i eo/ pius/ ⁊ posterius. Cū q̄ in mensurate tpis ē mutatis. quedam modum ē in mensurate hic. fuit picta. Vnde dr. ⁊ potes dicē ⁊ c. i. Et istis quodam no ē ipse. ⁊ quodam no diuersum. Et ita dissolutum q̄ predicta. Cum ista q̄ ⁊ dicunt ex hoc. q̄ istans accipitur unum. aut plū simpli. Cum q̄ accipitur unum quodam no. ⁊ plū alio no. dissolutū q̄. Deinde exponit duos dubios mōs. 17. d. s. 1. n. q̄ ē in alio/ ⁊ alio ē diuisum ⁊ c. i. Cum istis/ s q̄ accidit ei. q̄ sit ipse. incitu i ieb/ diuisis. Verum i omnibus incitu i plib/ locis. ē dicendum. Sortes. n. ē i foro ad est. ab ipsi ē in domo. Dicū dicē. Et sz est ipse istantis ⁊ c. i. Et illi istans ē i diuersitate. Cum sz mutatum/ i quo ē i ipse ē mutatum. ⁊ sz ibm ē ipsi. Deinde dr. sz q̄ est istans i eodem ibi. ē ipse. i. sz ibi

et dicit. i. alia ho in loco ho. sic fec i pou a
posteriori. Qm ibi e i alicq ho. a q. d. sma
qd e i aliqo uno/e unum. Qd qd est i aliqno
uno. a em ho una. a e translatum/e neq. Expo
deb; ee tlis. Qd istas no e i alia ho. Et se
mo q pitur sic. Instas e i aliqo extra i ois
positoib; dnctis. a qd e tle. est unu f sbi.
a duo sj sbi rdq. g o e unu sj s. g o instas est
unu tlo. a dno rutte. dni dr. q tutate. n. ac
1. Et cm hoc/q istans e tle/est. hoc. qd dica
lam. n. pnoamus. q mot seqtur q tu hq in
hoc. q sit ot/a ens. s. qm qtito/aa/que sit
sj q e q tutas otinua. fuit i eo/ex mesura.
Et sili tps a se motu. Et sj hnc modu/tnsla
to sequte translatu. a tpns istas. Qm un
stas agit tpus. sic translato translaq. q pne
tus mensura. ut geometre dicit. Qm ci
mouetur facit mensura. Et ci ita sequte
se adiunge. necce e. ut agenda illa seqf se
adiunge. necce e/ut agenda illa sequatur
se adiunge. Et sic istans seqtur tnslatu. sd
istas seqtur tnslone q agete dimesioq. que
modu motus se dimesioq. dnoe dic.
Et e illd/p qd cognoscat mot a c. 1. Et ci tns
lati ci hoc/qd agit motu. e noc. q mot. Ci
p ipi cognoscitur mot. a pus/a pstius. qe
fuit i ipo eo. fuit p illd. sj ptq ei e motu fu
at ipu ee i loco dnsis. Et upu i locis dn
sis/dat pub; motu pne a pstioq. Et si
istans e nocus tpis. dnoe ice pit declare. q
nasatu e unu f sbi. a plia f diffioq. Et
dr. a translatu f q est i uno sbo qd. est neq.
Et dr loco a aliqua ho. qm e ce i dnodum
cnsp a pstia uitiat. cuit dno no ee. vt
post declarabit. dnoe dr. aut pnctus. a c.
1. g. q. translatu sit unu pnctue. ut p gi
natu pdnetur aut unus lapis. aut qd
et declarant. q translatu e neq/f qd est ci
cle. ut gnale. s. ci tnslatu cnsl a pa re
mente/ejus f translatu. nacq declare mo
dum. f qm est ei ensem. a d. f nuo opet a c.
1. Et ci translatu acpitu p se et unu. Et
ci acpitur i pnctu loca diuersa. i quib; est f
sua tnslatio/est dnsm f pontate/a pte
nentia. Et acd cnus. ut dnit soy hic.
a si fo/ea i fo. ab ho i dno. g hoc est
ne/q unio. Et i tenor. qm si ni est hic aliqd
ulitas. no pnt set so ply. accipe ipi ee p lua
simpr. et dicendu est ens. q fo/e ne q nodu
mo. Dest f sbi/a dnoe fm alio mo. 1. f dif
finitoq. Et an ponit/q translatu e tle. Inc
pit declare. q istas a seqtur translatu. a dic.
Et istas a seqtur translatu a c. 1. Et translat
qd agit motu. e ci i ce istans. qd agit tps.
Que ad modu tps seqtur motu. s. q motu
e ci ens. q est sbi ulti. Qad modu magni
est ci mot. q e sbi mot. Dni dcit signifi
sup hoc. a d. Qm p translatu a c. 1. Et signifi
cnus e. Qm ex aptate translatu pnis/a posti
ois cog pnis/a pstius i motu. Et p hoc qd
tnslatu pnis/a pstius e nuatu. est istas ens.
s. nuatu. Et i tendit. q q tnslatu e ci i ce
istans. Et nuatu e ci in nuatte ist. Et ci
etiam dr. q tnslatu e unu f sbi. a plia f
pdi. f dnsta/a pstionata. a q in istas e

f q tnslatu est. a nuatu f q tnslatu nua
tu e/ipse pte ostende ex hoc. q in istas e unu
f sbi. a pla f diffinitoq. i. f pnt q a po
stioritate. Et dr. a sibi a et c. 1. Et ci istas
e p ce tnslatu. a nuatu p nuatte sbi. Et ita
possumus. q tnslatu e unu f sbi. a pla f diff
finitoq/ita dr ee ci i istatu. Qm f q est u
nu sbo. sp e neq. qm ipi ee e prius/a postius
i motu. s. qm istas pus a postius i motu est
neq. Qd tnslatu e ne. a e nuatu. Qd tnsmu
tatu e nuatu. Dnd ita dnt ci i hoc. a d. Qm
f q pus/a postius e nuatu/e istas. Et ci i
hoc est. 1o/qd dicimus. s. qm ce istatie/a nua
ci e ex hoc. q tnslat nuatu. i. omutu p pus/a
postius. Dcm dr. Et hoc pte e no. Et tnslat
ci hoc/qd e pu instatu i ce/e a no/a p nos. de
nu dr. q tus. n. cognoscat a c. 1. ut in ni. q
motu e noc motu. q e dratu/a mot no e
dratus. s. q grate ist. sj nes fac qm. et
mot e notio tpe. s e/q translatu/qd agit mo
sit nocus istantu. cuius pnio ad temp. sic
pnio translati ad motu. dcm sic remcoa
tq d hoc. qd declarant. a d. Instas q a c. 1. declar
tu e q ex hoc f noe. q istans quodam mo est
tnsmutle. a multle. Et ci i hoc e. q tnslatu e
tle. Et p hoc dissolue qd d istatu pnctu.

Et manifestu e. q ci no fuerit istas. no
tps. no est istans. Et ci no fuit istas
no est tps. Qd ad modu tnsllo/a tnslatu
fuit sil. Sj nus tnsllonis/a nus tnslatu
fuit ne sil. Nus. n. tnsllonis e tps. a istans e
nus tnslatu. ne uitus e d uno. Tps e qd p
istans. a dimsu p istas. a hoc seqtur tnslatu
a translatu. Qd tus. n. a tnsllo fuit ne tnslatu.
si fuit ne. Nota/q sit i aliq ho. hoc. n. diffi
i intentoe. a hoc a declat pus/a postius. f se
pnctu quodam mo. pnctus. n. otinuat logi
tudiq. a omnoit illat. e p napu ho. a fere

Qm declant/q istans
e unu quodam mo. a pla alio modo.
Nle declarate sed ens/po fe. nap
hoc declamo. q istas/a tps sequnt se in
ce. a d. Et manifestu est a c. d. uno dr ci i
hoc/a d. Qd dnoeu g tnsllo a c. 1. Et ci hoc/
q tps/a istas fuit isti. est. Qm istas e mu
ius tnslatu. a tps e nus translonis. et unmer
tnsllonis/a nus tnslatu fuit isti. Qd ci tnslato
a translatu fuit isiml. Dcm dr. et istas e nu
mer tnslatu a c. 1. Et istas/qd e numer tns
latu ita se het d tpe. sic nus d nuo. Dni de
bet modu. quo nubis filat dicat. a modu
i qo dnit. a dr. Tpus. n. e otinuu p istas a
c. 1. tps. n. otinuat p istas. a omnoi p ipsu.
p mutatq nd dnoeu nus. sj ne otinuat
p ipsa. Et istas otinuat tps/ci a c. p uno.
ci p duob tpib. Sic pnctu/a aqpi ultimu
ce duab lineis. Et omnoit d/qm a c. p pri
mum. a sic pnctu. vt p declinatu lri. Et ci
declarant. q tps e unu/sj q e otinuu. dcd
ci i hoc/a tpis. Et hoc seqtur a c. 1. Et otinu
ato i tpe. a ipi ee unu/se tnsla a tnslatu. s.
q ci in hoc e. Qm tnslato/ci a dcoit tps. est
ina/a otinua. Et ci i hoc/q sta tnsllo e otin
est. Qd unu translatu. no tnslatu existe i aliq
ipe. a no a. Qm tnslatu/qm d sic i aliq hoc.

ó fiat moti cē. s. q' ꝑ u qñ ꝑuat' i aliq̃ loc.
ꝑuatu mot'. Et sili' qñ quiescat. Et hoc in
tendebat. cū d. nō ita q' sit i aliq̃ lō. hoc. n.
dīmit tōt. 1. qñ motus ē unus / a o tmut.
cū fuit mu' tīlatu nō deficiēs i aliq̃ lō. Q'
si tps ēt tīlatus deficiēte i aliq̃ lō. tūc tps def
ficēt i illa loca. Et sic ēt tps i tpe. Et ex hoc
ꝑ otinuato motus. cū accidit tps. a q' o
nūq' deficiet. Deni d'. Et hoc cū dixit pri
a posterius a c. 1. et istās cū dixit pri a po
sterius i motu. qñ p illō distinguitur motus
ꝑ ꝑ a posteriū. Et ita actō istantis sē actō
puncti. s. q' illa actō / q' ē dimitē / a distinguē
est punctū ꝑ ꝑ a istantē. Et istat so / a dicit.
quod a mow. q' punctus in ceitur i actu si
lineā. a istās in ceitur i ꝑ i actu i moti / cū
sic i ꝑ dām unū istās bis. deinde d'. puc
tus. n. o tmutat longitudiē a c. 1. Q'ñ puc
tus o tmutat liēā. cū intelligitur dīa cōi. Et
dimit illa. cū intelli ꝑ ꝑ a ꝑ unū lineā. et
finis altius lie. Et hoc i tendebat. cū d. Et et
ꝑ ꝑ ith. a sic ish. Et ita actō puncti et. qñ
accipit ꝑ ꝑ ith' lie. a finis altius. Et ex q
duab lineis o tmutis p illum punctū. Et si
ē d istātu. s. a ñ dimidit tps. a o tmutat ꝑ ꝑ a.

Et cū fuit accepta li mō.

Ita q' un' punctus accipit ꝑ duob
necē ē cōstāc. cū ita puncta sit pri
et finis. Instās nō / q' tīlatus sp mō / dimi
satur. Tpus g' ē nūs. nō sic attributi ēt
puncto. Q' est pri. a finis. Sz sic duo fines
unū lie. nō sic ptes ex dās. punct. n. medius
acci ꝑ duob. ita q' qes ē ei necē. 1.

Q'ñ assimilant istās i tpe uitatu mū i
nūo. a dem d'. dīa ita. dīm assimilant
illō puncto. cū assimilatur magn / q' un
tati. Incipit a dicē dīa iter illō / a punctum.
a d. Sz cū fuit / hoc acceptū. sic punct' acci
pitur. s. qm ē pole bis dām. sic est pole
tus bis dām. necē ē / quies ē tpe. q' ne sā
tps / nō moueā. q' est i pole. Et cū d'. ita q'
unū punctū acci ꝑ duob. intēdit / q' id / q' est i
eo. q. unū punctus i ꝑ acipitur sic punctus
unū in linea bis. s. pri. et finis. Et hoc intē
debat. cū d. duob. punctis. 1. bis. Ex quo sē
ut hāt situ / sic linea. q' ut sic ē ēscēs. Et ē
nūant. q' si istās fuit ꝑ gnātus in tpe. sicut
punct' ꝑ gnātur i linea. s. qm sē i linea ad
modū punctū / sic i pole. q' ē tps sequēs aliq
quiescēs. Deni dedit cū. ex q' fuit ꝑ necē
in puncto. Et d'. cū punct' sit ꝑ ꝑ a fin
1. a ē necē. ut sic punct' sit i actu. cū sit ꝑ
pui alie i actu dīta. a finis altius ē exis
tens i actu. s. a pri. altius. Instās nō ē finis
deficiēs. ā ꝑ ꝑ a deficiēs. s. ꝑ ꝑ. a fu
turū. Et cū naturā. q' istās i hoc dixit a puc
to. dedit cū i hoc / a dixē. Instās nō q' c. 1. in
stās nō / nō pōt dīa bis. q' sequitur tīlatū.
q' sp monetur. vñ necē ē ꝑ ꝑ unū fini
ado. q' istās / q' dīatur i ꝑ. sit ad a dīato
i ꝑ. Et cū dedit dīa iter punctum. a istans.
ex q' accid'. ut mūato lie a puncto / a mūato
mot a tpe. Incep' naturē hoc. punct'. n. ē cū
mū linea. q' ad modū istās ē cū mū tpis. q
sz punctus fit q' ē quiescēs / ē cū mū linea

i q' tu. acci ꝑ ꝑ mū lie. a finis se. Instās nō
q' ē i pole / ꝑ quiescē. est i pole. ut sit cū q
mū tpis / hoc mō. s. iter istās dīa ita. q' ꝑ
finis ꝑ ꝑ. a finis futi ꝑ ꝑ a ꝑ. Q'ñ sit ita
ēt. tūc ē pole iter istās dām bis. Et h' ac
cidit istātu. cū fuit ꝑ gnātus / sic punctus. et
finis ꝑ gnātu tps / sō licet. Et ideo necē
est. instās nō fuit tps / saltē p duo istā
a ꝑ ꝑ a posteriū. a ambo sit fines eiusdem
tpis. q' ab modū duo puncta sit sic. et dē
lineē. Et ideo dicē a ꝑ / sup. Q' si nō ꝑ ꝑ mu
mū tīlatū istātū. nō ꝑ ꝑ ꝑ. Deinde mū
ū. ꝑ ꝑ / tps ꝑ ꝑ. a ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ
qm assimilat istās puncto. Et sic punct' sufficē
in emātū lineē. s. i diē est saltē i duo. s
est istās. Et hoc est. qm ꝑ gnātu ꝑ ꝑ mo
tus illo istātu. a posteriū eo. Et h' ēt tūb in
stātib ꝑ ꝑ. Et ideo nō est. sic existimant. n
ēt pole lie unū istās dām bis. a hoc nō est
pole. n tps hēt situ. Et d'. tps g' ē nūs. 1. Tpus
g' ē nūs attribut' motū ꝑ ꝑ istās. Nō si ēt
nūs / qm attribuitur lie ex hoc. q' ita puncta
accipitur ꝑ ꝑ a finis. Q' g' q' istās acci
duo ēt tpis. s. unū ꝑ ꝑ ꝑ. a altius fi
nis. Et hoc i tendebat. cū d. Sz sic duo fines
ēt lineē. Dīm d'. nō sic ptes a c. 1. Ex dis
pa. q' istans a punctus sunt idem subiecta. q
sunt ptes eor. i quib sunt. d'in d'. pri ēt ne
dius a c. hic dat cū sp q' ē pole ita puncta
accipi ꝑ ꝑ unū lineē. a finem altius. Et
ē. qm punctus dām bis. Ita q' sp hoc accid
et necē quies. Et ē impole in. c. Q'ñ sequi
tur ex hoc. ut istās quiescē. q' est i pole
a ita sequitur tīlatū.

Et q' manifestus ē. q' istās nō ē ꝑ
tpis / m dām mot. q' id motū ꝑ ꝑ
est ꝑ ꝑ lineē. Sz duo lineē sunt ꝑ
mus lie. ita istās sz q' ē finis. nō est a
sz acis. Et accidit q. sz al q' mūat ē mūs. q'
finis sit fines illi solus. cū sit tīlēs. Mūs
nō / ut d'mauus. sic ē d'mus / a mūtās. Sic
ꝑ ꝑ d'. ꝑ. dem ē istor. a ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ
ferunt. m. a alior.

Et declarauit dām iter mū tpis ab
istātu. a mū lineē a puncto. incipit d
clarare. q' istās nō ē ꝑ tpis. Et
dicit. a q' manifestum ē a c. 1. Et q' manifes
tum est a q' istās nō ē ꝑ tpis. ꝑ est tīlatū
motū ꝑ ꝑ / a posteriū. Et dām q' ē inter
duos mot. nō ē ꝑ mot. q' istās nō ē ꝑ ꝑ
tpis. Dīm d'. q' lineā. a c. 1. Cū fit dīa iter duas
lineas. Dīm d'. ꝑ duē lineē a c. 1. Sz duē ꝑ
lineē. q' ꝑ ꝑ d'mūdit. fuit illē duē lie non
punct'. Vt d'ēbitum i. e. ꝑ ꝑ. Vbi d'ēbitū. q'
omē tps ē sp dimisible. a q' istās ē indimisible. d
iter dicit. Instās g' ē q' est finis a c. 1. Et. q.
ulit declarare. q' cū hoc q' istās nō ē ꝑ tpis. ē
acis a c. 1. cū istās / sz q' ē finis i motū. nō
est tps. Sz ipi ē finis ē acis a c. Deinde dicit
q' q' mūat a c. 1. sz ait q' d'mūdit tps est
mūs. Dīm d'. fines eū a c. 1. b' declarat cū
ꝑ q' ita istans ñ est istās sz q' ē finis alicui
dām. a ē sz q' ē mūs / Et est. qm fines fuit i
eo. i quo est finis. a istās nō incēpit i aliq' ꝑ
ꝑ. a nō i alio. nō ē d'sp i mūo. vel dē est.

i diffinitione ei. qd e mus mutata.

Manifestum e g. q tps e mus motus
a posterius. aq est numerus. ei fit mu
merus. Et hennus accipe mus mu
sico simpli. Q aut e aliquis mus. pole e qd
dam mo incepti mi. Et alio mo ipole. V. gr. qm
mi incee e in na linea. aut due. In mesa no
no hz mi. Qm omis linea dividitur sp. Et fit
d tpe a. Qm minimum tpis mus e. V gr. unum
tpe. aut duo tpa. i mesura no no e.

Qm dedit dam iter mus accepti i dof
finitione tpis. a mus simpli a mus qm e
istum. qm e ei i mutatione prioris a posterius
motus. Qadmodum mus q e pecta. e ei i
mutatione hi p hicis. Vult i ducere. mos. quib mus
i accepti i diffinitione tpis dicta mus simpli
Et dr. Qa festum e g q tpe ne Qm e mus mo
tus. no sz q mus accipit ulto bene pter mu
sz sz q accipit id bene pter poes. a politicis
Et fere [illegible] de hoc in hoc p hi q
multo ordinatius dicit tpis. Et no dicit. Et
qd e numerus. ei fit mus numerus. s. motus. Et
q e mus numerus. a no e mus simpli. Dedt de
mut mus simpli. Ibi q paucitas incit i eo.
a iter mus alie. Vt de sed dat ad modum. quo
incitur i eo paucitas a multitudo. ad. Et q
bene accipe ac. 1. Et i mus simpli incitur mi
simpli. V. gr. duo aut unum. si itll ex mus
p mi. id. qd i mus simpli pole e incitum mul
a idumle. s. unitate. declarant q mus quan
e eo. Et q quodam mo incitur i eo mi. a quo
dam mo no. a dr. Qa aut e aliqs mus ac. Illo
aut qd e aliqs mus ac. Illo aut qd e mus
alie pole e. s. q e mus unitatem idumsibilem
illo qme incitum minimum ei. Et sz q e mus
alie. an accipit divisio i infinitum. ne inceni
i eo minimum. Deum dr. V gr. linea ac. Qm ei
linea accipit sz q e mensura a mus minimum
dr minimum ei. Aut est una li. si itll p mi
illo. qd e no e dumle i ista mensura. s. p quam
mensuratur mus illi lie. Si itll p minimum pa
multitudo mus. Duo. n. sunt h. s. qm sunt mi
na multitudo mus. Et ei declarant qd accipit
et sz q e mus. ut ex eo incipiatur minimum illi
duo hy mois quib incitur i mus. Incepit d
clare. q sz q e mensura a no est mus simpli
accipit ei. Vt i eo no incipiatur minimum. a e
idumle i duo mus. Et dr. Et mensura ipso a
ac. 1. Qm no dividit idumle sic mus dividit.
Et hoc declarabit i. c. nti tabu. Et ei declarant
q i oto quod dam mo incipitur ipsa mus. a quo
dam mo ipsa oto. Et hoc est eu mutatur. a tps
fuit o minimum. Exclusit ex hoc. q tps e h. a d.
Et sili e d tpe ac. 1. Et q tps e o minimum. nec
est. ut incipiatur minimum quodam mo. a alio
mo no incipiatur. s. in g. q mensura incipitur i
eo. Et e minimum tpis. p qd mensuratur. aut duo
sim. aut q e in mensura. i incipe i eo mus.
minimum.

numerato

Manifestum e g. q i eo qd dr velocior. et
tardior. Et di i eo motus. a quod ei. et
tardius. a brevius. Qm ei q e velocior
est longius. a brevius. Qm ei q e mus. et tardius
a pluribus. Ve oppo a tardius no e. Et q
mus. p quie mutatur. e velocior. aut tardior. et

2 B. 109

Hic dat tria. p. tps.
Quoniam ergo q n est mensura dii tar
dius. Et n. aut est qm tps. s. mensura
parvus. Tertius e qm e longius brevius. qd
est. p. qd quia quantum. Et hoc p. s. q e
tardius. Et q. se tardius. quia no et
pauci pot d. q e mus. hoc. q. aut a tardius n
pterea. Q. e. a mus no pot dr. p. valde
tardius. a pluribus. a. s. mensura. ai. Hanc
ico. q no est d. q mu est. qd no dat idem.
Et quia aliquis. Et tps est quodam mo d
tardius. a quodam mo dicitur. Q. dissimilius
est p dissimilis. ai d. q est mus. Diam g. q
hoc. q. et quia no est i motu. a motus.
Et tps no fit q mus dicunt motu i pu
a posterius. Et p. est i tempo mu motu. s. plu
q. qne e ico q. fit e mus. a q e ico q. mu
est. q. mu. e motus tardius. Qm no e mus si
pli. si mus motus tardius q. accipit a q. mu. Et
discreto. s. mus gra forme. Et e q. posterius ex
diuib q. tuab. s. discreta. a q. Et ita q
accipit mensis. qm dividitur. Et q. que e
i dimo. q. cludit d magnitudib. In illo. n. et
tardius quam magnitudib. sz q. fit mus.

Et in oi loco. qd no e insil. e. ne pri. ad
et posterius no est ne. qm tm a pri
no est ne. qd aut fuit. a est. e. d. nec fui.
Et tps est mus. no mus. p qie mutatur. Et
mus mutatus. Et o tigit hi. ut pri. a posterius
ex eo sit sp diversa. Qm illa ai sunt diversa.
a mus centum equor. a centum bovum e ne. sta
aut quor e. hic sunt diversa. Q. sunt equi. et
boves.

Datur i hoc simile mutatione ac. q. ac
cadit tpi sz q e mus. a ac. q. dat
a mo sz q non est mus simpli. sed
mus mutatus. a dr. Et i oi loco a ac. 1. Et i oi
loco illo. qd accipitur d tpe pris i actu. e mi
omi motu. Et oi loco. Et ei hoc est. qm in
stans multiplicat p multa motus. non
aut motum. cum sit mus cor. a mus i mul
tiplicat p multitudinem mutu. Et ei declarant
hoc. qd accidit ei sz q e mutatus mus. Incep
t declare. quo accidit ei sz q est mutatus. i. v
mus motus no mus simpli. Et dr. Pus autem
posterius ac. 1. Pus a. a posterius tpis e. nec sz
sz. Et e universum sz diffinitum. q sit mus
sz. Et hoc no accidit mus simpli. q hoc accidit
tpi. Q. tpis e mus tmi. a tm mutatus e no p
diffinitum. a ibi. pus no. a posterius dure
sit. nec sz diffinitum. i. p. a posterius. vt
dicit e. infinitum. Deinde dr. Et tps e mus ac.
Et. Item dubitat declarare. ex hoc mo accidit ei
diversitas i pri. a futuro. a ubi i pri. a po
sterior. a hoc e equale i istanti. a tpe. Et no dr.
posterius. a q ac. 1. Et se ex hoc. q. tps e mus. et
mutatum. i. mus motus. vt pri ex eo. a posteri
diversa. i. sz prioritatis. a posterioritatis. de ei dr
a mus. a tm pri. Et ei declarant ex hoc. q
est p. mus simpli hoc. qd no multiplicatur
p. m. Intuendum sunt. sz. q. diversa multi
plicantur. Et q est mus quodam mo. a mul
tiplicatur quodam mo. d e. ei p. m tpis. accidit ut
q. s. multi p multitudinem ibi tpis. a dicitur
[illegible] s. sz q e mus. Et ex hoc mo pri. a po

stinus in tpe fit rar i omib motib. Nō multiplicat p multiplicē eor. Hec ē diffō iiiii ti. Et cū in hac ē. qm ē pt a potiūs in mo[tu] quinti totū. Et tab omia fit i tpe. q fit i spa minori. Vt quod existimauerit tpis ē spei. aut minus.

Et a hic ē pole ar rōnot itet p ali similitudē est hec a possibile in tpe verba gracia. yhems. et uer. sunt idem. q est possibile.

Ostendimus h. q acāt tpi id. qd acāt motui ardūt. Et h dūat tpi seq motui arduū. nō motui rōnis. motus. n. q post pt itā unus post alū. est ter ai motu arduū. q adūpat sinōis s motus sinōis vnius ai. q tpis ē ārdūe. Et qt aliqs dicāt. qnō ē pole tpis velocius. Et q hic dicitur illi. q declātur ē ipi seq motū Et qicadmodū pole ē eidem motui velocius i se arduū. s. sili tpis. Vt gr. yemis. aut tipnus. et estate. a uer. cum minus q velocius.

Et nō solūmō mesrat mot p tpis. sz p motu a tpis. Qm utriq determinat rōnis. p tpis. n. dīnatur mot. q est nūs illi. Et quiq a tpis p motū. Dicimus. n. tpis magnus. nos mesrando a pui nos mesrando ipi p motū. Qadmodum a p mūatu dīnamus mū. Vt gr. qm quiq dīnam mū i tor equor p mūi illor equor. Qadmodū g p mū notificam mū equor. a p mūi equi a notificam illi mū. sicut ē a de tpe a motu. Qes ami. n. tpis p motū. a motus p tpis.

Qua ratā tpis ē aliqns nūs. a acto numeri mesrāt. sed acto stē tpis ē mesura motū. a nūs acadit ei. p acns mesram p mūatu. sed o tigit tpi p acns ipi mesri p motū. Et o. Et ū solūmō ac. Et intelligendū ē ex hoc. q tpis mesrat motū. q sit ēle ei. a ex hoc q tpis mot mesrat tpis. q hoc est acns. Et cū nūmerant. q utrūq mesrat ie hoc mo. qo dixim. de uir cū m h. a d. Qm utriq ac. i. Et necē ē. ut utrūque mesrū rōnis. Qd utriq. p anatas a mlto determinatur p rōnis. Et o mesrō qd dīnat p aliqd. est mesratū p aliqd. Deū distinxit hoc. a dixit. p tpis. n. ac. i. p tpis nō dīnatur mot ēle. Qd ibā tpi ē numerat mot. Et q. d tuto tpis pr motus ē p acns. dr. Et qiq a ac. i. Et dūat p hoc. q dicit. qnq. q hoc nō accidit. a q hoc ē p acns. Dīn dicūt hoc. a dic. Dicimus. n. a tpis a ac. i. Et nos qplenorum tpis ē magnū. cū nos qplenorumus. q mot quē sequūtur tpis. ē magnus. Dīn dicūt mouū. ex qd acāt tpi nūam mesram p motū. Et ē mot ex qd acadit mūatio mūato mesrāt mū. a dr. Qd mesratur p motū a ac. i. Et acāt. i. et acāt nob mesrare tpis p motū. Sic acāt nō mesrare mūare p mūatu i aliq tpi. ipm mū. h ri sit mūare mūatu p mū. Sz cū dubitamus d mō. nic mūamus ipi p mūatu. Vt acadit mūamur. qd signat mūtio digitis. Et acadit ub sic dicit mūare mū alior equor pr mū p mū equū alior. qm dubitamus mus d mū mō alior. Qm p hoc cognoscam p mū mū mū equor. Et ai dubitam d mō illor cognoscam hoc p tpis equor. Et q pp tas i ter i hoc ter mū et mūatu. a motu a tpis ē. s. i hoc. q motus mūat reliqui cor mo. qo dicimus. s. Omnis mūat alū ēlī. a alter mūat ipi p acns. o. Qaēdūod q cognoscam p mū a c. i. Qadmodū g p mū scam mūatu. sic scam mū ipsor equor p utriq. ē mū cor fit ignot. sed p mūatu. qd ē eq mus scam mū illor. ai acadit nō dubitare. ai cāne i mō illor. Et ita ē d tpe ai motu. Et acāt nō ut mūam p mūatu sit p accns. Qo nō facim hoc i p n tpis. sic facim hoc i me sinatōe mūati p mū. Sz facimus hoc p accns s. q illō qd ē notius ap nos nālī est mūs. a ignoti nālī ē mūatu. Et sic sp pr nōi q est mūs. scam latēnus qd ē mūatu. Et p hac cognitō acadit nō cōtāē. aut dubitē i mō. Et tuc ēnitē a scd p ipi mūatu mūm. Et sz hoc ē intelligēdū de mūo a mūato. a motu a tpe. s. i hoc. q utriq mūat reliq.

Et rē sē hoc. qm mot sē q tutate. a tpis sē motū. Qz ē d q tutate. a de dūmsi Qz sz q mesura est tlis. mot ē tlis. a tpis est tlē. Et a mesura mesrat p motū. a motus p mesurā. Dicem. n. mar ē longa. qm ārsis ē lōgus. Et d arsi ē lōgū. qm fiūt ma lōga. Et d tpe sz motu. a d motu sz tempus.

Et rē d. ut tpis mesurēt motū. Qo q admodū mot sēqtur mesurā i hoc. qd ē d quāto. a de qto. et d dūm s. qm ipa ē i motu ē pp ita ē i mesura. Sili tpis sē motū i hoc. s. s. qd ē quātū. a discretū quodā mō. a qtūmū alio mō. i. Qz ita sūt m co. pp hoc q sūt i motu. Et h i tempore bat ai dixit. Qm sz q mesura ē tlis ac. i. Qm s q mesura ē hm qtūmūtōis. a discretōis. a quātitatis. sed mot ē h aū d q tutate a discretōe a qtūmūtōe. Et q mot est h aut de qto aut de discretōe. sed tpis ē h. Et intelligat p hoc declarāē. q cū i hoc q acāt tpi. s. q mesratur p motū ē. Qz motus ē cū ē ei sz q est mensura. sb illi. Et rō acāt ei cū sūt ēgnatū ipi ē mesura extēsam p extrisicū mot mesrat p motū. s motū q mesurat motū. Sz dīnt. qm mesrat ipm ē acns motū. Tpis nō mesrat motū ē ei ēle. cū ē ei sit mesrat motū. Et q diffinitō tpis i hoc ai motū ē sic dispō motus cū mensura. s. Qm mesrat ē est ei in ē mot. Manifest q sili acāt q tutati a ai motu d mesrat utrisq accidēt. sed acāt tpi ē motū. Et dr. Et a mesura mesurātur p motū a c. d mde dr. Et dicam d tpe sz motū. a mesram tpis p motū. Sz sciendū est. q ibā mot ñ est i mensrat spacū. Sic ibā in mesurat motus.

Et q tpis mesurat motū a mouēti. a motus mesratur. qm illm tinat as mot. p que mūatur totus mot. Sicut p cubitū numeramus lōgū. qm pr ipm tinam aliquā mesurā. p quā mensratur totū. o totū. n. ē i tpe. est. q tpis mesrat ēm ei. Qz mesurat i sil motū et

per

ecem ei. Et intentio ei quod est in tempore est. Et nu
meat eternam eius.

Illud notandum narrare. quod dicit. quod tempus fuit in
tempore. Et incipit a motu. cui manifestus
se extendit ad tempus. Et dicit. Et quia tempus c. 1. q.
Et quia tempus est id. per quod mensuramus motum. Cum non
mensamus motum. ita quod per tempus denominamus aliquos
ptes motus. s. quia per aliquam partem temporis aliquos
ptes motus. s. equales
et. a post per illas ptes mensuramus totum motum. Ex
gr. cui diximus. quod iste motus finitus in. Ex. horis.
Ista. n. mensuratio motus est. qui accepimus unam ho
ram. a dominum per illam aliquos ptes motus
equales et. a post per illas ptes mensuramus
alias ptes motus. sed accipimus unum cubitum.
a tunam per illam aliquam partem illi. quod volumus
mensurare. Et post mensuramus illam per illas ptes
cognitas. Quemadmodum quod cubitus. sit ens accu
apud nos. quam illud quod mensuratur per cubitum per
ista ps 1a temporis debet esse notior quam motus mensu
ratus per tempus. Et ista ps temporis dicitur secundum per
motum quam propter illorum. qui est motus diurnus.
vt post dicit. Unde dicit illud. quod sed exterior.
a est ut dicitur motum esse in tempore. sicut dicitur idem
tempus mensurare se. Et hoc est intentio eius. quod dicit
quod mensuratur est in motu. Et dicit motum esse in tempore a
c. 1. Et cum ita sit dicit modo mensurationis a tempore. quam
intentio eius quod dicam. quod motus est in tempore est. quod mo
tus mensuratur per tempus. s. cum mensurat illum motum
esse in plus. Tempus vero dicitur mensurare motum ut
qui. s. quantitatem. a esse. Et hoc accidit motum. Qui
non est eius sicut res ptes suas in actu. sed est di
spositum in mensura. Et hoc forte intendebat. cum dicit
expensat istum a c. Unde dicit. Et intentio eius
quod est in tempore a c. 1. Et intentio eius quod dicam. quod
omnis motus est in tempore. nihil aliud est. quam hoc
quod tempus mensurat esse eius.

Et manifestum est. quod duas intentio
eius quae sunt in tempore est. Et tempus mutat quod
dicitur eorum. Cum aliquid esse in tempore habet
duas intentiones. Quarum una est. vt aliquid
fiunt cum tempore esse. Et alia sicut dicam de quibus
dam rebus. quae sunt in motu. Et iste sermo significat
aut id quod est qui ps mutationis. aut actionis ei. Et
illi aliquid attributum motu. aut quod habet motum. Et
quia tempus est mensura partium motus. a par. et mu
par. Ista. n. attribuitur motu. a ista tempori. Et
res sunt in tempore. sicut sunt in motu. Et cum ita sit. nu
merus temporis illas. sed locus temporis quod est in loco.

Dicat. Et manifestum est. quod
Quia intentio quae aliquid sunt in tempore est. Quia
tempus mensurat esse illorum. 1. esse eorum. et
quod attributio illorum tempori est sicut quod tempus dicitur a.
ad modum eius. quod minus dicitur mutatum. Et est
posset hoc. incepit dicere illud a dixit. Aliquid
esse in tempore habet duas intentiones a c. 1. Et hoc apparet
per. quod dicit aliquid esse in tempore habet alteram istarum
duarum intentionum. Quarum una est. vt tempus sit
quietum cui esse eius. ista quod sit aliud ab eo. non tem
pus cui eo. sed separatum. quietum tui in esse. s. ut
inter illa non sit ligatio. nisi in esse eorum similis. Sed alia
intentio est. vt intentio eius quod dicam ad esse in tempore
est aliquid esse in motu. Et facit hanc dicere bre
vem. Cum notum est. quod ens attribuitur tempori.
sed quod est quietum ei. non sed quia accidit in diffinitione
rei tamquam pars illi. nisi quod res accipiatur in diffi
nitione illi. Et cum tempus sit quietum non tamen
ut attribuatur ei illud. quod est in tempore. Nam sic
mutatum attribuitur motui. sed sic aliquid attribu
illi. quod existit cum eo. Vel aliquis possit dicere. quod
ista tria pertinent ad esse attributum ptes rei ad esse. et
accidit illius ad tempus. tria in duxit illa. Cum di
uisit aliquid attribui tempori motui. cum dixit. Et iste
sermo significat a c. 1. sed ar nihil. quod sub iste tamen
in esse declaratione sup hoc. quod prius declaramus. s. quod
tempus est aliquis motus. Et aliqua quae indutae
sunt ad quantitatem. Et cum possunt. quod res sunt
attributae tempori alio modo motus. sicut sic res quae
incepit in numero. attribuitur motui. sicut sic id quod
est quietum cum aliquo in tempore ad tempus. Neque sunt
ad declarandum tempus. quod est ad esse in motu. a dicit.
Et iste sermo significat aliquid a c. Et intendit p ptes
illud. quod est in motu quod sperat a dicit. Et per accidens quod
quia esse. Et per attributum id. quod est esse actus.
Et intendit per hoc quod dicit. aut quod hoc motum. s. Nam quod
attribuitur ei ita quod sit mutatum ab eo. sed quod tempus
sit motus illi. Et. q. d. Et res attribuitur motui.
aut sicut ad quod accipitur in diffinitione motus. aut
sicut aliquid. in cui diffinitione accipitur motus. s.
actio a esse. Aut sicut illa quorum utrique ac
cipitur in diffinitione altius. Et sunt corpora. quae
sunt in motu. ut duplum a dimidium. Aut sicut
mutatum attributum ei. Et hoc est sicut attributum
quantitatis ad quantum. Et cum possunt hoc. in aliquam mutare
quod incepit ex istis in esse. Et hoc modo sunt intentio
eius. Cum intentio eius sunt declarata quod attribuitur
tempori res existens in esse. Sed uidet. quod eius sunt declara
tum quae sunt illa. quae sunt de tempore. sicut ptes motus
motum. a actio a eius. declarabitur ex hoc. quod attri
butum rei tempori est aliquid. a d. Et quia tempus est a c. 1. Et quia
tempus est motus. necesse est. ut in eo sint aliqua. quae
ita sunt in eo. sicut unitas. a par de motu. Et simili
ter a. quae multiplicatur per par a posterius. vt de
clarum est per hoc. n. istum ad tempus est sicut p
portio duarum numeri ad motum. Et hoc intendebat
cum dicit. Ista. n. attribuitur motu a c. Et cum po
sunt. quod tempus est motus. a quia illa quae attribuuntur
motu sunt duobus modis. aut de ratione motus. aut mu
ta. quae oriuntur motus. Et est declaratum. quod illa quae
sunt in tempore. attribuitur tempori sicut quod mutatum attribu
tur motu a d. Et res sunt in tempore a c. Et forte
indutae ab hac ratione. aut quod de ratione eius tempus
dicitur. quae est una diuinum silli. Quia declara
tum est. quod tempus est motus. Et cum ita sit. ista quae
attribuuntur ei sunt duobus modis. aut pertinent ad
accidens ei. aut mutata ab eo. Et quia ista quae sunt
ex eo quod pertinent ad actio sunt alia ab eis. quae dicuntur
esse in tempore. sicut illa quae dicuntur esse in tempore. attribu
untur ei. s. quod mutatum attribuitur motui. Et quia in
duxit tria in diuisione ad quantitatem. non quia est
necessaria in hoc silloo. Dum dixit. Illus. n. quae motum
a c. 1. Quia res sunt in tempore sicut mutata in motu. et
minus motum mutata sicut modum silis ei. sed quae
locus motum locatum. necesse est ut locus mineat lo
catum tempus motum mutatum.

Et manifestum est. quod intentio eius quod est
in tempore. non est quod aliquid sit cum tempore sunt. Quia
ad modum intentionis eius quod est aliquid esse in
motu. non est ut sit cum tempore motus. Nam

intentio eius quod est aliquid esse in loco, est, ut sit, cui fuit locus. Qui si ab esse in aliquo, sed aliquid intentionem, necesse est, ut omnia sint in quolibet, et esset in millio. Qui cui unum granum multiplicatum, cui est et, si per accidens, necessum non est, ut sp sequatur aliquid esse in tempore. Aliquid tempus esse omnibus fuit, aut sequitur aliquid esse in motu, motum esse in illa hora.

Quam diu sit attributum rei temporali in attributione quietis, et in attributione ad unum in duo, quorum est attributio rei celi. Que fuit in uno ad unum. Et aliud est attributio mutati ad unum. Et declarant que fuit illa, que ita attribuitur tempori, sicut res celi celestis attribuit uno, cui tempus sit unus. Festinant et possunt, quia per eum, que fuit in tempore ad tempus, est, sicut per eum ad mutatum ait, quia destruet terciam dionis. Et fecit hoc sicut dictum. Quia est necessitas ex per hoc, quia declarant prius de tempore, quia est aliquis mus. Et cum fecit hoc, intendebat per hoc, quod ante primum, a qua incepit. Reversus est ad destruendum prius dionem, a qua incepit simoem, a dixit. Et manifestum est ac. 1. Qui cui manifestum est per se, quod dicit aliquid esse in tempore est, sed dicit ad esse in motu. Et est manifestum per se, quod ad esse in motu, 1. in moto. Non est intentio eius, quod est. Qui motus fuit, quia necesse est, ut intentio eius, quod ad sit in tempore, si sit. Vt cui fuit, et tempus. Et quia per esse alicui ad tempus, est silis per intentionem esse eius ad locum. Et est manifestum, quia res non attribuit locum, ita quod est. cum fuit locus. Ideo necesse est, ut ista attribuant tempori. Et ideo dicit per. Neque intentio ac. 1. Et cui dedit rei ad destruendum, ut aliquid attributum loco attributione quietis. Incepit fizmare rem sua in duce do in oppido secundum hac in loco. Si. Quia intentio eius, quod aliquid esse in loco est. quod cui fuit locus est ens. Et dicit, quia si intentio eius, quod est aliquid esse in loco est, ut sit, qui locus fuit. tunc eius intentio non est, nisi hoc, quod locus sit esse. quod cui fuit est res sit quietem non sit celitatem. Et cui ita sit, et quietis sit plus. tunc res est in plibus infinitis. Et magis in oppido est. quod si locus est illo, quod cui fuit. est res, et qui multum fuit est celum. Tunc sequitur, ut celum sit in millio. Dum dicit. Sed hoc est per accidens. Quia cui fuit millum. est celum. Et sili dicit. quod cui fuit tempus. est hoc, et cui fuit hoc. est tempus. Dum dicit. Necessum non est ac. 1. Secundum a est necessitas sp sequitur ex alio in tempore esse temporis, per illum non esse temporis simpliciter. Et simili secundum motus necessitas ex esse alicui, quod est in motu. non est secundum simpliciter. Si cui fuit. et motus simpliciter. Sed secundum necessitas in hoc est. Quia cum aliquid fuerit. et motus sp us ei. Et intendebat per hoc declarare dum nunc secundum esse eius et accidentalem. Dicit. n. ad esse in tempore per se, et dicere. quod cum fuit est per hoc illud tempus per eum. Ista est secundum necessitas non est dicta iterum dicere. quod aliquid est in tempore. Sicut dicit. quod cum fuit tempus. est id, quod est in tempore.

Et si res non incitur in tempore.

Nisi sit quod est in uno, vel est incipit mai tempore cum ubi existis in tempore. Vnde necesse est, ut omnia existant in tempore, sed aliquid existant in aliquo. Vt locus omnes res, que est in loco. Tempus est opatum aliquo in istis omnibus rebus. Vt sum assuetus dicere. quod tempus inducat senectutem. et corrumpit omnia. et facit oblivisci omnia. Et non dicam tempus dicere et renovare. et melioare. Tempus. n. per se dignum est, ut sit cum corruptionis, que est mus motus. et motus auffert esse. omnia festum est est ex hoc. quod res eterne sint quod sunt eterne in esse. non sunt in tempore. Et tempus non omnium illarum mensurat esse illarum. Et signum eius est. non opatur in eis omnia. sed illud quod non est in tempore.

Intendit in hoc capitulo dare diem iter 14. que non sunt in tempore. et sunt. et dicit. Et si aliquid non est et est. Et iste sermo oppositum sic. Omne quod est in tempore est in eo in aliquo uno. Et omne quod est in aliquo uno. unus excedit tempus ex duobus existentibus. Et propter minor in hoc sermone. s. dicens. quia res est in tempore. sic mutatum in uno. est magis festa per se ex declaratis. Et sili maior. Deinde dicit. Vnum necessitate et ac. 1. Vnum necessitate est, ut omnia contineantur et tempore. et tempus excedit illa. Et intendebat per hoc, quod dicit. sed alia exincta in aliquo. 1. sicut omnia. quia attribuitur alicui oti. V. gr. sed aliquid et attribuit locum. et aqua vasi. Loc. n. omnium locatum. et vas aqua. Et sili tempus et exincta in illo. et unus uli unum. Deinde dicit. tempus est opatum ad ac. 1. Tempus est quod omnium illa exincta in tempore. et sequitur in hoc omnes opantes. quia est motus tocius. necesse est per dicere opan in res existentes in tempo passione corruptionis. Et id omnes incitit in hoc. quod tempus inducat senectutem et corruptionem ad omnia. Et non dicit per renovare. et decere. Deinde dicit cum. pp quam attribuitur ei corrupte. et non gratiare. Et si utrumque inciat in tempo quod sequitur. s. in motu eclam. et dicit. Tempus est per se et ac. 1. Et hoc attribuit ei corruptionem et non gratiam. et nisi cui tempus attribuitur per se generationem operationem. dignius est, ut attribuatur operationes, que inuenit eclipsi in re, quam sed tempus. s. in motu. Et motus nali habet per tempus auffertur res a sua ibia. Et ita ablo inducat per se corruptionem rei. hic inducit gratiam rebus gratias per accidens. Ex motu gratia inuenitur generatio per accidens. Ex motu gratia inuenitur generatio per accidens. et corruptio per se. et ex tempore inuenitur utrumque per accidens. Sed quando per accidens accidit. Tempus. n. accidit ei. cum accidit gratia ex motu. Et sequitur ex 10. quod inuenitur corruptio per se. Corruptio gratiae attribuit quasi fo. et gratia quasi per accidens parum. Et cum dicunt. quia ista quasi sunt res. que sunt in tempore. sunt illa. quia tempus excedit ex utrumque pte. declarata ex hoc. quod res eterne non sunt eterne in tempore. Sic et tempus non omnium res eternas. et omnes res eternes res in tempore. quia res eterne non sunt in tempore. Deinde dicit. Et signum est ac. Et induxit hoc ad confirmandum ex hoc quod apparet sensum. Et intendit per res eternas corporalis. Apparet. n. sensum. quia tempus non opatur in eis sed omnia que sunt in tempore tempus opatur in eis. quia res eterne non sunt in tempore. Deinde dicit. sed illud quod non est in tempore. et mutata separata a mu. Corporalia hi non sunt in tempore sed quia tempus non omnium. tui sunt excepta cum tempore. s. quia est cor quod est in motu. et excepta cum est tempus excepta quia tutitus cum quia tutate. et res a separate non sunt contentae. neque excepta secundum. Et ideo dixit. sicut illud quod non est in tempore. 1. aliquo modo.

Et tempus mensuratur motu. mensuratur
quietes. Omnis. n. quies est in tpe. Qd
nõ omne quod est in motu. necesse est quod mo
ueatur. simili quod est in tpe. Tpus. n. qd est
in motu. Tpus. n. nõ est mot. sed nisi motus. Et
ideo est ut quiescens sit in illo motus. Et
nõ omne quod movetur necesse est ut quiescat. si
omne quod mouetur est mouens. et eius motus. Et
sic dicam' supius. quia ille in illo est. ut id
habet aliquem usum. et ille mensuratur a
illo. in quo est. Et dicit. Illud' in tpe est. ut a
tpe mensuratur. Et tpe mensuratur motus. sed
motus. Et mensuratur quietes sed quia
est. ordinatum motui. et quietem in quo
nus est. et quota est.

Et declarant. quia illa quae sunt in tpe. si
in tpe. sed quia sunt in illo. Et ideo quod est m
mõ. mensuratur ab illo. quia necesse
est. ut illud existens in tpe. mensuretur a tpe. et
quia tpus est mensura motus. necesse est ut mensu res
existens in tpe sed quia sunt motus. aut in actu. et sunt res
motus. sunt in tpe. et sunt quiescentes. Et ma
nifestum est mensuratur motus. sed quiescentes. Et
id est ut est ordo. et. d. et tpus mensurat motum.
mensura et quietem. d. Dicunt. quod affirmantur
et d. Omnis quiescens est in tpe. et necesse est. ut
dispositus motus illorum sit. sicut dispositus quietis. Omnis
res dicit esse in tpe sed motui. quo dicam' motui esse in
tpe. s. sed quia mensuratur a tpe. Et quia ab pot dicere.
quia res sunt in tpe sed quia sunt motus. et quiescens est
extraneum motui. quia quiescens non est in tpe sed quia
quiescens. sed dicit. Omnis non est quod est in motu et
est. Et non potest aliquis dicere. quia res non est in tpe.
et sunt motus. Omnis quia omnium in quod est in re
motus est sicut dispositus ma ei motui tocius. non quia
in ea. quia sunt motus. sed est dispositus in rebus. quae sunt
in tpe. s. Omnis sed quia. ut sit motus. dicit non incepit
declarare. quia tpus est dignius hoc. quia motus. sed
quia non est motus. si non mot' quia est. Et dicit. tpus. n.
non est mot' et est. Et tpus est dignius hoc. quia motus.
s. ut in eo incipiatur quiescere. et tpus non est mot.
sed non nisi mot' Et potest esse. ut quiescens incipiatur in
nisi mot' sed est ei in nisi mot' est dignius. Et quia
quiescens dicit tpus supius. ut dicit. quia sunt quie
scentes. et dicit non in eis. quae inuenta sunt mouen
tur. Et quies quia est in tpe. est illa quies. Inuenit
declarare hoc. ne in eo credatur deceptio. et dicit. Et
non omne motui necesse est. Et si est ens necesse
est. ut disponatur per quietem. sed solum non id. quia
inuenta sunt mouen. Et non dicam' quia cum quie
scunt. et non dicam. Quia puctus sit quiescen
tes non sit quantus mouen. Et sed est dispositus in
oib' actib'. et hic finit expositio. hic ad dixe. et non
est motus sed tempus. et non omne ens. si sit enim
illud. Et multi notificant motum tempus motum.
quia inuenit motum quia quietem quia. Et si
motum quia inuenta sunt cum motu. Et si. d. et
non est motus sed quia quiescat. sed quia
sunt quia non. sed non mouen nisi res. sed
enim mensuratur quietes. Et sic inuenit quia motus.
et quia quiescentia sunt in tpe et quia non sunt eo
ta. n. si non sunt in tpe. ut oib'. Et sed quia
sunt. et illa quae non sunt in tpe. Et ideo non
sunt. quia quies non mensuratur a tpe. sic motus
mensuratur. quia non quia dicam. et quia est

est in tpe. et non est in illo. quia dicam quia motus est in
tpe. Et ideo non est. Et quia quod est in tpe. sic motus
non mouetur non est. sed quia est in motu. et non est
in tpe non est motus. sed non est. Et sic dicit
pole. ut quiescens sit in motu. dicit. et
inuenit in illo motu. Et sed non est. quia
tam quia sit in tpe. sit motus. quia enim non
magis ordinet et precedit. quia non est in tpe. sed
ut tpus mensuret quietem. et. Et sic dicit
multiplicat. Et ad primum. d. dicit
uati est tpus. s. quia non est in illo est. et
quod est in illo. sed. Illud non est. quia non est em
ens. Et possit. quia sit in tpe. et non est esse
in illo. Omnis tempus sed ex hoc adiuuat. quia non est illi
cui in tpe est. ut mensuret tpus ecq. et. Et tpe expli
sit maiore ppter. a certitudine. a tempus minor.
quia est minus certa. Et ad ostensit. quia ad quod est in tpe.
mensuratur a tpe. a quiescens est in tpe. ostendit
ex hoc. quia quiescens mensuratur a tpe. et sed motus
tus. Et quia illa quae est minuta. et sed minor ppter.
omnis sit hoc minor ppter. a otentius est
iuuenit modum mensurationis motus. a quietis a tpe.
Qui dicit modum omnis. habet in se omne. et non expre
se. Et id est modum omnis. s. modum mensurationis
quietis. a motus a tpe. Et hoc fecit sed abbuiatur
a dixe. quia. s. pset mouet omnes dicere. quia est quod
est in tpe mensuratur per tpus. a tpus mensurat rem
motam a est. Et ad sit declaratum ex hoc sermone. quia
tpus mensurat motum. a quietem. quia mensurat re mo
tum. sed quia est res mota. a quiescentes sed quia est quie
scens. non sed quia est mota. Et quia quies est puncto
motus. a puncto tinatur in habitum. a mensu
ratur. necesse est ut mensuratio quietis a tpe ut
alio sit. sed mensurat puncto motus. quia mensu
rat motum. a ei puncto. Et hoc intendebat ad dixe.
quia mensurat motum. a quietem. quia sunt. s. men
surat motum. quot est. a puncto eius. ostendit
quia motum per a celi. a quiete so. a pacens. sed
quia est puncto. non sicut accidit in phensicis habitu
um. a puncto. Visus. n. apprehendit album per se
a magnum. sed quia est puncto albi. Et sed est ex duo
bus habitibus. a puncto.

Motus quia non simpliciter mensuratur a tpe.
sed sed quia est quietis. quia necesse est. ut illud
quod non movetur. neque quiescat. nisi sit
in tpe. Intendit. n. ei quia est aliquod est in tpe. et per
mensuratur per tpus. a tpus est mensura motus. a quie.

Quia quod sunt. quia non esse
non mensuratur a tpe. quia non esse. illa
a declarant quia tpus mensurat motum. a que
tem. mutat est declarare ex hoc quia illa quae non mouen
tur quiescunt non sunt in tpe. Et quia hoc in. d.
dicit declarat quia tpus non mensurat eas. quia ex
cedit. n. sed quia motus aut quiescentia non dixe.
Motus quia non simpliciter mensuratur a tpe. et ei
dicitur sunt a mensuratione motus a tpe. quia est
quia non mensuratur motus sed quia est mota simpli
ter. Et dicunt quia. aut quia. quia non
dixe esse. Et sed quia motus est per puncto pas
sionis. s. motus sed motus est per puncto. s. s.
sed quia quietis. a puncto motus. Et sed habet
ad dixe. quia est. Et est mensuratio motus sed quia est mo
ta sed. sed quia est. a puncto est per me

Finit.

dicas

Et maiestas est. q' omeq' nõ ē nõ ē
i tpe. Ꝗ gr. illud q' ipse ē. ut sit ar
vt ordinetur ē sy metri cõstre. am
si uli tps ē mesa mot p se. a mesuar alia
p alia. ou aiestas ē. q' omie q' mesat ē
ei ē ēn. mesat ēti oie illi. ēt in lx q' mõ.
aut q' motus i eo sit pl'. omie g' cõple. aut
g'ple a uli ōe q' ē m aliq' lg. a nõ ē i alia.
necē ē. ut sit i tpe. n. ē aliq' tpo. q' excedit
ēē illa rez a ēntiate illa rez. que sit i eo. nõ
ens nõ illud. q' tinatur a. ut sit. q' ia sit
i aliqua lõ. a ali' ēt. ut q' ēcia sitina. a te
q' tinet utiusq' motus. ex qua ut sit pte ispe
xens. a q' ex nõ ente nõ ordinatur a tpe nisq'
sint. m ēt. m est. Et ista q' sit talia. sē
illa. i quib' oppiti sit sy necē. Ꝗ gr. ut
dum ēcti ē ali mētis sy ē. Iux g' nõ ēt
i tpe. m sinetur. Et ita ēt nõ ens sy. Q' ē
sinz ei q' q' ē sy ens. Illa uõ q' ordinãtur
nõ sy. i possit ēē. a non ē. a g' nõ a cõpo
tempa ēt illud.

Q' ui ens ē duob' mõis. ens simp. et
nõ ēte simp. Et nõ ens i ē ens bi
mõis. nõ ens simp. a nõ ens nõ sy.
Et ēt m ordinami. q' tps nõ mesuat ens
nõ ens simp. q' mesat ex eo. cui ē ē nõ sy
mag' a ordinati. q' tps nõ mesuat nõ ens
sy. q' illo. aut nõ ē nõ ē sy. a ot. Et m aiestas
illu ē a ē. ou aiestas ē q'. q' illo q' est nõ
ens. nõ sit ei ordo mõi in tpe. Q' si mot' ens
q' ē nõ ens nõ est i tpe. q' ita o mot. mot'
entis. q' sy est nõ est i tpe. Et ro. q' ē nõ ens
sy ē nõ. quod ipse ē. ut ita aliud eo. mo. q'
est. Ꝗ gr. ut ordinatus sit sy mitti cõtre. Et
ay nunquam. a tpe nõ mesuat ro. q' est i
ens sy. Incipit vacē cõ. p q' q' tpe mesu
rat ro. q' mesat v sy. q' p ordin. ay ex hi ap
pat ipsi m' mensuari ei ad illo. q' sy q'

mēsuratur illi simp. Q' ā illo q' nõ mesu
rat p se. m p accis nõ mensuat oio illo oio.
a ordi. q' ā sint oio a ei. Et hic q' dicamus
v mensuratur. ad nõ mesuratur p uatõis. a tpe
ad ea q' precedit a mesuat ente ab eo. Q' ā si
ipse mesuat o ente p se motu. a mesuat ad
ente p accis. i. q' ordinat ei motu. ou aiffe
thi ē. q' omie ei ē mensuat tpe. ou sat tpe
sy q' ē motu. aut sy q' est mole. illo ad q'
ne pot motu. ē ente nõ mesuat a tpe. Et ita
dicamus q' tpe mesuat o entib' id. i quo est
mot. ut pt ē eo. ou. Omie g' cõple. a ē.
i. omie g' q' sunt cõple. ut g'ale. et uli
illo. ente tpi i suo ē. a nõ ē sint tinata. m
nata ē. ut ē ente. a nõ ē ei sit i tpe. Q' ē
mot ē p se i nõ ē ens. Et nõ ē ita i eo. q' ē
nõ ens simp. Q' ā p ordo illoy. ei sint. Quare i
illo p q' ens sint tinate sy tpis. Et q' iten
dicit notificē. q' tpe motus ē ens est ille
ad ē. a nõ ē mesuat tpe. illo ita ens ē a
nõ ē sint simp. Et q' q' illa a corrupta
mensuantur a tpe. q' sy ē. Q' ā q' mutē.
q' sint mota. aut mobilia. Si aut ē. q' tpe
excedit illa i tpe p se. Et ita accidit ei p ac
ha a nõ idem p se. a dicit. Et m. tpe a ē.
Et ē q' illa sint. a nõ ē tinata a tpe. q'
excedit ea cor. a ē hec. q' mata sint. ut
incipiant i ens. illa. Q' ā p hoc q' excedit ē
illa. excedit tpi p ordo cor. Q' ā tpi pri
mitus rez tinatur p tpi sibi sinor. p q'
q' q' q' ē p se. ē ordo illay rez. ē q' gr. qui
p ut sz q' q' p dicit sint ē tinata p tpis.
q' accipi m resp' illi p q' q' ē. Ꝗ. g. ex q'
sp' ita a angebatur q' sanguis mesuro
ei a p uo ens accipi i ne' possit ei i pa
ma. incertum ita in p ito. Et sib' p ma
ei. q' p ma ne est in ita ordinato. Sm hi
g' si dicam i illis. q' tpe tinat p ma cor
ē sz unu modu. sta. n. sic dicam. nõ ē p
ut tps mesuet sint nõ ē. i ne' illi tinati.
Et hic ē p ro. q' ne precedit ē. i. ay q' q' q'
g' m possit ē ente p motu. q' ē p ē. ē
nõ ē ingr ei ē possibilitas ēndi m. Et hic
ē ratio. requirens. nõ mesuat p tps oio. Si
uo a p q' uo mesuat ē aliquis sy. et
sint q' q' q' mensuant tpe m. p motu. sint
tinata p tps. Vt q' aqua g' tinat ex aere.
a aer ex aqua. a sba rez generabilis. a cor
ruptibilis. i. p q' aqua i mutat ei dr. Et q' q' ē
sint. i q' ubis sint. Q' m p ordo rez tinate
sint i sbis. i q' ub' in ei m rez. Et ei dicam
q' tps nõ mesuat illa. q' ē p. sint. q'
q' nõ mensuat p ordo. ut. n m rez sin esse.
a illa m sint. hmm ē. nõ tps nõ ē mensu
rat nõ ē cor. ei hic q' tps ē nõ excedit n ē
cor. ei hic q' tps ē nõ excedit nõ ē cor. Et
dicamus ay hic q' tps mesuat ente. q'
sint m sbia mota nono a corrupta. Inde p
ē i q' ē sint m modi p uator. et sint illa. q'
possit mesuari a tpe. a dr. Nõ ens nõ a ē. i. a
q' nõ ē entis. i q' dicamus. q' tps men
sat sua p uator. n ē ipsi ē. aut i pte
ito. ut i nunc. aut i futuro ut eclipsis.
a alia futura. Et ē n ē i p uatis. que ordi
natur a tpe. Vt sit i p ito. aut i futuro. Q' ē

punctum cui nō ꝑgratum si in ll. ei cui est punctum
tū cui & finitur a tpe. est p ꝓ ei ad tpus
cēnē illi ꝓ puncte. Et ꝓ sēcūdū. ut cū cui
nō cē cōtinuum. ut sit aut ipsum. cui ipsum
tuo. Deū dt. Et tpe ꝓtinet ac. 1. Et tpus
ꝓtinuus ulto duos mōs cēndi. s. Q iam fuit
q q est. ex utq; pte ipsius. s. ex futō. aut
pte tento. Et itendebat ī nuē p hoc. q cū ī h
q tpe tinat puncta ulta rex. sta q ꝓsum
dicere. q tot annū fuit elapsi. q hoc tpe tinat
illa. Et nō dicē ꝓ h q q ex nō ente nō dei
nat a tpe. nō ens. n. qd ōtinatum a tpe ē id
qd fuit. aut est. nō ens a qd nō ōtinatum a
tpe ē illd. qd nūq fuit. aut est. nī ē nō. Et
q ulte modus nō ens nūc ab ulto nō a ī
hoc q oppositum illi in ēstum sp. d. Et que sunt
illa ac. 1. Et ē ꝓpm hoc q ēm puōnis hoc. qd
oppositum ei est sp. vt dyametrū ē simetrū
coste. dyametrū. n. ē assimetrū ē sp. Et q
nō ꝓ ē symetrū nūq ē. dūn dt. Et hoc nō
ē in tpe. nī symetrum. 1. Et ꝓ ē assymet
nō ē in tpe. si est metrum. nī ꝓ ē symetrū
ē in tpe. qd ē oppositum ad assymetrum. dūn dt.
Et nō nō est ī ens simp. 1. Et nō dyametrum
ē symetrum ē nō ens sp. q ē ōm ac. qd ē ens
sp. s. ad symetrū. Et cū nauant. q illa que
sunt sp puncta. sunt ulta. quor ōia sunt sp. Et st
ulta. quor ē a nō ē nō tinat tpe. Nauant
q ꝓs in o puōnum ē oppositū istis. ad dt. Illa
q quor ōia ac. 1. puncta sunt quor ōia non
sunt sp. possunt ē qm. a nō ē. qm ē nō. qm ē nō. illi q
mōi puncta. Et ōnio a cōtupto sunt simp
hoc modo ē tam.

Instans ista ē cōplato tpis. Coplat enim
tpe ꝓteritum cum futuro. Et ē extremum
ōmis. qd ē principū cuiusdam ptis partis.
et finis cuiusdam. Sz hoc nō est manifestum
sic ē ī puncto qm figuratum. a tpis instans ē punc
tus ex ꝓ. Et sz q instans est tle sp ē aliud
ab alio. Et sz qd ligat. sp ē tle. q admodū
ī lineis mathematicis punctus accipit ī eis ī
y magie nō sp ē tlē. Qm cū duū sim p lī
p ultimū duū sa. Sim nō q ē unū. est necessō
tlē. Et sili a instans ē quodāmodo dio tpis ī ꝓ
a quodāmo extremum a adunato duor tē
por. Et adunato a dio sunt tle ī cōt. Et n
nō eorum nō ē eadem.

Et manifestum prius q instans ī tpe ē tāq
punctū. a quodāmō ē unus a mētus.
Restituit ī ad hoc a oplet ꝓmeneī
m eo. s. ī dare modum. q ad assistatur puncto.
a q dt a dicat. Instans nō est oppositū tpis
et c. 1. Et instans est cā hoc. q tpe pretiū ē
cōplatū cū futuro nō distinct ab eo. a ē cāe
cā in hoc. q ptitum dicī a futuro. Qm p ji q
ē ī his q ll. ē cā ōm ptiti cū futuro. Deūdt.
Et ē ex mū tpis. 1. Et ē ex mū dūorū
tpe. futuū nō sz q ē principū ei. ptiti a sz
q ē finis. Et q primū ī hoc ē sic instans. s.
in hoc q cōplat lineas sz q ē tē cōs duab
lineis insimul. a dum dit ulta sz q sis unū
a pnc altius. dedit dūm ī hoc ī tē ī instans
punctum. a dt. Sz hoc ē manifestum ē a c. 1. sz
si hoc die est instans. qm ē principū futū.
a finis ptiti. Et a. Et sili cōplo nō ē hoc

manifesta. sic est ī punctū. Et cā hoc ē. Qm
punctū accipit in linea ē fixū dūatus lis. cū
tūs nō est fixum. m dūatū lis. Deūdt. Et
sic ē punctū ex ꝓ. 1. Et istās. q ē nō fixum
nō ē in ꝓ. a punctū q ē mōus in actu a sic
istās sz unū sillum nō ē punctus ī ꝓ. dei
dt. Et sz q istās sic ac. 1. Et sz q istans
ligat tpis a dum dt illō. qm accipitur s q est
dūūdē. s. qm sit duo sz tinos. Est n. prim
futū. a finis ptiti. Et principū ē ad finem sz
differt. a sz q est dē qd ē tpe. Et hoc iteūdē
bat cū dic. Et sz q ligat ē nō. Et q hoc est
manifestū ī punctū cū lineis. qm in istanti ē tpe.
dicit. qm ad modū ī lineis mathematicis ac. 1.
qm nō ent nē ōbz mōis. s. q ē tpe uno mō.
a duo alio mō. Dum dedit modū. quo nō
sunt tpe. a dt. Qm cū duū sim lineas ac.
1. qm duū sim lineas p ꝓ. est fines sim
lineē. a principū altius. Et sic sz ē principū
ē alī ab ipō sz q ē finis. Deūdt. sz nō q ē
unus et c. 1. sz nō q ē un punct nō ē in co
dūersitas. Et iteūdit q un punct p se est d
ē sz nō. Et s q ē duo dūūdit lineas. a sz
q ē unū cōplat ulta. Et cū declarauit hoc.
de punctū cū lineis. hoc ipm declarē d istanti
cū tpe. a dt. Et sili instans ē quodāmodo
ac. 1. Et sili instans ē quodāmō dūūdēs tpis
ī ꝓ nō ī actu ī ptiti. a futū. Et ē mod sz
quē ē duo. s. sz q ē principū unū. a finis al
terū. Et a nō ē ex mū cōe amboū sz. p fac
ulta adunati. Et ē mod sz quē ē mū. et ē a
unū ī ꝓ. Deūdt. Et dic q adunatō fuit
tē ī cōdē ac. 1. Et dic q adunatō fuit unū
cēnē. ē in nō ēē q diffuntur dūūt. Qm dūf
finitē cōr fuit dic. Et ista dic q accrō punc
to. ē dic relatū. nō ī ē sbā. qm punct nō
dūūdit. sz solūmō dūūdi sz q ē principū i
respectu. a finis in respectu.

Q Ua ē admodū g dūū ī ēcis ista. a sic. q
quedā alio modo ī tpe ꝓpūq ista. q d
dicimus. scor. uciet nūc. 1. uciet hoc.
a uciet scor. nūc. 1. uciet hoc. Bellū nō. qd q
fuit ī ylion. nō ē nūc. sz q tpe fuit ab ōti
qm tpe ei nō est ꝓpiquū.

Q Uz declarauit. q instans ē ulto. qd ita se
xit ad tpus. sic pūctus ad lineas. Et
hoc nomen istans usitatur ī sup tue
de tpe. ꝓpiquo hunc istanti nō. a ab ulto. qd ꝓti
net ipm ex utraq pte. Notificant hoc. ne ar
existimaēt. q nūm est istans ē dūūsile. a dt.
Quedā g a ē. 1. Quedā g attribuūtur hunc
istanti nō. a quedā attribuūtur tpi ꝓpm
q ista. q tpe nōiatur nōie uci istantis. a di
cimus scor. uciet nūc. 1. i hoc istanti. iteūdē q
uciet hoc. Aut ī tpe ꝓpiquo hunc nō istanti. d
mte dt. Bellū nō. q fuit ī ylion a c. 1. bellū
nō. qd fuit ī ylion. nō dī ē nūc. sz hoc tpus
nūc fuit ōtinuum cū nō istanti. ī q fuit bel
lum. Qm hoc tpe nō fuit ꝓpiquū ulti istanti.

Q Uamvis nō ē tinatum tpe ap
pūs istans pūcedēs. ꝓ gr. qm fuit ca
pta ylion. a qm fuit bellum. Qm
necē est ut finatum ap pūs istans. Qm q
futū ē aliq mēsura tpis ītē futū. a id. Et
qm pretinatum ē mensura q p mtē in

stans. a preteritum.

Vult ihs ſ mē exponē tres ūsitatas. q̄ ſignīt incentās exintes i tpē. ut qui. ecce. a paulo ante. Et incipit a qui. cuiz ſit famoſius a dr. Qui nō eſt tpis tinatus ab iſtis ſpecies. 1. ſi autē dicto qui ſignificat tpē tinate q̄ntatis p iſtas ſpecies. qd eſt principium illi rei. d quo interrogatur. Et in ſtis poſteri. qd ē finis illi rei. qui id tpis fuit note diſtantie ab iſtanti puncti. d unde dicat. nec eſſe ē. n. ut finitus ab iſtis. 1. nectē ē. ut finitus tpus. d qd interrogatur p qui. 1. Vt tinē p iſtas pnis. ſ. diſtantia ei ab eo. X gr. cū dicit qui fuit capta yliō. a dicit in di die tli mē ſis. tlis anni. Dies. n. tinatur p meſes. a meſes p annos. a annus p ſua initia ab initiati puncti. Et ſic dicit in q̄ capiebat nō tinat p iſtans. qd ē principium. a iſtans qd ē finis. a p ſua iſtantia ab initiati puncti. Et ſi ſi cap to fuit i. V. lois. aut. VI. tuc ille lōē tinat p ta iſtantia. deinde dr. Qm gr futur ac. 1. Qm eſt q̄ntitas iter duo tpa. iniſtans. a futur. ſ. qd eſt ante fūr. a iſtans futur. qd eſt poſt deinde dr. a qui ipſum ſcitur ē. q̄ntitas tpis inter nūc. a preteritum. Et intendit iter futūr qd ē pr fūr. a preteritum qd ē ante ipſi. Et hoc tpis detinatur p duo iſtantia ē d tinati p pnis iniſtans.

Si gr nō ē tpis in ſit qui. gr omne tpis eſt finitum. Vtrum gr tpis d finitum. aut nō. Amplius utrum ē mūdus poſt aliquid. aut utrū ē tam tinatum ita tum dicam gr. qui diſpo tpis i hoc ē. ſic diſpo motus. Si gr motus ē in aliq hō item. a tpis erit item. Et ſi nō. tpis nō erit.

Qm declarant q qui ē tpis d tinatum p iſtis precis. a iniſtans poſtius tinat rei fūr. a ē tinatum p ſua distantia ab iſtanti puncti. Incipit quere de tpē. Vtrū ſit finitum. aut nō. Et dr. Si gr et c. 1. Si gr omne tpis potest idonea i reſpice ad qui. Et omne qd potest idonea i reſpicie ad qui eſt d tinatum. gr omne tpis ē d tinatum finitū. Et cū imaqnetur penū tpis ē finita. qrendum eſt vtrū id qd aggregatur ex ptibus finitis eſt finitum. aut infinitum. Et diſtinguitur. n. q ex po ſitum ex ptibus finitis ē finitum. Et nō dicit p p tq̄ dicit ſi gr ac. Vtrū gr tpis ac. 1. Et ſi ē tpis qd ac cū ps tpis totis ē finitū. qrēdum eſt. Vtrum diſpoſito i mundo tpē ē. ſic diſpo i ptibus. ſ. Vtrum mundus tpis ē finitū q̄ admodum quelibet pes eius ē finita. Et ſi omne tpis ē finitum. d fiat ſui ē. a nō q̄ntum. Et hoc intendebat cū dr. Vtrū tpis d fiat. aut nō. 1. deficiat ē ſi gr. Dunde dr. a utrū ē tam ac. 1. Et ſi nō deficie ē. Vtrum ē hoc pp hoc. q tpis ſit poſt aliud. ita q infinitas tpis eſt pp gnōem. a corūptōem pp̄tuam i ptibus. Sed ē diſpo ſito i motibus celestibus. a d mundus gnālibus. aut eſt tē. ſi itatur infinitas p q corp ſepat mō cōtinuāter. Si nolunt exprimere. q i pole ē tpis deficē. hi hoc p dicet. Qm hi mai feſtū eſt p ſe. Ad. n. deficiat. d fiat i aliq tpē. Et ſi tpus deficiet. tuc erit tpis aliquo a tpē deficiet. Et nō nullū poſt antiquius abſi co qn pons aliquo tpis. Vno qm antiquo tpis ponit ipſi nectio. Et ei impole eſt antiquius tē. rem. unū p ſcentiā. vtrū tpus aggrat ex mēto ex ſucceſſione. aut reqrentia. Et qr tpis ſequitur motū dicit. Si gr mot ac. 1. Si gr fuit pole inuenire aliquē motū unū de lacū. qui ſit ei i omnib motib. tuc erit hoc tē tpis circulare. Et ſi fuit pole i inuenire aliquē motū pp tuū. hi omis ſucceſſiuū. tpa erit ſucceſſiua. Et erit i pole i pole inuenire ter tpis requirū. ſed ſucceſſiuū. a ſucceſſiuum.

Et qr iſtas ē principium a finis tpis. ſed nō cauſa tpis. ſi ē finis tpis ptiti a principium tpis futūi. ſed diſpoſito eius ē ſic diſpoſito circuli. Q admodum i circulo gibboſitas. a acuitas fuit ante quodā mō. ſili tpis a eſt ſp i pn. a ſic. Et id ex ſtiatur ſp ē unum poſt ad. qui iſtas nō ē pri a finis cauſe tpis. Qm ſi ita ēt. tuc o tatū ēent i eode iſtl. gr nō deficit. Qm ſempe eſt in principio.

Qm quesiuit vtr tpis ſit pp̄tuū pp hoc qr ē ſucceſſiuū. a narrauit qd diſpoſito i hoc tpē ſe diſpōe incepit i mūdo medio. ex quo artificē. q tpis eſt pp̄tuum a ecclar. Et qr pp̄tuitas ē ei ex hi nō a dr. Et qr iſtas et c. 1. Et qr iſtas ſi ſua ſb. a ſua nāa eſt finis tpis ptiti. a pnā futūi. a hi nō eſt rv citer tpis. ſed ut diſpo ei ſit ſic diſpo puncti. qui ē i circulo. nō qui eſt i linea ita puncti. n. qui ē i lia recta pōt ymaginari principium linee abſq eo q ſit finis alterius lie. Et ſili pōt ymaginari finis lie abſq eo q ſit principium alterius. ſtatim nō ſi q eſt pius. ñ pt ymaginari. n diſtinguēs inter duo tpa. ſ. ptitum. a futūrum. nēcē q pōtitur d tpē. ſ. Sine pōtitur i nullo preterito. ſiū i nullo futuro. Sic ē diſpoſito i puncto. qui pōitur i circulo. ubicūq ponat. Et ei fuit quētum hic. q tpis ſe in ſua ſpē ſpēi. Et ē declātum. q i omni iſtanti. i q̄ inci pium ē finis. a ē iniſtis i q̄ ē finis. incipium. a i ē diſpo lie circularis ei puncto ymaginato i ea. nectio ſequitur motū circulārī Et gr mot circularis q̄tinuus eternus. ñ poſt delābitur. Et ei narrauit. q iſtis eſt principium a finis duor diuerſor. ex q̄ exiſtiatur. q iſtis ē diſibile. aut q ſua incipiunt i eode. d. Q admodū i circulo gibboſitas a acuitas fuit ita ē diſimilis a c. 1. Qnē admodū circuli ib gibboſitatis a acuitatis ē ita diſimilis. a eſt linea circulata. i iſtanti. q eſt positus principium. a finis ē i ſe idiuſile ſi ē diuſile inter duor. Et intendebat qm q admodū nō ſed ex hoc. q poſiti ſi q lia circuli hēt gibboſitatē. a acuitatē. vt inter gibboſitē a acuitatē ſit aliq diuſile. ſ. vt linea ſit diuſilis i latitudine. Ita ē diſpo i iſtanti. ſ. Qm nō ſequitur ex hoc. ut ſit principium a finis. ut ſit diuſile. deinde dr. qm exiſtiatur ſp a c. 1. Et qr iſtas diuidit tpis ptitum a futūro. qr ē finis illi a principium illi. exiſtiatur. q tpa ſunt multa. a fuerunt unū poſt ad. Et ñ eſt ita. Qm a ſi iſtas diuidit tpis qdā motū coplat ipſi alio mō. vt p declarabit. Deinde dic. Simili tpis ac. 1. Et qr d tpē non

dñatur. in istis tñ. s. q' ultó/qó est ex eo. in
est in istis tñ. Et nó est ita. q' dñatur bis.
et ai hoc ē principium finiū. a finis ptin. g°
ē tpis est sup i pn° a fie. Et qr nistis di-
moit illud. estimatur ē unus p' illud.
sutis. n. nó ē principiū ac. i. Et ē necē. ut
tpis sit sp. a nūq' deficiat. Qz istis ē pn° a
finis. Et ē ipse. ut sit pn° a finis eadē tpis
i. ex alēi pte. Qm si ita est. nic ē pn° a
a finis eodē mó. qó est ipse. Et ai nistis
nó fuit pn° a finis eadē tpis. Vgī. ptin. a
ali fuitū. Sz duoz tpz. quoz unus est pti
tus. a alter futurus. g° tpe nūq' deficiat. Qm
ulló/qó ē ex eo/ē istans. a ubi s sup est pn°
tpis. a finis tpis. Et hoc itemóbat/ai dicat
Tpis g° sup est i principio.

Ecce nó ē ps tpis fuitū ppiqa istāti
pnti iouni. Vgī. qñ ambulant. ec-
ce ea ambulant. Et nó dicim. q'
ylion ecce ea capta ē. Qm capto ei fuit ual
de remota ab nistati.

Quam respsit/qñ. a disolut qēdam
ex eo. incepit ā descendē. qó sigt hoc
dictó ecce. Et dicat. q' h dictó sigt p
tem tpis ppiquā uó istāti. s. iouni sili. a i
ducatur in respó sicē ad qñ. ps. n. est i tpe
futuro. aū i tpe pretito. Vgī. nē dix i futuro
dicē/qñ ambulat sor. a respondetur. ecce ambu-
lat. s. qñ fuit ppiquus nistati. i q° fuit i
tegratus p hanc dictōē/qñ. Et i ptito dicē
qñ ambulant sor. ecce ea ambulant. q
ambulató fuit ppiqua istāti. i q° fuit integra
tus. Et signifi ei. q' h dictó nó sigt tpe re
moti ab nistati presēti/est hoc. Qz nó re-
spōdetur p illa ad integratōē p qñ i reb re
moti ab nistati pnti. Vgī. an dī. qñ fuit
capta ylion. Qm nic nó dī. ecce ea fuit
capta.

Et paulo ant ē ā ppiqui istāti pnti.
Sz ē ps istātis preēti. Vgī. qñ ne
nisti. Respōdetur. paulo ant. qñ i
hora fuit ppiqua istāti presēti. ptēa aut
a antiqtus sig°ficat tpe remotū. s bito si
g°ficat id. qó sit i tpe nó ipsibili.

Sig°ficata oīnō illa ditōnē fuit ssi-
xi coz. que sigt h dictó qñ. Qia. n.
fuit qñ. i. reducitur in respōsicē ad
qñ. paulo ant g°/sic dix/est. qñ ppiqui i
stāti pnti. Sz ni est/ñ ps tpis p teritū. qó ni
est fecce. Qm ē ps p teritū. a futuū. s. ppinq
istāti. Vgī. dicē/sic dix. qñ ueit sor. a re-
spōdetur paulo ant. qñ adueniens a fuit ppi
quus nistati pnti. prēdē nó a antiqtus si
g°ficat/ut d°/qñ remoti ab istāti pnti. a
fuit ptes tpis ptin. Vnde dr. s bito ante
sigt alii ē in tpe. ipsibili. i. i tpe nalo uela-
ita/q' ante nesatur id fi. Qm subito habet
in se/hoc duo.

Omis tñs° nāli ē anteēs. a i tpe
gnātur a corrumpitur omē. qó gnātur
a corrumpitur. Et nó quidā attribu-
unt ipsi manē sicē. pythagorici nó attri-
buūt ipsi manē ignorantē. qr sicē tradi ob
scuro ni. Et bñ dixit/Qui se thi g°ē. q' p se
digni ē. ne fit ā corruptōis. q' ai gnōnūs.
ut dixim' supi. Tamen n. p se ē antecē
gnōnē. a cē est ai pauois. Et p sigt hoc p
fte est. Qm ni' gnātur. qui moueatur aliq°
mó mot. s. p ē aliq° corrupi. a si nó mouē
atur. Et hoc sic sim' influēti dicē corrupti
ēz ex tpe. Sz ni ad ea nó ē tpe. s. sicē ut tñs°
ipsius sit i tpe. Am g° nūquam tpis ē. et
qó fit. a p quos modos. Et istis qó fit. a
qñ. qó fit a paulo ant. a ecce. a bito.

Et ois tñsmutō a c. i. antecēt ipsa
tñsmutati. Tñsmutati ei tñsmu
tatur i ipsa ipsa. Ois g° tñsmuta-
nālī. Antecēt ipsa tñsmutō i quadā spē a
mutē/n' i loco. Dem d°. Et i tpe gnātur a cor
rumpi ac. i. Et p onic gnātur/a corrumpi in
tpe gnātur a corrumpit. Ito/q' dicant gnō-
nē a attribuūt ipsi tpi pp hoc/q' sit i tpe. attri
buūt tpis maxime sicē. Quoniam. n. ipsum ē
cām sicē. a cām hoz gnātur. Et q' dicā
unt tpi s hoc/q' corrupto sit i eo. attribuūt tpi
maxime ignorē. sicē nrānūt d' pyā. Ipsi. n. at
tribuūt ei corruptōē. a oblinoē. Et ait m
dicit has duas sētās. rectificant sētās
pictās. a dixit. Et bñ d°. i. Qm si tñsmuta
attribuatur tpi aliq° nó ēt. dignū ē. a p
piqui rei ēt. ut ei attribuat corruptō. q'
gnō. ut p dixit. d' m iouni cū i hoc. a dixit.
Transmutatio. n. p se ac. i. Et corruptōē attri
bui tpi/ē dignius. q' gnātōē attribui ei.
Qz sequitur transmutatōē. a tñsmutatio p se af
antecēt ipsa. Qm tñs° alie ex hoc id ab
illo. i quo ē. Et tñs° nó ē ea ē. a gnōnē
i p accis. Ē. n. nó est ēt i aliquo ente
i ex ei gnānte a agēte. que ē aut ni. aut
ai. aut intellectus. Esse a' forē rei gnāte ex
precēte rei tñs°/qó dī gnō/ē p accis. Qm
illa tñs° i rei nitate antecēt formā tñsmuta
q° est ōia forē ēt. Est g° ei forē gnātis per
accis/a corr p se. tñ dic. Et q' sigt hoc ex
ē. Vt ni ni. a signū ei/q' gnō nó attribui
tpi/a attribui ei corrupto/est. q' gnō/qz cor
rupto est i re ex ei extinseca ipsibili. nó ipsi
attribuitur illi ēse. Corrupto nó/qz ē d' est rei
ab ipso eo q' hat cām extinsecā ipsibilē. nó
hoc ei attribuit ipsi tpi. Et qz corrupti est
duob/modis. qó/qui corrupitur ex a°. s. ex
tñsēcō. Et mó/qui corrupitur ex se. s. qñ ei
corrupēs i eo ē in se. Notificant q' id ei cor
rupto attribuitur tpi. ē corruptū. qó corpi
ex se ppiatem ei fuit ēse. Et d°. a hoc ppē ac.
Et dicit hoc. qz id ei est ppia qnb/dam corbus.
Et ita iterutō s' modis dicit exp. q' corrup
attribuitur tpi simpl. Et id hic declarat. q'
illó/qó fuit accptus simpl ē ptis. Et id q'
motus ē gia°. nó dī corrupi ex tpe. Et q'
motus ē ex se nta humana ppleta. dī q'
ei corrupto ē ex tpe. Et qz tpis non ē tñsmu
tatō. aut qz ē transmutō est id. Qm attribui
corrupto p se tpi nó attribui. qz sequē transmu
tatō. a id declarant hoc. a dix. Set
aetor illi a c. i. Sz illó/qó agit corrupti nu
nó est tpis. s. tpis sequē agētē corrupti
in ēse. Et ē transmutō. qm necē ēse. ut
tñsmuta° sit i tpe. Et ei declarant ita de
qz fiat immediatē a tñmaz d' hoc. qó de

clarauit. a dixit. Jam g̃ naraũmi ĩ p̃ ee. i. a
dilo hum' qõ accidentes ĩ ee ei. a declarau
mi p̃ illa ei. qd est. aquot hr mõs. Dñi dicẽ.
a mtãs quo sit ac. i. Et declarauimi hr dicẽs

Et tuz d̃ tinauum' de hr mo.
Omnifestuz ẽ. q' oĩs tãsmutõ/a oĩs
mot' est i tp̃e. velocius. n. a tardius
iuciũtur i omi transmutãe. qm̃ hr mani
festuz ẽ i omi tãsmutãe. Et intelligo/ai dico
ad ee velocitãs motus/illo. qd pceaquit i
tãsmutãe nz ĩtentuz i eadẽ dimensiõe. a i
eẽdẽ motu. Vgr i tãsl'ãe. ut duo motu mo
ueãtur i eadẽ mensũ' ac eli. aut moueantur
i ha rti. Et sili i alys motib̃ a paquitãs. a
pcens. ẽ pcedẽs i tp̃e/qm̃ nõ dicatur postiu
ñ p̃ sua distãcia ab istãti. Et istãs ẽ tinu
ĩter tpe ptitu. a tpe futuz. a ideo istans ẽ
a i tp̃e pri. n. a postius ẽ fut i tp̃e. Illo. n.
i quo ẽ mtãs. i eo ẽ distãs ab mstãti/a
mtãs ei/qd est pri i tp̃e ptito/ẽ sua ĩtẽtõ
ei. qd est i tp̃e futuro. In tp̃e. n. ptito/pri est
illud. qd est remoti ab mstãti. Et illo est
postius. qd est ppiqui ei. In tp̃e nõ futuro
pri ẽ illo. qd ẽ ei ppinqui. a postius recẽs
Et si pri est i tp̃e. a pri sequtur eã motũ. Et
manifestũ ẽ. q' oĩs tãsmutatõ a omis mo
tus est i tp̃e.

Qm dclãuit. q' tpe ẽ mãs motus/a
q' istãs ẽ tinus int ptitu. a futu
uz. Vult declarãe. q' omis tãsmu
tatõ est i tp̃e. a q' ipse ẽ. ut aliq tãsmutõ
sit i nõ tp̃e. Vgr. i mtãti. Et dr. Et ai ri d'
tinauum' ac. i. Et ai ri d'tinauum' ibam
tpis hr mõ. Qm̃ festũ ẽ ex hr. q' omis tãs
mutõ/a oĩs mot' ẽ i tp̃e. a q' mipse est. ut
mot' fiat i mtãti. Et tũc tpe itendẽ p mo
tũ/motũ tãslatõis ppe. a p tãsllãs/omes
mõs motuz. Et hr est ad q fizmandum.
Et si itendẽbat p motuz illo. qd itendebat p
tãsllõne. tũc intellectus nõib̃ synonis. qd du
plici expositõib̃. Et ai posuit. q' illo quod
mult declarãe i hr loco/est. Q oĩs tãsmu
tatõ/a omis mot' est i tp̃e. Incipit dclarãe
hr. a dixit. velocius. n. a tardius ac. i. ora
mfestũ ẽ. n. p se. q' oĩs tãsmutõ/a oĩs mo
tus dispi i respectu alic' mot'. aut p uelo
citatẽ. aut p tarditatẽ. Et ai posuit hũc p
positõem. incepit exponẽ nomẽ. qd sigẽ tardi
tatẽ. uelocitẽ. a dixit. Et itentõ ac. i. Et qd
dicit ee h uelocũ duoz motoz/est illo. qd pqu
nt nz. ad qua mõ i dimẽsiõe eẽdẽ. a mo
mõ motz. Et hr itendebat/ai dixit. i motu
equali. i. i spe. qm̃ nõ dicit/q' illo/qd mõ i cir
culo. ẽ uelocius. qd monetur i rõ. Dem
ionis exẽplũ. a dixit. Vgr. i tãsllone. ac. i.
Et illo/q' mit p tãsit ac lin. aut lineã rec
tam. id dicit uelocius. Et ai posuit/q' uelocũ
est paquitãs/dixit. Et pacens ẽ pcedẽs. et
hr manifestũ ẽ p se. Et a ai ꝓclusit ex hi
duab ppib. Qz omẽ tãsmutuz/aut ẽ pri
aut postius. posuit a/q' omẽ pri/a posteri
est i tp̃e. Et ad declãdum hr expsuit h̃ noi
pri/a postius/a dixit. Dicam'. n. pri ac. i. Et
pri/a postius i motu distinguitur p tpe. Po
stius. n. duoz motoz ẽ remoti ab mstãti. ex
quo incipit mot. a p̃us eoz ẽ ppiqui. Et ai
posuit. q' i distinctõe pozis/a postenoĩs/ac
mtãs. incepit distinẽ istãs/ad declarã
dum ex hr. q' p̃us a postius sunt i tp̃e. a dixit.
Et istãs ẽ tpe ac. i. et dñ oĩs. sicut pncta.
q' ẽ tinus comuis inter duas lineas. q' mai
festũ ẽ. q' istãs/qd ẽ i tp̃e p̃z q' tinis ẽ i fito
a tinus i tinato. Et hr ĩtendebat/ai dixit. Et
istãs est a i tp̃e. Et sicut q pri sic. Instãs ẽ tinu
duoz tpz/et oĩs tinus ẽ unus. ẽ est tinus. a ne
cui ẽ tinus ẽ tpe. q' istãs ẽ i tp̃e. Et uz declã
uiat. q' p̃us est ppiqui istãti. a postius est
remoti. d. p̃us. ii. a postius ac. i. Et ai sit de
clarata. q' postius est id. qd ẽ remoti ab in
stãti. p̃us est id. qd ẽ ppiqui. a istãs ẽ i tp̃e.
sẽ ex hr. q' p̃us a postius sunt i tp̃e. qm̃ illo
in qd est istans. ẽ illo. i quo ẽ id. qd sigẽ hr
qd dicam'. s. recẽs ab instãti. a ppiqui ei.
Et qz ideo declãuit. q' istãs ẽ i tp̃e. q' remoti
a et ppiqus sunt in tp̃e. Sz iste sunt partes
tpz. a istãs ẽ tinus illoz tpz. Et ai ascrip
sit. q' pri ẽ illo/qd ẽ ppiqus istãti. a postius
illo. qd est recẽs. Et h nõ inu ẽ uer. n' in
pozi/a postiori i istãti futuro. Incepit decla
rãe duos mõs pos/a postiorus in tp̃e futo
a ptito. a dr. Et intentõ ei/qd ẽ p̃us i tp̃e a
c. Et sno ei ẽ manifestũ. dicamus. n. q' plo
pzior est alex. qz ẽ remoti ab hr istãti. Et
dicamus. q' alex. ẽ postior. qz est ppiquior
hunc istãti. Et ẽ ro de tp̃e futuro. dicam'. n.
q' ascens solis i aurũ est poz suo ee i mei
die. qm̃ ascẽsus ei ẽ ppiquior hunc istanti
q' ee ei i mdie. Et esse eius ẽ recẽs. qa
ee ei est recẽs ab hr istãti. q' pri hr est
ꝓnz pozi illic. a postius postiori. Et ai dcl.
rauit hr. idunxit h̃ne ex istis ppib. a dixit.
Et ai prius ẽ i tp̃e ac. i. Et cũ manifestũ ẽ ex
hr. qd dicam'. q' in oĩ tãsmutãe inuẽ ẽ p̃us a
postius. et p̃us/a postius sunt i tp̃e. q' mai
festũ ẽ. q' oĩs tãsmutatõ/a oĩs mot' sunt i tp̃e.
Et quiuz. quo pot ee hr. Et nos mõmus q
tãsmutãe que sunt nõ i tp̃e. vt illuminatio
oĩentis a sole. a tãdem a cemõia. Et sic sue
cessio rei gẽrate i actu. Existãtiz. n. q' hr est
aliq modum. Simus. n. it dno. aut accedere
hac dñtãe ee uel. a dicẽ sũ pcedẽ i istis
neb. Et qz nõ q̃ pedit tpe pp uelocitẽ eius.
aut iste sno est pncipalis. s. qm̃ nõ ẽ nisi
d qmbda tãsllõnib̃. i quib̃ inuenitur uelocũ
a tardius. Et ad hr dicẽ. q' tãsllo dr equ
d tãsllõe. que ẽ p se. a d tãsllone. q nõ est p
se. si ẽ finis tãsll. finis eiz rei nõ est d illa
rei. Et qz tãsmutãe. qe sunt nõ i tp̃e. sunt sicut
tãsmutõis. a nõ sunt p se. nõ sunt tãsmutõ
nes. ñ equ. q' loi tãsmutãe illa inuenit
uelocũ. a tardius. Et ai i quo inuenitur uelo
ci/a tardi. inuenit i eo p̃us. a postius. Et ee i
q' inuenitur pri/a postenius/est i tp̃e. q' oĩs
tãsmutatõ est in tp̃e. Et sui finis fuerit d g̃
Et sui finis tãsmutatõis fuit d g̃ alius.
aut d alio g̃. Et hr declarabi bni.

Et quia dicit ẽ. quo dispi tpis & p̃ aliz.
et qz hoies dicunt. q' tpe ẽ i quoz
ideo i tpe. a i motũ. a celo/dicam' q'
q' tpis ẽ actus motus. a fozz ei/ai sit mus

ulli. Et vita oia in mata fuit moueri. Q ia ei
fuit i loco. et tps. a mot' i pō ai co. qd ē i pō.
aq' ē i actu ei co. qd ē i actu.

130 9.

Restauratē hc i tpe de duob. quoru
unū ē. Quō ē dispō tpis i ce. s. si hēt
ce ex aia. sic ē in aia. Ita q' si aia nō
cet. nō cet tps. Aut si aia nō cet. nō cet tps.
ñ i pō. Q ad motū nūs nō ē n i aia. sic n in
pō. Et hx itendebat ei dicē. quō ē dispō et c.
Q ō arit sa ē. qr tps incitat i quolz. sui q̄c
scente. sui moto. s los. n. o plendim' tpis i
tia. a i mā. a i celo. sic dixit. a tps ē accēs
motu. Vnd necē cet. ut nō incitetur n'
i motib. Et hx itendebat. ei dicē. Et qr hoc
dnt ac. Et itendebat p tria quescēs. a p ce
lis motuz. Et. q. d. et qr hoies dnt. q' tpis
ita ē i quescēte. sic i moto. dein icept sol
uē sa qēz. a dicē. Dicamus g'. q' tps a c'.
Et tps exsistit i mā. i tia. ai celo. qz ē acēs
motuz. Et fōr ei. cū sit nūs illi. s. qm nūs ē
accēs mūtu. et cū tps ē nūs mobilium nrz.
a nūs incitat i mūato. Et illa oia. s. mar.
tia. a celū nāli hnt mouēri. necē est ut
tpa incitant i eis. Sz sad. q' incit in eodem
ordine i utis. a ñ p incitat i celo. a incit
i quescēte p hx q' incitat p ii iaiac mo
tū. Sō p hx. q' incitat i celo. a incitat i qe
scēte p tpe h q' incitat i moto. d ñ dicat.
q' nit. n. oia i loco. 1. Et ei i hx q' illa ai qbn
incitat tps. i mata fuit moti. et ē corp in
loco. Omie. n. qd est i loco i mata ē moten.
qz ē corp'. Dein dr. et tps. a mot' a c'. Q d ē
ex utis rtb motuz i p'. et ē id qd ē q esse
tps incitat i eis i pō. Et qd ē motū in actu.
ēns incitat i eū in actu.

Et qa. Vtz fit pole q' tps sit. h. aliū
nō sit. aut ē ipole. Dicam g'. q' tpis
mūatu nō fuerit. mūare n est. p q
inei fetur ē. q' mūs a nō est. sūs. n. ē. aut
mūatu. aut id p qd mūatu. Et ei nl sit in
mūatu mūare pter aiaz. a d aia ite. ipole est
ut tps sit. ei aia nō sit. Nl ex illo. qd ē fuit
est tps. Vt gr. qm pole est. ut motus sit ab
sq eo q' aia sit. Et q' pri a postēs sē i mo
tu. Et q' tps ē h due. sq q' fuit mūata.

Q 131 9.

Qm dsolut qdz sa. reūsus ē ad
pa. a dr. Et qrendū ē ei. Vtū fit pole
et c. 1. Et qtuz d tpe vtz incitatur
ex aiaz. sic est i aia. Et sic est. h nō p plen
datur ab aia. Et ita ē dispō encuz ñ luz. A
ut est ipole. ut sit i actu. n' aia sit. Dein ice
pit declarare hx. a dixit. Dicam g'. q' ei mūs
nō fuit. nō est mūare. 1. Cuz res mutans.
1. aia nō fuit. tūc mūare. quē ē actō res mu
tātuz nō est. Dnī dicē. q' ant fetur ē g'. q'
mūs a c'. 1. Et ei mūare. qd ē actō mūantis. nō est.
mā fetur est. q' mūs nō est. Mūē. n. aiā ē
mūatuz. aut actō mūantis i mūato. 1. illō p
qd mūatur mūatuz. Et hx itendebat. ut m
ni. ei dicē. Aut id p qd mūat mūans. Et ei
mā fetur ē. q' mūs nō ē mūatuz. q' ē ac
tō mūantis in mūato. Et ē mā fetur. q' ē
mūans nō fuit. actō ei nō est. Dmx dr. Et
ei nl mūatuz sit a c'. 1. Et ei sit declaratu.
q' ei mūans nō fuit. nō est mūs. Et ē ipole

aliquid mūare pter aiaz. a d aia ite. q' ai fe
tur ē. q' si aia nō fuit. nō est mūs. a ei mūs
nō fuit. nō est tps. Et qz ē mūs i aia nō est
omib mōis ē. a ñ si ita ē. fictū a fim ut
ymeia. a ỹ corrumpū. Sz ē ei ē mēte est i
pō pp ibm ppiz. Et ē ei ñ aia ē i actu. s. qr
aia egent illa actez i ib ppate ad rapi
illaz. que dī mūs. d. nisi sit ex illo a c'. 1. Et
aiz nō fuit aia. nō est tps. Nisi aliqs dicat
q' ē. a si aia nō fuit ex illo. Q ei fuerit i ac
tps est i pō. Et hx ē ibū suum ppiz. s. motū
ai motuz. Et hx itendebat. ei dixit. Vgr.
qm pole est. ut mot' sit ab sq eo q' aia sit. 1.
Et mot' est. a si aia nō est. Et ỹ q' pus a po
stius fuit i ē mūata i pō. ē tpis in pō. Et ỹ
q' fuit mūata i actu. ē tps i actu. Tpis q' i
actu nō est. n aia sit. In pō nō est. hec non aia
sit. Deinde dr. q' pus a postius fuit i motu
1. Et nō pot aliqs dicē. q' tps ē. si aia nō
est. n qz mot' ē. a si aia nō fuerit. Et sili ser
i eo pus a postius. Et tps n' ad est. q' pus
a postius i motu. si ỹ q' fuit mūata. Et io
idigr ad h si sit i actu aia. s. ỹ q' ē pus. et
postea fuit mūata. Et ỹ hx. qd dicit. et tpis ē h
duo ỹ q' fuit mūata. nunt. a tps dimunt
ab eo ỹ est sēe pteū ē aiaz. hx. qd mūatur
ab aia tūc. Sin g' hūc mod tps dī hē ē ex
aia silē pfēo. et si nō sit pteū. Et ita pe
scrutato de tpe magis est phys loqa. q' nālē.
Sz idux ipsa i hx loco. qz est cā in latē. qa
est d' unitū i se.

Et querendū est a d tpe hx. s. ē mot
est mūs. Dicam g'. q' si fuit mūs cū
lib mot'. omie. qd qūatur. sūp ē
in tpe. Et sili qd augmētatur. a qd alterā
tur. a qd cūtātur. Sin g' q' tps est mūs
motus. sz hx ē mūs unū cū q mot'. Et nō
ē mūs mot' q' unū simpl'. 1. mūs cū mot'
q' unū. Nō mūs alic mot'. Sz ē pole. ñ ne
moueatur ad. a ei co moueatur aliqd
tps. qz ē mūs utrūq mot'. q' ē hx ad d'.
Et ut g' duo tpa ad inuicē i ūnū equa. Dica
m' g'. q' nō ē ita. a ñ est inter tps equali
a inūl. In for uō nō ē inūl. a ñ si hē mu
mūr equū. a mūr equor. a mūs utū si est
septenarius. tūc mūs am lox est ter. Et
simili tps duor aequālium ē ter. Q forte
alt ē ueloz. a alt tardo. Et forte alt ent
mot' tūsimūtōis. a alt est mot' alterātōis.
Tps nō eor est ter. ei mūs mot' alterātōis
q mūs motus tūsimūtōis sit equalis. a ūnūl.
et ei mot' sit diuersi. Tpis nō ē i oi loco
ter. Q mūs rez equaliū. q' fuit in simul
est ter i omi loco.

132 9.

Qm declarauit d ista tpis. qd ē mūs.
mot' s. ỹ pus a postius. Q uentur
h'. qs motus sit ita sicut mūs. ē
tps. 1. vtuz mūs cū h mot' aut alic. Et si
est mūs cū h mot'. vtuz attēnat ēs eo q
dr nō. aut pn'. a sa'. Et dr. Et q ad mod
a c'. Et ista qd acēt sic dicam'. a ñ si posue
rim'. q' ē mūs alic mot'. qd ē ut nō mūet alio
mot'. Et si posuerim'. q' ē mūs cū h mot' sq
q' tps multiplī p multitudē motū. Et ay
narānt. q' i ista qd ē difficultas. dicē. Di

cum g̃ i hoc. q̃ nūs a c̃. 1. Qm̃ ē nūs cum̃ motus. Q̃ omis mot ē i tp̃e. Et ē i tp̃e. Q̃ tp̃s mūat ipūz. Et sūi mot sūt gnō. aut corūptō. aut augmētaō. aut alteraō. aut translō. Tp̃ns nunūat ipi. q̃ ē i tp̃e. Sz de les sant. q̃ tp̃s hz sit nūs cum̃ mot. tū nō eōdē mō. Sz fz pri a posīns. Qm̃ est nūs aliōz motuūz p̃ tōslōnē. q̃ est nūs tōslōnis. Qm̃ si tōslatō nō ēt. nō ēt tp̃us. si. Alt ēt nō ēt. nō gnō. nō corūp. nō aug. Et ē h̃ trāslō tū. ēt tp̃s. Et si tem̃ tōslatōūz nō ēt tōslō. q̃ cōcla. nō ēt tp̃s. et d̃ q̃ cōculaī uelocōrūs cōculatōis mot dūrn̄. Tp̃s g̃ a si ē nūs cum̃ motus. tū attribuī eis p̃m. a sa. Et cū nārant. q̃ tp̃s ē nūs cum̃ mot hoc mō. d. Sin g̃ q̃ tp̃s a c̃. 1. fz g̃ q̃ tp̃s sē motuz. a accit a. est nūs cum̃ motus. Et q̃ sē motū simp̃ q̃ maiēq̃ sit. q̃ necē ē. ut sit nūs mot ōtū simp̃. nō nūs alic mot. si cum̃ mot ōtūuz. q̃ est ōtūus sin hoc g̃ exponēdus est ut hic. Et i quib̃ daz sēptūūs uuncitū. fz g̃ q̃ tp̃s ē ē motus sin hoc g̃ est nūs unūs motuūz. Est g̃ p̃ h̃ nūs mot ōtūuz simp̃. nō nūs alic mot. Et iterō bat fz h̃ ūba. qm̃ tp̃s fz q̃ accid motū. a motus ē p̃or nāli. necē ē. ut sit nūs unūs mot p̃. a ēēli. Et ē mot. q̃ acū i diffinitē tp̃is. Deūī d̃. Est g̃ p̃ hoc nūs a mot. 1. cōis celestis. deūī d̃. nō nūs alicui mot. 1. cum̃ mot. Et fz hāc exp̃ēz iterē bat. q̃ fz hoc q̃ i diffitē tp̃is acū mot sēpē unūz motū. Et ē illi nūs p̃. a ēēli. Et fz q̃ mēsūrat oēs motus. est nūs cum̃ motū. Deūī d̃. Sz est p̃le a c̃. 1. Sz si p̃sūm̃ ipi nūs tp̃ns cum̃ motus. cū fūt numer alic motus dūati. a i illa h̃ monētur ad motū eēli. Tūc tp̃s. a nūs ūtūsq̃ illoz motuūz. a sic mlti p mlticiēz coz. Et sic cūt dno tp̃a isimlē. q̃d ē ipl̃e. Deūī icepit dissoluē hanc q̃ēz. a dixit. Dicam̃ g̃. q̃ nō ē ita a c̃. 1. Et hoc nō sequūt. qm̃ possīle est. Vt idz tp̃ns sit equalē duoz motuū isīl diuersoz. ab q̃ eo. q̃ tp̃s mltipli p mltitudiēz motuū. Et nō sequtur necēo. ut duo motus hānt d̃ tp̃a necēo. Tp̃ns. n. fz q̃ ē nūs motuū. a nūs nō mltiplicatur p mltitudiēz nūatoz. Vt g̃. q̃ nūūs. p quē nūūtur. V. canes. a. V. equi. a alia genera. q̃m ē tē. Nō g̃ sēqtur. ū tp̃ns mltiplicēt p multitudiēz motuūz. Sz si p sūmūs. q̃ dispō tp̃is ei oī mōm fit this. s. sic dispō nūs cum̃ nūūto. sē ut tp̃s nō sic cum̃ūle. uz p̃ gric mobilē. Res. n. que fūt i mēte. nō accipit mot i diffitē eōz. Et si posūe nūs a. q̃ tp̃us acū in diffitē cum̃ motus. sē ut mltiplicetur p mlti motuūz. Sed ē dispositō i alle dīe. a i alīs actibus. q̃ mltiplicātur p mltitudiēz ibi. Si a posūm̃. q̃ dispō ei cū motu uno motus ē dispositō sēpūtus. n cum̃ diffitē accipē id. q̃d ad q̃d sē. a cū alīs motib. sic dispō nūs cum̃ nūūto dissoluē q̃d. Et ita declarauūt p̃ri. q̃ nos papūt tp̃s. q̃ papūt motuz. p quez sentimus nos i tam̃ mutatō qti. et est mot cōculaīs. Tp̃s g̃ sēqtur hūc motū. a ī mot accipit i diffinitē et. a ipē mēsūrat illū. Nō fz q̃ nūs mē sūrat nūūtuz. Sz fz q̃ mēsūrat id. q̃d ē fōr ire. Alios nō mot mens. ut fz q̃ nūs nūūt. a mēsūrat nūūtuz. s. q̃ nūūtuz nō acū i dīs finitē nūū. p hoc g̃ dissolut q̃d temūstij. a alioz. Et hoc manifestū ē ex p̃mēcis. Et p hoc p̃t dūāre ex hoc q̃ tp̃s ē o tōnūū otūnūatē mot. Deūī d̃. Sz forte alt est uelox a c̃. 1. a forte alt est uelox. a alt tard. Et nō hēbūt tp̃s equale. hz sit idē. Deūī d̃. et fōr alt est a c̃. 1. Et ūnūt a. q̃ nō solūmō mēsūrat mot. q̃ fūt isūml eidez spē. Sz q̃ fūt diuersūm spēz. Deūī d̃. Tp̃s nō eoz a c̃. 1. Et dispō i tp̃e duoz motuūz diuisoz i spē i hoc. q̃ temp̃ eoz est idez. a ēq̃le. Si motus fūūt equales. aū diuēsi fz mag̃ a mūū. Si motus fūūt diuisi fz mag̃ a minus. ē sic dispō i motib. qui fūt mūūs gnūs.

Et q̃ ē hoc translō. ex qua ē mot cōclāt. Et unaquēq̃ rez nūūatur p aliq̃d sūi gnūs. Qm̃ uitates nūūantur p unūtez et equū p equūz. Si ūt tp̃s necē est. ut mēsūrē p tp̃ns aliq̃ tōnūati. Sz tp̃s sic dicūm mēsūrat p motuz. a mot p tp̃s. Qm̃ tp̃s mot tōnūatuz mēsūrat q̃ titatez mot. a q̃ titatē tp̃is. Et cū p p̃ez mēsūrūtur oia. que fūt unūs gnūs. dig̃ ns motuūz ut sit mēsūrans. ē motus cōcla ns equal. Q̃ nūs ūtē mot ē notōr nūoz. Et mot altētūūs nō ē equal. uz mot aug̃tū. a uz mot gnūs. tōslatō nō aliq̃ ē equalis. Et rō existūūat. q̃ tp̃s ē motus spē. Qm̃ p ūtūs motū mēsūrūtur ūsū cū mot. a tp̃s. Et ī o cū mos ē dicē. q̃ dispōes hōūū ē ūrūt sz cōcluūūt. Vt cū hoīes dicūt. rota i fōrtūūz. Et sīl alia que hēnt motū nāley. a gnōez. a corūptōem. Et dē h̃. q̃ exp̃mūtūtur p tp̃s. a i eo desīnt a icipūt. q̃ ēent ēiem̃ p aliq̃ rotā. p̃. sp̃z eiz temp̃ existūūtur ex cōcluūs. Et hoc exp̃ūūū

Et quantus tempus. s. p tempus uel motu primi mensurat quantus tempus. quantus motum. Et ei declarant. quod uero tempus dinumeratur per motum. Incipit declarare per quem motum. a dicit. Et ait per mensuram ac. 1. Et ei manifestum. et per mensuram ionuit aliquo gracie uno. per quod mensuratur oia. quemadmodum in uno gracie motum. ut situs tempus. sit primum tempus et motus maxime equalis. Et hoc est ita. quia motus est prior motum. et per declarabitur. et primum. et melior. quod primus tempus est motus per mensuram tale est. s. quia non omnis motus [illegible] ac. 1. et per mensuram et motum. Et [illegible] motus maxime est per mensuram. quod [illegible] motum. et [illegible] gracie. [illegible] motum. et [illegible] tempus. quia tempus est equale. [illegible] equale. non mutabile. [illegible] et dicit. Et motus alterius et c. Et hic sic. [illegible] motum non equalem. et tempus est magis motus. quod tempus non est magis motus. quod non est ita de pneumate et aliis pneumatibus. Sim hoc quod intelligendus est iste locus. Et ei dedit [illegible] hoc ionuit res famosas [illegible] et dicit. Et ideo mos est dicere ac. 1. Et hoc quod [illegible] dicit. et uota fortunii [illegible] aliquid est. quod [illegible] et fortunii est motus [illegible] quod est tempus. Deinde dicit ac. 1. et [illegible] et [illegible] ac. 1. et [illegible] et [illegible] et [illegible]

F.

G.

Phiwz Liber 4. capit.

Texts pm.

Nerroys comen. p.

motum trip

p se. qm.

Nerroys comen. 2.

motor triplicat

at. ac

in omni motu

nō

moneatur ab aliquo. a se altiatur manifeste. Et id quod non movetur. aut gra pter. aut qz mō p se. Sz ab eo longe in hac law vim[ir] motus p se in hac one. tri. vij. a. viij. facit hic. Et otent est ex hiis tribus modis. s. ovtu pacis. a mō p se ptes. a motu p se ab ēclamoz. q fimo est mō est. ii ō moto p se. Qm nulla res quat te a moto p accis. Deinde dr. et a motu p aliud motu. i. Et a movet p se motu alio a mō illo mō. vt illō quod moneatur se altiatur. Et qz altiatur dr qm cōnect. nec ō altiatur a ere. i. Et illō quod sigē hic nomē altiatō. quod ē transmitō ab altiatoz. et aliud ab illo. quod sigē hic nomē altiatō. quod ē transmitō ab aliquo.

Et ita ē d motō. qm alius pacis. alius moneat. quia ps eius moneat. Et alius moneat p se prime. X. gr. ex oriam sanare se. et ma. y. pzeuntur.

Qam ēclamant. et motū di in illos tres modos. declarat a. q i motō incēiuntur illi tres mōi. s. motor p se. X. gr. medicam sanat alii ab infirmitate. Et motor p accis. X. gr. music cantis se. qm accit medicus fit music. qui medic cantis se. ovtic. n. i sanat p se. i p aliuo. ai res artis nō agat i se. Contra ea quod dicis ē i diffinitō nec. Illud at quod moneat. ~~qz illō nō quod dr monē. qz ps~~ ei moneat. ē. vt cū dicit. fortes moni hic. y pond. iz nō moneat. p manu tui. dem dicit a manu parte. hic ē exēplū d. ro. quod monet p ptes. s. sorte parte. iz nō pertinat. i manu. aut dicē manu parte. iz ī pertinat i ps eius.

Et qz ē h aliquis motor pp. Texts

Et aliqd motū p mi. a cū hic aliqd. i q ē mot. i. motus tps. Et p tes id. ad. a ex quo ē. a aliqd ad quod est. Dic. n. mot est ex aliqo. a ad aliqd. quod pp moneat. est ad ab illo. ad quod moneatur. a ab illo. ex q mō. X. gr. qm lignum ē alio a calido. a frigido. Et p mi illoz est motū. a fm ē id. ad. q ē motū. a tam ē illō. ex q ē motus. a manifestum ē qz hic. q motus in ligno nō ē i foz. fōz. n. nō nō. nz motus. nz loc. nz dis quantitas.

Qum diffinit id. quod est p se ab illo. quod est p accidens in motū a moto. hic incipit declarare. qm motus ad declarandum quē coz attribui eis mot p se. aut ex hi neiat ad ñ manifestus spēs motus. a dic. Et qz i omni motu inēiuntur. v. p se. et motor p se. a motū p se. Et hi intendebat ei dic. pp. p mi. eis. qm q ē fm omnium ei. quod ē p se. Et qm dr. magis ipse. a ē illō. quod mor pp alium motorez. Et similiter p mi motus di hic duob mōi. s. d illo. quod moneatur p se. a d illo. quod moneatur p se. nō qz ē i aliq co. aliq ps. quē ē p mi motus i ipo. sz hi intendebat p motus p mi illō ē p se. simpl. f. nō ē id. sic dic. i q est mot. s. tps. Et qntus ē illō. ex quo ē motus. Et qntus ē id. ad quod ē motus. Et hoc ē ita. qm omis mot est a motō. i motō. a i tpe. a ab alio. a i aliqd. Et inde nō motus ē a motō ē pōitus hic. et declarabit i p. vij. Et sic ē motū ē i tpe. d clarabitur p hic i m. c. hic motor ei id declaratus sit in ē d tpe. Qm aut omis motus

nalis, rectum est ex aliquo. et ad manifestum est p
se in motum alterativis, et augmentativis, et translu
tivis. hi enim ostendunt, quod ipse presentabit de hoc in alio
loco. Et ut, quod ipse posuit in ista, fiat quod sunt famo
sa. et p presentabit per se et de eis, de inde dicit. quod
eis po est aliud ac. 1. Et id, quod mo per se manifestum
est, ipsi est aliud ab id, ad quod movetur. Et ista alte
tas est ei po et celi per accidens non non tamen est. ut
id, quod mo. et illud ad quod est motus et fit nec. Et sicut
est de illo. ex quo est motus. s. quod est aliud, quod mo
vetur a moto. dicit dicit Vgi. quod lignum ac. 1. et
quod lignum est aliud, quod movetur in alteratione. Et id
ad quod est alterato est calidum et frigidum. et lignum
est aliud a calido. aut a frigido. dem dicit. Et p
mum illorum est motum ac. 1. Et illud ex istis quod ma
gis dispo per motum est res mota. Et sed ipsum illud
ad quod est mot. cum illud sit primum mot. et sequitur
illa. illud ex quo est mot. cum ab hoc separatur res
mota. et transferatur ab eo. primum quod illorum et di
gnum illorum est res mota. s. sibi motus. d. id ex
quo est motus. Iste gradus ordo est istarum causarum. ex quibus
constituitur motus. constituitur. n. constituitur in istarum
causarum existentium causis. s. id causis existentibus in eo non ex
tinctis. Et tamen non simpliciter aut motorum. aut tpus. et
tpus est id accidentibus eis. et motor id causis extinsecis.
Et cum posuit ista. dicto. manifestum est quod. quod mo
tus est quod in ligno ac. 1. Et cum motum est aliquid
ab eo ad quod est mot. et est fort. et manifestum est.
quod motus est in moto. non in illo in quo est motus.
et est fort. Et hoc manifestum est per se. Vgi. quod ca
lefactio est in ore calefacto. non in calore. quod est
finis calefactionis. Et sicut transitio est in translatione.
non in simpliciter. aut in fieri. quia sunt fines transla
tionis. et quantitatis quae est finis augmentationis. non est in ea
augmentum. Et tamen illud ad quod est mot. est aliud
a moto per se. dicit. fort. n. non movetur. neque
movetur. et intendit fortasse ibalen. quae est finis
gionis. et qualitates quae sunt fines alterationis
mot. dicit dicit. Neque talis quantitas. Et intendit
quantitate ad quam pueit mot augmentationis. et diminutionis.
dicit dicit. forma. n. non movetur. nec movetur. i.
quod motor et motum est quod vitum ex ma. et fort.
Et declaratum est hic. quod mot est in moto. in motore

Et hoc est motor et motum. textus.
Et ad quod est motus. non ab illo ex quo
est motus. Et non corruptio est transmu
tatio ad non ens. et si corruptum transmutatur
ex aliquo ente. et genio est transmutio ad ens.
et si transmutatur a non ente. Nota commentum. 8.
Sed si hoc sit motum et motum et ad quod et
ex quo est motus. et motus non est in ali
quo illorum. preter quod in re mota. hoc nihil et
motus est accepta ab illo. ad quod est mot. non
ab illo. ad quod est mot. Et non mot ex ente
in non ens. dicit corruptio. cum non ens est corrup
tum. et non denominatur a nocte et. ex quo est. s.
ab ente. et hoc intendebat cum dicit. Et non corrum
pitur quod ac. 1. Et mot quod dicit gnio. dicit gnio. quod
est transmutio ad id. quod est ens. Et generatio in
transmutetur. i. incipit ex eo. textus.
Et non naturalis motum quod sit sup
et fit. et qualitate. et locus. ad quod
movetur non mote. sed movetur.
ut scia. et calor. sed est hic quod in particulibus fortasse
sunt motus. Et alterato est pa. et sic transmu

tatur, ad illa est transmutio ad motum. Et ad hoc
dicendum est. quod dignum est. ut alterato sit mot. et
non alterato. Et in illa est illud. quod est per accidens.
et illud quod est fit pter. et illud quod est po. non per aliud
Vgi. quod transmutio albedinis ad nitidum est transmu
tatio per accidens. intelligere. n. est accidens colorum.
et transmutatio est ad colorem. Quia albedo est pes colo
rum. Et sicut transferetur ad europam. qui transfertur ad athenas. quia athenae sunt pes europae.
Transmutio non est ad colorem albedo est per se. delu
ratum est quod est motus per se. et quod per accidens.
et quod per aliud. et quod oportet esse po in motore.
et in moto. Et est declaratum. quod mot non est in
fort. sed in moto. et est motum in actu. Nota commentum. 9.
Et quia naturalium non mot quod sit. et
dissimilium eius est perfecto motum fit
quod est motum. et manifestum est. quod fort. et est id
ad quod est motus in generatione et mot. Et sicut pas
sices quae sunt illud ad quod est mot in translatione.
et motus. n. non est perfecto alterationis fort. Tamen dicit
exemplum de qualitate et. d. Vgi. sed calor
et ac. 1. cum ille passiones non movent per motum
alterationis. et sunt fines eis. Tamen dicit. Sed est hic
quod ac. 1. Et quia pones dumodo in fit magis et
minus. et per transmutationem sequentem illas. et est ita
tur. quia albedo est motus. Et sic mot ad illa est
motus ad motum. Et quia manifestum est. quia albedo
est fort quiescens immobile. Et quia signat ipsa mo
nitio est laqueum eis eo in hac scia. d. sed dicit
dicunt est. ut albificatio sit motus. non albedo. ad quod
est mot albificatio. Et quia accipit et. ad quod est mot.
ut inciatur in eo illud. quod est per se. et illud quod est per
accidens. et illud quod est fit pter. Nam nit hoc necessa
rium dicere. et dicit. Et in illa ac. 1. Et in illo ad
quod est mot. incipiunt et illi tres modi. quorum
unum in motione et motum. Vgi in illo ad quod est
transmutatio per accidens. et transmutio albedinis ad
hoc quod sit nitidum. s. ad hoc quod intelligatur ab hoc
cum hoc est albedo per accidens est id. quod albificatum
non est nisi ad hoc. ut transmutetur ad hoc sicut
nitidum per accidens. Et hoc intendebat cum dicit.
intelli. n. ac. 1. cum illi est accidens. quod accipit et
quod transmutatur ad colorem. et est albedo. Et exemplum
et quod dicit transmutari gri pter. ut cum dicimus
hoc album natum transmutari ad colorem. et
cum non dicimus colorem. nisi quia transmutatur ad pter
colores. s. ad alios species et. Et hoc intendebat id
dicit. Et transmutatio eius ad colorem ac. 1. Et cum
dicimus albedinem colorem. dicimus hoc quia transmutatur
ad pter colores. et est albedo. Tamen dicit exemplum
de motu transmutationis et dicit. Et transfertur ad eu
ropam. qui transfertur ad athenas. 1. Et dicimus
aliquo transferri ad aliquem locum. quia transfertur
ad pter illum. cum attribuitur transitio. Vgi. ut
cum dicit. quia forte transfertur ad yspaniam. et non
transferatur. et ad cordubam. Tamen dicit. transmutio non albedo et ad colorem albedo est per se. Et cum
dicimus de aliquo alterato in colorem transmutatio de nigro ad album est per se. Et cum dicimus ipsum transfertur
ab yspania ad cordubam est per se. Et cum declaramus sinem ista. pfectum sinem idem est ad
finem dicit hic. quod declaramus. ut est motus in sinem
datum. et dicit. Declaratum est quod ex hoc sinem ac.
1. declaratum est quod ex hoc sinem. quod attribuitur
motum et. ad quod est sit ipsum. et sit accidens. et sit pter.

ex quo

G.

et quo modo motus attribuitur motui per se. et per accidens. et per ipsum. et similiter de aliis. quod quod motus non est in eo. ad quod est motus. s. formam. et motus per formam. formam scilicet. et qualitatem. et quantitatem. et ubi. et utitur ea in hac loco large. sicut fecit pb. et quinque utitur ea hic. ut cum dicit. et formae et passiones. et loquendo et c. Quinque autem utitur formam large. et quinque per abusum tantum. dicunt dicit. et quod est primum et c. et intentionem habet per primum. primum et certum. et est declaratum in posterioribus. mutationes.

Transmutatio non per accidens obmutatio. sed est in quolibet. et est simpliciter necessario. quod autem non est per accidens. non est in quolibet. si in quibus et me ista. aut accidens. aut hoc creditur ex iniustitia. Transmutatio est ex modo quinque. quinque ita se habent ad utrum quod exmutatur. sicut quantum. ex eis quodammodo est duo et duo et una. et de aliis. cum quantum ad ista. et cum quantum ad id sicut una. duae una. X. gr. quinque numeratur. quod dicit in octava. dicit octava. et in nona dicit grave. et collor pallidus in nigrum dicit albus. et in nigrum albus dicitur nigrum.

Verum cum c.

Quidam declarant. quod omne motum est transmutatio per motum. s. motum. et motum. et motus. et id ex quo est. et id ad quod est. et illud in quo est. et id ad quod est. et illud in quo est. et id ex quo est. et id ad quod est. aut per se. aut per accidens. s. motum. et motum. et id ad quod et id ex quo. Incipit declarare. quod non est quantum dicit id quod est per accidens. Cum hoc non sit dicere dicitur. tertium dicit. Transmutatio non per accidens ac. 1. illud autem quod attribuitur ishe rebus per accidens dimittendum est. et non est subiectum. dicit dicit. et est semper necessario. 1. et transmutatio quae est per accidens. incidit in facta. cum res corrumpuntur dicit non quae est transmutatio per accidens. X. gr. ut albescat. ut hiescat. dicit tertia. ut calescat. et quae est in simultatem. et quod non habet finitatem. non quietem in scala. quae est per accidens non dicitur. et iterum dicit. per accidens id. quod est ac. id quod est per accidens. et id est in quo est. et id quod est per accidens. non dicitur. et transmutatio. cum non subiecto finito. non est insi in quibus. aut in illis. quae sunt ita se habent. aut in generibus. et iterum dicit per generationem illa. quae opponuntur sicut affirmatio. et negatio. et per generationem. quae dicit. ut dicit est in libro Rathe. dicit. et hoc accidit ex iniustitia. et hoc est ficatum. s. quod omnis motus est de aliquo in aliquo. aut de aliquo in medio. aut de medio in aliquo. aut de non ente in ente. aut de ente in non ente ex iniustitia. dicit. Transmutatio. n. est ac. 1. et cum hoc quod transmutatio est ex medio. et ad medium est. cum medium est aliquid utrique extremo. sed quod extrema sunt aliquid. et cum habent quod cum in transmutatione ex medio. et ad medium est. et medium est aliquid utrique extremo. dicit cum hoc et dicit. et dicit. n. est quodammodo ac. 1. et cum hoc est. quod in medio sunt duo extrema in medium dispare. sed in hoc utrique extremum est aliquid simplicius duobus. X. gr. color pallidus. quod est medium inter album et nigrum. quae sunt duo extrema. et in eo est albedo et nigredo. s. quodammodo per. sed quod sed hoc in se albedo est in potentia et nigredo. quae est in actu. et sed id quod hoc

extremo

1 Sed quod extrema huius est in medio. quia medium est primum actus quia primum potentia.

in se et nigredo non medio inter actum et potentiam est aliquid. quae est sed extremum. est quod id quod est. quod transmutatur de hoc in hoc. sed quia non id quod illo. et quod intelligitur magis et minus. s. plus. quod est in potentia. tunc non invenitur ista exceptio. et unicabitur. quod omnis transmutatio est de non motu in motum. tertium dicit. dicendum est quoniam non duo extrema. et iterum est medium inter actum et potentiam sicut dicam. tertius.

Quoniam omnis transmutatio est de aliquo in aliquo et hoc significat aliquid nomen. et quod non. in vocabulo. quod est aliquid. quod fit per aliquid. et hoc significat aliquid fuisse et aliquid fore. et ex quo transmutatur. X. modis. Aut de hoc in hoc. Aut de non hoc in hoc. Aut de hoc in non hoc. Aut de non hoc in non hoc. Et intelligo per hoc illud. quod significat per affirmationem. quod est ex hoc. quod dicimus. quod modi transmutationis sunt tres. X. omnis transmutatio de non hoc in non hoc non est transmutatio. et non sunt opposita. quia non sunt de eodem. neque de eodem. Transmutatio quae de non hoc in hoc fit de eodem. neque de eodem simpliciter est simpliciter. et quae est transmutatio aliquid in aliquo. X. gr. quia transmutatio de non albo in album est genere albi. Transmutatio non de nihilo simpliciter ad aliquid est in nihilo genere simpliciter. Et de hoc dicit simpliciter ad genera. Transmutatio non de hoc in non hoc. aut est corruptio simpliciter. cum fit corruptio re aliquid est in nihilo. Aut est corruptio aliquid. cum fit transmutatio in negationem dicendum. et est dicere de generatione.

Verum cum c. 1.

Quidam declarant omnia motum. quod non est. et omne motum movet de aliquo in aliquid. et iterum non manet species motus. Incipit persentam de hoc dicendo id. ex quo patet est transmutatio transmutatio. et ad quod et ex quo est ipsum. quia nihil manet species motus. Et quia non manent species inductae. cum dicit. cum enim de hoc. aut de non hoc. Vult nunc manere ista ex inductae est dicere. cum et de hoc. sed dicere. sed est una et dicere. et quia omne transmutatio quod. 1. de aliquo in aliquo. non de quale. et hoc sit manifestum per se. dicit testimonium. quia hoc transmutatio significat apud eos. et est bonum manifestum per se. quia omnis transmutatio est de aliquo in aliquid. Cum sunt res sunt in casu dispare. tunc illic non est transmutatio. Cum quae transmutatio est hoc. quia transfertur in aliquid dispare. ab aliquid dispare. et quia dispare sed quia duo dicuntur affirmatione et negatione. s. in est et non est. sunt modi. dicit. et omnis quod transmutatio. et quia est. et est. et non est. sunt affirmatione et negatione necesse est ut omnis transmutatio sit de hoc in hoc. 1. de affirmatione in affirmationem. et de est in est oppositum. sunt de hoc in non hoc. sunt de non hoc in hoc. sunt de non hoc in non hoc. 1. de affirmatione in negationem. ad aliquid est ad aliquid illi est. sunt de non hoc in non hoc. 1. de aliquid negatione in aliquid affirmationem. ad aliquid privatione in aliquid est. sunt de non hoc in non hoc. Vnde necesse est ut in omni transmutatione. Vnde necesse est ut modi transmutationis sint tres. et non quatuor. Tres non sunt modi. Transmutatio re est in est oppositum. ad non est in est. Et incipit per non est in est in actu. quod est est in potentia. Et alibi non est. quod est ipsum per nihil. non negatio simpliciter

transmutatur.

// non

negō. n. simpl' sigt nō cē simpl'. a nō ē simpliciat nō recipit transmutāōz. Et hæc ē intelligēdum ex hoc qd dr. Et intelligo p albūm ac. Et dicē hæc. ne aliquis dicat intelligat modū primatōm famosam nūatam i libro predicamētōr. Tertia nō ē d cē i nō cē. Qd aut commutat ē d. qd ē d nō cē i nō cē. Nō cē. n. ipsa ē transmutatio. Et nō cē aliquid nō oppositum ad nō cē ad. Et dicit est. q id ex quo ē transmutō. a ad qd est transmutatio. sūt opposita. Et dicēs sicē. q transmutatio que ē de albo in album. s. d albo in album. pōt colligi i transmutatōe. q est d nō albo i albū. et de albo i nō album. Transmutō. n. alia ē i habitu. aut i accidente. In habitu nō. qr habitus nō dicitur albe. a transmutatio est de oppōito. Nō dicam'. q transmutō ita ē d albo i album. a si sit i. Et dicatur cē d nō albo in album. ad negādū i affirmatōz. aut cū. cū oppō i hē transmutatōe est i primatōe. a habitu. que ē in alba. nō i dictōe. sicē est dispō i transmutatōe. qē ē in accidente. Transmutō ueō. qē est in accidente. qr est i dictōe. a dno dicitur sicē dicē d albo i album. Et qr ista. que opponūtur sūt dictōe. possūt oppōni sūt pūcz. et habitus. a affirmatōz. a negatōz. pōt est a dicē in ea. que opponūtur sūt dictōz. ita transmutatio de albo i non album. Nō dicitur d albo i nō albū. Sicē dicimus hæc d alba. s. Sicē dicam' ad transmutatio d albo i nō albū. Et sili dicam' a. q transmutatio a de nō albo i album. i accidente. Nō dicit d albo i albū. sicē dicam' ab transmutatio d albo i albū. Et qr transmutatio ad accidē d nō albo i albū. dr dicitur. Et ad accidē de albo i nō albo in album. dr corūptio. a album a nō album. Quēdā dicit simpliciter. et sūt ista. qē sūt i alba. ad alba sūt sūt p se. Et quēdā ī dicit simpliciter. a sūt illa. que sūt i accidēte. Cū hæc nomē cē. aut nō cē dr d alba simpliciter. a d accidēte nō simpliciter. Jd transmutatio. qē est i alba simpliciter. a d nō ente simpliciter. ad ens simpliciter. dicat dicitur simpliciter. Et transmutatio. qē est d aliquo ente i aliquid ens. dr dicitur. Et similiter transmutatio. qē est d aliquo ente. in nō aliquid ens. dr dicitur aliquid corūptio. Et ad hæc sit declaratio cū dicat. Et transmutō d nō albo i albū ē dicitur. Intēde. q transmutatio nūl sine fine sit i accidente sūt i alba. cū accipi sūt q ē ex nō albo i albū. dr dicitur. Dein dicat. a transmutō simpliciter a c. 1. a transmutō simpliciter ē illa. qē ē d nō albo i album. a ē illa. qē est in alba. dr dicitur simpliciter. Qē ē i ente simpliciter. nō i aliquo ente. Et qd ē de nō ente aliquo i aliquid ens. a ē accidēs. dr dicitur aliquid. nō dicitur simpliciter. Qē ē i aliquo ente. nō i ente simpliciter. d ente dr. Transmutatio nō. q ē de albo i nō albo. a c. 1. Transmutō nō de ente i a nō ens ē duobus modis ā. Cū si transmutō fūt i ē idūuum dūtā. s. i dūuum albe donec fiat nō albo i dūuum. dr corūptio simpliciter. Cū aut fūt i aliquo accidēte. donec fiat nō albo accidēs. dr aliqua corūptio. nō corūptio simpliciter. Intelligēdū est qd i hoc. p negādū primatōz. q nō est ipsa alicuius albi. et hæc affirmatōz cē.

Textus

Et dicam' nūc. q nō ens cū dr pluribus modis. a illud dr ex eo qd oppōz. a dicitur

nisi cū ipsa est. ut sit motus. Neq; illō. qd dr sūt potentiam. Et ē illō. qd ē oppositum ei. qd est simpliciter i actu. Nō albus. n. aut nō homo pōt cē motus aliquo nō p accidēs. a nō ipsa est. ut nō albo fit ho. Illud aut. qd nō est simpliciter. a nō ē dūātum. ipsa ē ut moneat. Cū ipsa est. ut nō albus fit ho. Illō. qd nō est simpliciter. a nō ē dūātum. ipsa est ut moneatur. Cū nō ens est ipsa est. ut moneatur. Et cū ita sit. ipsa est ā. ut gnō fit. motus. Cū nō ens ē illō. qd gnātur. Cū si illō. qd ē p accidēs. qr nō ens ē illō. qd gnātur. Tū nec dicat. q non ens est i gnōne simpliciter. Et similiter est i quiete. Et tle nō ppōr sē ā ex h. q omne motus ē in loco. cū qd nō ē. nō est i loco. Cū si fūt i loco. ē in aliquo ubi. Ilz corūptio ā est mot. Corūptio. n. ē ptōnis. aut motus. aut quies. Sz corūptio ē ā gnōne. qd

Cum declarat. q gnātio mutationis sūt duo. s. d albo i album. a d nō albo i album. a d nō albo i nō albū. Et est illō. qd dr gnō. a corūptio. Cū gnō. et corūptio mutant in ma sē. sicz transmutō. sicē motus mutatur d simplō in finis. a d i fēōn. ad simpl in ma sē. a ē transmutō ita. Et sicē transmutatio d albedine i nigredinē mutatur i ma sē altātōis. Incepit declarare. q a transmutō. que ē d albo in nō albū. aut cū. non ē motus. s. q hæc nomē transmutatio nō dr g'ad. a d illa. q ē de albo i album nūuocat. n. qd mutatur. qd est ices. que ptinet albedē dissimilitudē pūt. a sāno. Et incepit. a dixit. Et dicamus nūc. q nō ens ac. 1. Et qr nō ens dr tub' mōis. Quoz unus ē sz oppōz. a dicēz. 1. affirmatōz. a negātōz. Vgī. omnia nō ē. s. q'cū nō ē. ut cū dicam' in unūdiuo sē dūato. cē nō ens. a est ens i pō. qd ē oppositum ei. qd ē i actu ens. et p se. Tertius ē. ut cū dicam' de ioūuido. a accidēs. ipsum cē nō ens. Vgī. nō albo. et nō colōatus. Et hæc ē nō ens. simpl. si nō ens. a aliquo. Qd qd dr ex ishē sz oppōz. a dicēz. 1. affirmatōz. a negātōz. manifestū est. q ipsa ē i eo. ut sit transmutatio. Qd a ē nō ens ad. Vgī. q hō nō albus fit albo. Cū nō fit albus p se. n' ex mg. nō ex nō albo. n' p accidēs. Nō albus. n. non transmutatur. n' p accidēs sz q ē nō albo. ad. n. tū. aut transmutatur de nō ente simpl in aliq ens simpl. a ē gnō. que est i albo. nō incēdit i eo transmutō. ideō sz q res i ueitur i albo. Cū album transmutō is i eo. ē i pō. Et rō ipsa ē transmutatio p se. aut p accidēs. Nō ens nō nō simpliciter. ipsa est. ut moneatur. qū album i eo ē in actu. a ē illō. ad qd est transmutō. Et cū motus attribuit ei. sz q ens. est ē ūtra. Et cū attribuitur ei sz albedō. est p accidēs. Quatō. n. nō transmutatur. si transmutatio albus quatōis. cū fūt ex ens i actu. a tem. dūātur i duab exb. mot. Dein. d. Neq illō qd dr sz pōm. 1. ut nō q d nō ente. qd d ente i pō. qd ē oppositum enti. i actu. Cū transmutatio ē ens i actu. ratio. Dūnc dr. Nō albo cū. a nō homo ac. 1. Illō. n. qd ex nō ente dr d nō aliquo ente. nō d nō ente simpliciter. ē ens i actu. Vgī. nō albo. a nō homo est nō ens actu. a ē ipsa monēt p accidēs. ē cū nō

nō

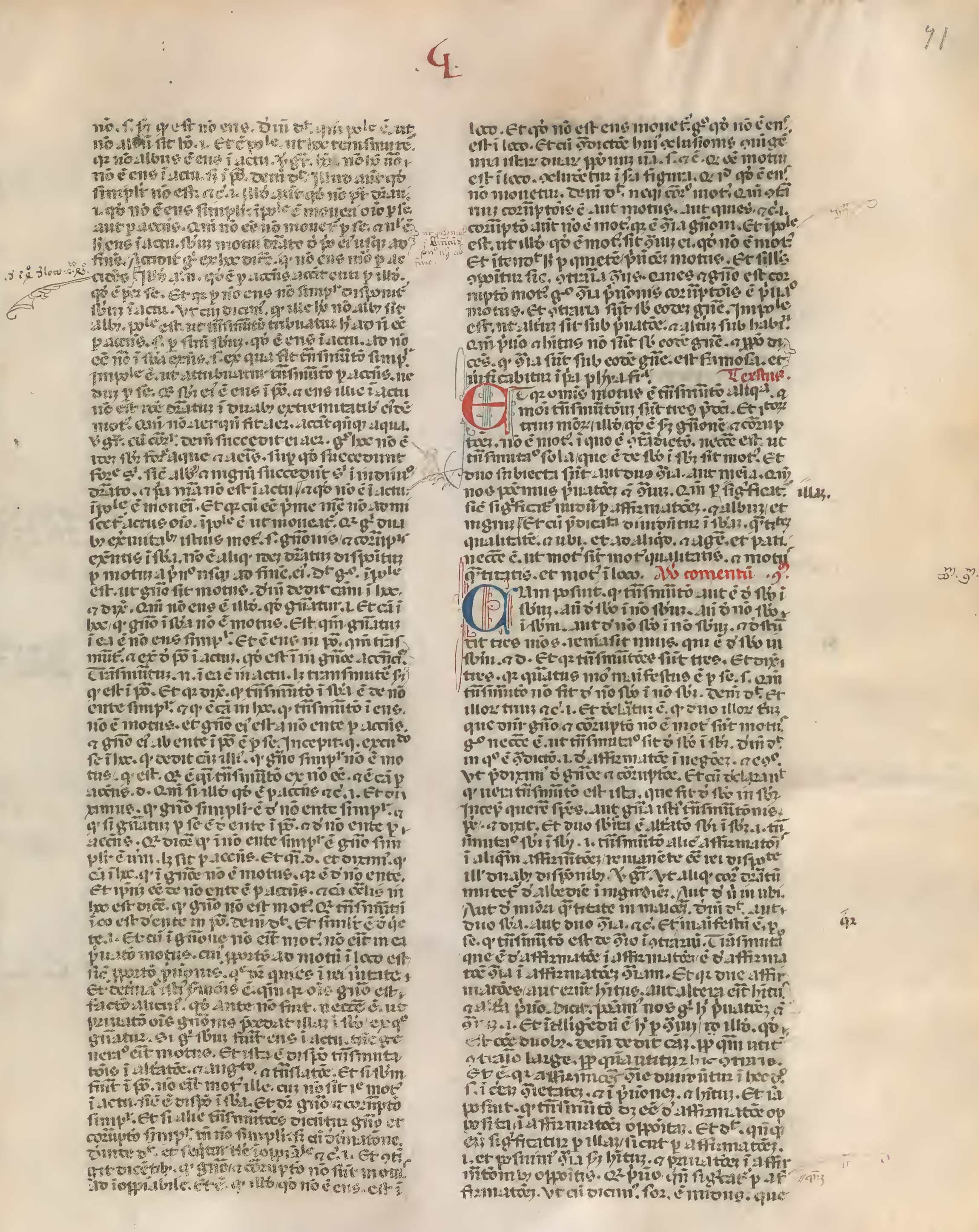

no. s. sz q est no ens. Dñ dr. qñ pole ē. ut
nō albū sit lō. 1. Et ē pole. ut lxe transmutē.
qz nō albus ē ens i actu. Ysi. lō. nōlō nō
nō ē ens i actu. si sp. dem dr. Illud autē qd
simpli nō est. ac. 1. illō autē qd nō pt dari.
1. qd nō ē ens simpli. ipole ē meneri oio p se.
aut p accis. Qm nō ē nō monetē p se. an ē
h ens i actu. sbm motu dñto ō p ē usq ad
finē. Iamdt g. ex hx dicit. q. nō ens mō p ac
cidēs. Illō 1. n. qd ē p accis aut ē ens p illō.
qd ē pz se. Et ps p nō ens nō simpl dispōnt
sbm i actu. Vt ay dicam. q. ille lō nō alb sit
alb. pole est. ut transmutō tribuatur h ad ñ ē
p accis. s. p sui sbm. qd ē ens i actu. ad nō
ē nō i sua ens. s. ex qua fit transmutō simpl.
Impole ē. ut attribuatur transmutō p accis. ne
dum p se. Qz sbi ei ē ens i sp. a ens illic i actu
nō est rē dñtum i duab extremitatib ei rē
mot. Qm nō acq qñ fit ac. accit qñq aqua.
v gr. cū cōtr. dem succedit ei ac. g. hx nō ē
tam sbi fōr aque a acis. sup qd succedunt
fōre s. sic alb a nigrū succedit s. i medio
dñto. a pu mā nō est i actu. a qd nō ē i actu.
ipole ē moneri. Et qz ai ē pme mē nō admi
scet actus oio. ipole ē ut moueat. Qz g. duab
exmutab ubus mot. s. gnōnis a corūp
exentis i sbā. nō ē aliq rez dñtum dispōitum
p motum a pnō usq ad finē. ei. Dr g. ipole
est. ut gnō sit motus. dñ dedit cām i lxe.
a dix. Qm nō ens ē illō. qd gnatur. 1. Et cā i
lxe. q. gnō i sbā nō ē motus. Est qm gnatur
i ea ē nō ens simpl. Et ē ens in sp. qm transmut.
a ex ō sp i actu. qd est i in gnōe accna.
Transmutus. n. i ea ē in actu. lz transmutē sz
q est i sp. Et qz dix. q. transmutō i sbā ē de nō
ente simpl. a q ē ea in lxe. q. transmutō i ens.
nō ē motus. et gnō ei est a nō ente p accis.
a gnō ei ab ente i sp ē p se. Incepit. q. exem do
se i lxe. q. dedit cāz illi. q. gnō simpl nō ē mo
tus. q. est. Qz ē qi transmutō ex nō ē. a ē cā p
accis. d. Qm si illō qd ē p accis ac. 1. Et di
ximus. q. gnō simpli ē ō nō ente simpl. a
q si gnatur p se ē ō ente i sp. a ō nō ente p
accis. Qz dicē q. i nō ente simpl ē gnō sim
pli ē ūm. lz sit p accis. Et qi. d. et dixim. q.
cā i lxe. q. i gnōe nō ē motus. qz ē ō nō ente.
Et ipsum ē de nō ente ē p accis. a cā ē lis in
lxe est dicē. q. gnō nō est mot. Qz transmutati
ico est ō ente in sp. dem dr. Et simili ē ō qe
te. 1. Et cā i gnōne nō est mot. nō est in ca
pnato motus. cui ipsum ad motū i loco est
sic ipsum pnōnis. q. ex qnes i ui intate.
Et dcima ibi finalis ē. qm qz oio gnō est
facto alicui. qd ante nō fuit. necē ē. ut
pnato oio gnōnis precat illud i illō ex q
gnatur. Si g. sbm fuit ens i actu. sic ge
nera est motus. Et ita ē dispō transmuta
tōis i alterātōe. a augmtō. a tnslatōe. Et si sbm
fuit i sp. nō est mot. ille. cui nō fit 1e mot
i actu. sic ē dispō i sbā. Et ōz gnō a corūptō
simpl. Et si alie transmutōes dicūtur gnō et
corūptō simpl. m nō simpli. sz ei ō ūmatone.
Unde dr. et sequitur sic ioppnabile ac. 1. Et ot
gnt dicētib. q. gnō a corūptō nō fuit motus
ad ioppnabile. et ē. q. illō qd nō ē ens. est i
loco. Et qd nō est ens monetē. g. qd nō ē ens.
est i loco. Et ei ōdictē hui exclusionis qui gē
mu ubi duab ppōnib. s. a ē. a ē motus
est i loco. exludēdo i sua figura. a id qd ē ens.
nō monetur. dem dr. neq corūp mot. Qm qti
nuz corūptōis ē aut motus. aut quies. ac. 1.
corūptō aut nō ē mot. qz ē ōia gnōm. Et ipole
est. ut illō qd ē mot. sit ōnuz ei. qd nō ē mot.
Et item dr. p qmetē pnōēs motus. Et sillē
qpitur sic. ōtrāria ōis. omes agnōe est corū
ptō mot. q. ōia pnōnis corūptōis ē pnā
motus. Et ōtraria sint ib corūp gnōe. Impole
est. ut aliū sit sub pnatōe. a aliū sub habit.
Qm pnō a hitus nō sint sb corūp gnōe. a ppō di
ces. q. ōia sint sub corūp gnōe. est fimosa. et
ūficabitur i sua phia fi.

Tertius.

Et qz omis motus ē transmutō aliqa. a
mot transmutōnuz sunt tres pdi. Et 1 tōz
tinuz mōz illō qd ē sz gnōnē a corūp
tōz. nō ē mot. i quo ē ōtrādictō. necē est. ut
transmutaō sola que ē de sbo i sbo sit mot. Et
duo sin biecta sint aut duo ōia. aut media. Qm
nos pōnimus pnatōz a ōiuz. Qm p sig ficat.
sic sig ficat indū p affirmatōz. a albuz et
nigruz Et ei pdicta dñdūtur i sbā. q. tria
qualitatē. a ubi. et ad aliqd. a agē. et pati
necē ē. ut mot sit mot qualitatis. a motus
q tritatis. et mot i loco. Ad comentū .9.

Qdam posunt. q. transmutō aut ē ō sbo i
sbuz. aut ō sbo i nō sbum. aut ō nō sbo
i sbm. aut ō nō sbo i nō sbuz. a ō sbi
tit tres mōs. remanet unus. qm ē ō sbo in
sbm. a d. Et qz transmutōes sunt tres. Et dixi
tres. qz quatus mō manifestus ē p se. s. qm
transmutō nō fit ō nō sbo i nō sbz. dem dr. et
illoz tinuz ac. 1. Et delātum ē. q. duo illoz tiu
que dnt gnō a corūptō nō ē mot sint motus.
g. necē ē. ut transmutaō sit ō sbo i sbz. dñ dr.
in q. ē ōdictō. 1. d affirmatōe i negōez. a eō.
Vt pdixim ō gnōe a corūptōe. Et ei delpant
q. nera transmutō est ista. que fit ō sbo in sbz.
Incep quere spes. aut gnā ista transmutōnis
pē. a dicat. Et duo sbia ē alterātō sbi i sbz. 1. tra
nsmutaō sbi i sbz. 1. transmutō alie affirmatōis
i aliqm affirmatōez remanētē ē rei dispte
ill duab dispōnib. Ysi. Vt aliq coz dñtū
mutet ō albedie i nigredie. aut ō ū in ubi.
aut ō mōz q tritate in mauēz. dñ dr. aut
duo sbia. aut duo ōia. a. Et manifestū ē. p
se. q. transmutō est de ōio i ōtrariū. Transmuta
que ē ō affirmatōe i affirmatōez ē ō affirma
tōe ōia i affirmatōez ōiam. Et qz duc affir
matōes aut erūt hitus. aut altera est hitus
a alta pnō. dicat. quam nos g. h pnatōez a
ōiuz. 1. Et intelligendū ē h p ōiuz. q illō. qd
est cōe duob. dem dedit cāz. p qm utit
a tratio large. p qua utitur hic ōtrario.
Et ē qz affirmaōez ōie dñdūtur i hec ō.
s. i ōtrā ōictatez. a i pnōnez. a hitiz. Et ia
posunt. q. transmutō dz ē ō affirmatōe op
posita i affirmatōez opposita. Et dr. qñq
ei sig ficatur p illaz sicut p affirmatōez.
1. et posuimus ōia sz hitiz. a pnatōez i affir
mātōnib oppositis. Qz pnō cm sig ficat p af
firmatōez. Vt ei dicam. sor. ē mdōnis. que

est affirmatio significans privatione. Quia dicimus. sor. est nigr. aut albus. è affirmatio. qe significat hinitu. et si dicat. Et qn necesse è ut transmutio sit o affirmto oppo i affirmatio oppositu. Et affirmatie opposita fit duobus modis. Necesse è. ut ois tnsmutatio sit. aut o gnio i gnis. aut o nō ē. aut ex. Et manifestus est. q' illo nō ē è alio nō ē. ex qo è gnio. Et qn manifestus è p se. q' transmutatio que è motus. i rei natura è mē opposita mēti. Et nō è medium inter transmutatione. q o privatione i hinitu. Qa iter principia hinitu nō est medius. dimisit o stuē hāc dicere. qn è manifestus. Et qn ita gia mediata inciuntur in tribus pdicamentis. necesse è ut mot' sit i trib' pdicamentis. sz ipse nō ꝓpleuit hāc declaratione hic mo. et si dimisit postitari diligenti. dem incepit in duce alia via manifestione a famosiore i determinato gnia motuum pdicamentorum. in quibus incitur motus. a d. Et pdicta a c. 1. Et cum sit declaratu. q' mot' è o sbe gnio. i sbm gnis. Et è declaratum a. q' pdicta. x. sunt x. necesse è. ut mot' sit i tribus tm. In quibus a è alterato. In quatuor. a è augmentum. a diminuto. a i loco. a è translo. Cum i istis pdicamentis inciuntur gia. a media. licet hoc lateat i loco aliqtulu. a ro declabitur post. Et ex positōes queunt h'. quo posunt motus sb' gnibus. a ipse posunt illis gen' p se. s. pdicatum passionis. Cum dā g' qesit int ipsi esse sbs generibus. a dicit. Qa pdicatum passionis è genus sz gia ratione receptionis motus nē gia mot'. et sbs dicit. Qa quale aliqd è quescens. a ad motum. Et sili q'tum. a locus. et ali fōr q' è quescens. a ad è fōr mutata. Et quibusdā displicet a dicit. Qa quale nō è genus p se. n sz q' è quescens. Et sili locus. a quatum. Cum a' ista sit gia sz q' sit mota. sit opposita i seipsis. cū sit quescens. Et ipse è ut motui sit spes quescentis. Et sbs dicit pcise. q' motus è i pdicato passionis. a q' ante autem ulla istis pdicamentis. Qa ista pdicata sunt in mot' nō qa collo sb eis. Et nō q' si pō ad unusquisque pdicatum è i illo gnie pdicti. qd est i actu. Et sili ma o pō ad actum. s. si pd ad sbam est quoquo i pdicato sbe. a sili ma i gnis sbe. Et simili pō ad q'tum. a ad alia pdicamenta. unius è. q' illo è qd è iter pōm. a actum i illo gnie sit sb illo gnie. Cum est medium iter pōm. a actum. que sunt i 10 g. Nec dō è de gnie actus. qm è opplementum. set dicunt sz magis. a mm. hic. n. ad calorem. est calor quoquo. Et sili ut ad fig. Et p hunc modum est nec dicere. q' motus è in gnie. i qo est illo. ad qd è motus. s. sz sua materia. sz nō q' mot' est fōr in lē mā. existimandum è. q' motus è p se pātum. Et sz ice sunt gia tum in libro o pdicts. qui. n. set duplicem gia. Cum sz sua mā è i gnie cui. ad qd è motus. Sm a' sua fōrma. s. q' è transmutio a nuctu qui tpe è i pdicto passionis. Et pp famositate sbs diones. s. qm intentōes duodecim i hic qescentes. a motes. Sunt aes gentes i hic. q' ponit pnia notatum nomē a uerbum. Et ponit nomē cum libri fōr quescenti. a ubi cum libri fōr motibus. Et ponit iter hic. s. aliqs ad collectorem iter duo. ponentes nō receptorem è pdicamentum passionis. nō bni fecit. Qm receptio è pō ad ry. Et ita dicam. q' pō ad aliqm nē è de gnie illi rei.

Texts.

In sba uō. nō è mot'. qa nullus cus est gnus sbe. sz ē i rione è mot'. Qm pole est. ut alter ro alter transmutetur. Absq; eo. q' altum transmutetur. o tus g' eor è p accidens. sz i agē a patiē est motus. sz a motibus. aut motu. Qm mot' nō hēt motum. nz gnio hy gnione. Et nli. m transmutatio licet tia transmutatem. Xxxvoys comentum. 10.

Quum posuit. q' mot' incitur i trib' pdicamentis tm. Incepit dstuē ipsum è i alio qo cetorum. a incepit a sba. a d. In sba nō q. c. t. In sba uō nō è mot'. Qm motus ois est o gnio in gnis. sz sba nō è gia sbe. Vt dem è i pdicatis. Et iteum h' p gia gia mediata. quorum utrumq; è fōr. a hinitus. a me hinit. sz quē hic. quō dicit i libro pygros. q' ig è gnus a que. a tia aeri. Et alex dicit ad hoc. Qa hoc qd dicit in libro pdicamentorum. è o sbis. s. que sunt compositē. i. ex fōr. a mā. Et i libro de gnione loq' o simplicibus. s. o formis tm. q' sunt i sma m. Et ista solo nō sufficit i hoc. qd dicis est. h'. Qa hoc qd dem è h'. q' i sba nō è transmutio. Qa n hy gnis è smo proprietis. q' i sba nō è transmutio qr netas sz forma. aut sbm. Et si i sba esset gia netas sz form. nō sz sbm. tnc smo aliq nō esset ens. i hoc loco. Et oppinandum est. q' sbe simpliciter sunt gnie sz suas qualitates. Et ppte i eis qualitates i eis nō sbe nō sunt sbe in eis. a si assimilentur sbis. Cum i pole est. ut aliqd i aliqo sit o pstito aliquo. a in alio o alio. Ita q' calor sit i pice o qualitate. a i igne te sba. Sz è i igne ppiquus sbe. Et nō accipit i diffinitione loco differenti. a i alius o pritis et a sba. Vtinam g' se nectio dicit. q' dre quor pp sunt gia. o let esse gia. sunt dicit. q' nō sequitur. n ut solum nō sit o mensa. est gia ando. sz nō h'. Cū g' qesit sim. q' i sba nō est gnietas. tnc smo aliq nō est ens. Et utrum se ex hoc. q' i sba sit mot'. sic existimant alex. teo. o dum sit sba i fōr. a sbm. s. qa qesit. q' pa simp sit gia s fōrmas. a nō gia s mas. Cum quicq; fuerit posite sbe gnie. nō sequitur ex hoc. ut i eis sit motus. Cum si poniatur gia sz formas tm. nō erit i eis mot'. Cum sbm eor est i pō. a si essent gia sm utrumq. s. sz form. nō esset in eis transmutio. nec dum motus. Nō. n. se si posuim. q' i sba est gnietas. ut i ea sit motus. Et tnc accidit hic secundo. Qa ignis nō transmutatur ad aqm n' p medium. Et è smo valde o bilis cū h'. qd è gia aliq. i illo o gnione. a cōmuptē. Cum si posuimus. q' i sba è gnietas. qa ig è gnis aq. a ipse transmutatur ad aqua. nō destruet h' smo nec dicetur. Qa ig è transmutatur i aqua p medium. Qa ista è disp o extraneor mediatorum. s. q' motus nō è in i ubis. qo qd nō dissoluet. sz q' existimant the dissoluu. Nn sz. q' existimant alex. Et qd nō solutum oio. Cum nō sequitur si dicimus. q' i illo. i quo nō è gnietas. nō est gnietas motus. ut i illo. i quo nō è gnietas sit mot'. In pto g' q' i sba est gnietas. n' mali è pl'. q' destruet uoiam aliq. Et quocumq; accidat. q' i sba è gnietas

Disgressio de gravitate in sba.

Texo

Con alex. quum opponitur idem i p' log. 2° sz eorum ibi nō ꝓp

gravitates et ro nō sit sz assim pdicamento lent. loys

hic synonē alex videt custodire AG. Tūs

Con Themistio

netas destruē signū arg. qr solon et alex. et themisty nō ualent. Et ista ōnia nō ē qua declārant. q i sba nō ē mot. fūdat sup hoc. q i sba nō est ēietas. q mot ē i ōnib. Et forte ista dcl ē famosa. Et ista qua sbstētat ē illa. quia poīnit. s. qm tīsmūtō que ē i sba. ē gnio. a corūptō. q gnio a corūptō nō fūt motus. Q fūt i illo. qd ē in pd. nō i actu. a motū est i actu. Et hoc qd narant d alex. ē ctra i expōe ei i lib d gnione. Et rdē i expōe sua sētiā. q nos dicimus d nb. s. q ella nō fūt ēqa. n fz qlitates. nō fz formae. a eam leti i hoc. Et ctra dclarant. q i sba nō ē motus. dclarant ē. q i rlone nō est motus. Qm illd qd tram mutatur ad rlā. tīsmūtur se quescētē. a p tīsmūtōē sm cōrelatum. X. gr. collūpna qe est i dcrito sor. utitur ad sīnistrū. qm sor. trāsfertur i loco. Trāsmūtō g i collūpna ē p accis. trāsmūtō uō relatua qe est m sorte. hz fit p se. seqtur mmū motū trāsloē i loco. Et hoc iterū dbat ei dr. qm tīsmūt alter cor relatuor a ē. Deīn dr. qvt g cor ē p accis. s illo uō qd nō tīsmūtur manifestū ē. i illo a qd trāsmūtur. Trāsmūtō p qm ē rlatuū ē p accis. Q rlo qne accit ei. ē p sua transmutatōē i loco p accis. Est g utīq; per accis. Altius uō qr ē quiescētē. Reliq uō qr seqtur mō motū diuerso a tīsmūtōē accte a. qm seqtur sua tīsloē i loco ipz ē i dcto. aut m sinistro collūpne. Deīn dr. neq i actōe. nz in passione a c. 1. Et iterū dr p actōē illo. qd ē cōe actōi agētis. Sūt fūt agē uer motū. aut a mā trāsmūtū. q nō fūt mot. Et sīl iterū dr p passiōē. a rō idūx post d structōē a dix. fz motōis. aū moti. Et qi. d. q actō a pā ñ hīt motus. nz motōis a moti. nz gnāti a gnāti. et uli tīsmūtā a tīsmutātis. qm motus hēt uō hz motū. Et uli tīsmūtō tīsmūtōē. de inde iā p dclarāē hoc. a dix.

Texstus.

Primo uō ñ ē pole. ut mot hāt motū. ñ alto duor mōr. Aut ita q fit sbm. X. gr. q hō mō. q tīsmūtur d alle dine i ingrediēē. Aut q calefit. aut ifirmatur. aut mutat loū. aut augmētat. aū diminui. sic dz i motu. Sz hī ē impole. Qm trāsmutatō nō est de rebus sbis.

Reuoys comentu. 12.

Quia motū hē motū i tīlī duo hī mōs. Aut ita q motus sit sbiect motū. Aū ita. q motus hāt motū. 1. i ingrediēē ad hoc. ut sit. motū pōēt. vt ens gnātū uō ingrediēē mō gnātōis. Et ipole ē ymaginā. ut motū hāt motū. ñ alto istor duor mōr. Incepit p sentāē d pa dice. a dix. Aut ita. q fit sbz. a c. 1. aut ita q mot fit sbm motū ita q dicat. q motus mouet p motū ēntē i eo ipo. Sd dz. q hō mouet. q trāsmūtur d alle die i ingrediēē. aut de frigē i calē. aut de loco i locū. aut de diminutōē i augmētū. aū ex. d ñ dr. sic dz i motu a c. 1. sm hnc g modū dz. qd q motus mō. s. q tīsmūtē. a mō p aliū motū. Sd dicem hī i re sbacta motū. s. ipm mouē. Deīn dr. Sz hoc est ipole a c. 1. Sz hoc qd mot fit sbm motū manifestū ē qd ē impole. Qm si mot cēt sbm motū. tūc mot reapet motū. a quietē. Qm illd qd est ñatū mouē. ñat

est quiescētē. a ipole est ut mot recipiat ḋcētē. qm mot ēms ē quietē. Et hoc g. ar. q i pole est ut i motu sit mot. s. ut mot fit subiectū motū.

Texstus.

Alius uō mod ē. ut sit aliud sbm ē acci dit tīsmūtō. a tīsferat ad aliā formā. vt gr hō d eg tudīē ad sānitatē. Et hoc ñ nō est pole i motu. ñ p accīs. Jpe. n. motus est tīsloē d aliqo i aliqd aliud. Gnio. n. a corūpo fūt tres. pter hoc. q mot ad oppōita ē i hoc. quoraz mō. a i hoc alio mō. Trāsmūtū g trāsmūtū d eg tudīē i sānitatē. a ei hoc d hac tīsmūtōē i aliaz. ostēsū ē g. q tīsmūtō ei. cui fuerit ad eg tudīēz. eīt ab ad aliquā tīsmūtāz. Sz ista tīsmūtō eīt d aliqo in ad. Et qñq; et hoc eīt i oppōitū. a ē sānitās. sz p accīs. X. gr. qm tīsmutā d remēōē ad oblunēz ē tīsmutā accis illi. qui hz illaz itentōēz. Qm g tīsmutātur ad sānā. a qm tīsmūt ad sānitatē. mg.

Quam d structē pmū modū. AV. comē. 12.

Incepit d structē sz. q ē. Vt mot fiat a motu alio motu. a dr. Alī uō mod a c. 1. modū uō fs. sz quē pole ē ymaginā. q motū hz motū. ē nō q mot fit subiect motū. Sz q ille fit aliud sbm. ex quo fit mot ad motū. sd hō mō d eg tudīē ad sānitatē. Et. q. d. ita. q aliud sbm fit ab ipo motu. cū sbo accit tīsmutātō. a tīsferatur d mo in motū. sd sbz trāsfert d fōz i aliaz formā. vt hō d eg tudīē i sānitatē. Deīn dr. et hoc nō ē pole a c. 1. Et nō ē pole. ut motus seqtur aliū motū ēēlī. Sd fōrē qe scentes sequūt motū. Sz si hoc fūt. eīt p accīdēs. s. ut ē mot fit p fectō ēnē. qd ē in pd. Ita q mot fit p fectō motus. Q admodū forē qe scētes sūt p fectō motus. Et n cū n nāmt q hoc est i pole. ñ p accīs. dēdit ncz sup hoc. et dixit. Jpe. n. motus a c. 1. Et hoc ē pole i pole. i motu ēēlī. Q mot est tīsloē rez existēcū de fōz quescētē i fōm quescētē. Vñ sē. ut translatō nō i dīgrat tīslatōē ñ p accīs. d nī dicat. Gnio. n. a corūptō fūt tres a c. 1. Et ex hoc sequē d hoc i uō motu. Sūt ē d gnio a corūptōē. Qm i pole ē. ut gnio hāt gnioez. Alī corūptō corūpo. Deīn dr. pter hoc. q motus a c. 1. Et inter motū. a gnioez a corūptōēz nō ē dza. pter hoc. Q gnio et corūptō fūt in oppōita alia ab oppōita i qua ē motus. s. qm gnio a corūptō fūt de nō ē in ē. ad ē i nō ē. Et alū motus fūt d ē gnio i ē gnum. Et hoc nō facit dzam i hoc. q fit i pole tīsmutatōēz hē tīsmūtōēz. a motū hē motū ēēlī. Et ē nāmt. q gnio a corūptō i hoc fūt tamq; motū. Incepit idūē i pollia seqn hāc pte. a d. Sit g transmutā de sānitate i eg tudīēz. et cū hī d hē tīsmūtōē i aliaz tīsmūtōēz. Et trāsmūtō qñ tīsmūtur ē i re. ad qm tīsmūtur. Q aīfestū ē. q illd qd trāsmūtur d sānitate in eg tudīēz. tīsfert in aliaz fōm tīsmūtōnez. eīt i duab tīsmūtōib i sīl. s. i eg tudīē. a tīsmūtōē. ad quā tīsmūtur. Q nīē. n. qd tīsmutāt d aliqo i aliqd. dū nō sūp sēpatur a pte illī. ad qd nō. Deīn dr. Q am festū ē g a c. 1. Et cū pōnūs. q id qd mouet d sānitate i eg tudīē ei tīsmūtōē ad tīsmūtōēz. ad quā tīsmutāt. Q aīfestū ē. q qñ tīsmūt ad aliq eg tudīem tīsmūtur cū hoc ad quā lib tīsmūtōēz. cū sic

Tīsmutātē ad

finit p̃ oinis. Q omis tñsmutio est ad tñsmutiõem sui ōtinentiae. Deinde ponit d. qd sic ex h. q dixi. Qui pole est/quinesce. i. Et ai tñsmutio d sanitate i egritudinem tñsmutio cui hoc ad quam tñsmutio. pole est/ipsum tñsmutio ad p̃ nutio. tñsmutionis. Et sic erit in sil tñsmutio ad egritudinem. aut tñsmutio isimil. qd e ipole. a dicit. Et a pole est ad. i. Et a pole est sz hoc. ut tñsmutio tunc simile. sz no ad qlibz. sz ad oppositum. i Qui tñsmutio e ecli d oppositum i oppositum. Et sic sic. ut tñsmutio dicit by tñsmutioib oppositis isimil/ad eo. q illo/qd tñsmutio d sanitate i egritudinem. dicit tñsmutio/tñs mutio d egritudine in sanitate. Et q. dicit tñsmutio tñsmutio ad p̃ nutio. Sed q. d tremeoratio ad obliuionem/egritudinis. qm ai tñsmutio. q est d oblio ad memoriam. sz p accis. Sed gr. qm tñsmutio d memoria ad oblionem transmutio intentio ai obliuio. aut e tñsmutio accis illa. m. aut e illa intentio. Dem d. qm q tñsmutio ad scam ac. i. sz hi/qd e mos dicere. q tñsmutio e d tñsmutione qua ad tñsmutio d. m. vt dicit. q d memoria est. tñsmutio ad obliuionem. no e ecli. sz accis p tñsmutio. Qm sic tñsmutio alii ad scam. qa in ad sanitatem. ita accis tñsmutio qm d obliuio ad scam. a de egritudine ad sanitatem. Et qm q d sca. a qm ad scam. Et qm d sanitate a qm ad sanitatem. Nota q tñsmutio/q e d sanitate i egritudinem. est ecli. i. corpata. sz int illa est quies. Qm si hoc no est. sequetur. vt moueatur duobus motibus oppositis in sil. Tertius

Et a hoc patet in infinitum. si tñsmutio det transmutio. a gno gnio Qm necesse e. ut sit p̃ius. si postius e futur. Sed gr. qm si gnio simpl fuit. a gnio i aliq hoc. gnio. n. gnabatur. ex quo sequitur. ut gnio mundus sit simpl gnata. a q e fuerit gnata. tunc existet gnata. a ia fuit gnata in aliqua hora. Ex q sequitur. ut gnati ii fuit gnatus. Et ai in finita no fuit pri. ipole est. prima ce. g. ipole est ce one. g. in ipole e sz hoc aliquid gnabant aliqd mouea. Nicolaus comentum .13.

Quam declarant. q tñsmutio ad tñsmutio in p accis. qm tñsmutio ecli est de quiete ad quiete. Et intelligo sz p quiete. illo. qd erat tñsmutio. fui i loco. a fui i alio. Incipit ponere loco. hiu q tig e cu. hoc p̃m. si aliqs posuit ipa ecli. ad. Et a hi p cedit in infinitum. i. Et si tñsmutio sequitur tiam mutatio ecli ostendit. ut ante hac dicitur tñsmutio/sic tñsmutio in infinitum. Dni. d. necesse est. n. ut pri ac. i. Et ex hiuc opiom. ut ait tñsmutiones dicitur fuit tñsmutiones infinitae. Q necesse e. ai ait tñsmutio/fuit tñsmutio. q possimus tñsmutio postea ce actu. ut prior tñsmutio sit ait. Et hoc ite probat ai dicit. Et ut pri sit. ai possimus fuit futur. i. Q ai possimus fuit. est possimus pri. Deinde dicit. Sed gr ac. Intend p hoc fundamentum/ostendere gnam gnatio. a ulti motum sed motum. Et fundatur hoc p duas pri. Quar altera e. Q ie gnatio e fuere i generatione mundi. e illa ne generatio. Sed gr. qm ai hoc fuit i gnatione mundi e. Et hoc manifestum e p se. Sed ait e. q ai gnatio/q p̃ fuit gnata. tunc gnatus. Si p aliqd

posuit. q gnio gnatus. sic gnatus i mundi ille. sed ex prima q̃ne. vt generatio no fit/nisi gnatus. Et hoc no e idem/ai gnatus. Et sed ex hoc possit. q ai gnio simpl existente plenum no est. Et primus est qui gnatus. a ipsum no est ai gnatus. Et quo sequitur. ut fit/et no fit i eodem instanti. qd est ipole. Impossibile. Et patet ex hoc. q possimus. q gnio fuit gnatus. Et ai. Si gnio simpl existente gnata. a ai. Sed gr. qm si gnio simpl fuit gnata i aliqua hora. a ai gnio/q fuit gnata et ai. Sed ai ineptus gnio. tunc ineptus gnatus. Et ait h. ai gnio/q fuit gnata i aliqua hora. gnabatur. Et h. intelligitur in pri. Et hoc patet/no tm. [illegible] Dem d. q necesse [illegible] simpl. [illegible] p. Et h. ut apparet/no tm. [illegible] huiusmodi hoc p̃mittit. ex hoc [illegible] tñsmutio. ai no dicitur ytiq ab aliq. [illegible] dat exemplum. quia [illegible] Et ad rationem est ad declarandum illa p̃ d fundatur. ad [illegible] Et ai infinita ac. i. Et [illegible] tñsmutio [illegible] i actu e alia. et ante [illegible] est qm ueniunt tñsmutiones infinite. q ai [illegible] no [illegible] ant respectu p̃. q. vt tñsmutio no p̃ma. Et ai pa transmutio no est p̃ma. Qm p̃mum est. nec [illegible] i eo sequitur. Et ai sequens no est. no est illa tñsmutio p̃ma. qd e ipole. q ante tñsmutio/no e tñsmutio ecli. q p accis no e nisi. f. q ante ai tñsmutio/fit tñsmutio. Qm q necesse e. ut sit h unus motus et unus. qm sic ca. q ante ai motum fuit. sit mot. ut declarat est. i. g. Et q motum distinguit id. qd e p se. a id qd e p accis. existitur existimauerunt/qd sequitur ex hoc. Q si ho sp gnat ab ho. a p̃mum qd seqt ex hoc. Q si ho sp gnatus ab hoc. a p̃mus no fuit. postremum no est. Et no e ita. qm postremum. Qm e p̃min. a e sol. a ita o pme. hoc. quit gnan ab hoc i infinitum e p accis. no p se. Tertius.

Et a motus p̃ dum est ita. q quies a. et gno. a corruptio. Si g tu e gnata/qm gnatus. qm g cont. qm i pole est. ut gnetur. a cor. dum gnatus. sed qm postremo. qm corruptus i dig. ut gnetur. Oc/qd dicit. et a etc. Ne. Ne quia finitur sup hoc p̃ter. quia mu e. Q re. mota i rebus/quae moueat oppositis motibus. est etc. Sed gr. qm dico/qd no in lo. co. [illegible] qd corrumpit. [illegible] a qd e. Q [illegible] gnabile [illegible] p̃ [illegible] a [illegible] i p̃ [illegible] 3. no est. Q corruptus no [illegible] gnat. sed re mota quiescat. [illegible] mouetur. Q g p̃ [illegible] q gno [illegible] et ai [illegible] q [illegible] a [illegible] q [illegible] i [illegible] dum. qd est ipole. dni [illegible] dum gnatus/e gnatus. no [illegible] f. q. ne [illegible] ai [illegible] qm [illegible] gnatus. [illegible] gnetur. qm pole e corrumpi. a q [illegible] sed qm [illegible] qm [illegible] gnatus. [illegible] e [illegible] corruptus. [illegible] dum [illegible] a

Q

quam. Et hoc intendit dicere. ut i postmo. et c. 1. cō. 10. ad. 10. ita sit gnā ta. quo sit. cū habeat ad oppositū. Textus

Et ā gnātum tūsmutat. ibi gnt. ut hat mā subiectā. cuc g' ē mta mā. qm quēadmodū altatur ē corp. ai. alia. ita gnātur ē aliqd mō. aut gnō. N cō. 14.

Ita ē alia tūsmutō. ō. a ē. cum si tūs mutō fit gnata. a onic gnātur hab mā. nēcē est. ut tūsmutat hat mā subiectā. Et ita mā ē. quē ostēdimus p illi tūs mutētur. sd corp. aut alia disponūt p tūsmutationem. ad tūsmutō fiūt i ces. ad. Quē est g' mā. i. mā tūsmutatōis. q' ē genus. i quo est tūsmutō. Nō mā. i qua ē transmutō. s. q ē ō alio gnēa gnē tūsmutōis. Si tūsmutat fiūt tūsmutata. dem vt. quēadmodū g' altatū et c. 1. Quēadmodū g' tūsmutōis. sic ibi est. aut corp. aut alia. Qui ibi gnūs. si gnātur. s. genus. i quo ē gnō. q ē aliqd aliud. aut q mot' uli quiescēt. aut gnō. Vtrum g' ī mot' altatō p tūsmutatōē in sba. si p transmutōē i qlitate nō. Qm si nō utrum sic p tūsmutōē in sba. si p tūsmutōē i qualitatē. tūc gnō ni cēt ō sba. Et. q. intendit ēclarāē p hoc f. mēz. Q i possit ōtigere ita ponētur. q' motus hēt motum. ita q' mot' sit subiect' motui. Et ōtingit ponētur. q' mot' hat motū. ita q' sbz sit aliud. Qm sequtur ex hēs pē. ut motū mouēatur. sd sequtur ex pēa. Qm sic i tūsmutōē ō alterdiē i ingrediēs. sequtur ut ingrediēs sit tūsmuta. Sili si gen' motū i quo ē finēt mot'. sequtur. ut motus mouēatur. Et si ñ ponat. q' motus ē subiect' motui. Vt possimus i p'mo mō. Et hoc ē ita. qm sbm mot' intelligi duob mōis. Quoz unus ē illō. i quo ē motū. s. corp' motus. Et sz hoc intelli p'mo mō i hoc. qd cōz mouēatur. s. i hoc. q' mot' sit sbz motus. q. sic corp' ē sbm motū a. Sēd nō mō ē gen' i quo est motus. s. qualitas tūsmutabil. aut sba. aut qntitas. aut ubi. Hoc. n. ē sbz motus a alio mō. Et ex hoc mō ā sequtur. ut motus mouēatur. Si motus hat motum ita. q' sbz ei sit a sbo motus. Et ille ē secūd mod.

Et ā illud genus. ad qd Textus est mot'. quod est. Nēcē est. n. ñ motus hui' dēti sit ō hoc i hoc. sd aliqd motus. Et ei hoc ipsōle ē intelli. quō sit ipsōle ē. n. ut sēa fiat sēa. Gnō. n. nō hz gnōem. qd

Dicat. et ā si posūmus. N cōmēt. 16. q' motus hz gnōnez. Qd g' ē illō. ad q' gnātur motus. Qm nēcē ē. ut motus ita sic ō hoc i hoc. Et ut illō ex quo ē mot'. a ad qd ē motus. sit aliud a motū. Et ei po sūmus. q' motus hz gnōem. tūc illō ad qd ē motus. a ex qd ē motus. cēt motus. qd ñ ē intelli le. s. quō sēa fit sēa. a mot' fit mot'. Qm gnātur est illō. qd nūdū est i actu p'sēs. s. q' est ma gnōnis. Nāz si cēt i actu. nō cēt ulic gnō. Qm gnō est exitus ei. qd est i p'ō in actū. a est cē nō ōpletū. Si g' motus habēt gnōem. tūc cē ā m ma gnōnis cēt cē eius p sē i actu. Et sic ns. q' est ita ōpletū gnāta. gnātum. Et hoc intendēbat ei dicē. Qm ipsōle est. ut sēa fiat sēa. i. Qm sic est ipsōle. ut

sēa fiat sēa. sēa est ipsōle ut gnō gnētur. qu ē si sic motus fuit nēcē. Textus

Nēcē est. ut mā subiecta illi fit ipsōle. Et fit illō. ad qd movetur. Et sic tūs lato alterabitur. aut tūsferēt. Et uli ei cē mot' mō ruby mōis. sicut p accīs. aut sz ptez. aut p se. p'le est. ut tūsmutō tūsmutē. Vgr. vt i fīnus ad li mēdiatur. aut ad ultīm. Et tum dimūsum supi' lat ō tūsmutōē p accīs. cō. 18.

Quum dicē. q' si mot' hat motū. seq ut motus mouēat. Incepit ionē ioppōle. ōtigēs i hoc. a dicat. Et ā si sic motus fuit tres et c. 1. Et ā si p'o mot' fuit mot'. s. q mā mot' sit mot'. Sicut mā altatōis ē i qualitate. a mā tūsmutōis est i ubi. Et ia ēclaratur ē ipsus. Q sīs mot' fuit tres. tūslato. diminūtō. a altato. nēcē ē. si mot' est i motu qd altato i qualitē. tūslo i ubi. Vt rō motus sit. aut i sua sp̄ē. aut i alia. Si i sua. sē ñ tūslato tūsferatur. a altato altētur. qd est ioppōle Si i alia. seqtur. ut tūslo altētur. a altato tūsferatur. qd est magis ioppōle. dūm dicit. nēcē ē ut sba a c. 1. Et intendit p mā subiecta. gen' i quo ē motus. ne. 1. nēcē est. ut mā subiecta illi motui sit unus motuū. Et sili nēcē ē. ut iste mot' qui ē qs fōr in mā sit unus tuū motuuz. a accēpit illō a quo mō lato motus. Q illō ad qd ē mot'. est ō mā motus. dūm dicit. Et uli a c. Et intendit ēclarāē. quō sē. ut motū sit a motu p accīs. quāte sbi ē. n. q' hoc ē qm motū gnātur. Vt ar i pn'o. g. Et. q. d. Et ā quōmōē motū mō. aut p se. aut p se. aut p accī. Et ē ēclaratū. q' mot' nō ē ex motu p se. nēcē ē. ut motus fiat a motu p accīs. Et tacent d 1. qm ē sz ptem. Q onē qd hēt motuz sz ptez. p'le est. ut mot' sit i toto. Q ei p'o dim sit totū. Si g' cēt p'le. ut motus mouētur sz ptez. cēt p'le. ut mouētur sz totuz. Et cū est imp'le. ut mot' mouēat p se. aut sz ptez. g' est p'le. ut mouēatur p accīs. g' a pbat. q' ē nēcēuz. s. ut ant ōz tūsmutatōz. sit transdem dicit. Vgr. ut tūsmutō eg' ō eg' tūdiē i sēa. hic n. est tūsmuta' ex tūsmutōē p accīs. Et sili qm tūsmutur ō eg' tūdiē i discipliam.

Et ei mot' nō est sic. nz rōms. Textus nz actōs. nz pāms. nēz ut sit i qualitē. et i qntitate. a i ubi tm. Qm in unoq q illōz ē qietas. ovtus g' i qualitē sit altato. Qm a hoc nomē quietū est ātz qualitē uli. Et itelligo p quale p'. nō illō. qd est i sba. Qm ō ā est qualitas. Sz qualitas q' attribuē passioi. a ē illa. p qua dicit ad pati. aut nō pati. ovtus aut i g' tūsmutō uli nō notatur. Vnuz a' cōz dicit ad g' unum unus. ovt' nō ad magtudiē opletus dicit ad g' a mot' ex hoc dicit dimūtō. ovtus nō ilōc uli. ipse nō notatur. dicatur g' tūslo. Sz tūslo nō dicatur nēcē. hō ulī rbus tm. qne mutāt loca. a nō ipsē. quē sēē. a q' nō monent se in loco. N cōmentum . 19.

Iste ē q. qua intendit. Qm ei posūt q' mot' inēnūē i tuby p'ōis. Et declarat q' nō inēitur i sba. nz i rōne. nz actōe. nz passiōē. sē ut solūmō fit i sbis tuby. a dicit. Qm i uno quoq illōz ē qietas. Et inuit uli h. q' ei ulis p' qua ē p'le. ut mot' solūmō fit m

ins tub) pot. q. ōia existit i eis. Sed. n. est
ea necessaria i ea cor. a d. ovtus g. i qualite ac.
1. Et necessitat itentō ulis. qe ē motum i qle
Altatō. cum hoc nomē positū ē ut oib motibus. q sūt i qualitate. Et itendit p hoc. qd
dicē. q mutetur. 1. positum ad placitū. dem d. Et
intelligo p quale. nō ullō/ qd est i sba a c. 1. Et
intelligo p qualitatē. i qua incitur ite motus.
nō qualitatē. que ē in p̄to sbe. sed gr. que sūt
qlitates sbales. Sz spēs qualitatis. cm attribuitur pa. aut passibilis qualitas. Et hoc intendebat. cum dicē. Et ē ulla. p qua dr. aliquid pati.
aut nō pati. Et intendebat grem p hoc. de predō
qlitē passile a pōm nāles/ a i pōm. cum p hoc q
dicat pati/ aut nō pati/ ostendit grem passibilem. a g.
Et gremus/ qd dr sz i pōm nāles. Et p hoc/ q dicat
et nō pati. innuit pōz nāles a d. Hoc sz g. lar
ge. Sic p sunt grem atq; pō i diffinitē. cum i
s. isti libri declarabimus. q mot altatōis nō
inci i predi. qualitatis. n i gnib qualitē
passibile. sz tactus. gustū. a uisus. Nam i. qua
litates recipiūt magis/ a minus. Et nō ē ita de q
litatib. que sūt i aia. a aiato. a i qualitē/ que
ē sz q̄titates. Illa aut/ qe dr sz pōm/ a i pōz nā
lem. ē ppiqua passibile. Et nū. q i ea nō est mo
tus. Et i. q. p scrutabi d hoc. Sz sz ueba eum
i hoc loco. ad. q sz ea inci mot. dem d. Et mo
tus i q̄tē a c. 1. Et motus cōis/ q est i spēbus
q̄tatis. s. q̄tum duas spēs/ nō hēt nom. Set
alta duas spēs dr augmētum. a reliq diminō.
dem d. a motus i loco a c. 1. Et iten cōis ei
motib. qui sūt i loco. Et ē ulla. qe ē tag
genus istus mot/ nō hēt nomē. Et iten d
pōz p̄ m motum/ q ita se h ad hūc motum ge
nerales/ sicē spēs. Et hoc ē sz ydiom grecorū.
s. q nō hēnt nomē ?pvita. dem d. dicatur g
transl a c. 1. Ues a uocem ullō/ qd incitur i
spēb mot translōnes. Et q hoc nomē transl
dicat i ydiomate cor/ d eg. qe monētur i lo
co. que nō hēnt cessare i eo/ ex se. s. qe monēt
nolent. a d eorb ipis simplicib nāt aut h.
a dic. Lig tūslo et c. 1. Lig tūslo i mo ydiote
dicatur uex d rebus/ q mutat sua loca. a non
hēnt cessare ex se. cum sit nō aiata. dem dic.
Et q nō monet se i loco. Et fōte addit hoc
q nomē tūslo ap eos/ dicebatur d motibus
nolētis tm. cum cor. g. simpli existimat
monē se ilocō. sz nō hēt quiescē ex se. Et
forte hoc nomē tūslo dicebat ap eos/ re d. qd
monet in loco. pter/ q d hūtib aias. Cor
est simpli nō monet se i loco. n p actis. r
Et ita/ que monet se i loco. sūt aiata. sz hoc
g/ aiata sunt illa. que se scit ex se. Et cum
dicit. q ite due dispēs inueniūtur i eis. de q
b dr hoc nomē tūslo ap eos. dicūtur/ q h no
mē tūslo ap eos dicebatur d nō aiatis. sed
moueātur uolētes. sed nāli. Textus

Et tūsmutō ā/ q est i eadē spē i ma
gis/ a minus ē altatō. qm ē motus
aut ex q̄o. aut ad q̄m. aut simp.
aut quodam mō. Transmutō g. cū ad motum
dr/ q res tūsmutatur quodā modo ad q̄m. Et
si ad magis. dr/ q transmutatur ad illud ex q
tato. cum nō est dra iter hoc/ q res tūsmu
tet quodā mō/ a simp. n i hoc/ q duo q̄ia

ne. ē. ut sint q̄ia quodā mō a magis/
a min sūt. vt q̄m ex ēs. aut nō ex ēs. a
quodā mō magis/ aut min. declaratum est
ex h. q tres mot sūt mot tūs. Ad cō. 19.

Quam possint. q mot sūt d q̄o i q̄m
a q̄tum i hoc. qm nō ut dm ē ad spēs
transmutē de diffili i facilē. vt ē al
bus transmutatur ad magis album. aut magnū
ad magis magnum. Incepit diffinire hoc. a dic.
Et tūsmutatō et c. 1. Et nō solum ē tūsmu
tatio d spē i spē q̄m est altatō. ut albū i mag.
Sz est tūsmutatio. q est i eadē spē sz magis a
min. vt album i magis albū. a min album. De
inde incepit declarare. q ista tūsmutatio/ que est
i eadem spē. ē d q̄o in q̄m. a ad. a. cum ē mot
a c. 1. Et dicam. q illa tūsmutatio ē mot/ de
q̄o i q̄m quodā mō. aut simpl. Et hoc mo
tus. s. qui ē i eadē spē. ē motus d q̄o i q̄tā
tum. quodā mō. a nō simpl. Et iten dicit. cum
q̄ sequētur. si oīs motus ēet d q̄o i q̄m
simpl. Cū aut inciūtur duob mōis. s. i. d
extremitatum. a medij. nō ut q̄o. Et cum ita
mit/ q motus/ q ē in eadē spē. est d aliq q̄o
i aliq q̄m. Incepit declarare hoc. a dic. Et cum
tūsmutatio fuerit ad min a c. 1. Et i tūsmutē
que ē i eadē spē. incipit mag/ a min ex q̄tate.
Cū g tūsmutatio fūt d mag i min. dicē tūs
mutari ad q̄m. a cum nō fit minus/ ex p̄ma
ē q̄m. X. gr. qm illō/ qd ē mag album/ q̄ tūs
mutatur ad min albū. dr tūsmutari ad aliq
magnum. a ē eq dr tūsmutari ad aliq album. q
dem d. Nō. n. est dra iter hoc/ q res tūsfert
quodā mō. nō simpl. Et q̄ transferatur sim
pli i hoc. q utq; tūsmutō idigis/ q sit de q̄o
in q̄m. Nisi i hoc. q i tūsmutatē simpli di
cimus q̄ia fūt q̄ia simpl ex tūs. simpl. Et tū
tūsmutē quodā mō/ fūt q̄ia quodā mō. Et h
iten bat. cū dic. Sz i q̄m et c. 1. Sz q̄ia in
tūsmutē/ q ē quodā mō. fūt q̄ia i ea/ quodā
mō. Et q p hoc/ dat cōm. pp q̄ia/ que dā tran
mutō ē de q̄is simpli. q quedam d aliquib
q̄is. dem dicit. et mag/ a min a c. 1. q. d. a
min. vt q̄m/ aut medium minus sātur q ma
gis/ a min. Textus

Declārātum ē g ex hoc. q ista tres sūt mot
tūs. a nō motus. sm hoc ē illō. qd nō pt
mouēri oīo. X. gr. q son ē inq̄mil. a d
qd mō tard. a difficile. Et ē illō/ qd dr difficilis
motus. a qd inatū ē mouēri. a pōt mouēri.
Sz nō mō in illa hē. i qua inatus ē. a sz ubi.
qd inatus ē. sz sic est inatus. Et hoc solū int
alia inmota/ dr quiescēs. a quies ē q̄ia mov.

Ice ā multā declarare. Ad coment. 20.
quid sit quies. que opp̄i motui. i ne
nitate. Et incepit sm modū i declarāo h.
sz quot mōs/ dr inmobile. a d. Et inmobile ē id.
qd nō pōt mouēri a c. 1. et inmobile dr multis
mōis. Dr. n. inmobile/ cum spēs/ nō est inata ma
pere motu. ut dr/ q sonus ē inuisib. qe nō ē
nat/ ut uidat. dem d. et id/ qd nō tard
a c. 1. Et dr inmobile q id/ qd difficile mō/ a tard.
Et ita duo mōi dnt inmobile tripliciter. Et a
lex d. q id/ qd ē tardi mot. ē alius ab illo.
qd ē difficilis mot. a cum illō/ qd ē difficilis
mot. ē illō. qd incepit tardius. nō illō/ quod

est.

Ad cō. 19.

Ad cō. 20.

Sed quia sbalis dr quale

Sed quia hec q̄ia
nis ē mot
q̄ pter so
lum hoc
dr stare

Si dicit fuma
ta allegata hic q
mag q mi fit p
adm istorum q̄ion
q̄ē q̄ ap ihoc lab.

mó tardó. Dñi dr. Et illud/qd inanimé é mouiri
et cl. Et dr imole. 3. mó illó/qd [illegible] ñ. ut
moueat. Et nó mó i illu lo. i qua inanimé est
moueri. ai loco/i quo é inanimé é mouiri. a qui
arrar amoe. que é inanimé moueri. Et hæc i
terrobat. ai vigat. Et ubi est inanimé a cl. Et
est i loco. i quo inanimé é mouiri. a pót mouiri
motu. qo est inanimé mouiri. a melóes. n. i ri
uitate est hæc. s. illó. qd caret motu i qua. m
qo inanimé é mouiri. ai dispóe mot. fr qua ina
nimé é mouen. Et ista quies ui ai i ri uitate
et se. a quies/moleta. ñ quies moleta ñ alis.
quies ó. n. ñ alis é ic. qd caret motu. i loco. m
qo/nó est inanimé mouiri. Si forte qrétus est a
descptóe quietis p hæc. q é manifesti/a naturi.
Et intendit declarare. q quiscés i ri uitate qd
oppoi nó motui/é illó. qd caret motu nó. Et
de sep tóe alioz modoz quietis tacuit. Qescés
ei naturaliter inanimé é mouiri i alia lo. Et pót hi
ite dñ inato ipoli. illó/qd é ai moto. a ñ li. Ter
ra. n. ai quescat i suo loco ñ ali. caret illo. qd i
natui é hé moto ex motu. ai loco. i quo inana
é hé huic motui. s. moletur. ai ipe. Et fr hi/ista
dñ sep tó est oiis oi quiescti. Et/ittlid est hi
ex quiete/p uiato motus/tres tres mois. qui
fuit motus i ri uitate. Dñi dr. a hæc solui ac.
Et hæc postremu/qd dr imole/é id. qd dr quie
scés i ri uitate. Et é illó. qd dr qui nó mo
Manifestu é gi ex his dictis. Textus.

Tractatus 19. Cap. 19.

Quid é motus. a quid é qies. a qt sunt
tñsmutées. dicam nuc gi. qd é sil. a
quid separatu. a mé. a qd é sequi. a qd é suc
cedé. a qmu ai. Et pmu qd ipsoz/i quibus m
natu est inuenu. Arenoys comentum. 21.

cap. 21.

Declaratu é gi ex dis/quid é motus i
ri uitate. a quot é diffio mot pdca
i. 2o. Qm illic nó distinxé it gñeq.
et cossiptóes. a alios mot. hi a declarant. q id
diffio ui dr simpli/ui d ultis tres tñ. p fuit. n.
a acepta i diffinitóe mot/q é tacit ge. nó in
uei ni tñsmutóe. qi ei gñe. s. qm in ca/nó é
pfectata diuuta d gñe ei. ad qd é mot. s. d
gñe pfectói/qpletóe. Et ca i hæc est. qm fói ei
mouuni. Et q gñio est d nó ee. Dñi dr. a qt
fuit tñsmutées. i. tñsmutées/qi nó fuit motus.
que iuenuntur i sba. a i aliis pdicis. pre é ta.
Et intendit/q i hæc s mice distinxit uiaz tñsmutées
a ñó motu. Et q i hæc s mice declarata fuit hæc
dcta. Incep h quest fr descptóes/a s mones ex
potes seu alia. que acidunt motui. Vt fiat p
pato ad illo. qd multi p sentati d ñ a qtmu
a dixé. dicam nuc gi intentóes ei. qd dicamus
ea ee i sil. a separatu. a qtuma. a qua. Et qd
é intentó ista ppatóis mot. que é necessaria i motib
Dñi dr. Et mu qd q illoz ac. i. Et ai exp su
ém ista intentóes. declarabim sba ppa unicu
q eoz. V gr. qm ai fuit declatu. qd est qtmu
ato. declarabit. qi sit res qtis. a que sit res
nó qtmuc. Et sil d alis. Textus.

Dicamus gi sil i loco/i rebus. que fuit i co
de loco. s. i p loco. a quem separatu i
rebus. q fuit i locis diuersis. Et dico qtu
ma. dñ qtma fuit sil. Et dico iter. intelligi
de illo/ad qd pmo tñsmutó é inata ire. nisi q
cat ad illud. ad qd postremo fuisset é tñs

mutaté ei fuit fr cursu ñ alia. a qti. a nuc
salte in eu i tribus ptis. s. finis eiz transmutóis
est qtatum. Arenoys comentum. 22.

Simili dr multis modis. ut dcm é i libo de
physica. Et hi iterum dr similé de illi/ui
lui motu. qi é fr loci tm. Et intendit
p primum locu qtines ppzum. qi nó é loci me
dicti qo. Et dr i eodé loco. qr si qtnica a fuerint
duo. erunt i duobus locis. nó i eodé loco. Et qr se
parata fuit oppoita eis. qe fuit i sil. Incepit d
simile illa. a dixé. Et dico separata i rebus. que
fuit i locis diuersis. i. diuersis fr dñatóe. s. a
multis. nó uno. Dñi dr. et dico qti. i. fuit cui.
quoz. s. supfi fuit i sil. ita q iter illas/nó é
corp extneu. a hi é qtiguato ñ alis. qtie nó
manifesta é i magibus. quoz ultia supponunt
s qi fuerint cui. supponuntur supfi eoz cóti
gue. Et supfi supponet hic. a hi supponunt
pncto. sd dr. q punct supponit é pncto. Sz hi
nó intendit matti. Qm in mati/duo ultia reu
tuntur ad unu. Et sic assimilat qti i ñ a nó do
ultia remanet duo dñati. Et ró dr. dñ ex
mutates fuit i sil. i. q res qtigue fuit. quaz ul
tima. i. que fuit i actu. fuit in sil. Et dñ qti
sic dr. dñ ultia fuit i sil. Et hæc sigt. q qtigua
sigt hac intentóz. Et p sil intendit hi id. qe fuit
i loco. Et fr hæc/cum in loco p accns. qm ultia
nó fuit i loco/ei. Dñi dr. a dico me q. i. et
id est illud. ad qd tñsmutuz tñsmutt p. i. am
q tñsmutet ad id. i qd tñsmutuz i postremo.
Illud. n. é p mu ei. ad qd tñsmutu tñsmutui
ei nó transmutt ad ipm p sua tñsmutui ad a
lid. ñ si motus lét motui. si mot nó lét a
motu. sic p dicti. Et motu/qm é i illo. ex q
est mot. dr mutu. tñsmutu. a cui fuit ad
qd dr ia tñsmutu. a d fuit tñsmutée. a nó dr
tñsmutu. i qui fuit i tra. a mot nó est dr mu
ei. ad qd é mot. Qm si mot fuit i loco mei. est
loc. s. p mus locus. ad quem motui mó. Et sicut si
motus fuit i qualitate. tuc it est pa qualitas.
ad quia tñsmutat tñsmutuz. Qm aut necte
é. ut sit hi p mi locus. Et quo é p mi. ai ex hæc. q
dicimi. q motus nó lét motuz. Et dr. q nece
é. ut sit mot fr cursu ñ alia. Qm si nó fuit fr
cursu ñ alia. pole é. ut quiescat iterum. Et ne
mt est id ipm. ad qd. Et ró dr. dñ fuit qti. de
mó dr. Et mt est salte i tribus. i. duobus qus. a
medio. Qm si medium nó fuit. nó est mt. Dñi
dr. fines. n. tñsmutóis é qu. i. Et mt incitur
i tribus. Qm fines a pte tñsmutóis fuit qu. duo.
q mt i é aliquo mt o tra. Textus.

Et id qd mouet fr tñsmutóz é illó. qd
nó deficit eio. a saltez i ista intentóe m
qua é motus. nó i tpe. Qm nl phiz off
ficé. a tam uenit nemu. qd di loi ciz neu te
qd dr 7. Nos. n. intelligim p hæc intentóz. i qua
est mot. Et hæc manifestu est i tñsmutóib. q
fuit i loco. ai alis tñsmutóibus. Ay comen. 23.

Cum accepit i diffinitóe ei/qd é mt qtu
atóz motus. Incepit exponé qtuma
tóz i motu. a d. Et id/qd nó ac. i. Et
illud/qd nó fr qtuma tóz intentóz. a fr tc. Et
si offendit fr intentóz. cit pauci. Sm nó tps si
deficat fr intentóz. q qd nó deficé fr id. cum
pla mota nó deficiunt fr tps. a mot eoz nó

ne q potui mathaui addicui pto nd fuit p lo i nd at nó est sic

ne q mt é dñi tmi ad quiey.

cap. 21

est continuus. Vt quidam ponit nesii. quod dicit bam. p̄ neuma. quod dicit 3us. Iste n. non desistit s̄ et a desistit sz motuz. Cum neuma quod dicit bā. ē aliud i intentione a neumate quod dicit 3us. Et i continuis non possunt notari. ut non deficiant i intentione dicio. ex plāno quia deficiant aliquantulum i intentione. Vt ait alia. qē ambulat. Ista autē quē natura nolāt. non deficiant i intentione dicio. Dicit dr. Nos. n. intelligimus p hoc illa ite tēz. i qua ē mot. l. Et nos discribimus continuatēz hāc discipline. ex aiz dicamus motū continuz. intelligimus continuatēz intentionis. i qua ē motus ut mote. s. Cum si mot ei finit i loco. continuat ei est i loco. Et si i altitudine continuatio ei est in altitudine. Deinde dr. Et hoc manifestū ē i tribus mutationibus. que fiunt i loco. a i aliis tribus modis. i. Cum intentio i eis. ē i intentione. i qua ē tribus mutationibus.

Et omnis i loco ē distantiam remotione. cum minima linea intercepta ē finita. Et finitum est punctum. Ab co. 28.

Quia possunt. q' dicis mot ē de eo i quantum. Inde potest notificare. que sunt ea i loco. et dicit. Et omnis i loco ē. i. Et loca ostendunt illa mot. q ē maxima distantia inter. Ista sic supponis. a i sensu simpl. Et dr i rationibus. quod distantia maxima. a minima non diffinuitur. nisi per lineam rectam. Et si non. potest ē poni ite quelibet duo puncta distantia non infinitis actualiter divisas. Et hoc iterum dicit. Cum minima linea recta est finita. i. Cum minima linea recta ē posita mot distantias duas. ē finita. a ma. Et hoc iterum dicit. finita. Et quia minima linea iducta ite duo puncta ē recta. necesse ē ut maxima linea i motu cui finis ē supponis simpl. a sensus est in sensus simpli. diffinitur per rectam. cum hi ē finita. i. una. Linee autem actuales sunt infinite. Et ideo i eis non incipitur maxima linea. neque minima. Deinde dr. a finita ē punctum. Et iterum dicit per finitum rectum. Quia ite duo puncta non cadunt ex eo. nisi mutatio. Et iterum dicit per partem brevem. i. a linea recta ē brevissima. iducta ite duo puncta opposita. Et ita linea ē mensura. cui mensura sit minima.

Et dico sequi i illo. Textus

quod ē post pnm. aut i situ. aut i for. aut i alia intentione. Et cum hoc finit positum. non est ite illa aliquid illius generis. Vel gen. ut linea. aut linee sequuntur lineam. aut unitas. aut unitates sequuntur unitatem. aut omnis sequitur omnem. Et nullus philosophus. ut ite hoc duo sit aliquid non illi modi. Sequens. n. ē sequens i alio. a aliquo posterior. Non. n. unum sequitur duo. ita nox nomen sequitur noctem futurā. si illa sequitur illam.

Dicit. a dico sequi a c. 1. Ab co. 29.

Et de sequi i re. que ē p' alia. que ē principium. aut i situ. Vt cum dicimus homo sequi alia homo. Aut i for specifica. Vel gen. q' a. ial ambulans sequitur hominem. Et iterum dicit per aliam intentionem sequens. si nam. Vel gen. q' dualitas sequitur unitatem. a trinitas dualitatem. Et cum dicimus. q' i s modis nunquam sequitur phemum. Et existimatur. q' ib hoc collocutur sequens si placitum. Et ē oppositum a. quod est si nam. Deinde dr. Et cum hoc finit positum a c. 1. Et necesse ē. ut ite si duo. que dicit sequi. non sit aliquid sin gen. Vt ite lineas contes. non sit linea. a ite homines non sit homo. Et non prohibet. ut ite illa sit aliquid alius gen. Vel gen. q' ite homos esse quietus sit aliquid. quod non ē homo. Deinde dr. sequitur. n. ē sequens et c. i. Sequens. n. ē sequens aliquid partem ipsius sui gen. a ipsum ē posterius ab eo. Consequitur quod sit illa. i quibus sunt prius. et posterius. aut in situ. aut i spe. aut i natura. a sequens ē posterius. non prius. Vel non illius dr. q' non sequitur ono. a nox nemini sequitur noctem futurum. Set cet.

Et sese succedere ē illud. quod ē sequens in tempore. Et q' omnis continuatio ē oppositum. a opposita sunt sua. a contraria. a ite et victoria non est mediū. Manifestum ē. q' unit est i quibus continuum non ē quantum sese. Et propter continuum. qui fuit ultimum utriusque. i quo tangunt se. fuit unum. a fuit ipsum. q' licet hoc nomen. quod est ipse. si nulla fuerit pars. Remys co. 26.

Dicit. a sese ē illud. i quo incipitur prius. a posterius. a i quo ultima fuit illi. Cum hi nomen sese significat sequitur. a tactum illi. sigt quod ono. a ita dr. Et sese ē illud. quod ē unus. a tangens. Cum tangere a fuit de speciebus diversis. Sese non fuit eadem species sicut ona. Deinde incipit de linea. i quibus incipitur mot. a dix. q' mot incipit mot. a dix. i quibus mot. Et quia hi ē ipse ut mot fit i quibus mot. aut i quibus incipit. Et quia sumo ei i hoc manifestior est. Deinde dr. continuum non a c. 1. continua autem fuit sese. quorum ultima adunatur alii contactu. a fiunt unum. Et i hoc differt continuum a sese. Deinde dr. sicut quod sigt hoc nomen. i. i rebus naturalibus. a artificialibus. In naturalibus non dicitur quod illa fuit illa. quorum ultima fuit unum naturaliter i membris animalis. Et i artificialibus. qui ultima eorum fuit unum per artificium. In naturalibus non dicamus ordinat. qui ultimum unum significat esse cum ei est. Vel puncta. quod ē communis duabus lineis. a linea duabus simplicibus. a illa continuatio non ē naturalis. a hi iterum describit continuatio naturalis. Deinde dr. q' est ipse a c. 1. Et ē ipse. ut continuatio fit duorum quorum ultima eorum non fiunt continuata adunata. Et hoc est dicta iterum sese. a continua. Textus

Manifestum ē g. q' continuum ē i rebus. q' fuit immediate ut ex eis fit unum per contactum. Et quadamodum fit unum quinque. cum fuit totum fiet unum. Vel gen. per applicationem. a per glutinationem. a per consolidationem. Remys co. 2A.

Quia diffinuit ordinem quod fuit illa. q' immediata fuit ut ultima eorum fiunt unum. Dicit. Manifestum ē g. ex hoc descriptione. q' continuum est i rebus. que immediate fiunt. ut ex eis fit unum per connectionem. s. Aut per ligationem. aut per applicationem. Aut per consolidationem. Illa autem i quibus non apparet hoc non fiunt continuata. Deinde dr. Et quadamodum copulatum a c. 1. Et quadamodum fit i aliquibus hoc. unum. s. per adunationem ultimorum. aut per ligationem. aut per aliud. Similiter continuum fit unum. s. quod illic non fuit ultimum eorum iter illa. s. quia ultimum destruitur. Et quasi intendit dicere. Et quadamodum sesca differunt d' sesca ad continuatio. Sic differunt d' continuatio ad adunatio. Textus

Manifestum est ā. q' primum ultimum est sequens. Tangens. n. necesse se. cum non eo quod sequitur ē tangens. Et ideo sequi inci a in prima pars incipit. Vel gen. i unus. Tangit. n. non ē in eis.

Et qd ē ōtinuū. nēdū tangit. a qd nō ē tā
gens. nūqm ē ōtinuū. dūt nō ē necē ut ōt
mitates coeant fīt unū. [illegible] Et si fiant
unū. erit hīc. Vīs ē ut ab uno/ sit primū
oīū coeat. Et ex quo ōnata fīt. dūmata.
necē ē ut sint ē ōtīgua. a tangēta nēdū
fīt. dūmata. [illegible] nō ē ōtīgua.
manifestus ē. q̄ ea/ nō ē ōtīnuata. nī dūmata.

Co.m.28.

Averroys comentum .28.

Iterū dē p̄ūm/ pī hūi. Qm̄ omne
tangēs est tēgens. a nō ē tēgens est
tangēs. et cū tēgēs nō fīt. nī ē
tangēs. Et ī ōmīb̄ ēnt. hūt. Et cū nū
tanū. q nō omne tēgēs tangit/ oīe. Et nō
sīt īmēdīatū ī p̄ūs. nī ē. Et ī ēnō p̄ p̄ūs
nī ē p̄ūs ī ōmīb̄. 1. qui. nūtum in plūbus
rebus. a tūc nō ī ōtīnuū. ōtīgūt ē ōmīb̄ in ma
nēs. Et ī ōmīb̄. qm̄ ē q̄ ōtīgūt ē ōmī
nēs. Et sī dīcūt. q tēgēs p̄ūs ōtīgūt tā
gēs. dīcūt. a/ q tāgēs p̄ūs ōtīgūt nō
ē. ōtīnuū ē tangēs. a nō ōtīnuū. Qm̄ nō
sē. ut ōtīnuū tangēs. dūmēt fīt nūtū. Et hoc i
tē dūbat. qd dīxīt. Qm̄ nō ē nēcē. ut eōr quōr
mitates sūt mūū. sī fīūt ī sīl. 1. qm̄ nō sequ
sī nūtū eōr fīūt ī sīl. q̄ sūt mūū. ūtq/ q̄ omne
tangēs sīt ōtīnuū. Dēīn dī. Sī sī ex mitates a
c. 1. Sī seqūtur cōs. a/ Qm̄ sī fīūt ōtī. s. sī ex
mitates eōr fīūt unū. nēcē ē. q̄ aūt fīūt ōtī
cta. s. ex mitates eōr fīūt ī sīl. 1. Qm̄ nēcē est. ut
ōtī fīt. aūt ōtīgūt. a tūc ōtīnuū ūt. Et q̄
dūmatū ē/ qm̄ ūltīmū cū/ qd ē ūtra dūo ōtī
dīstīnūtū. Et hoc ācīt nēcē p̄ ōtīnuātēm.
Qd modū ōtīnuātū ācīt p̄ūs tactū. a ōtīgū
tus p̄ōsēcutū. Dēīn dī. nēcē ē ḡ ad 1. q̄ ē
dūmatū/ p̄ūs fūt ōtī. Et ē ōtīnuū p̄ūs fūt
ōtīgūū. Et nō sē. Vt ē ōtīnuū sīt ōtīgūū
nēdū sīt dūmatū. Et sīc nō sē. ī ē ōtī
sīt. dūmatū. Et cū ōsēcutū nō fūīt. ōtīnuū
nō ēīt. Et cū ōtīnuū nō fūīt. dūmatū nō
ēīt. ḡ hoc. q. p̄cēdēt se dūmēt ordīē nūlīē.

Sēquitur ḡ ex hoc. q̄ sī sīt h̄ p̄ūcta/ a nūtātēs ab ūta/ ūt dīxīt. ī p̄ūlē
ēīt. ut nūtātēs/ a p̄ūct sīt rē. Qm̄ p̄ūc
tūs hēt tangē. Vnūtātēs nō hūt sēq sē. dūmū
ca. Et ūt p̄ūcta/ p̄ōt ē alīquō. Qm̄ ūtra dūo
p̄ūcta ēīt oīs līnēa. Dīē tūslātor. ī ēēcūdūt ī
grēcō. Et ūt nī. q̄ dēlēt dīcē. q̄ ūtra oīa dūo
p̄ūcta/ ē lī/ Vnūtātēs nō ī hūt hoc nēcēssē. Qm̄
ūtra nūtātēs/ a dūā nūtātēs/ nō ē alīquō. Co.29.

Dīcit. Et cū sēq̄ fīt a/ a tangē. nēcē ē.
sī fūīt h̄ p̄ūcta/ a nūtātēs ex ūna p̄
sē. ūt dīxīt dūārū/ p̄ūcta ē ēīlā ōr p̄ōt
ūt p̄ūctūs sīt ālī ab ūnūē. p̄ūcta. n. p̄ōssūnt
tangē. s. ūgūnū p̄ūctī tangēt p̄ūctūū. Et sīc
ēīt p̄ūlē ūgūnū ōr p̄ōt ēēcūs. Vnūtātēs nō
possūnt sēqū/ a nō tangē. Et hoc/ qd dī/ ē ī op
ūnōnē cōr. Qm̄ ī. 6. dēclārūīt. q̄ ī ōppūlē ī p̄ūlē
ē p̄ūctūū tangēs p̄ūctūū. Et fōrtē ītēūm p̄
hoc/ qd dī. q̄ p̄ūct hēt tangē. 1. p̄ūlē. q. hē tan
gūt sē sūpēr p̄ūctūū. Et ūt ēīt ītā ūnūtātēs. Et
sīl. ōrpōt hūc locī. Et alēx ēxpōt hūc tēxtū
pro sūppōnē. Dēīn dī. a ītēr p̄ūcta ac. Hoc ēst
dīā nēcē. ītēr p̄ūcta. a nūtātēs. s. Qm̄ nūl
nūtātē/ a nūtātēs/ nō ē alīquō. Et ītēr p̄ūctūū a
p̄ūctūū ē līnēa/ Et tūc dī/ q̄ dīā ītēr nūtātēs

Nē q̄ nūtātēs p̄ūs fūīūt ōtīgūū

Hoc p̄ōssūt ēssē q̄ ūnūs ūt ēēt ad ūltī cō q̄ qm̄ ōtī ādūnātē dēīnūt dē

et p̄ūctūū/ ī ūnūq̄ sīt dūīnūē/ ēst. q̄ nūtātēs nō
hūt sītū. a p̄ūct hī. Qd ē alīūd ōrātō loco hūs.
aūt ōmnō. aūt ūnūē. Dēīn dīc. Omīs. n. lī
ē ītēr dūo p̄ūcta. 1. Qm̄ ītēr quēlī dūo p̄ūc
ta/ ē lūnēa. ī q̄ sūt ūltīmē. Et dīc. ūt nūl
q̄ ītēr dūo p̄ūcta/ p̄ōtēst alīūd. Qd dīcūntūs
p̄ūcta ēssē ūltīma p̄ p̄ūs/ ūnūē nō ē alīūd. a
nō negāt/ ī ē p̄ōssē. nō negāt ūī ē ūnū
tātēs. Et ūt nī. q̄ ūnūāt ūnūtātēs p̄ūs ītēn
dūt. dūīs. q̄ ūnūs q̄ūēlī dūo p̄ūnēta ē lī.
q̄. ūnūā ūnūē. a ūnūta ēī ē manēstū. Et
dīc. q̄ omne ūnūā ē ītēr dūo p̄ūcta. dēlābūt
q̄ ītēr q̄ūēlī dūo p̄ūcta/ p̄ōtēst. ūt fīt lī. q̄
ūtra ūnūē nō ē ītēr dūo. q̄ omne ūnūā ē
ītēr dūo p̄ūcta. ūnūā ūnūē ūnūē. q̄ ūllī dūo
p̄ūcta ūnūē ūnūē ūnūē. ūt lī ūnūā cū
ūnūē. Dēīn dīc. q̄ omne ūnūā ē ītēr dūo p̄ūcta. qd ē ūlīn
ūnūē. Et ūnūē ūnūē. qd ūnūē ūnūē. Quāūū
ūnūē ūnūē. ūnūē ūnūē ūnūē. ūnūē ūnūē. Et ūnūē
ūnūē. ūnūē ūnūē ūnūē. ūnūē ūnūē. Et ūnūē
ūnūē ūnūē ūnūē. ūnūē ūnūē ūnūē. ūnūē ūnūē

Textus

Ūm p̄ūmū ḡ. quō ē ēēūūūū. a sēpātū.
et tangē. a mūū. et ūnūū. et sēsē. et
ōntīnūūū. Et ūt quōrūūū ūnūūūū ūūū
ūūūūūūūūūūūūūū. Averroys comentum .30.

Dīcit/ qm̄ ex hoc/ qd dēlārātū ē de ōscptō
ūūūūūūūūūūūūūū. ī quō ūnūūūūūūūūūūūūūū. Et quērēt
ālī. qm̄ ē cōr ī sīl/ ē tangē. qm̄ ōīū
ōtī tūc ī sīl. a ōīā quē sūt ī sīl ī lōcō. sūt ōtīgū.
Et sīl ē dīsp ī sēsē. Dīcēndū ē ḡ ad hoc/ ūt
ūūūūūūūūūūūūūū. ūūūūūūūūūūūūū

dicamur. i quib; incitur mot. V gr. tristiciam ad supi'cii quiet. ad tristiciam ad iracundiam. Cum ē unus sz genus. i quo ē mot. in loco. s. i pdo ubi. Et hoc iterabat cū dix. 1. qm̄ omis tristiciam q̄ patitur ad aliam tristiciam diuisam i fōr. Tuc de transl'ce incipit unū i gne. Deinde dr. altato nō ac. 1. Et hoc manifestū ē. qm̄ pdicatur altatōis. s. qualitas. Aliud ē a pdicto translatōis. s. ubi. Deinde dr. vnus i spē ac. 1. Et dicit unus mot' sic nō sp̄ spēz. Et unus mot' i spē ē. qm̄ duo mot' fuerint. unus i gne. a unus i ultima spē. qe nō dicuntur i alias spēs. Deinde dr. V gr. et ac. 1. Et cū pp quas quida mot' sunt diuisi. sz spēz. a quida oncientes sz spēz ē diuisitas ci. ad qd ē mot' i spē. V gr. qr colores. qui sunt fines motuū. q' sunt i coloribus. sunt multimodi. Sed mot' q' sunt i coloribus diuisis i spē. sunt diuisi i spē. Et qm̄ sunt i oncientib' i spē. sunt oncientes in spē. V gr. qm̄ mg' facto. q ē ne ad mg' ednie. a albedo est ne ad albedinē. a mg'do differt ab albedine i spē. Sed mg' fōd. qe est mot' ad mg'diez dr ab albedine. que ē mot' ad albedinē. Et qr hec albedo i spē cū hac alia albedine dūata i spē. Sed hec albedo oncit cū hac albedine i spē. Deinde dr. albedo nō nō oncit. i. oppositus. n. qm̄ ē i albedine. nō oncit i spē ei. q' est i mg'dine. cū mg'do dūata ab albedine in spē. Dinde dr. oncientes g' ac. 1. Et manifestū est g'. q' cū dicim'. q omne mot' oncienes i spē ē oncienes i gne. nō sē. a omis mot' oncienes i gne. a spē. 1. Vnus i gne. a spē. sit unus in spē simp'. Cum quedam spēs sint. q sunt gna. Deinde dr. V gr. cum displina sunt scia. et ē 1. et unus mot' i gne. a spē. nō ē unus i spē simp'. s. q' scia disciplina est spēs oppositis. cū oppositis. quedam ē disciplinata ex disciplina. a quedam ex disciplina. a quedam ex nō disciplina. Et cū hoc. q' est spēs. est genus plurium scientiarum disciplinatarum. textus

Et est hic locus quōie. s. qm̄ transfert d' motu loco ad alium. V gr. qm̄ rē pnct' d' motu transferitur d' hoc loco i hunc loci una m̄ p' aliam. Vtrum ille motus ē unus i spē. Cum sint ita sint. tuc motus cōtinuus oncient motum. Et tuc cōtinuo oncient ambulatōi. V co. 32.

Quum posint. q' mot' qm̄ sunt unus in spē. sint multi. i quib; illo ad. ad quod motum mō. ē rē i spē. Et existimat q' nō isti motus sunt oncientes sz spēz. Sz cū mot' q' mō d' cōtē i rē. sz i tpib; diuersis. Sum dicit qdam sup hoc. a dix. Et est h' locus qonis. 1. Et quēstum. qm̄ aliqd rē transfert d' eodem loco i eidem locum multiplicies. V gr. d' puncto. 1. b. ad punctum. c. Vtrum isti motus maneant i illo. qui sunt idem spē. Cum si pōatur. q' mot' qm̄ fuerint d' uno puncto ad unum punctum. sint oncientes i spē. Et ē pole. ut motū moueat d' eo rē puncto ad eidem punctum. motu rō. a mov circulari. oppinion ex hoc. ut mot' circularis. a rectus sit idem in spē. qd ē ispole. Et si pōatur. q' sint rē uno. oppinion. ut tpus eor sit rē uno. qd ē ispole. Et cū i dix qdam. incipit dissolue rōnes. textus

Ad hoc g' dicimus. qm̄ iam dōinauimus. q' illo. i quo ē motus. cū sint aliq i spē. mot' cōtinuus i spē. Et cōtinuatē ē aliq i spē a rō. Sm hoc g' dō. q' motus ē unus i gne. a spē. 33.

Qua mot' rō dnē situm i hoc s. id. ex qo est. a i quo ē. a i motu circulari nō ē ex quo. a ad qd. Et ē dnē i diffinitione mot. qm̄ ē idem spē. q' ē ille. i quo id ex quo. a id ad qd. sint idem spē. i nūo plura s tpe. V gr. motus qm̄ ē ex eodem pncto ad eiusdem pnctum. an plures mot' cōtinuos int' duo pncta dūata. Sic mot' circularis a unus. Et sili' pole est. ut iter duo loca oncienta alius duobus locis cadat d' motus. unus rectus. a alius circularis. Et sic ad dit qd. Cū g' dicitur i diffinitione loci ei. qd ē ad qd. a ex quo illud. qd ē i quo ē mot'. s. q motus rē spē est ille. i quo id. i quo ē motus ē idem spē. dissolut' qd. Cum duo mot. q' sint ex eodem loco ad eundem locum. quor unus ē rectus. a circularis. nō est i eodē. s. p rē. Cum rectus est p lineam rectam. a circularis p rotundam. a circulare est aliud a rectō i spē. Et ideo dix. dicamus g'. qm̄ iam dōinauimus. q' id. i quo ē mot. cū sint aliud i spē. mot' est alius in spē. Deinde dr. Et circulare ē aliud a rectō i spē. Et ita diffinitōi eidem motus i spē nō oncit qd. Cum illud. i quo ē mot' rectus. ē aliud ab illo. in q' ē circularis. ergo spē d'scp'tōi. textus

Et dicit. q' mot' ē unus simp'. cū sint multi simp' i se. a i nūo. Et declarabitur. quis mot' ē iste mot' sz dionez. Ista. n. i quib; dicit mot' sunt. 3. Res. a i quo est. a qm̄. Et intentō eius est. qm̄ necē ē. ut sit aliquid hic aliq motus. V gr. i loco. aut i paulisq. aut sit qnq. Cum omne. qd mō. mō i tpe. V co. 34.

Quam declarauit. qd ē rē mot' g'. a spē. Incipit declarare. quid ē rē motus simp'. et dix. Cū sint i se. 1. i sua sba. a dix. et i nūo. Q' mot' qui ē rē i sba. ali i gne. a alt' est i spē. a alius i nūo. Et innuit. q dio. q' nūs ē hic i motu. ē dio i sba et. Q' id. qd sig ficat hoc nomen unū. a cōn. a qdtas ē rē i re. by istis. Deinde dr. Et declarabit cū ac. 1. Et sz dionez mot' i mot'. q' oncinit. a dicunt i reb. 3. ex quib; constituitur mot' declarabit. qd est motus unū i nūo. Et cū narauit. q' ex ist nu pot declarari. qd ē unus mot' i nūo. Incipit declarare hoc. a dicit. Ista enim i quib; ē motus ac. 1. Ista. 2. n. i quib; ē motus ac. 1. Ista. n. ex q b; constituitur mot' sunt. 3. Res mota. a res i qua ē mot. V gr. V i tiasloe. qd ē genus. i q ē mot'. Et hoc iterabat. cū dix. a res. i qua est. Et iterauit p qm̄ tpus. Cum ex istis tb; fit motus. Et cū nūauit ista tā. ex quib' cōstituit mot'. d. a intentō eius ē ac. 1. Et hi ē ita. Cum manifestum ē p se. q' necē ē. vt i oi motu. sit aliqd motum. V gr. hō. a instrumentum. Et ut mot' sit i aliquo. V gr. i loco. aut i qtate. Et iterauit p id. i quo ē mot'. mā mot'. i qd ē mot'. ed for. Et hoc manifestum est. q' in mō. Et hoc distinctum ē ap psenti ei. qd ē. Vtrum mot' hat motū. d' rē dr. Et ut sit qm̄. 1. In tpe. Et hoc declarabit i. 6. Et existimatur. q' aliquatenus ex eo declaratum est. in sermone de tempore. textus

Et motum ē rē i gne. a' ē ex istis reb. i quib; ē motus. a se hoc. ut sit i tpe. Illud aut ē eidem simp' est i omnib' istis. Illud. n. i quo ē motus. oz ē unum in

dumdmi dñatur. Ꝗ gr. i spe. Et qn Ꝗ gr. qm. ꝯ
tps debꝫ ee unu sm desseri. ꝯ tu dꝫ ee unu.
no p accns. Ꝗ gr. ut alibꝫ mgr fiat. a sor. am
bulꝫ. et alibꝫ. a sor sit mꝫ. sꝫ p accns. m ee. q
pole est. ut hꝰ sanet una sanatoe ab obita q
ma axli. Sꝫ ptte mot no e unu. in spe. AB. co 34.

9to. 39.

Qam declarant. qd e motus i gne unu
i gne. a i spe. a declarant. q unus mo
tus simpr sat p dione eius i ulta. q
ex quibꝫ fit motus. Et notificant ulta eeꝫ.
Incepit declarare. qn mot e un i gne. a spe et
no sꝫ ulta a dire. Et motus ee unu i gne. a spe
q e. 1. Et mot est unus. aut i gne. aut i spe sꝫ
ulto. i quo e motus. a motus. Et dimisit dis
musicꝫ. qm inuit i motu. qm uaꝫ declarata e.
Qm ant q mapetad declarandu illos mot
sꝫ queien ab a diuersitate eorꝫ i istis rebus.
deberet iapr a dione dicendo. Q ois mot aut
no qr i aliquo uborꝫ. aut qr i quod a. aut in
eibꝫ. Deni queientes. Aii sunt queientes sꝫ
geni. aut sꝫ spes. aut sꝫ nmi. Sꝫ qr hec itelli
ex hoc qd dicit a e manifestu e p se. Inceps nu
ie a determinat diones utiles ad sacdni sꝫ
quot modos dꝫ unus mot. q d. Et unu motus
ee i gne. 1. Et motus e unu i gne. aut i spe sꝫ
ulto. i quo e mot. s. i na. in qua e motus. a
Qm si ulta na fuit una sꝫ genus. Ꝗ gr. qua
litas. aut ꝗ. motus est unus sꝫ geni. Et
si ulta na fuit una sꝫ spes. motus est unus
sꝫ spes. Ꝗ gr. ut dno mot sunt alterata. aii mgr
sato. aut tusio. Et qrꝫ mot. s. un motus i
gne. aut un i spe. no necte e. ut sit unus sꝫ
tps. Deni dr. Et se hec tps. 1. et acdit hꝰ motu
bꝫ. ut sint i tpe. aut uno. aut plibꝫ uno. s. Q
no e necte in ee eidꝫ mot i gne. aut i spe. sꝫ q
e unus i eis. ut sit i uno tpe. Sꝫ hec sctus. et
acdit ne motus. sꝫ q e mot. s. vt sit i tpe
uno. Q mot motus p tps. Et cuꝫ declarant p
dispo eeꝫ. qua motus e unus i gne ab acdi
1. a dispo acdi. Incepit declare illa. que sunt
necia in ee eidꝫ motus simpr. q e un sꝫ nu
mer. a dr. Ipinꝫ aut ee unus simpr. 1. q mot
ee unus simpr e. ut sit un simpr i oibꝫ ulto
tibꝫ. s. vt sit unu i uno. i moto. a i eo i qo e
mot. a i tpe. a. Incepit declare h. a ie pt ab
illo. i quo e mot. a dir. Aut ꝗ. n. i que e mot
a e. 1. Et h est. q si mot e un uno. necte est.
ut ulta na sit una. mot sit una. a i dnu
dnuꝫ dñatur i spe. Ꝗ gr. Et hec iterobat cu
dir. Ꝗ gr. i spe. 1. Ꝗ gr. alia. i unidnu i dnu q
duoꝫ spa ulte ne i qua e mot. Et ai nuntur
q necte e i uno motu sꝫ na. ut ulto i quo
est motus. s. na mot sit unu uno. Incept
declare q. q e unu. ut tps sit unus i uno. a dir.
Et qn a e. 1. Et a ynu necte e. ut tps sit un uno.
a sui dessei. 1. Q m ipsu no cadat quies. sꝫ est
ꝯtinuus. Qm et no est unus mot. Qm tps e
no est unus. Qm ꝗ. i quo e mot. h sit un uno.
Et sili ꝗ mota. si moueat i tpibꝫ dmesis. a
tuc motus e no est unus uno. ¶ Dnde ipse
tanꝫ necessu. qd e. Q res mota debꝫ ee una m
mero. Et hec ee h no acdtalis. a dir. Et motu
debꝫ ee unu. no p accns a e. 1. Et i hoc q motus
sit un uno e necte. q res mota sit una i uno.
no p accns. Qm si fuit una p accns. tuc est pole

ut moueat duobꝫ motibꝫ i sit i eade tpe. Ꝗ gr. q
alb a sor sit no p accns. qn acdit. q sor sit alb.
Et no pole e. n hoc unus p accns moueat duobꝫ
motibꝫ in sit. vt mgr fiat sꝫ q e albus. a ambler
sꝫ q est sor. Dnde ot. m ee. a int ꝗ. i quo e mo
tus. Qm ai declarant. q necte e. vt ꝗ. i quo est
motus. et a tps. sit unus i uno. Vlt declarat q
tps ee i uno no sufficit i hoc. q mot sit unus in
uno. Cuꝫ ꝗ. i quo e motus fuerit ee. vt motus
sit un i uno. hꝫ sit tps unu uno. Qm pole est. ut q
duo ipsos sanet ex una infirmite in spe. uno tpe.
Tu sanato eorꝫ no est una i uno. si i spe. s. motu
q moueat. hꝫ tps sit idem. Dextus.

Si aut sor. alterutru eare. alterate i spe. sꝫ h i
aliquo tpe. d. iterꝫ i alio tpe. Si gr pole
est. ut qd iaꝫ corruptu e. reuiuatur. a fiat
unu i uno. Tuc pole e. ut sit a un i uno. Et si
aliud fuit ipole. motus est ille ide. sꝫ no unus.

AB. comm. 36.

Hec est qe ꝯ hoc qd dicit e. Q i hoc. q sit motus sit unus uno. nec
est. ut tps sit unu uno. Qm ab pt di
ee. q ai ire motu uno cotie motu i spe. un. a nuce
p alia. 1. plies. Ꝗ gr. ut uno moueatur. deni
quescat. a dnce reuiuat ad illu motu. q moue
bat p ius. Qm ille mot fs. a pm fuit unus
uno. Et cotie no i ygne. qd est ree idumdumꝫ eor
rupit. Deni reuiuat. q sit unu i uno. Et ꝗ dr.
Si aut sor. a e. 1. Si aut postmodu. q sor uno i a
uno. Sꝫ aut post aliqu inte. Ꝗ gr. alterat iterui
p aliud. aii tusiferat. Tuc si corruptu. qn reuiuatur
est unu i uno. mot sorꝫ. q reuiuatu. postq q
es iteruenit. e unus. a si ꝗ. no fuit hꝫ no eut.
Et hec iterobat ai dir. q si gr pole e a e. 1. ovtuc
sor. qn fuit uno. a post iteruenit. pole. ut fuerit
unus. Et ꝗ dr. Si gr fuit ꝗ impole a e. 1. hꝫ gr
e unu eor. qe possunt itelli ex hoc qre. Et forte p
hac qd iterobat uenire ad qd de motu q tr. q
quo est q unus. Cu h. q i oi motu. qued a po
corrupat. q qued a gnatu. Et ai corrupti no re
uiuat. no e h un mot i uno. Et sꝫ hac expem
cuꝫ. d. tuc mot pole est. ut sit. interobat. si gr
pole e. ut ꝗ. qd est corrupti. reuiuat. a fiat unu
uno. pole est. ut sit hic unus mot i uno. Et si
ꝗ fuit ipole. no est h un mot i uno. Sꝫ ipole e
ut gnatu. a corrupti sit no uno. gr ipole e ut
itu un mot sit ree i uno. a fi sit unus sꝫ ra
uno. a i eade. a i ꝯtinuus. Et h est finis h qeni.
Si aut arest un. q ꝗ. qd gnatur p corrupteni
e unu i uno. no sequitur. vt motus ꝯtinuus sit
un mot tm. Si a mot. iter quos e quies. e h in
eor. fuit unu i uno. Et ꝗ. i quo e mot. fuit a
unu i uno. ¶ Et ut si ulta qd intelligatur de q
uno motu ꝯtinuo. q dm iter ptes mot ꝯtinu. a
motui. q reuiuatu. iterꝫ pt alui. sit h. s. Q ge
nratu. a corrupti i ulte motibꝫ nati. q distigui
a reliq p quiete interiacetes. In motu no ꝯti
gnatu no distigui a corrupto. nꝫ dñatu. si est
unu i uno. pole e gr dice sꝫ hoc. q mot ꝯtinuus
e unus i uno. Set d no mag dinuto. q in no q
diani i reqesce te. ipsa ee una sꝫ nu. Et si in
terobat dubitae d motu. q e iter p alui pmu.
dissolutio e manifesta. ai fuit arestu. q gna
tu. a corrupta no finiunt ire i uno. a hoc manife
stu e p se. Et ꝗ. qd dicit pbt. sigt. q no iten
obat quere. n d motu ꝯti. Et. q. d. Si gr potu

ctinus. q' for/tissimat itez p' p'mu. si fuit pol'
ur id/ qd ē corrūptiz reūtatur/a fuat mutiz i mu
mō. Tūc mot' itātus pōt ēe mutiz i mō. ne
dum ōtinuus. Et sic ē intelligēd' vlc lx. Et
sic nō ācāt qd ualōis i lx. q ē aliqd fuit ex
ruptiz. a post reūtatur. q' nō ē tūc in mō.
Et qr ita est. d'. Si aūt for. ac. 1. Sz cū ponēn
mus. q' for. mō i aliquo tez p' aliquo. Y gīt. q
alterūr. aut tūsūtur tez post d'. Tūc si id
qd ex ē corrūptiz/reūtatur. a fuat' rūrsū mū.
tūc mot' fortis/q' lxn fiat. reūtatur rūrsū. qd ē
ipōle. Et forte ista exp̄ē ē ratiōr. a multū fōtē
est ex ūbis ei/lx. qd ipse ita mot' declarāt. q' nō
necēe ē i lx/q' mot' fit uni. q' tpe fit uni. sz
sec qdez d' ōtinuo. aut forte ita mot' ūtiz. cū
ex illis que dicēt post. apet/q' ipse sec qdez ex
ōtinuo. cū due qdez sunt siles. Textus

Et ita qd filis isti. Vtez sanitas ē ca
dez. a vlt' utri for' a p'ūnes fuit i cōb
i suis subt'. cū inuenimus id. qd lxnt
ex lx i cis/cū mouēt. a fluit. sanitas/q fuit
ē nūc. qr sanitas/q' nūc ē. a post uriitur id
et ita nō fuit ante i mō. Ad. tomentū. 3.

Qua qd pēa finitat' i lx. sup lx. s. vti
gīnaiz p'q' fuit cōr. tūc rūrsū in mō cū
corrupto. a fuit positiz. q' si fuit rūrsū
mō. ōtingiz/ut motus/q' fuit sūtus lx'. a
qui fit' lex/sit rez i mō. Et si p'sūm/q' ē
ali'. ōtigiz/ut h' nō sit uni motus i mō. Inc
pit dicē. q' tūs qd ācāt i formis q' ē cōtrū
qr fuit i transmut'. a d'. Et ē qd/ut dt ac. 1.
Et ē qd filis qdam dē ē motu uno. i mō. d' for
mis. a uli' p'ūnb' que fuit i corp'ib'. s. que
fuit i suis sūbis. Vtū sint ecdē. cū corp' fuit rūrsū
Aut nō sint ecdē. si corp' ceffecies nō fuit rez.
sz multiplicatur sz multiplicatez corpor. Ali q'
nō ē. Nos. n. mutē m' hūc form ēsuez i cōb. a
cōr mouēt. i. fūsimutan. a fluē sup. Vtū necēe
est. ut ita sit i formis. que fuit i corp'ib' ūtis. ē
sit i sūbā corpor tūsimutabil'. Si g' sanitas se
cūtur/q fuit lx'. a que fuit lxē sit ecdē i mō.
necēe est. Vt sanitas/que ē ei. ouez d' stūtur. d'
mū reūtat'. sit ecdē i mō. Deū d'. Vtez sanitas
ē ecdē i mō. s. ut q' fuit lxē i sōcte. a que est
lxnie. Et d'. Et uli' ac. 1. Et p lx' pscutatō
fiūatur sup lx. s. vtriuz for'/a passiōes exūt
i sūbā corpor. cū si ita fuit. necēe ē. ut id/q'
iuenitur i corp'ib' motis/a fluctib'/mouēatur/
a fluat. Vtū sequtur. q' for' mote mouēat'. et
fluat. Et si forme fluit/a sunt ecdē i mō.
necēe ē. Vt for/que sunt lxē. deū reūtat' lx'
p'ūtq' cor'/sit ecdez mō. Et lx ōtingit i cōdez
motu. Si g' nō ē ei ecdez for' i mō. g' negne
gem motis i mō omio. Textus

Quoiam ecdē nō est i lx. p'ter lx'. s. id
ūnit. cū due actēs a si sit due ex id
cōdē necēe est. ut for' a sit. sic id' due
in mō. Cū ecdē actō i mō ē ecdez i mō. Et
si for' fuit ecdē. dignum ē. ut nūlus existi
met. q' actō a ē ecdez. cū id cū cessauerint
ab ambulatōe. nō est tūc illud ap' ipz ambu
latō. Si g' ambulatō ē ecdez. pole est. Et cū
reūtat' a ambulat. tūc est ambulatō. Si g' am
bulatō ē ecdez. pole est. ut rez corrūpat'.
q' ūtetur a corrūpatur multaes. s. q' ita qdez

fuit ex ūbis cōdē p'tinuanē. Ad comēt. 38.

Qm uarium. q' i lx/q' for' a fuit ex
uno. dicit qd fuit ex ūbis ex ūbis
ex q' motib' i mō. a dicit formis q'
fuit ūtis. Incipit dare rōem. a dicit. cū ecdē
ē nō ac. 1. in lx/q' d' i formis. a i ūtis motib'
cū si for' ūtis a ecdez. motus/q' ē ūtis. est
ūtis. et si for' q' ūtis. est plūs uno. motus/q'
est ūtis. est plūs uno. Et sim' ex. [illegible]
que ūtiz ōtingiz cū fuit uni. q' lx. [illegible]
ē ūtis i mō fuit uni. [illegible]
cū lx/q' fuit [illegible]
ūtis q' ūtis. [illegible]
plūs. a q' ita mot' [illegible]
manifesta. nō ē [illegible]
uno. a ūtib' i lx. [illegible]
ūtis i motib'/a ūtis [illegible]
cū ūtis motus. s. fuit ecdez. [illegible]
fuit ecdez ūtis actōis fuit ecdez. [illegible]
illa. Et cū for' fuit ecdē. nō [illegible]
fuit ecdez. q' cū fuerit ambulat' [illegible]
ambulat. [illegible] ē ecdez. mot' fuit plūs. Et [illegible]
dez for' fuit plūs actōes in ūtib' ouez. [illegible]
s. q' ōtingit p'ter q' in lx/q' ōtingit. [illegible]
cū fuit uni for'. fuit uni. Et cū for' fuit uni. nō
sequtur. ut actō sit uni. tūc s. mo fuit uni for'
p'ter. Deū d'. p'ter q' ac. 1. Sed s. mo. nō ē
uenus. cū nō sequtur. q' actōes fuit plūs i
mō. a for' ūtis actōis fuit plūs uno in mō.
in for' agentes. Nō ē ab lx. si ecdez actō i mō
pucit ab eadē ab eadē for'. aut est i eadē for'.
q' nūtē ē ut plūs actōes indiuiduez/ali a ūtib'
formis. ali in ūtib' formis. Nisi est uni. q'
ūtiz ōtingit ōstinctō a ōtinctō alterō. q' ad
dūa ūtiz dur' ita lx/q' dicit p. ūtis. Et ūtiz
eiz. q' unus motus i mō fuit uni ūtis i mō.
q' sequtur. ut plūs mot' sit plūs ūtis. Et exi
stimatur ūtis. q' ex eadē forma/aut i eadē ē eadez
actō. Et sic ille s. mo lxt duas ūtes. ūtem ūtis.
s. p lx/q' dicit i p. aspectu. a d'. p lx/q' ipez nō uni
i est. qm fuit plūs. existat. q' necēe est.
ut forme sit plures. Et existat. q' ei eadez ac
tō fuit ab eadez for'. q' sequtur/actōes plūs ē
a ūtib' formis. Et nūll' existat. q' eadez forma
fuit eadē. q' ē necēe. ut actō/que pucit ex ea.
aut que ē in ea. sit eadez. Ista. n. homo dicitur
qui cessat ab ambulatōe. nō pucit ambulatō.
ex eo. Et qui reūtur ab ambulatōe. nō pue
int ambulatō sed. Et forte iterū bat. q' est
dūa ita lx/qd sē ex lx. p' silitudinē. a p' ipez
iez. Cū ex illitudine/q' est ita mot'/a forma'
sē. q' cū possum' plūs mot' sē plūs ē forma'.
sz nō est necēe. Cū si idē mot'/ē eadez for'
a ex eadē forma. nō est idē mot'. Et forte in
tendebat p duas actōes/duas passiōes. Cū
ei passiōes fuerint due. sē ut forme sit due.
quod nō sequtur i actōe. Et q' intendit dare dūa
ūtē actōem. a passiōē. Et sicut hāc positōē est
ūbstendendum. Et ei sē si lx. nūrum i spectū
libri alexandri i lx ei. a p'ūtū inuēi ipi d' p'ūtū
hūc. Dicē. n. q' actō dūa in law ē dicta equiū.
Et q' apz intendit p actōes/ei d' ūtis. Cū actōes
ei fuerit/et a ūtiz actōis. Et. q. d. q' sibi de
nōs fuit uno. sē/q' for' fuit due. deū declarat
lx. a dicit. Cū ei eadē actō i mō ē eadez i mō.

G

1. Et hoc ita. Cum unus flatus in uno esset fortis
et alter flatus esset debilis, quo regimen ni
mium, hinc et inde. Cum fi
nitus ordo in uno, infinitus esset in
alio motus. Deus igitur sine dubio potest, quod
sit impossibile ad. Et quod omnia sint equa
ramb. Ito tamen ipse esse non potest. Et ita
ratio ipsius et contrarium mutatur. Et dicat esse
ipsum esse nisi quod est ipse. Et ipse ordo,
quia sine fine est. Et finis finitus
non est finis. Et ita ad. Et ipse
hoc quod ipse est. Et ita non
a quo omnia sunt instituta. Et sic primo sequitur
vnde ipse per legem mundi dicit. quia actus non
non remanet per uno tempo. Et iterum. quia omnis
fit mota per aliam.

texstus.

Et qui dicit motum esse, non motum qui est
simpliciter unus, et est optimus, ad dicendum
est dubitabile. Et si motus fuit optimus,
est unus. Quia non dicit motum esse optimum, ad
quomodo in alio. non quibus optimus esse quibus,
et quorum ultimum fuit unum. Et quorum
non fuit ultima. a quorum. Et si fuit unum
ca. Quia ipse est, ut ultimum hinc tangat ultimum
imbibitum. a fuit unum. Auerroys comen. 39.

Et declarant. quia unus motus in uno, est motus.
quia est secundum uno. ad eorum tempus. ad dum
quod sit hoc. Incipit dare ratio. Et quia
non est in loco. quia motus fit unus in uno. ut tempus
fit unum. ad hoc fit unum. Et est. quia est optimus. ad dicit.
Et quia dicit motum ad. 1. Et quia dicit motum ad. 1. Et
quia omnis motus est optimus. quia dicit motus est dimissibilis
non est. Verum motus in uno fit optimus. Et ad
declarant. quia omnis motus fuit de non optimus. d.
Si igitur motus fuit optimus ad. 1. Si igitur motus
quia est unus in uno. ad eorum in uno. hic pres
optimus. nec est unus. Et si pres est si fuerit et
tempus non est unus. Et ita ipse. quia quando motus fuit. quia
non fuit optimus. est. Quia non omnis motus potest esse
optimus ex quibus motu. Quia motus ipse est
in alio. quia fuit et sicut optimus ita quia quando
dicit optimus. Quia ita est. nec dicit esse optimum.
Si optimus fuit illa. quia ultima possit esse
unus. Et hoc sit necessitatem. ad. d. Quia quando
dicit ad. 1. Et ita ipse est. quia ultima possit esse
unus. Si igitur dicit. quia ultima fuit unus.
1. Et ita ipse est. quia ultima possit esse unus.
Si igitur dicit. quia ultima fuit unus. ut dicit
et ipse. quia quando dicit ad. 1. Et ita ipse est. quia
non dicit. quia non dicit. quia non dicit. quia non dicit
est. quia non dicit. quia non dicit. quia non dicit
non.

sit unus. s. qui licet habeat diversas species. s. ut queat
in illum tribuere. s. in specie motus. et hoc quia motus sit
unus. et tempus sit unum. ut. Et ideo necesse est in motu
ac. 1. Et quia unus motus in uno est quod necesse est,
ut motus quod unus. et unus simpliciter sit quod ens
in specie. et causa motus. et in eodem tempore. Quia cum fu
erit necesse. ut in illum tribuere unus motus quod ac. 1.
Et ideo narrant. quod necesse est ut sit unus secundum
tempus. s. quod unus. dicit enim in ho
dierno non tempus ac. 1. Et unus motus quod unus necesse est
ut sit in eodem tempore. et si non fuerit in eodem tempore. tunc in
eodem subiecto iterum poterit motus diversis. Et in eodem
subiecto necesse est ut qui motus deficiet sit quies. Et
hoc iterum probat. ut ait dicit. Quia in diversis. Et ei declara
runt. quod motus cum tempus non est unum. licet in se quie
tetur. declarant quod motus in quo est quies. est plures
motus. non unus. Et iterum dicit si positum est ipsum
esse unum. Et hoc est impossibile. s. quod in motu sit quies.
Et ei declarant hanc sententiam. dicit. Quia quod motus
ac. Et si se sed distructorum quietis. Cum ei fuerit
unum. quod unus motus oti non licet in se quietem. sed
ex hoc. quod ipse quiete in se. non est unus motus
denuo. Et hoc in se quiete ac. 1. Et quies inter
positum motum. Cum tempus motus interponit tempus. in quo
res non mo. Et ait dicit. quod in hoc quod motus sit unus.
necesse est ut tempus sit unum. incepit narrare. quod
hoc inciti in motu quiescentia sed genus. et divi
so sed species non exhibet ipsum a suo genere. Vt sit diver
sus sed genus. si quiescens in specie aut mono. Et
dicit. Ovtus non quia non est unum in specie ac. 1. Et sicut est
de motu quiescenti. divisum mono. s. Quia tempus
non deficiat. non fiat ipsum esse unum in mono. deinde
dicit. Cum unum motus necesse est ut sit unum in specie et
ac. Et innuit. quod motus quod est unus in specie est pro ulti
mo motu in uno. Et sicut est dispositum motus in
mono. cum 1°. cum tempus est unum. s. Quia cum unum motus
finit in uno. tempus et est unum. Et cum tempus et est unum.
non sed ut sit unus in mono. Et propter hanc sicut diec
que est iter illa. possint hoc. Quia si motus finit unus
in uno. et unum in specie. et non est. Et ideo in dicit simone in
fori vias. et dicit. Ovtus non quia est unus in specie ac.
1. Cum dispositum in hoc. quod si motus finit unum in uno. se
ut tempus eius sit unum. et non est. Et sicut dispositum in si.
quod si motus finit unum in uno. sed ut sit unus in
specie. et non est. Et sicut unus in specie est unum in genere. et
non est. deinde dicit. Iam quidem narraverunt. quod motus est
unum simpliciter. et unus in uno.

Et dicit et unus motus motus completus. si in specie et
finit completus. aut in sua. Quia modum in
alius res non attribuitur unum. nisi id quod est
perfectum. et completum. Et forte dicit motus unus quod si
non sit perfectus. dum non sit unus. Ky comen. 22.
Quia declarant. quod est unus motus in uno.
et est duobus modis completus. et non completus.
et est dignior hoc nosse vnus uno. Incepit
declarare hoc. et dicit. Et dicit ac. 1. Et unum motus
de uno motu completo. Sed ut finit completus. quia
est de specie completa. Vt motus circularis. Nam quia
est de genere completo. ut motus terrestris. quia est perfectior ceteris motibus. cum sit perfectus in uno. Et hoc
iterum probat. ei dixit. Vt in uno tempore. Aut in sua completus in specie. quod est in quo non potest esse additio. aut diminutio. Et est causa finit per se. In sua. aut est motus
quia est hoc motum naturalis. et perfectior. Et est motus transmutatus. ut per declarabitur. deinde dicit. Quia modum
in alius res. et. Et motus completus dicitur esse unum attribuitur unum uno. quia modum in alius res non attribuitur unum in maiori parte. nullo quod est completum et perfectum. Et quia motus non completus de unum uno
modo sed duplex hoc necessarium. et dicit. forte tempus unum
motus ac. cum solum modo finit completus. s. quia cum continuatione non est perfectus. et est dispositum motus ter. 1.
Et dicit unus motus a uno. textus.
Et ab istis dicit motus equalis. Cum motus diu
sus si non existimatur esse motus unus. Sed
motus equalis est dignior hoc. Vel ita. Cum motus
diversus est diversus. Videtur quod quia diversitas in duo
tus est si additio. et diminutio. Et in quibus motu est
equalitas. et inequalitas. Cum quia alteratur res
equalis. et transferatur ex aliquo equalis. Vel per particulam
aut per lineam terram. Et sicut in angulo. et diminutione.
Quam declarant. Kerroys comenti. 23.
quod unus in uno est duobus modis motus in uno
est duobus modis completus et non completus. et
completus est dignior. ut sit unum uno. Vult declarare
et. quod de isto est dignior. ut sit unum uno re. quia est
equalis. Et sic motus completus perfectus est
quod dicit dignum unum uno. Et dicit. et dicit unum motus a
uno ac. 1. Et unus motus in uno dicit a uno uno a
duobus modis partes. s. completus completus.
equalis. s. quod est dignior. ut sit unum. Vel per
recta quia est dignior ut sit unum. quia motus per
lineam tortuosam. Cum quia ad modum lineam tor
tuosam existimatur esse composita ex recta et curvam. Si
motus per illam est diversus. et motus diversus existimatur esse plus. si unus motus. Sed motus equalis est
dignior ut sit unus. Et ille. quia est per lineam terram.
deinde dicit cum per quia motus diversus non est
unum in veritate. et dicit. Cum motus diversus est diversus.
1. Et ita in hoc quod motus diversus non est unus simpliciter
est. Et dicitur in velocitate. et tarditate. Et in
motus diversus est similis diversitati. quia est sed additio. et diminutio in rebus diversis sed magis et minus.
Et iterum dicit quia est diversus sed non exhibet motum
de una parte in alia. sed facit aliquid multum. Et hoc
iterum probat cum dicit. Vtrum quia diversitas ac. 1. Et
diversitas est de genere diversitas. quia accidit in rebus sed
additio et diminutio. Et iterum dicit quod tarditas
et velocitas non diminuit motum. sed quod diminuit in species. Et dicit quia additio et diminutio. Et velocitas et tarditas sunt de qualitate. et additio et
diminutio sunt de quantitate. deinde dicit. Et in quibus motu est equalitas. et inequalitas. Cum in alteratione invenit inequalitas. Cum alteratio est in quibus duabus partibus eidem motus intenditur et in velocitate. et in quibusdam remissior et tardior. Et invenitur in ea equalitas. quia partes eidem motus sunt equales in velocitate. et tarditate. Et sicut est de augmento. et diminutione transitione. Et
sermo eius in hoc est manifestus. textus.
Et in diversis est. quia forte est ex illo. et
ad quod est motus. Impossibile. nisi est. ut mo
tus sit equalis. si magnitudo per quam est
motus non est equalis. Vel quia motus gratuitus. aut
motus tortuosus. aut motus alterius qualitatis.
quantitatis quelibet pars non suppeditat. Et forte
est non in re. nisi in tempore. nisi illo ad quod. Sed nisi illo in
quo est. quia in velocitatis et tarditatis in eo quod
est solum. Ovtus quia cum velocitas est eadem in est
motus equalis. Et quia non talis est diversus. Et
res velocitas et tarditas non sperans. in motu motus.

qz seqũt omẽ motus et. g. neq; grauitas. neq; leuitas. a dñcẽtes ad eundẽ locũ. X gr. Mouẽtes tiã ad tiam. a ignes ad ignes fiũt spes. aut dñe motus. Vt cō. 88.

Cō. 88.

Quia declarauit q motus ĉeuitatis est dignior ut sit unus. a tedit dñ it motus equales. a dnisius. cui gnus est. et qr motus equal nõ ē unus. Vlt declarat hi cas inequalitatis. a q mot nõ dicit ĩequalē. qi nõ equalē sz q genus dicit ĩ diab. sz s q gnia et spes dicunt ĩ mot. a actia. Et pri incipit declarat cas. ex quib motus ē ĩequal. ad. Et i dnisis ac. 1. Et i dnersis motib fiũt die qui quidã fiũt. quor cã quisitatis ē ex illo. pz qd ē motus. qui fiũt ĩequales. Qui p lē est. ut sit tnsllo eqll. Sed. d. si magtudo p qm fit tnsllatio nõ fuerit equal. s. rta. X gra. motus p lineam tortuosam. aut p lineam gnuatuam ac. 1. Et nlt motus. q ē inequal. p illo p qd ē. et ut ē ille. qui ē p aliqua qtitate. cui omes ptes nõ supponũtur ad aoinẽ. Qui rd qtitas ē et ma qtitatis ĩte. cui rta sit ulla. cui ptes supponũtur ad ĩnicez ad aoinẽ. Et cũ dd hac cas ni equalitē motuo. Incep vac cum fan. a dixit. Et forte est nõ ĩ ac. 1. Et fortē est mot ĩeqlis. nõ p illo p qd mot est. X gra. locũ. neq; tpe. nz p fines. Et hoc intendebat ut ni ñ cũ dixit. Nz i illo ad qd. fiuli ac. 1. Sz et qui motus nã. aut moti. s. qui finit ĩ mata uelocit i quib vaz ptib. a tardan i quib vaz. Et hoc intendebat ut ni ñ. cui. d. In eo qd ē i ma uelocitatis. 1. In eo qd ĩ natura ē uelocis fi. aũ tardan ē nã qui mot aũ moti. Et exposuim hoc sic. Et hic omis uelocitas a tarditatis ois acciti i motu fuit hoc. q. s. Aut dnisitas eius p qd ē mot. Aut dnersitas dispons moti i se. Aut dispos motoris. Aũ dispons es ad qd ē mot. Et intendit p hũc sm onẽ. q. d tinam cas dnisitatis motus. dcũ dt. In eo aut qd est soluz. 1. Illo aut qd ē i ma uelocitatis a tarditatis. s. q. aliũ uelocis fit. a aliũ tardat s q sol hz hãc dispos ppe. s. q. bet uelocitatis. a tarditatis ppe. et soluz s q est moti. dcũ dicẽ. outus g a c. 1. Cui uelocitas pauz ē eadem. Et q hoc ē i actibus eidẽ motus. d. Et ita uelocitas a tarditas a c. 1. Et cã i hoc q uelocitas a tarditas nõ fiũt dcẽ mot ita q motui uelox a tardus fit spes et est. Q uelocitas a tarditas sequũtur unũ quemq motũ mot. Et ista ē dispositio actibus separabilium. s. q ĩueniunt ĩ qua spe ĩ quali spe. quatuq a nõ ĩueniunt quiq. a nõ ĩueniũtur quiq. aut ĩ qlb daz spebz. dcũ dt. g. nz grauitas a c. 1. Et signum est q uelocitas a tarditas nõ fiũt dcẽ mot. ita q p illis diuidat est. Qui gra uea leue qui diuo illoz monet ad eidez locũ. a altiz ē grauis aũ leuis reliq. tũc altiz uelocior est uelocius. Et mot eoz ē dcẽ i spe. Qui si n monetur ad locũ dcẽ. tũc mot grauiois erit uelocior. a utq ē mot ad meiuz. Et si monetur ad locũ ignis. tũc mot leuiois est uelocior. Et utq ē idẽ mot i spe. a ē mot a meo. Et hoc intendebat cũ dixit. X gra. ducẽs tiaz ad tiam. 1. X gra. q ducat tiam ad tiam. aut ignez ad ignes. X gra. motus ad me-

dium. aut a medio. Textus.

Et dicam q mot dnisius ē unus cui fuit q unius. sz ē i hoc unus. a hoc addit tnsllo sz tortuositatis. a unus sz est p mixtiõez gnoz. Si g omis motus est unus. pl est. ut sit sz equalitate. aũ i eqlitez ipl ē ut mot sese nõ sit tẽ sz spez tẽ mot q unus. Qui ipl ē. ut motus q pit ex altatẽ a tnsllone sit equal. Q ñ necẽ ē. ut si cet equal. ut superponẽtur s. Vt proys com. 84.

Cō. 84.

Hoc sat. Et dicam ac. 1. Et rapet. q mot dnersus sz uelocitez a tarditatez ē unũ. cui fuit q unus. Sz i ũitate ē i dispse unũ. a equal ē i hoc i dispse pfectõez dñe dt. Et hoc accit tnsllonũ sz tortuositez. 1. Et hoc q unus mot nõ. q ē necẽ ĩequalis. a acit tnsllonũ. qe ē p lineam rtam necẽ. 1. Sz q nõ ē unũ i uno. dnie dcit cez p qm mot inequal nõ ē unus sz q pitue. ad. Et unũ ē p mixtiõez gnoz. 1. Et cũ mot ĩequal fuit motus magdinut i ca. et ez mot uno. a dinut i ei gne ē dinutiz p mixtiõez gnũ. se q motus ĩeqlis sit q pitus ex gnis. Et sic nõ est unus i ũitate. Et cũ declarauit q mot ĩequalis ē i equal p mixtiõez gnũ. Et mixtio ē pl i oi motus sz q ē mot. d. Qui si g ois mot ac. 1. Et cez rta sit pl est. nõ ois mot sit eqlis. et ĩequal. Sz qutuz quo rta sit ulis. Et ti declarati ē i ce. q motus coris celestis nullez hẽt uelocitez i se. sed hoc dicẽdi ē. q hoc ē p primz coris celestis. p q ē celeste. nõ in q tam moti. Et s no i hoc loco ē d motu. ni sz q motus alie coris. Et cũ narauit q unus mot uno recipit equalitez. a ĩeqlitez. Incep declarat ex hoc. q mot sese nõ possit q unũ. q d. Et ipl est ac. 1. Et ipl ē ac. ut ex motib sesis nõ q uenientib i spe. fiat unus mot q unus. Qui mot q ti recipit equalitez. a qd recip eqlitez. recipit suppez. a motus q pi ex altatẽ. a tnsllõe nõ recipit equalitez. Et iste sm q pi ex ē i ca. fia. Et qz iste sermo q pni ex duab ppib quaz affimatua declata ē iaz. Incep declare. 1. q dñe. Qui si cet equal. necẽ cet ut supponẽt. 1. Et signũ est q mot q pi tue ex sib dnersis nõ potest esse equalitez est. Q mot qui possit recipere equalitez fiũt illi. quor ptes possũt supponi q aoinez. Et motus dnersi sz spem ñ supponũtur s. Q ipl ē. ut tnsllo supponatur alternatõ. aut aug tnsllonũ. Et ite sermo est in sequnda figura. Textus

Et determinadũ q q's motus ē grauis uli. a d qui hoc mo. Sz pus est ducendũ. Vtũ mot d aliq ē q unus ez motu ad ipz. X gr. Vtez mot d sam est q unus motu ad sanitatez. Et sz q existiat d gnia a corupte. X gr. q motus ad sanitatẽ ē q unus motu ex eqtudine. Nũ ad gna. X gr. q motus ad sanitatez ē q ñ motu ad eqtudinẽ. Aut mot d q o i sinũ q unz ē q unus motu d eqtudine i sanitez. Qui ñ necẽ est. ut sit unus ulez mez. aut p les uno q q. 1. ispl est. ut sit alio mo. Vt com. 86.

Cō. 86.

Qui m declarauit q uis mot est unus nõ i ũitate. sz cepit declare d motu.

a quiete du. s. cum mot' sit ḡn. a qu nõ.
Et ā quiete du. a quietis quietatur aī motum. s.
quies ieo ex quo ē mot. a quies ieo ex quo ē
mot. ē ḡ motus. Et hoc iterabat aī dix. a qu
ete. a hoc nõ. i. quie quies est ḡiat quum. ex
quis motus ē ḡnus t quieti. Deū ita pt pe
scintā d hoc a dix. sz dicēdū ē a d. i. sz pnt
q p scantet d hoc. dnudēdū ē a dicēdum d ub
modis, quib pōt aliqs dicī. q mot ē ḡnus
motus. deū declārdum ē. quis ergo est p
a quis nõ. Et pō. vtrū mot ex aliq at ḡnus
motus ad ipsum. Ar gr. mot d samitate ad egr
tudiē ē ḡnus motus d egtudie i samitate. Et
sz hūc modū ḡnetatis exhibitur. q. ḡnō at
ḡna corūp tōi. ovtus. n. d sanitte i egtudie ē
ē corūp sanitatis. a d egtudie i samitate ē
gnō. Et hoc iterabat aī dix. Et sz q. exhi
matur d gnōe a corūptōe. i. sz hūc modū dic
tatis exhibitur. q. gnō a corūptō sit ḡna. c
mō idūnt sz modū a dix. sit ro. qui ē ex q
ryis. i. sit mot ḡn sit illi. q. iapuit a ḡn.
sz q. iapit ex qs. Ar gr. vt motus ex samitte
sit ḡnus motus ex egtudie. cum ro iapt ex egt
udie. a ro ex sanitate. a samitas ē ḡna egtudi.
Et aī idūnt hūc modū. deōis tūm. qui est
oppositus ifra. ad. sit illi. q. sit ad ḡna. i. s
it motus ḡn nõ sit ḡn sz q. sit ex ḡn. ḡnis
sz sz. q. ad nõ ḡna. q. gr. ovt d samitte ad eg
tudiē ē ḡnus. motus d samitte ad egtudie.
nõ sz. q. sit ex ḡn d samitte ad egtudie.
a ḡna. sit ad
tudie ad samitate.
nõ sz. q. sit ex
motus. Deū ergo d hoc ē ḡnus. sit motus
motus ad ḡnus. Ar gr. mot d samitate ad egr
tudiē ē ḡnus motus d egtudie i samitate. Et
sz hūc modū ḡnetatis exhibitur. q. ḡnō at
ḡna corūp tōi. ovtus. n. d sanitte i egtudie ē
ē corūp sanitatis. a d egtudie i samitate ē
gnō. Et hoc iterabat aī dix. Et sz q. exhi
matur d gnōe a corūptōe. i. sz hūc modū dic
tatis exhibitur. q. gnō a corūptō sit ḡna. c
mō idūnt sz modū a dix. sit ro. qui ē ex q
ryis. i. sit mot ḡn sit illi. q. iapuit a ḡn.
sz q. iapit ex qs. Ar gr. vt motus ex samitte
sit ḡnus motus ex egtudie. cum ro iapt ex egt
udie. a ro ex sanitate. a samitas ē ḡna egtudi.
Et aī idūnt hūc modū. deōis tūm. qui est
oppositus ifra. ad. sit illi. q. sit ad ḡna. i. s
it motus ḡn nõ sit ḡn sz q. sit ex ḡn. ḡnis
sz sz. q. ad nõ ḡna. q. gr. ovt d samitte ad eg
tudiē ē ḡnus. motus d samitte ad egtudie.
nõ sz. q. sit ex motus. Deū ergo d hoc ē ḡnus

.G.

Et cū posuit illos quīq; mōs. a posuit q;
ipse est. ut motus sit ōis fr ōiectus eius ex q°
ad illū/ad q°. Et posuit/q dignius est. ut
sit ōis fr illū/ad q°. ōr fr illū ex q°. et nō pa
te dicit finaliter i hac. ad. Remanet g' ac. 1. Et
ci destructus ē unus illorū remanent tres. s. Ut
motus sit ōis/aut fr tēpliq; cor ad ōia. aut ex
ōis. aut fr uniq; dni dr. Et tertius ē. ut id q°
mō ac. 1. Et hi ad ex dicō. q nec dē. ut ou
dne motus/q° motus ad ōia. motus ex
ōis. Et dr hic. q tēpliq; ad ōia. sit mo
tus. i rectitudine. s. q° sit d illo ōio i illm ōim.
Et nō ē ita d alijs tēpliq; s. q sit d af
firmatē i negāt. aut d negāte i affirmatiū.
Et ille sit ordo fr q alia ē ex illo. ad q° et
illa ex illo ad illo. Et ait posit. q motus
q sit ad ōia. neat ēlk/ut sit ex ōis. s q sit
motus. Et iterum dicit declarat ex hic. q motus
ōis sit ōis fr uniq; fr ōiectatē ex q°. ad id/
ex quo. a ōiectatē ad q°. ad id/ad q°. Et ita
declarat/q motus/qui venit de ōis fr ōiectatē
eius ex q°. ad illo/ad q°/sit nō motus. Et
q nō ē neat pp hic/ut dicitur ōis. Incipit
declarat d motib/q pmittur ōis fr utriq;.
q nō q° eis/id ipse. q° q° p mō. s. ut sit id
i mō. Et sic hic. ne aliqs existimet. q i sē p
sitē/sē illo ipse. q° q° i p. s. i hic. q motus
ē ōis/motus/fr id/ex quo/ad id/ad q°. ad.
Sz sōte ē ac. 1. Sz ē duo motus. qm p
mittit ōis fr ōiectatē cor/ex quib; sit. a ōi
ectatē cor/ad que sit. nō seqt ex hic. ū duo
motus sit unus. Sd sē. si ponant ē tria per
ōiectatē ei/ex quo/ad id/ad q°. a ōi motus
ad sanitatē ex egritudine/nō ē tria an motus d sa
nitatē ad egritudinē. si sint duo. Dem incipit
dat cōm. pp quia ueat ē. ut motus ōis sit ōis
p utriq. s. fr id/ex quo. a fr id ad q°. text.

Et tria sunt/q dicit a motu. qm tria
motus ē tēsmutō d illo i illm. q ot g'
ōius ē d ōio i ōium. Vgr d laitate i
egritudinē ē ōius motus d egritudine i sanitatē.
Ad cōment. 29.

Dicit. Et q tēsmutō
dicit a motu i hic. a motus ē d illo ōio i
illm ōium. Vt declatur ē i pm° ist tractatus.
Tēsmutō a d nō illo i illm. ad d illo i nō
illm. neat ē/ut motus ōis sit ōis. fr id ex q°. et
fr illo/ad q° a mlto. Qm eos ē d ōio/est ex
ēcli. Q ad modū ē ad ōium/ē ex ēcli. Et
ut uniq; ē ēcli. a ieo ōie sit ōie p dias a
dispēs ōias. neat ē. ut motus ōtrarij sit ōis.
p ōias duas dispēs. s. p ōiectatē eius ex q°
a ei/ad q°. h mag' sit ōtrij fr id/ad q°. text.

Et declaratū ē fr iductē. q° intentē
existimatur ē ōie. Nos a' uro nī. q
ōium ei/q° ē vicē sanitatis. ē ipm i ifirma
ti. et ipsum ad ōie ē ōium ad ipm m ale scē. Nō
ex se. Qm hi ē motus ad ōia. Quē ad modū p
ē a quinē scām ex se. a a°. Sed illi pōt dari ex se
et alio. Et tālo ad supius est ōia tēsmutō
ad i fert. Qm hi duo sunt ōia i lōgitudine. Et
tēsmutō ad ōtrū ē ōia tēsmutō ad sinistrū. q sunt
ōia i latitudine. Et tēsmutō ad mtū ē ōia tēsmutō
ad postēus. que sunt ōia ā. Ad cōment. 40.

Qm declarauit nūc. qui motus sunt ōis. a
fr q° sunt ōis. Incipit declarat. q fr i
ductē. a appetitus ad. Et ex iductē ac. c.
Et intendit p intentōes motus. Qm fines motu
um. Dem d°. Nos. n. uidēmus ac. 1. Qm ex in
ductē/ad. Q motus ōis sunt illi. q sunt ex ōis s.
a ad ōia. Vgr. quot de egritudine ad sanitatē.
Qm manifestum ē p se. q est ōius illi. q ē d sa
nitate i egritudinē. Et sili ascendē ē ōium ad d
scendē. Et augen ē ōium ad diminuī. Dem
d°. Et ipsi ad iscē ac. 1. Et sili ē dispō i motib;
ōis alie. s. Qm p iductē ē ad hic. Q ōis sunt
ex ōis. a ad ōia. Vt ad iscē/a dari. que sunt
ōia. s. quot ē d sinistro ad dextrum. est ōius motus
qui ē d dna ad sinistrum. Et q tēsmutō
est d sinistro ad dna. Et ex alio. a sili ex ēntē ad scām. tūc ad i
scē ē ōium ad ēntē ex alio/nō ex se. Et id d°
nō ex se/sed d alio. Et pōtest sic. sic sanitas
est ex alio. a q sanitas ē ōia. q ē ex alio. Et quē ē
ex ipsa. sed/q pōtest illi. quē ē ex ipsa. sed. Et ne
sanitas hic hic/q° p dicē. Et sed modi potest
ac. Dnus d°. Et transit ad supi ac. Et hic est
ē intentē p quā multi declinē. Q motus ōis sunt.
ōis fr id/ex quo. a fr illo/ad q°. Et id d' legi
q unum cum hic/q° d°. Nos. n. uidēmus ac. Et
ei declarant/q duo motus/q sunt i longitudine
sunt ōis fr illo/ex quo. a illo/ad q°. Notificat ē.
q ita ē d motib;. q sunt i latitudine. p sum.
ad d°. Et translatio ad dextrum ac. Et sermo ei
eius est manifestus. text.

Ire autē ad ōium nō ē motus fr tēsmutō.
Vgr gno albi/ex nō albo. Cū g' q ni hi
ōium sua id/est ex seipso ad seipsum/sit tēs
mutatio qui. Et id gno est ōia corruptio. a
dnudato for ē ōia incētio. Et id intentio
sunt moti tēsmutōis. nō motus. Ad cōmentū. 41.

Dicit. Ire autē ad ōium/qui accipit fr q° ē
ex nō ōio. nō ē motus. fr translo. Est
ne d nō ē/ad ē. Et declatur ē. q hi nō
est motus. Vgr. quia albi gnatur nō ex nigro.
fr nō albo. Qm gno albi/qui accipit fr q accit/
ea. q° sunt ex ni albo ē tēs°/nō motus. Et ite
dicit declarat ex hic. Q omē/q° gnatur ex nō
ōio/nō ē motus. Ilo q albus gnatur ex ni ōio.
Qui omē albus gnatur ex nigro. aut ex me
dijs. Sz ei ōiatur fr hic/q accit nigro. q° sit
nō albi. ē tēs°. nō motus. Sz hic ē ex accētis. ni
p se. Tālo ant/que ē d nō ōio ōio/ē tēs lo
p se. Et nō inci i ea ōiectus fr ē. ni fr unus.
Qm acci/q tēs lo ē ex 1°. a ad 1°. Et hic ite d
leit/ei dixit. Omē g'/q° nō hēt ōium a ac. 1. Et
omē ens/q° nō hēt ōium. Translo ei/cui p°
ē ex sepō. a ē corruptio ei. a tēs° ei ad sepīm
a ē gno eius sunt tēsmutōes ōie i his duob
gnib;. Et ōio d tēs nc/q ē motus i nci intate. Et
est tēs°. que ē i reb;. que hēnt ōia. Dem d°.
Et id gno a ac. 1. pp hic. s. Qm illo/q° nō hz
ōium. q° ut tēs nc i co sint d re i ipsum rez. sed
gno est ōia corruptio. Et ōiectas accipitur hi.
ex uno ex uno fr diuersum 1° ad 1°. p ōium
ē aliq ens. Et i hē tēs lone/nō ē ē ni uno
ex uno. In gnatione aut i fine. In corruptione i
p°. Et intendit i hic sermone declarare. q
hic/q° at in gnatione/et corruptione nō no
cet ei. q arguitur ex inductione. s. Q motus
ōis sit d ōtrario ad ōtrarium. Cū corruptio/et
gno nō motus sit motus. text.

Motus uō ad illō/ qō ē int̄ ōia. i ōīs
hēntib̄ iterponēdi fuit tamq̄ illi/ q̄
fuit ad ōīa quodāmō. Cum ap̄ motū
int̄est. q. ōīa ap̄ trāsmutātēs ad utrūq̄. Vt
qm̄ i tēsmutāt̄ de uīdi i albū. Vnde immutatū.
q. nigrū. Et sīl̄ tēsmutō d̄ albo i uīde. a tēs
mutatō d̄ nigro i uīde mutatū. q. i albo. ex
eis quodāmō ē utriq̄ extremū. qm̄ q̄ p̄ ad utrū
extremū. ut dictum̄ supi. est ōīs motus. qm̄ fuerunt d̄ gtrario i gtrarium. Remoys omenti 42

Quum posuit. q' motus ōīs fuit illi. q̄ fuit de reb̄ ōīs ad res ōīs. a accit ilū/ qō i motib̄. qm̄ fuit d̄ extremis i medio. Incepit declārē. q' illi mot' fuit ad media sz id. qō v
hēnt d' ōietate ad extrēma a quo iciplt motus. a d. o motus uō/ qm̄ pueniunt ad unū medium. q̄ fuit iter id. ex quo mot' est. a illō/ ad qō est motus. d'lēt repētāī d' sīē motus. q' ē d' ōio i ōīa quodāmō/ uō simpl'. a d. Ju gtrāīs/ uō hēntib̄ int̄. Illō q̄ fuit hī motus d' ōīs i gtraria. q' uō hēnt iter. qm̄ hoc dclātū ē i pn̄o istī tēr tatus. Sz. q. d. o ut' uō. q' fuit ad id. qō est i tē ōia. qō accit i ōīs hēntib̄ iter/ ponēdi fuit d' uīo motū. q' fuit ad ōia quodāmō. Q̄ medium ē ōīa utriq̄ extremo. ī simpl'/ sīc altū extremū ē ōīa reliq'. Sz medium ē ōīa utriq̄ p illō. qō est i eo de reliq' extremo. Et ōietas eius/ dīt a ōietate extremi/ in hoc. Cum ōīa i eo. s. medio extremi uō ē i sua ultima p̄fectōe. sīc in ip̄o extremo. Dīm d'. qm̄ ap̄ motū q ē. 1. Et cū i hoc/ q' mot'/ qm̄ fuit ad iter. fuit ōīs quodāmō est. Cum iter/ ē d' motib̄ pueniēntib̄ ad ip̄z. q. ōīa ap̄ tēsmutātēs ē ad utrūq̄ extremū. Cum i ter/ ē gtrāīa utriq̄ extremo. Cum utriq̄ extremū iuenitur i eo/ uō p̄fēte. Vt gr. qm̄ i tēsmutāt̄/ q fit d' uīdi i albū. Vnde ē q̄ nigrū. Vide. n. i tēsmutātū ad albū. i sz q' est i eo d' nigro. Uō sz q' est i eo/ d' albo. Et sīl̄/ qm̄ albo transmutātur i uīde. tēsmutātur i nigrū. qō ē i uīdi. Et qm̄ nigrū tēsmutātur i uīde. tēsmutātur i albū. qō est i eo. Et hoc itēdebat/ cū dixit. Vt gr. qm̄ ut tēsmutāt̄ ac. 1. Vīte i eo reputā. q. nigrū. Cum tēsmutō ex eo/ uō ē. i ex pte nigrū que ē i eo. Dīm d'. Et sīl̄ d' albo i uīde. 1. q' tūc uīde tenet. q. nigrū. Dīm d'. Et tēsmutā d' nigro i uīde reputat/ si id. 1. q' uīde tenetur i hoc tēsmutāt̄. q. albū. Dīm d'. ex dui eis oppōitū quodāmō utriq̄ extremo. qm̄ q̄ p̄. 1. cū in hoc/ q' medium ē utriusq̄ extremū. Dīm d'. Et sz hoc ac. 1. sz hoc g'/ ōīs mot'/ qm̄ ē ōīa alij motū. ē ōīa sz id/ ex q'. a sz id/ ad qō. Quae fuerunt motus ad media. Aut ad extrema. Et sic intelligēdū est d' motib̄. qm̄ fuerunt d' medio in medium. Textus

Et q̄ existīmatur. q' illō/ qō ē ōīa motū. uō ē motus tm̄. sz quies. cū ōīa nos dīmus hoc. Dicam' g'. q' motus oppōitur motui. et cū quiēti. Q̄ ē p̄uātō. Et quodāmodō. q' p̄uō est ōīa. s. p̄uātō alicī. Vt gr. qm̄ ōīa motus i loco ē quies i loco. Sz hoc dīz ē h' i dē fuerunt. Cum p̄sentādum ē. Vtrū id qō oppōitur quiēti/ est motus ex hoc. an mot' ad hoc. co. 43

Quum declarauit. q' motus fuit ōīa. a ad illū. q' quies oppōitur motui sz p̄uātō. et hītū. Vt hic p̄sentau. q' duarum quietum oppōitū motui. s. quies i eo/ ex quo est mot'. aut quies i eo/ ad qō ē mot'. a d'. Et q' existīmat' et c. 1. Et q' uī/ q' motus uō solūm oppōitū sz ōietate. a quiēti sz p̄uātō/ a hītū. Dīm d'. Dicamus g'. q' motus oppōitur motui. s. sz ōietati. Dīm d'. a quiēti a sz p̄uātō. a hītū. Dīm d'. Et quō uō d' a ē. 1. Et p̄ mo d' oppōitus quodāmō dī ōīa. Cum aliqs mot' ē ōīs alicui p̄uātō. s. p̄uātō illi mot'. Et d' alic' mot' nec aliqs existēt. q' itēbat p̄uā nec mot' simpl'. Ipse uō uī ē. i sz oppōitum ōīa aui corp' simpl'. Dīm d'. qm̄ ōīa motū in loco est quies i loco. Vt gr. qm̄ quies ē ōīa motū tūmō. a quies i loco est ōīa motū i loco. Et q̄ hī manifestū p se. s. q' quies i loco ē ōīa motū i loco sz p̄uātō/ a hītū. Et hoc pōt itelli d' quiete. q' ē in eo. ex q' ē mot'. sīt d' quiete in eo. ad qō ē mot'. d. Sz hoc d' tēū est simpl'. 1. Sz hoc/ qō dīz ē h' simpl' uō ē dīz. Cum uō ē d' tīnatū h'. quia quiētē ītē dīmi. Et id p̄sentādum ē. Vtrū q' oppōitū motū. ē quies. q' ē ex hoc. 1. ē quies. que ē i illo. ex quo est motus. sīt quies in illo. ad qō est motus. Textus

Dicam' g'/ q' mot'/ q̄ ē i duob̄ sīb̄. tūc ōīa motū ex hoc/ ad sīmī ōīa/ ē ōies in hoc. Et ōīa motū ad ip̄z ē quies. in suo ōio. Et cū hoc duo ā sīt ōie. qm̄ ē i oppōitū i motib̄ sīt ōietās. a uō sit quies ōīa qēti. Et uō sīt n' i ōīs. Vt gr. qm̄ quies i sānitate est ōīa quiēti i infirmitate. Et ōīa motū d' sānitē i egritudīē. Cum ipse ē. ut sit ōīa motū d' egritudīe i sānitate. Cum mot' ī. ad id. ad qō est quies ac. dīgm' ē. ut sit facienq̄ quiētē. Illud. n. qō ōīatur cū illo me/ nec est ōīa huic. Et tūc ipse ē. ut quies i illo dine sit ōīa quiēti i sānitate. AS com. 44

Dicat. Dicam' g'. q' motus/ q̄ ē i duob̄ sīb̄. 1. d' sīb̄ in sīm ex tēsmutāt̄. q̄ est d' affirmatōe i negātōe. Aut d' negō ne i affirmatōe. Dīm d'. ōīa motū ac. 1. q' mot' est d' ōio i ōīa. p̄ ōīa motū. q' est d' hoc ōio/ ad hoc ōīa dīati/ ē quies. q' est i hoc s. i ōio. ex quo ē mot'. Et dicit hoc. q' manifestū ē p se. q' quies i eo/ ex q' ē ōīa motū. a ōīa motū/ qm̄ ē d' ōio. qō ē illō. ad qō pe ueniēt ille motus p̄ītus ē quies i illo gtrario. Vt gr. qm̄ sānai est mot' d' egritudīe i sānitē. Cum ē g' ōīa ista motū ē quies i egritudīne. uō i sānitate. Cum ista quies ē p fectō motus. a p fectō uō ē ōīa ei. qm̄ est p fectō. Et sīl̄ ōīa motū d' sānitate i egritudīē ē quies i sānitate. Dīm d'. a cū hoc duo ā sīt gtrāīa. 1. Et cū hoc/ q' mot' ē ōīs quiēti. duo ā quietes sīt ōie. Cum sīl motib̄ ē ōietās. q' mq̄ quiētē ā dī ē ōietās. Dīm d'. Et n sīt n' i ōīs. 1. Et uō ē ōīa quiēti. u' q' duo quietes sīt i ōīs. Q̄ ad modū uō ē ōīs motū. n' q' sīt d' ōīs. a i ōīa. Dīm d'. Vt gr. qm̄ quies ac. 1. Quō quies i sānitē ē gtrāīa quiēti i egritudīe. Cum sānitas ē ōīa e gritudīnē. Et ē gtrāīa ipsi motū. q' ipse ē ut sit ōīa motū d' egritudīe i sānitate. cū q' es/ ad quā pueit mot'/ dignū ē. ut p fectō o mot'. g' ut sit ōīa. Et hoc itēdebat/ cū dixit.

Q.

Cum ipse est ac. 1. Cum ipse est. nr quies, q est
i sanitate. sit ꝗa motus. q' ē ad sanitatē
Et hæc ē ita. cum motus ē de genere p fectionis.
ad quā pueniat. Si ē p fectio diuuta. q' est
quieta eius po. Et cē ut tie p fectionis ē in qete.
Si g motus d' eg turoie ni sanitas ē ad qm
etē i sanitate. notandū ē ut mot d' eg turoie i sanitatē
sit facies quietē i sanitate. Cum in eo
incitur una ps p' alia quietis. ad quā pueniat. Sic incitē in eo una ps p' aliā hitus ad
quē pueit. Et q' sba motus ē d' genere quieti.
ad quam pueit. a v quē diuisatur sz magis
a nun. ni sit ꝗa. g quies ad quā pueit motus. nō ē ꝗa motus. si finis eius. g quies
q ē i eo. ex quo ē motus. ē ꝗa motus. Et ē
ia. q' ad rūpitur p genere mot. Et ex hi declarabitur. q' quies, quē ē i re. ad quā ē mot. est
ꝗa quieti. q ē in eo. ex q ē motus. Cum ei
motus ē finis quieti, i eo. ex q ē mot. Et q
es, ad quam ē mot. genitus cum motu. g ia
quies ē ꝗa i eo, ex quo ē motus. Et hæc iterū
bat, cum dixit. Cum illo, qd genitur ei i motu
ac. 1. Cum quies, quē genitur ei genere motus
necē ē, ꝗa quieti. ex qua ē motus. ei ista qe
destinatur p genere motus. deni dr. ipse est. n.
ut quies i alledie ac. 1. a quies i alto, nō corrūpit genere quietis i reliq sz q' quies i alledie
nō genitur p corrūptē quietis i sanitē.
Et sili quies i sanitate nō genitur p corrūptē
qetis i alledie. Intentiones nō, i quib, nō est
qietas. sūt ie. que tīsmutē hīnt oppita. s.
tīsmutē. q est aliq ē oppita tīsmutē. i q
p ueit ad illud. oportet aut nō hīt. Y gr. qm
tīsmutē ex cē oppita tīsmutē ex, es. Cum i
istis tīsmutatōib, nō ē quies. Sz illd, qd ē
i eis. ē p nō tīsmutē. si nō fuit aliq' sb'iz.
Y gr. qm si tīsmutē d' fiet i ente. tīsmutat de
fiet i nō ente. Si g nō ens nl' fuit. ambiget hō. a nō uō bit. q' p nō tīsmutē in ente, a quies i eo sit ꝗa alicui. Et si hæc fuit. tē
aū nō oīs quies ē ꝗa motus. aut genitus a corrūptē fuit motus. Sz est manifestum. q' nō dz
dici sile a. Et p nō tīsmutē aut nō est
ꝗa' alicui. aut ē ꝗa corrūptē. Cum corrūptē ex illa sit genitus. aut i illa.

Nū comen. 44.

Cum declarant, q quies ē ꝗa mo. vlt
pscutā d' cōte i tīsmutē. s. Vtrum i
tīsmutē ē quies oppita tīsmutē.
Sic est i motu. aut nō ē quies. a dr. Intentiones nō ac. 1. Transmutēs nō, q' sūt in intentōib, i quib, nō est ꝗietas, sub ille. q hīnt
tīsmutatēs oppitas. deni exp sūt hæc. a di
cit. s. a ac. 1. s. Et transmutē, que ē d' aliq est
oppita i illo genere transmutē. que pueniat
ad illd. deni dicit. oportet nō nō hīent. 1. Et i
istis intentōibus. i quib, nō est ꝗtanē tas.
nō est motus. Nedum ut sit ꝗtanē illo mo.
quo motus sit ꝗtanē. deni dedit exēplum a
dixit. Y gr. Cum tīsmutatē d' cē ac. 1. Et exē
plum ei. qd est. q' tīsmutē sit oppita transmutē. s. a ex illo, ex quo ē alta tīsmutatē
ad illud sit reliqua. est transmutē d' cē, in
nō cē. que ē corruptē. Et transmutē d' nō cē
i cē. que est genitatē. Et ista transmutē,
nō ē oppita p illud ad quod. Et si cē opp

nitum ad nō cē. Et nō est hi motus existens p
se oppositus alij motui p accis. Et tīsmutatē de nō cē, a transmutatē d' illo. s. de qtanō
est p se. aut ē appinquus. ut sit p se. Transmutatē nō ibi, q' differt ibi nō finis. ex illo qtanō
ad suū finem est p se. aut est appinq. ut sit p
se. Transmutē ū ibi. Et hæc nō inuenit i genitatē. a corrūptē. Et cū nātant. q' ꝗietas ui ta
lib, tīsmutatōib, est sz q' transmutē una i
eis, est ad illd. ex q ē sa tīsmutē. Cū cē in
istis duab, tīsmutōib, nō ē n i. alto extremo.
incepit nātur. q' i nō incitur i tlib, tīsmutatōib, quies qtanā quieti. sic incitur i motib, Nz ē quies ꝗa transmutōi. Deni dicit
qm i istis intentōib, ac. 1. In istis. n. intentōib'
in quib, ē genitō, a corrūptē. nō est quies oio. v
sz est i eis p nuatē transmutōis. Et hæc est.
si posuimus, q' nō ē. ex quo posi ē genitē. a
ad qd ē corrūptē, ē aliqd in actu. Cum si hi po
suimus. tūc erit illic duo nō cē. p nuatē in
nō ente. sz q' posimus ipsum cē aliqd. a p nuatē i ente. p nuatē g que ē i ente, si posuimus
ipsam cē quietē. seqtur, ut ni sit ꝗa p nuatē
transmutōis. que ē in nō ente. ē eadē cum p
nuatē transmutōis. que ē i ente. Et sic inter
illas, nō est ꝗietas oio. Cum quies i eo, ad qd
ē motus. nō est ꝗa quieti i eo. ex quo est q
motus. Nisi q' sūt i duob, ꝗiis. deni dr. Si
g nō ens nō fuit ac. 1. Si g nō ens nō fuit
a ib'iz. ipse est ꝗgnati. a p nuatē tīsmutatōis, que est i ente, ē quies. Cum ipse est
magnati ipsa cē ꝗiam motui. Nz p nuatē q
existitur cē quies. Cum si nō ens nō est. ro.
nō est ille p nuatē. que posset ymaginari
q' est quies oppita quieti. que ē i ente. Nz
ymaginatur. q' ista p nuatē, que ē in ente.
a est quies oppita transmutōi ex eo. Cum q
tīsmutatē ex eo nō ē motus. a oīs quies
est ꝗa motui. aut quieti. Si g posuimus
ipsam cē quietē. tūc ēmus iterū duo. Aut p
nemus. q' nō i omū quietē oppitur motus.
Aut dicemus. q' genitē, a corrūptē fuit motus
a utriq est ipse. deni dic. Sz ē manifestum.
ac. 1. Cum nō est quies i rei uitate, sz p nuatē
tīsmutōis, dissoluetur qd dicē. a nō oīs
quies est ꝗa motui. aut quieti. Cum hæc in
rei uitate nō est quies. sz silis quieti. deni d
dic. Aut nō est q' ꝗtanā alicui oio. 1. Et ista p
nuatē, que ē quies sz similitudinē. oppinādum ē.
Aut q' nō est q' ꝗtanā alicui. Aut est q' ꝗtanā
transmutōi. que est corrūptē. Cum ex eo est
principium motus corrūptōis.

Textus.

Et quēit hō. qr in tīsmutē i leo sunt
modi motuum. a mōi quietis nātales.
et nō nātales. a nō ē i alios mōis, tīsmutatōis. Y gr. i altatē. s. ita, q' alia est nā
lis. a alia inātalis. Cum hoies sanari. aut infirmari neutri ē dignū. ut sit nātalis. aū nō nātalis
neq albificatē. neq nigrificatē. Et sz hæc ē d'
augmento. a diminutē. Cum q' ꝗtanē tas istōr duo
or nō ē sz nātū. a ex nātū. g augmentum ni ē
q' ꝗtanē augmento. Et ita idem sermo dicetur
d' genitē, a corrūptē. Cum genitē nō ē nātalis.
et corrūptē inaturalis. Cum hoies senescē est
nātale. Et a nō inuenimus aliqua genitōnes

ad illd, ipse

naturale. ꝗ aliqz inaturalem. Ver com. 46.

Quam nauant. qui mot fuit ꝓ ii ipse. et que quies est ꝓtria ē motu. ꝗ an quiete. Et i motib; ubi incitur ꝓietas. ſz nam. ꝗ nō naturā. ꝗ filii d quiete incipit presentari. Vtū i cetis motib; ꝓis incitur ꝓietas. ꝗ dic. Et q ut hoc. Et qt i ciuitatē i loco incitur duo mōi ſ. naturalis. ꝗ inaturalis. Qm mot lapidis ad ſupnū est violentus. ꝗ ipsius cotāno. ſ. natural. Et filii incitur d eadem quiete i ipse. Qm quies ipsius ē ꝗ quiete ſupnus. Qm quies ipsius est ꝗ naturale ꝗ ſupnus inatural. Et filii quies ſupi est corporalem naturalis. ꝗ ipsius inaturalis. Quēitur g. qz i loco incitur mōi ꝗtrary loco. ꝗ nō in alius gnib; motuū ꝓior. Vt qz i altatōne. Qm nō possum dicē. q alia est ñ ius. ꝗ alia inaturalis. Vt qz. loiez sanari. ꝗ loiez infirmari. Nō. N. existimatur. q loc ē naturale. ꝗ loc inaturale. ſ. i eadem spe. Vt. qz. loiem egrotare. Et loc iterebat. ci dixit. Qm lo sanare. ali egrotare ac. 1. Qm ineit istam dispōnz ē dupl. ut sit naturalem. Et filii ē d alterē. aut ingredie. ſ. Qm nulla alia ñ ficatō/aut mg facto ē dignior. ut sit naturalis. q alia. Et cū nauant/q i ipo aspectu nō incitur i mō alteratōis/ut modus ꝗtrariētis. fiat/q neq ē i motu augmēti. ꝗ dicat. Et ſz loc ē de augmēto. ꝗ diminutōe. Qz d ... nō incitur aliud naturale. ꝗ aliud violentum. Et filii i gnatōe/ꝗ corruptōe. Qm senescē ē ma ad corruptōem. Set senect nō diuertitur i naturalem. ꝗ in naturalem. Et filii iuuenescē ē ma ad gnationem. Sz nō existimatur. q aliud est naturale. ꝗ aliud naturale. Textus

Dicamus g. q si illō/qd fit violente est ex natura. tūc aliqua corruptō est ꝗtraria alicui corruptōi. ſ. Corruptō violenta. que fit ex naturam corruptōi nulle. Sit g. modi gnationis violenti. ꝗ gnatō nō est mēsata aliqua mēsatōe. Et sit g. ꝗtraria eius mōi gnatōis naturalis. ꝗ eiusmōi augmēti. violenti. ꝗ mōi diminutōis. Vt gr. augmētu puerorum ꝓ luxū i comestōe. ꝗ semen luxuriosiz. cum corp ipinguat. et nō ꝓdeniatur. Aureoys comentum. 45.

Quam narauit. q i ꝓmo aspectu existimatur. q i ma spe motuū/q fit in altatōe. ꝗ qui fit in augmēto. et diminutōe. Et uli i alijs trāsmutatōib; nō incitur ꝓietas. sic i motib; qui fit in loco. Incipit narare. q loc acit in ꝓ aspectu. Et ē loc bū qnat. ad/q i ma spe ubi incitur ꝓietas ſz nam. et nō ſ naturalem. Et si loc fuit pole. est/ut i ipsib; oppositis inuenitur ꝓietas loc nō. ꝗ d. Dicamus g. ꝗ ac. 1. Qm filii fuit corruptō violenta. ꝗ ꝓ omē violentū ē ex nātū. Sed ut corruptō sit ꝗtraria corruptōi. Et ē i loc illō ꝓpꝓ ꝓpter ꝗ. est q. q corruptō est ꝗtraria corruptōi. Et loc ē aliud. qd intendit declarare. deinde declarauit quo ordine sequitur his. ꝗ d. Corruptō. ſ. violenta ꝗ ac. 1. Et corruptō violenta est extra naturam. ꝗ qd ē ex nātū/ē ꝗtrariū naturali. g. ꝗ corruptio naturalis/ꝗ violenta fuit ꝗtrarie. Et cū narauit. q corruptio alia ē violenta. ꝗ alia nō violenta. Incipit narare. q i gnatōe incitur loc sic. ꝗ d. Et fuit mōi gnationis ac. 1. Et gnatio violenta ē mōi. qm gnatio violenta nō est naturalis. est una spēs tātū. fuit q. Et alioq mōi/mōi gnationis omnis naturalis. Et hoc/qd dicit. existimatur nō sequitur. Qm cū fit ñ naturalis ē mitatio spēi. existimat. ut ipse qrit. q. ꝗtria eay fuit sanitatis. Qm sanitatis ē una. ꝗ egritudines fuit multe. Et forte ꝗ uiq. una ñ naturalis ꝗtrariatur multis pmulat/oppositae ulis multis egritudib; ſz nō innouia. ꝗ nō latet. Et ay narauit. q i gnatōe. ꝗ corruptōe incitur ꝓietas. ſ. una in spe. Incipit narare. q filii incitur i aug to. ꝗ diminutōne. ꝗ d. Et fuit mōi augmēti. ꝗ ac. 1. Et filii ñ mōi violenti augmētatōis. ꝗ mōi violenti. Et q augmētu sic ē ꝗtrariū augmēto ſz naturale. ꝗ nō naturale. Qm violētu ē ex natura. Et augmētu violētu ē augmētu publicū. qd festinat ante tēs affectu ꝓ multitudinē i lupa. Et sic semē hiemalis in aqua. cū corpus crescit. ꝗ nō ꝓdeperitur. ꝓ multitudinē hymoris. Textus

Set quo est loc i altatōe. Dicamus g. q ſ. est d illa. Qm pole est. ut sit aliqd ex ea violenta. ꝗ alia naturalis. Vt gr. qm quidaz loies euadit ab egritudine. nō i dietetica. ꝗ quidam i dietetica. Illi g. fuit altatō nō natural. ista aut naturalis. Et sic corruptō est ꝗtraria corruptōi nō gnatōi. Et nl phib; loc. Qm nl phiet. ut corruptō sit ꝗtrariū. ꝗ alia delectabilis. Et est corruptō ꝗtria corruptōi. nō simpliciter. Sz ci alia fuit thēa dispōnī et alia est talis dispōnis. Ab comentū. 46.

Quam declarauit. q i gnatōe ꝗ corruptōe ꝗ augmēto inuenitur ꝓietas. Incipit declarare. q filii est i altatōe. Et q latet i altatōe magis/q i gnatōe. ꝗ corruptōne dicat. Sz quo est loc in altatōe. Dicam dr. Dicam g. 1. Q i uno motu incitur ꝓietas. i altatōe. sic i gnatōe. ꝗ corruptōe. et augmēto. ꝗ diminutōe. Dicam dr. Qm pole est. ꝗ ac. 1. Qm pole est. ut quedaz altera alteram violent. ꝗ quedam ñ violētā. Vt gr. i altatōe infirmorum. et naturale i sanitate. Qm quedaz est i dietetica. ꝗ altatō naturalis. et quedā nō in dietetica. ꝗ altaltatō naturalis. Dicam dr. Illi g. fuit altatō ac. 1. Ille cu acit ensis. nō in dietetica. ut secta. Dicam dr. Ista aut ac. 1. qd acit ensis. Vt gr. i septa. Et loc nō. Et qd loc nō ē manifestum i omib; altatōib; d. pole ē g. ut i quib; spē altatōis/iuciatur violēta. ꝗ altatō naturalis. Et dum sit loc. qz difficile ē ueritatē loc ꝓ iunctū. Dicam ē fere incēz ītem d ubio. que declarant. ꝗ d. Et sic est corruptō ꝗtria corruptōi. ꝗ nō gnatōi. ꝗ gnatōni tūc. ſz ipsi corruptōi. Dicit dr. Illi motui. et quo ymaginatur ē pole. ut corruptōi. ꝗ dicit. Et nl phib; loc ac. 1. Et iterum ꝓ ꝓtrabilem corruptōi violētā. ꝗ ꝓ delectabile corruptōi illa. Et forte iterum ꝓ delectabile. qd ē mōis ꝗtrariatōis. Dicit dr. Et est corruptō ꝗtria corruptōi. nō sim

pliciter. Sed ci alta corrupcionum fuit i alio
diffinitione uno modo. et alia alio modo. ci fuerit
modo et dicit. Sed ci dicuntur alti corrupti. ut et
fuit uno modo. et alii alio modo dicto. Verum et
olencia. et obstructio. et calcitratio. Textus.

Sciendum hic quod nationum quietis
motum et motum quietis dicit. quia
cum superius ex hoc est quod instructi
hic vero fuit dicta i loco. Et illo vero ite nomes
fuit ordinatus prius. Cum illo quod transferatur nulli
est ignis superius. et ignis. et aliorum et similia
tione corruptibilia. Et locus ignis est superius
dicitur. et locus illi fecimus propter naturam
et naturale et violentum in naturali. Ad co. 49.

co. 49.

Hic tamen remouendum a motibus predic
ta quos motus sit dicit. et quies est
aucta. Et vult explicare de hoc. Cum enim
dicunt. quod motuum dicorum quorum fuit dicti
si spe. et alii fuit dicti secundum formas. Et fuit ad est
na. et exercitus. Et dicorum et fuit dicti secundum. et
non secundum in respectu eius. Et ipsi fuit ter
i spe. et fuit dicti secundum. et non secundum tm. et
non declarat de illa. quod dicuntur in eo motum est quies. et
in eo. ex quo est motus. Non quies quae est in eo.
ad quod est motus. Et quod due quietes fuit quies
in eo ex quo. et quies in eo ad quod. Et dicit. Sim
et hoc quod naturalium. et. Et iterum p modos motu
tum duos modos motuum dicorum. s. et traiectorum
fuit i spe. et sucienciam i spe. et dicorum secundum. et
non naturalem. Et iterum p motus quietis quie
tes. quae est contrariorum motum. Et. q. d. secundum hunc et in
modum quae naturalium. et fuit modi motum dicti.
et modi quietis et contrariorum motibus et quietibus ipsis. et
deinde idem exemplificat in transmutatione secundum spem. et dixit.
Ad gr. quia superius et. c. 1. Ad gr. quia superius est dicitur in
feriori in loco. sed si quod transferetur naturali superius
est dicitur ad infimum transmutato naturali. Et non dicit
transmutato est contrariorum transmutatio. deinde dc. Et ille due i
tentiones et. c. Et iterum ut in ui. quia ille due et
dictates fuit ille. que dicuntur ci diffinitione
dicitur. que est. Et contraria fuit illa. et maxime di
cit. Non incertum sed et prius. nisi res que fuit i lo
co. deinde di i qualitate sicut filium vicis. Et forte i
tendebat. quod contrariorum est superius simpliciter et inferius
simpliciter est dicendum. quia ut sit i infimum et superiorum
non simpliciter. sicut in uit. Vel i loco aeris. et in loco
aque. Et forte iterum ipsum hoc quod dicit illud.
1. illud gr. quod transferetur naturali superius. 1. sim
pliciter. Et hoc capitulum diminutum est i quibusdam
libris. Et i libro alexandrino incertum sic. Sicut fuit
prius et. Et alexandrino sunt in nebula duorum
modis. Dicit. n. quod dicit. ista. innuit illa. que
disponuntur prius p motus et quietes contrariorum.
1. Ista quod sunt has iterationes prius et denuo. Et
ista exposito non oscuit nebulam. sicut quod accidit
nebulam. Et sua expositio est prius quia nec
Et transmutationes eorum sunt dicit. 1. Et quod fuit et
ne. non transmutationes eorum sunt dicit. Dicunt de. Et
hoc ignis est superius quod. Et iterum ut in ui.
quod illi duo motus. s. ad superius. et ad inferius
qui prius dicuntur. sed quod fuit eorum et
Ad gr. ignis et dicit. tunc autem est sine principio
sicut illud. ad quod motum et. Sicut ad
unum. et quod fuit quietis. Ad gr. ignis et
dicit. nec ab. et sicut illud sicut natura. et non

non naturam. Ad gr. motum lapidis ad superius. et
inferius. Textus.

Et fuit et est non motus quietis. Cum quie
superius est contrarium motum et superiorum ad in
ferius. Et si quies est illic tic ex na
tura. et ille motum est naturalis. Quies quod est
in motum est quies. quae est ex nam motum na
turalem et. Oportet. n. quod est i certo re. non est
i contrarietas. in hoc non. Cum alium est contrarius. aut
ille quod est ad superius. aut ille quod est ad inferius.
et alius non naturalis. Aristotelis comm. 60.

60.

Quam naturam. quod motum contrarium fuit illud. quod
fuit contrarium superius illud ad quod. et illud ex quo
ut superius et inferius i motibus corporum
simplicium. Et quod addit. quod i certo re opponitur
et illud uno motus sicut nam. et non nam. Incep
naturae. quod quies est sua motum i certo re hoc
non. et. Et fuit ac. 1. et amovit duo motus
i certo re. quod fuit ad locum sua. fuit sicut. et fuit
ad locum sua. Et quod alit est nalis. et alter non nalis.
Ita est contrarietate quietis ad motum i eadem re.
s. quies quae est i loco sicut i quo est quies ad
quam est motus. Et quod si motus fuit nalis alii et
re. et quies non naturalis. Ad gr. Cum quies
superius est sua motum contrarium superiorum ad inferius. Si
et quietis fuit illic tria. s. superi. est sicut mo
lentum. Et tunc motum ex illo loco est naturalis.
Et si quietis fuit ignis. tunc quies est nu
lis illic. et motum ex eo est molestus. Deinde de
quies et. c. 1. Et quies sua motum nulli est qui
es molenta. quae est quies ex nam. Et de i
certo re. et quies superius est sua motum contrarium superiorum
ad inferius simpliciter. Et quies et superius
est sua quietis i inferiori. non sicut nam. et
non nam. sicut sicut amice nales duobus sicut.
Et quod iterum declarat. quod diversa dictatis ex
tentes i certo re est sicut nam. et non nam. Sunt
fuit dictates i motu. aut i motu et quietis. Et
ideo dicit. Cum motus est et. c. 1. Cum motus et
non est sunus motum i re eidem. nisi sicut motum quo
quies i eadem re est contrarium motum. et quies sua
quietis. non sicut motum quo motum et sunt i plibus
una sicut sunt sicut. et quietes quae sunt i plibus
una sicut. Cum illi sunt sicut. et sunt ex duobus. et
ad sua et superiorum. Et dubes sicut quod iterum dicit
tate. quod quia omnium unum motum i multo acci
dit sicut sicut sicut nam. et non nam. Ita est motum
duobus sicut i sicut i re eidem. s. quia accidit eis dictata sicut
nam. et non nam. Vt motus ad superius. et ad
inferius. Cum i re eidem ignis aliquem est nalis
et alium non nalis. Et sicut est dictatis dicens.
ad motum. s. quietis ex qua est motus. Sicut quia
illa dictatis non propinquatur i eadem re non ac
cidit. nec nulli sunt nales. Sed accidit i duo
bus motibus i sicut sicut. qui accipitur i re duorum
diversorum. Vt motus ignis ad superius. et terre
ad inferius. Cum sunt sicut et nales. iste ignis et
ille terre. Textus.

Et est locus sicut. Cum si omnis dies
non est sunt sicut. cui non est. d. est. et
sicut et est. tunc quies re.
sicut quietis non naliter. Ad gr. quies tic sup
ius habet sicut. Cum illo quod transferetur sup
ius molestat et labit. Sicut illud quod est. sicut
et est. sicut et est. et sicut. et sicut. Et quod

tinsfertur uolente. est cõtio. Sit g quiescẽs
absq; eo q; quiescat. Et exstinta ã. q; dicẽ a
liquie cessare. aut ẽ dicẽ. q; tinsfẽ nãlr. ly.
locuz. quiẽ hẽt. aut ut sequitur isimul. com. 5.

Oiat. Et est qõ. Vtuz quies ul uolen
hãt gnõnez. Qm si quies uolenta ñ
ẽ sp. q omis quies que nõ ẽ finy est
gnata. necẽ est. ut quies uolenta sit gnã
ta. Et intelligo p gnãtu quietz fra a mo.
Et hoc iterũ bat. ei dicit. Qm si omis q eo
ac. 1. Qm si omis quies nõ est finy. q nõ
nõ est. v. est. necẽ est. ut quies uolenta hãt
gnõnez. Et intelligo p cessatoz ut. ro cessan
duz. Et ay ẽclaratur. q. ex hoc sequẽ. sedẽ
q quies uolenta ẽ gnata. s. fra ex motu ui
olento. Et ideo at i pole. qõ sequitur ex hoc ar.
Illud. n. qõ tinsfertur finyus uolente cessat.
1. Sz si posuimus. q quies uolenta hãt gnõ
nez. fiat sẽ quies natural. sẽ ex hoc. Vtr
qõ tinsfertur uolente tinsferẽ ut cessz. q. d.
qõ motus nãlis. Dicẽdo d. Sz illo. qõ cessat
ac. 1. Sz illo. qõ cessat. sz q cessato ẽ gnat
1. fit ex motu naturali. Az. q tinsfertur ei ẽ ue
lotõ. cui appiquat loco. in q. in ani ẽ cessa
re. Sic est ut posito i motu nãli. a motu ui
olente est ẽcio. s. qm mot ẽ remissus. qui ap
propiquat loco. ay quo cessat. et tũc motus
eius nõ ẽ finy p equiuoc. Et ei sic cessa
to ẽ. nõ ere gnata. Et sic quiescit. q. nõ
qui nãtur ay quietz. Et hoc iterũ bat. et
ait. ergo est quiescẽs ac. 1. Et ei. q. non
nõ uolente nõ nõ. ut cessz. tũc illo. q. mo
netur. est quiescẽs. absq eo. q. quies est gnã
tus. qõ est in uo pria le. Deinde d. Et exstinta tur
ac. 1. Et ai. q. ay oramus. altiz cessare. sed
oramus altiz unoz. ut ut ad cessandũ. et
tinsfertur ad ipsum. ut q. motus a q. quies fit
mfil. 1. ut q. quies ẽ insepabil a motu. ai
gnata ay motu. Et h duo mueiunt in illo.
qõ cessat uolente. q. necẽ ẽ. ut illo. qõ
quiescat uolente. nõ ueniat ad quiescẽdum.
Et sic quies ei nõ lẽbit gnatẽ. textus.

Et est qõ. Vtuz quies h fit ꝗia mo
tus. qui aliqd moueturꝰ. ab alio
quo separatur. ab eo. exstinatur q m
ta. et alteo. qui separatur. Sz q usta quies
est ẽ motu. q. ipse exstinatur. mfil. Ab
alteo. qui ad ipso. est quiescẽs. Det
eius quies ad nõ. nil. q. ad. ẽ h. a qo
dicit. ipse exstinatur. Et nõ dicit. qm motus
pigmoz est. ut ut pigmoz ẽ. ut sic ẽtus mo
tus. qui quies. Deinde pmeuti. 52.

Oiat. Et est q. d. ipse. qo potuit. quies
quies. q. est ipse ex qua ẽ motus
ẽ extinta motu. ex hac quiete. Vtrum
motus pl. Deinde ponit q. ac. d. qm qui
nõ ad et. d. ã. n. q. ad nõ d. aliqua pte. a
separatur ab ea. q. ẽ in eo aliqd d. ire. a qd
separatur. s. dñ moueturꝰ. qm qui separatur ab
ea totali. tũc pfectus mot. a ut remanet d
eo. a quo moueturꝰ. Et ei potest. q. qui ad
iapit mouẽi. q. ad h ẽ quiescẽs i eo. ex q
ẽ motus. dicit. Si g usta quies ac. 1. Si g
ipse mota ẽ q. sers i illo. ex quo manetur.
dñ moueturꝰ. a quies ẽ sua motus. tũc ipse

mota inciunt duo ꝗia ifinit. s. aut q motus.
Et ei iuste hãc qez. iepit tinsfertur ei.
a ore. Ro ipse aut mam ac. 1. Et qo nõ est ui
ex ipse. q. ab ipso aut quiescẽs simpl i eo. ex
q nõ. Et nõ est i eo. quiescẽs. q quoẽ nõ
dñ ẽclãtur. pte motus. qm ẽ. a ore. Et tus
ei quiẽ ãnie ẽ hoc. quoẽ nõ. ac. 1. Et
ei cum motu ẽ impossibile. ut q. delectabile. tũc
motus nõ ẽ quiescẽs i eo. ex q. moueatur.
n q. p. nõ fit. et. s. q. nõ
quiescat. q. omis. est i eo. ex quo mot. q. am
pe i eo. ex q. moueatur. Et hic nõ sequitur ut.
duo ꝗia incipiant in eodem. Et ay. q. est
i hac qez. q. quies ẽ ꝗia motui. incipiat ar
clãr. q. quies nõ ẽ ꝗia p. motus. a motu
fiz in mutate motui. ẽ mot oppositi. Et nõ
pole esse. ut quies. a motus incipiat i oualib
ptib motu. Et nõ ẽ pole. ut duo mot. sui in
ueiant in oualib ptib eius. Sz nec ilo i pe
duit se. ad inicz. d. Qm motus dignior ẽ
ac. 1. Q motus pot aliqd ei quiete in ea
ay q. mota. ei est motu ꝗia. n i oualib pti
b. inuesis. Et ia ostendit. q. quies ei tu ay
motu nõ ẽ conflicta. motu. i. p. ipsa. Et
Qm sequitur ex hoc. p. alio motu i a
sequitur pte. a quiescẽs i alio. Et ei nõ ẽ con
tinua. q. ẽ p. nõ facta. Vide de fine textus. cum 52.

Et sz q. d. pa. qui iuuat pl. a nõ in
ueitur i quibusdam libris. Et forte re
uanit ay ad o plenoru sensu. qui i
illo sy mone negat. ut quies. quae ẽ ex nãli
hãt gnãtez. q. ẽ finy. qõ ẽ ipse. Vt
quies. q. ẽ ex natura hãt gnãtez. nõ tu si
p se sed. p. motu. Et solut q. hãc qez. q. q. nõ
oratur d. q. d. quete nãli. nõ. ac. 1. Et quiet
ipse ac. 1. Et quiẽ. p. sic oramus d. cessatõe.
que ẽ ire ad cessandũ i motib. qm sunt ex
nam. Vtrũ hãt quietez iterata. sic hãc mo
tus naturales. Et nõ iterat p. quietez. oppo
sitez quietez. d. qua dicit pl. q. est sua mo
tus. s. quietez i eo. ex quo. Sz iterat quietẽ
ad quez ẽ motus. Et d. oppositez large. Et
cuz naturam. q. qõ ẽ d. quietis ẽ. nãli. q.
ẽ motum nõ nãlem. a. cessandũ. sed
Sz q. nõ hãt quietez. ipse est oppositus. et
q. nõ hãt quietez. ut dicit. ẽ. ipse. q. non
hãt gnãnez. est oppositus. Ad. 1. Sz
q. hoc sit aliqua. dicunt quiescẽte nolente
a nõ realiter. Et ut sentiat. ut q. et
aliqd remanet. nolente. 1. Qm. ay. q.
aliqd quiescit. hoc p nolente. Deinde mot.
a sic cessaliqd. qõ nequa quiescit sed gnã
nez. Et illo. qõ potest. d. q. d.
ea nolente. ẽ. a nõ hẽt gnãnez. Quia d.
cessatio. ẽ. Et cum quiescit nolente. ẽ mo
tum. sed ipsa nõ sunt per sum. sed ma. sed
tum ẽ. q. hẽt gnãnez. Sz gnãnez i hac quietez
ex cuiez. sunt ea. cuz gnãnez. quietez. ab.
Et hoc sunt negatum in fine. parte. ama
ne nõ nãlib. Sz quies sit a motu. q. est ex
natura. Et nõ. quo ad motus. q. ẽ ex nãli
mutatur. s. qm ẽ ad motum. ita motus
ẽ ea extinsca nolente. Et alie quies sunt
post illum motum. qm quies nãlis. que est a
ei quiete i re. Et. q. sed. ad oratio. ad

modum illud/qd mō ex nām ac.i. Et dē
est a. sz q' ē motus. Que ad modum quies
est in re/sz q' ē motus nālis. s. qm̄ sicut
mot' dr motus d' natu'/a moleto. sta est
d' quite nālī. a molenta. Et questio ad it
ex hx/q' probatur minuta. textus

Et q' quedam hnt motum nāle. a q'
dam hent ex nām. X gr. qm̄ igr hz mo
tum nālem ad supnus. a ad ifenu'
in naturalē/ Quēcūq ē. ytum iste sit q' ut
ulu. aut motu tic. Qm̄ tia mouetur nāl'
ad ifenus. dicamus g'. qm̄ utrūq ē uer
sz nō eodē mō. Sz motus nāles sūt q̄ ny q'
uetate nālī. Et i ipo ē q̄ dus mot' ad supn'
motum ad ifenus sz nām. a nō nām. Et
sz hūc modum ē d' motu quietis. Et dign'
est. ut quies sit oppōita motui: X cap. 5.

Ojat. Et q' quedam sūt motū nāle
a nō nālem. a motus nō nālis est
nālis alti' corpor. X gr. qm̄ tia hēt
motum naturalē. s. ad ifenus. a nō nāle.
s. ad ifenus supnus. Et ignis hz motū nā
lē. s. ad supnus. a nō nālē. s. ad ifenus.
Et ille/q ē ad ifenus ē nāl' tic. Quēcūq ē
g'. qm̄ istor motū ē q̄dus nām motum nā
li. s. vtum q̄dum oppōitum a ē sz q' ē nālis alti.
sūt sz q' est nō natu'. illi. qd hēt motū nā
lē. X gr. vtum mot' q̄dus motum tic ad ife
nus est mot' tic ad supnus. q' ē uolentus
tic. Aut mot' ad supnus. qm̄ ē nālis igm.
Et ipe dicit. q' utrūq ē uiuz. s. q' utrūq motu'
ē q̄dus motum nālī. Sz duob' mōis dm̄sis.
s. sz q' est nālis alti. a sz q' est nō nāl' ipi. a
X gr. motus ignis nāl' ad supnus ē q̄du' mo
tum tic ad ifenus sz q' ē nālis tic. a motum
igis ad ifenus sz q' est nālis igm. Deinde d'.
Et s hūc modum ē d' mōe quietis. i. q' una
quies nālis hēt duas quies. q̄das. s. qm̄
etē illi' rei ex natura. a q̄ etē nālē alti. X gr.
qm̄ quies tic ifenus ē nālis tic. a quies supn'
tic est q̄dia hūc quieti. sz nō nām. Ignis a'
ē q̄dus hūc quieti sz q' res nālis est q̄dia a
lium rei nālī. Et sūt quies ignis hz duas q̄
etes q̄das. s. quietē ifenus molentā. a q'
etē tic ifenus nālī. Et q' notificant. q' a
quies nō oppōi motum i re mutate. si sz pu
tē/a hitum. Notificant ā. q' quodam op
pōitur. hz nō sic mot' oppōitur motui. textus

Sim g' naturam mus de motu/a quie
te. quomodo uterq est unus. Et q'
modo oppōnantur sibi. X com. 64.

Ojat. Jam g' naturam' a c.i. d' motu
quot modis ē unus. iaz. d. d' qm̄te
a' inūcdo p ipm motum. Et sic quies
erit a una tmb' modis. s. vna gnē. vna
spē. a vna nūo. Et illa/que sūt necta i uno
quoq istor/sūt illa. que sūt necta i motu
Jnap Liber. c. phicor Aristotelis.

Sicontinuum/a oppōitum. a oppōn'
sunt/sic pus d' inaumus. s. q'
continua sūt illa. quor ultia sūt
unū. Et oppōita sūt illa. quor
ultia sūt simi'. Et oña sunt i.
inter que nō ē aliquid sū gnis. ipo ē. ut
aliquod continuum sit oppōitum ex indiuisib'.
X gr. ut linea sit continua. a punctus sit indi
uisibil'. a linea sit oppōita ex punctis. Qm̄ ē
linea sit oppōita continua/a punct' indiuisibilis.
qm̄ punctus nō hz ultimū imū. Qm̄ indiuisibile
nō hz ptes ultimas. nz hēt ultimam i sil'. Ad
n. non hēt ptem. nō hēt ultimū oio. Nam ultimum
ē aliud ab eo. cui' ē ultimum. X com. 9.

Iste tractatus/ut dicē alex/sequitur quinti.
Cum i pmo eius utatu d' cōtrariis. quas
posuit i quinto rerum continuarum. a contigua
rum. et oñcum. Sz si illa/que dicta sūt i diffi
nitione continui. contigui. a oñis sūt ita. s. Q' o
tinua sūt illa. quor ultia sūt unū. Et contigua
sūt illa. quor ultia sūt sil'. Et contig'
si. Et consequenta sūt illa. iter que nō est ad
mitū gnis. Impōle est. n. ut aliq' continuum cō
pōatur ex indiuisib'. Et cū posuit hx. a posito
autē ē maifesta ex hx. qd dixit i quinto. a
consecuto nō ē maifesta. p se. Incepit eam d'
clāre. a dixit. Qm̄ punctus nō hēt ultimū a
c'. Et iste s mo sic oppōitur i sua figura. Omia
ex quib' oppōitur continui/diuidūtur i ultimū.
a in hūs ultimum. Ultimū. n. ē ultimū alicui
rei. Sz punctus nō diuidūtur i h' duo. g' continu'
nō oppōitur ex punctis. a nul' ex indiuisib'. Et
a aūt/q' continuet. necē ē ut contiguet. Et
contigua ā diuidūtur i ultimū. qm̄ hūs ulti
mum. puncta aūt nō hēnt ultimū. g' ex pun
ctis nō oppōitur lia. nz ex lineis supficies. nz
ex supficieb'/corp'. Deinde dedit cām i hx. a
dixit. Qm̄ omne indiuisibile nō hēt ptes duas
diuersas. Quar una ē ultimum. a alia illo/
qd hēt ultimū. Et ex illo sil'o/nō expressit
n' manifestē oppōi. Et ptes sūt mōdē. que ē
manifesta. Dni dicit. Neq hūt ultima in
sil'i. qd contigua debēt hē. Continua. n. sicut
diximus contigua habūt ant. quar continent.

Et sequitur nunc. textus

Aut ista puncta sint/aut continua. aut
contigua. s. puncta. ex quib' fit continu'.
Et iste sermo sequitur ex oñ indiuisibili. Sz i
pōle est. ut iste puncta sit ex punctis. a conti
nuato sit. Aut ita. q' aliquid contiguetur s.
totū. Aut alicui ps/ei contiguet cum aliqua
pte altius. Aū aliqua ps cum toto. Et q' i
diuisibile nō hēt ptem. sequitur ut contiguet
sz totum. Et cum aliq' totum contigua bitur ē
aliq' toto. nō fet fiet ex hoc continuū. Qm̄
continuum hēt ptes diuēsas ab inuicem. a diu
uidit i h' ptes/a segregatas i loco. Et ipōle
est ā. ut punct/sequatur punctum. aut in
stās. ita/q' ex eio fiat longitudo. aut tpus.
Cōsequēcia. n. sūt illa. iter que n' ē un
geneum. a iter quelib' duo puncta ē linea.
a iter quelz duo istāca/sunt est tempus.

Iste est sus sill'o. X cō secundum.
a oppōitur sic. Si continui oppōi ex in
diuisib'/X gr. punctis. necē est. ut
qd oppōitur ex illis. ut sint aut continua.
aut contigua. aut oña. Dnde excepit ea ē
continua ex illo. qd declāuit i demostratione
pdcā. Et hx iterō bat/ei dixit. Et ipōle ē.
ut puncta sint continua ex punctis. Deinde
declarauit ā. q' ipōle est. ut puncta sint con
gua. a dix. Et contiguato a c. Et q'. d. Et

cū sint continua. Remanet / ut sint cū continua aut cōtigua. Sz si sunt contigua. necesse est ut unū contineat cum alio. / Aut sz totum. / Aut sz pte. Aut unū sz totū. cum alio sz pte. Deinde incepit ostendere quōmodo plures motus. et dixit. Et qr cum illo / qd dimidio. nō hēt pte. et c. 1. Sz qr illud / qd nō dividitur / nō hz pte. ipse est / aliquē minor tūc maior / n illū. qu est sz totum. Cum duo modi reliqui continua tōis nō incēiunt / n' i lēntib pte. a idīuisile nō hēt ptem. Et iste sūno ē in sua figura. Et cū p sint. q' cum sunt contigua. necesse est. nec ut contigue tur sz totum. Indux idux ipse. qd seqtur ex hoc. a dix. Et cū aliq' toti continua bit a c. 1. Sz contiguato rei sz totum cū alia re f toti ē suppō. a ex superpōne nō fit magnitudo. que antē nō erat. n aliquid hūs ptes. vnde ex suppōe linee sup lineam nō fit magnitudo i latitudine. ci nō suppōatur ex pte latitudīis sz q' est linea indiuisibil'. Et sili suppō supe supe nō facit p finitū. Et qr pūct' est idiuisibil' in omī pte. nō fac aliq' hūs ptem. et continū hēt ptes. Et qd istī s' moies ē sic i sua figura. Continū fit ex rebus. ex quar continuatē fiet magnitudo. Et ē illud. qd hēt ptes. Et omē idiuisile nō fit ex sua continuatē magnitudo. neq aliqd hēns ptes ci continuatur. Cum continuato / a contiguat' eius n' aliud est / q' suppō. g' continū nō oriri ex idiuisib'. Et hoc intēdebat / cū dix. Et dicitur i h' a c. 1. Cōtinuum hēt ptes diuersas ab inicē. 1. Et suppōitur nō hēt ptes. dem dr. Et dicitur in h' a c. 1. Continuum dividitur i h' ptes. nō solūmō i mēte. si i loco. / Aut intendit / nō i qualitē. si i quantitate. Et cū destruxit oriri ex idiuisibib' sz continuatē. aut contiguatē. a aliqs ptūms possz dicē ipz oriri ex consequētib. Incepit destruē istum modum. a dixit. Et ipse est a. ut pūct' sequtur pūctum a c. Et iste s' mo oritur i sua figura sic. Consequēta sunt illa. inter que n' est continuū. Sz inter pūcta / a istāta / sūp ē aliquid intermeū. s. pūcta. a istāta. Ergo continū nō oritur ex sequētib. Et declārat. q' inter quelz duo pūcta ē linea ex hoc. Qr pūctus nō contiguatur cū pūcto. Et hoc declaratur ē ex ptib ut sili. Et ex hi / q' ipse est. ut sepentur a linea. Et hoc manifestū ē ex hoc. q' pūcta sūt ultima linee. Et destruit hūc modū ad continuū. cum notum ē p se. Qr continū nō oritur ex contib tūm. Qr cōta tūm sūt nō contigua. a inter ea ē aliqd etherogeneū. Et ipse ē. ut unū s contiguatur continuatur ex diuersis i sua. Et cū impōe est continuari. Qr inter cōta sit vacuum. Cum vacuum iaz destructū ē. Et si istud vacuū / aut ē diuisile. aut idiuisile. si diuisibile. tūc ille ptes idiuisile aut ultima et. Et tūc continū oritur ex vacuo. si aut idiuisile. a ptes sunt diuisibiles. tunc ex eis nō fit diuisibile.

Tertius.

Et cū / si ita ēt. tūc dimittētur idiuisile cū sua. ex quib oritur unū q' diuisile. Si iaz habam'. q' nullū diuisibile. unū dividitur i aliq' nō hēns ptes. Et ipse est ratio hoc duo / sunt medii. Cum tū / aut est diuisibile. aut idiuisibile. aut diuisibile. aut indiuisibile. et hoc est continū. Et manifestū est ex q' omne continū diuisibile. Continū nō / habens i indiuisibile. tūc diuisibile continuū cū indiuisibile. Cum ptes continū sūt ēt. a sunt continū. Et ēt si alia declarato sūp hoc.

Aristo. 3.

q' continū oritur nō oriri ex indiuisibib. Et sic declarātes sūt in hīcā tes. Et qd pōnit ex hoc ad declārandū. q' cōtinū dividitur sūp i diuisibilia. ad. Et a si est a c. 1. Et a manifestū ē. q' si continū est oriri ex indiuisibilib. tūc continū dividitur in indiuisile. 1. tūc diuisio et pūctū ipse ptes indiuisibiles. Cum omē corp' dividit' i minima corp ex quib oritur. Et hoc iterū bat / cū dixit. Cum i illa. ex quib oriri a c. 1. Cum cū p sumū dinas ptes. quar uisq oritur ex duab' ptib indiuisibilib. tūc utraq dividitur i indiuisile. Cū illa ex quib oritur utraq ps. i illa diuidit. Et cum indixit sillm ypocrim / i quo dic. q' sicut est a c. dem idīmē chaim. ad probandū. oscendēdū i hoc sillo / mō. quo dic. cum illa ex q' b oritur. a c. dethuc dis. ad declārandū oppositi precedētis. Et ē. q' continū nō dividitur in indiuisile. Et fac hoc intendēdo. q' illa sic manifesta ex predic. a dr. Sz cū declārāmū. q' si continū et c. 1. Cum si diuidēt indiuisile. tūc indiuisibile hēt ptes. Et tūc illo / qd pōnēt indiuisibile. est diuisile. Et cū dic. q' continū nō dividit indiuisibile. incepit declarare. q' ex hoc sequtur. Vt continū dividat sp i diuisibile. et d. Et ipse est. ut iterū hoc duo sint medii gemi. 1. iterū diuisibile. a indiuisile. dem dr. Cum res aliq est diuisibil' a c. 1. Cum omnis res mutatio aut transmutatio. aut nō mutat. Sz si mutat. tūc est aut sp i ote. aut dividitur i indiuisile. aut in sp diuisibile. dem dr. Et hoc est manifestum. 1. Et q' ista ē diuisibile continū. s. q' ē illo. qd sūp dividit in diuisile. ut ex hoc s' mē. Et declarat ipsum. ut sit magis manifestum. a dr. Et manifestū est cū c. 1. Et manifestum est ex s' mē predicto / cū p sumū. Qr inter illo / qd dividitur i indiuisile. a diuisile nō est medium. q' omne continū sūp dividitur i diuisile. Cum si dividatur i indiuisile. tūc indiuisile continuatur cum aliq indiuisibili. Cum continua sūt contigua. Et declaratur ē. q' indiuisibile nō contiguatur cū indiuisile. Qr continua sūt illa. q' hēnt ultima alia a se. Vnde ad. q' sūt diuisibilia.

Tertius

Et iste ē ratio eorum est in magnitudine. tempore et motu. s. q' sunt composita ex indiuisibilib. q q' dividitur i indiuisibilia. aut q' nullum eorum est tale.

Aristo. 4. c. 2.

Et ēt cum est ratio i hoc. i tribus speb continui. s. i magnitudine. tempore et motu. Cum illo / qd contingit i aliquo istorum. contingit i reliquis. s. q' si unū sūt diuisile. ut reliqua sit diuisibile. si oritur ex indiuisibilib. sequtur. ut reliqua sit talia. Et cum declarauit. q' ita ē ita ē. incepit declarare hoc ē ipse i motu. ad declārandū hoc ē ipse i magnitudine. Et incepit pr' declārare. q' si magnitudo ē oritur ex indiuisibilib. reliqua sunt talia. Et hoc declārat ē hoc. qd declarat. ad

Tertius

Et hæc declarabit ex hoc. quod declarato. quod si magnitudo quanta ex indivisibilibus. tunc motus illi erit quantus ex motibus equalibus indivisibilibus. Verbi gratia. quod si magnitudo. a.b.c. fuerit quanta ex partibus indivisibilibus, a.b.c.d. tunc motus per illam, a.b.c. quo movetur. in. 4. longitudine. a.b.c. quem ponit esse indivisibilem.

Dicit declarare. quod si magnitudo ex quantum ex indivisibilibus necesse est. ut motus quantus ex indivisibilibus. Deinde cum hæc declaraverit. innuit ipse sequens ex hoc quod motus fit quantus ex indivisibilibus. ex quo tali modo. quod magnitudo est quanta ex indivisibilibus et hoc intendit. Et manifestum est. quod si magnitudo fuerit quanta ex indivisibilibus. quod motus erit quantus ex indivisibilibus. cum ea quantitatis motus erit ad quantitatem magnitudinis. quod motus erit equalis magnitudini. quantus illi partibus illi. Et quod hoc est manifestum per quantitatem declarat hæc solo exemplo. Et ponit magnitudinem quantam ex tribus magnitudinibus indivisibilibus. s. a.b.c. Et ea in hoc manifestum est. quod motus per magnitudinem a.c. est equalis ei. Et fiat partes partibus. quantum quidem sic dicit motus. d.b.z. per magnitudinem. a.c. Et manifestum est. quod totus motus. d.z. est equalis magnitudini. a.c. et partes partibus. Erunt quidem partes tres motus. d.b.z. sicut tres tribus partibus magnitudinis. a.b.c. Et partes. a.b.c. sunt indivisibiles. quare partes tres. d.b.z. sunt indivisibiles. Et sicut partes equalis parti. a. ad b. parti. b. ad z. parti. c. Et quia magnitudines sunt indivisibiles. motus erunt indivisibiles. Et ea declarant. quod ea magnitudo fuerit quanta ex indivisibilibus. quod motus erit quantus ex indivisibilibus. Declarant ea. quod ea motus fuerit quantus ex indivisibilibus. quod motus ea est quantus ex indivisibilibus. s. 12.

Si quidem necesse est ea motus fuerit ut aliquid moveatur. a ea aliquo movetur ut motus fit. necesse est. Ut motus sit quantus ex indivisibilibus. 12. quidem movet per se a motu. s. quod per. d. motum. b. et per. c. motum. z.

Quam posuit quod ea sunt motus. necesse est. ut res res mota sit. Et hæc posuerat. quod mota quæ sunt sicut magnitudines indivisibiles. sunt indivisibiles. sequitur ut isti motus indivisibiles habent res motas. Hæc omnis motus sunt in motu. Et quia isti motus sunt indivisibiles. necesse est. Ut res mota sit indivisibilis. Impossibile est. ut motus sit maior motu. Et indicat hoc per formam illi. Verba. a dicit. Si quidem a. c. 1. Si quidem necesse est. ut ea sunt motus. ut res mota sit. quia et possunt motus indivisibiles per magnitudines indivisibiles. a res mota non est maior motu. nec magnitudine per quia non. necesse est ut res non possit moveri. Ex quo sequitur. ut mota quantitas sunt quantitates ex indivisibilibus. s. mota in ipsum. Deinde dicit exemplum. a dicit. 12. quidem a. c. 1. 12. quod est res non/movetur per indivisibile. quod est per. a.b.c. motum indivisibilem. id est per. d.b.c. motum. d. et motus non per. b. quod est per magnitudinem. motum hæc non per partes indivisibiles. quæ est. c. motum indivisibilem. quod est. z. 12. quidem quod est res mota. est necesse indivisibilem.

Si quidem necesse est in motu ubi ibi/ut non infinite moveat. a 12. est motus ad ultimum. ad quod moneba. Verbi gratia. cum si aliquis ambulat ad aliquem tantum. ipse est ut simul ambulet ad illam civitatem. a cum ambulavit ambula ad illam civitatem. a in motu. 12. per spatium. v. quod necesse est. ut si motus non pertransit spatium. 11 per illum movetur per ultimum. 11 sit indivisibile. Cum vero non per illum spatium. ipse est. ut sit quietus. aut pertranseat ultimum. Sed est in dispositione media. Et si quidem in simul sit pertransire a pertransivisse tunc ambulans. vero ambulat. vero ambulavit. a pervenit ad id quod iterum abat. a movebatur ad id quod pervenit.

Quidam declarant. Verba Averroys commentatoris. 9.

quod ea magnitudo sunt indivisibilis. necesse est. ut motus sit indivisibilis. a motum. s. quod illud sit indivisibile. Et sit motus. ea ea quantitatis motus est quantitatis magnitudinis. In capite declarare ipse. quod se ex hoc. quod motus sit indivisibile. a per magnitudinem indivisibilem. ad. Sed quidem ad. 1. Si quidem necesse est in omni motu vel loco in loco. ut non amplius moveatur. a perficiat motum. a pervenat ad locum. quo movebat. id est movere. Cum motus incepit. quod motus perficiatur. Et est possunt. quod ipse est. ut res non moveatur amplius. a quando iam perficiat motum. s. quod in eodem instanti sunt una hæc duo. Nam in quo movet per magnitudinem est aliud ab. quod in quo perficitur motus. Deinde exemplum de hoc. a dicit. Verbi gratia a. c. 1. quem instans in quo dicit ambulare. aliud est ab. quod in quo dicit ambulasse. Et ea possunt hæc primum. quæ est manifesta per se. quia id quod iterum abat de stuere. ad. Et in motu. 12. a c. 1. Et ea declarant est. quod ipse est. ut res mota simul pertranseat spatium. a quando iam perfecit fuerit ipsum. a fuerit positum. per motum. 12. quod est indivisibile per spatium. g. quod est indivisibile. Et motum existente. s. 3. quæ est per. d. b. z. quod necesse est. ut istud spatium sit indivisibile quod est extra positum. quod est ipse. ut motus indivisibilis sit per spatium indivisibile. Et ea posuit in hoc sermone. quod quia. 12. non per spatium. a.b.c. quod est composita ex magnitudinibus indivisibilibus. quod est in hoc motum per partes indivisibiles. quæ est. c. motum indivisibilem. quod est. z. 12.

mul si ambulat ad balneum. qm̃ē i balne.

Et si aliquid mō p spacium. a. b. c. motus quo mō. est. d. h. z. Sz nl mō or p. b. q. nō hz ptes. et est ps. a. Sz iaz moueb̃atur. ovtus gl̃ est oppositus ex ñ motib̃. Et aliquid movetur. a. ñ ia moueb̃at absq; eo q. sm̃ip moueb̃atur. Jam. n. ptes sint spacium absq; eo q. sit iens. Est gl̃ aliqd qd̃ iaz ambulant absq; eo q. i oi hora abulet. Jaz. n. p hoc spacium ambulant absq; eo q. sit ambulās in hoc spacio. i omi hor. q̃ i natus ē moueri.

Nemoys comentū. 8.

Quam idupat ipo. qd̃ sē ex hoc. q. motus idiuisile hāt motū p mā q̃ q̃ pcius idisibilium. a. aduersam forte nō accedit hoc. hz iam declāuit ipz. Incepit idūcē ipole. qd̃ sequitur. si nō fuit motus p mā q̃ q̃ ex. Et ē aliud. q. sequitur ex 1a ie. Contingit. n. a ut mot p magnitudiē idiuisile sit opposit ex finib̃ motuum. nō ex motib̃. a. ē aliud ipole Aut qd̃ det. q. movetur pcius p mā q̃ q̃ p cius. Et tūc ostendit ipole pcedit. a. d. Et si aliquid p mō p spacium et c. 1. Et si posium. q. aliq. movetur p totum spacium. a. b. c. absq; eo q. moueat p mā q̃ q̃ idisibilium. a. b. c. Sequitur. ut motus per hāc totam magnitudiē sit opposit ex motib̃. d. h. z. dein dic. Sz nl oio ex motib̃ movetur a ē. 1. Et cū motus p totam magnitudiē. a. b. c. fuit opposit ex motu. q. est p magnitudiē. a. a magnitudinē. b. et p magnitudiē. c. Et nl oio movetur per aliqd̃. qd̃ nō hēt ptem. Sz nō ūe dī d ullo. qd̃ moueē i mā q̃ q̃ istar pcius idisibilium. nisi ipm iam fuisse. 1. pficē motum. a quescē nō moueē. Ex quo sequit. ut mot qui ē p magnitudiē opposita ex idisibilib̃ sit opposita ex ultimis motuum. nō ex motib̃. s. ex quietib̃. Et hoc est aliqd. qd̃ iaz moueb̃at. s. absq; eo q. prius mō. Et hoc intendebat cū dix. Et est aliq. motus. a iaz moueb̃atur a ē. 1. oftendit. n. in moto p magnitudiē. a. idiuisibile. ut i illa moueatur absq; eo q. i alia pars hoīis missi ad ipam. Dein idupat exēplū dicēdo. si hoc. a dicat. Ent gl̃ aliqd ex ē. 1. pcius. n. ex hē positē. vt sit aliqd. qd̃ iaz ambulant p aliq. spacium. absq; eo q. i aliq. ñ est ab abulās ad ipm. qd̃ ē valde ioppiale dentō. s. in omi hora. qua inatus ē moueri. 1. Et hoc necē ē i omi. qd̃ inatus ē moueri. s. ut nō iacet dicatur. qd̃ iaz ē motus. absq; eo q. prius moueb̃atur.

Textus.

Sl gl̃ necē est. ut i quolz. aut sit quiescēs. aut ut moueat. sē ut sit quiescens i mā q̃ q̃ pcius. a. b. c. Ex quo sequitur. ut aliqd sit insil gtē quietis a moueatur. Qm̃ ē motus i toto spacio. a. b. c. a quiescēs i mā q̃ q̃ pcius. gō ē quiescēs i toto. Et si ptes motus. d. h. z. idiuisibiles motus. possile. n. ē. ut mot sit. a nl nō. h ē quiescens. Et si nō fuit mot. p le est. ut mot nō sit opposit ex motib̃ quiete.

Je oggiat predā. Ad comentū. 9.

Hoc vult idūcē ipole. qd̃ sequitur ex oib̃ dictis. quib̃ usus est i destructē eius. q. motus sit idiuisibil. aut opposit ex idiuisil. Et ab mato ūtī sili ē tūc. Si omis res necē est. ut sit aut quiescēs. aut mota. Tūc motus. h. idisile p spacium. a. b. c. q̃ mā q̃ q̃ ē idiuisile. aut ē motū p mā q̃ q̃ pcius. a. b. c. aut quiescēs. a iā ē motū. Et i pole est. ut moueatur. Qm̃ qm̃ aliq̃ fuit i mā q̃ q̃ dicitur ē motus ia. Et quo sē. ut aut isimil moueatur. a ia est motus. Aut ut sit motus absq; eo q. prius moueb̃atur. a totū h ē ipole. Et si nō fuerit motus i aliqua hā p mā q̃ q̃ pcius. a. b. c. necē ē. ut sit quiescēs. i mā q̃ q̃ cius. Qm̃ si inatū ē moueri. a nō moueatur. erit quiescēs. Et sic mot p magnitudiē. a. b. c. ē opposit ex quiete. a erit quiescens i magnitudiē. a. ē quiescēs i mā q̃ q̃ pcius. Sz positum ē ipm moueri p totam magnitudiē. qd̃ ē idiuisibile. Et cū declarauit ipole qd̃ sequitur ex hoc. q. motus sit quiescēs i mā q̃ q̃ pcius magnitudīs idiuisil. declarat ut impole. q. sequitur ex hoc. q. sit motus. a d. Et si ptes mot. d. h. z. a ē. 1. pole est. ut motus sit sim̃ moto. Impole. n. est. ut motū sit sine moto. moātur p idiuisile. Et ulī p equale est. cū fuit disile. nedū cū fuit idiuisile. Et cū nō fuit motus. erit quiescēs. Deinde dicit pole. n. ē. ut motus sit opposit ex quietib̃. a aut ex ultimis motuum. Et totū hoc est ipole. Et cū destruxit omis i hoc sillo. qm̃ ip posuit o dñtes. a si magnitudo fuit idiuisil. q. motus est idiuisil. 1. opposita ex idiuisil. Conclusit opposita partis. Et ē. q. magnitudo nō ē opposita ex idiuisil. Et iste p me opposita ex tribus sillis ypothesis. Quoz primus est. q. si magnitudo fuit idiuisil. motus erit idiuisil. Secundus est. q. si motus fuit idiuisil. motus erit idiuisile. Tertius ē. q. si motus fuit idiuisile. tūc mot isimil ia est motus a moueē. Aut motus erit opposita ex quietibus.

Textus

Et ad motū logitudīs. a mot necē sē ut tps sit idiuisile. a opposita ex istis tribus. que sunt idiuisibilia. Si gl̃ si fuit diuisile. a id. qd̃ ē equale velocitatis pcisit i minori tpe p minus spacium. tūc tps a erit diuisile. Et si tpus i quo illo moueatur p spacium q̃ fuit diuisile. tūc spacium. qd̃ ē ps. a. erit opposita idiuisibile.

Nemoys Comentum. 10.

Et declarauit. q. magnitudo nō est idiuisil. Qm̃ si fuit idiuisil. mot nō erit. Incepit declarare. q. sit declarabile ex tpe. s. qm̃ cū fuit positum. q. magnitudo ē idiuisil. oftendit i tpe id. qd̃ oftendit i motu. s. ut idiuisile sit. Ex quo accit. ut nō sit velocius. a tardius. ut post dicit. Et hoc intendebat cū dixit. a. a. motus a ē. 1. Et sic oftendit i longitudīe. a motu. q. si logitudo fuerit idiuisil. sē ut mot sit idiuisil. Et ulī oftendit i longitudīe. a tpe. s. q. cū longitudo p qua ē motus. fuit idiuisil. sequitur ut tps a sit idiuisile. opposita ex q. 2. que fuit idiuisibilia. Et cū declarauit. q. cū magnitudo fuit erit opposita ex idiuisib̃. sē ut tps sit opposita ex idiuisibilib̃. Incepit declarare. quo sequitur. q. si altū fuerit diuisile. reliquum erit diuisile. Qm̃ hoc declarato. declarabit quod. Et dix. Si gl̃ fuit diuisibile a ē. 1. q

·G·

si g̃ magnitudo p ē mot̃ p qua ē mot̃ finit
dimi. Et est notu p se. q illo qd ē equali
uelocitate si pertransit p aliqua magnitudo
i aliq tpe. necesse ē ut transeat p aliqua par
tē illius magnitudis i questa illi tpis. Qm ē
magnitudo illius finit diuisibilis. necesse ē. ut tp
sit diuisibile. Nā ai possimus magnitudis di
uisibilis. p qm moueretur ree motus i aliquo
tpe. pbl est ut moueat p medietatē illius. m
medietate illi tpis. Et sic tps diuidetur neca.
Et ai neat. et illo qd ē equali uelocitate pertransit
a c. sumetur equalis. s. a illo qd ē equalis
uelocitatis. p tansit spacium min. i tpe minori. Et p
hoc ostendetur. q aiz magnitudo diuidi. tps di
uidetur. Et forte est error i scptura. Qm i libro
alex inuenimus loco istius. ai in minori equal mot
pertransit minus. a. Et i minori magnitudine qd
est equal mot pertransit p tps minus. Et forte
ciz declarant. q aiz magnitudo finit diuisibilis.
tps est diuisibile. declarat ai sic. qd ita ne
bat. s. q ai tps finit diuisibile magnitudo est
diuisibilis. Et hoc manifestum ē ex hoc. Qm ai mot
qd ē equalis uelocitatis mouetur p aliqua magnitudis
ai diuisibilis tpis. diuisibilis magnitudis.
Et ai declarant. q aiz tps finit disibile a ma
gnitudo est diuisibilis. finit declaratum. q si magnitudo
est diuisibilis. tps est diuisibilis. Qm de hoc
ante. declaratum est oppositum prius. Et i hoc ad
ita declarat hi motus. quae ē ita spacii.
a tpis. sic ab. ut p ista spacii. et motum.

Tertius

Et si omnis magnitudo est diuisibilis magnitudis. nā declaratum ē.
q ipse est. q magnitudo oportet ex
diuisibilibus. a omnis magnitudo ē a tempus. nā
est. ut uelocitas i equali tpe ai motu tardio
ris mouetur p manus. a i minori tpe p celeri
tate quoad ostinatur uelocius. Sit g. q. a. uelocius.
b. qm uelocius ē illo qd acl mutatur. a tps i
quo mutatur. a. d. c. i. b. sit z. h. nō pōt i eo
pueniri ad. d. g. i equali tpe uelocis pertransit
spacium.

Aliuys comentum .11.

Qm declarant. q magnitudo a tps sequitur
se i diuisibilitate. a i inuisibilitate. Et iterum
dicit declarare. q p uelocius a tardius
quae tut i infinitum i motu. ar. q tps ē diuisibile
a q magnitudo ē diuisibilis sp. a q. auferetur diuisi
bilitas a tpe. a a magnitudine auferetur uelocitas
a tardoitas. Et poit uelocissimum. q nl ē ue
locis a tardissimus. q nl ē tardius. ad. Et ai
ois magnitudo ē diuisibilis i magnitudine. s. diuisibile
tam dr. Iam declaratum ē a c. i. a. Qm declaratum est.
q omne oppositum dicitur i ea. et quibus opponit.
Et ē declaratum. q impossibile ē. ut aliqua magnitudo
pertranseat ex indiuisibilibus. quia manifestum ē. q omis
magnitudo dicitur i magnitudine diuisibili. d. Et
omnis magnitudo ē ota. i. se ex hoc. q omis ma
gnitudo diuidatur i continui. Et ai possimus. q omis
magnitudo diuidatur i continui loco pte. i hi libri.
Intuitat omis. a dicit. Necesse ē. ut uelocis ac. i. q
Et aiz magnitudo diuidatur semp i diuisibile. a sili
tpis. se. ut uelocius a tardius fit. ut quod
dicitur. uelocis. n. mi i respectu tardi. Et ē
illo qd pertransit i equali tpe tpis pertransit tardi
tatis mai spacium. ymo pertransit mai a i mi
nori tpe. et a pertransit equale. Et intendit p hoc

q ai uelocis hi hab tres dispes. manifestum
est. q pertransit spacium. p qd mouet tardius
i minori tpe. a pertransit tardius i tpe equali mo
tu uelocitatis p min spacium. Si g magnitudo
nō diuidetur in re diuisibile. nō ē possibile. ut
uelocis moueatur p magnitudis diuisibilis i ali
quo tpe. ut motus tardi i illo tpe. Qm tuc
diuideretur id. qd nō ē diuisibile. Et sic ostendetur
diffio tarditatis. Et ē. qd mo i tpe. i quo
mo uelocis p spacium minus. Et ē ostendetur a
diffio tarditatis. destruetur diffinitio uelocitatis.
Et ē. q mo i tpe equali p magnum mai
et tardius diffinitio tardioris. q. i illi. ex diffi
nitione uelocitatis. a d. oponetur i minori tpe per
spacium maius. ut appat ex eo mag. qd est
i minori tpe. mo p spacium mai. q to mag mo
bit i eo p spacium equale. Et aiz declarant. q
ponendo magnitudinis ē oppositum ex diuisibilibus
uificabitur diffinitiones. quibus diffinuit uelocis
a tardius. incepit declarare hoc. Et p declara
tē. q uelocius pertransit i equali tpe maius spa
cium a d. Si g. a. ac. i. ponatur g duo mota.
s. a. a. b. et sit. a. uelocius. b. et moueatur p
spacium. c. d. Et q uelocis. s. a. pueniet ad. d. in
minori tpe. q tps in quo pueniet. b. qd ē tardius.
q est uelocitatis translatio. Sit hoc tps. z. h. a
Et manifestum ē. q i hoc tpe nō pueniet tardius
d. c. ad. d. g. nectē moueb̃itur p min spa
cium. q sit spacium. c. d. Sit g. c. k. g uelo
cius ē illo. qd semp mo i equali tpe p spacium
maius. a tardius p spacium min. Et ai de
clarant hoc p exemplum. incepit a declarare. q
i minori tpe moueatur p maius spacium. Et
est secunda diffinitio.

Tertius

Et a i minori tpe pertransit mai. patet g.
q i tpe i quo. a. pueniet ad. d. pueniet
ad. b. qd ē tardius ad. k. Et q. a. p
uenit ad. d. i toto tpe. z. h. pueniet g. a ad
t. est i minori tpe. h. Si g in tpe. z. l. b. g. pe
transit. c. k. i tpe. z. h. et. a. pertransit. Et g id
qd pertransit. a. ē maius. q. c. k. Et tps. z. l. ē
min. q totum. z. l. k. h. g i minori tpe pertransit
maius.

Aliuys comentum .12.

Dicit declarare p exemplum a. quod se. q. ce
uelocis pertransit i minori tpe spacium maius.
ponendo. q uelocis ē. a. tardius. b. Et ue
locius moueatur p longitudinem. c. d. i tpe. z. h.
Tardius g. s. b. pertransit i hoc tpe. d. in ce
minori. qua. c. d. Sit g. c. k. Et ponam g. q. i
uelocis moueatur p longitudinem maiorem. c. k. q
minorem. c. d. a sit longitudo. c. k. t. Manifestum
est g. q illam pertransibit i minori tpe. q tps. in
quo pertransiuit totum. c. d. s. tpis. c. h. Sit g
hoc tpis. z l. g. a. uelocius pertransit i tpe. z. l. a
qd ē mi tpe. z. h. spacium. c. k. t. qd ē maius
spacio. c. k. qd pertransiuit tardius i tpe. z. h. ma
ius. Et hoc intendebat declarare ante dicit. g p
uentus ei. at. Et ai intendit puentus. a. t. ad.
t. qd ē positum iter. k. d. ita q. c. t. sit ma
magnitudine. c. k. a minor. c. d. a pertransit. cui
i. a. est i minori tpe. q sit tps. i quo uelocius p
uenit d. c. ad. d. a tardius d. c. ad. k. Et s mo
residuus ē manifestus. Et ex hoc manifestum ē.
q necesse est. ut magnitudo diuidatur semp
i diuisibilia. Qd modum ai finit positum. q. q

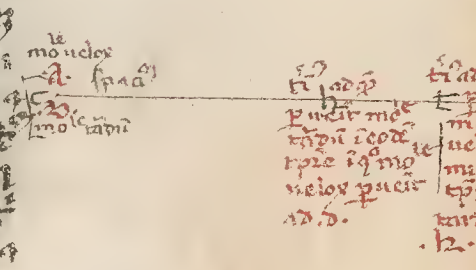

magnitudo ē tēs. sē ut uelocitas tardi fit
tēs. Sz ꝑ ꝓsecutō est ꝓsecutō ꝓcē ex po-
sitione. Secundū uō positionē a ꝑte. Et rō ī hꝰ
declaratū ꝓ ē ꝓiectis. ut existimat ꝓpa.

Et ad ēcplā. q uelocius ꝑtēsit ī minori textus
tpe ꝑtransit spacium equale. cum ergo ꝑ
transit spacium longius ī maiori tpe, q
sit tpe ī quo ꝑtransit illud tardius. ergo ad idem
ꝑ se. tunc ꝑtransibit spacium longius ī maiori tpe. q
tpe. ī quo ꝑtransiunt ūnus spacii. Vbi gr. q
spacium. l. m. ē longius spacio. l. n. et tpe. b. z. h.
ī quo ꝑtransit spacii. l. n. est maius tpe. z. q. ī
quo ꝑtransit spacium. l. m. Et q° sequitur. q ī tpe
ꝑtransit. c. q. ī quo ꝑtransit. fuit minus tpe. z. h. q
ī quo tardius ꝑtransit spacii. l. n. et q ē mīus mīs
ē est minus. q° necē est. ut moueatur ī
tempore minori equali. Reuoys comē. 13.

Vlt declarāt. q uelocius ꝑtransit ī mio
ri tpe spacium equale. quā ergo ꝑtran
sit ī tpe maiori spacii maius. q tardius q ꝑ
transit tardius. Necē est. ut ꝑtransiat spa
cii. qd ꝑtransiunt tardius ī maiori tpe. q tpus ī
quo ꝑtransiunt maius spacium. Et qd ē minus
minore. est minus necē. Et d. Quā ergo ꝑtransit
ut. i. Quā ergo uelocius ꝑtransit longius spacium ī
minori tpe. q tpus ī quo ꝑtransiunt illud tardius. Vt
declarātur est ut ergo uelocius accipi ꝑ se. a fuit q
gratius. quo ꝑtransit utrumq spacium. s. spa-
cium qd ꝑtransit tardius. Et spacium qd ē maius
illo. s. qd uelocius ꝑtransit ī maiori tpe. Tunc ꝑtra
sit spacium maius in tpe maiori. ī quo ꝑtransiunt spa
cii ūnus. s. p qd moueretur tardius. Et q
maius istorum duorum tpor ē minus tpe. ī quo tardius
ꝑtransit illud spacium. Ordinatius ē. q tpus minus
tpe maiori. Et est illud. ī quo ꝑtransiunt uelocius
breue spacium. s. Spacium p qd mō tardius est
minus multum. q tpus ī quo ꝑtransiunt ī tardius.
Dein d. Vbi gr ac. i. pōnatur g spacii. l. m. lon
gius spacio. l. n. Et pōnatur tūc. z. h. tpus ī quo
ꝑtransit spacium tardius. l. n. et. c. q. tpus. ī q° ꝑ
transit uelocius spacium. l. m. maius minus quia
tpus. c. h. Vt ꝑius declāratū ē. Et cū ponunt duo q
spacia inequalia. q ponunt q uelocius moueat ꝑ
maiorē longitudinē ī maiori tpe. q fit tpus. ī q°
moueat tardius ꝑ magnitudinē minorem. Et ita ꝑ
loco spacii maioris. l. m. q minoris. l. n. Et loco
tpis maioris. c. h. et minoris. z. q. g° si tpus.
c. q. ac. i. sequitur g si tpus. z. q. ī quo uelocius
moueatur ꝑ magnitudinem minorem. q est magnum
l fuit minus tpe. z. h. ī quo tardius mouet ꝑ minorem
magnitudinem. s. spacium. l. n. Vt tpus ī q° uelocius
moueatur ꝑ minus spacium. s. l. n. Et sic tpe. z.
fit nō multum. q tpus ī quo tardius moueatur
ꝑtransiunt hoc spacium. s. minus. Et ē tpus. z. h. q
necē est minus tpe. z. q. cū ita mot minus ꝑ minus
spacium ī maiori tpe. q° tpus. z. ī quo uelocius mouet
ꝑ spacium ꝑ qd mō tardius. necē est minus tpe
in quo moueatur ꝑ magnitudinem maiorem l ma
gnitudinem. Et iam patuit. q illud tpus ē minus
tpe. ī quo tardius mouet ꝑ minorem. q° tpus ī quo uelocius moueatur ꝑ minorem magnitudinem
ē minus multum. q tpus. ī quo tardius mouet ꝑ hanc
magnitudinem. Deinde dicit. Et ēstum g ut moue
atur ī maiori tpe equali. i. declaratum ē g ex hꝰ. q
potest fieri uelocitas. ut ꝑficiat spacium equale

ei ꝑ qd tardius mouet ī tpe minori. Et hoc iterum bis.

Et si omne motum necē est. Textus
ut moueatur. aut ī tpe. aut ī maiori. aut
ut ī minori. Et ꝑ qd mō ī tpe equali
est equale ī uelocitate. ut uelocitas mō est equalis
uelocitati. m tardius. Impossibile est ut uelocitas
moueatur ī equali tpe. aut ī maiori. ꝑ prima
pte. ut uelocius ꝑficiat ī minori tpe. Nicom. 19.

Hoc est aliud declāratū. q uelocius ꝑtransit
spacium equale ī minori tpe. Et ꝑ hoc declā.
quod duo mobilia quorum ꝑtransit unum spa
cium. quorum altū ē uelocius altero. possūt ꝑficere
locum ꝑficiat illud spacium. dūtō equali tpe. ī
qui ꝑficiunt tardius. aut ī minori. Et ipse
est. ut uelocius ꝑficiat illud ī maiori tpe. Cum ergo
qd mō ī maiori tpe ē tardius. Et fuit ē ipse ē.
ut ꝑficiat ī equali tpe. Et cū uelocius non
moueatur ꝑ illud spacium ī maiori tpe. nec ī equali
necē moueat ī minori. Textus

Et q omnis motus ē ī tpe. q ī omni tpe pōt
ē motus. Et omne motum ꝑ ē ī mo
ueatur uelocius. a tardius. q ī omni re est
motus tardior. a uelocior. Et cū ita sit necē
est. ut tpus sit ꝓtinuum. Et intelligo ꝑ ꝓtinuum di
ꝑ ī diuisibile. Continuum. n. cū ī illo mō ē pōtum nec
esse ē. ut tpus sit ꝓtinuum. Reuoys com. 14.

Quam declārant ꝑius. q si magnitudo fuit
diuisibile ī infinitum. q uelocius a tardius
incipiunt ī infinitum. Vlt declarāt eos. Et
est illud. qd intendit ī hac fine. Et ē. q uelocius
a tardius ꝑficiunt ī infinitum. sē q magnitudo
sup diuidūtur ī diuisibile. Et declarant q si magnitudo fuit diuisibilis. q uelocius a tardius fuit di
uisibilia ī infinitum. Q diuisibilia magnitudinis ē cū ī diuisibile uelocitatis a tarditatis in
infinitum. Et uelocitas a tarditas fuit signū diui
sibilitatis. Et signū dūtūa fuit illa. q quantū
ī tinis cāis. s. q cū pōtum cā. sequitur signū. a cō.
Et nō incipit declarare ꝑ secundū. Si g ex cā.
d. secundū cā ex signo a d°. Et q declāratum
est. q omnis motus ē in tpe. a ē manifestum ꝑ se
q ī omni tpe pōt ē motus. a q omne motum a
liquo motu pōt mouēi uelocius illo motu pōito. a
necē ad ī aliqua pte illi tpis. Et cū hꝰ fu
erit positum nō. s. q in omni tpe pōt ē uelocius
motus uelocior motu pōito. s. q fit ī pte illi
tpis. necē est. ut tpus sit ꝓtinuum. Cum autem
omnis motus est in tpe. declārātum ē ī hac
tpe. Cum ī omni motu ē pri a posterius. a pus a
posterius fuit ī tpe. q° omnis motus est ī tpe. a hoc
declarabitur post. Et ī omnī hac ꝓpe. s. q omis
motus est ī tpe. Et nō ē ꝓtentus hic q° quā
tendit ꝑ omnis ꝓpe. quē ī nō sufficiunt ad illa
g°. s. diuisio. Q in omni tpe pōt ē motus.
a q ī omni tpe pōt ē motus pōt ē uelocior a tar
dior motus. Cum ex hoc sequitur. q ī omni tpe pōt
ē motus uelocior a tardior. Q q aliqs pōt di
ē cū si accidamus. q ī omni tpe pōt ē uelocior.
ad nō ī tpe si i q. tō idem q mensura. s. q omis
motus ē in tpe. Et quē ō hac ꝓpe dicētur. Q ī
omne motum pōt motum motu uelocior fuo me.
Nam declāratum ē. q motus motum nullum ē tiat
uelocitate. a tardior. Et cū ī ꝑ ē. ut sit q
uelocius. Vt post declārabitur. q° ꝓ q pōtum hꝰ
pōt. est ī pōt. Ad hoc autem dicimus. q ē motū

omne motum p
motum, motum
uelocior, in
motum.

· 6 ·

Velocitas i motu sebr sit diuisibilem in gremio.

Ista q̃ sic deducat q̃ uelocitas finitē i motu ita. s. q̃ fiet mot uelocior aut ille mot cer ĩmsa diuisibili aut i indiuisibili si iduim. q̃ si stati q̃ ē pō si iduisibili, q̃ nō fiet mot uelocior. ĩ pte illi ĩsbe ut pū ĩ me et mot ĩ duplo uelocior ꝗ ꝛc.

ꝗ q̃ et motus, pō et ut moueat motu uelocitatis suo motu, ꝗ q̃ ē mot. Et cū i hac ē. qm motus ē ꝗ ot. uelocitas i motu ē filis q̃ diuisibilit i ot. Q̃ ad mot diuisibilitatē ꝗ q̃ pedit i ot mu i infinitū, s. uelocitatē in motu. Q̃ si uelocitas finitū i motu. ꝗ q̃ ē mot. ē pōle motus finitus q̃. Et fiet pōle hac ē dicēs pus. q̃ omis mot est tpe. Et sic ulta pō est pōle pte. i pōle p amis. ꝗ q̃ aadt motus. q̃ fiat i rebus indiuib. i. ĩ ĩdiuisibilib. Cū g̃ ōnia fiāt hmōi pōs. i qua dubitatur. a q̃ ĩtur ĩ pōle. Sed q̃ impōle ꝗ nō sequitur ex pōl. ꝗ q̃ ē pōle. Et ad ꝗ hmōi q̃ dubio modis. Primo q̃ ē uelocitas ꝗ q̃ mot est ex est uolunitatis. potest moueri uelocitas si nō moueat. Q̃ ad modū loi potest moueri ad nō locum. ꝗ nō moueatur. Sed ā responsio ē q̃ ulta pōtas nō pōtest a moto. ꝗ a moto. Dicēs ēiz mot potest i aliq̃ moto pōle est. ut ymaginetur in alio moto uelocitatis a tardiori. Et hoc pōle est ē i eo dē moto. cui motus omis mot est ĩnatus. Nos aūt dicamus. q̃ ꝗ est uto ecōmij. Et ē ꝗ andum i hac q̃ dt. q̃ cū uelocitas possit moui uelocis. Et cū possit hāc pōs. nūq̃ pt dclarāē. quō accidit. si tpis a magnitudo fuerit ot pōita ex indiuisibilib. Vt uelocitas a tarditas nō pedat i infinitū. ad ot. Et ot mui. n. si fuit tale. nec est ut tpis sit ot mui. i. Q̃ ni ei ot mui pōatur ꝗ. et tpis ē fuit ꝗ. sequitur ut tpis sit ot mui. Textus

Nolim ei dclarauimus. q̃ uelocitas pt ĩ sit i mori etate equal. sit. a. uelocius. et. b. tardius. moueatur tardius per mensam. c. d. i tpe. z. h. ot ifestū ē g̃. q̃ uelocior i mori hac tpe moueri p hāc mēsam. moueatur g̃. f. c. Et q̃ uelocius p tpe sit in tpe. z. c. totū spacium. c. d. pō tardior pt sit in tpe. z. c. minus spacium. q̃ spacium. c. d. q̃ sit g̃. c. h. Et q̃ tardius. s. b. pt ĩ sit in tpe. z. c. spacium. c h. pō uelocius pt ĩ sit i minori. Ex quo sequitur. ut tpis. c. c. sit diuisile. Et cū fuerit diuisile. tūc magnitudo. c. h. est diuisil ꝗ illa pportōz. Et si magnitudo fuit diuisibilis. tpis a est diuisile. Et si ꝗ si ĩtellati fuerint uelocis i tardis. Nāz uelocius diuidit tpis. a tardius magnitudiē. Et ĩ ulta reflexio sup ē ūa. Et cū ufitatū. sup sequitur diuisibilitas. ot manifestū est. q̃ omis tpis uelocis est. ut sit ot mui. Textus

Q̃ Q̃ Q̃

Dicat. Et q̃ tpus a magnitudo sequitur
sed iuncem sz mios. quib dicitur fi
nita. aut infinita. Et hec dicuntur mul
tis mois. Sed bn dixit ceno infis ppoñib. qs
possunt i destructione motus. Dicit n. q magnitudo
p quā ē motus. diuidit i duas. a uñq i duas.
a sic in infinitū. ostingit q cū aliq motum
mouet d extremo spacij finiti. ipsle est. ut pe
ueniat ad extremū spacij positi. Q ptransit magni
tudines infinitas. Et hec iteradebat. cui dixit. q
Et est. qm ipsle est a c. 1. Ex hc ai. q sm ce
nonis in destructois i destructione motus collocā
tur i eo liū. Et est. Q si motus finit. ipsle est.
ut motus ptranseat spacū infinitū. sta q mu
i diduum ptranseat iudua magnitudis infita
in tpe finito. Dnde dr. qm logitur a tps a c. 1.
Et sm ceno ē corruptus. Qm logitur et
tps a ulo omē ostinuum uidetur diui i finita
duob mois. Aut sz dionez. Aut sz extma. 1. in
actu. Et hc iteradebat cū dicē. sz a ultima. q
aut ē infinitum sz dicez ex extimis. ipsle ē. ut
motū i eo tangat magnitudines infinitas in
tpe finito. Q d aut ē infinitum sz dionez a fi
nitum sz extma. ipsle ē. ut motus i eo tangat
ptes spacij infinitas sz dionez. Et hc iteradē
bat cū dixit. Q d a est infinitum sz dicez a c. 1.
Q magnitudo aut infinita sz dionez. ipsle ē. ut
i ea tangat motus magnitudines infinitas sz
dionez in tpe finito sz dionez. a finito sz ex
trema. Si g accepisti finitum i magnitudine a
tpe cōdē mio. tuc sm eius est uer. Ceno g
decepit in argumentatione. q uitur noie eq
Et dicitur. q illa ꝗdictio no ē ostradictio sz se
mez. no sz rez. Q aut accidit in hc fin. a c.
Q motus ptransit d magnitudine p qm no p
res infinitas i tpe finito. In. g. no ꝗdicit. sz
rez. Et ē. q no ptransit medietates infinitas.
Vnde dr. Vtro necesse est. g. ut infinitum ptran
seat a c. 1. Sed g ex hc qd diam. Q infinitum v
quocūq accipiatur. sine sz extma. sine sz di
uisiones ptransit i tpe finito. Si aut magnitu
do fuit infinita sz extma. a tps sili. a si sz di
uisiones. a tps sili. no ut infinitum ptransit infi
ut ceno fingit. Dnde dr. Et ut infinita tā
gant a c. 1. Illo qd sequitur ē. Vt motū tan
gat spacia infinita sz dicez i tpib infinitis s
dicez. no finitis sz extma. Vt existat ceno.
Deinde dr. Impsle ē. g ut ptranseat spacū infi
nitū a c. 1. Q manifestum est g. q ipsle est. ut ptā
seat spacium infinitum i tpe finito. qm intelligi de in
nito i spacio. a tpe cōdē mo et a ptransit spacū
finitum in tpe infinito. texstus

Et si magnitudo fuit finita. tps a ent
finitum. Sit g magnitudo finita. a b.
et tps i finitum. c. d. Et ex tpe accipiā
aliq finitum. a sit. h. d. In hc g tempore ptran
sit quidam ptem illi spacij. Sit g. b. k. Et ita
ps aut ē equal. a b. aut mior. aut maior. q
Si g magnitudo fuit equal. o. b. k. ptran
sit in equali tpe. Et ita magnitudo est equalis
tota. Necesse est ut totū tpus i quo ptransit fi
nitum. diuidit. n. per ptes equales magnitu
Aut dicit. q. qd possunt ꝗus. AB cō. 20
s. q ipsle est. ut magnitudo finita per
transeat i tpe infinito. p nedo mag
tudiē finitū tinatam. Et q ipsle est. ut p d
mouetur aliquid i tpe infinito. dnī absqd
d illa magnitudine ptes tinatam. Et possunt q
manifestum ē. ut mouetur. ne motus mouet
p illam ptes magnitudis i tpe minori. q. i quo
mouetur p totum. a illud tps necesse est fini
tum. Et q motū equal uelocitatis mouet p
magnitudines equales i tpib equalib. necesse est
ut motus mouetur per ptes magnitudis
posite pti posite. a i tpib equalib tpi. i quo p
transit ptes positas. Et ps posita magnitudis a
ut mensurat totam magnitudinem. aut excedit
illam. Et cū dio magnitudinis p hic pte o sim.
a ille ptes magnitudis ptransiunt i ptib eqlib
tpis. in quo ptransit totam magnitudinem. a hnt
eundem numerum. o manifestum ē. q tpis ē finitū. Nā
illud qd oritur ex ptib finitis i numero. necesse
ē finitum. a dr. Sit g magnitudo finita a c.
1. ponamus magnitudinem finitam. a. b. a ptransi
atur illa magnitudo. ut dr. a ouendimus in
tpe infinito. s. in tpe. c. d. qd est finitum ex p
te. d. Et cū posuit hc dubitatio. d. Et accipi
atur ex tpe a c. 1. Et ps est. ut ex hc tpe infi
nito accipiatur ex extimo finito. s. d. ps fi
nita. a sit. h. In g tpe ptransit a c. 1. Et cū ac
cipiamus ptem finitam ex tpe infinito. et q motus
ptransit totum spacium. Tunc i hc tpe qd
est ps ptransiunt quidam ptem illi spacij nec
cesse. Nam positum ē. q ptransit totum in tpe infito.
Et ipsle est. ut ptranseat totum a ptem i eo
dem tpe. cū motus eqlis uelocitatis. nedum ut
p transeat illa i tpe finito. Et cū declarauit
q necesse ē. ut motus ptransit i hc pte tpis fi
nita. pte magnitudis a finita. d. Illa g ps
aut mensurat a c. 1. Et illa ps mensure. quam
ptransit i pte tpis finita. necesse ē sz q mensura ē
finita. qm mensuratur p illam. Aut ut excedat p
qm ex magnitudine remanet minor. qd minor mensu
atur p illam. Aut ut excedatur. qm no mensura
p illam illo minor. Et cū posuit. q ista ps magni
tudis necesse ē. ut q sumitur p mensuratem totam ma
gnitudinem. Incepit declarare. q illa ps tpis i quo
ptransit illam ptem magnitudis. Necesse ē. ut q sumit
tps p mensuratem a. s. Aut q mensset illo. aut
q excedat illo. s. tpus. i quo ptransit illam totam
magnitudinem. Et omne qd q sumit a omne sa ne
finitum. ē finitum. sz positum esse infinitum. qd est in
conueniens. Deinde dicit. Si g magnitudo a c. 1. Si
g omnes ptes equales pti. b. k. q q sumit to
tam magnitudinem. ptransit illas motū eqlis
uelocitatis i tpe equali. Necesse est. ut ipsa in
quib ptransit istas ptes sint eqlia a. Et ut
minus eorum sit sicut minus parum magnitudis. Et
cū ptes magnitudis q sumuntur magnitudi
Vnde necesse ē. ut tpus i quo ptransit totam magni
tudinem. sit finitum. texstus

Et cū si no omnis magnitudo ptransit i fito
sicut magnitudo. b. k. a hc mensuat to
tum. a equal magnitudo ptransit i tpe e
quali. necesse ē. ut tps a sit finitum. Et ad. q
ps que ē. b. k. no ptransit i finito. si ponen
mus ipsam finitam ex alta pte. Qm si pars p
transit in minori tpe. g necesse ē. ut hc sit fi
nitum. Quoniam altera pars est tempu
tempus eius.

·G·

Quia declaramus. q' motus Xcnoys cō 21.
ptiaseat spacium finitum i tpe finito
cum possimus. q' ptiisit ptem illi' ma-
gnitudis in pte illius tpis. a q' illa magni
tudo assumit totam magnitudinem. a q' toti
tpis dividitur i tpa eqlia in mo magnitudinum.
i quas dividitur magnitudo. cū quelibet magni
tudo eam ptiaseat in tpe finito. Et omne quod
oritur ex finito mo a magnitudine. e finitum.
Et dna illa fidatur sup hoc. q' accidit. q' non
omis magnitudo ptiasitur i tpe fito. sn
cepit notificare. quo ishto positum est necessa-
rium in illa dnatione. a necessarie ppter dictam. Q si omis
magnitudo ptiisitur i tpe finito. sdusam. n.
cū posuimus. q' aliqa magnitudo ptiasitur i tpe
ifinito. no pot ponere hoc. si i toto. no i pte.
Et si no. tunc totum. a ps ptiasiretur i cōdē tpe.
quod est impossibile. Et hec est eius intentio i hoc ca. Et in
cepit declarare. quo unificabitur dno cū. cū adu
sumus accessit. q' no omis magnitudo ptia
situr i tpe ifinito. a d. Et a si no omis magni
tudo que e ps totius ac. 1. Et manifestum est.
q' cū posuimus. q' no omis magnitudo per
transitur i tpe infinito. Xcnoys. q' magnitudo. q
est ps totius magnitudis. s. b. h. Et posue
rimus. q' illa magnitudo. quia ptiasit in
tpe finito. mesurat totum. Et posuimus q' ma
gnitudines equales. ptiasit illo. q' e equa
lis velocitatis i ptibus equalibus. necesse est. ut
tps. i quo ptiisit ptes magnitudis. mesurat
totum tps. Sic illa ps magnitudis mesurat
totam magnitudinem. Et cum ita sit. necesse est.
q' tps. i quo ptiasit totam magnitudinem. sit fi
nitum. Et cum posuimus ppes. ex quibus sequitur.
ut omis magnitudo ptiaseatur i tpe finito.
Et una eam est finit. q' quedam magnitudines
per transeatur i finito tpe. Et aducam fo
te no accidat hic. Incepit declarare illam. a
dicit. Et appet ac. 1. Et ai. q' ps magnitu
dinis necesse e. ut ptiaseatur in tpe finito. a
cū posuimus tpus finitum ex altero extremo.
Et est extremum. i quo tpi motus icepit moueri. Et
cum posuimus motum icepit moui ex extremo isti
tpis. a extremo illi magnitudinis. a ptiasiunt
ex illo aliqua ptes. ostmfestum est. q' ptiisi
unt istam ptes i tpe finito. Iam notum est per se.
q' i minori tpe ptiasitur ps. q' tps. i quo ptia
situr totum. Et minus. q' infinitum e finitum
necessario. tertium d. g. necesse e. ut sit finitum ac. 1. a
cū posuimus tempus finitum ex altero extremo. s. ex
ultimo. ex quo motus icepit ptiasire spacium.
Et posuimus ipm ptiisire ptes magnitudis to
tius tpus ptis distinguet per duo ultima. s. Vltimum
ex quo motus icepit mouere ex extremo magni
tudis. Et ultimum sz. ad quod pueniit motus ad
ultimam ptem magnitudis. Et posunt tps fi
nitum ex altero extremo. Cum difficile e. aut impo
ssibile imaginari. q' aliqa motus ptiisetur magnitudinem
finitam ex utroq extremo in tpe ifinito ex utro
q extremo. Iam istud tps manifestum est. q' e fi
nitum ex extremo. ex quo incepit mouere motus
ex extremo magnitudinis. tertius

Et ista eadem dna sequitur. si magnitudo i
finita. a tpus finit infinitum. ostmfe
stum e g. ex dictis. q' nec linea. nec sup fi-

nec aliquod quantum e divisibile. Et declarat illud
est ex hoc. quod nunc dicam. Et ex hoc quod sequitur. q'
indivisibile sit divisibile. Xcnoys comentator 22.

Et dna per quia declarat. q' ipm est. ut spa
cium finitum ptiiseatur tpe infinito. per
illam etiam declarabitur. q' impossibile est. ut
aliquod motum ptiiseat magnitudinem i finitam in
tpe finito. Cum qui tpe motus ptiisibit illam magni
tudinem i finitam i tpe finito. necessario ptiisibit pri
ores illi magnitudinis i pte illi tpis. Et illa ps cō
sumit totum tps. et mesurat illo. cū fuerit finitum.
Et i tpibus equalibus finitis ptiisibit motum
magnitudines equales sz nisi in tempore. Et quo
sequitur. ut tota magnitudo sit finita. Deinde dicit.
ostmfestum e g. ac. 1. declaratum est g. ex dictis. Q i
possibile est ex dictis. ut aliquod quantum opatur
ex indivisibilibus. Vt gr. linea. aut superficies. aut
corpus. aut tpe. aut motus. dmo dicit. Et declara
illi ac. 1. ex demstrationibus predictis. Illa. n. ex
quibus declarat. q' magnitudines sunt indivisibiles.
sunt tangentia. Quorum unum e. ex tangentibus quantorum.
sm. aut e ex tangentibus motus. a motus. ij. aut e
ex tangentibus velocitatis. a tardioris. Et ipse multi idem
alias dnationes ex velocitatibus. a tardioribus. i qua declara
rat. q' possibile magnitudines indivisibile. quantum ex
velocitatibus. ut dimidatur. Et hoc iterum bat cū d.
Et q' sequitur. ut indivisibile sit divisibile. 1. Et si
ai. a. sz q' declarabitur. Cum sequitur. ut indi
visibile sit divisibile. tertius

Quoniam q' motus incitus i tpe velocis. a
tardius. a velocis ptiasit manus i eqli
tpe. a potest ptiasire longitudines duplas
longitudinis. aut equale. aut dimidiam. quan
git ex hoc ut velocitas sit i hoc ppotione. patitur g.
q' velocis ptiiseat equale. a dimidium illi pe
trasit altera i equali tpe. et dimidiam mesura
velocitatis. s. a. b. c. i tma indivisibilia. et me
sura tardioris i duo. s. h. z. g. necesse est. ut
tpus dividatur i tma tpa indivisibilia. ostsura
n. equal ptiasitur in tpe equali. dimidiamus
g. tempus m. h. l. m. n. Et a q' tardius ptem
sit spacium. h. z. necesse est. ut tps a dimidiat
i duo equalia. g. dividitur illo. q' est indivi
sibile. Cum ptiisitus ei no est i tpe. indivisibile. sz
i maiori. quia tps velocitatis. ostmfestum e g. q'
multum quantum est divisibile. indivisibile. Xcnoys 23.

Ista declarato fundat sup ppes. quar
ma e. q' velocius ptiisit in equali te
pe manus spacium. q' illo quod ptiisit
tardius. Et cum ita sit. a velocis a tardius sint
multis modis. possibile e. cū posuimus. q' aliq' tar
dius movetur per aliq' spacium i aliquo tpe. i
ncitur aliq' velocius. quod movet i illo tpe pe
quale. a dimidium illius spacii. per quod movet
in medietate illius tpis. Cum declaramus hoc. po
sunt aliq' tardius. quod movetur per aliq' spacium
quod positum ex duabus ptibus indivisibilibus in aliquo tpe.
a possunt aliq' velocis moueri in aliquo illo tpe.
per equale a dimidium illi spacii. Et hoc possibile est
Vnde necesse est. ut spacium per quod movet hi ve
locis. quod est ex tribus ptibus indivisibilibus. Cum ppor
ad duo sit sexqualtera. Et q' tps i quo ptiisit magnitudo e equale magnitudini. a divisibile
i ptes equales i mo ptibus. quibus dividitur ma
gnitudo. ut declaratum e ex predicta dna. ne. se

Hic ut q' sunt ad Principium

ut illud tpus i quo uel ad ptinet magnitudo
spiritu ex tribus magnitudinibus sicut spiritus ex
tribus tpibus indiuisibilibus. Et sicut tempus ptinet
illa tpe magnitudinis spiritum ex duabus magnitudinibus indiuisibilibus ptinentibus mente usque
magnitudinibus spiritu ex duabus partibus diuisibilibus
in medio illi tpis. Et sicut illud tpis spiritus
ex tribus partibus indiuisibilibus. sic tempus ut ptinebat illi
uni pte. a diuidit tpis. Et sic diuidit ipse
Et hoc intendebat cum dixit. Et si quis dicit
qui tempus ptinet mente tanq. h. 3. Qm
patet. q. cum aliqd motu ptinet aliq spatium
i aliqd tpe. qd ptinet mente uel tpi
ad i mente uel tpis. Et si possimus hoc motum
tempus mensuram p spatium/ p qd uel ad mensuram
ptinebit illd i manum tpis. a mobile i mente
tpis/ p mensuratu illi spatii spiritu ex tribus ptibus
indiuisibilibus. Et sic dictum: indiuisile. Et hoc idem
hic dicit. cum ptinetis eius nd est in tpe
tempus. i tpe manum. nedum ut sit i tpe indiuisibile.

Necte est. ut. d. a. / textus.

qd nd diuidit p aliud. sz p se pn sit
indiuisile. a qd est i toto tpe unii uno
motu. Est. n. ultimum ei. qd fuit. Et hoc ē. qd
dicimus. qd ē ultimum utrumq. Verbum com. 28.

Quia declarat/ q. istis/ qd est ultimum p
ritu. a principium futuri/ ē unum indiuisile
sz sbm. Sz est diuisile sz ratz. s. q. ul
timum ptiti/ nd est aliud i sl. a pnc futuri. Et q.
istis i rei uestitate dz d illo. q. nd dicit dicio. Et
dz tri sup tunc d tpe bni. i cantus incio est hoc
qd. d. qd uulg. appellat tps psens. Et hi tps
in rei uitate spiritu ex duobus tpibus. s. ptito.
a futuro. Et dic. Et necte est. ut. d. a ē. p se
uanto se ab isto tpe. d quo dz istans. nd pu.
Dicit nantur. q. nec istis/ necte est ut sit i
diuisile. a ut sit unum i toto tpe. Et cum nantur
q. necte est. ut sit unum indiuisile. Incept hoc
declarare. a dicit. Est. n. ultimum a ē. 1. Et nte
est. ut sit indiuisile. q. ē ultimum finis tpis ptiti
a nd ē ps tpis/ futuri. Et est a pnciplum tpis fu
turi. et nd est ps tpis ptiti. Dein dt. Et hoc ē
qd dicimus a ē. 1. Et p. d. est illd. d qd dicim.
cum loquimur d tpe. qd est exmu tpis ptiti.
a futuri. s. finis preteriti. a principium futuri. textus.

Et cum declaratum i hoc/
qd est tale. et qd est
unum. arguitur cum
hic. q. est indiuisibile. Verbum comment. 29.

Et cum declaratum est. q. istis. d. est tale. s.
q. nd est ps tpis ptiti. aut futuri. Qm
testum ē. q. ē unum. a q. cum hoc ē indiu
sibile. Et nd iterum. q. cum fuerit declaratum. q.
est unum. apparebit p medium. q. est indiuisibile.
Qm sane/ ipz ē unum. a sane ipz ē indiuisile ei
cordez ordine. Et nd dt. apparebit. n. cum hoc. q.
Nuz aliquis pot dice. et si concedam. q. istis est
indiuisile. tm nd concedam. q. est unum. sz duo. Vnum
finis ptiti. a sz principium futuri. a unum sit indi
uisibilia. Cum g. arguitur/ q. est unum. declara
bitur cum hoc/ q. est indiuisile sz duabus. Hoc g.
qd declarat hic d indiuisibile. ē aliud ab illo.
qd declarat i tpe. Et finxam. sicut duo finia.
Quia unum est. q. istis nd ē ps ptiti. aut fu
turi. ē in nd est. q. indiuisile nd ordinatum ē

indiuisi. Et cum dicimus. q. cum istis sint tale
necte est. ut sit unum indiuisile i duo. Nam de
clarauimus ē. q. istis nd est diuisile. Sz qd hic. q.
nd diuisi i duo. Et nd incept declarare h. d.

Et necte est. ut istans/ textus
qd ē ultimum duoz tpz sit unum. Qm
cum fuit unum p aliud. ipse est. ut se
quatur unum p aliud. Qm tunc ordinum est q
prius ex indiuisibilibus. Et sicut fuit separatum
a reliquo. tunc iterum illud est ipse. Qm hoc est ordi
nisis cum illis ordinum. Et necte. ut iter duo q
ex una fuit tpis/ dicitur. Nam declaratum ē. q. de
tpis est diuisile. a sic istans est diuisile. Et
si. q. est diuisile. sequitur ut aliqd ptitum fu
erit i futuro. a ab ex futuro fit i ptito. Et ut hoc
distinguit. illic est dza iter tpis ptiti. a futuri.

Verbum co men tum — 26.

Et cum hoc sit declaratum. sequitur necte. ut
istans/ qd ē finis ptiti/ a principium futuri
sit idem indiuisile. in sz distinguitur tm.
Et narrant/ q. ē unum. dicit nam sicut hoc. et
dicit. Qm si fuit unum p aliud ac. 1. Qm si
finis ptiti fuit. d. a principium futuri fuit aliud i
stans. Necte est. aut ut istans sequitur istans
a tangat ipsum. / Aut aliud nd tangat reliquum.
Sed ipse ē. ut aliud nd tangat reliquum. Qm
tunc oportet esse oppositum ex diuisibilibus. qd ē ipse.
Et a ipse est. ut alter sit separatum a reliquo.
nd tangens. Qm tunc sequitur. ut iter illa sit tp
pus. Nam ipse est. ut oportet sit oppositum ex
segregatis. ut quc ipse est. ut sit aliqd extra
regnum. Et hoc iterum bat. cum dicit. Qm hoc
ē dispositio oportet/ cum illi oportet ac. 1. Qm necte
est. ut i omni oportet iter duo ultima posita
sit aliq. d gne illoz duoz ultimoz. Si g. fuerint
picta. necte est/ ut iter illa/ sit linea. a si fu
perficies. Necte est/ ut iter illas/ sit corp. Et si
linee necte est. ut iter illas/ sit superficies. a
Et si istanta. necte est. ut iter illa sit tpus.
Vlterius. n. nd incipiunt. ni i lentibus ultima. s.
q. picta nd sint ni linea. a istanta in tpe.
Et ipse est. ut oportet oppositum/ nd ex stio
gne. aut ex rebus separatis. Et a ipse est. ut
ultima segregetur. Dein dt. Sz si iter duo extre
ma fuit tpis ac. 1. Nam patet ē. q. istis est
indiuisile. Qm nd ē ps tpis ptiti. aut futuri.
Deinde induxit ioppinabile. qd sequitur. si fuit
diuisile. a dix. Et si. d. fuit diuisile ac. 1. Et
si istis/ si potest diuisile. tps. d nd ē p unum
instis ni ptiti. a futuri. Et q. ē tunc iter
ptiti/ a futuri/ ut ostendit. Necte est. ut o
ps ptiti/ que ē ante/ sit futura. Et distinguit
ab alto. qd est iter tpis ptiti. a istis diuisile
Et sili sequitur. ut ps futura sit ptiti. Qm ul
tie exit tria uita. s. ultimum p qd diuidit in
stans. Et ultimum. p qd oportet aut ptito.
Et ultimum. p qd oportet aut futuro. Et
uli/ cum istud tpis accipitur sz est post preteritum/ a futuri. Et aut accipitur sz q. est ante
futuri. est ptiti. Et sili ptes eius. Qm qm ē
dicit i d. dicit i ptiti. a futuri. Et utrum
q. ē ptiti/ a futuri i sili. qd ē ipse. textus

Et est cum hoc. d. nd illo/ qd est p se. sz
illud/ qd ē alio mo. Dic. n. ni est a. i
se. Et hoc. d. nd hoc quidem ptiti ptiti

tum. a quarum futuri. a qd est uel. nō fuit.
a est. a ultīs nō est. Tempus. 11. manifestū
multis diuisionib. Aristotelis comentum . 28.

Quam declarauit q' mutatio [illegible] oti
geneau ponēdo q'. d. est ipsius. ut sit
pe futura posita. a pe fuerit sit fu
tura. Inuenit iouē ultimo iopunctū. a diff. Et
est cū ipsa. c. nō ultīo qd est p se. 1. Et cū ix. q.
nō est istans. qd est p se. pe/ipsi sz ultimo qd
dicat sz sibi ipsi. Dicit et ōio. 11. ac. 1. Et q
dā possibilia quēgit poneda. q' istāc ē tpe.
a ōio nō est i cōtinuo. i. nūl istantis. in p dari
dēs. cū sit tēpus ita pātū. a futuro. Dnt idem
ut ad ipsū ipsle. a quat. Et cū ix. ac. 1. Et ā seq
tur. f. unpsle. si quātum fuit tpe. f. ut quan
pe istantis sit pātū. a quecūq futura sit. et
Et unius/quecūq pe nō ē futura. a quecūq
pātū. Tam utraq pe nō est. a ipsle est. ut u
nus ens q̄ātur ex duob nō entib. Dnt
idem quātū nēz a dt. Et istis nō est idem.
1. Et ipsle est. ut f. d. fuit tpe. ut sit idem sle.
Illa ōnē tpe est dnusible. Toystus.

Et illa sit ipsla. nec est. ut. d. sit nē
f. istis. qd est i utraq. Sz si fuit idem.
manifestum ē. q' est ā idem sle. Cū si q
fuit dnusle. sequūtur ex ix. ā. q pri sequēnē.
Quam declarauit ipo. q' istis ipsle ē sicut di- Al. cō. 28.
mutatū idnusle. a dic. Cū g' ista sit
ipsla ac. 1. Et cū ista ipsla sequātur
ponētes. q' istis ē dnusle. sine idnusle. nec
esse ē. ut fuit nē. f. istis cū tpi pātō a fi
nito. Et ix itendebat cū dicit. f. nistis. qd ē
intōq. f. d. qd ē dā cōis utraq tpi. Et cū de
clārat q' necē est. ut sit nē. q' est idnusle.
Declarauit ā ōnisu. f. q' cū fuerit nē. seqtur.
f. ut sit idnusle. Et q̄ itendit. q' ōnisio est
manifesta p se. Et q' ipz ē idnusle nō ē ma
nifesta p se. Et iō dicit. Sz si fuit unus ac.
Declārat est g' ex dās. Toystus.

q' i tpe est aliq' idnusle. qd dicam. d.
Et nos declārāmus pri. q' nūl' monetur i
ix istanti. Sz ipsle est ut moneatur neloci. a
tardius. Sit g'. d. a moueatur i illo/aliq' ue
locius p spacium. a. b. g' tardi mouebitur in
illo p minus spacii. quā spacium. a. b. X grā
spacium. a. c. Si g' tardi i toto. d. nō p spaci
a. c. tac uelocius mouebi p min. Vnde seqt
q' istis sit dnusle. Sz est indusle. g' ipsle ē
ut aliqd moueat in istanti. Aristotelis comentum . 29.

Quam declarauit. q' otimum ē dnusible
Vult declārē. q' ipsle est. ut mot fiat
i instanti declārāt pātā. Et ppōit ad
ix. q' qualiter pte tpis/i qua motus pōt fi
ipsle est. ut duo mota moueātur. vnum uelo
cius. a altum tardius. Cū g' fuerit positū/a pō
sumus duo mota. vnū uelocē. a alīd tardi
moueri i. d. p aliq' spacium. nō ē dubiū/quī a
tardius mouebitur p spacii min. Et cū po
sumus/q' uelocē moueri p illud spacium
min. a motum uelocē moueri p spacii im
mus i mōtu tpe. manifestum ē. q' uelocē pātā
fiebit hoc spacium i tpe minori istanti. qd est
ō pātum. Et sic ūno eius. i. hoc capitulo ē manifes
tus. Et tam declārātum ē. q' unipsle est. q̄ mo
tus fiat i instanti. ex pātis. f. Q̄ cū uelocius

ipsle est ponē uelocē ipo. Cū nō pōt aliqs di
cē. q' id/quo nūl' ē uelocius/ē id. qd moneatur
i instanti. Et illd/quo nūl' est tardius. est id. qd
moneatur p magnitudinē. i. dnusle. Et si hī ēt.
nō ēt pōtō ita isti motū. a alios motus. f.
qui ē in magna uelocitate. a magna tardita
te. Q̄ nō ē pōtō ita lineam. a pnctum. Et no
tum est p se. q' mot fuit pōtōnabiles sz ue
locius a tardius. Toystus.

Deq' ā est ipsle quiescē. qm ui dicimus. q'
quies nō di n i co. qd inatū est mōu.
a quo inatū est. a sz motū sz quiem
natū ē. Et q' ipsle est aliquo inatū esse
mōu i instanti. a manifestum ē. q' nūl' oio est i
natū quiescē i eo. Aristotelis comentum . 30.

Quum declarauit/q' ipsle est motū fi in m
stanti. Vult declarare. q' sicut ē d quiete.
Et ipso sunt/q' quiescēs nō dicitur qui
escere. n' sz sua nā. a locū. a tpus fuit inatē
moueri. a nō moueatur. Et hoc intendebat. cū di
xit. i eo/q' e natū ē moueri i eo. qd hēt nām
incipiendi motū. Et cū dicit. a qua intendit/cū
i tpe. i quo inatū ē mōu i eo. qd. Et cū dicit
Et quo inatū est ac. intendit a ad locū. ad
quē/inatū ē moueri. intendit/a cū fuit i eo di
spe. qua inatū ē moueri. Et cū posuit q' qui
escēs ē illd. qd inatū ē moueri i tpe. i quo in
natū. a ad locū/i quo inatū ē. Et sicut i alīs
dispōb. d. Q̄ g' impsle ē ac. 1. Et q̄ fuerunt
hm p. mōis ē manifesta. Cū q' quiescēs nō de
sat n i tpe. i quo inatū ē moueri. Et istis n ē
tpus. i quo pōt aliquid moueri. a ludi i sa fi
gura. q' tpus i quo aliquid desat. nō ē mistum.
Et ā si. d. est rez i utraq tpe. Toystus.

Et est ipsle. ut aliquid sz totū moueri
i alīd. a quiescat. Et illd/qd moueatur
sz totū i alio tpe/i quolibet duōb lacōr. i quibus
inatū ē moueri. ut motus fuit. a qd quiescat/
sicut quiescat illo mō. Sē necēo. ut rez sit mo
tū. a quiescēs. alia i istis rē ē duōr tpe. ultimū.
Ista ē alia declārātio. Aristotelis comentum . 31.

Et intendit q' est. cūm motū moueat i tpe.
et quiescat i alio. Et istis/qd dimidia
hec duo tpa. ē rē. ut ut pātū est. Et omis ps
i qua dātur res nō i tpe. i quo moueat. ē mo
ta i ea. Et omis ps i qua dātur res quiescēs
i tpe/i quo quiescat. ē quiescēs i ea. Et si dispō
motus i. d. qd dimidia hī duo tpa. f. tpus que
tes. a tpe motus/sit ista dispō. Sē qtū/ut hī
ita sit quiescēs. a motū nisi. Q̄ ē cōe utri
q tpi. Et illd/qd moueatur i uno tpe. est qui
escens i toto. a i omib ptib. altius motum.
Si g' quiescat i illo pte cōi necēo moueat i ea.
Et quo sequitur. ut illd sit i. d. quiescēs a motū
i simul. dimidia d. Et ā si istis/ac. 1. Et cū posu
ēmus. q' istis est rez/ut declārātum ē. a cōe ut
q tpi. Et est ipsle. ut rē moueat sz totū in
alīd duōr tpe. i alīd duōr tpe. que dimidia
istis. a quiescat i alīd. Et cū posuit hāc ppō
nem. omittit a. aliud/a dicit. Et illd/qd mōue
tur sz totū ac. 1. Et omē/qd moueatur sz to
tū in aliquo toto tpe. necēo moueē i quibus
pte illius tpis. cū sit positū ipz moueri in q
bet omib ptib eius. f. q̄ motus ei est poli
i quibus pte tpis. i quo moueatur sz totū. Et

simul qd quescat ē quescēs i omib ptibus
i quo quescat. Et cū possint has ppes. q. pce
dentes. quar una est. q istās ē cōe duob tpib
isil. a est unū idiuisib. Et. 2. est. q pl ē. ut
tertiū sz totū moueatur i uno tpe. a i alio que
scat. s. i duob tpib. que diuidit istās cōe. Et
3a est. q i qualz pte tpis i qua quescat ē que
scēs. sinouat omis a dic. Sēqtur nēcio a c.
Et illa osecutio manifesta ē. Qm cū istans fuit
cōe utriq tpi. a motus mouetur i omib ptib
mi tpis. a quescat i omib. Ultimus tpis. Si fue
rit pl tpis quiscē i istanti. necēo mouebit
i eo. Et sic erit quescēs i eo a motus. qd est
ipsib. qd i lē pte nē quescat. nē mouet. Et ē
ueificauit. q impl est. ut aliquid moueatur
aut quescat i instanti. Secdē ē g. ut motū nō
moueatur. a quescēs nō q̄escat. n i tpe. tertius.

Tomē trāsmūbile nēcio est diuisib.
Qm q2 omis trāsmutio ē d aliq i aliq.
Et qn res manz i illo ad qd trāsmutat
tuc nō trāsmutat. Et cū manz i illo a quo a
trāsmutat. a i omib suis ptib. tuc nō transi
mutat. Qm illd qd est a suis ptes eōdē mō nō
trāsmutat. sēqtur necēo. ut trāsmutat sz qua
dam pte sit in hoc. a alia sit i hoc. Qm ipl
est. ut i utraq aut sit i neutro. Et intelligo p
hoc qd dico. in quo trāsmutat pmū i trāsmu
tio. Vgi. ex albo i pallidum. nō i nigrum. q
nō ē necēm. ut transmutat i hoc ex mo. nō i
hoc. g manifestū. q illd qd trāsmutat ē diuisib.
In hac qdē accit expositōib qdā. q. Ab ro 32.
ipsi subtilis Hal. Dicit. n. q nō intendit
p trāsmūbile mobile. s. illud qd ppe
cadit in ēi pt. s. i quito. Vbi. a quali
tuc sēmo eius nō qtum trāsmutat i sba. Et i
manifestum est. q trāsmutat i sba est diuisib.
Si ē illud qd trāsmutatur i alis motib. Et cū
ita dicit sup hoc. q trāsmutio i sba collecat sub
hac decla. vii oppinandum ē. q uti h trāsmu
tē p qtuor trāsmutationib. Sz si hoc nō fuit i
tellect ille locus. exaplētur trāsmutēs. que
fiunt nō in tpe. Et ista trāsmūbilia sunt diui
sibilia. a cōr. Et sic dnatio erit ptclans. a dz ēē
nlis. Et si intelleximus p transmūbile id qd
trāsmutat i tpe. et a nō tpe nō erit sz quidam
ptes i eo. ex quo. a sz alias i eo ad qd. Et nō
expositores ambigunt i hē i isto loco. a dicit. q
alex exposuit. q omis transmutio est in tpe
sz quedam latet sm. Theo. nō dicit. q hoc nō
lastat sz d illo. qd trāsmutat nō i tpe. a fingit
istas trāsmutēs ēē i diuisib manifestū est p
se. Trāsmutēs. n. ēē i tpe i ea ei ē trāmutio un
omib ptib. Alex aut ostendit i hoc fallosō
ngio. Qm aut a omes pypa dnt hoc ēē trans
mutatōes. que fiunt nō in tpe. Et hoc ē manifes
tum illum antib a sibib. g nl est pl. q omis
trāsmutio est i tpe. dissoluto a tertia cōr. Qm i
g nota ē trāsmutatū ēē diuisib aut indiuisib
p trāsmutēs diuisib. Aut indiuisibile ē i eo
dem ordie. Sz dignius ē ut sit latenta nālitas
trāsmutat ēē diuisib p trāsmutēs indiuisibiles.
Existimatur. n. q trāsmutio indiuisib deb ēē in
diuisib. Et a dna qua aut utitur i hoc. nō ē
pa. a ēēlis. Qm dissibilitas ei qd trāsmutat i
tpe. Et sic illd qd acdi cū i hac dna ne nō ē cū.

Et est ac sic aliquis dicet. q iō est ambula
qr ē iōle. Nōnalitas. n. nō est cū ambulatōi.
n p accis. Anep aut pt ad hoc a dic. Q dissi
bilitas qua aut intendit. s hoc loco. nō est dissi
bilitas. sz ultima. Sz ē diuisibilitas. que est
i coe p accis oppositi. Qm cū trāsmutat trāsmu
tat de gio i gnz. necēo dicetur p duo gia. q
dū trāsmutat. Et ēte ista trāsmutatio diuisita
est ppua trāsmutio i tpe. Et nō accit ei illd. qd
accidit themistio. Sz ista diuisitas ē p accis
i otinuo. Et aut nō gnit i hoc loco. nde diuisite
que ē otinui. Ēlitera. s. sz ultima. Ego a diui
sistinui oppionē anep. Sz nō nō. Qm trans
mutēs fiunt duob mōis. Quodus extis p se
et ē trāsmutio qe est d quete i quetē. Et mo
dus extis nō p se. qē transmutio que ē fins
altius trāsmutationis. X. g. Illuia domus qe
fit a motu candele. a mutatio d tertio i simil
a motu columne. Et manifestū est. q ille trans
mutēs sunt in nō tpe. Q sunt fines transmuta
tōnum. a fins ē indiuisib. a differt ab id cui
est fins. Et manifestū est. q i pl est. si sit
p se. P se g transmutēs. que sunt pnt sunt duob
mōis. Aut trāsmutio cuius fins ē d gne illu
trāsmutōis. Aut trāsmutio cui fins est d alio
gne. a utraq ē trāsmutio i tpe. Et quedā est i
eo ex quo. Et quedam i eo ad qd. Et i dnt sui
fins transmutōis sunt de gne ipi. aut nō de
gne. g trāsmūbilia. que sunt in tpe. cū ipa sunt
trāsmutabilia. q sunt i tpe. g cū fiunt declara
tur d istis. que sunt diuisibilia. i
declarabūtur ēia trāsmūbilia ē diuisibilia. Cū
omē trāsmutabile nō i tpe ē trāsmūbile i tpe. Et
ē trāsmūtū nō i tpe aliquid nō i tpe ē p accis.
cū sequatur trāsmutēs alias. Quo g accidatur
aut si dicā nō gnet ipsū. cū illd qd ē p acci
dēs nō habet dnationē. Cū hoc q cognitio ei col
lecatur i cognitē trāsmut p se. Qm illd qd ē
p accis. sequit illd. qd ē p se. Et a fins trans
mutationis ñ est trāsmutabile. Qm fins rei nō h
uis rei nō est res. si dicatur. q trāsmutabile
p equipollentiam. Et nō aut nō possunt mētes
illi cui gne. qd appet i sua declaratione. Et sic
aut licentio latet omēs expositores. Deinde
dicit. Et omis trāsmutio ē te aliq. i. d aliq
i quo ē quescēs. Et illa sic diuisus est trans
mutio. que ē ex li. s. d quete i quetē. Et nō
nō est transmutabile existēs p se. Et cū possit
q omis trāsmutabile est d quete i quetē. d.
Et res qn manz i illo a ē. i. Et res trāsmutat
qn quescat i illo ad qd trāsmutat. tuc n trans
mutatur. qm iā trāsmutata ē. Et sili qn
qn quescat i illo. a quo trāsmutat sz adhuc sua
ptes. tuc nō dicatur trāsmutat ipa. Et cū possit
q aliquid sz adhuc suas ptes fuerit i illo. ad q
transferatur. nō transferatur. Qm iā trāsmutata ē.
Et sili qn fuit sz omes suas ptes i eo. a qd
transmutatur. nō trāsmutatur. qm nūdū trāsmu
tatur. Dem sē. Secdo q ē. i. Sequitur necēo. q
trāsmutat i pa trāsmutēs sit sz ptes quedā
i eo. a quo fit trāsmutatio. a sz alias i eo ad qd
est trāsmutio pp. Sed i pl est. ut i tpe transmu
tationis sit in utraq i sil. Et ipl ē ē. ut
i pa trāsmutēs sit i neutro. s. neq i illo ex q
est trāsmutio. neq i eo ad qd ē trāsmutio pp.

Opio aut

q aut

Opio 9.

nō

Vtrum omne transmutabile tam in tpe q in nō
tempore sit diuisibile.

Cum ut ille ad quod est transmutatio primo. et ille ex quo est transmutatio postmo. non est motus. Et cui possint hi. v. g. non necesse est. ut transmutatur. ce. Dum declaramus. que sint hi duo. q. dicit. Et intelligo per hoc quod dicit. q. transmutatio in prima transmutatione dicitur esse fieri quando pte in eo ex quo est transmutatio. Et fit alia in eo ad quod est transmutatio postmo. non postremo. Cum non necesse est. ut transmutatur in prima transmutatione fiat fieri pte in eo. ex quo. Et fit alia in eo ad quod est transmutatio postremo. cum inter hec duo fit medium. Et intulit exemplum de transmutatione in qualitate. q. d. qualitate in colouribus. Cui primum apparet in hac transmutatione. Vbi. n. ait. q. in coloribus est color inter quem. a. illum. a. a quo est transmutatio. non est medium. Et manifestum est. quod sit primum in una quaque transmutatione. q. dicit. Dicamus. q. hoc primum inciatur in oibus transmutationibus. Dicamus. q. hoc primum est natura in oibus transmutationibus. que sunt in qualitatibus. manifestum est in coloribus. Cum vero apparet. q. inter colores fuit medium fimta in mundo naturali. Et intelligo hic per medium. non illud. quod diuersatur in magno. et minori. Sed illud. quod diuersatur in forma. et qualitate. cum pallidum non dicit ab albo. in magno. si in qualitate. et si non cent eiusdem speciei in gustibus. ait uidetur. q. ita sit sic in coloribus. In primis ait qualitatibus. s. calidum. et frigidum. uidetur. q. medium sit tepidum. Transmutatur. n. in pe cum transmutatur de calido in frigidum. dicit. et quodam est in calido. et quodam in tepido. cum inter calidum et tepidum non est aliquid medium diuersa hic forma. si sed magno et minori. Et manifestum est per se. q. cum transmutatur amittitur pte calidi. et acquirit pte frigidi. et quedam pe est in calido. et quedam in tempato. et non est calidum sed totum. nec tepidum sed totum. Et fili. qui amittit aliquam pte albi. et acq. nit aliquam pte calidi pallidi. non est in albo sed totum. nec in pallido sed totum. Sed quodam in albo. et quodam in nigro. Nec hoc quodam non distinguitur in actu. si in pe. Cum cum fuit in actu destructus motus primum non in tota est locus. qui sequitur locum. ex quo movet res mota. Si igitur motus fuit naturalis. et fuit a primo extremo. ad ultimum extremum. tunc est illic pnus nullus. Si autem moueatur de superiori ad infimum. vel de ultimo de ultimo ignis ad locum infimum. Tunc primum est locus aeris. Cum non est locus medius inter locum ignis et aeris. Et si non fuit motus nullus. non est illic primum nullum. Sed quia locus ex quo movetur res mota. est alius a loco. in quo quiescit necessario. Et iterum inter hos duo loci est corpus. cum inter quasi duas superficies est corpus. Cum superficies non sequitur superficiem. necesse est. ut motus quando fit in loco. in quo movetur. Et quando fit in loco ex quo movetur. quia inter locum a quo movetur. et locum. ad quem movetur. s. corpus quod est in pe locus. inter hec duo loca. s. primum et postremum. Et non inter hec duo loca est locus. Et si locus sequitur locum. et possibile. quod totum. et non quia fuit motum in loco. a quo movetur. est quiescere. Et quia fuit totum in loco ad quem movetur. et quiescere. necesse est

ut cum fuit motum ut quando fit in loco. ad quem movetur. Et si possibile motum esse in loco. et in loco. sequitur. quod motus sit in loco. Et non dicit nisi in hac declaratione. quia inter duo loca est locus. et quia locus non sequitur locum. sic oppinatur esse diuersum. s. quia illa dicit in pficatur in ut non sit pte primum ait in gnia et corruptione est minima pe. que potest inesse in generatione. n. d omni genito et terminate quantitatis. Vbi: quia minima pe in gen. est terminata. s. minima pe que potest esse in gen. Dum dicit. omnis fieri est. quia omne quod transmutatur est omnis file. Et hi dicit. quia intendit omnis simpli. s. fieri ultima. non sicut existimant auicen. Textus

Et motus est omnis file duobus modis. Vnus est in tpe. alius pte motus. Vbi gra. cum. a. b. c. moueatur per motum. pe. a. b. et moueat. a file pe. b. c. Sit igitur mot pte. a. b. et motus. b. c. h. e. sit motus magnitudinis. Sit igitur. d. h. z. motus. a. b. c. Vnde necesse est. ut motus totus. a. h. z. sit mot magnitudinis. a. c. cum utrique pe moueatur. cum moueatur unio motu illorum. et neque moueat hoc motu totum. Vnde necesse est. ut hic motus totus sit mot magnitudinis totius. Cum declarant. q. omne dicit. 33. motus est diuisibile. et fuit necesse. q. diuisibilitas accidat motui per se. et per motum. Incepit notificare hoc. et dicit. Et motus est diuisibile duobus modis. et. Et iterum hoc pte motus pte. que moueatur per pe spatium usque ad finem. Et fili est intelligendum de pte mot per participatione pcum. Cum in pte pte dicit a pte ei per participationem per. Deinde inuenit exemplum. et dixit. Vbi gra. et. l. Cum utraque illarum pcum moueberi de uno spatio usque ad finem. sic totum moueat. Deinde dicit. Sit igitur motus. a. c. i. Et cum fuit necesse. ut utraque pe. a. b. et b. c. moueatur per motum totum. a. c. necesse est ut utraque pe. a. b. b. c. moueatur habet motum. Sit igitur. a. h. motus partis. a. b. et. h. z. mot. b. c. Erit igitur mot oportuit ex duobus motibus pcum. d. h. et. h. z. sit mot magnitudinis. a. c. cum ptes fuit. a. b. b. c. d. de dit cum hui secundum. et dicit. Cum utique par. et. i. Et cum hoc est. quia totum magnitudinis. a. c. si dicit moueri per totum. si cum utraque pe moueberit uno motu. Et hoc intendit. cum dicit. Cum utraque pe et c. Et cum declarant. q. aliquid non dicit moueri per totum. si cum quasi sinat pcum moueat uno motu. d. Et neutra moueatur et. i. Et quia motus quia licet magnitudinis tota. non est et. si cum ptes eius finiuntur mote. Et est impossibile. si motus tocius attribuatur pti. Sed. q. motus tocius fit cum pcum. Nam impossibile est. ut mot alicuius attribuatur alii. ab eo. quod moueat illo motu. Et intendit in declaratione eius quod est. q. motus pcum fuit motus tocius. declarat ex hoc. Cum motus tocius a est diuisibilis per diuisibilem motu. Et q. ille modus diuisibilis est ab eo. quia licet per finitam extensionem cum tpe. Textus

Et si omnis motus est alicui. et motum. d. z. est neutrum ptes. quia utique pe est pe ptes. non altius oio. Cum illud cum est totus. est totus motus. ptes mot fuit

pnm ci. a ptes eius fuit pnm. a. b. c. nō alti
oio. Cm si unus motus nō ē plim uno ne
cesse ē. ut ille mot' a fit maior uois. a. b. c.

Ista ē alia ratio quod ānō. comen' nō 32.
et ostendit p̄ actim aliq̄ nō. a dicit.
Et a et c. 1. Et si omis mot' est mot
et motus opositus ex motib; pnm. X. g. mo
tus. d. z. qm ē opositus ex motib; b. z. a. d. z.
qui fuit mot' pnm. a. b. b. c. nō est altius ptis
illi motū. necē est. ut totus sit tanus. Sed
ant q̄ inducēt exemplum. incipit ostendere hoc. q̄
possunt i pte. f. q. motus ogregatus ex ptibus
motū. cuz nō fuit altius pnm motū. necē est.
ut nō sit altius pnm motū. Sz necē est. ut
sit tanus motū. Et hoc accepitur fuit i p̄ma q
dēq̄ p̄ manifesto a dicit. Cm uttq; ps a.
1. Et motus ogregatus ex motu ptis nō est
unū pnm. Cm quelz ps hēt ptez ulti motus.
Et impo'le est. ut mot' ogregatus ex moti
b; ista pnm sit unū ista pnm. uta q' totum
a ps sit eiusdez. g' necē est. ut sit tanus.
Dem iungit aliuz fmoez. ex quo sequitur ista
g' p̄ma q̄ene. a dicit. Cm illō cui' tota a c.
1. Cm nō est dubium i hoc. f. q. ptes motus
cui totū est tanus motū. fuit pnm motū. Sz
est dubium d' questo. f. q. motus qui ē pnm
ē motus tanus motū. f. o'ium pnm. Sz dicam
q' ista oūsio est uā. Cm cū fuerit i po'le. ut p
tes motus sit altius ita a ptib; motū. necē ē
ut motus tota sit ogregatus ex motib pnm.
Et sic erunt ptes. Cm si hoc nō fuit. tuc mot'
tanus erit maior ulis q' illō. qd ogregatur ex
motib pnm. Et sic erunt ptes motus tanus
i ptib; tanus. a i alio a ptib; tota. Si motus
erit. qd ogregatur ex ptib; fuit maior ptem v
lanis. q' motus tota. Et hoc iterō dat. cū di
xit. Cm si unus mot' nō fuit a c. 1. Cm si p
tes tanus mot' nō fuerit ñ pnm tanus. cū i
po'le sit. ut unus motus sit plim uno mo
to. necē est. ut motus ogregatus ex motib;
pnm sit motus tota. Ad modū mot' pnm
tota fuit pnm motū. f. q. ista p̄ probatur. Et
ista declarato est util' i ca. quib; utitur i fie
cetum. f. q. motus i finit' nō est cōs finiti.

Et a si motus tota maiorois Textus.
sit alius ab isto. X. g. h. c. f. dimōt ex q
eo motus utriusq; ptis. Et erunt i' d'
equales duob; motib; d. h. z. Cm unū hēt
unū motū. g' necē est si mot' c. f. tota di q
uidatur i duos motus pnm. ut motus. c. f.
sit eqlis duob; motib; d. z. Si g' diminuunt
aliqd. X. g. p. f. q. f. tuc ista ps nō ē alicui
oio. Nam iste motus nō ē tanus. neq; pnm.
Cm unū nō hēt ñ unū motū. Neq; ē altius
oio. Cm motus ostinuus ē ex ostinuatū.
Et sili' ē. si addit apnt dione. Vnd necē ē.
si hoc sit i po'le. ut sit id. q equall' ulti. g' ista
dio ē fz ptes. a necēo fuerit i omi ptibus.

Ista ē. z. declarato. q dicit. nō 34.
Si motus tanus maiorois nō fuerit
altius. 1. altius a motu oposito ex duo
b; motib; pnm maiorois. d. h. z. X. g. mot'
c. f. d'ri dic. diminuto ex eo. a c. 1. Cm m
maiorem q̄ a diuidim' i duas ptes eqles.
f. a. b. b. c. Et posumus. d. h. motū. a. b.
et. h. z. motū. b. c. et posumus. q' motus
ultius tanus maiorois. f. a. b. b. c. fit a
tuo a motu ogregato ex. d. h. h. z. qui fuit
motus pnm tanus. f. a. b. b. c. X. g. f. motus
e. f. necē est. ut ille mot'. f. c. f. diminuit. f.
f duos motus. f. f motū ultimū pnm maior
uoiis. f. a. b. b. c. Cm ei totum moueatur
monchitus ptes. a dic. Et erunt ista a c. 1. et
erunt ibi duo motus duo motus i quor dim
dim motus. c. f. Cm possum' ē alui motu
a motu. d. z. equales duob; motib; i quor
diuidit mot' d. z. f. mot' d. h. z. Et ei th d'
motus fuerit equales eis. f. motus diuiz
maiorium. g' fuit unus mot' tot. f. q' mo
tus. t. q. est motus. d. h. et motus. q. f. et
motus. h. z. Et qm i po'le est. ut unū maior
tuo hēt ñ unū motū. f. o maiorem. a. b. a
maiorem. b. c. que fuit ptes tanus magni
tudinis. Et hoc iterō dat ei dic. Cm unū
hēt unū motū. 1. Cuz fuerit motus. t. q. q.
f. que fuit ptes motus. t. f. eqles duobus
motib; d. h. h. z. que fuit ptes duor motū
d. z. Et ptes. t. q. et. d. h. fuit uni maiorois.
f. maiorois. a. b. a fuit equales. Et motus. q.
f. et. h. z. fuit unus magnitudis. a. f. b. c.
et fuit a equales. Et una maiorem nō hēt
ñ a unū motū. g' motus. t. q. est idez cuz
motū. d. h. Et motus. q. f. ē idez cū motū
h. z. Et cuz delauerunt hoc. dicit. g' necē ē.
ut motus. t. f. a c. 1. Et cū motus. t. f. que
possum' alius a motu. d. z. et possum' q' mo
tus maiorois diuitur i duas ptes maior
tudis motū d. z. que fuit. a. b. b. c. necē est.
ut motus. t. f. sit equall' motū. d. z. Et cū
sit equales. a sic i una magnitudic. g' f idez.
cū unū motū nō hēt ñ unū motū. Et cuz
uolunt ostendere eos ē equales dic. Si g'
diminuitur a c. 1. Et totus mot' t. f. Si diminu
tur a toto motū. d. z. tuc nl' fuerit. cui at
tribuit ille motus diminutus. uz toti. uz pti.
Toti nō. q' illō qd diminuitur ab hoc motū. ē
motus pnm. Aut q' motus diminutus est i.
qui diuitur i omes ptes. f. ptes motū. Et iō
dic. Si diminuit a c. 1. Et illa ps diminuta a mo
tu nō fuerit aliqd d' maiorie cui attribui.
ñ ēt pole. Vt una maiorem hēt pl' q' unū
motū. Vnd i po'le ē. ut h diminuto attribuat
alicui oio. toti q' pti. Cm totum q' ptes hēnt
motus alios ab istis. Dem dicit. Neq; ē al
tius oio. 1. Et illa diminuto q' est i motū.
i po'le est. ut attribuatur alij motū a toto. q' p
te. Cm i po'le est. ut diminuto eqlis i motū uni
maiorois attribuatur alij motū. Cm ē duo
motū fuerit ab inuicē diuisa. tuc motus eorz
nō est ostinuus. Et cū nō fuit ostinuus. nō
est unus. Dem dic. Et sili' a c. 1. Et si' mot'
addes nō est alicui motū oio. Q' addit sup
ptes motū. Q' unū motū nō hēt ñ unū mo
tū. Et uli' sequitur. ut motus sit ptis. a nō
sit. ostinuus a nō ē ptis est. Et motus tanus
diuisus est i eis ptes. a diminuit ex eo illes
motus. spū nō ē ptis est. Et ia possumus
ip. q' ñ motū parcium. Cm per illū exce
dit illū. qd ongregatur ex motibus par
cium motū tanus positus.

· 6 ·

Ista g̃ dis est ſz partes. Et necē est
ū sit i omi ptl. Et alia diuisio est ſz
tpis. Qm̃ q̃ omis mot est i tpe. q̃ cē
tpis diuisibile. q̃ i mior tpe ē mior. Sequitur q̃
necēo. Vt omis motus sit diuisibilis ſz tpis.
Qm declarauit. q̃ mot ē diuisibilis ſz diuisibilitas moti. Vult declarare tpz ēe
diuisibilē ſz diuisibilitas tpis. Et sillm
q̃ ponit sic. Omis motus est i tpe. q̃ hoc declā
tur est. Et omis tpis est diuisibile. q̃ hoc q̃ declārat
est. Et ex hoc ostēdit. q̃ sequitur ex hoc. q̃ omis mot
ē diuisibilis. Sz nō ē ita. dicit plato. q̃ omis mot
est i tpe. q̃ equali. Et nō dicit. Et mot est i
tpe maiori maiori. Qm̃ si hoc nō esset. possēt esse motus
ēe diuisibilis. q̃ tpis indiuisibile. Vnde necē est
dicere. q̃ omis motus est i tpe equali q̃. q̃ cē
tpis est diuisibile. q̃ omis mot est diuisibilis. q̃ i
diuisibilitas mot ē ſ motus. q̃ ſz tpis. Et q̃
diuisibilitas i eo ē diuersa. q̃ fuit i ḡmibus di
uersis. Inceptat remouere hoc. q̃ dixit. Necē ē.
ut sit i omi ptbli. Et pot istli sbm motu nō
dis ei p nūz motus. ſz q̃ est res moti. Qm̃ hoc
declārat ē. Et istligo p sbm mot. id. i quo est.
Vg̃. locus i motu localis.

Et q̃ omis motus nō i aliquo. q̃ i aliquo
tpe. q̃ omis motus habet motū. necē
est. ut tpis. q̃ motus. et motū. q̃ mo
tō. q̃ illō. i quo est mot habent ordinē. p
ter hoc. q̃ nō fuit eodem mō. i omibus rebus. i qbus
est motus. Sz fuit quātitas celi. q̃ qualitatis
p accis. Sit g̃ tpis. in quo ē motus. a. q̃ mo
tus sit. b. Si g̃ iste totus mot. i hoc est toto
tpe. q̃ ille q̃ est in eo. est maior. q̃ cū b diuisibile
ille q̃ est maior. Sed nō. si mot. q̃ est diuisibile
q̃ tpis. q̃ est diuisibile. Qm̃ si i toto ē totus. me
dietas est i medio. dem̃ maior i maiori. Vg̃ cō. 31.

Et omis motus monet i aliquo. i. aut i
aut i qualitate. aut i quāto. q̃ omis mot
incipit i istis tribus. s. i moto. q̃ i eo i
quo est motus. q̃ i tpe. Et intōtus in. q̃ i. q̃ d
iacet i textu. est melius. q̃ correctio alexandri.
Qm̃ si ponimus. q̃ tpis. q̃ motū. q̃ genus i quo
ē motus. habent motū. sed necēo. Vt tpis sit
diuisibile. q̃ motus. q̃ motō. Qm̃ si ista aliquē
habent motus. et omis q̃ habet motus est diuisibile
q̃ clūdit ex hoc. q̃ omia illa sunt diuisibilia.
Et nō excludit si ponimus. q̃ omis motus
habet motus. Et cū. d. q̃ motus attribuit unu
cuiq; istorū tuus. d. Necē est. ut mot. q̃ tpis
motō. q̃ motus et c. i. Et cū motus dicē ēe in
illo. i quo monet. q̃ i tpe. q̃ i moto. Est necessē
sarius. ut illa diuidātur p diōnes equales.
s. q̃ medietas motus sit i medietate tpis. q̃ i
medietate ei. i quo ē motus. q̃ i medietate mo
tu. Et sic i medietate medietatis. et sic in infinitū
dem̃ dicit. p ter hoc q̃ c. i. Et ex mot. q̃ tpis di
uidātur diuisibilibus equalibus. Tū diō in. i
quo ē motus. nō attribuit ei. i quo ē mot.
cōtra mō. Sz attribuitur motu in quātitate
p se. cū diō fit ēclis quātitatis. Et attribuitur
in qualitate p accis. Et intelligēdum est hoc de
quātitate cū motu aug. q̃ diuidit motus mot
localē. Quare. n. nūquātus i quāto. q̃ accidit ei
diō ēclis. Vnde idem ēcēplum d litis. q̃ sex
mo ei i hoc est manifestius. q̃ iterū ei ē. q̃

si ponimus. q̃ aliqs totus mot est i aliquo
toto tpe. medietas est i medietate. q̃ uli maior
i maiori. Et sic mot diuidit per diuisionem
tpis. Similiter tpis diuidit p diōnem motus.
Et sz hunc modū diuidit mot. Vg̃ cō. 32.

Et si q̃ motū. c. i medietate. Sit g̃ motus
est mai. q̃ totus motus sit i medietate
medietatis. q̃ sic sim̃. Et dicem̃ q̃ ponē ad
ēe. q̃ motū utraq; nō motus. Vg̃. c. d. q̃ mo
tus. z. h. totū q̃ illud. q̃ tota illud. Qm̃ si fuit
aliud. sic plus q̃ unus monebit uno mo
ut declārat. cū motus q̃ diuidatur i motus
iacentes. Qm̃ utriq; eorum totus est q̃ti. Vg̃ cō. 36.

Qm̃ declārat. q̃ motus q̃ tpis diuidit
diōnibus equalibus. Vult declārare q̃. quo
ipsa motō diuidit p diōnes mot. s. mo
tus motū. Et dicē. Et sz hunc mō q̃ diuidit
motō. i. Et q̃ ponimus. q̃ tota motō ē totus
mot. manifestum est q̃. q̃ motus diuidit p dio
nes mot. s. q̃ medietas mot est medietas
motū. q̃ pertransit spatium d uno ad finem. Qm̃
ille ptes sunt ille. p quas diuidit totus motus
ut totū est. Nō ptes. que sz diōnes tpis. d ni
die. Sit g̃ tō motō q̃ c. i. q̃ ps motus. q̃ nō p
medietatem istī motus d uno spatium ad finem
est necēo maior. q̃ illō. q̃ monet toto mo
q̃ illō. q̃ monetur i medietate illi. necēo ent
minus. dem̃ d. et dem̃ q̃ et c. i. dicemus
q̃ dicē. q̃ cū ponimus intentōes utriq; mo
tuum. qui sunt ptes uni motus. Vg̃. c. d. q̃ tōes
que ē mot. c. d. q̃ motōes que ē mot. d. h. q̃
dico. q̃ tota motō que ē ogregatū tōtī motō
ms duoū motuum. est tota motō. que ē to
tus mot. que ogregatur ex duobus motibus
c. d. d. h. dem̃ idem dicēs. q̃ dicē. Qm̃ si fuerit
aliud q̃ c. i. Qm̃ si tō motō. que ogregat ex
duabus motōibus. que sunt duū partū motū. sunt
alia a motōe tōtī motus. Et si sunt partes
motōis. que ē mot totus. ut naturalium motō
tōes partū motus. Tūc pl. q̃ una motō ent
unus mot. Qm̃ una q̃ pars habet duos mo
tus. q̃ tū sunt ipsi. q̃ motus. qui ē ps motus
totī. Iam positum ē. q̃ ptes motus totī spa
tii sunt partes motū. d uno d. Vt declārauimus
q̃ c. i. Vt declārauimus. q̃ mot diuidit i ptes. q̃
motus partū i ptes motuum totius. dem̃ d.
Qm̃ cū accipiatur motō q̃ c. i. Qm̃ cū mo
tō accipiatur utrūq; partū motuū. i. ad fe
riat finis. qui ygnatur iter illa. tūc mo
tus est continue. q̃ tota motō est q̃ti. q̃ una
Et cū ygnatur finis. exit pl. Vg̃ cō. 37.

Simili aut dubitabit q̃ logitudo diuisi
et eio illud omē. i quo est motō. pre
quantitates. que sunt ſz accis. q̃ d. n. mūt
est diuisibile. Vno. n. diuiso. omia diuidūtur
et ipso finita ēe. aut infinita. et sic habebit d oi
bus. Sequitur aut ē. magis diuidi. eia infinita
ēe ab ipso mutāte. quia. n. iest mutāti diuisibile
q̃ infinitum. diuisibile quidem g̃ q̃ libēs sunt ē plus.
Infinitum aut i sequētibus est manifestum. Vg̃ cō.

Et cōtra nō declābitur. Mg̃ textus.
q̃ longitudo diuiditur. q̃ uli omē i
quo est transmutatō. Sz q̃ dum diu
ditur p accis. q̃ cessātur ē diuisibile. Qm̃
cū unum diuidūtur. q̃ oia diuidūtur ē i hoc.

Iste textus ē in flaviis g̃ non q̃ ē superflus.

Iste textus ē in flaviis hunc hoc ē textus d. q̃ d.

q' diones eorꝫ sint finite. aut infinite. Eodem
mo est d' omib; eis. Sz necesse est ppe. ñ oia
ista sint diuersilia. a ut dio sit infinita. pp tras
mutatiꝫ. cum ei intelligis trasmutiꝫ. statim i
telligis diones. a q' est infinita. dio aut i eo
e declarata supi. spa a' ce infita declarabit post.
Sicut. et eodem mo declarabitur. Xerroys cō 39.
q' spaciuꝫ p qd est mot. a ubi. i ubi p
diones motus. Et uli; omie pmanetiu
m quo incipit trasmutio. incipit i eo dum tas.
Sz ñ qubꝫda p se. s. i qnitate. a i qubꝫdaꝫ p
accis. s. i qualitate. Et trasmutio q' est i u'
mutatur i quitate. dem dr. q' trasmutati e diuersile. 1. Et diuersilitas accit mensatoi pp tras
mutiꝫ. Cum omie trasmutiꝫ e diuersile ceeli.
ut declatur e. Et sint equalia i accntib; diom'
s. Q; si unuꝫ pdatur diuersile. declarabi q' omia
erit diversilia. dem dr. Et i hoc q' diones a c. 1.
Et illo qd ptingit i uno d finitate. alii i finite
ptigit in alijs. dem dr. Et sequit ppe. ñ oia
ista sint diuersilia a c. 1. Et necesse est. ut motus
a tps a motii sit diuersilia i infinitiꝫ. a ulr
ut sint ptinua. Q; trasmutiꝫ e diuersile. a d ñ a
ptinua. Cum ea i hoc q' tps e ptinuuꝫ e motiꝫ
ee ptinuuꝫ. Et ea in hoc q' tps e ptinuuꝫ mot
sit ptinuus. est. q; motiꝫ est ptinuuꝫ. dem
dr. Cum eaꝫ intelligis trasmutiꝫ a c. 1. Cum si tu
intelligis trasmutiꝫ. stati intelligis diuersilia
i infinitiꝫ. diuersile aut. q; transmutiꝫ no
intelligitur ee i trasmutie. i qn ymaginatur ee i
eo ex quo. a i eo ad qd. spaꝫ no e infinita p'
delabitur. cu declarabit. q' omie qd trasmut.
pn' trasmutabat. Et sic i infinitu. textus
Et q; omis trasmutio est d aliq i ad.
necesse est. ut illo qd trasmutiꝫ qn est
i pu' trasmutois sit i illo. i quo trasmutiꝫ. Transmutiꝫ. n. remouet a separatur
ab eo. a quo trasmutiꝫ. Cum ita q' trasmutatio a separatio sequatur trasmutiꝫ. necesse est.
ut id qd trasmutiꝫ. sepetur. Cum eodem mo
se hent ad inuicem. Xenoys tomentum . 20.
Vult declare. q' trasmutiꝫ i mito trasmutois dr iaꝫ trasmutiꝫ ee. no trasmutati. Cum h duo sint oppita. Et in
tendit hic trasmutiꝫ. q dr d. 8. trasmutois
b. s. i sba. a V. et quale. a quantu. Et die
d aliq i aliqd. 1. d aliq. i q; o e quescens.
et i aliquid. i quo e quescens. dem dicat.
necesse est a c. 1. Et cuꝫ omis trasmutio est de
aliq i aliquid. a ite que e trasmutio. a ite
paꝫ trasmutatiꝫ a quetiꝫ. que est i eo. ex
quo no est medium. necesse e. ut trasmutiꝫ
pp cu trasmutiꝫ recedat ab eo. a quo transmutiꝫ. a ueiat ad illud. ad qd trasmutiꝫ
pb. no fo. Cum ea separatu a quete. que est i
eo. ex quo statu nemet ad primu. ad qd e
trasmutio necessio. dem dr. q; trasmutio a separatio a c. 1. Et trasmutiꝫ pp ea trasmutiꝫ. sepa
ab eo a quo trasmutiꝫ i. o. Aut q; trasmutatio a separatio fuit rei. Aut q; sequitur se.
loco. Et no cuꝫ i hoc. quio est. cuꝫ sit manifestu
eis ee isiml. Et cuꝫ posuit hoc dicit. Necesse
est. ut illo qd trasmutatur a c. 1. Et ea separatio a trasmutaꝫ fuit ptinua. sequitur. ñ illo
qd trasmutatur ab aliq sepetur ab illo. Et

q' ita quete i eo ex quo. a in cuꝫ ei ad qd.
est transmutio. no e medium. sequitur. ut cum
trasmutiꝫ separatur a quete sit i dno ei ad
qd est trasmutaꝫ necessio. cu eodem mo se hat.
s. q; cu finit trasmutio. separato a eit. et eo'.
Et q; una trasmutio unꝫ est illa. textus
que e sz d dictiꝫ. qn aliqd trasmutat d
no esse i ens. tunc separatu a no ente.
Sit g' i ente. qn necesse e. ut sit. aut ñ sit ens. omie. aut
declaratu e g'. q' i trasmutie sz d dictiꝫ id qd
trasmutiꝫ est i illo. i qd trasmutatur. Et si hoc
est necessu i hac trasmutie. necessu e a i alis
trasmutoib; dispo. n. i uno mo trasmutatoiꝫ est sic dispo in alijs mois. Xenoys omie. q'.
Vult declare. q' hoc qd dictu e d trasmutatoib; uli; manifestu e p se i trasmutatie. que dr trasmutaꝫ primi. Et e illa
que est d affirmatiua i negatiua. a d negatiua i affirmatiua. que dr gnio. a contrap. et
dicit. Et q; una transmutatoiꝫ a c. 1. Et q;
hoc nomie trasmuto dicatu pn' d ea. que est
d no ente i ens. a d ente in no ens. Vt dcitur
est i. q'. Et e manifestu i hoc trasmutie. q' no
het medium. a cu aliqd trasmutatur a no ente
i ens. stati separatu a no ente. Vnde necesse est.
ut sit i ente. Q; no e medium ite ens. et no
ens. Et cu dr. q' illa itento e manifesta in
trasmutatie. que est i sba. d. Et si h e necesse
saltu i hoc trasmutie a c. Et hoc q' declarat. no
est declarato explanie. sz est declarato ad i
tentiadum ingenioru gratia. Nō q; hoc declaretu i alijs trasmutoib; sz q' declatu illo
qd est ignotiꝫ nali a noto. Sz sz q' delat
illo qd est manifestiꝫ latine ex eo qd est igno
tu nali p illo. qd e manifestiꝫ. Et sz hunc
modu usitatu i descptoib; a diffinitoib;
ma diones a explicatois. Cum timus me
dius i istis e idem. a est illo qd trasmutatiꝫ stati
separatu ab eo. a quo trasmutatu. a ueit
ad id. ad qd trasmutatu. Cu no sit medu inter
illo a quo. a illo ad qd trasmutatu. Sz h ap
paet magis i trasmutatie. q' est i sba. Cum
illic no e medium ite illo a quo. a illo possumuꝫ. ad qd est trasmutio. Sz p'mu medu
est i trasmutoib; alijs. q. illud ad qd i hac
trasmutie. sta g' trasmutaꝫ i duob; extremis
het dispar. sic est dispo aliaꝫ trasmutoiꝫ
ite id a quo. et illud ad qd ueit trasmutati.
Et a hoc ai illu. qui granit textus ipse.
Unusquisq; modu trasmutoiꝫ. cum sit
necessu. q' omie qd trasmutatu si est
in aliq ubi. aut i aliqua re. Cum ea separati
ab illo. a quo trasmutatu. necesse est. u sit i a
V. aut i alia re. aut i hoc. Si g' illo qd trasmutatu ad. b. est i alio. Xgr in. c. sp a transmutabitur d. c. ad. b. Cum. c. no est d dictorum. a. a. b. Et trasmutio est ptinua. Vnde
necesse est. ut illud qd iaꝫ trasmutatur ea transmutatu e. sp trasmutet ad illo. ad qd transmutatu. qd est ipsle. g' necesse est. ut illo qd
iaꝫ trasmutatu. sit in illo. ad qd trasmutat.
Cum declarant omes mag. Xenoys omie. q'.
Et pp sz explicatiꝫ. Vlt a declare
d ueto ad i ueiens. a die. Et a et c. 1.
Et no solum mo appet hoc i alijs trasmutomib;

ex hoc. q' aut i tñsmutõe. que est i sba. Sz hoc
aut uli' in omib' tñsmutõib'. cum omne transmutatur/ea tñsmutatur. uelit i aliud/ab eo. a quo tñsmutatur. aut V. aut quale. aut q'tu. dem dicit. cum ea separatur ab illo ac. 1. Et hoc q' qd dicimus/necesse est. cum ea tñsmutatur separ ab eo/a quo tñsmutatur. necesse e ut sit i aliquo. Et illd/aut est illd/ad qd est transmutd po. aut est aliud ab eo. ad qd est tñsmutd po. Et cu dicit. aut i hoc. iterum dicit illd/ad qd tñsmutatur tñsmutatur po. Et cum dicit. aut i alio. iterum dicit aliud ab eo/ad qd est tñsmutd po. qd e medium i tñsmutõib' hentib' medium. aut illd. ad qd est tñsmutd postremo i transmutõib'. que sunt sex genera. Et cu dicit. Q cu tñsmutatur separatur ab eo. a quo tñsmutatur/e i aliquo. 1 aut i illo/ad qd est tñsmutd po. aut i alio. d. Si g' illud/qd tñsmutatur ad. b. ac. 1. potatur q'/aliq' tñsmutatur separat ab eo. a q transmutatur. a uenit ad illd. ad qd e tñsmutd po. a sit. b. Et ponatur. q' cu hoc tñsmutatur transmutatur ad. b. qd est i alio. V g. i. c. sequetur necessio. ut semp i. c. tñsmutetur ad. b. a ut i sit 1 aliq tñsmutatur. Deni tedet eam i hoc/a dicat. Qni. c. nõ e gdem ad. b. a c. 1. Et necesse e ut sit i. c. qte tñsmutõis. Q. c. nõ e gdem ad. b. ut tñsmutatur sit i eo quescens. Et cu i. c. nõ fuit quescens. necesse est i eo tñsmutatur. Et cu declarauit hoc. dedit ipse. qd sequitur. si tñsmutatur fuit i aliquo alio/ab eo. ad qd est tñsmutd po. a dixe. g. necesse est. ut illud/qd 1 tñsmutatur e ac. 1. g. necesse e. ut tñsmutatur sp tñsmutetur ad illd. ad qd 1 tñsmutatur. Et cu posuit. q' i po/a quo tñsmutatur. sequitur ut transmutetur ad id. ad qd tñsmutatur. q. Et si ambulas ad aliquez locu e i loco illo. d. ambulat ad ipsum. Et cum dicit ea/hoc ipse. sequitur ut tñsmutatur i po/cu tñsmutatur. sit 1 transmutatu. Qni se. si hoc nõ fuit/ut tñsmutatur tñsmutetur ad id/i quo e. aut tñsmutatur id e tñslatum e. a sit preteritum/est futurum. Et cum declarauit ipse. quod se hoc. dedit duez. que est gdem oppti. a d. g. necesse est. ut illd/qd transmutatur/sit i illo. ad qd tñsmutatur. 1. primo. 1

Manifestum e g. q' id/qd fuit. Dextus est/cum fuit ens. a id/qd cor' nõ e ens. Qni 1 dicam' uli' i oi tñsmutõe. a h' manifesta est i ea/que sz gtradictõez/manifestum e g. q' illd/qd transmutatur e i mutd transmutatõis/e i id. ad qd tñsmutatur. Ab come. gz.

Vlt notificare. q' hoc/qd intendit declarare/e manifestum ex declaratõe. que e sz gdictõez. que gtinet alias tñsmutões. s. que fit sz gtõez. Qni hoc e manifestum p se. a i alys p medium. Et. q. d. manifestum est g. i aliis transmutõib'. q' illd/qd 1 e tñsmutatum i mutd tñsmutõis/e in illo. ad qd tñsmutatur. Qucadmodum apparet h' i tñsmutõe. que e sz gdictõez. 1z h' manifestus sit i hac tñsmutõe. Deinde dicit. manifestum e g. ac. 1. manifestum est g. q' illd/qd est ens i mu/cum fuit ens. e in ente. a separatur a nõ ente. Et sili' illd/qd cor' i mutd ens/cum cor' est i nõ ente. Et hoc intendit cu dicit. Et id/qd cor' nõ est ens. Deni dicit. Jam g. diximus uliz i omni tñsmutõe ac. 1. Et 1 de

eadem mo. q' hoc fuit manifestum i tñsmutõe i sba. Et cu i hoc est. q' nõ het medium. textus.

Et illd/i quo fuit tñsmutatum i mutato tñsmutatõis. necesse est/ut sit indiuiduum. Et intelligo p mutatum id. qd e tle. nõ pp hoc/q' aliud est tale. Sit g. a c. diuiduum. a diuiduatum i. b. Si g. transmutatur i. a b. a i. b. c. tunc mutatum mutõis/nõ est i. a. c. Qm i utroq eorum tñsmutatum e. aut ab/hoc tñsmutatum. Vnde necesse est. ut i toto tñsmutetur. Sz 1a tñsmutatum e. Et 1a cadit ro sequitur. si aliquid p pte tñsmutetur. q p pte e tñsmutatum. qm sequitur. ut sit pus primo. vnde necesse est. ut id/i quo res. n sit diuiduum. ad. 2.

Qm declarauit/q' i mutato ea/qd tñsmutatur res tñsmutabile. uenit i illd/i qd tñsmutatur. Vlt declarat. q' mutatum illi/i qd e tñsmutato/est indiuiduum. Et. d. Et illd/i quo est ac. 1. Et id/i quo tñsmutatum est i mutato illi tñsmutatõis. necesse e. ut sit indiuiduum. a sit illd/ad qd pueniit. Et hoc est cu i hoc. q' finis/a principia transmutatõis fuit indiuisibilia. Et cu dicit. q' mutatum ea/i qd tñsmutatum tñsmutatur/a finis ei debz e diuiduum. Exposuit id/qd intendit. a dixit. Et intelligo p primum ac. 1. Et intelligo p primum/illd. qd dicitur transmutatum. Sed q. aliq ps eius e talis. primum. n. e illd. qd dicitur tñsmutatum nõ pz d aliquo pp aliud. Deni incepit declarare. q' primum/qd e tle. debz e indiuisile. et dicit. Sit g. a. c. 1. dico ac. 1. dico. q' mutatum ea/i quo tñsmutatur. debz e indiuisile. Si aut sit indiuisile. a sic. a. c. diuiditur i. b. Dico g. q' si magnitudo. a. b. c. fuit diuisibile. necesse est. ut tñsmutatum i utraq pte. s. a. b. c. aut ad hoc tñsmutetur. Si aut transmutatum e i utraq pte. tunc tñsmutd ea i. a. b. c. toto. nõ est primum. sz positum est i. qd e i quiescens. Et si utraq ad hoc tñsmutetur. a nõ est tñsmutatum. sequitur/ut i toto/tñsmutetur. Sz positum e ipz tñsmutatum tñsmutatum e. Et hoc iterum cu dicit. Si g. utraq ac. 1. Si g. tñsmutatum i utraq pte. s. a. b. c. nõ ue dicitur transmutatum e. Qm sequitur ex eo. q nõ sit mutatum transmutõis. si sp transmutetur. g. necesse e. ut sit i toto. s. i. a. c. sp tñsmutatum. Q necesse est. ut sit i utraq. aut ue dicatur sp tñsmutatum. aut. s. 1a tñsmutatum e. Si g. nõ dicatur dicitur tñsmutatum 1a tñsmutatum e. necesse est. ut i utraq tñsmutetur. g. i toto. est tle. s. transmutatum. a positum e/q' in toto tñsmutatum. g. i eo dicitur sp transmutatum. a e tñsmutatum i sil. q. est impossile. Et ab'mato hui' demonstratõis e talis. Necesse e. ut illd/qd tñsmutatum i tota magnitudine sit i utraq pte. s. cum e i alta pte. aut nõ omnium tñsmutatum. aut tñsmutatum e 1a. aut sp transmutatum. Si aut nõdum tñsmutatum. g. est quiescens i omnib' ptib' magnitudinis. a i toto 1a transmutatum est. a hoc e i quiescens. Et si 1a tñsmutatum est i utraq. tunc i magnitudine/1a tñsmutatum est. nõ po. a si i eis simp tñsmutetur. g. i. a. b. c. toto tñsmutatum. Sz positum e. 1a tñsmutatum e. g. i eo dicitur tñsmutatum. a e 1a tñsmutatum. a hoc est impossile. Sz aut tacuit dicendez. Q i utraq e hesceses. q. e manifesta. Et q. 1a usus est i hac propone i mutato hui' status. Deni dicit. Et ista cadez 1a mutato sequitur ac. 1. Et illd impossile sequitur. si posuimus ipsum i una pte/1a tñsmutatum e. a i alia ad hoc transmutatum. V gr. i pte. a. b. 1a tñsmutatum e. et

i pte. b. c. ad hoc tñsmutm. Qm ro i hoc cap̃ est. s. qr sequitur. vt illo qd positum ē pnm. no sit pnm. Deni dr. qd necē est. vt illo qd sequitur qd ex hoc fmiē. vt illo qd ē mcm i quo transmutatur. no sit vmle. neq; vltimum ei. i quo ē tñsmutō. Et intelligendum est q̃ i tpe tñsmutōis. s. qr mcm ei est ivmle. q̃ q̃ est tpus. si mstās.

Textus

Manifestum ē qd. q. illud qd cōtr. cit i vi. Et hoc qd dicimus ei. q̃ in qo est tñsmio est duob; mōis. Quoq; mmo ē illo. in quo pficitur tñsmutō. qm tñc nec dr. illa res transmutari cē. Illud nō ē illud. i quo ipsa capit transmutatō. Nerrous comentum. 4.

Ista dr̄o pdicta ē i tñsmutōib; vnusq; que habet pnapium q̃ finē. Tñsmutatōes nō ivmsile. s. que fit i vmle vel gradū. q̃ corrupto fit i fōr. fōr. n. est ivmle. Manifestum est qd dno. q. ille tñsmutōes tantum de rebus ivmsilib. Deni dr. Manifestum ē qd. q. i. Manifestum est qd. q. illo qd cōtr. i ivmsile. q̃ illo qd fit. fit in ivmle. Et nō intendit. q. hoc. q. ex predicamentis. Nam qd. q̃ corrupto nō fit ivmsile. ita. q. habet pricipi. q̃ finē. Ex forte tñsmutat nos ab hoc. quod deni est patus. q. qd. q̃ corrupto fit finis tñsmutōis. Et declaratum ē hoc. q. finis tñsmutatōis est ivmle. Et intelligo p tñsmutōē illo. tpe. cui finis ē qd. q̃ corrupto. s. tñsmutōē alterōis. q̃ qd. q̃ est finis alterōis. q̃ ñ ē tñsmutatio. si sequēs tñsmutōē. Q nō dicunt i magis q̃ minus. Q nō intelligi hō magis esse qm hō. neq; equus qm equus. sic. sic albedo magis qm albus. Et nō qd. q̃ corrupto nō fiunt motus. vt existit p se. si sequitur motū. Et nō intendit forte p vmle in qd. q̃ corrupto formā. Deni dr. Et hoc qd dicimus. et c. 1. Et dicit si. qr nō ē locutus ñ i pnapio. Qm tñsmutatio sup ea ē cētē. Et forte hi vnum pnm i yoyote cor. sicut pn. q̃ finē.

Textus

Primum nō qd dr. p. oplemētum tñsmutatōis ē existēs per se. Qm pole ē. ut pficiatur tñsmutatio. Et ultimum tñsmutōis ē illud. qd dr. declaramus ē ivmle. qr ē finis. pnm nō qd dr i pn. nō est ens omio. Qm tñsmutatio nō habet pnapium. neq; est ex po tpe. aliquid. i q̃ tñsmutatur ico. Et. q̃ pnm. a. c. id. q̃ pnm nō ē ivmle. qr sic in omi ivmle. ut mstrat. q̃ sint sessa. Et. q̃ si i tpe toto. c. a. fuit quescēs. pēnt vnum est quescēs i. a. q̃. Sequitur q̃. si. a. c. fuit quescēs. q̃ ivmle. ñ sit quescēs. q̃ ñ tñsmutum ivmsile. Qm i. a. est quescens. q̃ i. c. e. ia est tñsmutum. Nerrous comentum quadragesimum sextum.

Quum declaramus. q. i pri cap̃lib. qd transmutatur. q̃ separatur ab eo. a quo transmutatur. nec et i illo. i quo primo tñsmutatur. q̃ q̃ mcum. q̃ finis transmutōis fuit ivmle. Vult declarare. q. mcum tñsmutatōis nō est i actu. si i po. Et fuit mcum ei i quo ē tñsmutō. nō ē in actu. si i po. finis a tñsmutōis i actu. q̃ dr̄o. q̃ finis eius i quo ē tñsmutō. Qm ñ ē necē. ut tñsmutatum i mutō tñsmutatōis sit i illo. i q̃ primo tñsmutatur. q̃ nō tñsmutatur. ñ ivmle. q̃ mcum eius i quo tñsmutum ē vmle. sed ut ñ tñsmutetur i mutō tñsmutatōis. Et cū i tñsmutatio nō incipit tñsmutō. ñ fit. q̃ tñsmutat. Quia fertur. q̃ tñsmutō nō habet pnapium. ñ tñsmutō est q̃ posita qd ivmle. q̃ tpus fit. q̃ illud pnapium necē ē i po. Et est illud. de qd declaratum est i pmo pncto. ipse ē ivmle. Et expositores dubitant in hoc qd est. q̃ certi dicunt. q̃ ñ duo pnapia sint tñsmutōis. dicētes q̃ est ivmle. q̃ pte dicētes. q̃ nō ē ens. Et q̃ nō fuit ōtrium. ñ est declaratum. q̃ nō est ens omio. Et q̃ nō fuit declaratum. ñ q̃ nō est ens i actu. Et hoc ignorauit omnes expositores i hoc. Et nō mcum. Nec dicunt tñsmutatio declarata de tpue. s. hoc qd declarat. q̃ pnapium tñsmutatōis est ivmle ivmle. Deni dr. ipsum esse nō ens. Et forte intendit p hoc qd declarat q̃ ipsum ē ivmle. ipsum ē nō ens i actu. necē est. ut sit ivmle. Deni declarat. q̃ si fuit ivmsile. necē est. ut nō sit ens. Et si pātur ē actu. ut dr. i pole. Et ille modus declarātōis ē modus nostrus. Expositōes autē nō fecerunt dicū. iter finē de pnapio. q̃ finē i hac dēnatōe. q̃ dixit. quia motus habebit finē. q̃ nō habebit pnapium. Et hi qd existimauerunt d hoc ē i po. aspectu. qd dicere. Deni dr. pnm nō ac. 1. unum vmle nō qd dr de fine tñsmutatōis. q̃ finē ei i quo est tñsmutatio est ens i actu. q̃ pōt dicū. Et ei nātant hoc. q̃ dicit cum q̃ dixit. Qm pole ē. ut pficiatur ac. 1. Et hoc ē ita. Q tñsmutatio pōt pfici i sua transmutatōe. Et pfectō tñsmutatōis ē ens actu i actu. sicē alie pfectōes. Et dicūt magis qm minus. q̃. Et hoc manifestum est i omni tñsmutatōe. Qm pfectō i vbi ē supius i qualitate est albēdo. q̃ nigrū. q̃ i quantitate est quantitas tinata. Ita q̃ qr fuit i actu nō finis que est i ea i vmle. q̃ est ultimum tñsmutōis. est ens i actu pnapium nō tñsmutōis. qr nō ē pnapium alicui p manētis sicē est dispo i pn. hoc. q̃ illo qd ē ens i actu. est ipsa tñsmutatio. q̃ i tñsmutōē nō ē mcum naturali. ñ ecē ē. ut ibi pnapium nō sit ens. neq; existēs. Cum q̃ posuit. q̃ pole est ut pficiatur tñsmutō tñsmutatōis. Et q̃ illa pfectō est i actu. q̃ hēt finē fuit necē. ut finis ei sit i actu. Qd est finis lē. q̃ finis superficiei. Et ei i hoc ē. qr motus q̃ tpes non habent situm. q̃ linea hz situm. Et declaratum est. q̃ est ivmle. q̃ finis mot. vmle est i actu. deni in reditus est ad pnapium mot. d quo declaratum est. q̃ si fuit ens. nō est ivmsile. Et declaratum ut ipsum ē nō ens. ñ i po. s. sz q̃ istis ē i tpe. Et dicit. pnm nō ac. 1. pnapium nō tñsmutatōis d quo dicunt. q̃ si fuit ens. q̃ ñ sit ivmle. ñ est necē. ut sit ens omio. Qd est ivmle i sua nā. s. pnapium. sz q̃ est pnapium deni dr. Qm tñsmutatio nō habet pnapium ac. 1. Qm tñsmutatio nō habet pnapium. qd est tñsmutō. Nam pnapium ē ivmle. et tñsmutō ē vmle. nz ē ñ hoc tpe. qd est ivmle. cum tñsmutō. Qm tñsmutatio est vmsile. a nō cadit i tpe vmle. Et declaratum ē i vnō. qd tractatum. q̃ hoc intendebat. aut dicit. Sit q̃ q̃ ac. 1. Sit q̃ pnapium. q̃ i q̃ ē tñsmutatio. q̃ sit pnapium. q̃ ac. b. mcum. c. sit hoc q̃ pnapium ac. 1. habet q̃ vmle necē. Et aut

in

auto q̃ finis fuit ipse dicit q̃ i 32 co.

·G·

nacunt. q' illud principium vel cē omnis. et
p. quod est principium cui si quod est motū motum
ab eo. quod movetur. a cē principium motus. vel
vt vult. quia si potest esse omnis. a nec. et
n. si fuit mouens a ci. Cum si principium cui si
quod autē motus sit omnis ita. q. sit p. mo
tus. et motus iuxta ipsum omnis. si tpe
omnis. f. illam. Et sic patet. a motus cum
cessauit. quod est p. omnis. et si sic
et arc. Et sic tpe in quo est omnis quietis
fuit ps. i quod est ultimum motus q. est. cui i
stans nō sequitur illa. nī ita finis quietis. et
initium motus est tpe. et manifestū est. q. si hac
pte tpis omnis fuit p. motus. p. est quies. Et
sicut est motus a quiete i quo. et finis est
quietis. a principium motus. potest q. motus mo
ueri i toto tpe. a. c. a potest a ipso quiescere in
fine illius tpis. f. c. et quia q. si in illo ci. quod est
a. q. nec est ibi ultimus finis. a initium. quod est idem
potest i eo esse motus. et quies. vt illud. quod i eo mo
vetur quiescere. a motus illi. Cum f. a. c. quod est in
omnis. est quiescere. si q. est finis quietis. et i. a.
motui si q. est initium motus. Et sic i eadem re
est quies. et motus simul.

Si q. a. c. nō est omnis. necē est ut sit
omnis. a quando illi accipiat. transmu
tabitur i eo. qui. a. c. omnitum. Si q. si
transmutetur. in alterum vnum pnū. q. necē
est ut transmutetur. Et si i eo p. transmutā
ista est ipsa. et i toto. Et si transmutatur i alio
tempo. nō est principium. i quo transmutatur potest.
q. necē est ut transmutetur i quocūq; ci. ad
piatur. q. manifestum est. q. nō est primum. in
quo transmutatur. Cum dico. ci. cē i finita.

Si q. a. c. i quo possunt principia transmu
tationis existere in actu nō fuerit omnis.
necē est ut sint omnia omnis. aut
in quibus pte. potentia transmutationis i actu. necē est
ut pri transmutetur. f. q. ait hac transmutatione
potita sit transmutatio. Cum magnitudo i qua po
tita est transmutatio. est omnis. necē. Et hoc in
tendebat. cum dixit. Cum omnia. a. c. Et ay nar
rant. q. cum transmutatur i quo magnitudo. necē
est. ut sit transmutatio i pub. Incipit declarare
hoc. a dicit. Et sicut transmutatio est. Et ay po
tum. q. principium. i quo est. finis transmu
tationis. a. i quo est transmutatio. est omnis. q.
a. c. omnitum. Et q. nō est transmutatio. i alio
tempo. f. i. a. b. b. c. q. magnitudo. a. c. quod est potitum. Et si transmutatio in ea
sint. sic omnis potest esse motus et illi. Et
tum est. quia transmutatio est principium transmutationis
hoc est ipse. Et si transmutatio. in alio. f. tempo
nō est principium. i quo transmutatur. Sed potest
esse principium. hoc est iudicare. Et hoc intendebat cum
dixit. Et si transmutatur i alio a. c. i. Et ay. sit
ipse. ut sit i una quietis. aut i parte sint
transmutatum. et alia nō transmutetur. sequitur
ex hoc. nō i motu. q. sit ita transmutatio. q. aut
mutatio. a. aut transmutatio. a. aut hic alia. sic
transit i relationem magnitudinis. i. f.
Et hoc. a. b. q. aut a. c. i. q. aut a. c. nō
transmutatur. quia est. Et sic est finitum.

Dicit quod. quia transmutatio. est. quia est p
mum. et. quia transmutatio ex. f. o. Cum ita

declarauit. q. omne transmutatum est omnis. a tpe sit.
b. c. Et sic. a. c. transmutatum i hoc toto tpe. q.
i fine motus est illud. quod transmutabat pus. Et
qui vbi aliquo motum pene. a qui illud alio
vel pte. a sic finis. vel motus est. ut transmuta
nō sit eadem. quia est pnū et. quod transmutatur.
Et dicit declarat. q. i transmutatio. Nō com. 88.
nō aliquid pte. quae nō sit pnū et. quod
transmutatur. i. q. ante pnū est aliqd pte.
quae dicitur transmutari. quia et transmutari tetigit ha
bere pte. manifestum est ex premissis. Nam omne im
mutatum est omnis. Cum ita sit. nō im
mutatum pte pnū. manifestum est ex hoc. quod declarat
a transmutari. a tpe. a transmutato. ouia fuit. nō a
tempo. Et q. omnis est vbi. et i omnis. Et
q. omnis motus est maior ex omnis. et. i quo
moueri. Incipit declarare. q. si cēt hoc pnū
transmutatum. nec cēt pnū. a pnū tpis.
Si q. hoc est manifestum i tpe. o. nī fit ex i. quod
transmutatum est a. c. i. Nī ex transmutato incertum a
aliqd pte. quae sit pnū et. quod transmutat. dum
potest transmutatum. o. i. a potest pte illi po. o.
c. vt declaret ducendo ad inconueniens. q. ista pte
nō est pnū. a. et. si q. o. c. ac. Et si aliqd potest ac
cidere q. ista pte nō esset nota. nī est dum. q. omne
transmutatum est omnis. Et ei potest hoc. a nā d
clarauit. q. omne transmutatum transmutatum i tpe.
necē est ut ista pte transmutet in tpe. a. et. Et
tpis. i quo transmutatum fit. b. c. Et ei declarat.
q. ista transmutatio. est i tpe. f. q. illud quod
b. po. d. c. transmutatum. b. c. tempo. Sit q. d. c.
et. q. f. transmutatio. quia potest pnū et. quod transmu
tatio. tale i nec. tempo. tpis. est. d. q. transmu
tatum d ista pte. nō. q. illud. quod transmutatum i
minori pte est minus. f. i. aliquid relatum. Et est
transmutatum. quod est i minori. aliquid transmutatum
quod est i toto illo. quod pita est pa. a sic est ni p
ma. Et q. tpis omnis est i minori. i minori.
a. f. i pte. ai pte pon. a sic i minori. Et
cum declarauit. q. transmutatum nō est pnū. dicit
necē est q. a. c. Sic est i ipsa transmutatio
ri eo. i quo est transmutatio.

Manifestum est q. ex premissis. q. quod sint
multa. quae. ex tpis. i quo est transmutatum
habent aliquid. et. q. sic pnū. et aliqd tpis. i
quo. et. transmutatum. f. h. o. et. p
et. quod. quia fuit multum. Cum omnia sint
transmutata. et. i tpe. f. q. illud. quod
b. po. d. c. transmutatum. b. c. tempo. Sit q. d. c.
et. q. f. transmutatio. quia potest pnū et. quod transmu
tatio. tale i nec. tempo. tpis. est. d. q. transmu
tatum d ista pte. nō. q. illud. quod transmutatum i
minori pte est minus. f. i. aliquid relatum. Et est
transmutatum. quod est i minori. aliquid transmutatum
quod est i toto illo. quod pita est pa. a sic est ni p
ma. Et q. tpis omnis est i minori. i minori.
a. f. i pte. ai pte pon. a sic i minori. Et
cum declarauit. q. transmutatum nō est pnū. dicit
necē est q. a. c. Sic est i ipsa transmutatio
ri eo. i quo est transmutatio.

Verum quia omentum 89.
manifestum est. q. q. nō est ab pnū. f.
i omnis. et transmutatio. in ex tpis. i quo

fit tñsimũtõ/ſz q' ē tñsimũtõ. a ſz q' ē tp'us.
nz p ſe. nz p accis. dem d'. Et illud ipm a c'.
Et intēdit illõ/i quo ē gen' tñsimũtõis. Et d'
hoc. qm tñsimũbilia ſunt quedam. i quib' nõ in-
uenitur p'napium p accis. ſ. que ſunt i qualitate.
In eis aut/que ſunt i V. a q'to. nõ inuenit p'n-
cipium. nz p ſe. nz p accis. Et cum narauerit/q' dis
positõ i eo/i quo est tñsimũtõ i hoc. nõ ē ſicut dis
positõ i tñsimũto. a tpe. incepit exponere hoc. et
dix. Sunt. n. ⁊ i tñsimutatõe. a ſunt i ista. d' qnb'
dixim' nõ hẋ p'napium. dem d'. ſ. tñsimũtus a
c'. Et intendit p 1m i quo ē tñsimũtõ/tpe. a p 1m
ad qd ē tñsimũtõ/g' motus. X gr'. 1o/q' alter'.
Qm ſunt i eo. ⁊. 1o. tpe. a color alb'. Et d' mo
tus/qm ē i qualitate/notificãtur. q' i ſto nõ inci
tur p'napium p accis. ſ. i eo. ad qd ē motus.
nõ in toto. nz in tpe. Et hoc intendit/cũ d'. 1o ſi
a c'. 1. 1o. qd ē tñsimũtus i hoc motu. a tpe/i qd
ē mot'/non hent p'napium omno p ſe. nz p accis.
Qr ſunt dumſibilia p ſe. album uõ a ſile. d' ut/ad
quas fit tñsimutatio i qualitate. nõ hent tlez dis
positõem. Qm ista nõ dumdũtur p ſe. ſ. qualitates.
ſz p accis. dem d'. Sz omia dumſibilia p accis.
1. omes qualitates. dem narauerunt. qno dum
dũtur p accis. a dicit. Illud. n. cum accit albũ
a c'. 1. Albũ nõ/a ali' qlitates ſunt dumſibilia. Qr
ſunt i eo pte. qd ē dumſile p ſe. Et cũ narauerit. q'
dumſibilia ex istis tribus/quedã ſunt. que ſp du-
mdũtur p ſe. ſ. tpe. a transmũtur. Et quedã
ſunt. quor quedam dumdũtur p ſe. a quedam p
accis. Et est illud/ad qd ē transmũtõ. Narauerunt
que dumdũtur p ſe. Et i istis nõ inuenitur p'n-
p ſe. Et i illo/qd dividitur p accis inuenit p'n-
p ſe. a nõ p accis. Et dicit. ſ illorũ/et c'. 1.
in tñsimũto. a i tpe. a tñsimũtõe. que ē i V. et
qñato. Qm 1ta ſunt dumſibilia p ſe. Et cum
narauerunt. q' i istis/nõ inuenitur p'nci dumle. ite-
rauerunt ſuam dicitõem ſup istis dumſibilia cũ dela-
tõibus p'dicis. nõn distinguitur illud. qd dum
dũtur p ſe/ab illo. qd dumdũtur p accis. a dicit.
Sit g'. a. b. c. a c'. 1. Sit g' spacium/p qd mouetur
mouet motu p'. spacium. a. b. c. a motus
eius ex. a. ad. b. ſit p'mus mot'. dem dicit.
Si g'. a. b. a c'. 1. Si g'. a. b. qd est i spa'. p'mi
ci/p qd fit p'mus mot'. fiunt magnitudo idumle
nectio p 1m mot' est idumle. a ſic idumle ſequi
idumſibile. Et ſic magnitudo/a mot' erunt cõ
positi ex idumſibilitate. qd est ipole. Deinde
dicit. Et ſi fiunt dumle a c'. 1. Si g'. a. b. c. fiunt
dumſile. tũc est spacium/ait spacium. a. b. cecidit
tñsimũtõ/ait/qua cadet in spacium. a. b. V gra
medietates in spaciis. a. b. Et ſili ſequitur. ut
ait tñsimũtões/que est i medietate istius ſpa-
tii fit mãe tñsimutaõ. Et ē ista ē. que i medietate
istius/medietatis. a ſic patitur i infinitum.
dem d'. g' nõ est p'. a c'. 1. in motu locali. dem
dicit. Et ſili ē de transmutatõe quãtitatis. 1. i aug-
mẽto. a diminutõe. Et cũ i hoc. Qr tñsimuta
in quãto ē i otimo p ſe. Et dicitur ē. q' oti-
mum ſp dumdũtur in dumle. Ego tñsimutatõi
l quantitate. ſ. qn nõ est i otimo. dem d'. ora
nifestum ex. g. est g' i motu a c'. 1. Qr pole est. ut
i eo ſit p'mi dumſile p ſe. a ſi ſit dumle p accis
dicis. Et hoc est ita. q' minimum color est tinctus
p ſe. Quicadmodum/minima fax ē tinctus. ſ.

q' minimum ci/qd pot ce colorati i actu. ē tin-
ctum. Quicadmodum minimum ci. qd/ce ad
dratum/ē tinctum. V gr. Qm minima aqua ē ti-
nata. Et ſili ē de alijs corpor ſimplib'/a opposit'.
Et qr omne/qd tñsimũtur. Textus.
tñsimũtur in tpe/qr ē p'mi tpis. i quo
tñsimũtur. Et qr trãsimũtur i aliq'. V gra.
Qm aliqd dr tñsimũtur i tli anno. qr trans-
mũtur i aliq die illi' anni. Qm p'mi tpis i q'
tñsimũtur. necce est. ut i qualib' pte illi' trans-
mutet. Et hoc manifestius est ex eius diffinitõe.
Qm hoc intelligimus p p'mum. Aristoys 8. 40.
Quom declãmus. q' motus nõ hẋt p'n. neq
illd/i quo ē motus. in tpe. vult decla-
rare. q' illd tñsimũtur est. p'ius tñsimuta-
batur. Et dicit. Et qr omne tñsimutatur a c'. 1. ut
declãtur ē supius. dem d'. Et dicit aliqd tñsimu-
tum a c'. 1. Et manifestum ē p ſe. q' dicit aliqd
tñsimũtur i alio tpe. qr 1m tpis est minimum. a tpe
p'ius/i quo pot transmutari in alio tpe. Et hoc i
tendebat. cũ dixit. Qr ē p'mum tpis a c'. Qm ce
qd attribuitur rei nõ p'ſ sinat p'tes/ē p'mum illi' rei.
ut declãtur ē. illi. Et qr tũc tñsimutaõ nõ attri-
buitur tpi equali a. qr incipit i tpe minori tpis.
Id necce est. ut istud tpis ſit p'mum illius transmu-
tati. Sed ho d' tpe. qd accidit transmũtãti. ſ. qr
nõ ē p'mum. Qm transmũtõ nõ attribuitur ei.
ñ gr' ſue p'tis. Et hoc intendebat. cũ dixit. Et
qr tñsimũtur i aliq'. 1. Attribuitur a tñsimutaõ
tpi. qr tñsimũtur i alio. cũ tpis/cui attribuitur
exceſſit illud tpis/equale ei. dem d'. V gra. 1.
V gr'. qm lectum fuit i tli anno. qr fuit i tali q
die illi' anni. Et attribuitur ei. ad annũ nõ est
pa. dem d'. Qm p'mũ tpis a c'. 1. Et cũ res q
habet tpus/p'mũ. i quo transmũtur. ē necce. q
ut i qualib' pte illi' tpis inuenitur illa res tñ-
mũta. Qm hoc ē manifestum ex diffinitõe p
tis. Qm p'mum ē tpis equale tñsimũtõi. cui
tñsimutatõ nõ attribuitur gra pte. g' ni
necce est. i toto. Qm omis transmũtõ/que
attribuitur. necce ē. ut attribuat' ei. /ut pp
ptes. aut pp totum. Sz pot nõ attribuit' pp pte.
g' pp totum. Textus
Et hoc az ex hoc manifestum. Si g' tpus
i quo motus monetur i pot ei. p quod
moueat. c. c. a diuidat' in. b. Si g' qd
tpus ē dumle. a motus ait i tpe. ⁊. b. c. mo-
aut nõ moueat. Et ſili i duob' tpib'. ſ. ⁊. b.
c. Si aut nõ moueat i alto cor. g' que ſcati
hoc toto tpe. Nez ipole est. ut ſit motus. a nõ
moueatur i altera p'ma. ⁊. b. c. Et ſi moue
i alto cor. tũc tpis. ⁊. c. nõ ē p'mum tpis. i quo
moueatur. Qm motus ē i utroq cor. g'. nec
cesse ē. ut moueatur i qualib' pte. ⁊. c. Vbi. 41.
Et hoc az ex hoc. qd d'. q' ei p'mũ tpus
fuit dratus. V gr. ⁊. c. a fuit dumſile
i d'. i. b. cuz omne tpus ſit dumle. a id
qd moueatur necce ē tpis moueri i tpe. ⁊. c. qd
est positum p'mum. aut n moueri. Et manifestum
est. q' nõ est quescens i eo. g' mo. Et cuz po
ſuit. q' i hoc tpe. necce ē. ut ſit motus i toto.
a q' aduersarius nõ pot poni ipm i eo qescere
et d'. Et ſili a interrogabimus a dnis a. q' tãi
motus/qd tu accidis moueri i tpe. ⁊. c. aut co
cedis ipm moueri i utrq pte ei. aut quiescere.

pot
hic posse accipi q' eius
pte statim ad maxi n
q' ad illum maxi
Et dr ad tñsimuzy

·G·

in utraq. aut motu in alta. a quiescere in reliq.
dicit. Si g. nō moueretur et c. 1. que sunt
partes magnitudis. cum sit in pl. ut in ea sit q
escens. a. q. d. q. si fiunt quiescentes in utraq parte
magnitudis. sequetur maximum in pl. s. ut alia
quod moueat. et aliq. a quiescat in omnibus partibus
eius. Et cum determinat ipsum in utraq parte destruens
ea ipsum quiescere in altera. a moueri in reliq. a
si moueat in alta tunc. 1. tunc tps quod g. gratia ex tribus
duobus tpibus / nō est tps primum. Et hoc est ita. quia
primum est illud. in cui omnibus partibus est motus. Et hic in
terrobat / cum dicit. quotus. 11. e in utraq parte
et. 1. Cum necesse est / cum sit primum. ut sic in utraq
parte. Et cum distinguat ista duo quantitata. con
clusit ratio. a dixit. Necesse est a. c. Et hoc / quod
dixit. quam festum est. terstius.

Hec quidem declaratio est manifesta. Quia
est / quod moueatur necessario prius moueba.
Cum si moueba. p spacium in tpe. q. l.
et in tpe. 2. c. quod est primum tps. tunc equale ei in
velocitate motus. a iam pes cui ipso motui moue
bitur p medietate in medietate. Si g. illud / quod est e
qle ei in velocitate mot / moueb. p aliq in hoc
tpe. necessario a aliuo moueb. p aliuo spacium.
quare necesse. q. illud / quod moueatur. in moueb.

Et cum hoc sit declaratum. s. Nūcius cō. 42.
q. illud / quod moueat in pio tpe. necessario nō
in omnibus partibus illi tpis. quam festum est
ex hoc. q. in quibus mutatur / aut quibus istas / in quo
diatur moueri. sit motum. Deinde incipit delāte
hac consecutōes. a dicit. Cum si moueat a c. 1. Vi
gia. 1. Cum si aliq motum moueatur p aliquod
spacium in aliquo tpe. Vi gr. p spacium. l. q. in tpe
2. c. et 1d tps fuit primum illi motui. Tunc si po
sumus aliq motum equale in velocitate / iam cum
illo motu in medietate illi tpis tum. necesse est. ut
pertranseat medietatem illi spacii. Deinde dicit. Si g.
moueatur p aliq a c. 1. Si g. motum / quod est e
quale in velocitate moto primo / pertransiet illud
spacium timatum in 1o tpe timato pertransiuit ali
quam partem magnitudis in aliq parte illi tpis po
siti. Necesse est. ut primum motum / quod pertransiuit
spacium. p quod sic motum / moueba tur. ante quam p
transeat totum spacium. Deinde dicit. g. nec
esse est. ut primum motum diuiatur / quod moueat in ulti
mo spacio. quod prius moueba tur. 1. quia eum
motum. quo moueba tur 1d. quod est equale ei in velo
citate in quadam parte illi tpis. Et sili si posu
mus primum motum diatum in ultimo spacio. p quod
sic motum moueba tur. secundum prius moueba tur.
Nam 1d spacium diuidit in duas medietates. 1
Et posuimus 2d motum equale ei in velocitate
prius. si est illud in medietate illi tpis. a sic in
medie infinitum. Et cum in hoc est. Et magnitudo
a tps diuidit in infinitum. Vnde necesse est. ut ante
quam ultimum / in quo res mota diuiat. mo
ueatur. Sic ipse usus est in hac declaratione
so motu. Quia est manifestum. Nam aliquis iam
potest accedere / ipsum posuisse totum spacium. Sic nō
pertinet medietate ante / quam pertranseat totum.
Cum posuisse medietatem sit pertinere in po. nō in
actu. Et nō ut ita so motu. a possint ipsi p
transire in actu. Cum hoc / nō potest aduersarius ne
gare. Et cum accessit si ce spacium. quod pertra
sit motum equale ei in velocitate. a in quadam parte
illi tpis. necessario accidit. Quia primum motum in
moueta p totum spacium. pertransibit illud spa
cium. quod pertransiuit illud. quod est equale ei in velo
citate. s. quod moueta in minori tpe illo. terstius

Et si vis aliquid moueri in tpe. 3. c. to
to. a uli in aliquo tpe. quocumque sit. cum ac
cepimus. o. quod est ultimum ei. Cum dicit
hic determinat illud. a ite duo istantia / e tps. a in
alio istantibus di in eo / quod moueta. ipsum in mo
ueri. Et ultimum medietatis e dia. necesse e. ut
in medie moueatur. a uli in qualibet parte. Cum cum
cum diuisum determinatur tps p istantia. Cum quod
omne tps e diuisibile. a ite duo istantia e t. necesse e.
ut omne / quod tusinuatur. tusinuetur in infinitum.

Ista declaratio / quia po ex spacio. Nū cōme. 43.
a ista ex tpe / a. d. Et est a aliud signum.
quia nō dicimus aliquid moueri in aliquo tpe.
nisi cum accepimus. o. quod est finis transmutōis.
a. o. quod est principium eius. Cum p hoc duo istantia
determinat tps. in e quod e tusinuta. Sic tacuit. o.
quod e principium. quia hoc intellectum e. Nam omne tps
finitum / nō fit finitum. si accipiendo illud ite d.
istantia. Et nō dicit. a ite istantia / e tps. 1. / gra
cia possimus. q. fines medietatis istius tpis / in
quo / motum totum moueta. s. tpis. 3. c. tiatur
ab. o. quod est dia ite istas duas medietates. 1
Nam festum e. q. cum motum fuit in hoc istanti. s.
quod diuidit hoc tps ite duas medietates. dicere
iam nō motum ce. a in alia medietate moueri. g.
quod nō. iam motum e. Et sili cum diuisimus illi
medietatis in duas medietates. tunc in alia medie
di dicet nō moueri. g. a in dia / que e ite duas
medietates. manifestum est. q. cum moueri fuit / tp
iam ce motum. Et sili in medietate medietatis. et
sic in infinitum. g. omne / quod nō. iam moueba.
Et hoc iterum. cum dicit. Et finis medietatis est
dia. 1. Et. o. quod est finis altius medietatis / et
principium sic e dia ite has duas medietates. g.
necesse est. ut motum in pa medietate / dicatur iam
motum ce. a in alia dicatur moueri. g. amit / quam
moueatur. in moueba. Deinde dicit. Et uli. a c.
1. Cum quelibet pars tpis / cum accipiat. post diui
di in duas medietates. a motum in ultima medietate
di moueri. a dia de iam motum ce. Si g. diuisio
tpis in medietate predit in infinitum. g. quod
moueatur necessario moueba tur. Et hoc intendit
cum dicit. Et cum omne tps sit diuisibile a c. 1. Et uli
cum possimus. q. omne tps e diuisibile p istantia. a
ite quelibet duo istantia e tps. Et q. ita dico p
cedit in tpe diato in infinitum. a q. in quolibet. o.
tusinuatum di iam ce tusinuatum. a in quolibet tpe
di tusinuta cum necessario. amit 1d tusinuta tur a
tusinuatur in finiacies. terstius

Et si a / omne / quod tusinuatur. et abscisa eo q.
cōt. aut cessaret tusinuari. cum tusinuta
aut iam tusinuatum e. necessario in quacumque
parte fuit accepta. a ex eo / ipse sit aliquid
tusinuatum in. o. necesse e. Vt in unaquaque istantia
sit iam tusinuatum. a si istantia sint infinita.

Hec est declaratio. q. unus ipse Nū cō. 44.
fitōnis. quibus est usus in predicto sermone.
s. dictis. Quia in quolibet. o. di tusinuatum
iam ce tusinuatum. Et ex declaratio e tali. Si ce
tusinuatum aliquid tusinuate / dum tusinuatur
di in tpe. in quo tusinuatur / ipsum iam ce tusinuatum.

Et nō solūmodo illō quō tēsimūtur.

Est notandū q̄ ut diffinitū. ex alio q̄ ē
tēsimūtū. ad aliq̄ notandū ē. q̄ ipse tēs
mutabat. Qui omne q̄ tēsimūtur est de aliq̄
in aliq̄. tēsimūtur ē ipse. et q̄ aliq̄ tēsimūtur
tres. a. b. c. q̄ ēnēdum ut in statu. i. quo ē. a.
nō sit. a. tēsimūtū. Qui ē. i. a. ad. b. et. i. a.
sit. ut dicamus supra. q̄ illō q̄ ut tēsimūtur
est. nō est. i. hoc. tēsimūtū. q̄ ita illa est ipse.
Qui status nō sit. ipse. AB 00.44

Cum dicunt. q̄ omne q̄ tēsimūtū.
ex ipso tēsimūtur. ē. Vult dicere qui
sm. s. ex omne q̄ tēsimūtur. ē. ipse ex
tēsimūbatur. Et nō de. Et nō solū modo ac
i. Qui hoc fili est. ipse. p. hoc apt̄ dicere ac
apt̄. Omne n. q̄ tēsimūtur. ē ac. i. Et sta
pro p̄ dicitur ac. s. ex omne tēsimūtur. ē ipse.
Et ex ipso potest hoc. p. ipse tēsimūtur. aliq̄. de q̄
tinate. in aliq̄ tēsimūtur. q̄ ē p̄ius. est ab q̄
tēsimūtur. Vel ut. d. a. i. b. Et ut. si g. ali
q̄ ac. c. d. aliq̄ ipse. s. a. ab q̄ ipse
p̄ tēsimūtū. s. ita q̄ ipse ē ex q̄ ipse
natus ē ipse. ac illō. q̄ ipse. ipse ē
tēsimūtus. ē illō. ab q̄ nō illō. q̄ ipse
hoc item. ab nō. Et ei. a. ac. i. Et ipse. p. i
stātū alio. ab illō. i. quo ē. i. b. Et ut dicitur
et. q̄ illō. q̄ tēsimūtur. nō est. ipse. i. nō. co.
ex quo ē tēsimūtū. Tertio. si g. fuit. i. aliq̄
ac. i. si g. fuit. i. a. ex quo. i. alio statu. ab. a.
i. quo est. n. a. ut. p. ipse. ita. ex. a. ac. i. ali
q̄ ipse mouebit. nō. Et omne q̄ ex. n. ex motū
esse. si p̄ius mouet. Et ex. n. ex. q̄ tēsimū
tur. si p̄ius ipse tēsimūtur.

Et q̄ tēsimūtur. ipse a omne q̄ ex
ipso mouetur. et. ipse tēsimūtur. et
i. mouetur illō. ipse. ipse. a. sic
semper. Et nec est. q̄ p̄ius tēsimūtur.
Ec ēdem dicitur. et. AB 00.45
Et si omne tēsimūtur. tēsimūtur. q̄
omne ipse est aliq̄. nō ipse. q̄
illō. ipse. ex. n. tēsimūtur. ipse. a

motū prius mouebat

46

ac ex ipso. n. tēsimūtur. et i. mouetur. ipse.
mouetur. Et fit q̄ fuit i. mouetur. ipse
mouetur. ex. n. tēsimūtur. Et i. mouetur ipse
ipse mouetur. ipse tēsimūtur. a. sic in fin.
q̄ illō q̄ tēsimūtur. ex. et tēsimūtur.

Et dicendum est ad rationes.

Et in ratione. et. ad. ratione
est illō. q̄ ipse tēsimūtur. et. ipse
tēsimūtur. et. ipse. et. ipse. et. ipse
tēsimūtur. et. ipse. et. ipse. et. ipse
tēsimūtur. et. ipse. et. ipse

18

Manifestum igitur ex his dictis quod nihil simul
transmutatur secundum quantitatem et omne transmutatum
fit prius aliquid aliis secundum aliquem modum
sive secundum quantitatem sive secundum qualitatem sive secundum
ubi. Dicit quod manifestum quod nihil simul
transmutatur secundum substantiam. Probatur quia si omne
transmutatum fit aliquid aliquo modo secundum quantitatem
secundum qualitatem secundum ubi. Et quia substantia
non est aliquid aliquo modo secundum quantitatem
secundum qualitatem secundum ubi. Ergo nihil
transmutatur secundum substantiam. Et ideo
dicit quod nihil simul transmutatur secundum substantiam
Et ideo dicit quod omne transmutatum
fit prius aliquid aliquo modo secundum quantitatem
secundum qualitatem secundum ubi. Et quia
omne quod transmutatur

ſe ptis q poſitus ex altatoe. a grione. Qm ci
aliq' grnatur ex aliqo. V gr. caro ex ſangue.
ſp amittetur qlitates / a accn ppa ſanguis. v
a fiet accn ppa carnis. tonc amittat forma
for ſanguinis. a fiat for carnis. Et hoc i fie
motus. ſ. no i tpe. Si g' i tnſmutoe / que est in
qlitate. no inuenit pmu nali. qe e in aliqo
canetu ſp nali. a v. g' ipole est a c. 1. Et cum
grio no hat pmaz ptez nalie. ipole est aliq
diam i grioe. qd pus no grabatur. Qm e sit
vnole. ci fuerit tnſmutatus i illo ultio. q'
diuidi. Dicetur iaz grnatus ee. Et sili illd qd
iaz grnatus est. de pus grnari. Deni dt. Et sic
e in co. qd cominuit. Et debes scie. q' ute p
cessus in ifinitum est i po. no i actu. Et si non
nullus mot fiet. ois. Et ci oplent hanc d'
claratez. repetit id. qd declarant. a die. sicete
est a c. 1. Et ca i hoc e. q' grio est i magtudie.
a i tpe. et utiq; est dnole. Deni dt. Ex quo se
q' id i quo grnatur. ipole est. ut sit ita. q' sit pri
mu magtudis. i qua i capit mot' grnois. Et
no est intelligendum ex hoc. q' no inuenit pma
magtudo / a grio ex grnato. qd e ex ptib' dni
sis. Sz itencio ei est. q' no inuenitur pma ma
gtudo. a grio ex magtudie. ex qua i cept
grio. magnitudo sz que fit pa. ſ. qz no in
uenitur pa magtudo / ex magnitudie ra. a
qua i cepit grnera.

Et qz omne motum mouet i tpe. a i ma
iori tpe mouetur p maiſ spacii. ipole
est. ut i tpe ifinito / mouetur motu fi
nito / ſni eo / q' mot sit rte ſnip. Et est mot
qd mouet quoda illi motus. Sz mouetur i
ipo toto / i eo toto. Qm maifestum e. q' si aliq
qd finit eqll magnitudis uelocitis in mot
necitatis. sicete est. q' p finitum mouetur
i finito. Qm ci eo accepta fint aliq pars.
qe mes et ipz totum. mouebi p illd totum tpe
equali. g' si ille ptes omes no finiunt finite
a qualitatis cum ſtib' eaz. a ſuior oium. nece
e. ut a tpis finitum sit. Qm nus ei est ſz tpis
ptis. caz finit duplicatur p nuz pauz.

Iam declarauit hoc. caz declarauit. q' ois
magtudo / a omne tpus e dnole sp. Set
isti declaratio fiunt illic p accis. Et ideo
multi pscentai d' hoc. Iam declara / qua e usus
e illic. no distinguit iter motu equalej / a dni
uersim. a iter dnisiones ifiniti / a finiti. et dt.
Et qz omne motu mouetur i tpe. a i cepit ab
hoc. q' si hoc no accessit. q' ois motus est i tpe
no poteſt dice. Qz omnis mot' finitus e in tpe
finito. Et ci sit pole apd ipsum motu ee no in
tpe. a hoc maifestu est p se. Et ci idue ppez.
q. ptez precetis. ſnouat aliaz ptez. que e ci i
consecutoe ei. qd no lint declarae. a d. in ma
iori tpe a c. Et caz posunt hoc / die. g' ipole e a
c. Deni posunt h' ditez. a die. Sui eo / q' mo
tus a c. 1. Impole est. ut motu mouetur i
tpe ifinito / uno motu. ni ille motus finit sp.
a ifinit' i tpe finito. Sz illd / qd e. ipole est. q'
mot' sit infinit. Deni dt. Et est motu. ni qz
mouetur a c. 1. Et si illd motu no attribua
tpe i finito. qz e unu. a mouetur i quoda illi.
q'daz illi mot' ifiniti. a hoc sz ppetuitez. Et
addit hac ditez pbuando se a corpe cetl. Qz

no quoda / mot' infiniti i quoda tpis ifi
niti. Et ideo accidit hoc. a dicit. Sz monet a
e. 1. Si istuo motu / d' quo dixim. q' ipole est
ut moueatur motu finito i tpe ifinito. no
dz hoc i eo. ni intelligendo. q' monet toto mo
i toto illi tpis. Et ci idueat i hoc simoe id.
qd e qsi precedes. Deni idueat qsis. a incept
declar ptinuatez. a die. Qd aifestu e a c.
1. Qm maifestu e. q' istuo motu aui est
equal' uelocitatis. aut diuerse. Si equalis
declabitur ex hoc / qd di. Qz no monetur mo
finito. Deni n aiant. quo seqtur hoc. a dicit.
Qm caz fuit accepta a c. 1. Qm ci posum
aliq' moneti tiato p spacii tinatur. V gr. p
spacium. h. b. d m accepim ex hoc spacio / p
tez. Qd aifestu e. q' ptransibit illaz ptez in
pte tpis. i quo ptransiunt totum spacii. Et
q' cu ptransiuit illd tez spacium. p transeuntio
omes illas ptes equales. i quas spacium e
diuisum. Qz aut ptransibit eas i tpibz equa
libz. quoz nus est. sic nus illaz pauz. cum
necte sit. ut nus tpis sit sic nus pauz spa
cii. a ut tpa sit equalia. Et qz ptez sunt eqles.
a motus e eqlis. Deni dt. g' necte e. si ille
ptes a c. 1. Et caz necte sit. ut nus pauz tpis
sit / i quo totum mouet / sit finit. utraq; est a
finita. ci sit eqles ptib' spacis. a ptez spa
cii sunt finite. sicete est. ut tps opositi ex
illis ptib' finitis / sit finiti. Illaz opositi ex
ptib' finitis i magtudie / a nuio equalibu
est finitum nectio. Deni dt. q' nus eoz a c.
1. Qm nus pauz q sunt duple ptis spacij in
mesuantis. illd / sit nus duploz p tis tpis i
quo ptransiuit id spacii. ſ. Qz si finit in spa
de duplu illi ptis. a i tpe q est de duplu pti
i qua mot' ptransiuit pte spacij.

Et si fuerit a iequal' uelocitatis. no e
i hoc d. Sit g'. a. b. longitudo. p qua
e mot' finitus. a sic p qua res moue
in ifinito. a sit tps ifinitum. c. d. Cum g'
necte est. ut quoda moti moueatur ante
aut quoda. a hoc maifestu e. Qz pozi et
posticu ex tpe mouetur unum p' aliud. Qz
in maioi sp motu e alid a precedenti. si tam
nuto ei fuerit equal' i uelocite. aut ieqlis.
Et sui mot' eius augmentet. aut diminuatur. a no mun. et si remanu i eade dispo
sitoe / accipiatur g' ex lgitudie. a. b. aliq
ps. a sit. a. h. que mesuet. a. b. Ista g' ps
in qo tpe d tpe infinito. qm ipole e. ut sit
ifinitum. qm tota finit i infinito. Et si a
accipiamus aliaz ptez ſz mesuaz. a. h. m
necte e. ut sit tpe q. finito. qz totum finit i
finito. Et e sic fecerunt i hoc. que accepi
mus ex eo. qz ex ifinito. no est aliq pars
oino. ad qm mesuetur. Qm ipole est. u sit
opositus ex finitis equalibz. aut iqualibz.
Et ci finita finit. nus / aut magnitudo
mesuabitur illa unum. sui finit equalia.
a no mun. si finit i eqlia. posteq finit tia
ta i magtudie saltez. a longitudo finita
e lgitudo. que mesuatur ab aliqa mesua.
V. t. a. h. g' in tpe finito necte e / ad illud
moneri per lgitudie. a. b. Et simili e
d qete. Vnde seqtur. q' impole est idem

gnãtur. a corrumpi semp. Iam declarauit. q. ipse est. ut spacii finitu ptrãsiatur i tpe ifinito in motu equalis uelocitatis. Dicit. q. simili ei in motu teqlis uelocitatis ac. i. a. Et differenter. sine motu fiũt eqlis uelocitatis. sine nõ. Deñ incepit delãre hæc. a dicit. Sit g. a.b. ac. i. Sit g. longitudo finita. p qm est unus motus finit. qui ei i tpe finito lõgitudo. a.b. a sit tps ifinitus c. d. Deñ ppõsuit ad hæc delãndũ, ppõnes necessariam in hẽ pretẽa declaratõe. Sz nõ p dicit eaz pus. q fiendo quelibz ẽz antem hẽ eaz i mente. a dicit. Et cũ necesse est ac. i. Et ex hæc posuimus. a quia cum aliũ p pres motus. a ẽ. q. necesse ẽ. ut i eodẽ motu quedã moti moueatur aliũ qdam. Vgã. i motu qualitatis, quedã ptes qualitatis aliũ qualdam. a i ubi similiter. s. q. motum moueb̃itur quibzdam ptibz motus aliũ qualdam. Et nõ intendit ptes rei. que ẽ sibi mõ. s. i dimidium situs motus. Qm hæc nõ ẽ uera d eo i omnibz motibz ei. Qz quedã ptes ei p accidẽs qualdam. hæc. n. nõ est unũ. nisi i qlitate. a i gnãto filii dimidium bilium pcus. In motu nõ local. aut i motu augmẽti nõ ptes. n. istius moti fiũt i toto moto. quia modi tot motus ẽ i toto. Sz a motus hz duas ibz. s. genus proxim. i quo ẽ mot. a sba sua subiecta illi gnũ. a utriq dicitur ẽ motus. Intelligendũ est hic p motus, nãz subiectaz motus. modum sile differẽs illo. Demõ idem id. ex quo appet pfectẽ. a dicẽ. hæc manifestũ ẽ a c. i. Et hæc q. motũ quodam est pius post quodam manifestius est. Nam i tpe prius est ei. ai posterius postius. Qm qz tuc hz prius. a posterius motus i eo habet pius. a postius. Deñ dicẽ. Qm i maiori ac. i. Qm in maiori tpe et motus qd a prius. qd ẽ i minori tpe. si fuerint equale i uelocitate. aut inequale. Et dicẽ hi. qz hæc ppõ est n a i intẽtũ ppe delãtõe. s. i delaratõe hæc d motu. qd ẽ equal uelocitatis. a dimisse uelocitatis incitur i eb̃z mõis. aut accidat. aut diminuit. aut i utãq mõ. a hæc ẽ eqlis i eis. s. ei hæc. q. ptes moti fiũt quedã aliũ qualdam. a d. Et si motus ei ac. i. Et hæc q. quedam ptes pcedẽt qualdam. incitur a in diuisis. hæc mõ diuersitas. nõ min q. i eqlibz. Et sili est hæc intelligendũ. si qnq ccidat. a qnq diminuit. Et cũ dicẽ. Et tũ necesse ẽ. ut quodam moti sit aliũ qdam. Deñ accidit ei delaratõe hæc. i dicẽ qnis a dicẽ. sicut patiatur g. ex lõgitudine. a. aliqua ps. i. longitudo. quia ppõsuit. a. q. d. Et eaz posuimus lõgitudinem finitam. s. a.b. i tpe ifinito. s. c.b. Et ei fiũt positus nb. q. qdam ptes motus a moti secedãt qualdam. sicut capiamus ex hẽ lõgitudine qm posuimus. s. a.b. aliq ptẽ mensans rẽ illam. a sit a.h. Deñ dicẽ. sita g. p ps ac. i. Sita g. ps mensans i quodam tpe tpis finiti fuerit accepta. Nam ipse ẽ. ut tps sit ifinitus. s. tempus i quo motus p tũsit hæc ptes. Qm totus istud spacium pertũsitur in tpe ifinito. Sz ẽ ipse. ut ps a totus pertũsiatur i eodẽ tpe. Deinde dicit. Et si a accepum a et c. i. Si g. accepum ex 1o spacio aliq ptes equalẽ pti. a.h. quia posumus mensare spacium. necesse ẽ. ut motus pertũsiat hæc ptes a i tpe finito. Et indifferenter. sicut posumus. q. mot ei p hæc spacium ptes fiunt uelocior. aut tardior. quia motus ei p alia ptes aut equal. Deñ dicit. Si accepimus et c. i. Similiter si diuisimus aliũ totũ mensurã equalem pre. sequitur ut motus pertũsiat eaz in tpe finito. Et eaz sic fecimus i diãe. q. sumet spacium. a alq. a q g. habitus ex ptibz. i quas diuidi id spacium, mãs tinatus finit. a ex tpibz, i quorũ unũquodq pertũsit unaquaq q illam partem spacii. Et qd q positus ex finitis ẽ finitus. et necesse est. g. tps, i quo pertũsit totum spacium. ẽ finitus necesse. Et hæc intendebat. eaz dicit. Et cũ fecimus a c. i. Et sili cũ sic fecerimus diuidendo spacium. necesse est tps diuidi i ptes equales in mãs ptibz spacii. Et si ptes tpis nõ fiũt eqles i se. a et tps q g. tati finitus. Qm pole est mensurari ptes eius. a i finiti, nullam hz ptem. a qua mensetur. Nam i finiti ipole ẽ q pm ex finitis eqlibz. aut inequalibz. Et iam posuimus. q. istud tps q positus ex finitis. Deinde dicit. Cum finita fuerit mãs, a magnitudo a c. i. Et ẽ mãs a magnitudo, qe pmũtur ex finitis. mensam ab uno. sine fiũt equalia. sicut inequalia. Et ordinatõ istam ppõnit ẽ tlis. Qm p mũ posunt. q. ifinitus impole ẽ mensari a sua pte. Deinde dedit cãm in hæc. a ẽ. Qz ifiniti nõ q positus ex finitis eqlibz. aut inequalibz. dedit aliam ppõem a ẽ. Qz magnitudo finita aut mãs finitus possit mensari a sua pte. Sicut magnitudo aut mãs q pmãt ex, equalibz. aut inequalibz. Et sic sillis q pmi i sua figura tli mõo. Tps, i quo mot p transt hæc spacium, pot mensurari ex sua pte. g. tps, q i quo motus inequal uelocitatis pertũsit spacium finitum. nõ est ifinitus. a hæc est inconueniens. Ipse autem mãs ordinatẽ istũ sillim hæc mõ. Sz possunt p has duas ppões. Q lõgitudo i q tãsiam mãitus tãsimũtus. mensatur a sua pte. Et hæc itendebat. eaz dicẽ. Et longitudo finita mensatur ab aliq mensa. Vt. a.h. Deñ dicit. g. i tpe finito a c. i. Qm eaz ista tãsimutatio mensetur a sua pte. a sili tps, i qo ẽ mot p mensam magnitudis ex rebus finitis. Tps g. i quo tãsimutatio fit. mensatur a sua pte. Et quodq mensatur a sua pte. ẽ finitus. g. hæc tps est finitus. Deñ dicit. Et sili d gnãtõe. i. Qm ipse ẽ. aliq gnãam gnãe finita. i tpe finito. infito, gnõ. n. est transmũtõ in magnitudẽ. Et ideo posuisti hnus ẽ ius declaratõis, que cois ẽ omis omũ tãsmũtõũ. s. g. Sũt. n. cõi. Et i libro 10 hic, hæc h dictõ nis, gnõ. probatur h dictõ, quices. Et si hi fuit. tuc intentõ est. q. ita est d equitate, i hæc. sic de motu. Qm eaz quices sit pnapi mot. qui inatus ẽ esse in quiescente. a motus finit. ipse est. ut sit i tpe ifinito. g. a quies finita ipse est. ut sit i tpe ifinito. dicẽ iste. Et quidam intelligũt h p quiete, ne ad quietẽ. a dicũt hi. Nam quies nõ ita terminat nõ p tps. Deñ dicit. g. sequitur. q. ipse est etc.

Aup sbm mot

i

nõ

[illegible]

Et declarant. q' ipse est aliq' ifinitus
moueri p spacium finiti i tpe ifinito.
declarat. q. q' ipse e. ut aliq' ifinitus
moueatur i tpe finito. Nam necesse est ut i
finitus moueatur p spacium ifinitum. q' se.
aliq' ptransire spacium infinitum i tpe ifinito.
Et hoc e q' uersum. q. q' pri' declarauit ce ipse.
s. aliq' ptransire spacium finitum i tpe ifinito.
Et q' hoc duo sunt sibi. a. cadere declarat' est
i cas. s. aliq' moueri p spacium finitum i tpe ifi
nito. Aut aliq' moueri p spacium finitum in
tpe ifinito. Nam id q' ulric fecimus omittendo
spacium finitum ex duo sequitur. tpe e finitum.
Et ideo dic. Sed cadere. a. c. 1. Cum ipse est
infinitus moueri i tpe finito. sec. n. ipse fini
tus moueri p spacium ifinitum i tpe ifinito. Te
nere d'. Cum enim accipiatur aliqua pe. a. c. 1.
d'o illine. Cum enim p'sumimus motum ifinitum
i tpe finito. a. d. p'mus aliqua pte. sui ipsius.
Tunc motus moueatur i illa p aliqua pte
ej. Nam ipse e. mo p tte spacium moueatur
pte. a i toto tpe. Non d'. Et iterum ad
uenatur. a p aliqua pte. a. c. 1. [illegible]
[illegible] Et iterum [illegible] ad
equalitatem [illegible] motus. a
[illegible] Et [illegible] equal. 1.
[illegible] equal motus [illegible]
[illegible] q'

sit equal' aut sequal' in tpe, equalis enim
unaquaq' pars spacii. quia motus pran
sit in illo tpe, sicut finita. Cum ergo ag
gregat' ex finitis, q' motus non est equal' i se. Tunc
d'. Ex quo manifesti e. a. c. 1. quam sit illu e
ipse. q' ex tpe et spacio p motum illius
motus p unaquaq' parte ejus per medium
q' ipse p qd moueat, non ex tempe. Nam finitum
motum p spacium ifinitum. Cum ipse pte
ea. 1. e finita. 1. et ex hoc patet e supra. q'
necesse est ut spacium p qd e motus finitum. Nam per
omne p' quod motus moueatur ipse est finitus
motus. a. ratio. Et q' unaquaq' e
finita i se. a. hoc enim e finitum. s. aliq' qua
ex ifinitis. In qt ipse. Tunc p. q' ifinitus
motus ipse infinito. 1. Sed dicit q' g'
ex hoc. q' aliq' infinitum non moueri i tpe fi
nito. Cum sequat ex hoc. q' aliq' finitum in
moueatur p spacium finitum. Et sic aliq'
moueatur p spacium infinitum. q' ipse. Et
ordo sunt. q' ex hoc apparet. q' impossibile est
finitum motum ordinari, q' non moueat tpe
finito necesse e. q' motus q' ipse finitus
fit ordinatus, et tempus ate. Tunc d'. Et
nulla e diuisio. Cum sed motus p'tinet
spacium ifinitum i tpe finito. Dico q' q' te
ex hoc. ut mot' e sit i toto tpe infinito. i. in
motus infinitus.

Ex quibus declarato manifestum est esse
ipse a magnitudine finita p'tinere
infinitum i tpe finito p' illam causam
cam. 1. Cum i pte tpis p'tinet finitum. a. ut
unaquaq' pars similis. q' i toto p'tinet finitum
dum declarauit.

Et q' ipse est aliq' finitum p'tinere spacio
finitum i tpe ifinito. Nec aliq' ifinitum
in tpe finito. Dicit q' ex pte q' sui p'tinet
ipse, q' e aliq' finitum p'tinere magnitudo
finita i tpe finito. Nam cum tpis omnes in par
tes ejus. Totum spacium et aliquid minus.
Sed motus finit equal' aut sequal' et q'
se spacium e finitum. Cum d'. q' illa causa
cam. 1. Et hoc manifestum e ex illa causa pri
ma nisi finit' i pars dividibile. s. duplicate
Q. i pte tpis moueatur p pte spacii finiti.
Tunc ipse e. n. totum a pte q' quantum ad
tpe finito et. Et similiter unaquaq' pars
tpis equalis p'tinet. q' ipse a
[illegible] motus p'tinet i toto
tpe finito spacii finiti.

Et cum finitum no p'tinet finito tpe
[illegible] Cum ipse q' a m
[illegible] p'tinet finitum. Sed n. finitum
[illegible] Cum enim [illegible]
[illegible] Ex quo sequitur
[illegible] moueat per finitum. a. finitum p
[illegible] Cum ipse est finitum
[illegible] p finitum. a. moueri. Nec ut finitum
[illegible] ipse [illegible] finitum
[illegible] q' ipse. [illegible] finitum
[illegible] q' ipse. [illegible] finitum
[illegible] q' ipse.

Qm ipse est motu mouere tpe finito a dice.
Qm finitum a e. Quod nus ostendimus ideo est.
Qm q; declinatum e. finitum no potest fieri spacio
finitum in tpe finito. Declinatum est/ipsum no potest
fieri finitum ordo. Tum si potest. potest fieri
in tpe. quod non ponunt. a quod est dle. e non finitum.
Et ai declinant sic. q; non ponunt. a q; est
dle. e non finitum. Et non declinant sic. q; fi
finitum non potest fieri spacio finitum
quia sic dictum est. q; motu infinitum non potest fieri
spacio finitum. Sed non sic fit hic quinto modo
dicere. Qm si infinitum potest fieri finitum a c.
1. Et declinatum e. ipsum potest fieri. qm infinito
finito. Sed declinatum est. ipsum non potest fieri
finito. Sed non potest fieri ulto. Sed non ponunt
et quinto. quia est falsum hoc. a dicere. Qm
autem infinitum. 1. a. b. mouetur a c. 1. Et ita
dicendum est ueri. Qd autem potest dici/q; infinitum
potest fieri in hoc spatio. quod e. a. b. a erit quod
equale huic spatio. Sit g. b. quod non. c. d. Et
non potest. q; necesse e ut per finiti moti in
finiti fit in spatio finito/p quod mouetur. a
ut illa pes fit equal' spacio finito. dicere. Et
est a id a c. 1. Et necesse est. ai illo motu infi
nitum continuatum/ut aliq pes no sit equalis
spatio. p quod mouet' alia a pa pte. a p fan e
z. pes. a sic sp. Dem dt. Ex quo sequitur a c. 1.
Qm q; spacium supponi rei mote. a mun' me
sunt manus. necesse e/ai motum fuit mai
spatio. ut mensetur motu. a ai motu fuerit
mun' spa. necesse e. ut motu mensuet spacio.
Et no est dia inter hoc. q; infinito p tpe fiat spa
cium finitum. a iter hoc/q; finitum p tpe fiat spa
cio infinito. quod e ipse. f. Qm in moto infinito
no e mensan p spacio finitum. a in moto fito
mensare spacium infinito. Qm nulla dia est i
hoc. q; mensuet spacium. Si mensuras in mo
to finito p spacium infinitum e motum. Et q
mensuras in moto infinito motum infinito per
spacio infinitum e quesitum. Dem q firmant
hoc. a dice. Qm in iii a c. 1. Qm ipse e ymag
nari. q; motum infinitum pertranseat sp totum
finito alio mo/ab eo. quo ymaginatur. quod q
motum finito pertranseat spacio infinito. Si g
hoc fuerit impossibile. illud erit ipse. f. sp q; ymag
inatur/tp; pertranseat illud cursu. aut mensura
tur. Et idem est sp distinctum aut. Qm motum
finito/ai pertranseat spacium infinito. pertransibit
id cursu. Et ai motum infinito pertranseat spa
cium finitum. pertransibit id cursu. a mensuratur.
no cursu. Et no e dia inter illos duos pertran
situs i hoc/q; ipse sequitur.

Sp in infinitum pertranseat tpe infinito/infinito.
Qm si pertransibit infinitum. pertransibit ai fi
nitum. Qm infinito finitum. Et ai pertranseat
fuit de hoc/p tpe. fuit pueiet ex dione.

Sic est quinta declaratio. a e d illo. quod re
manet ex dione. f. ut motu infinito
moueat tpe finito. Qm illo/qd e dle.
aut motum per spacium infinitum. aut finito.
f. ut moueatur infinito q infinitum i tpe finito.
Et dice. Qm si pertransiit infinitum. pertransibit ai
finitum. 1. Qm cum potitum sit infinito pertranseat spa

cium infinitum i tpe finito. Necesse e ut finitum p
transeat spacium infinitum i tpe finito. quod est i
pse. Vt declaratum e. Dem dt. Qm in infinito est fi
nitum a c. 1. Et necesse e. ai infinito pertransiit i
finitum i tpe finito. Vt finitum pertranseat infinit.
Qm i infinito pertransiit e p finitum. necesse. quc
pertransiit spacium infinitum i tpe finito. Dem
dice. Et an oratum fuit a c. 1. a sp tpe a c. 1. p
ueiet. Et ordo/ex qua declaratum e. q; ipse est.
infinitum moueri tpe infinito. Et ita dicit. e p
dionem tpis. Qm p dionem tpis dividit spa
cium. Si g tpis est finitum. a spacium est fi
nitum p positum. a/ipsum a infinitum hoc est impossibile.

Et an sit ipse/finitum mouere
p infinitum. a finitum p finitum i tpe fito
manifestum est. a motus infinit i et
tpe finito. nlo. n. pia mt hoc. q; motus sit
finitus. aut magnitudo. Nam necesse e. si al
tum fuit infinitum. ut reliquum sit infinitum.
Qm omnis translatio est i loco.

Quam declarant. q; ipse e aliq finite mo
ueri p spacium infinitum i tpe finito. aut
aliq infinitum i tpe finito. Si in spacium
fuit finitum. aut no. fuerit declarat ipse e. ut
mot infinit sit i tpe finito. Qm hoc aut est p
spacium. aut p re moti. Si aut p spacium. to
aliq infinitum mouebi p spacium infinitum i tp
finito. Si no infinitum i motu fuit p re mo
tum. tne aliq mouebi i tpe finito. aut p ma
gnitudinem finitam. aut infinitum. Sed hoc dicunt g
declinatum e aliquie motum e infinitum i tpe fini
to. Et hoc iterabat declarare supius. Et tpe
utet hoc tamq finito i. vij. a dice. Et cum sit
ipse a c. 1. Et cum sit declaratum. qm ipse e. fi tum
pertransiit spacium infinitum in tpe fito. aut mo
tum infinitum spacium finitum/l infinitum in tpe
finito. ostendi ex h/qm ipse e. ut motus i
finit sit i tpe fito. Dicunt declaraunt ostendere
a dice. Nlo. n. est dia a c. 1. Qm ai sit ipse/ut
motum finitum moueatur p spacium infinitum in
tpe finito. ostendi est. qm ipse est. u mo
tus infinit sit i tpe finito. Qm si fuit infinitum.
aut est p magnitudinem infinitam. aut motum infinit.
Sed h duo fuit impossibilia. g a ipse est ut motus
infinit sit i tpe finito. Dem dice. nlo. n. est dia
a c. 1. Cum no sit dia. sui patum/q; mot infini
tus e i tpe finito. aut q; magnitudo infinita no i
tpe finito. Dem dt. Qm necesse est a c. 1. Qm q
necesse e. si mot fuit infinit. ut magnitudo sit i
finita. aut illa p qm e mot. aut illa/q no.
Et sic/si alter illorum fuit infinitum. mot est i
finit. Dem dt. Omis. n. transito e i loco. 1. Et ita
ordinato est i motu loci. f. Qm ai fuit positum
q; mot i loco est infinit. necesse est magnitudo i
finita. aut illa p qm e mot. aut loc/a motum
infin. Simil si alter illorum fuit infinitum. motum
est infinitum. Sed ai fuit motu infinitum. spacium
est infinitum. a no oritur. Vtrum autem si augmen
tum fuit infinitum. magnitudo e infinita. Sed et
si alter fuit infinitum. alterum est infinitum. quod
est. Et no argumentum sic i transitione. Et no dicit
vt. Omis. q. transito est i loco. Vt ostendimus
est. q; hoc modo/motus i loco declarato. a
loco. a ultimo ubi stat/ad alterum. Quia loco.
Qm ipse est q aliquis mot motum. q. fit i

finit' p̃ter tñsl'onem circulare.

Et q̃ omē/aut moueatur. aut quiescat. s. quod inatum est. i quo/a fr q' necē ē. ut cessans/cui cessat/mouet. Nam si omē omia nō mouetur. nō quiescat. Et ipsole ē. ut quiescēs. sic tendat ad quietē.

Et declarant pri. q' m i motu.

Em i primo tpe. qd suppoitur motum. nō inuenit principium nālī. s. pm' mot' aut p̃mi tp's. cui mot' a tpe sit sp dum sibi. Volt nūc declarare. q' ita ē i re ad qetem. a i ipa quietē. sic i motu. s. qm̄ inuenitur pa quies nālī i re quiescēte. m̄ p̃mum tp's/i quo motum tradit ad quietem. qd dī cessatō. Et incepit p̃ns declarare hoc i cessante. a dixit. Et q̃ omē ac. 1. Et q̃ ē d quo dī/ipm̄ uere ē. aut quiescēs. aut motum. est 1d/qd inatū ē recipe motum. a quietem. Et ē in loco. i quo inatum est motū. a qetem. Et i dispē/p̃ qm̄ inatū ē recipe motū. a quietem. Et. v. qd innatū ē mouere. Nam 1d/qd nō inatum ē mouē. Vgī. pūctum. nō dī quiescēs. aut mouē. Et dic. et q'. Nam 1d/q' nō. i re dum dī. Et cui fuit i instāti. nō dī quiescē. aut mouē. Et d'. a p̃ qd. ut distinguat ite 1d/qd mouet i pō. a 1d/qd nō i actu. s. re motum ē i pō. aū i actu. Si. n. fuit i pō. ēt i pō nō. a ēt inata mouē i pō. a si i actu. i actu. Et dic hoc distinguendo ite motū/quo res mota est inata mouē. Et ite 1d. quo nō ē inata mouē. a ē dum dē. Et cū posuit hoc qī pcedēs/dixit. g' necē ē. ut necē ē. ut cessans/a ac. 1. g' necē est i cessatō q' iuenitur i eo/qd mouetur. aut quiescat i eo. nō i eo/qd semp nō. ut cui dī cessare. tūc dicat' mouere. cum sit ipsole dicē tūc/ipm̄ quiescē. Nam cessat. itendit quietem. Et impole est. ut illud qd tēdit ad quietem/sit quiescēs.

De quibus declarato/manifestū ē. q' cessans cessat i tpe. cum motum mouetur i tpe. Et sic declātum ē. q' cessans est motum. g' necē ē ipm̄ cessare i tpe.

Nam q̃ cessans ē motum. a omē motū ē i tpe. g' omē cessans ē i tpe i mō. n. declaratum ē. Qm̄ cessās est illō. qd i natum ē mouere. aut quiescere. nō ē sine alto. Nam cessans itendit quietem. a quod qd itendit ad aliq'. nō est i illo. g' cessās nō est quiescēs. g' mōe cessans ē motum.

Et nō dicatur uelocius/a tardius nisi i tpe. cessatō est uelocior/a tardior. Q̃ cessans/aut est uelocius. aut tardius. Et q omē uelocius/aut tardius est i tpe. g' omē cessans est i tpe.

Et p̃mū tp's/in q' cessās cessat. necē ē. ut i quo cessat. cessat. Nam si 1d tp's dividat i duo. tūc si i neuī pte cesset. g' ne i to cessabit. g' cessās nō cessat. Et si i alta pte cessat. g' si totum est p̃mum ē p̃m cessat. i quo cessat. qm̄ cessabit i alio. Et est alta pe/ut dicē d' moto. q' ad modum g' i motu nō ē aliq' p̃m. i q' moueat. sic' ne i cessante ē aliq' p̃m. i q' cessat.

Nam declārant. q' cessans/in tpe. Vult declarare. q' nō p̃mū tp's. in q' cessat. Et mōtum. q' cessans sit ratē cui motu omī mō. sī nō ē mum. Sī motū/a cessans sūt rōnes fr sīm. a duo fr motum. Corpus cui accipitur fr qualitates quiescētes/dicat' quiescēs. Et cum accipit fr q' fr qlitate/a transmutatur. dī motum. Et q' tñsmutatur i qlitate tradit ad qualitatē mole. fr hoc dī motum. Motū g' est motū fr q' transferatur i alia qlitate. a transferatur i ea ad finem. fr fines ē opletur. a tñ illi mot'. Vgī. fr q' transmutatur d' alle, dme ipsa i mgdinem. Est aut cessās fr qd transferatur ad quietem. Et q' quies acāt opletō/ad qd ē mot'. a rō cessatō acāt motū. Et rō sūt unū fr sīm. a duo fr motū. Nūc dicam. q' ē cessans fr ptes hītes. a motū fr p̃ te hītes. Et dixit tp's g' p̃mū a ē. 1. a necē est. ut cessās dicatur cessare i qualī pte tpis. qd ē equale cessanti. Omē. n. tp's ē dum le. d' mōe incepit declarare hoc. a dixit. Tpus. n. si dividatur i duo ac. 1. Et necē ē. ut cessans cessā i qualī pte p̃mi tpis. Si. n. 1d tp's dividatur in duo equalia. cum ē tp's sit dumsile. tūc cessās aut nō cessabit i alta pte. a sic nō cessabit i toto illo tpe. qd ē ī pōtū. Aut cessabit i alta tñ. Et sic 1d tp's nō ēt p̃mū. cū nō dī cessare. ñ q' cessat i aliqa pte eius. Et hoc ita tendebat cum dixit. Nō ēt totum p̃mū i quo cessat. 1. a sē hāc ppter. ut nō sit illud totum. qd nō ē opositum ex duabus ptibus. p̃mū/i quo cessans cessat. d' ñ cessabit i alio. a est alta ps. 1. Qm̄ si pōtum fuit. q' cessās cessat i aliqua pte p̃mi tpis. tē illō tp's nō ēt p̃mum. illo
Qm̄ i a' ia cessant. ant/q' cessabit i toto tē pore. a illō aliud ē aliud ab illa pte pōta. Et s' illō tp's nō ēt p̃mū. Et ite ēbat p hī/q' dixit. a alta ps. pte p̃mi tpis. i q' pōtum fuit cessās. Deū. d. Vt dictum ē d' moto. 1. Qm̄ declarato cadet ē i eis. Nam cū posuimus p̃mū tp's. i quo motum nō. a diuisimus 1d tp's i duo. a pcessimus hē ma dīcis/sē. Vt i hoc nō incipiatur p̃mū ēqle. Et rō dixit. Q̃ ad modum g' i motu nō incipitur ex tpe aliq' p̃mū. i capit mouē. Similiter i cessante incipitur aliq' p̃mū. i q' i cep cessare.

Quoniam m i motu ex cessāte est aliq' p̃mū. a dīo illi/sit 1d. i q' p̃ ēt cessans. a. b. i ipsole g' est. hoc ē m dumsile. Quia. n. nō fit in dumsile. nā est 1d a nā ex ipo mō. Et declātum ē. q' cessās ē mot' a si fuit dumle. ēt cessās i quacūq' pte ei. Nā hoc declātum ē. Qm̄ cū fuit aliquo. i quo est p̃ cessās. tūc cessās ēt i q̃cūq' pte illi. Et q̃ illō/i quo est p̃ cessans/est tp's/ñ i dumle. Omē. n. tp's ē dumle i infinitum. g' nl est. i quo p̃ ēt cessatō.

Qm̄ declārant hoc s' mōe. repetit declarā p exēplum. a dicē. Qm̄ ñ ex moto/m̄ q cessante ac. 1. Qm̄ m motū/neq cessans hī p̃ pte mot'. aut cessatōis. Qm̄ si hoc ēt. tē mot' a tp's/a ult' ot mū. q p̃ ñ tum ex i dumsilī. Deinde d'. Sit g' i quo ac. 1. Sit g' p̃mū tp's/i quo est p̃ cessatō. a. b. Deinde d'. Et i ipsole ē. ut li sit in dumle. neq p̃mū. i quo p̃ ēt p̃ cessatō. Deū d'. Q̃ ēt ē i aliq' ac. 1. Et dī. q' istum p̃mū tp's necē ē. ut sit dumle. Q̃ iam declarātū ē. q' cessās ē motū. a q' motus nō sit i aliquo

idmusi^{lis}. Qm̃ ps uacuōes / a accūs mo^{d} cēnt
cetez. Et sic ps accūs fiunt ex se. a fiunt aūt
q̃ cēt. Et hæc intendebat. aiz dix. Juz eūt aliq
a uz mō ex seipso. 1. Naz sequitur ex seipso hi. q
aliq moueri ex seipso. Et hæc ē silē ei. qd dix
i mitō istī tēntatus. Qm̃ si motus cēt in dī^{le}
tuc res / ai uz mouētur / cēt mota. Et cū mot
sit dim^{le}. necē ē / ut id / i quo ē mot / sit dim^{le}
s. tps / a locus. Deni dix. Et si fiūt dim sile a
c. 1. Et si illd pmuz tps fiūt dim^{le}. ut simi
cōtacti p nōez. tuc satis ēst cessās i qualz pte
ei / sic in toto. Et sic ēst cessans in medio sic
i toto. ai i medio medietas sic i medio. a sic
i infinitum. a hæc i spō. Et sic nō ostingūt. ū aūt
cessatōz cēt cessatō. a aūt motus cēt motū
i infinitum. qd ē ipo^{le}. Qm̃ sz hi nō fiūt mo
tus. sz hæc g^{a} intelligēdum ē hæc. Deni. d. Qm̃ ut
hi dēlātum est hi a c. Et iterum^{b} p pmū tps eqle.
Et ē illd. quo utitur h^{i} p principio i declāndo. ut
q̃ uncum cessatōis ñ hz primum tps. Et. q. d.
Et qz dēlātum ē. q. i qualz pte tpis / eqlis ces
satōis / cessabit cessans. Necē est. ut nō sit
tps pmū. i quo icepit cessare. Et hæc intendeb
bat / ai dix. Et qm̃ id / i quo ē a c. 1. Nō incēt
aliq pmum. i quo ēst p̄a cessatō. s. m ex ipso
tpe. in ex loco i q^{o} est cessatō. m ex ipsa cessa^{ne}.
Et cōi^{o} sequitur ai pcedēte. i hæc s mone ē ma
nifesta ex predictis.

Sqz quescēs ā quescat i spō tpe. qm̃ ñ
quescat i indmusi^{lis}. ostus. n. no fit
in idm^{li}. et i illo. i quo ē ques. i ipo
est motus. declātum. n. est. qm̃ tuc dz aliq
quescē. cū id / qd inatum ē mouēi. nō mouet
in eo / i quo inatum ē mouēi.

Qvm dēlātum. q. m motū m cessās hēt
pnapium. Vult ostendē hæc ā i quet.
et dic. Ideqz ā quescēs hz tps pmū.
in quo. s. quescat. Deni dedit cāz. a dixit.
Qm̃ nō quescat i indum^{li} a c. 1. Cum sit ipo^{le}
ipz quescē i tpe idum^{li}. cū mot nō sit i indi
m^{li} a c. 1. necē est. ut ques nō sit i indum^{li}
pp duo. Quoz alter ē. Qm̃ ipo^{le} est. ut mot
sit i indum^{li}. a hæc dātum est / altū nō est. Qz
illd ex tpe / i quo mot pōt cē. i illo / pōt cē ques.
Et illd in quo mot ñ pōt cē / in ques. pōt ai
cē i eo. Vnde icept hæc ā dēlātū. a dix. declā
tum ē. n. a c. 1. Et necē ē. ut aliq nō possit
quescē. ñ i eo / i quo pōt mouēi. Qz d scribim
quescēs. qd est quescēs pm^{i} / a nūc. a nō tā
suptē. qd est inatum mouēi. cū nō mouet i q^{o}
ē inatum mouēi. s. tpe. et loco. Et nō necē ē.
ut ē quescēs dēsat i loco. a tpe. Et si esset
ipo^{le} aliq dēsitū i. o. i quo inpo^{le} ē mouēi.
tuc dicetur dēsēs. sd dz. q. pūct ē quescēs.
s. i figura. Et sillē opōi sic. Omē quescens
dēsat i eo. i quo natum ē mouēi. ē dim^{le}. g^{o}
omē quescēs dēsat i indum^{li}. Et cū sit declā
tum / ipm quescē i dum^{li}. dēlātum ē / q. quescē
dēsentis nō hz pmū tps p ista dōez. p quā
fiūt dēlātum hæc in cessatē / a moto.

Et ā dz aliq quescē. cū eōdē mō fiūt
mūe / a pus. q. nō qām ipz sz unū. si
saltem sz duo. Vnd necē est. ut id
in quo ē ques. nō sit idum^{le}. Si g^{a} fiūt du
um^{le}. dēlātum p id. p qd dēlātum fiūt pri.
g^{a} ne cē ē hæc pmū. Et cā i hæc ē. Qm̃ omē / qd dē
sat / aut mō. quescat / aut mō i tpe. a nō est p
muz tps. nz pa magnitudo. Et uli nō ē p muz
continuum. qm̃ qdcūqz tlūz ē dim^{le}.

Hæc est. 2ª dēlātō. qm̃ ques nō hēt p
muz tps. i quo quescēs dēsēt pō. a d.
Et ā dicam^{r} a c. 1. Et ā manifestum ē. qd
tuc dicamus aliq quescē / cū fiūt i eōdē statu.
Et hæc i instāti. ai alio. o. pcēt. a saltē i duo
by istantibz. Et cā i hæc est. Qz motus / a dēsēs
nō incēiunt i actu. ñ i eo / qd actu est tpis. s. i
ipō tpe. nō i. o. qz. o. est i spō. Et qz hi ē actō aūt
i quescēte. qm̃ aūa tē itellit quetez. qm̃ itellexit
dez corp i eōdē statu. saltez in duobz istātibz.
Dix. q. nō qām̃us a c. 1. Et nō nūs. q. q^{a} nō
qām̃ / nz itellit rē p unū. hz p duo. 1. p duo istan.
a qz quescēs nō itelli / a q plexnōez. nō q pcelen
dēw duo istan^{a}. Et cuz declaratum ē. q. inter
quelz duo istan^{a} ē tps. necē ē / ū ē quescēs
quescat i tpe. a omē tps ē dim^{le}. Et ido pt.
Et ido d^{b} post. Vñ necē ē. ut illd / i quo ē dēs
a c. 1. Vñ necē ē. ut pe tpis / que ē ques. nō
sit i dim^{li}. Vgr. o. sz dim sile. Deni dr. Si g^{a} fu
ēt dim^{le} i duo istanta. a inter quelz duo ista
ta ē tps. necē ē / ut ques sit i tpe. Deni dicat.
a ñ sit quescēs i qualz pte ei. 1. Et si illd i q^{o}
quesat / ē tps. a omē te ē dim^{le} i tpa. necē
est. ut sit quescēs i qualcūqz pte acipiatur
d illo tpe. Ex quo dēlārabi. q. quescēs ñ hēt
pmū p ista eandē dōez. p quā dēlāratū fiūt
in motu. a cessatē. Et hæc intendēbat. ē di
xit. hæc. n. dēlāuabz a c. Et cū dēlātum hæc. re
pēt fne. a dix. Quapp necē ē pmū nō ē. 1.
primum tps. Deni dedit cāz i hæc moto. a quē
scēte. a dix. Et cā i hæc ē. qm̃ a c. Et scēdū
est. q. ista cā i quescēte nō ē uera i hæc i dē
scente / a moto a. Naz dmusibilitas tpis ē cā.
ut dēscēs nō hat pmū quetē i moto. Aūt
tps nō ē cā hui. sz cōmutat cāz. Et cā i hi q
motus ē tlē. s. nō hēns pmū motus ē. Qm̃
motū est magnitudo ōtinua. a i magnitudiē
ōtinua sic dixim^{r}. Ista. n. pōntas est ipo^{lis}
i istis rebz pp ōtinuatōez. Et ōtinuatō i ti
po incēitur in magnitudiē. a p magnitudē
incēitur i motu. a pp motū i tpe. g^{o} temp
po caret eo / q. motus po carz illo. ō motus ñ o
caret / eo q. magnitudo caret illo.

Et qz omē motus mouet i tpe / a trāsfe
ratur d alio i aliud. aiō t in mo^{u} nō
est i quada pte illi tpis. s po^{le} est / ū
motus sit i a^{o} eius. Qm̃ pmanēcia aliciu
a unicuiq̃ suaz i eadē re ñ aliq^{o} tpe. Qm̃ ē
sic dicimus aliqd quescēre. s. o. p aliud. o.
est ūnz dicē / illd manē i alio. a suas partes.
Et cū hæc sit ques. ipo^{le} est. ut illd. quod
tūsmutat alio nō transmutōis / sit sz to
tum i ipō tpe i aliq^{o}. Naz omē dim^{le} est. ñ ē
g^{a}. ū sit ūnz i una pte p aliq dūrdi i aliq
dispē i eadez dispē. Et cū hæc nō sit ita. set
hæc est i uno. o. tm̃. o. aifestū ē istancū. g^{o}
nll motus tūsmutōis est i tpe o. o. sz i ex mo
tpis. Naz i mstāti ipo^{le} ē sp. ut res sit pma
nēs / alio nō quescens. aut nō. Impossibile
ēz est i. o. motū aū quetē fi. Sz dicē / motū
nō cē in. o. ē uez. a q aliqd ē i eo / quod à nū.

in tpe. Aut ipse est ut sit sz q' est i quiete.
Alt declare. q' tisinutatu
no est i eo i quo tisinutur i tpe oio.
sz i po tpe. i qo tisinutur. s. equalis
transmutoi. sz i aliqua pte ei. Sz e i tam
mutoe i substanti. v. gr. qn tislati p m. l
gnitudiem e i magtudie i po tpe. sz pte ei.
a. d. Et qz omis motus ac. 1. Et qz declatus
est. q' e motus no i tpe. a qd transmutur de
aliquo i aliqd oti. sd tpo/ tn q' mot no p
p se. s. pmus tpis. qd est equale ei motu. m q
no de mouti gra pte. ipse est q' motus fit
i isto. i quo mouetur. s. in hx tpe. aut i aliqua
pte illi. Deni idimit ipse. qd sequitur ex oppo
hui pois. a. d. Qm pmanetia alicui ac. 1. Et i
pse e. ut tisinutus fit i re. i qua tisinutur in
tpe. ly tisinutois. sed q i pte illi. Qm si tisinu
tus fuit i pa tisinutoe in tpe. sequitur. ut sz q
sue ptes fuit i aere dispe i illo tempe. i quo
dicitur e i illa tisinutoe. a aliqd e i tran
mutoe sz omes suas ptes i eodem statu est qui
escere. Et sic tisinutus erit quescens i tisinuta
toe no tisinutus. Deni exponit hx mag. et
dixe. Qm si dicamus ac. 1. Qm ei dicam ad q
escere. nl aliud i tendimi. q' ut pl. q' i imo. o. 1
sit i eodem statu sui. aliq mutatoe. Deni. d. Et
cu hx sit ques ac. 1. Et ei hx sit ipse. s. mot
e quescens ap tisinutoem ei. impse est. ut
i tisinuto. alio no tisinutois. Vt tisinutus
sit i eo sz omes suas ptes i aliqo tpe. s. i tpe pe
tisinutois. aut i alia pte ei. Et ei notifica
ut. qm necte e. ei tisinutus fuit i tisinuto
toe i tpe. vt sz oes ptes sit i sil' i tpe. Qm hi e
proprius eius. qd e in aliqo tpe. a qd e tle quie
scens i illo. i quo e. Inde pit declare cam. pp qua
e necte. u id qd incepit i tpe. inceptum i eo. a s
ptes eodem no. a dixe. Qe. n. tps e dim. ac. 1. q
Et necte e. ut illo qd incepit i tpe. inceptum in
eo. a sue ptes eodem no pl. q' i imo istanti. Qm o
qd incepit i tpe ex istis. incepit i dim. Et e oe
tps sit dim. a omis qd incepit i tpe dim sz
pri. a postemus. necte est. ut idem sit dice d eo
in unaquaq pte prmi tpis. i qua e. Qz sz omes
ptes e in eadem dispe. a qd est tle. est quescens.
Deni dr. Et ei ita no fuerit. sz ac. 1. Et ei sit i
pse. ut tisinutus sit i eadem tisinutoe i istanti
post ad. sed hx e quescens. necte e. ut tisinutus
sit i tisinutoe. in istanti. no i tpe. Deni dixit. q'
nll' mod' tisinutois e i tpe. sz i ex mo tpis. de
unde. d. Et ei ita sit. no erit tisinutus aliqo
nio tisinutois. qd sit i tpe. Sz erit i tisinuta
toe d' indto ad finem i. o'. Deni. d. In istanti pse
est ac. 1. Et ex ista pe. no sequitur ipse. sed am
tisinutus no ponitur i tisinutoe i instanti. tuno
ponitur e aliqd in eo ita q' no sit ques. Sns e
in istanti no est ens i eo ita q' sit quescens. nz
moti. Sz tli nio endi i quo h duo qua falsa
sunt. Et si dicatur ques. est equivoce. Et hx
intendebat cum dixit. Qm i istanti ipse est ac.
1. Sz dice aliquo e i. o'. i aliqo quod a no. n
est nz mot. nz ques e um. Deni dixe. In tpe
no ac. 1. Et unusquisq apet. q' motum in
motu ipse est. ut sit i tpe p modum. qo dz ut
questos sit i tpe. Et hx declaro est eis i oib
tiis tisinutoib. Et nll dubitao accit ex eo in
motu. eo q' oratio i motu locali e manifesta p
se. Et qz ipse est p magnum aliqua pte
et exterior suo. In aeris autem motibus est qd
no pna. motum. s. q' alique ptes eius exeunt
subito. q oratio eius no e manifesta. i eis. et
nos pscaubimus d' ipso soluere alias.
Sno no fallitur i argumento. Dicit n.
q' omis qd e i aliquo sibi equali. aut
quiescit. aut movet i alio. a tali
tus sp est i instanti. q' sagitta translata no
movetur.
Et cenon ei equivocatoe utitur i 1o quo
multis visum motum. s. qz motum i ma
gnitudine e motus i. o'. i longitudine e
quali sibi. sed argumentum ei e sophysticum.
Deni dixe. Die. n. ac. 1. Et die. n. q' notum e q
p mu. q' qdlibet corp' ei fuit i v s' equali. ai
pcetur in eo/ quiescendo. aut motum. Sz ipse
est. vi i longitudine s' equali. ovtus q' e qui
escens i eo. Deni idem more pxi. a dixit.
Translatum sp e i. o'. i longitudine equali s'
Et ei idem has duas pxi. idem s neq a dixe.
q' sagitta ac. 1. Et cum translatum e i longitudine
sibi equali. a omis qd e tle e quiescens. q'
translatum. a si esset velocissimum omn. Vel gr. si
sagitta e i mole. q' nl e mot.
Set hx falsum est. tpus enim no oponitur
ex instantibus idemsibilibus. Sim li
neis aliquis aliarum magtudinum.
Qua tps no oponitur ex istantibus. sed no i
sed no in istantibus no fit motus nz quie
et qz translatum i instanti no e quiescens
q' no est in longitudine s' equali. n i po. no i ac.
Et ei i hx est. qm i istanti n est i actu i tpe. et
ro motum no e in longitudine s' equali. n' i po.
Et sic no sequitur. ut sit quiescens. a no dim
sz hx e falsum ac. 1. Et ista qd q. fi. s. sit i ac
tu i tpe. ita q' tps eet oponitur ex istantibus. qm
te no eet motus omno. Deceptio est i ponere.
q' omis qd est i longitudine s' equali. e quiescens.
hx. n. e uera i actu. no ro/ qz est i longitudine
sibi equali i po. Et ro cum movet p magtudi
nem. no describit punctum. a motum qz pti
sit spacii. necte est mensure illo. Et qz me
sunt illo. necte est ut sit i eo i longitudine s'
equali. Sed mensuras e h. q' cum pd no distin
guatur ab actu. accit qd cenonis.
Et iones cenonis i motu/ que diffi
cillime soluuntur. fuit. q. pa e a. qm
mot no est. qz translatum deb p uenire
ad medietatem spacii. ante quam ad finem. a
tam d' terminum ammus hx.
Qm fuit coactus ad dissolutio qonis
cenonis i motu. Inducit qes illius
in mo a dixit eas ee. q. pa aut e. Qz
si motus sit. necte e ut translatum pertranseat n
medietatem magnitudinis ante totum. a medi
etate illi medietatis ante illam. a sic i infinitum.
Vnde necte est ipsum pertransire medietes. s. a
magnitudines i finitas. i tpe finito. qd est i
pse. Et delirium hx supius. sz illic diximus
eas sz f mdem. a p dicetur sz ipsam rem. a
Secundo q' est. q dz achiles.
Et e. Qm tardissimus i cursu no atti
gi a velocissimo i cursu. Hi necte e.

ut quicuꝰ pueniat ad locũ. a quo separat fu
giens. vt necꝯ ē. ut simp tardius heat ali
quem excessum.

Sed dubitatꝯ est tlie. si motꝰ sit. tē
uelocissimi nõ pōt attingē tardissimꝰ
sit g̃ uelocissimũ eqꝰ. a tardissimus
bestiola. Et nõ ē dubiũ. qui hunt aliqui pe
pedes i motu. Sit g̃ una pedes cōtinuꝰ. a pedes
g̃ ita. eqlis ita tamen. sit una lencea. Equus
g̃ i ipsi. quo pedes ille. una lencea. pedes bestie
habet centesimũ. pedes illi pedes. a equus ē in
ipsi quo pedes illi. pedes. pedes bestie a tardius
a pedes illi pedes. a sic in infinitũ. a
sic equus nũq attingeret tardissimũ. Sed hoc ita
bat. ab quo dicit. nõ ē quare ad. a
nõ ē ut figura. sed quare quicꝰ quicꝰ
quicꝰ nõ ita ad ipsum. s. q̃ si ymaginatio
fuit quidem spacij tãc sicut ipsum est
quantum illi spacij. a tãc quantum ille spacij.
a sic i infinitũ. Et ai ille excessus sit est
infinitꝰ i infinitũ. nũquã quicꝰ pueniet
ad fugiẽs. Sed hoc ē falsũ. g̃ motꝰ nõ ē.

Sed est ratio nõ ai illa. quia nisi est
i medietate. Sed dicit. qm diu ꝑ mag
tudis existentis nõ est i duo medi
a. Et ista nõ sequitur ex illo a cōtrario. ex quo se
quitur. quia fit sed medietate. sequitur in infinitũ non
nõ pueniẽ usq ad extremũ p diuisionꝫ magtudi
nis aliqꝰ nõ diuisibilis. Sed quoniã ē ista
nõ pueniẽt ad illũ. in illũ qd ē aliqꝰ uelocis
simũ. quia nõ illum. qd est ultimũ tardissimũ
vt neãt ē. ut dicit. sed ita qd
qd affirmauit. q̃ facere nõ attingit ē sed
Qm ai fit pueniẽ. tũc nõ attingit. si attingit
tur. si dicit finitũ p̃ticulũ. hoc g̃ fit due
Et ista nõ. ꝑ. ioues.
Ea qua d̃. q̃ motũ nõ pueniẽt ad extremũ
mũ spacij. Q̃ p̃ticulũ medietatis infi
nitũ fit. ergo. quia hoc. dicunt d̃. Sed dicit
fuit ad. Quoniã spacij sed medietatis. s.
i medietate. quia magnitudinis. hoc ait dicit
infinita ē sed excessus. qui ē ita due motus. a
nõ ē sed medietatis. sed ē dicit cōtinua a positione.
que est ita motus uelocis. a tardus. a declara
uimus. Et ista nõ sequitur ad. sed dicit
quia accipit i hoc infinita i magtudine. et ē ad
i utrũq nõ pueniẽt ad extremũ ad. Q̃
admonuimus i ipsum medietatis sequitur. nõ nõ
pueniẽt ad extremũ. sed ita hoc sequitur.
ut uelocis nõ pueniat ad ultimũ. i qꝰ ē tardus
aliqꝰ nõ diuisus. Quia ois magtudo
quantitatis. est finita. vt dicit ē i scilicet
ad ut i infinito. Deinde d̃. Sed accipitur ē i ista ad
i. Sed ꝑ accepti i hoc sillo ē aliquꝰ ante i
ꝑ. illũ. sunt dicit. q̃ si motus sic sequitur
ut aliqꝰ motus ꝑtinscat aliqꝰ spacium. sed
si motus sic motus sit sequitur uelocissimus
nũquã attingẽt tardissimũ. Deinde d̃. Ex q̃
necãt ē. ut dissoluto a ad. Et ai qꝰ est
ter i eis. ex quo accit accepto. necãt ē. ut
dissoluto qꝰ sit ater i ea. i hoc qꝰ p̃
dicit. qui motus nõ ꝑtransit medietates
i actu i spacio. Et hoc manifestũ ē ex dis
q̃ motus est i spacio i instanti. Deinde ostendit
hoc qꝰ affirmauit ad. hoc aut qꝰ ꝑbant

ex hoc qꝰ dicit. q̃ pueniẽs nõ attingit ē falsũ.
ita q̃ sed educant i ratio. Qm ai si nõ atti
git ergo pueniẽs. nec tũ ai fuit pueniẽs. a elon
gatus spacij attingit ai accessit. q̃ motũ p
transcisit spacium. Q̃ ai hoc fuit positũ. a
nõ motus motum p maꝰ spacij i ipse equi
nec ē. ut uelocius moueatur i ipse motus
tamen. p spacij exactis spacium tardiorꝫ
q̃ ipsum dicit. Qui q̃ uelocꝰ ei mouetur
spacium exactis. non pficiat. sed pficiat spa
cium. p qꝰ motus moueatur. Cui g̃ accessimus
non tũ p̃ticulũ spacij. sequitur ut uelocꝰ
tardius. q̃ tardius.

Ista nõ est. quia iam dictũ in hoc lo
co. ai fugiens distantia. a ē q̃ esset.
Et ista sequitur ex hoc. q̃ posuit
ꝑ ex istantib. Si. n. hoc nõ accidat. nõ
contingeret ex illo.

Ista nõ nõ est illa. quia iam dictũ i ini
cio istius sumois. ex qua arguitur
sagittũ esse ē dum transit. de
nõ d̃. Et ista sequitur. i. Et nõ tũ. q̃ ista
nõ hoc sequitur. quia oppositũ ē. Q̃ ꝑ ex
istantib. q̃ si est mutata. ē i actu.
Et si hoc ē. ergo est positũ. q̃ illũ qꝰ nõ mouetur
p aliquã magtudinem. est i ea i instanti
tũ motus. ē i magtudine. dum
Et hoc nõ accidit ad. Et hoc quod
dicit manifestũ est.

Ista nõ nõ est. quia posuit i magtudi
nibus equalibus. que moueãtur ꝑ
magtudines equales sibi motu
uniformi. q̃ illũ moueãtur a fine sed ad
hoc nõ a medio motu equali i uelocitate. ex
quo [illegible] ꝑ ipsum dimidium fit esse
Ista dicit [illegible] duplo.
Sed hoc. q̃ motus sit tũc motus equa
lis [illegible] uelocitate nõ possibile sit equalia
ꝑ spacia esse. ei i eodem ipse motum pe
transire unum spacium. a sunt duplum. a post d̃
declarabit hic exceptis. q̃. d̃. quia possunt i
magtudinibus esse. i. Quia accipit ex ma
gtudinibus equalibus. quorum utrũq motus
motus equalis dimidium utrũq i spacio equali.
Deinde d̃ [illegible] illũ moueãtur et ad i. Et ē
d̃ in istis magtudinibus equalibus. que mo
uentur sic hoc motus i illarum sed ita
ueniẽt ad ultimũ. Vnum ē i eodem ipse p ipsum spacium
a sunt duplum. hoc ulterius moueãtur per spacia
duplia. p illũ utrũq moueãtur. ut posuerunt
magtudines. quarum due sunt equales sed
dicit. a sunt equales. Et ponunt q̃
alie due. q̃ alie due incipiunt moueri ut or
dinem [illegible]. et alie incipiunt mo
ueri [illegible] i eodem ad ipsum [illegible] ad
quia alie moueãtur. hoc. n. pito. ad [illegible]
duas magtudines equales ē i uelocitate
quam alia i eodem ipse p̃ticulũ duplum ei. q̃
p̃ticulũ utrũq. declarabitur p̃. Deinde d̃. Et
Ex q̃ uero ita sequitur ad. i. Et ex hoc ut sequitur. q̃
q̃s dimidium sit equale suo duplo. Quia
ut posuimus. q̃ mag motus esse uelo
cius ꝑtransit magtudines equales i
ipse equali. q̃ ꝑtransit spacium duplum i
ipse duplo. Et illũ qꝰ moueãtur. ex hoc

magtudib; motus ptransire unum spacium
a suum duplum i eodem tpe. Sed si ut metes
finem hoc. a motu ptransit duplum spacium.
i tpe duplo. sicut duplum tpis sit equale
suo dimidio. Et hoc intendebat cum dixit.
Ut tps dimidium sit eqle duplo. i. sed ex hoc
ut tpus dimidium sit eqle duplo.

Et decepto i nde accidit. qz posunt. q' al
ter eorum que sunt eqlis velocitatis mo
ueatur ad pter motum. Reliquum autem
ad pter quescentis. p equales mensuras. Et
hoc est falsum. Vngia. sint magtudines. a. a
a. eqlia quescentia. a magtudines. b. b. e
quales istis mno. a qlitate. a sit inuicem mot
eorum a medio illarum magtudinum. s. a. a. et a
magnitudines. c. c. sint eqles istis mno a
quitate. a uelocitate. a sit inuicem mot eorum
ad finem magtudinum. b. b. sigi cum iste magtu
dines mouentur i iuicem. necesse est ut pma
magtudo magtudinum. b. b. pueniat ad fi
nem illi. cum pueniat pe magtudis magtudinum.
c. c. ad finem eius. Et necesse est. c. ptransire p
omnes magtudines. b. et. b. ptransire p ordina
eorum. Ex quo sequitur. Vt tpus sit dimidium.
sicut utrumq; dimidiorum magtudinum equale est
utrumq; eorum. q que mouentur. Cum quo sequitur
ut. b. b. ptranseat p omnes magtudines. c. sicut
mul. n. pa magnitudo magtudinum. c. a p
ma magnitudo magtudinum. b. ad finem q
uasi eorum. a sic tps. a d. i cum ptransitu magtu
dinis. c. est equale tpi i transitu ei p magt
udines. a. et transeunt p magtudines. a. i tpe e
qual.

Et decepto accidit i hoc. Cum q necesse est. s. ut alterum eorum duorum
motorum equalium i uelocitate mouentur
p quescens. Reliquum a' p motum ad finem pte.
sed necesse est. i duobus motibus equalibus i uelocitate
quorum utrumq; mouetur p p quescentem
magnitudinem. Cum i his necesse est. ut ptranse
at spacium equale i tpe equali. Et ipse decepi
mentum q' id quod est i duobus motibus. que mo
uentur p rem quescentem. est sili i eis. quorum uni
mouetur pnes quescentem. reliquum aut p rem motum.
Et hoc decepto est sicut quod a simpl' dem induxit
exemplum. a dixit. Vngia. ac. i. ponatur duo
magtudines eqles quarum quescentes. Vngia.
a. a. a sint alie due magtudines eqles istis
duabus. a sint ordinate i motu. ita q' sint ordi
nate. a motus p has duas magtudines. p ma
gnitudo. q' pa illarum erat quescens p pam ma
gnitudinis. a. a. dem incepit mouere. Et sic
erit mot' istarum duarum icipies
a medio duarum quescentium. Et sic
ille magtudines. b. b. a sic pa magnitudo. b.
aut motus sup pam magtudinis. a. Et si uni
cuique mot' istarum duarum magtudinum est a me
dio duarum magnitudinum quescentium. d. d. a
Et magtudines. c. c. a c. i. Et sit alie due
magtudines ordinate a mouentur ordinate. a
sint. c. c. equales duabus magtudinibus. b. b.
motus ad finem pte. ad quam mouentur magtu
dines. c. c. d. d. Cum g' mouetur ille magtu
dines a c. i. Cum g' magtudines. b. b. mouentur
a duobus medius magtudinum. a magtudines
c. c. mouentur a fine magtudinum. b. b. mo

ueo motus magtudinum. b. Et est illa. q' mo
ex duobus medius medius magtudinum. a.
a. quescentium pueniat ad finem. a. cum puentu
pe magnitudinis i magtudine. c. c. ad finem
a magnitudinum. b. b. Vt singula' assignem.
illam in tpi i quo pa magtudinum. b. b. ptran
sit alias magtudines magtudinum. a. a. qm
escentium i eo ptransit pam magtudines magni
tudinum. c. c. duas magnitudines. b. b. cum
mouentur ad finem motus magtudinum. c. c.
motus equalis motus magtudinum. b. b. a ma
gtudines que sunt eqles. d. d. a necesse est. ut
c. transeat a c. i. Et q. c. p mum cum transiuit p
magtudines. b. b. i tpe. i quo ptransiuit p medi
etates duarum magtudinum. a. a due magtudines
b. b. equales duabus magtudinibus. a. a. necesse est
ut. c. transeat p duas magnitudines. b. d magt
udinibus aut. a. non transit p medietates tm. a hi i
tpe equali. d. d. Et q' sequitur. ut tps sit dimi
dium. i. necesse est g' ut tps i quo p mum. c. transit
p magtudinem. a. sicut. Sic medietates tpis i q'.
c. p mum transit p duas magtudines. b. cum de ma
gtudines. b. b. sit duplum magtudinis. a. sicut a
Et hoc iterum obiicit cum dixit. Cum utrumq; duorum
minorum magtudinum a c. i. Cum i isti' pueniat ma
gtudo magtudinum. c. ad finem magtudinis. a.
sicut. a pueniat pa magtudo magnitudinis. c.
ad finem duarum magtudinum simul. s. magtu
dinum. b. b. q' sunt equales a eqlis mot' dum
die. Et sic est tps a c. i. Et ex hoc sequitur ut
fingit. si motus sit. Vt. c. p mum ptranseat p
magtudinem. b. i tpe equali transitum ei p altera
duarum magnitudinum. a. e dimidium duarum
magnitudinum. c. c. necesse est. ut transeat illa
i medietate illi' tpis. Et sic medietas tpis et
equal' toti. Et cum solent hanc rem dicere. non
hoc est. a q' ex illo predicto. i. Nam pro dicens. q'
duo mota equalia i uelocitate ptranseunt spa
cium equale. non est uera. nisi cum hoc detinatur
s. Vt illo p quod est mot' sit equalis quies tm.
Si autem motus. illa est pro. g' illo. p quod est
motus. quod unum est sed quod existimantur esse
uerum simpliciter.

Deque g' a nolo ipsum dimo ex transmu
tatione. que est i quodcumque dictorum a. Vngia. quia si ali
quod transmutatur de albo i non album. non est
in alto eorum. a sic non est album. aut non albus.
Cum si sed totum non fuit aliquod i alto eorum quia cum
q; sit. non dicetur esse album. aut non album. Dicum
cum aliqua. non q' totum est tle. sed q' maxime p te
cus a ples sunt tles. a intentionum. q' aliquo
sit tle. est eadem intentio i hoc. q' aliq' totum sit
tle. Et sed hoc est de entr. a d non entr. ad a
lus. que dicit sed dictorum. Cum necesse est. ut sit
res i alto eorum. i. Q sed totum non est sed altum eorum.

Ista quod est p se i esse motus.
Propter quod ceuoms. Et quod ei est talis.
Si transmutato sit de si esse in esse. aut de esse
in non esse. nec de transmutato est transmutatum. sicut est
i esse. aut i non esse. aut i utrumq;. Sed i ipso est ipsum
esse i non esse. aut i utrumq;. cum nudum est. nedum ut
sit transmutatum. Et i ipso est ipsum transmutatum in esse.
Nam esse est equus quo quo. Similiter a i ipso est a. ut
sit ens a non ens insil'. Et h. g. cum sit i ipso
quod ipso est transmutatum si de non esse i esse. aut

cō. Et. d. m. ꝗ nob ac. 1. Que sit d cē i nō
cē. aut cō. sunt que sit d ḡio i ōnē. sed d
cēt hic. ut sit dē nō cē i cē quod ānō. dēn
id ipat q̄ez. a dissōlunt cā. a dicit. Ꝗ gr̄a
c. 1. Iam nō seqūtur. vt si alīd/ q̄d tēsmutā
i alīd dicē/ dñ tāsmūtatur. m est albū. neq;
est nō albū. vt neutrū sit simp'. hoc. n. ē
ipōle. Sz illd/ q̄d seqūtur ē. vt de tēsmūtāc
sit sz quādam ptez/ nō albū. Et sz hoc/ nō sē
ipōle. Et hoc iterū dat. cū dicē. Qm̄ si sz totū
non fuit aliquid a. c. 1. Qm̄ si aliq̄d si nō
fuit sz totū i alīd duoz oppōitōz. nō seqūt
ipz dicēdo ab uniq; oppōito i simil. a simpl'
s. q̄ez nō fuit ūnz. ipūz cē albū/ a nō albū
i simil. Iam et ūnz/ ipz cē albū i una pte.
a nō albū i alia. Et hoc iterū dat. cū di
cebat. Dicam'. n. a c. dēnd ostēdit hoc. et
dicit. Et nō est iterū i hoc. q' aliq̄ s' tle.
sz ptez. a ipz cē tle sz totū. nō ē ꝛez. ipōle
cēt nō accidit. si cū aliq̄d dī sīa ēē mihi.
sz totū. sz pta' nō/ nō est ipōle. dēn dt. q'
necē est a c. Et pōt intelli. qm̄ necē est. ut
aliq̄d sit i alīd duoz oppōitōz. Et qm̄ id sz
totū/ nō est i uno eōz. vl' pōt intelli. qm̄ nec
esse ē. ut duo oppōita sit in aliq̄ nūsimi.
cū ueutrū sit i aliq̄ toto i ipō toto. Et qm̄ ē
necē. q' i alio/ sit altez oppōitōz. cū i eo
toto nō sit alterū eōz. Secūdū g' p̄ay ex
positōz/ cēt cō aliq̄d sup̄flua. Secūdū aut
sāz diuisum a fīnē uel' ne. ita/ q' sic le
gatur. Qm̄ necē est. ut nō sit aliq̄d i alte
rīd duoz oppōitōz. cū illd totū nō fuit
i alīd eōz. Quod i libis ālī est forte i uno lu
cō ita q' sic dī legi. Qm̄ necē ē. ut aliq̄d
sit i alīd duoz oppōitōz. a cū totū/ i totū
fuit i alīd eōz. Et ipsū nō sz totū i hō tēs
mutatōis/ ē i alīd eōz. Et ista ex positō
est cōtēnēnez.

Et a necē est i circulo/ et spera. et
nūl i rebus. que mouētur i ea. ut
sunt quescētes. Iaz hoc/ a sue ptes
sūt i alīo tpe in eōez loco. Ex quo sequit.
ut sit q̄escētes. a motē isimil.

Hec est quēta nō cōnōnis i destrūcō
motū. Qm̄ si mot' sit. necē est. ut
circulus/ a spa sit quescētes/ a mo
tū simil. Iaz cū spa mouētur. nō sepatur
a loco. i quo mouētur. nz sz totū. neq; s
ptes. Sz omē/ q̄d mouētur/ sepatur. g' o
spa ē quescētes. a mota. q̄d est ipōle. g' q
motus nō ē. ex hoc seqūtur ipōle. dēn. d. h'
cū/ a sue ptes/ a c. 1. Et cū circulus' mouēatur.
s. cē sm̄ centrū i eōez loco.

Ad hoc aut dicamus ꝓ. qm̄ ptes n̄ re
tnēt locū eū locū i aliquo tpe oio. d.
totū a trāsferatur sp ad aliud ab eo. in
quo erat arcus ei. qm̄ accipit. cui p̄ncipū ē
accepto. aut a pūcto. c. aut ab alio alicui
prōez. Vt sic music/ a lō fuit lō. q. acūt ca
vū ne' ē. ut unus arcus trāsferatur alt' ad
altū sp. a imū q̄d q; quescat. Et sīlī d spe
ra. a pte alīs. que in eis mouētur.

Quam ōnat q̄ez ḡnōis i spa/ a circulo
incepit dissōlui ille ūlez. a dicē. ad hoc a
dicamus a c. 1. Dicam' g' dissolu eōez

ymō q̄ōnis. ꝓ nō. q. hoc/ q̄d po sunt. q' ptes
ei sunt i separabiles ab eōez loco/ ē falsum.
dēn. d. dēnd totū trāsferatur a c. 1. ꝓ nō q
dicam'. qm̄ totū/ a spa a cōlo trāsferē. sic trās
ferūtur ptes. Transferitur. n. d alio i alīd
ab eo. i quo ēat. Et cū narant' l' d spera/ a ca
culo. incepit declarē hoc i cōlo. ut trāsferat
d tīnato ad spam. a dicit. Arcus. n. a c. 1. Et
necē ē. ut totus cōlus trāsferatur ap̄ mot'
cē centrū d aliquo i aliud. Qm̄ si ymagīa
finīm/ multa pūcta cē i circulo eōez arcū
tūc ille arcus diuidūtur per ptes illa pūc
ta. i multos cōlos/ Omis. n. pūct' pōitus
i cōlo dscribit cōlū alīd ab eo. q̄ne descri
bit alius pūct'. s. q̄ mīs cōlōz ēit sz mīm
pūctōz. Et cū ita sit. tūc cōlus cū trāsferē
i cōlo. aut sup̄ eūdem cōlū. trāsferatur d cir
culo i cōlū diuersum ab eo in. q̄ sit ꝛez slō.
Et cū ish circuli/ qui sūt i totūdo. i quo ē trās
latio sz mīm cōlōz. qm̄ sūt i totūdo. q̄d trāsfe
rē. necē ē. ut cōlus trāsferat d cōlo i cir
culū. g' cōlus trāsferatur sz totū d loco in
locū diuersum sz forma. l' nō sit diuers' sz
mā. Et sīlī est d spa. s. spera. n. diuiditur
i spās i finitas p lineas. q' ymaginātur i
circūferencia/ extentes a polo ad polū. s. me
dietates circulōz. Illa ille medietates diui
dūt spam i multas spas. sic pūcta diuīdūt
cōlos. dēn dt. Arcus. n. diuid' a c. Et sic
dit p arcū/ arcū q̄ plete cōl. ātōis. 1. Qm̄ ē
cōlus/ sic dicimus/ diuidit' p pūcta i multos
cōlos sz mīm. Dēn. d. nō sic music' a c. 1. Et
cōlus/ quē diuid' alī pūctus/ nō dī tem
ne'. ñ sicut dī. q' lō q music sit ꝛez mīo. 1.
q' acūt eis. q' si fuīnt ꝛez nō p se. ly cū a
music sūt ꝛez sz slō. Et q̄d est sz slō. ē ꝛez
p actis. Ꝛez. n. i rerūtate est ꝛez sz forma.
Et sīlī cōlū/ quos pūcta diuidūt. s. q' ymā
ginātur i eōez cōlo. sūt ꝛez p actis. Qa
nō eōez ē ꝛez. Et sūt plēs. q' forme eōez sūt
plēs. Si g' illd/ q̄d mouētur i loco. necē est
ipūz mutare locū. Loc' aut dīt a locō/ aut p
se tīn. aut ā p se/ a p actis. Necē ē ut omē
motū/ mutet locū. aut sz forma. s. sic ē
spa. Aut fōz/ a slō. sic est i eis. que mouē
tur/ Ceno ā'cū mōur spam nō mutat
locū illa p se. ex quo dicit/ spam quescere
aut nō. q' nō diligunt alietate. que est i
loco p se/ ab ea. que est p actis. s. alietate/
q̄ est sz slō. nō sz forma. Et cū sit spera
mouēri. coactus ē applicare motū spe/ mo
tū i loco/ Vnō mīrū/ ut dē ē sanare egri
tudiē p manus egri. Declaratū ē. n. q' i
pūnto situs/ nō est motus. q' ē ad aliq̄d.
Et illd/ q̄d ē ad aliq̄d. est ꝛez simile. Si g' in
tēdebat. q' ille motus ē i pūnto pōnis. q̄d
est i ipa pōe. Et q' spa trāsferatur de pōe i aliā
pōem ꝛez. Sz tū motus ei nō ē i pōe. sz de pōe i
aliā. Et hoc incitur d' trāsllatio in loco ꝛez.
Qm̄ trāsferūtur d pōe i aliā. aut diuisam sz
mīm. aut sz spē/ Spera aut trāsferatur de posi
tē i aliā sz mīm. Quo g' utile dedit nō/ cū
dicit. q' ī motus ē i situ. ñ iterū dat. q' illd
q̄d mouet hoc motū diuersatur nō diuersat
sz situ. hoc ē ꝓ ipū huic motū. Sz tū nō seq̄

ex hoc q motus est infinitus. Sed ab illo primo est
naturae sophysticae. Dicimus dicendum quod necesse est ut
in aeranum. i. quod necesse est ut unus aeranum pri-
mum caeli. quem desubit aliquis pictus, infe-
ritur sup ab aeran opleto cum supposito ad o-
alium aeran opletum. a dicimus de illo ad il-
lum. Et sicut donec resistitur ad aeranum a
quo est separatus. Et tunc unus aeranus transfe-
retur sup totum. Cum transferetur de uno aera-
num ad alium. Et forte iterum. quod necesse est ut
unus aeranus transferatur sup per translationem al-
terius aeranis sequentis ad illum per sequentem.
Et hoc est appetitus. Dicimus dicendum quod est de spe-
cie. i. Et quia transferetur sup totum de caelo.

Quid dicendum. Dicimus esse idem simile mo
tum simpliciter est in per accidens. Vel quia cum corpus
aut magnitudo movetur per illud. id quod
est. Vel illud quod est in nave per esse in navis. sicut
sic per movetur per motum totius. Et dico i
dem simile illud. quod non dicitur in quantitate. Cum mo
tus partis est similis sup partes. quia sup
motum totum. Et ista diversitas sic in spa per le
localitas. n. est quod unitatem certo certis. quod
est ex. a localitas est ex non est causa localitas.
Ac si motus non esset unus. Est quod ut diximus.
Sed non hic non potest esse simile motus tunc
sup quia movetur sed totum in navi. an navis est.
per se aut impossibile est.

Quam ubique quae causis in motu. Vel
declarare. Quia idem simile non movetur per
accidens. Dicimus omnis motus. qui est
per accidens. Et dicit. Vel quia. i. Et unum eorum
quae dicit movetur est an sint in motu. Vel illu
qui sunt in navi dicit movetur per se quiescunt.
Et illi ut dicit. quia per se non per totum caelum. Et
quia in per se dicit id. an genus non est receptum
dicimus. Et illud cum quod incepit dicere. Hoc autem
dicit in per se primo de quo nunc hic declarare. a non
simile. d. Et dico idem simile a. Quia dicit idem simile
primo de quo nunc hic declarare sup esse in mobile.
Et quia dicit. quia id quod movetur per accidens est
sic motus partis per motum totum. Sed non motum per
accidens a motu partis per motum totum est dicit
dicit illud. a dicit. Et motus. n. partis
a. i. Et signum est quia motus partis per motum
totum non est motus per accidens est. Et motus partis
dicit a motu totius. a sup ad se invicem. Et
iterum hoc ut non sit. Et si motus est per
accidens a motu totum in sua. Et
declarare in quo motu. a quae movetur
per se sunt sup. Et non est per accidens. a dicit. Et
illa diversitas a. i. Quia id quae movetur
magis certo. per transeunt motus circulos.
quos pertranseunt partes. quae magis movetur
circumferentia. a in tpe equali. necesse est ut
partes superiores certis sint tardiores. a re
motae omnis velocitas. Dicimus dicit. Et velocitas
tpis a. i. Id velocitas totius sphae
a velocitas partis est eadem velocitas. Potest
autem aliquis dicere. quia hoc non incertum. si in qua
motu circulari. Si recto illo motus partium
sunt equales. Et sicut motus totum in eo est equalis
motum partis. Sed forte dicetur in hoc. quia partes
sphae medientes movetur per se magis. quam illud quod

movetur cum sphaera primum. Manifestum sup totum.
a manifestum partes. Sed non est hoc. ut declaratum
est. Et sup totum movetur. Et ei declaratum est.
quia partes sphae non movetur. Sed magis partes ei.
Quia est ratio motus non movetur per se. Et. quia sicut
sunt aggregata hoc unum. quae unum est aliquid.
quia motus partis per motum totum non est per accidens
partis. Et per se partis partes. n. movetur per se quia
movetur in motu. in quo quiescunt ei accidit et
formis. quando fuit in alio movetur per se. Et ex
declaratum est. quia accidit in forma movetur per acci-
dens per motum illi. a partes fuit tunc. Unum est quia
partes movetur per accidens. Et hoc ex non est dicit.
Et id expedit illi motum motus et in omnibus ex
non exemplum ab uno illorum. a dicit. pole est ut sup
tile. a. i. Quia manifestum est. quia motus puncti per motum
corporis est. Dicimus dicit. per se aut impole est. i.
motus totum per se. a primo ipsum est.

Ponatur quod ipsum transferatur de. a. b. de. b c.
sunt de magnitudine in magnitudinem. sunt de
forma in formam. sunt sup Dicendum. Et sit tpis in quo
transferatur. Necesse est quod ut tpis in quo sup transfere
sit. aut in. a. b. aut in. b. c. aut quod est in b. Dicimus
declaratum est. n. quia hoc omnis caelum. quod transfere non
est quod pole. ut in unoquoque ambo sit aliquid ei.
quod est. Quia tunc erit pter quod non est. quod pole est. ut
in unoquoque autem sit in. b. quod est. Et tunc erit p
mutum. Nos autem possumus ipsum per mutum. Relinquit
quod ut sit hoc in. a. b. in tpe. in quo pmutum. quod est
quiescere. quod est. Quia non omnis. Quia aliquo sup
mutatur et tpe aliquo est quiescere.

Ponatur quod ut ipsum transmutetur in loco. Vel
quod de. c. in. b. aut in angulo. a dicimus nec
Vel quod de minore magnitudine in maiorem. aut
in quantitate. Et hoc iterum bat. cum dicit. de for
in formam. aut in. b. a. Et in iterum bat per dicere.
Demum. d. Et sic tpis a. Et iterum per. a. illud
ex quo movetur. Sed non fuit. Vel. aut tale. aut quan
tum. aut in. b. a. Et iterum per. b. c. illud. ad quod
transferatur. Et. q. d. Necesse est quod ut transmutatum
in tpe in quo transferatur. sit aut in eo ex quo transfe
ratur. aut in eo ad quod. aut quod est in eo. ad quod.
aut quod est in eo ex quo. Demum. d. declaratum est
ei et. c. i. declaratum est. n. quia declaratum. Quia est
motum dimisse. quod non movetur medium
ps eius est in eo ex quo. a quod est in eo. ad quod.
Et cum posuit hoc fundamentum. a dicit. Impole
est quod ut quod est sit in utroque. quia tunc a dimisse
i. quod est dispositum. Demum declaravit sup in eo
in medio a. dicit. Nisi a in. c. Quia tunc erit in
transmutatum. si positum est transferri. i. Et ipsum est
dum movetur. Sed ipsum positum est ad hoc movetur
demum dicit. Remanet quod ut sit in. a. b. in tpe. in quo
transferatur. a. Si quod non fuit in eo. ad quod est mot.
s. in. b. c. Remanet ut sit in eo. ex quo est motum.
s. in. a. b. in tpe. in quo non. Demum idem ipsum. q.
sequitur ex hoc. a dicit. Et quod quiescere. quia in
declaramus. quod manet in eodem aliquo tpe est
quies. i. Et si motum dum movetur fuerit in eo
ex quo. tunc erit quiescere. a motum ipsum
in eo in eo ex quo est in tpe. Et in declaramus
quod omne quod est in aliquo tpe datum in actu. est
in eo quiescere. Et sic dum movetur erit quiescere.
quod est ipsum. Et cum destruxit hoc duo. remanet. 3.

et c̄. Vt queat p̄ ei fit ico ex quo. a q̄d ico/ad q'. Nō i. ad. si inhibit. Cū tūc cēt quiescēs. nō motus. Et ai queat p̄ eme finit ico/ex quo. a q̄ ai ico/ad q'. notāo i. diuid. q̄d est d̄ p̄ totū. p̄ut. n. est ipsi cē.

Ipsi ole est g̃ ipsi ole || idūle mouēi. aut transmutat eū. p̄ illi. n. hoc nō mouēi. Sed ipse opōtet ex istantib. Cū sp mouēdum a transmutādo i mutāt. Et sic nūquā mouēdum. q̄ēt idūm motus. Et ita dēclarāmus/hoc ē ipsi. Ipse ē. nō opōtet ex istantib. nā linea ex puncto. nā mot' ex finib. Dicūt. n. ij nl' ot. a mot' opōtet ex ptib idūle. ac si dicēt. q ipse opōtet ex instantib. et longitudo ex puncto.

Q̄ q' idūle nō mō. Vult dare cōsi hoc. et est. q ipse. a motus. et magnitudo fūt ōtinua. Et hoc ipse ē ole. n ipse opōnēt ex istantib. a mot' ex finib motum. a magnitudo ex pūctis. Et hoc iterūbat. cū dicē. p̄ nā cōsi ac. d. ante. d. Simp. n. mouētur ac. 1. Ex hoc. n. sēqtur. ut motus sp mēsūrēt d' instāti ad istāns. a d' magnitudē idūle ad magnitudēē idūle. q̄ totus. n. idūle tūc cēt. si cēt i magnitudē idūle. a i tpe idūle. et cēt mot' opōtūs ex finib motum. Deinde indūcit impōle. q̄d sē ex hoc. a dicē. Simp. n. mouētur i mutāti ac. 1. Et si ita cēt. tūc motus ita cēt motū. a tūc finis mūtūs ab sq̄ eo/q' ānō mouētur. 1. tūc finis motus cēt sūi mot. Iam motus/qui ē i tpe idūle. nēcē est. ut sit idūle. Et sic cēt finis mot'. a i sic mot' d' n motus ita cēt motus. Et hoc iterūbat. cū dicē. Et sic nūq' mouētur ac. Deinde. d. Dicā' ei hoc ac. 1. Dicūt. n. motus ē idūle. q̄ ei dicē. q' mot' opōi ex motib idūlib. a q' magnitudo opōitur ex pūctis. Et si q̄d dicat manifestum est. Q̄ nō ē i ōtinuo. tūc motus est ij. a motus ē de nā ōtinui. Et si' est cā ā i hoc. a tpus sit d' nā ōtinui.

Et ar ā ex dis. q̄ ī ipsi est/pūctū mouēdi. n alīq̄d i idūle. Omē. n. motus ipsi ē mouēi p spacium mai ipso. aut. q' mouēi. aut p equale. aut p minus. Sed manifestum est ā. a cū pūct' mouēt' ipse mouebit' aut p mi' sēsp. aut p equale. Sed sēpe est idūle. Sed nō mobi' p minus. Sed mouebit' p ēqle. Quia ipse ē ōpōitus ex pūctis. Nā cū pūctus sp mouētur p equale mēsūrabit totā lineā. Sed hoc est ipsi. Sed ipse est idūle mouēi.

Ho ē alia dēclarātio ā prēā. In p̄ma. n. ūtutū ēstēr p̄ōtēs. quib usus est cū dēclārāt. a omē motus ē idūle. et cū dēclārāt/q' p eas ipsi mouēdo ad ipsi. Deinde dēclārāt. s. a omē/q̄d nō idūle. n mouētur. Et si apparet sēq̄ quēstio p ōpōēs. q' si ē motū est idūle. Sed omē/q̄d/idūle. n mouētur. Sed cū iterūbat/idūle/quē dēclārāmus p eas/ēlāmūt d' qua lūstrāt. nō ro dūplē. sed nō nō bi vnā fūgit. n. q' idūle habēs/quia magnitudo ā motu. est alia a idūle. quia dicit' ā motu. Et illa idūle quia illē dēclārāt. ē idūle habēs ōtinui. sēq̄

illud/ex quo. a sēq̄ illō/ad q̄d. Et cū dēclārāmus hoc supius. hoc d' dēclārāto fūdata ē si p̄ē alius. Quar una ē. Q ipsi ē alius p tūsic sp̄ādū mui' ipso. q̄ nō pōi p mēsūrāt ipso/aut equale. aut minus. Dicit p̄. q' pūct' ipsi ut q' p mēsūrāt nō sēpe. quia mouēdo p minus. Ex quo sēqtur ipsi mouēi p ēqle. Et ex hoc sēqtur. q' linea opōitur ex pūctis. q̄d ē falsū. Impōle g̃ illō/ex q̄ sē. est ipsi q' aut fūdūm sīle nō p ēqle. linea ex puncto ēt opōita. Manifestum ē. Cū motus ē p tā. sīt spādū. q̄ mēsūrāt illō p se. s. g̃ idūle mensūrāt lineam. quia p tūm sīt. g̃ mēsūrāt illā p pūcta ōtigua. que sūt ptes illi. Et q̄d ē vāe. nō q' pōi ex pūctis. Et hoc q̄d a dicit. Nēcē ē. a si nō ōtingēt q̄d ēnoi. sīla. si motus ē idūle sīle/a mouētur p idūle sībila. s. pūcta. a pūctā linea sūt insīta. nēcē sēqtur. motus nūq' pūcit ad finē. spādū. sīla. q̄ sēcūdō/hoc est alio modo/ab eo quo ūtūtū ē ēno.

Et dēclārāt est ā. q' omē tps ē idūle. et si aut tps mouēbi. ēt tpus mui' tpe. i quo mouētur sēq illud. Sed hoc ē i ipsi. Iam d'/q̄d mouēt' i tpe mīōr. nēcē ē. ut sit minus. g̃ idūle ēt idūle mui' sēq ppōtō illi tpis ad illō. Q nō hoc solūmō posse impōle a idūle mouēi. s. si ēt ipsi ē p̄ūtū mouēi i mutāti. a hoc/q' idūle mouēatur.

Hec est. ī. dēclārāto. a omē idūle non mouētur. Et fūdātur sūp hoc. q̄d n. ūtūtū. q' aut poit. Q omē/q̄d mouētur mouētur i tpe. Dicēdō d'. q' omē tps ē idūle i tpe. g̃ ē tpus motū mouēt' in tpe idūle i tpe. Deinde p̄ sūt. q' omē tps/q̄d est ps tpis motū/motus mouēt' i eo p spādū mui' spā. p q̄d mouētur i toto tpe. Ex quo ēlūdūtur. q' omē motū mouēt' in tpe i ptib illi tpis/pēr mīōrēs magnitudēs. Deinde p̄ sūt. q' omē mot' i aliq̄d tpe p spādū ēqle sūe magnitudi. nō i ptib illi tpis p minus sūa magnitudē. Ex quo sēqtur. ut ē motus sit idūle. Et d'. et hoc dēclārāt ē. q' omē tps ē idūle. si g̃ pūctus mouētur. a hoc tēp' mui' tpe in quo pūctus mouēt' p spādū equale sūe ei magnitudi. q̄d est impōle. Deinde d'. Q̄d cū mouētur minus ac. 1. Et hoc sēqtur. q̄ ūtūtū possūmū. q' omē/q̄d mouēt' i tpe mīōr tpis i quo nō aliq' p equale magnitudi eius. nēcē ē ut nō i eo/aliq' mui' magnitudē ei. Si g̃ pūctus mouētur i tpe mīōr tpe. i q' nō ēqle. ōtingēt/q̄d ē idūle sēq ppōtōēs tpis. i q' mouētur equale et ad tps. q̄d ē mui'. In hi g̃ sillo/nō expressit/n dūas ppōes. Quar una est. Q ē tps ē idūle. Sed a'. q' cū motū nō i mīōr tpe. nō p mui/q' p q̄d mouēt' i mai tpe. Et ob hūsit ppōēs dicēdō. Q i omī tpe p tiēt motus. Et ē ali dūbūsit q̄nes. q̄s nos expōsūmū sūp hoc. Deinde d'. Q̄d hoc solūmō et c. i. Q̄ sēqtur ex hoc. ut nō sit tps minus tpe. i quo pūctus mouētur p aliq̄d g̃ ēqle. ex quo nō sēqtur ipsi. Deinde dicē. Et ōtēr. n. ē id a c. 1. Q̄d utriq; sē relīquū. s. Q̄d posito aliq̄d idūle mouēi. sē motū ē i istāti. Et sīlī ponēdo. q' motus est i mutāti. sēqut

in quibus sibi moueri.

Et tūs mutat' oio nō est i infinitū sp. Ja. n. declārum'. q' tūs mūtō ē d' aliq' in aliqd. aut i ḡtōrīs. aut i ōīs. d in ḡtōrīs fines eūt affirmat'. a negat'. q' grā. aūt fines ḡtōnis ē cē. Corūptōis nō fines/nō cē. In ōīs nō fines/fūt duo ḡta. hi eū fūt one exma tūs mūtōis. sic ḡ fines oīs alterātōis./alterātō. n. fit ex ōīs. a p̄ lux aug' a diminutōis eūt. fines. n. aug' ē p̄ne ad p̄fcā quātitatē p̄ā ita. fines uero dia minutōis ē maxīe distāt ab hīs dispōne. q.

Intendit declarare. q' nullus. q.

90 Motus ē i fīnit'. nī ex uētāq' extremo. nī ex extremo/ad qd ē mot'. p̄ter tūs latēs. q' declarē. p̄ucta p̄ita eūt i fīnita ex uētāq' extremo/nō sequitur impl'. Et. d. et nulla tūs mutatō ē i fīnita. Et intend' hi p tūs mūtōem. nōs. q. motum. Demōr. d. p̄ā eūt declarātum' i mutō quīta. Deni dr. aut i ōīs. Et intendit p ōīa/oppōita. que incīuntur i alterātōe. q' dicūt' p̄ncipal' ḡta. a p̄ē. a que ī cīuntur i aug'to. a diminutōe. s. o. ag'nū. a p̄uū. Deinde dicit. In ōīs nō fines eōr fūt ōtrāria. i. que dicūtur p̄ē. Deni dr. Et s̄ aug'ta. a diminuūt eūt fines. i. ōni maximū aug'tum/a maxima diminutō eūt fines eōr. s. ē. n. g'le natūrale hī alīq' quātitē nāli i mutō grātōis a fiē. Et ista quātitas hī exma. a medū. Vigīt. ōni q' tātes embrionū fūt tūate. s. o. ōīm embōnis. a maxī ēbrōnis. Et simīl quātitates/hoīū fūt tūate. s. o. ōīm. a mīm. Vñ ip'le ē aug'ē in fīnitū. aut diminū. Et si transūnt q' tātē nāles i diminutōem. a i aug'ē stātī cōrūpūtur eus. sicūt a cūlī eūs p̄ticī p q' tātē/a q' lātē tūate. Sicut ē dispōsīto i entibus artificialib'.

Translatō hīc mō aūt hīc mō nō ent i fīnita. ōni nō omis trāslatō ē i ōīs. sūt q. q' ip'le est diuīn hīc mō. s. nō recipit diuisibilitatē. Cū illō/qd ip'le ē diuīn. dī mīnis mōis. Impl'le ē illō/qd hīc mō nō p̄t diuīn/ni sit diuīsū. Et q' ip'le nīl ē. nō est. Et qd ip'le est ā tūs mutātō/a non tūs mūbī ad i. ad qd nō p̄t tūs mūtī.

Ovm fīetas in loco/nō incītur i omib' tūs latōib'. sicē i tūs latōe aliā. Et i qb' dam incītur nō maī'te. a incītur fīetas i eis. ut tūs latōe nāli i loco. s. q' tuor esse nīctor. Trans'lo. n. alia ē ex aia. alia est ex nā. a alia rā. a alia accīdētālis. Incēpit hic dīāre. q' nō p̄t dēlārī tūs lōnes recta ē fīta. ex mō. quo declārātur hīc i cētis motib'. q. d. Sz tūs lō hīc mō a ē. i. Sz ex hīc mō dēlārātur tūs lōnes/nō argūtur tūs lōnē ē fīnita. Et ā i hīc est. Oīm nō omis tūs lō est ō ḡīo i ḡnī. Vt ē tūs lō aliālīs. Deni modū. quo p̄t hīc dēlārī i tūs lōnē. a d. Et hīc ait q' ip'le est diuīn hīc mō a ē. i. s. aūt/q' manifestū ē p se. q' illud/qd ip'le ē diuīn. i. Q nō recipit diuisibilitē. ip'le est. ut incipiat diuīn. Et sīl' i d/qd impl'le ē ḡnīā. ip'le ē ipīn/ut incipiat ḡnīā. Et nīl' illō/qd impl'le est/ut tūs mūtet. nīq' incipiet tūs mūī. Ex hīc aūt p̄t hīc apparē/cū dicit. Cuz i d/qd ip'le est diuīn/ē mīnis mōis. p̄ēsūmīdo ab ēch̄ uēcātōe. Nā ī dīm'le dī i d. cui gen' inātum ē diuīn. Vt cū dicam'. q' corp' cētē inātū ē diuīn. est i dīm'le. Et dī ā i d. cui gēnus nō est inātum diuīn. Vt cū dicam'. q' uox ē i dīm'le. Et ipse intendit hī p i dīm'le/i d. qd ē d' grīe dīm'le. Deni dr. Impl'le est illō. i qd hīc mō est. i. Et dicō. q' iniq' diuīn i d. qd ip'le est diuīn. Cū itīl'ēti fūcēt ex hīc i d. qd intendimus p i dīm'le. cū i dīm'le dicātur multip'. Et q' diuīsibilitās ē simlis hīs intentōe tūs mutationis. Et q' ip'le ē nīl ē. i. In hīc/qd dicimus de diuīsibīte/cōe ē grīam. a tūs mūtī. s. Q cē/qd ē ip'le grīam. ip'le est ipsī i cipe i grīātē. Et nīl' ē/qd ip'le est tūs mutātī. nīp'le est ipsīm i cipe in transmūtē.

Et si tūs mūtum tūs mūtum ad ad. p'le ē tūs mūtum. Ex q' sequitur. ut nīl' motus sit i fīnitus. q' ut mot' nō recipiat eternitatem. Nā ip'le ē p̄ūsīē. o. aūtēstum est g'. q' ip'le est. ut tūs lō sit eterna. Et s̄ hunc modū. s. ut nō hāt fīnē tūnatum.

Ovm posūt p̄ncipium/q' illō/qd ip'le ē transmūtum. nīq' ī incipiet i tūs mūtē. posūt aliud p̄ncipium. a est. Q illō/qd tūs mūtum ī. tūc p̄t tūs mūtum. cum tūs mūtum ad aliquē fiet. Nā ip'le est ipsīm trāsmūtum ad nīhīlum. Oīm si hīc cēt. tūc motus cēt eternus. Deni posūt ā. q' quo ip'le tūs mūtum. tūs mūtum ad nī'. s. Q i tūs mūtē que ē una ad cē. Et exclusit/q' i d/qd tūs mūtē ad i fīnitum. ip'le est tūs mutātī. Deinde ō nīgit s̄. Q i d/qd ip'le ē tūs mūtum. nīq' incipiet tūs mūtum. Et exclusit. q' tūs latum i nīfīnitum/ip'le ē. ut incipiat i transmūtōe. q' tūs latum ī ī nīfīnitum. ip'le est cē. Et dīx. Et si tūs latum tūs mūtē ad aliqd. p'le ē transmutātī. Et si tūs mūtē ad nī'. i. ad nō i fīnē. ip'le ē tūs mūtum. Et hīc intelligēdum ē de transmūtōe. que ē una ad cē. Deinde dr. Ex quo sē. ut nīl' mot' sit i fīnit'. i. ī tē. Nā i d/qd mo netur i infinitum. nō monet' ad aliq' ens. Deni cū i hīc. a dīx. Oīm ip'le est tūs mutum i. Oīm i d/qd mō i infinitum. nīq' p̄tūs ibīt a spīritum. Sz i d/qd ip'le ē fī. nī quā incipiet fīnē. q' tūs latum i nīfīnitum nō est. Et hīc intendebat/cū dīx. o. aūtēstum est g'. q' ip'le ē tūs mūtōī cē eternum hīc mō. i. ī tē. a hīc a cēlī. Et ipse nō expressit i hīc s̄ mōē nō solūm ī p̄ē/q' sūt nēcē i extrēmō illō/q' i tēdīt ē hīc s̄ sūm modum i ab'nātōne.

Et ōīamōm ē. vtē ē p'le.

Sq' sit hīc mō. s. ut in aliquo tē sit a tūs ī fīnita. a eadem. Si aūt hīc mō. eadem. nī' phīb. ut post tūs lōnē sit alta a p̄ alterātē sit augmētum. deni ḡnō. hīc. n. mō/p̄t cē i tē p̄ncipū mot'. Sz nō tē. Nā quī fit ex rāto omib'/nō ē rāt. Sz cū fūcēt tē. ip'le ē. ut sit i fīnitum i tē/p̄ter nūm. et est transl'o una. que fit accīdēntālī.

Ovm declārāt. q' ip'le ē. Vt unī motus rāis sit i fīnitus. Vlt p̄scūtum de hīc simpli. s. Vtrūm sit p'le. ut unī' motus sit i fīnitus. a nō rāis. et. d. Si ḡrāndū ē et c. i. Si ḡrāmōm. utrum motus ull' sit i fīnit'

an aliqs unus mot' sit ifinit'. Qd. n. delata
tū ē cē. est ipsle i motib' ratis. Et cū iouxit id
d' pscutadū ē h'. dic. si aut nō unus mch'
probr. ut hoc sit. i. si aut ille mot' nō fuit u
nus. fr sese. nullū ipsle ūr sequ ex hoc. ymo i
vnis. istius lib' delarabitur/ hoc cē ipsle. deinde
d'. Qm hoc nō eit i tpe/ pnapū mot'. Vt nūq
ūr. Qm hoc nō pōt cē i tpe. qd simp fuit. a eit
motus fuis. Et si nō. tūc omis mot' eēt eter
nus. a hoc est accns motū. deni d'. Sz ñ unū
a c. i. Qm motus ggrati ex plib' uno motu q
istor. nō ē unus. s. ille/ qm ē infinit'. Et cū iste
nō ē unus i infinitū. nō eit un'. Et hoc delātū
ē ex illo. qd tūc est i uno motu i qūto isti lib'.
deni d'. Sz cū fuit unus a c. i. Et cū psūmus
unū motū. ipsle est. ut sit i finit' ptē tis lāz
circulare. ex qua nō sequitur ipsle. ymo delābit
i octauo/ hoc ē necē. Sūmi philosophy Ar
phisicorum Liber septimus. Incipit.

Omne motū necē mouet ab ali
quo. Si aut pnapū mot' nō fue
rit ex ipso. qd ñ festū est/ ipsū mo
ueri ab alio. Illa motor cuius eit a
liud. Si aut pnapū motus ei
fuit ex ipso. accipitur p se. a sit. a. b. ita q' mo
ueatur. nō qr aliqd ex eo mouet. Dicamus g'
po/ si fuerit ymaginati. q' a. b. nō mouetur q
ab aliq'. qr sz totū mouet. Et mot' ei' nō ē
ab aliq' extrinseco. ex quo ē aliqs oppinatus.
cū. d. h. mouz. h. z. a mouet. Qr. d. c. nō mo
uebit ab aliq'. Qr nō sit hoc i. d. motū. a qd a
mouetur. Vtrū. c. h. mouetur a. d. h. aut. d.
h. aut. c. h. Cōmentarius Aueroys comēt. p.

In hoc tractatu incipit pscutā. Vtrum
omē motū hat motorem. cū appeat se
ipsū aliq mouēi ex se. Absq eo/ q' di
stinguatur motor a moto sm. ut. g. ellis. Et
quidam uidet. q' ista dra/ quia id dixit i hoc tāc
tatu/ nō ē uera. Ideo q' Gal' fec i hoc tractatu.
Vt i quo uult declāre cōtra istū dōm. Et qui
dam expositores dixit. q' illd/ qd declarauit in
initio istius tractatus. est superfluum. Cum h' sit
delātū pfectius i. Vnis. a nos habem. Vnū i
hoc. et. d. Omē motū a c. i. Ex hoc/ qd dicam.
Et qr ire motū/ aliq mouet ex se. a aliqua
mouetur ex extrinseco. i quib' manifestū est
ea mouēi a motore. Dixit. Si aut pnapū mo
tus a c. i. ostaēdit/ que mouetur ab aliq' extri
seco/ nō ex se. manifestū ē ipsa mouēi ab aliq.
ostor. n. az sm ē aliud. Vt motor lapidis
a baculo. et baculi a manu. deni d'. Si nō.
pnapū motū/ a c. i. ostauō/ que mōnē mo
ueri ex se/ nō ex aliquo. fuit ista. de quib' i
tendim' declāre ipsa mouēi a motore aliq'. po
natur g'/ tle motū mouēi p se. nō p parte ei'.
i. mouēi sz totū. Nō qr ps ei' mouz. Illud eēt
qd mouet sz totū. qr ps ei' mouz totū. ē mo
tus p accns. Vt mot' cors tēt' alius p motū
caloris ñalis. aut muscilor. ostū. n. pmū
p se i aliū ē corp'. qd nō mouetur sz totū m
aliū. Qr ps ei' mouz se/ a mouz totū. Et hoc ē
intelligēdū ex hoc/ qd dicē. Et mouetur. a. b.
Nō qr aliqd ex eo mouet. Et dixit hoc. qr ultro
motū/ d quo mult pscutā. s. q' mō p se/ debz
ē motū sz totū. a nō sz ptē. Vt dictū ē i pn'

Cō errors Gal. nō intellexit motū esse p se nisi id qd opponitur moto p accns nō moto p se

quūti. q' ira mote/ qd dam attribuit motui. Qr
ps eius mouetur tū. Reliqui a' mō ab ira
pte. Qm hoc intellectū fec. Gal'. a multos voces
iaē i me' hui' dōms. Et existimauit. q' ex
istis ppōnib' ppositis sl/ nō sē illd. qd intendit
q're. Et az mouēi q'ur' motū. i q' est dubitatio
a d'tinatēs/ qe d'bet cē i moto. d' q' ult declā
rāē/ ipsū hoc motū ē. a ē/ ipsū nō mouēi sz totū.
Qr ps eius mouz se/ a mouz totū. Cum tle qpo
situs ē ex plib' uno moto. p scuta' a' hoc ē d'
uno simplia. a. d. dicamus g' a c. i. Et dica
mus g' pp. Qr existiare/ h' cē aliqua. q' mouent
se pp hoc/ q' az sm. nō est sufficiēs. Nam illa/ q
mouent motū sz totū/ a sūt qtia. possūt dūi q
di i duas ptes. ovtorē. s. a motū. Et existū
tur. q' motor i eis/ nō est distinctus a moto. V.
gr. ut sit motor i ista re. d. h. a motū. h. c. a
d. z. totū mouetur ex se. p qd existūtur. q' a
totū mouz se. Et ē. d. c. cum nō sentitur. Vtrū
eor mouēat reliqui. Et cū idem cām. que
dacit hi dubitare i qmb' dam motis. q existi
mai ipa mouēi ex se sim te. Incipit declāre
q' ē motū hz p mū motorem. Textus.

Et dico ā. q' omē/ qd nō mō ab aliq' nō
cessat a motu. si aliq' cessa. Vnd necē
est. q' omē/ qd cessat a motu p cessa
alterius. mouetur ab alio. Qm si hoc fuerit
manifestū. necē eit. q' omē motū/ cū sit di
nisile. mouetur ab aliq'. Qm cū uidemus
a. b. mouēi. necē ē. ut sit dinisile. Qm iam d'
clāmus. q' omē motū ē dinisile. Dinidat g'
a. i. b. c. g' necē ē. si. c. b. quiescit. ut. a. b.
quiescat. Si aut nō quiescit. mouetur. g'. c.
b. quiescat. a. c. a. mouet. g'. a. b. si mō p
se. Sz positū ē ipsū mouēri p se. g' delātū
est. q' cum. c. b. quiescit. quiescet. b. a. cū a q
motū. Si cū fuerit aliqd. qd quiescat a motu
p quietē altius. dz illud mouēi ab 1° necē.
g' manifestū ē. q' omē motū mouet ab aliq.
Iam omē motū est dinisile. Et cum pars
quiescit. totū quiescet. Aueroys comēt. 2°.

Qua manifestū ē. q' omē qd nō mouē
ab aliquo/ nō cessat p cessatō alterius.
Qm nō quiescit nisi a se. Et cū posuit
hanc ppē. s. dicētes. Qr omē/ qd nō mouetur
ab aliquo eō/ nō cessat a suo motu p cessa
tēs alterius. Et hoc p se. nō p accns. Et sine
cessatō altius fuit p quietes. aut p cōr'. sē
p qnisicēs/ p ppē. Qr omē/ qd cessat p cessatō
altius a motu. mō ab alio. Et hoc iterōlat/
cū dixit. g' necē ē. si aliq' cessat a suo mo
a c. Et sū illd/ p cui cessatōes/ aut p ei cōr'
cessat motū. fuit ipse motor. aut aliq' ex q'
sequitur quies. aut cōr' mot'. Et cū posuit. q'
ē/ qd quiescit p quietē altius cēsit mouet
ab illo. Et si id/ p cui quietes quiescit. non fit
motor. Sz aliq/ ex cui quiete sē quies mo
tōis. aut cōr' eius. Qm omē/ qd cessat cēsit
p cessatō altius. necē ē. ut ipsū illud alterū
sit. aut ipse motor. aut aliqd aliud/ cui quietes
sē quies motōis. aut cōr' motōis. Si a' hoc
nō fuit. eit quiescēs ab alio p accns. Dixit.
Qm si hoc fuerit manifestū a c. i. Et cum posi
tum sit. q' quod quiescit p quietē alterius.
mō ab alio. Et ē declātū. q' omē motū est

Quod quiescit quietem alterius hoc mot' ē ab alio mouēri.

Cōfusio 8.9 po

dnusile. apet ex hoc. q' omne motū mō ab
alio. deū mapit nāmne modū qsecutūs
a dixit. Qm̄ aūt uidēt. a. b. mouēt a c. i. Qm̄
cū pōsuīmus p' qp se. i. nō p aliq' ptē i pō
necē est. ut id p' sit dnule. Nam declārāt ē
q' omne motū ē dnule. d. dnudūt i. c. i. Et
cū omne motū ē dnule. dnudūt g' p'mū mo
tū. qd' posuīmus i pncto. c. Necē est g'. aūt
mō q'nātū sumūs ex hoc modo/ aliq' pe q'
estens. V gr. c. b. ut totū motū quescat. f.
a. b. i. Qm̄ aūt pe. c. b. q'mcūt. quesq' pars
alia. Et cū pe quescat. necē ē/ ut totū que
scat. Et aūt posūmus. q' necē ē. ut totū motū
quescat. cūm q'cūt aliq' pars ē. Inter' dis
solūt/ a declārāt hoc fōcūdo ad ūdēno. et
dīc. Si g' nō quescūt a c. i. Si to mag'tūdo. a.
b. nō quescūt. cū q'cūt pe. c. b. tūc. a. c. mo
uēt' pōt quētē. c. b. Et sic i' motū ūi ent
motū p'/ a p se. Sz ēt motū p illū ptē. q'
remanet mota p' quētē ptis q'escētis. sēt
pōtū ē p'mū motū. Et ignōciens ē hoc. qd'
d'. Q' motū/ ex quo q'escat aliq' ps/ a cōzūpet'
a aliq' ps manz mota. nō ē p'mū motū. ma
nifestū ē p se. cū accedatur/ hoc ē p'mū mot'.
Et ē manifestū p se/ hoc ē p'mū motū h'.
Et istā ppōtōē ignōrāūt. Gal. a Alu. q' nō
intellexūt hāc dōcē. Sed istā iūit. n. q' illō/ qd
mouetur p se. nō sequtur/ cū aliq' ps ei' que
uēat. a totū quescat. Sz sequtur ut remaēat
totū p partē. nō p totū. Q' intellexūt l' motū
p se. id' qd' oppōitur moto p accīs. nō moto pp
tē ei'. Et quia intellexūt ut p motū p se. ūi fiat
necē. ap' eo q. cū hoc moto q'cūt aliq' ps ei'.
ut restōnū quescat. Et hoc nō apparūt eis
modō delātōis. quē cōz i. anz intēdebat i l' lo
co. Et necē ē hoc ē p'l mot. Q' cōz nā alia n
dmōstrātur i infinitū i eo q' fūt cōz nā alia. V gr.
Qm̄ p'mū motū i igne ē parua mīma ps. q'
pōt ē ignis i actu. Et similī p'mū motū ex
lōis ūlis. nā alium ē mīma ps que pōt mouē
ultō ā al. Et manifestū est i hoc modo mot'
q' cū fūit ymaginātū. q' ps ei' quescat. totū
quescat. Cū g' fūit delārātū. q' cū ps p' mo
tū q'cūt. statīm totū quescat. Et omne/ qd' q'e
scit a motū p quētē altīus. ne' mouet' ab
alio. Deūtē ūi prima figura. q' p'mū motū
ē p'mū motū p alio. Et q' ē motū ex se nec
cesse ē sup' nō fūit p'mū. ut i eo sic p'mū
motū. Sequ' ut ē motū ex se hūt motōem.
Et hoc declarat dubū ūi ēllic. In ā alib' mani
festū ē. q' motū dīt a moto. Declārātū ē g' ex
hoc s'mōe. q' ista dīnātio ē ūa. a q' ē d' gnē sig'
certōz. hic nō sit d' gnē dīnātū simpl'. Et pōt
quē dicē. q' ppōes/ que usitate sūt i ca. non
sūt ulēs oi' ī moto p se. Cū i cōz ē ēt ipōle est
dicē. q' aūt quescat pe. quescit totū. ē ymā
ginātū l' sic ipōle. Ista aūt dīnātio fīndata ē sī
hoc. Q' ptē quescē in omī nio ē pōle. a q' ipōle
i cōz ē ēt. a similī i aīa. quia plato pōt mouē
se. Ad hoc aūt dicēdum ē. Q' ptē quescē cōzpo
d' quib' dīnātūr ē. qm̄ ipō' est ut cōzūpantur.
aut quescāt quodāmodo ē ipōle. a quodām̄
est ipōle. Est pōle sz q' ē cōz pūe. Impōle aūt sz
q' ē aliq' cōz. V gr. Neq' lenē nz graue. Et q'
ēta' hoc ē d' cōzpōe sz q' ē cōzp'. cū motū sz q'

ē motū/ ē ap' ipō aliq' qd' ē poitū h/ ē pōle. q'
pōt tūc h' nō dīnātū aūt ēt. nisi modo pōli. Et
fēt. q' multa necē sequūtur p se multa pōt
Et q' pp hoc ē pōle i ligne. vt pōes aūt sint
oppōite ex pōtib'/ a necē ipōs. Sz cū necē ē. ut
mutēt fit necē. Qm̄ hoc nō ōt. q' ōclusio fit
necēa. sic i ipōtēt. a plēs dūbōs fōam a
ūtūs lib' fūnt h'. Sz ōnsōlūtō ūtp quia fūtē
tamen ē i hoc/ ōt. Qm̄ pōnūt fūli ēducūtūs
ad i ēnes/ alie fūt ēqualēs ōt. alie ypōt. ypōt
aūt fūt sub vnoby mōis. Et n. modō i quo
pōtēs ē pōle. aut necēm. a ōtēnūs necēa. V
gr. Si sol astāuit. necēo dies ē. Et i hoc pōt
pōtūs fūx dēf. a ōclūdūt ōnēs. aut ō ūtūtūs op
pōtūs ōtūr. Et adhūc modō i quo pōtēs est
impōle. a i hoc sp ōstūtūs ōnēs. et mag' pōi
ānēs. Sz ūtūby pōtēby utūtūs. fūlō dūcūt ad
i ēnes. Cū q' ōīxūm'. q' si corp' cēt/ q' ipse ei'
quēcēt. totū quescit. Necēo motū ab a
est ōsecūtō ūcēa. ac si dīxūm'. Q' si lapis no
lat. sēt pēnas. ul' alas. b' lapīdē nolūt ē ipōle
Q' ūtūmodū corp' cēt ipōle est. ut ps ei' q'escat
Sz cū posūmus ōtūs mouēī ex se/ se necēo.
oppōitūs ōtūnūatōis pārtūs. qd' ē ptē quescē.
ita q' totū nō quescat. ac si pōnēmus aliq'
ex quo sequētur. Q' qd' nolat. nō ly pēna' ul'
alas. V gr. si pōnēmus/ q' nolatile cēt rete
tibile ūnacē p se. textus.

Et q' motū mouet ab aliq'. necē ē. ut
omne motū i loco moueatūr ab aliq'.
et motū mouetur ab aliquo alio. Sz
hoc nō est i infinitū. y no necē est quescē
ap' aliquid. Est g' ad p'mū. qd' est cū motū.

Qm̄ declārūt. q' omne Aceyoys com. 3.
motū mō ex aliq'. qm̄ d motū/ q' ex
aliq' mouetur/ manifestū ē. a sūt o
omia/ que mouētur sz grātūtōr/ a cōrūptōnē.
a augmēt'. a altētōr. a quēdam/ q' mouētur in
tūsl'one. Et delātūm ē p hūc s'mōēm. Q' illa/ q'
mouētur i tūsl'one nō ab aliq' extēr'. nēcēo
mouētur ab aliq'. sed mutūtās ūtūs' pōnūs ue
rū ē. Et ē. Q' omne tūsl' tūsūmūr ab aliq'. d'ūi
accepit hāc ppōēm i delātūo. q' omne motū i lo
co mouetur ab aliquo. Sz hoc sit delātūm. ē de
clārūt ūniūersālēr manifēs ppōis/ quia accepit
i hoc s'mōe. a dīxē. Et q' motū et c. Et q' tūs
latū i loco tūs. a omne tūsūlātūm tūsfēūtūm ab a
liq'. necē ē. ut omne tūsūlātūm tūsfēūtūm ab
aliq'. Sz illa delārā'/ sic dīxūm' est i lo ca. a
utūtūm ea ad ōfīnūādūm. Nam ē ppō dicēs/ q' ōē
tūsūlātūm tūsfēūtūm ab aliq' uēūfīcātā ē nol'.
Q' quēdam ē manifēsta p se. a quēdā ē dūbūtūs
s. i tūsūlātūs. g' ūl' est q' tūsūlātūm mētē illa
propē. Sz sicut dīxūmūs. utūtūm illa ad ōfīn
mādūm. Et pōt ūtūlī sic. Et q' p'mū motū i lo
co ex se/ delārātūm ē. q' nō mouetur/ nī ab ali
quo. necē est ut ē motū i loco moueatūr a
ab aliq'. Et hoc ē cūrēctūs. Et cū delārūmūt
hāc ppōēm. s. Q' omne tūsūlātūm i loco mō ab a
liquō. Et hoc fūit ex illo moto. fūit ex. dīx. a
motōr ab aliq' a c. i. Et cū omne motū i loco
mō ab aliquo. si i' aliūd fūit ex. necēo non
mōūūr. ūl mouētē. Hoc. n. motū ē d' corpōrib'
mouētūs aliū cōz sz tūsūlēt. Et ipse uēūfīca
uīt hāc ppōēm p'. Cū g' motū extūnsēc i loco

nō mouet. si nō. a omē motū nō a motore.
necē est. si motor extinsec mouet a motō
extinseco. ut nō possit infinitū. si pueiat
ab motu. qō mouet. nō a motō extinseco.
si a motō mq̄. Et hoc iterūbat ei dicē. Sed
necē est. ut cesset ab aliq̄ ac. 1. Nec ē ut
pueiat in infinitū. q̄ mouet se ad mēē in loco.
ut mouetur a motore. qui nō mouetur. et
ille nec ē. ut sic. 1 qō moto. nō est d. Aut i
ēmoto. q̄ est necē ē. vt hoc pueiat ab aliq̄
motu. Sed sed. 1. p principū loco. nō extinsec. Qm
mutū q̄ ratio sēpiū et dātō dicēdū. textus.

Sed g. nō sit ita. si hoc. qō possum. pcedere
in infinitū. mouēte a. ex. b. et. b. ex.
c. a. c. ex. d. a sic i infinitū. Et ap. in
simul nō motū ab motō. oīa sic fieri ē. q̄ si
mul mouebūt. a. a. b. Qui. a. b. mō. a. mō. 1
Et qui. b. mouetur. c. mō. a qui. c. mō. d. mō.
Et sic. a. a. b. a cetor erit i sil. possumus g.
accipe unūq̄q̄ istor motuū. si unūq̄q̄que
mouetur cor ab unoquoq̄ cor. hoc nō nocet
i hoc. q̄ mot' mis cui q̄ sit unus i nūo. a nō sit
i finit' ap ult. Nam ē mot' ab a. a. ad aliq'
Ponam g. mota mo. nō d. g. mouet
nūcia se ad infinitū ex extrinseco. a hoc p
ceedat i infinitū. Vgī. a. mouēt ex. b.
et. b. mouēt a ex. c. cū sit i pole mouēte. a. n.
mouetur a. c. a ex. d. Cum i pole. c. mouēte. d. n
mouetur. sz q̄ ē motor extrinsec. s. cor. Et po
nam' hoc procēdē i infinitū. Et cū posuit i. d. qō
intīē dstruē. Incepit ppōnē uera. ppōnēs. q
q̄ūgūtur hunē posito. sē i pole. a dixit. Et q̄
i simul a c. 1. Et q̄ notū est p se. q̄ omē cor p
qō mouz aliud corpus. nō mouet ipsū. nisi
mouetur cū eo in tp̄e. i quo mouz ipsū. oīa sic
factū est. q̄ i sil mouebūtur. a. a. b. et. b. a. c.
et. c. a d. Et sic mot. a. a. b. et. c. a d. oīm
erit i simul. Et notandū ē. q̄ hoc. s. a mo
motū oīa mouētur. seqtur i mot nō i q̄ete
s. Qm necē est. ut oīa mouēantur i sil i eōdē
tp̄e. si unū cor mouet. Et nō seqtur. si unū
cor quescat. q̄ oīa quescāt in sil. p mū. n.
motū pōt quescē. a ultimū remanebit i mo
tu. Et q̄. Sall. oppīat est. q̄ i tlib. motorib
q motis. sē. ut quescāt i sil. a cor. ut dixit.
cū exhibitū ab aliall. fortasse mouet p du
os passus. dixē. q̄ cor nō ē p̄ncipū mouēs
aliall i loco. Et q̄ aliall nē mouet. postq̄ capo
abscidit. dixē. Q p̄ mot ē capuo. Ego aut
unū aliēte. p quū capuo fuit abscisū ambu
lāt huc. a illuc multoēs. Deū dt. possimus
ei accipe ac. 1. Et illa mota. q̄ ne possumus
i finita fuit mota i sil mouēta se ad infinitū.
Qm a si posita fuit i finita. tū pole ē accipē
unūq̄q̄ cor. Qm i unoquoq̄ cor. incēmus
ea. q̄ sunt necēia i hoc. q̄ mot' fit mis nūo.
Et hoc. q̄ possimus ea mouēi ad sēmē i infi
nitū. ñ phīb. ut mot' mis cuiq̄ sit finitū.
q̄ unus nūo. a si ponūtur i finita i nūo. Tūc
unūq̄q̄ cor incipit mouēi ab aliq'. a pueit
ad ad. Et dixē hoc. q̄ cū dēlātū fuit. q̄ motū
nūo i finito nō ē. p̄ pōt aliq̄ dicē ei. q̄
te ponē illa mota. et ponē motū nūn finī
tū. Et. q. d. ad ponē. q̄ hoc nō ē ūtū. Qm
omis mot' istor est unus nūo. a finit. Et

Et q̄ nō intelligī i sē dātō accipe unū istorū
motuū. s. ponē ipsū cē. a tūc exclūdī. Et ei
narūt. q̄ uni quisq̄ istor ē unus nūo. sc
cit mētōr d illo. qō dēlātū ē i q̄nto d mo
motu. a sz q̄t mōs dī. q̄ motus est unus.
Potūe est tē. aut in grīē. textus.
aut i spē. aut i nūo. In nūo aūt dico t
cūnder motū. illū q̄ ē d' eōdē i tem
unus i nūo. a i tp̄e eōdē. Vgī. d hoc illo. qō ē
unū i nūo. ad hoc ingrū. qō in uno tp̄e est tē.
nūo. Illū si fuit i tp̄e post tp̄s. tūc nō est unus
i nūo. sz i grīē. In spē uō motus ē tē. ei fuit
i uno p̄cedēte. aut sle. aut alic grīē. In spē
nō est ulle. qui ē d aliquo i alio qō tē. Vgī de
una albedine i ēiter ingredīēz. et d malo i
bono. Et ia dēclarauimus. sz supī. Nō cōm. q.
Hoc totū dēlātū ē sup i. vs. sz iterant
illō ad ire ēor amorū. Et ab' mato ei
est. q̄ motus aut ē unus nūo. aū g.
aut spē. In hoc aūt q̄ sit uni mot' nūo. tria
exigūtur. s. ut sit uni' moti nūo. a i uno tp̄e.
nūo. a d uno nūo i unū nūz. Et mot' unus i
spē est ille. qui ē d uno i spē i unū i spē. Vt q̄
mot' q̄ fuit i colorib. a fīt albē. Et qui ē unus
grīē ē ille. qui ē d uno grīē i unū grīē. Vt mo
tus. qui ē de posito ille. aut q̄ titūtus. aū V.
Accipitur g. motū. a. a sit. h. textus.
Et motū. b. a sit. c. et motū. c. a sit. f.
g. et motus. d. sit. a. a. c. et tp̄s in q̄
mouetur. a. sit. g. Si g. motū. a. a fuit ter
minatū. a tp̄s ei est a terminātū. nō et terminū.
s. g. sz dēlātū ē. q̄ i eōdē tp̄e mouet. a. et
b. a unūq̄q̄ ceōrū. Ex quo sē. ut mot. c.
q. r. et ē ut infinitus sit i tp̄e tīnato. s. in. g.
Tūc i tp̄e i quo nō. a. i eo mouētur omia. q̄
sequūt. a. a sit i finita. Et sic oīa mouebūt
i hoc eōdē tp̄e. Nam motus cor oīum. aut est
equal' motū. a. aut maior. Et nō ē dīcēdū i si.
s. quicūq̄ fuit. seqtur ut mot' i finit' sit i
tp̄e finito. quod est ipsle. Nemoys com. 6.
Quam posuit. qō pō notū ē. q̄ duo mota
a mouēcia. que sūt h' insimul mouent.
et q̄ mot' cui' cor ē unus i nūo. a fi
nitū. hoc gregātū sit i finitū. Vult dēlāre
q̄ ex hoc seqtur. ut motus i finit' sit i tp̄e fi
nito. Et incepit ponē exēplū mobilū. q̄ sūt
h. a motū. a dixē. sicut p̄ g. ac. 1. Q̄ nam
posuimus. q̄ p̄ mū istor est. a. a sin ē. b. et. c.
est. c. et. d. est. d. et sic i infinitū. ponit
g. q̄ motus. a. sit. h. et mot' b. sit. c. et a
mot' c. sit. a. et motus. d. sit. t. a sic i infi
nitū. Cū sit pole nob' accipe unūq̄q̄ mo
tū. Deūd dīcit. Et tp̄s i quo mouet. a. s.
g. 1. Et ponatur. q̄ tp̄s i quo mouet. a. qō
est p̄mus motus. sit tp̄s tīnatus. cū mot'
a. sit mot' tīnatus. Vgī. g. Et cū posuit h.
dixē. sz dēlātū ē. q̄ i eōdem tp̄e et ē. 1. Ex
quo seqtur. ut mot' i finit. a. s. h. z. q. t. a ce
teor 1 infinitū sit i tp̄e finito. s. i tp̄e. g. in
q̄ motū ē p̄mus motus. s. a. Deūd exp̄sit
modū q̄ secutōis. a dīcit. Ita dēlātū ē. q̄
i tp̄e ac. 1. Et necē ē cū ista mota i finita.
unū cor mouēt. Vgī. postremū i tp̄e tīna
to. ut motus i finit' sit in tp̄e finito. Q̄ cū po
suimus. q̄ i eōdem tp̄e i q̄ posuimus unū cor mo

i co mouebūt omia ci co. Ex quo sequitur. ut
mot' ifiniti sit i tpe finito. Et. d. Nam motus
coz oium/aut e equal' motui. a. aut maior
q e. 1. Et hoc se ponendo/q' motus uniuersalis e
oz e maior motu. a. p'mus a' e equal' a. aut
maior co/Sz qz i ple est. ut motus moti sit
maior motu motoris/qz mouet. a pot e ma
ior. dne. Nam mot' coz oium q e. 1. Nos aut di
ximus. q' no e dna i hoc. sui potatur maior. aut q
maior. lz no possit maior poni. Et hoc necte est/
si qtes mus. Q omis motus e dmus. Et qz
illo/qd sequitur ex hoc sumte/e. Q mot' ifiniti
sunt i tpe finito. qd declaratur e ce i ple. i. vi. 1
Secudu g' huc modu/ textus. dicat.
existiatur. q' illo/qd itendebat ex pn
declatum e. Sz no e declatum. qz ex dicti
no se ipse. Nam pole e. ut i tpe finito sit mot'
ifiniti. ita/q' non sit unus mot'. Sz mot' pt'
aliud. cu fuerint multa. qe mouetur. a ifiniti. Et
hoc accit i istis motis. qmbz loqmur. Aristo. 8.
Qvia ex hoc sumte/sequitur. ut mot' ifiniti
sint isil' i tpe finito. e illo. qd declatum
ce i ple i. vi. dicit. Secundum g' modum
huc existiatur a e. 1. Et sz huc g' modum seri
mon pdictum existiatur. Q illud/qd itendebat declan.
Q mi i ple e. ut ista mota pcedat
i infinitum. declaratum e. Sz cum hoc fuerit bn qda
tum. appebit/q' no declaratum e. Nam ex hi sillo-
que idue. no sequitur i ple i rei uitate. sz pole
ut motus. Et hoc itendebat/cu dixi. Q mi ex hoc
no sequitur i ple. i. i ple. Deni dna aut. q' 1d/qd
ex hoc sillo ducte ad i dene/e pole. q ni i ple
q dixit. pole. n. est ut i tpe finito a e. 1. possile
cu est. ut i tpe finito/sit motus ifiniti insil'
ita q' ogratum ex eis/no sit unus motus. Sz
uniquisq; coz dnat a reliquo. ita q' sit i fita.
quoz uniquq; coz mouetur p se singlis. a oia
mouetur i tpe equali. hoc. n. e pole. Et est id
qd oclusit ille sme p dne. no i possile. ut mo-
batur. deni dr. Et hoc accit a e. 1. Vt uniquq;
coz ifinitoz positoz mouetur pp motu. a oia i
sil'. qd e pole. no i pole. Et ui pp aspectu. textus
Set si motus pp motu coz. necte est ut
a. ogigat cum moto. aut ogigue cum
co. Q uel ad motu hoc ui ogingi i oibz.
g' necte e. ut ogratum ex oibz istis sit unus.
a ctus/accipiatur g' qdcuq; sit pole. a est una
magnitudo ogta. a. b. c. d. a mot' ei. h. z. q. t.
Et no e dna i hoc. q' sit finit. aut ifinit. Est
cu i tpe finito. 1. d. z. g. cete mo. Sui finit fit
aut infinit. qd e impole utq; mo. Aristo. 8.
Qlatum tu sumone adtcit/1d. ex quo se
impole/i isto sillo iducte ad i ducu
ens. Et e. Q ille magitudines sunt
una magnitudo. aut sz ogtinuatoes. aut sz
ogigatoes. Nam cu fuerint una magitudo. ha
bebit unu motum. Q mi cu positu fuerit/q' 1a ma
gnitudo ogigata e ex eis infinita. te motus
eius ifinitus. Et cum finit positum. q' unum coru
no i tpe tinato. aut oia mouentur isil'. pole e
ut mouentur isil' i illo tpe tinato. s. finito p
magnitudines ifinitas. Et qz magitudo ifi
nita telz mouei motu ifinito. necte e ex hoc
Vt mot' infinit' sit i tpe finito. Qd e fs 1d. qd
declatum e i. vi. Deni dic. Et si motor pp et e.
1. Sz illud/qd pp mouet postmum motu. q.
s. a. finit corpus. Necte e. ut ille motor cum
mouetur. aut ogingat posterius motui. s. b. qd
uidelicet i corb; diuisis. qe mouet se adiuncte
i loco. s. a. mi no mouet se adiuncte i loco pmu.
cu ogigatur. aut ille motor sit ogiunctus cu
moto. Sd uidemus hoc i melius aiaium. Vgi.
Vt corte. qe mouet manum. a musculu/q' mo
uet cdas. Deni dr. Sd uidem ogingi in ob.
1. Et hoc/qd diximus d motore ppiquo pp/cu posite
mo moto/e qis/a ogingo eius. Sic e ogingi
omibz. s. sz/q' positum ca ce cor i finita. qe mo
uet se adiuncte. Deni. d. qe necte e. ut ogingat
ex istis a e. 1. Et cu se in istis omibz corb/que
mouet se adiuncte. ut sint i tpe motus/aut o
tinua. aut ogigua. Necte e. ut illo/qd ogre
gatum ex istis/ni tpe mot' sit una magnitudo.
aut sz ogtinuatoes. aut sz ogigatoes. Deni
dr. Accipiam g'. 1. pamus g' utrumq; istoz sit
pole. cum id/qd sequitur ex utroq; sit nte. s. Q ia
cor mota/a mouen' sit unum sz ogigatone.
aut sz ogtinuatoes. Et q' motus eor e unus
corde mo. Deni. d. Et sic una magitudo a e. 1.
pata g' magitudo ogigata ex istis/aut una
sz ogtinuatoes. aut sz ogigatoes. Vt si magi-
tudo/q ogigatur ex magitudib; a. b. c. d. qoz
mot' est. h. c. q. t. d ui die. Et no est dna a e.
1. Et cu posuimus/q' ille magitudines sint tle.
a mo unum coz postremu i tpe. g: necte e. ut
oia mouentur insil'. q. una magitudo i hi tpe
posito/finito. Et sui posuimus e/q' ille magi-
tudines sit finite. aut infinite. co secundo cate
est. 1. Sz cu posuimus/ipas ce ifinitas. o ti
get i ple. Et e. Q unus mot' ifinit' sit i te
pe finito. Deni. d. Q e i ple utq; mo. s. sui
finit unu sz ogtinuatoes. aut ogigatones nem.
Manifestu est g'. textus
Qam quo cessabit i aliq; hoc. a no uacabit
i infinitum. si est hoc aliq; pmu. q' mo.
Et no acci hoc tsi ut diminuto. Q no sequi
ui appe ei. qd positum. positum. n. si sit pole. ui di
sequm ex eo aliqd. qd est ip bale. Et pmu mo
tus no e tle. Q est illo/pp qd sequitur 1d. qd est
pmus motor. a qz ex eo/est pnapium motus
est hoc ex loco ei. qd mo ab eo. Et dico/ex lo
co. 1. Q ita ca no est medium. Q uia am ce
est omnis moto. et motui. Aristo. 8.
Qam declaratum/q' pole est. q' mota a
mouenta sit hi. q necte e/ca pueniu
ad pmu motum. qd no mouet ab a
aliquo extneo. sz ex se. declatum/a dne. o ma
nifestu est g'. q' motus ab alio quiescet i a
liqua hi. et e. 1. o manifestu e g' ex hoc. q' mo
tus/qui sentit' hi i istis corb;/qe mouetur
a se iuncte. a no sentitur pmu motus ex ea. n
necte quiescet ap pmu motum ex se. qd no i
uigz moto. a eo qz no a e. 1. Deni dr. Et no a
accit huic tsillo in diminuto a e. 1. Nam accit
isti dnom diminuto. Q mi i ple no sequitur in ea. 1
ni ex opposito quesiti. sz ppes necte quiete op
posito quesiti no sint nectie. sz sit pole. Nam
si oppositum qsiti est pole. a ppes quiete essi
cent pole. tuc illum actor impole. Impole
ei no actor ex poli. Et itendit hi p i pro ole
i pole. Deni dic. Et q' pmus motus et e. 1. ni

nemẽ i exẽplaũ. Et itendit sic. Et simili nõ
accidit hꝰmc declaratõi diimitõ. Qm̃ motus
ad quẽ iducit/ẽ pl'ꝯ illõ. ex quo motum.
nõ primũ. ad qõ est motũ. Et est fere mani
festum p se. Et nõ ꝗ/ut sit i loco ex p'mo moto
p se ex eo. Sic ꝗ in eo ꝯ q' mouet motũ ex
eo qi agẽs. Et signum ei est hꝝ. qõ dicẽ p'. Sz
illud/qõ ẽ p'mus motus ꝯ q' ex eo a c'. Et fõte
h ẽ end̃ scriptõis. q' debebat poni locũ hum'
nois motum/hꝝ nomẽ motus. Et tuc itendit
ẽ tlis. Et q' p'mus motus/ad quẽ iduxit ꝯ
ipsum nõ ẽ motũ/nõ ẽ motus ꝯ finẽ. Et tuc i
tentõ istius ꝯ mois ẽ notific'. q' ex hꝝ ꝯ mẽ
nõ delãtur. Vtum ille p'm' motus sit motus.
qi agẽs. a finis isil'. /ut motus ꝯ finẽ sit ad
a motũ i eo ꝯ agẽs. Et dicẽ hꝝ. qz ista nitõ
sũt delãta d' ꝓ motũ. a ipẽ delãbit ea m. Vnꝰ.
hic aũt itendit delãre hꝝ ẽ p'mũ motũ/a p'mũ
motũ. Vñ i p'mo. Vnꝰ. poit/q' hꝝ ẽ p'm' motus.
a p'mum motum. Et pscutabat' d' hꝝ mo'. Vt
sit ẽtmus. aut genus. Et tõ qm̃ nõ/q' ista de
clãtõ est simplicia/sla ulla/que ẽ i. vnꝰ. sufficẽ.
ut fec̃ tlẽ. peccat. /Intentũes. n. diuersẽ sũt. h
eũ/qõ declaratũ ẽ hic. ꝓpmẽ ea. qõ delãdũ est
illic. s. ordinem etiũ cẽ. Et illõ/qõ dicẽ ẽ i. vnꝰ. ẽ.
Quõ ẽ disp̃ i p̃ motũ. Et tõ. pcessit i etiũ
mot' p duas mas. Quar' ꝓ est ex p̃ moto. a
ꝓ ex qũtẽ d' ñ eor/que mouẽtur ex se. a ẽ i
mag' ꝓ. Deinde dr. Sz illõ/qõ ẽ p'm' motus. s. ñ
intlligo p p'mũ motũ/ñ id. qõ dr p'mũ. Qꝰ loci
ex est primus sin mot'. ẽ locus ei. qõ mouetur
ex eo. Et hꝝ manifestum ẽ i moto ex se. s. Qm̃ i
loco/ex quo incipit mot' est locus moti. Et acci
dit hꝝ. qz istum motũ nõ ẽ cor p'. ꝯ fẽ i corpẽ.
Cũ ꝗ attribuit locũ. nõ attribuitur ñ locũ eius.
qõ mouet ex eo. Et tõ dr. Et dicũ locum a c'. i.
Et dicũ. q' loc' eor est ide. i. Qꝰ iter ista nõ est
medium. Qm̃ eũ iter motũ/a motum/nõ fiet
aliꝰ motus. tuc locus eor erit uni' ne'. Deinde dr.
hꝝ. n. cõ ẽ. i. ut in uidẽ. Qꝰ omis motus a
motum/iter que nõ ẽ medium/sunt cõia. s. /do li/q'
locus eor ẽ unus. Et si p'm' motus nõ ẽ cor pu
nõ est i loco. Sz ei attribuit locũ. nõ attribuitur
ñ locũ motũ. Illõ. n. est i loco. ñ qz motũ ex eo ẽ
i loco. eũ sit fẽ i moto. Et hꝝ ent/si it illẽ exẽpl'
h' p p'mum motum/po'a/que ẽ i p̃ moto. Sz/m
tll' exẽplum ipz p'mum motum. tuc p'm' motus
a motum eo ex eo sim̃ mcio/eũ i loco. Qꝰ sunt isil'
i eodẽ locũ. Illi/q' sunt isiml' i eodẽ locũ. attri
buitur eiũ m locũ. textus

Et cum mot' sit tres. s. ꝯ loco. i qualitẽ. a
quãtitate. necẽ est ẽ. ut mota sint. z.
Motus i loco g' ẽ tñslõ. a i qualitẽ/alterã.
et i quãtitate/augmẽtum. a diminũ. Et p̃ lo
gmum d' tñslõne. Est. n. p'mus motum. Dicã
mus g'. q' omẽ tñslatum/aut ipz mouet' ex se.
aut ex alio. Si ex se. manifestum ẽ. eũ motus
ei sit i eo. Qꝰ motus/a motũ eũt i eo isil'. a it'
illa nõ erit meum omio. Motus aũt eor/q' mo
uẽtur ex aliq'. est. g. mois. /altẽtõ. a expl'sio.
et latẽ. a volutõ. /Iuꝰ. n. motus reducitur ad
istos. De expulsiõe ẽ ductõ. a ex eo est eiectõ.
Ductõ nõ ẽ qm̃ motus nõ separatur a moto. E
iectõ nõ ẽ. qm̃ eiciẽs separatur. Latõ nõ ẽ i mo
tib'. Et latum nõ ẽ p se. sz mouetur. Qꝰ ẽ i mo
to. aut sup motum. Deffẽrẽs aut mõ. aut ex
pulsiõe expulsiue. aut attẽtiue. aut circu'.
Oranifestum ẽ g'. q' latõ est i tib' motib'. /attẽ
tõ uõ est. qm̃ attrahẽs attẽdit ad se. aut ad aliꝰ.
Cũ mot' attẽdentis singla' sit uelocitas. q' mot'
attẽtum. /attẽtõ. n. d' attẽdente/qm̃qz ẽ ad se. qm̃qz
ẽ ad aliud. Et alij mõi attẽtuis sũt eidẽ mõi.
/do h' duo reducũt' ad elit'. a aspiratõ. a expans
io. a expnitõ. p sbtile/a p sub tilaẽ. Illõ est se
gregare. hꝝ aũt q gregãẽ. Et omis g' mot'/qui ẽ
ꝯ locũ/a gregã'/a disgregatõ est. Cuelatõ aũt ẽ
q' pcita expulsiõe. a attractõe. Oꝰ tor. n. expel
lit qõdam. a attẽdit qõdam. Oranifestũ ẽ g'. q'
si attrahẽs/a expellẽs fuerit cũ expulso/a attẽ
to. q' iter motũ/a motũ/nõ est medium. Et h
declarabi ex hꝝ. ex quo delãdum' has intentões.
Eiectõ. n. sui motus/a' est. aut ab illo. aut di
cas ab aliquo ad aliud. Et attẽtõ ẽ una intẽtõ.
et tria'. Et p̃iectõ est/qm̃ motus tñslati fuit
uelocitas motu nẽ. Qm̃ p expulsiõem fit fortior.
Et necẽ ẽ. ut tñslatum nõ cessẽ mouẽ id mo'
tum' motus ei fiat fortior. Oranifestum ẽ g'. q' iter
motorem/a motum/nõ ẽ medium. Ad tomentꝰ. id.

Intendit i hꝝ ca' declarãẽ. q' nullum medi'
ẽ inter motũ ꝯpiquum. a id/qõ mouetur
ab. nz plenum. neqz uacuum. a q' h' mo
tor est ei moto. Et hꝝ necessum ẽ i dẽãtẽ p̃dcã.
Et ẽ maximũ fundamẽtum i plib' rebus naturalibus.
Est. n. necessum i predcã dẽãtẽ. Nam i pole ẽ y
maginari/ex ullis magnitudinib' fi' unum mag'
tudinẽ infinitum ꝯ ꝗtactum. Iusi ꝗrerat. q' int'
motorem/a motum ab eo/nõ ẽ medium. Et q' iten
dit delãre hꝝ uli' i omi moto. Incepit narãre
nũ mobilium. a dicẽ. Qꝰ mobilia sũt tria gnũ.
Sla gnã motum sũt. z. ut delãtum ẽ i. v'. Et
forte tacuit gnãtõ. Qm̃ hꝝ manifestũ est i ea/
mag'/q' i alijs. s. Qꝰ gnans ẽ cum gnãto. Sz m
plib' altẽtõib' ẽ dubium. Vtr motor tãgat mo
tum. aut nõ. Et sili' i mlt'is motoribus ꝯ tñslãs.
ut i magnete. Et cum narrau' mos mobilium.
Incepit d' tñslone. a dicit. Et p̃ locũm et ei.
delãndo. q' iter motorem i locũ/a id/qõ mõ ab eo
nõ ẽ medium. Vno sũt i isil'. Et incepit ita h'. dim
dendo motum i illõ/qõ mõ ex se. a illõ/qõ mouẽ
ex aliq' extrinꝰ. Et posuit. q' illõ/qõ mõ ex se
manifestum ẽ i eo/q' motor est i isil' cũ moto. Cum
delãtum sit/ipz eẽ motorẽ exẽtem i ipso. a n' mo
uet se. d. Si ꝗ motum ex se/nõ ac. i. Et h necẽ
est. cũ posuimus. q' i eo/ẽ motor alius a moto.
Vt declaratum ẽ i unitõ istl' tẽtat'. d' mõ reniẽsus.
est ad illud/qõ mouetur ex extrinꝰ. Et mi
delãre hꝝ dimidẽdo spes motorũ i extrinꝰ. et
dicẽ. Qꝰ motus. n. eor/que mouẽt' ex a' a c'. Ex
ierunt idunẽ iter. ex qua qz. Qꝰ omẽ/qõ mõ i lo
co. reducitur ad hꝝ gnã. g. Iam omẽq mo
tus reducitur ad istã. i. Qmis possz scire. q' q
spes motorũ omis reducitur ad hꝝ. g'. Qm̃
eum iducẽtur. nõ butur reduci ad aliq' istorũ
gnm̃. Vꝰ gn̄. eductõ. a eiectõ reducitur ad ex
pulsiõem. Sz dicit i hꝝ. Qm̃ i eductõe/motor
nõ separatur a moto. ab unitõ mot' usqz ad fi
nem. In eiectõe nõ separatur. Et q' accipit latõem
nunc mõ illorũ. g. aẽ p actiõe. d. latõ uõ ac'. i.
Et tõ latum dr motum p actiõe. Qm̃ iueniũ ã
i uno quaqz tũ. q' sũt mota i locũ p se. Et ẽ/qõ

exẽtrinseco

mouet, qz est i motu. si mouet p accis. et
ro contrario. n. mo. ii. qz est i moto. aut ipse
motus. Deinde dic. assimilo mo ad. Et dicit
q. dicunt mo i magnete esse motum. a est
ipse assimilo. Nam mo fertur aut mo expulsi
one. aut attractione. aut deflexione. si mo fit mu
motus motois. Et i reliquis. dicit. a opta
ut ipse dicit ex expulsione. a attractione. Et sic mo
tus simpliciter fit duo. Expulsio. a attractio.
Et si mo sequitur ex hoc. q motus simplicis fit
duo. vno modo dicitur simpliciter. q fertur.
Et mo illius p accidens. aut expul
sio. aut gravis. Et expulsio. a attractio. ad
alterum. Deinde. q. dicit. est motus mixtus a
a. Et hoc manifestum est. Sed attractio. que est i mo
tibus. est attrahere aliquem ad se. Innolitans
aut incitans mutuo. Deinde. Et ad hoc duo ex
ordinantur. mel dicit. a. cum mel dicit. est alterum
a expulsionis est expulsio. Et sili expulsio est ex respiratio
potest ex duobus motibus. expulsive. a attractive
Deinde. Et passio a. c. 1. a. nam passio p alteri
ius duos unitorum est segregari. Et segregatio
est expulsio. a segregari est attrahere. Et ur. n. q. m
tenuit opus temporis ex sua mani. a suo pre
Deinde. Conclusio ns est a. c. 1. Circulo. qz fit
expulsiuum. Deinde. Quoniam. n. expellit q. d
a. c. Et aliqui possunt. q. moueri aut est expelli
aut attrahi. aut quietum ex uno. Oportet. q. si
fuit declaratum ei hoc. q. non est melius iter expel
lere. a attrahere. a iter expulsum. a attractum. quod
est ex hoc. q. non est melius nisi aliquem motorem.
a illud. quod non ab eo. Et sillis. omis mo
tor i loco. aut est expellens aut attrahens aliq. Et
nullus melius est iter expellere. a attrahere. a ex
pulsum. a attractum. q. nullus melius est iter a
liquem motorem. a illud. quod movet ab eo. Et hoc
intendebat ei dicere. quia manifestum est. q. si ex
pellens. aut attrahens fuit a. c. Et ar dixit. q. fuit
declaratum. statim declarabitur. a iter motorem a
motum non est melius. Incepit declarare hoc in
specibus attrahentis. a expellentis. a dixit. Et hoc de
clarabitur a. c. 1. Et declarabitur. q. i omnibus
speciebus expulsionum. que sunt sub expulsione a
attractione. motor tangit motum ex hoc. quod declara
mus de illis iterationibus. Et dixit hoc. ut in ur. Cum
appetens est i expulsione. a attractione. q. i aliq
speciebus. que collocantur sibi. Et est i expulsione
manifestum. Et est i expellente manifestum. q.
i attrahente. Sed incepit exponere intentionem ei. et
dixit. Sicut. n. a c. 1. Et signum ei. quod mo
ueri. a iacere. non est melius. Cum iacere
fuit. ideo. q. est motor ab aliquo. 1. ab eiacente.
aut moueri. q. est motor ab aliquo. 1. ab e
iacente i aliquo. i quo est eiectio. aut quia
p violentiam i ipsum eiectio. quam festum est.
q. eiacere non est a p. cum eiectio. Sed qi. quia
eiacere. separatum ab eiectio. a eiectum iter a
motum. Sed quia ur. q. eiacere non est motor.
sed ea. quam nulli monetur ex se. si non ex a
liquo. quod iacet i solo. a mutuo. Deinde. Et ad
hoc est intentio. a est ratio. forte. tamen. quia
ut p hoc. q. attrahere est ab aliquo. Cum
attrahere sit motus. a aliquis est ab aliquo. Non
est motor. quod sit ab aliquo. Et forte
tamen. a aliquo. q. ma est ab aliquo. Et sicut

dicit. q. aliquid a aliquo. sit illi. quod
grave aut leve. Et hoc iterum est manifes
tum. Illud. tamen de gravi et leve. manifestum est. q.
aliquid. et ab alio. Cum ita uenit ad
ea. quod aliquo. q. unguis. et ungues. Et
constatum. q. hoc attinuit p. aliquo. et aliquid
ab his. Et ostendit. q. ea. quorum est
cum illo. quod uocatur ad unum. et le
uiora. Et ea hic exposita. notat notificat. q.
unum est ab alio. Et hoc aliquo est. a. cum p
attractionem motus. aliquid est motus. a fine
motus. Dicitur. q. ab. d. attracto equaliter
tracto. n. i. in utraque. et illa. i. qua attractio
movet ei attractum. Et si quis affectum do visibili
quod est. nec est ut motus attractus sit velo
cior. q. motus. Et hic iterum. inducit no
bis exemplum. ut. dicit. a incita i plus attractus
aliquid. a mutuo. Et non potest fieri ab
aliquid. Et ter aut i quia attractus est aliquid
a attractum. motus est. non est attractum i motum.
attractum movet ex se ad attractum. ut se p fiat.
ut lapis movetur ad ferrum. a ignis ad lignum.
Et similiter hoc intelligere. quod ferrum ad magnetem.
a mutuo ad mutuum. Vel. d. motum sum
quod ad superiora aut pes. Et sili motus mutat
aliquid ad superiora. Et est dum iter ista. a ista.
que movetur ad lacum p. Cum illa movetur
ad locum p. sui fuerit propinquus. sui ut motus
illi mutata non non movetur ad mutuum. non
qui fuerit i aliq disposito. d. mutuo. Et sili ferrum
non movet ad magnetem. nisi ei fuit i aliq
qualitate. d. magnete. Et non ei magnes fuerit
aut alteo. amittit iuniter. Non ferrum tuc habet
d. lapide i illa dispositione qualitatem. p quia innati
est moueri p se ad lapidem. Et hoc manifestum est
i carbone. quod attrahit paleam. quam calefecit. g. ille
modo motoris si dicit attracto. non intendebat
ab aliquid i hoc noie attracto. cum colloquet i eis. q.
ex se movetur. deinde. Et propter est a. c. 1. Cum
transferens mem transitum ad p. ter. ad movetur
illiter motu uelocior suo motu naturali. Vel cum
proiecto lapidis ad inferius. Deinde. Nec est
ut transitum non est sili a. c. 1. Donec motor ei naturali
fit uelocior. Sed si ista expire non est ista proiectio
cois omnibus modis proiectionis. In proiectione. n. i. q.
motus proiecti est motus naturalis proiecti.
non est motus transitus uelocior suo motu naturali.
si omnis a. Vno potest aliquis intelligere ex hoc sermone
aliq. cum utrisq. Ista q. ex hoc quod dicit. et proiectio
est. qui motus dictus fuit uelocior motu naturali.
intelligatur fortior. Si g. fuit omnis. uicit. a si co
uicens. addit a. Et non d. Cum expulsio fit
fortior motor a expellens. In utroq; non est for
tior motu expulsi. Et hic motor expulsi que
mat motum expellens. aut fit a. o. transmis. Et
sic intelligitur. o. motum restorum.

Sup est intentans a altatum est medium.
Et hoc declarabitur p inductionem. In omnibus
eis altabilibus. nec est ut postremum. alte
atum a primum altans sit i simul. dicens. n. alte
ri non altatum. i. p. ipsum. p sensibile. n. dicit a
est ad sensibilem. Vel. gravitate a leuitate. dicit a
molli. aliquine. a nigredine. a dulcedine. a amaritudine.
humiditate a siccitate. densitate a rarefactione.
que sunt ita alia. quia p ista dicit corpora

Sibilla. aut sz magis. a minus in aliq istorum. aut
sz q' agat aliq' istorum. Cor. n. aliata. a sibi iuncta. Et illo. qd est ex sibi aliatum nō aliatū. qm
calefactā fuit. aut infrigidata. aut amarificata.
aut dulcefacta. aut pallidum. aliq' prorū alterata sz

Q Uam declarat. q' omis motus Nō com. 11.
motu localis ita q' fit cū agere. nō ē me-
dium inter illo. a illo. qd movet ab eo. a
vult declarare cū hoc in alterare. Et q' qualitatum
attributarum alterare. alie sunt pe. ca. f. a. fri. a
hu. a sic. et alie pe. Et sunt 1e. que sunt ex ipsis
sicut densum. a rarum. et color. et sapor. Et qa
hoc nō ab invicem. si aeratum. qd ille pe sunt
ex ipsis. tenue autem p ionctōem. q' pe si fiant
in motu tangat motum. Sicut calefactes calefactum. Inquit dicē. quō sequitur ex hoc. si aliqd
cor' qd sentiat. nec densus tangat ipsum. sz q' ē
infrigidans. a infrigidans tangit infrigidatum. Et
sunt illo. qd marcite. ut tangatur a marcite. sz q'
calefactes ē. Et nō dr. densum. n. a ē. 1. densum
ex aere quem in hoc. Cum pōt aliqs dicē. q' nō
est necē. ut illo. qd declatur. densē. non tan-
gatur ab aliqo dnso. Et ad hoc dnsum nō alterā
n' sz q' ē sibi. 1. sz q' est in ca' qualitē. nō caplō
pōis. Et cū sit in ca' qualitē. tūc pū' mot' cum
est a calore. aut a frigore. Et calidum et
frigidum sunt pnā alterationis. a altan' necē
ē cum alterato. dcendo dr. Et sibilla sunt a ē. Et
intendit cor silium parum. dicē. n. illorum sunt in se
sibi p. v. sibus. Et pa sibilla sunt pe qualitē
active cum. Et sunt. ca. a fri. et sic. a hu. Et q.
intendit sillo. q' dulcium a amarum sunt qualitates.
nō positōes. sic. densum a rarum sunt ultime dē cō
similium corpor. Et dicē. q' silium corpor sunt sibi
biles. q' densum a rarum sunt d' qualitate. et le
vitas a gravitas sunt minime in tactu. Et sili
dulcedines a mollities. a soni a silēcii in aure.
et albedo a nigredo in visu. Et volunt minare
cas. ut appat p ionctōem. Q' magnep carum
nō quietum. si p alterato. Et in alterate. alterum
sp ē cum alterato. dcendo dr. sunt ita. q' potest alia
q' istorum. 1. Et q' omia cor mota nō diversantur
in pacē do sz aliq' istarum qualitatum. Sui cor
fiunt aliata. aut inaliata. Et dix hoc. q' corp
nō agit aliq' istarum qualitatum. si q' dispōitur p
illam. Et cum possint. q' ie sunt dē sibilium. Et
sunt manifesta. qui movigēt in hoc. q' pacant
sz unaquaq' istarum qualitatum. Ut calefiant.
aut infrigdent. sz q' calefactes. a infrigdans
tangit calefactum. a infrigdatum. Vificant p.
qd intendit declare. et ē. Q' omis altans tā
git alterato. Et hoc intendebat cum dix. Cor. n.
aliata a ē. 1. Et necē ē. ut illi sint motores alte
ratōis. Q' omis cor p' alterato. aut inaliata. si dr
altam. si vi calefit. aut infrigdatur. aut pas
sz aliquam istarum qualitatum. quas minarum
f. magnum sibilum.

Et sibi a sibus altantur. q' pacant. sic
ē. n. cor. a motus. a ē sz qd altant
inaliata. p illo a altantur inaliata. sic
enim altantur p sibus. Et cum dicit a. ut alte-
rato sit sui sibi. nō pacificant alterato. Et ē
pacifices pacificant. tunc fore erit sibilis. Et
mediantibus formis. est alterato. q' magis sibus
est. Q' facies pacifices. a pacifices simul sunt. a

nō ē medium inter illa. sic. n. ē totum. a corp
quietum. sen. a superficies sedetur lume. a lum
minus. Et sz hoc modū a. aliquid. a obstat sedet
pnus motorem. Et sili gustamus. et gustus.

Et cū declarant. Averroys coment. 12.
q' in omib altaribus. dr. q' inter altans
et alteratum. nō est medium. a existimati.
q' sibus pacificat quodam modo sibilium. q'
altantur eos. Vult declarare in hoc a. Q' necē
est. q' altans. a alterati pnā sil. a dix. Et sibi
sibus altantur. 1. Et in sibus a incitat aliqua
alterato quodam modo. dcendo dr. Q' agit. qui ac-
tō eor ē motus. 1. exercē. nō movet. a patiens
agē. Sunt. n. d' mutatib pacificans. nō actius. p
Et cū manifestant. q' in sibus incitat modo alterato
alia a modo alterato. que ē in ipsis sibus. cū ista al
terāsit corpus. Et illa sibus al. ut declarat in libro
d' aia. manifestant. q' res alterate alterant p diversas al
alterates in sil. f. spū alies existens in sibus. a colles
existens in sibilibus. Inaliata autē nō alterantur.
si alterato gnē tm. Et dicit. Omē p qd alterati
ac. Et cū in hoc ē. Q' al aliata alterātur p sibus.
a nō p sibus inaliata. Inaliata alterantur p nō p
sibus tm. cū nō habent sibus. dcendo dr. Et cum ac-
cidit ac. 1. Et cū accidit aliatis alterari sibus.
tūc alterato nō opinabitur. m. pepir. Q' ad modū
inaliata nō opinabitur hoc. q' ni est ita. qui alte-
ratur sz sibus. Q' tūc opinabitur alterato tem.
dcendo dr. Et cū panes precedit ac. 1. Et cū passi
ones precedunt sibus. a media. que sunt inter sibus.
a qualitates sibiles. Tūc qualitates erunt
sibiles. 1. opinabiles a sibus. Et intendebat p
hoc. q' passio eis ē necessa in hoc. q' sibus opre
hendat sibilia. Sz in omi passione declaratum
est. q' alteras est cum alterato. q' necē ē. q' p
passio sibus sit p. f. Q' inter cor. a inter postre a
mum agēs. nō sit medium. Et q' alteras in eis
sit cū alterato. dcendo d. Et medio formis ac.
1. ordio qualitatibus sibio. a existibus in corpus.
qd sequitur sibus. alterabit sibus. Et cū declara
ut hoc f. mē dix. q' ifectus ē ac. 1. Et intendit
p facens passionem. qualitate. que ē in corpe tan-
gente istum sibus. Et p passionem. passuē ex q
stente in mistio. dcendo d. sic. n. est q' tunum ac.
1. Et nō dr. aliquē dubitare d' sibus. qm mo q
uentum a sibilibus d' remoto. Ut in visu. Color
enim movet aerem. a aer movet sibus. sic. n. q' ti
gnus est cum sibus. a corp' sibile quietum est
cum aere. dcendo d. Et superficies ac. 1. Su
perficies. in qua ē color tangit corpus illuminatum.
et aer illuminans tangit visum. Et accipit
hic lume loco illuminati. Et intendit p luma
tum. dyaphanum in actu. nō luminatum ex se. a
dr. Et sz hoc modū ac. Et intendit p phū
motorem in auditu motum. q' est in aere. q' p
cutit aeranum aurem. In alphabetum nō ē cor
pus ciens ad nasum. dcendo dr. Et sili ac.
1. sta ē d' sibus. quorum sibilia separata sunt.
sicut de sibus. quorum sibilia tangentia. Sicut
gr. in gustu. a tactu. In sibus. n. quin tangit
sibilia nō est dubium in hoc. sic est in eis. q'
sunt separati a sibilibus. Et cum declarat. q' it
motorem. a motum primum in alterato nō est
medium aliquod in ipsis sibus. si nocat al
terato. Inde p declarare si in angu. a dix.

sunt

Et similiter de augmento. et augmentum. Augmentum est additio. Et sic augmentans et augmentatum erunt similia. Et sicut diminuto est subtractio. Ostensum est. quod iterum posterius motum non est me[illegible] aliquid.

Et similiter declarabitur.

Quod iterum augmentans et augmentum non est motum. Augmentum .n. est additio augmenti. Ex iterum .n. id additum et iterum id quod additum non est motum. Et hoc manifestum est. Vnde necesse est. quod augmentans et augmentum sint similia. Et similiter de diminuto et diminutione. Diminutio enim est subtractio diminuti. Et subtractum necesse est cum illo. a quo subtractum. Deinde dicit. Ostensum est quod. Et iterum ipsum primum motum. i. Quod movet sine medio. Nec quod primus est in alio. Et in quibusdam libris dicit. Ostensum est quod. Et iterum primum motum a posteriori motum non est aliquid medium. Et intendit. Et iterum primum motum a motore. et alii non est aliquid. Sunt motor finit primum. aut posteriorem. Et primum ab aliquo motore movet sed tractum.

Quoniam autem omne quod alteratur. alteratur a sibiliis. Et quod alterantur istorum est solorum. et illorum. que recipiunt passionem ab istis. sectum ex hoc. quod non [illegible] bimus.

Incipit hic pse tertium de hoc. Quod motus alterationis est de primo qualitatis. in genere qualitatis patiens. et dicit. Omne autem est alteratum et est. i. Omne autem omne quod movetur et motum alterando. movet in genere sibilium. s. in tangibilibus. sunt in sapore. aut in calore. Et quoniam movet. Vtrum ille motus inceptus in omnibus sibilibus. aut in quibusdam. Et est manifestum. quod ista alteratio incepta in parte gustus. que est in tactu. ca. et fri. sic. et hu. Et similiter in eis sequentibus ista. Nigredine. et mollitie. Sed tu pro est in primis qualitatibus. In istis autem sapor. et mel primus. Et similiter in gustu. In sonis autem ut. quod alteratio de gravi in leve. est non equalis in istis. Cum sonus sit passio facta in aere a percussione corporum. In odoribus autem non qualitate manifeste sunt. sed ista latet in eis. ut dicunt est in libro de anima. Et cum ita sit. cum dicit. alterantur a sibilibus. intelligendum est ab omnibus sibilibus. si illi sex sensus utilitate sint. aut exercitium sonorum. Deinde dicit. Et quod alteratio istorum solorum. i. ostendit manifestum est. quod motus alterationis est istis genere tantum. de primo qualitatis. Deinde dicit. Et eorum que recipiunt istas qualitates ab aliis per se non sed accidens. Et quod. de. Quia ille motus attribuitur qualitatibus. que sunt in hoc genere. et rebus. que recipiunt per se istas qualitates.

Dicamus quod de alteratione.

Quod prius videtur esse iterum alias qualitates in figuris. et formis. et necessitas. et dimidiat. et non sunt in istis. Sed ista sunt quia alterantur. quia densatur. et rarefit. aut calefit. aut in frigidatur. Alteratio non nominatur. Omne illud ex quo fit forma voluntarie non dicimus. ipsum esse formam. Illud ex quo fit figura. aut figura lecti dicitur esse figura. Sed denominantur nomina. ut dicamus in. i. quod est compositum. in hoc aut erit. et in aliquo ligneum. In alterum non dicimus id. dicimus .n. in cupro quod hu. aut durum. Et hoc non tamen. si dicimus. quod hu. et quod. ca. est compositum. Et sunt omnia in nomine propriorum hoc. quod omnia recipit passionem. Cum quod illud ex quo fit forma aut figura tota non habet omnem in nomine in figuris. ex quibus facta sunt. Alteratum autem in nomine denominatur. ex passionibus. ex quibus alteratum. Ostensum est. quod in solis sibiliis est alteratio.

Quam nolunt declarare. quod tunc illud quod alteratur non incitur de gratiis qualitatum. g. nisi in genere sibilium. et siquis nolit ea in esse in aliquo genere. Dignum est. ut sit in genere qualitatis existens in quantitate. et in formis. que sunt in anima. Sed quod est animatum. Sed de incepit declarare hoc. quod non incitur in istis gratiis. Ex quo apparebit. quod in istis non incitatur. quod magis in ceteris generibus qualitatis. Et dicit. Dicamus quod de alteratione. i. Qui sit tunc illud que de alteratione. fuit in aliquo genere. preter genus qualitatis passiuum. Existimatur est ipsa esse in figuris. que sunt in genere qualitatis. que est in quantitate sed quod est quantitas. Et in formis. que sunt in anima. a anima to. quod est aliud genus. Deinde dicit. a necessitate. et de mutare. i. Et de aliquid aliam. qui recipit aliquam istam figuram. a qui demutatur ab ea. Et intendit declarare. quod motus alterationis. si existimatur esse in istis rebus. existimatur apud genere. et corruptionem earum. non qui sunt fixe. Et ei declarant. quod nullum existimatur alterationem esse in aliquo genere qualitatis. nisi sit in istis duobus. Incepit declarare. quod non incitur in istis duobus. a. d. Sed ista sunt. qui alterantur aliquid. i. q. Et istis duobus generibus non incitur alteratio. si genere existunt in istis duobus generibus. sequitur necessitas alterationis. Non quia alteratio ex istis existit in eis. sicut in rebus. que alteratur in rei veritate. Et hoc intendebat cum dixit. Sed ista sunt a. i. Sed ille qualitates. que sunt. qui alterantur in. que sunt qualitates alterabiles in rei veritate. Et hoc intendebat cum. d. Sed ista sunt a. i. Sed ille qualitates sunt. dicunt narrant. quod accidit hoc. a dicit. Cum manus densatur. quia rarescit. Sed utrum tales. quia rarites. a densitas sunt accidentes. a corruptionis. Aut quia calefit. aut infrigidatur. Sed quod est verum in se. Sed aut non. est intelligendum. Ut densitas. .n. a rarites sunt apud. qualitates sequentes calum. a frigidum. Densitas enim non est aliud nisi transitio alicuius ad minorem magnitudinem. a rarites ad maiorem. Antiqui non dicebant quod densitas est constructio parvorum corporum. a rarites expansio. Et quod hoc duo sunt cum generatione. a corruptionis. cum genere apud eos sit segregatio. a segregatio. Et hoc bene concessum est in corporibus hominum parvos. Sed non sunt cause generationis. a corruptionis. ut fingebant. Sed sequuntur generationem. a corruptionem. Deinde. d. Alterationem non. i. Quia a genere figurarum. a formarum sit alteratio ipsorum est. quia tenet. .n. que recipiunt formas. non dicitur forma. Vt gratia. quia cuprum non dicitur vas. s. Quia cupro non datur hoc nomen. nec lignum. nec lectus. Deinde. d. Nec illud. ex quo fit figura. a est cera dicitur figura. Et similiter lignum non dicitur lectus. Neque aliquid. s. Quia forma noscitur a noscendo. Vt gratia. ut lectus dicatur lignum. Deinde. d. Sed denominatur a. i. Sed et forma non noscitur a noscendo. tunc denominant. Vt est dicit. quod vas est cuprum. non cuprum. Et possit. quod fit a forma. que sunt in materia. a materia non denominantur a noscendo. sed denominantur. Incepit narrare. quod non est ita in alteratione. a dicit. Alteratio non a est. i. Illud autem quod recipit alterationem. nominatur a noscendo. id quod alteratur. Vt cum dicit. quod cuprum alteratur ad calidum. aut ad frigidum. est calidum. aut frigidum. Sed cuprum. quod alteratur ad aliquam figuram. non dicitur figura. Vt gratia. ut cuprum sit triangulum. Deinde dicit.

Alterari non dicitur illud. i. cum spiritus alterationis domus mutatur a qualitate. que est in alteratione. dicimus enim fingitur a hydromelitis. Et cum dicit lex. dedit eam. a dixe. Et sint coniuncta in nomine ac. i. Et sibi. a actio coniungit in eodem nomine. Quia sibi non erit a sua sibi exente actione. sic sibi recipies formam erit a sua sibi exente forma. Et lex est dicta mutatio formam a actione. deinde idem sillim sup lex a dixit. Cum g illud ex quo fit forma. ac. Et opposito illi fit motus est in fa fit sic. Illa que recipiunt formas non coniungit in nomine cum rebus alterantur. Sed alterabilia coniungit in nomine cum passionibus. g illa que recipiunt formas non sunt alterabilia.

Et tangit a in lex in oppi lex mo. dicit lyne alteratur a domus altatur. cum opleti a pfiatur est dissibile. Cum si dicimus q pfectio motus que est colopur cum tegulis. et facit tegulas est alteratio. Dicemus q cum domus est colopta. a finiunt tegule. Declaratur est g. q alteratio non est in eo. quod gnatur.

Iste est alius sinno. in quo declaratur. q figure gnio non est alteratio. a si aliqs posuerit q est alteratio. tangit a pnie. q gnio in sba est alteratio. quod nalo in probale. Et similitudo inter istam est. quin sibi in eis non est nec d principio gnionis ad finem. Et ito gnatur non noiatur a noie sbi. Quia g laz appnit ex predo sinee. q figure in lex sunt sibi formis sbalibus. a quod ter tangit in eis. Incepit declarare. q accidit d iopprinale si dicimus. q figure dum generantur. altanee. d. a g a iopprinale. i. Et dicit q gnio figurax est alteratio. tangit eum magnum inopprinabile. Et est dicit in lyie. cum gnatur alterat. a simili in domo. quemiunt. n. in lex. q sbi non est tempe pnio motus usq ad finem. Et in dixit illud iopprie a dixit. Cum si dicimus. q pfectio motus ac. i. Cum ipolie est domus alterum cum gnatur. Illusi dicamus. q domus que iam pfta est. q iam declaratum est ipsam esse sbam. ut tectum. a tegule est d gnie qualitatis. quod dicat alteratio. i. Cum si dicimus q pfectio domus est signa a tegule. tunc possumus dicere. q gnio domus est alteratio. Et existimatur. q in hi sermone destruit anis. Cum ait ex lex quod intendebat sed lex non dri in domo. quin sua gnio pficatur. g neq lex dri in eo diugnatur. Sed tu lex unum est in osecutione quieti. Sic in ista. sla cum posuimus q illud quod gnatur alteratur. sequitur ut gnatus sit in ca alterationis. Et sili cum posuimus. quod gnatus sit in ca alterationis. sequitur q gnio sit alteratio

Declaratur est g. q alteratio non est in eo. quod gnatur. quin in in formis. forte n. sunt virtutes. aut vicia. a nitus a nicii sunt de ca rlonis. Quadomodo sanitas est d aliq temperam ex rebus calidis a frigidis. a aut extrie. aut in rum acies otrietis. Et sili pl nitudo a fortitudo sunt d ca rlonis. Sunt tu dispse animalium in rum nobilissimum animalium. a dicit laudabilissimam dispnum illa que est nal' pura. Et cum virtutes a vicia sunt d capitulo ad aliquid. a illa que sunt dicta ad aliq non habent gnionem. in uli alterationem. ora manifestum est. q alteratio non est in formis.

Quam declarant q in gnie qualitatis que est in q'titate non est alteratio. Incepit declare lex in alio gnie pdicti qualitatis. s. in formis que sunt in aia. a in aliato. Et incepit a forte que sunt in corie. a dixit. Declaratur est g. q alteri ac. i. Et cum sit declaratum q alteratio in est in eo. quod gnatur. in in eo quod est d gnie no gnati. i. de gnie formam. ora manifestum est cum. q non in formis que sunt in aliato. Et cum naturam lex dixit. forte cum sint virtutes. aut vicia. s. Cum est quod attribuitur corpori animalium est virtus. aut vicium. s. a aut virtus corporis. ut pleitudo a fortitudo. a aut vicium. ut turpitudo. Deinde posunt a aliam ppter. a e. a virtutes a vicia sunt rla. Et q lex in quibus dam est manifesta. q in quibus dam. Incepit declare d appentibus. ut declaratur illa que latet. Cum ad modum sanitas ac. i. Q ad modum manifestum est. q sanitas est aliq temperanca. i. ex diete ite res caldas et frigidas. sunt in oplexione corporis a melior. sunt in rebus ptinentibus cor in rum corporis. ex tum a'rlm dri in rum exterior. Et similiter lex in forme. a plehne. quam sunt rla. Et cum declarant q fortitudo a pulcritudo sunt sic sanitas. Incepit dicere illud. in quo ptinit. ex quo certificatur esse rla. a dixit. Sunt. n. dispes ac. i. Et o plenudo a fortitudo sunt in ca ad aliquid. sed est in aite. Q pulcitudo a fortitudo a alie forte cum les files his sunt dispes laudabiles in animalibus. que non intelligunt. nisi in rum laudatissime dispos. s. in rum animal' nobilissime ppos. Et cum quod intelli in rum alterius est ad aliquid ordinatio. Disp. n. laudatissima animal' est. ut in oblis finis dispnibus sit sicut cursus nie. Et pulcitudo in aliquo animali est dispo in sua matre cata sicut dispositum. cum habet in cate nobilissimum animalium in illa spe. Et est illud quod in omnibus dispnibus est sicut cursus nie. Et sili fortitudo est dispositio sicut cursus nie est in po. Et q fortitudo est ad aliq manifestum est. Non. n. dri nt in rum d'blitatis. Et sili d pulcitudine. cum dicat in rum turpitudis. Est. n. uli ppto inter membra media. a inter extrema. Et cum declarant. q ille forte sunt ad aliquid. dixit. Et cum virtutes a c. i. Et cum virtutes sit declaratum. q forte a virtutes corpis sunt ad aliquid. a sit declaratum in. v. ultimus libri. Q in pecto ad aliquid non est gnio. in corruptio. in tinio. in alteratio manifestum est. quod sequitur in pa figura. quod in formis corporibus et in animatis non est transito.

Deq a in virtutibus animis alie. Virtus enim est aliqua pfectio. Unaquaeq. n. rum tunc est pfta in illa hora prosperi. in qua pnenit ad virtutem ppriam. Et erit in fine dispos nulli. Q ad modum oculus tunc est in dispe nali. cum est oculus in fine. Viam a'distat a separatur ab eo ilo.

Quam declarant. q alteratio non est in gnie qualitatis que est in q'titate in eo q est quantitas. Incepit declare lex in formis animatis. a incepit in lex a virtutibus moralibus anim q' o prelesinus. a dicit. Sed a in virtutibus a vicis alie. Deinde in nie signi sup lex a dixit. Virtus. n. aliqd est per fio et imperfectione non est motus alterationis. g in vir

Et
Quam delectant. q. i. quantū. q. est ī gō te
nō est alteratō. a. q. gō eius sequitur al
teratō. a. delectant. q. i. mutabilib. ac nō
est alteratō. Vult dicere. q. sequitur alteratō.
q. nō fiat i formis corporib. Q. manifestū. ē. quod
alteratō. a. dicit. Et diminuō. a. c. 1. Et mu
tatio. a. mutatū fit a rebus altatis. Sz facto eax in
se nō ē alteratō. eax sint idomutabiles. delectatū ē.
Tamen ipsum signū sup hoc a. dicit. Et signū
q. aliq. alienatur. manifestū ē. Quoz alte
ratio. sequitur alteratō facto mutatū. a. mutatoz.
Et. aut ē. p. hoc. mutatio. a. accepta
passionis. ut. p. aliq. fiat. [illegible]
passione. Sed. fiunt. mores. i. passiō. [illegible]

nō est. manifestū est. q. sequit. i. p̄me. p̄ti
cipū. ut. ōtio. et. p. alteratō. ymo. ē. p. alterā
tō. Et sic. si. sequatur. p. sublimatū. p. hoc
mo. n. a. p. passione. p. passionē. ē. p. passionē. ē.
illi. p. passione. p. passione. Et ratio est. q. aut. sequ.
alteratō. aut. sequitur. p. hanc. n. p. alteratō.
ōnat. quia. ē. mutatio. n. ergo. quia. [illegible]
quia. sic. sequitur. p. hanc. p. hanc. q. sit. ōtio
p. hanc. q. sit. sequitur. p. hanc. Et. ōtio. a

28.

Quamvis autem ipsum Deum proprie vocemus
[illegible] ipse [illegible] est tamen vult dicere quod
ipse [illegible] sed [illegible] et [illegible] Et iterum proprietatem
distinguitur. Et iterum proprietatem distinguitur. Et [illegible]
[illegible] et [illegible] Deum dicit. Cognoscere
[illegible] dicitur. Et signum est [illegible] quod [illegible]
[illegible] Et [illegible] est [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] Et iterum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

nõ

seqtur ut sit alterato i sua sba. Et est illo
qd intendebat. Videt q' mehor doctrina i hy
est iducere s' mores ex quib' in motu ipsi ce al
teritur p accns. Qm enim hic fuit existimati.
s. ipsam ce alteratam p accns. tunc mes nõ co
gitabit i hoc. q' nõ sit alterata i sua sba. Sz i
de quo cogitabit tunc e. Vtrum sit pole. ut in
suo ce sequatur alteratõem celi. aut nõ. Et e
nõ accit ei i hoc n alterna duar cogitationũ
pp ista signa qe sufficien' sunt in pa cogita
tõe. s. qm nõ accit ei. ut sit alterata in sua sba.
Oam festũ e. q' qui audiunt ista signa. n du
bitabit i hoc. q' est nõ translata i sua sba. Set
remanebit ei sa possibilitas. Hoc g' est q' arr
intendit i hoc loco. q' aia e translata p accns. s.
i nb. Nõ q' hoc sit oppio ei. Sz intendit delirare
ms isti oppiones. Vt cũ ho scauit ista signa.
sebit p ipl'. ut sit alterata i sba sua. Et nõ re
manebit ei cognitõ n' intra duas alias inten
tões. Deinde. d. Oam festũ e g'. d' alterate a c. 1.
Et intendit p sibilia tangibilia. a colores. et
sapores. a odores. Et p partes sibile cõsiden
aie passiones fcas in mutuo accipiscat. qs se
quunt passiones cõsles. Vt mlor. a nere tem'.
et pallor. a tim or. Et uocant hãc pte cõsle.
q' indigz cor'. Et tõ nullus existimat. q' ista p
aie pot separari. Sz qr hic. q' tacuit hic spes
qlitatis. que dr sp. ul' ipotent' naliis. Et ale
inter dr. Q' iaz delatum e uli. q' nõ e qlitas.
Et intendit ut ni uidetur. q' ptes agunt p sua
formas. a pacuntur p suas mas. a forme a
me sunt sle nectio. Et forte intendit. q' delatum
e uli. q' nõ est qualitas alterat'. qm nõ est for.
Et declaratur e. Q' forme nõ sunt alterato. set
sequuntur alteratõem.

Et q' Vtrum mot' augeat cũ motu. aut
nõ. Qm si omes mot' augmentur sibi.
et oueien' i uelocitate sunt illa. que i
tpe equali mouentur p equale. Tunc aliquis
motus circularis erit equal' ito. g' aliqs motus
circularis erit maior. aut minor ito. Et cũ al
teratio aut translo erit equall'. cũ i tpe eqli hoc
alteratur. a hoc mutatur locum. g' erit equal' lo
gitudinem. Sz hoc e ipole. Qm tunc uelocitas e
equal'. qm duo p transeunt i equali tpe. Set
passio et logitudo sunt eqles. g' in altera'
a translo item sunt. Hoc e maior una maior a'.
Vnde necte e. ut ois mot' augat' e oi mot'.

Hec est qmata qo isti
tetatus. In pa. n. delaunt. a ce mo
tus het motorem. In sa uo q' oia mo
ta i loco reducuntur. ad pmum motum. qd mo
uetur a motore i po. Tera aut est. a omnis
motor est i sil' aut eo qd ab eo mo i loco. Ar
ta uo e ista. Vtr ois motus h' pportem cũ
omi motu. Et dicit. Et q2 et e. Et intendit p
quictem suppere. a quiescatem. ita q' ces mo
tus possunt diuersificari sm magis a minus. D'
inde. d. Qm si omis motus a c. 1. Qm si ces
motus mesuret se ad imaginem aut supponuntur
sibi ad iuicem. Sequtur ut mot' circularis sit
equal' ito. Qm si duo mot' fuerint supposita.
aut mesurantes se ad iuicem. tunc d' spacia p
que e mot' erunt tlia. Et hoc ite. aut dicit. Et
oueien' i uelocitate a c. Et aut idem dicit ipole.

idem dicit aliud mal'. a dicit. Et erunt ia altera et
translo a c. 1. Et si quilibet motus mesuret quilibet
motum. sequtur aliud impossibile p' ito. Et e ut
alterato sit equal' translationi. e fuerit posite i te
equali. Dnd idem dicit i oppio. qd sequtur ex hoc.
a dicit. g' a pa' erit equal' longitudini a c. 1. Et
si altera e equal' logitudini a c. 1. Et si alterato e
equal' longitudini. necte e. ut qualitas sit eq
lis loco. aut minor. aut maior. deinde idem dicit
cũm i hoc. a dicit. qd est ipole. a dicit. Sz hoc e
ipole a c. 1. Sz hoc est ipole. Q' equalia i uelo
citate diu' equalia. Q' i corde tpe p tm seuit ter
spacium i qualite. a quali. Et si in translone a al
teratõe inueitur eqlitas. necte e. ut qualitas
sit equal' loco. qd est i oppia le nalo. Et cũ hoc
mlt' aiz i translone. a alteratõe. s. Qm nõ dim
uuuere. Indicat ones intentas. ita q' iaz con
plent suas delatões a dicit. g' ne altera' est
equal' translom. Et cũ declarant. q' alterato nõ est
equal' translom. dicit. g' necte est. ut nõ omis
motus a c. 1. Vt nõ omis mot' a c' mesuret ces
motus. cũ altera' a translo sit mot' tm nõ eqle.
Et mesuratia se ad iuicem fuit illa. i quib' inue
nit' equalitas. Et q2 aliq' tulit e dubi' d' co
nuctõe mot' translons tte e circul' reuis' est ad

Et ondum quo est ista.
de circlo a linea ita. Qm tunc e dicte.
q' hoc ipole est ut moueatur circular.
et mouet' ter ite corde mo. Sz necte e. ut cir
mouetur tali. ut mot' ei sit uelotor. a tardi
or. Sd est necte i eo. qd mo qnq; sup. qnq;
i fenus. Et hoc nõ nocet.

Qam idem i oppnia le. qd g' si motus
rectus sit ppor' motu circ. n. Inceps
idem de modum. quo pot quis existi
re. q' isti positi nõ sequtur improbale. a dicit.
Sz ondum e a c. 1. Qm manifestũ e. q' motus
alterato is nõ e ppor' motu translons. Sz i
d' quo p scrutandũ e est. Vtrum mot' rectus
sit ppor' motu circular. a tpe circlus hie ite. 1
Et cui sit iter motũ circlarem a rectum ppor. 1
necte e. ut cũ i hoc sit. Qm inter lineam circlare
a ream e ppor. Et ido p scrutatus e h' d' circu
lo a linea recta. Et dicit. Sz ondum est a c.
1. Inducens. n. e dicte. q' ipole est. ut aliqd
moueat' circlar' motu equali i uelocite sui
motui ito. Sz necte e i eo qd mouet' circlar'
a mouet' ite. Vt alte motum sit aut uelo
et tardior. aut eqlis. Et hoc iten. cũ dicit.
Sz necte est. cũ mouetur a c. 1. Qm quia ad q'
modum motus rectus e uelotor a tardior aliq
motu ito. Et sili' circlaris cũ circlari. Ita e
d' rto cui circlari. Deinde dicit. Et hoc nõ nocet.
1. Et existimatur. q' nullum i oppia le se ex tpe poste
Sig' aliquis dicit.
Sq. hoc necte e. ut mot' i loco sit uelo
cior a tardior. Qm motus circularis
debet e maior aut minor motu rto. Ex quo
sequtur. ut sit equal' ei. Qm si aliqd motum
moueatur i tpe. a. motu. b. uelocius q' mot'
c. Qm hoc mo uocabim' uelocis. Necte est q
si moueatur in minori tempore equaliter. ut
sit uelocius. Ex quo sequtur. ut tpus i quo.
h. p tiasit circulum. sit pare tpis. a. a i q' p
tiasit. q. hi'. c. sit totum tpe. a.

23 Quam dixi. q' unum ē. q' iter motū circulare/ et rectum est et pō fit uelocitas et tarditate. sicut accidit hoc in motibus rectis. cum omnes sint in loco. Incepit declarare. quod sequitur. si dicatur uelocitates/ et tarditates. ut et dicant equales. et tantum finem habeant et capite. et dixit. Si g' aliquis dixit. q' necesse ē in quibusdam duobus motibus ponitis in loco. ut alter sit uelocior. et alter tardior. Cum omnes duo motus duuersi in loco/ alter ē maior. et alter minor. Et ē magnitudo/ et puncta incipiant in eis. g' uelocitas/ et tarditas. g' et equalitas. Omne enim in quo potest esse uelocius/ et tardius. potest esse equale. Et cū ponunt/ q' omis motus duo/ in loco/ potest esse. ut alter sit maior. et alter minor. Et esse in quo incipitur uelocitas/ et tarditas. Et ponunt. quod et motus rectus/ et circularis sint q' amb sint in loco. incipiunt in eis/ uelociores/ et tardiores sint magis/ et minus. et ut sit. q' in motu rectō/ et circulari incipiunt uelociores/ et tardius. g' et equale. Et quia ad certificandū propositū dicentes/ quod omne/ in quo incipitur uelocitas/ et tardius incipitur in eo/ equale. Et melius est uti exemplo dicte. Cum si aliquod motus mō in tempore. a. et c. 1. potatur g'. Quia aliquod motus circulare. v. g'. b. mouetur in tpe. a. motu uelocior/ quam motus alterius motus/ quod mouetur in eo. X. g'. c. g' necesse est. ut uelocius pertranseat spacium equale ei. quod pertransit tardius in tpe maiori. Tlis. n. est difficile uelocitates. Dein. d. g' necesse ē et c. 1. Et ē positum sit. q' uelocior est id. quod in maiori tpe pertransit spacium equale/ est cum unum oneris. s. Quia id/ quod mouetur in maiori tpe per equale spacium/ ē uelocior. Et intendit per hoc uerificare dictis. Et ē finis euicti lis. q' motus circulare potest esse uelocior aut tardior recto. et hoc ex hoc. q' motus circulare/ et rectus mouetur per spacium equale in maiori t'. Et hoc intendit. cū dixit. Ex quo sequitur. ut tpus et c. 1. Et sequitur/ cū posuimus/ q' motus circulare. s. b. ē uelocius. q' motus. c. et sunt mota in eo dē tpe. s. i. a. Vt. b. circulare perficiat circulum in pte tpis. a. in quo/ toto expleuit. c. lineam rectam. Et sic potest ē. ut aliquod motus per lineam rectam sit uelocior. q' motus. c. Ita q' uelocitas sui motus ad motū. c. est sicut uelocitas motus. b. ad motum. c. Ex quo sequitur. ut motus rectus sit equalis motu circulari. Et hoc intendebat et/ ut nos. a dimisit finem. Quia bnā. ex propōnibus. quas induxit. in oppositū. quod oppositū est.

Et si quāgitur. et tangent id.

quod prius diximus. s. ut linea recta sit extra circulo. Sed non quāgitur. nec quāgitur cum motus. Sed omnia/ que non sunt mensurata. non quāgitur. s. est accidens per formas. et accidens et aut neuma. quod dicunt unta. dicimus/ q' ista sit consonata. et tō non quāgitur. Sed neuma/ quod dicitur unta/ quāgitur cū neumate. quod dicitur amara unta. Quia accidens in eis hic eadem rem. Et forte uelocitas hi' non ē uelocitas illi. Et hoc ē dignū in alcatore. et tisilone.

Cum induxit finem/ ex quo existimatur. q' motus rectus ē opportō' motum circulari. Reuersus ē ad ipsum. quod et hic positum. Et dicit. Sed si quāgantur et c. Et sequitur hoc. Quia motus non habet rectitudinem/ nec magnitudinem circularem. Si g' motus rectus sit equalis motu circulari. et tangent nec. ut et magnitudo recta sit equalis circulari. g' sic supponitur. Sed notum est. q' linea recta nec sup ponitur circulari. Et necesse est. ut illa/ que mensurat se ad uniuersum. ut supponatur sibi ad uniuersum et dixit. Et illud/ quod diximus prius/ quod sequitur ex hac positione. Vt linea recta sit equalis circulari. Cum illud sequitur ex illo. quod sequitur ex prima positione. s. Ex hoc/ quod ponitur. s. q' motus circularis quāgitur ē motu recto. et ut motus circularis sit equalis recto. Cum si ex hoc/ quod ponitur. quod duo motus cōquāgantur. sequitur/ ut sint equales. Et ex hoc/ q' sunt equales. sequitur/ ut magnitudo recta sit equalis circulari. dem dixit. Sed non conquāgantur. i. non habent proportionem inter se. Quia non supponitur sibi. deinde dixit. Neque quia motus conquāgantur. i. Et cum it' magnitudines/ non est proportio. g' neque inter motus. Deinde dedit causam. quare non quāgantur. et dixit. Quia omnia/ que non sunt mensurata. non quāguntur. Dein induxit exemplum de equinocio. et dixit. X. g' et c. 1. Cum si aliquis quesiuerit. quare non est competitio inter acumen instrumenti perforantis. et unum neumatis acuti. quod dicitur acutum/ acutorum. dicetur. q' hoc nomen acumen est in eis equiuoce. In instrumento. n. tato est abscindere ligna. et in uno pungere linguam. In neumate non potest audiri fortiter. deinde dixit. Et forte uelocitas hominis et c. 1. Et forte hoc nomen uelocitas dictum de motu circulari/ et de motu recto. cū est est equiuocum. et dixit forte. quia ita non apparet equiuocatio in eo. sicut in hoc nomine acumen. Et quia appendens est de uelocitate/ que dicitur de alteratione/ dixit. Dignius et c. et c. 1. Et cū dixerimus. q' hoc nomen uelocitas. equiuoce dicitur de motu circulari et recto. Quanto magis dicitur equiuoce de alteratione.

Et potest quis dicere. potio prio non.

q' iste sermo non est uerus. s. q' illa quē non sunt equinoca. non quāguntur. hoc enim nomen magnitudo debet hēre eandem intentionem in aqua. et in aere. et non quāgitur. Dimensiones non est hoc necessio. duplum est in eadem ratione. Et tamen proportio binarii ad unum. et non quāgitur.

Quam possunt/ q' illa/ que non sunt uniuoca non quāgitur. Incepit dubitare supra hoc. et dixit. Et potest aliquis obiicere nobis in declaratione et. q' motus circularis non quāgitur cum recto/ primo non in propositione dicti. Quia illa/ que non sunt equinoca. sunt proportionalia. Non. n. omnia uniuoca sunt proportionalia. Vt g'. Cum hoc nomen magnum/ eandem habet rationem in aqua et in aere. Sed aqua non quāgitur cū aere. cum diuersa sit duabus dimensionibus. cū duplum eadem habet rationem. Non. n. aliud est. quia proportio binarii ad unum. Et non omnia/ que sunt dupla quāgitur. Cum istud mel sit duplum istius aceti. cum item mel et acetum non est proportio. Et hoc item. et. d. Est. n. proportio et c. 1. Diffinio cum dupli est proportio binarii ad unum. Vnde a' sunt id. quorum diffinio ē eadem. et non quāgitur. et ista. que sunt dupla ad inuicem.

Ad hoc autem dicimus. q' sermo de istis duobus ratio est. quia magnum. n. ē d' equi

28

29

nacis. Et quoniam nomen a diffinitate
sit equiuoce. Vgi. Cum si aliquis dixerit
q' magnum e illud. qd est talis quantitatis
et tlis excessus. a q' duplum est equale bis.
Tunc dicetur talis quantitatis. a equale a
est equiuoci necatio. Et si unum e tle. a bina
nus erit talis.

Quam dubitant ipsorum dicente. q'
uniuoca sint coniugabilia. Cum multa
et parum paucum sint uniuoca. ai hant
cas de diffinitones. a ti ne coniguntur i omnib
que dicuntur mlta. a pauca. Et simulte d du
plo. a dimidio dicat dissoluendo. q' ita a si
milia ne sint uniuoca uera. Vniuoca ne sint
illa. quorum diffinitones sint eedem uocat a ne.
diffinitone autem istorum sint eede sed uocat. a di
uerse sed rationes. Et dicat. Sed hec ar dicam.
Quod dissolutio i istis duobus de quibus tonximus
exemplum. est prima dissolutio. quam dixi a
nus i ea eorum. que ne coniuguntur. Et
est. Quod sint equiuoca. Equiuocorum enim alia
sunt quorum diffinitones sunt equiuoce. sic
nomina eorum. Et hec item. cum dicat. Et quo
rumdam a diffinitones sunt equiuoce. Et ita
de quibus dubitamus. sunt ly. Et hec qd
diffinitones fiat existimas ea ee eadem i
ratione. Sic est diffinitio dispositio in multo
et parco. a duplo. et dimidio. Et ai dicat.
q' diffinitones a istorum sunt equiuoce. declara
nunt hec. a dicat. Vgi a c. 1. Et hec q' diffi
nitones istorum sunt equiuoce ar. Cum si aliqs
dixerit i diffinitone magni. qd est tal' quan
titatis. Tunc hec nomen quantitatis est eq
uocum. Et sili cum dicent i diffinitone dupli.
q' est equale bis. Tunc hec nomen equalis bis.
erit equiuoci. Et ai narrant. q' ista nomina
sunt equoca i ista diffinitone. narrant a q'
i diffinitone a dicente. Quod illud cuius proprio
ad illud cui est duplum. est sic proprie bina.
rij ad unum. Est a equiuoca. Et dicat. Et
unum a equiuocum. i. Qd accipitur i diffini
tone duplum. Et si hec nomen unum est equiuoci.
quia binarius a erit equiuoci. Set notandum
est. q' no sint equiuoca prima. si d' nuo equi
uoca. que dicuntur ambigua.

Et si hec no sint ita. quare quedam co
niuguntur. a quedam no. Et natura
eorum est a eadem. Et potest aliquis d.
hec. q' hec est. Cum in ceize hec i primo reprehen
te est diuersum. Equus. n. a canis coniugi
tur i ratione. sed qua coniuguntur vnum sit alb.
Illud. n. i quo primo inuenitur est ratio. s. sup
ficies. Et simili conuiguntur i magnitu
dine. Aqua. n. et sonus no coniuguntur. a
qua sunt i diuerso.

Et si dissolutio in magno a duplo no
sit sic diximus. sed fuerit uniuoca. ac
cidit ambiguitas. s. Quare quedam
uniuoca coniuguntur sed magis et minus.
et quedam no coniuguntur. Et natura ratio
quam significat uniuoca. licet eadem. Et dicat
hec. qd notum est per se. Quia omnia uniuoca de
lent coniungi sed omnia. ex quibus continuan
tur. Deinde incepit dicere qd. a dixit. Et
potest aliquis dicere a c. 1. Et potest aliq' dis

solue hanc quem. Cum magnum a pmum. et a
duplum. a dimidium. a si sunt uniuoca. a
sint no coniugabilia. quare aliqs uniuocis
p accidens. s. p nam. Cum illud qd significatur
nomine magnum a quo duplum. no diuersati
i se. sed p diuersitate rapientis. Et q' acci
dit illa diuersitas. aut p rapide. Illag
no a coniguntur. Cum ibi eorum est diuersum.
Et coniuguntur. q' eorum habent idem. Deinde
ponit exemplum sup hec a dicit. Equus et
a canis ac. 1. Et ita a quibus accidit ut sint
coniugabilia sed q' sint uniuoca. a i coniugabi
lia sed q' sint equiuoca. s. sed ibi eorum sunt
sic equus albus. et canis albus. qui qui
gnantur sed alterum. Dicamus. n. q' alter e
albior reliquo. Illud. n. i eis eandem ha
rationem. Iam illud i quo inuenitur albedo.
est idem. s. superficies. Et iterum. q' illa
coniuntur sed illud. qd est uniuocum in eis.
et est color albus. Et no coniuguntur sim
plim remotum colorem. a est equus a canis.
Et similiter est dispositio de magno a pmo i
eis. Et hec item. cum. d. Et simili coniugunt
i magnitudine. i. Q magnitudo in ea est
eadem. Deinde. d. Aqua autem a c. 1. Vt in a
notum. Aqua autem et sonus no coniugantur.
Cum ratio magnitudinis i eis est diuersa. s.
ai dicamus. Aqua magna. a sonus mag a
gnus. Et hec nomen quantitatis quo utitur
in ea uetitate est continuatio. ita q' ex ipsis
fit unum.

Iam autem in hec. qui manifestum e.
si hec fuerit tale. aut ut omnia ponant
idem. et dicitur sed unumquodque eorum
esse in aliquo alio ab illo. i quo est aliq
a sequitur equale est idem. et duplum. a alb
bum. sed illud in quo est hec. est aliud ab o
mnino est hec.

Quod dubitare i sua solutione. quia di
xit de magno a pmo. Vbi dixit. Cum
fuerit uniuoca. Set accidit esse. ut no
coniugantur p diuersitate rapientis.
sed se coniungunt. et. d. Dicamus g' in
hec a c. 1. Set dicamus. cum manifestum est.
si posuimus talia ee ex ipsis uniuocis. qd
contingit ex hec. ut omnia sint idem. preter
hec. q' dicamus. Q unumquodque eorum est in
aliquo alio ab illo. i quo est reliquum. Et
inter. q' quedam uniuoca diuersuntur sed
ibi. Vgi. color. Si g' posuerimus magn
a parum et ita equiuoca. no diuersificam
tur. Ut sed ibi. contingit. ut omnia sint unum
Et sic equale habet eandem rationem i mus.
et magnitudine. a tpe. Et intendebat. qd
cum dixit. Q si fuerit aliquid. q' eorum que
dam sint. quedam diuersantur sed ibi tm. a co
uenient i se. a aliqua conuenient sed uniuoca.
Et cum est in aliqua diuersitate i uniuo
cis. inuenitur ut duo modi. nam ee. ut
omnia sint uniuoca. Ut ponatur h' ee aliq.
quedam diuersum in utroque. s. i ibi hec. ai ibi
ratione. ita q' no coniunt i aliquo. a tale

Et a primum rapiens no est.
no est quoque. i. Vnum. sed e unum
qd rapit unum. Et no sufficit. ut

rtalia nõ sunt equinocia. tam. Sz cũ lx in
digent. ut iter illa nõ sit diuersitas. in
mutõ. neque in eo. i quo fitur. Vgr. qm
i colore accidit diuersificatõ. g. in lx nõ
cõiungitur duo. ita q. sicam uniuscq;
magis colorata. nõ intelligentur. Vtum
sit magis i eorũ colore. sicut i capitulo colo
rũ. a cõiungitur alterum. Et sic dicamus
ã motum. qui est a quiete i uelocitate.
cum in tpe equali p transiunt spacũ eiusdem
talis quantitatis.

Quam pscantatus est de lx. s. in tpe.
iter quos motus inuenitur q plato
ꝓ magis a minus. declarauit. q.
motus diuersi in gnẽ nõ cõiungunt. Vt
uelocitas a tardita. i translone. a altera
tõne. Et dubitant i motibus quecunq;
bus i gnẽ. et diuersis i spe. Vt motus rectus
a circularis. Et declarant. q. nõ cõ
gnuntur ꝑ lx. q. ista que quiquitur. Set
ut nõ lxant nomina equinocia. neq; i ista
pienta. incepit dicẽ lx. a dixit. Et cũ pri
mum recipies a c. 1. Et lx. quod dicti est. q.
cause res inuenitur i sbs diuersis nõ ẽ uera.
Qm si ita eet. tũc res recipetur aqsaique. et
sic nõ eent sbs nisi ꝑ ꝑte formis naturalibus.
neque ꝑ accio ꝑ ꝑtia. Et ideo necẽ est. ut uni
tãsimitati transmutatur sit unus sbm neo
cessario. s. ꝑpinquus. Ex quo uidetur. q. genus
nõ ẽ sbm ꝑpinquum formarũ. deinde. d.
Et nõ sufficiat a c. 1. Et nõ sufficit i rebus i
quibus inuentur omnino. ut nõ sint equinocia
Set utã nõ diuersentur i ratõne. neque in
sbo. ꝑpinquo. Et ille fuit ultime spes. Ille a
que euenit i ratõne gnali. et diuersantur
dñcis. et sbis. ꝑpius. Vt color qui est unus
quodam gnẽ. Sz diuersantur sz dñs. et s
sbm. ꝑpium unicuiq; die nõ cõiungitur.
Et lx iten. cũ dixit. Vgr. qm i colore. 1. Qm
color nõ cõiungitur cum colore sz q. est co
lor tm. Qm color diuiditur p dñs. attribu
tis color. diuisinas. Et ille dre sed diuersis
sz formis. a sbm. Nisi conpatõ cadat i 1ta
duo i eadem spe coloris. Qm in istis pot ee
operatõ. a conuicio. Vgr. in duobus albis.
Qm pole est dicere. alter albus reliq. sut
sic. Et lx itendebat. cui dixit. Nõ intelligen
do a c. 1. Et ista que euenit i colore. que est
genus. et diuersantur sz dñs. Vgr. albũ
et nigrum nõ operatur ad inuicem ita. q. di
citur. Et lx est magis colorata. quã lx. sin
co. q. conpatõ cadat iter ea i eadem colore.
Qm tunc cõpatõ esset uera. Sed in eadem color
i spe est idem i forma. et sbs. deinde. d. Et
in capitulo colorũ a c. 1. Et dicamus. q. opõ
sitõ iter ista nõ est uera in gnẽ colorũ. nõ i
spe. Et ideo dixit. Et cõiungentur sz albedi
nes. 1. Et cõiungitur. qm accipiuntur sz q. sunt
i eadem spe. Vgr. in albedine. Et cui uen
ficant. que sunt quibus. et que sunt
que euenunt i ratõe. et in sbo. Declarant.
q. motus qui cõiungitur. delent ee h. Et
q. nõ dñ. eos ee equales. si conuenient i rõe.
et sbo motus. qd est magnitudo. deinde
dixit. Et simili dicamus i motu a c. Et iten.

q lx impole est de equali by ee equales. nisi
rectas tm. aut ẽculaes tm. s. Que sunt eius
dem spe. cui ste supponiatur. Et nõ dica
mus. q. quãtitates curue nõ equabuntur.
nisi sint eiusdem ẽculi. Qd aut dicit geometre
linea est sbtilissima linea ducta inter
duo puncta. dñ largt a equalitas de eis fere
equinocia. Et simili lx. qd dicit. q. circum fe
rencia alicuius circuli est equalis figure e
pilogome. dixit. Et geometre dicitur in lx.
q. ipole est existimare lineam rectam. quei
curuetur. et fiat circulare. Et q. lx accidit
i mente. attribuit lx ꝑprie geometre.

Sed aliquis dixit.
q. qui i ista longitudine dñta lx alte
atur. lx nõ transferetur. q. ipa alteri
tõ queunt i uelocitate cui tãsl'one. Dicemus.
q. lx est ipbabile. Et cũ in lx est. Qz motus
sp̃es. g. nectẽ est. si illa que mutat i tpe
equali longitudines equales. sic equalis
uelocitatis. Vt motus rectus sit equalis a
motu circulari. Vtur e cũ. q. tãsl'o est gen.
aut q. linea e genus. Tpis. n. due sunt
sp̃es motusl'. Dicamus g. q. sint i simul.
s. Diuersitas i spe. Tãsl'o enim hẽt sp̃es. Qz
illud p qd fit iste motus hẽt sp̃es. Et for
te erit lx. q. finitur passionum que sunt cõ
tuee passionib. qua sequuntur mutatões.
Si q. quo dz. q. mutus seqtur passiõem lau
dabilem. a uicium passiõem in laudabilem.
a passio laudabilis a illaudabil sequitur mu
tutẽ. et uicium. Virtus. n. est habitus. p quem
patitur passiõem laudabilem. Sed lx a dicẽ
dum est. Qz ista duo habitus acquiritur a cõ
suetudine passionum laudabilium. aut i
laudabilium. g. existencia eorũ p ꝑte uectõis
sequitur pãnem. Et est declãtum. q. passio
est alteriõ. sequitur ex lx. q. mutus a mem
sequitur alteratõem. deinde. d. Et uel accidit
et c. 1. Et mutus moral est i uoluptuosi. a cõ
tinentia. s. i quiete uoluptuosi. a fugiendo
continentia. sz q. oportet. et qui oportet. Et i
tendebat p lx dicẽ. q. mut seqtur passio
nem. Et sillo cõpositus sic. Virtus inuenitur
i uoluptuosi. a continentia. et continentia a uoluptuosi
sequitur pãnem. g. mutus seqtur passi
onem. Et simili declarabitur per hunc sillo.
i uicio. Et qz uoluptuosi aliud est i pretito. a
liud i futuro. declarauit lx a dixit. Volup
tas. n. aut est i actu a c. Et intendit p ac
tu tpus pns. a p remeoratõem tpis preti
tum. et p spem futurum. Et qz unus sp̃ corũ
tuus nior uoluptatis ꝑprius est alicui mu
tuti mututi alie. d. Eius nõ qd est i actu. et
cã est sensus. 1. Voluptatis. que ẽ sp̃ i actu. Qz
operetur sensu. qui est i actu. Et eius q.
est p spem. cã est sensus. qd est i põ. Sz de
sensu. qui est i põ. iste qui tu exiuit actu ꝑpri
est mututi remeoratione. Et ille qui fuit
est ymagine. delectami. n. p remeoratõem
qui ymaginati sim illi remeoratii. q. iã
exisset in actu. Et simili est de spato. Oi
g. pendet a sensu. Et ideo dixit. Voluptas n.
accidit a c. Et. q. iten. p lx. confirmare. qd
uoluptas fit a passiõe. que fit a sensu. Et

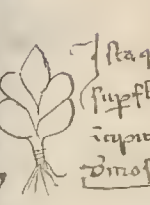

q: uoluptõ p spiacam est. et illõ qõ fiendum est. põt hic fieri qõ. s. Q: uoluptas sequitur passiõem a sibili. Et qm necẽ est si uoluptas sit passio. aut se passionez. ut facta sit a passiõe sibili. ai sit positu. Q: passiões fiant a sibilib: a in sibilib:. Et tõ dissolut qõem naizãnto. q: uoluptas i pretito a futuro est sibile in põ. Et q: cõ prehensio sibilis i potẽcia et actu sequtur ex necẽtio passio.

Dequo i pte distinguẽti d' aia est alterato. S aeno. n. et cognoscẽs dignius dicitur d' ea: ad aliquid. Et hoc manifestũ est. qm cognitõ nõ est i cognoscente ita. q: aliqua põ mouerẽt. oio. Sz ai aliqd fiezit. ami p experiencam rezũ pticlazum. o pam' cognitõez ulem. Nz itll'ectõ a ẽ gniõ. et qõ tale est itlligẽ. Et aquẽ cognitõez i pncipio nõ est altẽ: nz gniõ. homo. n. fit sciẽs a itlligẽs. qm aia eius fizmatur a quesat. Q: ad modu: g: q: lõ qm expergesat a sõpno. aut qm iebriatur. a qm fuezit ifizmus. nõ dz ipe fi' fiaẽs. sciẽs. licz pzi nõ hẽbat potẽcia nzi ntendi. sciẽz operandi. Deinõ postqua recessit illa cõturbatõ. a quesat itellect. inuenitur ista potẽcia. que fit ita. est i eo. qm inueitur in pncipio in dispõne. Cognitõ. n. est quẽ et rectitudo. Neq: a puezi possũt adiscẽ. aut cõicant i sibilib: sic plurimz annozũ. Nam q turbatõ a motus in puẽis ẽ mlta. Et ista cõturbatõ rectificatur a cessat q: ad modu: a natura. q quedaz ab aliis rebus. aut a disciplina. a a silibus. Et in istis duobz neẽ est. ut aliquid aliteretur. sic est dispõ eius. qm expgefit a sõpno. a est sõpnus apud actu. o: manifestu: est q: q: alterato est i sibilib:. a in pte sibilie. In alis aut nõ. n p accns.

Qvm declarẽt. q: in pte ionali. altẽtia nõ est tũ sibilo. Vlt declarẽ. q: i pte q prehẽsiua aie. sit tũ sibilo. a. d. Neq: in pte distinguẽte. Et intendit p partem distinguẽtem. q prehendẽtem. Et ẽ mutu sibilis. a ymaginatiua. a ionalis. Deide. d. Cognoscẽs. n. dignius est a ẽ. i. Et signũ eius est. q: gniõ istoz uiõtur ẽẽ dergeniẽ r'lonis. a maxẽ partis ionalis. Est enim dignius. ut existimetur ẽẽ d' ea: ad aliquid. q: d' qualitate. Et intendit. q: esse q plexiõez i nb: nõ est aliqd fciz in se. sz i respectu ad nos. s. qm fiũt aia prepata. ad recipiendu: istas q prehẽsiões. Vt fera: patur p terzitudiẽm ad recipiẽdu: lucem. a alios colozes. a formas. Nõ q: q plexiões gniẽntur i se. ita q: aut nõ erant. Et hoc. q: d. q manifesti est i respectu. q: i alis mutuib: q plexiuus. Et ideo. d. Cqy scẽs a ẽ. Sz intendit p cognoscẽs. intlletu. Et forte intendit p cognoscẽs omeez uiztutes q prehensiuas. Et eit ista q pato mt' illas. a alias pte. aie nõ ionales. mozales. Deinõ. d. Et hoc manifestu: est a ẽ. i. Qm cognitõ nõ sit i cognoscente ita. qõ pars cognoscẽs fit transmutata. Set fit. qm ad aliquid transmutu. q ie ẽ dispositõ i omnib: relatiuis. Y gr. i colipna. Colũpna. n. nõ transmutu: in se. qm desinuitra posita est i dexitã. sz aliud. Y gria. sez. Et simli est dispõ i fciẽ cognitiuis. Qm hoc nõ fit ita. q: pars cognoscẽs transmutetur. sz q: aliud transmutat. q ẽ illõ. i respectu cius. dicitur illa cognitõ. Et ẽ manifestum. q: illa cognitõ sit i nob:. nõ ita q: pars cognoscẽs transmutetur. sz aliud dicit. Qõ est illõ aliud. Et. d. Qm expeiencia ac. i. Quõ cognitõ fit i nob:. qm transmutu: p receptoez pticulariũ a qrãtõez eozũ. Qm aut hzemus pticlaria. fit a ex hoc cognitõ ulis i nob: sz relatõez ad illa. s. Q: cm aput nos fit ex aliqua spẽ plqua unũ pticulariẽ. Istatu: fit i nobis spẽs. ulis. ab sqz eo. q: i eam fiat translatõ. Deinde dixẽ. Neq: intlletus a et ẽ. i. Et dicẽs. q: intlligere ẽ gniãtõ. nõ hẽt maz ad dicendu: hoc. nisi dicat. q: unde a uli sentiẽ est gniõ. Et dixẽ hoc. Q: propto intellẽtus ad intellectũ est sicẽ propz sensus ad sensu. Sz ig: qms dixit. Q: facto istoz ũ est passio. a transmutatio. s. qõ sequtur altãtiões. sz q: est ũa gniõ. põt dicẽ hoc intlletu. Deinõ incepit pbare. q: cogitõ fit i nb: sine gniõne p rẽs probabiles. a dixit. Et a quisitõ cognitõis ac. i. Et intendit a pncipio. nõ sz rem cozatẽm. Deinde dixit. ipo. n. ac. i. Et necẽ est. ut cognitõ fiat i nob: sine gniõne. Q: unsin est. q: ipo nõ sit cognoscẽs. nisi qm quecuit. a rectificata fuerit actiua aie ap separatẽm a puezia. Et intendit. q: scia i puezia est i actu. Sz acidem appetibilia. a uli hnõez. ut dixit plo. i pedunt puezũ. Et ideo assimilant ipz dormiẽti. et ebzio. a infizmo. a dixẽ. Et quẽ ad modu: ipo. qm fuezit dormiẽs. a expgefit. reuersa ẽ ad illũ cognitõ ei. sũ qm liberatus est ab ebzietate. aut ab infizmitate. nõ dicitur aquirẽ sciam. quia nõ hẽbat pius. s. sciam gniãtam i se. postq: nõ fuit. Ita a nõ dicimus i scia. que aquirit a pncipio. qõ est scia gniãta in se. Sz gniõ eius in sciẽte est sz relatõez. Sic hoc gniãtu: i speculo terso. Deinde. d. Lica pius nõ hẽbat potẽciam ac. i. Qm quẽ ad modu: dictu: in dormiẽte. qm expgefit. ipsu: hẽ sciam. quia pzi nõ hẽbat potẽciam utendi. Qm nõ erit exis i actu i aia eius. Ita a dicam' i scia a pncipio aquisita. Et nõ intendit p hoc. qõ dixit. i dormiẽte. q: scia reuertatur ad illõ. quia pzius hẽbat potẽciam utendi. Et hoc q: assimilant sciam aquisitam a pncipio. sciẽ aquisite p sõpnu. Nam hoc est im possibile. Sz intendit p potẽciam utendi. ipsam ẽẽ in aia ei. nõ in actu. nõ agniãtõ. Deinde intendit aliud signu. a dixit. Congregatio ẽ ẽ quies. a rãtiõe. i. Et ideo cognitõ existit in nob: i pncipio p quietẽ anime. a rãtiõez actiuam. Et si gniãrẽtur. tũc erit ia esset aput tũ illo nez. Deinde intendit d' puezis. a dixẽ. Neq: puezi a ẽ. i. Et hoc est cã in hoc. q: puezi nõ adiscẽt aut. quia p transeant puezia. Neq: cõicant enim eis. que fiũt plurimz

amorū in quantate ei. qd ꝯpcedunt
de dñis sp̃ibilibus. s. q̃ humor/q mot' ha
bundat i eis. Denud. d. Et ista oriuntur ab
ac. Et intendit p nam/etatem. a pallia' res
consuetudinem. a exercitium. Exercitium em
largitur nē lois preparatem. que nō erat
anit. Et nō est remotum. ut unt' moralis
opetur i lx. et mane castitas. Deni dicit
Et i istis duobus ac. 1. Et i ista tstl'one/qua
sent pueri d ignorancia ad cognitōem ppt
etatem. aut p disciplinam. necē est/ut al
tētur. V. sbm aīc/qd est calor nālis. Sicut
accit ei. qui expergefit a sōpno. Vt itlligt
p alteratōem alterius ptis i corpte. que in
tlligitur. Vgī. caloris nālis. Et intendit p
oia ista. q' anima nō alteratur p se. set p
accis. Si aut ftā est. tūc ē ei' m nō sequi
altatōem. Si aut nō ē fta. tūc ē ei' m nō
sequitur altatōem. nō ē eius i se. sd ēdi
spositō i sompno. Et lx manifesti ē iter.
quia i ceteris ptibus aīc cognoscētib. Et
iam declarāt qi ipe i libō de aīa. Q est ꝯpre
hensiblis sensus sēqtur i se altatōem ē.
postq' idoneit ista signa sufficien. qnbus
usus est h'. Jn itll'ctu aut ml'tacen' lat.
Et iam transimus d'lx i libro d'aīa. h' at
nō intendit declarare. q' aīa nō itlligibil'/aut
intll'ctus nō sēqtur in suo ē tstlatō ē lit
Sz intendit declarare. q' i ea nō est translat.
Sūt. n. tria. quor unus est. Vtrū in sba in
tll'ctus/aut aīc sit tstlō. aut et alteratō.
Si in nō est. Vtrum sunt ē in se/sēqtur tst
latō/a alteratōem ē'l' ita/q' sit fta i tra
nsitate. 3'. aut est. Vtrum sunt ē sēqtur
alteratōē p accis. s. sz q' est in sb. nī sz q' ē
i se. Et quia si fuit declaratum/ipam ē alte
ratam p accis. tūc dignior ēt. ut nō sit
altata i sua sba. q' ut sēqtur alteratō
ē lit'. Et q' si ex utraq oppione/sēqtur.
ut nō sit alteratō i sua sba. Et est ultō/qd
intendit. Vult q' melior tractata i lx/ēm
ducē sinocēs/ex quib nōtur/ipam ē al
terata p accis. Qm cū lx fuerit existā
tum. s. ipam ē alterata p accis. Tūc mi
nō cogitabit i lx. q' ñ sit alterata i sua
sba. sz illō/d quo cogitabit tūc est. Vtrū
sit pole. Vt i suo ē/sēqtur alteratōē ē'.
aut nō. Et cū nō accidit ei i lx/n' altera
dnam cogitatōnē/pp ista signa. que suffi
cienta sūt i pa cogitatōe. s. Qm nō ac
cidit ei. ut sit alterata i sua sba. oīa ise
stim est. q' qm audiuerit ista signa. non
dubitabit in lx. Q est nō tstlata i sua
sba. sz remanebit ei sa possibilitas. lx g'
est. qd aīa intendit i lx locō. Q aīa est tras
lata p accis. s. in nob. nō/q' lx sit oppinio
ēnd. Set intendit declarare tm ista opinio.
Vt cū lx sciuerit ista signa. habebit p ipole. ut
sit alterata sba sua. Et nō remanebit ei
cognitō. n' iter duas alias intentōes. dm
d. oīa manifestum est g' d' alteratō ac. 1. Et i
tendit p sibilia tangibilia. et colores/q
sapōes. a odores. Et per ptem sibiles cōr
lem aīc. passiōes facta i mixtute corpi
quas sequūtur passiōes cōles. Vt rubor

et nigrēdo. et pallor. a tumor. Et nocum
lx ē ptem cōlem. q' idiget corpē. Et ro
nll'us existat. q' ista ps aīme pōt separā.
Sz qī h'. qī tacent sēm qualitatis. que
dicatur potēcia. ul' ipotēcia nālis. Et nec
dicit. q' ita declāta est ulī. q' nō est qua
litas. Et intendit ut in nō tur. q' partes
agūt p suas formas. et pacūtur p sua
matias. et forme a mē sunt sl̄ necēo.
Et forte intendit. q' declarata est ulī. q'
nō est qualitas altabilis. qm nō ē forma.
Et declāta est. q' forme nō sūt al
terato. sz sequūtur alterata.

Et qī. Vtrum motus ꝯnūgēt cū mo
tu. aut nō. Qm si omes motus cō
nūgantur sibi. a quecienta i uelo
citate sunt ulta. que i tpe equali/mouē
tur p equale. Tūc aliquis motus circula
ris est equal' recto. g' aliquis motu' cir
cularis erit maior. aut minor illo. Et q
alterato/aut tstlato est equal'. cū i tpe
equali/lx altatur. a lx mutat locum. g'
passio est equal' lōgitudinis. Sz lx est i
pole. Qm tunc uelocitas est equalis. qm
duo ptiscēt i equali tpe/aliq' equale.
Set passio a lōgitudo non fuit equales g'
neq alterato nī translato ītē fuit. Nī est
una maior alia. sl̄eq ē una minor alia. Vm
necē est. Vt nō omis motus conūgat
omi motu.

Hec est quārta qd ista tractat. Jn pa
cem declarauit. q' omē motum lx
motorem. Jn sa nō. q' omia mota
in locō/reducūtur ad primum motum. quod
mouetur a motē i pō. Ter. aut est. qd
omis motor est i simul cū eo. qd ab eo mo
uetur i locō. Quārta nō est ista. Vtrum omis
motus lx ē pportōem cū omi motu. et. d. Et
qī. et c. Et intendit p cōiuctōem/suppōnē.
et qmēsuratōē ita/q' omis motus possūt
distinui sz magis a minus. dicit. d. Qm
si omis motus mēsuret ac. 1. Qm si omes
motus mensuret se ad invicem. cū suppōnūt
sibi ad invicem. sēqtur/Vt motus circularis
sit equalis rō. Qm si duo motus fiunt su
pposita. aut mēsurātes se ad invicem. Tunc
duo spacia/p que ē motus. erūt tlia. Et
lx intendit/cū dicit. Et cōuenienta i uelo
citate ac. Et cū idoneit i pole. idoneat alio
malus. a dicit. Et erunt a alterato/a tran
lato ac. 1. Et si quilibz motus mēsuret quil
motum. sēqtur aliud ipossibile predcō. Et ē
ut alterato sit eqlis translatōni. cū fiunt po
site i tpe equali. deni idoneit ioppnale. qd fē
ex lx/a dicit. g' a passio ēt equalis longi
tudini ac. 1. Et si alterato est equal' longi
tudini. necē est ut qualitas sit equalis
locō. aut minor. aut maior. deni idoneē cum
i lx/qd est i pole. a dicit. Sz lx est i pole. 7 c.
1. Set lx ē in pole. Q' equalia [illegible] omē
equalia. Q' i eodē tpe pertransiunt ītē spacia
i quātitate. a fluxite. Et si i translōne. a al
teratōe/incitur equalitas. necē est. ut
qualitas sit i translōne/equal' locō. qd est
ioppnale. Et cū lx multum ar i stst

latus. et latitudo. f. Cum nō dicāt me minuere
longitudinem. sed quantum quietem
fuit de latitudine. dicit. g. mediocritas est
equalis diffusionis. Et cum de latitudine dicit
nō est equalis diffusionis. s. g. mediocritas
ut nō omis motus. et nō omis motus
mēsuret omē motum. cum latitudo et longitudo
sint motus. si nō equalia. et illa
manent secundum suam substantiam. quamvis
me equalitas. Et g. diuersitas est ex
ō diuersitate motus diffusionis. nam cum ex
culariter mouetur ego ita.

Set quāritur. quio est vacuum. a linea
recta. cum tamen est dicē. g. ipso ipse
est. ut moueatur circulariter. a mo
tum tamen recte a dicē. Sed necē est. ū ei
monetur dir. ut motus eius sit velocior a
tamen. Sed aut est necē i eo. qd moueatur qui
q. sequuntur. quia sternus. Et hoc nō nocet.
Sum ionat ioppnale.

Qd cōtingit si motus recti fit ppmō
motui circulari. Incipit ionatc me
dum. quo pōt quis experimentare. Q. ista positio
nō sequitur ipsabile. a dicit. Sed quāmodo est
ere. i. Qm manifesti est. Q. motus alterati
onis. nō est ppmalis motui translationis. Sed
illud d quo pōsentiatur est. Vtrum motus
rectus sit ppmalis motui circulari. a ipse
circulus linee recte. Et cum sit ita motus ar
cularis. a rectus ppmō. necē est. ut ei ita
sit. Qm inter lineam circularem. a rectam est p
pmō. Et nō pscientatus est d circulo. et
ut recta. a dicē. Sed quāmodo est a. dicē. dem
ionat modum. quo existimat. q. nō sequitur
hāc ppmōm ipsabile. a dicit. qualiter. n. est
dicere a. i. inducens. n. est. dicē. Q. i pole
est. Vt aliquid moueatur circulariter mo
tu equali in velocitate sui motui recto. Sed
necē est i eo. qd monetur circulariter. a mo
netur recte. Vt alter motum sit. aut velo
tor. a tardior. aut equal. Et hoc iterū bat
ei dicit. Sed necē est. ei monetur a. i. Q
quicūq; motum motu rectus circulator. a tar
dior aliquo motu recto. Et sit circulatus cum
circulari. sta est de recto ei circulari. dem. d.
Et hoc ii nocet. i. Et existimatur. q. multum
ionatc sequuntur ex hac positione.

Sed g. aliquis dicit. Q. hoc necē est. ut
motus sit velotor. et tardior. Q. m
motus circularis debet esse minor. ali
uor motu recto. Ex quo sequitur. ut sit
equalis a. Qm si aliquid motum mouetur in
tpe. a. motu. b. velocius. q. motu. c. Q. m hoc
motu. vocabimus velocius. necē est. si mo
ratur i minori tpe equalitē. ut sit velocius.
Ex quo sequitur. vt tpis. i quo. b. ptū sit cū
motu. sit pars tpis. a. et i quo pertransit
t. q. linea. c. sit totum tpis. a.

Sed g. aliquis dicit. q. qui i ista logi
tudine motu. hoc alteratur. hoc nō fit
fertur. g. ipsa alteratio ducit i velocitate cum translatione. dicamus. q. est ipsabile. Et
cū in hoc est. q. motus hoc spes. g. necē est.
si illa. que mutat i tpe equali logitudines
equales. sed equal velocitatis. Vt motus

equalis sit motui circulari. Vtrum g.
est a. q. talis est genus. aut q. linea e
genus. Q. nō. n. diuersitas. sicut fit.
Dicamus g. q. sit ut mutatio i
sit. Quantum. n. hic spes. q. ubi p qd fit
ille motus. hic spes. Et hoc est hoc. q. si
cūq; eius. p quod sit pcess. Vt si. qm qd
hic pcess. motus eius. et ibi. et
qd ibi alias. motus eius. et ibi. Q. nō
est ita. i. cum motus illius nō diuersa
tur i spe p diuersitatem ipsi. g. sit illud. qd
hic diuersa. sicut. g. medium est. ut ita
equalis equalis motum p nō spatium sit
equalis velocitatis. Et ita ultra. i quo ii
sit diuersitas in spe.

Q. Hic diffinito motum equalem est p
transire in tpe equali spatium equale.
i. tam i spe. Nec sine est ad dubitā
dum sup hac diffinitione. Ex quo sequitur. ut
translatio sit equalis diffinito alteratio. cum
possit inuenire alia translatio illa logitudine
dūta. et alia alteratio illa eadem longitudi
ne. Ex quo sequitur. ut alteratio sit equalis
translationi. que sit diuise i spe. Et hoc ite
rebat cum dicit. Si g. diuisit aliquis ac. d
mde ionat cum. i qua accidet equalitas i
motu. Et est. q. sint diuise semi spe. nedi
i gne. Et nō dicit. Et cū i hoc ac. i. dem. d.
g. necē est. si illa que mutat ac. i. g. necē
est. si i duobus motibus diuersis i velocitate
nō retinetur. ut sint eiusdem spei. Sed solum nō
dicatur. Q. equalia i velocitate sit illa. q.
i spe equali p transeunt logitudines equales
sine aliqua determinatione. ut necē est. ut motus nō
sint. equales. Et si nō. tūc motus circula
ris. a rectus erunt equales. Et sit ei possi
mus diuersitatem i eo. i quo sit motus.
i spe. a nō possimus diuersitatem ipsi duorum
motuum. Et sic accidit. cū duo motus sit ei
dem genus. ut diuersant i spe. Et p diuersitatem
ei. p qd sunt i spe. aut diuersentur p diuersi
tatem. Vt accidit motum circulari. a recto.
dem. d. Vtrum g. sit ei a ac. i. Vtrum g. est ei i
hoc. q. translatio circulariter nō sit equalis translati
one. Vtrum hoc q. translatio est genus. a circularis
ei sit spes eius. Sed hoc. q. linea e genus
a circularis et ei sit spes eius. dem dicē.
Tpis. n. et c. i. Tpus. n. est ne i spe. Et ipse
est ipsum existimatur ipsi esse cum i diuersitate
illatio nō circulariter. Et iterum ut m. q
motus p diuersa spe eius. pertinent. a fuerunt
. Dem. d. g. a hoc e insul. dicamus g.
q. hoc e insul. a. i. Dicamus g. hoc diuersi
tas motus circularis. a recti sit ex multis
simul. i. ex diuersitate eius. p qd e motui
i spe. a ex diuersitate p motus. Et q. ei di
uersitate motus circularis. a nō in spe
est diuersitas magnitudinis tē a circularis
i spe. dicit. Translatio. n. hic spes. i. Translatio
est spes. Q. magnitudo. p qua est motus
e spes. dem. d.

20

ab instantis/quib' fit uolatio. s. pedes ab alio.
Dem. d. Sz nō est ita. 1. Sz hoc qd existimat
nō existitur. nō est uerum. Cum enim hoc fuerit
bn̄ q̄atum. apparebit/q' translo nō dat ipsē p diu
ersitatem instantis. quo fit translo. Diuersitas n.
instantis fiat i translone/diuersitate figure. Di-
uersitas autē/que est i figura. nō ē diuersitas
status. nec. figura. n. ē qualitas. Dra a' tras
latōis dr ee de natura gēris. i quo est translo.
s. d' natura ubi. Et ait d' l'ūt ex omib' istis
diffinitis motum equalem. dicat. g' neces
est. vt illa/que mouentur p ites spacii. ait
mio. aut spē. quor motus est ites spē. ū sit
equalia. Et ideo dicat. Et dico idem ac.

Et ideo Quarta est diuersitas i motu.
quod sit. Et iste sermo significat. q'
genus nō ites. Et decepio incertus ex
hoc loco in plib' ab sq co/q' p'ratur/equiuoco
aut alia distat multum. alia aut nō. Et i ea
est quedam ambiguitas. Et alia sit p'ing
aut in gne. aut in opōne. Et ideo nō existi-
matur illd/qd est h' de equiuocis. que sunt
alia. aque sunt alia. Cū g' erit spēs diuersa.
Vtrū qui fiūt cadē i alio. Sz qui fiūt i alio. a
q' est ūnus illi. Terminus eius ē distinc
a pscutari. Vtrū album sit idē. a utrū dulce
sit ites. aut diuersatur. Q' inceptum i alio.
q' illi nō est ites.

31 Quam declarant. q' equalia sūt diuersa
i spē motūs. a i eo/i quo ē mo
tus. a hoc est difficile scire. dicē. Et ideo
Quando est. quod sit diuersitas specifica in
motu. Dem. d. Et iste sermo a c. 1. Et iste ser
mo i diffinitōe est sermo. qui sigē p se. ad
genus/i quo ē motus/est diuersum. Et h/qd
dicat. Quamfestum. Cū diffinitō/que notificē
q' ista d' quib' dr. sūt diuersa. est diffe. q' de
clarat. Q' genus illarum est diuersum. Et hoc ē
cōe omib' equiuocis. Vgr. q' diffinitōes eor
d' quibus dicatur hoc nomē cāme sūt diuerse.
Vtrū/q' illa diuersa sūt i gne. Si g' h' sūt
manifestum p se. manifestum tunc est p se. Q' hoc
nomē cāme dicatur equiuoce d' illis. d' quibus
dr. Sz q' nō ay p se ex diffinitōibus in omi
mā. accidit errare ūe i hoc i plibus. Et ideo
dicat. decepto accidit ac. 1. Et diffinitōes/quo
rum ea facit oppinari. Q' nā eorum est eadem.
vnō existimantur ee unūca. a nō sūt. Et cum
narrant. q' in diffinitōibus/nō ē sufficien
cia dare. Q' in omi loco/genus ē diuersum.
aut nō diuersum. Incepit declarare/i quib' loc'
ay hoc ex diffinib' manifeste. a i quib' nō. a
dicat. Equiuocor aut ac. 1. Equiuoca aut ali
qua sūt diuersa i se. aliqd sunt maxime di
uersa i se. Et i istis nō latet ex diffinitōib'
qd nomē est equiuocū. In alis nō ē ipsa
ambiguitas. a latet aliquatulum. Sz tn nō
sūt p'inqua. vel aliqua nō sūt ualde p'in
qua. aut i gne. aut in opatōe. Et q' ille. 7.
modus latet ualde. e. Et ideo nō existimatur a
c. 1. Et p ambiguitatem istius mōi equiuo
cor fiūt indicata. q' eor ē dā unūcor sz exi
stimatōem intentu. Et hoc iterōbat/cū dicit.
Que sūt tria. a que tria. 1. Que sūt equiuo
corū. et que unūcorum. dem dicat. cū g' ac.

1. Et ista ambiguitas i diuersitate spēi sit p
propinqtatem nāe ipsarum. Cū g' erit spēs diuē
sa spē. 1. Cū erit g' diuersē ambigue. diuer
sis. Vtrū qui eadem fiūt i diuēsis. aut qui di
uersa fiūt sz formā/a libū. Et hoc intende
bat. cū dicit. Q' cū fiūt aliud i aliquo. dem
dicat. Et est diffinitō illius ac. 1. Et cū ista
ambiguitas est i eis. Que est g' diffinitō
eor. que queunt i spē. 1. Et diffinitō eor cū
dispositō i eis ambigua sit. Vtrū sint idem.
aut diuersum. Et hoc nō est sic manifestum p se.
pscrutandum est d' illo. Vtrū sit idē. aut nō. V
gr. d' albo. Vtrū sit idē omib' d' quib' dicat
albus. Et simli dulce. Vtrū sit cōe i omibus/
d' quib' dicitur dulce. Et hoc intendebat/cū di
cit. Q' aliquis inuenens ad cognitōem quem
cunque/a diuersitatis i spēbus/cū nō fiūt
manifestū p se. est sz regulas datas i. Vnus
topicor. ubi data sūt loca d' eorum. aut diuē
so. dem dr. aut diuersatur. q' inceptum ac.
1. Cū pscrutandum est. Vtrū sit idem. aut dui
sum. q' est i libus diuersis. aut q' est
diuēsum i se. Et q' existimatur/q' cē diuersi
tatis sūt plures istis duab' eius/dicit. Aut
q' unūcersali nō est idem.

Et Quartum est d' alteratōe. quō una
equal' est altēi. Dicamus g'/q' si aq
cio similitudinis est alteratio. et sit im
pōlē/ultio similitudinis relatū. a illud tardē a
diuersantur i simil'. g' aliqua altera' est
equal' in relatione. q' sūt ui tpē equali. Sz
quod g' alteratur/equalitas. nō. n. dicatur.
sz illud. i quo dicitur de qualitate. Equali
tas dicitur i eo hoc simultaneo. Sic g' equa
litas i relatione i eis. que tēsimutantur q
equali transmutatōe i equali tpē. Vtrosq g'
querenda est quēto i re. i qua est pa'. aut
in ipsa passione. h' aut possum' accipe eandem
similitudinem. Q' nō est adtē. neq' omnē. si
est eodem mō. Si aut sūt diuersum. ut cum
dicamus altēri i eo/qd aqnē alterādum. et i
eo/qd aqnē similitudinem. Et hoc nō est idem.
neq' equale. neq' simile. Sz ex istis nō fiūt
spēs alterationis. a nō est eadē alteratio. q'
a omnē dū nō est eadem tēsimulatio. Et ideo scē
dum. q' sūt spēs alterationis. a q' sūt spēs tēs
latōnis. Si g' motus fuerint diuersi in spē. s.
quo habent motus cēli. a nō accidit. tunc
motus eor ē erit separati i spē. Et si fiūt di
uersi i gne. i gne. Et si i mio. i mio.

32 Quam declarant. q' translatio est equal'
translationi. vl' quē ē hoc i motu al
terationis. a dicit. Et idem ē et c.
1. Et Quarum est d' alteratōe. quō equalitas
ymaginatur i ea. cum principio nō ymagine
tur i motib'. nō p equalitatem. Et dicit hoc.
q' equalitas est p'ria quantitati. nō qualita
ti. Deinde dicit. Dicamus g'. q' si aqmsi
tō similitudinis ac. 1. Cum fuerit p situ. Q' a
quisitō similitudinis est altera'. et q' polo ē
aliquem locum similem relatus. quam alium
locum. Et possibile est. ut duo loci sumen
tur similes ab una equitudine i tpē equali. cum
alteratio eius equalis alterationem. Dem dicit
fiūt. n. in tpē equali. 1. Et ille duc sum tes

dicitur equales. qr fuit i equalitate. Et qr
tpe est exam secundum ar. a nō sequit ex q
litate ei equalitas motum. si qualitas
fuit i sua motum. Incipit quaerere quali
tates. i qua incitur d alterationibus. a dicē.
Quo g alterantur. 1. Sz si possumus. q alte
ratio equalis alterationem. Cum g alteratur
ita q recipit equalitatem. Sz necē est. ut
qualitas que incitur i eis sz sibam. deinde
dicit. Equalitas. n. a c. 1. Equalitas. n. im
pole ut dicatur i qualitate. Sz ista d quib
dicitur equalitas i quantitate. dr similitudo
sz figuras sui uritur i qualitate. Et iterum
q qualitas que dicitur d quantitatib. que
neq addit. neq diminuitur adimicem est
respondes similitudinem. que dicitur d qua
titatibus. que nō sunt fortores aut debi
ores se adimicem. Deinde dicē. Sic g equa
litas i uelocitate a c. 1. Et cum ita sit si equa
litas dicitur d alteratione. intelligendum est i
eis. que tisimutantur i eadem tisimutatione
nec addes nec diminues i equalitate. Cum to
nō est dra iter illud qd intelligitur d equa
litate i quantitate. a id qd intelligitur d simi
litudine. Et qr aliquis pōt dicere. forme
equalitas attribuitur alterationi. est nera
p sibi alterationis. Sibi aut alterationis
est quantum negatio. dicit. In utraq a c. 1.
dicenti sic dicendum est. In vtraq g quere
da est quietō. Vtrum i sibi passionis aut in
ipa passione. qd dr ea dicenti. Qr equalitas
est in ea sz sibi tui. a omnino sit sibi. i pas
sionis. Et si accit passionem. s. Est. n. p accis.
Sz necē est declarare utriq. ut post declara
bimus. Et iste sinis est pole. si cet pole inueni
re duas passiones. Et nō dicit. post hoc aut
possumus accipere a c. 1. Et quietō nō inuenitur
in eo sz sibi. Cum possumus inuenire accipere
duas passiones similes omnibus modis. quae
altera neq addit. neq diminuit a reliqua.
deinde dicē. Si aut pas fuit diuersa a c. 1. Si
aut due passiones. i. due qualitates fuit
diuersae in spe. Vt g. ut aliquis sanetur. a ui
aliqd albificetur. Tuc nō dicitur ee eadem
in spe. neq equales. Et si equalitas eorum
sit in tpe equali. neq similes. Et hoc qd dicit
manifestum est p se. Deinde. d. Sz ex ritus a
c. 1. Sz a tali diuersitate existente inter sim
ilitudines. a alterum fuit spes alterationis. deinde
dicē. Et nō est eadem alteratio a c. 1. Et ista
maxime diuersitas i alteratione incitur. Qr
alteratio nō est eadem i spe. Qa modum ne
translo est eadem i spe. Deinde. d. Et nō sacen
dum a c. 1. Et nō cum uolumus facere motum
quigibiles qui fuit oportet nos facere spes
alterationis. a species translationis. quot fuit.
Deinde dicit regulam i hoc. a dicit. Si g a
motus fuit diuersi a c. 1. Vna ad numerandum
spes motum. est transire i motu
p se. nō p accidens. Sz translata p se. et
alterata p se. Si g fuerit diuersa. a mo
tus eorum fuit diuersi in spe. Et si m
generare i generare. et si numero. i numero.
Et ista una est numeri motus. Qr motum
apd nos est nomen motu.

Et oportet nos dicere ut cognoscamus
duas alterationes. que fuit equales in
uelocitate. a i passione. Vtrum pas fuit
eadem i eis. aut silis. aut i alterato. Vgr. ut
dicemus. Qr istum album est talis quantitatis.
et istum talis quantitatis. Dicamus g respō
dendo. qm oportet dicere d utroq uta q dica
mus de alteratione. q est eadem. aut nō eadem
sz passione. cum sit eadem. Et q est
equalis. aut nō equalis sz diuersis illius.
Cum quesiuit prius.
i quo oportet quere conuectionem. aut i
illo i quo est passio. aut i ipa passi
one. Sz. primo ulic. cum pole est accipere con
uectionem in passione. Et cum inuenimus. Vtrum cum
hoc oportet dicere sibi. aut nō dicere. Sicut
ut hic quidem. a dicit. Sz oportet a c. 1. Et
oportet nos pscrutari a facere illud. p qd al
terationes fuit equales. Vtrum est. qr passio
i eis. est eadem. in spe. aut fuit silis. aut pp
alteratum. s. Qr quantitas. que alterat i eis. e
eadem i spe unum. Et cū dicit. aut i alterato.
Exposuit hoc. a dicit. Vt dicemus a c.
1. Vt dicemus d similitudine duarum passionum
equalium sibi. Deinde. d. Dicamus g respō
dendo a c. 1. Dicam g. q utrumq est dicendum.
s. Si illitudinem passionis. et equalitatem
sibi. Deinde exposuit modum dicendi. a dicit.
Ita q dicamus i alteratione a c. 1. Cum necē
est dicere Vtrum. 1. Qr scimus d duabus alte
rationibus. Vtrum sint eedem i spe. aut no. 1. si
miles. Et hoc est. qm sibi fuerit idem. Et. d.
hoc. Cum cum quantitas sibi fuit diuersa. dum
similitudinem passionis nectio. Et hoc iterum dicit
cum dicit. Et dicamus i ea. q est equalis.
aut inequalis a c. Et qm est exigit cum equali
tate passionis. Vt sibi sit idem. 1. equale. 1
nouum idem simp hoc. et. q. d. Et necē est
dicere sibi. Qr dicimus. q passiones fuit equales
aut inequales sz sibi. Et debes scire. q dicen
tes exclusione quietionis i alteratione si fu
erit sz sibi tantum. est p accis. Et si fuerit
sz solam passionem. nō est illic equalitas p
recta. solummodo similitudo. g i hoc equalitatis
p se hoc duo exigitur. s. similitudo passi
onis. et equalitas sibi.
Et oportet nos dicere d gradatione a cor
ruptione. a quo gradō est equal uelocitatis.
Et forte erit talis. cum i equali tpe. nec
gradatur idem inuisibile. Vt sol nō aual. Et
est uelocior. cum nō fuit i equali tpe. Nō. n.
dicimus nomen. qd continet duo si. neq aliq
Vt hoc nomen disimile. Et si sibi e numer
ius. dicemus nimis. Qr aut maiorem. aut m
norem d numeris quicentibus i spe. Sz illo q
qd eorum est eis. a illud qd est pprium utriq.
nō habet nomen. Sic passio maior dicitur fo
tior. a quatum dicitur maius.
Cum declarauit q ista exigitur i con
uectione alterationis. a modum dicendi.
Vult declarare simili i motu gradus mo
s. qui quigitur d eis. a qui nō quantum.
et dicit. Et dicendum e de gradione a corrup
tione. a c. 1. Et quo dicitur gradō equal gradō.
Et dixit hoc. qr facto nō qualitatis. sicut

33

38

quicto. cū equalitas sit ppiq quictois.
. dcmte. d. Et forte est ix a c. 1. Et forte
sufficit ī ix. Q gnō sit equal' gnōm. vt
sit ī tpe equali. a ut sit idē mouensi le. a
ī spe. nō in gne. vt al' cū aial sit dum le.
n spes. dcmte. d. Et est uelotor ac. 1. Et
ī tlibus istis gnātoib. que sūt ī carem ī
spe. dr ī eis. q' una ē uelotor altera. cū nō
fiunt ī equali tpe. dcmi. d. Ilo. n. hēmu'n
a c. 1. qtenus sumus ī diffinitē uelotō
ns/a equalis ī gnōne ad ix. Q dne ge
neratēs que ientes ī tpe/a ī spe/nome nō
hent. sic hent qualitates que ientes ī tpe
et spe. Et ē similitudo/a dissilitudo in di
ūsis. a equalitas ī entib ī quatitate. a
ī equalitas ī dnersis. dcmte. d. Et si bi
fl'a est mus a c. 1. Et que iencia duarū
fl'ar gnabilū nō hēt nome. ut sic dnersē
tur fr mios/fr q' sūt qpite. ex mmis/
vt qnidar antiqui dicebant. Qm si hi fie
nt. possemus dicē ī fl'ancis. Q quedam
sūt maiores mmi. aut minores de mmis q
ientib ī spe. Et iten. a. q' si sic sūt mmi.
tūc qmigibilia sūt dnersa ī tlia sūt que
iencia m spe mali. a qmigibilia sūt di
nersa. fr magis. a minus. dcmi. d. Set
illud/qd ē cōe fl'ancis/nō hēt nome. Nr.
passio. que ē ppria eis. s. Q nō ineitur no
me quementib ex eis. neq; dnersi. sed
hi ineitur ī eis. ī quib dnersitur quali
tates. a ī quib conuenīt. Illa a' que
dnersitur ī qualitate. dicitur fortōre
a debilioēs. In quatitate nō equalia. et q
maiora. a minora. Cōueniēta aut ī qua
litate dicuntur qsimilia. ī quatitate eq

Et q motor sup lia.
mouet aliqd. qd est ī aliquo. et q
mouet ad aliq'. Et dico ī aliq'. s.
in tpe. Et dico ad aliq'. s. ad aliquā men
suram logitudis. Semp. n. moueta mo
netur. g' est necē. vt illd/a quo mouē
tur sit aliqd quatur. a ī quato. Si g' mo
tor fiunt. a. a motur. b. et longitudo. c. a
tpis/ī quo mouet. d. tūc pō equalis. s. a.
mouebit ī tpe equali dimidiū. s. p du
plū spacium. c. Et mouebit ipsū p longi
tudiem. e. ī dimidio tpis. d. Qm ix q
motor est finita.

39 Qvm qplent sermōes dubigūed
motus cōuigibiles a motib' nō
quigibilib. Vlt declarē alia p
pria motor. a moto. primo tūc/q' omis mo
tor/qui mouet aliqd motur p aliqd spa
cium ī aliquo tpe mouet dimidiū illius
moti ī illo tpe p duplū illi' spacii. Et mo
uet ipsū p id spacium ī dimidio illi' tpis. a
dicat. Et q motor ac. 1. qotor extrinseca
qui ē corpus. Ilo illc. qui ē uirtus ī corpore
Et ix manifestū est ex ix. qd dicē. q p. n.
mouet. a mouetur. qotor. n. qui qsi mo
uet/mouetur. est corpus necē. Et ai. d.
g' necē est. ut illd/p qd mouetur. sit a
liqd quatum. 1. q spacium tinatum. Et ī qua
to. 1. in tpe/tinato. Et ix accidit motor.
fr q' est corpus. aut uirtus ī corpore. dcmi
dicat. q ī g' motor fiunt. a. 1. pūatur. g' ī lo
co motoris. a. et ī loco moti. b. a ī loco spa
cii. c. et ī loco tpis/ī quo mouetur p illud
spacium. d. dico. Q omis motor cuius pō ē
equalis isti motori. s. a. mouet ī ix tpe di
midium. b. qd est motus p duplum isti' spa
cii. qd est. c. Et mouet ipsum p illd spacium
ī medietate tpis. d. dcmd. d. q' ix modo
est finita. 1. potēcia motoris. Et ix ē ita
q in uelocitas ppria unicuq motui sed
excessus potē motoris sup potencia moti.
Et idē/cui dnersimus motus. qtungi nec
vt ppriū potēcie motoris ad motum sit du
pla. illi ppriōis. Et sic uelocitas est du
pla ad illam uelocitatē. g' mouetur ī illo
tpe p duplum illi spacii. a ī dimidio ei p to
tum spacium. Et ix cōe est ī omi motore.
cui potēcia est finita. Vtrū nō ix sit cōe et
potencis mouētib/nō corporalib. Si ad
sit tale. hēt qōem difficilē. Sic cōio. n. deb
ē resistēcia inē motorē. a rē motum. Et
sui motor fiunt mālis. aut imālis. Et ia re
sistēcia cōis est fr alterum ē agēs. a reliq'
patiens. Vnde dicimus ī uirtutib celestib
mouētib. q nō mouet quecūq pō/qdcūq
corpus celest. Sz quelibz pō mouet corpus
propriū uelocitate ppria. Sz omes que iunt
in ix. q mouent infinitum. Et fr hūc mod
nō est ppriō ītr eas. a motum. Sm nō qd
unaquecq earū mouet corp' ppriū uelocitē
propria. fr ix hēnt ppriēcē ad motum. ul' cui motō. Set illa ppriō unitur in
diuisi'. Vni acit istis potēncis istud. Et
forte ix acit ex dnersitate rārū mouen
cium. que nō sūt ī mā. ī nobilitate fr magis a
minus. a dnersitate rārū corpor. que
mouētur ex eis. ix aut q aut mot' corā. s.
corpor celestū est ī tpe. lica nō sit ppriō mt
potencias motuas/a mobiles/acient ex
natura motus. qotores/qui sūt ī mā. Si a
liquis cor hēt pōm ī finita. qtungēt. vt mo
tus cēt nō ī tpe. Et ix declarabitur ī ultimo
octauo libro. Et aliq nō loquitur h' ñ d' moto
ribz mālibz. Qm ista pscutatio est utilis m
dispositōib motor nō tūsmutabilium. vt p
declarabitur. Et ī alio libro dicat. Ix. n. nī
est ppriō'. Et quod est in hac translatē
s. nostra. est melius.

Et si eadem pō mouet idem ī tali tpe
p tale spacium. mouebit ipsū p dimi
dū illius spacii. ī dimidio illi tpis.
Et dimidium illius pō mouebit dimidū
illi rei ī equali tpe p equales longitudinē.
Vgī. sit medietas pō. a. b. a medietas
potencie. c. Qatitatis est g' ppriō illius
potēcie ad istud pondus. Sicut illa ppriō
Et idē mouet p equale ī tpe equali.

Qvm declarauit. q' eadem pō mouet
medietatem moti ī tpe. ī quo mouet
motum p duplū spacii. q' mouet m
illo tpe. a mouet ipsum p totum spacium ī me
dietate tpis. ī quo mouet totum p illd spa
cium. Vlt declarē a. q' cū fuit unus mo
tor aliquis/qui mouet aliqd motum p aliq'
spacium ī aliquo tpe. mouebit p medietatem

illius spacij in medietate illi tpis. Et qd
medietas eius movebit medietate illi
moti p illud spacium in illo tpe. Cum velocitas
motus quia lebat totum motum ad totum
motorem est sz proportes excessus potentie
sup potentiam moti. Et cum diuisimus motum
in duas medietates. a fili motorem. tuc pro
to motoris qui e medietas ad moti. qd est
me dietas. est sic proto tocius motoris
ad totum motum. Vt uli declarauimus geo
metre. Et si due velocitates cent equales.
necio. s. velocitas totius moti. a velocitas
medietatis. ex quo sequitur necio. Vt ptia
scant tot spacium in eodem tpe. Et sermo ei
in lxx est p se manifestus.

Et si. b. movet. c. in tpe. d. p spacium. e.
necio est. Vt. b. in illo tpe non movet
at duplum. c. in dimidio spacij. e.
Si g. a. movet pondus. qd est. b. in tpe. d.
per spacium. e. Tunc qui a medietate. a. di
minuit po eius quantitas ex toto est quanti
tas. que movet. Tuc illa po singlariter p
se movebit. Nl. n. aliud est. nl q in po e in to
lebat geno. a minima to
millij cum cadit fiat sonus. Et necie
est. q qlibet granum p se faciat so
num. Et similiter gutte aque succedentes sup
lapidem ita qd faciant in eo foueam. Necie e
ut imaque pcus opetur cum opetur in lapidem.
Cum si nulla opatur. no oes opantur. Et ie
sermo e sophisticus. Cum una po no opatur
in actu. sz in potencia. Cum mms uel d trigin
ta no movet nauem solus. Et cum moto eius
quigitur cum sparitoe a potencia pucmente
ad motorem. xx. a. Vnus. movebit nauem
necio. g. unusqmsqn. d. xxx. largite nam
d sparatoe ad movendum. qd nauis no lebat
prius. Illud g. qd. xx vnus. largitur d pre
patoe. est id. qd ultimus motor exlxt in ac
tu. Et similiter est d' mma mulij. a dix.
Et iste sermo genomis no est uerus. Et e.
a mmus granum milij qdcumq sit. facit so
num. qui cadit. i. sz no qlibet motum. Cum
po motoris e finiti. s. p mma potencia que
pot movere. Iam g. sermo genomis no e
uerus in lxx. q fing. q qlz granum milij
debz facere sonum. Deni. d. Iam in pole est. Vt
moneat in tpe oio illud aeris. que movet
tota mma. qui cadit. i. Cum impole est di
cere. q mmaque pcus no movet in tpe oio
qui tangit aerem. p quem transit motoe.
ex qua auditur sonus. sicut auditur a q
mma. s. a no movet ipsum in actu motone
faciente sonum. Et si mmaque pcus la
gitur aer. redet ad sonum spanatoem. qua
prius no lebat illud. Deni. d. Neq pars
et e. i. Cum mmaque pcus motoris non
debet per se singlariter move. Neq ps que
cum additur alijs ptibus movet motum
totum. Xgi. tricesimus uz. Et dicit lxx. q
ista ps no mouetur inter alias partes e fo
tor in motu. in pp preparatem preexistentem in
moto. Deni. d. Nichil. n. aliud est ac. Nu
intendit. q cum ps est in o tmmo. nl est in ac
tu. sz est in po in toto. Sut intend. q ps no
mouet in actu sz mouet in po in toto.

Et si fuerint duo. quorum utrumq mo
uum. et utrumque movet p tales
spacium in illo tpe. Duce pe ogra. cog
gate movebunt ogregatim ex duobus pon
deribus p equale longitudinem in equali tpe.
Sicut. pondalia. Et ute fme distinctus
dus est. q' sto est in eo. Et sut e intentoes
Se e alia intento a pretaes.

Et est. q cum duo motua diuersa ub
q movet aliqd pondus p eqle spa
cium in equali tpe. Tuc duce pe motue ogre
gate movebunt cogregatim ex duobus pon
deribus p illo spacium in illo tpe. Et hi est. qn
eqlter movent duo pondera diuersa in spa
et tpe. Cum aut diuisantur in spato. Vgi. q
alterum movet una mna aqua in uno lo p me
dietatem unius leuce. a aliud movet duas
aquas in una lo p una leucam. no sequitur.
q cum duo motoes fiunt ogregati. a aqua
me fiunt ogregate. ut moueant ab eis
illa lora. p una leucam. neq p dimidiam.
Cum proto eius qd ogregatum ex du
abus potencijs ad duo pondera. no e sic
proportio solus potene ad unum pond. Cum
aut spacium fuit unum. a tps. Tunc proto
eius qd ogregatum ex duabus potencijs mo
tuus ad duo pondera mota. est eade pro.
Et sunt po pondera a po motor quei ant. q
aut diuersent. Vgi. Cum si aliquus mo
tor het aliqua proto ad aliq motum. et
alius motor cuius po het illam a eandem
proportoem ad pondus pondris. qd movet ab
eo. Declaratum est. n. in libro ellor. q cum fu
erit quelibet quantitates a totes eam copa
res. tuc proto omnium ad omnes e sic proto u
nius ad unam. Deni. d. Et ie sermo distin
ctus est ac. Et sic incitur in quibus dam
libris. a intendit. a cum duo mota movet
aliqd pondus p aliq spacium qd pole e. cum
diuisimus motoes. et diuisimus pond.
ita q proto utriusq ptis ad utriusq moto
ris sit sic proto tocius ad totum. a proto
motus remanebit eade. Et hi sz pro
portoem est eadem. Sz sz q existimatum. q
in quolz istor duor. sed. d. ut in uotum
ita. q' Sandum est. Videtur. n. q duo et
tres lories movet cogregatim. quod in pos
sunt movere sz seggratim.

Et sz lxx est de alteratoe. et augto. e
aliquid. qd auget. a alterans. Et
similiter e aliqd alteratum. a sz ali
quam quantitatem in additoe. a diminutoe.
est alterato. a in aliqua quantitate tpis. a
in duplo est duplum. et duplum est in du
plo. Et qd est in tpe equali. est duplum.
Si g alterans. a augmentans alterat. et
augmentat. tantum in tali tpe. no est necie. u
medietas faciat lxx in medietate. Sut in
medietate agat medietas. Et forte accidit
ut no alteret omno. Sut no aget. sicut di
ximus in ponere.

Vlt declaraoe. q omia que dixit de
motore. et moto in loco. sunt uera in
augmento. a alteratoe. a dicit. Et si

hæc de alteratione. 1. Et omia quæ cæ fiunt
de moto, a motibus hæc. 1. Quoniam moto
rio movet illud mobile, p illo spacium in di
midio illius temporis. Aut p simplex illuius spa
cii in illo tpe. Et q; motor movet omnem
motum p illud spacium in dimidio illius tpis.
Et quia motor omnium p suo equali
motu in suo equali motus est res in mo
latitate. Omia similiter accidit in augmento
a alteratione. Et quia naturam vent cum a
dicit. Est n. aliquid quod augetur a aliquid
quod augetur. Et in alium tpe hæc augetur, a hæc
augetur. 1. Et ita è de augmento. sic o tria
latere. Quia est aliquid q; augetur. et cum
motori in loco. Et aliquid quod augetur. et est
finis moto. Et tpis in quo fit motus ille
et quantitas in quo est. deni. d. Et alteratio
similiter. 1. Et quia omnium augmentum
è aliquid terminate potentiae. sili
alteratio a alteratum fuit terminata. Et si ex
cessit potentiae alteratis sup potentiam alterantis est ne
locitas alterationis, a quantitas tpis in quo
est alteratio, sz q; hæc duo sequuntur inter
alteratio a alteratum. Si g. propter fuerit
magna. velocitas est magna. a tpus
brevis. a ex. deni. d. Et in duplo duplum.
1. Et in tpe in quo aliqua pa. fit in altero.
aliquo ab aliquo alterante in duplo ei est
duplum illi passionis. deni. d. Et duplum in
duplo. 1. Et alterato quæ è duplum ad alteran
tem alteratem potest ab aliquo alteran
te. duplum ei est in duplo illius tpis. a è
quæstum p me. Et intendebat declarare. q; est
proportio in alia. deni. d. Si g. alterans et
c. 1. Et si omne alterans a augmentans alte
rat. a augmentat aliq; terminatum. a in tpe ti.
a non augmentat qdlz qdlz. neq; alterat q;
libet q; libet. non sequitur. ei diuisimus al
terans in duas medietates. Vt medieta
moneat illud alteratum in duplo illi tpis. et
ti accidit forte. ut non alteret illud die. Et
hæc dicunt. qui sp medietatis motoris non
excedit p̃m moti. deinde. d. Sic dicamus
in potentia. 1. in granitate ad granitatem a c.

Explicit septimus liber physicorum:-

Aueroys phi sunglris liber 8 foeliciter incip

Tria sunt motus fiunt. a non fit.
et corrumpitur. a corrumpitur in qua
li moveatur die. Hæc motus
nec fiunt generatio. nec corum
pitur. sz sup fiunt. tp erit. et
hæc non fit corruptio. nec fugit
ab entibus. sz est sicut mota omnibus. quæ consti
tuitur p tempus. Omis. n. qui aliquid die
d tempus. dicit motum esse. n. possunt igit
de tribus mutationibus. a quare hæc sz q; sunt genera
et corruptio. si motus non fit. sz diacitur
plus mutationes esse quam quidam
fiunt. a quidam corruptio. dicit motum e
tempus esse. quia n. generatio a corruptio sunt
motus esse. Dicitur non esse unum mu
dum neq; esse. a non eternum. sz hæc fugit a d motu.

Quia prima intentio ei
est pscientia de primo motore. Incepit
pscientiam de motu. Vtrum sit mundus.
aut antiquus. s. sz genus. Et quod est ante
istum statum. aut e necessum hunc statum aut
sp melius. Et ei dixit. Vtrum sit motus. si
intendit motum aliquem pp. si intendit motus
isti existentes in partibus mundi fuerit. postea
nulla pars partis mundi moveatur omnio. Et
vtrum substructura omnes ita. q; nulla pars mundi
moveatur. sunt isti motus existentes in partibus
mundi finiunt simp. a erunt in finitum in hac dispo
sitione. in qua sunt nunc. Ista autem pscientia est
necessaria. Quia sz q; in mundo non est. nisi alterum duo
rum. Aut plures motus succedentes. Aut unus mo
tus continuus. s. motus corporis celestis. Quia g.
vtrum sit possibile in his duobus modis sicut
dicit nunc. Quia aut non sunt de eis. a sui incepti
unus eorum aut alterum. aut incepunt simul. s.
omnes qui sensibiliter continui. a sucedentes. Et
vtrum hæc duo corrumpantur si duo genera dicit
corruptione. cum quia non monebitur omnio. sunt si duo
genera non cessaverunt esse. neq; cessabunt. deni
dicit. Sz est sicut mota. Et inuit p hæc. q; necesse
est in motu non cessare in potentia. nec in finito. Si
necesse est in entibus naturalibus. apparet. n. q; esse
tuto enim naturam. a illud quod è in eis. q. mota
est. motum esse. principium. n. motus de omnibus
motibus est. q. mota. Sed aliquid de rebus unum. a
Et hæc autem pscientia non è tam necessaria in co
gnitione primi motoris. sz in cognitione esse mundi.
Vtrum. s. sit mundus. aut eternus. Necesse est
enim pscientia de hac intentione in motu precedere
pscientiam de illo in mundo. Et quia pscientia
magis nobis prece in pscientia de dispo
sitione mundi in generatione. a corruptione. Notificat
nit illam pscientiam omnem in se pscientia
de mundo. Et hoc est signum. deo. Quia aliquid
quod dicit de mundo. sz non est de motu. et
dicit. Omis. n. ac. 1. Et pscientia pp pre
scientiam de motu mundi in hac pscientia de
dispositione mundi in generatione. a corruptione. Quia
est nobile in pscientia. Omis. n. qui contin
ent de entibus naturalibus. quia motus est. Quia
potest esse aliquis locus in de terra mundi. 1. de na
tura. et sicut quod est in generatione. a corruptione. Quia
ipsum. et si non esset motus esse. s. hoc est pl in generatione. a corruptione. aut
ipse est. Et si est pl. non. deni dicit. sz

dicentes a c. 1. Sz o sidrantes d' mundo lib. 1
omes occidant motum. tñ ita oppinatur d'
gisone. a corrumpte i motu. Sd i mundo toto.
Qui g' ulor dicit plres mundos ee. quor cor
rupcio unus e gnio alterius. a q' hec procedit
i finitum. accidit motum ee. q' sp fuit. a erit.
tenet. d. cam i hec. a dicit. o. am festum est
qm cu oppiati sint. q' corrupto unusquisque
mundor existens est gnio altius. sic est di
spositio i ptibus istius mundi. s. o. corrupto
altius i diuidum est gnio alterius. a quilibet
mundus cor no e ex motu. o. am festum est
cos dice motum eternum fuisse dete. deinde.
dicetes uno mundum unum ee. a no eternum a
c. 1. Et hec intlectum e p se. s. o. qm oppiatur
mundum ee no eternum. a non gnatum. post
nl' mouebatur. a corrupte i hec. que non
mouebatur. necte e ipm oppinari hac oppi
nocem i motu. Et q. hec oppinari i mundo pt
intligi duobus modis. Incepit distinguere
a dicit. d. hec expo quam no dicit e. que
intligitur p mo aspectu. Et hec intlexit alfa
rabius q' dixe i libro suo de entibus transl.
Et hec intlexit auic. a anepcc ysraelus.
o. intento aur i po hui tetatus est delare.
q' anit omnem motum e motus. a anit omnem
transmutacem e transmutacem. Et q' motus
no deficiat sz genus. Vt predicat ex hec ad
delarandum. motum ee primum. a eternum.
qm obtinet oia. aut unum. aut plres. Et i
hac declaratione est difficultas. Et ro in
tendit alfa' i suo libro d' entibus tisl' co
plere sz mones de hec. i quo pscutatur e.
sz quot modos pot ymaginari anit omnem
tisl' ee tisl'. Et quid pt ee ucr d' hec. et
quid no. quia ppe inolupta est p scuta
sua i hec. Ego aute cu hec qd credebam expo
sitor. sl' loci ee istam. tñ eam aliq' tulim i
eidem. s. o. declarato aur e declo dimta.
a sp fui pscutatus d' hac declaratione
quousq' appuit m' intento. qua aur inten
dit p scutari. Et inuenit secundum suos co
ucientes sibi ad inuicem sz illam intentionem.
no sz p'am expositionem. que uidetur i p'mo
aspectu. sz aut intendit hic delare. Vt
primum motus obtinens mundum. aut p'mum
motus si sint plres uno. si sint fci de no
no absq. ita. q' anit illos no sint motus
motus oio. sta q' motus pp hec sit nomen
sz genus. sicut omia incepunt mouei post
q' nl' mouebatur. sicut primus motus
qui obtinet oia exis i p'mo moto. aut m
primus mot. si sint plures uno motu. sit
eternum. qui nuquam cessant. neq cessabit
sz est sic dicit qm uta cor. que obtinuit
pp nam. Et inducit ipse delonem d' diffinitione
motus predicti ad declarandum tlem motum
ee. No q. induxit diffinitionem mot' ad declara
dum. q' anit omnem motum e motus. sic cre
didit alfa'. a alii. pscutato. n. quam h' in
tendit. est ulis toti mundo. Et n est uer sz
oppionem aur. Vt anit motum obtinere totum
sit motus. aut anit transmutacem. que e i p'a
transmutate. sit transmutato. Fla g' sint existi
mato illor. sed. n. est pticulare. a e uerum

d motibus pticularibus. quos obtinet motus
ulis sz q' hec sequitur motum ulem. No q. hec
existit in eis p'mo a cele. a ni hec ap ipm
ipsule est. Vt apparebit post. No g' ponet eter
nam obtinere existere i istis motibus p accis. Si
gnum ad eternam obtinere existere ipo p mo
aut ps. cum hec q' mundum declaratum est s' de
eis. s. eos ee tlere p accis. Et hec manifestum
est. et p declarabitur magis.

Si g' pole est i aliqua hora mouen. i
necte e hec accidere duobus motibus. sicut
sic dicit amax. qm dicit. o. oia fue
rint isimul. a quescencia tpe i finito. Et qd
intlia fecit i eis motum. a distinxit ea. sicut
sic dicit empd. o. quiq mouetur. a quiq
quescit. o. mouetur. n. qm amicicia d' plu
ribus fecit unum. aut qm lis fecit d' uno plu
ra. a quescit i tpibus. que sunt iter. s. cum di
cit. s in aut q' unum inatum est omni ex pli
bus. a q' opletum e unum. rarificatum ex co
pla. sz hec motum gnantur. Et sic no cit eas
etium. s. o uno. q' hec duo. i. s. o uno. q' hec duo
transmutatur.

Qua na dionis fuit duos modos i hec
q' posuit. q' motus sz totum d' fie ab
entibus. quos modos antiqui dicebant
s. sicut q' mundus fit ex rebus q escentibus tpe
finito. s. no transmutatis. Et q' post corrup
tum tli mo. o. omia erunt q escencia tpe in
finito. Vt amax oppinabatur. sicut q' ence
i aliqua ho quescant. a i aliq mouentur.
Vt urdebat empd. Induxit sm modum utrusq
istor. et tacuit opione plonis d' mundo. q'
dicit mundum gnatum ee. sz no corrupti. o.
no dixit. q' oia erant quescencia ante gnem
mundi. Sz q' mouebatur mod i ordinto. Et
d'us induxit ipm ad ordinem. Sd ipse dixe. Et
hec qd naturant d' amax. qui dicebat. q' oia
erant isimul. Et intendit p oia. cor. o. simulia.
que oppinabatur ee ella mundi. Et intendit p
hec q' dixit. erant isimul. o. erant latencia i mu
xto tpe ifinito. Oppinabatur. n. qia isimul
existere i illo mixto tpe ifinito. a q' p' incept
inte qui e d'us ap ipm distinguere ea ex mixto.
a exhere d' latitate i actum. Et tan dixe ea i
p'ysic libri. Empd no gnat mundum ex. 8.
ellis. que het p rebus malibus. Nec a' agen
tes sunt ipm duce ad ogganum hec ella. et
facte ea inuicem amicicia. sicut ad segregandum lis.
o. mundo g' corrupitur. qui ella adunantur p
amicicia. Et gnatur. qm mlitudo fit lis p
lite. ptes no mundi o pite gnantur apud
ipm a ut ni uidetur ex amicicia. a corrumpu
tur ex lite. Et sili ptes existentes i mundo
segganate a distincte segganantur p lite. Et no
ut ni uidetur. q. i spera celesti no sunt partes
diuerse. no est i ca lis. ap ipm. Et oppinatur ap
ipm ex amicicia. a ellis. et hec ipa p d. Et
hec qd nauant d' empd. o. qm mouebatur
intendit. s. ella. a intendit p quietem tpis. i
quo mundo e corrupte. Et p motum tpis. i quo
mundus e gnatus. a ens. deinde. d. o. ponetur a'
quiq amicicia a c. 1. sicut corrupti aut ge
neratio mundi. deinde. d. Et quescere in tpib.
que sunt iter media. Et intendit p unam q ete

Verum. Arg. queritur de motu 1m gns an de p'mo motu

lxx. qd est post corrupcōem mundi. p sa nō
pōt iterari p gnōnem mundi. Sz q mūdi
ap sinu ē motus. remanz ipm nō iteri
dze p quietem i hac dispōe. n corrūpōz mo
tus uniuersalis. quo ē gnatō totius mun
di. Et cum ipsum ex pio cum pēd. i gnōne et
corrupcōe mundi. Innuit ūcba ca q dixe. Stabit
ly. sz aut q ē. 1. sz aut q mūdus gnatus. et
corrupitur qm. motus nō est eternus. ē itm
fiat quies. Sm uō q lxx duo simp sunt sibi. motus est eternus. Et nozant ipm cir
culare. Qz ptes mundi qm dissoluūtur qm
ligātur. Ex quo sequitur. tres lxx duas q̄etes.
Quietē p̄ aggregatōem. q quietē p̄ segregaē.

Et oz nos gzant d lxx.
quousq̄ sciam. quo est. lxx. n. ai tm
est utile mūc sciendo aliquid i scia
natuzali tm. sz ē prest i ma i ducēte ad q
gzatōem d primo principio.

Et oportz nos gzare i motu d lxx psci
tatōe. lxx. n. psciuitatō nō tm est u
tilis i scia natūli tm. sz i scia dina.
Et lxx intendit/ca dicit. In ma. i. in arte. Di
uinus. n. accipit p̄ma p̄ncipia mouēcia
ē a natūli. et nll'az lēt maz ad dzandū ē
p̄mus motozem. nō accipiat ipm p ostensi a
nāli. Et q existimant auic. q dīnus d'ter
mināre p̄mum p̄ncipium ē/ est falsum. Et uera
ens/ quā fecit ipm i ueisse cā. qua nfus ē
i suo libō. Et simili algazel sequēs ipm. ē
ma terminus. q nō ē dzātuā aliq mō. Nos
aut scimus d lxx tēatum singlariz. Et q
voluit accipe q̄ces accētes i ca. Vnde at lxx
ex libro algazelis. Pluēs. n. q̄ idicat nl
otia alios nēcesse sunt.

Incipiamus g. ex pcedētis. i quib p
diximus distinctōem i artib. Et nos
incipiemus i rebus determinatis pri i re
bus naturalib. Dicamus g. q motus ē actus
et. qd inatum ē mouēi. Et sine lxx diffinitōe
omēs lxies accēt. Qz nō ē necēe mouēi. n
illō. qd inatum ē mouēi unoquoq; motum.
qd pōt mouēi. Et lxx ē necēe unumquemque
motum. Vgi. Qz nō alētum. h qd inatum est
alterum. Nec tēstfeatum/ n illō. qd inatum est
trāsferi i loco. Necēe est g. ut res inata obu
n mit/ q obuiatum. et obuiē mit/ q obuiāt.

Incipiamus g. p o a rebus
quē mos ē. in determinatis i uniuersali ar
cum. que sunt qi p̄ncipia eaz. Et in
piamus ex istis i hac scia/ a rebus. quar dif
finitōes delāmur ex rebus naturalib. Et incipit
ad lxx pnē p̄ez notan. a est. Omne/ qd ē/ p̄q
est nō finit. necēe est. ipm finisse aut in p.
et q motus gnatus ē tlis. s. Qz omne/ q mo
netur/ p̄qua nō mouebat. necēe ē/ ut aut
ēet pole. ut mouētur. Et induxit/ ad hoc ēe
tificandum/ duos mōs. Quor unus ē ex lxx
qd est delātum de diffinitōe mot. Et p̄ q
ex iductōe. a dixit. Dicamus g. q motum
et e. i. dicam g. q cum declaratum est i. 2.
istius libri. Qz altera diffinitōum mot est
entelechia moti sz q ē motum. i. Entele
chia ei. qd inatum mouēri. necēe ē. ut res
sint aut motum/ i unoquoq; gnē motum.

Et cū res mobiles finiūt aut motum. tūc
p̄ō ad motum est aut motum. Et i tlligēdū
est ex lxx. q motum ē p̄us motum ē du
obus mōis. Quor unus ē. Vt motum i q
ē pōt sit alterum spū a sic moti. i quo ē ipm
motus. Secō est. Vt id mobile/ i quo ē pōt
ad motum. sit motum i actu. s. q motum i
pō sit res mō cum moto i actu. p̄mus aut
motus inuenitur i duob. s. i motu gnōis.
a corrūptōis. et i motib tēsl'oris. que est
corpōz simplicium. optus uō/ ē gnio est fi
nis/ a q plenētur. est illo/ ex quo ē gnio.
Et sili ē d corrūptōe. Sbm uō motus trans
latōis/ i quo ē pō p̄ceēdēs. lēt motum i tpe.
ē corpus. ex quo est gnio illi. X. gi. q qm
ignis gnatur sz totum. stati lēt ubi. qd est
supius sz totum. Et dū gnatur ps singla
tatum lēt singlam pte illi V. potēcia g.
ista motum nō est mlto. qd est ignis i ac
tu. sz i slo. ex quo gnatur ignis. X. gi. li
gnis obuiato. aut oleo inflamato. Et lxx igno
rant ioles grammatice. a existimant. q q ne
dam pō ineisum cum illo. ad qd est pō. Et decē
pit alios i lxx. q putant illam pōm ē quie
tam cum forma ignis. que est i actu p pōm. q
ē quieta cū ea. qm uolatum ab aliquo. qm
gre. ne moueatur sup ius. Et illa pōm est a
ma a nāli. cū sit uolenta. statim aut ipole
est. ut sit quieta cum form ignis. s. pō/ que ē
i igne ad motum sup ius. Et si lxx ēet. tūc
duo gna ēent i eodem slo. a i eodem tpe. s. pō
motus. a mot insimul. qd est i pole. a h ma
nifestum est. Et ex hē diffinitōe motus cum bm
ipole ē/ gnōem ē ex nō ē puro. Gnio. n. est
mot. et est necēum/ res motam ē ad ē mot.
Et nō ipole est. aliq ens gnatum a moto. qd
est i pō ens tm. V. gi. a p̄ma mā. sz q pōt i
tlli/ mda a form. neqz ut gnētur ex nō ē.
Et ā ar lxx res ex sig de hmōi. s. mons. lxx
gnatum ex lxx. V. gi. album fi ex ingro. Et uli
o tratum ex gio. sllan. n. allevieti fi ingredi
nez ipole est/ sut ipm calorē frig. Illud est
g. q pole est trasmutati i slo generati. est id
ex quo ē gnio. a illo est sbm o tratum. Et cū ita
sit. a nō esse ē unum gnior. i pole ē ens natu
ra mutati i ē. g. i pole ē aliqd gnatum ex co. n
p accēs. sed dz. q dies fit ex nocte. i. post re
cessum noctis. Et frigidum ex calē. i. p calo
rem. Est g. nēcēo aliquid ex quo ad ni gnatum.
nō ē. ex quo fit gnio ēeli. Et lxx notum ut p se.
Et antiqui omēs qui ānt i lxx. Democrit
aut sata cum lēnt p pol. aliqd gnatum ex nī
chilo. a negant hx p̄cipium. Et cū ēsum eo
rum fiunt lxx. qd sentitur. Qz multa o p̄ sensibilia
ut su gnantur ex rebus i p̄ceptibilibus ut su. s.
gi. aer ex igne. Et sic ymaginatur primo
aspectu. pole ē/ aliquid generati ex nichilo.
Vulgus. n. nō intendit de nō ē. nisi quod q
nē comprenditur ut su. Et sic accipit ē as
sil'atam res/ loco nere res. a existimat i pole
ē pole. Et mtitur ad o firmandum h/ ex lxx.
q mos ē dicē. Qz sbm ē necēum agenti sb
ex quo fit gnatō. est diminutō agentis. n
Et omia ista sunt existimantes uulgares
ul de sufficiēs sz cum. sz quē nutrientes hoies

i eis. nō sūt ſ mōes ſufficiētes. Agere. n. et
nō poſſe agē i pole nō dr cē diminutō agen
tis ne. Sz dicere ipm facere aliqd i pole. et q
pri ſe facere eſt decepto. Et cū declaratum ē
hoc fundamētum. dicamus. Et qz hoc qd q
nitebatur declarare. ſ. q' pō motus eſt pr
tē motu. ē manifeſtū ſine diffinitōe mot.
dicit. Et ſine hac diffinitōe ac. i. Et ſm dif
finitōem motus alia ac idonea. q' nō monetur
in illo. qd ait q' monetur. Cū pole mon.
Qm ſi in cēt pole moneri. nō monetur. Vgtz
ac nō alteratur. in illo. qd erit pole alterari.
Et ſili nō monetur. in id qd ait cū poſſit
moneri i loco. Et intelligendum eſt d hac iten
tōe duos mōes pcē. ſ. Quē incipit i ipo mo
to. a qne incipit i nra mota. dem. d. Nec
ceſſarium eſt g' a c. i. Necēm eſt g' ut pō ad
illo qd gnatur. exiſtit i eo ait ipm gen
tum. Vgr: ac illo qd obuiatur. a fit ignis. m
natum erat obuia ant. q' obuiatur. i. Et id
pō nō tm pcedit paſſionem existēs i paſſiuo
ſz tps. Sz a pcedit ſz tpus mutatus i agē
te. Qd. n. combinat in natu ē ait obuiat. Et
tō omne agens. qd pōt agē quiq. a quiq nō.
necēo inuenitur pō quiq. quiq nō. Et omia
ista fiūt necēa. a uera. Et hoc qd dicit laque
tes nūc legis. ſ inuolutes. qd pole eſt pnci
pe actem nouam. ſ. ab agente antiquo. p
q' nō fiūt tpe i fimto absq illo. q' illic fit ei
q' fecit illud agens agē m aliqua hō. magn
qua i aliqua. eſt ſermo ſophyſticus. a dec
ptōis. Dico ſ hāc expoſitōem. intellexit alfa.
a alu hoc capitlm ſz q' idonat diffinitōem
motus ad declandum pōm cē ait actum. Et
hoc nō ē pp'um motu ſz q' eſt mot. Sz eſt p
prium nomo fō. ſz q' eſt nomen fōis. ſ. vt pō
a poſſe moueri pcedit ipm ſz tps. Sm ait
noſtram expōem idonēit diffinitōem motus ad
declarandum. q' motus eſt i moto. Qm cum
dicim ſit i diffinitōe motus. q' ē entelechia
moti. necē eſt. ut ſit i moto. Omis. n. per
fectō necē ē ut ſit i re. que pficitur. Et ſi
hoc innimus alex i ſuo libō de pnciplis mu
dānē diffinitōem motus ad declarandum moti
cē eternum. Et hoc qd dicit ſm hāc diffinitōe
et c. hoc dcapit loices i hoc. Et exiſtimauerunt
ipm intendere declārē pōm cē ait actum in
tē. Et ipe intendēbat dicē. a nō dr moueri
nisi illud. cui nā eſt motus. ſ. corp' mole
q' nō inenitur in immobili.

Iſta g' necē eſt. aut ut ſint talia
nisi in aliqua hora. absque eo. qd o
talia erant. Aut ut ſint talia eter
ne in aliqua hora.

Iſta g' ſſibilia necē eſt. aut ut nō
ſint ſicut uncētur. ſ. q' quedam ſp
monētur. aut quedam ſp quieſcunt.
aut ſimp ſucedūt. Sz hec dic i aliqua hō.
ſ. motus a quies absq eo q' ait illa cēnt ſ
diſpōns. ſz oia erāt quieſcēta. dem incipit
ab aliquo moueri ſz q' nō ſenauitur. Et ai
dicit. q' hoc eſt quēdm. pō incipit declarare
ipm. dico q' ſ ē expō ueta. dicit. Et qz iam
appuit pma mota cē. aut pmum motū. qd
eſt cā i motib corp. que mouētur. quiq ex
iſtis rebus. que ſūt h. et quieſcāt quiq. i
Et nūquō appet. q' ista mota quieſcunt
ſ aliqua pte. ſ. corpora cēl. Et fundum
eſt. vnde ſūt iste motus i aliqua
pte. ſ. ipa cē pmo mota. aut p ſimo mo
diſpōnis. ſ. mota eterna. Dicit hoc qd decla
natum ē i pnapio ſeptimi. q' hoc eſt. corp'
mouēs corpus i finito. Et nō necē ē mi
dum hē pmum motum. aut pnum mota. Et ſi
nō. inenietur in aliquo i finito. ſed. a
inciretur motum infinitum p transire i tē
finito ſpacium finitum. Vt declaratum ē
in pnapio ſeptimi.

Omē g' mū qd q' mobilium nō moueri
mū poſtqm i ſua pō ut moueri.
necē eſt. ut ait tūſmutari. dicta
ſimili alia tūſmutō. a motus fiūt
pole moueri. aut mouētur.

Omē hoc qd manifeſtum. q' omē motū a
omē mouēs necē eſt. ut ait q' ine
natum mouē. a moueri i actu. vt m
nematum mouē. aut mouēi i pō. Et poſne
mum. q' illa pō. aut p ſe ē nomen. necē eſt q'
ante pmum motum. quē poſnimus pmū. ē ali
motus. p quē fiūt poſſe pōtes motū pri
mū. q fiūt potius pmus. poſſe. n. qd pce
dit motum ſi' d nouū. necē ſequitur mot.
Sz tū poſimus ipm pmum. a hoc eſt inconue
ens. Et ſic accidit i transmutōe. p quā fiūt
poſſe. ſi poſuimus ipm ē primum. ſ. Qm
ſequitur. ut pō ad ipm. predat ipm ſz tps. et
q' illa potentia ſit fta ex tūſmutatōe. Et q' q
appet ex hoc ſmōe. eſt. q' necē eſt. Qz ait il
lum motum. quē poimus pmū. ē ali motus.
Sz nō ſequitur ex hoc. ut ſecūdo mot' ſucce
dat antecēdēti ſcilicet. Sz ſequitur. ut ſequitur ipm
interpolatum. ſ. Qz inter illos ſit tpe quietis. i
quo inceiatur poſſe. Cui adicimus. q' pole
nō exit i actum. n paliquid i actu. ſ. p mo
tores. necē ē illos mōs cē. ſ. ſucedentes.
ſ. Qz nullum tpe ſit ex motum. a ſicēt ifinite
multitudinis. ex motor. n. mouet ipm i tē. in quo
mouet. a nō. mūt. Alii ſi qz ait nō lēdat diſ
poſitōem. qua pole eāt ei ipm mouē. Et ai
pfēa erat i eo ipa diſpō. tūc incipit mouē.
Et illa diſpō aut eſt in ipo motore. aut in
moto. aut in utoq. Et eſt. aut qz motor
nō fiūt. a poſt fiūt. Aut qz fiūt. ſ dimum
cbatur ab eo diſpō. p qua mouet. Et hoc ē.
aut p aliquam diſpōem in eo. Aut pp diſpōem
ex moto. Aut ſicut diſtacia. a ipedimēti.
Et iſte tres diſpōes. forte dīficiunt plēs q
cas. Aut ima i moto. Et hoc eſt cā. q' motō
nō moueat. g' necē eſt. ut ipm mouere
incipiat motum poſt. ſ. Qz pnapium ſm q
mouē ſit ſimo motōis. aut ordinis ipm.
Et mouē ſibi pedens. aut fiūt i moto. a
aut i motore. aut i extrinſeco. ſ. Aut gnō in
alio corp. aut i utoq. aut appinquato i lo
co. aut ueſtius ipedimēti. g' necē eſt. q'
aut tūſmutōem ſit tūſ. Aut tūſmutā nō
ottima. p quam tūſmutum fiūt pole. ut tūſ
mutet. Aut tūſmutō ottima cui ei. p qui
tāſmutās fiūt tūſmutum tāſmutās. et
poſtq fiūt i poſſe. Et forte tacuit hinc

modum. Et ex omnibus. quod p̄ fouet. Et c̄.
Et aliquis dicat. q̄ posse quod precedit p̄ mo
motus. Est antiquus s̄. q̄ ponit ipsum mani
festum nihil. p̄ hoc non fuit i aliquid loco.
Et forte tacuit ipse. Et non intelexit eo in hac
declaratione.

Et si i pretio huiusmodi fuisset talis dispo
sitionis. si non fuit motus appetitus ex
ipso sermone. si fuit certus ipse non
esset motus. Et ex manifesto. et sequitur in eo
magis probabilius. qui quis bi investigane
rit. cum si illa quae in ita fuit mouetur. et
illa quae in ita fuit mouere fit. Et quia est p̄
primus motor. a est p̄ motis. a quia non est nisi
q̄. si quies. nec est. nisi hic dispositus ante
illum fit tempus minuto. omnes ergo aliquid habent
cum. Nam quies est primus motus. p̄ quia
necesse est. Vt ante p̄ tempus fit tempus fere.

Quia hoc quod possunt i hac questione.
Qui fundamentum sup quod fuit. aut est
verum. et hoc est. q̄ si est p̄ primus motus.
et p̄ primum motum. a p̄ primum mouens. Vgi. omnis
motus celestis p̄ mouens. a illud quod mouetur hoc
motum. et illud quod mouet motum. Vt declaratum
est i. viij. et. 3. f. q̄ ante motum non est motus
celi. Incepit perscutari vtrum motus q̄ est
hui dispositionis. possit esse p̄ primus sz tps. a f̄ m
ñam. aut non. possit esse nisi sz nam tm. f. Et sp
fuit. a est. Deinde possunt perscutari si ita de
hoc i rebus motus. a dicit. Et illud quod mouetur
per motum tpalis. si sit hic motus tpalis hic dispo
nens. Necesse est. aut sit generatum. Aut eternum. f.
Et sup fuit. a est. Sz motus ei p̄ mi fuit tpa
lis. si ḡ fuit generatum. tunc ante p̄ primum motum
tpalem fuit alius motus. Et sic ille motus
qui fuit prius p̄ primus non tpe. nec nam. Et motus
est ante q̄ est motus. non est p̄ primus. f. Nec sz
tps. nisi sz nam. Et si motus fuit eternus. et
p̄ mi motus quo mouetur. fuit p̄ primus motus
in tpe. f. Et mouetur p̄ quietem infinitum. Nec
esse est. q̄ ei motus fuit eternus. a motus f.
Et nulla ei est ages. q̄ illud motum est quiescere
i aliqua hora. a motui i alia. Necesse est ut non quie
scat. a non moueatur. ergo antea hoc fit propter
ad motum. a ad p̄ mutatum motus. Quia p̄ necesse
est illic esse cum agentem movere. q̄ moueat
p̄ q̄ non movebit. Et ut motum ut moueatur.
postq̄ non movebatur. aut cum facientem mutatio
q̄. Et est ei. aut p̄ esse ablatum. ab p̄ esse ab sede
dam. Et quicquid fuit necesse est. Vt ante illum
motum positum p̄ mum fit alius motus. Et sic non
est p̄ primus. sicut fuit positus. Nec sz tps. m
sz natura. ḡ necesse est. ut sit hic motus p̄ri
mus nisi quia sp fuit. Et motum tale a motum
talis si non fuerit hic motum. aq̄ non sit hic p̄ primus
motus aliquis mo. quod est impossibile. Et illi declarabitur.
q̄ sup ante. Et non est hic expositio sz ubi
ante. non est utile. Ymo ista expositio est. quia
non potest esse verum. Et non videtur aliquis dicit. q̄ pri
mus motus tpalis est motus gramis. quia
cum gramis non est motus sz finis motus. Et impossibile
est. q̄ sit p̄ primus. aut sz tps. aut sz nam. Nec mo
tus cuius finis est gra. est possibile ut sit p̄ primus.
Nam iste motus est motus alterius. a p̄ primus vero
est eternus. Et est declaratum i octavo vi. q̄ impossibile est.

q̄ motus eternus sit in circulis.

Et quedam movet finite. a quedam mo
uent duos motus similes. Vgi. quia ig
calefacit. a non infrigidat. a ḡ existit
tum duos calores. Et ita a illic aliquis silis.
frigidum. n. quia calefacit. quia resistit q̄
quo. Sic semper accidit. quia utitur sua scia.
p̄ esse. Sz non omnia quae possunt agere. aut pati.
aut movere. aut moveri. necessario possunt hoc. Sz
qui fuerunt talis dispositionis. aut quia fuerunt mani
feste si adunata ita q̄ quia fuerunt manifestes si hoc movebit. a hoc movebitur. et hoc
impossibile est moveri.

Quam possunt. q̄ ei quietis est alia a ei
motus. a q̄ cum fuerit positum aliquod
motum positum non movebatur. q̄ necesse
est q̄ auferatur ei quietis. a q̄ ablatio illi est
tempus minuto. aut sequies tempus minutorum. Et est manifestum
hoc est aliquid. quae facit duo similia.
ita i eis movere ab hoc quod accidit ei alii mo
tus. a fuit a non alia. Incepit delere hoc. a dissol
vere quem acceptum i eo. a dixit. Et quedam mo
uet ac. 1. Et ita q̄ quedam movet motu finito
tm. f. mo duo motui diuo. Et quam mo
uet duobus similes. f. i hoc diuersis. Illa autem
quae movet mo mo tm. a non sunt pro ad con
trarium. fuit illa. quae movet p minutes similes
ei eis. Vgi. ignis calefacit tm. a non infrigidat
f. celitus. Et nix quae infrigidat. a non ca
lefacit. Illa autem quae sunt pro ad utrumque
diuo. sunt minutes. a sic consuetudinem. Et hoc
intendebat. ei dixit. Virtutes autem ac. 1. Virtu
tes autem similes non tantum hoc posse ad utrumque
diuum. Et intendit p hac dicta existentia oc
di ab omnibus. aut a pluribus. Et q̄ virtutes si
les agit altius diuo. a quia non p actis. dixit.
Sz ita ac. 1. Sz i minutis similibus est aliquis silis ei
quod incitum similibus hoc. f. q̄ agit utrumque diuum.
Et alterum actio est minutum similum p se. a reliqui
p actis. Et i minutis a similibus unus actus. oti
fuit celi. Et ei notandum q̄ minutes similes sunt
a hoc. dedit esse plus. a dixit. frigidum. n. a ca. 1.
Et intendit p hoc quod dicit. resistitur hoc q̄ calor e
xistens i re resistit de extrinseco i intrinseco p
frigus. Ex quo accidit. q̄ illud ens calefacit
non actio. Et hoc intendit ei dicit. Quaquo. q
Et q̄ iste motus fit minutis. f. quia est p
actis fit ex utilibus similibus. sic fit ex minu
tis similibus. Notificant hoc a dicit. Et quia ad
facies ac. 1. Et frigidum calefacit p actis est
silis prae artificio. qui cognoscit diuum non. Et iste
est qui utitur scia sua puerse. f. Quia utitur
scia sua non diuo. a. quo delet uti. Et forte si
dicat sz illud. quod intendebat declare de impossibile
quod tangit principia sua finsse quia scientia
i finito p altius duo. sunt ad declinandum. q̄
si fuit positum. q̄ omnia erant quiescentia. dei
de incipiunt moueri. q̄ non sequitur i omnibus si.
Vt. f. ei motus sit alia a ei quietis. a ei q
motus illi sit alia a ei quietis ei. Sic seque
batur i infinito finitum. Existitur. n. q̄ hoc
non tangit nisi i motibus. quae agit altera duo
ad quos diuum tm. In minutis autem quae
agit duo diu similes non tangit. ut ei quietis
sit ei motus. Cum illud quod agit quietem i

England

istis mutuab/ est illo. qd agit motu. Sz cõ
tingit hoc i quib/dam. cum 1e qm potest huic se
monez. nõ possit poni oia d gnie institutu. qe
agũt ḋia. Et s hoc deest vni ad hoc qd
dicẽdo sz omia que possunt ac. 1. Et ponen
hnc s mouẽ a dam/ hanc rem ñ pot dicẽ hi
i omib/ rebz. Cũ plẽo rerũ nõ sint rõales.
Sz plẽo rez/ que mouet/ a mouetur. nõ re
pũnt mouẽ. a mouẽ. nisi cũ fiunt i alia
dispõe. ex extrinseco. Et repũtur quescere.
cum fiunt ex extrinseco i ḋio illi dispõis. i qa
erat. i qua mouebatur. a mouebant. Et h
intendebat cũ dxẽ. Sz cum fiunt tlis dispõis
a c. 1. Sz res nãles/ ea/ que inata sunt mo re.
et mouẽ. postq nõ erat. nõ mouet. aut q
mouetur. nisi qz aut diminuebat ex eis di
spõ. p qua mouz hoc. a hoc mouet. aut qz di
scedit a se ab imice. aut qz ẽ h aliq ipedimtu.
Cum g ut trq eorz fuit in dispõe. qua hoc q
mouet. a hoc mouetur. a fuerit ppiquus
unus aliq. a nõ fuit h ipedimtu. tunc necte
est. vt hoc moueat. a hoc moueat. Sz ad hoc
manet eadez qd. pot. n. quis dicẽ. qz pmu
motor tci est ex hentib/ mutuis rõales. Et
cum hentia mutuis rõales incipiũt mouere
p quietez. a quescẽ p motu absq eo/ q deficiat
dispõ. p qua hoc mouet. a hoc mouetur.
Et absq eo/ q deficiat appiquato i tpe qetis.
Et sic totu est quescens p quietẽ istius
motoris. Et cũ cepit totu mouẽ. a erit
omia mouẽtia. a mota ex extrinseco reduce
ta ad tlem motorẽ. s m g hac expez fo
te dimuit dissolutez istius qdis usq p
cum apte dicet hac qen. Et sz hac expẽm
est intelligẽdum. Sz nõ ois hoc. qd intelli d
pticu negatiua. Et p hoc/ qd dicat. Sz cum
fiunt tlis dispõis. q itẽ de pticu affirma
tiua. Sa aut expõ ẽ. vt intelligat ex hoc dicẽ.
Sz nõ omia. hoc qd intelligitur d uli negati
ua. Et qsi. d. q nõ omia possunt mouẽ/ p q
nõ mouent absq eo q illẽ fit cã fcã. que
fit cã. si aliquo eorz/ que inata sunt mouẽ.
a fuerit mouens i actu. Et eorz/ que inata
sunt mou. a. fuit motu i actu. Et sz hoc
s mo ei ẽ. ulis i omib/ mutuis motum.
s. rõabilib/ a. nõrabilib/. Et hoc manifestũ
est. Cum a rõales nõ quescat qnq. a mo
nẽtur qnq p ñ pp remouentez transmu
tationũ fiat i eis ex extrinseco. aut i alia. v.
aut i eis ipsis. ex ifestiu sicẽ. q. plixe hoc
d hoc. p est. Cum. n. alia mouẽtur p q
mouebatur. necte est. q i eis fit. aut appe
titus/ q nõ erat. aut cupiscentia. Et alia
cupiscentia/ aut appetitus nõ fuit n p
tinsmutez secundẽtem ab aliquo ente extra
aliq. Et hoc est. qũ illo ens q fecit aliq
passiõez i corpore ei. ex q fit cupiscentia. q
nõ erat ante. aut appetitus. Et ex hac q pre
hensione illi entis. aut ex passione sue com
prehensionis. ab eo/ accidit ymaginatio. a sci.
a appetitus. qui ante nõ erat. Et cupiscen
cia motus. q aut nõ erat. Sz a posuerim
ipsu i omib/ suis dispõib/ existib/ a i ipso. a ex
trinsecus i dispõe quietis/ nec cũ ipso in dispõ
motus. tunc necte est. q nõ sit digni mo

tõe i alia hõ. quia quiescẽ. Et sic aliq nõ q e
scet/ neq mouebit. aut quescet/ a moue
tur simul. qd est ipossibile. a ñ cum pportõ u
nus/ qd hoc pot pm agẽdi duo ḋia ad ḋia.
fiũt enez. nõ faciet altu illoz. Et tõ cum
sint ipossibile i tlib/ istis mutuib/ eandez pportõ
ẽ iterẽ duas actões ḋias. sed ipossibile est. ũ ex
ambo. Ñ gr. ut aliq ẽet exẽ motu. a quietẽ.
Et qd dicit loquentes/ nec legis ḋpendẽ no
lũtatez d actõe entis nom i aliqua hora.
ta q illud ens fiat ap pnaez ullius hore ab
sqz eo/ q fiat illic tiasmutõ. ẽ s mo nõ intelli
gi. Volũtas. n. cum fiat ad inciendum aliq
ens i alia hora. necte ẽ. ut i nolẽte/ fiat i illa
hõa cupiscencia i agẽte. que nõ erat ignẽ
i agente. que nõ erat ante. Et ita ẽ cã ppinq
ad agendum i illa hõa. a nõ ante. Et cã illi
cupiscentie est pina tpis. que nõ ante erat.
est tiasmutõ necẽõ. alii sequẽ/ tãsmutõem.
Cõcupiscentia g fci p pnam tpis ẽ tãsmutio
ante tãsmutatez. Ante g transmutõez/ posi
tam pa/ ẽ alia tãsmutio. Et nõ pot hõ sam
fugẽ hac fide existũtẽ pueicie.

Si g nõ fiunt sinp mota. manifestum
est. q nõ erat illius dispõis. i qua q
potẽrit hoc mouere. a hoc mouetur. s m
altez cor tãsmutu. Necte ẽ. n. hoc sequi in
cas. que sunt i ca ad aliquid. Ñ gr. q si hoc nõ
fiunt duplũ isti. a est nõ. necte ẽ. transmutẽ
ẽ. Et si nõ i utrq/ i altero. Quap necte est.
ut pa tãsmutez/ precedat tãsmutio.

Si g nõ fuerit encia pteita. que sp mo
nebantur. si i alio tpe fiunt qescẽtia.
aut finito. aut infinito. ora manifestũ ẽ
q i tpe illi quietis nõ erat i dispõe. i qua pole
erat. ut motor mouet. a motus mouetur. Et
cum ita sit. a postea uenerit ad dispez. i qa
motor mouet i actu. a motus mouet i actu.
ora manifestũ ẽ. q illo ipedimtu iam ablatum
est. Ex quo necte est. q altu cor/ aut utrũq
tãsmutẽ. Et hoc iten. cũ dixit. Sz tiasmu
tatu altez. Et cũ posuit. q necte est i moto
re/ a i moto/ cũ fiunt mũta. ex dispõe. i qua
nõ fuit motus ad dispez. i qua ẽ motus. vt
illi motoi. aut moto/ accidat tãsmutio. aut
utrq. aut p accisio. aut ẽeli. Incepit declara
re hoc. a dixit. Necte est. n. et c. 1. Et hoc q
necte est. qz motor/ a motus fuit i ca ad ali
quid. Et cum alio tpe/ hoc mouet. a hoc nõ mo
nẽtur. et post/ hoc mouez. a illo mouerẽtur
ora manifestũ ẽ. q itue illa/ fcã fuit rlo. qe nõ
fuit ante. Et ma manifestũ ẽ. q omis rlo seq
tur tãsmutez. g necte ẽ. ut ante tãsmuta
tez poitaz sit aliqua tãsmutio poita i motẽ.
aut i moto. aũ i utrq. aut ex extrinseco. Ñ gr.
q sit illic aliq ipedimtu. qd auferẽtur p. 1
Et hoc iten. cum dixit. Necte est g. ut sit tia
mutatio a c. Demo. d. Quap necte est. ut q
ante pa tãsmutez precedat tãsmutio. Et
hoc dra quaz idixit. est ulis i omi motẽ.
sui i mutate rõali. sui nõrali. Et hoc iduxit
nos ad expõenda uerba eius. sicẽ po exposu
imus. Et oportet nos pscrutari illi loc. quid in
tendit per hoc simoẽ. vtrum intendit p hoc
simoez. q motus sz nũm sp fiunt. aut iteno

nõ

hoc cē motuz eternuz/ unū ī ipe. Est. n. m
hoc/ aliqua difficultas. Qm̄ si iterum tē
clārē. q' motus nō deficat sz genus/ i aliq
qua hō. Explicatur/ q' ī pole est ī pīm otinuū
sz genus/ sz quiecū q motū finē posit'. Et
sūt positōes ī pole. et possibiles quedaz. Et hoc/
qō est pole. ē illud. qō necēo sequē ex ipsi
positōib'. quae possint h'. s. pōm pcedē actiz.
sz tpus. Et sz hoc ēt illō. qō iterum d' hoc
ī tentōe diuinuz. Et ut mdum/ alfarab' ī
suo d entib' ciuil mūitoib'/ uti mūdo modo.
ī quib' pole est motuz pcedē motuz aliud.
Et hoc ī motōe. a moto. ḋiuō ēclipsaīse. qui
pol'. q quis ī pol'. Et qō pol' ē necēium. sz dif
finitōez motus. Et sz hoc ēt opus alfa
qī oplectuz ad illud. qō declārat ayz h'. hoc
ayz. fecēt illud nōe. qō fecit alfarabius ī
so libro d gnōne. Jn pmo. n. libō declara
uit. quō ē pole. ōez motuz pcedē motuz. Et
quō est impole. Et sic s'mo ē ī hoc libō ē di
minut. a oplebitur post. Aut dicam'. q' ayz
nō iterum p hāc declaratōez declarat. q' ī pole
ē minoz ēt ī alia hora ex unū motuz. Sz d'
clarat. q' ī pole est. ut sit ex motuz sz gen.
Et quō iucundum/ cum motuz pcedē motū
est alia qō. Et sz hoc mōtum ayz. Sicē s'mo
ny dicēciuz/ motuz deficē ī alia hora. nō pro
bat motuz ē eternuz. Et forte a iterum p
hūc s'mōez probare/ mūdum ē sūp sz hanc
dispōem. uī qua ē nō. Qm̄ ayz pnumū. q'
ista ordinatio est ñalis. a q' im pole ē mūn
dus sē aliquia ordinatōis ēter istaz. s. qa
omnes motus reducūtur ad corp' celeste.
Et q' ēpiquitas corporis ad quasdaz res.
a sua remotō a quibdaz est cā. ēp quam
cum motuz seq̄tur motus. Et ē declātum.
q' ī pole ē motuz deficē ī aliq hora. qō manifestum est. q' mundō sp fuit. a ēt ī hac dispo
sitōe. Qm̄ si deficēt. nō deficēt. n̄ p quietē
aut p mutatōem ad aliaz formā. Et cum ī
pole sit/ ēpiuz mutatī ad aliaz formā. aut qu
escē/ necēē est. Vt motus corpez/ que sūt sp
ī motu etiā motus. que sūt sp ī motu sunt
sūp fiē ī hac dispōne sūp ī pteito. a ī futo.
Qm̄ si quescēt totuz. n' aliud ēt cā quietis
eius. n̄ quies corp. Qō modu cā motus corp
que mouētur quīq. et cā quietis corp. qē qu
escūt quīq. n' aliud ē. n̄ motus corp sp ī ēpi
quitate. a distancia. Si g' pole ēt corp celes
quescē. necēē est. n̄ ēent pe altius mundi.
a ut ēent h' aliqua corp. que mouentur ēcu
lariter. que ēent cā quietis corp quīq. a mot
istoz quīq. Sin h' g' possimus ī tēligē hūc
locuz. Et q' appunt n̄ p' longaz pscuitatem
est. Qa ex hoc/ q' idūcit. ayz motuz ēternū unū
a ētiuz pnuz ē. cuz adiectuz fuit hoc. qō de
clātum est h'. s. Qa nō est h' motus primus
nouus/ illu. qō declātuz est ī. vij. s. Qa si est
necēē. Vt ī motuz ī loco/ sit primus motus
motoz. Et illud pnuz motuz sp fuit ī hac
dispōe. s. hoc mouēt. a hoc mouēt. Qm̄ si a
fuit posituz/ ēpiuz ī ēpe mouē in aliqua hora
ētingēt ēpiuz pcedē motus per motu illius
a motū pnus motu illi'. a motoez potem eo.
Et sic hoc/ qō fuit posituz/ q' ipe fuit primus

motoz. nō est ueruz. Et cū hoc fuit motoz
qui sūp mouet. tūc ēit h' motuz. qō sūp
mouetur. s. qō a est eternuz. Et si nō. o ti
gēt. ut ante pnuz motū ēin/ ēēt motoz poz q
illo. s. Si possūmus/ illō/ qō mouetur ab eo
gnātu. aut trāsmutatū aliquo mō trāsmuta
tōis. n̄ sz motuz ī loco. hoc est motus et' ms.
Et matēē/ cuz adiectuz fuit hīs duab' rōib'
ut' ēpōibus/ hoc. qō ayz ēpiuz. s. Qa omnes motus
reducūtur ad motuz loci. Qa iste motus
est pnus ñaliter. Et hī pōt appere h' gnāl'
s. hoc ē trāsmutōem o tinuaz necēio. Qm̄ ē
necē est h' ē trāsmutatōez pam ñali. a ī q
pole est trāsmutatō pmaz ē ī tpe necē ē
hoc ē tum trāsmutōem pam o tinuaz. que ē cā
ī hoc. q' ante ōez trāsmutatōez ē trāsmutato.

Et mōe cuz hoc/ quō pōt ē pri.
et postēius. si tpus nō sit. Et quō tpus
si motus nō sit. Si g' tpus est numeru
mus motus. aut alicui motus. tūc tpus si
finit et ētiuz. necē est ut mot' sit eternus. Si
uō nus omnes/ pter unuz oueire ī hoc d' tpe.
dicit. n. ēpiu nō ē gnātuz. i. nō nouuz. Et
ēp hoc declārat d' mōtus/ ī pole ē/ omnia ē gnā
ta. dicit. qz tpus nō est gnātuz. plato nō ge
nerat ēpiuz. dicit. n. ēpiu gnātū cuz celo. et q'
celuz ē gnātuz. a nō eternum.

Qm̄ declārat. q' ex deficētē motus
ayz/ q' motus est eternus. dicē/ q' si tē
ayz de tpe. Omne. n. gnātuz/ est h' ēēt. a
ut finiuz nō ē pcedat ēpiuz. Et quō pōt ītelli
gē aliquus primus/ a postēius. si tpus nō sit. q
Tpus. n. facit pnus a postēius ī reb'. que nō
mouētur. Jn reb' aut/ que mouētur. pri a
postēius existūt p se. Et cū posūt/ q' pri/ a
postēius nō ēēt. si tpus nō. Et q' mouēt nō
est. si pnus a postēius nō fuīt. Sequitur ex h.
q' mouēt nō est. n̄ tpus fuit. qō nō est. si pri
a postēius nō fuīt. Et cū appunt ei. q' nō sit
mouēt. n̄ tpus fuit. a tpus nō pōt ē. n̄ motus
sit p hoc/ qō declātuz est. Qa tpus est nūs motū
sz pri/ a postēius. Jncepit declārē. q' ē necē.
si tpus sit etiuz. ut motus sit eternus. o
tus. s. cui tpus est nūs. a dicit. Si g' tpus
est nūs motus a ē. Et ista o secutō ē mani
festa ex diffinitōe tpis declārata ī. e. ista lib'.
Et pōt declārī ex nūa tpis. a est notuz per se.
Qa tpus aut ē motus. aut sz motuz. a. d.
aut alicui motus. Qē nō ēēt ī hoc loco. sūt
tpus sit motus nūs. sūt nūs alicui motus.
Et cū uīficūt o secutōez ī hoc libro. Jncepit
īnōuē oppionē antiquoz. a dixē. Sz uerum
ōēs/ pter unuz ac' Et s'mo ē ī hoc est ītē p
se. Et ayz/ q' antiqui pōnebāt tpus ē etiuz.
si nō ponebāt ēpiuz seqn motuz. Et nō dicit
de dano ōez. Qa impole est. q' omnia ēent
gnata ex hoc. q' tpus ē unū ōez. a nō ē gnā
tuz. Et si antiqui ponebāt. q' tpus nō est a
ex motuz. credēbāt motum ē eternum.
plōm aut accidit ēnum ē. qō accidit anti
quis. Cōcessit. n. tpus seqn motuz ēēt. Sz
nō accēsit ēpiuz ē ētiuz. sz gnātuz.

Et a si ipole est. si sit tpus. aut ītelli
gatur ex. q. a. o. ē medium. a ē pri
apiuz. a finis. Sz pnapiuz tpis fu

tum. a finis p̃teriti. necesse est. ut tpus sit et
nunc. Cum si fuerit acceptum ultimum tpe. p̃q̃
nō est tpe. necesse est a. ut sit i aliq̃ hora. Cum
ipse est. ut i tpe sit aliquod oio. n'. o'. Et cum
o'. est p̃ncipium a finis. necesse est a. ex utraq̃
pte sit tpus. Et si ex utraq̃ pte sit tpe. ora
manifestū est. ut motus sit a tempus. Tpus
ergo est aliqd ad aliquem motum.

Cum declarāt q' necesse est. si tpus sit. ut
sit motus necesse. ordo tus. s. cum nūs ē
tpe. Incipit declāre tpe esse et nunc. Et
proponit ad hoc duas ppōes. Quarum una ē. q
o'. nūquā ineritur n̄ in tpe. Et q' ipse est tpe
esse ex. o'. Et ca i hoc est. q'. o'. facit tpe. Et ro
qm nō potest ad minus duo istantia. nō p̃
pit tpe. Et ro cum posint. q' ipse est tpe esse
ex. o'. et q' ca positum est tpe. a quia ut h' aliā
propōem. s. q. o'. est p̃ncipium futuri. a fini
preteriti. Et ista ppō ē manifesta p se. Instā
ens est illud. qd accipit in tus. p dā inter
preteritum a futurum. s. inter p̃ us a posterius in
motu. Et cum nūl istantis est illa. ora manifest
est. q' ipse est ymaginū. o'. qd nō est finis
preteriti. a nō p̃ncipium futuri. Et ca in hoc ē.
Qd nl' inceritur de tpe in actu. n̄ istans. Et
cum ipse est o' monstrū sicē o' monstrat p̃ctū.
Qd cum o' mutatur transit stati. a nō pōt ymagi
nari istans esse p̃ncipium absq co q' sit fi
nis tpis preteriti. aut finis preteriti absq co qd
sit p̃ncipium futuri. Nisi si existēt tpe qi lineam
rectam existēs. Et imaginari i hoc est super
fluum. Et cum ponit istans esse p̃ncipium et fi
nem. Incipit declāre. quō sequitur ex hoc. Vt
tpus sit eternum. a dicit. finis. n. tpis ulti
mi postq' nō est tpus. cum finit accepta necesse
est. Vt sit a i instanti. Et sili' finis. postqua
ad ueram fingit nō esse tpus. necesse ē a. ut
sit i instanti. Et sic aut tpe/ necesse est tpus.
a post tpe/ tpus. Deinde. o. Impossibile est. n. 1. q
necesse ē. Vt ex nutas tpis sit in istanti. Qd i
possibile est. inuenire ex tpus aliqd i actu. n̄ istans.
Et ueraciter p̃mons est. Cum necesse est. si i
stans finit o' mutatur. aut accepta i actu. sicē
o' monstratur p̃ns. aut nō demonstret. si o' monstra
tur destruetur nā tpis. mot' ei destruē necesse
Et si ipse finit ipsum demutatur n' i motu. necesse
est. Vt aut ipsum sit motus. a post ipsum sit q
motus. Et si nō. tunc est acceptum quescens.
Et tunc est qi p̃ctus. nō istans. Et uli/ omne/
qd dividit motum. necesse ē. ut aut ipse s' mo
tus. a post ipsum sit motus. Et ca posuit. q' ex
tremita' tpis/ qd positum gnatum. aut corrupti.
necesse est. ut sit i instanti. dicit. Si g' in
stans a c'. 1. Si g' extremitas tpis/ qd ponitur
gnatum/ a nonum. s. q' aut ipse nō est tpe. et i
stans ē p̃ncipium tpis futuri. a finis preteriti. q
necesse est. Vt ex duobus tinatis ad ipsum/ q p̃ā
tur tpe. Et sic aut ipsum est tpe. a post ipsum
est tpus. Deinde. o. Si g' finit. 1. Si g' ex istis
duobus tinatis ad ipsum finit tpe. ora manifestū ē.
a c'. 1. Et cum declātum sit. q' in duobus tinatis
cuilibet istantis sit tpe. et tpe est o sequens
a i separabile a motu. ora manifestū ē. q' i duabus
partibus cuilibet istantis ē motus. g' mot' est
eternus necesse. Et satis d' hac demonstratione.

forte

hoc. Q motus eternus ē motus durans. i
declātum est i. c'. Q tempus nō sequitur pe.
et ceteris. il huic motum.

Ante p̃mo ad hoc. q' mot' nō corrū
pitur. Qui sic ostendit contrario motū
gnatum. ut transmutatū aliq̃ alia pre
cat p̃ tm transmutatū. ita ostendit h' ve alia
transmutatio sit p' ultimū transmutatū. Qui
aliquid cessare a motu. a cessare ab hoc/ qd i
natum est moueri. nō fuit ante. Vgr. Vt obuia
a ut sit inatum obuium absq. Cum ipse est. ut
sit inatum obuium absq co/ q' obuiatum. Neq a
ab cessare ab hoc. ut sit inatum moueri. et cessa
re a mouere ceteris ut finis.

Et illud q quod fuit declātum. q' p̃mus
motus ē eternus. a nō gnatus. declā
bitur/ ipsum nō corrupi. Cum sic ostendit
ex posito cl. q' p̃mus motus sit nouus. ut
nō sit p̃mus. Sed aut ipsum sit transmutatū p̃ or.
simili ostendit. si ponimus. q' p̃mus mot' cor
rupitur. Vt p' corruptōem p̃mi mot' sit motus.
Ora manifestum est. q' si p̃mus mot' corrumpitur.
q' post ipsum nō erit mot'. cum nō motum non
erat ante. Qr si ponimus ipsum gnatum. erit ante
motus. Et si corrumpat/ erit post. Deinde incep
pit declāre. quō ostendit. ut p' corruptōem p̃mi
mot' sit alius motus. a dicit. Cum aliquid
cessare a c'. 1. Cum si p̃mi mot' quiescit q etc.
i qua ipse est. Vt id/ qd movebit/ movebitur
post. necesse est. Vt post quietē moti fiat i eo
aliqua dispō. que faciat ipsum nō movere p'.
Et ita dispositō necesse est motus. aut con
sequens motum. Et sic post motum p̃mum est
motus. qd est ipse. Et simili si cessāmus ent
p̃mus motor a movere. ostendit. Vt aut ipsum
sit alius motor. qui dedit ei dispōem. p quā
fiat ipse. ut moueat. p̃quā est in se.

Et a necesse ē. ut corrumpens corrumpat.
qui corrumpit. Et q' id/ qd corrupit illud
corrupitur a/ postqua corrupit illud. Cō
ruptō. n. ē aliq tinatō. Et si hoc est ipse de
clarabitur. q' motus sit eternus. Et q' nō ē
quiq. a quiq nō. Et q' secundo dicentis hi' ma
gis attinullat stulto.

Cum declārāt. q' p̃mus/ aut p̃mi mot'
necesse est. sicē est. ut finis p̃ hoc/ q'
illud/ qd movetur illo motu. aut illa
que movetur illis motibus. si motus corum
finiunt non. absq co/ q' prior eos mō. necesse
est alterū duorum. aut ut illud/ qd movetur
illo motu. sit gnatum. aut eternum. Et ma
nifestum est. q' si finit gnatum. sicē est. Vt
ante p̃mi motum/ sit alius. a. aut illum alii.
Et cum p̃mus nō est. nō est ultimus. Et si
illud/ qd movetur p̃ motu/ sit eternum. a po
stea gnatum sinus motus/ postq' nō fuit.
necesse est. ut aut ipsum motum/ sit alii mot'.
a aut p̃mum motorem sit motor. qd ē ipse
Et cum declārāt hoc. vult declāre p ultimi
mum. q' ipse est. Vt motus ultimus sit
ita. q' post illum/ nō moveatur aliqd p ita
cum unum. p quā declarāt. Vt p̃mus mo
tus sit p̃ or s' tpe ceteris motibus. Illud. n. qd
movetur hoc motu ultimo. necesse est/ ut sit
aut eternum. aut corruptibile. Sed corruptibile

hoc. a motus eternus/ ē motus durans. i
declātum est i. c'. Q tempus nō sequitur pe.
et ceteris. il huic motum.

Ante p̃mo ad hoc. q' mot' nō corrū
pitur. Qui sic ostendit contrario motū
gnatum. ut transmutatū aliq̃ alia pre
cat p̃ tm transmutatū. ita ostendit h' ve alia
transmutatio sit p' ultimum transmutatū. Qui
aliquid cessare a motu. a cessare ab hoc/ qd i
natum est moueri. nō fuit ante. Vgr. Vt obuia
a ut sit inatum obuium absq. Cum ipse est. ut
sit inatum obuium absq co/ q' obuiatum. Neq a
ab cessare ab hoc. ut sit inatum moueri. et cessa
re a mouere ceteris ut finis.

Et illud q quod fuit declātum. q' p̃mus
motus ē eternus. a nō gnatus. declā
bitur/ ipsum nō corrupi. Cum sic ostendit
ex posito cl. q' p̃mus motus sit nouus. ut
nō sit p̃mus. Sed aut ipsum sit transmutatū p̃ or.
simili ostendit. si ponimus. q' p̃mi mot' cor
rupitur. Vt p' corruptōem p̃mi mot' sit motus.
Ora manifestum est. q' si p̃mus mot' corrumpitur.
q' post ipsum nō erit mot'. cum nō motum non
erat ante. Qr si ponimus ipsum gnatum. erit ante
motus. Et si corrumpat/ erit post. Deinde incep
pit declāre. quō ostendit. ut p' corruptōem p̃mi
mot' sit alius motus. a dicit. Cum aliquid
cessare a c'. 1. Cum si p̃mi mot' quiescit q etc.
i qua ipse est. Vt id/ qd movebit/ movebitur
post. necesse est. Vt post quietē moti fiat i eo
aliqua dispō. que faciat ipsum nō movere p'.
Et ita dispositō necesse est motus. aut con
sequens motum. Et sic post motum p̃mum est
motus. qd est ipse. Et simili si cessāmus ent
p̃mus motor a movere. ostendit. Vt aut ipsum
sit alius motor. qui dedit ei dispōem. p quā
fiat ipse. ut moueat. p̃quā est in se.

Et a necesse ē. ut corrumpens corrumpat.
qui corrumpit. Et q' id/ qd corrupit illud
corrupitur a/ postqua corrupit illud. Cō
ruptō. n. ē aliq tinatō. Et si hoc est ipse de
clarabitur. q' motus sit eternus. Et q' nō ē
quiq. a quiq nō. Et q' secundo dicentis hi' ma
gis attinullat stulto.

Cum declārāt. q' p̃mus/ aut p̃mi mot'
necesse est. sicē est. ut finis p̃ hoc/ q'
illud/ qd movetur illo motu. aut illa
que movetur illis motibus. si motus corum
finiunt non. absq co/ q' prior eos mō. necesse
est alterū duorum. aut ut illud/ qd movetur
illo motu. sit gnatum. aut eternum. Et ma
nifestum est. q' si finit gnatum. sicē est. Vt
ante p̃mi motum/ sit alius. a. aut illum alii.
Et cum p̃mus nō est. nō est ultimus. Et si
illud/ qd movetur p̃ motu/ sit eternum. a po
stea gnatum sinus motus/ postq' nō fuit.
necesse est. ut aut ipsum motum/ sit alii mot'.
a aut p̃mum motorem sit motor. qd ē ipse
Et cum declārāt hoc. vult declāre p ultimi
mum. q' ipse est. Vt motus ultimus sit
ita. q' post illum/ nō moveatur aliqd p ita
cum unum. p quā declarāt. Vt p̃mus mo
tus sit p̃or s' tpe ceteris motibus. Illud. n. qd
movetur hoc motu ultimo. necesse est/ ut sit
aut eternum. aut corruptibile. Sed corruptibile

Et forte aliqui ponit principium unum sicut
principium materiale et hoc. Sed non dicit
aut certum. Aliquis enim est finis omnis hui
ci et hoc omnis formi. i. quod est. Et non est
idem nec alio modo. ut ola sint quaesenda quae
infinita. a potest monstrari quia. Et nulla dicu
et illi dicit facere. quod met sit magis nunc
quam. Et nullus ordo est in hoc alio modo. quod
est. sicut sed tam. aut est unus modo ita quod non
est quia. et quia et. Vel quia ignis affan
dat superius nulli ab sed eo. quia quia affandit.
a quia non. sunt sed non fiat affandere. et semi
bit aliquid potest. Et non sed finis empyr est
medio. i. a totum quia quaesit. finis motus
ut. Iste. n. finis facit aliquid erunt. Et d
bet dicere huius finem non de extremis. sed de
illis naturae eius. Sed debet dicere naturaliter eius
a non debet posse aliquid dicere sui aliquid ter.
Sed aut invicem aut ordine. Ista. n. posita non
sint ea. nec illud a. Sed alia a res. aut partem
aeam. aut partem. Et illa segregat a vita dis
gregat. Et si hoc unum sint determinata in aliq
bus duobus quaestis. oportet dicere illa duo quae
sint sic determinata est in hoc. a illud quod segre
gat eos. et amor. Et quia numera sint illi. quia fi
gunt se adunacem. ponit. n. quia in toto est a ta
lis ordine. Dicit quod hoc existit in quibus res.
Sed hoc existere in tribus equalibus non noceret ordine
unificare illud. et non existiare. quia principium suf
ficiens hoc est. a sed est talis ordo. a quia sed
talis est. non est rectum. Et hoc est illud. Ad quod re
dibit omnentus eas in unum. i. a prius sint. a non
sint. a non oportet quaerere. quia sed sint principium
et hoc individuum. in quibus rebus non est ne. Tri
angulus. n. sed habet angulos duobus rectis equales.
Sed et principium est ad hoc non eternum. prima
non non habit alias eas. et sint eterna.

Quam restituit secundum dicendum. quod mo
tus incipit posteriori non fuit ordo. a contrum
petum corruptae. posteriori non est motus a
ordo. a sed secundum dicendum ipse quaesit. cum
quia. a quia movet. Et dicit. quod ordo illius in hoc non
est ordo. i. hoc. quia dicit. quod non est quaerendum de a
principio. quia si fiat hoc in aliqua loco. a non fiat
hoc in alia. Et quia est quaerendum principium. a cum non
habet eam. Et est necessarium dicit. Et forte illi qui
ponit unum principium a c. l. Et forte illi qui di
cunt unum principium ce. a quia sed sint quaestes.
Quinto incipit movere rationem ex hoc per tres empy
ed. Et est. quia si non non est quaerendum quia. Et
est necessarium in ea. Et ar. d. quia ordo ante est quo
quia illis finem empyd. si debuit incipit
declarare rebus totam finis ante. a dicit quia
non ordo ac. Et iterum per ordinem. ut ar sic ei
sit unus non. aut motor duo sed in publ
duo quae determinata. Et quia illud quod est unus
non sit per unum cum. Et illud quod est non
sic sit prima causa eas. quae mutatur a ipse
creatur. Dicit d. Et non est a ordine.
Et ita ad. quia illi non sint ordinem
illud. n. quod est a ordine. et dignius ordine
ut sic sit ex ordine causali. Dicit d. Et non
est ita ut dicere non ac. Et in his duobus principiis
illis duo principia non sed quaestes numeramus non
habet. quod unus est. Et aliquis sic pole a

tpe infinito in preterito. a p ex ice. Res. n. que
scentes tpe infinito. aut lent nam. ut mo
ueatur. qn quescait mote. Et mot uolē
tis. a tpo motus uolēti. ipse est. ut sit a
mane. qua tpis nale. nedum q sit tpe infi
nito. po. n. illius in que e po. exit i tpe infi
to uel ab infinitis nectio. Aliud a qd est ex
nam e penes motus a motē exinca tpe infi
nito. et motores no mouē. a motis in mo
et post incipe motus i aliqua hora. absq eo
qd illic fuit ca. p qua mouet i illa hora. et
no post. Et ista positio est filis positionis. qm
ponit loquētes nie legis. Sz dnt. q po
mur motorē mouē uolūe. Jdo uretur ma
gis sustētari. qua qui potest ipm mouē na
lite. Natura. n. uretur hē ordiē tin. atti
. cūē eorē nio. aut sinp. aut frequēcan
Alia. n. quor pnapus e uolitas. uretur
dnersari. et no sequi eitē modum actus.
Sz sic dicimus. q uolens mouetur. p q
no mouebatur. Necē est tuc aliqua pro
tem fiei uter ipsum a motus. que ante no
erat. Et si no. in magis mouetur i hoc tpe q
posito. q i alio. Et si no eet aliud sic dicā
nisi pnca tpis. Ymagnā. n. tpus e trās
mutatio sequēs trāsmutatōem. s. ymagiā
pnca illius. Et nos dicimus. q uolunta
que quēit actōem uolitatem. quēēdm est.
Qadmodum ipse est. Vt uolunta non a
dependat d actōe antiqua. Et ut uolita
antiqua dependat d actōe noua. Et nos
dicimus. q az. a appebit ipse ee. Vt actio
noua fiat p uolitatem antiquam. n sit ac
tio antiqua media. Volitas. n. no pponit
facē. qd intendit. Nisi pp exinca aliquis in
tentois i re intenta. que no eat i tpe uolitas.
Et si no eet necē. ut to qd est uolitatis. s
cum uolitate. Cum g posuimus uolitatem
ee. i qua ipse est. postponi uolitatem pter
exinca aliqui. qd nidum eat. s. pp deficā
aliquis ee. aut dispos alie. neq tpis. n
aliud. cum az posuimus. q ista uolitas
est pnius mouēs. Qa ifestum e. q tuc no
litas deiet ee cum eo. Sz g posuerim ipsam
antiquam uolitatem. nolo eat antiquum. In
quo g istor duor fundamētor potest ne
antiqui negare. loquētes. fundamētum a
dicimus. q uolit no ponitur uolitati tpis.
n pp hoc. q aliquid deficiat i uolto. Et est
saltē pnca tpis. Impossibile est. ut negetur
ab hoc p sua itinsecam rem. Sz si negetur
est p extinsecam. Sin aut fundamentum et
est. Qa aut ista uolitatem. sz q est pa. no e
trāsmutatio. q ceditur ab aduersarius. s. q
ab alloquētibus. Sz g finit dim. q illud qd
est idem uolitati nonc i antiqua a p
ponit sine ca. dicem i ittigando. no conce
dit. q pnca tpis est ca in eendo uolunt
hoc est causa. Si g dixerit. q tpis in meni
a ex illa antiqua uolitate. reuertetur q
qd sup illos i fina illius tpis. Tpis qd Et
postqua finit. i dig tpe. i quo fiat. a p qd
appe sua facto. a ostendmētur. a si non q
eet sp. Et hoc manifestum e p se. Et si finit
dictum. quo posset inueni nona actio sz

hac oppinoem ab antiq uolitate. Dicem
mediante moto antiquo a uolitate anti
qua. Illud. n. motum appiquabit alicui. a
distabit ab aliquo. Et sic eit ca quietis.
a motus aliquor ci loc. qd est ctrarium.
Et ca si finit hic uolitas antiqua. q ante
cedit uolit nouū sui mediate motus. i
Necē est. ut sui uolit no postpōatur ab
eo. donec oficiat infinitum. Et hoc ee lit. no
accētali: a ni qm posit uolit nouum inem
n a uolitate antiq mediante motu. no cō
tingit ci. Vt uolitas pceat uolit tpe in
finito. n p actis. Et hoc manifestū est ex
citatibus i cogntōe ei. qd est ee lite. a ei
qd est accētali. Et si i hac ppone no distin
guitur illo. qd est ee lite ab eo. qd est acti
eit sola. Et ex hoc hiuenit loquētes nie legis
pro ipsi. Qa i cotē sto succeset s fta infinita.
singūt. n. q si unum gnātur fuit i eo. cō
tingret ipsum ni ee. n pceant ipsum fta infita.
Et dicit. q est ipse. Nos autē dicimus. qd
est ipse ee li: no accētalite. s. Qa ci aliquod
agens fuit. aui ee no let unum. contingret.
Vt actōes ei no hant pnapum. Vno actiet.
ut ait qualib cuius actōem ei sit actōes infi
nite. Sz p actis. Nō q quedam sunt necēie i
ee quorūdam. Qm si ita eet. contingēt. ut no
inueiretur ex eo aliquo. n dōfitōem infinitor.
qd est ipse. Cum g loquētes accepit loco ei.
qd e p actis. Illud. q est ee lite. dicit ipse
ee. facta no le pnapum. qd est ipse p ao
actōes. Vno est nectum ex hoc. q pone agēs
aui ee no let pnapum. est ipse ee lit. Vt ac
tōes infinite sint necēie i ee noua actōem.
Ecce amr dicat hoc apte i quinto isti libri. an
sint psentat. Vtrum motus hat moti. et
gne gnonem. Et sili i so libri d gnione. an
psentatus d finitate elor. Et in ifica sex
mois i agēte uo te est. Qa agens a mouēs
uli e illud. ex quo pueit mouē. Et actio pro
uiens ex eo dicitur mot. Et mouēs qd e
h duob mois est. Qd mouēs qd mouet ab
sq eo q pceat ipsum appetitus. aut uolun
tas. aut desiderium. aut quecūq uoluerit.
ipsum appliare. Et hoc mouēdi nale. Et mo
uēs ad qd pceit appetitus. aut uolunta
ad mouendum. a dicit actio uolitata. Et e
manifestum. q illud mouēs mouetur p a
ue te. aut ex ymaginatōe illi. aut ex pna
illi. Et ille motus di appetitus. Omis g a
motor ad q pceit appetitus ad mouē. est
motor uno mo. a mouēs alio mo. Et ci hoc
sit positum. dicamus. Qa omis uolunta no
na meue q sequit ipsam a uolente. e nouū
nectio. Et omis uolunta antiqua meue
qd sequitur ipsam a uolte e antiqui nectio. Qa
si fuit nouum. necē est. Vt illud mouē pce
dat appetitus ad ipsum infinitus. Qm g iste a
appetitus fuit ca motois i alia ho. a no in
alia. ci sit eitor dispōnis. Necē est g. aut
ab hoc appetitu no pueiat mouē oio. sui ut
proueiat ab eo sp. Aut ut sit illic appetitus
nouus. qui e ca nouitis motois uolenti ad
uolutum nouum. Et hoc contingit nectio ex a
hac positē. Qa motus uolētis a uolēte se

appetitum. et nolle nō. Si g̃ hoc cē necesse fuerit motorē antiquiorē et simul nolutū sit antiquius p̃ voluntatem antiquā. necesse est. Vt appetitus ei sit antiquius. et simul movere sit antiquū. et simul nolutū sit antiquū sicut simul principio. et sine fine. Cum si nolutum desinit. desinit nolūtas. Et si desinit nolūtas desinit appetitus. quod nō pōt esse in voluntate antiquo. et nolūtate antiqua. Et ulterius dñstrato aliquo esse ulis omnium motorum. qui ponitur primus. cum ponitur finis p appetitum. sine nō. s. quod ipse est. quod agat in alia hora. et nō in alia. Quare hic est ille qui motor pōr illo. Et quod dicūt laquentes. quod nolutum nonum nō postponitur a nolūte antiqua. Nisi quia nolūtas antiqua permanet ei eo in sō termināta. Necesse est. ut apud p̃ias illi tpis sequatur quod movēt voluntas sequitur appetitum nō. Appetit g̃ qui facit movēre. et nonum ei nonutate tpis. Et sili movēt. et nō est appetitus antiquus. Aut dicamus. quod appetitus fiunt fēm. ut nō movēt oio ex voluntate. sed ex se. Aut fiunt fēm ex motore antiquo. Sed nō operabitur in motu pp defectū ei. quod necessum est in motu. Et ei illud fuit prius. post. s. tpus. et hic agit movēs. et movebitur hoc motu. g̃ movere nō sequitur voluntatem in illo tpe. Inviget g̃ motōr prior ipso. qui facit illud. quod est necessum in fēta nō. Et quēndum est in nomine illi rei necessitate cantoris quam. Vtrum sit abgēte nolente. aut nō nolente. Et videtur quod hoc ipse a principio. Et totum hoc est manifestum extra in lib' diōmb'. et sano capite. et nō impedito a sōmnib' sōt' precedentib' poētis. Vt sint opiniones mūdane. Deinde. d. Et nō est de actōe ac. 1. Et nō est ñā inata facere. quescentes ñales. in quib' est tpe infinito. et pea movebūtur sim aliq nova ca. quae facit eas mōtis hic magis. quam in alio tpe. Et hoc item. ci dixit. Et nulla dzi est in hoc oio ac. 1. Et dicem' hnc sōmem nullam diam dare in entib' in dispōe quietis. et ap motum ā. quod est natō inoppinabile. Et hoc quod dicit. quāfestū est de diffinitione nē. Deinde. n. est. nam ee principium motus a quietis. Necesse est quod aut ipsa agēte in alium oiorum etiamne. s. in motu. aut quiete. Aut nō agat utrumque etiamne. s. quietem quique. et motum quique. Continuat. n. in successione istarum duarum actōnum est ordinatō. et earum sine in earum dispōne. Et hoc intendebat. cum. d. Aut est simplex ac. 1. Quia nā inata est in alterum unorum. s. Aut actō quae est sit simplex. et una. s. quod facit alterum oiorum tum. Et hoc item. p simplex. hoc facit dictō ōia sucessive. Et intendit declarare p hoc. quod sōmo dicendum. quod omnia erāt quescentia tpe infinito. Deinde movēbatur. est sōmo nē naturalis hoc in eis nō uniretur ee d'actōe nē. Necesse est. n. in actōib' nē ee ordinatōem et unitatem. aliquid agēte alterum oiorum tum. Vel gr. Vt motus ipsi ad superius sp. et motus terre ad inferius. Aut in agendo duo ōia sucessive. quod hoc quod inest in generatione. et corruptione sequentib' motū solum. et alius ōis sequentib' istum motum. Et quia empedocles dicebat. mundum generari quique. et corrupti quique sed ordinatōem. dixit. Quod sōmo illi magis principabat sōmib' ñalib'. Deinde. d.

Iste. n. sōmo ac. 1. Quia. n. dicat utrum sōmo nē te mūtū. s. ipsum movēri quique. et quinque quiescere. s. in tpib' determinatis. facit nam hic aliquē ordinem in quātum agit ordinem. hic mutetur d' hoc in ordinem. et dicit aliquē ordinem. Quod ordo oplenus est apte alterum oiorum ordinem. Et cū dicat. quod iste sōmo magis coēcat cū sōmnib' ñalib'. dicit. post. s. in quo agreditur ab eis. Et debet dicere hic sōmem ac. 1. Sed dicēs hic sōmem debet dicere aliquam rem affirmatione mūtem ipsam. et aliquā cam. p quam eet. Dicens. n. hoc debet dare duo. s. determinātem. quam aut p quid. aut utrumque. Et hoc item. quod dicit. Sed dicere cam ac. Et ad sic dicit dicentes aliquē sōmem affirmare ipsum. aut per determinātem. aut in ductōe nō ponē ipsum sim aliquē. Et p hoc quod dicit. nō ponē ipsum. possum intelligē nō ponē ipsum opionē. Et pōt intel et ca opiones. Empedo. n. posuit opionē sua. in hac intentōe ponē cam opiones. Deinde dicē. Ista. n. posita nō sunt cac. Et intendit illud quod posuit ana. ci. d. Quia incipit distinguē mixtē postq nō distinxit tpe infinito. Et quod posuit ē empedo d' amicicia. et lite. nō sunt prime cac. iste. n. indigēt cās. Et quia cā quam empedocles dedit mixtē. nō ē vera. nec pōt esse ñatē ab obiectōib'. dixit. Nec iste ac. 1. Nec empedo ē dedit cam vera in hoc. quod mundus quiescat quique. et movetur quique. cū dixit. Cū istor duorum motuum oiorum in mūdo. s. congregatōe. et segregatōe primū ē lis. et amicicia. s. Quia amicicia congregat multa. et facit ea unum. Et lis segregat unum. et facit ipsum multa. Et cum dicit. quod empedo' nl' indixit in hac cam. Incepit dicere corruptōem istī cac. et dicē. Sed hoc duo ac. 1. Et si hoc duo ōia sit determinata in se. Necesse est. ut illa duo in quib' exit ex rebus ñalib' sit determinata in se. cū ipse est. ut ordinata sit in eorum. Quia oportet dicere hic sōmo nem determinare illa. in quib' existit lis. Et distinguē ea. in quib' existit amicicia. sed distinguē hoc in hoc. Et ut ac debet motum entium. in quib' est amicicia. amicos. et in quib' est lis. inimicos. Sed hoc nō potuit facere empedo' in entibus. s. distinguē in eis istos duos modos. Deinde dicit. Si distinguēt. posset dare cam in hoc. Quod mundus totus congregatur quique. et segregatur quique. ñ ita. quod inimicia revertētur in amicā. et amicia in inimicia. Quod g̃ fingit. falsum est. et exē ñam. Et intendit per hoc. quod sōmo ei cū hoc. quod est ordinat. nō bn sequtur silitudinem. quia debet sequi. Quia. n. et amicicia nō inveniuntur. n' in aliis. et in aliis. et in aliis. Nō in eis. quae sunt ñalia. Empedo g̃ assimilavit in rō alia rō alib'. et ut dicant ea eodem mō. Et fecit plus. quod nō sequtur silitudinem in omnib' accib' suis. Secundo g̃ ei cū hoc quod est ordinat. nō ē pfēctior diātus. Deinde. d. posit. n. ac. Et ista est nec nō vis empedo. Dicit. n. quod lis et amicicia in quib' dam rebus congregat. et segregat. Necesse est. ut talis sit causa in omnib' rebus. Natura. n. ptus et actus est causa. Et manifestum est. quod iste sōmo est rationalis. Et cum dedit rem ei. incepit dicē. quod debet dare ex cais. et de hac opione. et hac rem. et dixit. Sed hoc in tpib'

Aut

equalib; ac.i. sicut quod possunt. q' ita duo
mot' contrarij i tpe equali. sicut q' tpe mot' eq
le tpi quiete uoigr. a nec alia ab ista. Et
dicit sic. Q res i quib; existit immaeq. et
lis. s. res mute non mutantur. igit i equa
lib; tpib; ita. Q omis sic sit aliquo tpe
immo. ai alio tpe immuta. ita q' tpe immuta
sit equalia tpib; immuta sic. n. tem non im
uenitur i suo exemplo. Et id debet aere alia
rem. aut alia res ab illis. quae sunt ab
hoib;. Et ai dicit sic quod diminuetur ei i tpe
posite dicit. Et ult contingere q' p nayum suf
ficaes i sic est dicere. Q nu ac est. quod dat igit
res qua. no est sermo uerus. Nec sic quod dat
i sic sufficat i ca ullus q' minus. Dum. d. Et
sic e illo. ad quod fiat uerum ac i nu ac. Et
sic quod dicit i p nayio. ai quesitum fuit ab eo.
Quo igit res extraneus. Illud non dicit d' mot
tus i extraetate existente i reb; nu alib;. s. ad
acat quesit cum i acto p nu p nayij. Et sic
iterabat. ai dicat. s. Q antecedens a est tle
1. Q i ai secreti no dicatur pls. s. i sic. quod oz
quesit. cum sit actois ei. cum q' e necessu. Et
cui no oportet quesit. n ieo. cui e no e necessu.
1. Q no oportz quesit cum actois cui necessu.
Et id uult antiquos ad sic. Q' ponebat p'
mundi e eternu. a mundu e no nu. Vni e que
batur ab eis. Q' incipebatur mundus ab eo i
tli tpe. a no i alio. Cogebatur dicere illo p'ton.
s. Q no oportet quesit ui etno/qz. Et no e sic
existimauerunt. Verum oportz. ut no det ca i ac
tde p nayij. qui acto eius finit et tu. si al' ac
to ei fuerit nouu. oportz ut hat p nayum i
actor. Et ai natum est sermonz democri. a hic
incepit notificare. Q iste s'mo no e uerus. a d.
Et illud uidetur i quib; reb; no est uez. Et
sermo d' mocriti a sequitur q' res necessie no
sent cas debet esse cas. est uerus i quib; d' re
bus. a fls i quib; dicit. Triangliu. n. sic tre
equales angulos duob; rectis est necessu. tri
bz cum. Res uo necessie que fuit p nayum. no
sent cas. Et si no. tunc p'ns sit p nayum. q'
erat sic i infinitu. Et iterabat declare q'
multa necessia sent cas. a p nayum eternu quoz
actes p'mittit nouu. sine actes p nayoz
no eternoz. fuit dignum ut sint p'ns. Et sic
p'mus p nayus uerum titur no p'mus. Et uero
antiq dubitabat. utrum p nayum corrupti
cent corrupti. aut eternu. Et ai ponebant cor
rupti lia sequebatur ipsa no e p nayum. Et
ai ponebant ea eternu sequebatur omnia esse
eternu. Et negebatur illa dicere e nu. Cum
autem p'scutatus est fr cansu. tale q' rebus
istis. Vidit sic e ens meum iter eternu. a
gnabile. a corrupti. Et quodam no e eternu
et alio no generali. a nonu. Et est corpu
q' mouetur circulariter. q' est gnabile. a cor
rupti. q' tu ad ubi. a manet quatu ad sl.
Et sic dissoluebatur sic q' ponebat huic mo
tu. Et fuit p'. ut gnabile a nonu/mo
eterno s. ca rez gnabilium. Dum. d. sic g.
dicit i sic ac. 1. sic g. s'mo sit sufficiens in
sic. q' delatu fuit h. Q si no fuit motor. q'
moueat i actu. aut fuit illic motor. Sz no
est motus. Q necesse est. ut illic no sit tpus.

omo. Et ai no fuit tpo. no est ens nouu
oio. Q tpus. a. nouum est i eterno tpe. Et
sic q' quod erat i tpe ante i loco. Et ab no potest
incipere tpo. alam. a fieri ut alia ente nouu.
no e corrisale solue.

Et q' quod q' quatu h. Illa aut q' quib' ex
stimat ai q' ultu fuit d' motu. potest
q' motus sit quiq. ita q' unit tpe omo. fuit
illa p. Q no cui diminuta' e ipsu oio. Omis
ei; transmuta' e ex aliquo. a i aliquo. Et
ut ne ca est. ut omo q' aut quib; est transmu
tatio sit finis a quib; transmutatio. aut
mouetur sine fine.

Q' uno pleuit dubitare si motus e nuu
eternu. Vbi e ipsum dubio. que
possit inuenire sup hoc sermone. Et q' p
hpitu. Omis transmutatio est ex aliquo q
tdo i aliq' finu. Et si no. tunc mot' det ai
esse a sup finu. s. Q illud ex quo e mot'
est nuz an co. ad q' est motus. Et q' fuit
finitu. a q' est ite ea. e finitu. Et omis q'
est i finito. e finitu. g' omis mot' e finitu.
Denuo. d. Omis transmutatu' e ex aliquo i
aliquid. 1. ex q' o i q' finu. Denuo. d. Et id nec
est ac. 1. Q ai ponimus. q' motus ex q' o
i q' finu est. necesse erit. ut q' sint fines transmutatu. Denuo. d. Et ni' mouet' sui fine.
1. Q ai ponimus. q' e motus mouet i q' o.
q' tunge. q' ni' mouetur sui fine. Q ai si mo
uetur ad infinitu. mouetur ad no o transmu.
Sz ponitur est. Q omis motus mouet ad q' finu.
Est g' si i q' ueiens. Et forte iterant p sic.
q' dicit. Ni' mouet' sui fine/sic/ q' si aliquid
est tle. tunc motus est sup finis. a actos.
Et est si q' alia no ab ea. i qua finit. Q
omis motus mouet' in' q' ua. Et forte ista no
est sufficiens p' i motu localis. q' ictus. n. nu'
i loco no e nota p se. Et id ai aut uolunt de
clare i fine. vi. Q omis motus rectus e fi
nitus. n fus e loco a q' ue. p q' ua i declinatione
mot' localis. Et in his e a declione est i motu
locali/alio loco. s. Q illo/q' ipse est. ut sit i
pse/est. ut magnitudo.

Et a mouemus. q' pse est. ut moueat
ullum. q' no e motu. nz i eo/est mot
oio. Nigi. i no aliatis. Vno mus enim
uitate res. q' necessi pse mouetur. n' to ti
Sz est quesitus. d. q' q' mouetur. Et es
sere necesse. aut ut moueatur sp. aut i aliq
tp. si motus no sit. possit' no fuit. Et si mu
tu ea i sentiab; alia. q' q' fuit' quesitu
a nulli motus existit in nb. Dum' mouet
bimus. a sit i nob/ex nob mere ipse p nayum
mot' lic nullum ex o inscam mouetur nos.
sic. n. no ducitur i creti b; alia. Sz illa sup
no mouetur. n' i alio extrinseco alio. Vno
aliud e mouere se. Et id an q' q' sit quesi
tus oplete. uerum est. ut fiat i eo/q' mo
uetur. motus ex se no existens. Et si si
pse est. ut fiat i aliis. Q o g' phis. ut si
sit i loco. i. a si est i mundo p mo. est a in
magnitudo. Et si e i mundo. e a i infito. si
sit pse. ut finitum moueat. q' erat fr to
tu.

Q a mouemus quoq.
q' mouetur. q' q' non mouebant

neq; sz totum. nz sz ptes. Sz sz toti a pte. quiescit. tem moueri. tamen. o. Et est p necessitatem a c. 1. Et est necessitas. si sit motor et mo. a motus eternus. ut nō est moti motus. o. motus. n. nouus tabz sed motor et nouus. et est a necessitate. ut ab ipso sentiatur se fac. quiescere p se. Et omne qd sentiatur me uet. moueri p se. Et si aliquis hanc qs. postea iuxe alius maiestatem p mu. Et est ipse. qd az i hentab alias. Qd. n. in eis est diffinitio diffolutio. ad. Et ipse magz az in hentab alias. Et ipse. s. cū pole. vt motz fiat postq; est sine motu precenti. et maiestatem habentab alias. q; i cuetab. vnde mus. n. seinu. a alia quiescere sine alio motu. p; se moueatur. nō ex motore extrinseco. si ex se p principium extis i eis. sta q; existentia. q; p ipse principium qd est i eis. possit moueri qtz. a quiescere sine alio extrinseco. Et ai dicat. a dubitat i ipse de reb alatis et maiestatem. q; i reb iaiatis. dedit cū i ipse. a dic. ipse. n. nō motus a c. 1. Et hencu alias fuit maiestatem i ipse. Qd nūquid ea iaipe moueri sine aliquo extrinseco moueatur. Et illa nō moueatur. si qui moueat ea aliq extrinseca. vnde mus. n. q' motus qui fiunt in reb cuetab alia. qd fuit p motus. In motib aut hentab qui fiunt in hentab alias nō nūquid. q' ante nō est mot extrinsecus. Et az ex ipse. q' qd in cuetab alias nō oriatur ex ipse. q' motus ex sit a motore eterno. Sz qz i qb aiebat sentiatur motus non absq eo q' sentiatur motus extrinsecus. Et nōtur. q' si hoc unū cor. q' intendit p hnc sermonem. q' h nō est nō d motib p natura. s. que moueatur per se p determinatōem. que est i eis. Sz az ex p no sermone. q' est qd pretia ex ipse. q' motus cor fuit a motore eterno. Ilcet. n. est. p nē motore eternum esse. Et i ipse quicunt eis. Sz dicit quintes in ipse. vtuz p nūs motor possit mouere qnqz. a qnqz nō. sed est ipsle. Sz est necesse. ut semp moueat. Et forte intendit aliz duos modos qonis. Et p aliud p mū modum. a nunc sz p ipse qd dicat. Et ipse az magz a c. Apet cū ex ipse sermone. q' qd ordinatis i ipse est causa ordinis i ipsibus animalis. a i cuetab. Sz est manifestum i cuetab. s. q' i cepit moueri fini alio motu. qui fuit i eis. Ideq i tota. nz i pte. dicit. d. ipse. n. nō uidetur a c. 1. Et ipse q magz az i hentab alias. Qd nō uidem motus i eis. exextrinseco mouetur. sed nōtur i cuetab alias. Et ipse az magz i cuetab. Qd illa aut moueatur nōte. aut nūlitez. Et manifestum est. q' motor i eis. que moueatur nōte nō extrinsecus. a nō dicit in ipse qd. s. q' motus ipse. s. ex quo dicit i hentab alias. Ideo aut que moueatur nūlitez dicit qd. Sz uidetur q' istor ad motōz extrinseca. q' intendit ipse

cum alias. Qd motus. n. nūlitez. q' nō moueatur. nō q' sentiatur i eis exneis. aut pacamus moueatur. a postea reducit inolentiam. Et illi motor est qm ins i eis. aut est differentia violentiam. vt dicebatur p. Et ideo dixit. Sz finip moueatur ab aliquo extrinseco. vtū aut dicitur moueri se. a utrum i ea intuite. ut postea dubitatur. i dicet moueri extrinseco. Sz est intrinsecus i hentab alias. a illa dicitur mouere se. illa aut nō. Qd illa existimantur posse moueri se. a quiescere se. Qd nō inuenit i eis. que moueatur finitez. Et cū ponitur p pōz dicetem. a i hentab alias fit motus sine motu precenti. Dixit. pole est ipse i eis. tem uixit silitudiez ita ea. erpat. Qm si ipse finitus a c. 1. Qm aliqd qd moueatur se. assimilatur tota i ipse. q' totum moueatur se. s. i corp celeste. Sillitudo. n. ita aliqd. a cor p celeste est. Qm utriq moueatur se. Et q' do motum alij motus reducuntur i aliqd nō primum motōz. qui nō moueatur. ita est i mundo magno. Et ideo dicitur. q' hō est mūdus p mus. Et ille est s mo retrograds. q' ms iudicatur i ratione nō sit ueru. s. a motus nouus sit i aliqd sine motu precenti. Et nō dat. q' necesse est. ut motus nouus sit. Sz dat. ipse cē pole. Est g. qd sup s' mōem pecin. Deinde dicit. Et sicut in mundo a c. Et dixit ipse qd dicendo antiquis ponentib mūdum gnam a ex re infinita. Sicut plēs dicit i ca mali. et cau maxime i mixto. Dix g. q' si cē pole. ut finitum moueatur s' totum. postqm nō moueatur. Et cū ponitur p pōz dicetem. a i hentab alias fit motus sine motu precente. Dixit. pole est ipse i eis. Deinde uixit silitudiez ita ea. erpat. Qm si ipse finitus a c. 1. Qm aliqd qd moueatur se

plures. Et hæc iterum dat. ai dicat. Aut ē 1
sp unus p̄ aliud. 1. a quibus sonus corū ē
alius ab altero. dum pausio ē optima fiat
optima. Cum nō est dubium. q' si pausia fu
rō fuit ota. q' soni erūt plures. Denuo. v.
Nec corda a ē 1. Et ista qō nō intelligitur. nisi
qū corda fuit i tpe pausioīs i cater dispōne
sortis. Et sili pe ausio/a corda i hæc tpe ap
peat mouere. nō quescē. In tli q' dispōne
dubitatur i motu corde ad duas ptes oppo
sitas. Vtrum sit unus. aut plēs. Dein dicē.
Sed sz utrūq. 1. Et sz utrūq; istorū dueru
modorū fuerit dispe d motu uterate. s. Sū
fuit unus. sine fuit unus. siū nō. hæc nō
prohibet. quī h' inceratur uni mot' simpli.
ip hæc q' est optimus. a eterni. Dein dicē. Et
hæc declarabitur p' mag'. Et iterum dicit/cū loca
tus fuit d motu optimo. a declarāt ipm 4
ēe motum diuinum.

Aliquid autē mouēi postq' nō mo
uebatur. nō est i oppinale. Cū poitū fu
erit. q' motor illius ē extrinsecē ab
eo. Et nō iterum dicit h' quere. quō sit hæc. s. q'
nō erit illd. qd mouet. a illd qd mouetur.
Et est ter quiq; mouēs. a quiq; nō. dicēs
cū hæc nō dubitat. nī i hac itentōe sola. s. qī
quedam encia nō fuit sūp quescētia. a que
dam semper mota.

Quam dissolut p̄ dam qōem. Incepit dis
solue s̄am. i qua dicti sunt. qua' g'
si h' sit motus optimus. Vt quedam
rerum moueātur quiq. a quescāt quiq. Et
dnē. aliqd mouēi. et c. 1. Qd autē i qua quere
tur. qī plures rer mouētur. postq' nō mo
nebātur. nō ē difficilis ad dissoluēdū in re
bus. i quibus motor est extrinsecus. Motū. n. ē
p se. q' cā i hæc est. Aut abscencia a motoris. A
ut distancia a ei. Aut pnia i pedimēti. Et
qd i mut ad hæc. q' dissolutū est i hæc. q' cor
simpli mouētur ex se. Et q' ista qd mouē
querentes ad discendum. quō pucunt mo
tus nouus a motōe eterno. a nī ai motor
extrinsecus monet ita/q' moueatur. sicut
est. ut h' ut motōes. Si g' ille motor fuit ex
trinsecus. sicut fuit deus i. Vy. optinget. ū mo
ueatur a moto. et illd motus ē a a moto. 1
et predtur i infinitum. Aut incipiētur p̄mum
motum. qd mouebatur ex se. Et queri de
illo. si monet sūp. quō incipiunt quedam
sē motōes quiq. a quedam nō. Et queri hæc
est qī extrinsecus ab eo. qd declātur est. s. q
h' est motus eternus. hæc. n. queri est. qī
omia/que mouētur. nō mouētur sp. a oia
q' quescūt. nō quescūt sūp. Et ideo d. Nō
intendimus queri a ē. 1. Et queri/quō incipi
untur motus nouus. est queri. quō est pole.
Vt i quibusdam rebus sit motor pnus. a motus
pnus. Cum quiq; mouetur. a qī nō. Intendimus
p̄scutari d hæc/i hæc loco. qī declaramus respō
dere ad illud. Illa. n. ē qd aliis dicentibus. q'
motus ē nouus sz genus. postq' nō fuit. q
nō potuit respōdē ad hæc qōes. Deinde dicē
dum. n. hæc a ē. 1. qī nō dubitātur i hæc d
tū. Sz incitur i eis aliqd. i quo fuerent
sibi h' duo. Et aliqd qd. pte hī alter corū. s.

quietē sūp. aut motū sūp. Et iterum dicit. q'
illa qō fit alia a precedēti. Cum i rei ūitate nī
est nī pscuta d ea cause. qd explendituī in
istis tribus modis. Vtrum ā. q' quedam encia
monētur sūp sīū cessatōe. s. corū celestia. a
quedam quescūt sūp. s. tia. sūp quia mouē
tur h' corū. Et quedam monētur quiq. a que
scūt quiq. Et sūt illa. que sūt sub corporib'
celestib'. et sup̄ tiam.

Secundo autē tēnus ipse existimatur locū du
bitatōis. s. Vt fiat motus. qui nō fuit
ante. Et est illud/qd accit i hentibus
aiae. Aial ei p̄ quescat. a post ambulat sīū
aliqd extrinseco mouēte ipm sz q' existimat.
Et hæc ē flūz. Sūp. n. inceimus aliqd mo
ri i aiali. qd est nāle i eo. Et cā motus istus
aialis/nō ē aia eius. sz acr. qd optinet aial
i eo. a d reputo. Et cū dicimus ipm move
ri a se. nō intendimus omī motū. sz motū
localē. Ill' ei remanet. y mo dignum est. ut
sit nectūm. Vt i corpore fiāt plēs motus
a optinēte. quor quedam monent uolūte. a
appetitu. Et tūc ista mouebit aial sz to
tum. X gī. hæc/qd accidit ap̄ cōpnum quiq.
licet dormiens nō hat motum ppm oio. Tū
aial nō expgescat a sōpno. ut q. aliquis
motus ē in eo. Sz hæc/qd appet nī sequētib.
Ista ē tercia qō/sic dixit.

Et est loqns dubitatōis i hæc/i ponē
to poie ēe. q' motus fiat absq; eo
q' i moto precedat motus oio. Vtrum. n.
aial/sic dicat/mouēi p' quietem sīū motū p
cetēti sīū ito i eo. Et q' illd dūm est uallde. y
sufficiens. sed loquētes nīr legis possunt
p̄mum principium eterni motū p' uotem possibile.
Et totum hæc est existimatio fla. sic dicat arr. 4
Sūp. n. inceimus aliquid mouēi i aiali. q'
est nāle i eo. Et iterum p hæc/altātem. que
est i corib' aialis ex aia mutritiua/p calorem
nālem. qm est i eo. Nūquid. n. cessat actō
caleis naturalis. Cum. n. cessat. tūc ē mors.
Iste g' ē unus motum. ex quib' nō fugiunt
corū aialium. Secundus autē est motus alteratōis.
qui fit ex optimēti extrinseco. Et nō dicē
Et cā motus istī aialis ac. 1. Q cū aial in
cipit mouēri post quietem. nō incipit ita.
q' p̄mū motor in hæc sit aia. Ista/q' nō pce
dat i corpōē ei. aut i aia ei/alius motor. q
Et dixit. Vt reputo. Q pōt aliquis fingē
plēs motus sicut sp i corpōib' nālibus. q'
nō intēdtur ē cāe in hæc. q' aial monetur p'
quietem. Et q' hæc nomen notat ē equoc
a ista dubitatio nō ē d motu locali. dicē. Et
ei dicūm ac. 1. Et ista dubitatio est. ppa mo
tu locali. Q nō incitur aliqd mouēri ex se.
n' ex motu locali. In octo autē motib' mo
tor est extrinsecus. Et ei dicē. si dissolutōne
istī qōnis. q' hæc/qd existimatur. q' aial monē
tur sīū motu fēo in eo/nō est sicut existimat.
Sz cā motus ei post quietē est hæc. Q ac 1
optimus ipm extrinsecus monet ipm. Et incipit
declārē. quō fit hæc. a dixit. Q michi phlet
et c. 1. Et nectē est. Vt p̄ncipium motum
aialis fit ex optimutate. Q n' phlet. ut
plēs motus i aiali fiant ex optimūte. y o.

aut

est hoc necessitas. Et qa posuit. q. i corpore aia
lis finit plex motus ex otinuitate. Nata
ut quie accidit ex istis motibus. ut aia mo
neatur i loco. Et dixit. Quoq; quedam mo
uent a se. i. Et hoc est ita. q. in aia fiet n
ab eo q accidit e oppio. Volutas a appetit
ad motum. aut ad expellendum nocumentum
ostingens ex otinuitate. Aut ad iuncendum iuua
mentum. Et intendit hic p oppionem aliqo ce
situti ymaginatione et rō. Al. n. nō accidet
a appetitus. nisi ex ymaginatione. Vt gra. a cum
patiatur sitim. ymaginatur aquam. a appetit
ea. a mouetur ad illam. Et sili ei patit fa
me. Et qui timet. fugit. Et ei affectum. qui
esat. Aut accidit ei fatigato. a appetit qietem.
Et ad dedit exemplū i somno. Quies. n. aia
lis i sōpno e quies perfectissima. que fit p
motum. Et expergefacto ab eo perfectissimus
motus p perfectissimus quietem. Existima
tur. n. q. cum aial dormit. q. oio nō moueti.
Et cū expergefit. q. tūc incipit i eo motus. que
nō precedit motus alius. Et dix. Vt gr a e. Et
intendit motum actoris unitutis mutitude i alio.
Qui. n. ista unitus fuit opata mutitudo p ca
lem hiesfacit ex eo membra. que sunt
a sōpni. s. cor. a cerebrum. a tūc dormiet al'
necessio. Et ei acto unitutis mutitude opletur i
alio. a cessauit uapores. qui fiunt ex digestio
one cibi. Tūc expergefiet aial. Et p declara
bit hac intentionem bene. sic dixit.

Et p hanc ista p scientatois e. q. dicti
fuit in qa p dicta. s. Qr quedam en
quiq; mouetur. a quiq; quiescit. Di
cimus q. q. necessē est. Aut ut oia quiescat
simp. Aut omia mouentur simp. Aut ū que
dam mouentur. a quedam quiescit. Et i tor
a. Aut ut illa. q. mouetur. mouentur simp.
Et illa. que quiescit. quiescit sp. Aut ut
sit inata eorum mo mouei. a quiescere. aut tor
cum remanere. pl. est. n. ut enim quedam
nō mouentur sp. a quedam mouentur sp.
et quedam i ei. succedat utriq; qd oportet q
nos dicere. Qd illd. n. dissoluat qd ostingens
i hoc. a oplebitur ista scia. in qua sumus.

Qam declarant necessē esse.

Aut sit motus eternus. a dissoluti
ones i hoc ostingentes. Incepit p scien
tam de hoc p mam rem motam. que mouetur
ex se aput nos quiq. a quiescit quiq. Qm
ex illa ma potuit demirare motorem et ium
esse. a motum eternum esse. Et hoc sato p fiacetur
scia d omibus. que mouentur. a quiescunt.
Scia. n. d motu nō p fiatur. ñ cum fuit de
clarata. quo est cursus d hoc i omib; ptibus
mundi. s. i dispositione motus. Hoc. n. sato p fiatur
cognito d motu. Et dixit. Et p hanc istum
pe scientatois a e. i. Et p hanc p scientatois
que ostinet scia d dispositione motus. a quie
tis i omib; ptib; mundi. s. nouitate. a antiq
tate. e p ne ostrationem d hoc i illo. qd dicti
fuit in qa p dicta. Et est. Qr quedam en
q quiescit. a quiq mouet. Et cum dicat. Q
p hanc p scientatois deb esse d hac p scienta
tione. Et hoc e uli p scientio d omib; entibus
hentib;. Qm hent dispositionem i hoc intentione. Inde
pic dicere. a dixit. Dicamus q. a e. i. Et dico
que p it e i entib; naturalib; i hac intentione. e ta
lis. que diuiditur i tres ptes. p a quarum
una diuidit in tres. Et sic erit quinq; odi
mensio. p ma q. pe tum pnum e. Vt oia sint
q scenda simp. secunda sic. ut omia sit mota.
simp. Tertia est inceia inter hec duo. s. Vt quedam
quiescat. a quedam mouentur. Et hoc tribus
mois. Quoq; unus e. Vt quies sit sp
quiescenda. a mota sit sp mota. Secundus
est. Vt illa quiescenda sint mota. a illa mo
ta quiescenda. sta q omia enim mouentur
a quiescant quiq. Tertius est. ut i entibus
inceiantur isti tres modi. s. Vt quedam moue
antur simp. a quedam quiescat. et quedam
mouentur quiq. a quiescant quiq. Vt ussi e
d rebus. diuisio a d tim ms. hoc e dicere. a
res una. aut est sp quiescens. aut sp mota.
Aut quin quiescens. a quiq mota. Et iste tres
diones ymaginatur sz. Vij. modos. s. Aut ut
omia quiescant simp. aut ut oia mouentur
simp. Aut ut omia incipiunt motum. a quie
tem. Aut quedam desciscit simp. a quedam mo
uentur sp. Aut quedam mouentur quiq. a quie
scit quin. Aut inceiantur i ea tres modi. s. a quedam mouentur sp. a quedam
quiescit sp. Et quedam mouentur quiq. et
quiescant quiq. Enim. n. aut erunt sicut ymagi
nantur acepta. a tūc disponentur p unum
istorum. s. p motum sp. aut p quietem simp.
Aut p motum quiq. a quietem quin. Aut dum
detur a i duas ptes. aut i tres. Si q dumsem
mus enim i duas ptes. tūc dio est tplex
s. Aut altera ps sit simp i motu. a reliqua
quiq i motu. a alta sp in quiete. Aut ut al
tera sit sp i quiete. a reliq quiq i motu. quin
i quiete. Si q enim fuerint i tres ptes. tūc
quilibet ps eorum disponitur p unum qdq istorum
s. Vt quedam quiescat sp. a quedam mo
uentur. a quedam fiant utrumq. Et sic
dumensio erit. s. Si aut fuit ostentus in
quiq. a tacuit ptes dicere. Qr enim diuidu
tur in duo. Quorum unum e. Vt altera ps quie
scat sp. a reliqua mouetur quiq. a quiescit
quin. Secundum est. Vt altera ps mouetur simp.
a reliqua faciat utrumq. Et ne i dixit d mo
dis dionis enim i duas ptes. ñ unum modum
tm. Et e. Vt altera ps quiescat sp. a alta
mouetur simp. Et forte fecit h abreuiatio.
Qm ei declaratum est fuit enim e sz tres ptes.
s. Qr quedam ps semp quiescat. a quedam sp
mouetur. a quedam faciat utrumq. destinen
tur alie due dionis. Istam. n. dionis sp tres
fuit fle, manifeste p se. a qtuor ignote. Tres
aut fle fuit. Vt oia sit sp quiescenda. Aut
omia sit simp mota. Aut ut quedam sit sp
quiescenda. a quedam sit sp mota. Iste. n.
tres diones dicit. Quatuor aut sunt ignote.
Et hoc qd queit an declaratum e d sp predicto
rum. Sz ipse multo plē pscientatōem d eo i hoc
loco. Qd aut declaratois ista d predicis tūc
est. declaratum e qd i. A. hui e primum mot
i loco ex se. ad que pueniunt alij mot locales.
Et e unum p se. q ceteri mot inuenitur per
istum reduci ad motum i loco. s. ad corp'ce te.

et cū hoc finit quietus ad illō. qō dēlitus est
pō i hoc tēratu. s. Q. p mi motus ē eternus mo
tus. est necē ḡ ē eternus quiescēs. sup q
monstratum hoc primus motus. Et hoc motus
et mus qō dēlaratū est. est illō. qō nōdē sū
monstrē sp. Et ē corp' celeste. Et 1° quiescens
qō nōtus sp quiescēs. a ē tū est 1°. qō dēla
ratus ē nē. nl'. n. est ḡ. qō possū quiescere ci. qō
dēlitus est nē. ñ istud. Et forte illō qō nōdē
sū sp quiescēs est primus motor ullus mot'.
Et ē illud. qō post dēlibitus. Sz illō nō dē
quiescēs. ñ equare. Et ppinquius istī moti
ad quedam qm a remotē ci a qmb' dā quiq
est cū tredione. s. Vt quedā monstrē qm.
a quiescāt quiq. Sz i hoc tractatu ult' pscutā
a principio de istis ppōnb'. a oplē sermōem d
omi hoc. Et qī illa que gnālī prediximus ult' mō
distinguē. a dēlīre. Et posuit pnapū pscu
tātis de hoc i hac dione. in qua dimisit enca i
scē aut omia qescēta ē. Vnde
a quedē rōēs sup hoc. a dimutē testimō
nū i hoc est debilē discurtōis. Et n
dubitatō i hoc est i toto. nō i pte. Et hoc ā nō
solūmō ōdicat scē nālī. sz ā omib' scīs. a oī
b' oppionib'. Omia. n. ista utūtur motu. Et
q qd motus negatē pnapia i mā. nō est
ōdicē mā. Et sīlī i alīs scīs. ā sīlī negatē
hoc. qō dicam' nō. nō est ōdicē nālī. fundā
mētum est. n. positus ei.
Qm nāmant istos mōs. Vlt mō dēla
rē. quō eor est manifeste ōstructō
ms. a quis nō. Et incipit a mō. qm
est nāl de ipbabil. Et est dicēs. q' omis rō
fuit quiescentes. Iste. n. sermo ōdicat sū.
Et iste sermo ē fmo cenoms. a dicit. dicē
aut omia quiescēta ē a c. 1. Et qm potest h.
facat oppiones mutē sū. Az. n. sū plē
res moueī. a motus ē. Et qm facē hoc. s. q
quiescit rēs. quib' destinat 1° qō az sū. est
debil' discurtōis. Vere. n. g' nō declānātur
n' appbatōmb' a ppōnb'. a ppōes a sū. Et
expimētus fmo nū ūorū nō ē. ñ ut oque
nunt rebus sūnatis. Ilō eo. sic ista facunt
Et cū posuit. q' ista oppio est ex nāt. et q'
cū illus positōis est debilis capitis. qz
facat mutē rēs apparentes rēs sensibles. 1.
fmōes sophysticos. acū' i rēs sūibiles.
Incepit ueificē loci. i quo est dubitatō i
hoc intentē. a dicit. Et dubitatō i hoc a c. 1.
Et dubitatō d motu est i omib' entib'. qm
enca monētur. Et qm dubitat d motu. du
bitat d pnapio motus. Et si d pnapio du
bitat. dubitat d omib' entib'. qm oia en
ca monētur. Et cū dic. q' ista positō est ex
nām. Incepit dēlīre. q' ista oppio. cū hoc. qō
ex nēa est a fundamētis naturalib'. a non
nālib'. a q' est i fine ipbab'. Et cū hoc nō d
nālis ōdicē ci nālis. n. nō debz ōdicē ci. q
negat sua pnapia. hoc. n. debz facē p mus
plus. aut d' aletē. Et hoc dicit cū in pmo
tractu h. a dicit. Et hoc nō est solū motus d
dicto scē nālis a c. Et intendit p oes scās
scās nolū s. a arte mathē. omēs in
tuitur motu. Et cū motus d' stituitur. de
stituitur oia ista. Et dicit ipbabilitatem.

Cozarda cū eo p potē. 2°. g'to h
g. A. g'to z de aū
n est g dno necessaria mtis qf
bq. s. ut opperstitia ssū nō dis
ter ab eo q' ūr p rōnem: hoc idz
et mā g'to z°

Hoc ē dm p h g'to. g.

quē est i hoc sūmē. Incepit dēlarē. q' nō
est d' mō oppionis ista. quas nālis ori
tur. Qm nō ē d dicto dālis. a dicit. Et
ē qnēa d' nōmis negatē pnapia a c. 1. Qm
cū unus pnapiū. que pīpant h. ē mo
tus cē. a nullus autē aliē scē. s. q' ē a
tē illē scē dē. d' dicē ci. qm negat aliq
pnapius mathematicus. Vt magnitudē
dimidi i infinitus. aut pūctum cē indi
visibile. Et i alia scia mathematicus ē. q' nāl
debz d' dicē ci. qm negat motus cē. Deni. c.
fundamētus. n. pūtus a c. 1. et tu cū esse
pnapius i hoc arte. Et qm negat motus ne
gat' dēs. n. est i diffinitē nē ipsū ē pn
motus. a quietis. 1. Qm negat nām. negat
nālia. a qm negat ibam alicē artis. nlius
hoc sūmēs cū eo. Aut ex illē artis. cū ñ hāt
pnapia. p que leqtur cū eo. Et negat pnā.
p que leqtur. ex qmb' fundātur ōdictōes
negatōis ibi.
Et fere sermo dicēs ā. q' omia mouē
tur. est fālsus. Sz mīī exit a nā. Illā
eis est i reb' nālib' p pnapiū detio.
Et si hoc modus. nō est res nālis. Sz qm
dam dicunt. q' enca mota. quedā nō fuit
a quedā nō mota. Sz omia monētur. et
motus eor ē sūp. Sz hoc ā ab scondītū est
a mō sū. Et ista hoēs. a si nō fingāt. qō
motus iterrōpit. aut si intendit omēs mot
unit. nō est diffīlē ōdicē ei. Impossē. n. est
aliquid augēī. aut diminuī sp. Sz ita ei
est meius. s. illō ad qō pueit augmentus.
a a quo incepit diminuī. Et iste fmo est sīlis
ei. qō dicitur de distillatōe sup lapidē. et
diom lapidis. a pplāta pō. Est enī qō sīlis p
dē. Si g' non dissolūmus. statim dissolue
mus hāc qēm. i qua sumus. Et hoc ne ci
dicit. Q distillatō ōtinua pfōrat lapidē.
Quēdōm est g'. si accōdit. ut lapis pfōrē
hoc nō accēt gutē distillatē. qō ñ est necē.
Si gutte cadentes facant aliq' quātitē.
ut medium fiat i meio gutte illē. Sz ita est
d' guttis. sic d' motu naturis. s. Q. aliq' tū
guttas monet aliquā q'titatē. ps autē
illas nō monet i fōe oio illas quātitatem.
illō. n. qō diuidī p stillatōē. diuidī i mul
tas ptes. Sz nll' illas pnus monē pre se.
set nisi' monētur. ordinatē ē g'. Et nō
est necē ex hoc. q' diminutō diuidatur i infi
nitus. q' ex diminuto recedēt sūp aliqd. Sz
forte recedet ipsus totus. Et si hoc modū ē
cū sine d' alterātōe ā quecūq' alterātō sit.
Qm nō est necē. si alterātur. Vt diuida
tur i ifinitus. Et pp hoc diuidatur ē i infi
nitus. Sz mīī tardē est ibito. sic est congela
tō. Et ā pressus i frigō. ad sānitatē debz
cē i tpe. a nō est tūsmutō i ex me tpis. Et
tā' mutō ei nō est nisi ad sānitatē. nō
ad aliud. Sermo g' dicētis i hōnū hanc
diffēē. q' sp alterātur. ē d' i eo. q' ē nālē
manifestus. Alterū. n. nō est nisi ad ōnis.
Et ā lapis nō fit magis durus. a magis
mollis. quia fit.
Qm declarant ipbabilitatē. que est i
sermōe dicētis. q' omia quiescūt. Et

Nāī

22°

23°

q' dicēs hæc negat ꝑ naturalia incipit a declarare eam dicentis. q' omnia mouentur. et dicit. Et fere ꝑ mo a c. 1. Et dicē a quo q' omnia mouet. a negare quietem in omnibus entibus naturalibus esse finem. sicut finis est dicē. q' omnia quiescant. sed minime contra mundi naturali. Et ro dicit. Et fere a c. 1. Et fere est equalis ei i fictione. De mente incipit declarare. quia quidam ista oppinio a priori in hæc. q' nō debet ponere a naturali. a dicē. Ita. n. a c. 1. Et ai i hoc q' ꝑ mo dicentis. q' omnia moueantur oio. est ꝑ mo no naturalis. Sic est fere mo dicentis. q' omnia quiescant. et naturalis. nam ce. q. ꝑ fundamento. Et quia ei i diffinitione ne. quo est principium quietis. sic motus. Et quies a motus accipuntur in diffinitione ne. sed ponē quietem a motum ce. est fundamentum naturale. Et naturalis non debet ponere. p quas possit obiciē negantibus aliquid ibi. Dicē a. q' omnia moueantur. est sufficiens ratio. q' dicē. et omnia quiescant. et motus ipsum non est maius ratione quietis. Quies enim est principium. a motus hinc. Et sili illi qui fingunt. q' omnia mouentur. posuerunt aliquid quietem. a est. Quia quidam modum fiat hæc res motus. que non apparet mouere. n' i longo tpe. sed existimatur quiescere. sicut non est remotum i rebus. que non existimatur quiescere. ut appetit motus eius i tpibus. i quibus ptum sentit in lite inter hiame. Et hæc intendebat cum dixit. Sed quidam dicit a c. 1. Et cum dicit hanc oppinionem. a rerum istorum hominum. dicit. Et isti homines a si non timent. qui motus abscondunt a sensu. sicut q' non apparent ab ipso propter q' diuitatem eorum. Vtinam sit quedam gnia motuum. aut omnia. Tunc non est difficile ostendere eis. Et dicit. hæc ut reputo. Et illa dubitatio in motibus augmentationis a alterationis est fla. Existimatur. n. q' isti motus sint oculti. sed diminutio eorum latet sensibus. Et ro posuit ondere eorum i his duobus gnibus. a dixit. simpliciter est. n. a c. 1. Et simpliciter est. ut aliqui fingunt. q' motus qui oculiuntur ad incrementum. imo mutationes quorumlibet duos motus occultos est medium secundum. Et est illud. ad quod pueniunt alterum duorum motuum sicut. et ex quo incipit reliquus motus. Quia iterum augmentum. et diminutio et medium. Et et illo. ad quod pueniunt augmentum. a a quo incipit diminutio. Et ai dixit istum oculta dictorum. incipit a dicē. q' ista oppinio et similis oppinioni dicentis. Et res que sunt agentes in pō. aut existentes i pō. sunt agentes i actu. aut existentes. Quia secundum. n. i actu et motus i pō. Et deceptio i hæc et occulte deceptionis i hæc an alio. Quia posuit. q' illo quod est in pō. est illo. quod est in actu. a non distinxit iterum et posuit. Et omnis res sp moueantur. Et q' intendit declarare hæc dixit. Et iste sermo est similis ei a c. 1. Et quia dicē. Et omnia ap quiete mouentur. si motus eorum latet sensum est similis dicenti i stilla aque super lapidem. Et quedam gutta aqui hoc patiens existens i actu. in illo lapide. Et sili ad dicat i planta. que existunt i lapide. non dicit illum. Et i quibus pte tpis i qui oculiuntur diuidit pte lapidis. donec opleatur tpis i illo tpe. in quo diuidit i actu. Et si hæc aliquid adiuuet si quantitas digiti i uno. in

motus augmentationis, non est omnis et motus augmentationis usque ad finem.

apparent

ro ponentium oia semp mouetur.

ut motus gnis est quies media.

ut non est motus gnis uide ad inuicem gnis mou.

no. augmentabitur a i qualibus pte existente in actu panis illi tpis po existens panis illi digiti. i actu. sta q' digitus diuidatur i ptes actu. et eam nisi et fiat nisi panis. i quibus diuidit animus. ad est ipse. Et ai naturalis. q' sermo dicēs. Et res que iam moueri post quietem i tpe quietis. moueantur a. si latet ipsum. est similis sermoni dicenti. Et quelibet gutta aque que operatur i lapide. in i illa operatur aliquam ptem. Incipit naturalis cor istius sermonis. a dicit. sed. n. necessarium est. quia mul collecta gutta operatur i lapide ita operatur. que appetit in actu i illo tpe. Vt ille gutte faciant medietatem illi operis nisi i medietate illi tpis. Et. d. hæc. quasi operantur i medietate illius tpis. operabitur i medietate illi tpis. medietate illi passionis. Et i medietate illi medietatis. medietate illi medietatis. a sic in infinitum. Et ai ita sit. tunc non incipitur illa. n' ꝑ desinē ad passionem infinitam. Et hæc declaratur ē. q' hæc est ipse. i. q. s. Vt facto motus sequatur ex motu alium. Et ro necessē ē. Vt ꝑ mul pas que fit i actu ex motu. ptes. n. i fil. ut ꝑ dicit. Et ai naturalis. q' non sequitur. Si aggregato gutte descendentium i illo tpe. i quo appetit pū illam i lapide. fiat aliquam passio. quod non sequitur. Vt gutta quelibet eius operatur in illum lapidem. dicē. Sed ita ē de stillatione et c. 1. Sed ita est d' guttis. quarum aggregato operat i lapide. sicut d' hominibus. qui monet nam. Quia si quidam modum minimus solus non moueret nam. a omnes moueant. sta si aggregato illa gutta operatur i lapidem. non sequitur. ii que lib gutta operatur p se i lapidem. Et si intendit. q' aliquid tulum a c. 1. Et q' titas terminata gutta moueat quantitate tinata lapidis. Quia modum nisi tinatus homo moueat nam tinatum. ꝑ amittit illam gutta iam non moueat i tpe. i tpe dio ex illa quantitate aliquo. cum ꝑ ad totum quantitatem passionem sit sicut ꝑ ad illi pte ad aggregatum guttarum operantur i lapidem. Quia modum non moueat homo nam. quia moueat omnes i tpe oio no. Tunc. d. Et illo quod dicit a c. 1. Quia id quod diuidit p distillationem a lapide. s. sillud quod recedit ab eo. diuidit in multas ptes. Sed non quelibet illarum recedit p se ab alia pte illarum guttarum. Sed omnes ptes recedunt i simul a aggregato guttarum diuinitarum. Sequitur. n. ut minimaque pars guttarum p fortuitum lapidem. moueret. Si quilibet pars parum recedentium recedet a lapide p aliquam ptem parum guttarum. Et si ita cet. tunc recedet aliquis ps lapidis p parum guttarum descendentes super illum. Et quia intendit i mice p hnic sermonem. Quia illa pars diuisibilis non sequitur. q' quelibet pars illi passionis fiat a quacumque pte guttarum descendentium. Sic possit existimari. Vno illo quod fit ex eo actu. fit subito. Et hæc intendebat cum dixit. Sed sili moueatur. Et non sup hæc est illo. q' dicit. s. cum ipse est. ut pa manifesta quia si multus annus. diuidatur p tpis i partes illorum annorum. sta q' quelibet ps sensibilis tpis hæc ptem sibilem illius passionis. Et hæc intendebat cum dixit. Quia fictum est g a c. 1. Et

manifestum est g. q. nō est manifestū. Si
ponimus. q. diminutō dividitur in infinitū.
sz q. est tīsmutatō in tpe. Vt appet i. 6. Vt ex
ex diminuto recedat in tpe diminutōis aliquid in
tpe diminutōis in infinitum. Qm̄ ſ hoc ōtingēt.
Vt nūq̄ diminutum ōsumetur. Sz nos utrem
ipsum cōsumi sz totum. Et iten. p hoc q. dio ſ
hūc modum ē finita in tās mutāte. que est in q̄
to. a in quali. a in ubi. Qm̄ illa dio in finita mot
q̄ declarata est i. 6. est dio in pō. ista aut dio
in actu. Et si dio in finita ēt in actu mot. nō i
uenietur motus grātus. nz corūptus. declā
tur ē. n. q. tīsmutum tīsmūbitur simp. Et in
tendōbat p hoc. q. si pa/ que fit a guttis aq
diuidētur in actu sz dionez pam guttarum. ōti
gēt. Vt fiēt a qua cūq pte cītra sup ullū ex
guttis aq. Sz dicim̄. q. i passiōe/ que fit in
lapide. ē quedam ps. que est pa pars pfēta
in actu. Et nō fit a qua cūq pte in actu cau
sante sup ullum ex guttis. sz ptes ex eis ōti
nate. Et si nō. tūc quelibz mouēt qualibz.
Et sili in omni tīsmutōe. Et sz hūc modum ē
d'alterōe. quecūq alterātō sit. nō. n. ē necēte
ut si alterātum diuidatur in infinitum. ut pp hoc a
alterātō diuidat in infinitum. s. in quātum fit ab
alterante/ sta q. si ymagīr fiūmus alterās al
terāte. ōtingēt. Vt illic sit alterātō. a si nō.
az ſſu. ymo pa pars/ que fuit ex alterātōe i
actu. est ōtinata. a alterans agēs ipsam est ōti
natum. Et si pa ps/ que fit ex tīsmutōe. nō
ēt ōtinata. a agens tīsmutās ipsam nō ēt
ōtinate uīrtutis. Tūc omnia sicut illi fingūt.
ēnt in ōtinua tīsmutōe. Et ōtingēt. ut ita
duas tīsmutōes ſſibiles/ nō ēt quēs omo.
Denīq̄ d. Sz mlitōies/ est ſbito. sicut ē ōgela.
1. Sz pa pars in actu motum/ qui fuit. sine fu
ēt transmutatō in loco. sui in quali te. sui in quan
tate. fit ſbito. i. ſu istanti. nō in tpe. Et si nō. tūc
aut trāsmutatōes ēt tīsmutatō. a nō inuen
retur tīsmutatō nouā omo. Et existimatur. q.
totum hoc dicat a. qd dictū fuit in vi. s. q. trās
mutatō nō lēt ptes. que sit pma. Sz omē qd ōti
tīsmūtum. iaz tīsmūbatur. Solēs a' dubitant
i hoc loco. Et expositōes dubitauūt i. vi. i al
terātōe. a dixūt. Qz si pa ps sit in eis ſbito. nō
sequitur tūc. ut alterātō nō hāt pncipium. Et a
tpe ocessit hoc. Qz pa pars alterātōis fit ſbito. q
dicam̄ nos. q. pa ps fit ex motu. quedam nō
est in actu. a quedam nō in pō. Qm̄ sz illō qd ēt i
actu tinatum est. sz hūc modum ē idūsibile. a ſ
q. motus ē ōtinuus ē diuisibil. Et nō est i eo
primum nātāl. i actu. ut quescēt motum. Cum g.
ōfiauerit illic d motu sz q. ē ōtinuus. dixit. q
q. nō hēt pam ptem. Et cum ōfiauit hoc sz q. est
grātus postq̄ nō fuit/ a grātum ē dē tinate q
titatis. dixit. q. hēt pncipium. Denī. d. Et ā p
cessus egri ad sanitatem a c. 1. Et oportz ſ sic
mēz dicendum. q. omnia monētur. Vt egre tīs
mutetur in sanitatem i tpe ipi' ēgtudinis. ita q
i eo existit oia isimil. Omne. n. tīsmūtum trans
mūtum i tpe. nō i extremo tpis. s. i instanti. Si g.
tpe/ i quo egre trāsmūtum ad sanitatē. nō fuerit
aliud a tpe/ i quo tīsmūtum d sanitate i egrtu
dinem. Continget/ ut tīsmutet ad sanitatem a
ad egtudinem insil. Et sic ōtinget. Vt i tpe sani

tatis/ quescat i sanitate. a i tpe egritudinis
quescat i egritudine. Et si nō. tūc i sanitate
monebitur ad sanitatem. a ad egtudinem. qd
est ipsum. Et sili ōtingit. q. a dispositōe egtu
dinis monetur ad sanitatē. Et ideo dicē. Et
trāsmutatō ei est ad sanitatem. a nō ad aliquid.
1. Et necē est. ut res quescat i eo. ad qd est
trāsmutatō. Et si nō. nl monētur ad sanitatē.
Et manifestum ē. q. omēs mot' fūt a ōtrario. a ad
ōtrariū. Denīq̄ d. Sermo g. ac. Et iterum p naliud
manifestum. cum destructō est ualde manifesta.
p se. a ex pōis. p se aut. qz manifestum est
apud nos/ ēt res quescentes. a mot' fūt
post quietem. Ex ſ mōe nō. qz motus ē ex ōtrario.
et in ōtrium. Et q. res debēt quescē i rebus. ad q
monētur. et ex quibus monētur. Et hoc iterum
cum d. Alterātō. n. ac. Deni dicē. Et a lapis etc.
1. Qz alterātō/ p qua grātum lapis. est trāsmu
tatō pueiens ad rem quescentē. a est diūtices.
Vgr. Lapis. n. ipsum est. ut fiat magis durus.
et magis mollis. Dicamus g. q. i motu ōti
hoc/ negat illēta pa. a ōdr hūc oppionem ſ ſ
dyalecticam. Vt declarāēt ex ea oppionē itētō
nem. que nō ēāt nota. Et est. qd nō est ſ mo
tus ōtinuus in rei uīritate. n' mot' local'. Qz ē
uelocissimus motum. Et hoc est ita. qz illō
qd augmentatur. Vgr. digitali in uno anno.
nō possumus dicē. q. i qualibz pte tpis d'mo
strata/ incipiamus ptem magnitudīs fi'. qd
accit ſ i motu i ubi. Et cā m hoc ē. Qz minima
pnum magnitudīs fēm est ōtinata i actu i
uite. et quelibz eam fit i instanti. cū sit diuisibil
i facte. Vnde necē est. ut iste ptes nō ōtinu
entur i motu. n' ōtinuarētur istāta ad inuī
cem. Et a nō possumus dicē dūmdē istus ptes
sz min pnum sensibilem tpis. sta q. grātum istum
pnum ōtinuetur per generationem cōti
nuatōis pnum tpis. i quo dicimus res augmē
digitales. s. ut sunt non distincte ad inuicem.
quam cē nō apprehēdet a ſſu. Terminus. n. enti
i actu est ū sit tangibile. cū sit ipsum inuenire
cerp' nō tangibile. Et omē tangibile ōprehēdit
per ſſum tactus. g. cē ens i actu ē ōprehēsibile.
Et cum ita sit sicut naturalium. bñ az. Qz illō qd
dixit alfa' i pō suī lib' d'entib' transl'. s. q. d
diffinitōe motus ulis appet ōtē. est ſmo nō
uerus. Sz nō az ſ/ n' i motib' localib'. d' quib'
dicatur hoc nomē motus pnl'. Sn alius autem
monētib'/ i quibus dat est pbile. ut az ōtē. s. Vt
ptes eōr inuenīātur idistincte ad inuicem. a in q
bus dat nō az hoc. Qz ptes eōr nō inueniūt ſ ſ
lum motum. Et sili d/ qd dicit alfa' i pāt de
diffinitōe ei. quod agitur. a quod pati. nō est
uerum. Et illa. n. diffē az. q. ois actō a pa ē
ōtinua. i quo attribuitur illa res actōi a pa

Et mirū ā est. ut lapis m.
i motu suo tradatur ignorāte i suo
descensu ad infimum. aut i sua quie
te sup tram. ita q. nō perpiatur. Et ā terra.
Et una aqua aliqua aliqua res sunt quescē
tes i locis ppis. a mobiles ab eis uoce. Si g.
quedam res sunt i locis suis ppis. sequitur. ut
omnia nō moueātur. Et ubi g. a aliis sili
bus creditur. q. ipsum est. ut oia moueātur q
sunt p. aut oia nō quescāt ſſ. Nz ā est pbile.

Notandum d ista autoritate q allegat h d mōe. ns
q. pars mot' fit i istanti. q. ipse nō accip pt' pte pe. q.
e d ē mot' q. potest mot' sz accip q. p pte mot'
ymaū mot' q. ē dibile. q. istud unum. iste mi
ē nō ē ps mot' pa. q. tal' ēt mot' sz i pe ē ps mot'
i. ymaū mot'. q. aut ad ipsum. ut ligat sic. q. sāt. et sequitur.

ut quedam ꝗ sint quescencia semp. ⁊ quedam
semp mota. Sed ⁊ q̃ nulla res moneat q̃ q̃q. ⁊
quescat q̃q. Et dicendum est in distinctione
hujus illo. qd dixim in distinctione illo. qd sunt ani
dicta. Sunt enim. n. modi transmutationis.
quos predximus fi. casdem rebus. Et cum hoc q
dubitat in hoc. nō ꝗdicat n in rebus manifestis.
Quod si nō mota ex sua natura ⁊ a natura erat.
quescens nō ē hic aut gignetur. neq; motus
moletur. Iste g. sermo distinxit gignentem. ⁊
corruptorem. ⁊ fere distinxit motum. Omnes ergo
hujus opponuntur. q gignō ⁊ corrumpō cum illis res
est motus. Illo. n. ad qd transmutat res ipsa
gignitur. Sunt illud in eo. Et est illo. ex qo transmu
tatur. ipsum corrumpit. aut ex illo.

Cum distinxit sermonem dicentem. q omnia
movetur. qr est similis sermoni dicentium. q
quelibet guttam facientium aliqd passi
onem in lapide licet aliquam passionem existentem in
actu. sed nō sphēditur a sensu. Et ꝗdixit hunc
sermonem esse posse. Et distinxit a ipsum ex hoc. qd q
motus pertinent ad ꝗta. in quibus delet quie
scere. Et q si hoc nō esset. oportet ut eadem res
moveatur. duobus modis contrarius insimul. Et ꝗdicit
a et tua ꝗditate. Quod plures qualitates mundum
transmutabiles mutetur nō tamen magis. ⁊ minus.
Vnde necesse est ut illo nō quescat. qui pertinet
ad eas. Incepit notificare impossibilitatem. ⁊ i
probabili. ⁊ dixit. Et mox est ⁊ c. 1. Et qui
dicit. q quescens existimatur movere. ⁊ motum
existimatur quescere. ostendit et. Vt nullam existimu
dinem habemus in motu eius. qd movet. sicut
in quiete ei. qd quescat. Sed omne qd sentimus
movere. potest esse cor. que quescit. Et omne q
sentimus quescere. potest esse cor que movet. Et
sic qui sentimus. laptem movere d supiori ad
inferius. nō habemus certitudinem in hoc. qd movet.
Sed forte nō percipimus quietem illi. Et a ꝗto
sensum ipsum quescere inferius. nō habemus certi
tudinem in hoc. q quescat. Quod forte movet. De
hoc idem dixit quintam rem. ⁊ dixit. Et a tria. et c.
1. Et a manifestum est p se. q nos videmus terram. ⁊ alia ella. s. aquam. ⁊ aerem moveri ad
sua loca propria. ⁊ movere ⁊ quescere in eis similiter.
Et si movetur ab eis. nō movetur in modo
nō similiter. Et ei notum sit. q quedam res qu
escit similiter in suis locis propriis. ⁊ q movetur
ab eis modo. ⁊ q iste motus est ꝗtrarius ei
ti. necesse est. Vt nō omnia moveantur. Deinde
dixit. Ex istis g. ⁊ aliis similibus ac. 1. Et ꝗa
ista p que ꝗdicit sermonem dicentium. omnia moveri.
⁊ sermonem dicentium omnia quescere. sunt ex ea
istis. p que ꝗdicitur sermonem dicentium. omnia dim
di in duas partes. Quarum alia quia semp quescit
⁊ reliqua semp movetur. dixit. Ex istis g. ⁊ c. 1.
apparet. n. hoc esse pla. que movetur q̃ doq. et
quescit q̃q. Et iste sermo potest ꝗtradicere
a p illis ꝗtraditatis p dictis. s. sermo dicens
q quedam per se semper semp movetur. ⁊ reliqua
semp quescit. Quod dicere hoc necessario negat quie
tem. quedam in quibusdam entibus q̃q. ⁊ motum
q̃q. Ista. n. que nos sentimus movere q̃
q. ⁊ quescere q̃q. necesse est. Vt ponat dicere
hic sermonem in alia duarum partium. in quas di
vidit omnia ente. s. Quod necesse est ei oppinari
in eis. que movetur semp. Sunt in eis. que qe
scit semp. Sunt quedam in istis. ⁊ quedam in illis. ⁊
Et qdcumq; sit positum hoc esse res. que videntur
movere. sed in ea veritate quescit. ⁊ videtur
quescere. ⁊ in ea veritate movetur. Qui si ista
pter eam que movetur q̃q. ⁊ quescit
q̃q. Sunt aut in eis. que movet semp. posuit. q
quescentium sunt quedam. que appent qescere
⁊ movetur in tpe quietis appentem. Et si po
situm fuit ipsa esse ex qescentibus. tunc positum. q
quescentium sunt quedam. que appent movere.
tu quescit. Et similiter si fuerit positum. q qdam
sunt in quescentibus. ⁊ quedam in movetibus. tunc
positum utrumq. Et omnia ista sunt positiones sophi
stice. Illam. n. positionem post dicens dicere dicens
hic sermonem. n assimilantur sibilla nera sibi
bilibus filis. Et est principium principior sophi
starum. qui negat sententiam. ⁊ q nullum unum oppo
nitur. sic dix epicurus. et alii. Quod autem mu
tabilitatem ꝗdictam esse in duobus modis utibus ꝗtis
ad sermonem. qui est inter illos duos modos dicentem
Q quedam encia quescit semp. ⁊ quedam mo
vetur semp. nō est difficile ei. qui volunt ꝗtare
in hoc aliqd tulum. Q cum ex ulle ex illo ꝗditorum mb
procis potest aliqs ꝗdicere ex eo hunc oppionem pti.
⁊ q est in eis particulare. Sed potest aliquis ex eo con
tradicere hunc oppionem. V. Quam ꝗtradictionem dicere
q si omnia movent. sequitur. Vt tria moveantur.
in suo loco pprio. nō ꝗdicat hunc oppionem. Q est p
ticularis. et illa oppio est particularis. Contra
dictio est aut dicens. Q motus sunt in ꝗtrarius
insimul. si sit hoc res que sp. est sermo contrarius ad d
struendum sermonem dicentem. Q omnia movetur.
⁊ sermonem dicentis. Q illa que existimantur
quescere q̃q. ⁊ movere q̃q. sunt semp mota.
Et hoc intendebat. cum dixit. dicam in destruendo
hoc ⁊ c. Deinde. d. Invenimus. n. modos transmu
tationis. 1. Et sensus ꝗtradicit istis tribus oppionib.
s. dicenti. omnia quescere. aut omnia movere. Sunt
quedam quescere semp. aut quedam mo semp.
nos. n. invenimus semp sensu. q modi tum motu
um fuerunt in eadem re p quam non fuerunt. Invenimus
⁊ aliqd movere in loco. postq non movebatur.
et alteram. postq non alterabat. ⁊ augeri p q
non augmentabatur. Deinde. d. Et cum hoc dubi
tabat in hoc ⁊ c. 1. Quam si hoc nō fuit res. que
movetur q̃q. ⁊ quescit q̃q. n est hic. q
moveatur ex sua natura. s. motu. Qd. n. mo
vetur motu. nō movetur in quies sit ei natura.
Et similiter nō est hoc ⁊ augmentum. postq non erat
deni. d. hoc g. distinxit gignentem. ⁊ corruptorem sermo
dicentis. Q n movet q̃q. ⁊ quescit
q̃q. Et dixit. Et fere destruxit motum. Quam
cum gignitur fuit. erit alius motus. et qui est finis
cor. Et qui distinxit finem. distinxit ea. q sunt
aut fines. Sunt qr in aliis motibus incipit gignō
⁊ corrumpō. Et idem dixit. Omnes hujus opponuntur
et c. 1. Et cum dic. q omnis gignō ⁊ corrumpo est
motus. Deinde cum in hoc. ⁊ dixit. Illud enim
ad qd transmutatur aliqd et c. 1. Et gignere est cum
motu. ⁊ corrumpere cum motu. Q omnis transmutatio
est de aliqo in aliquid. Et transmutatio res ad id
ad qd transferitur est gignō illi rei. Et transmutatio
ei ex illo in qo est. est corrumpō illi rei. Vgnā.
q transmutatio rei ex alio dicitur in magnitudine est cor

albedinis. a gñō nigredinis, dem.d. Illō
ex ad qō transfertur et c.1. Et d. lx. Q tran
mutōn. quedā est ī ỹ. et quedā ī quale.
Illud.n. ad qō est transmutatio ī quale. ipz
est transmutō. Vgt. Q illō qō transfertur ex
albedine ī nigredinē. est nigredō nigrē.
Illud autē qō transfertur d ỹ ī ỹ. nō est ū. sz ī
ubi. Et hoc est ita. Q transmutōnz quedā dis
positur simpliē. a quedā sz aliquid. Et ideo
dixē. Et est illō. ex qō est transmutō. aut est
ipz. aut ī eo. dem.d. Et illō ex quo ē transmu
tatio a c.1. Illō ex quo ē transmutō a c. aut ō
nipitur ex se. 1. in sēi illi. aut ī aliqua dis
positōe sua disponunz. Vgt. qñ transmutō
fiūt d qualī ī quali. aut corrumpitur ī sue
ubi. ex qō transferē. qñ trans fiūt in loc.

Determinatū est g. ex lxx. q' quedam
res forte monētur. a quedam forte q'
escāt. Dicē aut. q' omnia quēq; mouē
tur. a quēq; quescāt. oportz nō habere solli
citudinem de ipō. Sermones pdtos omes pri
pnapiū illi a d illi intentōnib. quas nō de
terminauim. s. illud pnapiū. a quo iceptum
pus. s. illud pnapiū.

Quam nauant q' pnapiū pscutatō
nis nālis de diuēse motus ī hac in
tentōe. est hēre ī de ipō ī omnibus
entib. nāmdo pō omes mōs diōnis ī en
tib. sz hēre motus. a quietis. a mot' no
uitatis. a quietis antiqtatis. Incepit pō. a
d determinauit illas diones. Deinde qtudixit ex ei
oppionib. ipbablib. dem reuertēs ad rem
qō pō intendit d pscutatōe. postq' fēc rem
memoratē d illo. qō delātū est de ōdictōne
antiquor ī illis oppionib. Et dixē. declāt
g. est ex lxx a c. Et lxx qō dicē. quam festū ē
a nō ēdiat eis. sic dixam. n. ad ofirmādū
sm mēz sz dyalectī. Qm nō est ppe hunc ar
ti. dem.d. dicē aut q' omnia quēq; mouēt
a c.1. Qm lxx est ignotū nālitē. Et ē illō
ex quo oportz pscutari a hē sollicitudinē
cē ipūz est. Vtrūz alia entia nālia quēq; mo
uētur. a quēq; quescāt. Qm lxx q' quescāt
quēq. a mouētur quēq; est manifestū. Nā
inuentur ī eis aliqd qō sēp mouetur. aut
sp quescāt. Qm lxx q' quescāt quēq; a mo
uentur quēq. est manifestū p se. Sz que
rendum est. Vtrū lxx qō dz ī pte ē pole ī to
to. aut ipole. dem.d. Et hē sollicitudinē a c.
1. pscutari de eo p illa pnapia. que determi
nata sūt supius. Et ī mut ea. que declāta sūt
ī. v. vi. vii. d motu. dem.d. Et ponē pri
a c.1. Ex illa dione determinati distōes entium
ī motu. a quiete. Et cū dixat ḥ. incepē nāre.

Dicamus g. q' entia dui eunt.
aut eunt quescēdo. aut oia moti.
aut quedā quescēdo. a quedā mo
ta. Si g. quedā sūt q' escēdo. a quedā mo
ta. necē est. Aut quedā sūt quescēdo sp.
et quedā mota sēp. Aut quedā quē qui
escunt. a quēq; mouētur. Aut quedā q'e
scāt sēp. a quedā mouentur sp. Et que
dam quēq; quescāt. a quēq; mouentur. q
Qm ipossīle est. ut oia entia sint quescētia.
ta dictū ē supius. Et ā nō omnis ipūz nūc
am ī eo ī mutē est. hō quēdā dicit. Q tot
ens est ī mutū. a nō motū. et nō sz sīn. a
et nō mutū sīn. q' pōs nō ē ens mutū
tū. et g. sūt ī eo ī mutō hō. a illi entia
bo est hic motus. et illi sūt p magnitū.
et si sūt ī' ī mutō qēq; q' ī eo est tal
dispōnis. a qui op. ī mutō. n. a' magni
tū ī mutū. et motus. et p sīmitū. et
quietē nām ī eo. aut sēa ap nos est ita sīma
q' nō ī uiget nō. est d'ōpe ā. qm nō pōt dis
tīgnē ita nobile. a ignobilius. a ita ebur. aī
ceratū. et ita pnapiū. a illō qō nō est pna
piū. Et sz hic modū ipole est. Vt oia ent
mouētur. sūt quēq; mouētur sēp. a q'
dam quescāt. Qd. n. sufficat ī ōdicendo. totū
hoc nūl ē unū ceratū. Et est. qm quedā enta
uidētur mouēt quēq. a quescē quēq. Qm
festū est g. q' ipole est. Vt quedā quescāt.
sēp. a quedā mouēt sp. Q. d modū ap
pūt. q' impole est. Vt omnia quescāt sp. aut
omnia mouentur sēper.

Iste est dmsio qm iceptū hic dicē. ī
pteā est. aut omnia mouentur sēp.
Et ipē tacuit duo q d intendā. Quor
unū est. q' omnia entia sūt duobz mōis. Et
motus qui sēp mouet. a mot qui qēq mo
uetur. a quēq; quescāt. Alter aut ps est. Vt q
dam quescāt sp. a quedā mouētur quēq. et
quescāt quēq. Vtrūq sic diximus. sufficat ī
pscutatōe ī hō duobz mōis. Et motus qui
sp mouet. a motus qui qēq mouetur. a quēq
quescāt. Alter aut ps est. Vt quedā quē
scāt sēp. a quedā facūt utrūq. Qm cū de
clāmt hūc modū ē. testuētur istī duo mo
di. Et cū ī dixat ptēis dīones. quas post ī
dixat sz modū. quez d'tinauim. Incep di
cē illud. qō dicitur d eis pus. Et mult addē ī
ōditōe eorū alia. que pnus nō dixat. a dixē.
Qm aut ipole est a c.1. Et dūz est. q' existit ī
eis d entē. a modū est dūz. deinde.d. Q
si nō dicētis motū nō ē. est silis rōni. que
dicitur ī rei uitate sz difficultē sue dionis.
Et est dicens. q' ens nō mouet. Q oppinā
tur. q' ens est ens ī finitū. a ī fin. Et q' ī fi
nitū ipole est. ut moueat. Q nō hēt locū. ī
quo moueatur. Et nāmāt ī pō istī d melis
so. tū nō illa est ōfīnū. Et hic intēdebat. cū
dixat. Sz tū hic ar fīnū. Et omis oppio cū ō
dicat fīnis. nō est hō ī. oppio. Apparet. n. ro
h' que nō mouētur ī rei uitate pp ogēgatō
quēq; fīnū ī testōmo. Ego io ei. qō ar infīnū.
q' aliqua appent mouī. que nō mouētur. q
Et rō oppinādū est. q' quedā fīnibilia sūt.
que precise uidētur ueia. Et quedā sūt
que precise uidētur ē fīa. hic sēcantur.
vt ar ī dcepte usū. Et quedam sūt ignota.
to nec singat d mostratō. sic ar d puntate ar
pōis solis. Qm. n. nescat dicēm d magnitudē
illius. dubitat. a dicat. Qm hic forte est pp
remotēz. Et forte est ī rei uitate. Deinde
dixat dūatēz. quez nō idūcit pus. Et ē d' gnē
ōdictōnū fīa oppionū. Sicut sermo dicenti
n' ōpreleditur. ex quo sequitur aliquid ōpleni
di. a dixat. Si g. est hic existimatō fīa a c. Et
ponēs hāc oppinōnē nō pōt ēnitē. qm pōt

Cōcedit q' eo q' dz ī d' h.g. q' ī eo q' dē ī. n. g. z. de aīa.

aliquo moueri. existimari. nihil uel moueri
est existimare nō. a existimare moueri est filii
apud cos. a filium post triumphum natum. Et si fuerit
existimatio aliqua filii. aut nati. possit esse ut sit
motus. Qui ergo hic existimatio est genitor
Et omne genitor est mot. aut sequitur motum.
deinde. v. Et filii si fuerit hoc ymaginatio. i. Se
motus est ymaginatio. Ymaginatio enim est
genitor. et omnis genitor est mot. aut sequitur mot.
deinde. v. Et si fuerit hi qui aliquo sit talis i
dispositois a c. i. Et hoc. ii magis i existi
mantur in ser ta. cum ei apparet nos fuerit aliq
existimatio de aliquo q sit talis dispois i tali
tpe. a altius dispositois i alio tpe. ontatio. n.
nta de existimatione i existiatione e tpis minutio nata.
Et iten. q. qr omia fuit quescentia. o tmg. ut
mutetur existiatores i eade re. s. vt i eadem re
nō existientur existiatores diuerse i tb diuer
sis. sta q. eade existiatio sit de sorte e i tomo. a
ut exire a tomo. qd est ualde iopple. Et exi
stiatores aut ymaginatores e motus. aut sequi
motus nō e manifestum p se. dicit. Existima
tio cū a ymaginatio existiant e motus. i.
aut sequi motus. Et qr omes iste res sūt p
babiles. a nulla fides est i eis. n sed q. ppones
fuit magis pbabiles. qm d. sed qr sunt manifes
tiores. ad fidem ap ite. dicit. Sed psentiam de hi.
cui scia apparet nos est ita certa. q. nō indiget
re. est de opere eius. qd nō lēt discertare in di
stinguere. Et ei qui ponunt de dictis istis op
pinois. reducitur ad dicere ui oppiom se
a dicit. Et sed hic modus a c. i. Et ei sit ma
nifestum apud nos. Et quedam enim monet
qui. a quescat qui. Et sum certi. q. ista
opinio nō ex fla. sed sp. aut oia enim di
uidi i duas ptes. quarum una quescat sp. a re
liqua monetur sp. Et ei dixit ista tres
diones predicas. fiat remotio. a dicit.
Qui festus est g. a c. i. Et ut apparet. q. enim
nō diuidūtur i duas ptes. quarum una quescat
sup. a reliqua monetur sp. Et modum ap
paret. q. ipple est. q. oia sunt quescentia. et o
omia moti. Et ce hoc ut ex hoc. q. ut. Et quedam
quescat qui. et quedam monet qui.
Iste. n. motus oppos tbi mois pdis.

Remanet g. nunc dicere. vtrū omia en
tia sint tali dispois. ut moueantur
et quescant. aut quedam sunt tales di
spois. et quedam quescant sp. a quedam
monetur sp. Hoc. n. est. q. oportet nos nunc
declare. dicamus nos g. Et moueantur a mo
ti moueri. a moueri. quedam p accidens.
quedam p se. p accis aut. sicut oia enim ex
istentia i motis. aut i mouentib. Et sicut ea que
sunt qui po p se. nō sunt omia que mouent.
aut mouentur. Nil q. existit in motibus. aut
i motis. Nō q. po eos mouet. aut mouet.
Eos aut que mouentur p se. quedam mouen
tur p se. quedam mouentur ex se. Et quedam
ex alio. Et istos quedam uali. a quedam
mouet. a ex iam. ab. n. mouetur ex se. mo
uet iualiter. sicut a mūdo q. animalia. Nihil enim
mouetur se. mouetur uali. a ei mouet
principium motus est i eo. dicitur mouere uali.
Et ideo aliquando totū mouet suū corp. aut

ipse est ut moueat uali. a ex iam. Hoc. n. di
cere fatur sed motū. cum et. ut moueat se ipse
et sed illum. i quo est. ut existimat. Eos nō q
mouentur ex alio. quedam mouentur uali et
quedam ex iam. Et ti iam nō est sicut motus
corporis terrestris ad superius. a motus ignis
ad inferius. Et mēbra animalis a mlto meno q
mouentur ex natura pp motos sue position.
aut pp partes sui motus.

Qui dēlāt. q. ipple est ut mot p mi
sit. motus etiam nō finit. s. vt p mus
sit eternus. a si nō est ui p mus. Et
declaratur e de dissolutione qōnis q tigrenam.
Et necē est. ut illa psentatio sit uilis. sta
q. cognoscat. quo e dissolū omē motum. s. m
motu. a quiete. Incepit psentare de hoc a pn
cipio. a iterū psentatione de reb declaratis
prius. psentatio. n. de eis i hoc loco e magis
propia. Et iste res qui finiūt adiunctis ei. qd
declaratur e i pnapio hui tractat. apparet.
q. est hi motus eternus. Et sicut dixi
mus duc ppes. quarum una e. Omē motum
lēt motorem. Sed est. Omia que mouentur.
i loco. reducunt ad res motus p pnapium cum
i ea nō motus omno. Et po incipit psentare de
prima ppe dicente. Omē motum lēt moto
rem. Et fiat remotio ad hoc de hoc. qd declaratur
est i pnapio. v. de diuisione motoris a moti.
ad id. qd est p se. a ad illud. qd est p accis.
Et manifestum pro de motu diones eius in mo
a quiete. Vlt quest i hoc loco. ii. quo prius
primo i tertia ista intentois i motu. s. Iam de
clarare motum eternum e. sta q. est res mani
festa i suis sermoib. i. ogregatione totius
sui. Vidit q. ista tertia e diuisa. a ideo
ipsum iterum. Et quidam expositores ignorauerunt
hoc oppositum. Et illud declaratum e i pnio.
vij. est superfluum. Et nō abscondit illud a
suis libris. Et qr ista est intentio ei. Incepit
diuidere dispos eius in motu. a quiete. de eo
qd remanet ignotum ex eis. a dicit. Remanet
g. a c. i. Et qr manifestum est p se. Et non
oia enim quescunt. neq oia mouentur. Nec
quedam mouentur sp. a reliqua quescunt
sup. Cum quedam mouentur quescere quia. a
mouere quia. Remanet g. psentare de hoc. s. v
tū e ple. ut omia moueantur quia. a oia que
scant quia. vt sentitur i quibusdam. aut sunt
aliqua in quib hoc est i ple. s. enim sp mouet.
aut sup quescit. Et ideo nō accidit de duob
mois. quidam illi adiunctis. s. vt enim
sit duob mois. Omnis qui sup mouetur.
Et motus qui sup mouetur. et quia quescit.
aut ut oia sint duob mois. Omnis qui sup
quescit. Et mot qui quia mouetur. a quia
quescit. Et cū distinxit illud de quo intendit p
sentare. Incepit diuidere motum. a motum. ad
dicit. Dicamus g. a c. i. Et quibus istos motus
a moti est. aut p se. aut p accis. Et incepit
distinguere illud. qd est p se. ab illo. qd e p ac
cidens. Et illud qd est p accis. dicit id. in pre
sentatione. qui sint adiuncta ei. qd e p se.
Et unde i hoc. q. dicit p accis i pnio isti dicis
dicti. qd dictum illi. possunt ei ipsum oppositum
ei. qd est p se. qd dictum gnalli. Unde dicit

illud. qd est p accis. i illud/qd p accis pn.
et illd/qd mouetur p sua ptem, qd dicitur
sano. Et dicit. p accidens n. 1. Illd/qd dicit
pn. est sic omne/qd existit i mouetur. et p
motu. 1. Illud/qd mouet p accis. est et q
dicitur mouei. qr est i motu. Et hec duo b
qd est ipole. ut moueatur dio. Vt oia i corpe.
Et mio/quo est pole. ut moueat. ut omes se
dentes in nau. Et sili motor p accis est i
qd est i motore. Sic mbrum/que est i igne.
que e obuies p accis. Et cu diuisit illud.
qd est p accis gnale/i illud. qd est p accis
principali. a i illud/qd mouetur p sua pte.
qd dicitur sano. Dedit exe pluz de hoc. a dix.
Et illd/qd est qi pars. 1. Qz illd/qd mouetur
p accis. qd dicitur gnaliter. Et qd dicit e p ac
cidens. qd dicit pn. a qd dicit sano. Et e illd.
qd mouet p partes. Sz illd/cui attribuitur
moue. aut mouei p ptem. Ngr. qd dicitur
i illo. cui mani mouet/ipsu mouei. Et silit
accidit i motore sic dicam. Iste lo potuit i
lic no potuit ipsu. n' manu. Et cu descpsit
duos mos eius/qd e p accis gnaliter. Incep
d sanle illd. qd e p se. qd oppnitur ei. Et e
illd. qd pn' dicitur p se. p negrem duoru
mor eius. qd e p accis. Et fecit hoc. cum id
qd e p accis. nocuis est illo. qd est p se. Et
no accidet i quib dam locis d sanle habitu p
negrem principiorum. a dixit. p se aut ac. 1. oy
nencia a a motu p se sunt illa. que mouet
aut mouetur/nec p accis. nz p se. nz p pte.
Et accipit i d septe ei/qd est p se negrem due
rum mor ei. qd est p accis generali. Et cum
distinxit illd/qd est p se ab illo. qd est p acci
dens. Et intendit dare i eo. qd est p se. Incep
it dicere ipsu. a dixit. Et illa/que mouet
p se. quedam mouetur ex se. a quedam ex a.
i. Et cor/que mouetur p se. no p accis. nz p
pte. quedam mouetur p principium exis i ea.
Vt lenia a illis. Et quedam mouetur ab alio
extrinseco. Vt calida a ab. Deni diuisit illa.
i duo. a dixit. Et istor/quedam naliter a. de
de incepit declarare. Q anal sz mouet ex se
e motu naliter. a dixit. Qd. n. mouetur ex se a
e. Et cu narrauit. q' anal mouet naliter. qz mo
uetur ex se. Dedit cam i hoc. a dixit. Minimal
sz mouet ex se a e. Et po istri s mois e
tri m. anal. n. mouetur ex se. a qd mouet
ex se. mouetur a principio i eo. Et omne/qd
mouetur p principium mipe. mouet naliter.
Q non omne/qd mouet p principium i eo. mouet
p nam. Deinde. n. est i distinxit ne. Q est e prin
cipium. p qd mouetur/a quie sat. Vnde necte
est. ut illd. qd mouetur p principium i ipe. mo
ueatur p nam. Dissitcet. n. o necessitatem nec
Et cu declarauit. q' anal mouet naliter. dixit.
Et no anal sz totum/naliter mouet se. Cu. 1. 9
Et cu dicimus. q' anal mouetur naliter. in
tendimus. Q anal mouet corpus p sua nam.
a corp mouetur p suam nam ab eo. Sz mouet
sz q' est corp' suo motu nali. Et no dix. Cor
pus aut/sunt pole e. ut moueatur naliter et
ex nam. 1. Q cu mouetur a sua anal naliter
no quia naliter. a quia ex nam. Omne aut ei
sz q' est anal/est naliter. cu no moueat sz qd

est anal. n ab anal. a anal mouet corp' naliter.
Et dedit has omes rnes. Q pot aliqm dici
q' motus corporis. Vgr. ad sup. est mo
tus ex nam. cu moueat ipsu eqio suo mo
tu nali. Corpus. n. animalis inatu est me
ad ifernus. Sz tu/qr anal animalis e forma sui
corporis naliter. necte est. ut motus eius a
sua anal sit nali. Sz si fuit iuetus aliqmo
motus p multu i eo/ita q' i suo corpore no
sit principium omis motus anie. Tunc d motus
est motus est motus naliter. a simpliciter. s. pr
anam. a corpus. Vt declaratu e d' corp est. Et e
dixit. q' pole est. ut anal moueat naliter. a ex
nam. dixit. hoc. n. dueri satis a est. Et e in
hoc est. Q corp animalis quia mouet a sua an
naliter. a quia ex nam. e omes sitas pati ad
quas mouet anal. est magna ad illas ptes
locales. ad quas illa mouet. Si q' q. q' an
mouet corpus ad ptem. ad qua mouet corp
pus sz motus illi diuantem in ipsu. Tunc mo
tus corporis ab anal/est naliter et e mugetu i
eo naliter. a motore. et moto. Vgr. Q qm a
anal ex se d scendere eo. tunc motus ei est nal.
Si autem motus ei fuit eqio motu illi. tunc
motus corporis ab anal est no naliter. Vgr. qm
lo faltat sin sin. Et ei declarauit. q' illo/qd d
mouetur ex se no naliter. no mot. n fi gra
latus fuit motus sui corporis i re. qnezrai
motum anal. Incepit notificare ei. q. i eo/qd
mouet ex alio. nec ipsum nti duo mot. s.
moti naliter. a ex nam. Et. d. Et illa/que
mouetur ex ali ac. Et intendit p illd/quod
mouet motu laptis ad ifernus. a motu
ignis ad supnus. Et possunt illa mouei ex
alis. Q illa/que non mouetur ex se/quod nec
moueatur ex alis. Vt declaratu p. Et in
tendit p illud/qd mouetur ex nam/motu
istor ad qnam ptem dubitat. Vgr. qd. d. mo
tum corpor terrestrum ad supnus. a motum
ignis ad ifernus. Deni. d. Et anal e multa
ens a e. Est ac si dicet. corpus/aut ei pole
est. ut moueatur naliter. a extra nam. Et i
tendit p motu motus/situm. Et intendit p
ptes motum supnus/ad ifernus.

Et in rebus. que mouetur ex nam. nz
pro se. q' illud/qd mouetur. mouet
ab aliquo. Q non i illis/que mouent
ab aliis/manifestum e. d. d. post illa/que
mouetur ex nam. illa ex illis/que mouen
tur naliter. q' mouetur ex se. Vt mor animal.
no. n. latet d istis mouei ab alio. Sz quo
oportet d tinare i animalib motor a moto. Vi
detur. n. fere/quod omnia in animal. ai eli. illis
que ostr no est nalis. Ita i nalib motor
distinguitur a moto. Et sz hic modu est ipsu
sz totum/se mouens. Sz illud/i quo est dubi
tatio ppe/est illd. qd remanet de dione pre
dicta. Dicimus. n. Q cor/que mouetur ex
alis. quedam mouetur ext nam. Punctum
est g. Q quedam mouetur naliter. Et i
facuit dubitare. si mouetur ab aliq. Vgr.
lenia. a grauia. Illa. n. mouetur ad dio
loca oppita mot. a mouetur ad sua loca p
pria. Leue no ad superius naturaliter. Gra
ue no ad ifernus naturaliter.

Quam diuisit motum a motu i illud quod est p se. a illud quod est p accidens. Incepit ostendere i mobilibus corporibus que p se. a pscientia. Vtrum ce motum corporibus sit motum aut non. Et est quod. d pscientia est i primo vii. Cum sit propositum de. d qua re pscientia ille qui uult querere. Vtrum ly sit motus eternus. Et fecit hoc. quia uoluit declarare dispositionem i hoc de corporibus simplicibus secundum propositum. Ista. n. fere uidentur dubitationem i hoc. q motum ce hoc motum. a motum. Et item ut omnia predicamenta. quibus usus est i tractatu hoc quod. quia noluit ita perire pscientiam ab illo. Vel rebus propriis. a quia plerique secundum eos. Omne. n. quod fuit declaratum d eo. fuit diuisum. a distinctum i locum diuisum. Et non uult aggrauare illud. a quia plene pscientiam de illo. Et quia primo diuisit illa que mouentur p se i tres modos. i motum mobilem. a motum simpliciter. a diuisit ea que mouentur simpliciter i duo. s. i substantia animata. a que mouentur p declinationem. s. p grauitatem. a leuitatem. Incepit dicere i quibus rebus autem motum sed motum. a i quibus latet. Et. d. Et i rebus que mouentur ex natura ac. 1. Cum res mote sint tribus modis. ostendit quod est. quia que mouentur mote. a ex natura. sicut ita ad superius a ignis ad infimum. mouentur ab aliquo alio. Sed manifestum est i istis. quod motor i istis est aliud a moto. Deinde. d. post illa que mouentur a ac. 1. Et post illa autem hoc i eis. que mouentur simpliciter ex se. sicut i motibus animalium. s. quia motor in eis appetit aliud a moto. Deinde. d. Et post illa. 1. quia illa intentio magis autem i eis. quia mouentur mote. Et p illa autem i animalibus. Nullus. n. dubitat. quod animal mouetur ab alio. a quia anima est motor. a corpus motum. Et ideo dicit. Non. n. latet a ac. 1. Et illud non dicam quod motor distinguitur a moto. quia non latet aliquem i animalibus. quia corpora sua mouentur a principio. exterius alio i eis. alio ab eis. Sed latet hoc de eis. quia est existentia i eis. motibus i eis. s. Vtrum est distinctus ab eis. ergo eis a moto. Et iterum dicit p hoc exponere facere hoc ad appetendum que sunt de ratione animalis. a dicit. Vtrum. n. fere. quia ad modum i animalibus ac. 1. Et est intelligendum hoc per distinctionem i ce. non distinctionem i diffinitione motum in animalibus ce distinctum a moto p diffinitionem ce manifestum p se. Sed est manifestum Vtrum distinguatur aut non distinguatur in p accidens. Et hoc intendit. autem. d. Sed quia oportet determinare hoc ac. 1. determinare qualis sit dispositio motibus ex i moto. Et autem dicit. quia de hoc est pertinentia i animalibus. dedit dubitationem. quia fuit. quod motor i animalibus potest distingui sed ce. a d. Videtur. n. fere ac. 1. Et hoc est dubium. quia potest aliquis dicere. quia forte ita est i dispositione motibus ad motum i animalibus. sicut i rebus aliis. que mouentur p principium i eis. sicut i natura. a i aliis artibus. Et quia cum dicit hoc. rursus est ad distinguendum illud. quod est manifestum de animalibus. a. d. Et sed hic modum ac. 1. Et sed hac oppinione de animali. s. ipsum quod est ex motum. a moto. quorum utrumque distinguitur a reliquo natura. Intelligendum quia dicimus. quod animal mouet se sed totum. 1. sed quod quod est ex motum. a moto. Non ita quod motor. a motum sunt i eo sed actum. Deinde dixit. Sed i eo quod est dubitatio propter. est illud quod remanet ex diuisione. 1. Et dubitatio non est. nisi

i eo modo. Iam. n. diuisimus ea. que mouentur ce. Et diximus. quod quedam mouentur mo. a quedam naturaliter. Et eorum que mouentur naturaliter quedam utrentur ab aliquo alio mouere. Et sunt animalia. Et i quibusdam latet hoc. a sunt corporum simplicia. Inuisibus. n. non autem alietas motibus a quo moto. sed autem i sentibus animas. Sed modo i eis non est alietas oio. Et sunt sicut dicere grauia. a leuia. Ista. n. inclinantur mouere ad sua loca naturalia ex se. et ad loca opposita suis locis naturalibus ex aliis. Vbi quod lapis mouetur ad infimum p se naturaliter. a ad superius p molestiam. Et ego ignis. Et hoc intendit dicit. Ista. n. mouentur ad duo loca opposita duobus locis suis naturalibus. a mouentur naturaliter ad sua loca propria.

Hoc autem mouentur. non est manifestum i eis. sicut est manifestum. quod mouetur ex se. Dicere. n. ea mouen ex se est i potestate hoc. n. est propium animalibus. et ce propium sentibus animas. Et si ita esset. tunc esset potestas eis que sunt ex se. Et dicit Vbi. quia si aliquid est ca sui ipsi i dimittendo ambulationem. est ca ca sui ipsi i dimittendo ambulationem. Et ideo si ascensus ipsi ad superius ex ipso igne. ostendit manifestum est. quod descensus a ignis ad infimum est a ex ipso igne. Et dicere a. quod que mouentur ex se. mouentur uno motu tum. non est de re. si mouet se.

Et i corporibus simplicibus non autem ipsa mouentur a motum alio a moto. Sicut autem hoc i eis. quia mouentur ab extrinseco. Deinde. d. dicere tum ce ac. 1. Et non possumus dicere i eis. que mouentur a principio i eis addito ea. quod mouet ab seipso. quod indigeat ca extrinseca. Sicut dicamus i eis. que ex se mouentur. quia mouentur a principio i eis sunt indigentia ca extrinseca. Sicut est diuisio i sentibus animas. Deinde incepit declarare. quae est ipsa ce. a d. quia hoc non est nisi animalibus. s. que mouentur a principio i eis sunt indigentia ca extrinseca. Deinde rem sup hoc. a dicit. Et si ita esset ac. 1. Vbi ignis est ca i se. p quam potest mouere sunt indigentia ca extrinseca. tunc p illam cam potest quesere sunt indigentia ca extrinseca. Res. n. quia est ca. quia potest mouere sunt indigentia ca extrinseca. sicut est animal. i quo est anima. p illam potest quesere. Deinde. d. dicere. n. a ac. 1. Et dicere in eo quod mouetur p principium i eo sunt indigentia aliquem extrinseca. quod mouetur uno motu. non est sed principia. n. que sunt hi. sunt innata mouere in motibus diuersis.

Et a quo potest est. ut aliquid optimum sunt quod moueat semper. s. m. n. quod est unum optimum non optimum est incepta passionem. Et sed quod est segregatum. est tale. quod dam ei est innatum recipere. a quodam agere. Nullum quod istorum mouet semper. cum sit ens. m ad oio optimum. Sed necesse est. ut motor i quolibet corpore sit distinctum a moto. Sicut nos mus i cuius anima qui mouet aliquid senem animas.

Et declarant quod illa que mouentur naturaliter non mouentur ex se. Inducit iam declarationem. p quam declarat. quia illa que non mouentur p principium in eis. Et abbreuiatio ei quod dixit est. quia que mouentur p principium i eis. necesse est. ut diuidatur sed diffinitionem i motum. a motum. Et ut non sint res sed diffinitum. a ceum. Quia. n.

dicit

tetur cē distinctus a moto. aut sz distinctōz
et cē mismi. Sic fuit illa. que moueatur ab
extrinseco. sunt sz distinctōr tm. qd cē dispō i
sentib. alias. sunt. n. que cē motoz i eis. di
stinguntur a corpōr. qd est motus sz distinc
tōz. hic nō distinguat sz cē. s. a ipole est.
aliz cē tm corp n aquar. Et q2 corp simpli
cia fuit mta sz distinctōz. et nullus corp pōt
diuidi i motōr. a motus. ideō est nō dicit i
fuit mota. ex se. n qz pole fuit motoz cāpus
motui. Si g aliquis dicat. illō ne fuit corp
simplicia opōrta ex illis. a fōr. quoz utrisq;
est distinctus sz distinctōz a reliquo. Dicem
ad hoc. q pa mia nō est ex his i actu. Et id qd
movetur ex se. debz diuidi i motui motoris
a motus i actu. Qm illō qd est i pō nō mo
net. neq; moneat. Si g lapis V gr mouet
ex se. oportet ut cēt mouens a motus sz
form corporis nō sz form. Qm nō est ex illis
i actu. ut sz forma. qd est ipole. Deinde dr
Et quie est pole ac. Et ite lit p optimum illō.
qd est mutus. nō p optimitatem. Et ite mot p
cens illō. qd est filius primus. cui dissimilis pres
a tori est una. s. illuo. q nō est diuerse ilis.
Deinde. d. Sin g. q est optimum ac. i. Et res op
timae. s. q sunt optimae. nō fuit optimae. i pole
est. ut reparat passiōz. i. oportus ex se. Cum
nō diuidatur i motōr. a motus. ñ cent opti
plantate sz optimitate. Et dicit ac. Q id
q mouet ex se. aut est diuisile sz diffinitōr
i motoreq. a motus. aut est diuisile i pres
sz optimitate. Qm aggratus ex aliquib. q
est optimum sz optimitate. Omne g qd mouet
ex se. aut est indiuisibile diuisile sz diffinitōr.
aut sz optimitate. i. pres. Et ci corpora sim
plicia non diuidatur alto illoz duoz mo
sequitur. ut moueatur ex se oio. Deinde. d. Et s
q est segregatus ac. i. Illa aut que diuidū
tur aut sz diffinitōr. aut sz optimitate. pole cē
ut diuidatur i motore. a reapiētur motus.
Et ci possint q res optime esse. i pole est. ut
moueantur. sicut l. n. motus. p qd mouet.
Res. ñ mouet se. ñ sz illō. q ñ est optime
s. sz q diuidit i motore. a motus. Illum g
istoz ac. Et ista cē gr. qia iterauit p hūc sez
motum. Et s mo iste opinatur sic. Corpora ñ
lia sunt optime simlium primus simplicia. Et illa q
sunt optime silium pau simplicia. i pole est q mo
neat se p se. g corpora ñalia nō mouent
se. Et ci dicit gnes. iouxit medium istum
conclusionis. a dicit. Cū sit dens ac. i. Cū ita
sint queiencia. a nullus queiens mouet se.
Et qi incipit pō. a ncu sicut me maioze pōn.
Et q impole est. ut aliq mouat se. sz q
est minus optimum. i sz q est segregatus ori
stictus. Deinde iouxit gnes. a p' inde ñ illz
sz utriq; pāt. minōrem. a maiorem. ci dicit.
Cum sit queiens. Et nullus alius sz q est
optimum mouet se. i. Cū ōm ñalia sint opti a
nullus optimus mouet se. Et ci declarat. q
nō mouetur ex se. Incipit declarare. q ñ
necē est. ut moueatur ex alio. a d. Si g
necē est a ac. i. Et ci sit declaratum. qd nō
mouet ex se. sequitur necēo. ut moueat
ab alio extrinseco. Et hoc iten. ci dicit.

Vt mota i quolibz sint distinctus a mo
to i quibz. Deinde dicit ex plin i hoc a
dicit. Et sic mutus i omnibus alia ac. i.
q moto i eis. necēo est ex extrinseco. sic mo
tus lapis ab ipo. ab ipo.

Et sequitur in textus. Si mouet ñali
ter sz mouetur ab alio. Et ipse di
uidendo eis. a videtur dicere i oī
bus a illis sentētiis. quas ostendimus. a
dicit fuit mota ex nātu. V gr. Calidū i actu
nouū calidū i pō. Et sz hic modus est p ō
alios silib. Simili illō qd mouetur ñ
est illō. qd est pō quale. aequatum. aut V.
Cum primum qd est tle. fuit mo. nō ac
sed. il. pōt cē quale. aequatum. sz altum. est i
alto p accis. nō p se. Igitur g a ex mouent
est aliud. aut mot. quando mouetur ex ñtu.
Aut ñaliter. qn mouetur ab suis actibus. qd
habent i potentia.

Qdam dicunt. q illa que mouentur ñ
que sunt composita ab. s. ex simplicia.
nō mouentur ex se. sunt necē. ut mo
uentur ex alio extrinseco. Omne. n. motus ab
alio necē est. aut ut motor sit i eo. a tē cui
motus ex se. aut ex illo. Et forte hoc nō seq
ur aliz dicunt. Q omne motus ñt motoē.
Et q' ñ mouet se ita. q motor sit ipm mot.
Cum g dicunt sic dicamus. q' ia que mo
uentur ñaliter. a cuet ab. nō mouentur ex
se. Dicit. Sz sequitur i ultis ac. i. Et seqt ex
s mouē pōrō. ut nō moueatur. ñ ab extrinseco
cū nō moueatur a p'ncipio i eis. Deinde incipit
declare hoc alio mo. a dicit. Et hoc ad diuidendo
eis a ac. i. a. Q illa que mouentur ñ. a nō
aliuta sunt mota ñaliter ab alio extrinseco di
uidendo i suas p'tes sp'ēs. Deinde. d. Sicut am
silia illis i motoribz. Omnia. n. sunt sz unū
modum eiz a ñ. Q q eiz diuidūtur i duas
ptes. Quaz una ē. Vt sunt eie sz molendi.
s. i. ut sit eie sz ñam. Necē est. ut moueri
diuidatur i has duas ptes. Et hoc iterō. ci
dicit. Et dicemus accipe ac. i. Et dicemus di
uidendo a mouēcia i hos duos mos. i quos diui
sim eis sz ñam. a ex ñam. Deinde. d. Quedam
cū mouentur ex ñam a ē. Et hoc necē ē p se.
Et hoc intelligendum est p se. Deinde. d. Et que q
dam ñali ac. i. Et quedam mouēcia mouent
p sua ñam. Sic calidum i actu. qd ñam h mo
ui illō. qd est calidum i pō. Vt fiat calidum
i actu. Deinde. d. Et s hūc modum ac. i. Et a
uantutes ab tue que hent ñam tē ea. que
sunt i pō sicut similia i actu. Et ci dicit mo
torem sz ñam. Incipit dicere d motor sz ñam.
a corpus. sicut et c. i. Qm medium illa q mo
uentur ñaliter. sunt illa. i quibz nō ē mouere ad
ab aliquo. non facit id i actu. Sed a illis
mouentur ñaliter. qd est i pō. ite aliqua. x.
pōt. V gr. Vt sit in pō quale. aut quantū.
aut V. Et ci omne qd est i pō motus. est p
ci ñam ē. Rape aliq ptoz. x. Sequitur. q mo
tor ñali sit omne id. qd pōt mouē illō. qd ē
i pō aliq. x. pōt. Vt fiat illō primum
in actu. Et id dicit. Necē est ad hoc. qd q
motus ñaliter sit hoc. q primum mouēs sit.
Et dicit. Cum hāt primum ac. Et dicit hoc.

nor d sce distinctus amoto aut diffinitorem et ce simil. aut 2m
[illegible] tantum:

a Simplicia no mouent se cum nō diuidantur in
norem et motum in actu:

nō

al' omnis

Qm res moneť ab aliquo cēlitť. a actiuali.
Cm g. moneť ab aliq cēlitť. tūc nō ab eo p
suam iam. Deni dēlāmt hæc. a tripat. Iterm. n.
est quale. a quātm. 1. Et exēplm ei. qd mō p
actūs est. vt aliquis motor moueat aliqd.
qd est i pō. vgr. quale. Et ei fiat ipē in act.
sēcm ipm hē q'tm. qd pūs nō hēbat. vgr.
Q aqua moueť actm ad frigd. sēcm illd mi
norem qātitatem. Et simlitť q fōrte moueť
aliud i qātitate cēlitť. Et sēcm illd qua
litas p actis. vgr. ex quo mutatť al. o. alto
cōes. n. sēcm q'tatē i eo qualitas. a tripat
fōr. n. sit q'le. et qātm. 1. ab eo. et motore.
Et ei ita sit. necē est. ut ab eo sit altm cēli.
a altm actūtali. s. Q si qātitas fiūt ab eo
cēlitť. qualitas est actūli. a eo. Et tūc dīc.
Sz alter eor est i altero p actūs. 1. Sz alter
m sēcm nectio. ut incīnatm ab illo agē
te uno p actis. Vnm. n. agēs nō hēt nām a
gendi. ñ unm tūn. Et ei declarant. Q omē
qd est i quolz p dicamēto. moueť ñāli ab
ei motore extrinseco ñāli. Cm fiūt sua potē
ut moueatm ñāli ad illd. vgr. ad quale. a
qātm. a V. Et posūt. q illd qd moueť
actūli. a motē est illd. qd nō est eēlo illi. qd
est i pō. ut moueatm. Et sili est de illo. qm
moueť. exclusit ex hæc. Q ita signus. a alia cōi
simplicia hēt istos duos mōs. Vt moueamt
a moueatm. hēnt. n. uīnte ñālem. a mole
ciam actūlez. Et dīcat. signus g. ac. 1. Et ista
moueť i pō. Et illud qd est i pō. fōrte erit i
actu. qñ fuerit sūp ꝓgratm agēs. a recipiē.
vgr. Q ad iscēs est scēs ab eo. cui scia in pō
est aliud i pō. Q s. n. hēt scīam. sz nō sat. est
scēs i pō quoqñ. Sz ille modus potētie i qd
est ab eo. nō est ille modus. i quo est ab eo
qd gnāt ipa. Et ite noť declāre ex hæc s. mōs.
q mot corpor ñāliu i loco est i rei ñtate ab
eo. qd gnāt ipa. Sd alia actūa incīnmē gnā
ri i re p gnāe m ipi. Et q illa sūt mag digni
ora de ñno cor. que moueť ex extrinseco.
q d ñno cor. que moueť p pnciplia i ei. Et
q ñā dōtō est i eis. ponēdo 1a moueī ñālit
ex aliquo. Et ei declarant i istis. q necē est
ut i eis ñnentm. que moueť ex aliquo. a
Et ei posūt ia ea moueī ñāli. declārant. s. qt
mōs dī i eis moueri ñāli. cū eo. qd mō ex a
liquo. Cm ai i pmo aspectu. q omē motum
ex alq extrinseco. moueť moleñte.

Et q illud qd est i pō. dī mlēs mōs.
hæc fiūt ei. vt illud ex quo moueť
ista. a sila. est nō manifestū. vgr.
q ignis moueť ad supms. a tra ad ifem.
Et adiscēs est i pō sciens alio mō. ab eo. s. q.
illd qd hēt scīam. sz nō sat. est scēs. a cēt pri
q adiscēt. Cm g. fuit i hē dispē. agēt suam
actēm. a sciet tūc. n. aliquid ipediat. Et si
nō. ꝓtingēt. ut cēt i oppōito scē. s. ignorām.
Et sz hūc modm cēt dispō d rebus ñālibus.
frigidm. n. est i pō caldm. Et ei fiūt tran
mutatm. cēt tūc ignis. a obūnet. ñ aliquis
ipediat. Et sili est d lem. a gravm ā. Ex gra
vm. n. leve gnātm. vgr. ex aqua ac. pō. n.
cēt tle i potētia. a tūc fiet leve. a facē sta
tm suam actēm. ñ aliquid ipediat. / leō quātē

leuis est. ut sit i aliquo ū. a supi. Impedi
mētm aūt accidit ei. cū fiūt i ꝓtrario loco
ei. Et sz hæc ē cursus i qualitate. q et i qā
titate. quāms hæc debēt quēi. s. Q ī leuia
monētm ad unm locm. a sili grava. Et q
cā i hæc est. Q sūt ñata. ut sit in aliquo V.
Et cē leuis. a gravis est ista. Illd ū tūti i fe
rius. a ad supms. Sz grave et leve i pō sūt
multis mōis. sicē dixīmus. / aqua. n. dm est
aqua. est i pō leuis quoqñ. Et cū fiūt ac.
possibile est. ut ipediatm. qñ sit supms. Sz si
illd i pedimētm aufēt. statm agēt suam
actēm. a est sūp supms. Et sz hūc modm
tūs mūtm quale cā ad illd. qd est i actu. Sci
ens. n. statm sciet. n' ipediatm. Illd aūt. qd
aufert ipedimētm. quoqñ ē motor. a quo
qñ nō ē motor. vgr. q si aliqs hō aufert
columnm fulcētem pondus. aut aufert lapi
dem positm sūp utrem i aqua. tūc mouebit ista.
sz p accis. Q nē ad modm pila. que moueť
a piete. sz a picēte. Q manifestm est gr. q nlli
istor moueť se ita. q i eo sit pnciplm motus
vt moueat. aut agat. Sz ut recipiat actēm.

Qm dēlāmt q lapis
et uli cor ñālia simplicia nō moueā
tm ex se. cū nō dīmidiatm i motorem a
motm. et q pp hæc necē est. ut motor cor s.
extrinsecus. Et dēlāmt q motor cor ē extrin
secus cū hæc q sūt mota ñālit. Et q hæc est.
i eis p sōm ñālem. que est i eis. ut moueātm
ad sua loca ppa. Sicē pō existēs i re gnāta m
sla ad recipiendū aliq pdicamēta. s. Q mo
tor i eis est ñālis. a extrinsecus. Et q hæc q mo
uētm i loco p uēit eis a gnante. sicē pnent q
litas ppa. a alia accīa. Vult dēlārē. q la
tēa motor istor est cēlitť pp mixtiōēm potēn
quam hēt actūli cū pō. qm hz cēli. Et rō hz du
os motēes. o ptēm actūli. a motēm cēli. Et
rō motor qui est cēli. ad m sēcē cū eo. qm ē
actūli. sta q existimatm. q ista moueť se. q
Et hæc iterādat dēlār i hæc ei pi. a d. Q illud
qd est i pō ac. 1. Et nō ē manifestū illd movens.
ex quo moueť cēlitť cor simpli. Q pō ad
motm dicat duob mōis. Quor unus est de
pō cēli. que ē i ñā. ex qua sūt gnāta. et ē ñā
lis. / Alius aūt ē d pō molēta. que ē actūlitē.
de hoc dedit exēplm pōe molēte. a dix. vgr. q
ignis nō ac. 1. Et exemplū pōe cēlis. que nō
exit i actm. ñ a motē cēlitē. est pō. que ē in
igne. ut ad supms moueatm. cm retēntm
terra. Et pō. que ē i tra. ut sit ignis. a ut nō
ueatm ad supms. que oppōita silis pōe. que ē
i adiscente. ut sit scēs. Exēplm nō pō. que ē
actūli. ē pō. que est i ipō igne. qñ ipeditm a
motm ad supms. Et pōe. que ē i ipa terra. ut
moueatm ad ifem. s. qñ ipeditm. Et illa pō
est silis potētie. que est i docente. a sciente. q
qñ nō docet. a scit. et ē molenta. Et q alta
istam est cēlis. a alta actūlis. a sili. ut cēlē
potētie. que est i adiscente. ut fiat scēs. Et
pōm accidentē. que est i sciente. qñ nō uti
sua scia pp aliq ipedimētm. Et hæc iterādat
cm dicat. Et adiscens est i pō ac. 1. Et adi
scens aūt. q adiscit. dicatm ēē i pō sciens.
Alio mō. ab eo. quo dī i eo. qm hēt scīam i tē.

Motus corporum simplicium est agnomin.

nō

cō. 32

i quo nõ utitur sua scia. q' ipm ẽ sacẹs i põ
ꝑ ma. n. est d' gnẽ potẽtie cẽlis. sed ẽ d' gnẽ
potẽtie accñl'. Et rõ põ cẽlis idiget i hoc. ut
exeat i actũ agẽte cẽlitẹ. sed uõ nõ idiget i
hoc agẽte i hoc. q' exeat i actũ. nisi p accñs. q'
nõ est põ. nisi pp impedimẽs. aut pp defectũ sbi
i quo agit. Vgrãt. qm ignis ẽ combustẹs i põ.
qm nõ incipit mãr. qm obuãt. Cũ g' hãt. l'
inuciat mãr. quar obuãt. tũc fit obustẹs i
actu. sui idigencia motõis extrinseca. Et sili
ignis hz duas potentias. pm cẽlẹ. a est põ.
que est i igne. qm ipediũt. Et ista sz q' ẽ ac
cidentl' indiget motõe accñli ẽtio pe prime
Et cũ ista sit qõ dicẹs. Vtũ illa cor' simpli'
mouẽtur ilco a motore extrinseco. aut ex
se. distinguẽdum est i respõsione ad illa. q' mo
tus q' est i põ uera ñali. et est põ que est i re
ex qua gñatur corpus simpler. i quo inuenit
motus. nectõ idiget motore cẽli. Et ẽ illo.
qd est extrinseca. s. gñans. Gñãs. Gñans. n.
est illo. qd dat corpri simplici gñato formã sua
a mũa accñta a generãte forme. Quor unũ
est motus ẽ i loco. Et rõ cũ sua forma fuerit
ꝓpleta. ꝓplebit. v. sibi d'bitur. a alia sua ac
cidẽta a debita. nisi aliquo ipediat. põ uõ ad
motũ que accidit mouẽti inuenta i corpe simpl'
qm ipeditur i tpe sue gñõis. qm mouetur
ad suum locum naturalem. ab aliquo ipedito. qm
gñatur i loco ẽ neo. aut qm erat a suo ñali
loco ab aliquo existente. nõ idiget i hoc. q' exe
at i actũ. motõe extrinseco cẽli. cũ sit potẽ
tia accñlis. Et cũ ita sit. a illo qd mouetur
cẽli est illo. i quo ẽ põ uera ad motũ. s. põ
receptõis motus. Tunc illo qd mouet in
ra uetate hoc motu est mã. ex qua gñatur
corp' simpler. Vgrãt. q' ac est qui est i potent'
ignis. et supus est illo. qd mouetur i ra
uetate ad supus. a cẽlitẹ. qm fit ignis. q
Et cũ distinguit potẽtias accñles a potẽtia cẽli.
Incipit ppte dicẽ põm cẽlẹ. a dicit. Et illo
qd est i potẽtia. forte est i actu ac. 1. Et pro
prium est potẽtie cẽli. ut nõ fiat i actu. nisi pp
motorẽ cẽlẹ. Et q' nõ uenit ad actũ. nisi quan
do ꝓgregãtur duo. s. sz capiẽs. a agens. Eo
tũmõ potẽtie accñli. que nõ idiget ad hoc. q'
exeat ad actũ motore extrinseco. nisi p accñs.
Et est necessius ipedimẽti. Et dicẽ forte. a ñ
quiq ꝓgregãtur agẽs. a recipiẽs. a nullus fit
motus. Deinde exẽplũ pe cẽlis ñali'
a dicit. Vgrãt. potẽtie que ad iscẽs fit scens
i. ab eo. qd est i põ uera. fiat ipsũ scientẹ.
i re uitate. Deinde. d. Illo. n. q' hẽt scia ac
i. Ille. n. qui ẽ sacẹs. qm nõ utitur sua scia. v
dicat cẽ scens i põ. Illo mõ ab eo qd dicitur
i adiscente. cẽ in põ sacẹs ante. q' adiscat. s.
cum illa põ est actl'. a ista ẽ cẽlis. Deinde dicit
Cũ g' fuerit tlis dispos ac. 1. Et qm sacẹs fu
erit sacẹs i actu. tũc indiget i sua actõe mo
extrinseco i actu. Sz agit sua actõe. nisi aliquo
ipediat. Et si aliqs dicẽt. q' scens qm utitur
qm nõ utit sua scia. est scens i põ eodem mõ.
quo diximus i adiscente cẽ scens i põ. o tnge
ret. q' scens qm nõ utitur sua scia. cẽt igno
rans. sicẽ adiscẹs qui ẽ i põ sacẹs. Et hoc uere
dicit cũ dicit. Et si nõ o tnigit ac. Et cũ declarat

q' potentia dicit' duob' mõis. s. d põ cẽli. ad
potent' accñli. Et q' accñlis nõ indiget moto
re. nisi p accñs. Incipit notificare. q' potent'
que existit i lapide. ad supus. est de hi gñẹ.
s. accñl'. Et cũ ita sit. tũc illa nõ mouet' ex
se. sed cẽlis. a dicit. Sz sz sz hũc modũ ac. 1. s
hũc modũ duax põnũ. que existit i adiscẽ
te. a sacente. incipiunt iste due potẽtie i corpõ
bus simplicib' ñalib'. a. Cũ dicit in. n. adiscens
est sacens i põ ac. 1. Et cũ fiũt sacens i actu.
operabitur sua scia. nisi aliquid ipediat. g' corp'
quod est i põ ignis. sicut calidum. aut motũ
ad supus. cũ fiet ignis i actu. fiet supus
i actu. nisi aliqd ipediat. Deinde. d. Et simili ẽ
d' gramm. a leui. s. q' põ in eo dicitur duob' mo
dis dẽs i adiscente. a sacẽte. Et q' illo ex qo
gñatur leue a grauẽ. est põ gramm. aut le
ue. i re uitate. Et cũ exuerit d' pe' i actu.
aut leue i actu. aut graue i actu. nisi aliquid i
pediat. Et hoc intendit cũ dicẽ. cum. n. gñatur
ex gramm ac. 1. Et põ ñã que ẽ acto leuis. s. i
oxtus ad ifimus est i gram i actu. a qd est le
ue i pse. Et intendit p hoc totum. q' cũ potẽ
tia que est ad modũ istor corpor. fuerit m
eo ex quo gñatur. a põ nõ exit i actũ. nisi a
gñante. a agente. graue. a leue. Ideo ẽ. ut
motor istor corpor simplicium. s. aut gram
aut leuis sit gñans. nõ q' mouetur ex se.
deinde. d. Et ipedimẽtum accidit ei ac. 1. Et
gram a leui accit. a ipediatur ab v. q' debẽt
fuisse ab agẽte. ul' gñante ea eo mõ. sz quez
lẽnt alia accida. cũ gñatur fiũt i loco exti
neo. a ipedietur ullo aliquo ipedimẽto. Et hi
intendit cũ dicẽ. Et sz hũc modũ est d' qũto.
a quali. que fiũt ꝑ gñato ex mã. ex qua a
gñantur. Ista ẽ de ubi ꝑte. Et q' ad m q' tum a
quale exeunt d' põ i actũ gñante. Ista est de v.
qm nõ gñatur fuerit i loco suo ñali. Deinde. d.
Q' ius hoc ac. 1. Et cũ fiũt dicũ. q' motus ad su
pus corpõis leuis. a grauis ad ifimus fiũt
a gñante. Querẽdum ẽ ab aliq' q' motus le
uis ẽ ad sum pte ei. ad qm motus gramis.
Et q' omes pte grauis monetur ad eundẽ
locum. a sicut omes pte leuis. Et dicẽdum est
ad hoc. q' hoc fiũt eis ñali. Et pscrutabitur hi
i so libro celi a mũdi. Et cũ oppiti fiũt hi qo.
Vnoit ad illa. sz q' pmet. ad hũc locum ac.
Et cũ i hoc est. q' nõ uetur ad loca oppita. s. a
graue. a leue. est. q' sũt natu. nisi sint i loco p
pri. Sicẽ ꝓpletur p alia accida ꝑ seq' cũ
sum unicuiusq hoz. Et ideo. d. q' cẽ gramis
est ista. s. q' cẽ gramis a leuis fiat. ut leue
uetur supus. a graue ifimus. Sz v. nõ. aut
collocatur i distinctõe gramis a leuis. aut ẽ
actõ intentõis. que collocatur i distinctõe
coz. Leue. n. a graue d'scribũtur p hac actẽ.
Et hoc declarabitur i. ac. a mũ. Et cũ ꝓpletur
omia ista. reuersus est ad facienda mẽ. q
d' pietẽs. a dicit. Sz graue sũt i põ multi mo
dis. sicut diximus. 1. Q' mũ dicũ sz põm ñalẽ
passiuar. a molẽtar. que est qm i ipeditur ab
aliquo. Deinde. d. Aqua. n. ac. 1. Aqua dicũ ẽ
dm est aqua. est i põ ñali leuis. Et cũ fiũt
aer. et leuis i actu. nisi aliquid ipediat ita
q' nõ agat actõe leuis. Et sic uenitur i ca

potencia violenta. Et ista sic dicimus. di
stinguit a uera p̃. cum ista ē violēta. a illa
naturali. Deinde. d. sz hic motus ac. Et id
quod est i potencia aliq' quale. cū tūc mutā
tur. d' potēcia i actu. tunc illud quale agit
p̃ sua actiōem. n' aliquid ipediat. sed ad ui
sens. cū fuit sales i actu. agit. n. actō sicē
tes. si aliquid ipediat. Et sili' qn̄ aq' qn̄ fuit a
ca. agit actō acēs. n' aliquid ipediat. i. Ve
tabitur supi'. Deinde. d. illud a quod affert i
pedimētum ac. Et intendit. quod illud ē mouēs
p accīs. nō ēcēli'. Deinde. dicit exēplū. ad
Vgī. Si aliqs lō auffert a lūpidū sb̄stētā
tez pondus ad ifēri'. tūc ille homo mouebit
illud pond' ad ifēnus. a cadet illud pondus
sū ad ifēnus p accīs. Et sili' qn̄ auffert la
pidem sup utrez ifūnflatū. ille lō dicitur mo
uere utrez illuz p accīs. Et dz mouē p ac
cīdēs. Et illa pō est uiolenta. s. pō i ipedita.
Deinde. d. Qadōm pila ac. i. Qadmodū qn̄
proiciēs pilam ad pietem. a reflec
titur ab eo. nō dicitur. q' pies mouet illam.
illo motu reflexo. sz pieens. Et pies sidi
citur mouē. dictus p accīs. Et ita dicit
illud. qd auffert ipedimētum mouē lapidē
p accīs. a qd gniat ipsū ēcēli'. Et cū cōpleuit
hāc declārōem. fecit remedz atez d' hac. a dix.
Et declārtuz est g' ac. i. Declārtuz est. q' nullū
corpus simplicū nālū. s. q' tie a ignis a
cteiorez mouet se pp hoc. q' i eo ē pncipū.
quo moueat se. Et hoc ēcēli'. nō actiū'. sz
in eo ēcēli' est pncipū receptōis. ut moue
atur ab extrīseco. nō pn̄ actōis. n' p accīs.

Qtez omia mota
aut mouētur nāli'. aut ex nām. et
mot. Et omia mota uiolēte a extra
nāz. mouētur ab aliquo. a alio. Et ea que
mouētur nāli' a ex se mouētur a ab aliq. Et
sili' ea que nō mouētur ex se. vt grauia
a leuia. mouētur aut tūc mutatē a agētē.
leue aut graue aut ex auffrēte ipedimētū.
necē ē g'. vt omia mota moueātur ab ali
quo. Et hoc duob' mōis. o. vtez. n. aut nō p
se. mouet motuz. sz q' aliud mez ipsū ita q
q' ipse moueat. q' ipse mouet p se. Et iste mo
tor aut est pm̄ post illud aliud. aut est me
dium pl' q' unum. Vgī. q' lapidez mouz baculus.
a mouetur a manu. manus ab homine
lō aut nō mouetur ab alio. Et nos dicimus
i omnib' eis mouē. s. i pmo. a postrēo. sz pri
mū ē dignius. pmus. n. mouet postremum.
a nō postremū pmū. postremus g' nō mouz
sū primo. pmū nō mouz sine postrēo. Vgī.
a baculus nō mouet. si baculus nō mouētur.

Qastātur q' capitulū pdēz
aut primū intēdit an p ipsū. qd
ē motus hēt motorē. Et rō dimus
the declarātēz. que est i pmo. vu. a otent
est i hac declarātē h'. Et oppnatur ipsa ē
magis certa. q' pma. cū prima que est
illic. ē signū. Ista aut oppinat ē induc.
Et uō tuz. q' inducō nō sufficit i hoc. a ma
xime apud pōtes h' ē aliquid. qd mouz se.
sicē poit plō. Et uō tuz in. q' ipse intendit p
hāc declarātez h' dissolutē qez actūtē in

pēr acti. a omē motum hēt motōez ex moti
simplicib'. Ista cū appent mouēi p se. cū fu
cit qd sua ieci nālia. a sūt simpli'. nō di
uisibilia. s. a motez i eis ē ipsum moti. Ista
g' q' facit dubitatē i hac qez q' ant dicat
in primo. a'. sed icepit illic. a dānt hāc p
pēz. s. a omē moti hēt motum hēt motorem.
q' nō dissolut illic qez accidit i eis ex istis. a
Et declārt. q' illa mouētur ex aliq' extrīseco.
a q' nō mouētur ex se. n' p accīs. Et sicē plenē
i hoc. q' omē motum mouet ab aliq'. Et ipse potest
p sē p sentabitur d' hoc. s. declārtuz. a i pole est
ut aliquid moueat se. a dicat. Et cū oia ac. i.
Et cū declārtum sit. q' omē motū aut mouetur
mot. aut nālī. Et illa que mouēt nālī. aut
mouētur ex se. s. hēnca alias. Aut ēnt corpo
ra grauia. a leuia. Et hez appnt i istis modis.
ipsos mouēi ab aliq' alio. Illa aut que mouē
tur mot. a grauia a leuia mouētur a motē
extrīseco. Illa aut mouētur a motē ex
strēte i eis. q' necē est. ut omē motū moueat
ab aliquo alio. Et intendit. q' illa pō ē declārta
hic perfēte. Cum qd que accidit i ea ex corpb' gra
uib' a leuib'. sit dissoluta. a dō fēa sit d ipsa
i pncipio. a'. Nō q' inducō qua utitur. ē sufficiens
i hoc. Inducō. n. i qua nō ppnitur. q' pre
pō est ēcēlis. nō dat ētiudiēm nālē. lez idūcā
m ea omia pticlāria. Et cū uenerant hāc pp
sitez. a est. q' omē motum mouetur ab aliq'.
Incepit declārē. q' illa que mouētur i loco. re
ducunt ad aliq' motū ex se. a dicit. Et si duo
b' mōis ac. i. Et cū declārtū sit. q' omē motū
hēt motōez. Et est manifestū. q' motores sūt
duob' mōis. Aut q' motor mouet motum. q'
aliud extrīsecum mouet ipsum. Aut q' motō mo
uet. nō q' aliud mez ipsum. Et ista pō est ma
nifesta p se. Deinde ionxit alia pōez. a dix. Et
iste motor ac. i. Et omis motō aut ē pmus
motor. qui mouet. postēriorez motum. s. motū se
quēs. Aut ēt illic medium inter pmum motorem.
a inter postremum motū. Et illud medium aū et
unum. aut ēt plus q' unum. Et intendit p pmū
motorem illud. qd nō mouet. a aliud mouet
ipsum. si p se. a p medium illud qd mouet. a aliud
mouet ipsum. Et rō pedixit. a omis motor
aut mouet p se. aut p aliud. Sicut g' tria. p
mus motor. ex duo motor. qd est motum a.
et postremum motum. qd nō mouet omo. Vgī.
qd baculus mouz lapidez. a manus baculum.
a lō manum. Deinde. d. Ipsū nō a ac. i. Ipsū nō in hoc
exēplo est pmus motor. Et intendit p pmū
ipsum. uertutem mouētem manum lōis. Et me
dius motor ē manus. a baculus. Et postre
mum motum est lapis. Deinde. d. Et nos dica
mus i eis a ac. Et intendit i pmo medio. Et
hoc intendit cum dicit. s. postremo. Deinde dicit
sz dignius ē pmum. i. Sz dignius ē motor pmus.
Deinde. d. Ipsum. n. mouet postremum.
Nō postremum pmum. i. a nō pmum nō indiget.
so. ut sit motor sō. Sicē sz. s. medium indiget
ut sit motor pmo. Et rō meum nō ē motor
i actu. n' p pmum. pmum g' est prius illo sm
naturam. a sz cum. sm naturam. aut. Q' cum
auffertur. auffertur medium. Et cum fuit
nō sequitur. ut sit medium. sz cum fuit medium.

Nota ordo actus. pmus i

sequitur. q' primus sit necesse.

Sed g' est necesse. ut omne motum moueatur ab alio. et ut motus eius a sit ab alio. aut ita q' sit non motus. Et si motus ei' finit ex alio motu. necesse est l' ce' primus motor. qui non moueatur ab alio. Et sic non sequitur. si primus finit l'. ut postremus sit necesse. Impossibile. n. est hoc probari infinitum. hoc q' motus sit motus sp ex alio. Infinita enim non habent principium esse. si g' omne motus mouetur ab alio. a primo motore nisi non mouetur ab alio. sequitur necessario. ut moueatur ex se.

Quam possunt. q' omne motum habet motorem. a possunt so. q' omnis motor aliquid mouet. quia aliquo mouet ipsum. aut mouet. quia ipsum mouet. Et possunt. 2°. q' motor e duobus modis. primus a medius inter primum. a motum ipsum. Et possunt. 3°. a primus motor est prius natura alii medio. Vult congregare istas. propositiones in duobus syllis. y propo. quorum unus e disiunctis. alius e iunctis. Et g' ex hac illam. quod intendit 4°. Et est. q' moueat quae mouetur in loco. reducitur necesse ad motum ex se. quod est primum moueans. quae mouetur. Et. 5. Si g' est necesse ac. 1. Si g' est necesse. q' omne motum habet motorem alium a se. in ce. Vt declaratum est in. 8°. a. pleniter in hac tractatu. Necesse est ex hac. Vt omnis motor. qui mouetur. aut mouetur ex se. aut ex motore extrinseco. Et motor extrinsecus. aut mouet ita. q' mouetur. aut mouet. a non mouetur. Sed impossibile est ut moueatur a motore extrinseco. quod non mouetur. g' necesse est. ut moueatur a motore moto. Et si diuisum a sillogismo diuisiuo/mum exemplum tum. ut moueatur ex se. Quia hoc intendit declarare. Et sillogismum ostendere alterius partis. a est. Quia illo. q' mouetur ab extrinseco. ipse est. ut moueat a motore. qui non mouetur. nisi per accidens. Sed dicti sunt insufficiente impedimentum. a gratia inter rebus nullis. Et ai exclusit ex hac sillo. Quia illo. quod mouetur ex alio. necesse est. ut moueatur a motore. qui mouetur. Induxit sillogismum hypotheticum. cui' minor e per ratiocinata. ex duabus partibus sillogismi diuisiui. a dixit. Et si motus ei' e ab alio. quod mouetur ac. deinde dixit. Et si non sequitur ac. 1. Et illo est necessarium. Quia autem posterius finit. sequitur. ut primum sit. Et si non sequitur. ai primum finit. ut postremum sit. deinde dicit. Impossibile. 1. est ac. 1. Et autem manifestum e per se ex positis. q' ai primum non finit. non est postremum. neque medium. Quia medium non non sine primo. Dicamus. q' impossibile est. ut motus procedant in infinitum. hoc non est necessarium. per hoc pueruit ad motum. quod mouetur ex se. non ab aliquo extrinseco. deinde incepit declarare modum istum secundum. a dixit. Infinita. n. non habent principium. 1. Et ai possimus. q' motus sint infinita. s. Quia motus mouetur sp ab aliquo extrinseco. et ab aliquo a mouetur a motore. quod mouetur a a motore extrinseco. Tunc impossibile est illa. motus hic primum. Et ai primum non finit. non est postremum. Quia autem extremum ce. sequitur primum ce. sic dicamus. Quia manifestum est. q' ai primum non est. sequitur. q' postremum non sit. Et ai declaratum. q' necesse est in rebus in quibus inueniunt plures motores. ut in eis sit primum motum. ad quod reducitur. Incepit declarare. q' ille motum primum tollit ce motum ex se. a dixit. Si g' ce motum ac. 1. Et cum possumus. q' ce motum habet motorem. Et possumus. q' primus motor necesse est. ut moueatur ex se. i. per principium intrinsecum. Cum sit impossibile. ut moueatur ab extrinseco motore. quod est per positum.

Et possibile est aliquid tactum esse bonum motum. quod mouet. n. moneat aliquid. et per aliquid. quod mouet. n. aut moueat aliquid per se. aut per aliquid. Non g'. Et hoc aut mouet per se. aut per baculum. a dixit. aut per ventum. aut lapis. qui eleuat ventus. Et impossibile est. ut moueat illo. per quod motus sui co. quod mouet se. Et si aliquid mouet se. non est necesse. ut aut co sit aliquid aliud. per quod motus. Et si aliquid aliud sit. per quod moueat. necessario erit. illic aliquid motum non a. non per aliquid. si per se. a si non. procedetur in infinitum. Et g' motus mouetur ab alio. necesse est. ut hoc cessetur. a non procedat in infinitum. Baculus si motus. mouetur a manu. a manus mouet baculum. Et si manus mouetur ab aliquo alio. tunc motus baculus erit aliquid aliud. Si g' fuerit hic sp aliquid aliud. quod mouet per aliquid. Necesse est. ut aliquid sit primus. quod mouet se. Si g' hoc mouet. a non ab alio. sequitur necesse. ut ipse moueat se. Sin g' hunc modum a sequitur necesse. ut illud. quod mouetur. aut mouetur ex motore sui sui medio. aut nemet per ad tertium motorem.

Iste est modus declarationis alius a prima. Sed non dicit a prima declaratione. n' in motu utendi quibusdam propositionibus non in scripta. In prima. n. declaratione posuit. q' motor e duobus modis. primus. s. a medius. Et q' medius non motus sui primo deinde declarauit ex hac. q' mota impossibile est. ut procedant in infinitum. Et ait primus non finit. non erit postremus. In hac a declaratione posuit. Quia omnis. quod mouet aliquid. aut ipsum per se. i. sine instrumento. aut per instrumentum. Et illa propositio est modi per se loco primae propositionis. in qua dictum fuit in prima propositione declarationis. Quia omnis motor qui est primus. aut medium inter motum. a motum. s. postremum. Et manifestum est. q' ista propositio. a iste sunt duo sed modi. Sed ratione sibi. deinde posuit so. Quia illud. per quod motus motor. non mouet sine motore. i. Quia instrumentum non mouet sine eo. quod mouet instrumentum. Et ista propositio est in hac determinatione loco illa. in qua dicit fuit in prima declaratione. Quia medium impossibile est. ut moueat sine eo. Et sunt sic dicamus ceteris. a duo sed motus. d. Cum quidem fuerit hic. Quia motor. qui mouet ita. q' motor aut extrinsecus. aut ex principio in eo. est illud. per quod mouet motor. o. distinguitur duo genera. Quia una est. Quia motor primus. qui mouetur. mouet ex se. Et secunda. Quia motor non mouetur. omnis. Et non necesse est. ut non sit corpus. Et declaratio non facit sic. Si sunt ibi moueri. quae mouentur ex aliquo. ex extrinseco. necesse est. ut pueri aut ab aliquo. qui mouetur ex se. aut ab motore. qui non mouetur omnis. neque ex se. neque ex alio.

Qui si nō pucilum ab hac ono. tuc erit illū
mētū ifinita. Et ai finit istū ifinita. non
est illic motor. qui mtatur cū. qō est o cā p
ficiū. Si g' poluerim' i hac ōmiatē. & ois
motor/qui mouetur ab extrinseco est i istū mētū.
oclusit ex se ōmiatē. q' est neāt. vel/ sic
motus ex se i loco. Et tuc illu o' est cāz ag
oclusiō se ōmiatōis. Et si posuimus. q' ois
motor/qui mouetur ab extrinseco. aut ex
principio i eo/ est istū. oclusum/ b cē primū
motorē. qui nō mouet ōio. Et ista est illa o
ab ca. quā oclusit i pā terminātē. Et nos pe
sauimus. quā istū ipsum aut oclusum i
hac terminātē. Et dixit. Et pole est ostendi cā
c. 1. ex hac. & illo/ qō ipsum dicitur p
hūc finē. est illō. q' ostendunt i pīma ōcla
tātē. s. & monica/ quē mouetur in loco. ir
ducitur ad mouetur ex se. Et pole est. ut i
hac sententia/ sit aliquis p tranlitus. Et cū q'
istī terminātōis p mutus hac monica/ q' mo
nētur i loco. reducūtur ad motōem. qui non
mouetur cēliter. Et sequitur ex hac aliquid. qō
mouet ex se cē. s. q' positū ex corpōre. p qō mo
uet. s. instrumētū. a ex hac motore. qui nō
est corpus. Corpus. n. i pole est. ut mouetur
i loco sine eo. qō mouetur cēliter. Et cū narā
nt. q' pole est declarare illud. qō prius declā
nt p aliam declaratōē. incipit prepōere ō
clarātōes illi declaratōis se. a dixit. Omnis
motor a c. 1. Omnis motor mouet aliquid q
nectō. aut p se. aut p aliud. 1. instrumētū.
Et hac manifestū est ex hac. p qō exposuit
sium f mones/ cū dixit. o motor. n. aut mouet a
liquid p se. aut p aliud. Si g' istīl exīmus pe
aliq' aliud distinctū a motore. tuc motum
ex se collocatur i eo. qō mouet p se. nō p aliū.
Et tuc ista ō mostra' iouet nos ad motū ex
se. Et si illexīmus ex motu p aliud/ nūtātem
tū. Tunc illō qō mouet p se/ nō p aliud. est
motor. qui nō mouet ōio. o motū. n. ex se cō
positū ex motore. a moto. O motor g' qui est
in eo/ mouet motū ipsū p se. s. Corpus. Et
mouet illō. qō est sub pō moto. mediante a
lio. qō est primū motū. Xgī. q' aia i animali é
mouēs p se. cuz mouet corpus animalis sui me
dio. 1. sine istio. Et mouet illō. qō est ex cō
pus animalis p instrumētū. qō est corpus anal'.
sz exēplū eius sonat magis sz p'ium exprez.
Et é hac/ qō dixit. Xgī. Q ho aut mouet aliqd
p se. aut p baculū. hic posuit illō. p q' mo
uet/ distinctū a pō motore. Et posuit motō
rez p se/ illō. qō nō indiget motore extrinseco.
Et sz hac illa terminātō oclusit illō ter/ qō p
ma. terminātō oclusit. Deinde. d. Et pīat aliqd
aut ipse uentus a c. Et illud nō é exemplum.
o fizmās li intē. Et iterum dixit. q' uētus. qiqz
mouet aliqd p se. qiqz mouet aliquid mōi
ante lapide. quez elecuat. Et pōt aliq' que
rere d' uento. Vtrum sit d' mūo cor. que mouē
tur ex se. Aut d' mūo cor. que mouētur mūali.
Et sili' queritur d' motu ferri ad magnetem.
Vtrum ferrum i hac motu/ mouetur ex se. aut
ex alio. Et est manifestum. q' uētus est d' mūo
cor. que mouētur mūali. cū nō mouetur. n'
a grāiante ipsū. Et i hac loco idoxit explum

lurge. Et simili ferrum é quo quo d' mūo cor.
que mouētur mūali. cū nō mouetur a magnete.
n' p altūtē. quia aquīt medietē aere a mag
nete. Et uno/ qui o plenio magnetis tūsmu
tatum. nō attahit. Sic acit a. qui o fricat cū
alio. Vt dicatur. Et hac manifestum est i lapid'
qui nō attahit pallea. d. nec alie fact. Et
cū posunt. q' motor est duob' mōis. qui mo
p se. a qui mouet p aliud. 1. p istrū. posū
sum p ostēdēz. a dixit. Et impole est ut mo
uetur a c. 1. Et i pole est ut mouetur illud/ p
qō mouet/ motor mouetur sui cō ulo. qō mo
uetur ex se. Et hac dimostrat. q' ipse pōt mo
tum p se. sed g' nō motōē p se. sūt mūlti. dci
de mutant. q' motor p se potest mūlti mo
tōēm p aliud. a cōtra. Set si aliquid fuit. q'
mouet se a c. 1. Et illō/ qō mouet p se. sup
natura cē. nō sequitur. ut motor p aliud sit q'
sequitur. cū motor p aliud fuit. ut motor/ p se
sit. Et ista est dispositio prius mūli. Et cum
posuit has duas ppōnes. sumpsit oclusē id.
qō intendit oclude. a dixit. Si g' fuit aliqd
aliud a c. 1. Si g' fuit positū l' aliquis motor/
qui mouet. q2 aliud mouet ipsū. a illō aliud
mouet. q2 aliud mouet ipsū a. Necē est. ut
illic sit aliquid. qō mouet. Nō q2 aliquid a
mouet ipsū ex extrinseco. si q2 ipsū mouet se
ipsū. Et i pole est. ut mouēcia/ que mouentur
ex alijs. procedūt i infinitū. Deinde idux exē
plū d' hac. a dixit. Si g' motor mouetur a
c. nō mouetur ab aliq' alio. sequitur necātō.
vt ipse mouetur se. Aduersarius. n. aut cōce
det. q' iste primus motor mouet. a nō mouetur
Aut ponet. q' nō mouetur. n' mouetur. Si g'
concessit primū. hac est quesitū. Si nō ces
sit. tunc necē est. ut sedat primū motō
rez enauz ē. qui mouet se. Et ideo dixit pōt
si in g' hic mōr a c. 1. Sequitur g' necātē ex hac.
vt omnē motū aut mouetur a moto p se. a
aut reducitur ad tale motū.

Et ideo sequitur. si posuimus q' ipse
sz hic motū. cū si omnē motū nō

a moto. tunc necesse est. aut ut hoc accidat re
bus per accidens. ita quod res. a si non movetur non
ueatur. Sed tunc non quia movetur. Aut ut non sit
ita. Sed hoc est celestes. primo non si per accidens fingi
mus. non sequitur necessario. Vt motor moveatur.
Et si ita fuerit. ostenditur manifestum est. quod est potest in ali
qua distantia. Vt nullus eius moveatur. a hoc
est per accidens. Non quod est necessarium. si potest quando sit. i
Si quod nos posuerimus illud. quod est potest. quod si
sit. nulli sequitur impossibile. Sed forte fallitur. si de
structur ita motus ita. quod nullus sit motus qui
impossibile. Sed. si. de lamina. quod necesse est. ut sic sit

Quam delamina ut. quod primum motum.
motum in mundo debet esse motum. per quod
movetur motum ex se primum. si non
tum oio. in celi. neque accidentali. Quia si finitum mo
tum alterius motor minor. non est motor primus. Ince
pit declarare declaratione propria. Quia impossibile est. ut sit
motum per accidens. sicut est dispositio in motoribus. a
motus ex se. quae sunt habilibus. a corum
publibus. a dixit. Et hoc ideo sequitur. si posu
imus a c. 1. Quia primus motor tocum non mo
vetur per accidens. Sicut est dispositio in habilibus. quae
sunt habilia. deinde. d. Quia si omne motum ac. 1. Quia
si omne motum ac. 1. movetur a motore qui
necesse est. aut ut motus extrinsecus in motoribus
per accidens ita quod aliquo moveatur. a move
bitur. non movebitur sed quod movebitur. Sed hoc
fiunt in eo per accidens. Et tacuit illud. quod sequitur ex hoc
Quia fiunt manifestum a est. Quia si movetur. quia
movet. est in eo per accidens. Necesse est. ut sit hic
motor. aut non accidat hoc. a maxime primus.
deinde. d. Aut non sit ita. sed hoc est celestes. 1. Aut
ut/ut movetur motorius non est per accidens. si est
lites. ita quod motor in eo/quod est motor. non mo
ueatur. deinde. d. Ergo non a c. 1. Et si hoc
fuerit necessarium. ut moveatur motores in hoc. quod mo
tor moveat. Et possumus motores tales mo
vere per accidens. sicut est dispositio in aliquo. a
tunc non est necesse. Vt movere istum motorem sit
sp. a necessario. Sed potest est. ut in aliqua hora non
moveatur. deinde. d. Et si fuerit ita. manifestum
est quod c. 1. Et si movere primum motorem tocum
est necessarium in suo movere. Et fuerit motus
per accidens. ostenditur manifestum est. quod est potest. Vt a
iste motor primus non moveat. Et si hoc quod
fuerit potest. a motus ostium eius fuerit a potentia mo
tore. potest est. ut in aliqua hora. ut nec non
moveatur. deinde incepit declarare. quod sequitur hoc. a dixit. Quod. n. est per accidens. non est necessa
a c. 1. Et cum possumus. quod iste motor non mo
vet. non moveatur. a possumus primum movere per
accidens. Impossibile est. ut in aliqua hora non aliquo
non movebitur. Quod. n. est per accidens. non est
sp. neque necessarium. Et cum est possibile. ut non mo
veatur. erit potest. ut non moveatur. Cum ita sit
quod sunt movere est necessarium in suo movere. deinde
dicat. Et si possumus illud. quod est potest. ut non
sit. Non sequitur Nec in potest. sed fin potest. Et ex
illo potest non sequitur in potest. Vt dicit in Metaphysica. deinde. d. Sed defectus motus a c. 1. Sed defectus
motus in aliquo hoc/quod sequitur ex hoc positione est
in potest. declaratum est. n. in principio istius tractatus
quod est hic motus eternus sp. Illud quod quod est
impossibile. s. a primus motor erit potest. ut non

moveat. in aliqua hora. est in potest. Et est. quod pri
mus motor est potest non movet. non movetur
per accidens. Et quod non est in potest. ut ponatur. quod
primus motor movetur celi. Et hoc est ma
nifestum ex predicis. Tacuit hoc dicere. a
per destructorem eius quod plebitur dicto.

Et de necessitate sequitur hoc. sed necesse est. n.
tua esse. s. quod torre. quod. a per quod motus.
quod. aut necesse est. ut moveatur. et
non est necesse. ut moveatur. Illud aut per quod mo
motor. necesse est ut moveat. a ut moveatur
illud a transmutatur. et ei hoc est quietus est mo
to. Et hoc manifestum est movetur in loco. Quia a
necessario fuit quod tacti in aliquo spacio. Quod a' mo
vet. non quia est illud. per quod fit movere. non move
tur oio. Cum ergo incipimus postremum. a est illud
quod mo. si in eo non est principium mot. Et incipimus
aliquid quod movetur. si non ex alio. si ex se. a
est primum ide. necesse est ut et a sit. Et est illud quod
movet. a non movetur. Et ideo amax a bene dixit.
qui dixit. item non movet. in incepit passione. item
non admittetur cum aliquo. cum posuit ipsum pri
mum motus. Sum. n. hoc modum solum est
motor. s. Vt sit non motum. Et sed hoc modum
est diuans. s. Vt non sit admittetur.

Et iste sequitur hoc. s. Quia primus motor si
non movetur oio. neque per se. neque per
accidens ex hoc. quod dicam. deinde incepit
inducere probes. quibus utitur in se declaratione. ad.
sed necesse est. n. a c. 1. Quia manifestum est. n. per se. quod in
rebus/que attribuitur motum. sunt tria genera. s.
quod/Et illud/per quod movet motor. Et est illud/
quod sequitur motores/a motum. Vt genera in animali. Quia
motor est anima. Illud autem per quod movet primum
est musculus. aut calor naturalis. qui est in lacertis.
quod aut est corpus. deinde incepit dicere propria
unicuique illorum trium genera. a dixit. quod aut
necesse est. ut moveatur. 1. quod aut/quod est
tertium. non est necesse. ut moveat. quia movetur.
Sed forte movet. a forte non. Et sequitur ex hoc.
quod postremum motum in mundo non movet omnino.
Et si non. procedetur in infinitum. Et cum. d. Illud quod
est primum postremo moto. incepit dicere illud
quod est primum et. per quod movet primum motor. s. in
tertio. a. d. Et id per quod movet. necesse est. ut mo
veat. a moveatur. 1. Et primum est ei. per quod
movet motor. aut moveat. a moveatur in
simul. deinde incepit declarare. quod necesse est in hoc
ut moveat. quia movet. Et dixit. hoc. n. a transmutat a c. 1. Quia hoc non movet. non quia primum
motor movet ipsum. necessario sequitur. Vt quia movet
moveatur. deinde. d. Et cum hoc est quietus cum
moto a c. 1. Et cum hoc ait. Quia illud per quod movet
primum motor. movetur/quia movet postremum
motum. Quia tangit illud postremum motum. Et si
manifestum est in eis. quae movetur in loco. si
est. quod motum non transferetur. nec transferatur cum
eo quietus per aliquod spacium. Et dixit. Quia hoc ait
in motu in loco. Quia illud per quod alteratur primum al
teratur. existimatur in pluribus non alteratur. quod
nec mortificatur mediante rete piscis in lu
na nota. Et sic sol calefacit aerem mediantibus
corporibus celestibus. Et dixit aliquod spacium. quia
dixit totum spacium. Quia/quod existimetur per quod
fit motor. forte affectatur motor/ut usque ad

finem motus. Et forte arrideat ei p aliq spa
cium. Sic corpa que dimittit lapidem. a manu
que proiecit lapidem. Et cum iungit primo po
stremum. a medium. Iungit primum primi. a dicit.
Illud autem quod movet a se. i. Et est primum ei. quod
movet p se. Non quia movet p aliud. sed. ut non
moveatur oio. Et intendit hanc discretionem esse
i quo motore tertius. Et hoc mutatur declarare ex
hac sententia. Et ei possunt hanc sententiam esse
pit declarare. quo sequitur a primus moti. a cum
p quod movetur cum eo. quod est primum a po. sed quia
est primus motor tertius. a dicit. Cum g. incipimus a se. i. Et cum incipimus postremum in mu
do. a est motus spatium a motore. cum sit primum
huic. ut non moveat. Et incipimus illud. p quod ex
motus ultimus postremi moti pneize i mundo
ad motum ex se. s. a motore i eo. quod est primum.
a principium tertius. Et primum sed quia est primum. in
debet esse primus eo. quod est post solum. sed diffi
mitur. Sed sed esse a diffinitur eo. quod dispon i mo
tore. p quem movetur motum ex se. s. gravabilia.
a corruptibilia. Necesse est. ut ultimo motor sit a
moto oio. non sit motus oio. a sit separatus a
moto. Quia cum aliquid fuit compositum ex duobus
oppositis. quorum utrumque existit p se. a altius cor
fuerit separatum a reliquo. Necesse est. ut reli
quum sit separatum. Argumentum. s. quia si tria. a aqua fu
erit separata i mixto. a utraque eorum existat per
se. s. quia neutrum e nectum i ee altius. a aqua
fuit abstracta a tria i alio loco. necesse est. ut terra
sit abstracta ab aqua i alio loco. Sunt. ii. duo extre
ma. a medium. Cum g. altius extremum fuerit
necesse est. ut altum sit. Et sil est d' p motore
cum medius. a postremo moto. Quia. ii.
hic sunt plia. habent cantem nam. s. illud p quod
fit motus. Sunt g. i ipso ordine sequenti motorem
primum. Et motus est i. 2. ordine. Si g.
non fe fuit dim. ut primus motor. necesse
est fit exis p se. non sequitur ex hoc. quod postre
mum movetur. a non movet hoc quod primum
moveat. a non moveatur. Et ideo addidit a
illud duobus pprius. quod posuit quod primum a prin
cipium sed quia est principium e separatum i ee. non m
diffinitur. Cum g. posuit ipsum ee separatum m ee
cum illis duobus pprius moti. a ei p quod fit mot.
declarabitur tertium pprium. quod est quod situm
i primo motore. Et non sufficit i hac declara
tione. quod primus motor sit separatus i ee. tu est
mixtum cum eo. quod movetur. ab eo tali mutu
one. quod non potest esse. quum moveatur cum mo
tu moti. Sic si aliquis dixerit. quod ella nunquam
inveniuntur in mixta. Cum g. fuit positum pprium
postremum. a est ipsum ee separatum a motore te
neficabitur pprium primum principium sed quia e mo
tor. et principium. s. quod non movetur. Et si a
fuit positum pprium postremum. a non fuit posi
tum pprium principium. non oplebitur d mutato. sed
fecit the in sua expositione. Et necessitat quesi
tum tertium. Et est tertium eorum. que posuit ex
propositionibus. Non quia tertium tuum genere. sed
est primum eorum. Et postremum est tertium moti.
a sum est medium. aut nec. Et quia amax fuit
primus eorum. qui invenerit hoc pprium d po p nu.
d. Et ideo amax a e. Et intendit p hoc. quod dicit
non recipiens passionem. non alterabile. in trans

mutabile. Et intendit p non mixtum. non corp. nec
incorporeum. Deinde. d. sed g. hunc modum est moto
ultimus. s. Aut motum aliquo non tangitur.
a quod nullo non admiscetur nec. Deinde. d. Et sum
hunc modum est dicens. i. dicens res passiva
gravabiles. a corruptibiles. Nam si esset i mta. a
patetur a rebus. quas movet. Et sic oportet
tangitur mutato. a diminuto. a corruptio. a non esset in
motor eternus.

Et posteri. si motor non movet p accis
sed necesse. a si non movetur. non movet
sequitur necesse. si motor movetur. ut
moveatur. Aut illo corporis modo. quo motor. Aut
alio. Argumentum aut calefaciens ipsum calefaciat. a
ipsum sanans ipsum sanetur. Et ipsum tangens.
tangetur. Aut ut tangetur sanans. a sanetur.
tangetur. Aut ut augmentetur. Sed manifestum
est. quod est impossibile. Necesse est. ut diversio p
ueniat ad indivisibilia. Argumentum. quod qui scit geometriam
aliquam rei. adiscit geometriam illius esse
rei. Et qui aliquid piat. piatur corporis motu.
quo movet. aut alio. Argumentum. ut calefacit. pieci
tois. Aut ut non sed hunc modum. Sed unumquod
quod movetur sed unumquodque gravium. Argumentum in diffe
rente augmentetur. a augmentatus alteratur
ab alio. et alterans illud movetur alio modo.
Si fuit ita. oportet ut motus cesset. Nunc i
eis mot. fuit finiti. Si autem aliquis dixit. quod hoc
recipiatur ita. quod alterans transeat. Tunc est
sermo ei filius a. Si dixit d' principio. quod transfe
ratur. a faciens adiscit. quam fecit est eis.
quod omne motum a movetur a motore superiori.
a maxime movetur. Sed hoc est impossibile. Necesse est
eis. ut tertio adiscat illud. d' cui quodam non
hoc scias. quod quodam hoc scias. Et magis est a
hoc impossibile hoc. quod sequitur ex hoc. Vt omne quod
inanimatum est movere. sit inanimatum movere. Si ergo
quod movetur. moveatur a motore motore.
hoc. n. est simile si non dicitur. Quia omne quod in
animatum est sanare. inanimatum est sanari. Et omne quod
inanimatum est hedificare. inanimatum est hedificari.
Aut p. aut p plia medium. Argumentum. quod omne quod
inanimatum est movere. inanimatum est moveri ab alio.
Sed motus quo inanimatum est moveri. s. ipsum. non
est motus. sed quia inanimatum est movetur a par.
Sed alius motus. Argumentum. quod illud inanimatum est hedi
ficari. inanimatum est movere. Si ascendo ex hoc
ad principium i alia disputatione. ascendo ad esse
illum motor. sic dicam simpliciter. Quodam g. hoc quod
dicamus. est impossibile. a quodam sed. Et hoc est
impossibile. s. dicere. quod illud quod inanimatum alterare. necessitatem
est augmentari.

Quum posuit. quod si fuit necessitas i hoc quod
motor movetur ipsum moveri. a est necessitas
si hoc fuerit ita. ut moveri sit i eo.
aut accidentaliter. aut essentialiter. Et destruxit. quod mo
veri sit i eo accidentaliter. Vel hoc destruere sed eo
dimittere. quod est. Quod moveri sit i eo essentialiter. et
dixit. Et posteri a e. i. Et post hanc declarationem
p dicit. s. quod necesse est. hoc esse motorem. qui non
movetur accidentaliter. si fuit motus essentialiter. a
omnis motor non movet. nisi moveatur. Necesse
est. ut motor moveatur illo modo motus quo
movet. Aut alio modo motus. Et hoc est. sillo p
y post ostendimus. cum sequens dividit i duo

oppositi. Deinde dicit exemplum de hoc. quod dicit. Vbi
dicit. Et exemplum eius quod motor movet
illo modo moti. quo agit. est. Vt calefaciens
calefacit. qui calefacit. Et sanans sanatur
qui sanat. Et transferens transferitur. qui transfert. Et exemplum eius quod movet alio modo motus a modo. quem agit. est. Vt sanans transferatur
a loco sanet. s. a. translato sit necessaria in tumli
tate in sanitate. Et transferens a moveat alio a
modo motus. Vbi. augeatur. Et cum idem in isto
duos modos. q. a. sequens in hoc sillo. incipit distin
ctio. a. dicit. Quia manifestum est hoc esse in potest.
duos modos insimul. Deinde incipit distinctio al
tius modum. a. e. Quia motor movetur necessario
modo motus. quem agit. Et. d. Necesse est. n. ut di
visio pueniat a. d. Et est in potest. ut transmutati
transmutet modo transmutatis. sed quia transmu
tat. Qui cum dicimus transmutatum. quomo
qui dicimus ad idem sibi. a. quae fuit in modo
transmutatis illi. attinget. Vt idem sit transmu
tans transmutatus. a transmutatis eodem modo. Vbi
Quia nos dicimus transmutatum in tres transmuta
tores. quae fuit alterato. augmentato. adimuto. et
translato. Et dicimus unum eum in suas propri
as species. Vbi. Vt dicunt qualitate in sua propria
gratia. a. accipiem. ex eis unam speciem. Vbi forma
quae est in alterato. sed quae est alteratus. Et accepimus
ex istis sanitatem. Et accepimus ex istis unum
idem modum. quod agat. a. patiatur. Et. o. ut sa
nans. Vbi. ordinans sanetur. quod est nalis im
bibile. s. Vt ille qui sanat a febre. sanetur
ab ea. qui sanat. Et sili si accepimus aliquod idem
modum idem modorum formarum. quae fuit in anima.
Vbi. sciens geometriam. attingit. n. ut sciat
aliquid de geometria. a. addiscat in sil. in insil.
Et cum destinxit primam diem. a. e. Vt motor movea
tur modo motus. quo movet. dixit. Aut non
sit ita a. e. 1. Aut dispositio movendum non est talis.
s. Vt moveant illo modo motus. quo movet.
Sed unumquodque movendum gratia motus. a. gratia
quo movetur. Vbi. ut transferens augeatur. a
augmentans alteret. a alterans moveat a. o. mo
tu. Deinde. d. Sed si hoc fuit ita. 1. Sed si hoc fuit s.
1. Sed attinget pueniens ex hoc ad motorem. quod non
movetur. Generaliter. n. movendum quibus movet
motores. fuit finita. Vbi. quia si transferens trans
ferretur qui alteratur. a. alterans alteratur qui au
geretur. Sequitur necessario. ut augmentans augmentetur.
Non ita quia transferens. Cum unum sit hoc quantum genus
motus. Et sed hoc non omnis motor movetur. Neque illo modo quo movet. neque alio modo.
Et quia aliquis potest dicere. quia potest ut hoc requiratur
s. ut transferens transferatur cum alteratur. Et al
terans alteratur. qui augmentatur. a. augmentans qui
transferitur. Et sequitur ex hoc primum impossi
bile est. Quia ita transferatur. a transferatur eodem modo.
et sanetur sed quia sanat. Deinde. d. Si autem dicit
aliquis a. e. 1. Et ex ista positione sequitur. ut res
moneatur illo modo. quo movet. Sicut sequitur
ex prima positione. a. in nihilo dicunt. Sed in prima res al
terat. qui alteratur sine medio. hoc autem est me
Et ita est in potest. sine aliquid moveat aliquid s
quia movetur illo modo motus cum medio. aut sine
medio. Et quia ista obiectio non est. n. quia fuerit
positum. quia moveat quae movetur sed hoc mot

motor non movetur
dam motu quo movet

movetur non movetur
motu quo movet

necesse est. ut reducatur ad primum motorem. quia
est cum in infinito motui in eis. Et si non. si mo
veret. Deinde. d. ostendit manifestum est. n. quia non
est. e. 1. Et necesse est. quia in istis sequitur in potest prima.
Et est aliquid movet illo modo motus. quo
movet. quia manifestum est. quia omne motum cum
cuiusque genus sit genus motus. Si movet qui
movetur. non movetur. nisi a motore. quod est
mit ipsum. Et hoc intendit per motorem simpliciter.
a. d. Et maxime a primo movendum. Quia cum mo
vendum movetur ex alius. positum eorum non
movet. nisi per motorem. qui est mit ipsum. s. qui mo
vet ipsum. Et sili illo sed non movet. nisi per tertium. quod
est mit ipsum. Et omnia non movet. nisi per primum mo
torem. Si igitur possumus. Vbi. Quia genus genus mit.
qui alteratur. et alterans alterat. qui transferet. Sed
necessario. ut transferens sit principium illorum motu
um. Et motor istius motus est primus motor. Et
sili illo quod movetur ab eo. Et cum ita sit. a pri
simum. ut transferetur quod est primum. Vbi. transferat
qui genuatur. Et genuatum non potest esse. nisi qui transfe
rens fuit. Quia ita fuit positum. sequitur necessario.
ut transferens non sit transferens non sit transferens
nisi transferatur. Sed quia in potest non. nisi hoc loco. Ex
istatur. n. quia motor in loco movet se. movet
modum motus. in quo. n. quia in potest sequens hic
positum ulti a. d. Sequitur. n. ut sciens addiscat
a. e. 1. Sequitur. n. ex ista positione. ut primum mo
tor. Vbi. in alteratione. Vt sciens discit rem nunc
addiscat ipsum insimul. ita quia discit angelos tri
angli esse equales. duobus rectis. addiscat demonstra
tem et. quia discit ipsum. Sequitur. n. ex hoc. si res
scitur ignoratur insimul. addiscere. n. est sed ig
norantia. a. discere sed scientia. Deinde. d. Et magis im
bibile est a. e. 1. Et illi qui dicere. quia motor non
movet. nisi sed quia movetur. sequitur enim inconve
niens quod attingit dicere. quia sanans non sanat. nisi quia
sanatur. Deinde incipit dicere. quia attingit sed in
gens. a. dixit. Aut ex prima. Aut per media plura a
uno. 1. Aut ex primo. quia movetur illo modo. quo
movet. Si autem possumus. quia modo alio modo mot
ab eo. quo movet. nisi in potest. s. quia per
medium. Et iste sermo a. praecedens fuit ita a. e. 1.
Deinde. d. Sed idem primum in forma dictorum. Et in
duxit sermo in forma ducentis ad in potest. In hoc. n.
positione adunata sunt hoc duo. s. impossibilitas
et improbalitas.

Non est necessarium. ut motum moveatur
semper ab aliquo. ut illo aliud moveat
tur. ostendit hoc est. Et primum motum aut
movebitur a quiescente. aut ipsum movebit
se. Si est necessarium. quia istorum duorum est
ita a primum motum. Vtrum illo quod mov
se. aut id quod movet ab alio. Quia non hoc fe
stinat ad ponendum hoc. Illo. n. quod per se mov
aliquid distinctum semper est ita primum. et transmu
est in illa dispositione.

Et cum declaratum est. quia in potest. ut ali
quid moveatur ex. quia aliquid a mo
vetur ab alio extrinseco moto. a. sic
in infinitum. Sed necessarium est. ut hoc assi. sicut de
clarantur fuit primus apud primum motum. quod
non movetur ab exterio motore motor. Deinde
dicit. primum est motum quod movebit a quiescente
a. e. 1. Necessarium est ut primum motum in loco

aut

8.39

moneatur a motore. quod non est innatum mo
ueri. sed ut moneatur a motore. quod moueat se.
Et intendit plo. sed sua positio. quia omis mo
tor de necessitate mouetur. Deinde. d. Si g. q
necesse est quod ac. 1. Et si necesse est in hac p
sententiam quaere. q. illud res motum est dig
nus. ut patet primum. Vtrum illud quod mouetur
ex se. aut illud quod mouetur ex alio extrinse
cus. Quia cum hoc queat ut dicam in lx. Quod illud. q. mo
uetur ex se. est dignius. ut sit primum principium.
q. illud quod mouetur ex alio. Et ait dicit. Quia
hoc fecit natura. ponendum lx. dedit anim in h. a
dixit. Illud. n. quod per se mouet ac. 1. Et lx e
manifestum omibus. a concessum eis. Quia illud quod
per se est in diuersis. per quia e mouens. e sp ait prece
dens illud. quod aliud est iusta dispositione. s. p
quia est mouens. Et dicit lx. Quia si e necesse
in lx. q. aliquid moueat. ut moueatur. Tunc
motor. qui het in se iustam dispo. est dignior
ut sit motor. quam illud quod het hanc di
spositionem ex alio.

Oportet g. quare de lx. secundo alio nu.
si aliquid mouet se. Quia ali mouet. a
quo. dicam g. quia necesse est. ut omis
motus diuisatur in diuisibilia. lx. n. declara
tum fuit prius in no. sumere de q
uia. Omne. n. motum per se est extensum. Et ipsum
est. Vt illud quod mouet se. moueat se. sed tot.
Quia si sed totum transferret. a transferre eorum mo.
translatois. a e unum indiuisibile in sua spe. Et
tunc ter alterabitur. a alterabit. Et sic ter fa
et. a adiscet similia. Et sanabit. a sanabit
a ter sanatur. Et ita de tinnum. a. quod in
tendimus. ait dicam. Quia aliquid mouet
sed q. mouetur. Et est. Quia in po mouet. a non in
actu. Et illud quod mouetur. sp mutatur ad p
fectum. Et motus est actus non completus. quod in
natum est mouere. Et motor ant ita exmut
in actum. Vgr. Quia calefaciens e calidum. Et ul
nli e illud. quod ita het formam. Et sic ter a
eorum mo erit calidum. a non calidum. Et sm
hic modum est de quolibet alia ter motam
quam motor e immatis sed form.

Quam declarant. q. omne motum in low
reducatur ad motum ex se. Et q. illud
quod sequitur de hoc in motibus particularibus
particulariter. sequitur sili de motis primo ulib.
qui fuit unum. sum pla. Et declarant. quod q
necesse est. Vt motor per quem mouetur mot ex
se primum. non moueatur oio. nec celi. nec acci.
Et declarant. q. ter in ipsum est. Vt moueat. a mo
ueatur. Vel presentari de moto ex se sed q. est
motum ex se. quo mouetur. a a quo mouetur.
Et intendit li. q. uro batur plo m. q. motum ex
se. q. poitur ex moto. a motore. qui mouet se. Et
ter. d. Oportet nos dicere ac. 1. Et intendit p li
illud. quod mouetur ex se. quod manifestum est e
motum ex se. Deinde. d. dicam g. q. necesse est
ac. Et intendit p hoc illud quod declarandum fuit p
ius. s. Quia omne motum e corpus. a q. omne corpus
diuidit in corpora diuisibilia sp. Et q. ipsum est.
corpus diuidi in diuisibilia. Sic dicit ad ma.
Et cum dixit. Quia est extensum. innuit cum. quia fi
at motum e extensum. extensus. n. quia e extensum.
fiunt necesse. ut ibi ei fit de sua extensione

stici. Et cum possint hic positor dicere. Quia omne
motum e diuisibile sequitur. ut omne motum sit cor
pus. Sed hic patet monendum. a motore. sui mouere
se. Et cum nec ficiunt hic obscuritates. a illa de
clarant. Quia ipsum est. Vt ter sed q. est corpus moueat
se ita. q. moueat. a moueatur eorum mo. possint
a hac ppo. a dixit. Et ipsum est. ut illud. ac. Et
iste sermo est intellectus. a pdicto dno. s. Quia ipsum
est. ut aliquid moueat sed q. mouetur. Et hoc est
in moto. a mouentibus. quae dicuntur unum. Et
dixit. hoc. Quia hoc non est ipsum in mouentibus. quae
non sunt corpora. aut uirtutes in corpribus. Et non
existimant plo. q. mota ex se mouentur a mouen
tibus abtis. s. Quia ponebat q. mouens se est abtis. a
q. abtis est mouens se. Sed si hoc fuit. tunc motus
et mouens illic dicuntur equiuoce cum motu. q. est lis.
Et eodem ptingit plo in ex hoc. Quia oppiatum. q.
primus motor in corpore. quod mouetur ex se. non est
corpus. a e uera oppio. Et oppiatus est cum hoc. Quia
omis motor sui sunt corp. sine no. non mouet
n. moueatur uno mo. mot ter uniuoce. Et fiunt
ipsum ipsum. ut motor qui est corpus mo
neat se. Et sili qui e uirtus in corpore. Et tunc con
clusit ex hoc. q. aia non est in corpore. a q. e eter
na. cum moueat se. Et hoc cet unum. si aia mouet
se cet. a mouet se motu pp abstat. s. Vt in
tellectus. a intellectus in ea cent ter. Vt declaratum e de
pp motore. a de cetis motibus abstractis. Sed ter mot
de equiuoce cum motu. qui ea mouentibus. q. sunt
corpora. aut uirtutes in corb. Et omne hoc mani
festum est existentibus in istis sacetis.

Deinde est g. ut illud quod mouet se sit quod
dam motor. a quodam motum. Et ex
hoc quod dicemus. Quia illud quod mouet se.
non mouet ita. q. unaquaeq pe eius moueatur
ab unaquaeq pte. Tunc. n. neutra pe est mo
tor primus. cum nq pe moueat se. Quia ut sit cum
motis sit illud. quod est primus. a est dignius. q. ui
sit cum motis oscquetis. Et sui mouere ad id
est magis mouere. sed ut sint duobus mois. quorum
unus est ut motum moueatur ab alio. Et ali
est. ut moueat p se. Et illud quod est remotum a
moto est ppiquius primo apio. Et a non sequitur
necessio. ut motum moueat. Si motum ex se non
fuit p accis. g. mouet utrumque cor ter. g. pole
est. ut utrumque cor non moueat. sed g. cor erit
motum tm. a altum motor non motum. Et a non
est necessum. ut motor reuertatur. a moueat.
Sed est necessum. ut sit aliquid quod moueat. a si
moueatur. sed aliquod quod non ex se. si e necessum
ut sp sit motus. Et si non. tunc mouet a mo
quo mouet. Et sic calefaciens calefiet.

Et cum mot ex se ipsum est ut moueat se
ita. q. motor in eo sit motum ter. Necesse e.
ut sit quoitum ex moto. qui non mouet.
et ex moto. Quia si motor in eo fuit motum. tunc
ipsum est primum motum ex se. a reuertet quod. Vtrum
motum in eo sit motor. sed quod est motor. q.
non mouetur. a quod est motum. Et est manifestum.
q. motor a quo mouetur motum p se. non e cor
pus. Quia si cet corpus non mouet. n. mouetur.
Si g. ter cet quietis in hoc declaratur de diffe ne
motus ex se. cet sufficiens in hoc. quod intendit. Sed
q. aliquis pot deferre plone in hoc dicto. Quod
prohibet. q. utraque pe moti ex se moueat reliq.

Error pl
moto ex

Motum e

ita. q' motus ei sit qm̃ uacuus i se. d. Et .B. ex
lxe. q' nos dicemus a c'. Et iterum it cēli. nō
accidēt. deinde. d. Tūc. n. a c'. i. q; cū lxe fu
eit positus. sequitur. ut neutra earū sit p̄ñ mo
tus ex se. deinde. d. Cū utraq; moueat se. a c'. i.
sequitur. ut utraq; earū nō sit p̄ñ. Q' utraq;
earū est dignior. ut sit cā eius/ quod ē se mo
ueri. q' ut sit cā se mouēdi aliud. Q ñ se mo
ueri aliud. est q sequēs/ meditur se mouere
seipsum. a est p̄cedens. a so est ēqlio. Et est ut
utrumq; earū mouēs seipsum est ex se mouere
aliud. Pr̄ g' duarū motorum ē mouēs aliud. a cō
sequēs a posterius est mouēs se. quod est ēqlio ei.
quod mouetur ex se. deinde. d. Et motū iā fuit
duobus mōis a c'. i. Et ōmiāt ōstructōes istū
positōis. s. Vt duo mota/ aut plā utrumque
eorū moueat reliquum cēli ex lxe/ q' dēlātum ē.
Q motū quod iuenitur i eis. que mouētur ī sūml
que sūt duo. a plures. ē duobus mōis. Q uorum
unus ē motus. quod mouetur ab alio. Et alte
rum motum/ quod mouetur p se. Et est illud. ad a
quod p uenium mota ex aliis. Et illud/ quod est ri
mocius a postremus a postremo moto. ē illud. quod
est p̄ximum ei. Et sic lxe est ipsle. ut utrū
q; duorum motorum moueat reliquum cēli. Tunc
ēt utrumq; est motor. a motum ī sil' corpe mō.
Et nō est illic postremum p̄mus motor. nec po
stremum motum. nū medium. Et totū lxe ē ēqlio
ei. quod positum sūt ōdispāe i loco. Sz lxe nō p̄h
bz lxe ēt p accīs. s. Vt illud/ quod mouet p se. ac
cidat ei. ut moueat aliud. deinde. d. Et cū ñ se
nectūo a c'. i. Et cū i motis/ quē sūt hi. s. Q uo
utrumq; mouet reliquum cēliter. nō fiūt motū
ex se. nō sequitur. Vt motum eor moueat aliud.
lxe. n. nō est necē. n' i medio. a quod ē īter mo
to/ ex se. a postremum motum. quod nō nō mouet.
Vt dēlāratum sūt prius. Et cū lxe ōmē est/ sicut
naturum. t. tunc nō est ple. ut utrumq; eo
rum moueat utrumq. n' p accīs. a q' utrumq;
eor sit motum ex se. Et lxe ē ēqlio ei. quod po
sūt aduersarius. deinde. d. Q' ple est a c'.
i. Et cū utrumq; eor nō mouet ñ p accīs. ple
est. ut neutrum moueat reliquum ita. q' ex
ambobus/ nō fiat motum ex se. n' p accīs.
Et aduersarius ponit. q' motum ex se mo
ue cēliter. a sp. deinde iuenit ōnes. que ōmo
strata est prius. a dicit. Altū g' est motum
tūm a c'. i. Et cū motum ex se nō pōt ōpōm ex
duabus ptibus. quarum altera ē motor tūm. nō mo
ta. et alia mota tūm. deinde. d. Et cū nō ē ne
cū. i. Et cū nō est necēm. ut motor nō mo
neat. n' reuertatur a moueatur a se. Et tē
moueat/ sui moueatur sp medium. aut sine
medio. q'. n. ut calefaciens/ calefaciat se. Et
cū lxe est ipsle necē est. si motus ē sp. ut sit
hic p̄mus motor. qui nō mouet. a motū ex
se. Et si nō ōtingēt sic dicit. Q calefaciens/
calefaciet se. a tunc calefaciet aliud. quod ē ipsle.

Et ipsle est cā. ut illa pars ei.
Q quod p̄ mouet. neq; plures una moue
at seipsum. Q ñ ipsum totum moueatur a
seipso toto. Si g' moueatur ita. q' aliqua pars
ipsius moueatur ex se. tūc illa pars est p̄ñ. quod
mouet seipsum. Q ñ illa pars singlāriter mou
seipsum. Illud aūt sz totum nō. a si illud totum
mō a seipso toto. tūc illa. s. pars a mouet se
p accīs. Et si lxe nō est necēm. p̄ātur eas
nō mouere ex se. tūc g' quod dicitur totum mou
a nō mouetur. a quod dicitur mouetur. Et cū sic
liquo sz totum mouet se. quod dicit ē mot. et quod
dicit motor. a. b. g' mouetur ex se. ex. a.

Ista est dēlāratū i qua 9m 3 q 2m
substētatus ē aut ui lxe. q' motū ex se
oppositum ex motore. qui nō mouet a ex
moto. sed non ex moto/ a motore. qui innatus est
mouēre se. vt plō dicebat. Expositōes aūt. s.
Alex. a the. iducit ōmiatōem sup lxe. a. mō.
existiando ipsum esse bruorum/ a ctorum demiatōem
aut. Dicit. n. Q motum ex se nō pōt esse ex
quōq; ptibus ōdicentibus. s. aut diuidi in duas
ptes. sed in motorem nō motum. a ire nō motam.
aut totum moueat se/ aut ut altera ps mouea
at utrāq;/ aut ut ps moueat totum. aut ut
totum moueat ptem. Et ducit ad īqueien
i omnibus eis eadem ma. Et est. q' motor est
ipsum motum. dicit. n. q' si totum mouet totum
eit mouēs tūc cū motum. quod est ipsle. Et si
ps mouēt totum. tūc eadem ps est i eo. motor
a motum. Et sili si utraq; ps mouēt utrāq;
ptem. tūc utraq; earū mouebit se. sed nō est dīa.
utrum lxe ītēr lxe/ q' aliquid moueat se cum me
dio. aut sine medio. Et sili dicit. Si totum
mouēt ptem. sequitur. ut totum moueat se. Et
totum lxe est error. a deceptō. p̄. n. decipiūtur
peccantes i lxe. Q existimāt. q' dīo quam
titum i lxe declaratōe. est diuisio i ōdicentibus.
Et q' demōstratō quod plebitum. qui quōtuor ōdicen
dia destruētur. a reānebit quintum. quod est. q'
motum ex se oppositum ex motore nō moto. q'
nō est corpus. a ex moto. quod est corp'. Et nō
est. sic existiauūt. Q ñ cum posuimus. q'
ipsle est. ut motor sit ipsum motum. tunc q
necē est. ut motum ex se diuidatur i duas
ptes. s. in motorem. qui nō mouetur. a in
que mouetur tūm motor. Sz uidit. q' hoc sūt
alia mōi ab his duobus modis. et pōt aliquis
existimare. q' motum ex se forte est sz aliq
quod eor. Incepit ōstruere eos ad quod fuerunt
diuisa sūt dīatōes. Et ideo iuenit i unaquo
q eor ōnes. quia iuenit i ipsa dīone. Et si de
q mostratō ei est fundata sup mōis quod ad
tōis. nō iuenēt ōnes. n' sol. Et quod existiato
a magis appens est. q' utrumq; po moti ex se
moueat reliqua sz receptōes. Incepit dest
eis lxe dicere. Q aūt lxe cū cēli. aut acci
Et si sūt cēli. ōtinget. ut nō sit i eis moti
ex se. Et cū ut aliquid moueat se sz q' mouet.
Et cū destruit has dīones. destructum est. ñ
illud/ quod mouet ex se. sit tle. Expositōes aūt
cū destruēnt dīones. que ē cēliter. existimaū
uerūt. q' positō est destructa. Et lxe est a sim
pcūm. Et lxe cū quod dicit. Q si totum mouetur
a pte. ōtinget. ut illa ps/ que mouet. moueat
cēliter. Imo sequitur cū. ut illa ex se moueat. po
slectūm est. ut ōstruatur ista positō dicentio. q'
quod reuertit i lxe q' mouetur ex se. cuō mouē
tur. Et quod ita. Q illud/ quod sūt positum motum p̄
mum. nō sit motum p̄mum. Et cū totum mo' a pte
est p accīs. Sed nō g' remanebit i mō. quod est p
accīs nō ē. Impossibile est. n. i ea uitate d' mō sz

que ps mouet ptem. Cum nullo mo ymagne tur. q' pars mouet totum. n' p accns. Et ro cius est ymaginari. q' totum motum mo ptem re celitur. Nō est g' uitandum duobus modis. neq; hi ca tus de eis. Cum nullus existimet i ipo moto ex se q' pars illius mouet totum. aut q' totū mouet ptem. cū ps mouēs debet distingui a pte mō. sz cē. aut sz diffinitōem. Et cū ita fuit. tūc mo tum ex se diuidūtur i duas ptes. optum ex se. a mo tum a moto ex se. Et tūc nō ymaginabitur. qd pars mouet totum. aut q' totum mouet ptem. n' p accns. Et q' isti duo modi qui sūt p accns. sē manifesti. nō indūt cura d' eis amr. Sz indūt curam d' istis cos. i quibus nō bn' a cos cē p accns. sd fecit i ptibus. que mouēt se ad uicem. Et i pōne do. q' quelibet pars mouet se i quo dixit. Q si nu motum ex se fuit tlē. oungēt. Vt ille ptes mo uēt se p accns. Sed g' non utitur d' istis mo dis. nō eis i quo latet eos cē p accns. Et sūt illi modi. de quibus pōt aliquis existimare. Q' aliqs eorū ē motum p se. de eis aūt i quibus ab a accns. nō indūt curam amr. Et sūt. q' totum mo uet ptem. aut q' pars mouet totum. Si g' ali quis dixit. q' amr debet destruē istos duos mō. s. Totum mouē ptem. a ptem mouē totū sz q' fuit p accns. dicemus ad hoc. Q amr dimu sit a eos pp hoc. q' accnitas est manifesta i eis. Et nō nolunt destruē ñ eos. d' quibus accnitas nō est manifesta p se. li. Sicē dicim'. q' nullus exi stimet. ut motum ex se sit tlē. s. de eis. i quib' accnitas est manifesta p se.

Et q' aliquid mouet. aut ita q' moue atur ab alio. aut ita q' nō mouetur. aut ita q' moueat. aut ita. q' nō mo ueat oio. Necē est. ut illud qd mouet se sit ex nō moto. sz est motor a ex moto. Sz nō necē est motor. sz cum sit sz utrumq;. Sit g'. a. motō. sz nō motum. et. b. motum ab. a. a mouēs se. et. t. moueatur ex. b. a n' moueat oio. Qm cū ad hoc pueniemus cū medius plibus uno. ponat' unū medium tm cē. a. b. c. g' totum mouet. Sz si ab stuleimus. c. remanebit. a. b. mouēs se. Sed ē est motor. a. b. motū. a. c. nō mouet se. ymo nō est motor oio. m. b. mouebit se sim. a. b. ñ mouetur. ñ q' nō mouetur ab alio. nō a pte ali qua ipi'. a. b. cū solum mouet se. Necē est g' ut illud qd mouet se hat i se motēm. Sz est nō motum. a motum. sz est nō motor alicuius necio. diu utrumq; quemadmodum cū reliquo. aut diu utrumq; tangit reliquum. Si g' motor primus fue rit oumuus. motum nō necio ē oumum. ora festum est. q' tota res est mouēs se. Sz q' quo dam ipi' est tlē. s. mouēs se. Sz est motum a mo tor ita. Q quodam cuius ē motor. a quodam mob' sed. n. ipum sz totum mouetur. m ipi sz totū mo uet. Sz mouet sz. a. a mō sz. b. tm.

Q dam declarant q' moti ex se quedam pars ē motor. qui nō mouetur. a est forma. a quedam ps mouetur. Vult d' clarare. q' omē motum ex se p mu. a ē sit oum tum ex pte. que mouet tm. a ex pte q' mō. Et q' pars moti nō est d' necitate pp hoc. ut a sit motor altius ptis. Sz i quibusdam moti ex se ent motor. s. in eis. que sūt nō pa. Et i quibusdam nō ēt. s. i primis. Et intendebat p hoc declarare. q' necē. ut i motis ex se. i quibus sunt plia uno moto. sit motum ex se p mum. Qm si p mota ēt sp motor. oungēt. Vt motū ex se di uidētur i plures ptes diuab'. Ipse g' ponit istas ptes cē finitas. a declarat q' motum p mu ex se in libus oponitur ex motō a moto tm. Et cū uolunt declarare hoc. incepit dicē nos motorē a dicē. Et q' aliquid mouet a c. 1. Et q' motor ē duo bus modis. Aut motor qui nō mouetur oio. qm mouet. Et est illo ad qd inducat nos sm. Aut motor. qui nō qm mouet. Illo aūt qd mouet a tūc mouet. nō est necē sp. ut sit motor. Sz forte est motor. a nō motum. a forte est motum a nō motor alicui rei. Necē est ut motū ex se oponitur ex motō nō moto. a ex moto. Sz nō de necitate ē motor. Et hoc est. qd est motum ex se p mu. s. Q nō mouetur a sua pte. Illud aūt qd mouetur ex se pp aliquā ptem ipi'. Sicē est diuisū i aliū sz totum. Et primum motū i eo est motor necio. Qm cū separatus fuit a membris que mouēt cōr. Hoc g' ē illo. qd intendebat dela rare i hoc sm. s. Q motum ex se oponitur ex du abus ptibus tm. Quar una ē motor tm. a alia motū. Et q' motum ex se oponitur tunum nāli si pri mum nō fuit tlē. necio est i eo motor talis. Et cum dixit hoc. dedit exē plū d' lis. a dicē. Sit g'. a. a c. 1. Sit g' motum ex se oponitur ex mo tore. s. qui nō mouetur. s. a. et ex motō. qm mouetur ex. a. pl' uno. Vgī. ut sit opositum ex. a. a. b. a c. Si aūt mouet. b. a nō mouetur. Et. b. mouet. c. a mouetur ab. a. et. c. mouetur ex. b. a n' mouet. Demde. d. Qm cū ad hoc pueniemus a c. 1. Et indifferenter. sui illo motum ex se positum poatur opōi ex mo tis mouētibus multis. sta q' primus motor mo uet postremum motum cū pluribus medius. aū cū uno medio i hoc. qd intendim' declarare. s. q' i omi moto ex se tali est motum ex se p mu. qd oponitur ex duabus ptibus tm. Et q' illo ē mot ex se. nō aliqua ps prium. que sunt i illo. Dei de. d. poatur g' ē primum medium tm. 1. Et cum nulla dra ē i hoc. q' ponat' mouē cū plibus medius finitis. aut cū uno medio. poatur mouē cum uno medio. s. opōi ponatur ex tribus. ordinū cū unū existit i tali nūo. Demde. d. a. b. c. sgīt totum mouet se. 1. Et cū posuimus. q' mouēs se mouet postremū ipi'. s. a. ora festum ē. q' illo motum ex se oponitur ex. a. q. b. a. c. Vt ex musculi est motum ex se. a oponitur ex tribus. s. ex corpe musculi. a ē postremum motū. a ex calore nāli. qm ē motor. Et motū qm tra sit i nervus. a aia mouētē. que est forma i illo calē nāli. Demde. d. Sz si g' abstuleri mus. c. a c. 1. Sz si abstuleimus. c. ex hoc motum ex se. qd oponitur ex. a. b. c. Tūc remanebit illo. qd oponitur ex. a. b. motum ex se. Et ait. d. q' illo remanēs oponitur ex. a. b. ē illo. qd i ra necitate mouet se. Dedit cām i hoc. a dixit. Si. cū est motor a c. 1. Et sequitur necio. ut illud qd mouet. sit oponitur ex. a. a. b. Q. a. ē motor. cū sit necē. ut mouēs se hat ad motum. Et. b. est primum motum ab. a. Q. aut nō ē motum. qd est necē. i mue nendo motum ex se. s. Q nō est ps. que mo uetur ab eo. Et hoc iterum cū. d. Et. c. nō mor

p mu

a c̄.1. Et.c. nō est illud. qd̄ monet se. Neq;
est motū. qd̄ est i illo. qd̄ monet nec se. Cum
sit declaratum. Q illd̄ qd̄ monet se. oportet
ex duob̄. s. ex. a. a. b. Et. c. forte nō erit mo
tus oio. Et rem. manebit residuum motus ex
se. s. illd̄ qd̄ oportet ex. a. a. b. Deinde. d. Neq;
b. c. monet se sim̄. a. a c̄.1. Neq; possimus d̄
dicē. q. b. a. c. est illd̄. qd̄ monet se sine. a.
Et iten. qre dicendum. Qm̄ ai nō possimus d̄ dicē
q. illd̄ qd̄ oportet ex. a. a. b. a. c. est illd̄. q.
monet se. Qm̄ ai amplius. c. remanebit.
a. b. moueō se. Neq; d̄ possumus d̄ dicē lxe in se
lo. a. s. cum nō moueatur sim̄. b. nisi solo. b.
sim̄. a. Qm̄ necē est. ut. b. hāt motōē. Re
manet d̄ necēitate. ut illd̄ d̄ quo dicamus
moueō se sit oportet ex. a. a. b. Et ai natu
ut. q. b. nō est moueō se. dedit cum i lxe.
a dixit. B. nō monet. q. monetur a c̄.1. Et
b. nō ē moti ex se. q. potest fieri monere
ex alio. s. ex. a. Illd̄ ab aliq pte i ip̄o. Qm̄ si
moueō tur ab aliqua pte in ip̄o. tunc 1a pāc
cēt moueō se. Deinde. d. Qm̄. a. b. solus ē
illd̄. qd̄ motus se. 1. Qm̄ illd̄ qd̄ oportet ex.
a. a. b. est illd̄. qd̄ est necē. ut moueatur
ex se. Et intendit. q. b. nō fuit positus i po
sitōē dimoi i ptem. que ē motor. nō mo
tus. a i ptes. que ē motus. Sz si posim̄ m. a.
motorem. Et ai possumus omia ista. dedit hnc
a dixit. Necē est g. ac̄.1. declaratum est g. ex
lxe. Q illd̄ qd̄ ē motus ex se. i rei ūtate oporet
ex motōē. qm̄ nō moueō tur. a ex p̄o moto. pa
g. eclusit illd̄. qd̄ intendebat declarare. Et est
Q motus ex se oportet ex duab̄ ptib̄. s. ex
motōē nō moto. a ex moto. qd̄ nō monet de
necēitate. Deinde. d. dnt utriq; one. reliquo.
aut tangit ip̄um. 1. Q nō sequitur. ut motū
moueat de necēitate. dū moueō tur a suo mo
tore. Ista. n. omnia ea sūt ex duob̄. Sn
p̄o a' moto ē. dū fuit oueiencia ite ip̄um a
motorem. i medio a' dū tangit ē meum. Aut
necē est ut tangat corpus. p̄mus a' mo
torem necē est. ut oueiat. Dem̄. d. Si g. moto
fuit ac̄.1. Si g. p̄mus motor est de natura
ē ūtum. q. est in ūtimo i rei ūtate quod ē
motus. ex nu festū est. q. totum est i toto cōti
nuo moto. Nō q. i quorum ē. Qm̄ nō possum
p̄ suam ūtimitatem cum aliqua pte eius. sed
cum toto. Et ai ita sit motus ex se. est motor
sz totus. si nō cōtra ms. Sz motor p̄. a. a mo
tus p̄. b. a. d. Si g. motor fuit ūtimus. q.
p̄mus motor nō est mētus i corpōē. q. dicti
ūtimum p̄ nātū ūtimum cum ip̄o. s. corporis. dei
de. d. Sz est motus. a motor a c̄.1. nō ūtimum.
s. Q i eo est motor. a motus mūsim̄. Set est
fālē. d. mouēs sz. a. et mouēt sz. b. tū.

Et quēitur i lxe. Si ex. a. si fuit ūtimum
ex est motor nō motus. aut ex. b. qd̄
est motus. diminuat aliqd. Vtrū id
qd̄ remanet ex. a. sit motor. et illd̄. qd̄ remā
net ex. b. sit motus. Qm̄ si lxe fuit. tūc. a. b. i
nō erit p̄mus motus ex se. Qm̄ ex. a. b. aufe
retur aliquid. a reliqui monet. Dicamus
g. ad lxe. q. nō est ioppōē. ut utrūq; sit. aut
alterum. s. ūtum sit in ptēta diuisōē. i ac
tu aut nō. Sz si fuit diuisum. tūc natura eius
nō est alia eadem nā. Et ideo nō est ioppinabile.
ut idem sibi sit p̄ aliquid p̄mum. sp
pareat g. ex lxe. Q p̄mus motor nō est motū.
si motus cessabit. a mouetur ab aliquo. per
ueniēt ad p̄mum motorem. qui nō mouetur.
et si pueniatur ad motum. Sz illd̄ monet se. et
fiat quietē. Sequitur ex illo mō. a ex isto i
sim̄l. Vt p̄mus in omib̄ motib̄ sit nō motus.

Qm̄ declarat. q. motus ex se
oportet ex motōē. a moto. a ex moto
re. qui nō monet de necēitate. Et q. si
moueō is se incipiat oportet ex plib̄ mo u
moto. necē est. ut dissoluatur in motū ex
se p̄mū. s. i illud. cui est p̄p̄ū. Vt p̄mū mot
in ip̄o. nō moueat d̄ necē sitate. oportet cum ex
se. q. est duob̄ modis. oporto. s. i quo p̄mū mo
tum a p̄mo motōē moueat d̄ necēitate. Incep
pit dubitare d̄ lxe. s. i p̄mum motum ex se esse.
pōt ē aliquis dicere. q. nō est possē. ut p̄mū
motus p se sit. neq; p̄mus motor. Qm̄ motus
est ūtimus p se. a motore a. est ūtimus. Q ē
i ūtimo. a ūtimum diuidit i sūp dim̄ sibi illa.
Et ideo dicit. Quēitur d̄ lxe ac̄.1. Et quēitur in
lxe. qd̄ dicimus. s. Q mouēs se p̄mū ē. q. cō
portet ex motōē nō moto. a ex motōē i dim̄l.
1. nō motore tli mō. pōt. n. aliquis dicē. Q si
ex motōē. qui nō moueō tur. si motor sit d' nā
ūtimum. q. est forma ūtimata. aliqd̄ diuinum
natura aliquid. Aut ex moto. cui d̄ necēitate
sit d' nā ūtimum. Aut ex motōē. si accidit ei cō
timuitas. remanebit remanebit residuum motū
ex se. Et sic nō erit p̄ mouēs se p̄mum. nz mo
tor p̄mus. Et lxe intendit. cui dicit. Qm̄ si lj
finit ac̄. deinde dedit solutōē. a dixit. Dicim
g. ad lxe ac̄.1. Dicimus g. soluēdo. q. nō ē re
motus. ut utrūq; sit diuisibile p̄ i infinitum. si
utrūq; fuit ūtimum. aut alterum. s. ūtū. si nō
fuit positum. Q motor est d' natura ei. cui acci
dit ūtimitas. a ē similis. Vt declarat ē. In ac̄
aut est i p̄ole. deinde. d. Sz si diuidatur a c̄.1.
Et est in p̄ole. ut motus diuidatur i actu i in
finitum. a sili motor. Qm̄ dio pueniēt ad lxe
q. cor nā corū impāt. Vt gr. Q si p̄mū motus
ex se. fuit tāte ignis dratus. a quo. in fēi
nno pter. a postea alum. pueniēmus ad tlē
q. trititer. que si diuidatur. corū pētus ignis.
cui minima quātitas ignis sit determinata. Et
similiter est de nāli amulosd. ex quo si diuisa
fuit aliqua pars. remanebit residuum motus
ex se. Et cui ita diuisio nō pōtest i infinitum.
oportet festum est a b' ē motus ex se p̄mum. a
motorem p̄mum. a tlē motus ē. possint pro
p̄ncipio. in p̄ne. A. ad declarandum. q. ē mot
p̄ motorem. Deinde. d. Et ideo nō est ioppōē
ac̄.1. Et ideo nō est i p̄ole. ut idem sibi i p̄
sit aliquid p̄mum. lz sz q. fuit i p̄. nō sit in
eis p̄mū. Sz est necē hic ē p̄mū. a si nō. ū
ēt motus. Et. d. In motore. Qm̄ p̄mum mo
torem. aput ip̄um sunt duob̄ modis. s. oportō
nālis. 1. quo statuitur per ptes motus. Et i
lxe est i reb̄ grālib̄. a cōmuntib̄. Et mo
tor nō nālis. Et lxe nō dicitur ūtimum. n' p
actis. ūtimitatis. n. ēlitter est i p̄ol' i ej mo
to p̄mo. Q nō est corpus. Illd̄. n. laqnt i lxe
loco. n' i moto ex se simpl'. In moto a' ex se.

qd est impossibile esse in toto primo motore. quia
fictum est. q. nō dicatur esse primum qd. Q. non
movetur neq; celeriter. neq; accidit. Et hoc nō
accidit in motoribus. qui ponuntur post mo
tum ab eo. sicut patebit. sicut primi principia ut
pa. quae sunt immota ex sententia. motor ideo
nō est primus sicut alio. neq; celeriter. neq; accidit.
Deinde. d. sicut ex ipso a c. 1. Et cum manifestum
sit. q. motus ex se nō potest durare in infinitum.
oportet fieri. q. in motibus ex se est talis mo
tor. qui nō movetur qd. Deinde dicit mo
dum. ex quo. n. hoc. dicit. Cum si motus cessa
bit ab a c. 1. Si movetur ex se. nō ex alio.
Et hoc item. an. d. cessabit. Et omne motum
movet ab aliquo. pueniens in hoc motor ex se.
ad motorem. qui non movetur. Cum sic oportet
ex pluribus modo motor. sicut est puenire ad
motorem. qui nō movetur. Et qr tale nō è
medium inter motorem qui nō movetur in eo. ai
ter motus. qd dicit. Cessabit ab. deinde. d.
Et si pueniatur ad motum a c. 1. Et si motum po
situm nō movet se. si puenit ad movens se. ut
prius fuit declaratum. Et omne movens se est in
eo motor. qui nō movetur. Sequitur necessario ex
illo mo. a ex isto. ut hic sit primus motor. qui
nō movetur. Et. q. d. Et qr omne motum ut fi
git alterum istorum. s. Q. aut est motus ex se. a
ut ex alio. Et motus ex alio pueniet ad motum
ex se. a motus ex se habet motorem. qui nō mo
vetur. Sequitur ex utraq; modo. Vt omne mo
tus habet motorem. qui nō movetur. i. Q. omnes mo
tus reducuntur ad unum motorem. aut ad unum.
aut ad plures modo. a. d. Est illo qd movet
se. a faciat ipsum quiescere. Q. hoc accepit in de
scptione motus ex se. Qd est illo. qd habet quiescere
ex se. Et in hoc dat motum ex se sicut oppositum
a motibus corporum simplicium. cum istis ex
stimetur movere ex se.

Et quia motus necesse est. ut sit simp.
et miquam deficiat. Sequitur necessario.
ut sit hic aliquis primus motor. si
ne minus. sine plura. a qd primus motor si
sit motum.

Quam declarant in. 6. q. impossibile est. q. motus
eternus sit n' circularis. Et declara
ut in principio. A'. q. omne motum habet
motorem. Et postea declarant in illo tractatu
q. motus movens se ad unum reducitur ad
motum ex se. Et declarant in principio istius
tractatus. q. miquam motus deficiat. neq; in
preterito. neq; in futuro. Sequitur ex hoc. Q primi
mi motus ex se. ad qd reducuntur omnes mo
tus ex se in hoc sit eternus. Et si nō. cet po
motum deficere in aliqua hō. cum ipsum sit ca illi.
Et q. p hoc necesse est. Vt sit hic unus motus
eternus. Et est ille. si quo movetur illud
motum primum. Deinde. d. post hoc. ponens ordi
nem in hoc. Et ait. q. necesse in est istum
principium. d motu in hoc tractatu. a oplere sermo
nem in hoc. a in quibus. quibus insunt in. 6.
et. A'. et in. 7. et in. 8. et. q. maius est. q. g.
quae totum. et declarant. qd remanet ad de
clarandum de ordine omnis motus in motum. a quie
te. Et declarat. q. in motuum ordine motus.
Et ultimus illi. in. 8. aut nō in ma. Et sic

Motus eternus:

pit durare a in omnes dispones. quae po
est ut continuetur esse sicut in motu. a quiete.
Et postea dissoluit qsdam ordinem in hoc. qd
omnes motus habet motorem. ex motibus corpor sim
plicium. Et declarant. q. illa nō movetur ex
se. Deinde declarant. q. omnia movens a. q. mo
vetur in loco. reducuntur ad motum ex se. Et po
stea declarant. q. ille motor oportet ex uno
motore. a ex primo motore. qui nō movetur. Et
cum oplent hoc declarare p. fre. a est illa. q.
declarant in. q. nō pfre. Cum illae nō declara
nt. q. primum motum debet oportere ex motore.
q. nō movetur. a ex primo motore. Reuersus
est ad illud. qd declarant in principio istius
tractat. s. Q. nulla est hora. in qua deficiat
motus. ad excludendum illam causam omne. qm
excluditur in illam causam omne. qm
declaratum fuit in eo. q. motus nunq; deficiat ex
hoc. qd declaratum fuit in. 4. s. q. movens a
quae moventur in loco. reducuntur ad motum ex se. a
Cum isti q. p fecerunt apparebit hic. Cum sermo d p
positionibus supq; quae fundata e declaratio.
est perfector in hoc tractatu. Et q. est. Q. est hic
unus motus eternus. Q. omnia isti sint. sicut
naturalium. Reuersus est ad primum ponens.
quia unificant in principio istius tractat. a. d.
Et qr motus a c. 1. Et cum declaratum est sit. qd a
omnia movens a. quae movetur. reducuntur ad
primum motum ex se. qd oportet ex primo motore. a
ex motore. qui nō movetur. Et hoc declaratum
est. Q. in nulla hō deficiat motus. Necesse e ut
primus motor ad quem reducuntur alii motus.
sit eternus. et sit absolutus ab omni transmutatione. Et ut
motum ab eo. a sit absolutum ab omni transmutatione.
n' a motu in loco. Et sine ille motor qui e hic
finis unus. aut plures. Et fuit necesse. ut ipse
nō quiescat a motore. nec illo qd movetur a
ab eo a motu. Q. est ca motum. Et demonstra
tum est. q. motus nunquam deficiat. Et si illo
motor in aliqua hora nō movet. tunc deficiet motus. Et fuit necesse a. ut nō sit transmuta
tio neq; celeritas. in acti. Quam si ita cet. tunc
cet illic motor prior illo. Et cum sit manifestum motorem eternum esse. a motum ab eo eternum. quam si nō cet eternum. tunc motor movetur ab eo per actionem. Et sic cet motor prior. i.
g. o necesse est. ut sit hic motus eternus. Vtrum
autem iste motor est unus. aut plures. pscitur
tamen in alia scia.

Et cum a' unicuiq; movente. que non
movetur. sit eternum. nō est instan
mow ad propositum. Quam aut necesse est
ut sit hic aliquid. qd in se sit nō motum. et
sit absolutum ab omni transmutatione simpli. a pace
aere. qd movet aliqd aliud. declarabitur si
modo. patitur g. hoc esse possibile in quibus. ut sit
quiq. a nō sit quiq. sine gione. a cor ipsum
dignius est. n. id. qd nō dividitur. qn sunt
quiq. a nō sunt quiq. Vt esse cuius this. aut nō
esse sit necessarium. ut sit sine gione. patitur g. q.
possibile est. ut quedam principia a. que sunt non
motum. si sunt movens. sint quiq. a nō sunt.
Sed nō est possibile. ut omnia sint talia. Q. manifestum
est. n. q. hoc est alia ca cor. que movet se in
esse cor. quiq. a nō esse cor quiq. Omne. n. qd

mouet se necesse est. ut hat magnitudinem
eius illo qd nō diuiditur. nō mouet. ouo tor
aut insequitur aliquo mō. ut hat magnitu
dinem. Causa nō i hoc. q' quedam gsistunt. a
quedā corumpitur. a hoc ē ppetue. nō est
unum eor. que sint nō mota. sz nō sunt simp
i ē ita. q' ista moueat se simp. a p hoc moue
at alia. Qd. n. est tle nō nec unum hs. ns oia
erunt cāe rei ppetue o tunc. Ista. n. dispositio
sz quia sunt illa sunt eterna. est necessaria. Illa
at omia sunt i finita. sz nō oia existunt i sil. ⁊

Qm declarauit q' necesse est.
ut sit hs motor ēse etnus q positus
ex motore. qui nō mouetur ex moto
eterno. dicit. Vtrū a' unūqdq; q a. c. 1. Et iten
dit alias aialium. que sunt hic. Iste. n. aliq
mouent. a nō mouentur. a qd est etnis in eis.
Plato. n. dicit. q' omne mouens se ē eternū.
Et q; ista pscutatio magis ptinet ad pscuta
tōem d aia. dicit. q' nō intrat nūc sermonē
hūc. Et itendit. q' ista pscutatio ē alia ab
illa. Et i libro a quo extraxi ibi aiz. inci
talem liaz. Si a' unūqdq; mouentium que si
mouentur. fuit aliq' eternum. nō intrat hūc se
mones. i. Quere aut ut aiaz sit eterna aliq.
Aut omes gsistabiles. a corruptibiles. nō pti
net ad hunc locum. Et hoc est. q. melius. Cum
quedam partes aie videntur ē gsistabiles. a
corruptibiles. Sz dubitatur d motore. q' dicā
itellectus. Et i libro. s. the. inquimus loco ista.
Cum aut omne eternum mouet ita. q' nō me
uetur. nō intrat hūc sermonē. Et est transi
sermo a predicto. deinde. d. Cum aut necesse
est a c. 1. Cum aut necesse est. ut sit hs motor
qui nō mouetur. absolutus ab omni fisicis
simpli. s. celi. a actu. qui mouet aliquid
aliquo simp. Et est primus motus ab ipo. De
clatum ē a predicto. a declarabitur hoc mo. ⁊
Et itendit p qd. d. Aliquid. qd ipse mouet
motorem. qui nō mouetur. qui ē alta duar
pnis moti ex se. Et itendit p hoc dicit ab
soluti ab omni transmutatione. q' nō accidit ei
aliquis. nec gsio. nec corruptio. nec augmen
tatio. neq; diminutio. neq; motus localis. Et ē
dicit simpli. a p accis. forte itendit p sim
pli. aliud. qd est cōe ei. qd est celiter. et ei. ⁊
qd est actu. Transmutatio. n. simpli dicitur
i celiter. a accita. Et sz hac expem
dicit ut medoratē de altero duoz modorum.
i quos diuitur transmutatio simpli. Et tacuit
reliquii. s. ppalium modum. qui est p accis.
et tacuit modū. qui ē celiter. Et forte in
tendit p simpli celiter. Transmutatio. eni
celis simpli est transmutatio celis. cui sit tns
mutatio nera. Transmutatio nō simpli est
accilis. Simpli. n. dicitur d transmutatione
i sbia. Nō simpliter nō de transmutationibus
actor pzia. Et itendit p hoc. qd dicit. qd
mouet aliquid aliquid aliud. pter. que est
primus motus. qd est sba ps primi moti ex se.
Et noluit declarare hoc ad modū a predicto
dicit. postatur g. q' hoc sit pole i quibdam
a c. 1. Et postatur. q' quedā istor mouen
tium. que nō mouentur. inciantur qnq. a
qnq nō. Et nō sz modum. qm celiter aut
corr. aut nō sunt corpora. Sz sz q' ē. a nō esse
illoz. secūdum illud. qd gsistitur. aut illud qd
corrumpitur celi. Et aut hoc ē pole pm in
quibdam motorib. qui nō mouentur. Incē
pit declarare. q' hoc est ipole. ut sit i omibus.
s. ut sit gsistabilia. a corruptibilia p accidēs.
a. d. Sz nō est pole ac. 1. Sz si possimus
oia mouēda que mouentur ē talia. nō est
pole. Deinde incepit declarare. Quo nō est hoc ipole
in omibus. a dicit. ouo manifestum est ei ac. 1. Si
enim recte. q' necesse est. ut sit aliquis mouens
se ita. q' ipsum sit cā in hoc. Q. quia modum
mouēdi mouet sequnq. a qnq nō. Et hoc est
sz diuersitate sue dispōnis ad ea i ppiquitate.
a remotione ad. s. i loco. Et q' ista positio nō pt
ē i eo. qd mouet se ut sit corpus. Qd. n. nō
est corpus. nō mouetur. Dedit cām. Q quia
sunt i potencia pol. s. pnē. q' p mū mouēdum
se est mouens se eternū. a dicit. Omne. n. mo
uens se ac. 1. Et. q. d. dicimus. q' p mū primum
motus istor que sunt qnq. a qnq nō. debet
ē mouēs se semp. s. q positus ex motore. s. q'
nō mouetur et no. a ex moto ab ipo eterno. ⁊
Cum si possimus cām ē motus et mū sine
moto eterno. nō possemus dicere. Quo nō est cā es
qd est qnq. a desinat qnq. Si g' dicimus qd
mouet se. est hoc pole. Cum est tūc corpus. Et
sz sua ppiquitate a remotione aut est cā. ut a
gat in ipm sz dispōnes suas. Et hoc est cā. ppt
quā i sent hoc i hō loco. Et ideo dicit. ouo autē
nō est necesse aliquo mō. ut hat magnitudinem.
a mār. Q ē motor. a nō mouet. Omne. n. corp
nō mouet i loco. nī mouetur. ut positū est in
pmo. Ao. Et cū mōstrauit. q' necesse est. ut sit hs
aliqd mouēs se simp. q' sit cā i ē ea. que mo
uent se qnq. a si ē qnq. Incepit notificare
o secūdū in hoc. a dicit. Cū aut in hoc q' quedā
a c. 1. Et q; est manifestū ex se. a mota ex se
que sunt hs. quedam gsistunt. a quedā corrū
pūtur. Et hoc inciatur sp i eis. Nō possumus po
nere cām ā in hoc ctuat. Vnū eor que mouē
tur ex se. a nō sunt ppetua ē. Deinde. d. Ita qd
ista moueant se semp. a p hoc moueat alia.
sz ōnitatem. a ppetuitate. Deinde. d. Qd. n. ē ta
le a c. 1. Et necesse ē. aut gsistēdo. a corrūpendo eo
rum. que sunt apud nos. sunt ppetue ponē motū
eternum ex se sp. a nō illum eorum que mouent
ex se. que sunt gsistabilia. a corruptibilia. nī oia
possūt ē in ppetue o tunc. Deinde. d. cām. p
quam fiunt necē. Vt ista gsistabilia a corrūpibilia
nō sint quedam cāe quorūdam. Si ē aliquis pt
dicē. X gsis. q' hō gsistitur sinp ab hoc. a equus
ab equo a dicit. Ista. n. dispō ac. 1. Et i pole
est. ut ista dispō ppetua sit i eis pp unū eorum.
Vnūqdq. n. eor est corrūptibile. Et nō est cā im
pole. ut hoc sit i eis ex seipsis. s. Vt quedam
sunt cāe quorūdam celiter. Cause. n. que sunt
celiter. d necessitate sunt finite. a i sil. Et ista nō
sunt tlia. Et hoc itendit. cum. d. Illa aut oia sē
infinita. a nō sunt insil. Cum aut ille sunt ppetue
gnōnes. a corruptōnes. o manifestū est p hs. qd
declaratū ē hic. q' est hic motus primus eter
nus. qui tinet totum. Et hoc an ā p se. a nī si
hoc cēt pole. ut hō gsistitur gsistentur. a nō sei
hoic. tunc d necessitate hō ille dicētur hō equus.

nō stat aut q'

.g. res ge h corrup

sup q; hō nō ge n ex hoic
ste sunt genati ex a d s
g genes hoīs ē ppetuus
it hō nē poss ge n ex hoic
l semes hoīs pt q si ex a

cū uno ſpie. Qm̄ q̄ m̄a fuit diuerſa, diuerſi
ficabitur a fōr/ Et ſi nō. nō ē lx m̄ē. ꝓ. neq
forme. ꝓ. Et tūc quoluby gr̄iant ex quoly.
et quodluby. Et ul' m̄ē ēent tūc ortō ſe. a ſu
perflue. Q. m̄ ēt nectūz/ aut i maiōr pte. aut
in mīōr parte/ Et ſi ēt nectūz. tūc hō ñ gr̄ia
retur. ab ſpie oīa. Et ſi ēt i maiōr pte. tūc
hō gr̄iabitur ab ſpie i minōr parte. Et ſi lx
ēt. tūc ēt causa/ intra. Et ſi ēt i mīōr pte.
ſ. casu. tūc eadem ſpies inueniretur natura/ et
casu. Et quod fit cū/ semp est oppositū a. qd
fit natura. Et a ſi ita ēt. tūc operatō/ a respe
ctus cāum ad causata nō ēt. Et ſic auffe
rētur natura nectū. Et ꝓ. dc. Latū est. q' illō
qd fit casu. fit a causis inuentis ꝓ aliquam
cām naturalē. Et i mīōr parte. qui ipedimt
ab inuentio cātum ab eis. qd nō innatus
ſient ab eis. Et cū ita sit. nectē est. ſi hō gr̄ia
tur a casu. ut gr̄iatur a causis. que fuerunt
ꝓ aliqua ſpiem. Et ipedietur a gr̄iatōne
illius ſpi. Et nō eic eius/ qd est casu. nō st
terminate. Et cū ita sit. ēt pole. ut hō gr̄ia
retur ex semie a simi. a semine equi. a ul' a
ex matria/ ſe infinite. Et ita illa ſpies inueni
casu. Sz ista/ que inueniūtur casu. sunt mon
ſtruosa. nō naturalia. Et lx totū manife
stum est p ſe. Set omnius ista oia negan
tes lx esse manifestū p ſe. Sic ami. qui dt
pole ēe/ hoies gr̄iari a terra. Sz ouicienens
est i matrice. Et iste semie ab hoie/ q' dat
ſe ſaē est naturē fatuus. Sz i g' dicatur. q' nō
ay ex istis gr̄iabilib. q' sunt eterna. n' sz p
teritum. Et d' mostrato nō ꝓplebitur. n' p
natus eterna in ꝓteritū. a futuro. dicemus
ad lx. q' ay declarati sit. q' ipole est. ut def
ficant in preterito infinito. declarabitur. q'
ipole est i eis. ut deficiant i futuro. deficā
tent i preterito infinito. Qm̄ illō/ i quo est pō
infinita. nō est determinatum/ mag' ad unū tpe.
q' ad aliud. Et ſi deficiēt i ꝓteritō. nō ēent
m̄ē. g' pole est. ut deficiant oīo. Si g' alu
quis dicēt. q' ēt declaratū sit d' natura istō
rum. q' illqua deficiunt gr̄iē. quo indi
gent motore. a moto. que nō deficiunt ſ
nonnudum. Et ſi indigent lx de necitate. q
quē. dicamus ad lx. q' alia indigent mo
re ex tūsecō. ut languatur ex cēro petuta
tis. Qm̄ ſi ista nō habēnt causa p mam i mo
tu. tunc nō ēent. Et ſi ēent. ēt pole. ut def
ficerent. Qm̄ tunc/ quedam ēent cause quor
dam p accīs. Et qd est p accīs. nō ē necitū
nē ſp. Qm̄ d' indigent de necitate motore
ex ſe q tūsecō. qm̄ ſuiper moueat. qui ſuip
ē tunet totum. dicamus. q' mota nō gr̄iabi
lia. manifestū est. q' indigent apuo gr̄iōr
motore ex ſe. Cū ē. i. eis ñ est exceptis. ſ. qq
quedam nō gr̄iant quedam. Et tūc ē illorū
nō finit ꝓpetuū. In gr̄iabilib. ant gr̄iam. ꝓpi
quum est in istis. a tūc fiunt eterna. Et q' ge
nerans in istis/ nō dat n' ꝓpetuū gr̄iōnē.
tenū dumittit gr̄iabile. tūc ꝓficiatur ge
neratō. nectē est/ ut sit lx. a plēs. Ultro ge
neratus ex ſe. ꝓpinquū. qd est i eo. Et o ſpiā
ꝓtuū ſtre est generatō langueto calorem ſi
mules calor. Qm̄ languis est ꝓmū gr̄iam.

/ut o ſeuanto illis calōēm. ſ. calōēm. pe
que gr̄iatur fuit gr̄iatum ex ſe. Qm̄ quēad
modum motū i loco hō indiget motē extrinseco.
ſta est i gr̄iabilib ex ſe. Et cū ita sit. necē est
ut nō oplcatur gr̄iatō alicui' eor. que gr̄iant
o ſe. n' sit illic gr̄ians extrinsecū. pētra ꝓpi quū
pētra gr̄ians. ꝓpinquū. qd est i ipo generato.
ſ. qd dicit ꝓ napum gr̄iandi. Et q' gr̄ians ex
tinsecū ē alterans nectē. Nectē est sz q' se
quitur. ut alterato ens sit alterato tempata.
ſ. simil' calor naturali. ꝓ quem oplcetur illud q
ens. Nectē est/ ut alterans de alterato/ nō fit m
eodem situ/ i toto tpe augmēti. Et q' q' ꝓpo pinq'
tur a. a q' q' remouetur ab eo. ſta q' gr̄iatū
aquīat ex lx/ unum calōēm i forma i toto tpe
ſui augmēti. Et cū ita sit. nectē est. ut alterans
appiquetur q' q' alterato. a remoueat q' q'
ab alterato. Et cū ita sit. erit motus i loco. a
omnē motū i loco reducitur nectē. ad motum
ex ſe. g' nectē est. ut extra ista gr̄iabilia sit q
motus ex ſe. aut unū. aut plā uno. qd ſimpe
mouet. Et nō ſequitur ex lx. ut appinq'tur. a
ut remouatur. remouetur. Set ā q' agitā
duo o trāſa i ſimil' ſz gr̄iōēm. a corruptōēm. Cū
g' declaratū sit. q' ista indigēt i ſua gr̄iatōē q
moto ex ſe extrinſecō. Et p ſimilē q' gr̄iatō
istorum est eterna. nectē est. ut illō motū ex
ſe/ qd est nectū i gr̄iatōē eor/ a corruptōē. ut
ſit eterne. Vt ſit ꝓp. a ſi nō indiget motore
priore ipo. a ſic in infinitum. Et cū declarauit
hoc. itēum ꝓpū ad rem cōuatōē. a dixit.

Manifestū est g'.

Q' ſi ēt lx principia inānimata. ſ. ꝓpin
quiora. que mouēt. a nō mouētur
et p'ā mouē cum ſe cōtū pūtur. de ente ge
nerātur. Et illō/ qd ē nō motus. mouet i.
et aliud mouet aliud. lx nō fiat aliq
modo. ut nō ēt b' aliquid. qd ōtinet ā lx
i unaquaq rerū. que est causa i ē quorundā.
a nō ē quorundam. et i hac transmutatōē cō
tinua. ſta q' lx sit cā motus istor. a ista st
causa motus aliorum.

Manifestū est g'. q' ſi finitē lx principia
infinita ex mouentib. que nō mouē
tur. a ex motis ex ſe. que oponūtur ex
istis principis. que nō sūt corpora. a ex pīm
corporib motis ab eis. quorū qdlib cōum
pitur. deinde remanet ipse. a mouēt ſe ad inu
cem. ſ. ut que dam generēt quedam. ſta q'
motor i eis nō mouentur ab alio. ſi opo ſe.
Vt gr̄. q' illud mouēt illō. ita q' nō mouē
tur. et iste motor ab ab alio. a ſic i infinitum.
Vt gr̄. ut ſortes gr̄iēt plōnē ex ſe. et a
plato gr̄iētur a actione. et actio a mag'l'
et unūq qd istor i lx motum mouētur ex ſe.
a ſic i infinitum. Manifestū est. q' lx nō ēt.
nec est pole alio modo ab eis. ſz quos pole ē
ponē. a lx est motū ex ſe. qd ōtinet ista
ex extrinſecō. qd est cāum in ē quorundā
illorum. a ī nō ē quorundam. ſz ōmutatōē. a
ꝓpetuitate. ſta q' motor eternus sit cā istor.
que mouētur ex ſe gr̄iabilium. a corruptibilium.
ſz ꝓpetuitate. Et omnia ista cāe aliar. que mo
uent. Et cū dicat. Et. q. illō/ qd nō est mōē
etc. Et illō dātur ex istis mor lx dātum

Et est nõ motus ab alio. si ex se. Et aliquo
ab isto movet aliquo ab illo. Et hec est in
finitus. Impl̃e est enim. ut nihil sint. Si po
test hic aliquo motus ex se ortus omnia ista
aliquo mõ ortum habere. Et hæc iterum ait. Ari
stoteles facit hæc aliquo mõ ac. i. Et iterum
alio mõ ab eis. quorum unus y magnitudo
hic cũ motus ex se ortus omnes ista. Y nec
est y magnitudo motus ex se ortus et aliquo
mõ aliquo mõ ortum habere. Et nos iudicamus
unus motus ortum habere. quia finitus. a nõ vi
disset ipsum nõ distinctum. Illud quod manifestum
est. per se. et ista mota generabilia et corruptibilia
nõ cẽnt ortum habere a motibus corporum ce
lestium nõ cẽnt. necnon ut ortum habere cẽ sed. Et
nõ si positus fuit totum genus. ortum habere. ut cẽt
pars alterius mundi. Et motus generationis
interiorum quæ monet se. ad invicem. p accidens est.
Quia sunt qui istis. p quæ monet corpora cele
stia. et hoc non dat in generatione hominis. ut illud. quod est
qui istum habet. Et corpora celestia sunt. quæ affi
cit. et virtutes inferiores. quas nominat auicenna
libro de animalibus. Virtutes autem sunt a corpo
ribus celestibus. a tribus sicut. et ex necessitate
debet esse istum habere finitum. Et necesse est. si fu
erit hic artifex. qui operatur per istam generabilia
et corruptibilia. et sic operatur. ut sint hi finita
ista habere. Et a quando fuit generat plonem
a plato accidentem. tunc plato nõ generat accidens
per generationem ipsius ex socrate. Et per voluntatem
ipsius. s. Quia voluit per se semel in illa feminam
socratem. id est generare accidens est per accidens. Et
illud quod laquentes nisi legis existimaverunt esse
impl̃e. iam apparuit esse necessarium. Et examinavit
in hoc. Quia accipiunt illud. quod est esse hic ideo il
lius. quod est accidentaliter. Et existimaverunt illud
esse impl̃e. quod non est impl̃e. s. quia causas esse
infinitas esse est impl̃e esse hic. a pl̃e accidentaliter.

Et si motus fuit eternus.

Et tunc primus motor est eternus. si fuerit
unus. a fuit plures uno. tunc eternum est
plura uno. Et melius est oppinari ipsum esse
unum. nõ plures. Hæc. ii. oplebitur p. 3. Et si
fuerit plures. melius est oppinari ipsos esse fi
nitos. et infinitos. Contingentia enim sunt
eadem. oportet melius esse hic finitos. Res. n.
quæ sunt per naturam. oportet ut accipiatur in ei
pare finita. Et melior in eo quod est pl̃e. a unus
sufficiat. Et per ipsum quæ nõ monetur. a etiam
et primum motus in aliis rebus.

Quia declaravimus. q. necesse est hic motus
eternus. a necesse est hic motor eter
nus. a motus eternus. Et quia nõ ad. vel
hic fuit unum. aut plura. Et tunc apparuit. q. ne
cesse est. ut sit motor ita talis. Incipit quæstio.
Quid est dignius ponere in hac lectione. Ista. n. p
sentatio est prima methaphisicæ. a dicit. Et fuerint
plura uno et c. i. Et si iste motor qui declara
tus fuit esse eternus. si fuit unum. et unum
erit unum. Et si plures. plura erit etiam. deinde
dicit. Et dignius oppinari ac. i. Ut non videt.
a est dignius oppinari. a iste motor est unus.
quia est possibile. s. omnibus oplebitur p tria. s.
p motorem eternum. a motum eternum. a unum
nõ motorem. Et ista oplebitur p unum. Et e

cõplebitur p unum. oclus est. ut in eis atur
p unum nõ plura. deinde. v. Et fuerint plura ac.
deinde dicit cum ista. a dicit. ortum habere
a eis ac. i. Quia si illud quod ortum habet in multis.
apparitione istorum p naturam. ut sint finita. et
esse infinita sunt ire. Tunc possit esse a esse finita. et
infinita. a esse numerum. Et inuit. p. et
generationem apparitionis. illa quæ habent ordinem
esse principium eternum. Et. q. o. quia illa
quæ apparent in. per accidens. propter principia
esse eternum. et hic finitum. hic infinitum. tunc melius
est propter finita. illud quod fit per finitum
p finitum. melius est ut sit finita p finitum.
deinde. v. Et inuit illud. Et [illegible]
ex se finito [illegible] quæ
apparent hic. propter. [illegible] tunc [illegible]
propter habuerunt principia esse eterna. Et [illegible]
principium necessitatis [illegible] est principium
rerum. quæ monetur a [illegible]. Et
p hoc iterum hæc esse oplebitur. [illegible] nõ. est [illegible]
cile. p impl̃e ponere esse principia generabilia
et corruptibilia.

Et ex hoc. q. nos dicimus. a. q. est necessarium
ut motor primus sit unum eternum. Iam
declaravimus esse necessarium. q. motus sit
semp. Et si motus fuit semp. necesse est. si sit
ortum semp. Sed accidit nõ est ortum
ut. Et fuit ortum. est unus. a unus mot
est ab uno motore. a ab uno moto. Quia si mo
net successive. tunc alle motus nõ est ortum
us. Ex istis g. est lo ccetus. hic est aliquod
primum nõ motum.

Ista est alia declaratio. Et primus motor
est unus. Et dicit. Et declaratum est
q. necesse est a c. i. Iam declaravimus.
Et impl̃e est. ponere esse eternum. principium gen.
a corrup tib. Ut sit hi primus motus eternus
motor eternum. Et manifestum est. q. cui ponere
mus hic esse motum eternum. quia movetur mo
perpetuo. necesse est. Ut motus istius motor sit
ortum motus. nõ successivus. Et motus eis
successivus hic sit in eodem moto. nõ tunc fuit ortum.
nec dicitur esse perpetuum. cui quia fit in ea q
es. Deinde. v. Et unus motus est. quia pertinet
ab uno motore. Deinde dicit cum in hac. a dix.
Quia si movet successive ac. i. Quia si motus
unus movetur a pluribus uno motore successive. tunc ille motus nõ erit ortum us. Deinde
dicit. Ex istis g. ac. Et inuit p primum. pri
mum cum moneam. i. Et si fuerit hic aliud m
moneam ab eo. quod nõ movetur. tunc illa
moneam sequentem ipsum. Quia motus [illegible]
tur motor illius primi. quia declaravimus motum.

Et erit ratio in hoc.

Qui declaravit primum motum. Quia
festum est. n. q. enim quietum a qui
movetur. a quia quiescit. Et p hoc fuit de
clarum. a ii omnia movetur. [illegible]
quiescit. Sed quia quiescit p [illegible]
movetur semp. Illud. n. [illegible]
potest. ne moneatur. [illegible] declarat ista. Et q. [illegible]
manifestum [illegible]. Et iterum declarat [illegible]
quia enim semp nõ movetur. a quia

sinp̃ moueꝰ. Et ic pimus i lx. q' possimus. Q omē motū moueꝰ ab alio. Et q' illo/ aut est nō motus. aut motor. a ex se motum. aut ex alio sinp̃. Et pueniem ad lx. Q motū hēnt pnapiū nō motū. qd q' monet se. Et pnapiū est omiū illo. q' nō moueꝰ. Et nos uniciimus insibilitē ali qua talia. Et sūt illa. que monet se. Vgtia. genus hiāmū aias. a genus mōr aiāl lum. Ista g' facūt ā existere. q' forte pole est. vt fiat motus sine eo. qd ante i fuit cio. Q' nō uōmus. q' lx accidit i istis. Sūt n. qiū nō motū. a postea moueꝰ sz q' existūtur. a

Qvia uer p quas mutaiz. 9um 40m

i declarūtur. q' hic est motū etnū. qd nō moueꝰ/ fuit tunc. Quaz una est. probatio. Q motus est etnus. Sā ē ex hiātē d' motis. que fuit hic. Et pessit pz q' hic. postq̃ declarūtur. q' hic motus ē etnus. Qñ ostrauūt d' natura eorū. que mouent apud nos qiqr. a que escāt qiqr. Et iā declarūt pnos motēm. ē nō motū p lx. qd motus ē etnus. Et mult nūc notificatur q' hō eīt magis certus i lx. Qñ ostauerūt i natura eoz. que moueꝰ ex se. q' mutat h̄. Qñ qñ hō ostauerūt i motib' pticulabus. a que fuit i lx uūdo. incēit eos reducāto motū ex se. Et ro nectē est. Vt ista sit in loco. Hic ait mult facē remeōrātēr d' illa ma. ex qua declaratur. Q totū hēt motorē primū. qui nō moueꝰ. Et q' motus etnus est i totū etno. Et ē eo' prime me. In prima ei probabimus ex motu etno/ motorē ē. qui nō moueꝰ. Hic ait probabimus. qd motus etnus ē ex lx. q' motor qui non moueꝰ/ est. Et cū iste due uīē fuerīt conuicte. tūc firmior eīt sēa. Et ro dixit. Et hō eīt magis certus q' c. 1. Sicē fecimus sup ius. Dēm. d. Qñ ei manifestū sit a c. 1. Ex istis. n. que uōmus moueri qiqr ex se. et que escē qiqr/ sciimus. Q i entib' sūt quedam. que moueꝰ sp. a que uiqiā moueꝰ. Q nō hēnt naturam. ut moueāturꝰ. Et cū lx fecit. s. q' ñ. unt i lx d' motis ex se. fecit remeōrātēr. a dixit. Et q' illud quod hēt tales disp'. ē manifestū cuilib'. i. illi que cause/ que moueꝰ ex se. a que sciunt ex se. Deinde. d. Et intendimus ā et c. 1. Et h̄ intellectū est p se. Dēm. d. Q nō fecit lx. a d. Et possimus. q' omē motū a c. 1. Qñ cum ñ. unt d' natura eoz/ que moueꝰ. lx sint declarātū. Q omē motū hēt motorē. Et cū ñ. unt de natura istius motoris. uidit. q' iste motor nō pōt fugē aliquā tūm dispositōnū. s. aut ut moueat. a ut nō moueatur. aut ut moueat. a moueatur ex se. aut ut moueat. a moueatur ex alio. Et sūt q' nectē. Q illo/ qd moueꝰ ex alio. pueniat ad motum ex se/ p motorē. q' nō moueꝰ. Secātur. ut pnapiū oīm sit h̄. s. optum a ex se/ qm a motore. qm nō moueꝰ. Et q' istas ppositōes/ nō excepit/ n' ex motis ex se. q' sūt hic. Et aput ñ. uatōem d' istis/ cū lx q' iducāt nos ad quesitū. facūt nos dubitare i pmo pnapio. q' forte pole est. ut qm escāt. Q quē escāt qiqr. a moueꝰ qiqr. Deinde. d. Et nos uōmus alia a c. 1. Et sic sequitur. ut omia hēant pnapiū motum ex se. Et lx/ qd ag ex istis motis. que sūt. Sed q' lij. n. motus reducāturꝰ ad istos. Sūt ā facūt dubitatē in pmo moto. Qñ cū appareat. q' illa moueāt sñ motū precedētē. vt sz possit quietē perfectē. fiat pole. Vt lx ā q' cēt possibile i pb motū.

Et debemus facē. ita. q' motor cēlitē nō moueat/ n' uno motū. a q' iste moueꝰ isto motū. Nō q' est unū p mū. Qñ nō est cā ex se. Sz in aia lib' sūt alij motus ñales. qui nō sūt ex illo. Vgr. augmētū/ a diminutō. a anelitus. Et in illis motibus/ moueꝰ quilib' motor aliū sine eo. qd moueꝰ ex se. s. ā q' escāt. Et cā istoz motuū est illo. qd q' uenet ipz. a multa ad uciencia suo corpori. Vgr. in trinētū i aiālib' quib'dam. Qñ dig'tus cū dormit. Et cū detingitur. exp' fuit a moueāt se. a pmū pnapiū ex est exp ipz. Et ro nō moueāturꝰ semp ex se. ita. q' ō cū eorū est aliud ab eo. qd est/ qui moueāturꝰ. a laborāt sz uuūqdq' motuū. Et in omib' istis/ moueꝰ pnus motor. qm ē est cā eius. q' moueāt se ex se. Sz motor eius est pr̄actis. Corpus. n. mutat locū sui. a ro ā mutat locū illuo. qd est i corpore. a qd est i uuo moueāt se. 9um 41m

Et nō est oppinādum i istis. q' pmus motor moueꝰ plib' motib' ex se. Vnus motor non moueꝰ. n' uno motū ēlitē. Et hoc iueitur i istis motis. s. hēntib' aias. Et q' unus motor i istis. a moueꝰ plib' motib'. est p actē. Et hoc i uuit. cū. d. In hoc/ qd moueꝰ isto moto q' nō est ista ita. qd est pmū. q' est pnapiū. 1. Et est oppinādum. q' unus motor q' istoz. s. que non moueāturꝰ. nō moueꝰ ēlitē nisi uno motū. Et hoc/ qd moueꝰ istis plib' motibus i eis. que sūt apud nos. nō ē ita. q' ipa pma cā in istis primis motib'. Qñ si ēt causa pma istorū motuū. tūc nō moueret n' uno motū necē. Sed uno eni nō pueniēt ēlitē. nisi unū motū. Sz multi iūnāt ipsū p actis. que abscondunt motū eius. a que sūt cā ñ lx. Q fac motū post quietē. Et i uuit cū. d. Qñ nō ē cā ex se a c. 1. Et cā i lx est. q' habencia aias que sūt hic. moueāturꝰ qiqr. a que scāt qiqr. nō est ex se. 1. Q ista causa nō est cā. p quā moueāturꝰ ex se. Sz alia cā ex rebus a tinētib' ex extrinseco fiat i aiālib' motis naturales. Et illi motus erūt cā. ut motor/ p que moueāturꝰ ex se. moueāt qñ. et qiqr nō moueāt. Deinde dedit exemplum istoz motuū. a quo accidit ea lx. a dixit. Vgr. lx/ qd accidit augmētū et c. 1. Vgr. lx/ qd accidit aiāli i suo corpore est de motu. augmēti. 1. nutri. a de motu diminutōis aiāl/ extrinseco. a ad ofīm nutrimēti ā. Et lx/ qd accidit ei d' motu i qualitate aput anelitū. Anelitus. n. ē i aialibus ad iferiōrem calorem naturalē.

aialia/ me
scipa s
Ipsalem m

plib'

et recuperando ipsum, oportuit quod melior dat
animalibus qualitates. Deinde. d. Ex istis motibus
a c. 1. Et istis motibus. s. augmento, et diminutione, et alteratione movetur animal, sicut quod
moveatur ex se, sed a quiescere. Deinde. d. Et ca
istorum motuum a c. 1. Et ca istorum motuum quæ sunt
in animali non ex se. Est corpus et omnes, et illa quæ in
trant sunt corpus. Et intendit, quod ca illorum mo
tuum sunt res distincte ab animali, aut extrinsece, et
aut intrinsece. Deinde dedit exemplum motuum in
trinsecorum. Et cum sint latentoza, et quia eius
quietis eius quinque ex se, et motus eius quinque ex
se ca. Et dicit. Vegetatum autem adveniens
corpori animalis, et quibusdam animalibus. s. quæ in
nata sunt corrumpi. Autem autem, n. cum adveniens
corpori animalis, et operatus fuerit calor in ipsum.
Ascendet ab eo vapor humidus ad caput, aut
cor, et sic generabitur utrique animal. et Lacabitur
istæ motus ita. quod quiescit in loco, et tor quo
vet. Et cum mutuum tempus fuerit digestum, tunc
membra animalis allevabuntur, et expergefiet
animal, et movebitur ex se in loco, et sic ita sit. Et
primus motor animalis in loco, et facies ipsum qui
escere non est in eo motor, qui non movebitur. s.
per quem movetur ex se. Sed primus motor in eo est
illud extrinsecum. Aut illud adveniens corpori.
Et hæc immut. aut dicat. Et primum principium est ex
trinsecum. Deinde. d. Et idem non movetur simpli
ca c. 1. Et quia corpus animalis movetur ab extrin
seco. id non movetur simpliciter ex se. et tunc.
necesse est sed quod et motum ex se simpliciter movetur a
et tunc. Cum primus motor sed quod dictum est. non
movet. nisi uno motu tui. Deinde dedit ca. Per
quam animal fuit in absentia sui motus. a. d. Ex
tor. n. illi est aliud a c. 1. Et cum in hac quod motor
qui non movetur in istis. movet quidem. et quidem
non. Non est. quia non est primus motor in hac mo
tu. Sed primus motor in istis est aliud extrin
secum. qui movetur. et transmutatur ab
isto extrinseco sed nam cor. quæ movent et
ipsum. s. et si natura eius faciat ipsum quiescere
quiescat. et natura eius faciat ipsum movere. mo
vebitur. Et cum declarant. quod primus motor
qui non movetur in hac motu. movet ab ex
incipit declarare motum. quo movetur. et
dicit. Et in istis omnibus a c. 1. Et in istis mo
tus ex se in omnibus. et corruptibilibus. movet
primus motor. per quem movetur ex se a rebus
extrinsecis. Sed motus eius ab eis non est certus
si similiter. Ex motus autem eius est accidens. hic sit
in visibile. et non instituitur per subm. s. per corpus.
Et id accidit ei movere. quia corpus mo
vetur. Et omne quod movetur quod est in moto.
est motum per accidens. Et hæc immut. cum dic. Cor
pus. n. mutat locum suum a c. Et cum in hac quod
iste motor movetur per accidens est. et instituit
per corpus. Et sic transferetur per accidens per trans
lationem corporis omne. quod est in corpore. et sic
motor. Et debes scire. quod hæc non est sic trans
lato prius cum translatione totius. Sed sic alterum
cum translatione sui. Cum sit declaratum. et iste mo
tor non est corpus. cum moveat. et non movea
tur. Et id. d. et est in universo motor. consta
ntum se a partibus. quæ sunt in corpore. hic et
illæ moventur per accidens. Et debes scire. quod non

primus motor in animalibus movet per motum. et quod primus

intendit. et motus eius quin est per accidens. s. et
motorum. quin non movetur in animali a causis extrin
secis. est motus eius in loco per motum sui sui.
s. corporis. Sed intendit. quod motus eius a causis
extrinsecis est per motum sui sui ab eis in loco.
s. ut augmentetur. aut ut alteretur. est sic
motus eius in loco a motu sui sui. s. corporis. Vi
detur. n. quod manifestum est hic. et omnis motor in
sui movetur per accidens per motum sui sui differen
tis ipsum. s. in loco. Verum autem omne quod movetur
in loco, per suum sui m. transmutetur a per transmu
tationem sui sui. s. transmutatione alterativa. non transmutatione in
loco. nisi non est declaratum. Cum. n. hæc fuerit decla
ratum. declarabitur. et illud quod non transmutatur
ab extrinseco. non movebitur ex motu sui et
sui in loco. Hic apparet ex verbis autem furiosis. quæ ipse
ponet. et omne quod non transmutatur per accidens
ab extrinseco. non movetur ex suo corpore per
accidens. Ut patebit post. Et forte autem tacent et
complementum dominus. quia intendit hic. cum est et
manifestum. quod cum unificatum ex fuerit ex hoc. et
omne motum ex se quod quiescat quidem. et movet
quidem. movetur ab extrinseco. Et declaratum est.
quod primum ex se non est ex ipsum. sequitur ma
nifeste in sua figura. et primum motum ex se
non quiescit omnino. Et est alia demonstratio a priori. et
illud quod sequitur hinc sermonem. quia autem est et ple
mentum istius demonstrationis. scilicet autem cum demonstratione
priori. Et patet ex suis verbis in principio hi
capitulum ipsum esse aliam a priori.

Ex hoc igitur hic est certum. et si aliquid fuerit
ex eis. quæ non movetur. si movetur
a per accidens. impossibile est. ut motus sit æ
ternus. Et non si fieret necesse. ut motus sit
æternus. est necesse. ut primus motor. Si quod
non movetur. neque per accidens. Sed necesse est si
cut dicimus supra. Ut in entibus sit aliquis
motus. qui non cessat. et quod remaneat ipsum.
et in eadem dispositione. omnia cum principium remissabit.
totum necesse remanebit. cum sit optimum cum
principio. Et aliquid movere per accidens ex se.
aut ex alio. non est ita. Illud. n. quod movet
ex alio. incitatur a in quibusdam principiis rerum.
quæ sunt in cielo. s. Et. quæ transferuntur motibus
translationis plurimis uno. Aliud autem inventum
in corporibus tui.

Et hæc igitur quod apparet in corporibus in mo
torbus non motus. quæ sunt in animalibus.
s. quæ sunt motu per accidens. est hic certum
in hac. et si aliquid ponatur movere totum. et
ponatur cum hac movere per accidens. sic et sic animalium
quod motus totius non erit æternus. Deinde dicit.
necesse est igitur. ut sit primus motor a c. 1. Et cum
declaratum sit. et illa movendo motum quidem
movetur. et quidem non movetur per accidens. Nec
necesse est igitur sicut diximus. si unus motus
est optimus quem non cessat. Ut motor illum
sit non motum in per accidens. Et intendit per hoc
si movere ut motum. dissolvere quam optimum
tem ex istis motis ex se. quæ quiescunt quidem.
et movetur quidem. et non cum declaramus quod mo
tor in istis est motum per accidens. Et demonstrant
quod primus motor totius non est motum. nec est
lite. neque accidens dissolutum ex istis quod et
optimum ex istis duobus in primo moto ex se.

n. 42.

n. 35

Ista.n. existimatur quecitē a moueri sine eo. q' motor i eis moueatur oīo. Et cū apparet q' motor i eis mouetur p accīs. Et fiūt diūtur. q' motor tocī nō mouetur per accīs. Dissoluitur qd ostendēs ex illis in motu tocius. Et pōt intelligi ex hoc s' mone. q' est hic dctō p se. sic oīa mouēs. Demō.d. Et q' remaneat ipsū ens a c'.1. Et necē ē. ut sit hic primus motor. nō tāsmu'. Vnus q' sit cā. a mūdus remaneat tocī. a s' cūnctī dicō. Pnapium eī/cū remāsit ānū. tūc illō. ānus ē pnapium. s. totū nō ēto remānebit. cū totū sit totūnum cū eo. s. a' pte ipsī nō grīābile. neq cōrupti' cū ille moto ab illo pnō. Cū si ps ōtinua cū eo fuit grīabilis. aut cōrupti'. tūc mūdus nō remanebit tocī. a cū q' illic pnapium pnus ipso. cū necē sit. vt motu' sit ante motū inūctus ab eo. Et iterum dcī declarātē. q' cū fuit ueni. q' totū ens est eius dispōnis cēlī. Necē ē. vt hoc sit a pnapio. q' qd est pnapium p se. nō p aliq accīs. Et si possūmus. q' pnapium mouetur p accīs. a fiūt iste motus necēsus i ipso mouē. q tūgetur aliqd sit cēlitē i aliqua distē a pnō. qd est pnapium p accīs. qd est ipsole. dcī. d. Et aliud mouēn p accīs a c'.1. Et dixit hoc. q' forte pōt aliqs dubitārē i hoc. q' dicat. s. c'. q' ipse possūt illud pnapium mouēs/nō motū. Nō q' altātur. nec q' augmētātur ex aliquo. Nec q' motus se p accidēs i loco. qd accidit hoc in aīalib aīalium. Et ostendūtur p pnūm sb'm. qd mouet. Sz illud pnapium non ostendūtur p p' mū sb'm. qd ostendūtur nō ab ipso. Sz ego est. s. q' pmanēcia sbi est s' id. Et hoc patebit pfēē. cū fuit declarātū. Et q' iste motor nō est i mā. Cū g' possūt sic dicimus. q' istud pnapium nō mouet se i loco p accīs. Et appet i quibusdā pnapiis ctūs/hoc. q' mouent ex alio nō acīn'. Et sūt corpora celestia. i quibus inūenūt plēr motus. Sicut ē dispositō i planetis ciātica. oxtus. n. cū libra stellē ex eis. s. qui ē pprius uncuq istor. Et ille/qui mouet illa motu ab occidētē i orientē. mouet p accīs a motōē i p'mo motu maxīo. Et ē motor a m moto orientali. Et orbes istor oīū sequūtur maximū orbē i hoc motu. Vnde q' orbis solus mouetur a motōē suo pprio ab occīdētē i orientē. s. suo motu pprio annuo. Et mouetur a suo motore maxīo motu diurno. Et sic accidit suo motori pprio mouēi p accīs ens a maxīo motōē tūcūq ex hoc. q' motor sui motoris pprius ab eo/qd est orbis solus. Q' g' inūenitur in motoribus. qui sūt i corporibus superceleste/aliq. qd mouetur ab alio. hoc modo accī'. nō ex se. tūc fecit hāc exceptōnē. Et debet intelligi ex hoc. q' mouēcia/q' sūnt h'. sūnt ista. que mouētur ex se. et ex aliis p accīs. s. ex motore sui sbi. i. p' mū motū ab eis. Et hoc est. q' motor cōstitutus p p'mū motū ab ipso. s. q' motor ē in eo forma. a motū mā. Et est accepti i diffinitōē forme. sz q' motus accipūnt i diffinitōibus formarū. Et hoc est illō. qd dicitur mouēri p accīs i rei ueritate. quō

motus aūt i corporibus superceleste/nō est motus p sbm ipsius. Et idō nō mouetur p sbm motū ab ipso/hoc nō accī'. ad a'. eorū hēt sbm. qd mouēt ex alio motore a suo motōē pprio. dicitur. q' ille motor proprius mouetur p accīs. s. Ex hoc. q' suus sbm mouetur ab alio. Q' accidit ei. s. motori pprio/quūdam modus mūdi. Et ē. quia sbm eius mouetur ab a'. Nō q' ipse mouetur p modum sbi. sicē est dispositō i motibus. qm sūt hic. Et idō dicitur in eis motor p accīs equūcē. s. i illo. qd mouetur p sbm accepti in diffinitōē sui. a p sbm. qd nō intuitur in sua dispōē. Et ista dispō est cōsiciō i motōē corporis. cū accidit. ut suū motū moueatur ab alio. Et idō pfectōr mouēcū est mouēs motu diurno. cū nō accidat s' hoc. s'm hoc g' intelligēdū ē iste locus. Et substētātus ē s' in p'mone sup hoc. q' mota ex se/que sūt hic. sūt mota ex se p accīs. cū motor i eis nō sit primus motor. Et motus ex se cēlitē nō inūenitur. n' i cōpōnibus celestibus. Et idō sūt ista eterna. a ingrābilia. a cōruptibilia. Sed g' sūt inūenūtur i motibus i se/motor p accīs. s. q' accidat motō ex se cēlitē. s. ut moueatur. Nō q' i sua nā est motū ex se p accīs. Sicē est dispō i motibus ex se p accīs. que sūt hic. Et idō accidētālitās operātur i cēlestibus. s. q' mouēn p accīs non operātur i eo. qd est motus ex se cēlitē. Et hoc est illud. in quo motor est primus motor.

Et hoc declarabitur. p'mo. aūt. q' ipse est aliquo mō. ut sit grīō a cōruptō. a trāsmutatō aliqr. n' sit hic aliquid. qd mouet. a mouēt. Q' d. n. nō mouetur. sp mouet eodem motu. Q' illō nō trāsmūtatur oīo i respectu motū. Q' tū aūt ab ipso qd mouet. q' sit i dispōnibus dūrēsis i respectu rei. qd nō est cū eurē motus. Sz q' est in loco. aut formus ōīs. idō largitur p suū motū res ōīas. Et qnq est quiescēs. a qnq motus. Ex hoc cā ar id. i quo dubitamus primus. s. q' nō omēs res quiescūt. aut omēs mouētur. aut sūt diuise i duas ptes. quar una est motus sūp. a alia quiescēs sūp. Sz sūt h' res. que quiescūt qnq. a mouentur qnq. Causa. n. i hoc manifesta. a est. Q' quedā res mouētur a nō moto eterno. a idō mouētur sūp. Et quedā nō mouētur. n' a moto trāsmutabili. Et idō necē est. ut sit ā trāsmūtabili. Illō aūt qd est nō motus. q' est sicē dicimus simplex. et pmanens i eadem dispōē motus uno motu q' simplex.

Dicitur i h' sermone idūcē cām q' quia sūt necē p'mū motū a motore non trāsmutabili sit eternus. a motus i loco. Et est ego. a. qd declaratū i pricipio h' tractatus. s. Q' ex pbatōē ēcie istius mot' fuit pbatus p'mū motorem ē. Et ex hoc ar ei. id quod quesūt i principio. s. hoc. Q' quedā res mouētur sūp. a quedā inūenūtur i utq dispōē. Et quedam nō mouētur sūp. Et cā i hoc est. hoc cū est q' predōrum. cū cū declaratū est h' ē motorem eternū. a motū ab eo eternum. Vlt i hoc sermōē idūcē ex hac q' ōē

s. hꝰ cē motū in et'nuz cū. pp quia sunt mo
tuz eternuz. a res/que monentur quīq. a
quescāt quīqz. sz q' est ofinetuto in sē scā.
s. prēdē ꝺ posteriōz ad pōra. i pō. Et pōst
dare cū posteriōruz ꝺ priōribus. Et rō hꝰ in
cipit a pōre. qꝺ est deminutuz ex posteriōrib.
i dānō cū posteriōruz. Et est motor. qui nō
monet. Et. ꝺ. Si gꝰ fiāt hꝰ aliquid a c. 1. Et
hꝰ est quesitū predi. ⁊ in predicto. n. presup
de posteriōri ad prius. Declārātum enīz sunt
hic. s. q̄ hic est motus eternus. necē. ut
sit hic motuz eternuz. Et q̄ hꝰ est motuz e
ternuz. necē est. ut hꝰ sit motor eternus. ⁊
hic. aut intendit quesitū. s. q̄ est hꝰ motor
eternus. necē est. Vt motuz ab eo sit eter
nuz. Et si nō. tūc sunt motuz nō cēt et'nuz.
Dem. ꝺ. Et hꝰ declārabitur post aut a c. 1. Et
hꝰ ā. ex positē eius. qꝺ est motu nūq̄ mo
nentem cē hꝰ. s. nō motaz. Et ex positē ā c.
qꝺ est. oꝰta cē grāabilia. a cōrūptibilia. q̄ cē
ni ex illis duob. ut illic sit motuz et'nuz.
medū iter hic motorē. qui nō monetur. a
iter mota grāabilia. a cōrūptibilia. q̄ monet
ab illo pmo motē. a moueat illa. Et cū
dicit. hic i'cipit idūcē modū. ex quo patet
hꝰ. a ꝺ. Illud. n. qꝺ nō monetur a c. 1. Et
cā i hꝰ est. qꝺ nō monetur neqz cēlitez. nz
actīlitez nō monet nꝰ uno motu sūp. et
eadez dispē. dem̄ tenuit cū i hꝰ. a dixit. Et
q̄ miquuz trāsmūtuz a c. 1. Ex hꝰ/qꝺ est de
clāratuz. s. q̄ nō est motū p actis. 1. ex mo
to ipō. Si c̄ actē. si pmū motū ab eo esset
grāabile. a cōrūptile. Sz si itū. q' cū posuīm.
q' ille motor non c̄ motū p actis. a q' mo
tor grāabiluz. a cōrūptibilū est motū aū
cēlitez. aut actīlitez. Sequitur ex hꝰ. Vt pri
mū motū ab uno motē/nō sit grāabile. a cō
rūptile. Qꝺ cū fuit positū motorez et'nū mo
nen ab hꝰ motore. qui nō monetur in loco.
cēt pole i hꝰ moto. Vt sit cā grāabilū. a cor
rūptibiluz sz ppinquitatez eius/. a remotō
nez ab eis. Et cūt necē. ut sit pmuz motū
ab illo motore. qui nō monetur. Et hꝰ in
tendit. cū dicit. oꝰtor aut a c. 1. Et motor a
qui monetur a motē nō moto. q' ei necē.
Vt sit i omnez sic disponib/de reb. quas mo
net. s. i ppinquitē. a remotē. dem̄. ꝺ. Qm̄ q
nō cēt causa eidem motus. 1. Et i pole est. Vt
iste motor motū sit cā unū motus tūn. sz di
nez sōr motuz. pp hꝰ/q' motor/qui monē
i omnez sic motis. a omnez sic dispositōibus.
Et sic agit rez nūo q̄ia. Ygr. q' qui sol. s. q
fuit i tropico ylxmali. hēbit respectuz ad
illa. q̄ sunt ꝑ tropico estiuali i dispē q̄ia
ei sz quia cēt i tropico estiuali. dem̄. ꝺ. Et
pp hꝰ a c. 1. pp. ppinquitē. a remotē. Ygr.
Qm̄ sol/ quāto fuit/sic diximus i tro
pico estiuali. tūc largitur cuilibz eniam
transmūtē q̄iam transmūtōi. quia largi
tur ei. qui fuit i tropico ylxmali. dem̄. ꝺ. ⁊
Et sic cūt quīq quesitū a c. 1. Et sic aquirit
qꝺlibz eius ex motore eterno. qui monetur
ut quīq ab eo moueatur. s. qui fuit ppiquū.
Et quīq quescat. s. qui fuit remotuz. Et de
ranut. quo sequitur necē. Vt pmū motū. qꝺ
monet a motore/qui nō monet. sit eter
nuz. Et q̄ nō sequitur ex hꝰ. ut sit ei motuz
finiz. ⁊ ipsum et illꝰ. ꝺ quo quesitū est pō. q
Et est. q' quedaz entia monentur quīq. a q
escāt quīq. Et quedaz monētur sp. a que
dam nūq̄ā. a ꝺ. Et az ex hꝰ a c. 1. Ex pre
dās gꝰ az illꝰ. ūl quo dubitabam pō. a c. 1
q̄ nō omnēs res monētur. neqz omnes que a
scāt. Et cū ūl hꝰ est. q̄ nō dimīnuitur i duo
motus tūn. Quoz unus est motuz sūp. et
alius quesitōs sūp. Sz sūt hic aliqua. que
monētur quīq. a quescāt quīqz. Et aliqua
que quescāt sūp. a monentur sp. Et q' ei
in hꝰ toto declārata c̄ nūc ex hꝰ sermōē. a c.
q̄ quedā monētur a motē eterno. qui non
monetur. Et rō illa monētur sp. et qꝺam
monētur a motē mobi. Et rō ꝺtingit ā. ut
ista quīq moueātur. a quescāt quīq. a que
dam nūquā monētur. Et est motor et'nus.
ꝺ quo diximus cē motorē uno motu tūn. Et
hꝰ intendit. cū dicit. Illud aut/qꝺ est ū mo
tuz. a monet eodē nō uno motu simplici. q
q̄ est simplex. nō ꝺposituz. 1. nō hēns ūiam.
Jam gꝰ apparet hꝰ tres dispōnes cū sins cāis.
Et c̄. q̄ quedam eoz monētur nūq̄ua mo
nētur. Et cā eius est. q̄ est simplex. nō cō
posituz. Et q' quedam sūp monētur. Et
q' cā illius est. q̄ monētur ab hꝰ motore
simplici. Et quedaz/que quīq monētur. a
quīq quescunt. Et causa illius est. q̄ mo
tor eoz monetur. Et debes intelligē hꝰ p mo
tuz. a quētez omnes trāsmūtōes ꝺpositas de
motu eterno/motū locale tūn. Et debes sa
ire. q' sz hic motuz pole est. ut motus/non
fiant a motore nō moto. s. mediāte mo
to eterno. Et rō/qui posuit pnciplū et'nū.
a pmuz motū cē nouuz. nō potuit dissol
uere q̄dam actē tem i hꝰ. sicut accidit
loquētibus nostre legis.

Et inde apparet hꝰ manifeste magꝰ
ꝺtrāiamēto aliquo mō. Considerādū
enīz/Vtrūz sit pole. q' aliquis mot
sit ꝺtinuus. aut nō. Et hꝰ fuit pole/quis
motus est. a quis motus est pmus mot
oꝰanifestuz ē enīz. q' si fuerit necē. Vt mo
tus sit eternus. et fuit aliquis motus ꝺ
minātus pmus/a ꝺtinuus. necē est. ut pri
mus motor moueat hꝰ motu. q̄ ē necē. ⁊
ut sit unus. a ꝺtinuus. a pm'.

Dicit. Et hꝰ apparebit. a c. 1. Ex psentia
tē de hꝰ. s. Qm̄s motus ē iste mo
tus. Qm̄ si apparebit ꝺrātus i mūdo.
tunc pnus q' ꝺtōm. a est sic manifestuz
s. Qm̄ tūc necessariē motus. i quo est cā
i quete quoz idem eniam quīq. a motu e
oz quīq. Et ipse sic dicit/psentabitur de q
duobus. s. Qm̄s motus est iste motus. Et
quis motus sit pmus motus motuum sensi
bilium. oꝰanifestuz est/sicut dicit. Q̄ si fuit
hic motus primus. a ꝺtinuus. Q̄ pm' mo
tor debet monē hꝰ motu. cū pmus motus.
s. necē est. ut sit a pmo motore. Et psen
tatus est i. Aꝰ. 6ꝰ. qui motus est. qui pt cē
infinitus. Sz hic ꝺplebit bn psentatōem
de hꝰ. Deinde. ꝺ. oꝰanifestuz est. n. q' si fu

ent necē ac. 1. Et necē est pscuntū de p̄ motu. quis motus sit. Qm̄ manifestum est. q̄ si fuit necē. ut sit hic motus eternus cōtinuus. Oportet dare. quis motus sit. qm̄ pōt ēe continuus. Qm̄ necē est. ut ille motus sit p̄mus motorū. 1. Qm̄ ei declarati est. q̄ est hic motus continuus dūtus necē est. Vt ille motus sit ante. quo monet p̄mus motor.

Dicamus g. q̄ ei motus sit tres. s. in magnitudine. a i passione. a i loco. q̄ necē est. q̄ ante sit p̄mus motum. Impossile est. n. calgēi sine altēn. augē p̄ sile. a potes dicē ipm augen p sile. a potes dicere ipm augen p dissile. nutrimētum. n. dicat ēe ōnū ad ōnū. Et nō ōnū i omū grūnti. n' simule ei simili. Necē est g. ut transmutatio ad ōnū sit alteratio. s. an fuit alteratio. necē est. Vt aliqd alteratis sit. quod extrahat illo. qd est in p̄ calidū i calidum actu. Et manifestum ē. q̄ dispositio motoris tuc nō aufert eodē modo. sz forte quīq est propinquior alteratio. a quīq remotior. Et si nō pōt ēe sine translatione. si g. sit necēm. ut motus eternus sit. sequitur necēo. ut translatio eterna sit p̄mus motum. Et si aliqua translatio est prior. a alia posterior. necē ē. ut prior sit eterna. et a principium omium passionum. Et densitudo. a rantas. Grauitas enī a leuitas. a dulcis. a durīcies. Caliditas a frigiditas existimatur ēe modi densitatis. a rarritatis. Et densitudo. a rarītas fit segregatio. a segregatio. p quas dicitur sba gnātī. a corrupti. Et q segregatum aut segregatum necē ē. ut mutet locum. Et a augmentum a diminutio mutat sz magnitudiez.

Qm̄ p̄mus sit p̄scuntū. quis mot' sit. ante motus eternus. a quis motus sit primus motus. qm̄ necē ē. ut sit unus. Incepit pscutari d' lx. s. Quis motus sit primus motus. Et dixit. dicam g. ac. 1. Et intēdit p motum i magnitudine motum augmēti. et diminutōis. Iste. n. motus declaratus est i quātitate. Et intendit per motum i passione. motum alterationum. deinde dicat. necē est. ut iste sit primus motuū. 1. oxetus i loco. Et posunt motus tres sz q' declaratum est i. q̄. Deinde incepit d' mostrare. q' motus localis precedit alios. Qm̄ necē est. ut omē qd alteratur. aut augmētatur. aut diminuitur. ut p̄ns translatum. Et nō apparet d' ñā translati. ut alterum. aut augmētetur. n' p̄accis. Et incepit i lx dare lx in motu augmēti. a dixit. Impo'le est. n. aliquid augen sine alterātē ac. Et ei dixit. q' augmētale aut diminuīle. necē est. ut alteratio p̄cedat. sta declarant lx. a dixit. augmētum enī pōt dicē ac. 1. Et necē est. ut augmēle alteretur. Et tuc angebitur quodam mō a simili. a quodam mō a ōnio. 1. Qm̄ mutūmētum p qd fit augmētum. quodam mō ē simile. a quodam mō ōnium. Et ei dixit lx de mutūmēto. dedit cām i lx. a dixit. Mutūmentum dicitur ēe continuum ad ōnium ac. 1. Est en ōnium. a n' agit i aliqd nō ōnium. Et q mutabile agit i mutūmēto

Necē est. ut i mutūmento sit aliqua pars cōtinua. Et q mutūmēto i postremo an mutūmentum necē est. ut i eo sit aliqua pars similis. Et lx innuebat ei dicat. Et nō continuatum i oī genēto ac. Et ei declarant. q' mutūmētum ē continuum. a transferitur d' ōnetate i similitudinē. s. d' ōnio i continuum. Et translo. quē est i ōnis. est alteratio. conclusit ex lx. q' mutūmentum alteratum. Et tuc auget. a dicat. Necē est. ut a translo d' ōnio i ōnium fit alterat'. deinde. d. Sz an finent alteratio. necē est. ut sit aliquid alterans. Et lx manifestum est p se. Deinde manifestant lx. a dixit. Q extrahit illo. qd est i p̄ ac. 1. Et necē est. ut altēns sit ex alterato. a aliud ab eo. Qm̄ altēns est illo. qd extrahit rem d' p̄ in actu i qualitate. s. qm̄ alterat. Vt. qm̄ fiat illud. qd est i p̄ calidum. nl' frigidum actu calidum. nl' frigidum. Et i p'le est. Vt illo. p qd fit illud. qd ē in p̄ calidum. aut frigidum. Calidum i actu. a frigidum i actu. nisi transmutis sit calidum i actu. aut frigid' i actu. Deinde. d. Et manifestum est. q dispō motoris ac. 1. Et q p̄mum altēns. qd alterō altātur. nō alterat sm̄ per. Sit quīque necē est. ut nō hāt se d' alterato i cātē dispositē. Sz quīq appiquatur q. et alteret. et quīq remoneatur. a nō alter. Et ppinq' tis. a distancia. a nō fuit p translatōr. g. translato p̄cedit similiter alteratōr. s. ei utrum quīq fuit i actu. d. altēns altat'. postq' nō alterabat. necē est. ut alterum moneatur i loco. aut altēns a alteratur. aut utrūq. Et possimus lx ēe cām ei. qd quīq alter. a qm̄ nō. Qm̄ manifestabatur a. q' translo debet precedere eodē mō. an altēs a p̄cedat grāter. Generato enim est altēato. aut sequitur altēatoem. Et ei declarant. q' translo precedet istos duos motus. dixit. Si g. fuit necēm. ut motus continuus sit ac. 1. Et lx. qd dixit. hī sequitur. Qm̄ ei fuit necē. ut sit h' mot' eternus. a motus eternus est p̄mus. a motus p̄mus est translo. necē ē. si fuit hic motus eternus. ut sit h' translato eterna. Et q translato quedam est prior. s. circulārīs. a quedam posterior. s. recta. Et si alia translo ac. 1. Et appet a ex lx sermone i lx loco. Q si translo fuit duo by motus. s. prior. a posterior. Q prior ē eterna. Et ista priorita sicut diximus declarabitur h' eodē mō. sz quē sequitur. ut translato sit eterna. Et q aliquis pōt dicē. forte translo que est i sba. ē prior aliis motib. Q p̄dicamētum sbe est prius aliis p̄dicamentis. Incepit declarare. q' motus localis p̄cedit translationem i sba. que dicitur grāo. a corrūpto. a d. Et a p̄nap̄ oīm passionum ac. 1. Et a p̄nap̄ oīm qualitatū apud antiquos ē densitas. a rantas. existimat. q' omīes p̄ qualitates. s. Grane. a lene. et molle. a duīz reducūtur ad istas duas qualitates. Existimatur. n. q' grane est densum quodam modo et rarum. Et sic existimatur. q' calidum ē rarum. a frigidum est densum. Et lx nō est oppinio aliq. sz intendit declarare. q' lx est cōtra duas oppiones. s. Oppionem aliq que dicat. Q p̄ translo ms sunt qualitates. s. s. Calidum.

figurauz. sic. a hmidum. Et oppiones. q' dicunt. q' pnapium omium qualitatum ē densitas. a raritas. Et sūt illi. qui dicūt. ptes ē athomos. Et cum posunt fundamēta qualitatum apud istos sūt densitas. a raritas. d. Et dēsitas a raritas sūt ogregatō. a segregatō a c. 1. Et densitas a raritas p oppiones istorū ē ogregatō. a segregatō pauz. Et sē mōi. sz quos dicūt sbas gsiani. a cōrumpi. Qi. xe dunt sbas gsiani. et cōrupi. dicebant. n. Qz gnō ī omnibus est ogregatio pauz. a cōruptō ē segregatō illaz. Et qz omia ista reducūtur ad ogregatōes. a segregatōes. et ogregatō et segregatō uidētur ē m̄ lcō. d. Et quod ogregatur a segregatur. necē est a c. 1. Et cū ita sit. necē est. ut motus localis p̄cedat omes alias transes sz hāc oppionē. Et simli sz oppinōem uetam. deinde dedit aliam rōem. ī angmētabili a pedā. a. d. Et ā augmēte a diminuto mutant locū sz magnitudiē. 1. Vt m̄ uidet et augmētatē. necē est. ut augmētum transferatur ad ipm. a tūc augebitur. Et similiter diminuto necē ē. ut transferatur ab eo aliqua pars eius. Et tūc diminuitur. Et sz ī mot' local' p̄cedit motū augēti. a diminuto is.

Et appet ā. q' translatō ē p̄mus motum ōiando hoc mō. p̄mum. n. q' ad modum dē m̄ in aliis rebus. sta ā q dicatur ī motu. p̄us. n. dicatur illud. qd cū nō fuit. nō erit alia. a post ē ex alia. Et dicatur prius i tpe illo. qd est ante i ē. Qz g' ē necē ut motus sit eternus. a nō eternus. n. qz aut otinuus aut successiuus. Et melius oppinatur. Qz illud qd ē sz nām. ē melius. si est pole. Et pole est. ut sit cōtinuus. Et hoc declarabitur post. Sz nūc ponatur. q' ī pole est. ut aliquis motus. n' localis. sequitur g' necio. ut trāslo sit p̄mus motuum. Translatio. n. nō est necē. ut q moueatur alio motu oio. Neq sz augmētum. nz sz alterātō. nz ut gnētur. neq ut corumpatur. Sz ī pole ē. ut aliquis istorū motuum sit. ī sit motus local'. sz quem mouet p̄mus motor.

Quam dēl ānt. q' motus trāslationis p̄cedit nāliter alios motus. Et nō solum nō p̄cedit nālit. sz tpe. a sba. Incepit declarare ā. quō sequitur. ut p̄cedat sz tpus. Et incepit notificare p̄o sz quot mōdi dicē p̄ius. Et. d. Et ai et ē. s. Qz trāslatio est p̄mus motum. ī ducendo ratōes. sz quas dicitur p̄mum ī motib. Et dē ordō. quis motus translōis dicatur p̄or sz multiqdq cōr. dem incepit ī ducē sz quot mōdi dicatur. Qz motus p̄cedit motū. Et. d. p̄mum. n. q' ad modum dicitur a c. 1. p̄us. n. sic dicitur in aliis rebus d' plib uno. Ita ā ī motis dicitur de plibus uno moto. Et intendit. q' sz omes motus s quos dē p̄ius. a postius ī omib rebus. Aut s plēs dē p̄ius. a postius ī motu. dem. d. dicitur. n. p̄ius a postius a c. 1. Et p̄ius dicat ī aliis rebus. a ī motib mitis mois. Dicitur. n. p̄us sz nām. Et est illō. qd si nō fuerit. nō erit sz. Et cum fuerit. nō erit sz de necē. Vgr. unum. a uno. s. Qz qm unum nō est. d' nō erit. Et si unum fuerit. nō sequitur. ut uno sit. Et intendit. q' ita declaratum est. q' talis est diuisio motus local' ad ceros motus. Et post declarabitur. s. Qz cū aliq motus fuerit. erit motus localis. Et cū fuerit motus local' nō sequitur. ut aliq motus sint. dēde incepit sz motum pōris. a dixit. Et dē prius tpe. a ē. 1. sz cānt. deinde. d. Qz g' est necē. ut motus sit eternus. 1. Et motus est eternus. Aut qz g' est necē. Aut qz est unus otinuus. Vt declaratū est ī motu otinuo. Aut qz oportet ex motib successiuis. s. Quor unus ē ante alium. a unus post alium. Ita q' finis p̄cedētis est ex p̄napio sequētis. deni dicit. Et dignius ē. ut sit otinuus a c. 1. Et ē manifestum. Qz dignius a melius ē. q' mot' eternus sit unus. a otinuus. q' ut sit successiuus. Eternitas enim ī otinuo ēlut. a ī successiuo accīlit. deinde. d. Et nos oppinamur a c. 1. Et cum sit melius. ut sit motus eternus otinuus. a nos oppinamur. Qz omē qd p̄ne mta nā. sp est melius ī ter possibilia. Et ī motus eternus est melius. ut sit otinuus. Et pole est. ut motus localis sit otinuus. s sequitur. ut mot' localis ī quo inuenit' eternitas. sit otinuus. Et cum nō fuit manifestum hic. q' sola translō est otinua. d. Et hoc declarabitur post. 1. sz accipiamus hoc p̄ncio ī hoc loco. s. Qz nullus motus ē otinuus ī rei uitate. n' motus localis. Et cum ita sit. necē ē. ut motus localis sit p̄ni ī tpe. Et ab rema istī sermones est tlis. Si est melius. ut motus eternus sit otinuus. a meli ī omī possibile ē illud. qd est nālit. necē est. ut motus eternus sit otinuus. Si g' motus otinuus sit trāslō tmī. necē est. ut mot' eternus sit trāslō. Et si motus eternus ē prior sz tpe. necē est. ut trāslō sit por sz tpe. Et sill' deb ē por sz nām. a sz cānt. Et cum descripsit p̄o prius sz nām. incepit declarare ex p̄ceds. et ex hac descriptōe. Qz ute motus. s. localis sit por sz natura. Et. d. Necē est g'. ut trāslō sit prima a c. 1. Necē est g'. ut motus localis sit prior sz nām cetis motib. Nō. n. est necē. ut trāslatio moueatur alio mō motum. Sz aliq mot' nō possūt ē sine motu locali. Ortus g' local' cum fuerit. nō erit aliq motus. Et cū aliq mot' fuerit. erit motus local'. Et nō sequitur. q' cū motus localis fuerit otinuus. ut aliq motus sit. Et hoc intendit cum dicit. Et ī pole est. ut aliquis istor motum a c.

Et ā est p̄mus ī tpe. sz. n. et iutatem tm̄ potest p̄mouere hoc motu. Sz ī omnibus qd cōmuniq qd sēt gnōnes. sēt motū localem post ē motus necio. Nō. n. gnātur n' postqm est alterato. a augmētum. Ortus ait local' est motus p̄fectis. Sz necē est. ut aliud ab eo moueatur aut motum trāslationis. qd est cā ā m̄ gnōne gnabilium ab sq eo. qd p̄ius gnētur. Vt. gr. q' gnans est cā gnti. a Et si nō ē ita. g' existimaretur. q' gnō ē p̄mus motum. Qm necē est. ut post gnētum. Sz hic diuisio sit talis ī mouendo uno. qd cū q' sit gnabilum. tm̄ necē est. Vt sit hic. qd prius gnabilius qd moueat. a ī se semper

existat. a sic nō grādatur. Et hæc hēt ā aliq' ali' prius ipō. Q' g' est ī pl'e. ut grādatur nō sit p'mi. Q'm tūc omia mota ēent grābilia. a cōrupti bilia. Q' manifestū est. q' nullus motus q' se quietus est prior. s. augmētus. a dimutō. alterato. a cōrpto. Omia. n. ista sūt post grādē. a grāe nō est prior tāsmutāe. g' nullus mōr tranf mutōis ā est p'r tūs mutatōis.

Q'm declarant. q' motus pp quē ī uenitur eternitas ī motib'. ē motus local' et motus eternus est p'r tē ceteris motib' grābilib'. a cōrruptibilib'. necē ē. ut mot' localis sit p'r tē ceteris motib'. Sz q' ac adit ī hæc ex aliālib' ambūlantib'. ī quib' mot' local' ē posterior sz tēs. ceteris motib'. Inde p' declarare hæc. a dissoluē qdem. a. d. Et est ā p'mus ī tē. 1. Et ā motus localis eternus prior est in tē aliis motib'. Deinde. d. p eternitatē ē ac. 1. Q'm p eternitatē existentē in hæc motu. pōt moueri hæc motu. s. motu p'r tē. ceteris motib' ī mūdo sz tēs. a sz mūdz. s. ī mūdo maiori. d. q' est ē' in mūdo minori. s. ī lūe. Et dicit. Sz unus idiuiduus ac. 1. q Sz ī hæc ī diuiduo dūato ex se grābil'. a cōrupti' est ē' ei. q' ō est ī mūdo. o motus. n. local' est ī diuiduis motis ex se grābilib' est postremus motuum. In lūe. n. a ī. mūdib' n' mot' localis ē postremus. ei nō ambulet. n' postq' pficatur p motu augmēti. a alterato nis. et ante ista ē motus grādis. Deinde. d. o motus ante localis ē motus pfectōis. 1. ot' localis nō ūcitur ī aliāli. n' postq' pficatur ī ēatura. Et ei. d. hæc. et pōt aliquis dicē. q' forte ita est d' mūdo magno. sicut d' parvo. s. q' motus grādis ī eo est p'r. a localis p'r tior ī tē est. a nā. d. Et nēcē est. ut aliqd a lud moueatur ac. 1. Sz ī pl'e est. hæc esse in moto ex se grābil'. ita q' nō sit hæc motū ex se. motu locali p'cedenti hūc motum ī grādatōne. q' ō est ē ā ūsto ē sp grābilia. q' nunc sz q' d' clarātur sūt prius. Et sz q' ar ā h'. s. q' motus local' p'cedit ēēlter grāe. Deinde. d. Ygn. q' gigens ac. 1. Sic ūcuntur ī aliālib' grādib'. s. q' gigniens ē ā genti. pp tāslatē. a. d. hæc. q' manifestū est. q' translatō gigentis p'cedit grāe sua. Translatō a' que precedit grādē. nō gigenciam ē tāsla' mūdi magni grādatur totum. a q' seruūs ipsum. Et cū ita sit. manifestum est. q' tāslō est posti or ī aliāli grādato motu grādis p actis. Et q' ō dicat. post et si non ēēt ita ac. 1. Et si tāslatō nō precedēt d' necēitate grādem gigentem. tūc existimarētur. q' grāo ēēt p'mus motuum. Q'm ar ī ūsto. q' grāo ē p'mus motuum ī eis. Deinde ita ūnt hæc ofirmātō. a. d. Sz lz hæc sit ī uno ac. 1. Sz lūc hæc accidat ī in q diuiduo utor grābilium. tū nō hic ī oīb' grābilib'. 1. Q' declaratum ē. q' motus p'cedit nā' motū grādatōis. Et q' nēcē est. ut ante grādatē sit aliqd tāslatum ex se. Et si nō. nō ēēt grāo. Si g' omē tāslatum ex se ēēt grādatum. tūc grādatum hēt cās ī finitas. o tunc hēt. n. ū ante tāslatum p se ēēt aliud tāslatum p se. a sic ī infinitum. Deinde. d. Et illud aliud in aliud prius ipō. 1. Et nēcē est. ut illō mo tum. s. tāslatum ex se nō grābile. neq' cōr le hāt aliqd p'ius ipō. Et est illō qd' mouet ipsum. a moneatur. Deinde. d. Et q' ī pl'e ā et ac. 1. Et q' ī pl'e est. ut motus grādōis sit p'r nā. et tē aliis motib'. Q'm si ita ēēt. tūc mota ex se. s. ī loco omia ēent grābilia. a cōrupti' lia Et si ita ēēt. nō ūcitur grābile. a cōrupti' le ut declaratum est. Deinde. d. Q'm fēstū g' ē. a ac. 1. Et cū grādō nō sit p'r. manifestū est. q' nullus alior motum qui sēqtur grādē. p'ter ē prior tē. a nā. s. motus alterātis. a diminutōis. a cōrūptōis. quō tū grādō precedūt istō motus. Et tū ōrandum ē hic. quō grādō precedūt istos motus. Omē. n. qd' grādatur sz oppōē aliq. necē est. ut grādetur. ut alteretur. Et ex hæc existimatur. q' alteratō precedit grādē. Sz q' nos uidemus ā. q' omē qd' alteratur prius fiunt grādatum. Et ex hæc existimatur. q' dispō ī ūstis est circularis. a q' neutrū cōsecedit alterū. Q'uō g' dicat aliq. q' grādō precedūt alios motus p'ter localem. Q'm ī augmēto a diminutē. a cōrūptē manifestum est eos ē postiores grādōe. et si ā nō ūcitur p'mum p'ius sz nam. Esse. n. grābile est augmētale. a diminūle est grābile. dicamus g' q' qdātō p'ius a posteriōis ī hæc loco est sicut q' qdātō prioritatis. a posteriōritatis eor ī quib' est motus. s bā. n. q' est p'r nā ali' ceteris p'dicamētis. q'm ā ūmfertur. ambūlatum p'dicamēta alia. Et ā fūt. nō sequitur. ut sint alia p'dicamēta sz q' sbā ē p'r eis. Et si sēqtur. ut sint ī sbā ex nā mē. a p'cipue nā quātitatis. manifestum est. ad ma ad ē sle est p'r ma ad ē alior p'dicamētor. Et ītelligo p ma. motum grādōis a ma' aliq' p'dicamēti. Sm g' hūc modum dicatur. q' motus grādōis p'cedit alios motus. Et q' motus alterātōis p'cedit ge neratē p actis. s. sz q' forme ell'orum sūt qlitates. aut qualitas sēqtur eis. q ē' p'sunt. q' motus grādōis p'cedit alia p'dicamēta. dicat. Ito g' grāo nō est p'r trāslatē. a ac. 1. Et ā grāo ē prior ceteris motib'. a translō est prior generatē. Q'm fēstum est. q' nullus motor motus ē p'r trāslatē.

Q'tuli manifestum est. Q' grādatū est diminutum. a sūp ēunt ad p'ncipū. et sit postrius ī grādato. et p'ius ī minutum. et translō ē postremū eius. q' ō ūcitur ī grādato. Et ro quedam mūēcia nō monētur. ō p pūnatē istrū. Ygnā. ī plante. a pluza grādā aliālium ī p'fās. Cum g' trāslō nō ūcuntur n' ī eis. que hēnt q' maiorē p'tē ī nā. necē est. Vt iste motus ā ēēlter sit p'ius ceteris motib'. et ē

Ista ē alia declaratō.

q' translō est prior aliis motibus a dicat. Vli ac. 1. Vli manifestum est. Q' omē grādatum est diminutum. a q' ē. q diminutum monetur ad p'ncipū sp. quod ē q' plemētum. a finis. s. qd' est p'ius aliis p'ncipis. Et manifestum ē p se. q' grādatum ē diminutū. Q'm si nō ēēt diminutum. nō mo neretur ad q' plemētum. Deinde. d. Et sit

Ista est. g. dicit. Q translatio est perfectio motus nihil. Et finitur sup tres partes. quarum prima est. Cum motus est. non monetur. nisi hoc in motu. Nihil enim est alteratum per se. nec alteratur se. nisi per accidens. Sed aut est. quia motus ex se est principium rei moti. Tertia non est. Q motus qui incitur in primo moto. est primus motuum. Et dicit. primo intentione. Cum accidit ei per accidens quinque. ut moneatur illo. quod monet. ab illo. alio nisi motum. Sicut accidit aliquibus. qui monetur in loco. s. Q corpus calefit. Nihil. n. in tali motu. s. alteratione monetur ex se. Sed non primus. sed medio motu localis. Et angmentum Q existimatur angmentum. non ex se. sed per accidens.

Apparet g. ex hoc. Q translatio est primus motum. Quae autem translatio est primum declaratum est nunc. Q manifestabitur per hoc certum. Quod illo. quod possumus ponere in hoc loco. Et primus. s. qui in hoc loco pole est. ut aliquis motus sit optimus. Q aeternus.

Declaratur est g. ex omnibus istis causis de motibus. Q translatio est primus motum nisi. Q tempus. Et ista propositio erat prius accepta per nera. Q declarant istam hic. Et quia translatio est duobus modis. scilicet. Q circularis. Et sunt declaratum. Q motus eternus est optimus. Q accepto pro uno. Q motus optimus est localis. Ex quo declarant. Q motus localis est prior motum secundum tempus. Incepit hic declarare. Q quare. in quo motu inventum optimum. Propter quod declarabit. Q translatio sit optima et que translatio in re naturali sit prima. Et ideo. d. Quae autem translatio Q circulari. Dixit hoc. Q nihil est declaratum. nisi hoc. s. Q translatio simplex est prior. Deinde dicit. Et manifestabitur cui hoc Q circulari per hoc autem unam Q circulari. Propter hoc modum Q motum. Et intendit per primus illud. quod dixit in. 6. s. Q motus circularis solus potest esse eternus. Sed illic non oportet perfectam de hoc. In minuto non tertius istis. Q autem hoc firmare non solum modo declarant pole esse. ut sit hic motus optimus. Sed declarandum est. Q necesse est. Vt sit hic motus continuus. Ex hoc quare firmare quae intitulatur declarare apparent duo. Q autem unum est illo. quod possunt. s. Q pole est. Vt sit hic motus optimus eternus. Sed autem est. Q unus motus sit continuus. quae declaratum est esse eternum necesse. Et hoc declarabitur. qui declarabitur. Q motum possile est esse continuum.

Dicamus g. Q ay ipole esse aliquem alterum motum esse optimum ex hoc firmare. Q utique omnis modi translationis fuit d oppositum oppositum. Nihil enim quin duo tantum genera corruptionis fuit esse. et non non esse. Et duo tantum angulus sunt magnitudo. Q parvitas. Aut perfectio. Q diminutio magnitudinis. Q quae fuit ad partes oppositas fuit oppositum. Et quia nihil quod movetur motu determinato. et aut necessitate finit quiescere. Q amplius est g. quia translatio quiescit. qui pervenit in finem. Et fit hinc modo est de modis translationum. Corruptio enim Q genere fuit opposita simpliciter. Et que fuit in modo in diminuendo fuit opposita eis. que fuit in alio. Et quia si non finit pole. ut aliquando transferatur in le similis duobus modis translationis oppositis. Impossibile est. ut translatio sit optima. Sed necesse est. ut inter ea sit tempus. Non. n. est dicere inter hoc. Q modi

translatione quantitatis fuit ordo. ante non ordo. Dicit hoc solum fit ipse ait. fuit similiter contrarietas. hoc .n. non intelligetur in hoc formae. Nec hoc ait. quia translatio est quaedam. Quod .n. non est. dignum est. ut non fit ipse. ut praecedit. Corruptio autem intellectus non ait. Sed illud quod intelligetur in hoc primo est. hoc solum .s. Verum ita ea est ipse. Cum si hoc fuerit ipse est. ut translatio fit continua. Intelligitur enim una in primis omnibus rebus non fuit ab qualitate. Sed ab hoc. quia ipse est. ut existant similia. Et non determinat praetermittere hoc. quod tertium est omnibus plibus. Vegit. quia motus est omnis quietis. et motus est omnis motus ab omnibus. Sed oportet nos omnia in hoc solo .s. quorum motus. et non quorum non alio. quomodo autem et quies opponitur motui non omnis. Vegit. Aequalitas. et inaequalitas superabundantia. et diminutio. Et quia ipse est. ut fuit similis. Nec quo unus motus opponitur. Nec duo et non tres mutationes opponitur.

Iterum dicit in hoc sermone declarare. quomodo fuerit ordo motus. quem incepimus in eorum motu. quem fuit rem gratiae. et omnes species. et non sunt omnium. et hoc in .c. transmutationibus. Et incepit declarare hoc in tribus illis. Cum sit manifestus motus .s. in alteratione. et in quantitate. et in loco. quae dicuntur gratio. et corruptio. Et finito autem sermone fuit simplices. et ponens. Nunc primum est. et omnis motus ultor est de opposito in oppositum. Sed aut est. quae fuit de opposito in opposita. fuit opposita. Tertium est. et rem motus qui movetur motibus oppositis. necesse est. Vt iterum cor sit motus tres. Quartum est. quia motus iterum quos est tres. non fuit omnium. et Ex quo sequitur necessio. et ea motum aliquo istorum motuum tunc per successionem ipse est. Vt motus ei sit omnimus. Et propositio dicens. et iterum omnes duos motus oppositos eisdem modi est tres. et talis .s. et ipse est quinque. Vt illo tres sit motui quiescens. Et quinque impossibile. .s. in motu gratiae et corruptionis. ut post declarabitur. et quicquid sit. secundo est eadem. Haec est generalis summa huius capituli expositio. Deinde dicit. Et tunc. quia ipse est et .c. i. Qui fuerit positus motus unum motui. dico quia non omnis motus movetur. Sed illo motus quod est continuus motus movetur duobus motibus oppositis sed continuatum. Et incepit per hoc primum iterum .d. Nisi .n. motus .c. Et iterum per transmutationem. Nam transmutatio est de fortitudine. Et iterum .n. locali non autem transmutatio. sicut in libro. Et post declarabit hoc. Et cum numerum. quod transmutatio in illis tribus est de opposito in oppositum. Incepit dicere oppositum in omnibus. et .d. Vegit. Cum de opposita in gratione et corruptione quae finiunt illos duos motus. fuit ea. et non ea. Generatio .n. de non ea in ea. Corruptio non de ea in non ea. Et iterum hic per non ea. non ea simpliciter. Sed non ea alicuius .s. non ea in gratiam. et in corruptionem. Deinde .d. Et duo tunc alterationis fuit duo contraria. i. Et duo tunc alterationis fuit duo contraria. in quibus fuit illi motus. Vt album. et nigrum in coloribus. et calidum et frigidum in tangibilibus. et alia ex illis in omnibus motuum. quae declarata fuit in .v. libro. Illic enim declaravit. in quo genere qualitatis incepit illi motus. Et cum idem oppositum. quae fuit in gratia.

et corruptione. et alteratione. Indoxit ea. in motu quia. quae fuit in motu quantitatis. et dixit. Et duo tunc augmenti. et diminutionis .c. i. Et duo tunc oppositi in augmento. et diminutione fit magnum. et parvum. Et est ita. sicut dixit. Cum res illes sint magnitudines finitae. omnis magnitudo est finitus. Et similiter maximus. Si .n. magnitudines non essent finitae. tunc magnitudines non essent perfectae quae sunt in illa. per motum augmenti. quamvis fuit .n. per se et ipsae possibile. et sicut non quibus acto fit per qualitatem quantitatis .s. per qualibus formam. Ita est manifestum per se et ipse. Vt quibus acto enim fit per qualibus magnitudines. Et unumquemque acto actorum propriae enim habet quantitatem propriam. et qualitatem propriam. Sicut magnitudo ipsis non potest pervenire in forma hominis. Ita ipse est. ut acto cum pervenit. in alia magnitudine. quamvis magnitudo hominis est finita similiter. et similiter a sua forma. Et similiter in unaquaque rerum illarum. Deinde .d. Aut perfecto aut diminuto magnitudinis in motu augmenti. et diminutionis. Et iterum declaravit. quia ipse est. ut isti motus sint continui et eterni. Et quia sunt res motus. Cum sit de gratia in gratiam. et de oppositio in oppositum. Et quod est tlc. est finitum. Et potest aliquis de forte gratia in eis per translationem ipsius motus de aliquo motu in motum oppositum et in illo gratiae. Ita. quia item non sit quies. Vegit. ut alteratum moveatur de albedine in nigredinem. deinde de nigredine in albedinem. Ita quia non in medio sit quies. et sic in infinitum. dixit respondendo. Et isti quae sunt in praeter gratias. sunt omnia .i. Et non est dicendum. quia motus oppositi istarum rerum sint continui. et motus .n. qui sunt ad praeter oppositas omnia in alteratione. Deinde .d. ad non movetur. sunt .c. i. Et omne quod movetur motu. quod est propinquum a fine. et aut quia moveatur. et tantum. nectere est. ut moveatur post quietem. non post motum. Et si prius moveatur motu omnio posteriori. Et dixit hoc. et omnis motus desinens non desinit. nisi quia sufficiatur per ab eo. in quo finit tempus. Et hoc est. quia illo fit in actu. Et ea quod est in actu. est quiescens necessio. Cum si moveretur. esset in po. Et si esset in po. tunc motus infinitus. quod est contra positum. Et hoc declarato quod est duobus motibus .s. alterationis et augmenti. In transmutatione autem gratiae et corruptionis non accidit duos motum ex quiete motui ita eos. Cum id quod transmutatur hoc non transmutatur non est aliquid transmutatum totum in duobus extremis motuum. Et tunc praesit hic per aliquam unam cum aliquo transmutatione. Et est. quia item omnes duos motus oppositos est tres necessio. Et cum ita sit .d. Et sic hunc modum .c. Et iterum per modos transitus. et transitus reversionis. et dixit. et gratia et corruptio sunt opposita simpliciter. et opponuntur sed non ea. et non ea. deinde .d. Et quod est in unoquoque commutatione et .c. i. Et gratia existens in aliquo commutatione est oppositum corruptioni existenti in illo corde commutatione. i. et ipse est. ut gratia et corruptio sit in corde commutationis. in corde tres. et item illo est tres necessio. Et cum posuit. quia ipse duae transmutationes sunt opposite .d. Et tunc si non fuit ipse et .c. i. Et cum fuerit positum. quia illae duae transmutationes oppositae sunt continuae sine aliquo tres interposito. tunge necessio. ut

ter trasmutē utrob trasmutōib oppositi
similē. Cū si motus albedinis in nigredinem
fuit ortus cū motu nigredinis in albedi
nem. tunc illō qd movetur de albedine. move
tur ad albedinem. Sm g. q. movet albedinis
amittit ca. a aquirit nigrum. Et sic q. movetur
ad albū. dimittit nigrum. a aquirit albū. g.
in cater disparē aquirit cantem pter albedinis. a di
mittit illam. Et movet ā duob motib ortu
rus similē. qd est impossē. Et sili arguit in gnione
a corūptōe. et in alijs similitudinib adeo a in mo
tu localī. Dnō. n. cōis est in omnib transmutō
bus. Et cū duo motus nō fuerint similē. seq
q. inter eos sit tps necessē. Et ista dnō nō debet
intelligi n. in cotē moto. qd movet motib ho
duob lentib pnaptum. a finē. sed in motibus
successiuis. que sunt in plib motib. Sed mo
tus cordis aput peripatēticos oium cax. sed in
duobus motibus. quorum alter ē pfecto altius
in corde moto. a in iter istos nō est tps. neq in
ter aliqua est motus pfectus. s. lēt pnaptū a
fine. finis. n. motus nō est motus nālit. sed
quies. Et sili pnaptum motus est ex nō mo.
n. p accēs sit. Sm lōgē intelligendā est ista
dnātō. Et q. ista dnā est cōis omnib transmu
tatōib. pma aut ppa transmutōib. que incipi
unt quiete. d. sed non est d a c. 1. Et in ista dnāe
nō indigetur ponē duas transmutōes esse hās.
sicē fiunt fēm in pma. Sed tm indigetur in ea lōe.
s. q. impossē est. ut hēdē oppōita sint similē. dei
de. d. sed indiget in eo ā et c. 1. Et ista dnō nō in
diget ā illo. qd accepta fuit in pma. s. q. in eo
dem nō existūt duo hēa similē. Sed neq ā in
digetur in hac dnāe illo. 3. posito in pma. s. q.
es est hēa motu. deinde dedit cim in lōe. a di
xit. q. d. n. nō est a c. 1. Et cā in lōe q. ista transmu
tō nō pueit ad quietē est. q. transmutō
que corūptō. pueniunt ad nō ens. Et nō ens n
dī quiescere. neq transmutari. neq esse hēa. Et
ofa ista erat accepta in pma dnāe. deinde. d. si
illud quo indigetur in lōe ac. 1. illud. n. qd indi
get in lē dnāe illi. est lōe unum solum. s. q. it
omes duas transmutōes oppōitas quocūq sit
modo transmutatōis ē tps. lōe ein nēcessario ne
cessitatur impossē esse duas transmutōes oppōitas
esse ordinātas. deinde. d. illā ei indigēta in hac a
c. 1. Et iste due dnāes dnāt. q. dnā ut
h in lōe. qd due transmutōes oppōite sint ordinate.
nō inducit ad lōe. q. hēa duo existūt in eodem
similē. Sed ad lōe q. impossē est. ut duo oppōita
sint similē. s. ens. et nō ens. cū duo pma
s. duo oppōita. de quib dctū fuit in lē dnāe. q.
ea. similē esse est impossē. s. q. impossē ad qd induxit
ista dnō. nō fuit lōe. s. duo ordinata existēte in eo
dem similē. s. ens. a nō ens. Et q. in pma demonstra
tōe fuit accepta. q. transmutatōes oppōite sit
hēa adinuicem. Et q. quietes que sunt inter eas.
sunt hēa. Et ordinat in lōe qd. s. vt mū hēa
habet plus mo hēa. Cū sit famosum. q. unum
hēa nō habet n. unum hēa. incepit dissoluē
hac qēs. a dixit. Et nō debemus putare ac.
1. Et nō debemus dicere in lōe qd possumus a
sermōe dicentis. q. ordinat nob. ut tē habet
duo hēa. cū ita possumus. q. utq duorum
motuū oppōitorum est hēus reliquo. Et q. qe

et qua incipit uterq motuū. est hēa ipsi mo
tui. Et sic motus habebit duo hēa. s. oortum. a qua
etem. Demōe dedit ipsōlōem in lōe. a dixit.
Si nō delemus hēa in lōe solo. a nō in alio. i.
Et ista qd accidit in plib. a tō nō est hēa nō
lōe loco solo. Deinde. d. oortus g. a quies oppō
et c. 1. sed cū est impossē dicē. q. motus est ordi
nus motui. a quieti. Sic dictum. q. equale est
hēa magno. a pno. Et medietas est hēa inter
so. a vinuto. Et intendit p lōe notificare. q. in
possē est. ter ipse plura mo ordināta. Aut qū ordi
netur. que sunt inter ea. nō est maxima. Sed est
media. que sunt inter hēa. Aut qū ter habebit plu
hēa duae sis mōis. Et ista ē dispō motus. Q.
duo cū sint que motus ē hēus motui. est alius
a moto. sed que motus est hēus quieti. Et eq
le est hēus magno. a pno sed q. hēetas/que ē
inter equale. et nō equale. est media. Et similit
iudicatur esse in omnibus medijs cū extremis. Dei
de. d. Et q. impossē est. ut sit in similē. a c. 1. sed nō enī
indigetur in hac declaratōe ponē/hēa in lē mū ordi
nata. Sed lōe tm indigetur. s. impossē esse duos mot
oppōitos existere in similē.

Et ā malum ē oio existimare de gnōe. a cor
rūptōe. Q. res/qū gnantur. necessē est. ut
corūpantur statim. a nō iam maneant.
tpe omio. Et lōe ēit certificato de hac intentōe in
aliquib ptib. Cursus. n. nāe in illis ē cōtē mo.

Et impossē est existimare.

Q. motus gnōis ē ordinatus cū mo
corūptōis ita/q. gnātur nō habet esse
omno. n. in pō. Q. cū si isti duo motus essent cōti
nui. tunc nō lēt gnātur esse in actu. Omne enī
existēs in actu est in tpe. s. ordinato. Et tūc agere
ret actiose. Et q. qū homo intelliget/lōe esse impossē
in gnōe. statim intelliget ipsum impossē in alijs tās
mutatōib. Deinde. d. Et p lōe ēit certum a c. 1.
Et p cognitōem illi intentōis in gnōe/ēit certum
de cognitōis ei in alijs transmutatōib. Cū q
nā cuit in entib eorū mō. s. q. finis ē nō est
corūptō. Cū omis motus est ad gnōem.
aut in sba. aut in qualitate. aut q. titate. Et
si motus hēus ordinatus. d. substātia gnātō.

Et nos declarabimus nō.

Q. possē est. ut sit sī motus infinitus.
unus a ordinatus. Est eī locus transla
tī. aut circulariter. Et dicamus. q. omne
translatum aut circulariter. aut rē. aut mo
tu mixto. Si g. alter illorum fuerit ordinatus. impossē
est. ut motus oppōitus ex amborum sit ordi
natus. Et manifestum est. q. translatum p lineam
rectam finitam movetur ordinate. Renectitur
ei rē. et qd movetur rē reditum rē. me
netur duob motib hēis. ordinatis. n. in loco a
ad supius ē hēus motu ad infērius. Et mot
ad anterius est hēus motu ad posterius. Et
motus ad sinistrum ē hēus motu ad dexte
stū. n. sit mōi hēetatis in loco. Et iam ordinata
unius primo. Cū motus sit mot unius
ordinatus. Et dicamus. q. est motus. qui ē
ei ter ri. a in uno tpe. a in eo/qd nō dividitur sed
formam. s. sed spem. Illa. n. p que applicatur
h. sunt tria. ordinatum. s. X. gr. aut dus. aut lō.
et qū. X. gr. tpis. Et tertium ē illud. in quo est
mot. s. locus. aut pa. aut fōm. aut mag

tuto. quia ea non dicuntur sz formalia. a non sunt
unum. Et illi modi quos diximus. dicuntur sz lo
cales. a signum eius q' motus d. a. ad. b. est
transmutatio ex. b. ad. a. est. Et quia dicit
sibi. a resistunt. qui fuerint isimul. Et similiter e. qui
fuerint isimul est. Et similiter e. si fuerint i circulo. V
gr. d' motu ab. a. aput. b. a d'. b. versus. a.
cum resistunt. a dicunt sibi. Si g' fuerint co
tinui. non sebuit reversio. neq' reflexione.
Cum ea sunt se ianua. a sibi resistentia. Et
motus ad latus non resistunt motui ad supi.
Nam declarant q' ipse est.

29.62 Qui translatio i qualitate. aut i quanti
tate aut i ubi. sit quinta i infinitum. Vel
in hoc capitulo declarare. q' hoc a est i pse. Vt si
n' i motu localis circularis tm ad minus ptem
illo i ito. m i eo. qui revertitur sup minus li
rectum. aut circulare. Et dicit. Et nos declara
bimus a c. 1. Et intendit p totum motum
translationis motum. i quo illo quo monetur. occu
pat totum locum. deinde. d. Dicamus g'. ad
ea translatio a c. 1. Et ista ppo est manifesta
p se. Sz d motu mixto ex duobus motibus
intelligitur duo. s. aut q' alter motus sit q
uietus. a alter uicens sit medius inter duos
motus. Sicut motus qui e p lineam recta.
Et hoc motum magis intendere in hoc loco. Et
p minus intentio intendebat i pdo de ce. a mundo.
et possunt intelligi ambo. Deinde. d. Si g' alter a
c. 1. Et hoc manifestum est p se. i motu compo
sito ex duobus motibus. V gr. q' si fuerit ipse. q'
motus rectus sit infinitus. ipse est. ut cum
aut gradium sit infinitus. Si autem intelle
xerimus p apicem sua intentio. tunc difficile
apparebit i illa oratione. Cum si inuenerit
et. in quo ipse est. ut sit infinitus. o. aliter est
est. q' iste modus iste. est ipse. ut sit infinitus.
Si autem ni cens est ille. i quo pse est ee p na
tura finitatis. existimatur q' in an i eo hoc. quod. d.
mu. s. Et si alter fuerit ipse. ut sit infinitus. i q
pse est. hoc i oppito. Simplices. n. motus. in
quibus pse est hoc. sunt i hac mixtione i ppo. In q
mixtione autem sz pam intentio se cum actu.
Et ideo difficile possunt adaptari sua uerba
hoc modo mixtionis. ut quigatur et aliud fun
damentum. Et est. q' omne quod est aliquod i potentia.
necessio exibit ad actum. Et si non. tunc nia agere
otiose. Tunc g' inficabitur ubi. q' ipse est. Vt
motus mixtus ex recto a circulari sit finitus.
Et si possumus. q' circularis e uicens. quia et
finitus i ppo. i quantum lxet i se d' pmo motu recti.
Et pp lassitudinem isti' intentionis dicimus. q' pa ex po
est manifestior. Et ea declaratur fiunt i. vs. q' ipse
est. ut motus rectus fit infinitus. Et pot aliquis
dicere. quia forte infinitas pl' est i eo. sz re
flexio moti i eodem spacio finito multo infinitus.
Demo. d. Et manifestum est. q' translatio p
lineam recta a c. 1. Et manifestum e. q' translatio
sup lineam rectam finitam eius a extremitatem non mo
netur uno motu. sz duobus motibus. Ius. Deinde de
clarant. quo sint duo. et. d. oportus eius i loco ad
supius a c. 1. Et necesse est. ut duo motus i qu
monetur unum motum i eodem spacio. sz reversio
nem sint duo. Cum si alter motus fuerit ad supius.
reliquus erit oppositus ei. Cum ad inferius. Et si

ad inferius. reliquus ad supi. Et si ad anterius.
reliquus est ad posterius. Et si ad dextrum.
reliquus est ad sinistrum. a eo. Et hoc fiunt
necessario. Cum omne sicut corpus sunt tres. Longi
tudo. latitudo. a profundis. Extremitates longi
tudinis dicuntur supius. a inferius. Et latitu
dinis dextrum. a sinistrum. Et profundis. an
terius. a posterius. Et debet scire. q' ptes si iste
sunt distincte. i na. i hoc. Et similiter i mundo.
Sz i hoc sunt manifeste p se. In mundo autem per
diem. Et q' manifestum e. q' isti sunt modi quietis
i loco. dicit. Isti. n. sunt modi quietatis i loco.
Et ea exclusit. q' isti duo motus sunt oppositi. In
cepit declarare. q' duo motus oppositi si sunt im
ad excludendum. Q duo motus qui sunt h' sz
reversio. non sunt unus. Et dicit. Et iam d'
tinauum' prius a c. 1. oportus qui est unus
motus. a i eodem tpe. a i eadem spe. 1. non omnes
diuab' dimensiones appositis. deinde declarant hoc
ma. a dicit. Et illa. n. p que opletur hoc sit
tua a c. Et intendit. q' locus est genus. i quod
est motus translationis. Et pa est genus. i quod
est motus alterationis. Et forma est na. i quod
est motus generationis. a corruptionis. Et magni
tudo est genus. i quod e motus augmenti. et
diminutionis. Et intendit p d'm aliq' corpus ce
leste. sed ea sit tuc fanmesum. Et cum posuit. q'
unus motus est ille. qui non diuersatur sz
remotam. n sz tpus. neq' sz formam. s. sz.
d. q' tarn non dicit sz formam. a nam. Et unus
motus non dicit a se sz forma. Sequitur ex hoc
i sa figura. q' duo motus reflexi non sunt
unus. Et ea posuit. q' duo motus reflexi non
sunt unus pp hoc. q' sunt oppositi. notificant i quo
quae dicit sz formam. a dicit. Illi autem modi
quos dicit a c. 1. Et illi modi reflexi. quos di
ximus. Dicit sz formam oppositam i loco. s. oppo
sitam. supius. a inferius. aut dextrum. a sin
strum. aut anterius. a post. Et q' una ppo quam
posuit i hoc sumere est. q' motus qui sunt a
punctis oppositis. sunt contrarii. Et hoc manifes
tum est i motibus. qui sunt super diuersas sicut
ceas. Et latet i eis. qui sunt sup diuersas sicut
circulares. In circulariibus. n. existimatur. Cum
i eis non incentur i ptibus oppositis sed p oppositi.
s. dextrum a sinistrum a c. Incepit declarare q
hac ppone. a notificare. quo incitur motus
i eo. a dixit. Et signum eius q' motus a c. 1. Et
signum ei q' motus qui sunt ex locis oppositis
sunt duo. Sunt finiunt i spacio recto. aut to
tidem. est. Q resistunt s. s. Cum potest. ut
unum motum moueatur p ea i simul. V gr. po
natur magnitudo recta. a b. linea. et unum
motum moueatur quidem ex. b. ad. a. a quidem
ex. a. ad. b. Dico. q' isti duo motus sunt oppo
siti. Q resistunt s. Et ipse est. Vt ro motum
moueatur hys duobus motibus i simul. Et similiter
si possumus. a. b. ee arcum circuli. sine sedi
circuli. sine maiore. sine minore. Sz qi' s'
q d. Quo motus ex. a. ad. b. et ex. b. ad. a.
sunt duo. qui finiunt i omnes circulari. Et ipse
illum declarant i. ce. a mu. Q motus circularis
non est duo motum declarat. Cum si duo motus essent
i motibus circularibus. contingeret. ut d motum es

cularites motibus oppositis eorum dicit. Sic
corpora simplicia. que moventur motibus ire
cte oriunt. s. ignis. et cetera. Et ita patet
dictum g/ quia creatur hic corpus circulare
rectum. Deinde ibi. s. Duo motus/ quorum
ipse est aliq' corpus mensurari similiter duo
motus. quorum est rectus. vt motus sursum
sit dimi motus sursum relinquit. Sed hic g. debet i
illigi dictus i hic loco. Et cum declarant. q' isti
motus sint oriundi hic no. s. Quia resistunt e
i eorum corporum. a corruptione se ad invicem. Deinde
ramut ex hic/ ipse ce. ut motus oppositus ex ea
sit oriundus. a. d. Si g. finit oriundi a c. l. Si
g. posuimus. q' isti duo motus sint oriundi.
sequitur. ut no hant reflexionem. neque reuer
tatur. cum dia sint directo. a rectissimo. Et dia
destruit se ad invicem. Et illa/ que sunt illa. no
oriuntur. Deinde. d. Et motus ad latus a c.
l. Et motus dia sunt illi. qui i eadem oppo sunt.
Illi autem qui no sunt i eadem oppo. no sunt dia
rum motus ex dextro i sinistrum cum motu ab
sinistro ad superius. Et hic/ quod dicit. est manifes
tum p se. Et isti no sunt dia. cum no est ipse
ut ne motus moveatur istis motibus. s. vt
moveatur ad superius/ a dextro i similiter. s. ex
istis est motus oppositus. Et ex motibus oriun
tur no compositus unus motus.

Ex hic appet magis. s. quia ipse est. quod a
motus p lineam rectam sit oriundus ex
hic. s. cum illo/ quod reflectitur. nec
est. q' quiescat. no solum modo/ q' moveatur sed
lineam rectam. Sed et illo/ quod movetur p circu
lum. Non. enim est eadem intentio/ aliquo moven
circulariter. a aliquo movem p circulum. Sed
enim movet/ eundo sup ipsum. Et forte/ ei pue
nent ad illum locum. a quo incepit movere. re
uertitur/ ipse certus est. cum tlis mot' nec
est. ut quiescat. Illo ssu tm. sed a nec. Et hic e
pnapium illi. Cum hic sint. 3. pnapium. ex
dum. a postremum. extrum autem apud utrumque
extremor e utrumque. Et i medio est imum. a i re
spectu duo. Et a illo/ quod est i pe. est alio ab
eo. illo. quod est i actu. Et no quia quicquid punctum
imaginamur inter duo extrema. est medium
in pe. a no i actu. nisi dum sit illa. Et qui
cessant quiescere apud illum punctum. dum
incepit movere. Tunc. n. medius punctus
est pnapium. a finis. pnapium postremum
a finis primi. X gr. q. a. movetur. a qm
est apud. b. Demum a movet ad. c. Cum a'
movetur sed oriundum. ipse est. Vt. a. sit
i. b. aut sepetur ab ipso. Sed est i eo tm in i
stanti. no in tpe oio. a istans no dividit
totum sed lineam. Si g. aliquis posuit. q' e.
a. transeunte. est. b. separatur ab eo/. est quie
scens. Impl. n. est. Vt. a. sit i simil' in. b.
a sepetur ab eo. g. hic est i duobus punctis/
diversis tpibus. Ex quo sequitur. ut. a. quie
scat i puncto. b. Et similiter a in alio puncto.
Cum ratio est eadem i omnibus. Cum a' movetur
a. motum utitur. b. quod medium est p pnapio/
a fine. necesse est. ut quiescat. qr ponit ipsum q
duo. Sed qr incipit a puncto. a. separatur a prim.
a sit i puncto. c. completur. cum completur
finis motus/ quiescat.

Quia declinato prima
super hic/ q' ipse quod reflectitur/ movet.
et potest reflectitur sup lineam rectam.
no est motus oriundus. et declinato alio qua
mor tria similitudinibus. Incepit hic declinare motu
i hoc. Et q declinato ipsa est magis perfecta. a
magis manifesta. d. ex hic. a magis a cel.
a magis. q' ipse est. ut motus oriundus e
eterno sit super lineam rectam sed reflexionem
a circulatione ex hic. s. a nil omne/ quod reflectitur
necesse est. ut quiescat iter duos mot. s. vt
hic ear quatuor disparce. s. duos motus. a dua
quietes. Et q hic no solum declinatur i motu
sup dimensionem tam. sed i motu sup circulum.
d. Illo solum modo illo/ quod movet ire lineam rectam.
sed a in eo. qui movetur sup circulum. Et q illo
quod movetur sup circulum. movetur duobus mo
dis. Cum aut perficit circulum/ aut movetur i
eo sup arcum. demum reflectitur sup illum circu
lum ad suum pnem. Et alter istorum mor est
pol'. et alter impol'. s. Reflectit sup eadem. a
cu. Distinguit istos duos modos. a dicit. Illo. n.
eadem intentio a c. l. y mo ista intentio declaratur
i eo. quod movetur sup circulum. Cum movebit
super illum motu circulari. s. ire. a reuerti. Illo
enim est eadem intentio. aliquando movere circula
riter. et aliquando movere sup circulum. l. Et di
cimus. quod circulariter. l. attributus circulo.
Cum no est eadem intentio. aliquando movere a
motu attributo circulo. sed q' est sup circulum
rem totum. a. dicit hic. Cum illo/ quod movet sup
circulum/ a ad unum pter. dicitur movere circula
i ri uniuersiter. Illud autem/ quod movetur eundo et
reuertendo sup circulum. movetur motu attri
buto circulo. Et hic intendit. cum dicit. Circulariter
quod sed sup circulum unum dicitur movere cir
culariter. Et motum sup circulum eundo a reuer
tendo no dicitur movere circulariter. sed p cir
lum. Deinde. d. forte. n. a c. l. forte. n. aliquando
movetur. a est declinatum sup circulum. a dicitur
movere i eo circulariter. Et forte qui pueniet
ad locum/ ex quo incepit movere. reflectitur. Et
hic dicitur movere p circulum. Et cum exposuit
intentionem. quam intendebat. a diffinit illa. q'
bus manifestabitur hic. Incepit declarare. a
dixit. Ipse est certus a c. l. Et hic est. q' illo quod
movetur eundo a reuertendo/ habet duas pte ssu.
a nec quietes. ssu. a nec. Et dicit hic. Cum. n
ssu. a c cum motu eundo/ a reuertendo/ habet
duas quietes. Et hic manifestum est i eis. q'
movetur motu no laturno. s. a lulibus. cum i eis
que movetur naturaliter istis duobus motibus.
vt pulsus. ordinatus. n. fingit q' pulsum ssu
duas quietes. s. i fine sistolis. a diastolis
Et quietes aliquis. si sit manifestum ssu.
a omne motum/ quod reflectitur/ quiescat. hic
ut s. mae i declinatione eius. e super flum. dicimus
g. ad hic. a hic quod ad quitum ssu/ est
testimonium et. quod ad ratio ui. Set si illud
quod ad sensum no sufficiat i hic. a omne tale
motum quiescat. cum no sit remotum. a pla
tum tale motum. quoniam quies no comprehen
ditur sensu. Et sic est possibile existimare/ ipsum
no quiescere. Cum g. finem causa data in ssu.
s. Cum a efficace quietis. tunc declarabitur.

q omē motū tlē motū quē fuit necēo.
Et possumus dicē. q sensus intellectus in
hoc. s. in cē. Et pleraq. q. ag. q duo mota
equalis velocitatis. qm alterū movetur
reflectendo. a altero recte. ag. vm. Q tūc
intendit velocius. ut dicetur post. Et si hoc
ro hic data est cā i hoc cē tūc. Et sic sā cētra
h' erit magis certa. Q m sciē aliquid esse cē
sū. sacnata est certius. a recētis. qm quē
est sensu tūc. Et cā dicat. q hoc nō tūc ag sē
sū. si iōne. i. d mostratōne. Inchoat a dix. Et
hoc est pnapium illius ac. i. Et qr i his duo
bus motibus. s. recto. a reflexo fit tria. s.
pnapū. ordinis. et est illud. quod c inter
duos motus. Et illud medium est unū mu
me20. Et d ic. Necē est ut iste motus sit
duo. q totus cū cōtinuus hēt medium. qd sit
unū numero. s. i actu. si n potēcia. Deinde
indicat aliam iōnem. ul declaratōem. et dix. Et
a illud quod est i potēcia a c. i. Et omē mo
tum sup lineam rectā. si q' movetur si ipsum
mov finito. necēo describit i ea duo pūcta
i actu. s. pūctum. ex quo movetur. a pūctū
ad qd movetur. Et nullū pūctum describit
i actu inter hoc duo puncta. n' si quescat in
medio. Et hoc intendit. cū dicit. Et nō est i
actu. a c. i. Et motus nō describet pūctum in
actu inter duo pūcta. inter que movetur. nisi
diuiserit magnitudinem. sup qā movetur.
et quiescēt in medio. Si g' reuertatur i mo
tu ad oppositam partem. a qua movebatur.
Tūc pūctus medius. qē descripsit i actu.
erit pnapium. a finis. Erit enim finis primi
motus. et pnapium secūdi motus. Et hoc
intēdit. cū dicit. Et incepit moueri ad cōtra
riam partem. ad qā movebatur. Deinde q
dicit. Tūc g' medium. et pnapium. et finis.
i. tūc g' pūctus medius. qē descripsit i ac
tu. erit pnapium. a finis. et sui motū qui
euenit i puncto medio. Demō reuersus ad
oppositum illius pūcti. Descripsit g' pūctum i
actu. quod c finis. a pnapium mslm'. s. pn
cipium postremi motus. et finis primi. Et
cū dixit hoc. dedit exemplū. et dixit. Vgī
et c. i. pnē. q. a. moueatur ex. c. ad. b. et
quiescat i. b. s. q' fiat hoc cē pūctū i ac
tu. Deinde reuersus est a ex. b. ad. c. mouē.
Tūc g'. b. erit finis primi motus. a pnapium si. Deinde dicit. Cū autē movetur sp q
tinuatōem a c. i. Et illud. qd movetur cōti
i possibile est. ut sūpōnitur aliquid. a ut separē
tur ab eo. Q m tale est super magnitudinē
i tempore. qm diuidit magnitudinē i actu.
Et ideo quiescat necēo inter duos motus. et
nō c in istanti. Et illud. quod c continuus mo
tus. est ita magnitudinē i instanti. nō in
tpe oio. Deinde. d. Et istans nō diuidit to
tum a c. i. Et motus cum fuerit i instanti.
nō diuidit magnitudinē in actu. Deinde. d.
Si g' aliquis posuerit a c. i. Si aliquis po
fuit. q aliqd motum super aliquid i actu. d
nte separetur ab eo. Tūc cōtingēt necēo. ut
quiescat i illo. Deinde dix rām super h. q
est cōuersum poiti. et dixit. Impossibile enim est.
ut. a. sit i simul i. b. et separetur ab eo. a. Et

hoc fuit ita. Q m impossibile est. ut motū sit in
extremo magnitudinis. d m separetur ab q
eo. ad cōtrarium illius partis. ad quam mo
uebatur i uno istanti. Vgī. q'. a. unit ex. b.
ad. c. et fuit sup. c. d mus movetur ab eo i
uno istanti ad. b. Deinde. d. hoc erit cū i di
uersis pūctis i duobus diuersis pūctis. i.
Et cum fuerit impossibile. ut aliqd motus sit
super extremo magnitudinis. a reflectatur
ab eo i eodem istanti. Tūc istans in quo
fuit super illud extremū magnitudinis. est
illud ab istanti. in quo separatur ab eo. Et
est declaratum. q' inter quelibet duo istantia
est tempus. necē est. ut motum quiescēt
super extremū magnitudinis. Q m i quolib
tempore. aut corpus movetur. aut quiescēt
Deinde. d. Et tradit similiter i aliis pdicamentis pūctis a c. i. Et similiter est de aliis
pūctis acceptis i tempore. s. i instantibus.
Q m ratio est eadem i eis. Et intendit. ut in
uōtur i hoc. q' inter quelibet duo cor c tpus.
Declaratum est enim. q' istans nō sequitur
istans. Et pōt intelligi sic. Et similiter de
aliis pūctis ymaginatis super lineam.
Q m cū motus d scripsent unum corū i ac
tu. tūc quiescat necēo. Sic posuimus.
q' ille motus est i extremo linee. a m i me
dio. Et ideo dixit post. cū aut. a. motus uti
tur medio a c. i. Et cū ymaginauerimus.
q' motum utitur. aut pūcto medio magnitudinis p fine primi motus. a pnapio si q
motus. Sequitur necēo. ut quiescat. qd
est dispositio in puncto. qui est i extremo
magnitudinis. Ratio enim i omnibus pūctis
est eadem. Deinde. d. Q m posuit ipse duo
et c. i. Q m motum cum fuerit reflexum.
super duo opposita. Tūc fiet finis et pri
mi motus. a pnapium si motus. Et i possibile
est. ut duo in actu sint i uno istanti. In
stans enim est in potēcia medij. Vt duo oppo
sita sint i eo. Deinde. d. Si q incepit ex pūcto. a. et c. i. Et necē est. ut quiescat. Q m i
cū incepit moueri. incipiet a pūcto i actu.
q' sequitur. ut quiescat. a nō aliquodmodo nō
incipit ex puncto. nisi illud. qd erat quie
scens ante. qm incepit.

Et nō oportet nos rationem p hoc in
dissolutōne qōnis. Est enim in hoc locō
dubitatōnis. Q m si spacium. h. c equa
le spacio. z. et. a. moueatur o tūc de extre
mitate. h. ad. b. ad. h. reuertendo. et i simul
sint i puncto. b. et. c. movetur de extremitate
et equaliter. et i eadem velocitate. Tūc. c.
incedit citius ad. g. qm. a. ad. h. Illud enim
quod procedit i processu. necē est. ut ince
dat citius. A. g' nō fuerit in. b. et separatū
a. ab eo n simul. a diuersum similiter fuit.
Q m si cēt in simul. nō diuersum. Set necē
est. ut quiescat. Igī nō oportet ponē. q cum
a. fuerit in. b. movebitur. i. a. ab extremo.
b. Q m si. a. fuerit in. b. et separetur ab eo a.
i hoc. impossibile est cē in simul. Q m positum est.
q' hoc fuit in dā tempōis. nō in extremo. Q
manifestum est g'. q' in cōtinuo i possibile est. ut
hoc dicatur i reflexo. necē est. ut hoc dicatur.

s. quies. Qm si qui. a. moueatur. fuerit extremum. b. finis et principium. Tunc uno puncto utetur p duobus. Et tuo necesse e quiescere nō ita. q' insimul peruenit ad. b. et recedat a. b. Et si nō. tunc illud erit insimul. et nō erit i eodem instanti.

Qm declaramus. q' illud qd moueatur rōne. qui reflectitur. necesse est. ut qiescat. Et nō continuetur finis motus. Vlt dissoluēdē qōnes. i qua dubitatur. Qm duo mota equaliter i uelocitate qui mouentur i simul p duo spacia equalia. et i capūt i simul mouen. et cū alterum peruenit ad medium spacium. et reflectitur ad extremum. ex quo incepit mouen. et reliquum directe pcedit ad finem. Quare motus quod nō reflectitur peruenit ad finem spacij ante quam reflexum peruenat ad locum. a quo icepit. licet duo spacia sint equalia. Dicendum qd ea. q. lx quereret. qui motum reflexum quiescat. q Et lx intendebat. cū dicit. Et ideo oportet nos rationari. deinde icepit dicere qōnem. a dicit. Est enim in lx locus dubitationis et c. 1. q Qm cum posuerimus. a. mouen ad. b. deinde reflecti ab eo ita. q' f' mo istanti fuit i pncto. b. et recessit ab eo. tunc nō debet intercedere ad. g. ante. quā. a. ad. h. Contingeret. q'. a. nō existim. b. et fuit separatum insimul. Qm si ita erit. tunc nō diuersificatur motus eius a motu. c. Sic qd intelligendus est iste locus. Et ideo intercedere nō. q' aliquid est diminutū a uerbis ar' i libro. Qm si q' inuenitur in libro. ñ inducitur in forma sillī, iductum ad inuenens. Et ideo debet legi sic. Q in ista eadem uelocitate necesse est. ut punctus. c. ad. g. et. a. ad. h. sit insimul. Set nō fuit insimul. Qm. c. cecus icepit. quā. h. ad. g. deinde. d. Nō qd oportet ponere a c. 1. Set qui ponit motū cōtinuum ee. ponit. q'. a. ee in. b. et separatō ne eius ex. b. reuertendo est i dā tēpore i diuisibili. nō in tēpore. quod est ipossibile. qd iste motus nō est cōtinuus. Et lx intendit. cum dicit. Q' ipossibile est qd. in cōtinuo. Q impossibile est lx dicere. s. motum reflexum. deinde. d. Illud aut quod reflectitur. i. Q motus nō est cōtinuus. et q' quiescat. Deinde dedit cām in lx. et dicit. Q' si cum. a. moueatur. tunc extremum. b. erit finis. et principium. a c. 1. Q cum punctus fuerit in actu. transit tēpus in duo. et ideo fuit tempus inter e. 1. Deinde. d. Et si nō erit illic et c. 1. Et si nō. tunc. a. erit in. b. in actu. et q nō erit in eodem istanti. et. g. nō est in pō.

Et nō oportet dicere illam solutionem i predicta qone p̄ma. Qm possibile est dicere. Q motum entq super. c. aut. h. super. b. i loco dūe temporis. ita. q' nō sit i ip̄o. neque separatum ab eo. Illud enim quod est in actu nō in potētia. necesse est peruenire ad finem. Et puncta que sunt i medio. sunt in potētia. Ista aut sunt i actu. Et est finis ab infēiori. et principium a supiori. Et similiter ā est de motibus. Necesse est qd. ut reflexum super lineam rectam quiescat. Impossibile est qd. ut in linea recta sit motus cōtinuus eternus. Et si hūc modum dōlemus oppōnē sermonem generis dicentis. Q illō qd p tranſit spacium. necesse est semp pertransire medietatem. Set medietates sunt infinite et infinita nō possunt pertransiri. qd impossibile est illud spacium pertransiri. aut q lx dicat. alio mō. sicut alij dicunt. Q necesse est. dum ip̄o moueatur. ut numerētur magnitudines una post aliam. Et tunc cū pertransit totā medietatē. tūc uiat numero infinito. Q. Q manifestum est. q' lx est impossibile.

Qm declaratum est ij d motu. qui nō fiat i magnitudine. super qua moueatur. punctum i actu queueit. tūc non oportet dissoluere qōnes generis i motu per illam dissolutionem. p quam fuit dissoluta m. qd. deinde. d. Q in impossibile est dicere ac. 1. Q m impossibile est dicere. q' motum qui pueniet ad extremum magnitudinis. que est. c. h. aut. b. pueniet ad ipm in dā temporis. s. in diuisibili. s. i instanti. ita q' nō fuit in extremo magnitudinis. diu separatur ab eo. deinde dicat. Necesse est qd. ut peruenat ad finem ac. 1. Et cū motus moueatur super magnitudinem finitam i actu. necesse est. ut peruenat ad extremum magnitudis. quod est punctum i actu et finis motus. Puncta aut que sunt inter principium a finem magnitudinis. sunt i potencia. Cū magnitudo diuidatur si ista pō. nō actu. punctus aut qui est finis magnitudinis. est in actu. Et est finis primi motus et principium si. Q qd. finis motus ab infēiori ad superius. a principium motus a superiori ad iferius. Deinde. d. Et similiter est de motibus. i. Et lx necesse est i omnibus motibus finitis. deinde. d. Necesse est qd reflexum et c. 1. Q manifestum est qd in dando cām in lx. q' motum desinet punctum i actu super magnitudinem. Et est magnitudinem ee finita in actu. q' necesse e ipm quiescere. In fine mōtis predicto determinat. Q cū quietus in extremo magnitudis est. Q desinet i ea pūctum i actu. et magnitudinem rectū ee finitam in actu. Et ideo dicat. qd necesse est. ut reflexum a c. 1. Q manifestum est qd. lx ee necesse omnibus suis causis propinquis a remotis. Deinde. d. Impossibile est qd. ut super lineam rectam sit motus cōtinuus eternus. i. Q m motus eius q' moueatur super lineam rectam. est finitus. Q linea recta est finita. et reflexum quiescat int motus. Et quod quiescat i suo motu. nō moueatur. tunc. Et cū dicat. Q nō oportet cōtradicere generi per illā ottradictionem dictam i. qd. Cū ista sit sententia. nō sit rem. Necesse est ad naturalem. q' sit hūc modum dissoluitur ista qō. Et est. Q dum motus moueat. nō diuidit magnitudinem i actu. s. sup quē moueatur. Deinde. Q m illud quod moueatur pertransit spacium. necesse est a c. 1. Et qe est talis. Q m omne quod pertransit spacium necesse est. ut ante quā pertranseat totum. pertranseat medietatem. Et necesse est. ut ante quā p transeat medietatem pertranseat medietatem illius medietatis. et sic i infinitum. Q m cū magnitudo diuidatur i medietates infinitas. necesse est. ut illud quod pertransit totā ma

gnitudinē ante quā pertrāseat illam. pertranseat magnitudiēs ifinitas. Et cū ita sit. continget. ut motum pertrāseat tempē finito magnitudiēs ifinitas. quod est impossile. deinde. d. Aut q̄ dicat alio mō q̄ c. 1. Aut ionat q̄dem alio mō q̄ c. 1. dicendo. q̄ qm monetur p aliqd spacium. pōt numerare medietatē illius spacii ante illud spacium. a medietate illius medietatis ante illam medietatem. et sic ifinitū. Ex quo ōtingit. q̄ si aliquis pertrāsiret p aliquod spacii. ut numerēt nūos ifinitos. qd est impossile. Et cum dicat. Vt numerēt medietātū post aliā. ītendit numerare meditates. que consecutū se ad ipsum. sicut numerus numerat unitates. que osequūtur se ad ipsum. Sz q̄ medietates sūt ifinite. sequitur numerare numeros infinitos. Et iste modus īpossibilis est. alius a predicto. a c̄ manifesto. Et nō pōt ōtradici sz sermonē per cōtradictōem dictum i. 6°. Illic enī fuit dictum. q̄ si pertransit medietates ifinitas. necē c̄ ut pertranseat eas i tempōibus infinitis. Et cum posuit hanc qōnem. incēp dissolvere eā. a

Joannis q̄ ad hx. dixit

q̄ i preteritis sermonibus dissoluebamus hanc qōnem. cū dicamus. q̄ in tempōre sunt ifinite. non enī est īoppinabile. ut aliquid pertrāseat res infinitas i tempōre ifinito. Et ifinitū eodem mō existēte in longitudinē. et tpē. Set ista respōsio sufficat i hac qōne. Questio enī c̄. Vtrū sit possile i tempōre ifinito numerare. a pertrāsire res ifinitas. Sm autē rem. a i rei veritate nō sufficat. Cū si ipō diuisēt longitudō a diuisēt quercē. Vtrū sit possile i tempōre res ifinitas. Demū quesiūt hx i ipō tēpōre. Iam tpūs habet dūas infinitas. tunc ista respōsio nō est sufficiens. Sz oportet nos dicere unū. et est illud. quod post dixim. s. q̄ cū aliquod diuidēs diuisēt cōtinuū i duo media. tunc utetur ipso cōtinuo puncto. pro duobus. facit enī ipūm finem. et p̄ncipium. Et similiter facit. qn numerāt. cū diuidit medietates. Cum q̄ diuisēt aliquid hac diuisione. nō erit ōtinuū. Sicut fit linea. sine motus. Ōtinuus enī ōtinuus est ōtinuū. Et in cōtinuo tempōre erāt sūt partes. et medietates ifinite. Nō s̄m actū. sed i potēcia. Cum q̄ posuerimus q̄ medietates i actu. tūc nō erit ōtinuū. Sz necē est. ut quescat. Et hx sequitur manifeste i eo. quod numerat medietates. Sectio enī numerat tempūs p duobus. cū enī fiat finis alicuius diuisionis medietatis. et p̄ncipium alterius medietatis. Set nō numerat ōtinuū p uno. sed p duobus meditatibus. Et ideo respōdendum est querenti. Vtrū sit possile pertransire res ifinitas. aut i tempōre. aut in longitudinē sic. cū q̄ quodāmodo est īpossile. in potēcia nō pōle. cū illud q̄d monetur ōtinue p actūs. pertransit res infinitas. Simpliciter nō nō. Sectio nō est. q̄d accit linee. ut ēt medietās ifinite. s̄m antē suā ēnaū nō.

Quum naturū. q̄ responsio predicta in qōne qēnonis non sufficebat. Incēpit naturē modū. ex quo ista respōsio nō est sufficiens. Et p̄ ite. amit illam respōsiōem. et dixit. In sermonibus cū pretentis c̄. 1. Et ista solutō nō sufficit. cū nos diximus illic i responsiōe ad sermōem dicētis. q̄ si motus pertransit spacū. contingit ipū pertrāsire spacia ifinita. i tempōre finito. diximus l. s. q̄ pertransit spacia ifinita. p trā sit ea i tēpōribus infinitis. Tempus enī i quo ē motus. diuiditur i infinitū. sicē diuiditur magnitudō. p qua est motus. Et hx iterūt. cū dicat. Dissoluimus qōem c̄. Et cū dicat cōtraditōnē. qua ōtradixerat qōni dicēnti diuisionē. que est i ista ōtraditōe. cū cum dictū fuit i qōne. q̄ si motus pertrāsit spacū. Sequitur. ut pertrāseat spacia ifinita. i tēpōre infinito. Non ītenditur i ea. ad destruendū ipūm pertransiē spacia ifinita. Sicut q̄. Set dictū fuit i responsione. q̄ si pertrāseat spacia ifinita. pertransibit illa i tempōribus infinitis. Nō i tempōe finito. sicē dictū fuit in qōne. Et i hx notetur aliq̄ concedē. possibile ē pertrāsire spacia ifinita et hx. quod dicat. q̄ pertransit ea i tempōribus ifinitis. Set hxi se est īpossibile. s. pertransiē spacia ifinita. q̄ si hx fuit concessum. responsio est nēa. Et hx ītendit. cum dicat. Quādo nō est īoppinabile c̄. 1. Responsio autē predā illic. s. q̄ si pertranseat spacia ifinita. pertrāsibit ea tēpōribus ifinitis. est nēa. cū nō est īoppinabile pertrāsire spacia ifinita i tempōribus ifinitis. Deinde. d. Sz ista responsio sufficit et c̄. 1. Set responsio predā in. 6°. ē sufficiēs. quātum ad qōnem. dicens enī hāc qōnem quēit. Vtrū est possibile pertrāsire. aut numerāē i tempōre infinito res ifinitas. Et cū dictū fuit ea. hx ēē impossibile. dicit. q̄ illud quod pertransit spacū. pertransit res ifinitas. in tempōre ifinito. Ad hx q̄d fuit dictū. q̄ illē q̄d pertransit spacū. si pertrāsit ifinita. p trā sit ea tēpōribus ifinitis. cū si ponatur spacū ex infinitis spaciis. necē ē. ut tempūs. ut tempus i quo pertrāsit spacū. cōponatur ex tēpōribus infinitis. Et ideo ista ōtradictō est sufficiēs quantū ad querētem. Set s̄m rem i se nō est sufficiens. Et ideo dicit. S̄m a rem. a i rei veritate nō sufficit. Et cum dicat. q̄ nō est hx questio sufficiēs. dedit cām i hx et. d. cū si hymo diuisēt. Et ītendit. q̄ q̄d remanet. si querēs diuisēt illud. quod existūt sequū a motu. s. q̄ motum pertransit spacia infinita. i tempōre finito. q̄ mutabit qōnem ad tempus. querendo q̄ tempus i quo motū monetur. cōponitur ex motibus infinitis. ex tēpōribus infinitis. cū diuiditur i infinita. et motum monetur p totū spacium i toto illo tempōre. Ex quo cōtingit. Vt motū pertranseat res ifinitas. cū pertransit spacū. et tempus. quod est impossile. Infinitē enī nūquam d̄sinit. neque pertrāsitur. Si q̄ hx fecerit querēs. tunc responsio prima ēt sufficiens i dissolutōne istius qōnis. Et hx. quod dicat. manifestū est. cū illic dicē

si tēpōribus

annexo hic q̄ sūt

pit pro possibili/ pertranſire ſpacia infinita
Et cum declarauit. q. responsio predicta nõ
ſufficit ſz rem ppũ. d. Set oportet nos
dicere illud ac. 1. Et responsio ſufficiens i
hac est illud qd declaratũ est. ſ. q. ſpacium
ſuper quod mouetur motũ est rem i actu
et cõtinuum. et idiuisibile. ostum enim mo
diuidit ſpacium i actu. nisi quatenus i eo diui
dit describit aliquod punctum i actu. Et si
postquam describit a puncto aliquod i actu.
mouetur. Tunc utetur illo puncto pro pri
cipio/ a fine. Et est necesse. ut quiescat necesse
iter duos motus. ostum g. ſz cõtinuatõem
nõ diuidit magnitudinem in actu. g. magnitudo est una. et nõ ſunt illic magnitudines
medietates infinite. nisi i potencia. g. motũ
nõ pertransit medietates infinitas i actu.
in tempore finito. Et est illud. quod est impossibile pertransire/ medietates autem infinita
in potencia. i tempore finito i actu/ nõ est i
possibile. ſet necesse. Deinde dicit. Et sili
ter. qui numerat etc. 1. Et qui numerat
partes ſpacij. Non numerat eas. nisi diuidendo illud in actu/ i partes equales. Et cũ
hoc fecerit. tunc erit numerato finita necessa.
Et tunc diuidetur i partes finitas numerabiles. Diuisio enim i partes equales terminat
cõtinuum. et numerat ipsum. diuisio uero/ que
nõ terminat ipsum. est diuisio. i qua numerus
semper diuiditur i minus. Deinde. d. Cum
g. fuerint aliquid diuisum i hoc diuisione etc. 1.
Et intendit p diuisionem. que est i actu. Deinde
dicit. ostum enim continuum est continuum. 1.
Et cũ in hoc est. q. in continuatõ motus est pp
cõtinuatõem magnitudis. Cum g. magnitudo diuidatur. necesse est. Vt motus diuidatur necesse. et nõ remanet cõtinuus. Cũ magnitudo/ que est ei illius cõtinuatõis. non
remanserit continua. Deinde. d. Et i continuo ente ac. 1. Et hoc quod dicit datum est
i principio. c. sic declaratũ est i. 2. q. ipsi
bile est. ut i continuo sint partes i actu in
finite. Deinde. d. Cum g. posuerimus medietates i actu ac. 1. Et cũ posuerimus medietates
spacij/ super quod mouetur motum/ esse i actu.
tunc motus nõ remanebit continuus. et unus.
Set necesse erit. ut motus quiescat apud qm
libet medietatem. Deinde. d. Et hoc necesse
est etc. 1. Et hoc licet ab eo. qui numerat medietates spacij. ſ. qui diuisit illud i actu. Quia
enim diuidit magnitudinem unam/ a cõtinuam i actu i duas medietates. a medietate
i duas medietates. Vno puncto utitur. p prin
cipio. a fine. Vnde sequitur. ut motus eius sit in
continuus. Set quereretur ſ. q. in cũ motum
sit diuiserit magnitudinem i duas medietates i actu/ quiescendo i ea. Deinde diuiserit
illam medietatem i duas medietates quiescendo a. Tunc sequitur q. si medietates
sint infinite. et q. motum nunquam peruenit. ad extremum magnitudinis. sz peruenit. g.
magnitudo nõ diuiditur i magnitudines
infinitas. Quia si diuiditur. tunc qd genitus
remanet. Sicut dicit quidam nostr socij.
Et responsio/ ut in uerbis/ i hoc est. q. mo

tum ante/ quam diuidat magnitudinem in
duas medietates. diuidit medietatem i
partes equales i potencia. a sint equales a
sibi. Vnde necesse est. ut magnitudo cõsumatur/ per hanc diuisionem equalem. et sic cõ
sumetur magnitudo necesse. Diuisio g. m
magnitudinis sz medietatem est diuisio
per actũ. et sic consumetur. Et diuisio q.
est sz medietates/ que nõ finuitur. est dio
cui qua nõ cõiungitur diuisio. que facit fir
mitatem/ neque i potencia. neque i actu. sz
diuisio/ que est sz partes equales. Sicut cũ
diuisio/ que cõsumit magnitudinem fuerit
cõiuncta cum diuisione. que nõ cõsumit. i
accidit diuisioni. que nõ consumit magnitudinem. ut cõsumet eam. Et idõ accidit q
decepto ex mixtione eius. quod est per se. cui
eo/ quod est per accidens. Et hoc manifestius est
patenti ueritatem. Deinde. d. Et idõ oportet
respondere ac. 1. Et pp hoc/ quod diximus. nõ
oportet respondere. Vtrũ sit possibile. ut motum
pertranseat de tempore. i quo mouetur. aut
de magnitudine. p qua mouetur per medietates infinitas responsione simplici. Set
dicetur ei. q. quodammodo est possibile. et quodam
modo impossibile. ſ. s. m aut. q. ille medietates
sunt existentes i actu. est impossibile. s. in aut
q. sunt i potencia. est possibile. ſ. Vt motum p
transeat res infinitas in potencia. nõ in actu.
Deinde. d. ostum enim sz continuatõem ac. 1.
Et quia accidit/ ut spacium infinitum/ unum a
continuum in actu possit diuidi i res infinitas
Idõ accidit moto pertransire illud spacium
pertransire infinitas res. nõ celeriter a prima
Et hoc intendit. cũ. d. simpliciter nõ non.
Deinde. d. Accidens nõ accidit linee. 1. Et q
motum pertransit lineam. nõ pertransit q
medietates infinitas. Q. diuisio linee i me
dietates infinitas est ei p accidens. 1. q. hoc nõ
est ei/ sz q. est una/ nõ discreta. Set si finit.
est sz q. est multa. Quia diffinitõ accidens
eius sz q. est linea/ que est finita. et ita
it hoc. quod est dictum i diffinitõe linee.
q. linea e. cui ultima sunt duo puncta.
Et manifestum est.

Et q. si hoc nõ posuerit punctum tempo
ris distinguens inter prius/ a posterius
posterioris ita in re semp. Tunc idem erit
ens. a nõ ens. Et cum est ens. nõ est ens.
punctus quidem enim est ambobus. a conti
nuus pri. et posterioris idem i numero. sz
i respectu nõ est idem. Est enim finis illi. et
principium istius. In passione nõ semp est
postrema passionis. Sit g. tempus. a. b. a
passio. c. Et hoc passio sit i toto tempore. a.
albus. et i toto tempore. b. nõ albus in to
pore. g. c. est albus. et nõ albus. Quia in q
cũque loco fuit acceptus i. a. dicetur uere. q.
i eo est albus. Quia in hoc toto tempore fuit
albus. et i. b. est nõ albus. et i. c. est i te
rum. Nõ g. oportet concedere. q. est i instanti
i simul. Set in instanti. quod est finis. Et
est illud. i quo est. b. Et hoc e postremum. a
si a efficitur albus. a cor nõ albũ i tot.
a. tunc illud/ quod nõ fit/ aut cor. nisi in. b.

nõ

Et nō g' fit album. aut nō album. i
Tunc primo aeri est dies incipere. Et si
nō. qui aliquo fuit. nō est aliquo. Et quia
cōi. est illuo. a quo transitatur. sunt enu
nectē. ut simul fit album. aut nō albu.
Et unde aliquo tēp. est. a illuo nō est. Et si
illuo quod est nūc. et nō fuit ante necē est
ut gnetur. Et illuo quod gnātur. nō est
apuo gnātur. g' impl' est. ut tempus di
uisum in tempora indiuisibilia. cum si fuit
c. in tempore. d. est album. aeri simul est
album. Et tp' album in illo tempore fuit
s et est g'. c. in tempore. e. Et quia est in
tuno nō fuit album. qm. b. nec fuit albu.
vnō necē est. ut item fit aliquid gnātō.
Et nō necē est. ut in fit tempus. in quo fit
gnātō. Et illa ratio nō oneratur. qui nō
dicunt partes esse indiuisibiles. sed puncta
eius. qui est finis. et de fine temporis. dicit
gnātum res. ideo est iam res gnāta. a ens.
ita. q' omnio nō sit o sequēs. Tempora aut
indiuisibilia sunt sicut stilus. o. manifestum
est g'. q' aliquo in toto tempore. a. gnātur.
Tunc illud tempus. in quo gnātur. nō est.
in quo fuit ante totū tempus. in q' gnāb' t'.
Qd m declinut.

Q. q' dūa. iter termōs oriūtos motus
temporis. est tempus. Vult nūnāc
ā. q' dūa tempōris. que distinguit iter mo
tus pāres et posteriores sz illud. ad quod est
motus. aut conuerso. s. dūa temporis sit di
stinguens iter prius. quod est illud. ex q'
est motus. et posterius ex ipis motibus ē
illud. quod est indiuisibile. a quod modo est.
ēcio illi. quod fuit in motibus oriūtis. cum
sēā eius est cōplementū sue intentionis. et
d. o. manifestum est. q' si lymo a c. 1. Et mani
festum est p se. a si lymo nō posuerit istum
distinguēs inter prius a posterius temporis
ex motibus. et consequētib' motus posteri
ores. sunt iter prius sz illud. ex quo est mo
tus. et iter motus. ad quos. posterius sim
est dignum hūc protractēm. et posuerit
ipm tempus. a diuisibile. o tinget a. vt alī
quid sit ens. a nō ens in eodem tempore. Et
hx intermit. aut. d. a necē est. vt item sit
ens. quod nō ens. demō. d. Et cū est ens. et
nō ens est. 1. Et o tinget hūc ppōn. vt cū
aliquid ponatur esse. est ens. demō. d. pun
ctum enim in ambobus a c. 1. Et dicimus. q'
necē est. ut in tempore accipiamus aliq'd
tale. a ma istius quod est in tempe simlē
punctū in linea est. a est prioris. et posteriōis
ex rebus. quas diximus. et est indiuisibile
ex se. Et si sit diuisibile in respectu eius. q' ē
ante. a in respectu eius. quod est post. Est ei
finis eius. quod est ante. et pnc pnc eius. q'
est post. Et est dignius. ut attribuatur a.
q' est post. s. posterior. s. qualitate. que est
ex transmutatione. quia ut attribuatur trans
mutatō in prior. Et hx fuit ita. cum pnc
punctum passionis. que fit a transmutatione. est
aliquod ens. et transmutatio nō est ens. v
Et quia dignius est attribuy enti. quia nō en
ti. Ido dicit. In passione nō a c. 1. Et passio

vigniu est ante passionē posterior. q' fit
quia unū transmutationi predicatur. s. ista
quod est principium ōnis passionis. que fit
Et di naturam. q' fuit fieri positum. a tē
pus mutus est illud a tempore. in quo p
fectum tempus motus p fiunt. quod distin
guit ita. sz q' est indiuisibile. sequitur ex q
hoc. Et aliquid fieri ens. a nō ens insimul. de
una dicit exemplum de hoc. ad notandum. q'
quo nō pertinent ista consecutio. a. d. Sit g'
tempus a c. 1. Sint g' tempora. in quorū utro q
est transmutatio. a in altero est perfectio tāns
mutationis. duo tempora. a. b. et sit qualitas
que est in albedo. s. c. et sit tempus. a. illuo
in quo. c. fuit album. et tempus. b. illuo. in q'
c. fuit nō album. 1. transmutatio in albedinem.
In tempore enim transmutationis. ium est dicere.
a que transmutata nō est illud. ad quod trans
mutatur. cum si aliquis ēt sumitur in alio.
necē est. ut nō sit illud. Et cum pōnit. q' i
tempore transmutationis albi in albedinem non
dicatur in toto illo tempore. est nō album. Et in
illo tempore. in quo est album. a tū nō dicatur
in eo toto ipm esse album. Dum. d. in tpe g'. a. c'
album. a c. 1. Et cū fuerit positum. q' dūa it'
hx duo tempora est transmutatio. tunc p' dūa
est pars utriusque temporis. Et cū h' fuerit
necē est. ut tempus illuo. quod ē dūa. cuius
pars utriusque temporis. s. et est iter illa. a.
necē est. ut. c. sit in. b. insimul. Et sic est al
bum. a nō album. Et cum hx sit impossibile.
oportet ponē. a finis motus. et principium p
fectionis motus est in re indiuisibile. Et hx immut
cum dicit. Nō g' oportet concedē a c. 1. Nō g'
oportet concedē. q'. c. est in tempore cōi utris
duobus temporibus. cum cōtingit. Vt in eo
sit album. a nō album. Set oportet ponē. q'
in instanti indiuisibili. quod distinguit it' duo
tempora. pueniat finis motus. a est album.
s. c. a principium sui ē albū. Deni. d. hx ē po
sterius. a c. 1. Illud. quod fit ex transmuta
tione. finis cū transmutationis est posterior
transmutatione. Et ipm notatus est. sicut di
ximus. attribuere istans. Et cū dicimus. q'
tempus motus gnāti est illud a tpe sue es
sentiae. Et q' necē est. ut distinguatur p aliq
q' indiuisibile. Incipit narare c. q' necē est. ut
tempus gnāti. distinguatur p aliquod indi
uisibile a tempē sue corruptionis. Et q' si fu
erit diuisibile. contingeret. ut res sit gnāta.
a corrupta insimul. Et. d. et si sit album. a
corrumpatur a c. 1. Et si aliquid ē albū. a
ipm transmutari ab albedine fuit ita. necē
est. ut tempus. in quo dicatur ipm ē albū.
sit aliud a tempore. in quo dicatur ipm transmu
tari ab albedine. 1. ipm incipere corrumpi.
Et si nō. o tinget. Vt in ista hora. in qua fit
album. aliquid. nō sit aliud. Vgī. in hora. in
qua fuit albū. nō sit illud album. Et quod nō
transmutatur ab albedine. nō sit albū. Et o tin
git a. ut cū corrumpitur. 1. cū transmutatur
de albedine. sit illud tūc. a sic erit ens in tēpe
corruptionis. Et intendit p totum hx notificare.
q' cum hx sit hx impossibile. ut tempus gnātō
ris sit tempus sue ēntiae. in pole. ut illō. q'

distinguit inter ea fit tempus. Denuo quę. Sig. illud quod est mic. a nō fuit prius. necē ē. ut gnetur a c. 1. Et cū aliquid fuerit nō ens quod ante nō fuit. necē est. ut gnetur. ante. quā sit ens i actu. Denū. d. Et qd gnātur. dū gnātur. nō est illud quod gnātur. i. perfecte. Et hoc est manifestum. cū si aput gnātōem ēet. tunc gnāretur illud. quod iam gnātum est. Et itendit. q̄m necē est. ut tempus gnātōnis sit aliud a tempore ēntie illius generati. Et cū declarauit. q̄ istans i quo incepit gnāri. necē est ut sit aliud ab istanti. i quo est gnātum i actu. sta q̄ utrūque eorū sit aliquod idiuisibile. dixit. Impossi. est g. ut tempus diuidatur ac. 1. Et cū tempus generatōnis sit aliud a tempore ēntie gnāti. Et dā inter illa est aliquod idiuisibile. ipse est. ut tempus gnātōnis componatur ex tēporibus idiuisibilibus. s. Vt tempus gnātōnis sit sit aliquod idiuisibile. a sit tempus ēntie gnāti. a q̄ duo tempora ēnt cōtigua. dende. d. Qm̄ si. c. fuerit in tempore ac. 1. et si. c. quod est i loco albi. fuerit in tempore. a. album. et fuit tempus. a. idiuisi. d̄ inde fuerit album i alio tempore idiuisibili tangenti tempus. a. s. cōsequenti. cū sit tempus. b. Set tunc ipū ē album. a nō album est i duobus temporib̄ idiuisibilibus. quorum sequitur s̄m. 1. tangit ipū. Denuo. d. Et quia i tempore. a. nō fuit album ac. 1. Et cum i tempore. a. idiuisibili nō fuit albū. Qm̄ tunc nūdum fuit album. et i tempore idiuisibili. b. fuit album. necē est ut iter hoc duo tempora transmutetur d̄ nō albo in album. Dende dic. Et rō necē est. ut sit q̄ tempus. i quo sit gnātō. 1. Et cū necē est ut transmutetur. a gnetur iter duo tempora idiuisibilia. s. instās. i quo transmutabile fuit nō album. Et istans. i quo fuit q̄ album. necē est. ut iter hoc duo tempora idiuisibilia sit tempus. i quo est trāsmutatō. Omis enim trāsmutatō inter duo cōtraria est i tempore. ut declaratum est. g. istans nō sequitur istans. Et cū idueniat impossibile. quod sequitur ex hac itentōne dicentibus tempus componi ex diuisibilibus istantib̄. dicat. q̄ illud impossibile nō sequitur nō dicentibus hoc. Et dicit. Et ista ratōcinatio nō cōuenit nobis. Quia pūctum temporis indiuisibile quod nos ponimus ē finis gnātōnis. i eo dicimus aliquid fieri i actu gnātum ac. 1. Q̄ ipū pūctum poīnus ē primum aput gnāti ita. Q̄ nō poīnus ipū sequi q̄ principium. i quo ēat nō gnātum. Ex q̄ contingeret nb. ut ex oīb̄ ēet tp̄s. Qm̄ enim nos poīnus. q̄ iter omia duo instātia est tp̄s. Ideo s̄m eo nō queit res. Denū. d. Quamfestum est. Q̄ cū res fuit i toto tp̄e. a. ac. 1. Quamfestū est g. ex eo. qd dixim̄. Q̄ res nō pfēē est i actu i tp̄e addito tp̄i sue gnātōis Set existit perfecte i tempore idiuisibili. 1. in fine illius temporis.

Iste sunt iones. d̄ quibus hō debet ē contentus certus. qui fuit conueniente. a q̄ sequētes. a de sius similibus. Et ant posuerit sententiam suam de hoc philosophia. sequetur hoc nō multis aliis modis. quos narabimus. Dicamus g. q̄ omē motus fit continuatōem. nisi illud ēēret a. illud ad qd est trāsmutatus. ad ipū moueb̄atur in principio. Vt gr. si. a. fuit ad. b. ad ipū fuit sius motus eius i principio. Et nō solū moueb̄ itendo ad ipū. Set itendit illud a principio motus. nō enim est ē illic. p quam sit diuisus. ut mic intendat magis i ipū. quam prius. et similiter i aliis. et illud quod transeat. a. si perueneret i. b. reuertatur ad. a. si moueatur fit continuatōem. tūc qui moueb̄itur de. a. ad. b. i illo ē tempore moueb̄atur ad. a. motu. qui est ex. c. Isti hoc moueatur duob̄ motibus cōtrariis insimul. Isti enim duo motus fit rēt sunt ctrarij. Et fit hoc ōtingit. ut transferatur ab eo. i quo nō est. 1. ab eo. i qo nō fuit. Et cū hoc sit impossibile. necē quiescet tunc. et sic nō est unus motus. iter q̄s itepōitur ques. nō est unus motus.

Iste dātōnes sunt ille. d̄ quibus debet habē homo certitudinē. qm̄ cōueniunt rebus. Et itendit p conuenēs. ipas ēē ēntiales. a p̄mas. Et inuit p hoc quod dicit est d̄ translato reflexo. Q̄ cū reflectitur. describit pūctum i actu. Et cum describit i actu. q̄ escat. Ista enim ratōcinatio est propa translato. Et itendit per dyalecticam. sermōes ueros. q̄ qui conponuntur ex accidentibus uilibus. nō p̄ ies. Et manifestum ē. q̄ ista rō quam idixit. uilis est. fundatur enim super duas ppositōes. quarū ima est. Q̄ trāslatum ē potēcia illud. ad quod transfertur i postremum. a sine fuit propinquum. sine remotum. necē est. ut i sua transmutat partes successiue p̄ ām illius quae transfertur. Et aquiet successiue ptē illus ad quod trāsferatur. g. illud ex quo trāsferē. et illud ad quod trāsferatur. sunt opposita q̄ nectio. Et utrūq̄ illor est i pte trāsmūti alia a parte. i qua est reliquum. Set sunt nō determinata i se. neque aput nos. Et hoc uile cōē omī trāslato. Et cum fuit coniunctum hoc. q̄ aliquid est translatum d̄ cōtē i rem motu uno continuo. Et cōtingret. ut illud ex quo trāsferatur. sit illud. ad quod transferatur. Ex quo contingit. ut illud quod amittit aput transl̄ illud rei aquirat. quod est i pole. Et ista propositō ē est comuis. et nō ppria. Et uliter manifestum est. illam pōnem ē logicam. ppōem dicens. q̄ duo opposita nō possunt congregari i simul est cōis plurib̄ una scia. a dicens. q̄ illud ex quo est transl. a ad quod ē transl. sunt opposita. est cōis s̄ sb̄m. a s̄ predicatum. Sb̄m enim comune est omī transmutat. predicatum autē est de accidentibus omnib̄ entibus. Et ideo uult itendē per sermōes dyalecticos duo modos. s. dātōes. que cōponunt ex actibus communibus plurib̄ una parte. nō dātōes quarū predicata sunt ppria dyalecticis rebus. n. dyalecticē utitur duobus modis. aut s̄ istrumētum. aut. a. fundamentum p̄positi cō mō. s̄ quē aliqua ars utitur eis. q̄ declarata fuit i alia. Et. d. dicamus g. Q̄ ē

motum sp̃ continuatõem et c. Et intelligendum
est hoc de moto simplici. aut uelut ne. Sed de moto
uio. Et hoc manifestum est sentire mõ. Et ad
hoc si aliquo occurrat. Cum si aliquid occurrerit
quod impedit ipsum ab eo quod est naturale ei. tũc
non mouebitur continue ad illud. ad quod sp̃
mouebatur. Et si. d. Et cum transferatur de p̃
mo principio ad illud. ad quod transferatur po
stremo. necesse est ut motus eius ad illum sit
continuus. Nisi aliquod impediens occurrat ei.
hoc g̃ quod dicit. nisi aliquod occurrat. nõ est
exceptio ex illo. q̃ res mouetur ad illud. ad
quod mouetur pertinent in postremo. Sed est ex
ceptio eius q̃ motus est continuus. Illud. n.
quod mouetur naturaliter. semp̃ mouetur
ad illud. ad quod pertinet in postremo. Sunt
occurrit ei. sunt nõ. Deinde. d. Et nõ solum
tendit ad illud. et c. l. Et dicit hoc ne aliquis
dicat. q̃ illud quod mouetur sp̃ continuatõem
ex a. ad. b. et ex b. ad. a. reflectitur. nõ mo
uetur de p̃mo ad. a. sed mouetur ad. a. qui pe
nent ad. b. Et tũc non respondemus. q̃ cum
posuimus. q̃ iste unus motus sit unus. tũc
motus nõ est solũ ad postremũ finem. qui
et appropinquat. si ab eo. cum nõ sit ibi cãgẽ
sic. sit motus sit ad illud. ad quod. qui et ap
propinquat. magis quam ad illud. et remotum
deinde. d. Et similiter est de illis. ut de alii mo
tibus. preter motum localem. Ista. n. dicit ẽ
de omnibus. Et cũ possit. q̃ de p̃mo mouetur
illud. quod mouetur ab illo. a quo mo
uetur ad illud. ad quod mouetur. a reflectit
de eorum in idem mouetur. cõtingit necesse.
si fuerit positum. q̃ motus eius q̃ mouetur
in istis duobus motibus est unus. Vt mo
ueatur duobus motibus contrariis simili
ter. d. Transferatur enim ab eo in quo nõ ẽ.
l. Et translatus sp̃ naturã nõ transferatur. n̄ q̃
ab eo. in quo est ad illud. in quo nõ est. Si g̃
posuimus. q̃ aliquid transferatur ad illud.
a quo transferatur. contingit. Vt transferatur
ab eo. in quo nõ est. quod est impossibile. Deinde d.
Et cum sit possibile. quiescat. Et illud impos
sibile sequitur ex hoc q̃ posuimus. q̃ translatus nõ
quiescat. qui mouetur istis duobus motibus
contrariis. g̃ necesse est. ut quiescat. g̃ motus
nõ est unus. q̃ duo unus. Omnis. n. motus in
quo inuenitur quies. nõ est unus. q̃ duo unus.

Et hoc ait magis in omni motu.
ex hac sententia. Cum si omne mo
tum nõ mouetur. nisi aliquo isto mo
tuum pertinente. necesse est. ut quiescat qui
ete opposita illi motui. quo mouetur. Nullus
enim est motus. preter illos. a motui nõ mo
uetur semper illo nõ motus. s. motibus
diuersis in spẽ. neq̃ est. a aliqua trans mo
tu. g̃ necesse est. ut prius quiescat quiete
opposita motui. cui tus. n. primato est quies.
Si g̃ motus recti finit contrarii. a est impos
sibile. ut moueatur aliquid duobus motibus no
contrariis similibus. Tum illud. quod transfertur
de. a. ad. c. impossibile est. ut similiter transfe
ratur. a ex. c. ad. a. Et cum nõ mouetur q̃
istis duobus motibus similibus. a mouetur
hoc motu. necesse est. ut quiescat ante

quam moueatur ad. c. Ista enim quies est op̃posi
ta motui ex. a. declaratum est g̃ ex hoc. quod
diximus. q̃ illo motus nõ est continuus.
Ista alia declaratio est
propinqua prime. Et fundatur sup
ponens propositiones. quarum una est. q̃
omne motum. quod mouetur uno motu mo
tuum simplicium diuersorum sp̃ spẽ. necesse est ei mo
ueatur a quiete opposita illi motui. s. a quiete
in. quam sp̃ in illo. a quo mouetur. Vt declara
tum est i. v. Secunda autem est. q̃ omne quod
mouetur duobus motibus oppositis. necesse est.
ut similiter moueatur ab. Cum sit impossi
bile simul. Ex his omnibus propositionibus
sequitur. q̃ omne motum duobus motibus opposi
tis. necesse est. ut moueatur utraque motu.
post quiete. Iste g̃ due dõnes. q̃ ponunt in p̃
positione mouente. q̃ impossibile est. q̃ duo motus
contrarii sint simul. a differunt in sua propositione.
In prima. n. demonstratõe sunt accepti. q̃ si
duo motus oppositi fuerint cõtinui. necesse est
ut duo motus oppositi sint simul. a postea
sint dicti. Et cum nõ sint cõtinui. necesse est.
ut inter eos sit quies. In hac autem dõne sunt dic
tum. q̃ cum sit impossibile. ut duo motus opposita
sint simul. necesse est. ut inter que motus sit
per se. d. dicti sint. q̃ omne motus unus per
se incipit a quiete opposita. a. d. Si omne motum
mouetur. a c. l. Dicimus g̃. q̃ si omne motum
nõ mouetur in eodem tempore. nisi alto duorum
motorum oppositorum. quibus inuicem est mo
ueri necesse est. ut in illo. et quo incipit mouere sit quie
scens quiete opposita motui. Vt declaratum est i
g̃. Deinde incipit declarare cõsecutiõem. a dicit
Nullus. n. motus est hic. preter illos. a c. l. Et
hoc est necessum. cum in illo tempore in quo est po
situm mouere altero illorum duorum motuum. nõ
inuenitur mouere alio motu. preter illum unum
motum. Deinde. d. Et motum nõ mouetur sp̃
isto mõ motus. a c. l. Et cum mouetur in eodem
tpe. nisi altero duorum motuum oppositorum. a mo
tum nõ semper mouetur altero motuum oppo
sitorum. a diuersorum in spẽ. Neque iste motus
quo mouetur. est pars tertius. i. pars motus
tertius. necesse est. ut motus sit prius quiescens.
Et hoc quod dicit manifestum est per se. cum a
omnis motus. qui nõ est pars motus nisi motus
perpetuus. necesse est. ut incipiat post quietem.
et totus enim nõ sequitur motum. nisi. s. qui sp̃
finem est perfecte primum nõ oppositum ei. Sed hoc cõ
tingit per accidens. Et est illum. ad tõ tempus per cam
delam. que sequitur motum camele. Et cum
posuerint hanc propositionem. incepit congregare hoc.
a. mouet exemplum hoc. quod intendit de hac.
et dicit. Si g̃ motus recti. qui sunt sup una
lineam rectam ad partes contrarias. fuit con
trarius. Et est impossibile. q̃ aliquis mouetur du
obus motibus contrariis similibus. a nõ mouetur
altero semper. necesse est. ut translatum
quiescat inter duos motus. Vel g̃. q̃ si trans
latum impossibile est. ut moueatur super lineam.
a. c. ex. a. ad. c. et ex. c. ad. a. similiter. et mo
ueatur utraque istorum motuum per se in tempo
re proprio. necesse est. ut ro translatum quiescat. i.
a. ante. quam moueatur ab eo. ad. c. et quies

sent i. c. ante. quia moueatur ab e. ad. c. et ge
ad. a. Quies enim i. a. est opposita motui ex. a.
ad. c. Et quies i. c. est opposita motui ex. c.
ad. a. et. q. d. Et cum impossibile sit. vt duo
motus opposita sit insimul. Et si nō. tunc. al
ter eorum erit perfecto alterans. Tunc necē
est. ut iter eos sit quies necessō.

Iste sermo est magis conuenens.
quia precedens. Et ostendit similiter
corrumpatur nō album ex terminata al
bum. Cum g. alteratio fuerit i contio ab alb
et ex albo. et hoc nō erunt aliquo tempore. ei
simul cōrumpatur nō. album. et fit. album. ex
nte fit nō. album. vnū g. tempus est tribus.
Et cū nō sequitur. si tempus est continuum. ut
motus sint continui. set successiui. Et si nō.
quomō erit iam postremum contrariorum. Dic
unt. Vbi. postremum albedinis. et post nig
dinis ista declaratio.

Cum completum. est de propositionibus
motorum. de natura eius. de que
contrariatur. quia ponere quas nutritur dicē i
hac oratione. dixit. Et cū iste sermo ac. 1. Et
cū iste sermo qui modo nobis dicē. est cō
uenientor precedētibus. deinde indicat indicat primo
nem. et dixit. Et est quin insimul corrumpatur
et c. 1. Contingit enim hinc. quod possimus. ut
contrarij motus sint continui. Vbi. q. motus
de albo i nō. album. et de nō. albo i. album. sic
continui. Contingit enim. ut i eodem instanti cor
rumpatur nō. album. et fiat. album. Et sic i eo
dem instanti est ens. et nō ens. Et quia sup
illud impossibile substentatus i predicto in hac
oratione. indicat impossibile manus. Et quod iterum
inter hunc sermonem. et dixit. Cum g. alteratio
et c. 1. Cum g. posuerimus. q. alteratio contra
rie fuit continue. Vbi. alteratio ex nō. albo i al
bum. et ex albo in nō. album. et posuerimus
q. album nō durat tempore. Contingit necē.
vt i eodem instanti corrumpatur nō. album. a
fiat. album. et corrumpatur. album. ab nō al
bum. Et sic ista tria oriantur erunt i eodem insta
ti. quod est impossibile. et illa. impossibile. Et
quia omnes ille demonstrationes finite sup hoc.
q. motus contrarij impossibile est. ut sit continui.
cum necē est. ut interueniat ea quies. Et q
ia de natura eorum. q. impossibile est. ut sint con
tinui. Et si sit positum. q. iter eos nō sit ali
quies. Continuitē enim nō est i eis. nisi ex
tempore tui. Illa autē impossibile est. ut sint con
tinui. cum sint oriantur. et. d. Et cū nō sequit
et c. 1. Et cū si concesserimus. q. iter motus
oriantur nō sit quies. et q. tempus duorum
motuum est continuum. Nō sequitur. si tempus
sit unum. ut motus oriantur sint continui. de
inde indicat cum i hoc. a dixit. Et si nō. quoniam
erit iterum postremum ac. 1. Et necē est. vt de
motus contrarij nō sint continui. Cū oriantur
fuit illa. quorum ultima sunt idem. et illa
ma eorum nō fuit iam. cū sit ita. Vbi. nigredinis
albedinis. quorum ultimum impossibile est. ut sint idem.

Motus autē circulans
est unus. et continuus. Nō enim sequit
ex hoc aliquo modo impossibile. cum in
quod moueatur ex a. moueatur. a. d. eadem

mensione. Illud enim ad quod peruenit. ab illo
cū moueatur. Sed nō mouetur duobus motibus
duo contrarij simul. neque oppositis. Sed
contrarij sunt illa. quæ sunt iter quæ cum sunt
contrarij fit locum. Vbi. ab albo fit fit nigredi
nem. qui maxime distant. Opposita sunt
illa. quæ sunt iterum in congruentia. Sed hoc nō
est remotum. Q. alle motus sit continuus. a
minimum esset omnis. ante enim. ante enim
circulans nō est sub aliquo loco. et non erit
locum. ante autē motus est sub aliquo loco.
Et non erit iterum possibile. nō fit illo.
quod moueatur fit illo. Nō. Illō
autē quod moueatur. est in eodem
loco multoiens. ante est continuus.
Cum necē est. ut illud quod moueatur fit illud
moueatur duobus motibus oppositis insi
mul. Et hoc impossibile est. ut aliquid moue
atur i semicirculo. aut i alio loco. fit continuatē.
Contingit. n. necē. ut moueatur
multoiens eisdem motibus. a. ut transmutetur
motus transmutationis contrarij.
cum finis nō cōiungitur cum principio. In
circulo autē est infinitum. a. est solus perfectus.

Cum declarauit.
q. nullus motuum rectorum est cōti
nuus et perpetuus. et q. impossibile
est. ut ex pluribus uno motu eorum componatur
unus motus. Vult declarare. q. mot
circulans i hoc est ergo recto. et q. ille solus
pōt esse continuus. et perpetuus. Et cū nō. ad
dat ei impossibilitas. que accidit ex positione
eius. q. motus eius est continuus. neque q
illud impossibile. Et illō ex quo nō accidit i
possibile. est possibile. Et dixit. Motus autē circu
lans ac. 1. Motus autē circulans pōt esse unus
et continuus. a perpetuus. Illud enim impossibile
accidet ex hoc. deinde dedit cām i hoc. a dix.
Motum. n. in eo ea. a. ad. a. prima intentione.
1. Illud. n. quod moueatur circulariter. ino
netur ad illud idem. ad quod moueatur.
1. ad illum punctum. cum nō reuertitur sup
illam eandem lineam. super quam moueba
tur ad oriantem partem illi. ad quam mo
uebatur. sicut accidit illi. quod moueti
super lineam rectam. Deinde motus ad illō
enim ad quod peruenit moueatur. Acus
enim ad quē peruenit illud. quod moueti
super circulum. ex illō moueatur super illō.
Et nō contingit. ut ille motus. motus fit
perpetuus. Deinde. d. Et nō moueti du
obus motibus contrarijs simul. nec oppo
sitis. 1. Et cū nō est hoc possibile. vt quod mo
uetur super circulum. moueatur ad locum.
ex quo moueatur. est. cum nō accidit ei
hoc. ut moueatur duobus motibus oppo
nis simul. et ultra opposita. Sicut accidit
hoc. a. quod moueatur recte. et preter reflec
tum. Deinde dixit cum i hoc. a. dix. Nō enim
omnis motus. 1. Et cū i hoc. a. illud. quod
moueatur circulariter. moueatur ad illud pri
mum. ex quo moueatur. cum nō accidit

a moueri duobus motibus simul oppositis
est. Qm nō omnis ab aliquo est cōtinuus
motus. qui ab illo nec cōpositus. Qm hoc nō
cōtingit nisi in motu recto. Sed ut motus ab
aliquo sit cōtinuus non ab illo aut oppo-
situs. Et cū hoc est. Et cōtinua sint illa. q
multipliciter diuisibilia. Et multipliciter distincta
nō incertum. n' dubitabile esset. Primo d. Vge
duo extrema vel termini. Qm in circulo/ne
incertum duo magno distantia. quia hoc
duo. Et in ipsa veritate/multipliciter dubitabile n
videbitur inter ea. nisi sit q' sint contra
se. Et quia si sic/medium est tale. n' cen
trum/a centro distantia. Ideo est. ut multipli
citer distantia. sed ita no loca naturalia con
trarii sint distantia. aut est ita contrarii. ac
cum sint contrarii. Sed ipse nō intelligit hac decla
ratione in hoc loco. cum nō sit necessarium hoc quod
intelligit hic. Quantum motui nō intelligit declara
tione declarare hic. quod est corpus circu
lare moueturne mutat locum sed totum. ne
que est ibi/pictus in circulo. a quo incepit. et
ad quem peruenit. Et utitur loco eius illo/
quo moueatur super spatium circulare. cuius sit
manifestus in hoc loco. deinde d. Oppositum nō
et c. 1. Et alia ei est. s. Qm motus contrarii
nō sunt. nisi motus. qui sunt in eadem lōgi
tudine. sed reflexione. deinde d. Et tō non
est re motum a c. 1. Quotus ante super circu
lum nō est reflexus. a tō nō est remotus.
Vt ille motus sit cōtinuus. et perpetuus. d'
inde d. Et motus a circulans et c. 1. Et illo/
quod moueatur motu circulari. nō est in eo
dem loco sed reuersione ad illum. Quotus ad
in quo illud quod moueatur/peruenit in locum p'
illum sine reflexione ad locum. ex quo mouebatur. possibile est. ut sit motus cōtinuus. de
inde d. Quotus ante in quo illud quod moueat.
est in eodem loco multoties. impossibile est. ut
sit cōtinuus. 1. Quotus ante in quo illud qō mo
uetur. est in eodem loco. sed reflexione. a reuer
sione. possibile est. ut sit cōtinuus. Qm illo
quod moueatur sed reflexione. nō est necessarium.
ut que scit. Deinde dedit cām. pp quia impossibile
est. Vt illud/quod peruenit in eundem locum sed
reflexione/moueatur cōtinue. Et dicit. Qm
necesse est. Vt illud/quod moueatur hoc motu
moueatur duobus motibus oppositis in simil.
1. Vt declaratum est in predicto sermone. Deinde
dicit. Et impossibile est. ut aliquid moueatur
et c. 1. Et hoc nō accidit in reflexo super lineam
rectam. sed q' est reflexum super lineam recta.
Qm hoc accidit reflexo super lineam circu
lem. aut super semicirculum/aut super aliam
circulum maiorem. et minorem. deinde d. Sicut
est. ut moueatur multoties ex duobus motibus.
1. Et cā in hoc est. q' illud/quod moueatur re
flexo. nō moueatur uno motu. Sed necesse est.
ut multoties moueatur motibus existen
tibus. et diuersis in uno pluribus. Deinde d.
Et ut transmutetur modis transmutationis cō
trariis. 1. Et necesse est. Vt illud/quod moueat
reflexo. moueatur modis motuum cōtrariis.
Et transmutationes cōtrarie impossibile est. ut sit
eedem. deinde d. Qm finis nō contingitur,

cum principio et. Et causa ibi est. Et prin
cipio que est finis. et principio que est prin
cipium in motu recto accidit. Dicit hic nō. a ab.
Et nō cōtingit diuinam ita. q' sint duo
fines principio. finito. et finis alterius.
Et hoc iterum/cum dicit. qui finis nō cōtingit
cum principio. Ostendit quod est supercau
sum. principio/quia est principium. tōtius est
cōtinue. sed cum ab. sed cum sint unum in ab.
et Deus rōne. finis q' ei est cōtinuus cū pri
cipio. Incipit ab eo illud est principium. ad
tu. qui sit principium. ante finis. Et cum sit
principium. ante esse principium. et
finis. Et cum sit principium nō hoc/sed sint duo
principia mundi.

Et ex hac diuisione q' impossibile est.
ut alia motus sint cōtinui. Contingit per
ens. nō in omnibus istis iterationibus mo
tuum. Vel in alterationē est iteratio inter duo ex
tremum. Et in quantitate est iteratio in magnitudi
nibus. que sunt in medio. Et in generatione/et cor
ruptione similiter nō est dicta in hoc. Qa res in qui
bus nō est transmutatio. sunt multe. aut pau
ce. Neque in hoc. ut in medio ponatur aliquid. cū
auferatur. Contingit enim utraque modo. ut
rem iteretur. Declaratum est g'. ex hoc. Qa de lo
quētibus in natura nō bene dixit. qui dixit. Om
ne sensibile semper moueri. Qm necesse est. ut nō
moueatur. nisi alio istorum motuum. Et dignior
motum in hoc/apud eos/dicitur alteratio. Omnia
enim semper mutantur. et diminuuntur. Et posuerunt
generationem/et corruptionem et alterationem. Et
declaratum est hoc uniuersaliter in omni motu. s. Qa i
possibile est. ut aliquid moueatur omnio sed cō
tinuationem. Nisi in motu circulari. Et tō impo
sibile est ut moueatur sed cōtinuationem in al
terationē. aut augmēto. Hoc g' dicimus. Qa
nulla transmutatio est infinita. et continua. nisi mo
tus localis circularis.

Et ex hac diuisione cāum ostendit
existentium in motu recto/et circulari.
que remouent continuationem. a dat
ipsam circulari. deinde d. In omnibus istis et
c. 1. Contingit. n. si cetera motus ponantur
perpetui. ut cetera motibus sit perpetuitas
pp iterationem. in qua est quies necessario. deinde
dicit. Sicut quies/que est aput q
iterationem inter duas extremitates. que sunt
duae passiones cōtrarie. Sicut. a c. 1. sic quies/
que est aput iterationem inter duas extremi
tates. que sunt duae passiones contrarie. Sicut
album. a nigrum. deinde d. Et in quantitate
et c. Et intendit per quantitates/motum augmē
ti. et diminutionis. 1. Et sicut quies. que est
aput iterationem existentem in hoc motu. s. Qm
magnitudines naturales perueniunt ad fin
naturalem. deinde incipiunt diminui. Qm inter
istos duos motus est tempus. in quo est quie
scens. Vt dictum est. Et dicit. In magnitu
dinibus. que sunt in medio. Qm iteratio nō
est nisi in medio. quod est inter duos motus op
positos. Deinde d. Et in generatione/a corrup
tione similiter. Qa inter eas a est iteratio. que
est causa quietis. Deinde d. Et nulla est dicta
et c. 1. Et nulla est dicta in hoc. quod sequit

inter lyc. Q. Alij motus preter circulare qui
iterantur transeunt bis per partes medias
inter duas extremitates. ut ille partes
medie sint pauce. aut multe. i. Qm necesse
est. ut per quas libet earum pertranseat bis in
duobus motibus. Et similiter nec est dicere i
ter lyc. q' medium sit ce. aut diuisio cenoi. q
et dicat lyc. pp gsuitem. a corruptionem. dni
dicat. declaratum est g' ex lyc et ce. i. Et ex hiis
declaratum est aliud ab eo. quod iterum nos
declarare. Et est. Q. sermo antiquorum dicen
cium. Q. omia sensibilia semper mouentur.
falsus est. Deinde. d. Necesse est enim a ce. Qm q'
ponit cuncta semp mouen. necesse est ea mouen
aliquo istorum motuum sensibilium. aut plu
ribus uno. Set declaratum est. q' impossile
est. Vt aliquis istorum sit semper. Ex quo
arguitur error sermonis antiquorum. Deni.
d. Et dignior motum a ce. i. Et arguitur
ex sermone eor. Q. motus alteratiuus est
qui est magis dignus. ut si ipsum sit ceta
in transmutatione perpetua. Deinde indicat
ratem eorum sup lyc. a dicat. Dicunt. n. omia
fluunt. i. Rationantur super lyc dicentes. Q.
nos uidemus semper cuncta in fluxu. a ideo ac
cidit eis consumptio. Et lyc est ca. pp quam
animatum indigetcibo. Et cranenunt. qa
accepunt transmutatione. que est in potentia
in actu. Et loquentes nre legis sequunt
antiquos in lyc. a dicunt. Q. accidentia non re
manent p duo tempora. Set sermo antiq
rum cunt cursu naturae. Sermo q' loquentur
nostre legis est uanus. Q. ma non cogitur
ad lyc dicendum. nisi q' uolunt defendere
fundamenta falsa. Q. ma existimauerunt. q'
lex nre defendoitur. nisi p ista fundamenta.
Deinde. d. Et posuerunt gsuationem. et corrup
tionem et alterationem. Et posuerunt. uniuersa
gsuationem a corruptionem et de genere alterationis.
Et cum dicunt gsionem et perpetuam.
intelligunt alterationem. a corruptionem. a ge
nerationem. Et cum complent lyc. fecit rem
moratam de declaratis. et dicit. Declatum
est lyc ultimo a ce. i. Et sermo eius in lyc
est manifestus.

Dicit. Et manifestum est. qd q
motus circularis est primus mo
tuum localium. Omis. n. translatio q
sicut diximus prius. aut est circularis. aut
recta. aut mixta. omitam aut necesse est. ut
precedant ille due. Ex illis enim existit. Et
ut rectam precedat circularis. Q. est simpl
et perfecta. Qm impossile est. ut aliquid
moueatur p lineam rectam infinitam. Nec
enim aliquid lyc infinitum. Etiam si esset. esset
aliquid. quod moueretur p illud. Quod
quia est impossile. non erit. Et pertransire i
finitum est impossile. omis aut per lineam
rectam finitam/ si reflectatur. erit composita.
et erit duo motus. Et si non. erit diuisibile
et corruptibile. Et in natura. a in tempore precedet perfectum diuisibile. et incorrup
tibile corruptibile. Et a motus/ qui potest esse
eternus. precedit motum. in quo est lyc i
possile. ut sit eternus. Alij uero non. Neque
corruptibiles. neque alij mori cessantur.
est impossibile. ut sint eterni. Cessatio. n.
est necessaria in eis. Et cessatio non est. nisi cor
ruptio motus.

Qm declarauit. q' impossile est. q' aliqs
motus sit unus. et continuus. n motus
circularis. Et iam declarauit. q'
translatio precedit alios motus. et proui
sit declarare. q' translatio circularis est pri
or recta. Incepit declarare lyc. q dicit. Et in
manifestum e. q' motus circularis a ce. i. q ma
nifestum est. Q. motus circularis est prior na
tura. a diffinitione. et tempore. a motu recto.
Deinde. d. Omis enim translatio simpl'e cir
cularis est a recta. Q. ma simplices dimen
siones sunt iste due. Et motus mixtus e
sicut motus super lineam gratuiam. aut
curuam. Ista enim linea componitur ex recto
et circulari. Deinde. d. Et in mixtam necesse
est. ut precedat ille due a ce. i. Et necesse e
Vt motum compositum precedant illi duo
motus componentes. Qm ce illius est pp
illos. Et lyc est manifestum. et est declara
tum. Q. modi motuum i loco sunt tres. s. q
duo simplices. a unus compositus. Et de
clarauit. q' modi motuum compositus est
posterior simplici. Incepit declarare. q' circu
laris est prior recto/ natura. a tempore. Qm
motus circularis e perfectus. et motus
est diminutus. Et perfectum precedit diminutum.
Ex quo sequitur necessario. ut motus circula
ris sit prior recto. Et q' iste syllogismus fundatur
super duas propositiones. quarum una est. Q.
motus circularis e perfectus. et motus rec
tus est diminutus. Et sic est. q' omia duo q
unum est diminutum. a alterum perfectum. p ceta
est primus diminuto. sicut semina sunt ex alii
s precedentibus perfectis. Et q' ista propositio
est manifesta. ma patet uerificare minorem.
Et quia circulare motum est perfectum. fere
manifestum est p se. Incepit declarare. q' n
motus rectus est diminutus. a. d. Q. impossi
est. ut aliquid moueatur p lineam rectam.
infinitam. i. Et necesse est. ut motus super li
neam rectam sit diminutus. Qm si esset talis
completus. necesse esset talis. s. Qm in ea non po
set esse addito. Cum lyc sit diffinitio completi.
Et si motus rectus esset completus. necesse esset.
Vt linea super quam moueretur. esset completa.
s. recta. Et si ita esset. esset infinita. Qm si ali
qua recta est completa. in qua non potest esse addi.
necesse est. ut sit infinita. Deinde incepit declara
re. q' impossile est. Vt aliqua linea recta
sit infinita. Vt concludat. Q. motus rectus q
non est completus. sit diminutus. Et dicit. Qm
nichil est tale. Aliquid infinitum. i. Et tale q
lineam infinitam. s. impossile est. ut sit. Vt
declaratum est in. 3. huius libri. Et si aliq li
nea esset infinita. impossile esset. Vt super ipsam
esset motus infinitus. Deinde. d. Impossile q
enim non erit a ce. i. Et est impossile. ut motus
infinitus sit. Licet concedamus lineam infi
nitam esse. Qm motus super lineam rectam
est aliquid terminatum. s. illud. ad quod p
nemur. postquam presentauit magnitudines.

ad quā peraeunt. postquā pertransiunt ma-
gnitudinem. super quam moueatur. et si
nō. tunc motus erit actio finis. Tunc q° est
necē. Et motus infinitus sit. ut cōplcatur
post pertransitum infinitum. Et quia infini-
tum pertransiri est impossibile, motus ipso
est. ut sit infinitus. Et ista dicta sunt ppi qua
ca. qua ponitur in ultimo sexti. Et possunt hic.
Q si motus rectus est perfectus. debet esse
infinitus. Et infinitum pōt intelligi sz recti-
tudinem. a sz reflexionem super eandem lin-
eam finitam. Et iam ostendit. q. motus in
finitus sit sz rectitudinem. Incipit destru-
ere ca. ut sit sz reflexionem. a dixit. Cyclus
autē super lineam rectam finitam a c. 1. Et
nō debet aliquis poneē. q' motus sup line-
am rectam est finitus sz re. a redire in infi-
nitum. Iam iste motus est cōpositus ex duo-
bus motibus. quorū utrique est finitus. m
quez pōt esse additō. et diminutō. q° nō est com-
pletus. Deinde d. Et si nō reflectetur dicitur
diminutus. et corruptus. 1. Et cum declāratum
sit q' impossile est. vt motus sit infinitus.
Et declaratum est. Q motus reflexus nō est
unus motus. Remanet. ut motus unus
rectus sit finitus. nō reflexus. Et motus
finitus est diminutus. a corruptibilis. Q' i co-
pōt esse aliud. Diuisio. s. Q' incentum perfecta
Q ipō. Et tūc inficiunt illam ppositōem mō-
rem. i dicunt maiorem. a dicit. Et i natura
et i ratione. et tempore a c. 1. Et manifestū
est p se. Q perfectum est prius diminuto natu-
ra. et tempore. Et iterum per rationem
diffinitōem. Cyclus enim circularis accipitur
i diffinitōe recti. Qm motus rectus est ille.
qui est ā medio. a ad medium. Et medium nō
inuenitur. nisi i circulari. Deinde d. Et incor-
ruptibile precedit corruptibile a c. 1. Et hoc est
alia declaratio. quam post cōplebit. Et qm
cōprehendit hāc declarationem. Incipit idūcē
aliam. ad quam iuuat per hoc. q. d. et dicē.
Et i corruptibile precedit corruptibile. a c. Et d.
Et ā motus. quia pōt esse eternus a c. 1. Qm
solus motus circularis est possibile. ut sit e-
ternus. sicut declaratum fuit prius. Ceteri ā
motus. praeter motus circulare est cessatio. est
corruptio motus. Neque alia modi motuum. apud
quam cessationes. nō corrumpitur motus.
possunt esse eterni. Qm manifestum est. q' mo-
tum cessatio. quiescit i eis. Et quies est cor-
ruptio motus. Ratio. Ines aut i quibus cessa-
tio est corruptio motus. manifestum est. Et ideo
nō rōnatum per illos. et corruptibiles. Sz mi
nuit rōnationem a res. qui fuit i loco. im
Et rōne contingit. ut motus
circularis sit unus. a continuus. nō
motus rectus. In recto enim pun-
ctum est terminatum. et finis. et medium.
Et ista omnia sunt existentia i eo. Et ideo pos-
sibile est. vt motus motus incipiat i eo ali-
aliquo loco. a nō complcatur finis motus.
Omne enim. quod mouetur super ipsum quie-
scit apud extremum. ut ubi incepit. ut ex
quo. In circulari nō ultima sunt finita. Q'
in circumferentia. nō est locus. qui sit dignor.

ut sit extremum. quia illud. Quilibet. n. eorū
medio est principium. a medium. et finis. Et
ideo super ea mouetur. et quiescit quodāmodo.
q. tenet eundem locum. et ita i hoc est. Quia
omnia ista accidit centro. Quia est principium
magnitudinis. et medium. et finis. Et ideo.
quia est extra circumferentiam. sed circulus
nō habet locum. i quo quiescat. postqm ue-
nerit ad illum. qui semp mouetur circa me-
dium. et nō ad ultimum. Et ideo totum pma-
net semper. cum sit quiescēs quodāmodo.
a mouetur sz cōtinuatōem. Et cōtingit i
hoc motu aliquid. a sum cōuersum. Cyclus
enim circularis. q. est mensura omnium motu-
um. Iecce est. ut sit primus. Omnia. n. me-
suratur per primum mensuram. Et quia est
primus. est mensura aliorum motuum. Et
ā motus circularis solus. est possibile. ut sit
equalis. Res enim. que mouentur rōne diuer-
santur i motu. ex principio ad finem. Omnia
enim. quanto magis remouentur a quiescē-
te. tanto velocius mouentur. In motu circu-
lari nō est principium naturale. neque fi-
nis. Sz ex ipso. i quo est motus idē.
Quia declarauit. q' motus circularis
est prior recto ex duobus. s. qm mo-
tus circularis est perfectus. rectus
autē diminutus. Et ā. quia motus circularis
est perfectus. pōt esse continuus. et perpetu-
us. rectus autē nō. Et i preteritis declara-
uit cām. pp quā fuit possibile. ut motus esset p
petuus. Et illic tetigit cām remotam. Incipit
hic declarare cām ppinquam. vt complcat
illud. quod iterum declarare. qm motus
circularis est continuus. a perpetuus. Et
dicit. Et rōne contingit hoc. a c. 1. Et ā pp
quam necē. ut motus sit continuus. est ro-
recto. est. Qm i recto est principium terminatum
naturaliter. a finis. et medium. s. Q' ista
sunt i eo i actu. Et causa i hoc est. Q motus
rectus est super magnitudinem rectam. Et
magnitudo recta est finita. et habet duas ex-
tremitates naturaliter terminatas. a medium. De
inde d. Et ideo incepit motum i eo a c. 1. Et pp
hoc necē est. ut omne quod mouetur super
magnitudinem rectam habet duas partes
naturaliter quietes naturaliter. a metem. s. m
multō magnitudinis. a quo mouetur. et q'
eterni i fine. Deinde incepit negare hoc a ma-
gnitudine. super quam est motus circula-
ris. a d. In circulari nō. ultima nō sunt ter-
minata. In circulari nō nō sunt puncta. i ac-
tu. que sunt principium. a finis. Qm i circum-
ferentia nō est locus. qui naturaliter sit dignior
q' sit principium. quia ut sit finis. quia q
locus sit i circumferentia circuli. Deinde dicit.
Q nihil. n. eorum est cōtinuum a c. 1. Omnis
enim punctus ymaginatus i circulo. possibile
est. ut ponatur principium magnitudinis.
et finis. a medium. Deinde. d. Et ideo motum
super ipsum semper est i principio a c. 1. Et q
ideo motum illud. quod mouetur super circu-
lum. pōt ymaginari i quolibet puncto i prin-
cipio. et in fine. a i medio. Qm pōt ymagi-
n ille punctus. arcus alicuius. et finis alterius.

et medium altius. Dem̄o. d. Et nō est m
aliquo corp̄ i aliqua hora ac. 1. Et nūqm
ent nī cū aliqua ferencia circuli i puncto. qm
sit solūmodo primapiū. aut solūmō fini.
quod nō accidit i magnitudine recti. Et
debes scire. q' iste cause quas dedit hic. q
dāmodo sunt naturales. a quodāmō ma
thematice. Accīt. n. causis mathematicis
s. ppinquis i mathesi. ut sint cause prime
plurium rerum nātūrū. Sicut accidit scīēcis
subalternātibus cum subalternātis. Sicut
arismetica. et gometrica. a musica. a ge
ometria. et aspectiua. Qm̄ cū duarū sitas
duorū extremorū longitudinis recte est
prima causa i hoc. q' cōtinuetur existat m
locum. Necē est. ut illud sit prima cā i eē
primos motus oriūtūr. Quia est i locis o
riūtūr. Et quia finitis dimēsionis recte
est prima causa ā in eē motus rectos. a eē
finita. Necē est. ut motus recti sint finiti.
Et quia i circulari nō est extremitas in ac
tu. nec uliter punctus i actu. Necē est. ut
i eo nō sint loca contrāria. neque dimensi
ones finite. Et cū ita sit. necē est. ut mo
tus eius sit unus. a cōtinuus. et perpetu
us. Cū motus super ipsum nō moueatur
ad loca oriūtūr. Et existimatur. q' ista causa
quā dedit ally hic. nō solūmō dat. q' sit po
sibile motū circularem eē perpetuū. y°
q' sit necessū. Sic g' debet intelligi. iste lo
cus. Et cū declarāmus. q' i circulo nō ē pūc
tus i actu. cū sit principium i actu. aū fini.
aut medium. Et q' qmlibet punctus i eo
est i potencia. hoc. 3. pūcta. s. principium. a
medium. a finis. Illa declarāmus. q' ista ē cā. ppt
quā spera est insēpārabilis ab corē loco. a
quodāmō est quiescēs. et q' quodāmō
est motū. Et. d. Et nō spera moueturq
c. 1. Et quia spera moueturē gibbosi tra
centri. a i cōuexo nō est pūctus in actu. q
necē est. ut spera sit i eodem loco mm̄ēo
et i plurib' locis s̄z formā. Vt declarātū ē
i. 6. Et hoc intendit. cū dicē. Qm̄ spera mo
ueturq. a est quiescēs quodāmō. q' non
mutat locum aliū numero. 1. s̄m sibi. a
mām. Et est mota. q' mutat loca diuer
sa. s̄z formā. sōlō ei spera sicut existimātur
moueturq s̄z partes. a quiescat s̄z totū. p
uere enī corpus motū s̄z partes. a quiere
s̄z totum. totum est i pole. ymo tota spera
et omēs partes mouentur s̄z totū i locis
diuersis s̄z formā tūm. Et partes mouetur
s̄z formā. et sibi i locis diuersis. Dem̄o. d.
Et causa i hoc est. q' omia ista accidūt cen
tro. 1. Et causa i eē ista propria i spera est eē
tū. Et pōt intelligere per centrum. centrum
magnū. s. pūctus. Et pōt intelligere corpus na
turale. Et est corpus sperium. super quod
moueturq circulare. Spera. n. diuidūtūr i du
as partes. In centrū. a circūferēciū. 1°

Deque ifinitū habē mutuē finitū ē
possibile. licet i minori magnitudine
pōt eē maior potēcia. Tamē cū hoc
fuerit dignius. q' i maiori sit maior. Sit
g'. a. b. infinitū i. b. c. g' est potēcia. quā
monet. b. i aliquo tempore. Sit g' illud
tempus. h. q. b. c. g' duplicatur monet i
medietate temporis. h. Et pōnamus sic
g'. et sit illud tempus. z. t. Cū g' sic pro
cesserimus semper. nūquā peruenīemus
ad consumātū. a. b. de tempore. de tēpo
re nō pretēito semp accipiemus maius.
sic g' erit motus infinitū. Necē enī cū cāus
det potēciae finite. tempus ā eē finitum.
Iam si hoc potēcia monet i hoc tēpore. que
maior est ista. monet i tempore minori illo.
Set tū illud tempus determinātur. cuius p
cessus est cōuectō. Virtus autē est infinita
eo modo. quo numerus. qui ultra quo nūero
que excedit eē determinat. 9 m 3 80 m

Qui declarāmus. qm̄ i magnitudine
finita impossibile est eē potēciam infi
nitam. Vult eo° dicē. s. qm̄ i magni
tudine finita. finita. nō pōt eē potēcia infi
nita. dicēdo. Neque infinitū habē eē c. 1. Et sicut
i magnitudine finita nō pōt eē potēcia infi
nita. Ita a eo°. i magnitudine infinita nō
pōt eē potēcia finita. Set finitū finito. a
infinitū infinito. Set quia i hoc dicit ambi
guitatē li. Q' i corpore maiori inēsse
potēcia minori. et i minori maiori. dicit. Nā
in minori a c. Hoc. n. fiat dubitātē aliquē.
an posset dicere. Cum i maiori corpore ine
minus minorem potēciam. quod prohibet
i infinito. eo q' est maius. minor i eē potēcia.
ea quē i est finito. eo q' est minus. Set hoc
nō pōt stare. Q' cū cōtinue duplicauerimus
maius corpus. cuius potēcia est minor.
peruenīemus ad corpus. cui mētis ē maior
minoris corporis. Et q' i finitū semper pōt
duplicari. Iō potēcia eius debet eē maior a
cuiuslibet corporis. ymo nō est aliqua cōpa
ratio inter illas. et potēcias i finitorū corpo
rum. Vnde dicit quasi soluēs. Tamē cum
hoc fuerit a c. Deinde intens exēplificat pōdo
corpus. ponēdo. q' corpus i finitum habē potē
ciam finitam. Sequitur minori corpori mē
maiorem potēciam. eidem. s. spē. a d. Sit
g'. a. b. i finitū a c. 1. Sit g' magnitudo i fi
nita. a. b. et i infinito sumemus aliquā
partem. ut. b. c. ponēdo. q' in hac parte est
potēcia. que monet illud mobile. quod
monet i finitū corpus i aliquo tempore. Et
illud mobile quod. s. monetur ab infinito
corpore. a idem a parte illius sit. d. Deinde. d.
Si g' illud tempus. h. c. Vult quē dicē.
Qm̄ manifestum est. q' b. c. quod est pe.
a. b. monet i minori tempore eo. i quo totū
a. b. monet. d. Cum potēcia. a. b. sit ma
ior potēcia. b. c. postea dicit. b. c. g' duplicatur a c. Quia iam platum est. q' m. maior a
motor iam monet mobile i minori tempore.
et q' temporis ad tempus proportō est sic
motor ad mobile. Post hoc dicit. procedam
sic. g' a c. 1. Et cū hoc pro modo precesserim.
i duplicatē illius pte. s. a duplū duplū
cetur. a hoc duplū sic duplicetur. Ostēdit. q'
est deinde ad magnitudinem a mā. q' mo
net. d. i tempore minori eo. i quo monetur
a. magnitudine finita. cui pō est finita. po

equum nolunt centra marbat sic mell
ida ē hec bra est. n. pnā magnitudinis
me et finis. i punctus enim qui est cent
re i prim eo q. linee recte equales ex
centro ad circumferentia putantur ad
circumferentia. Et est finis quia omes line
circumferentia ex puncto p nam ad eū
aut me eo q. distat equē ab omibus
locis et hec est expo Themisty. Si
ut mlēx ut centru nāle. cum p pnā
geminādis aut p nā ee s̄m mām. et
s̄m. i. ultimū q' circulare moueturq
ipsum. D. d. et do q' e ex circūferē
niam et c. 1. et q' q centrum et pnā
finis et hec. imo cum quanto mor
ium aut no fuit i ipa circūferēcia
q' ro nō habet circulus locū pp
que quiescat. i. eo q' circulus mouetur
ad finem nō ad eū. et q' finis eq
manis in eodem loco ē. ergo p mām
dem°. et mota gimnus alium°. Mota quidem eo q' nō peuenit ad finem. quiescens
ro eo q' finis est quiescens. et hic si principium et finis et medium in hoc est idem
mentir utrumq fieri. D. d. contingit aut in hoc motu hic et eius conuersio et
q' sit primus eo q. est mensura omium motuū et eo conuerso. s. q' sit mensura eo q
p. duercitur hoc q' nūc est et q' mensura sit p et q' pmu sit mensura. et in hoc
ro reperitur ad intentionem inquas pq imperat. s. ipm et p. et est terminus declarano:
ndum quartam phaonem et dixit Amplius motus circularis est. Amplius Aliter pr
ari. solus motus circularis pt ee continuus qui equē dister a fine ad quem moueturq
ante. quē aut recte mouentur no equē distant a fine in omibus partibus longitudinis Vnde
ē nāle mouentur recte uelocius mouentur qn appropinquant finis. et hoc est quod uolunt
dicere. puto enim distant a quiescente et c. 1. quanto enim distant a loco in quo quiescentes
rant. et appropinquant ad locum ad quem mouentur tanto uelocius mouentur. D. d. in
motu aut circulari et c. 1. in motu aut circulari nō ē pn nāle neq; finis nālis. sed pn
finis eius sunt ex magnitudinem s̄m quam fit motus. s. in medio et magnitudo circū
ferentie ipm existente ipso eodem. S. centro:

natur g̃/nos peruenire ad illam magnitudinem. cui illa magnitudo nõ cõsumatur per suas duplicandas partes. Tempus nõ diminuitur semper parte duplicata. et illud tẽpus sit. b. t. Et hæc notiũ dicẽ his uerbis. Cum g̃ sic posserimus a c. 1. Duplicatõ quidem p. b. c. debet esse. quod est pars. a. b. Quamiquam per duplicatõem partis. a. b. pueniemus ad. a. b. consumẽdum. Cum sit infinitum. demde. dr. de tempore nõ posito a c̃. Et cum talis duplicatõ semp sit possibilis. impossibile est ad tempus pueniri minus illo posito. i quo. a. b. monet. d. p aliquod spacium. s. magnitudo infinita. cui uirtus est finita. post dixit. Sic g̃ est uirtus infinita. 1. Ex quo sequitur. q̃ in finito corpore a sit potẽcia infinita. quod est ꝗtra positum. deinde. d. Nec est. n. a c. 1. hæc quidem uirtus est infinita. Quia tempus i quo monet. semper minoratur i infinitum. Tempus nõ finite potencie est finitum. Cum moueat i tẽpore. i quo minori nõ pot mouere. Et hæc iterdit. cum dicat. Nam hæc si hæc potẽcia a c. 1. Et hæc necẽ est. Nam si aliqua potẽcia mouet aliquid i aliquo tempore. potencia quæ ẽ maior illa. moueb̃it in minori tempore illud idem. Sed quia expressius est determinatum. necẽ est peruenire ad tempus determinatum i parte. s. 1. Q̃ i minori illo aliqd. nõ pot mouere. Et iterdit p hæc/ quod dixẽ. Q̃ si maior magnitudo fuit dupla minoris erit tẽpus mocionis illius. hi inducta est communicata quidem i proportẽ. Sed ẽ eqꝰ. post dixit. Virtus autẽ est infinita. eo mõ. quo numerus. 1. potẽcia autẽ/ quæ est i hæc corpore infinito pito. 1. Quod est infinitũ. est finita. Quia accesit per aremẽtum. Cui autẽ corporis aremẽtum est finitum. Cum autẽ aremẽtum corporis est infinitum. Ostendit/ q̃ et uirtutis ꝗ est i infinitum. quare uirtus est infinita. q̃ de nõ. d. magnitudo nõ a c. 1. hæc nõ magnitudo est infinita. cui deat i finiti diffinitõem. Est. n. maior omni magnitudine finita. Hic iocꝰ ex

Hæc quidem pot aliter declarari sic. ponendo q̃ aliqua potẽcia eiusdem gẽris illius potẽcie. quæ ẽ in magnitudine infinita. sicꝰ est hæc potencia in quantitate potẽcie finite i infinito. Cum autem i possibile est potencia finita i infinita esse magnitudine. sunt potẽcia finita i finita esse magnitudine. in est.

Et hæc idem possimus ostendẽ alia ma. Cum. n. posuerimus infinitum corpus/ i quo sit uirtus finita. ponere uirtutem eiusdem gẽris cui illa p̃ma uirtute/ a ei equalem i magnitudine finita. Et sic potẽcia/ quæ est i corpore finito. q̃ est equalis potencie. quæ est in corpore infinito. quod est impossibile. Virtus enim eiusdem gẽris/ quæ corpori inest maior. maior existit. qui magis quæ iest i finito. est maior illa. quæ iest finito. Et cum ostendit hæc duo. fecit de eis mentiõem. a dixit. Cum a' impossibile a c̃. Et hæc conuersio nõ est ad oppositum declarandũ. Sed tũ ondit id. ut ex eo aquirat. qui cui est ꝓpinqua.

Hic iocꝰ ex

Ore eis autẽ quæ mouẽtur localiter. uolumus est prius inquirere quidam dubitatiõem. Nam si omne quod mouetur. ab aliquo mouetur. s. dum illud a se ñ mouetur: Quomõ quedam cõtinue mouentur sine eo. q̃ tangant motorem. Vt g̃. Cadit p̃ iactum. aut sagittatur. a si motor moueat. cum hæc/ aliud a. ut aerem. et hæc mouet. Tamen impossibile est ipm̃ mouen. nisi p̃mum tangat. aut moueatur. Vno necẽ est si simul omnia mouen. a similiter quiescere. cum primus motor quiescit. Similiter et si cõ ꝗ fiat. sicut fiat lapis. s. magnetes. Vt g̃. qui illud quod mouet lapidem. q̃ ẽ ferrum/ mouet. 1. attrahit ferrum. a quo mouetur. a sic mouet. Hæc autẽ debet credi d' necessitate. s. Q̃ p̃mus motor est. qui hæc fiat. Vt g̃. qui mouet aerem. cui fiecit h̃. aliquam. aut aliud. Et hæc inatum ẽ mouẽ et mouen. Sed nõ debet simul quiescere ab hæc. q̃ mouet. et q̃ moueatur: Vno cessat ab hæc. q̃ moueatur. cessante eius motore mouere. et post remanet mouendo. Vnde mouet aliud sibi succedẽs. Et procedit illud aliud a hæc eodem processu. Quod autẽ illius quiescat. cui uirtus mouendi diminuitur in successione paulati. paulati. Et ultimo cessat. quando motor penultimus peuenerit ad hæc. q̃ nichil agat. Sed solũmõ mouetur. hæc autẽ necẽõ fiunt simul. s. motorem quiescere a mouẽ. et motum a mouẽi. et ipse motus omnino. Hic quidẽ motus est motus. qui fit i eis. quæ possunt aliquando mouen. aliquando quiescere. Et nõ est motus cõtinuus. sed mõtus. Quotor enim nõ est unus. sed sunt. quæ succedunt sibi i uicem. Vnde talis motus nõ fit. nisi i aere. aut in aqua. qui a quibusdam attribuitur successiu. et ab ea denominatur. Sed predẽ omnia/ quæ prenãtauimus. nõ possunt solum. Successio autẽ fiat ea oia mouere atque mouen. Vnde oportet. q̃ quiescat. et nos uidemus multa tẽ cõtinue mouen. Quare necẽ est ipm̃ mouẽ ab aliqꝰ. Quod cum ab uno eodem. Hæc quod dicit auctor est. Si omne/ quod mouetur ab aliquo motore/ mouetur. Quare quiescit mobilia mouetur. cui motor ulloꝝ sit i quiete. Ex hæc enim sequitur altum duorum. Aut q̃ aliquid moueatur sine motore. Aut q̃ motor cui sit corpus moueat absque eo. q̃ moueatur. Et sine eo. q̃ tangat illud. quod mouetur. Aut dicitur. q̃ primus motor pot mouere continue. Quæ autem inducunt hæc quidem. sunt illa. quæ proiciuntur. aut sagittantur. Videmus enim lapidem proiectum mouen. cui manus/ quæ precessit mouent. cum quiescat. Similiter de sagitta. et corda. In hac quidem q̃one opponetur illis propositionibus. quibus usus est i predicta q̃one. s. Omne motum hẽ motorem. et q̃ ipm̃ nõ mouẽ. nisi cui moueatur. cui sit corpus. Et super hæc fundant pri illud. quod uolunt declarare. s. q̃ ille motor

Hic iocꝰ ex

Text

nõ

declar

nõ est corpus. Et quia cõtradicit hoc
quod ostensum est. Qm̃ primus motor
continue mouet. Et ideo dicit. Quomodo q̃dam
continue mouentur a c̄. Post dicit. Et si mo
tor mouet cũ aliquo. ut aerem. et cũ hoc mo
uetur: mouet ac̄. i. Et si aliquis dixerit. Q
hoc cũ est. Q motor in h̄ mouet cũ illo. qd̄ o
mouetur ab illo aliud. quod mouet illud
motus. Qm̃ primus motor cessat. Vt gr̄. qm̃
manus mouet lapidem. mouet cum illo ae
rem. Qd̄ accidit. q̄ cum manus nõ mouet
lapidem. statim succedit aer ĩ mouendo lapi
dem. deinde mouẽdo lapidem mouet cũ mo
tu eodem alium aerem cũ lapide. Vnde accidit.
q̄ secundus aer mouet lapidẽ. primo quiescẽ
te. ordinis g̃ lapidis uidetur q̃ cõtinuus. c̄
fiat successiue a plurib̃us. Successio eq̃dem
nõ cessat. quousq̃ motus cesset. deinde. d.
Cũ impossibile est moueri. nisi primum tãgat.
aut moueatur. ymo necesse est ac̄. i. Set h̄
soluto nec h̄ aliud est. quia mutetur q̃dem d̄
lapide ad aerem. a aqua. Et uliter ad id.
quod cũ primo moto mouetur a primo mo
tore. aeri enim est cũ d̄ aere. aut post q̃de
tem manus remanet aerem mouere la
pidem. cũ nõ moueat. nisi moueatur. Nec mo
ueatur. nisi manus moueat. Oportet g̃
omnia ordine quiescẽ. quando primus motor q̃
cessat. et moueatur cũ ipse moueat. Et hoc q
uolunt. cũ dicẽ. ymo est necesse. omnia simul
moueri. et quiescẽ. cũ primus motor quie
uerit. ut aer. aut corda. aut his similia. p̄
dicit. Similiter cũ. et si cũ faciat. sic fac lapi
d̄. s. magnetes a c̄. i. Similiter remanet quod
eramus enim nõ mouet illud proiectum. nisi mo
uendo prius aerem. Vt dicimus. q̄ lapis
magnetis attrahit ferrum. quod ponitur ul
tra primum ferrum. mediante attractione eius
ad primum ferrum. deinde. d. hoc autem debet
concedi de necessitate. s. q̄ primus motor cẽ.
cum hoc facit. i. Sed oportet nos concedẽ de h̄
motib̄. primum motorem cẽ causam motus,
omnium eorum de primo ad ultimum. Q autem
quandum est. quo sit cũ motus eorum. hoc qu
dem ut dicit auctor. concedendum est. Cũ hi motus
illum motus sequitur ĩ uelocitate et tarditate.
potentiam primi motoris. et eius debilitate.
Ex quo possumus primum motorem cẽ cãm h̄
motus de principio ad finem. deinde inuit q
modum. quo hi post ferri exemplificando.
q dicit. Vt gr̄. qui mouet aerem. cũ fiunt hi.
aut aqua. aut aliud. et c̄. Vt gr̄. q̄ primus
motor ut dicas. manus mouet aerem. aut
aquam. Et uliter medium. qd̄ innatum est
moueri. a mouen. post dicit. Cum fuerit
h̄. i. Cum fiunt eo mo. quo est medium. s. Q
exigitur ad hoc. q̄ simplicia corpora moue
antur ĩ illo. Ostensum est. n. qm̃ nisi me
dium cẽt. nũquam lapis nec aliquod simpli
cium corporum moueretur. neque nãliter. in
sp̄ uolentiam. hoc aut p̄ fere declarabit
in. 3. de. cel. a mũdo. deinde. d. Set nõ deb
simul quiescẽ ab hoc. q̄ mouet. a mouetur.
i. Set de motu hoc simplicium parcum cẽ eo
eius. q̄ d̄ rebus mouẽtibus tinabilibus

figuram hẽntibus. In partib̄ enim simpli
cium corporum passibilium nõ oportet. ut sil
cesset idem a mouere. a moueri. Sic accidit
hoc ĩ partibus corporũ tinabilium figuram ha
bentium. Et ĩ corporib̄ cõtactis. que s̄ adhe
rent inuicem. s. hẽntibus figuram. deinde. d.
ymo cessat ab hoc. q̄ moueatur. cessante cu
motore a motẽ. a ad hoc remanet mouẽdo.
i. sine eo. q̄ moueatur. Et hoc quod auctor
dicit. manifeste uidetur ipsum ĩ aqua. Lapid̄ p
iecto ĩ illa. Vrdo minus. n. que sequitur lapidem
moueri undiq̄. Deinde transferetur motus ab
illa parte ad partem consequẽtem. deinde de
illa ad aliam. quousque cesset. partes. n.
aque nõ simul mouẽtur. sic simul mouẽtur
partes figurati corporis. Et hoc patet ĩ circuli
qui ĩ aqua fiunt. qm̃ lapides cadunt ĩ ea. Si
g̃ h̄ motus est simili motui ĩ rebus mobi
libus tinabilib̄. Oportet omnes ptes aeris
et aque simul moueri d̄ prima usque ad ul
timam. et expelli ĩ omnib̄ partibus mundi.
ĩ tm̃. q̄ ĩ totum fieret undatio. aut corpus
itaret corpus. qd̄ est ĩpossibile. Sed hec corpo
ra ab extrinsecis recipiunt densitatem. et
raritatem. Et recipiendo densitatem. qm̃ re
cipiunt aliqua penetratiõem. Oportet cũ. qd̄ / insens probat nõ
motus eorum omnium simul cẽt. Ita q̄ ultimus si no admittit pe
tinus mundi expellẽtur. Et ita si iste pater p netratiõem aliqua
fecte penetraret se inuicem. Tũc nõ moueri
tur d̄ aqua. nisi quatenus corpus possidet. qd̄
cecidit in illa. Est g̃ quasi medium inter cẽ
spiritale. et corporale. Sin g̃ natura spiritus q
accidit ĩ partibus aliq̄ penetratio. Vnde in
dimus diuersos motus nõ ipedim ad se in
uicẽ ĩ aqua. Sin uero corporeitatem expellit
se inuicem ita. q̄ ex his duob̄ existitur. Q
motus ĩ eis est. qui per se transfertur. Et lapi
proiectus d̄ necessitate transfertur p translatiõem illius partis. que deffert motu. et ces
sat illa cessante. Illa quidẽ pars nõ est eadẽ.
nec cũ motus fit simul in plurib̄ partib̄.
Sed fit quasi successiue. et sic translatiõem de
una parte ĩ aliam. Vt accidit ĩ eis. ĩ quibus
calor transfertur de una parte ĩ aliam. Et q
uliter motus sagitte ĩ aerem similis ẽ mul
tum motui nauis in unda. que portat eam.
Qm̃ existimatur cẽ unus. cum sit motus
successiuus per undatiõem. que fit ĩ aqua.
Et talis undatio fit ĩ aere. Q manifestum est
g̃ qm̃ causa h̄ q̄ ille partes nõ omnes sil
mouẽtur. est penetratio. que accidit eis in
uicem. Sin. n. hũc modum assimilantur ea
dem. quod mouetur ab uno spacio usq̄
ad finem. qd̄. s. mouetur p se. aqua enim a
aer tales habent naturam. Q cum accipiunt
principium mouendi ab alio. mouẽtur p se.
Sin uero q̄ illa penetratio nõ est uera. cum
sit illic expulsatio. accidit. Q motus expel
lentis et expulsi sint ĩ simul. Cũ aut oio
h̄ est. Q hoc corpora cauẽt figura. a pte. et
multum mutantur ĩ natura nãe mei. Sic q̄
debet intelligi motus istorum simplicium in
uicem. Et qm̃ differunt ĩ hoc a sicco. a ha
bẽtibus tinum. a figuram. post dicit. Vnde
mouet sibi succedens a c̄. i. Et q̄ motus

parcium hujus corpor. nō fiunt simul. qui monet se iuncē. accedit. q' motus i eis fit tli mō. qō succedat sibi iuncē. a sequitur se iuncē. a nō monetur simul. Denī. d. ovt' autē quesiat. cur unus modi diuuntur ac a. ovtus hor pauci ō quesiat. qr iuit motū nō cessat diuum. et ō pauci i illi ptib. que monet se. a iuncē successiue. Ideo q' i ultima nō remanent monetur. sz solūmō moueri. Sim. n. q' itrat aliq. nō hēt n' iuitutez. qua mō. Sim uō q' itrat mouz. et nō sequitur. q' mouē a moueri iapūt simul. Nec ā q' omē. qō monetur ex eis moueat. Ali si hoc ēet. oio totus mūdus expellētur. Et ō dicit. q' i ultimo cessat. qui motor penultimi' pueniens ad hoc. q' nō agat. i. Et ille partes cessat a motu. qui illō qō monetur. qō sequi ptes ḡescentes. nō pōt mouē. nec agere. sz solūmō monetur. hoc. n. mutē nō cessat diuu i ptib. que monētur. Ideo q' cesset. Et tu ō bes scē. qm hoc expō nūi nō intelligitur ex expōne thes nī hoc ideo. vt mōstrat nobis. q' ā nos nō i tlē exīmus perfē hūc locū. n' apūt laborez. nūz ēē expōrem hnū libr. Et cū naturā mo dū. sz quez monet se iuncē h' mobilia. quē nō actu fiūt distincta. nz sz ptes intimate a figurate. Incepit ā naturē. qualī fit ex mobili b. que hēnt figurā. a tinū. Et. d. Hoc autez nectio fiūt simul. s. ovtorem ḡescē a moueze. a rez motū a moueri ipz mot' ot'. i. qr nō. accit i corb. huiūs cauētab. figurīs. h' a' cām ā pdi tam. p' li dic. h' quōē mō q' fr i ei. q' pūt alī mo'. a alī ḡescē. i. Et tlis mō ūq' pt fi' i cor ēēt. si. n. corp' sp mon inat ē. si nō alī mouē tur. alī ḡescit. p' li. d. Et nō ē ot'. sz ūi. i. et ite mō. s. mo' Lapidis i aē. sūi i aq ūi ē ūē ot'. ē tū nōā ot'. Dein dcit cā. qr cum ot'ūtē. a dic. ovor. n. ūi ē un' q ē. sz sūt alia. qē succūt sibi i uicē. i. Et cū aūt h' ē. qm mō ot' ūi pt ēē nisi unū mo'. a unū moti. In his a' mor ūi ē unū. si plā. Sz succūt q' iuicē tli mō. q' unū mouz corp' p' alīū succūt mū rez motā. Et q' talis succō ē ppa eis. q' mouī i corpōib. mūdi simp. Denī. d. Vni tal' mo' ūi fit i aer. aū i aq ac. dī de. d. Qz a qbdā attribuit succō. a ab ea ō nōt. i. Et iste mo' ē. qm a qdā lōb. attribuit succō. i. vnū succō ēē ēn illi. s. succē pauz aer ex pulsi i loco. ei pa po aēis q' expellit a proxīa expellit pter aēis subsetez. a succēdit ei i loco ro. Et sic. 2. 3. a. 4. quātū. et unā q' ordīat pēt. Et pp hoc appll' at h' motū succē oppites succē ēē ēn illi mo'. qō pūat in aē. aut aq. p' li dic. Sz pūē qōes alterez q' p nūāmū. ūi pos sūt dissolui. Sz ista qō q' m predicūm' ō mo nō solui dēo succē ēē ēn h' mo'. Et uli ne ro nio. q' pōtum' p' dcō ēn. q' nō pōt solui per a succē a. d. Succē a' fac ea oū monē. a mon vū or. ut ḡesciat ac. i. Successiū. i. n. mūr mot' se iuncez. a moueri i sil'. Quia pp deēt i sil' qu esce. qō nō accit i ptib. aens succēnis. Denī dc. Sz nos uōm' unū a tē ot' mo'. q' neāt ē ipz moueri ab aliq. i. Sz ā pbat aliq' ēē. q' ot' mo'. q' or q' moueri ab uno mo'. Et pre dcis. n. pz. qr mo' ei qō a plib. mō. nō ē conti. Et ex h' dēlāt oio. q' motus stellar nō ē i me. Nā si ēēt. nō ēēt ot'. p' dic. ovnē. n. ab uno corem. Nō enī mouet. nisi ab uno corem. s. unus motus est ovnus. Ar:

Et qr necē ē. ut sp i eis q' sūt. s. mō ot'. ot' a' sūt uū. a or ā. q' sit alicē magnitudis. Q. n. ūi h' magnitū ūi mō. a q' sit nūm'. a i mo. Nā si alī. nō ēēt ot'. si succēs sūi. a dim'. ovtor a' ē sit nūm'. aū mor a mō. aū nō mō. Siqmē mō. sē ipz tūs ab aliq. Necē ē. ut h' cessi. a pueniat ad ō. qō moueat ab sp eo q' mōā. qō. n. est tlē nō tūs ē eo qō trāsmutat. Sz pt sp mo'. ē i tli mō mo nō ē fatigā. et tlis mot' sol' ē equal'. Sz dig or hic ceteis motib. ovtor. n. ūi h' mot trās mutatōis. Et or. q' nz qō mō pp hoc hēbat tūs. ut motus sit ovsimilis. Sm 83m

Et sic pz d' mo' ot'. q' debz ēē unū mo'. Sic patz ō 1o. q' debet ēē unū moti. Et q. d. Et qr nāī fesiū ē. mot ēē ot'unū. ovtus a' ūi ē n' cois. ēnī qō nō ē cor. nō mō. Vt dēlātū ē i. G. h'. a h' cōz nō ē mot' ot'unū. necē ē. h' ipz ēē unūz. sd oportuit h' i motē. Ex qo sē. q' mo' sit unū moti. a unū motōis. Nā si h' nō ēēt ot'. sz successiū. a mult. Et hoc nolu' itlī p h' nomē dīsil'. Denī. d. ovtor ab ē sit unū a ē. i. Et cū sit nāī fesiū. qm mō ot' dz ēē unū moti. a unū motōis. Ovtor a' ē sit unū. necē ē. ut sit p'm'. Et cū sit p'm'. i pole est ipz mon nz p se. nz p accīs. Et pz. qm mō. q' fit a motē tli ē ot'. Et mō. q' i eis nez motē ē nē ot'. post. d. Qr. n. est tlē. nō tūs cū eo. qō trāsmūtat. i. h' motor. s. i quo ūi ē tūs. ā. ūi trās p accīs ex ro. qō ab ipō tūs mūtē. vt accit p motōi i aliib. Iste. n. trāmūtē p trās sibi i loco. s. nā aliis. qē mon ipz. et ā mutat se ab 1o. qō mon cū sz finez. Denī. d. Sz pt sp monē a ē. i. Et qr iste motor ūi mō ē mo uet. sed nō accit ei fatiga i sua motē. qō nō accit motorib. qm ei mouet. monētur. Cā. n. fatigatōis nī aliud ē. q' hoc q' mo tor mō. qm mor. Hoc quōē puenit. qz est i ūi. post. d. Et tlis mo' solūs est cēl'. s. dīgor. aliis motōib. eqlitatē. Iē vz rōē. qz i eqlitas nō accit nī pp hoc. nī q' motor accit qdā mō trāsmūtōis. qm aliī ingerat. aliī dēlitatur. Sz iste mō oio cū trāsmūtē. g mo' eius est equal' simpl'. post. d. Et or q' nz qō mō pp hoc ab hoc hāt trās. ut mo' sit ovsimul'. i. Et q. a iste mo' est ot' a equal'. Oportz ā 1o qō mō h' mo'. nullo mō trāsmutē. ut mo' sit equal'. a ovsimul'. Cū. n. illō qō mō trāsmūtē aliq mō trāsmūtōis ab illo. a qo mō. accit ei ā i eqlitas mo'. Vni mōni' arz oppnuī. qm cor ēēt nō pōt ex se sz suā mūz recipe trās. Et cū h' est. qz nō ovpōitur ex mūā a for. et q' ē necē ex se. nō ex alio. sd amē dc. Verum tūī necē tas ē i isto mō recipi. s motē nō mō agor. Igitur necē est. aū q' fr i me. Ar: aū i ēcā ferēcā. h'. n. sūt dno pūi. sz 1o qō magē appiquat motor. ē ne leatis neloeuis i motu. Et sic est d' motu tacuū. motor g est illic. Ar: 9m 8qm

Qua iste motor d' qo. Nā dēlātū ē ipz ēē nō i mū. nē restat dicē. n' ipm ēē i ill' locis. i quib. essēs eius ar. et q maxime i loco. i qo motō ei equali pūtur

p omnes partes illi. quod moueat ab illo. Et
qz ñ ē hi. n. aliū me. aut ēt cū fēnā. sed ētō aliū ei
mg. az i ēt cū fēnā. Et ā motō ei ē mg. equalis
illic. q motō ei i alio circlo. ītō attribi illi lo
co. Vnde ōes leges quē ilz. Qz dē hīt ī ī celo.
p dīx. hi. n. duo sūt pnā. i. sūt pnā tota sz qd
totū ē spiritū. qd quōdē ē pnō sz q sūp ipm ē
mō. Circufēnā ñ qz ex ī est mīnus mō. Et de
clātū ē ī lio d motib aliū sz loē. Cū ōes q mō.
hz cor qescēs. cē qd nolim. Et q mīt qescēti dz
cē fiz mor mīte illi. qd mō. Et si ar cēt tot ex
pellē t. Exīcia g mōi his duab mītib pficat.
s. mītute qētis. a mr te modi. que ē qui illi. vi g
hoc itellīxisse p d pñ. de. d. sz id qd mg. appin
quat mō. ē nelaci. i. Et qz nēcē est. q ptes ī
motē qē mg. sūt nelaci. sūt ī. q mg. appin a
quat motori. ptes a nelacissimē cētrō. qē sūt.
i spa tota st maxi circli. q sūt i ea. necē ē. qd
ūste loē spe ppiqmor sit cētis mō. pnā a ppin
qz ppor ad illū dīgor ē ppe. qor ad illū. Et cū
ita sit. qitur q ē illē. i. Et sic ē d mō tota. s. qd
q to mg. appi quat mō. tito est nelo. ovor g
est ī ptib nelacib tota. s. ī circlo maxīo orbis
maxi. q fac mot dmrsi. Hic a ppiq tes dele ī
ter sz ee. nō sz loē. qz. n. nō est ī corē. nē ī low.
Et. q. īmut p hi. q pri mōdi ex me ē nobili. s.
ex me spe. qē ē maxi ēcul. Et hi ñ ē ss. m. qm
motō qz spia a suo me ē nobior. a me.

Set ē hi qd dissil. qz a pt mō. ōtē cū sit
sp q expell mī p a. q ē ōtō ē sine. sed qd
dor ē. qm nēcē ē. nū q sp expel. a. ātī
nū agit nīz. nū agit ī ē sine mī p ad. vt dīx
sūpi. ī ne pita. sec. n. qz ē apt. ñ dīcā. s. aq monet.
p s mot sp mō dū. s. h ipse ē s nīz mōr. ū mō
s mī. sz sūcessiū. ōtī g ē sol. q mō a ñ moto. q
ē sp s cōd ñ. sō ā ap id. q mō ab ipo. ē qd mō

Ault de hac ī to ca. q ī ipa ōtē ōtē.
mō se. q ī te mor ñ st cor. qd oz ā q sit
mī. a q id qd mō ab ī sit mī. ovor. n. i
corby ē ces. qz nō mor. ñ expll. nū atta. nū
nīz agēdo. attrahēs. a. aut expli. ñ nō cor
nō se hīt. Tūc id qd mō ī mīto expli. aut
attē tōis. a ī fine. s. ī ppiq te. a mōtō. ovor g
est corp. nō ē ōsilū dispōñ ap id q mō. ovor
g ab ī ñ ē ōtī. a dt. Set ē hi qd dissil. ovor qd
pt mor ōtē. s. mōr q est cor mor ōtē. i. mō
ōtē nō. Et hi nō sic pcedt ī statu mōdi. sed p
cedt cor. qd mor ad expllīdo id nū p a id. i. v
na expl sicē p a. n. ī natū ē sic mō. nō
mor ōtē ī rei ī te. fi sz ssūz nē. Tū sūcessū ne
mor. Et hi ī mt ē dt. Et sic ōtī ei est sūcē. i.
Et sic ōtī ei q nī ssūn. ē sūcē nā. Deni ī cept
solūē hīc qāz. qm ipse ē aliq mor. qm mō
ōtē mor. a dt. Ad q dōm. & nēcē ē. nū q sp
expll. nū aliat. nū agat utriq. i. & nēcē
ē pōto q mor sit cor. a q mor mor ōtē. q sp
expll. nū p a id. nū q sp aliat. et hoc a sp. p
dīx. Aut agit ad ē sūcē ad. Aut q motor ei
mō existit ōtī. sit pl q nū. q monet nīz
motū sūcē. Vt dixīmī d mō lapidis. Ex
pellētis. n. mōi ī sūt. s. Aut q sepet ab expli
so. a remanet expl sīz ī mō. Aut q nō sepetur
ab ī p dīx. sec. n. q ē apt. ñ vītū ad. i. et q
mō. q fit p expl sicē. ī qua expulsō sepat ab
expllīte. ñ ē ōtī. fit. n. aut ī ar aer. nū ī aq.
Sz qz aer et aqua multū sūt apti ad diēm. a

pēnē. id monet p sūi motē id. qd ī eis mōnē
mō eqli. sz dūsīdē. Ipto. n. ī ei addītē. et
pēnē nō ē cōtē mō ī ob sūs ptib. Et nī q hi
sūmo q ē ob. q ī me mōñ. sūi expllīs sepet
ab expulso. sūi ñ. Et cū dedt cīz. q mō expul
si nō est eqli. dīx. sz ipse ē s. ūb mōr ac. i. a
Et cor monē cor mō eqli ī rei ūte ē ipse si
ne mor sit ūn a pnō ab mītō mō. ūs ad fiez.
sūi plē. Vt acūt in mō lapidis. Nūz si pōni
mītē mō ītās sla. s mītē illi qd monē.
ipse ē poi ī id me. ī qd fit mō pp dmersitez p
cū ī apta ne. qz nēcē ē. q ītītis mō. pp id
qd mō. ipse est poi ī id me. ī qd fit mō. dui
sificē ī mō. p idē gez. qīn ī tendt. de. idē a
cīz. q mō illi qd mor. et ñ mō. sit eqli. a ē q
illi. a. d. qti g sol ē. q mō a nō mōtō. de. dot
cīz ī hi. q. d. ē sp sit cod mō ac. i. ovt. a q Et
a mō q nō mō est ōtī. a un. qz motō cōtē ni
se hz ad rez motī. cū sit ī mō. a ītās. ovor
nō q mō. nō cōtē mō se hz. et id ñ eqli mō

Ips g dīsticis mī est. Ax: monet.
q primī motō q ñq mō. ñ pt hē mag
tudiez oio. ē si hēt nēcē ēt. ut ēt fi
nīta. aut īfinita. Et ī dēlāmm ī s mē nō
ñli. qm ipse ē magtudiez ē īfinitī. Et nūc
dēlāmm. q fīti ñ pt monē tē īfīto. sz p m
motō mor mō ētīo tē īfinito. g manifes
tū ē. ap cē idūsilez. et īptez. et nullam
habē magnitudinem. Auer: q tus 8o et ultimo

Ill hē ca idūē sne. qm a pñ ītendt. q
ite cū idūē ppēr. qē sūt nēcē ad hi. a
solut qār. qē accidūt ī ill ppib. qb
usus ē. oclud. Qz p m motō d q est dēlātū.
ip nō monēt. a nō hēt corp. i. nō hz forz ī mā
a. d. ex ifestū. qm p m motor q mīq mō. ñ
pōt hē magtudinē. i. Et cū ratz ordīm. q oīs
cors finīta ē acto finita. Et sl oīs mītūtio in
corē. Et q p m motōis ē acto īfinita. ovisi
stū ē. q p m motor ñ hz magtudē oio. Post
dīx. Nam si hēt magtudē ac. i. Nā si hēt ñ ē
nez. Ostendūt ei ē ūnz. s. q hz magtudē. Et po
sūt hi qīnīs. a dīx. Et si hēt magtudinez.
nēcē ē. q sit fīta. aut īfinita. dīmō d sīnē.
utrāq pter ōtīs. Vt ōsequēte d sīnēto. d sīnē
ānīs a. d. Et hī dēlāmm ī s mē ac. i. z. tē tu
h lib. Illic. n. dēlāmt. q omē cor ē finītī.
de ūn. d. Et mūc dēlāmm ac. i. Et si ē corp.
finītī. ōstūt. q mītus ei ē finītī. In corē. n.
nō pōt ē mītus īfinita. Et p dīx. sz p m mo
tor mor motū. et ter nō tē īfinito. i. g mītus
ei est īfinita. Et cū sit manifestū. qm oīs cors
mīt ē finita. Et q p m motōis mīt ē fin
ta. oclūdīt ī sa figura. p m motōm ñ ē
corpus. nēq mītūtez ī corē. Deo gracias.

Explicit cōmētum ancōys si li physicor.

Deo Gracias. Amen.

lis

TESTVS: ABY:

Qm autē motus localis sit p̄mus motuū testantur omes qui aliquid dixerunt de motu i libro. Attribuūt enim p̄ propria eius his qui hoc mov mouent. Separare autē et congregar sunt motū locales. Sic aut opinati sunt litem et amicitiā mouēr. hēt enim separ illa uō congregar. Anax: autē dic de intellī quī est p̄mus motor ipm̄ separare et discernere. Simī autē se hnt et quī nō concedūt aliquod agens hēt. Sz dic omia mō̄l p̄ratuū. illi autē dic nām mouēri localiter. Motū enim pp̄ eratuū est motus localis. Impō est. n. q̄ aliquis alior. motuū sit inpmo. Sed in his que gnāliter fiūt inpmo. dicit enī augmentū et alteratōem fieri in congregatis et separatis corporibus indiuisibilibus. Et Simī dic gnōnem et corruptōem fieri ex spissitudine et raritate. hoc. n. ordinat in congregatōe et separatōne. Et Simī alq ponentes aiam eam ēe motus. dic. n. illud quod mouz se ipm̄ ēe p̄ma m̄ motuum, aialia autē et qcqd hī aiam mouet se ipm̄ localiter. Alī si dixerit aliqd mouēri hī p̄mo apprehendēr aia ipm̄ s. tantum mouēri in loco quiescens aut ab hoc motu et si continuū augetur aut diminuit aut alteratur dicetur mō̄l sic simpliciter aut nō dicetur mouēri. dictum est q̄m motus simp̄ fuit et erit toto tempore et p̄ma m motus eterni quid sit. et quotus eternus. qualis sit. et quis motus qui solū pōt ēe eternus quid sit. et q̄ p̄mus motor sit imobilis.

Q̄ um declarauit q̄ motū circularis ē p̄or recto. et iam p̄us pbauerat motum p̄ ēe motū rectum. Simī uult hic notificar motū localem pōt ēe ceteris motibū induces testimonium sup hoc. q̄ omes dicentes motū gnāri sim varietatē eōr omes coegit nā dicēr motū localem pōt esse ceteris motibū et hoc ē qd dix. aim autē motū et. 1. q̄m omes dicentes fieri motū ponūt motū localem pōtem ēe ceteris motibū ipm̄ enī ēe coegit eū ad hoc: D. dedit ratōem et dixit attribuūt enī et. 1. dic. n. p̄ma omiū motuū mouēri motu localy aut dic p̄ma omium motuū mouēr hoc motu p̄. qui. n. dic p̄ma agencia dic p̄ma motione hoy p̄ma ēt ēe localem. aut autē dic oia ex se mō̄l s. nālia dic ipa p̄mo hoc motu mō̄l. Et qui dixit q̄ omes dicentes mūdū gnāri dic motū localem pōtem ēe Inter induxit opiones Emp: dic separatō. n. et congregatō et. 1. Emp: n. pōnit motū localem pōtem ceteris motibū eo q̄ separatio quā dix ferisse lītem et congregatio quā dixit ferisse amicitiā in gnōne mūdū et eius corruptōne sunt. s. motus locales. Simī Anax. dixit motū localem pōtem ēe omibū motibū dixit enī intellīm intrepisse discernere partes consimiles que fuīt iux̄ sua opiones elīa et extrahere illa amixto discretio autē est separatio Seperatio autē motus localis. D. d. et

Simī se hnt qui nō concedūt et c. 1. et simī se hnt negantes eam agentem inpuentem gnār mūdū et. 1. Democritū et alios. Democritus enī opinabatur elīa que dicebat corpora atoma ēe et infinita p̄ se mouēri p̄ manēr in quo sunt quibū inuolutis gnābatur ens. Sic ḡ dixit motū localem pōtem ēe alys. D. d. illi. n. dic nām mouēri localiter. 1. et si isti nō dic eam agentem que alī intrepit mouere, elīa mūdū autē pres eius ad gnōnē. pōnit in has pres p̄us mouēri eo q̄ sunt. quod ēt mouēr eo q̄ est in uacuo mouēri localr. d. dic impō enim est q̄ aliqs alior motuū sit inpmo. 1. hoc autē dic eo q̄ nullus motus p̄ter localem pōt numerari in motibū p̄mus s. in his que inpmis gnāt. D. notificat quō ist. s. Sicta de mouēri reduūt omes motus ad localem q̄ p̄mus. et d. augmentū eiz et c. 1. dixit autē augmentū et diminuōnē et alteratōem attēder rebū ex componē atomōr q̄ fit p̄ congregatōnem et separatōem. 1. ut m̄ or q̄ illi opinabat hoc fieri sequentes amplitudinē foraminū et structurā amplitudo autē structura ē separatio et cōgregatio. D. d. et sim̄ dicēs gnōnem et corruptōnē fieri et spissitudinem et raritatem. 1. et Simī qui dic eam ēe unū aliquod corporū simplicū aut aliqd mē̄ inter illa et faciūt ex hoc omia alia gnāri sim spissitudinem et raritatem. dicit et motū localem pōtem ēe ceteris motibū densari et rarifiari sunt motus locales. et hoc ē quod uoluit dic. hic. n. ordinat in congregatōe et separatōne. collocat eam densitatem et raritatem in gnē congregatōnis et segregatōnis, et separatōnis. D. d. et Simī alq faciētes aiam et c. 1. et sim̄ q dic p̄ma m motuū ēe aiam et opinat sunt aiam se ipam mouēr. dic p̄ m motuū ēe localem et inuit ut vr pla. 1. q opinabat p̄ma m motuū ēe aiam et ipam se ipam mouēr. et ō dixit aialia autē et qcqd hī aiam mouet se motu localy. Et qui dixit q̄ omes antiq̄ conuenīt in hoc q̄ motus localis est p̄mus motuū et si differant i m̄. Inuit rōes diā quē uuat in hoc q̄ ipe est p̄mus motuū. s. q̄ motus localis est nobilior omibū motibū et dix amplius si dixeris aliqd mouēri et. 1. amplius ex hoc nōē simp̄ motus. nō intelligēr n̄ motus localis quia hoc nom motū durat de motu localy et de alys sm̄ p̄ et posterius et simp̄ et sm̄ determinatōnem: Hoy autē de qbū nom dr sm̄ p̄ et posterius. et simp̄. et sm̄ determinatōem illud de quo dr plus ē ea ēius de quo dr posterius. ō dix quiescens ab hoc motu et. 1. et nom motus ab eo qd localr mouet dr simp̄. Si autē sutrit quiescens in loco q̄uis augetur et diminuat et alteret aut mouetur alys plūribus motibū nō dicimus ipm̄ simp̄ mouēri s. cum determinatōe. ut si dicat ipm̄ mouēri s. m alteratōem aut augmentatōem. Sic hoc nom ens quod dr de sta simp̄ et de alys p̄ius cum determinatione. vn ōba prior ē oibū predicamentis. Et quia complenit totū hunc

id est mē̄ to q̄ s o

sermonem induxit Sumatur omnia quæ præ
xerunt. quod hic in sermonibus demonstrans sit g° in octo
nibus, et d. dicit ē q motus et .i. motus qtinus
quem probamus esse et primus motus eternus quid sit
s. qm non corrupi et motus eternus quis motus sit
s. motus circularis et motus q solus pt esse eter
nus. .i. et declaramus in hoc q motus circula
ris est eternus hic q ipse solus pt esse eternus
Sunt n. duæ quæstiones: una vult qm qu sit de
clarata motum esse et hoc nunc est ut sit de
clarata, q aliquis motus sensibilis pt esse
eternus solus declarabitur q hic motus sensi
bilis sit eternus s. motus corporalis celestis
inter omnes alios motus et q motor p° est immo
bilis neq; per se neq; per accidens: ARS:
Nunc autem volumus hic probare hunc motorem
imptibilem esse non hmem magnitudinem immobilis
determinatis p quedam quæ precedunt hanc propo
nem, Quoniam ē motorem finitum tempore infi
nito movere impossibile esse: Sunt enim tria motor
s. et quod movetur et in quo fit motus s. tempus
hæc autem tria aut omnia finita aut omnia infinita
aut quædam sint quædam sint ut si duas duo aut unum
Sit g° A. quod movet et b. quod movetur et tempus
infinitum. C. Et moveat d. ps eius ptem eius q
est h. non g° movebit illud in tempore equali c.
qui maius debet movere et longior ipse non erit
ergo tunc ips finitum. Sit g° ips in quo d. movet h.
tempore z. si g° addideritur a. consumetur a.
et si addideritur b. et consumabitur b. b. ips
autem diminuetur semper equaliter non consumabitur
et cum infinitum nitur ē g° q totum a. mo
veat totum b. in tpe finito c. g° finitum erit impo
est g° aliquid infinito movere motum a finito
Unde non ē finitum movere aliquid tpe infini
to impossibile esse: Averroys 93 78 tex
n hoc cap° vult declarare q motor primus non est
in mā s. subsistens ps se. et hoc si ante declara
tum sit, hoc p prius declarabitur. dix g° nunc
autem volumus declarare hic motorem esse immo
bilem neq; ps se neq; per accidens qr non ē po intor
qd intendit probare imp ditis. n. probatum ē ipsum esse
non corpus neq; mobile p omnes s. hic probavit est
magis propria via probatur ipsum esse ex mā. Deinde
induxit ea q se hic sit ppones ad habenda cer
titudinem de hac pone. et d. dicitur p q et esse
hoc autem dicit eo q declaratum ē corpus infinitum esse
impo esse. s. iam declaratum est motorem infinitum
esse. et tempus infinitum esse. vult g° probare eius esse
ē esse hq motoris. et d. sit ig A. motor et quod
movetur b. et .i. dico g° q impo ē motorem finitum
movere tpe infinito v.g. sit A quod movet et
b. quod movetur et. C. tpe infinitum. et accipia
mus ptem motoris qui est a. et illa pars sit d.
et moveat ptem eius qd movet s. b. et illa ps sit ear
h. et hæc po ē divisibilis eo q motor q ē po intor
et moveat ptem eius qd movet s. b. et illa ps sit
h. et hæc po ē divisibilis eo q motor q ē po intor
pt dividi. D. d. non g° movebit illud et .i. d. g° non mo
vebit h. in tpe equali ipsi c. infinito ig° a. movet
b. qui d. sit ps a. po autem sit minor po totius
et magis totum ē. et qd magis c. movet tpe longior
hæc n. ppo manifestata ē in pribus locis ut in fine vij. D.
d. non g° erit ips finitum .i. non g° d. movebit h. tpe infi
nito quo potius fuerat q a. qd ē totum movens movebit
b. qd ē tota mobile. D. d. sit ig ips in quo d. movet h. tpe
z. et .i. et qui ppor ipsis z. ad c. ips sit composita ex ppor
ne d. ad a. et ex ppore h. ad b. qr ips unius q;
motus, seqr ppor totum motoris ad mobile qd in eo
movet. ppor omnis d. ad a. ē finita qr d. multiplicatus
q sunt a. et ppor h. ad b. ē finita qr h. et q sunt
b. et omis ppor opposita ex duabus ppor finitis est
finita non ppor g° ipsis z. ad ips c. ē finita z. ig
q sunabit c. C. autem ē infinitum ut potitum ē p. qd ē i genere
ips g° c. non ē finitum. D. d. impo ē g° aliquid infinitum
et .i. ponito g° q motor finitus non pt movere aliquid
infinitum nec aliquid finitum tpe infinito nam est
finitum non posse movere tpe infinito. Dicit autem hoc
eo q si finitum movetur magnitudine finita mo
veret in tpe infinito s. q corpus finitum moveat
corpus infinitum p se ipsum esse impo. po enim motoris
nitur ē superare po omnis mobilis in quan: Sz notandum ē
q ppones conditionales quas ponit p. hic sunt ppos
ner de corpore celesti qui ponit q po moventis eius sunt for
in mā. q pp actus eius non perficitur nisi mutus pribus
illis mis sim ppunctatem triatum. hq autem qd ē hq po
totius po minor po ptis et ē divisibilis p diōnem ptis
mis. Si g° mis erit finita et po erit finita. Si non po
sit infinita ptes sunt infinitis. oē autem corpus ē finitum
pnt. arto. n. ipsum ē finitum. hæc omia sequentur
non ex hac pone. s. q corpus celeste ē for in mā dixe
runt sunt actus in eis posuerunt um aut fim. Omis
n. po quæ exigit destructionem hq mis ē fla. sic n.
omis po q exigit destructionem hq mis si lapis volat
hic alas. est po falsa. et si impo sit lapidem vo
lare. Sunt q ponit in celo aliqua pone ex q seqr
destructio hq mis. s. q si celum habet ptes nitis ē q po pns
diffirat a po rocis et si sit impo ipsum habere ptes ne du
si posuerit habere tres in actu et quo mag c impo pone
ipsum esse impo. s. m q, po is ē for extris in mā: Amplius
qui omis ppo ex mā et for inveniuntur ipsum habere actu
finitum dicitur finitatem actionis puenit aut ex
parte for aut ex parte mis. s. for non pt dici finita
restat ig q finitas est ex finitate mis. et si sit aliquo infinita nitis ē ipsum esse aut in mā finito
aut forme existentis in mā quia potum sequit in genera
q Ar: intuitur: Item omis for existit in mā grat divi
sibilitas, vel possibilitas. s. po dividendi ex parte mis. s.
unde po divisibilitatis potia g° aliqua for cui non
aptat divisibilitas hæc pcul dubio non erit in mā qd
n. denudatum ē a compone et factum esse ē sba una
simpl sit simpl hq. hæc. n. ppo ē convertibilis. s. q,
simpl caret po et qd caret po ē simpl po cum est
ca compons aliunde ex duabus sbis si illa sba ē
una in actu et po illa erit simpl. hq autem sit cor
celestia simpl aut non movet ex se ut declaramus
nisi quod movet esse primum quod movet. Cor
g° celestia sunt materie simplices et for tot sit

formę no ī materiis: hinc g̃ p̃z eorū error q̃ obiicit
cōn Ari: q̃ in corporibus celestibus impo'ē diuisibilitas
quā Ari: ponit in sua demōstrōe et est po'ius in eis inquisi
ta sicut ipsa ee for'as in māiis. impo'ss' uero inquisitū sicut
simplicia et for' eorū nō sunt in māiis. istīq̃ sic sentiunt
sicuti qui in stilo dicunt ad ignis obiicit illarū aut
qd sequit ex illarū ee uerum et dm sillm petunt q̃ plu
ribus artis modernis philosophantibus quī solis libris Ari:
gtem sunt i sua phia et max q̃ uir ille transtulit
ab arab̃ in libris suis. hī uir ee dōnes Ari: i p̃ sunt
nō sunt aliī in uitate. Vn libri mīgis ipsi ponunt fa
cilī/ a sapiēs reddet quā ipsum largiam. et utī dico
hoc nō sō'm Aui: ppriū ee sed et omnī qui ē loqui
de hīs nō obseruāns uiā Arab̃ opinās in ro quē in
tlligitur/ i p̃ aspectu ipsi ee dōnes arab̃ sic sequens
gingr Galieno. Et mox in tipe hī dicit et nesciens ipsi
mēt/ imitare q̃ dicit. Et sic aliī Alfarabio in hoc q̃
opinatus ē q̃ illa mia quā ipse Ari: intendit ad eternita
tem/ mōdi ē illa quā impōnit libro suo de cōmib̃ substan
tiis. neq̃ sō'm in hoc aliī huius uiro hoc cū Ari: sed et
mare demōstrātā i q̃ ipse intendit ad ia uiaq̃ Ari: opinās
illā ee iam. aut ēras in sua Ari: et nos iā declarauīmus
hoc in nro sup posterioribus et dixīmus qdā de hīs in
q̃ōnibus: Auerroys Commentator. TESTVS: ARI.

De Auicen

De Galieno

De Alfa:

Sicut sup li. po7.

Qm̄ aut impo'ē oio i magn finita ee po'as infinitas
ex hisdem. Sic q̃ maior po'a agit equalē in tpe mīor
v.g. calefacit aut sanat et utī motus mīre ē g̃ fini
ta po'a eig sit finita ager in possibile maiorē partem
q̃ q̃ finita. infinitū enim maiē. nō aut hīs pt ee ipse
si eis a. sit ipse inq̃ po'a i finita calefac aut eleuat et i tpe
a. agit illā eamdem actōnē po'a finita accipiens enim semp
po'as maiorē ar finitā mīre ē alī putūr ad qd moueat in
tpe a. augentes enī semp finitū super omnē triatū. et di
minuentes semp diminuit simi. motus q̃ finitū i tpe
inq̃ro infinitū motus qd ē impo'le nō g̃ finiti ē po'a i finita

Qum declarauīmus impo'le ee q̃ motor finitus mouēt aliqd
finitū tpe infinito. Et hoc qd dicimus motor finitus in
tlligimus motorē finitū po'a et magnitudinē. sed hoc qd
q̃ motor qui fuerit corpus sit finite magnitudinis iā pbatū est. sed
qd aut sit finite po'a qui sit corpus finitū hoc nō dicimus mani
festū. vult illud hic pbare. quia n. huius q̃ oīs corporis po'a
ē finita. et ad cui xit huius ypothesis quā pius pbauīmus
s. q̃ hīs po'as finitā nō pt mouēre corpus finitū tpe i finito
/ hēbit q̃ hic motus cuiusq̃ ipsi ut demōstratum ē est infi
nitus/ nō pt fieri a corpore neq̃ po'a in corpore existe. et d.
qm̄ aut impo'le est oio et. i. qm̄ aut impo'le est i cor
corporio ex nā et for'a q̃ for'a eius agit actōē i finita
ex hīs patebit. po'a enim hic dicta intelligenda ē po'a
actiua. po'a n. dupl dr actiua. s. et passiua. D. incep̃t i dicere
q̃ōnes quibus conatus ē h̄ pbare et dixit sic q̃ maior po'a
et. i. sic g̃ nob̃ p̃ tamq̃ notū ipse q̃ maior po'a agit
actōnē eqlem actōni minoris po'is in tpe minori. tpe
inq̃ agit minor illā actōnem. D d. mīre ē finitū et
i. quia g̃ maior po'a agit actōnem eqlem actōni po'is minō
ris/ i minori tpe mīre ē inequali tpe ipsam agere ac
tōnē maiorem q̃ minorē. vnde mīre ē q̃ corpus cui
po'a ē finita qui ger i id qd natū ē sup tpe actōnē
eig. ut qui infrigidauīt aut calefecerit agat i aliq̃
tpe actōnem in to maiorē actōne cor's finiti i idem
passibile in illo tpe. D d. nō aut po'a hīs pt ee ipse. i.
Corpus aut cui po'a est infinita nō ager pt actōnē
equalem corporis finite po'is in tpe omnino s. in istan

quod ē impo omnis. n. tm̄ mutatio ut demōstratum ē. ē in
tpe. D. incep̃t hoc declarare et dixit si. n. a. fuerit tpe
et. i. si ei ponerīmus aliq̃ tpe ut. a. inq̃ po'a
infinita agit actōnem finitā ut calefacere aut
eleuare aut utī mouēre. et posuerīmus q̃ i h̄ eod
tempore. s. a. agit po'a infinita illā eamdem actōnē
hoc. n. po'is est ostendere q̃ finitū et infinitū agūt eā
dem actōnem i eod tpe. qd ē impo. Si enim maig in
minori tpe agit actōnē maiorē quo mag agit i mil
tpe actōnem illud qd est infinite po'is. D. narrauīmus
quo pt inuenīmus po'a finita agēs i illo tpe potio in q̃
agit po'a infinita actōnē equalē illi actōni. et dixit
accipientes enim et. i. et hoc po'is est. s. si posuerīmus
po'as infinitam q̃ agit i tempore aliq̃ actōnem finitā
et inuenīamus po'as finita q̃ in illo eodem tpe agat illa
eamdē actōnem. s. equalem illi eo q̃ si posuerīmus po'as
finita q̃ agit in illo tpe actōnē minore illa quā
ante agit infinita poterīmus augere po'am finitā ut minus
et sic augmentabitur actio cuius in illo tempore sic g̃ minus
facientes p̃ uenīemus ad hoc q̃ agat actōnem eqlem
illi actōni in illo tpe. v.g. sit b. po'a infinita et. c. actio
eius/ q̃ a. sit ipse bmg actōnis. et sit d. po'a finita q̃
agit in illo tempore ptem c. ut quarta aut quinta pte
multiplices g̃. d. ut q̃ ppor totius magnitudinis ad
d. sit sicut ppor pte. b. ad. c. nam c mīre ee q̃ illa
magnitudo. c. in tpe. a. in quo. b. qd ē po'a infinita agit.
In eodem g̃ tpe agit po'a finita et infinita. Nec pt
aliq̃s dicere nīq̃ putūr in addendo i magnitudine
finita ad magnitudinem finita agere in illo tempore
actōnem quam agit magnitudo infinita. possumus
enim semp agere addere sup magnitudinem quantus q̃s
actio eig actōnē super quamcūq̃ determinata po
suerīmus. posito g̃ q̃ actio terminata ē i finita i tpe
terminato poterīmus augere illā magnitudinem triatam q̃
deficit in illo tpe actōnē augere illā intatu q̃ agat illa
in illo eod tpe et hoc ē qd dicīmus mīre ē alī inuenīri et. i.
addentes eis g̃ minus sup finitū augmentabit actio eig ita
q̃ superabit quantitatem actōnis triatis posuerīmus. sic
si minus diminuentes illud definet quo eig aequatur
actōnē triata posuerīmus: Et intendit p̃ hoc dicere
q̃ illud quod sequitur addito g̃ minus ē simile a quod
sequitur diminuendo. nō aut uoluit po'a ee magni
ores esse infinitū sicut ē po'a ipsam diminuī in infini
tum. Dictum ē. n. in 3o huius libri q̃ aliter se hīs in h̄o
addito et diminuto. possumus aut in hoc qd hic intendit
s. q̃ si aliq̃ magnitudo ponat triata cuius actio ē triata.
et alia magnitudo minor illa cuius actio ē minor poterit
augere minore intatu q̃ adequabitur maiori in
actōne aut super illam. Et si minus poterīmus intatu
diminuere maiore q̃ ager actōnem eqlem minoris
et minore et hoc. s. in eodem tpe. et ipse distulit illa
nstra huius demōstrōis ad finem huius libri: Et ex aut
demōstrōe intelligi pt fieri et formari. pt. n. sit sic motor
hī actōnem infinita. omne aut corpus aut po'a i corpore
nō hī infinita actōnem. hic g̃ motor nō ē corpus. Alī
aut formatur sic si actio hīs q̃ ē infinita ē corporis
aut po'a in corpore. et actio hīs nō ē i po'a infinite
talis. et omne corpus ē finitū mīre ē corporis finiti
ee po'am infinitam. de in destruereturus quis sic nō aut
corporis finiti ē po'a infinita et sequitur oppositum
antecedentis. s. q̃ actio hīs nō ē cor'is neq̃ sbe cor
poree. Ari: aut ipse hanc demōstrōnem in sui
bus libris. ¶ H propōnit aut assumta hic quia dr
q̃ omnis corporis est po'a finita dubitari pt utrū
contineat corpus celeste aut nō. Si enim gtinet
corpus celeste tunc corporis celestis erit po'a finita.

DIGRESSIO:

ūtū hīs ppō cuiusq̃ corporis ē po'a finita ūtū fuit de
corpore celesti:

cuiq; aut ē po^a finita e corruptible: Similiter dū
de gp̄one quā utitur in declaratione huiusq; omis
corporis est po^a finita quia s. dr q; si ect po^a infinita
oportet q; motus ēt infinitus. Dicit enim aliquis
ut qd Arx: dic q; ns ēt si po^a corporea sit actione infini
ta, ipsam agere nō in tpe. et nō ē sequens si actio infi
nita sit po^a nō corporea q; agat nō in tpe: Prima
qd ro valde difficilis ē et multum p̄ frīuola seu
frīuola. Et alex: in qbodam suis tractatibus
respondes dicit corpus celeste adeptū fuisse eter
nitatem, a suo motore q; nō ē in ma: sm hoc g^o erit
aliqd qd pt corrupi et tn nūq; corrupet? et hec
platonis ē opinio. s. aliqd eternū ēt qd pt corrupi
Ari: autē infine p̄ libri de celo et mūdo probauit
impossibile esse eternū cui insit possibilitas ad
corruptionem. Ioannes autē grammaticus hac sibi
retinuit qonem contra ipsum aristotelem in eo q; opinat
q; mundus sit corruptibilis et gentilis et hec est
dubitatio fortior omibq; qombq; q; pnt intendere hui
maximē. Et Arx: expsse dicit in so de celo et mū
do q; celi po^a est finita ubi reddit cām q; nō ist
celo stellē maiores tns q; insūt illi. sin-dicit hoc ēt
fatigarentur: Audiens aut Ari. ūba hēt Ari: qui
iam audiuerat ut Alex: opinatus ē duplex ēt nām
necessarium s. ex alterō attingens et possibile esse
ipso. q; nām esse. Hec cām qdem ex alio ut celum
Hec cām nō esse ut motores celi: Nos autē diamq
q; ex ūbis Arx: in hac definione apparet q; po^a
ēntis parvia. s. susceptiua motoris est finita sic
enim actio infinita nō ē formē intrinsecē. s. compo
ex mā et forma omis enim for^a est po^a finita sui
sit actiua sive passiua. qui sit diuisibilis p̄ diui
sibilitatem corporis. Et omē corpus sit finitū. Et
si posset ēt q; po^a corporis compositi ex mā et for^a
susciperet motionem in infinitū tūc infinitū ēt
maius infinito idem. n. corpus sensibile qmo maius
fuerit tanto ipsum inquio susciptit motionē a suo
motore erit maius. Si g^o aliquod corpus posue
rimus hoc. s. q; susciperet motionem infinitam
tūc q; maius ē ds suscipere motionem longior
tempore et sit infinitū susciperet infinitū quod
ē impossibile: Ex hoc g^o p̄ corpus celeste nō
componi ex mā et forma et ipsum ēt simplex:
et q; forma ipsius nō hēt subsistere p ipsum et q; ipsa
est quē mouet ipsum. Et q; in ipso nō ē forma
mātis omino: Dubitabit aliquis ex hoc q; dictum
ē in libro de celo et mūdo ipsum. s. ēt neq; graue
neq; leue et ipsum hēt nām q; est hoc q; dicit nos illud
declarabimus et sum declarabimus illud ūbus
Arx: quo dicit celum hēt po^a finita: Duplex enim
po^a motiue p̄t dici infinite. Aut q; actio ēt eius
nūmq; cessat. Aut q; motio eius ē tanta uelo
citatis q; nō inuenitur magis. s. q; illud quod ab his
mouetur uelocius mouetur omi mobili. Ac autē
aliqua po^a sit infinite motionis sm hunc modū
impossibile est ut motus posset fieri in istanti. s.
q; aliqua po^a sit que infinita fit uelocitatem in ipso
quod mouet. quanto. n. maior fuerit motor tanto mo
tio eius erit uelocior. motores igitur sive mātes fuerit
sive nō mātes sm hunc modum euenit in hoc q;
motio eorum sit finita. Vnde corpora celestia excedūt
se ad minutum in uelocitate. q; tuis motores eorum sunt
nō in mā: Ergo sm hunc modū dicit celi po^a ēt
finita. et q; si inessent isti stelle plures aut ma
iores aut destruerentur motus ei aut tardarent. s.
hoc diligentius manifestabitur in suo loco. Et hec
dubitatio ē maxima dubitationum que audiunt
in hac scientia. et nō mihi determinata nisi cum
grandi labore et intempor uite mee nō modico:
Ad ipsam autē qonem quā quaerimus ut qd si posue
rimus actionem infinitam in corpore sequitur q;
motus sit nō intempore. et nō sequitur si posue
rimus actionem infinitam ēt po^a nō corporeē: Sic
respondentes dicimus q; si posuerimus actionem ppa
esse corporis sequitur q; insit ei po^a infinita. Si autē
posuerimus aliquid nō corporis tūc po^a illius nō por
dit finita aut infinita. finitū enim et infinitū
solum de corporibus dicit p̄t et sic sola actio illius di
citur infinita. Si autē po^a infinita posuerimus i corpo
re sequitur q; motio eius sit nō in tempore quod est im
possibile. sinō illam posuerimus nō intrinsecē tūc nō
dicitur finitū aut infinitū eo q; nō ē intrinsecē. ideo
sequitur q; sit motus nō intempore qui in his nō pt intelli
gi una po^a maior alia. eo q; nō sunt corporeē po^a
Maius. n. et minus solū ē quantitatis. nō si dicimus
eas esse intrinsecē tūc nō eorum erit q; formalis
s. q; ipsa po^a potiue ad po^a motiua est sicut proportio
uelocitatis motus ad uelocitatem. Existentibus autē
nō intrinsecē nō est proportio. quia proportio solius
est magnitudinis ad magnitudinem eorum que
insunt magnitudini eo q; insunt rei. Et hec manifesta
sunt per se. Reuertamur g^o ad uerba Aristotelis:
Sequitur textus Aristotelis ibi Neq; infinitū hēre uirtute
dicit g^o uolue retro p̄ tres cartas ubi est hoc signum ⊛

Intento i hoc libro est. Et oportet dicere causas universales generationis omnium. et corruptionem universalem. Et dicere causas alterationis. et augmentationis. Et quare sit ut quando illud. Et utrum sit opinandum alterationem. et generationem esse eadem. aut omnes sint, sicut hanc nostra dubitatio. Antiquorum quidam opinatur. Et generatio simplex. et alteratio non sint. Et quidam. quod generatio sit alia ab alteratione. dicentes ea esse omnino. et quod ab uno generantur. Necesse est eis dicere. Et generatio simpliciter et alteratio sunt non. Et ea in hoc est. quod ibi omnia transmutantur apud istum in eius actu non transmutabile. facientes ea esse plura uno. Vt empedocles. et anaxagoras. et democritus. nec est eis dicere generationem esse aliam ab alteratione. Generatio enim fit per segregationem eorum. et corruptio per segregationem eorum. Alteratio autem non est segregatio. neque segregatio. Empedocles autem dicebat sex esse elementa. quorum duo sunt mobilia. scilicet aer. aqua. et ignis. Anaxagoras autem et democritus dicebant elementa esse infinita. Sed anaxagoras putabat esse esse similium partium. quorum totum et pars habent eundem nomen. Vt caro. et medulla. et lignum. Democritus autem et leucippus dixerunt ea esse corporalia finita in numero. et figuras. Et quod corporalia opposita ex his diversificantur secundum diversitatem illarum partium. aut per figuram. aut per situm. aut per ordinem. Anaxagoras autem et eius sequaces differunt ab empedocle. Empedocles. n. dicit corporalia similium partium esse opposita ex quatuor elementis. Anaxagoras autem dicebat istas quatuor esse opposita ex similibus partibus. Et omnes quidem isti sic dicentes debent dicere sicut diximus secundum hanc opinionem. Et generatio simpliciter alia est ab alteratione. Sed quidam eorum sequuntur suum fundamentum. et quidam non. Vt anaxagoras et empedocles. Anaxagoras autem sequitur suum fundamentum. Et ponit generationem et corruptionem simpliciter alteratione. Empedocles autem quia ponit. quod generatio et corruptio fiunt per segregationem. et segregationem elementorum quatuor per amicitiam. et litem. Et ponit quod ista elementa non transmutantur adinvicem. Et quod differentiae eorum quae fiunt calidum et frigidum. et humidum. et siccum. et alie qualitates quibus alteratio accidit. fiunt permanentes. Cum igitur ponit. Et manifestum est. quod secundum hanc opinionem nullus est alteratio. Cum alteratio non est nisi in his differentiis. Et ex eis oportet. quod impossibile est. quod ex aqua fiat ignis. aut ex aqua fiat terra. Et similiter quod impossibile est. quod quare istorum fiat ab alterutro secundum generationem corruptionem simpliciter. Necesse est. ita non fiat ex albo nigrum. neque ex duro molle. quod est alteratio. Et hoc est necessarium. quod ea elementa non omnino transmutantur adinvicem. non enim fit unum. quod manet duo quantum. Sed dicetur illa fit in alteratione. aut in albedine. Omnis enim transmutatio fit ab uno in aliquid. Sed hoc fit in albedine. sine in quantitate. sine in qualitate. Vnde necesse est. posito illo esse transmutatione. et posita transmutatione esse albedinem. Et non debet aliquis dicere. quod albedo in alteratione aliquid est. aliud in albedine. Cum quidem ingredietur albedo in albedine. Vt albedo in alteratione transferatur. Sed albedo. n. alteratione non est ea albedo.

nisi in quantum est albedo in albedine. Et non in quantum dicit in alteratione. dicit in albedine. Ex hoc apparet quod empedocles non potest dare differentiam inter generationem simplicem. et alterationem. Et non tamen sic dicit. quod secundum opinionem istorum non sit. et quod contradicit non sibi. Quia apud ipsum nullum generatur elementum ab alio. Sed omnia ex his generantur. et non generantur adinvicem. Sed ibi nihil contradicit. Et dicit. quod multa habet nomen. et non est nisi mixtio tantum. et segregatio tantum. Et quod generatio pannorum mundi sit ex illo uno mixto. Cum ab eo segregantur res secundum differentias et partes proprias. Sicut quod unum eorum est ignis. quod est calidum. et siccum. Et aliud terra. quod est frigidum. et siccum. Et aliud sol. sicut ipse dicit. Et est calidum et album. Et hoc est. cum litem habet amicitia. Corruptio autem mundi contingit per segregationem. non per segregationem partium eius. Et est hoc. cum habet lis amicitiam. Et manifestum est. quod contingit ex hoc. quod elementa generantur adinvicem. Generatio autem et corruptio non est nisi amissio differentiarum hujusmodi. et acquisitio earum. que non habentur. Et si quidem necessarium est. cum generatur per segregationem ab illo uno. et corrumpitur per segregationem in illo uno. Segregatio non aliud est. nisi acquisitio differentiarum. segregatio autem amissio earum. Et non hoc quod dicunt. quod isti elementa non generantur ex invicem. Sed dicat hunc. quod dicit. quod fiunt omnia. et quod generantur ab uno. Impossibile enim est dicere esse ea omnia hinc illis differentiis in actu. Ex hoc apparet. quod simones istorum contradicit sibi hoc modo. Et latet in suo sermone. Vtrum opinetur. quod elementa sint principia illius unius. Sed unum est principium istorum elementorum. Si enim existant in illo uno secundum potentiam. ita quod ex eo generentur. et illud unum est quasi materia. et habet. Tunc dignum est. ut illud principium sit unum illorum. quia illa illa. Et sicut eo existit in actu. et illud est unum secundum. Tunc dignum fuit. ut sint principia et potiora per naturam. Declarate igitur sint ex hoc et simone opinationes antiquorum in generatione. et alteratione. Et quomodo illorum consequuntur sinum finem. et quomodo non. Vel ut dicamus generationem.

Et oportet igitur nos loqui de generatione et corruptione simpliciter. Et primo vtrum sint. aut non sint. Et si sint. quomodo sint. Et similiter est per secundum de his duobus in aliis motibus simplicibus. Vt in augmentatione. et alteratione. Antiquorum enim aut dimittebant locum de hoc. aut non tractabant. aut utrique modo. Plato. n. non per secundum est de qualitate omnibus generationis. Sed tamen de generatione elementorum ex invicem. non de generatione compositorum ex eis. Vt de generatione carnis. et ossis. Nec aut de alteratione et augmento. quomodo existunt in rebus. Vel multus antiquorum habet in omnibus istis sermones. et in generatione. et corruptione. et alteratione. Et in omnibus eis modis. scilicet in actione. et passione. et mixtione. et contactu. nisi quantum multum scitur. aut quod possibile est de facili scire. Vt dicamus quod augmentum fit per complexionem similis ad similem. praeter democritum. et leucippum. Isti enim videntur dare his rebus differentias. quibus distinguuntur adinvicem. Dicunt enim. quod

principia rerum sunt corpora indiuidua infinita in numero. et figura. Et quia in istis egregatis et segregatis fit generatio. et corruptio. Alteratio uero fit per diuersitatem eorum in ordine. et situ. Accidit enim. quia qualitates diuersantur per utrumque istorum. aut per alterum. Ar. gr. Augmentatio et minuitio metitur. que componitur ex eisdem literis. Et non diuersantur nisi per ordinem et situm eiusdem. Dicit. q. hec et ea. pp quam accidit omnis ymaginatio esse uera. Et pp quam accidit. ut in eadem re uideantur dispositiones opposite. et infinite. et cessant uere. Situs et ordo. Et infinita sunt in eadem re. ex suis ipsis diuersitatibus. et diuersitate insecabilium. possibile est apud istos dicentes. Vt aliquis uideat aliquam rem albam. aliam nigram. et iste notat. et ille quiescentem. et omnes uere. Et si qualitatum non est nisi mutatio ordinis. et situs. Et innumerabilia apud eos color naturalis et alia qualitas nullam habet naturam. nisi istam. Sed quia plures hominum opinantur. q. generatio sit alia ab alteratione. Et q. corpora generantur. et corrumpuntur per congregationem. et segregationem. Et alteratur per transmutationem. et accidentibus oppositis. perscrutandum est de dubitationibus. et sermonibus oppositis in hoc. Si enim aliquis posuerit. q. generatio et corruptio fit per egregationem. et segregationem. oportet quod sint indiuisibiles. Ex quo patet impossibilia sequentur. que sunt enumerata in. vi. phi. in. 2. c. et 9. Et si dicerimus. q. generatio et corruptio non fit per egregationem. et segregationem. difficile erit nobis dare differentiam inter generationem. et corruptionem. alterationem principium enim perscrutationis de hoc est. Vtrum enim naturalia generantur. et alterantur. et augmentantur. Et accidit eis hoc istis. in quantum principia eorum sunt magnitudines indiuisibiles. aut non transmutantur pp magnitudines indiuisibilem. Differentia. n. inter opiniones quites in istis rebus ex his duobus non est parua. Et etiam si principia sint magnitudines indiuisibiles. Vtrum sint corpora. ut dicit dem. et leucippus. aut superficies. ut in timeo. Cum quanis plura impossibilia contingunt utrique. Democriti tamen opinio magis sufficiens. Nihil enim potest esse dare eis alterationes pp situm et ordinem. opinantes a' elementis esse superficies non possunt dare de alteratione. Nam superficiebus enim non generatur. non corpus. et nullum actum actione. in quibus fit alteratio. de omnibus autem possibile quidem est ea dare differencias in istis rebus secundum suam opinionem in principiis. Quia est oportebat naturalia in naturalibus. Plato autem nul potest dare. Et oportet sua est de rebus accidentibus non contrariis. Et hi manifesti sunt ex nominibus utriusque. Plato enim dicebat superficies esse indiuisibiles. Et omnes superficies diuiduntur in triangulos. Triangulus autem non diuiditur in aliquam superficiem. sed in alios triangulos. et metha. fuit iste propositus. Non enim est necessum. ut principium superficiei sit principium corporis. Nature autem dicebant esse hunc dubitationem. et fuit accepte ex propositionibus naturalibus. Dicunt. n. et omne corpus potest. ut diuidatur sed totum. i. et omne punctum. quod est in eo punctorum infinitorum. possibile est. Vt corpus diuidatur super ipsum equiuocum indifferenter. Nam super aliquod punctum plus alio. Et cum posuerimus corpus diuisum. est infinita indiuisibilia in actu. Super omnia ista puncta infinita nullum impossibile contingit. cum hec positio quia non sit fa. tui est possibilis. Et ex positione possibilis in actu non accidit impossibile. sicut accidit ex falso impossibile. Ar. gr. Si ponatur granum sinapis. quod possit diuidi in mille partes. et est impossibile facere in actu. Cum iste effectus destruet naturam istius possibilis. Et cum posuimus. q. corpus diuiditur sed totum indiuisibile simul cum actione. ut diuidatur in magnitudines diuisibiles aut indiuisibiles. aut in puncta. aut in aliquod accidens. aut in nichilum. Sed dicens q. diuiditur in magnitudines diuisibiles contradicit positioni dicenti. Et diuidatur per totum. et super omne punctum. quod est in eo. Quia remanent in eo multa diuisa. Quanus ponimus illas magnitudines ita parua. Vt et punctus. Et tunc contingit. ut in re finita inuenientur magnitudines diuisibiles infinite in actu. quod est impossibile. Et si poniamus. q. diuidatur in puncta. et oppositum ex eis. non fiet ex magnitudine puncta enim superponuntur adiuncta. q. ex his fit unum punctum. Et demonstrat q. puncta neque augent. neque diminuit magnitudinem. Nec q. cum nos diuidimus magnitudinem in duobus punctis. aut tribus. tunc componimus eam. Tunc magnitudo neque fiet maior. neque minor. Et cum nichil facit in parte aut in magnitudine. necesse est. ut non faciant magnitudinem. Et necesse est. ut puncta moueantur aut. quia ex eis componitur magnitudo ita. q. illa puncta contingant te. Et omne tangibile est diuisibile. Vt declaratum est in sexto phy. Si autem non diuiditur. tunc magnitudo oppositum ex non magnitudinibus. Et similiter si diuiduntur in accidentia existentia. Ar. gr. in diuidatur in determinates. quas facit puncta. Tunc magnitudo est oppositum ex non magnitudinibus. Et cum isti modi sint distincti. necesse est. si magnitudo sit diuisa per totum insimul. Vt diuidatur in partes indiuisibiles. Iste gr. sententiae ponebant partem. id magnitudine indiuisibile. et impossibilia contingentia ex hoc. q. magnitudines sunt indiuisibiles. iam puncta sunt. dicendum est gr. i dissolutione istorum quorum. Dicimus. q. nos non reputamus impossibile. Vt corpus diuidatur in infinitum per totum ex omnibus modis. Sed apud nos uno modo est possibile. alio modo impossibile. Quodus autem per que est possibile. est diuisio in potencia non diuisio in actu. quia fit per omnia puncta. que sunt in eo. Et si ita esset. contingeret. q. necessario corpus dissoluetur. aut in puncta. aut in nichil. Aut accedent ipsi. q. magnitudines indiuisibiles sunt puncta. Et in ultima ipsi accedunt. q. magnitudines indiuisibiles sunt puncta. Et non contingit cum sint diuisibile per totum super omne punctum. ut sit diuisibile in actu. sicut ipsi existimabant. Non. n.

cõuenit cũ onẽ pũctum ĩ corpore sit recep
tibile diuisionis insimul. Vt corpora diuidan
tur super eas ĩsimul. quãuis indifferẽter
sit diuisibile super unũquodq; eorũ. Sic nõ cõ
uenit cũ lõ sit receptibilis oũium sẽsuũ. ut
recipiat eas ĩsimul. Qd enĩ dicitur de alio
diuisim. nõ seq̃tur. ut semp dicatur oũe
tum. Et cẽt possile. ut diuideret aliqui ma
gnitudinem super omnia pũcta ĩsimul. sicq
pũcta ꝗtungãt se adiuicem. qd est ĩpossile
Sic delratũ est ĩ. vi. Et tõ uidemus. q cũ
diuidimus magnitudinem super aliqd punc
tum. qd est impossile. Vt diuisio cadat super
pũctum ꝗsequẽs illd pũctum. quod eãt pole
ant. quã diuisio cadret sup punctũ. Sd eãt
pole ĩ illo puncto. Sz cũ diuisio cecidit sup
primũ pũctum. statim fiunt dstructa possibili
tas diuisionis ĩ so. Cum gã acceperis aliquod
punctum. possile est. ut magnitudo diuidatur
super ipsum quocũq; loco uolueris. Sz cũ magni
tudo fuerit diuisa super ipsum pũctum ĩ alio lo
co. Tunc ĩpossibile erit. ut diuidatur sup se
cũdum positum ĩ quo loco uolueris. Cum ĩpole
sit ut diuidatur sup pũctum pmum ꝗsequẽs.
Et iam delãtum est ex hoc sermone dstructõ
sue diuisionis sup magnitudines cẽ ĩdiui
sibiles. Et p iam declarata ẽ destructõ istius
opionis per se. Quamfestũ est gã. q segregatio
a cõgregatõ necẽ est. ut segregatõ nõ sit
ĩ indiuisibilia. Neq; congregatõ ex ĩdiuisibili
bus. Et q ymaginari hoc pp diuisionem cor
poris sz totum nõ cẽt ĩuz. nisi punctum a
sequeretur punctum.

Et nos nõ reputamus cẽ ĩpossile. ut ali
qua gsatio a aliqua corũptõ sit sz cõ
gregatõem. a segregatõem. Simpli
ces aũt impossile ẽ. ut sint sz segregatões a
segregatõem. Simple enĩ est. ut i qãtitate cõ
tinua fiat transmutatõ ĩ sba. aut i qualita
te. Et i hoc inuenimus pmo. Set generatõ
simplex est transmutatõ alicuius sz totiz.
ex hoc ĩ hoc. Vt hoc aqua ĩ hũc aerem. Sti enĩ
existimauerunt hoc cẽ alteratõem. Set si ual
de differt ab alteratõe. Sbm aũt i alteratõ
ne est ĩ actu. Sn gsatõe aũt nõ. Et tõ tran
mutatõ i sba est gsatõ a corũptõ i accden
tibus. aut alteratio. Segregatõ aũt a cõgre
gatõ fiunt. ut ire sint uelotões corũp
tõnes. aut tardiores. Cum. n. diuidatur in
duas ptes. est facilis corũptõnis. Et cũ
fiũt congregata. nõ difficile corũpetur.

Et declaratum est. q ĩpole est. ut ge
neratõ a corũptõ simplices sint se
gregatõ. a congregatõ. Considerandum
est. Vtrũ aliquid corũpatur. aũ gre
nẽtur simpliciter. Aut nichil corũpitur. aut
gre nẽtur nisi sz alteratõem. Vt gã. Vt sanus
fit ĩfirmus. a ĩfirmus sanus. Si enim gsatõ
a corũptõ simplices sint. necẽ est. ut sicut
idiuidua sic ex nõ idiuiduo sic. Quemadmo
dũ generatõ albi nõ est ut ab aliquo nõ albo.
Cũ sic gsatõ albi nõ est ex nichilo simpli
sz ex aliquo. Sti generatõ simplex delet cẽ
a nichilo simpliciter. Nichil aũt simplex
ĩtelligitur duobus modis. Aut q nõ est sba.
et est aliquod aliorũ predicamẽtorũ. Aut
q nõ ẽ sba. nec aliquod inmũ aliorũ predica
mentorũ. Et quocũq; mõ ĩtelligetur. nil sim
pliciter cõtinget. ut sit pducio decem pdica
mẽtorũ. Si aũt fiũt ni sba tmũ. manifestũ
est. q cõtinget ex hoc. q aliqua predicamẽ
ta nõ sint. nil accida ab ꝗta cẽt a sba. Et sili
nichil fiũt ĩ omnibus ꝗtis. tũc cũmus ĩt duo.
Aut. s. ponamus. q nichil ẽ aliquid. Aut q
cedimus. q aliquid eãt ex nichilo simpli.
Dissolutõ istius qõnis ĩ pmo phys. Sz ipse
ponit quod dictũ ẽ illic. dicẽdũ gã q ge
neratõ simpli sit ex ente in potẽtia. a nõ ex
ente ĩ actu. Et cũ posuit dissolutõem istius
qõnis dubitatõnis hoc modo. Dixit. q relin
quitur ĩ hoc alia dubitatõ. Sta q iterat pri
mam dubitatõem ĩ cẽ gsationis simplicis.

Dubitatõ aũt ẽ ista. Si enim gsatõ est sim
plex. a sit ex aliquo ente ĩ potencia. nõ in
actu. Querendum est. Vtrũ illd qd est ens
ĩ potencia. hoc eãt aliquid ĩ actu. Vt gã. vni
predicamẽtũ accntis sit ĩ actu. qntitatis.
aut qualitatis. aut aliquid aliorũ. Aut nil
eãt in actu. x. pdicamẽtorũ. sz i potẽtia. Si
gã fiũt in potencia omnia pdicamẽta. a nul
lum ĩ actu. ꝗtunget queri. Vtrũ sit possile.
ut sepetur ab eo illud. qd est ĩ potencia. Et
iam declãtum ẽ. hoc cẽ impole. Et tõ cõtin
get. Vt aliqd ens sit aliud a natura entis
in actu. Qd ẽ ul negauerũt. ul dubitauerũt
ĩ antiqu. Si aũt fuerit ĩ actu unũ predi
camẽtum accntis. ꝗtingit. ut accida sit
absoluta a sba. Et dixit. Et oportet nos p
scrutari d hoc ĩ magna sollicitudine. Sz pus
dbemus scire cũm pp quã necẽ est. ut gene
ratõ simplex a non simplex fiũt sup. Et
q causse gsationis sunt due. motor. a mũs.
Queridum ẽ d ipis pp causaz mãlem. Causa
enim mouens aut ẽ pma. a unũ essentis. Aũ nõ
prima. neq; ulis. pma nõ a ulis declãta est
cẽ ĩ phys. declarantur enim illic cẽ duo mõ
mouentia. Quorũ unũ est. q nũquã mouetur.
sz semper mouet. Sm a est. q semp ab
eo mouetur. Sm aũt pmam phiam oportet
dtinare sbam istorũ duorũ mouẽtũ. Qu
uenienter aũt ptclarum que semper mouent.
ex quib generatõ ẽ semper. determinata sunt
posit. Et cũ ita sit ĩtentõ mã hic. nõ est nisi
dare causam matãlem. pp quã generatõ a cõ
rũptõ semper sunt. quousq; plus loqmur ĩ
causis particulariũ. Et hic causa data. q
dissoluitur questio pducta. Et oportet nos
pmũ aũt. quã demus causam. dare qãm
ꝗtingẽtem pp sbm ꝗtunc gsationis. Qd
a sic formatur. Si illud quod corũpitur
cõ ĩ nichilum. a nõ ĩest aliquid pdicamẽ
torũ decem. et illud quod generatur. gsã
tur ab ente finito. necẽ ẽ. ut totum consu
metur. a ut totus mundus dissoluatur. q
illd enim delet aliquis dare. q generatõ de
let cẽ ppetua. Cũ illud ex quo fit generatõ
neque pficitur. neq; consuitur. q est ĩ
actu infinitum. Cũ aliquid cẽ ĩfinitum ĩ
actu. ĩpossibile ẽ. ut determinati est. sufi
nitum. n. sz q est pole. est pẽ. Vt diuisio

magnitudinis semp i duo media. Et
ista questio a Porcta sic dissoluitur. Q̃ corrupto unius rei est generatio alterius. Qui ai corrupto aliqui fit generatio alterius. Cum ne cessum no est. ut generatio ab senta fiat. Q̃ per successionem for semper. Sed quod est materiae i. no demutatur illud. ex quo gratia fit simplex. quod est i potentia. ab alio ente materiam. quod est forma. Et addit i hac dubitatio. de qua oportet considerare. Cui enim generato aliquis substantiae sit corrupto alterius. quomodo addit dicere i rebus. in quibus generatio a corrupto sunt i ali. Q̃ quedam generatum simplicat. a quedam corrumpitur no simplicate. Dicamus g. q. quantum modus est. si que dicatur. Videtur eis q. addit eis ex hoc. i gratione sibi tum. i rei gratione addecum. Quia tamen modum q. dicimus hoc i gratione addecum. ai corrupto ne eorum. Si dicamus. Q̃ est alia generatio. aut alia corrupto. no gratia simplex. in corrupto simplex. sicq ai res ita uidetur addere sibi ad unum. Cum sic que transmutantur addunt dissuntur i hoc. Q̃ quedam significit principaliter hoc. a sit primum. s. illud. qd est prima alia. aque intendi per se. Et quedam no significant tale hoc. sed significatum per istum est i illa alitate. Vt gr. pruedo nocit igneo ens. a tamen no ens. Q̃ apud ipsum ipsum igneo significat ens principaliter. magistrum. Sim hunc g. modum a simile est ei pole dicere. Q̃ gratia igne ex terra e gratia simpl. Et q. generatio tie ex igne e alia gratia. i simplicate. Iste g. unus modorum. quibus e possibile dicere. Q̃ quedam sic sint gratia res simplicat. a quedam no. Et hoc e si q. o. principatur unusquisq. hominum. Et quinus iste modus sit uerus. ti erant ille. qui hoc erant. Q̃ arguit i eo annus ce e pfectam ce magis diminuti. Et i eo an est ce magis diminuti qd sit pfectior magis. Et no intendimus neficiare sermone principaliter. Sed uerificare hic sermonem modi. Si est g. ma differentia sed forma. et sed mutam. Indumentum enim sibi i quarum oppositione micant ex quatuor elementis ea q. ma differentia principaliter sint id ce. a significat magis aliquod ce sint pfectiores i illa alitate. Qui indumentum super quorum oppositione micant ex elementis ea quorum differentia principaliter sint id no ce. a nunc significat ces a non ens. Vt gr. qui acto i his ignis que e calor propinquior est id ce. qui acto. aque q e frigus (frigus enim quodammodo defectus est caloris) Indumentum i quorum oppone micant. aut aqua. pfectior i sint indumentum. in quorum oppone micat ignis. aut aer. Et ita possibile est dicere. ai magis diminutum generatum fuerit ex perfectiori. Qd perfectum corrumpitur simplicate. a magis diminutum generatur aliqua gratione. Et ex. ai pfectus gratia fit ex magis diminuto. Vtrum possibile est dicere. Q̃ ai pfectus corrumpit i magis diminutum. qd corrumpitur i no ens. Et an pfectus generatur ex magis diminuto.

qd gratia fit ex no ce. Vt est finitum in tiquorum. Et plures antiqui reputauerunt. q. per sciam demonstrato i indumentum sibi. ex quib eis addit hoc addens. no est ipsum uniuersitatem cor i illum. Dicit aut. q. ai aliquid no sensibile transmutatur i sensibile. qd gratia ex no ente. a ai transmutat i aliquid no sensibile. dicit. q. corrumpitur i no ens. a addit eis hoc addens. Q̃ existimabant. q. nulla probatio est in ce i cognitione rerum per sensum. sicut ce g. Vt sensibile sit ens. et no sensibile sit no ens. Sic cognitum ipsum est ens. a ignoratum e no ens. Q̃ enim opinabantur. q. omne ens e apprehensum a nobis. a q. nullum ens est no apprehensum. Et opinabantur. q. apprehensio a nobis no est nisi sensum. sed opinabantur. q. sensibile est ens. Et ista quidem erant i hoc. ut dicat Ar. tamen i ista opinione sequuntur multi uentatis a liquo modo. Inquitur dicunt. q. ens est comprehensum. a no apprehensum naturaliter est no ens. Si enumerant i quibus posuerunt sicut sicut sacerdotum. Vnde addit. ut aliqd i se uidetur otrario modo sensum. a intellectu. Vt gr. tria. a aer. Aer. n. sz intellectus est perfectior ce. q. tria. Et tria perfectiores ce. ipso sensu. Et id no oneat. ut illud qd erat magis sensibile sit perfectior. Perfectius i tranmutate est illud. qd est perfectius ipso intellectum. Declarata e g. ex hoc sermone ai. ipsum possibile est dice, i transmutatione quandam aliquam i quandam. qd e gratia simplex. et gratia ex no ente. Et qd est corrupto simplex. ai no ens. Cum s. autem ipsum quam diximus. Q̃ transmutatio quandam aliquam est generatio simplex. et transmutatio quandam e aliqua transmutatio. no e ai hoc quod dicimus. Q̃ transmutatio illa est generatio simplex. Et q transmutatio ex ea est corrupto simplex. Et ipsum quod dicimus. Q̃ transmutatio multis predicamentis est gratia. Cum aut enim in hoc est illud. quod dictum est i libro predicamentorum. s. Q̃ res predicates sunt duobus modis. Quedam enim no dicuntur neq i hoc. nisi hoc. a sint indumentum hoc. Et quedam sunt i hoc. a sint indumentum accidentis. Transmutatio aut in ea. que no sunt i hoc. dicitur ce gratia simplex. Transmutatio no ex eis dicitur corrupto simplex. Transmutatio aut cor que dicuntur i hoc. sine i ea sine ex eis dicitur alia gratia. Cum s. aut i istis duabus notationibus. s. q sunt i hoc. a que sunt i accidentibus. eadem ai est aliquo modo. Intelligimus enim in eis duo modi. perfectus. a no perfectus. Dicit g. i transmutatione id perfectius ex perfecto duobus modis. ce generatio simplex. et corrupto simplex. Et in transmutatione id diminutum. a ex diminuto alia gratia. et alia corrupto. Vt gr. Qd est i transmutatione ex igne. a id igne dicitur gratia simplex. a corrupto simplex. Et i transmutatione ex terra. ai tunc dicitur alia gratia. a aliqua corrupto. an ignis sit perfectior ce. q. terra. Et q transmutatio ex hoc a i hoc dicitur alia

generatio. aliqui corruptio. Declaratis e
g. et hac sermone modus. sz que dicamus.
Qz transmutatio i quibusdam libris aer aere
generatio simplex. a corruptio simplex. Et
in quibusdam no. Et modus sz que dica
mus hic i libris. ai latinis. a q. aliq no
tiis similes. Et no debet ille sermo fieri li
quere. q. ille libri gramatici ex no ente. a cor
ruptum i no ens. i hic qd dicimus q. ca
transmutatio gratuitus est. qz prima mu. impo
sibile e. ut dimidium ab altero duoz qtum
orum. non ens. n. significat minus duorum
qtuorum. a ens nobilius. Et ai ita sit. nec
aere est. q. generatio aliqui aeris. corrup
tio eni no entis/ quod est minus dum. spi
est gratuito entis. quod e nobilius qtum
a magis sensibile. Et corruptio nobilioris
qtum est gratuito no entis. qd est minus q
tum. et no sensibile. aut minus sensi
bile. Et i hac est dubitatio. Vtum ens et no
ens dicuntur d qtuys. quoz unum e no
bilius altero. Vgi. q. gnne. s. terra est no
ens. et lene. s. ignis est no ens. /ut no en
dicatur d materia qtum inferioris. s. qualita
te. Et ens dicatur d mutua qtum nobilio
ris. s. mutua ignis. Et hac facit nos qstiona
re. Vtrum ista mutua sit ente i omnibus istis
quatuor corporib. aut no. Dicamus g. q.
uno modo est ente. a qd possibilia sunt
alteri adimam. Et alio modo sunt multe.
vnd possibilia sunt rape formis qtum.
Est n. mutua sz libra. a multe sz potentia.
habilitates ad rapiendum formis qtus.
hic g. dicit d generatione simpli a. a no sz
plia. que sunt i libra. Et nos debemus
dicere differentiam inter generationem. a alte
rationem. Vtrumq eni istorum est transmutatio.
a let libra. a qtum a materia libra. Et differ
rit i libro. et in eo. quod est i libro. /alteratio g.
est. cum libra facit aliquid actu. a fit transmu
tatur i alia spe qualitatis. Et ai ille qa
litates finiunt qtum. aut inter qtum. Vgi.
q. corpus aliud tinctum. a aliud infirmat.
induetio idem. Et idem aurum quoq rotu
dum est. a quoq angitur remanendo idem.
Transmutatio in libra est. cum nl i actu re
manserit ex illo. ex quo e transmutatio. qd
fit libra illius rei. que i eo fit celeriter. no de
alteratione. Vgi. Cum spem transmutat. et
fit s. ignis. sz totum. a aer transmutatur s
totum. et fit aqua. Et magis e manifesti
ai transmutatio fiat ex no sibili i sensile.
Vgi. vt ex aere gratia aqua. /ler. n. fere
e visibile inuisq. a tactu. Et dicimus. q.
necte est i illo fixo ad qualitatem gratia.
vt illa qualitas sit i eo celeriter. qz undum.
q. i rebus gratuitis/ remanet aliquid
sensibile tem. Vgia. vt corporeitas rema
nens i aqua. i aere. ai gratia ad intra.
et ut dyplomatis. a hydratis. a alia alte
ratia. que remanet i gratiatis. manet
q. no fiunt libra illius. qd fit i tibus transmu
tationibus sz modum. quo illd quod est
i actu. est libra i transmutate. que e i actu
qualitate. Et causa i hac est. qz illud/ qd.

rem. met. apto gratiam. aque. a ex aere e
aliquod tingens libra. no qd est ipsum libra
sz aere aliter. i. qz est i libra. Et tuo si ce
alteratione i libro sno est tale ce. s. aere alte
liter. Cum alteratio est generatio. Vgi. qz
si homo est libra musice sz q. corporeitas est
libra forme. aque. a aeris. s. aere ontalit. Tuc
transmutatio hois d gratione musice ad sci
entiam illius. est generatio. a corruptio in libra.
sz ho qz est libra scientia. ad cognoscendum
musicam. sed fiunt alteratio. a no gratio. Et i
quantum libra pmanet ci celiter. quentalus.
transmutatoib. a differunt ab eis i eo. i quo
est transmutatio. Cum. n. transmutatio fiunt in
qualitate. est augmenti. a diminutio. a ab
locum transmutatio/ est loci mutatio. et ab q
litatem e alteratio. Transmutatio aut i libra
differt ab omibus istis transmutationib in
hoc. qz mehl remanet i eo. quod fit libra celit
ci. i quo est transmutatio. Et pnapalit ma
teria est libra istius transmutationis. sbin at
aliarum transmutationum no dicat ma. n. sz
postius. Declaratur est g. q. generatio e ente
et quomodo est. a i quo a differunt ab alteratio
ne. Et quere dum e. Vtrum differentia que est
inter augmentum. a alias transmutationes. est
differentia. qua sent p illud. i quo e transmu
tatio. Quam aut illd quod augmentatur.
mutat loci. Cum aut a alteratum no. /im
plus mutatio loci i armento differt a mu
tatione loci. qm cotie dicitur localis. Motus
eni localis est duplex. Rectus. s. et circula
ris. Differt eni quidem ab eo. quod movetur
sz rectitudine. sz illud mutat locum sz to
tum. sed aut qd augetur. mutat loci p par
tem. Et differt a motu circulari. q. nsam
lo movetur sz partes i hac q. ptes moti a
cul. ter semper movetur. i eodem loco. p. ar
tes aut augmenti movetur i locum maiorem.
a ens/ qd diminutur i minorem. Qm g. au
gmentum differt ab aliis transmutationibus
in his duob. s. in quo e transmutatio. et est
quasi mta. a modo ipsius transmutationis mu
tatus est. Quemadmodum est. Vtrum armen
tum corporis in alio corpore i actu. aut in
potentia. qd i hac dicatur duplicter. /ut illd
qd est/ est corpus potentia alter separabile a se
sibili corpore. /ut ent i sensibili corpore. Et si
a duob modis. /ut p se est i corpore cor
potentia sensibili. /ut aliquid ens i alio sz
actu ens. Cum dicimus. q. materia est i cor
poribus. oportet qstionari in maqua modo
ens. quod est i potentia. tem in eo. qd est
i actu. Si aut armentum a diminuto fuit
a ma ex sensibili corpore separata. necte e ni
ipsum no possit locum. a tuc ent. ut punctum
ut sibi simile. d his aut no quemit locum
aut vacuum. vl est insensibile. Qm g. pun
ctum e mam a vacuum. manifestum est. q.
impossile est. Si aut fuit corpus insensibile
oportet i quantum ex eo gratum magnitudo.
ut sit i loco e. /illud. n. ex quo aliqd gratum.
necte est. ut sit i loco. aut sz se. aut sz acci.
sic dicimus d ma. mallz. n. sent differen
cam. /illud ex quo gratum corpora simpli.

et illud ex quo crescunt. cui gradatim fit m
toto. Crementum autem in parte aliqua ipsi lex
structo communis est ambobus aliqualiter.
et aliqua propria augmento. et cremento et
Corpus in opione separabile est in loco se
sibili. et non separatur a sensibili. sed tamen a
reuertetur sup ipsum modum. Cui autem ipos
sibile est. ut generetur magnitudinis. et cre
menti ei sit ex alio extra in actu. Et quia lex di
citur aut secundum se. aut secundum accidens. Sicut se. ut
ex aqua fit aer. Non quia aqua transmutetur in
aerem. sed quia ex aqua erit aer. quia aut est
inclusus in ea. Sicut aut accidens fiant dicamus
quia materia prima est in corporibus. sed materia ma
gnitudinis et corporis et cremento est inclusi
impossibile notum. Quia oportet ex lex. Vt in
corpore finito sint infinita corpora in actu.
et aliqua impossibilia. que dicta sunt in al
ijs locis. Oclius est gratia ponere. quia materia
gradatorum et augmenti est prima materia. quia
dicamus esse unam eandem numero. potest esse non
prima. Non quia materia sit corpus ens in corpo
ribus actu. neque punctum. neque linea. neque
superficies. Quia lex non sunt in loco. neque sed ac
cidens. sed ex quo magnitudo gradatur. opo
tet. quia sit in loco. sicut dicat aer sed se. aut accidens
primo manifestum est cum linea et superficies
sunt ultima tamen. quia non non movetur omno
separata ab accidentibus. Cum illa ultima in
separantur ab illo. cum sint ultima. Transmutatio autem in gradatione assimilatur transmutationi in cremento. in causa agente et mate
riali. sed causa aut agentis. quoniam lex. quod ge
neratur actu gradatur. aut ex suo speciem. aut ex eundem gradus propinquum. aut remotum. Sicut spe
cies homo ab homine. ignis ab igne. Sed ab ge
nere remotum. ut duum a sono. sicut a illo quod
crescit debet esse agens idem cum forma parti
gradatum sed speciem. Quia facies partes
magnitudinis est magnitudo. In causa in
materiali autem quia nulla est in potencia cor
poris communis. in quantum corpus est genus.
Vt dictum est. Quia non est materia nutritum cor
poris. Et cremetum non est. in generatio par
cum huius corporis. quod oportet. ut augmentum
vel gradatum habere eandem materiam. Quia
autem quod utitur de materia cremeti non. non
est ex proprium. Et quia crementi est gradatio in
quantitate. et diminutio corruptio in quantitate. o
portet ut magnitudo non sit mixta. nisi per
magnitudinis excedentem. que est in ea
actu. sed in gradatione autem non sequitur lex. quia
est in qualitate. Sed in lex consequitur magna
questio. s. An corpus iniret corpus per totum.
Et si non. quomodo crescat in omnibus partibus. Et ita
enim duo corpora in eodem loco. Et non potest a
liquis dicere. quia quanto cremetum sit in quan
titate. non est necessum. ut sit corpore aduenien
te in actu. sed cum qui ex aqua gradatur. m
minorem aquam quantitatem sine corpore
extraneo adueniente. Quia lex non est cremen
tum. sed prima materia naturaliter recipit augmentum. et diminutem in magnitudine. Et
lex est manifestum salutatis rebus cenu
bus in eo. quod crescit. Quorum unum est
apud punctum. Et omnis pars sensibilis et
insensibilis. Et similiter in omnibus partibus cre
scit. Et similiter in diminutione. Sed est gratia et
non crescit. vel aliquo extraneo adueniente. et
Et tamen est. Vt illud quod dicitur crescere.
et diminuit sit permanens. Quia per manifestum est. quantitatis aeris gradati ab aqua non
est crementum aque. neque aeris. Lex. n. transmutatio de diminutione in augmentum non habet eam
dem sensum. sed iam dictum est. quia crementum habet unum ibi. Et si quis dixit. quia corpus
commune aqua. et aer est ibi cremeti. fiat gradatur semo ille per sam radicem. s. et in cremento naturali est aliquid extraneum. Lex a sunt
quones in cremento. Et est alia quo. cum fue
rimus ofesti. et illud quod crescit. sit ne
mens. aut quia nemus. Vegi. Vtrum cibus cre
scat. aut cibus. aut utrumque. Et lex satio di
solutur. Quia ibi altius permanet. s. cibus.
crescens. Alterum autem alteratur. s. cibus. Cre
metum autem non est alteratum. sed permanens. Vegi. Vnum admixtum cum aqua diuino non
est transmutata oplexio unum. dicamus. quod
crescit. Et similiter dum fiat primum unum.
quod non dicamus in aqua. Quia alteratur. Et si
militer si aliquid ab aliquo alteratur. et a
misit ibam. Non dicemus. quia alteratio est il
lius. que destruetur. sed illius permanentis
Vegi. et si cibus calidus ad corpus pma
nens uenens. corpus alteratur ab eo in
clin. sed ibi autem destruitur. Et tunc recte
quedam dicat esse alteratio. et cremetum in re
permanente in actu. principium enim movendi non est in alterantis fixa. et illius quod cre
scit. Et cum dicamus sufficiatur. di. quo
nubus. Dicamus de solutione. salutatio ta
predicta. et a caueno impossibilia. Vt ma
cum esse. aut duo corpora esse in eodem. Primi
quidem horum que sacrifica sunt de augmento
est. quod paque inuenitur. Et primo in corpo
ribus consimilis partis. et quod non inuenitur in
instrumentis alibi partibus. nisi partibus mediati
bus osimilibus. Et lex quidem manifesti
est. non. n. dicitur manus augmentata.
nisi cum cuo et os. et alia. ex quibus opitur.
augmentatur. Quia gratia omnique membro
rum osimilium panum opitur. Vt aliqua co
pora naturalia. ex materia et forma. Et id
quod augetur debet esse fixum. Vt dicamus.
Et materia est in continuo fluxu. forma autem
est permanens. Et recte esse dicere. Quia aliquo
augetur. quia illud quod augetur in eo. et forma
ma. non materia. et materia. n. non est permanens. Et illud quod augetur. nec tamen per
manet. Et lex est qui mensuratis ad illud
quod mensuratur. Quia mensuratis debet
esse idem. Et illud quod mensuratur per ipsum. Vt
triticum. et ordinum sunt diuersa. Et si ymagines
unum mensuratis. quia aliquid crescat.
per illud quod intrat in ipsum. et aliquid diminuit.
obseruato figuram. Tunc ymaginatis dis
positionem forme in suo cremento in rem mate
rie. Et lex recte ymaginabitur. Vtrum corpora.
Et qui intrat ipsum aqua parua diminuitur.
Quia autem multa crescit. Et in utraque seruat

nota quod ly augmentum

gradus augmenti non distinguitur in gradum

figuram suam. Et sz hoc nõ sequitur addito
ptes. in omibus partibus materie. Cũ quedam
exeant. a quedam intrent. q cogent nos addi
centũ. Q corpus itraret corpus. Aut vacu
um erit. Q si ipa materia crescere. aut corpu
itraret. aut vacuum erit. ¶ Ad hoc scientiũ.
Q illud quod augmẽtatur. nõ augetur. ñ
sz partes forme. Et hoc ẽ manifestũ in i
strumẽtalib. cũ forma i eis sit manifesta.
V gr. qũ manus crescunt i omibus ptibus
conservat suam figuram. qua dicitur ma
nus. ¶ Et signũ. q forma est manife
stior i officialib. quã i osimilibus est. Q
mortuus dicitur habẽ os. a carnes magis
quã manus. a pes. Oportet g. ut quecũq
pars carnis sit aliquo mõ crescens. a ali
quo mõ nõ. Sm forma. nũ crescat. sz ma
teriam nõ. Et q illud qõd augmẽtur nõ cre
scat. nisi adveniente alio. a extrinseco alio. ab
nõ est actu illud. ad quod venit. V gr. Nec
actu ẽ os. nec caro. si potencia. Quapp cibus
modo ẽ similis. Alio mõ dissimilis. hec ait
dissolutõ qõnis i carnẽto. ¶ Sz alexander
dicit. q hoc quod dictum ẽ. nõ est dictũ co
actõne probatõis. Sz quia aliquem ut m
h. materia. nõ dissolutur sz totum. si sp
manet i eodem qũ res fixa. Et si nõ. cẽt pos
sibile formam sepa. Et cũ i materia est pars
fixa. necẽ est. Vt illa pars augmẽtetur. Qpp
oportet. ut i mẽbris augmẽtans sit humi
ditas dispersa. cũ qua abus mixtus est ad
veniens. Et qũ mutabitur i naturam illius
hũditatis. augmẽtabitur figura membri
p augmẽtum hũditatis illius i omibus p
tibus. a diminuit p eius diminutõem. Et na
tura ẽ. q servat figura illi mẽbri i hoc augmẽtatõis. aut diminutõis. ¶ Et hoc si sit
neu. quomõ fuit possibile. q ille magis p mu
ita cõsensit sine pbatõe. cũ minus ã dicta
dixisse sine forti probatõe. Et tunc i quan
tum i hoc. ostensum est. q signũ dicit augmẽtum cẽ sz formam augmẽtari. qõd ñ multa
dicere formam augmẽtari sz q est forma.
Augmẽtum enim est sz magnitudinem. sz a
est qual. Sz illud quod augetur i omibus
ptibus. nõ augetur i eo. quod est quantũ.
Sz i eo quod ẽ. Quẽ admodũ habens formam.
Et cũ augmẽtum i omibus ptibus nõ est. ñ
i quantum ptes habent formam. ostensum est.
q nõ sequitur ex eo argumento i omib ptibus.
sz hoc modum corpus penetraret corpus to
taliter. Augmentum. n. est i re augmẽtata. s
formam. Sz illud posset ostendere. si augmẽ
tum esset i ptibus tũ sz materiam. s. i quantum
sunt ptes. Et si esset ita. ostendet alter duo.
Aut augmentum esset p adcumulatõem. Aut ca
penetrarentur partes advenientes. a ptes re
capientes adunam. Sz mutabilium partes nõ
cedunt equali partibus immutantib. nec
adunantur cũ illis. nisi i quantum habent qualitatem. Et est hũditas. nõ i quantum
sunt quanta tũ. Qm si esset ita. esset possibile
omia admiscẽ. Addito g. omne mutabile
nõ est. nisi sz formam. ¶ Ad tertium quod
augmẽtum nisi quantitatis. i quantum hab

forma. ostensum est ex hoc. q illud. qõd augetur debet esse permanens. Sz nõ est permanens. nisi i quantum habet qualitatem. nõ i eo
q sunt partes. cum i quantum sunt partes i
se. i se sunt i continuo fluxu. ¶ Sm hoc g.
est intelligendus sermo magistri. nõ sz q
alexander intelligit. q ñ magister nõ dicat.
Q augmẽtum est i mã sine forma. ul eo.
Sz i omibus ptibus augmẽtati sz forma.
nõ sz materiam. sz quia sunt partes. Corpus. n. nõ habet ptes. nisi i quantum materia
partes aut sunt in fluxu. i quantum sunt ptes.
Et i permanẽcia. i quantum habent formam.
Et q augmẽtum non ẽ augmẽtum. nisi i quantũ permanet. ostendit. Vt non sit augmentum. nisi i quantum habet formam. Et ursum ẽ ea.
q magna est differencia inter hoc a sermõ
alexandri. ¶ Et videtur mihi. Q quia quod dis
soluit eodẽ modo. quo alexander. q nõ dissoluit. Sz permittit quẽdam. Qui adhuc responderat dicere. Qualiter augmẽtetur magnitudo. p illam hũditatem omibus partibus.
Cum magnitudo nõ admittat secum ea.
Et similiter d omibus mẽbris ostendens. corsabile. n. est liquabile. ¶ Quapp melius ẽ
dicẽ. Sufficere quod magister dixit. a dedit i
responso. Aut quere aliquid. quod opleat
sermonẽ suum. Qm videtur. q augmentũ i
digeat commixtione. Et ipse dicet per hoc. et si
nõ cẽt ita. cẽt gnãtõ paucum carnis. a ossis
p se. Qm abus transmutatur i ossa. a carnem
s aut mixtio necẽa nõ est. nisi hoc modo. Et ñ
pot augmẽtum cẽ in omib ptib cũ penetratõe. Quoniam si hoc fuerit. oppositum ostendit. q
Vt opp. Vt augmẽta nõ sint. nisi illa. q ẽ sint
insabilia. ¶ Quali g. dicamus i augmẽto
figure. a uniuersaliter mẽbri ostendit. Aut dicamus. q i mẽbris ẽ naturaliter cã extitõis
i omes dimensiones. Quapp accidit ei. qõd
aque rantis a illa hũditas abi denudit se
i omibus ptibus ei. s. i minimis foraminib.
qũ illa foramina extendũtur. Et qũ fuerit
opleta illa hũditate. transmutat illa hũditas i partes carnosas minimas. a applicat se
illis. Et iterum ostendit i illis partib carnosis
nouis foramina minima. Et cũ mẽbrum iterum extenditur. tunc fuit iterum omia foramina illa. a ipleb̃tur per hũditatem aliam. p mutuo actuam. Et cũ calor coagulauerit illam. reuertitur i carnem. a os. dei
de. z. tunc fit. a sic ẽt argumentum mihi aug.
Augmẽtum enim nõ est augmẽtata. ñ sz isti
mutatem. pp quã habet in forma. Et istam mutatem intendebat ar. cũ dixit. augmẽtũ augmẽtati sz formam. a nõ materiam. Et si esset
ita mutus. impossibile cẽt augmẽtatem ẽ i
omibus partib sensibilib. Nisi cẽt possibile
corpus penetrare corpus. Causa g. data ab
ar i hoc est nãlis rebus insabilib. a ñ in
sablibus. Et cã alexandri est pprie insabilibus. ¶ Reuertamur g. a quo recessimus dicendo. Et qõd est. V cũ argumentũ est ex hoc.
quod est i potencia. id qõd augmẽtatur. Set
in actu est aliud. V gr. Q abus ẽ potencia ca
ro. actu autẽ panis. Oportet autẽ. q nõ sit i

actu pars illius. qd augmentatur. donec
commutatur forma eius. et fiet ei forma illi.
qd augmentatur. Si g° ista pars fcta est. ad
unsa ab eo. quod augmentatur. aut sit ent
gnatio in sua. Et ai augmentata no est gnatio
quae est. g° augmentur. Et ipse respondet. et
augmentur no est. nisi p mixtionem adueni
entis. et ex transmutatione i materiam rei. q
eum aduenit. Et hec est differencia inter hanc
mixtionem. et mixtionem elementi. p qua fit
gnatio corporum ab elementis. qd dicem
postea. Vt gr. et omni adunscetur aque. vini
mutii. et dnabitur h. ut totum fiat. vinum
est augmentatum. Si li ai cibus adueniat.
humoritatib. et transmutabitur. et tra sicut in
corporatum. et augmentatur magtudo. est
augmentatus cibus. g° no est carno actu. p
potencia. n' posit mixtionem. Et hec e differ
encia inter ipsum. et gnationem. Igns ai mce
ditur p se est gnatio. et si apponas ligna q
ignis. erit augmentatio. Et debes scire. q' sic
gnatio simplex no est corpis. qd si no. ge
neratio erit ex no ente. Vt gr. et no sit i possi
bile. ai fiat aal simplex. nec h. nec aliud
aal. Sic ai quantitas. que sit i illo. quod au
gmentatur. no est simplex. Quia pp oportet. ut
carno et os no fiant. nisi cibus uenens sit
aliquam quantitatis i actu. illo quantitate carno
sum. ul' ossum i actu. sz i potencia. Differencia
autem inter augmentum et mutamentum e. Qm
qn illud fit sz illum no est nisi tm carno. tunc
mutum dicitur. Et qn illud quod fit fuerit
carno hens quantitate sensibilem. tunc dicit
augmentatio. Cibus g° et augmentum i illo.
idem. Sunt mo aut differunt. Qm qn cibus ad
ueniens fuit potencia carno tm. n sensibilis
quantitatis. Vt gr. forma spoliata a quantita
te. et si quantitas erit no sensibilis. Et h no
est mutamentum. Qn g° cibus adueniens
no potencia sed tm forma sine quantitate. no
actu sed potencia. no est forma rei augmen
tate maior. Et qn fuerit i potencia forma ai
quantitate est augmentum. hec g° differencia i
augmento. et mutamento. Diminutio aut q°
qn forma augmenti no pot transmutare q
omes partes cibi i illam suam. sz humoritate
naturalem. que est i membris alterantib
i illam suam. Et ex° est i augmento. Et
h debilitatis accidit naturaliter paulatim. et
paulatim sz debilitatem uite. Et sic de mo
est i quantitate. tm forma eadem remanente.
sicut i augmento. Vt gr. qn aqua miscetur
cum uino paulatim. et paulatim. donec mul
tum fit aquosum. Et cum diminuitur multa pars
humoritatis illius. s. qn transmutatur est
in naturam cibi maior. et exit a corpore. sicut
unum i naturam aque. Ostensum est. qua
liter est augmentum. Et i quo sit. et pp qd.
Et determinate sunt questiones. Et qualiter
sit diminutio. Et differencia inter augmen
tum. et mutamentum. Et qa p'ma intencio humi
lium p sanctam d' quatuor corporibus. Vtm sint
elementa. aut no. Et si sunt elementa. an
sint gnabilia ad inuicem. ita q' no sint pu
primum eis. aut sint gnabilia ex inuicem. Et

si hec sunt. Vtrum i eis sit primum. qd no
gnatur ab alio. aut quodlibet illorum gna
tur a suo corpore. Et qa hec erant eius intentio
necesse fuit premittere hunc sermonem. et
que dicitur ex rebus naturalibus apud omes
dicentes gnationem esse. et alterationem. s. et
tactum. et actionem. et passionem. et mixtionem. Na
tura enim illius sermonis coegit antiquos
ad loquendum de istis rebus. Antiqui. n. ubique
erant. aut dicentes plura elementa uno.
aut dicentes elementum. Facientes esse plu
ra elementa. aut sunt dicentes. q' ex his quatuor
corporibus gnantur omia. Vt empe. aut
q' hec quatuor gnantur ab aliis. Vt anaxa
goras. qui fecit hec esse quatuor opposita
ex similibus. necesse dicit aggregationem esse et
congregationem. Congregatio autem et segregatio mu
tatio est. alio modo. quam illo. quod dicit d'
hec no sit determinatum. Dicentes aut mixtio
nem necesse est eis actionem et passionem et tac
tum. Dicentibus no omnia elementum quam
no contingit dicere mixtionem. contingit tm di
cere actionem. et passionem. Et id bene dixit
Democrites. cum dixit. si no esset minimum illm.
impossibile esset. Vt aliud transmutaretur
i aliud. illo enim est i natura singuli transmu
tari i aliud. vel' eo. Sz necesse est. ut sit illud
recipiens utriusque. Quia g° omes facientes u
num elementum ponit aliquam contrietatem
i illo uno. Necesse est eis. Vt actio sit ex illa
contrietate. et passio ex illo uno. Et ai actio
est tactus. erit alia. Quia pp necesse est loq'
d istis tribus. aut. qui loquimur de gnatione. Et
primo d tactu. deinde d passione. deinde d mu
tatione. d tactu. Qd. n. patitur. tangitur. et
qd adunscetur. patitur. et similiter a tangi
tur. Et sicut qdlibet nomen dicitur multis
modis. Quedam enim dicuntur equiuoce. et qe
dam sz prius et posterius. Et ita est d hec nomen
tactus. Set tm ai dicitur. sine similitudine
et ne communiter no dicatur. n i omni lenti situ.
situs. aut no est. nisi i omni lenti locum. Et
id mathe magnitudines dicuntur alio modo
ad inuicem hem tactum. cum impossibile e ymagi
nari eis absolutis a loco. Vt mathe et
extraunt eis ab aliis accidentibus. Vt corpo
no est i loco. n p suis dimensiones. n p acci
dentia. Quia g° est i separabil' a corporibus mathe
mathe. sine sint absoluta. ut aliqui dicunt in
sermone et esse. sine sint absoluta i sermone
tm. Sz tactus ut dicitur i magnitudinibus
dicitur per postius a uero tactu. s. q' e i illis
bus. Dictum est i phyca in distinctione et
descriptione contingencie. qd ex est ex duobus
corporibus. quorum tm sunt simul. Simul a'
est situs sororum corporum. que sunt. Et ex ne
cessitate situs e loci. Quia pp omne genera
necesse est esse in loco. Et quia primum mo loci
sunt sursum et deorsum. g° aut dextrum. aut
sinistrum. aut utrique. aut alterum locorum. Et
manifestum est. Q h corpora sunt agentia. et
patientia ad inuicem. Contingibilia g° i
rei natura. quorum ultima sunt simul. et sunt
agentia. et patientia ad inuicem. Omnes enim
existimantur idem esse cum agente. et motum ai

aqua hec
p hec v
aqua no fuit p
hec q' fuit d p' ma
p ide pbs hypogenes
posuerit ei.

patiente. Et dicitur a quibus. q' mouēs in
uenitur duobus. aut mouēs ut immobile.
aut mouēs. ut mobile. Et agens inuenit
duobus mōis istius. g' omē mouēs est a
gens. a omē agens est mouēs. Et nō est
ita. Imo mouēs est g̃ualius agente. Agēs
enī est istud. quod fiat passiones. aī q̃li
tatem passionis. s. alterationem. Et hī nec
cesse est. Q' agēs ē oppositum patiēti. pa
tiens. n. est i alteratōne. Et nō est necē. ut
omē mouēs fiat alteratōnem. Et q' tac
tus i rei uenitate i patientibus a agentibus.
necē est. ut quedam mouēa tangat. a que
dam nō. Sz tū ā tactus dicitur i rebus nū
libus cōiter. a ppre. Dicitur enī cōiter de duo
bus corporibus. quorū ultimū fuit simul. et
quorum alterū est mouēs. a alterum motum.
Et dicitur ppre d' illis. quor alterum agit. a
alterum patitur. Et iste ā modus dicitur cōi
ter. a magis ppre. Dicitur. n. comuniter. cū
mum corum agit. a alterum patitur. Et iste ē
tactus. qm dicitur s' pz. et nc. Et manifestū
est i plurib' rebus. que sunt apud nos. Et
pp hoc est possibile dicē. q' hoc est diffō omū
ōtig-m ex corporibus naturalib'. Qm̄ cor
pus celeste tangit ea. que sunt apud nos.
Agendo tū nō patitur. Corpus g' celeste di
catur tangens p'mo modo. s. cū alterū du
orum corporum agit. a altū duor corporum
passum fuit. Sz quia ōsimilia in gñe.
s. quor est ibm unū. omū modo nō agunt.
nisi patiente. Existimatur est. q' ita sit d' o
bus rebus Declaratū est g' ex hoc sermo
ne. q' tactus sz rei uenitatem nō est nī i reb'
que patiuntur adinucem. Q' si aliquid est
agens a nō patiens. nō dicitur tactum. et
agens nō dicitur tangēs. nisi p similitudi
nem. Qm̄ tactus qui est i rei sz ōpassio
nem. est ut uacet in rei uenitate ea. quor
utriq; ē agens. a tactum. Ih g' est intentō
tactus i rebus naturalibus Et d' actē
a passione sermones antiquorum d' natu
ralibus rerum actuarum a passiuarum fuit duo
ōtrarij. Quorum unus est. Q' actiua a pas
siua sunt ōtrāria. a diuersa. tūc nō ōsimilia.
Omia. n. aut ōsimilia sunt. aut ōtraria. a
que ōsimilia sunt. impossibile est. ut agant
a patiantur ab altero adinucem. Q' neutri
est dignum ut agat. nī ut patiatur ab
altero. Dicit autem. Si quis opposuerit nob'
dicēdo. Videmus ignem magnum extinguē
parum. qm sunt ōsimiles. dicēdum. q' nō
ōtingit n' pp ōtrāietatem eorū i quantitate.
Magnum enim parvo ōtrarium ē. Secū
dus autem sermo est ōtrarius isti. quem de
mocritus solus dicebat. Et est. q' passiua
et actiua sunt ōsimilia. Et si ita. sunt. ē
impossibile est. ut ōtrāria patiantur adinu
cem. Contrarium enī nō recipit suū ōtrarium.
V' gr. q' calor nō recipit frigus. neq; frigus
calorem. Hec g' que passiua sunt. similia a
sunt actiua. a ouciencia. V' eq' Ista g'
sermones sunt antiquorum i hac opinione. a
argumēta eorum. Et cā ōtrariorum ē. Q'
nō ōsideranti rem ex utraque parte. Set

isti unam. et illi aliam. Et nō sermo utro
rumq; uerus est. i parte. Fallsus aut falsum.
Qm̄ cū ōsideratum fuit d' hoc. iudicatur. Q' res
agit i aliam rem. i quantum ē ōtrāria. et patiū
tur. i quantum similes sunt. Impossile ergo ē.
ut aliquid agat i aliquid sz q' est simile.
Q' m̄ sic aliqui dicebant. multum corū est di
gnum agere in alterum. qm̄ alterū. Et si si
mile agēt i simile. tūc res agerent i seipsas.
Et si ita cēt. nihil cēt incorruptibile. a imo
bile. Omē enī mouēs se et corrumpit se. Et
cum res nō agit sz q' est simile. necē est.
ut agat sz q' est diuersum. Et simile uide
tur. quod non patitur res. n' sz q' est simil.
dissimilia enī si patentur adinucem. quod
lib' patiretur a quolib'. Et manifestum ē.
q' quodlib' nō patitur a quolib'. Alterū enī
nō pōt pati a linea. neq; linea ab alterū ne.
nī actua aliter. si linea fuit nigra. Et cū ita
est. nihil patitur. nī i eo qd est simile. De
clarātum est ex hoc. Q' actiua a passiua
uno modo sunt similia. alio nō dissimilia
Et cū considerauimus actiua. a passiua. ap
pebit nobis. que sunt ōtrāria. Aliqui enī extra
hit aliquid a sua natura. n' sit ōtrārium. Et
ideo nō patitur quodlib' a quolib'. Et cū ac
tiua a passiua sunt ōtra. a contrāria sunt similia
i gñe. a dissimilia i spē. Qm̄ aut actiua a pa
siua sunt ōtraria. manifestū est a rōne. et
inductōne. Nō enī patitur corpus. nī a corpo
re ōtrario. Vt ignis gñatur ab aere. et ge
neratur superior a ōtrario superiori. a color a con
trario colore. Ista aut cū receptōnis est gem
cē eis. Et causa actōnis ē ōtrarietas. nō tū
pō dicis. q' actiua a passiua sunt ōtraria. ē ne
cē. Sz ā sua oueria uidētur ē neca. Cū. n. po
sueimus. q' ōtrāria sunt similia i gñe. a dissi
milia i spē. a q' similia i gñe a dissimilia i
spē sunt actiua. a passiua. ostendit ex hoc. q'
contrāria. a ea que sunt cē ea. sunt actiua. a pas
siua. Et hec declaratō quāmis nō det fidem
p se simpliciter cū sit circularis. s. dat no
bis sicut dicit alexander fidem aliquam.
Q' m̄ aut ōtraria sunt actiua. a passiua.
manifestum est ex hoc. q' contrarietas rerū
est causa generatōnis. a corruptōnis ex
Et ideo ignis calefacit. a frigidū infrigi
dat. Et uide quia actiuum a passiuū uno
modo est contrārium. a alio modo similē.
contingit. Vt hoc agit. a hoc patitur. Et si
nō cēt ita. nō cēt generatio. neque corrup.
Et qm̄ antiqui nō sauerunt hoc sz totum. et
inuenerunt. Et causa errōris eorum fuit i hoc.
Q' hoines attribuunt actōem sibi ōtrariū nō
contrario. Et qm̄ est sensibile. putauerunt
isti. q' agens est simile. Et similiter attri
buit passionem contrario. a dicunt. Q' fri
gidum calefacit. Ex hoc putauerunt isti. qd
calor est passio contrarij. Et sacrorum ē.
q' agens bipartitum est sicut mouens bi
partitum est. Quoniam i utraque eorum est
primū. a ultimum. Et sicut primum mouens
est possibile. ut sit immobile. Hoc. n. iam de
clarātum est i rebus naturalibus. Et po
stremū mouens necē est. ut sit motū. Sc

ō proceds Guccilt. ffol.

primi agens necesse est. ut sit nō patiens.
sive i artificio. sive i natura. Vnde. q' corpora patiuntur ab arte mediante cui alterantur ex egritudine i sanitatem. sed ars mediante nō patitur hac passione.
cum mediana sit primi. Cibus autē a
medicamen quibus ars mediante agit
sanitatem i corpore. agit. a patitur. Et cū
i hoc est. quia quotcūque agens cum materia nō fuerit eadem cū materia patientis. necesse est. ut nō patiatur ab illo codem modo. sc quē agit. Et quotcūque hēt eandem materiam cum patiente. necesse est.
vt patiatur a patiente. Et est dicē candem materiam. naturam eam. que recipit duo contraria indifferenter. s. naturam. que re
sicut cipit calidum. a frigidū. Oratera g' artis quia aliud est a materia sanitatis. nō patitur ab egritudine. oratera. n. egritudinis sunt quatuor humores. oratera artis a mediante alia. Et cū necesse est. ut primus agens nō patiatur. necesse est. ut sit in nō materia patientis. Et sic est de primo agente. s. corpore celesti. Q est i illo universo a q illo. i quo sunt res patientes. Et si inciatur agens. q' nō sit in aliqua materia. oīō a necesse est. vt nō patiatur aliquo modo. neque esse inter. neque accidentaliter. cui apparet. Q materia est causa passionis. a causa autē cōsimilis est eadem materia. passionis autē dissimilis est dissimilitudo materie. Et causa agens e similis aliquo modo cause mouenti. et differt aliquo modo ab eo. causa autē agens i eo q' e agens alia est a causa. per quam agit agens. s. a forma. Et nō equiuoce dicatur de eis si nomen causa. Causa. n. agens differt a formali i hoc. q' agens cui finit. est forma a fiet i patiente. sed forma cui fiunt ulis. fiet i patiente. Causa materialis differt a formali i hoc. q' agens cui finit. est forma. a fiet i patiente. sed forma cui fiunt ulis. fiet. ab istis i hoc. q' recipit forma. vt prima materia recipit formam ignis. sed g' alia forma fiunt ab ta. Vnde. calor abstractus a materia. quāmis hoc i possile est i calore i eo q' est calor. necesse est ut sit agens nō patiens aliquo modo. Et q' nō hī causam agentem. nisi equiuoce. Quidam autē antiqui dicebant. Q actō a passio nō fuit i rebus. n' quia i eis fuit forma. per que agens tribuit. dicamus ci. q' hoc modo passio sit sensum. nō enim intelligimus nisi quia mutatio transit i aere. a i aqua. a in corporibus diaphanis p forammina existentia in eis. sed hoc forammina nō intelligitur. ppter parvitatem eorum. Et fuit bene ordinata. a ordinata. et fuit multa i corporibus diaphanis. Et quidam eorum voluit dicē causam in hoc. corui. que i rebus naturalibus fuit. Ex hoc forammina. n. apud eos fuit causa passionis. a mixtionis. et augmenti. Et unus eorum est empe. Et isti non processerunt per viam viam dando ois. que apparet in rebus naturalibus extinsi.

vt gnatiōem. a corruptiōem. a alteratōz. forammina enim i possibile est. ut sint causa istarum trisimutationum. s. gnationis. a alterationis. Illi autē qui per una viam procedebant. et volebant tunc empe. s. hoc cotez modo sunt leucippus. a dem. qui dicebāt pter ea mouisibiles. Isti enim volebāt tunc omnia apparēcium causas i rebus sensibilibus. ex oppositione corum i elementis. que corpora mouisibilia. Et hoc consecutum eos i oibus rebus. si illum esset illud. quod existimabant de elementis. Alii autē. s. pre me. a nulli negauerunt omnia sensibilia. a dixerunt. Q omnia sunt unum. et immobile. Ratō autē. que mouet eos ad hoc credendum. est ista. dixerunt. n. Si sunt plura. a mobilia. necesse est. vacuum esse. impossibile enim est. vt aliquo moueatur. nisi sit vacuum. Et similiter cū multitudo. impossile est. ut sit. nisi sit vacuum. dicit. i indifferenter. sine multa fiunt diuisa ad infinem. aut tangencia se. a aut multa fiunt sz receptōnem diuisionis. In quolibz enim istorum modorum euenit vacuum esse. Distincta. n. nō distinguitur. nisi per vacuum. quod est i tertia. Et similiter cōtingencia nō fierent. nisi tangencia nō continua. nisi per vacuum. quod est iter ea. vt dicunt. Continuum. n. i possile est. ut diuidatur i infinita. nisi sit totū vacuum. Cōtinuum. n. si fuerit diuisibile. erit diuisibile sz totum. nichil enim est dicē. q' sit diuisibile sz partem unam. a nō sz aliam. cum nullus pdicē que pars est diuisibilis. a que nō. Neq; a pōt dicē. que ps. cum nullus pōt dicē. q' pars est diuisibilis. a que nō. Neq; a pōt pdicē q' hoc est diuisibile. q' est vacuum. a hoc in diuisibile. q' e plenum. Et si fuerit diuisibile sz totum. nichil remanet indiuisibile. Necesse est g'. ut totum sit vacuum. a multitudo nō sit. cum ci unitates nō fuerit. nō et multitudo. sz nō est vacuum. multitudo g' a mot nō sunt. Istig' tales diuisenit sensus ppter tales rōnes. Opinabātur. n. q' magis de a lerennus cōsequi rōnem. quia sensum. Et tales rōnes sunt similes alienatorū. Alienatus. n. nūquam dicē. q' ignis. a glacies. a sunt unum. sz magis qō ei contingit est. Q que sunt opinabilia sz o sine tuorum. nisi sicut mala credere. que sunt bona. nisi reputare hoc existens ex his sensibus. Leucippus autē quem eis i cōtinuatōne precedentis a cōsequētis. s. Q si motū a multitudo sunt. a vacuum est. Et contrōt i hoc dicentes. n. o' esse unum destruit consequēs. a concludūt opionem antecedētis. Leucippus enim confirmat precedens. quod manifestum e sensum. et concludit vacuum esse. Et nō existimant q' hūt sermones i dando causas istarum rerum. cum quibus nō ostendunt gnationem. et corruptiōem. neq; motum. neq; multitudinem. neq; ad sensibilium. Et ci cōuenit eis aliquantulum i rebus. ex quibus deluserunt vacuum nō esse. Dixit. q' unū e principaliter illud. i quo nō est vacuum. sed totum est plenum. Et sunt corpora indiuisi

bilia. Et ro ipossibile est. ut ex uno sit multitudo. aut ex multitudine unum. Et ro en
ea apud ipm no sunt unum in reuentate. Sz
in eo sunt partes i sitre ambulantes in uacua. a latentes pp parutatem suam. Ex
hoc go mouo quent leucippus ai dicentib
ens ee unum i alio. aut cotradicat eis. Cum
aut generatois a corruptoms. et actoms a
passioms. a augmeta. et alterationus die
leucippus ex corporib idiuiduis ambulan
tibus i uacuo. Dicat. n. q ai iste partes
fuerint congregate. a qeluctate. eit gnatio.
Et ai diuidentur. eit corruptio. Et ai otigerint
se. eit actio. a passio. Et ai permutauerint
ordinem. et situm. eit alteratio. Et ai penetrauerint se. erit augmetum. Et i omib istis
necee est. uacuum ee. Et ro iste no reputat
unum ee principale corpus idiuisibile. Vnuee
salue sicut illi dnt causas actoms a passio
ms. a augmenti ex foraminib. Sta iste ex
ptibus idiuisibilibus a uacuo dicetib qi
foramina tie quent dice corpus ee idiuisibile. cui ai foramina no fuerint i toto corpore. qua tunc eet totum uacuum. Necee est. ui
corpora que sunt contingentia. ai foramina
sint idiuisibilia. Illa. n. diferentia est inter
utraque opionem. Nisi qa apud leucippum
i tra hec corpora e uacua. Et apud istos foraminia sunt plena subtiliorib corporibus.
Et fere omnio istorum i actone a passione
uacua est. Set ti leucippus magis potuit
dare causis oim tisimtatonum ex suis
fundametis. Alij aute preter istos nu
mus possunt dare. Sl. n. pot dare empd.
sz suum fundamentum. quo mouo accidit
generato. a corruptio. et alteratio i omibus
entibus naturalibus. Illi eni ponit gnee
quatuor elemetorum ex corporib idiuisibilibus. Et ponit causam diuersitatis istorum corporum. diuersitate corpor idiuisibilium sz figurarum. Emp. aut potest dare generatonem. a corruptonem i aliis corporib a
quatuor. diuerto dicto. q dissolutu hec
corpora de gnatione q aut a corruptone ul pt
dare. Et ro negant ea gnari. Et emp dt
elementum ee prius eis. Vt leucippus. a pla
to. Diferencia que est ite leucippum. et
platonem i tribus inuenitur. Quorum pmu
est. Vt idiuisibilia apud platone sie superficies. Et apud leucippu corpora. Sm est. q
figure apud platonem sunt finite. et ap le
ucippum infinite. Tertium est. q plato no
ponit uacuum. leucippus aute ponit. Et a
utrque dicit cotactum. Set none d necessitate contactus apud platonem. Cum
aute superficies idiuisibiles no sint ele
menta corporum naturalium. dictum est in
alio loco. s. i tercio. ce. a mu. Cum no sint
corpora idiuisibilia. dimittemus ali co
sideratonem. Set paruz d colequmur sz i
oigenerum. s. sz modum. sz quem dicit
ea ee causas actoms. et passioms. Dicamus gt. q conuenit eis necao dicere in
quolibet corporum idiuisibilium. q no recipit actonem. neque passionem oio. Cu eni

actoms a passioms apud eas est uacuum
per minima diuisum i corporibus copositis
ex istis. Et qua hec corpora ul foramina
sunt plena no uacua. Necee est. ut no agant
neque patiantur. Et sic ipossibile eit ex eis fi
ri ad unum. ul duum. ul calidum. aut fri
gidum. aut alia qualitas. Et ita fuit ex si
per se. Et singlariter no recipiunt neque actonem. neque passione. neq in uacuo e pas
sio. Quo go erit causa passioms. hec g est
unum impossibilium. que sequuntur eos. si q
posuerit ea no receptibilia passionum. Et i
conuenit eis aliud ipossibile. s. Vt sint recep
tibilia passioni. ponit eni ea que sunt sphe
rica. ee calida. Qua pp necee est dice eis. Si
calor appetit speico. Vt frigus appetit a
lij corpori. Qua ai aliquod otrarior fuit
i aliquo gene. necee est inene i co alteri
cotrarium. Et si calor a frigus sunt i eis. go
grauitas a leuitas. et duricies. a molicies.
cum iste qualitates apparent priores ee i
ee corporum. qui ille. Et si grauitas fuerit
eis. erit grauius. Vt existimatur ad tem.
dicat aute. sequitur sini sermone. Et si gra
uius. go calidius. Et si calidius. go acto a
passio erit. Illud. n. qd est minoris calidi
tatis. agit in illud. quod est minoris ca
liditatis. Et a si durum. go molle. Et di
catur molle. ai cedit sz emp. Et sz hoc re
capit passionem ab alio. Et est hoc oratum ei. quod opinatur. Quocaiq go po
nunt ea. contingent eis ipossibile. Cum si
ponit ea receptibilia passionum. otigerit
ut no sint ai passioms. Et si receptibilia o
tingerit. ut no sint receptibilia. a ex ipa pas
sione otingerit. ut sint receptibilia. a no re
ceptibilia. sic dicamus. In quatum eni po
nit ea lenea figuum. a calidum. Necee
est ut sint receptibilia passionu. In quan
tum ponit ea idiuisibilia. cotingit. u no
recipiant. neque una passione. neque pl
res. Cum si recipient. aut unuqd q recipi
et passionem propam. Vgs hoc dr eit. et
hoc ca ee. Aut unu eorum recipiet plure pas
siones. Si gt unuqdque eorum recipiet pas
sione propam. otingerit ut natura eorum
no sit eadem. et ai diffe i natuis i aliquo
differunt. go sunt diuisibilia. a recipiet pas
siones. otingerit. ut sit diuisibilia. passi
ones eni apud eos no differunt. u sz situs
a ordines parium. Et hoc sequitur dicte
superficies ee idiuisibiles. Vt corpora indi
uisibilia ee. Vt no recipiant raritatem. ne
que densitatem. neq alias qualitates. n
in eis existit uacuum. Et ambo dicetes non
ponit i eis uacuum. dicentes eni. superfi
cies ee negant ipm uacuum ee oio. Facien
tes uero partes idiuisibiles prohibet ipm
uacuu a ptib utraque ee in pom sequitur
sini otradictorum. s. a si ponit ea no re
ceptibilia. otingit ut no sint no receptibi
lia. Et ai impole est. ut sint. et a superfluu
est dicere eas ee p suas. Cu d natura eorum
idiuisibiles sint. Nos aut qa opinamur
corpus diuisibile esse. otingit ut putas

sit apud eos ca difficultatis omissionis. q
set act et magitudo causa facilitatis. ci
contingat d agente plus. quia tangat pa
rum. Et unde sali no possit dicere. qua
re parue sunt dignoes ne dimditur. qua
magne. Et cotingit d eis questio. Vtrū na
tura illorū corporū solidorū omiū sit eadem.
aut differat differencis sensibilib. Vgra.
qm hec terrea. et hec ignea. si omia hant
eandem naturam. quare g ci abi accidit. no
fiunt eadem. Vt contigit d omibus corporib
consimilibus prius. Vt aqua ci accidit aque. a
ignis igni. Et si differunt differencis. que q
sunt g ille differencie. eque. hec. n. differecie
sunt dignoes ee p na pria. a cam eorū. que
sunt. quia figure. Et a si differunt. nhs nec
cesse est. ut agant ad invicem. Amp si tras
mutetur aliquo mo modorum trasmutatio
nectio hent transmutatem. Si g unūqd
q transmutat se. aut erit omisibile ita. q
transmutis i eo sit aliud a transmutato. e
pp duo contenta congregabuntur ad invicem
in eode. Vt sus sapies ea sit rem i natura. et
potencia. Causa enim q contraria sunt nectio
dnecessa est. Quia ubi eorum est duo i poten
cia i quantum est conpositum. Et si est. eet
simplex. eet mum in numero. a potencia.
Et eet sbm eorum unum i potencia. Et sic cō
traria eent eadem natura. Quia pp necee e
ut cōgregarentur. hec est g sima contrari
tōm eius. quibus cōtradicat i hec loco on
tentibus corpora ee indivisibilia. Dicenti
bus autē foramina hec aut erit plenus fo
raminibus. aut vacuus. Si g pateretur ple
nus foraminibus ab alio corpore. tnc foramina
sunt acosa. Qm si ly corpus eet sine fo
raminib. ita recipiet passiōem sicut ci fo
raminibus. Eadem. n. dispositio de corpe. qd
est i foraminibus i quantum est recipien pas
sionem. Si g illud quod i foraminib pa
titur. g a illud. i quo sunt foramina pa
etur. Amp sz hec impossile est. ut pertrāseat
usus i corporibus diaphoris sm foramina.
ci eiunt plena. Et quo d si no eent. Si at
illa sint vacua foramina. necee est. Vt in
eis sint corpora. Vacuum enim si fieri. nl est.
nl ubi corporis est. Q omne ubi het corpus
equale. g omne vacuum het corpus equale
g illa foramina hz het corpora equalia.
Et si dixerit. q tantum sunt parua. q non
possint recipere cetera. erit sermo ridiculo
sus. s. Vt qui no ponit ee possile vacui ee
abstractum magnum. ponat ipm parvum
ee. dice autē ee foramina. nichil e qua
si corpus no recipit passiōem. g foramina
eent acosa. Et si non recipiunt divisionem.
foramina sunt acosa. a si recipiunt. fora
mina sunt acosa. Aut erit medium. aut
erit causa passionis ee. Et hec est ca up
to. Quoniam acto a passio est inter eos sz di
visionem. Si g sz totum recipit divisionem.
foramina erunt acosa. Et si no recipiunt
divisionem. foramina sunt acosa. Et
cum declaratum est. q hec quod antiqui q
dicunt de actone. et passione nl e. Volu
mus declarare modum eius. a ponē principi
um ei. quod sepe posuimus. i. Q corpora cō
posita sunt ex materia. a forma. a d tam e
est i potencia. s. actua. a quodam in actu
s. agens. Et cum ita sit. causa g passionis
no est. nisi q placens est receptibile a
re agentis. Et impossile est. ut placens in
eo q placens i potencia sit receptibile p ali
quam partem. a no per aliam. Sz hec qd e
possibile est. ut per quasdam partes recipi
at magis. et per quasdam minus. Et ex hi
modo potest dicere aliquis formina. ut in
minucis incipiunt vene extense recipien
tes formam minerale postqua alie partes
eiusdem tre. Sed to g a passio fit. ci agēs
et placens distent no admata. Sz duo q
tangētes se. Si no fuerit. no o tingentes se.
no placentur. Nisi mediante alio corpore re
cipiente passionem. Vgr. qua ignis calefi
at corpus mediante aere. Sine ante corpu
impossile est. ut corpus placatur p quadam
partem. a p quadam n. ora manifestum e ex
hec sermone. Si. n. corpus no sz se totū est
divisibile. Sz dicitur in divisibilia ul i cor
pus. ul in superficies. necee est. ut no pla
catur per omes partes eius. Sz in eum cor
pora indivisibilia impossile est. Vt declara
tum est. Si g eadem natura e totius corporis
g necee est ipm recipere passione simulter
et indifferēter in omib partibus. Sm passio
fit sz divisione. sine sz quantitatem. Vt le
nappus. a dem. dicant. mit sz qualitatem.
Set impossile est. ut sit sz quantitatem. Qm
iste sermo d stituit alteratonem. Videmus
enim rem corpus reuerti modo hyeomo. mo
do siccum. Tamen eodem rem manete sine di
visione ctingente ei. et sine oppositone. a si
ne diuesitate i situ partium in ordine. Vt
dicat dem. Si. n. mutat suam naturam. aut
congelatur p suam cōpositonem. neque ci
liquescit per divisionem. Set rem aliquan
do est liquefactum. a aliquā congelatum. Et
a impossibile est. que a modo dim. Vt sz hic
opinione fit alteratō. Ita impossibile est.
ut fit augmentum. ci augmentum fit addi
to. que accidit i partibus illius. quod aug
metatur a unum formute. Si g no ponatur
q augmentum fit per trasmutationem omium
parvum totius. Aut q aliquid admiscetur
cum eis. a transmutat eis. q q trasmutati
res per se ex eo. q admiscetur. no potent
dare d causa commissionis augmentationis.
Declaratum est g ex sermone. que sunt
actua. a passiua. Et quomo fit acto. et
passio. et quomo no fit. Et quo pertractum
duz est de mixtione. que est. 4. intentōm.
de quibus intendimus dando quid sit n
mixtio. a que misabilia. Alij dixerunt. q
res mixte aut erunt fixe. p se. q no trans
mutatur. nz corrumpuntur. Aut corrumpit
utriusque mixtorum. Aut unum altero rema
nente. Si autē utrumque est existens a no
contingens. quia i una hora delent dia n
mixta. i alia no. Et si corrumpatur unum. a
aliud remanet. no delet hi mixtio dia. on

rtio. n. que est uniformie euentui i utraq.
vt si utrumq; corumpitur. nō possint cōi
cere. ul' iucin. nec omn' ā miscer. Et cum
ita est. nihil est mixtio. Et ita questio e
xigit precognitōem iter gnātionem. a cor
uptōem. a mixtionem. Differencia autē
inter gnātiōem. a corūptōnem. a mixtionē
manifesta p se est. Dicimus d' ligno. cum
ex eo gnātur ignis. nō autē miscetur. Sz
dicitur. q' lignum corūmpitur. a ignis gre
neratur. Et similiter manifesta est differē
cia iter aremētum. a mixtionem. Quia nō
recte dicitur. q' abus miscetur cū corpore.
s. et abus cōrumpitur. a corpus remanet.
Et similiter dicat. q' differēcia est iter mix
tionem. et alterationem. Nam corpus dici
mus. q' dealbatur. nec tū dicimus. q' cor
pus miscetur cū albedine. Et impossibile
est. q' forma. a qualitates miscentur cū
corporibus diffimētibus eis. Neque qua
litates adinicem. vt albedo cum sua. Cum
g' duo mixta nō corūmpūtur. neque unū il
lorum. neque sunt fixa. oportet. vt sz omi
modū sint. et sz alium nō sint. Et q' dici
mus. q' quedam sint i potencia. quedam
in actu. oranifesti est. q' illud qd gnātur
ex mixtis apud mixtionem sit aliud cō
mixtis i actu. In potencia est utrūque illo
rum. sicut fuit ante. Et cō dicimus. q' nō
cōrumpūtur perfecte. Neque remanē
nit. sicut fuerūt ante. Et istum modum
ignorauerūt illi i domusione. Et si g' simp
lex est. Qua nos uidemus. postqua mi
scentur. possūt separ. Nō g' possumus di
cere. q' in mixtione sūt fixa. sicut ante mi
xtionem erant. Nec cū corūpta i fine. Nec
cū tantum unū illorum. cū possunt separā
Dicimus g'. q' mixtio contingit ex qua
litate. a forma. Aut ex quātitate. Si ex q'
titate. aut est mixtio domusio alicui' mix
torum i partes prias cōsentaneas suas esse
cē. dente itrant iste ptes adinicem quo
cūque modo ita. Q' difficile possit sensus
d' terminare eis. Sīm hoc mixtio nō est.
nisi sz sensum. Cum ne sūt saluate. Vt gri
multi grana tritica cū multis granis ordei
miscentur. Aut mixtio est dissolutō utriusq;
mixtorū. et transmutatō utriusq; corum s
natura. per domusionem i partes utriusq;
corum dissimiles per natura. Ita q' illud q'
semper fit ab eis ē ens i actu. aliud ab utro
que. Sīm hoc est mixtio. nō tū sz sensum.
set sz quātitatem. Ita ante mixtio differt
a prima. Cum natura utriusq; illorum ē cor
rupta. In prima ante nō. Et differunt q. et
hec mixtio est sz totum. Cum nō possūt ad
huc diuidi i minores partes. Nunc autē ē
mixtio sz partes. nō sz totum. Cum possūt
ad hoc diuidi. Et iam diximus. q' mixtio
que cōtingit sz aliquem dictorum modorum.
Dicimus. q' si mixtio nō est cōpositō. Neq;
domusio. que possit reuenire ad partes diui
sibiles. Nec est. ut nō sit semper mixtio.
omnō. Q' si fuerit sz p'mum modū. est mi
xtio cōpositō. Et manifestum est. q' differt

a compositōne. Cum distinctō partis et to
tius in mixtis rebus est eadem. quod nō
est i compositis. Et cum ita est. nō est nec
mixtio. Sz sz sensum solum. Et que sunt
admixta corpori. nō sunt admixta plōm.
Et sic natura ent mixtum simpliciter. Si q
autē fuerit sz modum. est corporis diō fi
mita. Set manifestum est. q' nō est. Nec cū
est g'. q' mixtio nō sit. Aut si sit. erit sz qli
tatem. Si est g' sz qualitatem. oportz nō
dicere. que sunt ea. que recipūt ea. ipm. a
sz omnis qualitates fiat. a qualiter. Dicimus
q' res quibus mixtio cōuenit. sunt ea. q'
sunt actiua. et passiua adinicem. quarum
eadem ē materia. Ea enim quorū materia
nō est eadem. nō admiscentur. Cum nō rea
piunt passionem adinicem. Vt gratia ma
teria operatur i corporibus. et corpus ñ in
artem. Et quia ea quorum materia est mu
sūt o tanta. delet cē qualitis admixti. sz
q' est admixtio media iter extrema. Et cū
propium ē miscibilium d' fieri posse dimoi
et equaliter utrique. Cum cū alterum illorū
diuiditur i magnas partes. et alterum m
paruas. nō erit mixtio. Cum magne mu
cant paruas. Et ita facilitis o tingit ex
humido. et ex grauitas pp siccitatem. Et pp
hoc ea que sunt magis miscibilia. sūt hu
mida. nisi sint uiscosa. Optio enim o tingit
qui equaliter paruntur. et agunt. Ita q' fi
at post aliqua qualitas media iter duas q
o tranetates. Et est ibi illius qualitatis
quātitas duorum mixtorum. et sūt equalia.
Aut ppre est ibi utriusque quātitatis. Sz
nō erit quātitas admixta minor quātitate
mixtorum. Et pp hoc forte nō adquirit unus
mixtorum ab altero. nisi tātum qualitatem.
pp difficultatem recipiendi. Aut si adque
secit. est quātitas parum. Sicut cōtingit in
mixtione cupri cū plumbo. Cuprum enim
nō recipit a plumbo. nisi colorem tantū. Et
forte nō est. nisi qua alterum eorum sit q'si re
cipiens alterū eorum quasi forma. Ea
sicut dicitur sunt aliqua sēncia mixtōē
diuersam sz multitudinem. a paucitatem.
quibus pp hoc accidit hoc. quod accidit litis
lingue balbucientis ex mixtione eorū adin
icem. Et forte unum eorum est q'si recipien
et aliud quasi forma. Et. a. i sermone suo
super ea luxuriare uolunt dicere. Q' sermo autē est.
Q' miscibilia sūt i potencia i mixto. et ita ē
in suis cēncis. quas habebant separatas. q
Et dicit cēnam eius. qua i potencia aliq
pōt ē multa. a illam ē in rebus cum. ca.
et. fri. Et materia p'm ē humiditatis. a siccitatis.
Et altius modi dicitur potencia. que est p
paratōnis. qua aliquid est habile ad rea
piendum aliquid pp motum. Et hoc ē na
tura saluatur i mixtione. a frangit sua i
accidencia. In aqua. n. frigida nō ē cēnia
sz effectus cēnae. et ponderositas. a cete
ra accidencia. Set homines nō sentes nomē
illius cēnae nocāt illam ponderositatem.
sumentes nomē ab effectu. a nocant frigidi
tatem. Et illa cēnia licet frigiditas amittā.

Misch

Ani

po Ani: q' im
rafrangunt
tatis/ et toy n
ēnae.

saluatur aqua i cē. g° in admixtione d' amic.
q' effectus cēcentum facunt elementa cē in
actu. Et illa frangunt a saluantur cēcae
quibus ellementa possunt redire ad suos ef
fectus. nisi superueniat ipedimentum. Nec
te aliter dicat mus lus nō cē actu i mixto. q' sal
uam in potencia. Incipit co ad sup lib 2. de gōne.

Qua dicimus illud. quod oportet dia
uuc mixtione. et tactu. et actōe. a pas
sione. amplius aut de gnatone. a cor
uptone simplicium. ut simplicibus et
compositis. s. que enit. s. ex uno in unu. a i q°
existat. et quomo. a ex quo. Et dicimus ca
lor d' alteratone. Et quid est. Et quomo existit.
et i quo differt a generatone. Considerandum
enim est d' corporibus nocatis ellementis corpo
rum. Qm si omia composita sunt sibilia. nec
cesse erit. ut ellementa eorum propinqua sint
sensibilia. Dicamus g° hoc. quod quidam di
xerunt. q' isti quatuor corpora que uocantur
ellementa hent sbm. a naturam existentem in
actu. Quidam uō ponunt ipsum unum cē eorum.
aut aerem. aut ignem. Et quidam. q' nidum
mu iter hec corpora. Set tamen existens in
actu. Quidam uō dicunt. q' nō hent sbm pmum
ens. a diffinit i hoc. sicē in mimo suo. Quidam
enim dicunt. q' ellemēta sunt tantumō duo.
Vt dicentes ignem. a tram tantum. Et quidam
tria. ignem. terram. a aerem. Quidam uō qtuo
or. Vt emp. Dicit enim. q' elementa sunt qtuor.
et q' ex agregatone. a segregatone. a altera
tone eorum accidit rebus generato. a corū
pto. Qm aut pnapia. ex quibus cōtingit ge
neratō. a cōrupto omibus entibus quocum
q' modo sint. sine ex agregatone. sine ex seg
gratone. sine aliter. debent dia ellementa.
a pnapia. concessum est ab omib. quot
uero sunt hec pnapia. a quomo hic ordinā
tur sz prius. a posterius. ñ est manifestum.
Qm uero ponit quatuor corporib natuam
cē priorem eis corporib. precit. Omē enim cor
pus existens i actu ñ pōt fugere ostrietate
tem. Et cum hoc corpus commictum nō hēt
nisi aliquam differēciam extrēcum in hoc
quatuor. Et necē est. ut sit aliquod illorum
quatuor. a i differentia. Sine hoc corpus po
natur finitum. aut ifinitum. Vt quidam di
cunt. Necē est. n. ut hoc corpus quātum sit.
aut graue. aut lene. aut frigidum. aut cali
dum. Plato uero i thymeo posuit his qua
tuor materiam porem eis. sz nō manifeste
i quo. Vtrum isti materia sit existens in
actu. aut nō. Neque hoc dicat i hoc sermone
manifestum. Nisi hoc quod dicit. q' est re
capiens totum. Neque ntebatur ipso i alius
entibus. Neque dedit aliquid ex quo fiat
i quantum apparet. sz dicit. q' sbm est pius
corporibus nocatis ellementa. Sicut aurum
est prius auris. Et dicit. q' illud quod ex q
eis fit. nocatur noē eius. ex quo fit nocia
noiatone. Sicut si aliquis nōmineit aurum
aut aurum aure. recte dicet. Et si q° di
cit. nō est uerum i gnabilibus. a i rebus al
teratis. dicit. et ā elementa dissoluuntur
i superficies. a per hoc contradicit sibi. Impo le é

cē. ut pma materia quia nocat sbm. sit sup
ficies. Nos aut declaramus. q' omia isti cor
pora sensibilia hent materiam existentem in
potencia nō d' mutatam ab alio cōtrancui. a
hec corpora quatuor cōponuntur ex ea. et ostri
netate existente i ea. ponedum g° hoc. quod i
declaratum est hic. dicendo. a primum pm
cipium oium rerum é materia inseparabilis
sba a cōtrietatibus. Calor enim impossibile
est. ut sit sbm frigoris. ita q' natura calor
transmutetur i naturam frigoris. sicē é.
ut sit sbm ferens utrumque. aliquando hoc.
a aliquando hoc. hoc aut cōtingit in illo. sicē i
passionibus. Quia pmum pncipium é. qd é
in potencia corpus sensibile. pncipium aut
sz q' est ostrietatis. a quibus nō denudat
pnum sbm. Tertium est aqua. a ignis. a sibi
similia q' postorum corporum ex pmis ostrie
tatibus. a pma materia. Et tunc sunt isti
i ordine tertio. q' transmutantur ad invicē.
Quia hent elemēta pnapia prora eis. s.
materiam. a formam. Elementum aut qd di
citur pmum. debet cē omno intransmutabile.
Isti quidē elementa nō sunt sicut dicē emp.
ut transmutabilia ad invicem. Et si cēt. sicē
fingit. nō inemietur i eis alteratō. s. differē
tia eorum. que sunt calida. a frigida. et hu
mida. a sicca. Et cū est altātō. est sbm. Et
si est sbm. est gnatō. a corūptō. Sbm aut
necē est cē. Q' ostrietates nō transmutantur
ad invicem. Est g° nam intorum d' elementis
cōpositorum corporum sensibilium sz q' sunt cor
pora cōposita. Que sunt. a quot sunt. Et ser
mo noster i hoc est per demostratōem. Vt o
sue tuo est nostra. ñ sicē aliqua differēcia
sz y postesim. sine aliqua d' mostratone. l'
cū q' numerus eorum sit quotus. a cōtinua
tō eorum sit talis. Dicimus g°. q' nos q
nnus pnapia. a elemēta insabilium cōia
omibus corporibus cōpositis sen' naturā
libus. Quia differēcie corporum contrie
que sunt elementa oium corporum tangibili
que sunt i hoc genere. s. i genere transmutabilium
tum. Nō aut in alio genere sibilium. Quare
differēcie elemētorum nō sunt neque albe
do. neque nigredo. neque dulcedo. neque amu
ritudo. Cum. n. hi ostrietis nō quemadmo
dum corporibus. Et nō pōt aliquis dicē. qd
ostrietas que est i nisu est prior ostrie
tate tactus. Nō enim quēimus i hoc loco pri
oritatem sz formam. a finem. Sz sz sbm. q
materiam. que é pōrtis sz naturam. nē
dictum é. q' ostrietates ex quib cōponunt
pma elementa. sunt tm i tangibilibus. de
inde ordinandum est modos ostrietatum p
marum qualitatum sz tactus. Sunt a' hoc.
Calditas. frigiditas. humiditas. a siccitas.
Grauitas. a lenitas. Durities. a mollities.
Lubricitas. a Ariditas. Asperitas. et lenitas.
Crassities. a subtilitas. Grauitas aut a
lenitas. q' nō sunt actiue. neque passiue. q.
Grauitas. n. nō induit grauitatē. neq;
lenitas lenitatem. Sicē nec nomina eorum si
gnificant ipsas. nisi sz motum solum sini ac
tē. a passione. Sz necē est. Vt pma ostrietas

ex gnetate q e immutabilibus ponuntur elia

ctis elementorum sit actiua. et passiua omnem. Et si nō. mihil accidit ab eis. Quia ista cōtrarietas nō iuuatur inter differentias elementorum sz q' sunt elementa. Calidita figiditas. hiuiditas. et siccitas. Nomina casi significancia nō sunt. nisi sz actiōem. et passionem. Et hec i greca lingua. Et hec manifestum est ex descriptōnibus eorum. Calor enim congregans omogenia qui ignis quia nūdatur separare et distinguere aliquid ab aliquo alio. nō fiat hec. nisi qz cōgregat homogenum. Et hec. s. separare nō est sz p̄ter intentōnem congregatōem enim homogeneorum accidit segregatio heterogeneorum. figiditas autē est cōgregans homogeneum et heterogenea. hiuiditas. n. nō hēt in se a. et. et. set fale dicitur a. siccitas aut quod hēt in se et quō dicitur. et difficile alieno. Iste. n. descriptōnes quāms nō inueniantur p̄ nomina apud nos. neque sunt dis. et quasi sermones explanātes nomē uelud interpretationes. sed certo apud eos. Tamē manifestum est. q' iste res sunt i istis dispositōibus. Sz i illa greca lingua cōtinget. q' nomina erant famosa. et intellecta. Apud nos aut sunt intellecta nō famosa. Et uidemus. q' omnes contrariētates que sunt sub sensu tactus. contrariētates. s. actiue. et subtilitas. et grossitudo. lubricitas. et ariditas. durities. et mollities. et sibi similia generantur ab ipsis. et reuertuntur i eas. Et p̄ter hoc est rebus subtilibus et tenuibus ipsis. s. et uacuitatem rerum. Et figuratur sz figuratōnis. Manifestum est. q' facile tinguntur ab alienis. Et hec sunt dispositō hiuiditatis predicta. Omne g. subtile est hiuidum. sz nō omne hiuidum est subtile. subtilitas g. est ex hiuiditate. cum hiuiditas sit prior eo natura. Et iam declaratum est. q' subtilitas et tenuitas sunt ex hiuiditate. Manifestum est. q' oppositum est ex siccitate. lubricum aut ex hiuiditate est. Et hec manifesta. Lubricitas enim est hiuiditas admixta ei. et. q' iuuat ei difficile separatōem. et passiōem. Omne enim lubricum est hiuidum. Set nō omne hiuidum est lubricum. Et ei lubricitas est ex hiuiditate. g. et aridita erit ex siccitate. Et hec manifestum est. Aridum enim est. q' uenit ad ultimum siccitatis quousq' coagulabitur p̄ter defectum hiuiditatis. Similiter et mollis. et ex hiuiditate. Mollis. n. est. quod cedit sz superficiem. Set nō fertur sicut hiuidum. Omne g. molle hiuidum. set nō omne hiuidum molle. Quia p̄ molle est ex hiuiditate. et durities ex siccitate. et dicitur siccum est coagulatum. et coagulatum est siccum. Et hiuidum et siccum dicuntur multifariē. Set omnia collocantur sub primis p̄ut nata siccitate. et hiuiditate. quae fecimus descriptōes prius. Et hec quidē scire pōt. Quia utraq' illa opponuntur plus quam uni. Siccum aut opponitur hiuido. et ab irrato. Et hiuidum sicco. et coagulato. Quia g. omnia opposita collocantur sub primis differentiis oppositis. Manifestum est ex hoc. q' irratum alicui sicco opponitur. Et similiter hiumefactum et irratum est illud. in quo minus est hiuiditas ac

Calor congregat homogenea. ꝑ se p̄ ut nis aut separat heterogenea

tag omnia ggregat

ccentalis. hiumefactum autē. in cui p̄fundo profundatur hiuiditas. Quia manifestum est. q' irratum et hiumefactō sunt ex predicta hiuiditate. g. et siccitas. cū opponitur ex p̄dicta siccitate. Et similiter et cū hiumiditas dicitur esse in eo. in cuius p̄fundo dicitur esse hiuiditas naturalis. Et dicitur esse in eo. in cuius profundo dicitur esse hiuiditas accentalis. et est hiumefactum. Coagulatum est. quod caret his duobus causis. hiuiditatis. Nec tē est g. cum coagulatum est ex predicta siccitate. et hiumefactum. et hiuidum est ex predicta hiuiditate. Quia g. omnia. de quibus dicitur siccum et hiuidum. reducuntur. reducta sunt ad predicta. Siccum et hiumidum et sunt et qualia. et qualia et tactus sensus tactus. et actō et passio reducta sunt ad illa quatuor et tactus manifestum est. Ille aut dixit. q' autē tacuit densitatem. et raritatem. Aut qz collocatur sub graue. et leue. aut sub duro. et molli. Et tacuit aspritatem. et lentitatem. Quia aspritas est siccitas. et lentitas est sub hiuiditate. Et hec quidē manifesta est. Vtrum enim rarum aduruz. et Vtrum leue et hiuidum. Sed vt et Vtrum rarum et graue. nubes aut dempse et leues. Et usum est. q' nō tacuit densitatem. et raritatem. n. p̄ hec. q' sunt qualitates actiue. Set consequētes et calorem. et frigus. Et tacuit asperitatem. Quia asperitas significat uel siccitatem. multam in superficie rei aspere. lentitas autē hiuiditatem i superficie eius. Quia p̄ lapides qui sunt i aqua duri. et sicca. sunt et tamen leues. Et hec forte noluit dicere alex. Quia autē uidimus dictates illius gnis. aut actiuas. aut passiuas. aut neutras. Neutras aut impossibile est dicē differentias elementorum. Actiuas aut uidimus reduci i illas quatuor. s. in. ca. fri. sic. et hi. Et manifestum est de istis. q' nō reducuntur ad inuicem. nec p̄ oriuntur ad inuicem. Quia manifestum est. q' iste quatuor qualitates sunt differētiae p̄rimorum corporum. Et iste quatuor cū nō inuicem uniuntur. manifestum est. q' nūs corporum quorum iste sunt forme. est sz nūs corporum p̄ nap̄ alui. istis qualitatibus primis. Compositōes aut sine quātōnes que sunt i istis sunt sex. siccum due impossibiles. s. Cali. et frigi. hiumi. et sic. Quatuor aut possibiles. Ca. et sic. ac. Quia p̄ manifestum est. q' nūs elementorum est. 8. Et ad hoc. q' iuuat nos sermo dicens ei. quod uidetur istis quatuor corporibus. s. i aqua. et igne. aere. et terra. Ignis enim est calidus et siccus. et aer calidus et humidus. qui est quasi uapor. Aqua frigida. et hiuida. Et terra frigida. et sicca. Quia p̄ necē est. vt ista quatuor sint elementa. nō quedam eorum. sicut fecerunt multi antiquorum. Nam iter facientes ista primo corpora esse elementa. sunt diuersitates i numero. Quidam enim eorum fecerunt unum elementum. hi aut duo. hi aut tria. hi aut quatuor. Tamen omnes dicunt. q' nō sunt plura. Facientes unum elementum. Set omnia generantur omnia alia per densitatem. et raritatem. Contingit g. eis necēo dicē duo elementa. Quia quidem fecerunt densitatem. necēo fecerunt calditatem. et frigiditatem. Et cū duo contrarie sunt

set nō

actuc. oportet q' ibm sit passim. a q' ibm
sit ī potencia. facientes aut duo vt pzm. ignem. aeram. ponit medium ite duo cō
traria. admixta duobus extremis. s. aerem. a aquam. Similiter aut faciunt po
nētes tria. ponit enī medium admixtum
duobus extremis. Ish quidem sui. q ignis
et terra apponit aerem. a assimilat pla
tonī ponenti tria principia. magnū. a pmū.
ponentes aut unum. a ponētes duo faci
unt duo media. ponētes autē tria faciūt
unum medium. Et omes isti ponūt unum cō
trariētatem. et ibm illi. facientes quatuor
ut emp. reducat ipam contrariētatem. s. i duo
contraria. Iam ipe ponit ignē unum cōtra
rium. Alia autē cōtraria residua secūdum con
trariū. Omes autē isti nō procesuit ultra qv
tuor numerum. et ponit differētias tangi
biles. Quapp hec corpora nō sūt prima ele
menta. quia nō sunt simplicia. sz cōposita.
Elementa autē simplicia sunt ea. ex qui
bus cōponuntur ista. Et sūt similia his i
qualitate. nō tamē eadem. Vgr. quoniam il
lud quod est simplex i igne. si assimilatur
igni. et est hic. sz q' est ignem. ut ignis.
Et item simplex in aere. si assimilatur a
ere. a est sz est aeremm. ut aer. Similit ā
in aliis. Et quia ignis est finis i calore. q
glacies autē e finis i frigore. cū ebullitō
est ignis coagulatō. aut glacies. Ebulli
tō autē a coagulatō sunt fines i remoto
ne. Illecūz est. ut glacies sit cōtrariū igni.
Et cū glacies est coagulatō humidi et frigidi
necē est. ut ignis ebullitō sit calidi. a sicci.
Et quia ista sunt i fine. nichil omne gene
rant glacies. et ignis. Ille dicat. q' hec nō i
ueniūtur nisi i igne. qm est hic ignis. aut q'
est i ultimo. cōtinentis. qm est i fine cali
ditatis. et ebullitōis. Quapp plura eleme
torum sunt cause gnātōnis. Et hec est q
stio. de qua nos tractabimus. Et quia cor
pora simplicia sunt quatuor. sunt coni
dno nature ignis. aer. et ignis. Et duo
nature grauis. s. aqua. et terra. Ignis autē
i fine est ignis. Grave i fine terra. aqua
aut a aere medietate. Et est. q' unūquōq le
uius duorum est contrarium alteri duorū
grauium. Ignis autē opponitur aque. et a
ere terre. Iam unūquodq istorum duorū
sunt contraria sibi p duas qualitates. qm
bus existit. Et unaqueq istarum qualita
tum simplicitē est i uno istorum. Terra
autē est magis sicca. quā frigida. aqua
autē magis frigida. quā humida. aer aut
magis humidus. quā calidus. Ignis ma
gis calidus. quā siccus. Quapp prima cō
pora sunt quatuor. ¶ Capitulum tertiū.
Et continet in se quatuor differētias. In po
ostendit modus generatōnis istorum
quatuor elementorum adinucem. In secū
do. q' nō habent ibm i actu. neq' in eis.
neque extinsecus prius istis. Et hec est o
pinio. quam prius habuerunt de antiqs.
in tertio. q' ex eo fit unum. aut plura. q si
principium i generatōne. s. Vt ab eis ge
nerentur alia. a ipa nō ab eis. Vnde gene
ratō nō reperitur in eis. In primo cōtra
dicit dicentibus. nō transmutatia se ad in
uicem. Vt declaratum est i tertio. ce. a mū.
Et q' ista quatuor corpora simplicia generā
tur ad inuicem. Et si non. nō erit generatio.
nec corruptio. Amplius tunc generatio a cor
ruptio eorum manifesta e sensui. Generatio
enī et corruptio eorum fiunt i differētiis con
prehensis a tactu. ¶ Dicendum e g' de mo
dis generatōnis ipōrum ad inuicem. Et pri
mo. vtrum quodammodo generentur a quoci
qz. an possibile q' nō. Et manifestum e. q
ex omni ce pōt generari. Quia necessū est in
contrariis ad inuicem ce generatōnem. a trans
mutatōnem. Vt declaratum est ex rebus ac
tiuis. et passiuis. Et quia unūquōque eorum
habet aliquam cōtrarietatem cum unoquoq.
Quedam autē contrariantur sz duas differē
cias. quibus constituūtur. Vt ignis. aque
Iam ista contrariantur caliditate. a frigidi
tate. humiditate. a siccitate. Similiter aer tre contra
riatur sz humiditate. a siccitatem. et calidi
tatem. et frigiditatem. Et quedam contra
riantur. altera duarum differēciarum. Vt ig
aer. hec contrariantur sz siccum. a humidum.
Et aer aque cōtrariatur i calido. a frigido a
tui. Et cum quodlibet est contrarium cuilibet. necē est. Vt omne generetur ex omni.
Et cum ita est. d' facili satis terminus ge
nerātōnis eorum ad inuicem. ¶ Dicamus g'
qui quatuor istorum elemētorum quedam co
municant i alia differēcia. et cōtrariantur
in alia. Et ista sunt consequēcia. Quedam
enī contrariantur i duabus. et nō sunt cō
sequencia. Vt ignis. et aqua. et aer cū ter
ra. Illecē est g'. Vt generatō. et corruptō sit
duobus modis. Generatō quidem eorum
que contrariantur per differēciam unam. est
per corruptōnem unius cōtrarietatis. Vgrā.
Qui ignis sit aer corrupta siccitate tūm. et
remanēte caliditate. Et hec est facilior ge
neratō. harum aut que contrariantur i duab
erit per corruptōnem duarum differēciarum.
Vgr. Quia ignis nō fit aqua. nī corruptōne
caliditatis. a siccitatis. Et hec est difficilior
generatō. Et quia cum unūquodq istorū
constituitur duabus differēciis. Quarum
una est qualitas actiua. et alia passiua.
Et forte quēt. Quia altera illarum sit in uno e
lemento. et alia in alio. possibile est. ī sit
tertius modus generationis. Et est. Vt
aliud istorum generētur ex duobus. cum ex
utraque illorum corrumpatur qualitas cōtra
ria illi elemento. et remanebat cōtrariēta
propria. Vgr. Quoniam ex igne corrum
pitur siccitas. et ex aqua frigiditas generē
tur aer. Ex igne enī remanet caliditas. Et
ex aqua humiditas. que sunt differēciae ae
ris. Set hec nō contingit i omnibus. Illo ex
contingit unum generari ex duobus. nisi
alia duo contrariantur sibi in duabus
differēciis. Et ex igne. a aqua generantur
terra. et aer. Et ex aere. a terra. generantur
aqua. et ignis. Et generatō quidē ignis

ex eis uidetur per sensum. sicut ana enim nō è
nisi fumus accensus. fumus autē est aer.
et terra. Ex duobus. n. elementorum cō
sequentium impossibile est. vt generetur alterū il
lorum. Cum quantos ex his corrumpitur alia
qua differentia. et ex his alia remanebit
eadem differētia. Et si ab utraq; corrumpa
tur. eadem differētia remanebit. a due diffe
rentiae contrariae. Hoc autē generatō difficilior est primo. et facilior secō. difficilior pri.
q; est i duabus qualitatibus. fortior secō. q;
due qualitates transmutantur i eo simul ex
duabus rebus. et secō ex una. Et cū hoc i secō
est corruptō duarū differētiarum. et generatō duarum differētiarum. in tertio autē est corruptō similiter duarū differentiarū. Sed addito minus amborum est diminutō sicut. Vnde
Quoniam ex aqua a igne generatur terra.
corrumpitur calor ignis. a remanet frigiditas
aque. et humiditas aque corrumpitur. a remanet siccitas ignis. Declaratum è q; hoc
sed quod pōt generari. et si quod nō pōt. Impossibile est enim unum generari a tribus. et unum a
duobus cōsequentibus. Sed unum ex duo
bus nō consequentibus. Et nō omnis con
tentus i ista considerātione tua. Sed inspiciemus
hoc alio modo. Dicimus q; si aliquō cōpo
situm naturalium est sibi p naturam. Necesse è
ē. aut unum istorū quatuor. aut nullū isto
rum. Si unum istorum quatuor sicut quod a
dicunt aerem. et sibi similia. Necesse est. ut
unū. aut plura eorum. Et si unū vnde sed
aut aer. aut terra. aut remanet illud tertium
ipsum transmutatū. aut nō remanet.
Si nō remanet. nō est elementum. Elementum enim natum est remanere. cum sit pars
rei elementate. Si remanet. cōtingit. ū sit
i actu illa res subiecta. Si aer. omnia erunt
aer. Si aqua. omnia erunt aqua. et tunc oia
transmutantur. et trāsmutatō est i contrarium. Et si sibi illorū cōtrariorum ē a ens
i actu. Necesse est. ut transmutatō eorū sit
alteratō. nō generatō. Et hoc impossibile. a
Et a si ignis est ignis. a aer nisi simul. qui
posuerunt aerem ē sibi. tunc cōtingit. ut
duo contraria existant i eodem sō. Quoniam
utriusque illorum transmutatur i illud unum.
quod aer est. et ex illo uno. Et omnis transmutatō est sū duas cōtrarietates. quarum al
tera est i eo. ex quo est transmutatō. Et se
cunda i quod est transmutatō. posito q; illud unum sibi sit aer. a ponatur q; sit ota
rietas i aere. a igne. Quarū altera est in i
gne. et altera i aere. Et est i igne calor. i
aere aut frigus. Aut siccitas in igne est.
et humiditas in aere. quō est ueri. Cum q;
ignis transmutatur i aerem. nō est hoc n'
per transmutatōnem siccitatis i humidita
tem. Cū aer est humidus. a ignis sicc. Et
cū ita est. impossibile est. qui aer transmutatur i
ignem. a ignis fit a aer i simul. Contingit
enim. q; idem fit siccum. et humidum. q; è
i possibile. Et cū ita sit. necesse est. vt sibi cor
nō sit quod i actu. et est materia omnium. Et
hoc item contingit. si sibi sit plura. Et si

p q dā manet
mysto. Et q nōma
net alia rōne.

putas secū dispo.

nulitē impossibile est. vt aliud corpus ab
eis sit ex quo fit generatō eorū. vnde. Corpus
medium inter aerem. a aqua. aut inter ae
rem. a ignem grossius aere. a subtilius aqua
aut subtilius aere. a grossius igne. Illud
enim corpus est aer. a ignis simul. aut aer
et aqua simul. Et ea fuit i eo duo cōtraria
simul. sicut declaratum est. Cum sibi fue
rit unū illorum. a cōtingit. ut sit ens. a nō
ens simul. Frigus enim est privatō caloris. et
sic privatō huius. Et a nō possibile est. illud
corpus medium ē aliquo tempore existens.
per se. Sicut dicit aliquis p se. a i simul.
comprehendēs. q; necesse est ponere unū illorū
ē elementum omnibus. Et tunc cōuenit no
bis confiteri omnia impossibilia predicti. Aut
ponē. q' nullum illorū possit esse h'. Et cum d
clātum est. q' corpus sensibile nullum prius
istis. Necesse est. ut omnia corpora ista sint pri
cipia corporū sensibilium. Vnuersali necesse è
dicere de omnibus elementis. Aut i istis eleme
tis nō est transmutatō omnio i unum. Aut in
eis est transmutatō. Et si est. Aut est aer
tum sicut dixit plato. Q; ita nō transmutat
i terram. neque terra i ea. pp triangulares re
siduos. Sed quod dictum est i libro. de. et.
mu. Aut est ex quolibet i quodlibet. Sed decla
ratum est superius. q' necesse est trāsmutari
quodlibet i quolibet. Et amp sū quot modos
pōt transmutari. et qd. a quod non. Sumli
trāsmutatur sū facile. et difficile. Remanet
adhuc ad declārandum. q' nō transmutatū
qd libet i quodlibet. ita q' in eis sit aliq' ele
mētum residuū. a transmutatō residuū
sit ex eo compositō. generatō et i ipm. Sed qd
est primum omnium elementorum mixtorum i compo
sitione. ad elementa. Declātum est q'. q' nō
transmutatur ad inuicem ita. q' unū eorū sit
sibi alius. Quod aut remanet ad declā
dum est. Q; nullum eorū est elementum alius
residuus. qd hoc iquit plures antiquorum.
in quodam dicunt. q' elementorum est aliq'
elementum extremorum. s. Aut ignis. aut
terra. aut in ante duorū elementorum medi
orum. s. aerem. a aquam. Et dē elementi
ē ignem ita q' ignis aut terra sit sibi cor
i actu falsum est. sicut d'terminatum est.
prius. Quoniam i utraque sententia cōuenit. q'
omnia sit ignis. aut terra. Sed tamē i illo se
mone cōuenit. q' omnia erunt ignis i actu. et
terra i actu. Hanc erunt omnia ignis trāsmu
tatus. et terra transmutata. Et sili i pōtis
cōuenit dicentibus elementum ē aliquid me
dium ē. aut medium. quod possit trāsmu
tari i duo extrema. Sed extrema nō possunt
transmutari ad inuicem. Vt aliqui fingunt.
a aer trāsmutatur i aquam. et ignem. Sed
ignis nō transmutatur i ignis. nec ātō hēt cō
trāietatem. sic q' cōtrarietas ignis siccitas
aeris autē humiditas. Similiter aut aer cū
transmutatur i aqua. hēt contrāietatem. Et
ista contrāietas necessum est. ut sit alia a
cōtrāietate. quia hēt cū igne. ē autē alie
aqua. a ignis item. Sit q' contrāietas ae
ris. calor. Aque autē frigus. Erit q' aer cali

aliq'

vns. a huidus. Et qma o trãsitur ignis siccata
te. necẽ est. vt commiscet ei p aliqd/ sz q' cõ
trãsiatur aque. Sint g' ignis caldus a siccus
necẽo. Similiter cõuenit cũ huiditate. s' qm
cõtrãsiatur ignis. Commiscetq; cũ tãtism
tatur i eam. Sint g' pmanẽs i transmutatõne. a commis eis. Et i aqua existit due o
trãsietates. huiditas. a frigiditas. In igne
existit caliditas. a siccitas. Quapp necẽ
est. vt ignis trãsmutetur i aqua. Contraria
duo necẽ est. ut transmutentur ad invicem.
Et q. a sz hanc opinionem clementum est op
positum aliorum. necẽ est. vt i terram trans
mutetur. sgiẽ lẽt eis terra aliqua o trãsietatem. Et q' aer est caldus. a huidus. a con
trãsiatur aque i caliditate. sgiẽ aut huidi te
necẽ est. vt ita hãt contrarietates sz duas
qualitates. s. ca. et humi. Terra g' frigida et
sicca. Quoiam si lẽt ei ea contrãsietatem
sz alteram duarum qualitatum. Contingeret.
ut ita cẽt ignis. aut aqua. Si g' corpora plu
ra sunt q̃tuor. necẽ ẽ. vt cõtrarietates sint
plures i numero. maiores. q. i duab'. necẽ
est eis. vt ma sit. vl' duc qualitates sz du
plicem sibi. et duc s. q. Et quato sunt plu
ra corpora. augmentabitur numerus cõtra
rietatum. pãtur g' aliquod corpus quãtũ
oppẽtur terre albedo. a nigredo. ita q' albe
do. a nigredo sit i illo corpore. Quapp corpus
illud cõcinet i frigiditate. a siccitate. Est
g' albũ. et frigidum. et siccum. Terra autem
nigra frigida. et sicca. Et qma ita o uenit
eis uniquoq; corporum tuus. cũ eo. qd oppo
nitur corpori. quanto albedine. a nigredine. Et
hoc g' existimant. q' si extrema sunt finita.
terminata. impo'le est. q' extrema nõ trans
mutẽtur ad invicem. Sine p̃ua pnia sit alte
rum mediorũ. sine alteram extremitati
Quapp necẽ est. ut generẽtur reciproce ad
invicem. Et si aliquis dicat. q' aliquis ipo'le
est. vt transmutatõ sit i eis sz retrorsum.
Vgi. q' ita transmutetur i aerem. a aer in
aquam. et aqua i ignem. a ignis i alid' cor
pus. vt. m. vel. a sicum i infinitum sine recep
tõne. Ille cẽ est eis dicere. q' illud corp' quã
tum aut sextum reuertetur p trãsmutatõem
eius. quod est ante ipsum. Set si ponatur. q'
hoc hodie declãtum nõ sit. a ponatur. q' nõ
reciprocetur. quamus hoc sit declãtum. Et po
tenus aliqd impo'le. q' transmutatõ pceda
t q'. qũ fuerit manifesti hoc impossibile.
necẽo reciprocabitur. Transmutatõ enim cõ
tinua. si nõ sit recta. est sz reciprocatem. di
co g'. q' si ignis trãsmutatur i q'm corpus.
et q'm sextum sine reciprocatõne. Ille cẽ ẽ. vt
ignis hãt cũ illo corpore cõtrãsietatem. cum
alia duarum differẽciarum est i igne. Sunt g'
i igne tres differẽcie. Similiter. a i unaquo
q; corum. que sunt ante ignem. Et ponatur.
q' sa differẽcia. que ẽ in quato corpore. non
sit i alio. que sunt ante ignem. Cum fuerint
confessi. q. corpus postremũ nõ trãsmuta
tur i aliud eorum corporum. que sunt ante
ipsum. Si g' ponamus corpus sextum. contin
get. vt cum quãto lẽat illam cõtrarietatem cũ

tiam

altera differẽcia. quam est i quato. et i omnib;
qui sunt ante ipsum. Sunt g' i unoquoque
quinq; differẽcie cõtrarie q̃tuor. Sum li
quato plura corpora erunt. tanto plures
differẽcie erunt. Si g' corpora sunt infini
ta. contiget. q. i quolibet istorum differẽcie
sunt infinite. Et cum ita sit. impossibile est. vt
aliquod illorum gsiẽtur. aut corrumpat'.
Generatõ. n. nõ o plebitur. nisi p aqusitõ
nem infinitorum. quod est ipo'le. Quapp ne
cesse est. ut cessent. Transmutatur o ia ex
ista parte. a ex alia. Qm cum sint infinita.
ex duobus extremis ipo'le est. vt aliq' eo
rum nõ transmutetur. nisi post transmu
tatõnem infinitorum. Et hoc nuiquã o plebi
tur. Et ã ea contrãsietates. que sunt infi
que sunt ante illud. Vnd nõ sunt contrãsie infi
nite. que sunt post. necẽ est. ut sint cõuenientes. sgiẽ erunt differẽcie corporis. que sunt
in ipsum eedem ei differẽcias. que sunt post
Erunt g' illa corpora eadem s' spẽm. Et hoc cõ
uenit. q. cũ duo extrema cõtrahantur me
dio. sz in se nõ contrahantur. oportet q' que
nant ei eadem cõtrãsietate. Sz omia duo q'
cõtrahantur alicui eadem cõtrarietate. sunt
eius sz spẽ. Et cũ dicte opinionis dicentes
i probãte. q' quedam elementa nõ trãsmutẽ
tur i quedam. Tũc incipit magister o tia dicẽ
dicentibus. a nullũ eorum transmutatur i al
terum. ppter ip̃ enim. Qma ipse putatur magis
famosus in hac opinione. Dicit et numero ex
dicentibus. a elementa sunt plura. a in ordi
cibus ea trãsmutabilia. que sunt potentiam
equalia. u. Qm res equales aut sunt eq̃les
i eadem qualitate. aut quãtitate. sunt cons
tantur in his qualitatib; sz ppter hoc. Vgi.
q' hoc calefiat. in quantum hoc infrigidat. Sz
tamen ista equalitas. que ẽ sz ppter hoc. non
dicitur natura equalitas. set similitudo. a
Quapp ut sim ẽ. q' enim nõ dicere hoc modo
eq̃litatis. Et ipse ar' redarguebat eum. q'
non utebatur hoc modo equalitatis. Sm.
enim unum modum equalitatis. pot aliquis di
cẽ ea permanẽ i transmutabilia. Sm. a duos
modos p modos. nã equalitas. que est inter eas
quãtitates. aut sz qualitatem. nõ est nisi in q
quãtum sunt eadem generis eadem materiam.
Et cũ trãsmutatõ eorum fit sz q' sunt diuersa.
nõ sz q' sunt o ueniencia. Nõ sufficit illa e
qualitas. que ẽ sz cõueniencia. Qma si
dicẽmus. q' unus pugillus aque. equali
est decem pugillis aeris. hoc nõ est. nisi hu
ment sibi commune ambobus. Vgi. Qm ex
tenuatur. a fiet aer. et qm condẽsatur. a
constringitur. fiet aqua. Et his autem equali
tas nõ est nisi sz cõueniencia. et nõ sz
dnẽsitatem. Et si dicamus. q' sunt eq̃les.
dicemus. q' sunt equales i communi quãti
tate. vt enim dicit. Vgi. q' calor. qui est i
aliqua parte corporis ignis equalis calo
ri. qui ẽ in decem partibus aeris. ordinifest
est. q' iste modus equalitatis nõ est ni
i quantum cõiungunt eadem materiam et eed
generis. ordinis. n. et minus. a equale ei
dem gẽris sunt. Quapp iste modus equa

tantis nō conuenit ipsam mēsuram corū.
Transmutatio enim ignis in aerem nō est.
Anima ipse quinque sicut. hoc autem videtur ignis
et hoc modo videntur dare ipsa primitus equi
tatem et transmutabilia est. Ita equitas me
equalitas nō est in eis sed totum. sicut sed partes
Quia nos dicimus. quod sunt transmuta
bilia sed totum. et transmutabilia sed ptes.
Et et sermonem enim primum impossibile. et in
et in aliis primis. cum augmentatio sed enim. nō
est nisi additio super augmentum. et accumu
latio. Dicit enim. quod ignis nō augmentatur.
nisi igne. et terra per terram. et ita per aere
terram. Sed hoc nō est augmentum. sed additio. Au
gmentum enim nō est nisi per alteratorem. Et
difficile est dicere. quare omnia generabilia na
turalia aut semper generantur. aut in nu
lla parte. cum omne quod fit cum quod ponit
et causam principia generationis rerum. nō
contingit. Quia et est ita. ut semper ex loco
fit lō. ex finito finitum. Et quia est
ita in centro magnitudinis terminates in
magnitudine generatur ab elementis mu
tabilibus sed. et sed omnia gens. Impo
ssibile est et dare cum illius proprietates in ma
gis ente et elementa. neque amicam. et ste
amicam enim est ex congregationes so
lium modo. his autem segregationes. Et elemen
ta segregantur. et agregantur. sicut in. in
ut in ea particulam mixtionis. et congrega
tionum. Causa enim istorum in quantum sunt pe
petua. aut in maiore parte est natura enim
liberia. et ita eius est minus. et dicit in le
materias rerum. Esse enim istorum nō est in
per meliorem et nobiliorem. nō sed mixtionem.
et cum. Et impossibile. n. est. quod elementa et pri
cipia sint prima omnis. dis enim capit primum
sunt spera celestis. Tamen opinatur ex ag
gregatione elementorum per amicam. Quia
per delectatur enim per illum. et corumpit odio.
et eos segregat. Similiter et in de motu et
dicit. neque de eius natura. sicut enim sufficiat in cognitione sue naturae. Tamen dicere. quis
et amicam sint mouentia. Sed debent di
cere. quare fit motus. quo mouetur his. et quo
fit motus. quo mouetur amicam. Potest
enim ei dicere ante sermonem certum. aut suf
ficientem. Et et quia mouemus in moquam
elementorum motus molentum. nec tamen
et in moquam alterum motus naturalis. Ita
ma enim prior est. Et quia ignis et terra nō
congregantur nisi qui terra mouetur ad si
pius. et ignis ad superius. debent sed sepa
qui ignis ascendit. et terra descendit. sicut
fus autem terra et descensus ignis est molestus.
Si sed his est et segregationes rerum.
Vt sic dicat. et amicam est et congrega
tionis. Ergo amicam quia laudat et pro
rat est ex et motus molentis positionis. Et
his est et motus naturalis prius. his sed or
gnior est et quia amicam. et est impossi
bile ipsum. Si sed neque amicam neque his
est et alterum omnium motum. sed neque mo
tum omnis. Ido. n. et et motus nō est in
motus oio. Et et dicit qui sed videtur est. sed

mutatus mouetur in hoc tempore. aut et mota
lis. et in antiquo apud et amicae eodem
modo. Et similiter impossibile est sed. Vt his
et amicam sint et istius motus. Isti enim
duo motus quos et sint his. et amicam.
diuersi sunt et in eodem tempore et in eodem
loco nō congregantur in simul. Sed aliqui hoc. et
aliqui hoc. facies sed unum motum in tempore
motionis amicae. et in tempore motionis litis.
sed est his. neque amicam. Et et impossibile est
hoc quod dicit. quia fit ex elementis. Est in
possibile enim et causas actionum aere. et pas
siones eius ex elementis. Vnde sapiens. et in sapi
entiae. et memoriae. et obliuionis. et alia
rum actionum aere. Et et aer ut quidam dicunt
et ignis. aut mixtio ex igne et aliis eleme
tis. necessum est. ut in eo inducantur aliqua de
crescentia ignis. et et et consequentia. Aut sal
tem consequentia corporis. sed et nō inducun
aliqua actio attribui actionibus corporum.
Sed considerato de istis rebus nō est istius
libri generantur et consideratem et eleme
tis. et consideremus. Quomodo ab eis generen
tur omnia alia. Existimantes autem quod eleme
ta ex quibus est composito omnium. habent et
unum materiam. et quod transmutatur ad inui
cem. Secundum est eis cum confessi fuerit et ma
teriam et. vt concedit transmutatio
et corum ad inuicem. Et et confessi fuerit
transmutationem et. necessum est eis materiam
et concedere. Cum autem nō concedit generatio
tes eorum ad inuicem. et dicit generationem
aliorum et compositorum ex eis. Impossibile est
eis esse. sed naturam unum modum in qualitate
generationis. Et qualitates positae generantur
ex eis simplicibus. vt generatio carnis. et ossis
Et qualitates simplices generantur ex compo
sitis. cum sit eis impossibile esse. nisi tantum unum
modum. scilicet quomodo paucitas ex latitudine. et ap
titudinis. et modum dissolutionis illorum a pau
citate. Hoc autem modo contingit plura impossibilia.
quorum unum predictum est. Et est. quod mixtio
aput alteriam acutorem in usu. Sed et autem et
tingit eis. ut nō ex qualibet parte carnis ge
nerentur aqua. et ignis. et alia. Sicut et sensibile
in eis. Non enim ex qualibet parte puncti exe
unt lapides. et lateres. Sed lateres exeunt ex
hoc loco. et lapides et illo. Sed et ea quae generan
tur generantur sed et compositae. et tingit. quod nō
ex qualibet parte panis carnis generatur tria.
aut aqua generatur. Et sic contingit. quod
corpus pertinet corpus. Et si dissolutio et po
tum in elementis esset sed hunc modum. et non
esset ex necessitate generationis alterationis. neque
naturalis esset et capitulo qualitatis. Sed sic
dicit magister. ex qualibet parte carnis per
generam ut alia aqua. Sic possit generari
ignis et alia. Sicut possibile est in qualibet
parte certi capitis pyramidalis et totum
et. et tertii laterum. quamvis hoc sit sed recep
tum. Vnde aut sed dissolutorum. Dicentes et
quod elementa transmutantur ad inuicem habent ma
iorem quendam. vt dicetur. primo post aliquo
modo dicit. qualiter et positi generantur ex eis
illis. scilicet. Isti autem qui opponunt generationem ele

mentorum ad inuicem ꝑ materiam commu-
nem. Difficile est eis dicere. Qualiter ignis
caro. et os. Qui caro aut est ex omni-
bus insimul. aut ex plurimis uno. Vbi ad-
ignis existit in carne in actu. Et tunc est ex
posito sicut dicebat secta prime sententie. sicut
fit per corruptionem utriusque eorum. Et tunc
fit illud. quod pertinet ex eis, nisi res
communes ambobus. s. qualitates primas. que est
in potentia. quod est impossibile. Et hec ego non
euenit dicentibus corpora composita ex
elementis sed transmutationem fieri. nisi sit
differentia elementorum. Vt calor. a frigus.
non recipiant magis. a minus. Qui si ita es-
set. oportet ut prouenirent ab aliqua tran-
mutatione eorum. Vel ut materia al-
tera multa. si esset possibile eam abstrahi.
Cum autem dicimus. quod cum frigidum a cali-
dum sunt simplicia. et sed magis. a minus.
dicimus. quod id quod fit. non est frigidum sim-
plicitate. neque calidum simplicitate. neque a
calidum aliquo. vel frigidum in potentia. Set
dicimus ipsum calidum esse a frigidum in simul.
sed quod dicimus hoc de medijs. s. ca. nisi et calidum
simplicitate. quod est in fine. et frigidum et
frigidum in fine. Qui autem sit hoc est sed modus
mixtionis. Omnia enim non est generatio sim-
plex. neque alteratio. Et sed hoc non est tran-
mutatio alterius contrarium in alterum. neque
transmutatio eorum in materiam. Set composita
fiunt ex elementis sed mixtione. a elementa
fiunt a compositis sed resolutione. a in poten-
tia illa. Set non est intelligere per potentia. u.
in hoc loco primam materiam. Cum composita que
sunt in potentia. aqua. a ignis. et aer. vt ca-
ro. et os sunt in actu. neque a sunt in potentia in
elementis. sicut partes. in continuo autem
sunt in potentia partes quousque diuidatur. et
fiunt partes in actu. Differunt enim. quia ille par-
tes sunt ex quantitate. et sunt ex qualitate. et
dus autem sed que est mixtio. a que fuit in a
stabilia. dais e simplus. Et quia mixtio contrarium
fit. qui alterum non diuitur sup alte-
rum. neque habent equalem potentiam. Si
enim potentia alterius fuerit simpli diuisi
ent corruptio diuinti omno. et generatio oi-
nantis. Et si fuerint equales potentie. tunc
non fiet aliqua forma. vt determinatur e
in quarto methaurorum. Et cum potentia altius
non fuerit dominans simpliciter. set diuisus
dominatur. generabitur ex eis aliquo medio
um. Sed tunc declinabit ad partem diuinis.
sed hoc medium. cum eo quod est declinans ad
alterum extremorum duorum. habet aliquam lati-
tudinem recipientem magis. et minus. Ex
hoc apparebit tibi. impossibile esse. aliquam complex-
ionem temperatam esse. quia possint. g. s. a
temperantiam. que est sed extrema. que sunt
in fine. non temperantur. que est sed extrema
spei. vel in qua minquam conuertitur medio
ra. Et cum omnia corpora generata ab ele-
mentis sint in loco medio. qui est locus tur.
Necesse est. ut terra sit pars illorum. quecumque
sunt in alio naturaliter. secundo autem est illud
corpus existens in illo loco. aut aliquid sup quo

Mixtio
Mistabilia

Ro eqle ad ponendg
ad qlitates altera
rag:

ñ Galienus

domi. item ipsum. Quia ꝑ existentia in medio.
aut sunt terra. aut terrestria. Quia autem
terra ꝑ sicitatem suam a terrestreitate non
potest recipere figuram. Vt terminetur ab alio.
Et in qua est hoc possibile. Quia ꝑ necesse est. ut
aqua sit pars generatum. Et ne sint. quia
generatio est per mixtionem. pars. mixtio autem
sit per humiditatem. necesse est. Vt aqua sit
pars generatorum sed mixtionem. Et cum in
omnibus compositis existant duo elemen-
ta. oportet. ut duo alteria existant a quia
lis. s. ignis. et aer. nisi illa sint in composi-
tis sed dissolutionem in minuta. Vbi. quia sine
compositio non est calidum. non est nisi co frigidum
nisi vel in fine in ꝑ. Quia ꝑ necesse est. Vt aqua
et ignis sint in compositis. non sed qualitate
primus quatuor. ignis et aer existant in omni
composito. et quod significat hoc entibus
rei. quo mutantur plurimate. Vnum est
enim. quia plante mutantur aqua. et aer. et
ꝑ cultores domus scit apud semitatem. Et
cum in eis sint aqua. et aer. quia et duo alia
elementa. Et cum alia mutantur plan-
tis. sed in eis existit elementa. Et manifes-
tum est. quia illud quod mutatur. non mutatur
nisi per calorem agentem existentem in
materia uicente. Calor enim est ex calo uicen-
te. Vel quod est forma. et materia. quia forma
ex materia. Et hec inueniuntur in igne in
ter omnia elementa. quamus quodlibet illorum
alteretur in contrarium. s. quia propter eius ad
elementa ibi est. sic propter forma ad mate-
riam. Cum ignis congreget omnia elemen-
ta. vt dictum est in libro. de. a mundo. Est enim
continens. Quia mouetur ad locum continen-
tem. s. ad locum concauum orbis lune. Concau-
um enim est quasi forma. cui est. s. ad quod per
uenit motus. Et hec est differentia. uel di-
stinctio forme. Declaratum est ex hoc. quia
corpora sunt composita ab istis quatuor com-
ponentibus uocatis elementa. Et quia sub orbe lu-
ne sunt generabilia. a corruptibilia declaratum est.
Ergo quot sunt principia generatorum omnium
et corruptorum ultima alia. et que. Quia hoc
sato fidelius potemus scire cum particula-
rium. Cum ab uniuersalibus ad particulare
sit conatus maior cognitionis in natura. quia
principia quorum corporum generabilium. a non generabi-
lium sunt eadem modo. Quamus dicantur
sed prius a posterius. Et ubi sunt. s. qualitates.
forma. et agens. Et hec duo non sufficiunt
rebus generabilibus. a corruptibilibus. nisi enim a
gens est mouens. Sicut non sufficiunt in re-
bus eternis. Causa autem est. Quia materia in reb
generabilibus. a corruptibilibus est illud. in quo
est contingentia. Et ea in quibus est contingentia
sunt generatum. a corruptum. Res enim
in tribus modis inueniuntur. Quedam enim sunt
semper. et quedam nunquam. a quedam in ali-
quo tempore sunt. a in aliquo tempore non.
Et iste modus est alius a duobus primis. quia
Quod enim semper inuenitur. impossibile est. ut in
aliqua hora pereatur. Et quod semper est pri-
uatum. impossibile est. ut in aliqua hora inuenia-
tur. Et enim generabilia a corruptibilia sunt hi.

Igitur ma cū generabilibus & corruptibilibus
est istud. quod recipit contingentiam. s. cā
mālis. vna g̃ cum istarum rerum est causa
mālis nectio. Causa aut que est. q̃ fōr. i.
finis i generatōe est ponenda post istam
cām. s. mālē. & cōiungēda est eis causa
agens. qua relinquerunt antiqui. Et si
differunt antiqui. Quoniam cum corū sint
contenti cā formali dicentes. & res habe
formas. et cōmaus abstractas. Et cōsta
rum est ex materia sibilibus cōposita. Et tā
formal que est agens habens est. que m
monet formas istarum rerum sibilium in ma
terias. vt dicit plato. Quidam aut sunt cō
tenti mālibus. s. Empedo. & Empedo. hu. & sic.
dicentes. & forme rerum istarum sunt ex mix
tione istorum tūn. nō ex agente extrinseco. Et
dicunt. q̃ generatō nō est in transmutatio.
Et trāsmutatio nō est in materia. Et aut re
darguit utrumque. Dicunt dicit. & facien
tes cām mālem melius cōsiderant. s. de
generatōne. cum dant principium transmu
tationis. i quantum transmutatur est pri
cipium. Alii aut dant principium nō cōuenien
tē trāsmutationis. forme aut cui inesse
que est trāsmutatio. Quō g̃ potest esse trāsmutatio. Et respondet dicentibus forma
esse propinquas agentes. Cum si esset sicut illi
i quit. & nō oportet ponere cām tertiam. vel
contingit. vt generatio est continua. & petit
forma enim si semper est & recipies. semper e.
vel cōpositi est. Quō g̃ fiet. i aliqua hora.
et i aliqua nō. Quare necesse est. si forme a
gentes sint. vt sit causa agens prior eis nā
liter. Et cōmōmus res i quibus agens
est aliud a recipiente. et aliud a forma. V
gr. Sanitas que fit a medico i homine cor
pore. est aliud a recipiente. Et aut nō resi
stit platon. Q̃ forma est causa agens simpli
cite. Sed quia sunt causē propinq. et cēn
calles. ponit enim formas agentes. quam
esse eam apud ipsum sit aliud ab esse apud pla
tonem. Distinxit quidam a platone i mō ēn
di formas. et i modo actois eam. Nō i esse
eam simpliciter. Sed neque i actōne eam
simpliciter. Cum autem contenti sint tātum
a materia. quamis contēplatō eorum sit
cōuenienior. cum peccant multi faciunt.
Vel faciunt enim hanc recepōnem & passiōem
eandem cū principio actōis. n. hoc g̃. quod
idem est passione eadem principium actois
et mois. Et manifestum est. & ipse contēdi
at duobus principiis per ea. que sunt arte
et natura. Et cū eam destruit cām agē
tem. destruit cā causam formalem. forma
enim si fieret ab aliquo modo passiois ma
teriē. esset aliquo facta a causa. et actualiter.
et ulr. Et si faciūt in principium primum a
gens. nō faciūt in agens ex genere unius
mentis. Nō agens ueniens. cum destruit pri
mum agens ab entibus. Dicunt enim. q̃ ca
lidum naturaliter separat. & destruit. frī
gidum aut congregat. et adunat. Et
simulter omnia alia sensibilia naturalit
agunt. et patiuntur. Sufficit i generatōe

terum. et corruptōne eorum actō. & passio
adimecem. Sed quia nōmus i quibus dā.
& magis peccant agentia. quā alia clemē
ta. uel sunt agentia. quia dignora sūt. ut
corūmpant res. Vt habeant agens. q̃ fa
cant ea per temperamētum. et alteratō
nem opta. ut aliquid fiat. Cum autē gene
ratōnem attribuit igni. esse attribuit sce
lerō scam. imo generatōem sanguī. imo
nō percipiebant. q̃ motō ignis est melior.
motōne instrumenti. Instrumētum. n. nō
monet absque artifice. Et cū mouent eam
artifice. uel dispositō monebit ad generā
tōem. Ignis a cum nō monebit per primum
mouens. monebit ad corruptōem. Nos
aut iam declaramus superius causam
materialem. et & formā. et nos determinā
mus cām tertiam generatōnis & corruptōnis
et & agens. Dicamus g̃ et cetera. Declara
tum est. q̃ naturaliter motus totalis e cō
tinuus. et eternus. Quare generatō conti
nua & eterna. quā motus generat faciētō
appinquare generantē generato. Et si no
tum est. Quā illud e notum faciente appro
pinquare generationem generatōi. Et hoc uel
motum uerum est. i quantū est. Iste mot
est primus omnibus trāsmutationibus. Et
& apparet. q̃ illud quod monetur motu e
ens. Et illud quod generatur primū e nō
ens semper. Quare unum e. q̃ iste mot
est prior aliis motibus mālibus. Sed ha
ostensum est. q̃ entia semper sunt in ge
neratōne & corruptōne. et q̃ generatō si
corporis est corruptō alterius. Oram fecisti
est. q̃ ponētō unū motū impossibile e istā
duas operationes. s. generationem & corrup
tōnem esse. Idem enim nō facit oppositum. Quia
aut semper est generatō. aut semper cor
ruptō. Nū si sit unus motus. est sū distinc
tōnes oppositas. Iam quō appropinquātō
operatur aliquid. aut sū remotōnes eius o
peratur oppositum. Sed qr est impossibile motum
esse cōtrarium motui. Ita q̃ aliquis mo
tus p se generet. vt dari est in. ce. & mmm.
et aliquis cōtrum pat. ut fingunt astro
nomi. Est manifestum. Si generatō & cor
ruptō contrarie sunt. Vt sunt motus s. di
spositōnes oppositas respectu generatorum
et corruptorum. Iste g̃ motus nō e primus
sū motus solis in orbe declin. Iste enim or
bis medietate. hēt cōtinue duos motus.
s. propinquū. & remotum. Ne pedat ex eo
operatō una. g̃ continuitatis generationis
et corruptōnis est primus motus. Causa
autē generatōnis & corruptōnis est. quō
monetur stella & planeta in illo orbe. Et
hēt dispositōes diuersas entibus. Cum ap
propinquant alteri. & aliquātō remouētur.
et cō diuersificatur operatō. Oportet
g̃. ut sit p operationem elongationem corrum
pitur. et per appinquationem generetur. qr g̃
motū contrarie sunt causē. Quare oportet.
vt mūs revolutōnum i quibus est preparā
tō ad corruptōem sit equalis mūō revo
lutōnum. i quibus est generatio. Et cū tp

mentis ē equale tempori senectutis. et
ista duo tempora ōterminātur per reuo
lutōnem orbis declinis. patet sic dicēdū
q' licet ens hāt mutam ōterminatam eo q'
mouetur circulariter. Ipse tamen habet pa
ucas reuolutōnes. hi quidem habent multas. hi uō
multam. hi autem magis a minus. Et hoc quod
dicit de orbe solis. debet intelligi de planetis
aliis. sicut quod cōuenientius notatur determina
tōm. Sol enim qui appropinquat nobis in suo or
be generat. a cum elongatur. corrumpit.
Et hoc dicit. q' tempus generatōis ē equa
le tempori corruptōis. Nō est nisi naturali
ter. Quia multotiēs euenit naturaliter. ac
q' tempus corruptōis sit minus tempore
crementi. aut ē p̄ naturam cōplexionum.
Quia cōplexiones sicut magis. a minus sunt i
eadem specie. quare diuersantur tempora
generationis in uirtuosis eiusdē speciei. Aut sicut di
uersitatem distinctōnis cōiacentis p̄ pinq.
Aut p̄ diuersitatem cōiacentis in altrum.
cum est diuersitas operationis solis p̄ aggre
gationem. et segregationem planetarum. Aut p̄
utrumque. Vt est diuersitas naturae patri
a natura solis in hora generationis. aut corrup
tōnis. Et dicēdum sicut. q' si qui possuerimus. q'
aliq dicat. q' tempus crementi ē equale tem
pori senectutis. ponemus hoc. quod medi
ci dicūt. Q tpis uiuentis est in homine usq ad.
xl. annos. Et p̄ hoc uita naturalis sit. lo. an
norum. Et p̄ hoc Machometus dixit. q' uita
magna est m. lxx. annis. a. lxx. annis. Et
hoc quod dicimus. Q generatio a corrūpto
sunt ōtinue. nō tm sequitur ex cā materiali
et agente. sed ex cā finali. Quia ut ē in sui
ne bis. Q natura semper mouetur ad me
lius nobilius sicut q' potest in unaquaq. et sicut
q' pōt recipere unumquodq. Et q' ens meli
us ē quā nō ens. et ens necessarium nobilis
q' nō necessarium. et necessarium uerū sicut in omnibus
quā sicut spēm. Impossibile ē aliquod ens in istis re
bus esse nobile simpliciter p̄ remotōem a
prima causa. Tamen habens ēntiam a no
bilitatem dōus oplent diminutōem isti
hoc modo. Q generatio facta est cōtinua. Q
re ē pōt in istis rebus esse p̄petuum. Et cā istius
ē potest motus circularis. Quare et cōti
nuatio istorum est circularis. Vt gia. aer gia
tur ab aqua. aqua ab aere. Et aput motui
sicut recitudinem nō habet contrā. nisi sicut assimilor
ad motum circularem. Vt gr. ascensus aque. Al
iquī dicit. Et ex his quatuor dissoluntur quo
quoridam. quare nō separantur ista corpo
ra simplicia ab invicem in uno longissimo
tempore ita. Q nullam habent mixtionem. aut
cōfusionem. et querant loca propria. Cā tm q
mixtionis corum ad invicem est motus circula
ris. qui si nō esset ab eo segra segregarentur
Et mutatur ad invicem p̄ motum diurnum or
bis declinis. a motum nonae sphaere.

Et q' hic potest nona spera.

Q tm dictum ē in aliis. Q si mo
tus est. necesse est mouens esse. Q si
motus ōtinuus est. a p̄petuus. ut
sit mouens p̄petuus. Igitur necesse
est. ut sit motus cōtinuus. a mo
uens. Et hāc necesse est motus esse continuus.
ut sit mouens immobile. a nullo transmutatus. Quia enim cōtinuus equalis est. a
nō interciptus. Quia p̄ mouens. a motus non
transmutabilia oia. a motus circulares sunt
plures mo. Necesse est ut mouens sit pl'mo.
Et hui'moi motus sunt plures mo. Igitur et
mouens. Tamen q' ursus est. q' ista omia mo
ta aliquo modo mouentur. eodem mō a ē mo
tu diurno necesse. Vt omia ista mouenda ōti
neantur sub eodem mouente. Et cū manifestum
ē d' natura temporis. q' est ōtinuus. a p̄
petuus. Et manifestum ē. q' uenus mot' necesse
est. ut sit unus mot' ōtinuus tpis. sed ē uenus
motus cōtinuus. Et ōtinuus ē circularis. q' tē
pus ē nisi circularis motus. Et totū quod
hoc ostensum est in alis. Et dictum est in hoc lo
co. ad rememoratōem. a dicit. Considerandum
est d' cōsideratōne motus. Vtrum sit. Q
primus motus ē ōtinuus. et p̄petuus. Aut q
illi p quod mouetur. Aut in quo mouetur. o
tio accidit. s. forma. et locus. Et manifestum. q'
cōtio quod nō incipit p̄ insi in magnitudine
motus. Et q' motus hēt magnitudinem.
necesse est. ut ōtinuo sit ex moto. Dispositio
enim nō dicitur ōtinua. nisi qua est in cōtinuo.
Et tm nō est prohibitum dicere ōtinuum ex lo
co. Locus enim est magnitudo. a magnitudo
ōtinua p̄ta. in qua impossile est esse magis et
minus est p̄ta spica. Quia p̄ necesse est. id quod
facit unum motum ōtinuum. sit corp'. quod ōti
nuiter fertur. Et q' iste mot' facit tempus
diurne. Et q' transmutatio rei transmutatio sicut
gnationes. a corruptōes. et uli aliquo mō tiam
mutatōis ē successiua. a nūquam deficit. sicut
hoc semp cōtingit. Post ea dicendum est mō. p
quod potest esse p̄petuitas in rebus gnātis. a
Et p̄ncipium considerationis in hoc est. Vtrum
est aliquid gnātum necessario. Aut ul' gnātum
necessario. Et omne ē cōtingens dicamus g'
q' manifestum est p se. Q quedam sunt po
sibilia gnābilia. et nō generabilia. Q si
sermo mōtur in aliquo. quod ē possile generari.
nō est aliud a sermone eius. Q quia est.
q' possile est differens a necesse esse. Q in nō quod
in futuro necesse est esse. Verum est d' eo dicere.
Q necesse est in aliquo tempore. Vt equalitas
noctis a diei iter duos tropicos. Illud autem
quod nō est iuxta dicere in tempore presenti. in
eo nō est possile. ut nō sit. Vt gr. Q si ambu
latio est possibilis in secundum. possile ē. ut nō
ambulet. Et cū manifestum est. q' quedam
enim nō necessario gnantur. Queriendum est
Vtrum omia sint sic. Aut ex eis sunt q' necessario
gnantur. Dicamus g'. qui sic in entibus quedam
impossibilia sunt primum ab esse. Vt necessa
Et quedam enim possibilia primum ab esse. Ita
est in rebus gnātis. q' quedam sunt possibilia.
ut nō gnentur. quedam gnābilia. Vt ut
in duobus iter tropicos. Quoniam si necessarium est
ōtinuum. et impossile est. ut nō ōtinuetur. Et
cū dictum est. queriendum est. si motus quem
pōt esse successio necessaria in nūmero possibile. Q in hoc
cōtingit in rebus. Aut q' sunt tm finita tantum
principia. a ultima. Aut quia sunt infinita. in

finita aut sunt vnoq; modo. sunt ꝑ; circulum. aut ꝑ; rectum. In rebus aut finitis manifestum est. q' generatio prioris ē necessaria. unde fiunt posteriora. Vgr. q' omne ꝑ fundamentum est necessaria. si domus est. Et ē lapides. si fundamentum est. Si g' in istis contingit. q' qui ēt primus. accident posterius. Vt si fundamentum est. domus est. Tunc oportet. ut successio ēt necessaria. et continua in generatione istorum. sed manifestum ē. q' non est necessarium. ut fundamentum sit. si nisi domus sit. Si g' primus. q' domus sit necessaria. Oportet necessario. si fundamentum sit. q' sit. Quoniam positum est. q' si domus sit. q' fundamentum sit. si g' posterius sit necessarium. sed manifestum ē. q' primum ē non ē necessarium. quia continuus ē. Et si ē necessarium. non ēt nisi ꝑ ꝑ posterius. Si g' domus. quod ē posterius. ēt necessarium contingere. Vt ēt supra. sed possibile est. ut hoc sit. Quia dispositio in ē eadem est cum dispositione in generatione. Et cum impossibile contingat in habentibus principia. quia hoc non habet principium. manifestum est ex hoc. q' impossibile est in rebus permanentibus sed rectitudinem in infinitum sed duo extrema. Quia si non habet principium. ex quo sit necessarium. ut habet ultimum. ex quo sit necessarium. ut habet principium. Quia per necessitatis generationis successione non est nisi per circulationem. Et hoc necessarium est. q' generatio perpetua est necessaria. Si necessarium autem ē eternum. et eternum monetur circulariter. Vel eternum est. in quantum habet principium. Et illa generatio est eterna. necessario ē. ut habat principium. Et ē habat principium. necessario est. in quantum habet principium sed rectitudinem. necessarium est non ē eternum. aut non habet principium. Quia rectum. qui habet principium. et ultimum. necessarium est et finitum. et eternum. Et si posuerimus ipsum esse infinitum in duobus extremis. non habebit principium. qui infinitum non habet principium. neque ultimum. Quia per necessarium est. ut posuimus ipsum esse eternum. et habens principium. ut sit circulare. et generationem rerum sit circulans. Et si primum est ultimum est. Et si ultimum est. primum ē necessarium. sed ipsum et perpetuum non est. nisi in motu circulari. et in generatione circulari. Et in omnia quæ sunt in eternum necessaria sunt. Et conversio. et quæ sunt noua. monetur in eternum. Et debes scire. q' hoc oplet illud. quod ostensum est in. viij. huius motus. s. et motus est continuus. et successiuus. et non intermittens in aliqua hora. Iam hoc quidem. quod dictum est hic. cum hoc. quod dictum est in illo loco. ostendit. motum esse eternum. Et quia ostensum est in alio. q' motus est circularis. et eternus ē motus celi. ostenditur est. q' motus rerum generatarum et corruptarum est per illum motum. Quoniam si illud. quod circulariter monetur. monetur perpetuo. necessarium est. ut motus rerum tempus sit circularis. Vgr. quia primus motus ē circularis. oportet. Vt sol in alio tempore moueatur. et circulariter. Et quia motus solis in hoc alio est circularis. Oportet. ut ipse anima eius circulari. Et quia illa manet in eternum. oportet. ut consequatur

quietem eius circulariter. Sed in hoc q' ē. Cum generatio accidens ex eis sit circularis. Quia quidem sunt ista. s. si ultimum est primum ē. et si primum est ultimum est. Vgr. si nubes sunt. et pluuia est. et si est pluuia. nubes sunt. Et in quibusdam non. Vgr. cum hoc. vel aliquid non reapparentia in se circulariter ita. quia idem ipsum eorum non ut tempus rem. sed ē necessarium est. si primum est. ultimum est. sed est necessarium ueum. si patet fuerit. q' iste filius fuerit futurus. Sed si iste filius est. necessarium ueum est. Vt patet sit. et sed hoc non procedit in infinitum per ēternam. quia si ita ēt. non ēt filius. in per ē mundorum infinitorum. Et ita ita est. neque g' primum est. si ultimum est. nisi per accidens. nec ultimum est omnino. Hoc quidem contingit istis. sed q' non tur. q' recte generantur. et principium generationis in his. Vtrum sit aliquid circulariter reuertitur. et similiter in idem numero. sicut quod reuertitur circulariter sed sed non. Dicamus g'. q' omnis sua indumenta. mobilis. incorruptibilis reuertitur sed non idem numero. Corruptibilia autem non possibile est. ut reuertantur. nisi sed idem. Vgr. qui aer generatur ab aqua et aqua ab aere. non q' idem numero illius. et aqua corrupta reuertatur per se. quamuis materia ēt eadem. et ages idem. Et non ages facit lateres. et postea corrumpitur. et fecit alios. et manifestum est. q' differt posterius in numero a precedentibus. Explicit liber secundus commentorum summi phi et commentatoris Averroys super secundo de generatione Aristotilis philosophorum magistri. Incipit liber tertius commentorum eiusdem Averroys commentatoris super Libro quarto methaphisice Aristotilis.

Postquam diuisum est. et principia elementorum. quæ sunt secundum formam simplicem. et fit est immutans elementorum. ex quibus componitur. Et sunt duo actiua. vel duo actiua. et sunt calor. et frigus. Et duo passiua. et sunt humiditas. et siccitas. Et sicut humidum ē. q' calor et frigus sunt amicus. quæ componunt res ad sensum. et adunat et quousque generentur res noua. Et uniuersalis ipsa duæ potentiæ et instrumentum quæ mutant accidentia quæ sunt in generatione unum. et aliam. Sed siccitas et humiditas sunt passiua in sensibus istarum duarum qualitatum. Et per illas duas patitur omnia corpora. Et si quidem humus ē. et antiqui distinguunt cum illis distinctionibus illas. et nominant illas nominibus istarum. Dixerunt. q' calor et frigus enim instrumentum operantur. Et distinguunt humidum facile ad separationem ab alio grauiter eliminari per se. et distinguunt siccitatem per ignem. Vel dicit. q' sit grauiter separari ab alio leuiter in se continuari. Et distinguunt calorem. q' aggregat homogenea. et separat heterogenea. Et distinguunt frigiditatem per contrarium. Et postea hoc ē certum. quia manifestum est. Et principium simplicium si duo sunt actiua. et duo passiua. Et debes scire. q' non debem

dubitare in hoc. quod dicimus. Q. humidi
tas. a siccitas sunt passiua. et frigiditas
calditatis sunt actiua. Q. dicimus illa a
gere quelibet sibi similia. Sicut enim gene
rat siccum. a humidum humidum. Sicut facit a
liquum calidum. et frigidum frigidum. Q. ni p
dicta ppto est d actiuis. a passiuis non co
siderantur in operatione gen is idumonii.
Sed in operatione mixtionis in elementorum.
in se. et ad se. Et in hac operatione fiunt in
uentum. q. calor. a frigus fit. quae cognit
a applicat elementa rerum ad seinucem. a ad
miscent quousque gnetur ex illis elemen
tis res nouae. Et fit humidum inentis. cui
quo recipit passionem res passionem caloris. a
et frigoris. a mixtionis. Et siccitas fit cui
ca recipitur in corporato. a stato in se. Illa g. co
perata fiunt ad actiem. a illa ad passiem.

Et postquam manifestum est.
q. illa principia sunt duo actiua. a duo
passiua. iam oportet. q. inuenimus mu
modos operationum actiuarum. a modos passiua
rum. Et dicimus. q. generatio absoluta na
turalis est mutatio. q. accidit rebus compositis
ex humidis sed proportionem mensurae mi
xtionis harum mixtarum ad seinucem. in illo op
posito. Et hoc est manifestum in omnibus rebus op
positis inentibus. Q. generatio inuenta est in illis.
Q. ni quando mixtures actiae in composito min
uunt mixtures passiuae duae in illo. et fit mo
uentes a reducentes illas ad complementum.
Et corruptio accidit. qui prohibent mixtures passi
uae formas actiuas. ne moueantur ad com
plementum. Et ro per contrarietatem. quae est inter
illas. Ergo generatio mutuo fit. qui non
est oppositis inter actiuas. a passiuas. Et co
ruptio est. qui non est contrarietas inuenta. a mu
tant mixtures passiuae formas actiuas. Et si
apparet p mouctionem in omnibus compositis
naturalibus. a artificialibus. Et p mixtorum
mixtura passiuarum super actiuas. euenit pu
trefactio. quae est causa corruptionis. a dissolu
tionis. s. dissolutio partium compositi. Et no
putrefactio absoluta est contrarium generationi
absolute. Et per illam est corruptio naturalis.
sicut putrefactio in sene multum. Et est mixtu
ra magna. a mixtionis siccitatis interficientis.
quousque fiat. quod euenit in rebus. s. co
rruptio naturalis. et putrefactio in illis est ro.
quod euenit cineribus. Et generata naturali
a non destruuntur. nisi per mutationem. q. mu
tat super actiuas in hac generatione. Et ppter hoc
euenit eas accidens putrefactionis. et dissolu
untur partes eorum. Sicut accidit carni. et o
ssi. et aliis. quae distruuntur mox naturali. a
non per molendam. aut per hustam. Sicut ea
quae submeginuntur. aut colluuntur. Quia
ista non corrumpuntur per putrefactionem. Et
generata quae sunt corruptibilia. corrumpu
ntur aut per mixtionem humiditatis in illis in prici
pio. et post siccitatis in extremo. Et illud est
quia putrefactio primo ppter mixtura humi
dis super illa. et post deficiunt in fine ppter mix
tura siccitatis in natura illis. Et quando fiunt
ambo. s. siccum. et humidum in mensura coi. in

mox. quo uincant mixtures operantes super
illa. Et mutentur illa. quousque humidum fiant humi
et siccum proprium in composito. et tunc fit
generatum. Et ista est intentio eius. quod di
cimus. Q. generatio est. quando uincit terminus
terminatum. Et corruptio est. quando uincit ter
minatus terminum. Et elementum est gene
rationis. a est causa primum antecedens a pri
mus in rebus compositis. est ignis. Et ro quia
aer. et aqua cito distinguntur p ignem. et
elementa omnia sunt subiecta igni. et ignis e
operans illa. a uincens illa. Et postquam res est
sic. debet esse modus ignis inter alia elementa
in generatione compositorum. Et modus ignis
est illis in gradu formae in compositis. Sed ipse e
forma illorum. Et postquam res est sic. dic. quod mixtus
tistus habet proprium calorem sed propriam humi.
quia est calor ei similitudo formae. Volo dicere.
Q. calor concludit materiam. et gnat ipsam.

Putrefactio est corruptio qd putrefacto:
caloris naturalis. qui est in generato.
quando hic fit res cui humiditas adhe
tali. Et corruptio eius est ppter calorem extra
neum exeuntem a materia. Et e calor. qui est
in aere circumstanti. Et qui priuatur generatum.
a calore suo naturali. mutatur. a corrumpitur. et
conuertitur frigidum. Tunc primato caloris na
turalis a mixtura frigoris post super ipsum sed
one causae corruptionis. Et quando putrescunt
res per calorem extraneum deficientes ptes
ru arescunt. et conuertuntur in terram. a aerem.
Et ca eius est. Quia quando calor naturalis
mortificatur. et dissoluitur a generato. dissol
uit secum cui dissolutione simul humiditatem natu
ralem. quae conuertitur in aqorem. et dissipat
gnatum id. Q. ni calor naturalis est corrodens
a retines humiditatem naturalem con
cludens. Et quando calor naturalis recedit
a generato. non est retentor humiditatis na
turalis. qui e corrodens ipsam. Et tunc
dissoluitur. a arescit. quod generatum e.
Et post dissipatur deficiatur. a dissipatur.
Et a causae putrefactionis est frigus modicum.
quod accidit generato. et frangit calorem
extraneum non naturalem in generato. Et o pe
tur calor extraneus in illo generato. et putre
fiat ipsum. Et si non esset constrictio illius fri
goris in calorem extraneum generati. et pro
hibito. ne calor alle extraneus dissoluere tur
a re. in qua est. et separatur a re ante. quam
putrescant ipsa res. Et non habet calor ex
traneus in ye nisi putrefaciendo res tanti
quantum in estate. Et causa huius est. Quia
frigus in tempore yemis habet posse magnum
super [illegible] et aqua. Et ro quod est in
rebus per calorem [illegible] extra
neum [illegible] et in [illegible]
[illegible] quod corrumpitur in yeme
per mixtura [illegible]
[illegible] a quoniam existimatur calor naturalis [illegible]
extraneus. Et ppter per inflammatos hyemales
fit humidum. Sed in estate est [illegible] ma
gis. quia in hyeme. Et ro est. q. multum est
de calore extraneo [illegible] tempus. Et hoc ppter ca

accionis

et iterum

et separans

ignis

2m solutionis

diffo putrefactois

diffo hyemis

natura

Nota

ppter qd in estate est putrefactio maior q. in hyeme

lorem aeris aranimstatis res. Et p hoc nõ festinat i generatis cõmixtõ. que est p mixtiam i coagulationis. a dessicationis. que cuciunt per putrefactionem parua m. sd festinat i eis in hyeme. Et hanc festinat i eis putrefactõ. que é per dissolutionem. a cõbustionem. Et immo facilius illa putrefactõ/ que é per humiditatem extraneam. nõ est illa. que est per siccitatem cõtrariam. Et fugit aque é manus. quia calor aeris extensius. Et nõ admiscetur aere aqua. et temperatur. et admiscetur/ neq; temperatur. Et operans a moues res/ est quod compelebit/ et cuaporat res. et cõmingit/ Et multi dicũt sic q' in uiotus. Q causa i temperãdo/ a admisceno cõtraria est/ Qma potest fieri aequales. Et id est i quibus quatuor elementorum. Et si id nõ éet. nõ temperantur. et admiscentur p modorem/ Qma si potentiae eent equales. nõ operaretur multum in aliam sibi cõparem. Et si sic eet. nõ eet hic aliqd posse in tantum actiuum. Et tunc ñ eet effectus. Et nõ fiet ne. a si sit cõmixtio. q' sit unii duorum elementorum fortioris o patiõ i ma qualitatis cõtrariae. Qm sunt o pars si sit contrarium i duabus qualitatibus. nl' in ma tm qualitate cõtraria. sit ma potentior altera. si nõ hent cõtrarietatem ad inuicem. n' i ma qualitatum tm. Et p id necessum é. q' nõ sint inuente i duobus elementis/ due qualitates sibi ales eis i fine. Et exemplum i hoc est. Qm si ignis eet in co a siccatis i fine. a sili fugus a humidum i aqua. nunquam temperantur. et admiscerentur ignis a aqua. et facerent aliquid. Et p hoc/ q' siccitas ignis nõ é i fine. neque humor i aqua. pot ee. a unum eet potentius. et nõ admisceret se. Et qm dicit. q' operans é constringes a cõprehendens causas/ sicut uolunt dicere operatorem p ratum mixtionis elementorum. a opposita. Et eet calor naturalis operans a faciens. nl' inuentus i seminibus. Et hic est i animis. nl' calor inuentus i elementis/ sicut uolunt dicere extremi operatorem rerum fugitarum/ sicut uolunt dicere temperamentum i elementis inuentum i locis fugitis fine. et mixtione. Et q' nõ inuenitur in locis fine simplicia. a pura. et tunc erit operatio motus corporum celestium/ Et calor qui est i aere. est minor calore naturali. Qm amittit res i fin permutione. Et p hoc nõ est calor aeris completes et constringes rem factam. Sicut fit calor naturalis i illa re. Et cõsimiliter in momentis per calorem aeris circumstantis é minor. quia cõsimiliter rei quiescentis. Et multi dicũt. a in quiete cõmingitur res. Vnum est in operatione caloris naturalis. Et aliud est cõformatio caloris extranei in [illegible] operatione i illa re quiescente. Et [illegible] tur ex operante a quiete. Et id [illegible] digerit quiete. quia non fuit [illegible] motum [illegible] calor naturalis. pertinet [illegible] fortitudinem [illegible] cõsimiliter p calorem [illegible]

quanto magis paratior est res pati ab aere. a calefieri ab eo ipso. Tanto magis est putrefactio eius a parte. a aere. quam rei q calefit per aqua. Et p istum calorem fiet aqua nubes. Et cum ita in hoc est. cum aliquo dubio q' ita alterutrum eius parum calefit a aere calefactione fortior quam totum. Et immo facilius/ hic est cum aere p quia pars ra/ quia dimittit a se festinat in cõmixtio a aere. quia in totum. Et hoc est [illegible] et negotiabilibus. et alia. Et postquam manifestum est. quod digestio. et cõmixtio. [illegible] nõ nimis [illegible] quod pertinet illis. Et est ex p ratione operationis istarum intentum. quis precipuus. que fiunt causae gustationis. a cõmixtionis i rebus [illegible]

Iamus/ opus cui est digestio.

Et digestio fit i decoctione temperati. sicut fugitis opus eius est cõtrarium hi operationi. Et id est. quia p hoc p[illegible] digestionem. Et sicut prohibitio est cum caliditate. a primatione digerendi. Et hoc quod ostendit sup ipsum. hoc nomen est i finitum/ cõuenit ad hoc. Vt faciamus intelligere hoc. quod ostendit dicere diffinitiones explanantes/ Et dicimus. q' digestio est cõplementum/ quod fit per calorem naturalem. p ipsum assimilationem rerum cõtrariarum. s. a digestio est cõplementum passionis/ et mixtionis rerum contrariarum. que admisceantur. a temperantur/ Complexio est qua in qualibet re generata. Et certum est. q' omne generatum hoc unii modi mixtionis. Et perfectio/ et cõplementum eius est digestio. Et id qm est digesta materia cum libet generati. explicatae est eius inuentio/ et perfecta. Et constat. q' cõplementum/ et explicatio materie mixte quod est digestio. est per calorem naturalem. et p ipsum i illo generato. Et hoc manifestum est ex cibatione. Quoniam cibatio sit q' est generatio. nõ est differentia inter generationem sit partem. et generationem sit totum. Et p ee/ q' sit illud cõplementum/ Et est digestio per calorem extraneum admixtum cõpatiens calori naturali. Sicut é digestio p[illegible] i comedento mel. vel res calidas comestas. uel potatas/ Et illud est. q' [illegible] ad digestionem alterius cibationum cum calore extraneo. qui est i eis/ [illegible] omnibus motus/ et [illegible] naturalis. Et [illegible] rei est [illegible] quae uenit p digestionem et [illegible] quae [illegible] naturam. Et illud/ quod est [illegible] comedentis. quando [illegible] digestio est [illegible] operantis digestionem. et ad [illegible] Sicut [illegible] quae qui digesta sunt. cõuertuntur per calorem [illegible] [illegible] Et illud é. q' quando admisceatur [illegible] [illegible] [illegible]

stiom. quando ebullit. a fruet. Et sic multi fructus stabiliuntur digestiom. quando maturescit. Et quando completa est digestio i rebus. que digeruntur. Separantur ab eis superfluitates. que no expediunt corpori. Sicut vrina. Sudor. a egestio. et fimes. a spissa Licamalum i egritudinibus a calorū. Et ro dicitur. quando ista ab aliis ueniunt ad finiz finem. ⁊ sunt maturata. a digesta. Q̃ digestio est completa i eis. quando calor naturalis uicit super ipa. a separauit ipa a digestis separatione facta. Et ro est. quod remansit de illis aliquid. quod no sit conuciens ad cenodum partem digesti. Et similiter no relinquitur i re digesta aliqua pars illarum superfluitati. s. res que non conuciat. ut sit pars digesti. Et hoc opus est completum per uictoriam caloris naturalis sup materiam. i qua operatur a principio super eam. ¶ Et quando digeruntur res. i spissantur. a ingrossantur. et calefiunt. a uescit postq̃ fuerunt facte. Operatur aut i illis siccitatem et spissitudinem calor naturalis. Et hoc quod diximus. est opus caloris naturalis. ¶ Set opus frigoris quod prohibet digestionem est diminutio complementi digestionis. que est per calorem naturalem. Et hoc est. quod diminuit calorem. Et res i uenitur per hoc opus. s. frigoris sunt no finite neque coplete. Et ille uniuersaliter sunt contrarie rebus. que generantur per calorem naturalem i diminutione. et coplemento. ⁊ contrarietatem mutuo operantur. Et ipa sile i complemento. a diminutione. Et hoc e diffinitio digestionis. et indigestionis. ¶ a digestio hat latitudinem aliquam inter principium. a finem. quoniam diuersatur in eis magis. a minus. sed i fructibus. Q̃ principium digestionis i illis est appetitio humiditatis. Et iste finis. s. est nominatus nobis nomine ordinato a oplemento. Et certe conuenit rei generate nomen coplementi. quando hat ingorem semen eius. a granum generandi simile. ¶ Et aliquando dicitur maturatio per similitudinem ad maturitatem naturalem ro quod generatur per opus caloris naturalis in humorem extraneum in corpore a aliis. sicut reducere apostemata i sanies. et conuertere humorem in illis ad sanie albam. ¶ Et quando digeruntur res subtiles. aeree alteratur primo ad aquositatem. et post aqositatem ad terrestritatem. et ispissantur. a ingrossantur. Et ro est. q̃ proprietas maturationis est. q̃ inspissat res subtiles. Et q̃ digeritur res. et conuertit natura partem ei ad ipsum. cuius est natura. Volo dicere. q̃ ad corpori cuius e natura. Et hoc est eius assimilio. Et eiecat similiter aliquam partem illius rei. a expellit ab illo corpore. Et hoc expulsio e dissimilatio. Et ro no pot e i aliquo generato. qui appareat superfluitas naturae. ¶ Et postquam narrauimus de digestione completa. nic narrabimus de indigestione. et immaturitate. a que sunt. Et dicamus. q̃ cruditas est contraria digestioni. a immaturitati. quia pretermissimus que est inuenta i fructibus. a i aliis rebus. Cruditas aut a immaturitas est p multitudinem humiditatis extranee i rebus. Cruditas enim est per remissionem parte uiuositatis in re digesta. a aquositate. Et ro est. Q̃ digestio postquam fuerit oplementum passionis materie. et decoctionis eius est cruditas decoctionis diminuto i materia. et i complementi passionis eius. et uli prohibens operationem maturationis. est postquam res cruda. est diminuto caloris naturalis. et uictoria humiditatis. Set quando calor a humor fuerit preordinati i mensura. tuc maturescit res cruda. Calor autem maturat rem humidam. quando nondimiscetur cum illo siccitas. oritur e cum calore naturali. et humore naturali. Sicut patet fato est cum humiditate accidentali. a calore accidentali. Et omnes res humide ispissantur per calorem preter aquam solum. Et ro e. Q̃ calor est i ea parum. et humiditas multa. Et uniuersaliter tinatum i ea plus est. et e qualitas passiua uicens tinatus i illa. Et e. cum caliditas agens e denicta. ¶ Et omnes fructi sunt frigidi. et no calidi. neq̃ comesti. neque potati. Et tam iuenitur crudities. et immaturitas primato i rebus multis manifesti. Sunt enim quedam iuente i superfluitate perfectum. sicut i urina. et egestione. a mucilaginee. Et hoc i egritudinibus. Q̃ quodlibet istorum est tenue. subtile. clarum ppter diminutionem operationis caloris naturalis in ipsum. Et e inuenta crudities i rebus artificialibus. Sicut iuenitur fictili. aut i lateribus. a similib. Sed crudities dicta i rebus illis no est tal. qualis est ea. que dicitur i rebus naturalibus. Et q̃ sunt quedam res. que no recipiunt ul maturitatem. ul crditatem. sicut aqua. que neq̃ icrossatur. neq̃ ispissatur.

Iam uero dicamus. quid maturitas. et quid crditas. et quid digestio. et ista digestionis est temperantia caliditatis caloris. a humoris. que reperiuntur in corpore terrestri ⁊parato ad generationem. Et generata i quibus reperitur maturitas nera. sunt conuenientia illi. a sunt ⁊parata ad receptionem illius. Et res ⁊parate ad receptionem maturitatis sunt res spirituales. Q̃ omnes hi sunt. que maturantur. a digeruntur p opus caloris naturalis i humiditate aquosam. s. caloris naturalis ipsum spiritum. videlicet rem animatam. Et illud est. Quia digestio in istis est dicta ⁊ portatem. ¶ Set res certe a aliis sunt res. que arescunt. a desiccantur ante maturationem p operationem caloris extrinseci extranei. a in illis no est calor naturalis. Iam proprietas caloris naturalis est extranei est. q̃ dissoluat humiditates. a consumet eas ante. quia perueniat res ad maturitatem. s. a hoc extrinsecus i apparentia. Et redigestio maturate accidit eis contrarium hi. Q̃ no diffiscatur i eis ante digestionem extrinsecus apparentem. Quia humiditas i eis consumitur et desiccatur proportionaliter ad tempus. a extra sicut i aliis operationibus naturae. eo ar-

tq.

Et ideo sunt res vostre. et assate. amora a fiere i apparentia extrinseco plus/ quia res maturate. et hent plus d humore. Quoniam calor extrinsecus. ppter grossiciem suam nō hēt victoriam i eo. qd est intus. Sicut euenit i digestione completa naturali. ubi est lucius e intus. a extra. ¶ Et nō omnes res digeruntur. Et hoc. qr res sicce/ i quibus nō est humor. neque maturantur. neque digeruntur. Sic lapis siccus. i quo nō est humor. Et sic nō digeruntur res sicce. rare. ponderose. vt est lignum. a similia. Et sili de ipse. Qa nō recipiunt humorem superuenientem. Secundum i semetipsis ppter constructōem suarum partium. et adunacōnē earum. Sz res/ que maturantur/ sunt. i quibus est humiditas passiua caloris inuenta in ipsis ¶ Et iam dictum est. qr aurum/ a lignum decoquitur. a maturesat. quando generatur. Sz hoc dictum est pp similitudinem. a nō pz uentatem. Volo dicere. q maturatio melius est. a plus dicta est de animalibus. quā de vegetabilibus. Et de vegetabili plus. quā de minera ¶ Et iam dictum est maturum quid d re naturali. sd maturum d lacte. Et de naturali. sicut maturitas fructuum. a aliarum rerum. que maturantur p calorem exteriorem agens. s. per calorem extraneum. Et illud est pp tem similitudinem ad maturitatem naturalem. Et i maturitatem uniuersaliter naturali/ est diuersa maturitatis. que est per calorem extraneum. qr finis utriusq; est diuersus. Et illud est. qr fines rerum maturatarum sunt diuersi. Et qd facunt hoc. sic est diuersum. Et est. qr aliqd est comestum. a aliquid est potatum. a aliquid/ quod nō est potatum. neque comestum ¶ Et me id dictum est i illis q sē maturate. qui nō sunt ignossate. a ispissate. Et aliqua res i sui in sui maturitate ispissatur. a aliqua pars eius. et subtiliat aliqua pars eius. Sicut lac. cuius sba. ul pars caseallis ispissatur i decoctōne. et subtiliatur sba aquosa. et se i ipso. Set oleum nō maturatur. neqr decoquitur. nec ignossitur. Set alteratur ante. quā recipiat figuram i spissationis. a destruitur. Decoctō g/ a digestio completa est illa. que fit p maturationem predictam. Et res/ que sunt valde digeste. a decocte sunt debiliores. a fluxe magis. qm res. que nō sunt valde digeste. Et res/ quarum digestio nō est completa. sunt i fine q diuiores. ¶ Et res assate hent posse magnum i calore. a siccitate. et res assate calor apparens i illis est fortior. quia iterior calor. Et i maturatis iterior calor est fortior quā calor apparens. Et i rebus cuecit assatō duabus de causis. Vna illarum e siccitas materie sue. Et sa est potencia a caloris. sd accidit rebus sicce materie. quando approximantur igni. Et pmanatio aliis bilitatis pueniunt ex duabus causis. In una illarum est diminutio caloris. que euenit re extrinsecus. s. calori extraneo. Et sa est multitudo aqsitatis. que admiscetur ei re passiua. Et in rebus euenit assatio. duabus.

Et postquā narrauimus/ quid est digestio. et quid crudities. et quid assatio. et quid coctio. a sunt opera mutuū operum. que sunt calor. a frigus. Narrēmus omnia opera diuarum passiuarum mutuū. q sunt humiditas. a siccitas. Et dicamus. q' unicum passibilitatis i generatis est humiditas. a siccitas. est humidum. a siccum. Et illud e. q' omnia generata corpora passiua sunt cōposita ex humido. a sicco. Set diuersantur corpora. p mediam humidi i quibus. et sicci super aliqua. Et causa i cendo corpora cōposita existis duabus mutuibus est. Quia humiditas sicut predictum est. est facilis ad separationem. a siccitas e grauis ad separationem. Et qm cōplexionatur. pauitur unum ab alio. Et addunt tunc humidum. et humectat tunc siccum. et humidum remollit siccum. quousque cōueratur unum cum sum. sd glutinum ad similitudinem eius. quod accidit frice qm admiscetur aque mixtione forti. Quando illa forma efficitur multum unicosa. Quia humor aque. qui p fundatur i ea. fiat pter siccas cōtingē se adinicem. Et siccitas frice humidum recipere corporeitate. et difficultatem separationis. Sic est dispositio i unicoso. a glutinoso. Qm ipsum fit ispissatum. et adunatum pp humorem. et efficitur graue ad separationem pp siccitatem. Et siccitas/ que in ipso admiscetur. est causa receptionis i ipso glutino i seipso. Et causa sue forme figurate. et q humiditas est causa adunationis. a mixtionis. ¶ Et illud iam dixit empedocles i sermone suo d naturalibus. Et assimilauit illud/ qd euenit per mixtionem humiditatis cū siccitate i corporibus quousq; fiat unum. et difficultate i separatione. Assimilauit dico glutino quo. ¶ Et postquā est d necessitate. q' generetur corpora p mixtionem humidi cū sicco. Et elementum siccum est terra. et elementum humidum est aqua. Tunc est d necessitate. q' corpus omne generetur grossum. passiuum ex aqua. a terra. Et omne cognitum est conueniens elemento. qd unitur i ipso. nō alijs elementis. Et signum uere istorum duorum elementorum est i elementis est inuentio animalium i aqua. et terra. Et ista duo elementa locant ipsum animal. s. nō alia. Et causa huius est uerum istorum duorum elementorum super ipsum. Sicut est sua mansio i utroque duobus/ monstrat potentiam i ipso eorum. Tunc est manifestum ex hoc. q' humiditas/ a siccitas sunt potencia generatorum corporalium. a generationis corporum materialium. Et hoc quia humidum est illud. quod facit aquam adunationem. et mutatem. a mantitatem. Et siccitas unitat. ut aquatum cōpositio. a retentio. et q difficultas separationis. Et nō est dictum m aqua. q' sit mollis. Qd molle est illud. quod cedit i empipedo. a profundo i profundum. Vt aqua/ quando deprimitur. diuidit i ptem dextram. a sinistram. et nō cedit i pfundum. per i pressionem. ¶ Et postquā manifestum est illud. tunc debemus narrare post hoc causam elationis. Quia omnia corpora corrumperentur. nisi ēt generatio eorum cōglutinatione. que est i spissatio. Et dicamus. q' causa

passibilitatis materie sunt duo. Operis mo
ueat. et opus quod accidit ex illo in passio.
Quia est opus ipsius passiui. Et quia opera
ms hic est calor. a frigus. Et cum frigus
accidit materie. quando fiat calor. Et ca
lor accidit eidem. quando defiat ei frigus. Et
manifestum est. modo operationes h. Et est co
gelatio. que est desiccatio aliqua. Tunc oportet
ut ipsamus ostendere fieri. s. quomodo
generetur per istas duas virtutes operantes. s. ca
lorem. et frigus. Et que res accipiunt h. acci
dens ab illis. et consequuntur h. accidens.
Et dicimus. Quod omne passiuum non potest esse sine ma
teria humidi in ipso. et sicca. Que duo sunt tri
et aqua. Et quia isti duo elementa sunt
frigida humido. euenit de necessitate. Quod sit in
omni quanto de virtutibus actiuis. Virtus
frigoris. a frigus similiter operatur in quantis
corruptionem. Et si accidit. mutat aliquando
ad generationem. sicut eius prohibitio ab
assatione. Et fiat coagulatio humidi corpi
post complementum digestionis. Et fiat cor
ruptionem effectui in generatus similiter
duobus modis. si accidit. Et illud est. quia
stringit calorem in profundo rei. quousque u
rit rem. a durdit partes eius. Et illud est. quod
perdit calorem naturalem. qui est in re. Et ac
cidit ex hac distinctione continuationis parum
generati ex alteratione. a exitu humiditatis
naturalis a re propter excessum corporis inutilis.
Et generata humida aquosa arescit. aut ar
factione naturali. s. per se. aut arefactione ac
cidentali. s. extrinsecus. Et arefactio accidentalis
est sicut humefactio spongie. que arescit
per calorem accidentem ei extrinseci. non p
suam naturam. Et arefactio naturalis est sicut
res humida. que inspissatur. a ingrossatur. et
arescit in semetipsam p suam siccam. a per suam
naturam. Et res uiscose non arescunt propter uisco
sitatem. que est in eis. Sicut oleum. et pix. et
cera. Et sunt hec sic propter hec. quia humor qui est in
eis. non separatur. neque dissolutur per uirtutem
operantem. Et res humide arescunt. aut propter fri
gus. aut propter calorem. Et si ordo sicut est propter
frigus. erit quia frigus retinet calorem in ipsis m
re. Et ille operatur in humorem. qui est in re. a ar
scat illa res. Sicut accidit primo. quia arescit
per frigus. Et hoc est. quia res que habent parum
humorem. quando oppositum frigus presentatur
in qua calor inuento. Vigoratur tunc calor. a
arefiat rem. Et eodem modo accidit calori.
quando contrahit ipsum frigus. a dissolutus a
re. a quesit locum propium sibi. Et cum dissolutio
ne sua dissolutus humiditas inuenta in illa re.
Et similiter desiccatio que est per calorem habet.
Et illud est. sicut in rebus. que desiccantur per
calorem ignis. qui accidit illis. Et sunt
quedam generata. que liquefiunt post congela
tionem. aut quia abeunt in aquam. aut
liquescunt per manentes sua ibi. a forma. Vt
pix. a cera. et generata. que liquescit per ca
lorem congelantur per frigus. Et non quando
infrigidatur congelantur. Et res. que coagu
lantur post liquefactionem. non potest esse. qui sit de na
tura aque. sicut nix. aut ex natura aque. a cir.

si qui mingit aqua. a terra. Vt lapides. qui
liquescunt. Et congelatum quod liquet rei coa
gulabilis non potest esse. quam sit. aut per calorem.
aut per frigidum. Et res congelate que liq
scunt. et dissolunturur. si est congelatio per calo
rem. dissolutur per aquam. Vt sal. Et con
gelantur per frigus. dissolutur per ignem. Et
cum conueniunt multi homines. propter hoc. quia natu
ra aque est facere congelari. Et mutat ratione ad
hoc ex melle. quod congelatur. quando commu
ritur aquam frigidam. Sed aqua non fiat coge
lam mel per naturam suam fluidam commutet.
sed per frigidum sui. Et res aque habite in na
tura sua fiunt res. que dissolutur per ignem. Et si
condempsantur per ipsum. Quia eadem res non
operatur contraria in eodem subiecto. Et aliquae res
congelantur quando permutatur a calore congelatio
ne aliqua. a reuertuntur ad suam naturam li
quefactionis. quando occurrit eis calor. Et gene
rata hi sunt. in quibus manet humor. Et propter
hoc quando congelantur. non multum desiccantur
nec sunt excessum in diuisione. Sed accidit eis coagula
tio. Quia opus siccitatis que occurrit eis. manet
opus humiditatis. Et huiusmodi sunt. sicut cera
grium. a pices. Iam narrauimus ante. quod
omnes res humide inspissantur prius aqua. Si
aqua fuit mixta cum terra. Quia tunc aqua
coagulatur. et inspissatur. Vel per ignem. vel per
frigus. Sicut dictum est prius. Et omnes res
ungate dicuntur. que sunt multum de aqua. Di
ctum est. quod desiccantur. et non est dictum. quod in
spissantur. Sicut argilla. que continetur in te
stum. a non inspissantur ante. quam desiccentur.
Sed desiccatur. quando dissolut calor extrinseci
humorem eius. et humiditatem. Sed hoc a simi
simile in rebus inspissatur. a ingrossatur. Quia
operatur in ipso calor ignis. Et aliquae res desicca
tur ultimo per ignem. que humefiunt prius. a
post arescunt. a indurescunt. Sicut testa. quem
modo quando portatur in furno ignis. exaltat
ex ea. uapor humefaciens ipsam. a postea des
siccatur. Et causa huius est. Quia primo ca
lor dissolut illud. quod est in ea humidum. qui
remanet in eius profundo interior. et humescat
per hoc. Et post dissolutur humor ille. et consu
mitur a calore. a arescat testa. Et hac causa
generat figuli uasa in furno. Et omnes res
quas congelat frigus. et sunt composite ex ter
ra. et aqua. et manet in eis tirsitas. Et dissol
uuntur. a mollescunt. quando operat in eis calor.
Et quando recedit ab eis. congelantur. Et ca hi
est. Quia calor dissolut in eis naturales humores
naturales. et conuertuntur in aquam. a liquefi
unt. Et quando multi occurrent ignem. si con
uertentur liquefacta. neque dissoluta. si mol
lia fiant cum. et ferrum. Et multi dicunt sic ego
credo. Quia ea. que multum occurrunt ignem. aut per
sue generationis aut congelantur per frigus. quia illa
non liquefiunt post congelationem per ignem
extrinsecum. Sed mollificantur. quia illa non sunt
quia non liquescunt. sed mollificantur. Et quia
terra uinat super ferrum. est illud ferrum malum.
a diminuitur per ignem propter multitudinem ma
ralo. Sed ferrum bonum parum minuitur ignem.
Et lapis dictus purificatus similiter dissol

ce

mtur per ignem. quoq; liquescit. Et mollia res dentes dissoluuntur. a corrumpuntur. Et res que coagulantur. a diffusatur calor eorum. quia coagulantur post liquefactionem sua. Et hec causa. fugus q' obmat illis. vt calx. et similia. ¶ Et alique puntes tenacia gluti dissoluuntur. et aque cum non dissoluuntur. ¶ Et alique res coagulantur p calorem a siccatur. et non dissoluuntur per aquam sicut testa. Et sicut lapides quem fiunt p combustionem tir. sicut lapis malle. a cetus similia. ¶ Et aliqua hi dissoluuntur. sicut sal. a salmitr. Et non dissoluuntur ipsa omnes humiditates. Sed frigida humida fiant aqua. Sed humida non frigida non dissoluuntur. vt oleum ¶ Et res in quib' manat aquo sitis ingrossantur. quando deficiunt solum cum igne. a non desiccatur. neq; coagulantur. Sed generatur in quibus manat tria aereum. a desiccantur. Sicut sal. a salmitr. et testa. et lapis ¶ Et iam dubitauerunt in natura olei olme. et alorum oleorum. et dixerunt. Si manat aqua in oleo. tunc debet coagulari per frigus. sicut glacies. Et si terra manaret. tunc condensari debet per calorem. sicut testa. Sed non. q' neque condensatur. neq; aresat existimo. Sed ispissatur p ambo. i. inspissat ab ambobus. a ingrossatur. Quia aer est plenus. cygo. Itaque super aqua natat. Itaq; gelido extenuat spiritu. i. aura frigida. coagulatur a qua. et inspissatur. Et neque terra. neque aqua manat in oleo. Sed oleum ispissatur ab ambobus. Et aqua coagulatur. ppter aquositatem. que manat intra. Sed oleum non coagulatur. Quia natura aeris manat. et fit pingius. a spissius ab igne. Sed ispissatur. et alresat ppter spacium temporis longius. Et causa est. cum est pingius. Quia calor ignis exterior manat super caliditate aeris. Quia calor ignis p longius tempus extrahit. a ispissat calorem aeris in oleo. Et in recessu aeris declinat ad naturam aque. a inspissatur. a alresat ppter aquositatem. que aresat. per calorem naturalem. per calorem aeris cum potest tunc. a claresat extra. Sed oleum neque frigitur. neque siccatur. ppter naturam aeris. que manat in ipso. Et est in natura sua aeris. et siccum. Quia non exalat aquosum in ipso. pp mixtositatem ¶ Et quecunque adunascentur ex aqua. a aere. et fiunt in metodiam. sunt metodiam. que dnatur in eo. denominatur a uicetc. et in equalibus uicentibus equaliter denominatur a nomine utriusque. Et non fiat aliquid coagulare tui. Sed inspissat. ad illicit semper similiter. Quia coagulat aquam et desiccat. et inspissat aerem. et turbat. et connectit in aquam. ¶ Et iam diximus. q' coagulatio est quedam species desiccationis. et q' coagulans p frigidum est in eo uncens a qua. Et dicimus. q' terra manat in humidis quibusdam. Sed qui inspissantur per calorem et non connectuntur in naporem. Et in quibusdam manat aer. vt oleum. Et in illis. in quibus manat terra. et ispissantur. a minuntur fiunt nupor. vt mle. a sibi simile. Sed uero hic a sanguis magis. quia multi terre. a sal similiter:

Et lapides quidam sunt. qui neque liquescunt. neque desiccantur p calorem. Sed res in quibus manat aquo sitis. non inspissantur p calorem. sicut fit. Quia si illud positum est super ignem cum uentum supremum. ante quam inspissetur. Sed desiccatus iactis est coagulatum. a ipsum condigit. a gelatum et fugit siccitas. Sed hec quod aret coagulo. non mutat. Et manat in eo aquo sitas. et non coagulatur. sicut hec omnes. in quo manat aqua. et fugus. et non est in eo terra. Sed sanguis ato gelatus p multi terre in eo. Et ispissatus est ptr digestionem multum. Et signum morbi sanguinis est. quia non pot congelari. et coagulari. Quia non est digestus a superiorus a natura. Et tunc manat in eo flegma. et aqua. Tunc dissolutis rerum est in gelatione. et solutione. sicut est quod predicis. est pp dissolutionem cum pertinent ad illa. aut pp uiri. aut pp senpos. aut pp aeris. aut pp extrinsecus. quod euenit. Sed generata naturaliter. pp' frigidum. a siccum. a congelata solui tur p calorem. et humorem. sicut ferri. quod non sintur. si liquescit. Sed generata. que operatur aliquo a sicco. dissoluitur frigido. a humido. vt sal. quod dissoluitur aqua. Sed lignum combuuntur in igne. a non liquescit. neque dissoluitur. Quia manat in eis aer. a terra. Et signum humidum est. quia natat super aqua. propter ebrietatem. a sibi simile. Quod illud subtilegitur. quia manat in eo terra. quia aer. Et signum eius est in gredo colosis sin ¶ Iam quod dissimulamus. a explanamus. quid sit coagulato. et quid congelato. a quod dissoluto. et p que. et in quibus fit.

Et quia aliquod corpus uncens super ipsum est fugus. et in aliquo est uncens calor. et ambo simul faciunt coagulari. et faciunt alia genera humida. et sicca. Et hec est explanatum. s. q' humiditas et siccitas sunt passiua simul calores. a fugores. Nunc dicamus. q' compositio parum simulium a uirtutes earum sunt ex terra. a aqua. Et iste due naturae sunt in plantis. et animalibus. et uuncis. et in auro. a argento. et quecunque sunt alia. Et generatio istorum est ex terra. a aqua. a naporem utriusque. Et consentio istorum generatorum ci quique sensibus est diuersa in appensione. Et est sicut candido. a nigro. et odore bono. a malo. et uoce acuta a grossa. et dulce a amaro. et gelido a calido. asperio et molli. a medius istorum diuersis in sensu. Et aliqua proportionantur passionum. et non operationum. Sic humidum. a siccum. et dissolutum. a uncens. et his similia. Et ci illis modis diuersantur similia in partibus. sicut os. a cuo. et nerus. a lapides. Et diuersitas aliarum rerum p modum operationis. ut est in organis. Et uocat alias res membra organica. Et unum sali omnes res differunt aut sed passiones. aut sed operationem. Et passiuum est rectum. cum liquale coagulabile. et cedens pulsui. et resistens. a similia. istum rerum pp que euenit diuersitas generatis ¶ Et postquam reuiscimus in principio sermonis nostri cognitionem uirtutum. et operationum generationum ad istas res. Et reuiscimus ita passiuas coagulatum. a non

solutuz. Remanet ergo unus modus mutandi aut
libet illorum. Et dicamus/q' aliqua corpora
habent eis diuisiones. aut asperitates. aut per
frigus. aut calditatem. Et aut facto per
frigus/est per hanc cam. Quia qui frigis immi
tat calorem. fugit calor i profundum per uicto
riam frigoris/aut remanet exterius frigori.
et unguis. a coagulat. et ispissat. Sz cur
dicat aer. cui manifestum est. q' aqueus corpo
ra aresciunt p priuationem caloris. potest dubitari
super hoc expredicto. Quia p frigus coagula
ti/p frigus coagulatum. aut coagulantur per
uirtutem caloris interioris ibi contenti facientis.
Quia quando deficit humor. a utrumque istarum
dicarum/ut ambe simul sint causa pre
dicta i causa frigoris facientis congelationis
Et hic dicatur causa tercia. et est p'uatio corpo
ris ipsius. et congelationis parum postea per fri
gus remanens i recessu calons. vl' per p'uatio
nem caloris. vl' per diminutionem ipsius. vl'
p utramque uiam. Et uidetur. q' si hec causa/
que dicitur hic. est causa frigoris sbalitra. i.
causa congelationis sbalitra causa. Et predica
causa sint accidentales. Et aliqui dicunt sil'
omnes causse. Et tunc corpora/que priuantur
congelantur p priuationes humoris sunt co
posita. i quibus nascitur terra. Et ista certe que
deficitur p priuationem humoris. liquescit.
p humores. in tunc inuia sicut ipsa contempsato
paratum i tantum. q' s. haberet tantum diuisio
nem. q' nō posset aqua intrare. Sz illud i quo
est tanta contempsatio/liquescit. Vt sal. a
similia. ex. Et manifestum est ex hoc sermone.
Set corpora/que congelantur p priuationem
caloris. dissoluuntur per calorem. sicut ferum
metalla. a similia. Et manifestum est. ex
hoc sermone. que res dissoluuntur. a que nō.
et que congelantur. a aresciunt. Et dicamus.
q' res/que nō congelantur/sunt res. i quibus
inuenitur aer. sicut olera. a argentum uiuum. a
similia. nō congelantur similiter. Sz res/que
inuenitur/sunt illa. i quibus inuenitur ter
sal. a mitrum. a similia. Et liquabilia sicut
dictum est. quedam liquescunt p ignem. et
quedam per aquam. Et res que liquescit.
a nō liquescunt. quedam sunt mollificabilia.
et quedam nō. Et illa que liquescit. a nō
mollificantur. sunt sicut sal. Et illa que
mollificantur/a nō liquescunt. ut lutum. et le
na. Et iam conuenit. ut dicamus causa istorum.
quorum lutum mollificatur. a nō liquescit.
et lana liquescit. a nō mollescit. Et dicimus.
q' res que mollificantur ispissantur. sunt corpora
latorum prorum. a manus. Et hoc est. qa
aqua cum admiscetur cum istis. profundatur
i eis sz totam sbam. a per poros. a per partes.
a mollificantur. a ispissantur eius. Set sal
uero dissoluitur p aqua. sin per a uie sunt
stricti. a calcati. et nō post aqua penetrare per
suas. Et ideo liquescit. aliter. quia possit molli
ficari. Et unde dicere sz q' mutatur per debilita
tem caloris/a victoria aque super ipsum. cum
lutum nō liquescit per potentiam terrestritatis
super ipsum. a mollescit per operationem prorum.
Et lutum uocat argillam. a limum. a nō liquescit
per terrestritatem. Sed ex. s. q. nō mollescit
fit. Et hoc per clausuras porum. a liquescit
per victoriam aque facientis super ipsum. Et
aliquae res plicantur. a duplicantur. sicut lig
a cuma. a nuge muscis. et uuria. Et aliqua
corpora nō plicantur. neque duplicantur. sicut
lapides. Et causa per quam plicantur res/e hu
miditas mixta. que est in illis. Sz res/i qui
bus inuenitur terrestritas super aquositatem. ille
nō duplicantur. si fuerint. Et sicut fissibilia.
si plicantur. aut duplicantur. Et plicatio est ex
tremitates approximari ante ut p. Et corpora/ut corporum/quorum fragmentum diminuitur. Et frangi dicuntur i magnas partes.
et diminuuntur dicuntur i paruas sibtiles. Et corpus/cuius natura est mollicies. a
communitum. ut cera. et sinus simile. Set illud
qd nō est molle/a uiscum fragmentum. Vt lapis
durus. Sz illud/qd est temperatum ex amborum.
s. ex durities. a mollities. Et est i pte/uno
modo molle. a uiscum. Et i alia dispositione. a
alia parte/eo modo/communitur. a frangitur.
sicut gelu. et mix. Et sunt aliqua. que ui fran
guntur. ut ignis. a aer. Set lentor sic est mu
tum i p finitum ipsius corporis. et lentes
aer est mollificati. Et hoc. q' partes uentos
mobilium lentarum sunt tales. a s' illas res
potest cedere i profundum. Et sunt aliquae res a
durae. nō molles. Vt lapis durus. quia nō est
aptus compressi. a molliri. Quia i expressione
remanet remanet signum. Et talia reprimunt
formam. sicut cera. que facit signum i expressi
one. a potest reuerti ad pristinam figuram. Et
tale est i apprehensione cedens/a recipien/
multas formas. Et molle/quod i expressio
ne nō retinet signum/est sicut senecus cuiusdam.
a cortum. a nullum istorum recipit formam
nec conuertitur ad aliquam figuram. Set si fu
it i ma recipiendi aliquam formam. est pe
nam d' pressionis. Et de primo est constitu
gi corpus. ut semetipsum. a q' partes eius iun
gunt se. Et res d' primuntur duabus d' cus.
sunt per hoc q' ui sunt partes impossibiles ap
proximari. sunt quia nō elongantur nimis.
Et quando que approximatur per accidens/ob
uenuens. Et dicitur hic. q' dempsantur in
depressione admiscuus. sunt q' res sit/sicut q
nas plenum. Et constringitur partes/eius in
illa plenitudine sz aliquem i illa uacuitate. q'
uacuitas fuit i illo uase. aut i quantitate/s
ut i constructione. Et dicitur de ali. q' sit com
prehensibile/est res. cuius partes sunt conue
nientes ad uentrem ad omnem partem. et
pannus i omnem partem. sz q' nolunt fulio
nes. Et res extensibiles. aliqua extenduntur
et contrahuntur. sicut lana. spongia. et bom
bax. a species/sena nō multi. Et aliquo extendi
tur in dispersione. sicut uisceus. et aqua arta. a
flemma uiscosum. Et aliqua cō primuntur. et
extenduntur i longum. latum. a profundum. ui.
sicut ferrum. a similia. Et alia nō patiuntur ali
qua istorum modorum. sicut lapis durus. Et ex
tendi est extrahi partes i longum. latum. a
profundum sz precisione. Et partes/ad q
quas extenduntur corpora. sunt sz aptii. la

sue.

tum. a prosundum. Sz i longum parū extē
dunt̃ur corpora. a omia que nō sunt hi. non
extendunt̃ur. Et quedam sensibilia sunt.
et quedam nō. Et quod scindit̃ur est siccum.
Et scindi est dividi partem a parte. Et qm̃
res dividit̃ur sz longum. dividit̃ur scindi. Et
quando in latum. e scindi. Et fundi est in cor
pore lento. a fissio est i corpore sicco. Et aliqn̄
fit fissio a fissio simul in aliquibus corporib.
sicut i ligno uerdi. et quod habe cū humore
siccitatem. a nō est humor. Et siccitas in eo
dem simul sed i parte una. aut i hs partibus.
Quia unum nō est cōtrarium sibi. Et quando
d̃ primes partes corporis. a partem parti se
quitur durities. a postmodo remanebit durum
permanēs. de tali ut dicatur. q̄ sit filtrabilis.
Et aliqua cōburuntur igne. a inflamāt̃ur:
vt lignum. canna. ossa. a lana. et similia. q̄r
ea uaporationes nō sunt contrarie ignī. a cha
tur. Quia ignis admiscetur cum illis. Set
illa que sunt humida a habent multos excessus
i humore. a contempsit̃ur paucum i fine nō
cōburuntur. nec inflamāt̃ur. Sic gelu. sal. a
aurum. a carbunculus. et similia. Et a
liquando cōnectuntur corpora humida in una
poremp ignem. Quia uapor est res. q̄ exit
ex humore corporis per calorem extrahentem
ad aerem. Et aliquae res cremāt̃ur. a destru
unt̃ur. et cōnectūt̃ur sicca terrestria. Quando
humor eius fit uapor. Et aliquae res con
nectūt̃ur i uaporem. et fumū i totum per
ignem. Sicut oleum. a sibi simile. Quia
ea uaporate est aeris inclusi i corpore. a q̄ exit
d̃ profundo eius. i quo submergitur. sub me
gebatur per adunationem cū mutuite illi corpo
ris. Et dicendum. q̄ corpus cōbustibile
est. Quia potens est connecti i cineres. Et
corpora que inspissantur. a coagulantur per
calorem. a frigus. illa cōburuntur. Et corpo
ra cōtempsata p calorē cōburuntur. vt ossa.
et similia. Sz corpora cōbustibilia cōcre
mātur. que coagulantur p frigus. sicut la
pis cōbustibilis. qui cōburitur. a calefat. et
prius fit cōtempsatus. Sic facūt omes la
pides. excepto lapide. qui uocatur carbun
culus. cōburitur. s. q̄ ignis i eo nō operatur.
Sz omne corpus siccum in quo inest terrestri
tas inflamatur i igne. a cōnectitur i cineres.
Et sūt quedam corpora. que liquescunt
p ignem. a nō inflamāt̃ur. nec cōnectunt̃
in cineres. sicut os. a sui simile. Et sūt q̄
dam. que inflamāt̃ur p ignes. et liquescunt.
vt galbanum. a thus. et similia. Et ea inflā
matē. a cōbustione eius i oppositū esse ad hoc
est. Q̄ incens i ligno est. in omib̄ ptibus
suis. Sz i ea humor inest i quibusdam ptibus
suis nō ubi mixtus. Et ideo nō potest inflamari ce
te. Set thus uretur simule en i parte. Q̄a
liquatur. Et ligno. q̄ inflātur.

Et postq̄ notificauimus predicta naturā
tone completa. Tunc dicamus. q̄ d̃ e
ra exeunt corpora. que nōcatur omo
meria. i. cōsimilia. sed aur. a argentum. a cu
prum. a plumbum. a lapides inmutabiles. Et ani
malia habent sili ea. q̄ omomeria. a dissi

milia i partibus. Et omomeria sunt. ut
nerius. nena. a cōsimilia. Dissimilia sūt
ut manus. pes. caput. et similia membra
cōposita ex similibus. Et i arboribus sūt
consimiles similiter. sicut lignum. folium. et
cortex. a radix. Et ista cōponūtur ex ma
teria humida. a sicca. aque. et terre. Sz calor
a frigus sunt operatiua. Et cū istis est sub
stantia. a ceneria. Et dicemus. que res create
sūt ex tria. et que cōposite sunt de tribus. et q̄
alius simul. dicamus. q̄ aliqua corpora sūt
terrea. a humida. Et aliqua dura. et alia le
ua. Et iam prediximus. que sunt humida. et
que leua. et que sunt dura. Et corpora que
dissoluūtur. a ascendūt i uaporem. sunt com
posita ex aqua. i. in innata aqua. Et que sūt
perseuerantia. a cōnectuntur. taliter sunt com
posita ex terra. Et cōpositū ex tria. et aqua
ut hic. a ex terra. a aere. sicut lignum. Et iaz
quis pōt queri d̃ uno. Cum uidemus multum
inspissatum. a ingrossari. dicemus. q̄ illud. q̄d
uertit i mustum. est terrestritas. a calor. Et in
spissatur p calorem. a ingrossatur cū siccitate
parum. q̄. auic. Nō dicat. sic uinum. quod est i
oleo uerde. Nam illud desiccatur i uasis sim.
p fumum. et quando debet bibi. extrahitur per i
asionem. Et dicat. auic. Q̄ d̃ mustio signū e.
ut i eo uertat terrestritas. a quod accidit in uino.
i loco uacue. Et omne uinum i quo est minor ter
spissa. a turbiditas. uertat i eo terrestritas. a
quositas. Et forte uertet alteū illorū. Et est
dicē aquositatē uertētem solam. Sic i uino
uertetur. ut solam terrestritatem. sic i uino. q̄d
predictum est. quod inuenitur i loco uacue. q̄
Et omes res corporales. que cōgelantur per
frigus. s. cōsimilū paucū uertat i eas terrestri
tas. Et sunt una species tic. a unus modus.
modorū eius. Et sic omes res. que cōdempsa
tur p calorem. a habent excessum i materia
te a domicie. sūt similiter d̃ ista terra. a mo
dum eius. Sicut testa. a gipsus. a sal. Et
omes res. que cōgelantur per frigus. aque
que inuentur i illis. sunt de modis aque. a
suarū specierū. Sicut gelu. a grando. a niz.
Et aliqua cōdempsantur ab ambobus. s.
calore. a frigore. Et sunt res cōposite simil.
ex tria. a aqua. Sicut oleum. a mel. a uinū
dulce. Et omes res que sunt d̃ sua gumo
sa d̃ arbus cōgelatis per frigus. Sicut fo.
et gumi arabicū. et rarale. a similia. Et a
ista inspissantur per calorem. et cōgelatur
p frigus. Et rarale est inuentum super ali.
notum. Et hoc. quia approximabat se aliq
illo arbori rarale. a adhuerit ei. Et hoc. q̄d fac
inspissatur rarale. est calor. qui exuit de flu
mine. Et rarale est i arboribus inparū eius.
Et quando probatur i aqua illam. ascen
dit de eo fumus. Et hoc dicit auic. a auic. qui
cadit rarale i aquam. fumat. Et omne q̄d e
humidum. quod narrauimus. est de modis.
terre magis. Rarale est gumi descendens
ab arbore. Et lapis congelatus p frigus.
et nō per calorem dissoluitur. et non fran
gitur. Et omia que liquescūt per ignem un
dat i eas aqua. Et aliquid cōpositū ex duo

bus elementis naturaliter. Sicut cera a fi
mu simile. Et in aliquibus unitur terra. et a
qua. Et corporum passiones naturaliter esse
dmittur per corporeitatem. ne quis retem. Sicut au
rum. et argentum. et os. a plumbum. et ne
et similia. Et in istis unitur aqua. Et signu
cens cementum. quia dissolvuntur per calorem.
Sed natura in una. a semina sunt de natura aqua.
Et signum huius est. quia inspissantur per frigus
Sed ferrum. et cornu. et ossa. et ungue. a cu
ne. et lignum. et pili. et cortices arborum. et fo
lia. in eis unitur terra. Et vasa. et ampulla. et u
thone. et omnia genera. et fructus arborum. accedo
pa. et gramina. Et uniti quibusdam terra. aliqui
nouerunt aliqua istarum per frigus. Sed sanguis
a spirituum sunt. unito composita et ex ter
ra. et aere et aqua. Quia sanguis inbiam
dus intensius. spissius. unitur in eo terrestritas.
Et signum huius est. Quia quod arescat per fri
gus. dissolvitur per humorem. et congelatur per
frigus. Sed sanguis clarus qui non est multum
inbiandus. unitur in ipso est aqua. Et signum
huius est. Quia non arescat per frigus. sed spe
ra testificatur per frigus. Omne recedit ab eo ca
lor per humorem. qui est in ipso. Et per predictas
causas potest quis scire elementum passivum. quod de
minens. Sed res in quibus unitur calor. a in quib
unitur frigus. sumuntur per res. que fiunt eis
inspissan. a solvun. Et scitur similiter per nin
natura unitas. Nam res composite ex aqua si
frigore. que obviauerit eis calor accidental ex
neus extra naturam suam. sicut calor. qui e
in una. a uno. et ai. Et omnes tiestres cu
lore. operatur in eis calor a. vt calx. a cams. Et
fit calire. et calescait per operationem calor.
vt a calx. et cams. Sed materia rerum que fiu
calire per calorem extraneum. est frigora. Qua
composuntur ex aqua. a terra. et id inescant per
frigus. Et corpora composita ex aqua a terra si
frigora in veritate. nisi obviaret eis calor extra
neus. ut extrahat ea a sua natura. Sicut res.
que calefiunt per ignem. sicut sicut aqua. que
erat exanere. Nam aqua que erat exanere. hic
calorem extraneum. Et inuenerantur calor co
iungitur. et commutatur ei omni calefacto. aut
paum. aut multum. aut maximum. aut aqua
calefacta. Et res que eito putrescit. fit fri
gore. Sicut res. in quibus nascitur uermes. q
Et hoc per amissionem caloris naturalis per ca
lorem extraneum. Et hoc est per defectum eius. s.
naturalis. Et quia dicat aliq. in cam si putre
factionis. quod est per inductionem frigoris. apparet
ab exterior. et in ventre non potest fieri. nisi.
Et hoc est. quia putrefactio fit aliquando per inductio
nem caloris extranei. aut per remissionem ca
loris naturalis. super que vincit calor extra
neus. Et omnes res que congelantur. et i
diuantur. multum fiunt perfecte. Et postq
rem emoramuus [illegible]
fatum de [illegible]
[illegible]
est. Quia [illegible] est [illegible] pre
dictorum. Quia [illegible] posita ex elemen
tis. et quod illorum elementorum super ipsum ad
cit. Sed membra organica composita sunt ex

[illegible] partibus. Et membra continui
lia. et organica. non recedit ab eis hoc nomen
quousque motum fiunt animal. cum fuerint in
membra. Et quando fuit mortuum aliquid. habe
nomen illud per coniectationem. et vocabuntur mem
bra sua quod nominibus ipsorum. Sed per similitudinem
in nomine. vt manus. et pes. Et hoc est. cum no
pedis hominis mortui. non dicit plus in nomine suo.
quia de pede dolium. et lapide. Et hoc. s. per figu
ram solam. Et ea huius est. Quia omne inuen
tum inuentur per operationem. quasi res que ap
paret de opere elementorum. est modica. sed quod ap
paret de opere illorum in igne. et aere. aqua. et
terra. Sed opus quod apparet in carne. et alia
res preter opus elementorum. Et per hoc quanto
magis conplector est materia. tanto minus ap
paret opus elementorum in ea. et fit aliam opa
tionem ex operatione. Et quanto minus conplexi fu
ent materia. tanto magis apparet in ea effectus
et operationes elementorum esse. Et membris
non conuenit nomen. nisi per operationes manifes
tas. que sunt in illis. que non sunt de operationibus
elementorum. Tunc non applicantur membra sed ne
cessitate nominibus suis. Nisi quando fiunt operat
per mortem. Et non remanet in illis. nisi opera ele
mentorum. Et illa sunt opera. que conueniunt li
pidibus. Et tunc per hoc est nomen dictum de eis
per similitudinem. et non est differentia inter ma
nu dolium ex lapide. Et differentia membro
rum consimilium. quibus diuersantur. sunt per cal.
et sic hyn. et fri. et mos receptorum diuersa
rum passionum. Et isti a diuersantur per has
differencias. Quia tu in eis e manus. Sed nichil
organica sine differencia sunt sed operationes. Et per
hoc sent nomina diuersa a nominibus membro
consimilium. Et ea ignorancia prima oslinis.
que fuit pres aliquid. que exeunt de tia. sunt i
gnis suo. Et non est. cal. et fri. sic. et hyn. et nu
operans. Et in istis artificialis e ays. Et pos
plenum notificate gesta cum libri modi primi oslin
um. et scimus scire. quis sit ille modus. Sic
est semigus. caro. et filia. Et per quod est ille
modus. et quo est. numerabimus. si deus no
luerit in quo libri illorum modorum. et quousque e
finis eius. Et post quem finem gratias ex illis de
est lo. et negetabile. a filia corpa de rebus alius
gratias. s. per scientiam in libris istis. Et hoc
est. quod adhuc remansit de quo liber filium primum
vt dicat qualitatem gratiarum fuerunt. quod
est e p r o p r i e t a t e g r

Explicit commentum ab sup quarto Oethor.

SMITHSONIAN INSTITUTION LIBRARIES
3 9088 00353374 2
nmahrb MSS288 B
Incipit com[m]e[n]tum av[err]oys sup[er]

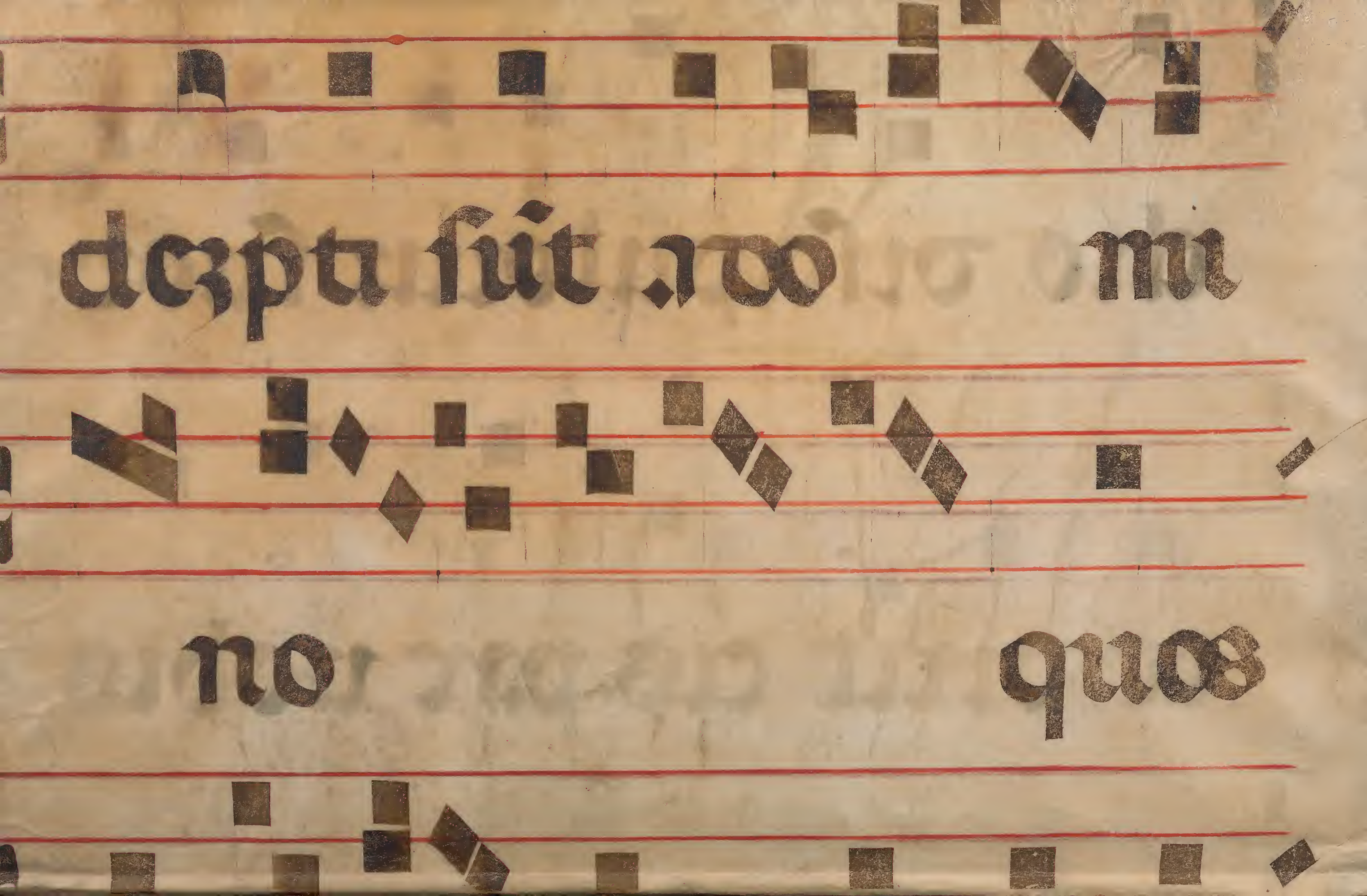
dexpta fuit
mi
no
quos